
HESIODI
ASCRÆI
QUÆ
EXSTANT

HESIODI ASCRÆI
QUÆ EXSTANT
EX RECENSIONE
JOANNIS GEORGII GRÆVII
Cum ejusdem Animadversionibus & Notis auctioribus.
Accedit Commentarius nunc primùm editus
JOANNIS CLERICI,
Et Notæ variorum, scilicet
JOSEPHI SCALIGERI, DANIELIS HEINSII, FRANCISCI GUIETI, & STEPHANI CLERICI,
AC
DANIELIS HEINSII
Introductio in Doctrinam
OPERUM ET DIERUM,
Nec non Index
GEORGII PASORIS.

AMSTELODAMI,
Apud G. GALLET, Præfectum Typographiæ HUGUETANORUM.

M. DCCI.

NOBILI ATQUE ILLUSTRI

VIRO

CHRISTOPHORO

CODRINGTONO

INSULIS,

QUÆ LEWARDICÆ DICUNTUR,

in Americano Oceano,

PRÆFECTO.

S. P. D.

JOANNES CLERICUS.

C*UM munificentiâ Tuâ, VIR ILLUSTRIS, nuper aucta esset exigua mea supellex libraria; cœpi dispicere ac reputare mecum, quanam tandem ratione, gratum erga Te animum testatum facere possem. Haud ita multò pòst* Hesiodum, *curis meis nonnihil illustratum, typis describendum dedi; nec putavi me commodiorem occasionem nancisci posse, quâ Tibi*

 gratias

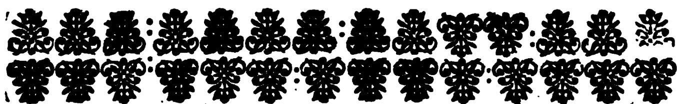
gratias agerem. Eum ergo nunc editum ad Te mitto, in Lewardicis insulis agentem, ut id tempus, quo ab gravissimis administrationis Tuæ curis conquiescis, si Tibi videatur, aliqua ex parte jucundius Tibi faciat; dum Te hujus sæculi oblitum ad antiquissimas Græciæ origines transfert, & lenissimæ poëseos suavitate demulcet. Nisi scirem Te multò faciliùs laude digna facere, quàm laudes licèt meritas audire; extollerem hìc cùm ceteras eximias animi Tui dotes, tum etiam amorem, quo & Libros & Librorum amantes prosequeris, & quem pulcherrimè, at contra plerorúmque morem, cum rei militaris peritia conjunxisti. Paucissimi sanè eorum, qui militarem gloriam sequuntur, ullo in loco aut Litteras aut Litteratos habent, quasi barbariem vitæ eorum instituti comitem esse oporteret. Quibus si objiciamus laudatissimos illos duces Græcos & Romanos, qui non minùs exculti Litteris, quàm bellicarum rerum periti fuerunt, exempla, quasi vetustate temporis morúmque mutatione evanida & obsoleta, repudiant. At quid dicent, cùm Te, Tuique similes, qui sæculum nostrum exornatis, opponemus eorum stolidæ ignorantiæ, quâ propemodum gloriantur? Nimirum, necesse erit homines tacere: quemadmodum & me nunc oportet silentio quæ dicenda haberem premere, ne modestiæ Tuæ gravis sim. Itaque desinam voto, quo Te, VIR NOBILIS, Insulas Anglicanas, quibus præes, salvum atque incolumem feliciter tueri; dein, exacto administrationis tempore, integrâ valetudi-

ne

ne in Europam ac patriam redire optabo; Deúmque, quæ pretiosissima mortalibus largitur, ea ut in Te copiosissimè omnia effundat orabo. Vale.

Dabam Amstelodami, Calendis Januariis, quibus decimum octavum à Christo Nato Sæculum inchoatur.

LECTORI

S. P. D.

JOANNES CLERICUS.

PAucis dicam, LECTOR, quid in hac *Hesiodi* editione præstare conatus sim, ne te gravioribus fortè occupatum negotiis diutiùs æquo distineam, néve ipse tempus in aliis collocandum frustra teram. Cùm ante aliquot annos *Hesiodi Theogoniam*, in gratiam studiosorum adolescentium, interpretatus essem, ut Græcæ Mythologiæ mysteria iis panderem, & notulas in chartam meas conjecissem; fuerunt qui eas edi potiùs oportere, quàm manu descriptas volitare existimarunt. Quibus non gravatim adsensi, cùm præsertim haberem prælectiones Patris mei *Stephani Clerici*, in *Operum & Dierum* aliquam partem; quibus additis, fermè totus Poëta Ascræus illustrari poterat. Itaque excerpsi, ex paternis schedis, quæ excerpenda visa sunt; alia enim multa habebat in usum tironum, quæ necesse non erat in publicam lucem protrahi, cùm præsertim alii pleraque jam præcepissent. Cùm verò integrum Poëma Pater meus non illustrasset, reliqua addidi, ut & pauca quædam in *Clypeum Hercu-*

Herculis, aut ex meis scriniis petita, aut quæ à viris doctis observata memineram. Fragmenta etiam Latinè verti & tumultuariis notulis illustravi auctiora, in hac editione, curâ doctissimi viri *Joan. Georgii Grævii.* *Hesiodum* ipsum ex ejus editione desumsi, emendatáque multis in locis versione Latinâ, notas *Jos. Scaligeri*, *Dan. Heinsii* & *Francisci Guieti*, unà cum nostris, in ima pagina subjeci.

Alterum volumen totum alienum est, quippe quod constat *Lectionibus Hesiodeis* viri eruditissimi, auctioribus & emendatioribus; *Dan. Heinsii Introductione in doctrinam Operum & Dierum*; & Indice *Georgii Pasoris* huic editioni aptato, & obiter multis in locis emendato. Is Index erit Eruditis non inutilis, ad quærenda *Hesiodi* loca; Indoctis verò utilissimus ad intelligenda Poëtæ verba, quàmvis varia à doctioribus in eo meritò carpi possint. Hæc omnia si jungantur, non erit cur aliæ editiones *Hesiodi*, ab iis qui cupient Poëtam intelligere, requirantur. *Heinsii* quidem labores magni non facio, quem passim aberrasse puto, & inanes argutias captasse; sed propter viri famam, non fuerunt omittendi, & sunt in iis nonnulla quæ legisse non pœnitebit.

Erunt fortè qui cupiant me rationem reddere instituti mei, in explicanda Mythologia ex Lingua Phœnicia, antiquissimísque Græciæ historiis; omissis omnibus allegoriis, nisi si quæ fortè manifestissimæ sunt. Verùm singulari opusculo res indigeret, si foret copiosiùs exponenda, quod om-

nino fieri deberet, si omnis dubitatio animis evellenda; at hoc nunc quidem aggredi non cat. Serias occupationes & graviora studia modi amœnitatibus interdum, si Deus vitam & letudinem concesserit, interpungemus; eò li tiùs quòd, ut insignis Criticus egregiè dixit, *gnant alibi familiæ & vocabula factionum, niones pro sacramento sunt, & fateri posse in m proficì nefas habetur*; hîc verò sibi indulgere, sentire ab aliis & errare etiam semper licuit & si fallor, posthac etiam licebit. Vale.

Dabam Amstelodami, ineunte Sæculo à Christo Nato decimo octavo.

VIRO CLARISSIMO

BONAVENTURÆ VULCANIO,

Græcarum Litterarum Professori & Interpreti

S. D.

DANIEL HEINSIUS.

NOn ignoras, Vir Clarissime, Hesiodum majori olim formâ editum à nobis fuisse: in qua veteres Poëtæ illius Interpretes conjunxeramus. Qua in re præclaram à te nobis operam navatam memini. Joannis enim Tzetzæ, Grammatici non planè contemnendi, glossas aliquanto auctiores, singulari quadam humanitate nobis suppeditaveras. Dederamus autem operam tum temporis, ut suavissimos & auro contra non caros, Operum & Dierum libellos illustraremus: quod in iis vestigia veteris illius sanctissimæ Philosophiæ primi observasse nobis videremur, quam Pythagoras & Plato postea excoluerunt. Quæ res ita grata, ut pote in adolescente, viris maximis tum fuit, ut quam ex scribendi genere extemporaneo, neque elaborato, ne speraveramus quidem, eam nobis ita cumulatè laudem tribuerent, ut admittere eam vel putiditas vel mera esset inverecundia: quòd putarent nova esse omnia, sed quæ antiquissimo scriptori lucis haud parum adferrent. Cùm autem iterum minore hac facie, sine veterum interpretatione, Hesiodum sub prælum revocarent operæ, feci quod petebant. Versionem aliorum correxi: quædam etiam in meis emendavi. In quibus non sine admiratione quædam repperi,

quæ

quæ per festinationem operarum tum commissa, necessario erant emendanda: cùm nec Græca essent, nec Latina. Ut anachronismum omittam, qui in Prolegomenis quæ hîc non comparent, mutatione numerorum, quod non rarò accidit typographis, in ætate Tzetzæ, erat commissus. Ceterùm in reliquis, quæ tum rudi, ut est vetus verbum, Minervâ conceperam, nihil admodum mutandum putavi: ne eam, quæ præcipuè tum placuit, simplicitatem incrustarem. Libuit autem hic te affari, cui & tum partem aliquam illius operis inscripsi, & nunc quantum debeam, non pudet profiteri. Quis autem excellentem tuam hujus linguæ peritiam ignorat, nisi qui est prorsus τῶν βεβήλων*? Agathiam & Callimachum qui legunt, Romanum in altero historicum, in altero habent Poëtam: ita tamen ut in neutro desiderent Interpretem. Ne de aliis hic dicam. Mihi autem maxima voluptas fuit, cum purissimum scriptorem, & qui optima virtutis continet præcepta, de novo essem editurus, statim in ipso limine pietatem erga præceptorem profiteri. Ut & hoc quoque inter reliqua Hesiodi præcepta discat juventus. Vale, Vir Clarissime, & me ama.*

HESIO-

HESIODI VITA.

Ex Lilii Gyraldi, de Poëtarum Historia, Dialogo II.

DE Homero jam ſatis. A quo non longè abfuit ſenex, ruſticanâ agreſtique facie. Jamdudum, inquit Piſo, Heſiodum nobis affers. Ipſum, inquam, profectò Heſiodum, quem & aliquo tempore cum Homero floruiſſe accurati quidam prodidere ſcriptores, alicubi licèt Cicero noſter Homerum longe faciat antiquiorum. Vetus certe diſceptatio inter Grammaticos, Gellio & Seneca & Pauſania teſtibus, uter ætate præceſſerit: qua de re & dialogos duos Ponticus Heraclides ſcripſit, & Cyrillus libro primo contra Julianum Cæſarem, centeſimo, inquit, LX. & quinto anno poſt captam Trojam, Homerum & Heſiodum fuiſſe dicunt, & reliqua. Tum paullò pòſt ſubdit idem Cyrillus: Tradunt autem quidam, quòd Homerus non fuit coætaneus Heſiodi, ſed in illis fuerit temporibus, regnantibus apud Hebræos Azaria & Ozia, apud Medos Arbace, apud Latinos autem Proca Sylvio, ante ſcilicet conſtitutionem Olympiadum. Quæ cùm dixiſſem, nos, inquit Piſo, ſummopere avemus de te audire, quæ tu aſſiduâ lectione ſuper hac re annotaveris. Quibus ego, libenter ſic agam, inquam, rémque ideò altius aliquantò repetam. Porphyrius enim & plerique alii, Heſiodum Homero juniorem annis centum faciunt, atque ante primam Olympiadem. Quam opinionem ſequi videtur Solinus, qui ita ſcribit: Inter Homerum & Heſiodum Poëtam, qui in auſpiciis Olympiadis primæ obiit, centum xxx. anni interfuerunt.

A iii

Alii eadem Homeri ætate floruisse scriptum reliquere. quam opinionem & Philostratus habuisse videtur. Et Vellejus non damnandus historicus, (tàmetsi quidam insulsè nullum fuisse Vellejum suspicantur) & M. Varro in primo de imaginibus, ut est apud Gellium, Non est, inquit, dubium, quin aliquo tempore eodem vixerint Homerus & Hesiodus: idque ex epigrammate comprobat, quod in tripode inscriptum fuerat, qui in Helicone Musis positus erat. Epigramma quod apud Dionem legi, & inter Græca epigrammata, tale est:

Hesiodus posuit Musis Heliconibus istum,
Cùm cantu vicit divinum in Chalcide Homerum.

Græcum verò si mavultis, hoc est:

Ἡσίοδος Μούσαις Ἑλικωνίσι τόνδ' ἀνέθηκε.
Ὕμνῳ νικήσας ἐν Χαλκίδι θεῖον Ὅμηρον.

Verùm ubi in hunc sermonem incidimus, hanc vobis, utcumque meis verbis potero, historiam ex Plutarcho recitabo, qui eam tum in quinto Symposiacῶn attigit, tum in eo, quod Septem Sapientum convivium inscribitur, copiosè explicavit. Homerus, inquit, & Hesiodus in Oelyci Thessali exsequiis & Amphidamantis Chalcidensis, carminibus certarunt, qua in re dubia atque anceps judicum fuit sententia. Conversi, inquit, sunt ad hujusmodi interrogationes, & proposuerunt inanes, ut aiunt, quasdam nugas. (si modò rectè interpretamur, ὡς φασὶ λέσχας, non ὡς φησὶ Λέσχης, ut passim legitur: non tamen decerno, conscius & Lesches nomen esse proprium Poëtæ Lesbii) Homerus quidem sic:

Musa mihi referas, quæ non umquam ante fuere,
Neve futura retro.

Tum verò ex tempore respondit Hesiodus:

Verum cornipedes quando Jovis ante sepulcrum
Festinantes propter palmam plaustra terebant!

Ob hoc ferunt Hesiodum maximæ omnibus fuisse admirationi, atque tripodis præmium adsecutum. Sed Græca, inquit Piso, ipsa carmina audire cupio: durè enim admo-

dum

dum & inconditè ea vertisse videris. Audite ergo ea Græcè, inquam, non enim eo inficias quod ais. Homerus quidem ita:

Μῦσαί μοι ἔννεπ' ἐκεῖνα τὰ μήτ' ἐγένοντο πάροιθεν,
Μήτ' ἔςαι μετόπισθεν.

Sic verò Hesiodus:

Α'λλ' ὅταν ἀμφὶ Διὸς τύμβῳ καναχήποδες ἵπποι
Α'ρματα συντρίψωσιν ἐπειγόμενοι περὶ νίκης.

Porrò ne & hoc vos lateat, judicem inter Homerum & Hesiodum Panidem Chalcidis regem fuisse, res usque in proverbium deducta ostendit, Πανίδυ ψῆφος, Panidæ suffragium: quod in eos ferri solet, qui ineruditè minúsque sapienter judicant. Pulcrè, inquit Piso, & sanè simul monstrasti, eadem Homerum & Hesiodum ætate fuisse: sed nihil vetat quominus eadem diligentiâ reliquam ejus Poëtæ vitam, ab Atticis usque litteris (quod aiunt) nobis repetas. Faciam id libenter, inquam, quando parum hoc à nostris hactenus hominibus est, quod sciam, factum. Hesiodi igitur nomen, ut ab hoc incipiam, à castè & pudicè loquendo deductum videtur, παρὰ τὸ ἥσιν ᾄδω. Patria vero illi Cuma: quæ urbs inter Æolicas numeratur, ante Lesbum sita. Num tu, inquit Piso, Hesiodum Ascræum fuisse negas? eo enim nomine à Græcis & Latinis vocatur. Rectè tu quidem, inquam; sed si me vos audire volueritis, qua id ratione factum intelligetis. Hesiodi quidem patri Cuma fuit Æolica, ut ab Herodoto, Strabone & Srephano traditum est. Valerius quoque Probus, non alium, quàm Hesiodum, intelligere Virgilium autumat, illo carmine:

Ultima Cumæi venit jam carminis ætas.

Quòd, scilicet Hesiodus, Cumæus primus ætates ex metallis commentus est; ut liquidò videtur in eo, quod Ε'ργα inscribitur, poëmate. Natus ergo Hesiodus Cumæ, patre Dio Ampelidis filio, qui ex Menalopo Ithagenæo Critonis filio natus erat, matre verò Pycimede: qui utique parentes ære alieno oppressi, cùm unde dissolverent nomina non haberent, in Ascram Bœotiæ vicum demigrarunt, ubi est

puer

puer Hesiodus educatus, atque inde Ascræus cognominatus. Plutarchus ex Ephori Cumæi sententia refert, Attellen, Mæona, & Dion, Cumæos, fratres fuisse, quorum Dius, quem nauticam exercuisse comperi, ob eam quam attulimus causam, in Ascram migravit; ubi (ait) Pycimeden uxorem duxit, ex qua natum ferunt Hesiodum: qui dum paterna armenta puer custodiret, à Musis amatus fuisse perhibetur: quæ illi gustandam laurum dedere: eam enim lauri naturam esse scribit ipsius Poëtæ Interpres Proclus, & Isaacius Tzetzes, ut qui eam mandunt, vates fiant: unde & Lycophron Poëta eâ causâ δαφνηφάγον vatem nominat. Idem & in Cassandra Sophocles. Et noster Tibullus agens de Sibylla:

Vera cano, sic usque sacras innoxia laurus
Vescar, & æternum sit mihi virginitas,

Aphthonius quoque rhetor, laurum vaticinii symbolum esse prodidit: quare & laurum ipsam veteres μαντικὸν φυτὸν appellavere, hoc est, vaticinam plantam. Et Claudianus ait:

——— *Venturi præscia laurus.*

Eadem ratione Apollini sacra dicitur, qui vaticinii Deus à gentibus est creditus. Quin & hujus arboris foliorum crepitu, dum cremantur, antiqui futura (utinam non & hoc nostro tempore!) prædicebant: quod & Philosophus Porphyrius credidit. Si enim magno strepitu in igne crepuissent, felicitatem significabant: si siluissent, unde & tacita laurus est dicta, infelicitatem. Et perinde de illa idem Tibullus:

Laurus ubi bona signa dedit, gaudete coloni.

Et Propertius:

Et tacet exstincto laurus adusta foco.

Lauri insuper folia, si noctu pulvino subjecta fuerint, somniorum veritatem conciliare produntur. Dictam autem Daphnen, prodit Eustathius, à δα particula intensiva, & φωνέω verbo: quod *voco* & *cano* significat, quòd laurus in igne posita crepet & sonet: unde fortasse & ipsi nos Latini laurum deduximus, à λα, ut δα, particula intensiva, & *uro*, ut si non voce, at significatu conveniat. Si plura verò

de

de lauro discere cupitis, præter ea quæ à nostris traduntur, legite Parthenii librum Ἐρωτικῶν, & Constantini librum XI. de re rustica, quo loco plura leguntur parum Latinis nota. Sed jam a lauro ad Hesiodum revertar, qui lauro gustatâ, haustâque Hippocrenes undâ, repente Poëta prodiit. Id cùm alii, tum ipse de se in Theogonia cecinit. Quam rem ita Maximus Tyrius interpretatur, ut Hesiodum putet voluisse, quæ sui ingenii & artis esset foetura, in Deas referre, ut se Musis gratum testaretur: ut si quis ærariam calleat, Vulcano tamen sua assignet opera. Sed hac de re plura apud ipsum Maximum legetis. Delectatum quidem peregrinationibus Hesiodum legimus, sicuti & Homerum: quam rem tamen in somnium quidam retulere. Alii, quòd qui peregre proficiscuntur, faciliùs prudentiam ceterásque virtutes comparare existimantur, quòd mores scilicet hominum multorum videant. Uxorem quoque duxisse proditum est Ctemenen Physigei filiam, & ex ea Stesichorum Poëtam natum. Alii non uxorem fuisse, & ob hanc ipsum Hesiodum occisum. Nam cùm de se scitatum oraculum Delphos ivisset, eique responsum foret, ut Nemeæi Jovis templum vitaret, quod ibi esset vitæ finem habiturus, cúmque eâ causâ Nemeam Peloponnesi fugeret, forte in Oeneonem Locridis pervenit, ubi Nemeæi Jovis templum fuerat, ut scribit Thucydides; quo in loco incautus ab Amphiphane, & Ganetore Physigei liberis interemptus est, quòd ab eo vitiatam sororem Ctemenen crederent. Cadaver ab iis in pelagum projectum est: id quod cum occultè fecissent, ab Hesiodi cane facinus est proditum, ut scribit Plutarchus. Alicubi tamen non Physigei filii, sed Ganyctoris Naucletii dicti sunt, ut in illo est, cui titulus, Quænam animalia prudentiora, terrestriane, an aquatilia. Pausanias quoque, in Bœoticis, Hesiodi interitum ita recitat: Filii, inquit, Ganyctoris, Ctimenus & Antiphus, in Molycrian ex Naupacto fugerunt ob Hesiodi necem, ubi in Neptunum impii existimati sunt, de illísque est facta quæstio.

& cetera quæ ille prosequitur. Mortis Hesiodi causam Plutarchus sic in Dioclis convivio explicat. Cum Milesio, inquit, comite & Troïlo puero Hesiodus apud quemdam hospitatus est, noctu Milesius hospitis filiam vitavit: rei conscium Hesiodum rati puellæ fratres, illum inter pascua cum puero occiderunt, & cadaver in mare projecerunt: pueri vero corpus in littore reliquerunt, à quo & loco nomen inditum. Ferunt, inquit, Deorum voluntate à delphinis cadaver ad littus delatum, ubi tum fortè Neptunalia celebrabantur. Id scelus ubi incolæ intellexerunt, interfectorum domos diruerunt; vivos ipsos, qui facinus admiserant, aquis suffocarunt. Alii post diem tertium à delphine in littus cadaver devectum tradunt. Re cognitâ, occisores navigatione sibi consulere volentes, vi coortæ tempestatis ad unum omnes deprehensi, naufragio periisse dicuntur. Post hæc Hesiodi corpus in Nemea Locridis sepultum perhibetur, qua de re extat Alcæi Poëtæ carmen. Dein vero oraculo monente, ejus ossa exportata ab Orchomeniis, & in medio foro, hoc addito elogio, tumulata:

Ἄσκρη μὲν πατρὶς πολυλήϊος, ἀλλὰ θανόντος
Ὀστέα πληξίππων γῆ Μινυῶν κατέχει
Ἡσιόδου, οὗ πλεῖστον ἐν ἀνθρώποις κλέος ἐστὶν
Ἀνδρῶν κρινομένων ἐν βασάνῳ σοφίης.

Tum Picus puer: Cur non & hos Latinè, ut alios versus, nobis exprimis? Ut, inquam, noster Piso hos ipse convertat, & ego interea ad memoriam cetera revocem. Et Piso: Faciam equidem, inquit, utcumque potero: & non diu cunctatus, sic cœpit:

Fertilis Ascra quidem patria est: verum morientis
Pugnaces Minyæ condita membra tenent
Hesiodi, cujus supra omnes plurima laus est,
Spectatósque viros judicio sophiæ.

Quos cùm Piso recitasset, mirum est quanto sit rubore suffusus. quod animadvertens ego, causamque intelligens, statim subdidi. Legimus & Græcum alterum Pindari, quod ita noster Cælius Latinè vertit:

Salve

Salve cui pubes, tumulisque bis obtigit unus,
Tu sapis Hesiode, quantum homini sapere est.

Sed & Aldus ita prius:

Hesiode ante alios sophiâ præstantior omnes,
Salve, bis quondam qui puer atque senex.

Græcum Pindari, si vultis, sic habet:

Χαῖρε δὶς ἡβήσας, καὶ δὶς τάφου ἀντιβολήσας
Ἡσίοδ', ἀνθρώποις μέτρον ἔχων σοφίης.

Verùm jam tempus est, inquam, ut quæ ab Hesiodo scripta sint, commemoremus, si tamen prius illud unum, quod in Græcis commentariis reperi, attulero super ea in Ἔργοις verba, μήτ' ἐμὸς υἱός. Filius, aiunt, Hesiodi Mnaseas est. Philochorus verò Stesichorum dixit ex Climene: ego tamen legendum puto, Ctemene, ut jam ostendi. Alii tamen ex Archiepe: quo fit ut eos mirer, qui scribunt, Hesiodum præter Stesichorum & filiam habuisse Mnaseam nomine, quam Archiepen vocant alii. Porrò sexdecim Hesiodi legitima feruntur volumina: in primisque Theogonia, à Philosopho Zenone inter alios interpretata. Deinde Ἔργα καὶ ἡμέραι, id est, Opera & Dies. In quo opere de re rustica præcepta tradit ad Persen fratrem, quem & ipsum Poëtam aliqui scribunt. Sunt & qui putent, Ἠοίας μεγάλας, sic vocata carmina, Hesiodi esse, ut Eunapius Græcus historicus, & in Bœoticis Pausanias. quo loco & alia Hesiodi opera commemorat, de quibus jam antè planè meminimus. Posthæc Astronomica scripsit, tum Hypothecas, quas tamen Fabius Quintilianus, ex Aristophanis Garmmatici sententia, Hesiodi esse negavit. At verò Aristoteles & Grammatici nonnulli, ut Hesiodi legitimum opus, in medium afferunt. Scripsit item Heroüm & Heroïdum Genealogias: ad hæc & de mulieribus: quo in opere Heroïdas multas induxit virorum fortium nuptias, ut ait Servius, optasse. Dion vero Chrysostomus ex Alexandri Macedonis sententia, Hesiodum ea causa de mulieribus scripsisse dixit, quod Homero concederet, qui de heroïbus antè scripsisset. Et quidem Lucianus ait, Hesiodum mulie-

rum virtutes concinuisse. Tradit Pausanias, Hesiodum vaticinandi artem ab Acarnanibus edoctum, de ea carmina scripsisse. Scribit Nicocles, quod & in Pindarum Grammatici notant, Hesiodum primum ῥαψῳδῆσαι, hoc est, per rhapsodias carmina cecinisse. At verò Hesiodus ipse, se cum Homero in Delo in Apollinem hujusmodi versus primum concinuisse prodidit, dum sic cecinit, ut pridie diximus:

In Delo tum primum ego Mæonidésque Poëta
Lusimus, inque novis carmen cantavimus hymnis,
Auricomum Phœbum, quem Latona edidit alma.

Sed videte, rogo, quam ille dulcius suaviúsque suâ linguâ:

Ἐν Δήλῳ τότε πρῶτον, ἐγὼ καὶ Ὅμηρος, ἀοιδοὶ
Μέλπομεν, ἐν νεαροῖς ὕμνοις ῥάψαντες ἀοιδὴν,
Φοῖβον Ἀπόλλωνα χρυσάορον, ὃν τέκε Λητώ.

Scripsit item Hesiodus Pelei & Thetidis Epithalamium, sicuti priore sermone retulimus. Scripsit & de Dactylis Idæis. Item Epicedium in Batrachum amicum, & quod adhuc legitur poëma inscriptum Herculis Scutum: quod tamen Aristophanes Grammaticus non Hesiodi esse suspicatus est, sed cujuspiam alterius, qui Homericum sit imitatus. Megacles autem Atheniensis, & Apollonius Rhodius, Stesichorúsque, ipsius Hesiodi legitimum carmen esse censuere. Scripsit idem de Medicina. qua de re Plutarchus in Symposio Dioclis. Hesiodus, inquit, in Medicina plurimum valuit. quod manifestè apparet, cum de victûs ratione, de vini temperamento, de aquarum vi, de balneis, de fœminis, de temporum connexione, deque infantium statu differit. Et hæc quidem Cleodemus medicus apud Plutarchum. Sunt & qui Hesiodum de herbis scripsisse tradant. quod ex Plinio colligitur. Nec desunt qui Hesiodum scribant auctorem eorum apologorum, qui Æsopi dicuntur. Quæ ego cum dixissem, Vide, inquit Piso, quam paucis carminibus M. Manilius in secundo Astronomicῶn ista fere omnia Heosidi opera complectatur. Nam cùm Homerum laudasset, mox ita de Hesiodo subjunxit:

Sed

— Sed proximus illi
Hesiodus memorat divos, divumque parentes,
Et chaos enixum terras, orbémque sub illo
Infantem, & primum titubantia sidera corpus,
Titanas juvisse senis cunabula magni,
Et sub fratre viri nomen, sine fratre parentis,
Atque iterum patris nascentem corpore Bacchum,
Omniaque immenso volitantia corpora mundo.
Quin etiam ruris leges cultúsque rogavit,
Militiamque soli; quod colles Bacchus amaret,
Quod fœcunda Ceres campos, quod Pallas utrumque,
Atque arbusta vagis essent quod adultera pomis,
Sylvarumque Deos sacrataque numina nymphas,
Pacis opus, magnos naturæ condit in usus.

Cum recitasset hos versus Piso. Si velim, inquam ego, quæcumque omnia de Hesiodo legi, vobis in præsentia recensere, in longum nimis noster sermo procederet: quædam tamen haud indigna relatu nequaquam præteribo: Scribit inprimis Dialogum Lucianus, qui Hesiodus inscribitur, in quo Hesiodum ipsum de se multa narrantem inducit, eumque ipse, ut solet, irridet. Sunt & inter Græca epigrammata in Hesiodum multa. Exstat & apud Græcos proverbium, de iis qui supersenescunt, Hesiodia senectus: de quo & Pindari distichon legitur, quod ante ab Aldo & Cælio nostro interpretatum attulimus. Pythagoram scribit Philosophus Hieronymus, cùm ad inferos descendisset, Hesiodi animam vidisse ad columnam æream suspensam adstrictamque adeo, ut stridere videretur, & cum ea Homeri quoque animam serpentibus undique incinctam; eâ videlicet solummodo causâ, quòd de Diis falsa suis carminibus confinxissent. Quare factum puto, ut Ponticus Heraclides contra Homeri calumniatores librum illum ediderit, qui est inscriptus, Allegoriæ in iis quæ de Diis ab Homero dicuntur, & responsiones in ejus calumniatores. Videri enim, inquit, posset Homerus, Salmoneus, vel Tantalus, immoderatam

tam atque intemperatam linguam habens, si quæ de Diis cecinit, sub alia significatione, non intelligerentur. Et quidem de Homero Heraclides, quod & de aliis Poëtis bonis, ut hesternâ die diximus, intelligi potest. Sed tametsi excellentis ac prope divini ingenii fuerit Hesiodus, non tamen ideò obtrectatoribus illum caruisse accepimus, siquidem iniquas adversùm eum controversias exercuisse Cercopem legimus, in tantum excellentissimus quisque aliquo detractore est vexatus. Homerus quidem, ut Zoilum mittam, à Siagro Poëta lacessitus, Pindarus ab Amphimane Coo, Simonides à Timocreonte. Nec Virgilio Horatioque nostris, defuere Parones, Mævii, Bavii atque Suffeni, aliique, de quibus in nostris his sermonibus sparsim, ut feret locus, plura dicemus. Sed & hoc Homeromastigum genus nostro hoc tempore non minùs, quàm pridem, viget. Plures quidem nunc Critici & Zoili, quam versificatores & Poëtæ. At de Hesiodo jam satis.

HE-

HESIODI VITA

E Fluvii Urſinii Elogiis deſcripta.

HEſiodum Dio patre, & Pycimede matre natum Olympiade prima, LX. ante Romam conditam annis floruiſſe, ex ſcriptoribus cùm Græcis, tum Latinis, colligimus. Patria illi Cuma, Æolicarum urbium una, ut Herodotus & Strabo annotarunt. Inde autem ære alieno oppreſſum patrem Dium migraſſe ferunt, Aſcramque Bœotiæ vicum petiſſe; à quo Aſcræum deinde Heſiodum dictum. Ejus mortem, cùm ſenex admodum eſſet, recitat Plutarchus in Dioclis convivio. Proverbium inde factum, Heſiodea ſenectus. Heſiodo ſtatuam in publico Conſtantinopolino gymnaſio, quod Zeuxippi dicebatur, ex ære poſitam fuiſſe, intelligimus ex his Chriſtodori verſibus in lib. 5. Epigrammatum Græcorum,

Ἡσίοδος δ᾽ Ἀσκραῖος ὀρειάσιν εἴδετο μούσαις
Φθεγγόμενος, χαλκὸν δὲ βιάζετο θυάδι λύσσῃ
Ἔνθεον ἱμείρων ἀνάγειν μέλος.

Quos Laurentius Gambara Brixianus ita in Latinum tranſtulit:

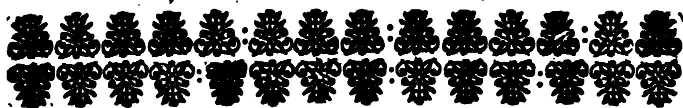
Heſiodúſque choros Aſcræus ſtabat agreſtes
Inter, Hamadryadum media ſublimis in aula:
Ærea & effigies fundebat ad æthera carmen.

Pauſanias quoque in Bœoticis Heſiodo ſtatuàm æream à Theſpienſibus in urbis foro poſitam fuiſſe ſcribit. qui & aliam Heſiodo ſtatuam in templo Jovis Olympici collocatam narrat in rerum Eliacarum libro 1. De Heſiodo Velleius lib. 1. Hujus temporis æqualis Heſiodus fuit circa centum viginti annos diſtinctus

ab Homeri ætate, vir perelegantis ingenii, & mollissimâ dulcedine carminum memorabilis: otii quietisque cupidissimus, ut tempore tanto viro, ita operis auctoritate proximus, qui vitavit ne in id, quod Homerus, incideret; patriamque & parentes testatus est; sed patriam, quia multatus ab ea erat, contumeliosissimè.

DE

D E

HESIODI ÆTATE.

Ex Johannis Gerhardi Vossii libro de Poëtis Græcis cap. II.

SIc statuimus nihil nunc antiquius habere Græcos poëmatis Homeri & Hesiodi, sed quando hi vixerint, Veteres ipsi certant incerti. Hesiodum multo juniorem Homero (*quem vixisse Olympiadum initio, vel paullò pòst, Romuli nempè temporibus, paucis ante ostenderat*) Cicero putavit. Uti & Porphyrius ac Solinus, quorum ille annis c, hic cxxx post Homerum vixisse existimat. Alii eo quod simplicior sit antiquiorem fuisse conjectant. Plurium verò opinio est fuisse æqualem. Ut Varro in primo de Imaginibus, teste Agellio, Plutarchus V. Symposiacon & VII. Sapientum convivio, item Philostratus. In eo dissensu ob plurium consensum, & quæ de certamine Homeri ac Hesiodi prodita sunt, maluimus nos aggregare iis, qui aliquo tempore simul vixisse existimant. Non multum abit quod apud Cyrillum legas floruisse Hesiodum paullò ante primam Olympiadem, regnante in Latio Proca Sylvio, vel quod alii floruisse dicunt Olymp. IV, ut est apud Eusebium in Chronicis. Apud quem etiam legas ad præcedentem Olympiadem floruisse tum Eumelum Poëtam, qui Bugoniam & Europam scripsit. Fuerint igitur & Hesiodus & Eumelus æquales. Nec multùm abit Tzetzes, qui Hesiodum refert ad Olymp. XI. Operæ verò est attendere ad id, quod

quod Hesiodus ipse scribat, suâ ætate Arcturum ἀκρόνυχον in Bœotia exortum fuisse VIII. die Martii. unde Poëtæ hujus ætas in tantum saltem possit colligi, ut error si quis sit saltem intra 70. annos sit constiturus, sicuti observat Jos. Scaliger in Eusebianis animadversionibus, num. MCCLV.

Ἐκ τῶν Σουίδα.

Ἡσίοδος Κυμαῖος, νέος δὲ κομισθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς Δίου, καὶ μητρὸς Πυκιμήδης, ἐν Ἄσκρῃ τῆς Βοιωτίας. Γενεαλογεῖται δὲ εἶναι τοῦ Δίου τοῦ Ἀπελλίδου τοῦ Μελανώπου. ὅν φασί τινες τοῦ Ὁμήρου προπάτορος εἶναι πάππον, ὡς ἀνεψιαδοῦν εἶναι Ἡσιόδου τὸν Ὅμηρον. ἑκάτερον δὲ ἀπὸ τοῦ Ἄτλαντος κατάγεσθαι. ποιήματα δὲ αὐτοῦ ταῦτα, Θεογονία, Ἔργα καὶ Ἡμέραι, Ἀσπὶς, Γυναικῶν κατάλογος ἐν βιβλίοις ε. Ἐπικήδειος εἰς Βάτραχόν τινα ἐρώμενον αὐτοῦ. Περὶ τῶν Ἰδαίων Δακτύλων. καὶ ἄλλα πολλά. Ἐτελεύτησε δὲ ἐπιξενωθεὶς παρ' Ἀντίφῳ καὶ Κτιμένῳ· οἳ νύκτωρ δόξαντες ἀναιρεῖν φθορέα ἀδελφῆς ἑαυτῶν, ἀνεῖλον τὸν Ἡσίοδον ἄκοντες. ἦν δὲ καὶ Ὁμήρου κατά τινας πρεσβύτερος. καὶ

Ex Suida.

Hesiodus Cumæus. Ceterùm à patre Dio & Pycimede ejus matre, in Ascra, translatus eò, vixit. Genus ac familiam illius ab Ampelide Dio, Melanopi filio deducunt. Quem nonnulli Homeri abavum fuisse volunt. Ut Hesiodi consobrini filius fuerit Homerus. Utrumque autem ab Atlante volunt oriundum esse. Ejus autem hæc sunt poëmata: Opera & Dies, Scutum, Mulierum Catalogus, libris quinque. Epicedium Batrachi, quem in deliciis habuit. De Dactylis Idæis. Alia item multa. Obiit autem, cùm ad Antiphum & Ctimenum hospes divertisset. Qui cùm noctu sororis suæ stupratorem tollere se existimarent, Hesiodum ignari sustulere. Fuit autem Homero, ut quibusdam videtur, antiquior. Alii eadem tempe-

tempestate vixisse autumant. Porphyrius, & alii, centum omnino post annis floruisse tradunt.

ἢ ἄλλους, σύγχρονος. Πορφύριος καὶ ἄλλοι πλεῖστοι νεώτερον ἑκατὸν ἐνιαυτῶν ὁρίζουσι.

Ex Halicarnassensi Dionysio.

HEsiodo autem magna voluptatis fuit cura, tum æquabilem dictionem accuratamque amat compositionem.

Ἐκ τῶν Διονυσίου τοῦ Ἀλικαρνασέως.

Ἡσίοδος μὲν γὰρ ἐφρόντισεν ἡδονῆς, καὶ ὀνομάτων λειότητος, καὶ συνθέσεως ἐμμελοῦς.

Velleius Paterculus Hist. lib. I.

HUjus temporis æqualis Hesiodus fuit, circa CXX. annos distinctus ab Homeri ætate, vir perelegantis ingenii, & mollissimâ dulcedine carminum memorabilis, otii quietísque cupidissimus. ut tempore tanto viro, ita operis auctoritate proximus. qui vitavit, ne in id, quod Homerus, incideret: patriamque & parentes testatus est. Sed patriam, quia multatus ab ea erat, contumeliosissimè.

Fabius lib. X.

RArò assurgit Hesiodus, magnaque pars ejus in nominibus est occupata. tamen utiles circa præcepta sententiæ, lenitasque verborum & expositionis probabilis: daturque ei palma in illo mediocri genere dicendi.

Ἀλ-

DE HESIODI ÆTATE.

Ἀλκαίου εἰς τὸν αὐτόν.

Λοκρίδος ἐν νέμεϊ σκιερῷ νέκυν Ἡσιόδοιο
Νύμφαι κρηνιάδων λοῦσαν ἀπὸ σφετέρων,
Καὶ τάφον ὑψώσαντο. γάλακτι δὲ ποιμένες αἰγῶν
Ἔρραναν, ξανθῷ μιξάμενοι μέλιτι.
Τοίην γὰρ καὶ γῆρυν ἀπέπνεεν, ἐννέα Μουσῶν
Ὁ πρέσβυς καθαρῶν γευσάμενος λιβάδων.

ΗΣΙΟΔΟΥ
ΤΟΥ ΑΣΚΡΑΙΟΥ
ΘΕΟΓΟΝΙΑ

HESIODI
ASCRÆI
THEOGONIA.

NOTÆ IN THEOGONIAM HESIODI.

Θεογονία] Sic inscribitur descriptio generationis Deorum; nimirum, γεννητῶν, nam erant alii ἀγέννητοι, ut docet *Hesiodus*, ab initio Poëmatis. Dicitur *Abaris* Hyperboreus vates, scripsisse Θεογονίαν καταλογάδην, *prosâ oratione Generationem Deorum*; quod fortè additur, discriminis causâ, ne Hesiodea intelligeretur. Vide *Suidam*, in *Abaris*. Si *Herodoto* credimus, *Homerus* & *Hesiodus* inventores fuere Theogoniæ, antea Græcis ignotæ. Sic enim loquitur Lib. II. c. 53. Ὅθεν δὲ ἐγένετο ἕκαστος τῶν θεῶν, εἴτε ἀεὶ ἦσαν πάντες, ὁκοῖοί τε τινὲς τὰ εἴδεα, οὐκ ἠπιστέατο μέχρι οὗ πρώην τε καὶ χθὲς, ὡς εἰπεῖν λόγῳ. Ἡσίοδον γὰρ καὶ Ὅμηρον ἡλικίην τετρακοσίοισι ἔτεσι δοκέω μευ πρεσβυτέρους γενέσθαι, καὶ οὐ πλέοσι. Οὗτοι δέ εἰσι οἱ ποιήσαντες ΘΕΟΓΟΝΙΗΝ Ἕλλησι, καὶ τοῖσι Θεοῖσι τὰς ἐπωνυμίας δόντες, καὶ τιμάς τε καὶ τέχνας διελόντες, καὶ εἴδεα αὐτῶν σημήναντες: *Unde autem singuli Deorum exstiterint, ánve cuncti semper fuissent, aut quâ specie, hactenus ignoratum fuerat, nisi nuper atque heri, ut sic dicam. Nam Hesiodus atque Homerus (quos quadringentis non ampliùs annis ante me opinor fuisse) finxerunt Græcis Theogoniam, Diis cognominibus datis, divisisque honoribus & artibus inter illos, & descriptis illorum formis.* At ubique *Homerus* & *Hesiodus* quasi jam nota illa describunt, nec videntur ornasse, nisi circumstantiis nonnullis. Sanè numquam homines aliter de Diis sentientes eos tulissent talia de iis blaterantes, qualia habent. Vide ad ℣. 211. Interim liquet ex hisce verbis *Theogoniam* verè esse *Hesiodi*, quamvis nonnulli dubitarint, ut docet *Pausanias* in Bœoticis, sive Lib. IX. p. 581. *Clericus*.

ΗΣΙΟΔΟΥ ΤΟΥ ΑΣΚΡΑΙΟΥ

ΘΕΟΓΟΝΙΑ.

Μουσάων Ἑλικωνιάδων ἀρχώμεθ' ἀείδειν,
Αἵθ' Ἑλικῶνος ἔχουσιν ὄρος μέγα τε ζάθεόν τε,
Καί τε περὶ κρήνην ἰοειδέα πόσσ' ἁπαλοῖσιν
Ὀρχεῦνται, καὶ βωμὸν ἐρισθενέος Κρονίωνος,
Καί τε λοεσσάμεναι τέρενα χρόα Περμησσοῖο,
Ἢ Ἱππουκρήνης, ἢ Ὀλμειοῦ ζαθέοιο,
Ἀκροτάτῳ Ἑλικῶνι χοροὺς ἐνεποιήσαντο,
Καλοὺς, ἱμερόεντας· ἐπερρώσαντο δὲ ποσίν·
Ἔνθεν ἀπορνύμεναι, κεκαλυμμέναι ἠέρι πολλῇ,

NOTÆ IN HESIODUM.

VErſ. 1. Μουσάων Ἑλικωνιάδων ἀρχώμεθ' ἀείδειν] Priores centum quindecim verſus ſunt ſuppoſiti. Theogonia incipit verſu 116. Ἤτοι μὲν πρώτιστα χάος γένετ' &c. *Guietus.*

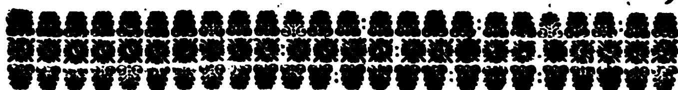
1. Ἑλικωνιάδων] Rectè vetus Scholiaſtes patrias Muſas à Bœoto vate invocari obſervat. *Helicon* mons fuit Bœotiæ, ita dictus à Phœnicio *hhalik* חליק aut חליקן *hhalikon*, quæ vox *montem altum* ſonat. Vide *Sam. Bochartum* Lib. 1. Chanaanis, Cap. XVI. ubi oſtendit plenam fuiſſe Bœotiam & colonis & nominibus Phœniciis. *Clericus.*

2. Ζάθεόν τε] *Diviniſſimum* montem vocat, propter numerum Deorum, qui in eo verſabantur; quales Muſæ, Oreades, Dryades, Naïades &c. Infrà ✝. 129. vocat

——— οὔρεα μακρὰ θεῶν χαρίεντας ἐναύλους
Νυμφέων.

Longos montes Dearum grata habitacula Nympharum. Clericus.

3. Ἰοειδέα] Malim μελάνυδρον interpretari, ἀπὸ τοῦ ἰοῦ *ferrugine*, quia eo epitheto ſignificatur copia aquæ; quæ non eſt ἰοειδὴς, niſi ſit profunda, ac proinde copioſa, & perennis, quæ laus eſt fontis. Ideò *Homerus*, & poſt eum *Heſiodus* vocant ἰοειδέα πόντον, id eſt, profundum. Ideò Poëtæ Latini *cæruleos* fontes vocant, ut *cærula Liriope* dicitur *Ovidio* Metam. III. Confirmatur hæc interpretatio, ipsâ ſignificatione propriâ vocis, quæ ſignificat quod habet εἶδος, ſeu *ſpeciem*

HESIODI ASCRÆI
DEORUM GENERATIO.

A Musis Heliconiadibus incipiamus canere,
Quæ Heliconis habitant montem, magnúmque divinúmque:
Et circa fontem cæruleum pedibus teneris
Saltant, arámque præpotentis Saturnii,
Atque ablutæ tenero corpore aquâ Permessi,
Aut Hippocrenes, aut Olmii sacri,
Summo in Helicone choreas ducere solent,
Pulchras, amabiles, vehementérque tripudiare pedibus:
Inde concitatæ, velatæ aëre multo,

ὤ. Non potest autem dici fons *speciem* habere *floris*, licèt sit floribus cinctus; sed rectè dicitur habere *speciem ferruginosam*, ad colorem quod attinet. *Clericus.*

4. Καὶ βωμὸν ἐρισθενέος Κρονίωνος.] Non modò in altaribus sacra faciebant, in honorem Deorum, sed & circa illa choreas agitabant. Vide not. ad Exod. C. XXXII, 6. *Clericus.*

5. Λοεσσάμεναι τέρενα χρόα Περμησσοῖο] Ἐλλείπει τὸ ἐξ ἢ ἀπὸ. *Guietus.*

5. Περμησσοῖο] Intellige ὕδατι, *aquâ*, quod in versione exprimendum fuit. Permessus est Phœniciè פאר-מצא *pheer-metso*, hoc est, *puteus* aut *fons purus*, nam Radix מצץ hanc significationem obtinet, apud Arabas. Commodior hæc visa derivatio, quàm *Bocharti* באר-מיצא *beer-metso*, fons processûs, nempe, *aquarum*. Fons est, aut fluviolus ex Helicone profluens, & qui cum Olmio confluit in Copaïdem lacum. Vide *Strabonem* Lib. IX. *Clericus.*

6. Ἵππου κρήνης] *Phœniciè* dixeris, ut rectè *Bochartus*, eodem loco, הפגרן *happhigran*, quod *fontem erumpentem* sonat, & corruptum in *Hippocrenen*, ortum fecit fabulæ, quasi esset κρήνη ἵππου *fons equi*, seu ab equo excitatus. *Clericus.*

Ὀλμειοῦ] Phœniciâ voce, הול מיא *hhol-majo*, dulcis aquis, eodem conjectore. *Divinus* dicitur, propter memoratam rationem, cùm de Helicone sermo esset, ad ℣. 2. *Clericus.*

8 Ἐπεῤῥώσαντο δὲ ποσσὶν] hoc est, ὠρχήσαντο. incesserunt, processerunt & similiter. *Guietus.*

 10. Ἐπ

Ἐννύχιαι στεῖχον, περικαλλέα ὄσσαν ἱεῖσαι,
Ὑμνεῦσαι Δία τ' αἰγίοχον, καὶ πότνιαν Ἥρην
Ἀργείην, χρυσέοισι πεδίλοις ἐμβεβαυῖαν,
Κούρην τ' Αἰγιόχοιο Διὸς γλαυκῶπιν Ἀθήνην,
Φοῖβόν τ' Ἀπόλλωνα, καὶ Ἄρτεμιν ἰοχέαιραν,
Ἠδὲ Ποσειδάωνα γαιήοχον, ἐννοσίγαιον,
Καὶ Θέμιν αἰδοίην, ἑλικοβλέφαρόν τ' Ἀφροδίτην,
Ἥβην τε χρυσοστέφανον, καλήν τε Διώνην,
Ἠῶ τ', Ἠέλιόν τε μέγαν, λαμπράν τε Σελήνην,
Λητώ τ', Ἰαπετόν τε, ἰδὲ Κρόνον ἀγκυλομήτην,
Γαῖάν τ', Ὠκεανόν τε μέγαν, καὶ Νύκτα μέλαιναν·
Ἄλλων τ' ἀθανάτων ἱερὸν γένος αἰὲν ἐόντων.
Αἵ νύ ποθ' Ἡσίοδον καλὴν ἐδίδαξαν ἀοιδήν,
Ἄρνας ποιμαίνονθ' Ἑλικῶνος ὑπὸ ζαθέοιο.
Τόνδε δέ με πρώτιστα θεαὶ πρὸς μῦθον ἔειπον
Μοῦσαι Ὀλυμπιάδες, κοῦραι Διὸς Αἰγιόχοιο.
Ποιμένες ἄγραυλοι, κάκ' ἐλέγχεα, γαστέρες οἶον,
Ἴδμεν ψεύδεα πολλὰ λέγειν ἐτύμοισιν ὁμοῖα·
Ἴδμεν δ', εὖτ' ἐθέλωμεν, ἀληθέα μυθήσασθαι.
Ὣς ἔφασαν κοῦραι μεγάλου Διὸς ἀρτιέπειαι.
Καί μοι σκῆπτρον ἔδον, δάφνης ἐριθηλέος ὄζον,

10. Ἐννύχιαι] Ne videantur à mortalibus, vel potiùs ne patefceret mendacium Poëtæ, cui objici poterat numquam conſpectas. Eadem de cauſa, collocat eas in ſummo Helicone, ubi nemo pernoctabat. *Clericus.*

11. Δία τ' Αἰγίοχον] Suo loco dicemus quare ita vocetur Jupiter, ut & quæ de Muſis, aliiſque Numinibus dicenda videbuntur, ubi loquetur Poëta de eorum natalibus. *Clericus.*

16. Ἑλικοβλέφαρόν τ' Ἀφροδίτην] *Arcuatis ſuperciliis.* Guietus.

16. Ἑλικοβλέφαρον] *Volubilibus palpebris*, id eſt, *pætam*, ut Venerem vocabant Latini. Laſciviæ eſt indicium nictare frequenter, & ſignum amantium. *Clericus.*

22. Καλὴν ἐδίδαξεν ἀοιδήν] Vide verſum 660. ἔργων. *Guietus.*

26. Κάκ' ἐλέγχεα] Gratulatur ſibi Poëta, quòd, cùm Muſæ ipſum primùm alloquerentur, conviciis uſæ ſint, quod eſt primævæ ſimplicitatis. *Clericus.*

27. Ἴδμεν ψεύδεα πολλὰ λέγειν ἐτύμοισιν ὅμοια] Deabus mendacia tribuere eſt etiam antiquiſſimi ævi, quo Deos vix meliores hominibus fingebant; quia omnes Dii, qui maximè colebantur, fuerant homines, ut poſtea videbimus. *Clericus.*

Noctu incedunt, perpulchram vocem emittentes,
Celebrantes Iovémque ægida tenentem, & venerandam Iunonem
Argivam, aureis calceamentis incedentem:
Filiámque Ægiochi Iovis, cæruleos oculos habentem Minervam:
Phœbúmque Apollinem, & Dianam sagittis gaudentem,
Atque Neptunum terram continentem, terræ motorem,
Et Themin venerandam, & blandis oculis Venerem,
Hebénque aureâ coronâ decoram, formosámque Dionen,
Aurorámque, Solémque magnum, splendidámque Lunam,
Latonámque, Iapetúmque, ac Saturnum versipellem,
Terrámque, Oceanúmque vastum, & Noctem atram:
Aliorúmque immortalium sacrum genus semper exsistentium.
Quæ olim Hesiodum pulchrum docuerunt carmen,
Agnos pascentem Helicone sub divino.
Hoc autem me primùm Deæ sermone compellarunt,
Musæ Olympiades, filiæ Iovis Ægiochi:
Pastores sub dio manentes, mala probra, ventres solùm,
Scimus mendacia multa dicere veris similia:
Scimus etiam, quando voluerimus, vera loqui.
Sic dixerunt filiæ Iovis magni veridicæ,
Et mihi sceptrum dederunt, lauri perviridis ramum,

---

29. Ἀρτιέπειαι] *Diserta.* Guietus.

30. Καί μοι σκῆπτρον ἔδον, δάφνης ἐριθηλέος ὄζον] Ἔδον pro ἔδωκαν. Rhapsodi ramum lauri tenebant recitantes. Vide Lucianum in Dialogo cum Hesiodo p. 659. *Guietus.*

30. Καί μοι σκῆπτρον ἔδον δάφνης ἐριθηλέος ὄζον] Scholiastes postquàm dixit *Heliconem* πολύδαφνον esse, & laurum æquè potuisse esse donum Apollinis, ac Musarum, quæ ad rem non multum faciunt, veram ejus rationem reddit hisce verbis: *παρόσον ἡ δάφνη ἐνεργεῖ πρὸς τοὺς ἐνθουσιασμούς. Σοφοκλῆς ἐν Κασσάνδρᾳ· δάφνην φαγὼν ὀδόντι πρίετο στόμα. καὶ Λυκόφρων· δάφνην φαγὼν φοιβάζειν ἐκ λαιμῶν ὄπα. καὶ τὰ ποιήματα δὲ μετὰ θεοῦ ἐμπνεύσεως εἴρηται: quia laurus efficax est ad afflatus creandos. Sophocles in Cassandra:* Cùm comedisset laurum, dentes instar serræ in ore concutiebat. *Et Lycophron:* cùm laurum comedisset, vaticinabatur emittens vocem è gutture. *Certè Poëmata Dei afflatu sunt effusa.* Sequentia verba rem dubiam esse non patiuntur. Cùm ergo Laurum sibi traditam dicit *Hesiodus* à Musis séque ab iis afflatum, perinde est ac si facultatem poëticam sibi ab illis concessam diceret. Quam in rem, paucula ex *Claud. Salmasio* hîc apponemus. Sic ille in *Solini* Poly-

Δρέψασαι θηητόν. ἐνέπνευσαν δέ μοι αὐδὴν
Θείην, ὥστε κλύοιμι τά τ' ἐσσόμενα, πρό τ' ἐόντα.
Καί με κέλονθ' ὑμνεῖν μακάρων γένος αἰὲν ἐόντων,
Σφᾶς δ' αὐτὰς πρῶτόν τε καὶ ὕστερον αἰὲν ἀείδειν.
Ἀλλὰ τί ἦ μοι ταῦτα περὶ δρῦν ἢ περὶ πέτρην;

Polyhistora p. 609. ubi postquàm multis ostendit ῥαψῳδοὺς dictos fuisse ἀπὸ τοῦ ῥάπτειν τὰς ᾠδὰς, quòd veluti *consuerent* varias partes Poëtarum, quas canebant, non ἀπὸ τῆς ῥάβδου, addit: „ Antequàm mos ille τοῦ ῥαψῳδεῖν aliena carmina natus ac notus esset, auctores ipsi ac Poëtæ „ hymnos & alia carmina in honorem Deorum à se composita sic pronunciare consueverant, cum virga è lauru in manibus. Dicebantur ἐπὶ ῥάβδῳ ᾄδειν. *Pausanias* pag. 586. Lib. IX. seu Bœoticis de *Hesiodo*, qui cum cithara pictus erat: οὐδέν τι Ἡσιόδῳ οἰκεῖον φόρημα. „ δῆλα γὰρ δὴ καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν ἐπῶν ὅτι ἐπὶ ῥάβδου δάφνης ᾖδε: *nequaquam fuit proprium Hesiodo gestamen; manifestum enim est, etiam ex ipsis ejus versibus, eum ad lauri ramum cecinisse.* „ Intelligit hos versus ex „ Theogonia, 'Καί μοι σκῆπτρον &c. Traditum sibi à Musis ex lauri „ ramo baculum dicit. Tamquam vati futurorum præscio, non tam„ quam Poëtæ, datum possumus interpretari, propter illa, ὥστε κλύοι„ μι τά τ' ἐσσόμενα πρό τ' ἐόντα. Sed Poëtica erat conjuncta cum afflatu, non minùs ac vaticinandi facultas; imò non erat sine vaticinatione, cùm non possent scire Poëtæ gesta apud Deos, aut clam apud homines, aut ante omnem hominum memoriam; vel potiùs fingere se ea scire, nisi simul afflatum simularent. Pergit *Salmasius*: „ Lau„ rum gestabant & admordebant, qui vaticinandi scientiâ callere vo„ lebant, unde δαφνηφάγοι vates. *Asclepiades*, in statuam *Homeri*:

„ Καί σοι καλλιπέτηλον ἐρυσσάμεναι περὶ πᾶσαι
„ Ὤρεξαν δάφνης ἱερὸν ἀκρέμονα.

Fallitur, ut sæpè Critici, qui non significant unde depromserint quæ dicunt. Epigramma est in statuam *Hesiodi*, quod legitur Lib. IV. Anthologiæ, p. 368. Ed. H. Stephani. Integrum ita habet:

Αὐταί ποιμαίνοντα μεσημβρινὰ μῆλά σε Μοῦσαι
Ἔδρακον ἐν κραναοῖς οὔρεσιν, Ἡσίοδε.
Καί σοι καλλιπέτηλον ἐρυσσάμεναι περὶ πᾶσαι
Ὤρεξαν δάφνης ἱερὸν ἀκρέμονα.
Δῶκαν δὲ κρήνης Ἑλικωνίδος ἔνθεον ὕδωρ,
Τὸ πτηνοῦ πώλου πρόσθεν ἔκοψεν ὄνυξ.
Οὗ σὺ κορεσσάμενος μακάρων γένος, ἔργα τε μολπαῖς,
Καὶ γένος ἀρχαίων ἔγραφες ἡμιθέων.

Ipsa pascentem meridie oves Musa viderunt te in asperis montibus, Hesiode; & tibi pulcra folia habentem decerpentes omnes porrexerunt lauri sacrum ramum. Dederunt verò fontis Heliconis divinam aquam, quam volucris equi priùs erupit ungula. Quâ tu satiatus beatorum genus, & res gestas cantibus, & genus priscorum descripsisti juvenum. Sed audiamus

Decerpere mirandum. inspirarunt autem mihi vocem
Divinam, ita ut scirem tam futura quàm præterita.
Et me jubebant celebrare beatorum genus sempiternorum,
Se verò primò & postremò semper decantare.
Sed quò mihi hæc circa quercum, aut circa petram?

---

mus *Salmasium*: „ *Pausanias* de virga laurea accepit, cum qua Ve„teres Poëtæ carmina sua recitabant. Quem morem etiam postea „ ῥαψῳδοὶ imitati sunt, qui aliena pronunciarunt. Nam & hi virgam è „ lauro tenebant, cùm carmina recitarent ex aliquo Poëta. Cetera apud ipsum legentur. *Clericus.*

32. Θείλω, ὡς τε κλύοιμι τά τ' ἐσσόμενα, πρό τ' ἐόντα] Nothum. *Guietus.*

32. Τά τ' ἐσσόμενα πρό τ' ἐόντα] Poëtice, nempe, est μαντείας genus, unde Poëtæ Latinis *Vates*. Utinam exstaret integer Liber VII. *Strabonis!* Aliquid hac de re haberemus, in descriptione Pieriæ, cùm legamus in excerptis, quo loco de hac regione egerat, ὅτι τὸ παλαιὸν, οἱ μάντεις καὶ μουσικὴν εἰργάζοντο: *olim vates exercuisse & musicam.* Clericus.

34. Σφᾶς δ' αὐτὰς πρῶτον δὲ καὶ ὕστερον αἰὲν ἀείδειν] Imitatus *Horatius* Lib. I. Ep. I.

Primâ dicte mihi, summâ dicende Camœnâ,
Mecenas &c. *Clericus.*

35. Ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα περὶ δρῦν ἢ περὶ πέτρην] Hoc est, περὶ τὰ ἀπὸ σκοποῦ, subintellige λέγεται. *Guietus.*

35. Ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα περὶ δρῦν ἢ περὶ πέτρην;] Hoc est, quid hæc ad rem, quam aggressus sum? ut rectè Scholiastes. *Homerus* paullò aliter hanc Parœmiam profert Iliad. X. ℣. 126. ubi Hector de inanibus sermonibus, quos Achillem laturum non fuisse, si ad eum adisset, suspicatur:

Οὐ μέν πως νῦν ἐστὶν ἀπὸ δρυὸς, οὐδ' ἀπὸ πέτρης,
Τῷ ὀαριζέμεναι, ἅτε παρθένος ἠΐθεός τε,
Παρθένος ἠΐθεός τε ὀαρίζετον ἀλλήλοιιν.

Non quidem ullo modo nunc licet, à quercu, neque à petrâ cum hoc confabulari, ut virgo & adolescens, virgo, inquam, & adolescens, confabulantur. Volunt Scholiastæ ortam loquutionem ex veteri fabula, quâ homines ex lapidibus aut quercubus nati ferebantur, & quæ pueris sermones præbebat, adeóque inanes sermones signari. At non video quî locus *Hesiodi* hinc possit explicari, cujus sensus est is quem diximus. Crediderim potiùs petitum adagionem ex iis, qui aggressi montem, aut sylvam describere, ad alia divagarentur, quæ à scopo aberrarent. Est tamen alius locus *Homeri*, ex quo sententiæ suæ confirmationem petere posse primo intuitu videntur. Odyssεæ Υ, ℣. 163 cùm rogasset Penelope Ulyssem, quem non agnoscebat, unde esset, addit:

Τύνη, Μουσάων ἀρχώμεθα, ταὶ Διὶ πατρὶ
Ὑμνεῦσαι τέρπουσι μέγαν νόον ἐντὸς Ὀλύμπου,
Εἴρουσαι, τά τ' ἐόντα, τά τ' ἐσσόμενα, πρό τ' ἐόντα,
Φωνῇ ὁμηρεῦσαι· τῶν δ' ἀκάματος ῥέει αὐδὴ
Ἐκ στομάτων ἡδεῖα. γελᾷ δέ τε δώματα πατρὸς
Ζηνὸς ἐριγδούποιο, θεᾶν ὀπὶ λειριοέσσῃ
Σκιδναμένῃ. ἠχεῖ δὲ κάρη νιφόεντος Ὀλύμπου,
Δώματά τ' ἀθανάτων. αἱ δ' ἄμβροτον ὄσσαν ἰεῖσαι,
Θεῶν γένος αἰδοῖον πρῶτον κλείουσιν ἀοιδῇ
Ἐξ ἀρχῆς, οὓς Γαῖα καὶ Οὐρανὸς εὐρὺς ἔτικτον,
Οἵ τ' ἐκ τῶν ἐγένοντο θεοί, δωτῆρες ἐάων.

Οὐ γὰρ ἀπὸ δρυός ἐσσι παλαιφάτου, οὐδ' ἀπὸ πέτρης.

Non es enim à vetere quercu, aut à petra. Quibus in verbis, *Homerus* alludit ad memoratam fabulam; sed is sensus neque alteri loco *Homeri*, neque versui *Hesiodi* aptari potest. *Clericus.*

36. Τύνη Μουσάων ἀρχώμεθα] Τὸ τύνη hîc age, agedum significare videtur. Sed hîc omnino scribendum videtur, τοίνυν Μουσάων ἀρχώμεθα. hoc est, διὰ τοῦτο Μουσάων ἀρχώμεθα. Hesych. τοίνυν διὰ τοῦτο. Hunc locum respexisse videtur. *Guietus.*

39. Ὁμηρεῦσαι] Συμφωνοῦσαι. ex ὁμὸς & ἄρω ὁμήρης compositum videtur. Unde ὁμηρέω, hoc est, concordo, συμφωνῶ. Hesych. ὁμηρὲς, ὁμοῦ, συμφώνως. Sed τὸ ὁμηρὴς simplex videtur. Ab ὁμέω, ὁμήρω, ὁμηρὴς. quare & τὸ ὁμηρὴς unde ὁμηρέω συμφωνῶ simplex fuerit fortè. Hesych. ὁμηρεῦσαι, ὁμοφωνοῦσαι, ὁμοῦ λέγουσαι. &c. *Guietus.*

39. Ὁμηρεῦσαι] *Hesychius*: ὁμηρεύειν, συμφωνεῖν. Ὁμηρεῦσαι, τὸ συμβολῆσαι· ὁμοφωνοῦσαι, ὁμοῦ λέγουσαι. Ὁμηρεῖν, ὁμοῦ εἱρμόζειν (l. ἁρμόζειν) συμφωνεῖν, hoc est, *concinere*, ex ὁμοῦ *simul* & ἐρέω, *dico*. Hinc credibile est nomen factum Ὁμήρῳ, qui postquàm carminibus suis innotuisset, non ampliùs *Melesigenes*, sed *concentor*, quasi *Musarum*, dictus est. Nomen ei inditum fuerat *Melesigeni*, à fluvio *Melete*, qui non procul à Cumis Æolicis fluit, & ad quem eum mater Critheïs pepererat, ut docet *Herodotus*, in ejus vita, Cap. III. Idem oculorum usum amisisse cum narrat, Cap. VII. & propterea Linguâ Cumæâ Cap. XIII. ὅμηρον dictum, id est, *cæcum*. At vehementer suspicor opinionem de cæcitate *Homeri* fictam à Cumæis, quòd nomen ejus perperam ex Lingua sua interpretarentur; solent enim Græci, ex nominibus perperam intellectis, historiolas fingere, ut vel ex nomine *Hippocrenes*, de quo diximus, colligere est. Profectò multò verisimilius est, tantum Poëtam cognomen ex arte adeptum esse, quàm ex infortunio. *Clericus.*

40. Γελᾷ δέ τε δώματα πατρὸς] Hoc est, summâ voluptate afficitur cœli regia. Poëtæ passim & dolorem, & gaudium tribuunt rebus

O tu, à Musis ordiamur, quæ Iovi patri
Canendo oblectant magnum animum in Olympo,
Memorantes, & præsentia, & futura, & præterita,
Voce concinentes. illarum verò indefessa fluit vox
Ab ore suavis. ridet autem domus patris
Iovis valde tonantis, Dearum voce suavi
Dispersâ. resonat verò vertex nivosi Olympi,
Domus immortalium. hæ verò immortalem vocem emittentes,
Deorum genus venerandum in primis celebrant cantilenâ
Ab exordio, quos Tellus & Cœlum latum genuerunt,
Quique ex his prognati sunt Dii, datores bonorum.

---

bus inanimis, ut significent maximam esse rationem dolendi, aut lætandi, & quæ vel ipsa inanima, ut solet dici, movere possit. *Theognis* initio, cùm alia de Apollinis natalibus dixisset, hæc habet:

——— ἐγέλασσε δὲ γαῖα πελώρη,
Γήθησεν δὲ βαθὺς πόντος ἁλὸς πολιῆς.

Risit magna terra. *Lucretius* ad Venerem Lib. I. ✱. 8.

——— *tibi suaves dædala tellus*
Submittit flores, tibi RIDENT æquora ponti.

Ad quem versum, vide quæ collegit *Dion. Lambinus*. Clericus.

44. Θεῶν γένος, καὶ τοὶ ἐξῆς] Probè animadvertendum hic signari tria genera rerum, I. Terram & Cœlum, quæ ante omnes Deos, qui Hesiodi ævo maximi habebantur, fuerant: II. Deos ex hisce genitos, οἵ τ' ἐκ τῶν ἐγένοντο Θεοὶ δωτῆρες ἐάων, *qui Dii ex hisce geniti sunt datores bonorum*, quos enumerat à ✱. 116. ad 155. Hi dicuntur ab *Hesiodo* Dii, quòd nomen denegatur Cœlo & Terræ, súntque veluti prior Deorum ætas: III. Altera est filiorum Saturni, quos significat hoc versu *Hesiodus*: Δεύτερον αὖτε Ζῆνα, Θεῶν πατέρ' ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν, hoc est, *secundo loco Jovem, qui est Rex Deorum*. qui nunc potissimùm coluntur, *& hominum*. Qui vivebant *Hesiodi* ævo, & superioribus aliquot ætatibus, duplicem hunc dumtaxat ordinem Deorum norant, hoc est, hominum in Deorum numerum post mortem relatorum; si altiùs originem eorum repeterent, nihil antiquius repeIriebant, quàm Cœlum & Terram, hísque vetustius Chaos, nec ultrà progrediebantur. Notio Dei horum conditoris usque adeò obscurata erat, ut de eo prorsus tacerent; aut etiam, si quæ ejus evanida vestigia in eorum animis hæserant, ea miscebantur, cum iis quæ vulgò de Jove & æqualibus illi Deis ferebantur. Quæ omnia, in sequentibus, explicatione ipsâ involucrorum Poëticorum, evolventur & ob oculos ponentur. *Clericus.*

46. Οἳ ἐκ τῶν ἐγένοντο] Hoc est, ἐκ τούτων. hoc est, οἱ τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ ἔκγονοι διαδοχῇ. *Guietus.*

Δεύτερον αὖτε Ζῆνα, θεῶν πατέρ' ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν,
Ἀρχόμεναί θ' ὑμνεῦσι θεαὶ, λήγουσαί τ' ἀοιδῆς,
Ὅσον φέρτατός ἐστι θεῶν, κάρτεϊ τε μέγιστος.
Αὖθις δ' ἀνθρώπων τε γένος, κρατερῶν τε γιγάντων
Ὑμνεῦσαι, τέρπουσι Διὸς νόον ἐντὸς Ὀλύμπου,
Μοῦσαι Ὀλυμπιάδες, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο,
Τὰς ἐν Πιερίῃ Κρονίδῃ τέκε πατρὶ μιγεῖσα
Μνημοσύνη, γουνοῖσιν Ἐλευθῆρος μεδέουσα,

---

47 Δεύτερον αὖτε Ζῆνα] Subintelige κλείουσι. *Guietus.*

48. Ἀρχόμεναι θ' ὑμνεῦσι θεαὶ, λήγουσαί τ' ἀοιδῆς] Νόθον. scribend. λήγουσί τ' ἀοιδῆς. dicentes, subintellige quàm sit præstantissimus &c. *Guietus.*

52. Μοῦσαι] Primùm videndum quæ sint *Musæ*, dein à quibus progenitæ. Ex descriptionibus cùm omnium reliquorum Poëtarum, tum etiam *Hesiodi*, colligere est Musas invenisse Eloquentiam ac Musicam, artésque quæ elegantiores habentur. Ut solius *Hesiodi* testimoniis utamur, eæ argumentum non verum modò, sed etiam fictum omnium orationum, comminisci poterant. Sic enim eum alloquuntur ℣. 27. hujus Poëmatis.

Ἴδμεν ψεύδεα πολλὰ λέγειν ἐτύμοισιν ὁμοῖα,
Ἴδμεν δ' εὖτ' ἐθέλωμεν ἀληθέα μυθήσασθαι.

Scimus multa falsa veris similia, scimus & quando volumus vera dicere. Ait ℣. 60. fuisse novem puellas:

——— ᾗσιν ἀοιδὴ
Μέμβλεται, ἐν στήθεσσιν ἀκηδέα θυμὸν ἐχούσαις,

quibus cantio cordi est & quæ habent animum sine curis. ℣. 65.

——— ἐρατὴν δὲ διὰ στόμα ὄσσαν ἱεῖσαι
Μέλπονται πάντων τε νόμους καὶ ἤθεα κεδνὰ
Ἀθανάτων κλείουσιν,

amabilem vocem ore emittentes canunt, omniúmque leges, & mores venerandos Immortalium celebrant. Plura non exscribam, nam ex hisce satis liquet quod volo; nec mirum erit si dicam nunc, ab antiquissimis Græciæ colonis phœnicissantibus, dictas esse *Musas* ab inventione; nam, Phœniciâ Linguâ, מוצא *motsa* est *inventrix.* Credibile autem est, antiquissimis temporibus, per Bœotiam, Thessaliámque ac vicinas Græciæ oras, celebrem factum fuisse cantilenis, seu propter inventionem, seu propter elegantiam styli, pro ætatis captu, seu propter cantum, seu propter omnia illa simul, *chorum novem puellarum* quem instituit Jupiter, ut postea videbimus, Thessaliæ rex. Deinde posteritas, quæ omnia adauxit, & præsertim Poëtæ finxerunt eas inventrices Poëticæ Deas esse; quo honore etiam mactati sunt inventores aliarum artium. *Pater Musarum* dicitur Jupiter, quòd primus puellarum concentum instituerit; quæ loquutio etiam Phœnicia est, nam

Secundò rursum Jovem, Deorum patrem atque hominum,
Incipientésque canunt Deæ, & finientes carmen,
Quàm sit præstantissimus Deorum, & imperio maximus.
Porrò & hominum genus, fortiúmque gigantum
Celebrantes oblectant Jovis mentem in Olympo,
Musæ Olympiades, filiæ Jovis ægida habentis:
Quas in Pieria Saturnio peperit patri mista
Mnemosyne, collibus Eleutheris imperans,

---

nam Gen. IV. 20. 21. Jabal dicitur *pater Scenitarum & Nomadum*. Jubal verò *cytharâ & organo canentium*; hoc est, eorum vivendi generum, earúmque artium institutores. *Μνημοσύνη* verò seu *Memoria*, *κατὰ προσωποποιΐαν*, dicitur earum *mater*, quòd memoria suppeditet materiam poëmatum & orationum. Hoc satis ostendit Jovem non habitum esse patrem propriè dictum Musarum, cùm *Memoria* sit dumtaxat *persona poëtica*, quæ numquam in rerum natura fuisse credita est. Non exigua pars artificii hujus Theogoniæ, ut postea videbimus, sita est in Prosopopœis. *Clericus.*

Ibidem. Ὀλυμπιάδες] Ita dictæ Musæ, quòd circa montem Olympum diu versatæ essent, in Jovis regia, ut ipse Poëta testatur qui aliquoties hoc repetit, ut ꝟ. 68.

Αἳ τότ' ἴσαν πρὸς Ὄλυμπον, ἀγαλλόμεναι ὀπὶ καλῇ.

Quæ iverunt tunc ad Olympum superbientes voce pulcrâ, Clericus.

53. Τὰς ἐν Πιερίῃ] Hæc est patria puellarum, quas Poëtæ immortalitati consecravere. *Pieria* nomen est montis & regionis ei subjectæ, atque ad Thermaïcum usque sinum porrectæ; quâ Thessalia ad septemtriones clauditur, Macedonia ad austrum. In ea etiam Pimplæus mons Musis sacer. Hinc dictæ Musæ *Pierides*, potiori jure quàm *Heliconiades*, *Olympiades* &c. unde enim potiùs cognomen duxissent, quàm à patria, ex qua profectæ, cantibus, finitimarum orarum incolas in admirationem sui rapuerunt? Illinc eas ad se evocat *Hesiodus*, initio Operum & Dierum:

Μοῦσαι Πιερίηθεν ἀοιδῇσι κλείουσαι,
Δεῦτε, καὶ τὰ ἑξῆς.

Pomponius Mela Lib. III. c. 3. in descriptione Macedoniæ: *hic Musarum* PARENS DOMUSQUE *Pieria*. Si Phœniciis litteris hanc vocem scribamus, פאריא, invenietur in ea significatio *puteorum* (nam ב & פ miscentur passim apud Orientales) vel *fertilitatis*; quam non respuit regionis situs, aliquot fluviis rigatæ. Vide Tabulas *Ptolemæi*, & *Livium* Lib. XLIV. c. 6, 7, 8. *Clericus.*

54. Γουνοῖσιν Ἐλευθῆρος μεδέουσα] Γουνὸν interpretatur Scholiastes γονιμωτάτους τόπους *fertilissima loca*. Malim βουνοὺς interpretari, seu *colles*, pro quibus Æoles dixerunt γουνούς, ut urbs *Argos* illis erat Ὄργος. Ita vocem interpretatus est *Laur. Valla*, apud *Herodotum* Lib. IV. Cap. XCIX.

Λησμοσύνην τε κακῶν, ἄμπαυμά τε μερμηράων.
Ἐννέα γάρ οἱ νύκτας ἐμίσγετο μητίετα Ζεὺς,
Νόσφιν ἀπ' ἀθανάτων, ἱερὸν λέχος εἰσαναβαίνων.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐνιαυτὸς ἔην, περὶ δ' ἔτραπον ὧραι,
Μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα πόλλ' ἐτελέσθη,
Ἡ δ' ἔτεκ' ἐννέα κούρας ὁμόφρονας, ᾗσιν ἀοιδὴ
Μέμβλεται, ἐν στήθεσσιν ἀκηδέα θυμὸν ἐχούσαις,
Τυτθὸν ἀπ' ἀκροτάτης κορυφῆς νιφόεντος Ὀλύμπου,
Ἔνθά σφιν λιπαροί τε χοροὶ καὶ δώματα καλά.
Πὰρ δ' αὐτῇς Χάριτες, καὶ Ἵμερος οἰκί' ἔχουσιν,
Ἐν θαλίης· ἐρατὴν δὲ διὰ στόμα ὄσσαν ἱεῖσαι,

XCIX. ubi τὸ γουνὸν τὸ Συνιακὸν, vertit *jugum Suniacum*, ex re ipsa, nam fuit illic collis, cui erat impositum templum Minervæ. *Pausanias* in Atticis, initio: Ναὸς Ἀθηνᾶς Σουνιάδος ἐπὶ κορυφῇ τῆς ἄκρας: *Templum Minervæ Suniadis est in vertice promuntorii.* Nam *Eleuther* mons est, ita vocatus, ut aiunt, ab Eleuthere Apollinis filio; unde & dictæ *Eleuthera*, urbs ad eum montem sita. Phœniciis litteris scribas עליתיר *halethir*, quæ vox *altam speculam* sonat, à עלה halah *adscendit* & תור thour *speculatus est*; quod optimè in montem quadrat, in quo speculatores solebant collocari, qui de adventu hostium monerent.

Scholiastes hîc habet: ὁ δὲ Ἐλευθὴρ ὄνομα πόλεώς ἐστι τῆς Βοιωτίας, ἀπό τινος βασιλέως αὐτῆς τῆς πόλεως οὕτως ὀνομασμένης, υἱοῦ Ἀπόλλωνος καὶ Αἰθούσης τῆς Ποσειδῶνος: *Eleuther est nomen urbis Bœotiæ, à quodam Rege ejus urbis sic dicto, filio Apollinis & Æthusæ filiæ Neptuni.* Ἐλευθέρας, alii vocant urbem, quæ fuit ambigui juris, inter Atticos & Bœotios. Vide *Stephanum* Byzantium, in hac voce, & quæ ad eum *Luc. Holstenius* & *Abr. Berkelius*. Pergit Scholiastes: ἔστι δὲ καὶ ὄρος, ὥς φασιν, ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἥρωος: *est etiam mons, ut dicunt, cognominis Heroï.* Fortè ita dicta, ob causam allatam, pars aliqua Cithæronis montis, ad cujus radices sitæ erant Eleutheræ. *Pausanias* in Atticis p. 72. Ἐλευθερῶν δὲ ἦν μὲν ἔτι τοῦ τείχους. ἦν δὲ καὶ οἰκιῶν ἐρείπια· δήλη δὲ τούτοις ἐστὶ πόλις ὀλίγον ὑπὲρ τοῦ πεδίου πρὸς τῷ Κιθαιρῶνι οἰκισθεῖσα: *Eleutherarum cùm muri, tum ædium erant vestigia,* (cùm loca visebam) *quæ manifestò ostendunt urbem conditam fuisse paullò supra planitiem ad Cithæronem* Vide not. ad ỽ. 329.

Quod ab Heroë nomen ejus deducit Scholiastes, post alios, id non majoris esse ponderis debet, quàm quod addit: οὕτω δὲ λέγεται ὅτι ἐκεῖ ὁ Διόνυσος τῆς μανίας ἐπαύσατο καὶ ἐλευθερώθη: *sic etiam dicitur, quòd illic Bacchus desiit furere & morbo liberatus est.* Fingebant Græci Heroas & fabulas, ut ex sua Lingua originem nominum deducerent.

Multò verisimiliora sunt, quæ sequuntur de ratione, ob quam *He-*

siodus

Oblivionemque malorum, & solatium curarum.
Novem enim ei noctes mistus est prudens Jupiter,
Seorsim ab immortalibus, sacrum lectum conscendens.
Sed cùm jam annus exactus, circumvolutæ verò essent tempestates,
Mensibus exactis, diésque multi transacti essent,
Ipsa peperit novem filias concordes, quibus carmen
Curæ est, in pectoribus securum animum habentibus,
Paululùm à summo vertice nivosi Olympi,
Ubi ipsis splendidique chori, & ædes pulchræ.
Juxta verò eas Gratiæ & Cupido domos habitant,
In conviviis: amabilem autem per os vocem emittentes,

---

siodus matrem Musarum Eleutherarum reginam fuisse dixit. Καὶ τῶν δὲ δόξαν περιτίθησι τῇ ἑαυτοῦ πατρίδι, λέγει γὰρ γεννηθῆναι μὲν ἐν τῇ Πιερίᾳ, ἡ δὲ μήτηρ αὐτῶν ἐν Βοιωτίᾳ ἦν: *Itaque gloriam addens patriæ suæ, dicit genitas quidem esse Musas in Pieria, matrem verò illarum è Boeotia fuisse.* Clericus.

55. Ἄμπαυμά τε μερμηράων] Μερμήρων, μερμηρίζω. *Guietus.*

58. Περὶ δ' ἔτραπον ὧραι] Hoc est, περιετράπησαν ἑαυτοῖς, hoc est, περιετράπησαν. *Guietus.*

58. Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐνιαυτὸς ἔην] Hoc est, fermè annus, decimo mense Lunari exacto. *Clericus.*

Ibidem. Περὶ δ' ἔτραπον ὧραι] Hoc est, *circumactæ sunt tempestates*, nam hoc propriè significat ὧραι, nec nisi serò duodecimam partem diei significavit. Vide *Jos. Scaligerum* de Emend. Temp. Lib. I. non procul ab initio, & *Ger. Joan. Vossium* in Etymol. ad vocem *Hora*. Adde & hoc exemplum ex *Horatii* Lib. I. Od. 12. ubi sic describitur Jupiter:

——— *qui res hominum ac Deorum,*
Qui mare & terras, variísque mundum Temperat HORIS;

Hoc est, ut habet Vetus Scholiastes: *anni partibus, vere, æstate, autumno, hyeme.* Crediderim ὧραι primùm dictum de diurno tempore, quòd unà cum nocturno est temporis spatium, de quo primùm cogitarunt homines, indéque translatum ad quodvis tempus; omnino enim ὧραι videtur ductum ab אור *our*, *lucere*, dictum. *Clericus.*

59. Περὶ δ' ἤματα πόλλ' ἐτελέσθη.] Phoenices etiam *dies* vocabant annum. Vide quæ notavimus ad Gen. IV, 3. ubi multi Intt. *dies multos* annum esse putant, & ad Gen. XL, 4. *Clericus.*

60. Κούρας ὁμόφρονας] Τὸ α hic secundùm Doricam dialectum corripitur, ut supra μετ' ἀγορῇς Ἑλικῶνος. *Guietus.*

62. Τυτθὸν] Huc refer τὸ ἡ δ' ἔτεκ' ἐννέα &c. *Guietus.*

64. Πὰρ δ' αὐτῇς Χάριτές τε καὶ Ἵμερος] Τὸ τε hic deest. *Guietus.*

69. Ἀμ-

Μέλπονται πάντων τε νόμους, καὶ ἤθεα κεδνὰ
Ἀθανάτων κλείουσιν, ἐπήρατον ὄσσαν ἱεῖσαι.
Αἵ τότ' ἴσαν πρὸς Ὄλυμπον ἀγαλλόμεναι ὀπὶ καλῇ,
Ἀμβροσίῃ μολπῇ. περὶ δ' ἴαχε γαῖα μέλαινα
Ὑμνεύσαις· ἐρατὸς δὲ ποδῶν ὕπο δοῦπος ὀρώρει,
Νισσομένων πατέρ' εἰς ὃν, ὁ δ' οὐρανῷ ἐμβασιλεύει,
Αὐτὸς ἔχων βροντὴν ἠδ' αἰθαλόεντα κεραυνὸν,
Κάρτεϊ νικήσας πατέρα Κρόνον. εὖ δὲ ἕκαστα
Ἀθανάτοις διέταξεν ὁμῶς, καὶ ἐπέφραδε τιμάς.
Ταῦτ' ἄρα Μοῦσαι ἄειδον, Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι,
Ἐννέα θυγατέρες μεγάλου Διὸς ἐκγεγαυῖαι,
Κλειώ τ', Εὐτέρπη τε, Θάλειά τε, Μελπομένη τε,
Τερψιχόρη τ', Ἐρατώ τε, Πολύμνιά τ', Οὐρανίη τε,
Καλλιόπη θ'· ἡ δὲ προφερεστάτη ἐστὶν ἁπασέων.
Ἡ μὲν γὰρ βασιλεῦσιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
Ὅντινα τιμήσουσι Διὸς κοῦραι μεγάλοιο,
Γεινόμενόν τ' ἐσίδωσι διοτρεφέων βασιλήων,
Τῷ μὲν ἐπὶ γλώσσῃ γλυκερὴν χείουσιν ἐέρσην,
Τοῦ δ' ἔπε' ἐκ στόματος ῥεῖ μείλιχα· οἱ δέ νυ λαοὶ
Πάντες ἐς αὐτὸν ὁρῶσι, διακρίνοντα θέμιστας

69. Ἀμβροσίῃ μολπῇ· περὶ δ' ἴαχε] Scribendum videtur: περὶ δὲ σφίσι ἴαχε γαῖα μέλαινα ὑμνεύσαις. *Guietus.*

71. Ὁ δ' οὐρανῷ ἐμβασιλεύει.] Hîc est absurda mistura, ut diximus, veteris doctrinæ de Deo; Deum enim in cœlo singulari ratione habitare credebant prisci mortales, nec sine causa. Itaque cùm Græci Jovem Deorum summum esse crederent, eum collocabant subinde in cœlo. Quia verò Jupiter habitarat in Olympo Thessaliæ monte, veluti prioris opinionis obliti non minùs frequenter domum Jovis in *Olympo nivoso* ponunt, ut ex 62. versu, & multis aliis liquet. Ut Jovis hominis notionem miscent, cum notione veri Dei: ita Olympum cum cœlo confundunt; unde fit ut de Jove nunc quasi de homine, nunc quasi de Deo loquantur; déque ejus sede nunc quasi de monte Thessaliæ, nunc quasi de cœlo. Nisi hæc teneamus, necesse est ignoremus rationem innumerarum loquutionum, quæ in Poëtis occurrunt. *Clericus.*

74. Ἀθανάτοις διέταξεν ὁμῶς, καὶ ἐπέφραδε τιμάς.] Scrib. ἀθανάτοις διέταξε νόμους, καὶ ἐπέφραδε τιμάς. ἐπέφραδε, hoc est, ἐπινόησε, commentus est, invenit. Hesych. ἐπιφράσσαι, ὑπονοῆσαι ἢ ἐπινοῆσαι. *Guietus.*

82. Γεινόμενον τ' ἐσίδωσι] Quia quæ nobis cordi sunt ea sæpe respicimus, ideò *adspicere aliquem* perinde est ac illi favere. Sic loquebantur

Canunt omniúmque leges, & mores venerandos
Immortalium celebrant, amabilem autem per os vocem emittentes.
Illæ tum ibant ad Olympum exſultantes voce pulchrâ,
Immortali cantilenâ: undique verò reſonabat terra atra
Canentibus hymnos: jucundus verò à pedibus ſtrepitus excitabatur,
Euntium ad patrem ſuum. ille autem in cœlo regnat,
Ipſe habens tonitru, atque ardens fulmen,
Vi ſuperato patre Saturno. bene autem ſingula
Immortalibus diſpoſuit ſimul, & ordinavit honores.
Hæc ſanè Muſæ canebant, cœleſtes domos incolentes:
Novem filiæ magno è Jove prognatæ:
Clióque, Euterpeque, Thaliáque, Melpomenéque,
Terpſichoréque, Eratóque, Polymniáque, Vraniáque,
Calliopéque: hæc autem præſtantiſſima eſt omnium.
Hæc enim & reges venerandos comitatur.
Quemcumque honoraturæ ſunt Jovis filiæ magni,
In lucem editúmque adſpexerint à Jove nutritorum regum,
Huic quidem ſuper linguam dulcem fundunt rorem,
Hujus verò verba ex ore fluunt ſuavia: ceterùm populi
Omnes ipſum reſpiciunt, reddentem jus

---

tur etiam Phœnices, ſic & Latini. Vide quæ notavimus ad Gen. IV, 4. & quæ Scholiaſtes hîc habet. *Clericus.*

84. Γλυκερὴν χείουσιν ἐέρσην] Hoc eſt, mel, ut rectè eruditi interpretantur. Symbolum eſt mellitæ eloquentiæ, unde fictum, ut opinor, à Græcis Platonis infantis, & dormientis in Hymetto, apes os impleviſſe melle. Vide *Olympiodorum*, initio ejus vitæ. *Clericus.*

85. Διακρίνοντα θέμιστας] *Diſceptatorem litium*, ea enim de cauſâ primùm Reges electi, ut judices controverſiarum eſſent. Deinde ex judicibus facti ſunt Domini. Sic *Dejoces* Medorum regnum invaſit, ut narrat *Herodotus* Lib. I. Vide vſſ. 88, & 89. *Dionyſius* Halicarn. Ant. Rom. Lib. V. p. 336. καθ' ἀρχὰς ἅπασα πόλις Ἑλλὰς ἐβασιλεύετο, πλὴν οὐχ ὥσπερ τὰ βάρβαρα ἔθνη δεσποτικῶς ἀλλὰ κατὰ νόμους τε καὶ ἐθισμοὺς πατρίους· καὶ κράτιστος ἦν βασιλεὺς ὁ δικαιότατός τε καὶ νομιμώτατος, καὶ μηδὲν ἐκδιαιτώμενος τῶν πατρίων. δηλοῖ δὲ καὶ Ὅμηρος δικασπόλους τε καλῶν τοὺς βασιλεῖς, καὶ θεμιστοπόλους. καὶ μέχρι πολλοῦ διέμειναν ἐπὶ ῥητοῖς τισιν αἱ βασιλεῖαι διοικούμεναι καθάπερ ἡ Λακεδαιμονίων. ἀρξαμένων δέ τινων ἐν ταῖς ἐξουσίαις πλημμελεῖν, καὶ νόμοις μὲν ὀλίγα χρωμένων, ταῖς δ' αὐτῶν γνώμαις τὰ πολλὰ διοικούντων, δυσχεράναντες ὅλον τὸ πρᾶγμα οἱ πολλοὶ κατέλυσαν τὰς βασι-

Ἰθείῃσι δίκῃσιν· ὁ δ᾽ ἀσφαλέως ἀγορεύων,
Αἶψά τε καὶ μέγα νεῖκος ἐπισταμένως κατέπαυσε.
Τοὔνεκα γὰρ βασιλῆες ἐχέφρονες, οὕνεκα λαοῖς
Βλαπτομένοις ἀγορῆφι μετάτροπα ἔργα τελεῦσι
Ῥηϊδίως, μαλακοῖσι παραιφάμενοι ἐπέεσσιν.
Ἐρχόμενον δ᾽ ἀνὰ ἄστυ, θεὸν ὣς, ἱλάσκονται
Αἰδοῖ μειλιχίῃ· μετὰ δὲ πρέπει ἀγρομένοισιν·
Οἵα τοι Μουσάων ἱερὴ δόσις ἀνθρώποισιν.
Ἐκ γὰρ Μουσάων καὶ ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος
Ἄνδρες ἀοιδοὶ ἔασιν ἐπὶ χθόνα καὶ κιθαρισταί·
Ἐκ δὲ Διὸς βασιλῆες. ὁ δ᾽ ὄλβιος ὅντινα Μοῦσαι
Φιλεῦνται· γλυκερή οἱ ἀπὸ στόματος ῥέει αὐδή.
Εἰ γάρ τις καὶ πένθος ἔχων νεοκηδέϊ θυμῷ
Ἄζηται κραδίην ἀκαχήμενος, αὐτὰρ ἀοιδὸς
Μουσάων θεράπων κλεῖα προτέρων ἀνθρώπων
Ὑμνήσῃ, μάκαράς τε θεοὺς οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν,
Αἶψ᾽ ὅγε δυσφρονέων ἐπιλήθεται, οὐδέ τι κηδέων
Μέμνηται· ταχέως δὲ παρέτραπε δῶρα θεάων.
Χαίρετε τέκνα Διὸς, δότε δ᾽ ἱμερόεσσαν ἀοιδήν.
Κλείετε δ᾽ ἀθανάτων ἱερὸν γένος αἰὲν ἐόντων,

βασιλείας καὶ τὸ πολίτευμα : *Initio urbes omnes Græcæ Regibus parebant, nisi quòd illi non barbaricâ licentiâ dominabantur, sed secundùm leges & mores patrios, regnum exercebant; optimúsque Rex habebatur, qui esset justissimus & legum servantissimus, nusquam discedens ab institutis patriis; id quod ex Homero etiam liquet, dum Reges vocat* juris tractatores. *Diu regnatum est, certis conditionibus, sicut apud Lacedæmonios, sed postquàm aliquot eorum cœperunt abuti potestate & in rebus administrandis variùs leges, quàm suam libidinem sequi, plerique Græci rei tædio affecti regiam Reip. formam aboleverunt.* Clericus.

88. Ἐχέφρονες] Subintellige εἰσί. *Guietus.*

89. Μαλακοῖσι παραιφάμενοι ἐπέεσσι] Nempe, eos qui alienum invaserant, quos auctoritate suâ & persuasione, potiùs quàm pœnis, ad id restituendum adducebant. Populi consentientis erat pœnas infligere, non Regum. *Clericus.*

93. Οἵα τοι Μουσάων] Scribe, Τοία Μουσάων: vel τοίη Μουσάων. Etiam μουσέων legendum videtur. Sic ratio versus postulat. inf. νυμφέων αἳ ναίουσι. *Guietus.*

95. Ἐπὶ χθόνα καὶ κιθαρισταί] Malim, χθονί. *Guietus.*

97. Γλυκε-

Rectis judiciis. hic autem securè in concione verba faciens,
Statim etiam magnam contentionem scitè dirimere solet.
Propterea enim reges prudentes sunt, ut populis
Damno affectis in foro res iterum integras restituant
Facilè, mollibus alloquentes verbis.
Incedentem verò per urbem, tamquam Deum, venerantur.
Reverentiâ blandâ: eminet verò inter ipsos congregatos.
Tale Musarum ingens munus hominibus.
A Musis etenim, & eminus feriente Apolline,
Viri cantores super terram & citharœdi:
Ex Jove verò reges. Ille verò beatus, quemcúmque Musæ
Amant: suavis ei ab ore fluit vox.
Quòd si enim quis luctum habens recenti dolore saucio animo
Tristetur, animo dolens, Poëta verò
Musarum famulus res claras priscorum hominum
Laudibus celebraverit, beatósque Deos qui Olympum incolunt;
Statim hic sollicitudinum obliviscitur, nec quicquam dolorum
Meminit: citò enim deduxerunt eum aliò dona Dearum.
Salvete natæ Jovis, date verò amabilem cantilenam.
Celebrate quoque immortalium divinum genus, semper exsistentium,

---

97. Γλυκερὴ οἱ ἀπὸ στόματος ῥέει αὐδὴ] Hæc imitatio est *Hómeri*, qui de Nestore, Pyliorum Rege, ita prior loquutus est, Iliad. A. ℣. 249.

Τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή.

E cujus lingua melle dulcior fluebat sermo. Clericus.

99. Ἄζηται κραδίην ἀκαχήμενος] Hoc est, ξηραίνεται. *Guietus.*

99. ——— αὐτὰρ ἀοιδὸς,

Μουσάων θεράπων κλεῖα προτέρων ἀνθρώπων

Ὑμνήσῃ, καὶ τὰ ἑξῆς.] Hæc quoque imitatus ex *Homero Hesiodus.* Ille ait legatos ab Agamemnone ad Achillem missos oppressisse eum cytharâ canentem, Il. I. ℣. 189.

Τῇ ὅγε θυμὸν ἔτερπεν, ἄειδε δ' ἄρα κλέα ἀνδρῶν,

quâ animum delectabat, canebat autem gloriam virorum. Talia multa sunt, quæ ostendunt *Hesiodum* recentiorem *Homero* fuisse, ut plerorumque fert sententia. Multis hac de re egit *Claud. Salmasius*, in Exercitationibus Plinianis p. 607. & seqq. Ed. Ultrajectinæ. *Clericus.*

103. Παρέτραπε δῶρα θεάων] Sub. αὐτόν. *Guietus.*

105. Κλείετε ἀθανάτων] Hoc est, per me, δι' ἐμοῦ. Poëtæ omnes invocant Musas, orántque ut canant quod ipsi postea dicunt, quòd

Οἳ Γῆς ἐξεγένοντο καὶ Οὐρανοῦ ἀστερόεντος,
Νυκτός καὶ δνοφερῆς, οὕς θ' ἁλμυρὸς ἔτρεφε Πόντος.
Εἴπατε δ', ὡς τὰ πρῶτα θεοὶ καὶ γαῖα γένοντο,
Καὶ ποταμοὶ, καὶ Πόντος ἀπείριτος οἴδματι θύων,
Ἄστρά τε λαμπετόωντα, καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν,
Οἵ τ' ἐκ τῶν ἐγένοντο θεοὶ, δωτῆρες ἐάων.
Ὥς τ' ἄφενος δάσσαντο, καὶ ὡς τιμὰς διέλοντο,
Ἠδὲ καὶ ὡς τὰ πρῶτα πολύπτυχον ἔσχον Ὄλυμπον.
Ταῦτά μοι ἔσπετε Μοῦσαι, Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι,
Ἐξ ἀρχῆς, καὶ εἴπαθ' ὅ, τι πρῶτον γένετ' αὐτῶν.
Ἤτοι μὲν πρώτιστα Χάος γένετ', αὐτὰρ ἔπειτα
Γαῖ' εὐρύστερνος, πάντων ἕδος ἀσφαλὲς αἰεὶ
Ἀθανάτων, οἳ ἔχουσι κάρη νιφόεντος Ὀλύμπου,
Τάρταρά τ' ἠερόεντα μυχῷ χθονὸς εὐρυοδείης·

---

se habeant quasi ὑποφήτας Musarum, hoc est, vates qui canant dictata à Musis, non à se inventa. *Theocritus* vocat Poëtas Μουσάων ἱεροὺς ὑποφήτας, *Musarum sacros vates.* Idyll. XVI. 28. *Clericus.*

Ib. αἰὲν ἐόντων] Hoc est, *semper futurorum*, non æternorum, sive initio & fine carentium, nam postea liquebit Diis Græcorum omnibus initium fuisse. Vel sequentes duo versiculi hoc ostendunt. *Clericus.*

106. Οἳ γῆς ἐξεγένοντο καὶ τὰ ἑξῆς] Hic tres ordines Deorum memorantur: 1. Qui ex cœlo & terra nati, hoc est, cœlestes & terrestres Dii: 2. Qui fuere proles Noctis, hoc est, inferni Dii, seu Erebi, Pluto, Proserpina, Styx, Furiæ, &c. 3. Quos aluit Pontus, seu mare, hoc est, marini Dii. Sic eadem Numina ad varias classes referuntur, prout varie spectantur. *Clericus.*

115. Ἐξ ἀρχῆς.] Hoc est, ab initio mundi. Vide not. ad Genes. I, 1. *Clericus.*

116. Ἤτοι μὲν πρώτιστα] Hic incipere videtur Hesiodus. Superiora supposita & addititia videntur. Sic Ἔργα incipiunt à v. 10. *οὐκ ἄρα μοῦνον ἔην ἐρίδων γένος. Guietus.*

116. Χάος γένετ'] Hoc est, cœlum, aër, aëris vastitas, immensitas quaqua versum; spatium universum. *Guietus.*

116. Πρώτιστα Χάος γένετ'] Phœniciâ, seu Hebraïcâ Linguâ dixeris: בראשית יהי תוהו ובוהו *breschith jehi thohou vabohou*, nam Χάος est *thohou vabohou*, hoc est, immensum inane; ἀπὸ τοῦ χαίνειν, *hiare:* quia vasa vacua *hiare* dicuntur. Perinde ergo est, ac si *Hesiodus* diceret fuisse tempus quo nihil erat eorum quæ videmus, quod cum Mosaïca

Qui Tellure prognati sunt, & Cœlo stellato,
Noctéque caliginosa, quósque salsus nutrivit Pontus.
Dicite insuper, ut primùm Dii & terra fuerint,
Et flumina, & Pontus immensus, æstu furens,
Astráque fulgentia & cœlum latum supernè:
Et qui ex his nati sunt Dii, datores bonorum.
Utque opes diviserint, & quomodo honores distinxerint,
Atque quomodo primùm multa juga habentem tenuerint Olympum.
Hæc mihi dicite Musæ, cœlestes domos inhabitantes,
Ab initio: & dicite quodnam primum fuerit illorum.
Primò omnium quidem Chaos fuit, ac deinde
Tellus lata, omnium sedes tuta semper
Immortalium, qui tenent juga nivosi Olympi,
Tartaráque tenebricosa in recessu terræ spaciosæ:

Mosaïca rerum genesi consentit. *Clementinarum Homiliarum* Scriptor interpretatur quidem ἐγένετο, quasi dixisset *Hesiodus* ἐγεννήθη, *genitum est Chaos*, sed est inanis argutia. Allato hoc *Hesiodi* loco, ita loquitur Homil. VI. §. 3. τὸ δὲ ἐγένετο δηλοῖ ὅτι γεγένηνται ὡς γενητὰ σημαίνει, οὐ τὸ ἀεὶ εἶναι ὡς ἀγέννητα: factum fuit *clarum est significare elementa, ut genita, ortum habuisse, non semper fuisse ut ingenita.* Sed si hoc cogitasset Poëta, causam aliquam commentus esset, à qua genitum Chaos dixisset. Dicenti enim *factum est*, illico objicitur, *à quo?* Nihil enim fit, sine factore. *Clericus.*

117. Γαῖ᾽ εὐρύστερνος] Γαῖα. *Guietus.*

117. Γαῖ᾽ εὐρύστερνος] Terra etiam prima fuit, secundùm Mosem. *Clericus.*

Ib. Πάντων ἕδος ἀσφαλὲς αἰεὶ Ἀθανάτων, καὶ τὰ ἑξῆς] Nempe, Dii quos memorat primùm fuere in terra, deinde benevolentiâ ac famâ hominum in cœlum sublati. *Clericus.*

118. Ἀθανάτων, οἳ ἔχουσι κάρη]. Hic versus est suppositicius. *Guietus.*

118. Οἳ ἔχουσι κάρη νιφόεντος Ὀλύμπου] Ita dictus is mons, ut Phœniciè loquar, כי עולמים בו *quia in illo sunt æterni*, olamim-bo, unde factum עולמפו *olympo*, sive ὄλυμπος. Passim in eo describit *Hesiodus* αἰὲν ἐόντας, sive αἰωνίους θεούς. *Clericus.*

119. Τάρταρά τ᾽ ἠερόεντα] Τὸ ὑπὸ τὴν γῆν μέρος τοῦ χάους. *Guietus.*

119. Τάρταρά τ᾽ ἠερόεντα] Unà cum Terra fuit *Tartarus*, quia fingitur esse

——— μυχῷ χθονὸς εὐρυοδείης,

Ἠδ' Ἔρος, ὃς κάλλιστος ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι.
Λυσιμελὴς, πάντων τε θεῶν, πάντων τ' ἀνθρώπων
Δάμναται ἐν στήθεσσι νόον καὶ ἐπίφρονα βουλήν.
Ἐκ Χάεος δ' Ἔρεβός τε, μέλαινά τε Νὺξ ἐγένοντο.
Νυκτὸς δ' αὖτ' Αἰθήρ τε καὶ Ἡμέρη ἐξεγένοντο.
Οὓς τέκε κυσαμένη, Ἐρέβει φιλότητι μιγεῖσα.
Γαῖα δέ τοι πρῶτον μὲν ἐγείνατο ἶσον ἑαυτῇ
Οὐρανὸν ἀστερόενθ', ἵνα μιν περὶ πάντα καλύπτοι,
Ὄφρ' εἴη μακάρεσσι θεοῖς ἕδος ἀσφαλὲς αἰεί.

---

in intimo recessu lata terra. Vide & infrà ȳ. 717. & seqq. Si Phœniciis litteris scribas טרחטרח *tarabhtarabb*, derivabitur ea vox à radice Hebraïca & Arabica טרח *tarabb*, quæ significat *molestiam creavit*, & *longè amovit*; ac repetitio quidem radicalium, in Hebraïca Lingua, est superlativi loco; quæ optimè conveniunt *Tartaro*, qui simul molestissimus locus & à cœlo remotissimus fingitur; in quem propterea Jupiter Titanas conjecit. Ideò ipse *Hesiodus* ȳ. 841. πείρατα γαίης habet ad significandum *remotissimum terræ locum*, ad quem sonitus tonitruum pervenit. *Clericus.*

120. Ἠδ' Ἔρος] Hoc est, rerum concordia, ἡ τοῦ κόσμου ἁρμονία, generationis causa. τὸ πῦρ interpretantur. *Guietus.*

120 Ἠδ' Ἔρος] Hac voce *Amor* signatur, qualem in animalibus, procreationis causâ, cernere est. Is *Amor* [illegible] describit vim omnium genitricem, cui *Hesiodus* tribuit ortum omnium rerum. Qua in re, tenue est & pænè evanidum vestigium *naturæ melioris*, hoc est, Dei, qui omnia creavit. Hanc eamdem nomine *Veneris* describit *Lucretius* Lib. I.

Quæ mare navigerum, quæ terras frugiferentes
Concelebrat, per quam quoniam genus omne animantum
Concipitur, visitque exortum lumina solis.

Hunc *Hesiodi* locum imitatus est *Aristophanes*, in Avibus, p. 573. ed. Genev. in fol. ubi licèt absurdè aves loquentes inducat, attamen antiquissimæ famæ, de creatione mundi, reliquias ita colligit:

Χάος ἦν καὶ Νὺξ, Ἔρεβός τε μέλαν πρῶτον, καὶ Τάρταρος εὐρύς.
Γῆ δ' οὐδ' ἀὴρ, οὐδ' οὐρανὸς ἦν. Ἐρέβους δ' ἐν ἀπείροσι κόλποις
Τίκτει πρώτιστον ὑπηνέμιον Νὺξ ἡ μελανόπτερος ᾠὸν,
Ἐξ οὗ περιτελλομέναις ὥραις ἔβλαστεν Ἔρως ὁ ποθεινὸς, καὶ τὰ ἑξῆς.

Chaos erat & Nox, Erebúsque niger primùm & Tartarus latus. Terra verò neque aër, neque cœlum erat. Erebi verò in infinito sinu parit primò Nox, nigris alis prædita, ventosum ovum; ex quo, circumactis tempestatibus, pullulavit Amor desiderabilis &c. Sed quemadmodum absurdè *Hesiodus* δημιουργικὴν δύναμιν posteriorem Chao facit: non meliùs *Aristophanes* fingit eam ex ovo natam; quia Amor volucris dicebatur.

Æternam

Atque Amor, qui pulcherrimus inter immortales Deos,
Solvens curas, & omnium Deorum, omniúmque hominum
Domat in pectoribus animum, & prudens consilium.
Ex Chao verò Erebúsque, nigráque Nox editi sunt.
Ex nocte porrò Ætherque & Dies prognati sunt:
Quos peperit ubi concepisset, Erebo concubitu mista.
Tellus verò primùm quidem genuit æqualem sibi
Cœlum stellis ornatum, ut ipsam totam obtegat,
Utque esset beatis Diis sedes tuta semper.

Æternam esse oportuit eam vim, aut numquam neque ipsa, neque quidquam aliud fuisset, nam è *nihilo nihil*. Clericus.

121. Λυσιμελὴς] Hoc est, τὰ μελήματα λύων, τὰς φροντίδας. à μέλω, μελὴ cura, ut à βέλω. βελὴ, βόλω βολὴ, σέλω σελὴ &c. à μελὴ λυσιμελής. *Guietus.*

123. Ἐκ χάεος δ' Ἔρεβός τε μέλαινά τε Νὺξ ἐγένοντο] Ἔρεβος tenebræ. Nox præcessit diem. *Guietus.*

123. Ἐκ χάεος δ' Ἔρεβός τε μέλαινά τε Νὺξ ἐγένοντο] Antequàm quidquam esset, erat ערב *hereb*, aut ערבא *erbo*, hoc est, *tenebræ*, sive *nox*, quod docet etiam Moses. Ac sanè nox est tantùm absentia lucis, lucéque nondum conditâ, tenebras esse oportuit. Hæ personæ masculini & fœminini sexûs finguntur, pro genere vocum Græcarum, quibus vocabantur; plurésque sunt aut pauciores, pro earum vocum numero & copia. Non repetemus quæ antea diximus de connubiis, & consanguinitate Personarum harumce poëticarum, sed hîc est in memoriam revocandum. *Clericus.*

124. Νυκτὸς δ' αὖτ' Αἰθὴρ] Lux & dies successerunt Nocti. ἐν γὰρ τῇ νυκτὶ ὁρῶμεν τὸν ἀέρα. *Guietus.*

124. Νυκτὸς δ' αὖτ' Αἰθήρ τε καὶ Ἡμέρη ἐξεγένοντο.] Voce Αἰθὴρ crediderim hîc non summam partem aëris, sed αἰθρίαν intelligi, hoc est, *serenitatem*; quæ unà cum Die ex tenebris nata dicitur, quòd fuerint post tenebras. Aptiùs jungitur *serenitas* cum *Die*, quàm *æther*, qui nocte obscuratur; éstque æquè cum ea conjunctus, ac cum die. *Clericus.*

126. Γαῖα δέ τοι πρῶτον μὲν ἐγείνατο ἶσον ἑαυτῇ Οὐρανὸν ἀστερόενθ' ἵνα μιν περὶ πάντα καλύπτοι] Sic & Moses post Terram Cœlum formatum docet. *Clericus.*

127. Ἵνα μιν περὶ πάντα καλύπτοι] Hoc est, circa omnia, circa omnes partes suas. *Guietus.*

128. Ὄφρ' εἴη μακάρεσσι θεοῖς ἕδος] Subintellige ὁ οὐρανός. *Guietus.*

128. Ὄφρ' εἴη μακάρεσσι θεοῖς ἕδος ἀσφαλὲς αἰεὶ] Postquàm, nimirum, terram per vitam inhabitassent, in æthereas sedes, post mortem demum, transferendi erant. *Clericus.*

Γείνατο δ᾽ οὔρεα μακρὰ, θεῶν χαριέντας ἐναύλους
Νυμφέων, αἳ ναίουσιν ἀν᾽ οὔρεα βησσήεντα.
Ἡ δὲ καὶ ἀτρύγετον Πέλαγος τέκεν οἴδματι θῦον,
Πόντον, ἄτερ φιλότητος ἐφιμέρου· αὐτὰρ ἔπειτα
Οὐρανῷ εὐνηθεῖσα, τέκ᾽ Ὠκεανὸν βαθυδίνην,
Κοῖόν τε, Κρεῖόν θ᾽, Ὑπερίονά τ᾽, Ἰαπετόν τε,
Θείαν τε, Ῥείαν τε, Θέμιν τε, Μνημοσύνην τε,
Φοίβην τε χρυσοστέφανον, Τηθύν τ᾽ ἐρατεινήν.
Τοὺς δὲ μεθ᾽ ὁπλότατος γένετο Κρόνος ἀγκυλομήτης,

---

129 Θεῶν χαριέντας ἐναύλους] Hoc est, ἐνδιαιτήματα. Hesych. Διατριβὰς, οἰκητήρια, ἐνδιαιτήρια, ἐναυλιστήρια. *Guietus.*

130. Νυμφέων] Τῶν Ὀρειάδων λεγομένων. *Guietus.*

131. Ἀτρύγετον πέλαγος] Hoc est, τὴν θάλασσαν. mare notum scilicet, hoc est, mare mediterraneum, parvum &c. maria præter Oceanum. *Guietus.*

129. Γείνατο δ᾽ οὔρεα μακρὰ

——— 131. ἡδὲ καὶ ἀτρύγετον πέλαγος.] Terra primùm erat æquabili superficie, & aquâ, quæ levior est, undique tecta; ut ergo terra exsisteret nonnullis in locis, hîc à Deo excavatæ valles, illic subvecti montes, & circumpositum solum firmatum. Docet hoc Moses, nec contradicit *Hesiodus*; nam tum demum fuit *mare* à terra discretum, cùm loca profundiora fuerunt, in quæ aqua deflueret, cúmque alia eminere cœperunt. Nec aliter intelligére possumus qui

*——— * ipse tener mundi concreverit orbis,*
Tum durare solum & discludere Nerea ponto
Cœperit, & rerum paullatim sumere formas.

Græci & rem & nomina ὀρέων καὶ πελάγους, à Phœnicibus acceperant; quibus הר *har*, aut *hor*, est *mons*, פלג *pheleg* verò *alveus* in quem aqua derivatur. Ἀτρύγετον, quod additur, malim interpretari ex significatione radicis τρυγέω, quæ apud *Hesychium* occurrit, & significare dicitur ξηραίνω *exsicco*, quàm *sterilem*. Aptius certè epitheton est maris. Τρυγέω autem videtur esse propriè ξηραίνω πρὸς τὴν τρύγα *siccare ad fæcem usque*, unde postea quidvis *exhaurire* significarit. Eadem de causa, crediderim *Homerum* vocasse αἰθέρα ἀτρύγετον Iliad. O. 425. quia numquam pluvias demittere prorsus desinit. Attamen † *Eustathius* ignem etiam ἀτρύγετον dictum contendit, quod vix puto, exemplum enim nullum affert. Igitur rectè dicetur mare ἀτρύγετον, hoc est, cujus τρύγα seu infimam aquam nemo vidit, nemo videbit, sive *inexhaustum*. Clericus.

132 Πό-

* *Virgil. Eclog.* VI, 34. † Il. O. p. 1003. Ed. Rom.

Genuit præterea montes altos, Dearum grata domicilia
Nympharum, quæ habitant per montes saltuosos.
Atque etiam infrugiferum pelagus peperit æstu furens,
Pontum, absque amore suavi. ceterùm deinde
Cœlo concumbens, peperit Oceanum profundos vortices habentem,
Cœúmque, Creúmque, Hyperionémque, Japetúmque,
Theámque, Rheámque, Theminque, Mnemosynénque,
Phœbénque aurea corona insignem, Tethymque amabilem.
Hos verò post natu minimus natus est Saturnus vafer,

---

132. Πόντον] Hoc est, *βαθιὼ ὄντα, βάθος ἔχοντα, τὸ βάθος*, appositivè. *Guietus.*

132. Πόντον ἄτερ φιλότητος] Intelligit mare internum, cujus nomen Phœnicio more scribere possis פו-נתאה *pho-nitha*, quod solenni mutatione ב in פ, est *in eo terminatus*, nempe, amplissimus Asiæ tractus, præsertim minoris, quæ ad occasum Hellesponto, ad septem triones Ponto Euxino finitur. *Clericus.*

133. Ὠκεανὸν βαθυδίνην] Oceanum, h. e. mare ignotum. *Guietus.*

133. Οὐρανῷ εὐνηθεῖσα τέκ' Ὠκεανὸν βαθυδίνην] Non repetemus Terram & Cœlum quasi personas à Poëta induci, figurâ consuetâ omnibus Linguis; at notandum Terram propiorem Cœlo factam peperisse Oceanum, quando ex terris sublatis defluxere aquæ in profundissimas valles quas nunc tegunt. De Oceano multis egit *Sam. Bochartus* in suo Chanaane Lib. I. c. 36. ostendítque olim vulgò notum Oceano terras ambiri, & conjicit dictum fuisse à Phœnicibus חוג *hhog*, hoc est, *circulum*, quia instar circuli terram cingit. Malim dictum אוגנא *ogano*, quod & *circulum* sonat apud Chaldæos, ut liquet ex Paraphrasi Chaldaica Cant. VII, 2. & præterea *craterem*, & *lacum*, quæ omnia optimè conveniunt Oceano. Antiquissimis Græcis dicebatur etiam Ὠγὴν, quod similius Hebraïco אגן *aggan*, aut Chaldaïco אוגן *ogan*, quæ *craterem* & *lacum* sonant. Vide laudatum *Bochartum.* Clericus.

134. Κοῖον τε καὶ τοὺς ἐξῆς] Hæc partim sunt nomina virorum & mulierum, partim personarum poëticarum, quales sunt Θέμις & Μνημοσύνη, *Justitia*, & *Memoria.* Homines vocant Poëtæ *cœli & terræ liberos*, quos antiquissimos omnium esse putabant; ob tenuem memoriam antiquissimæ Traditionis, ex qua acceperant Cœleste Numen ex terra primos homines formasse. *Clericus.*

137. Κρόνος ἀγκυλομήτης] Magnificum nomen. קרנא Phœnicibus dicitur *radius*, quæ appellatio digna fuit *filio Cœli*; nec malè *radium*, ex Phœniciæ Linguæ Analogia, dixeris *filium cœli.* Clericus.

139. Γεί-

Δεινότατος παίδων· θαλερὸν δ' ἤχθηρε τοκῆα.
Γείνατο δ' αὖ Κύκλωπας ὑπέρβιον ἦτορ ἔχοντας,
Βρόντην τε, Στερόπην τε, καὶ Ἄργην ὀβριμόθυμον.
Οἳ Ζηνὶ βροντήν τ' ἔδοσαν, τεῦξάν τε κεραυνόν.
Οἳ δή τοι τὰ μὲν ἄλλα θεοῖς ἐναλίγκιοι ἦσαν,
Μοῦνος δ' ὀφθαλμὸς μέσσῳ ἐπέκειτο μετώπῳ.
Κύκλωπες δ' ὄνομ' ἦσαν ἐπώνυμον, οὕνεκ' ἄρα σφέων
Κυκλοτερὴς ὀφθαλμὸς ἕεις ἐνέκειτο μετώπῳ·
Ἰσχύς τ' ἠδὲ βίη καὶ μηχαναὶ ἦσαν ἐπ' ἔργοις.
Ἄλλοι δ' αὖ Γαίης τε καὶ Οὐρανοῦ ἐξεγένοντο,
Τρεῖς παῖδες μεγάλοι καὶ ὄβριμοι, οὐκ ὀνομαστοὶ,
Κόττος τε, Βριάρεώς τε, Γύγης θ', ὑπερήφανα τέκνα.
Τῶν ἑκατὸν μὲν χεῖρες ἀπ' ὤμων ἀΐσσοντο.
Ἄπλαστοι· κεφαλαὶ δ' ἑκάστῳ πεντήκοντα

---

139. Γείνατο] Ἡ γῆ scilicet ἐξ οὐρανοῦ. *Guietus.*

139. Κύκλωπας] Hoc est, ut egregiè *Sam. Bochartus* in Chan. Lib. I. c. 30. אנשי חיק-לוב *viros Chek-loub*, viros sinûs Lilybætani, qui fuere antiquissimi Siciliæ coloni, de quibus multis vir summus, quem adito. *Clericus.*

141. Οἳ Ζηνὶ βροντήν τ' ἔδοσαν.] De hac re postea. *Clericus.*

144. Κύκλωπες δ' ὄνομ' ἦσαν ἐπώνυμον] Hoc est, κατὰ τὸ ὄνομα ἐπώνυμον, hoc est, è re datum. an ἐπώνυμοι? id est, è re nomen habentes. *Guietus.*

144. Κύκλωπες δ' ὄνομ' ἦσαν] Ineptè ex Græca Linguâ nomen illâ vetustius deduxerunt Poëtæ, ut solent; atque ex nomine ab illa Lingua deducto fabulas finxerunt, de viris qui *oculum unum rotundum* in media fronte gerebant. Ceterùm hi dicuntur θεοῖς ἐναλίγκιοι, *Diis* similes, hoc est, σεβασμίοις ἀνδράσιν οἳ πρῶτοι τὴν Ἑλλάδα ᾤκισαν, *venerandis viris, qui primi Græciam colonis instruxerunt*; Θεὸς enim, apud antiquissimos Græcos, significabat propriè non naturam æternam, sed eximiam ac venerandam, ut אלהים *elohim*, apud Hebræos; & hominibus supra vulgus evectis tribuebatur. Multis hoc ostendimus in *Arte Critica* P. 2. Sect. I. C. 3. Ejus significationis primigeniæ vestigia remansere semper in Lingua Græca, ut demonstravimus. Sed tamen frequentiùs postea significavit naturas humanâ præstantiores, adeóque immortales. Ex hoc usu vocis θεὸς, *Hesiodum* perperam interpretatus, *Crates* emendari volebat Poëtam, & versui

Οἳ δή τοι τὰ μὲν ἄλλα θεοῖς ἐναλίγκιοι ἦσαν

hunc

Sævissimus inter liberos: floridum autem odio prosequebatur paren-
Porrò genuit & Cyclopes superbum cor habentes, (*tem.*
Bronténque, Steropénque, & Argen forti animo præditum:
Qui Jovi & tonitru dederunt, & fabricarunt fulmen.
Qui sanè per alia Diis similes erant,
Unus verò oculus media positus erat fronte.
Cyclopes verò illis nomen è re erat, eò quòd ipsorum
Rotundus oculus unicus inerat fronti:
Robúrque & vires, & doli erant in operibus.
Alii rursus è Tellure & Cœlo prognati sunt,
Tres filii magni, & prævalidi, non nominandi,
Cottúsque, Briareúsque, Gygésque, superba proles.
Quorum centum quidem manus ab humeris prorumpebant
Indomitæ: capita verò unicuique quinquaginta

---

hunc substituebat:

οἳ δ' ἐξ ἀθανάτων θνητοὶ τρέφειν αὐδήεντες.

Qui ex immortalibus vixerunt homines celebres; quod ab Apolline interemti dicerentur. At Θεὸς, antiquissimis temporibus, immortalem naturam non significabat, sed eximiam in suo genere, quo factum ut omnia eximia dicerentur *divina*. Fortè Θεὸς propriè *admirabilem* significavit, unde θηέομαι *admiror*, θηητὸς *admirabilis*. Apud Chaldæos, תהה *thehah* sonat *admirari*. Clericus

146. Ἰσχύς τ' ἠδὲ βίη] Hinc desumptum est τὸ κράτος καὶ βία Æschyli, seu potiùs ex inferioribus: καὶ κράτος ἠδὲ βίην. Ibid. ἐπ' ἔργοις subintellige αὐτῶν. *Guietus.*

146. Μηχαναὶ] Hoc est, machinationes, quales multæ in fabrorum officinis. Significat *Hesiodus* Cyclopas non modò viribus, sed & arte pollentes fuisse. *Clericus.*

149. Κόττος τε καὶ ...] Videntur fuisse tres latrones antiquissimi, & valido corpore terribiles, & numero prædonum quibus imperabant. Unde factum ut quinquagena capita, & centena brachia singulis tributa sint. Terribilia sunt horum nomina, si Phœniciis litteris scribantur. קוט *Kot*, & additâ terminatione Græcâ Κόττος, *fastidiosum* & *rixatorum* sonat. בריאה-ירא *briah-jiri* est *creatura timeto*. גוג *gog* denique significat *ducem improborum*, si interpretemur ex Arabica radice אגג *agag*. Ideò ab *Hesiodo* dicuntur οὐκ ὀνομαστοὶ, hoc est, *δυσώνυμοι, malè ominati nominis*. Clericus.

151. Ἄπλαστοι] Malim interpretari ad quos impunè accedere non liceret, quàm *magnos*; ita ut vox deducatur ex α privativo & πλάζειν *adpropinquare*. Clericus.

152. E',

Ἐξ ὤμων ἐπέφυκον ἐπὶ στιβαροῖσι μέλεσσιν.
Ἰσχὺς δ' ἄπλαστος, κρατερή, μεγάλῳ ἐπὶ εἴδει.
Ὅσσοι γὰρ Γαίης τε καὶ Οὐρανοῦ ἐξεγένοντο,
Δεινότατοι παίδων, σφετέρῳ δ' ἤχθοντο τοκῆϊ
Ἐξ ἀρχῆς. καὶ τῶν μὲν ὅπως τις πρῶτα γένοιτο,
Πάντας ἀποκρύπτασκε, καὶ ἐς φάος οὐκ ἀνίεσκε,
Γαίης ἐν κευθμῶνι· κακῷ δ' ἐπετέρπετο ἔργῳ
Οὐρανός, ἡ δ' ἐντὸς στοναχίζετο Γαῖα πελώρη,
Στεινομένη· δολίην δὲ κακὴν ἐπεφράσατο τέχνην.
Αἶψα δὲ ποιήσασα γένος πολιοῦ ἀδάμαντος,
Τεῦξε μέγα δρέπανον, καὶ ἐπέφραδε παισὶ φίλοισιν.
Εἶπε δὲ θαρσύνουσα, φίλον τετιημένη ἦτορ·

---

152. Ἐς ὤμων] Hic versus suppositius videtur. *Guietus.*

155. Σφετέρῳ δ' ἤχθοντο τοκῆϊ] δ' delendum. *Guietus.*

155. Σφετέρῳ δ' ἤχθοντο τοκῆϊ.] Cùm pater horum dicatur Cœlum, quòd propter vetustatem ignoraretur; loco Cœli, substituendus alius quispiam priscorum mortalium, qui primi ex Asia in Græciam colonias duxere. Nec unum patrem tot liberorum fuisse crediderim, sed plures, qui latent sub uno vocabulo Cœli. Hi homines cùm fertilissimas Græciæ oras occupassent, liberos suos, statim ac sibi prospicere poterant, remotiores tractus cultum ire jubebant, ipsi in pinguioribus sedem figebant. Interea imperium sibi patrium in liberos vindicabant, nec eo clementer admodum utebantur. Ideò *Hesiodus patre inimico usos esse* dicit. *Clericus.*

156. Τῶν μὲν ὅπως τις πρῶτα γένοιτο, Πάντας ἀποκρύπτασκε.] Hoc est, à se amandabat procul à suis sedibus, statim ac primam juventutem attigerat. Quod nec ab uno, nec semel factum crediderim, sed fortè per aliquot ætates, quæ omnia in unam personam Cœli à Poëtis contracta sunt; quia circumstantias harum historiarum nemo scriptis mandaverat, deleverátque, magna ex parte, ex hominum memoria, vetustas. *Clericus.*

158. Γαίης ἐν κευθμῶνι] Procul, in locis abditioribus, considere jubebant juvenes. Sic infra *Hesiodus* collocat Hesperidum Nympharum hortos, in extrema Africa sitos, *ἐν ἐρεμνῆς κεύθεσι γαίης, in obscura latibulis terræ*, ỷ. 334. Posset tamen & de antro intelligi, qui loco carceris fuisset, ut infrà ỷ. 483. At quando hæc facta, & ubi? Ut à posteriori incipiam, ex sequentibus apparet primos Græciæ incolas in Macedonia & Thessalia sedes fixisse, quandoquidem illic erat Saturnus, cùm à Jove victus est, & Jupiter in Thessalia regnavit, ut postea videbimus. Certè ex Asia venientes; sive trajecerint Bosporum,

Ex humeris prognata erant super robustos artus.
Robur autem immensum, validum, ingenti in statura.
Quotquot enim Tellure & Cœlo procreati sunt,
Potentissimi (sunt) filiorum, à suo verò infestabantur parente
Ab initio. & horum quidem ut quisque primùm nascebatur,
Omnes occultabat, & in lucem non emittebat,
Terræ in latebris: malo autem oblectabatur opere
Cœlus. ipsa verò intus ingemiscebat Terra vasta,
Contristata: dolosam verò malámque excogitavit artem.
Statim verò cùm procreasset genus cani ferri,
Fabricavit magnam falcem, edixit verò caris liberis.
Dixit autem animum addens, suo mœrens corde:

---

sporum, sive pedestri itinere, circa Pontum Euxinum, & Mæotidem paludem progressi sint, deinde ad meridiem iter flexerint; post Thraciam, quæ asperior est; exceperunt fertilissimi Macedoniæ & Thessaliæ tractus. Ad tempus verò quod attinet, hæc aliquot ætatibus, post generis humani divisionem, fortè paullò ante Abrahami tempora, contigisse videntur. Cùm viveret Moses, dudum cultos fuisse hos Græciæ tractus liquet ex Gen. X, 4. ad quem locum vide à nobis notata. Indidem colligere licet primos omnium colonis fuisse instructos, quia eorum solorum Græciæ tractuum meminit Moses. *Clericus.*

159. Στοναχίζετο γαῖα πελώρη] Hoc est, procul acti juvenes, qui hîc dicuntur *terra*, more Phœnicio, ex quo *terra* pro terræ incolis frequentissimè in sacris Hebræorum libris occurrit. Vide Gen. XI, 1, 9. *Clericus.*

161. Γένος πολιοῦ ἀδάμαντος] Hoc est, ὕλη, χεῦμα. ἀδάμαντος ferri. *Guietus.*

161. Ποιήσασα γένος· πολιοῦ ἀδάμαντος] Hoc est, hi homines arma sibi fabricarunt, fortè in Thracia, aut in Epiro, in quibus magna olim fuerunt metalla. Ἀδάμας enim est *ferrum*. Sic in scuto Herculis ℣. 136. —— κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν

Δαιδαλέην ἀδάμαντος.

galeam bene fabrefactam & elegantem ex ferro posuit. Ubi vide Scholiasten. Sic & *Horatius* Lib. I. Od. VI.

Quis Martem tunicâ tectum adamantinâ
Dignè scripserit?

Hoc est, ferreâ. Sic & intelligendi *adamantini clavi* Lib. III. Od. XXIV. Delirant, qui lapillum pretiosum hîc somniant. *Clericus.*

177. Ἐπί.

Παῖδες ἐμοὶ καὶ πατρὸς ἀτασθάλου, αἴ κ' ἐθέλητε
Πείθεσθαι, πατέρος γε κακὴν τισαίμεθα λώβην
Ὑμετέρου. πρότερος γὰρ ἀεικέα μήσατο ἔργα.
Ὣς φάτο· τοὺς δ' ἄρα πάντας ἕλεν δέος, οὐδέ τις αὐτῶν
Φθέγξατο. θαρσήσας δὲ μέγας Κρόνος ἀγκυλομήτης
Αἶψ' αὖτις μύθοισι προσηύδα μητέρα κεδνήν·
Μῆτερ, ἐγώ κεν τοῦτό γ' ὑποσχόμενος τελέσαιμι
Ἔργον. ἐπεὶ πατρός γε δυσωνύμου οὐκ ἀλεγίζω
Ἡμετέρου· πρότερος γὰρ ἀεικέα μήσατο ἔργα.
Ὣς φάτο· γήθησεν δὲ μέγα φρεσὶ Γαῖα πελώρη.
Εἷσε δέ μιν κρύψασα λόχῳ· ἐνέθηκε δὲ χερσὶ
Ἅρπην καρχαρόδοντα· δόλον δ' ὑπεθήκατο πάντα.
Ἦλθε δὲ Νύκτ' ἐπάγων μέγας Οὐρανός· ἀμφὶ δὲ Γαίῃ
Ἱμείρων φιλότητος ἐπέσχετο, καί ῥ' ἐτανύσθη
Πάντῃ. ὁ δ' ἐκ λοχεοῖο πάϊς ὠρέξατο χειρὶ
Σκαιῇ, δεξιτερῇ δὲ πελώριον ἔλλαβεν ἅρπην,
Μακρὴν, καρχαρόδοντα, φίλου δ' ἀπὸ μήδεα πατρὸς
Ἐσσυμένως ἤμησε, πάλιν δ' ἔρριψε φέρεσθαι
Ἐξοπίσω. τὰ μὲν οὔτι ἐτώσια ἔκφυγε χειρός·
Ὅσσαι γὰρ ῥαθάμιγγες ἀπέσσυθεν αἱματόεσσαι,
Πάσας δέξατο Γαῖα. περιπλομένων δ' ἐνιαυτῶν,
Γείνατ' Ἐρίννυς τε κρατερὰς, μεγάλους τε Γίγαντας,

177. Ἐπέσχετο] Applicuit ſe Terræ uxori. *Guietus.*

178. Ὠρέξατο χειρὶ] Subintellige, apprehendit manu ſiniſtrâ genitalia patris. Sic habitum metentis expreſſit, qui ſiniſtra manu ſpicas & dextra falcem tenet, Catullus. *Guietus.*

179. Δεξιτερῇ δὲ πελώριον] An τε? *Guietus.*

180. Φίλου δ' ἀπὸ μήδεα] Forſan pro δ' ſcribendum τ'. *Guietus.*

180. Φίλου δ' ἀπὸ μήδεα πατρὸς Ἐσσυμένως ἤμησε.] Hîc & paſſim alibi φίλον dici non *amicum*, ſed *ſuum* ſimpliciter, rectè obſervavit *Dan. Heinſius* Cap. V. Lect. in *Theocritum*. Sed quænam ſunt hæc μήδεα, quæ abſcidit Saturnus? Omnino exiſtimo *Heſiodum*, & qui eum, hac in re, ante eſſerant, aut ſequuti ſunt, luſiſſe in ambiguo. Vox μῆδος duo ſignificabat, *pudenda* & *conſilium*, cúmque audiſſent dici Saturnum patri ἀποτεμεῖν μήδεα, datâ operâ ita rem acceperunt, quaſi narraretur ei pudenda reſecuiſſe, ut τερατολογίαις, quas hac de re habent, locus daretur; quamvis probè ſcirent *conſilium*, ſeu *conſiliarios* intelligi, quorum ſuaſu Theſſaliâ excedere coactus fuerat Saturnus.

Filii mei & patris nefarii, si volueritis
Parere, patris malam ulciscemur contumeliam
Vestri. prior enim indigna machinatus est opera.
Sic dixit: illos verò omnes invasit metus, neque quispiam illorum
Locutus est. confirmato animo tandem magnus Saturnus versutus
Rursus verbis compellavit matrem venerandam:
Mater, ego certè hoc in me recipiens peragam
Facinus. patrem enim detestabilem nihil curo
Nostrum. prior enim fœda machinatus est opera.
Sic dixit: gavisa est autem valdè animo Tellus ingens.
Collocavit autem ipsum celans in insidiis: indidit verò manui
Falcem asperis dentibus: dolo autem instruxit omni.
Venit autem Noctem inducens magnus Cœlus: undique verò Tellluri
Flagrans desiderio concubitûs incumbebat, & sanè extensus est
Passim. ex insidiis autem filius petiit manu
Sinistrâ, dextrâ verò immanem cepit falcem,
Longam, asperos dentes habentem, suique genitalia patris
Festinanter demessuit, rursúmque abjecit ut ferrentur
Ponè. illa quidem non incassum elapsa sunt manu:
Quotquot enim guttæ proruperunt cruentæ,
Omnes suscepit Terra. vertentibus autem annis,
Produxit Erinnyásque validas, magnósque Gigantes

---

nus. Hosce consiliarios fugavit, & navibus in Asiam redire coëgit; ex quibus rebus, nata videntur quæ habentur à ỷ. 181. ad 200. Μήδεα autem significare consilia ostendit ipse *Hesiodus*, infrà ỷ. 559. Similem verò ludum in ambiguo vocem μῆλον suppeditasse postea probabimus. *Clericus.*

181. Πάλιν δ' ἔῤῥιψε φέρεσθ' Ἐξοπίσω] Ut in Asiam redirent, unde venerant. Πάλιν manifestò ostendit agi de hominibus, qui remissi sunt eò, unde profecti erant, non de genitalibus. *Clericus.*

183. Ὅσσαι γὰρ ῥαθάμιγγες, καὶ τὰ ἑξῆς.] Hoc est, quicumque aufugerunt Saturnum & socios, irati, & suorum cæde cruentati per vicinas oras sparsi sunt, aut in Asiam fugerunt; unde postea Jovi, contra Saturnum, auxilium tulerunt. *Clericus.*

184. Πάσας δέξατο γαῖα] Hoc est, omnes, qui fugerunt, in regione quapiam amicè excepti sunt. *Clericus.*

185. Γείνατ' Ἐρινῦς τε κρατερὰς] *Furiæ* seu *Erinnyes* significant passim ultionem divinam, quæ magnorum scelerum reos persequi putabatur.

Τεύχεσι λαμπομένους, δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχοντας,
Νύμφας θ' ἃς Μελίας καλέουσ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν.
Μήδεα θ', ὡς τὸ πρῶτον ἀποτμήξας ἀδάμαντι,
Κάββαλ' ἐπ' Ἠπείροιο πολυκλύστῳ ἐνὶ Πόντῳ,
Ὣς φέρετ' ἀμπέλαγος πουλὺν χρόνον· ἀμφὶ δὲ λευκὸς
Ἀφρὸς ἀπ' ἀθανάτου χροὸς ὤρνυτο· τῷ δ' ἔνι κούρη
Ἐθρέφθη· πρῶτον δὲ Κυθήροισι ζαθέοισιν

---

tur. Credebantur enim Erinnyes excitare bella, ut passim docent Poëtæ. Hîc autem magnum scelus Saturni, patrem solio dejicientis, describitur; & bella postea à filio eî illata narrabuntur, quibus pœnas dedit violati parentis. Igitur terra dicitur *genuisse Erinnyas*, quòd postea vicinæ gentes, aut qui paruerant Saturno Jovem adjuverint. *Clericus.*

Ibidem. Μεγάλους τε Γίγαντας, τεύχεσι λαμπομένους.] Hoc est, post hoc Saturni scelus, aliáque similia ejusdem ætatis, fuerunt frequentia bella, quibus exercitati homines sunt, quo factum ut plures essent militares viri, quàm antea. Γίγας hominem fortem sonat, aut militiæ adsuetum. Radix Arabica אגג *agag*, ut antea diximus, significat *ducem improbitatis esse*, & *impetum facere*, qui significatus optimè huic negotio convenit. Hinc, ut puto, LXX. Intt. solent vocem גבור *gibbor*, quæ fortem propriè sonat, γίγαντα vertere. Vide Genes. IV, 6. X, 8, 9. &c. Descriptio ipsa *Hesiodi* τῶν γιγάντων ostendit milites tantùm fuisse, cùm eos Poëta *armis splendentes*, & *longas hastas manibus tenentes* describat. Posteriores Poëtæ illis postea magnitudinem corporis portentosam tribuerunt, quâ factum ut videretur esse merum poëticum figmentum quidquid de Gigantibus dicebatur, cùm tamen originem traheret ex vero, ut ex *Hesiodo* intelligere licuit. *Clericus.*

187. Νύμφας θ' ἃς Μελίας καλέουσ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν.] Planè mihi persuasum est vocem νύμφη, quâ significatur natura quædam intelligens, per terram inconspicua hominibus errabunda, aliud nihil esse, præter Hebraïcum נפש nephesch, *anima*. Sic *Porphyrius* credidit *antrum Nympharum* dici sacrum animabus. In Quæst. Homericis p. LXIII. Ed. *H. Stephani* præfixæ Poëtis Græcorum Heroïcis: Πηγαὶ δὲ, inquit, καὶ νάματα οἰκεῖα ταῖς ὑδριάσι νύμφαις, καὶ ἔτι γε μᾶλλον νύμφαις ταῖς ψυχαῖς, ἃς ἰδίως μελίσσας οἱ παλαιοὶ ἐκάλουν: *fontes, & fluenta propria sunt Nympharum aquaticarum, vel potiùs Animarum quas propriè veteres Melissas vocabant.* Multò veriùs *Melias* dixisset, ut ex hoc *Hesiodi* loco liquet, quamvis non ignorem quæ de Melissis Nymphis soleant dici. Sed quænam sunt Meliæ? Hebraïcè, seu Phœnicie dicam, נפשות מלואות *nephaschoth mlouoth*, vel Syriacâ inflexione, נפשן מלין *naphschon malejon*, hoc est, *anima plena*, seu quibus expletum

Armis nitentes, longas hastas manibus tenentes:
Nymphásque, quas Melias vocant super immensam terram.
Testiculósque, postquam ut priùs (sc. dictum) resecuit ferro
Projecit è continenti undis agitatum in pontum.
Sic ferebantur per pelagus longo tempore: circumcirca verò alba
Spuma ab immortali corpore oriebatur: in ea puella
Innutrita est: primùm verò ad Cythera divina

---

pletum vitæ tempus, quales vocat Apostolus ad Hebræos Cap. XII. 23. πνεύματα δικαίων τετελειωμένων. Ait ergo Poëta, postquàm bella ab ætate Saturni cœperunt, *animos occisorum* hominum proborum per totam terram plurimos errasse. Ceteræ Nymphæ non dicuntur *Meliæ*, quia credebantur esse tantùm נפשות nephaschoth, *animi* immortales, qui numquam humano corpore induti fuerant, quales ab Hebræis & Christianis *Angeli* vocantur. *Clericus.*

188. Ἀποτμήξας ἀδάμαντι] An? ἀποτμήσσων. *Guietus.*

189. Κάββαλ' ἀπ' ἤπειρον πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ] Versus iste interpolatus est propter ἐφθίμοισιν, ut alibi suprà. Scribe: Κάββαλ' ἀπ' Ἠπείροιο πολύκλυστον ἐνὶ πόντον. *Guietus.*

189. Κάββαλ' ἀπ' Ἠπείροιο πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ] Rectè conjecit *F. Guietus*, morosus ceteroqui Criticus, legendum ἀπ' ἠπείροιο, hoc est, *è continenti conjecit in pontum*; neque enim hæc in Epiro gesta sunt, sed in Thessalia. At non est mutandum πολύκλυστον ἐνὶ πόντον, ut ille volebat, nam non opus est, cùm passim ἐν significans motum ad locum, ut loquuntur Grammatici, conjungatur cum Dativo; præterquàm quòd ultima vocis πολύκλυστον sit brevis, quam longam esse necesse est. Obiter observandum ἤπειρον dici *continentem* ab Hebraïca voce, quæ *pulverem* sonat, עפר *haphar*, aut Syriacâ inflexione עפרא *haphro*, unde addito Σ, more Græco, ἤπειρος. *Clericus.*

190. Ὣς φέρετ' ἀμπέλαγος πουλὺν χρόνον.] Nonnulli ex consiliariis patris Saturni diu navibus huc illuc acti sunt, donec iverint in Cyprum, atque è Cypro in Cythera venerint, ut docent sequentia. *Clericus.*

Ibid. Ἀμφὶ δὲ λευκὸς &c.] Hæc sunt περιπλοκίαι poëticæ, ex ambiguitate vocis μῆδος natæ. *Clericus.*

191. Τῷ δ' ἐνὶ κούρη ἐθρέφθη] Consiliarii patris Saturni in Cyprum cùm pervenissent, illic didicerunt cultum Ἀφροδίτης, quem postea, victo Saturno, in Græciam retulerunt. *Clericus.*

192. Ἐθρέφθη] Ἐπάχθη concrevit. Sic & v. 198. θρέφθη, concrevit, concepta est. Κυθήροισι ad τὸ κύειν allusum, sicut & in κύπρος. *Guietus.*

192. Πρῶτον δὲ Κυθήροισι ζαθέοισι] Homo Græcus popularibus suis hic gratificatur, cùm ex insula Cytheris, in Laconico sinu, vult Ve-

 neris

Ἔπλετο· ἔνθεν ἔπειτα περίρρυτον ἵκετο Κύπρον.
Ἐκ δ᾽ ἔβη αἰδοίη καλὴ θεός. ἀμφὶ δὲ ποίη
Ποσσὶν ὑπὸ ῥαδινοῖσιν ἀέξετο· τὴν δ᾽ Ἀφροδίτην,
Ἀφρογενείαν τε θεὰν, καὶ ἐϋστέφανον Κυθέρειαν
Κικλήσκουσι θεοί τε καὶ ἀνέρες, οὕνεκ᾽ ἐν ἀφρῷ
Θρέφθη· αὐτὰρ Κυθέρειαν, ὅτι προσέκυρσε Κυθήροις·
Κυπρογένειαν δ᾽, ὅτι γένετο πολυκλύστῳ ἐνὶ Κύπρῳ,
Ἠδὲ φιλομμηδέα, ὅτι μηδέων ἐξεφαάνθη.
Τῇ δ᾽ Ἔρος ὡμάρτησε, καὶ Ἵμερος ἕσπετο καλὸς,
Γεινομένῃ τὰ πρῶτα, θεῶν τ᾽ ἐς φῦλον ἰούσῃ.
Ταύτην δ᾽ ἐξ ἀρχῆς τιμὴν ἔχει, ἠδὲ λέλογχε.

---

neris cultum translatum in Cyprum; cùm in Cypro antiquissimus sit ejus cultus. Alii tamen Græci Poëtæ, qui non profitetur se verum dicere, aut candidiores, aut accuratiores Cypriam Venerem Cytherensi antiquiorem fuisse fatentur. *Herodotus* Lib. I. c. 105. loquutus de templo Veneris Uraniæ (Syris dicebatur בעלת vel מלכת השמים *Domina* vel *regina cœli*, ut ostendit *Joan. Seldenus* de Diis Syris Synt. II. Cap. 2.) quod erat Ascalone in Palæstina, quódque ait fuisse πάντων ἀρχαιότατον ἱρῶν ὅσα ταύτης τῆς Θεοῦ, *antiquissimum templorum omnium quæcumque sunt hujus Deæ*, pergit his verbis: Καὶ γὰρ τὸ ἐν Κύπρῳ ἱρὸν ἐνθεῦτεν ἐγένετο, ὡς αὐτοὶ λέγουσι Κύπριοι· καὶ τὸ ἐν Κυθήροισι Φοίνικές εἰσιν οἱ ἱδρυσάμενοι, ἐκ ταύτης τῆς Συρίης ἐόντες: *Siquidem templum, quod est in Cypro, hinc ortum duxit, ut ipsi dicunt Cyprii. Templum verò, quod est in Cytheris, condiderunt Phœnices, ex hac eadem Syria.* Similia habet *Pausanias*, non uno loco; cujus verba non addam, quia allata sunt ab *Sam. Bocharto*, in Chanaane Lib. I. c. 22. ubi rectè ostendit insulam Cythera dictam ita fuisse à Phœnicia voce כתרים *Katharim*, petræ, quia illa insula scopulis cincta est. *Clericus.*

193. Ἔπλετο ἔνθεν ἔπειτα] Scribo ἔπελσ᾽ accessit, appulit, τὸ ἔπλετο mendosum. *Guietus.*

195. Τὴν δ᾽ Ἀφροδίτην ——— Κικλήσκουσι θεοί τε καὶ ἄνερες, οὕνεκ᾽ ἐν ἀφρῷ θρέφθη.] Græculi omnia ex Lingua & Gente sua deducunt. Dicta verò est Phœniciè אפרדתא *aphradatha*, hoc est, separata à viro, libidinis causâ. Hoc sensu radix Hebraïca פרד *pharad* occurrit Hos. IV, 14. Non opus est ut ostendamus quàm aptè hoc nomen Veneri conveniat; sed diligenter observandum hic ab *Hesiodo* Venerem statui Jove majorem natu, aut certè ex alio natam circa eadem tempora, cùm alii Poëtæ eam faciant subinde Jovis filiam. *Clericus.*

196. Ἀφρογένειάν τε θεὰν] Scribe: Ἀφρογενῆ τε θεάν. *Guietus.*

197. Κι-

Vehebatur, inde tum circumfluam pervenit ad Cyprum.
Prodiit verò veneranda formosa Dea: circùm verò herba
Pedibus sub mollibus crescebat: Aphroditen autem ipsam,
Spuma prognatam Deam, & decoram pulcris sertis Cytheream,
Nominant tam Dii quàm homines: eo quòd in spuma
Nutrita fuit: Cytheream autem quod appulit Cythera:
Cyprigenam verò, quòd nata sit undosa in Cypro:
Atque amantem genitalia, quia ex genitalibus emersit.
Hanc verò Amor comitatus est, & Cupido sequebatur pulcher,
Natam primùm, & Deorum ad cœtum euntem.
Hunc verò ab initio honorem habet, atque sortita est

---

197. Κικλήσκουσι θεοὶ καὶ ἀνέρες] Ita loquitur *Hesiodus*, quia *Homerus* varia nomina profert, quæ similia apud Homines & Deos fuisse negat. Sic Iliad. A. ỷ. 403.

Ὃν Βριάρεων καλέουσι θεοὶ, ἄνδρες δέ τε πάντες
Αἰγαίωνα.

Quem Dii vocant Briareum, homines verò omnes Ægeonem. Ξ, ỷ. 291.

Χαλκίδα κικλήσκουσι θεοὶ, ἄνδρες δὲ κύμινδιν.

Quæ avis est montana, nigra, magnitudine accipitris, & carnivora. Υ, ỷ. 74. de Phrygiæ fluvio:

Ὃν Ξάνθον καλέουσι θεοὶ, ἄνδρες δὲ Σκάμανδρον.

Ad quem locum ita habet Scholiastes: Τῶν διωνύμων τὸ μὲν ἀρχαιότερον ὄνομα εἰς τοὺς θεοὺς ἀναφέρει ὁ Ποιητής· τὸ δὲ μεταγενέστερον εἰς ἀνθρώπους: *eorum, quibus duo nomina indita sunt, nomen antiquius ad Deos refert Poëta, recentius verò ad homines.* De Venere meliùs dixisset *Hesiodus*:

Ἀστάρτην καλέουσι θεοὶ, ἄνδρες δ' Ἀφροδίτην.

Nam *Astarte* nomen est Phœnicum, *Aphrodite* verò Græcorum. *Clericus.*

200. Φιλομμηδέα] Τὸ φιλομμηδῆ placet magis, ob sequentia, ὅτι μηδέων ἐξεφαάνθη. *Guietus.*

203. Ἣ δὲ λέλογχε] Scribo ἤδη. *Guietus.*

203. Ταύτην δ' ἐξ ἀρχῆς τιμὴν ἔχει καὶ τὰ ἑξῆς] Hoc est, antequàm Jupiter regnaret, hoc illi honoris concessum erat, ut rebus venereis præesset; seu, jam Dea habebatur in Asia, & quidem amorum,

—— —— * *priusquàm*
Sumeret agrestem, posito diademate, falcem
Saturnus fugiens, tunc cùm virguncula Juno,
Et privatus adhuc Idæis Jupiter antris.

 Non

* *Juvenalis* Sat. XIII, 38.

Μοῖραν ἐν ἀνθρώποισι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι,
Παρθενίους τ' ὀάρους, μειδήματά τ' ἐξαπάτας τε,
Τέρψιν τε γλυκερὴν, φιλότητά τε, μειλιχίην τε.
Τοὺς δὲ πατὴρ Τιτῆνας ἐπίκλησιν καλέεσκεν,
Παῖδας νεικείων μέγας Οὐρανὸς, οὓς τέκεν αὐτός·
Φάσκε δὲ, τιταίνοντας ἀτασθαλίῃ μέγα ῥέξαι
Ἔργον, τοῖο δ' ἔπειτα τίσιν μετόπισθεν ἔσεσθαι.
Νὺξ δ' ἔτεκε στυγερόν τε Μόρον, καὶ Κῆρα μέλαιναν,

Non semel ἐξ ἀρχῆς sumitur eo sensu, in hoc Poëmate. Postea verò Jupiter Diis novos honores tribuit, aut veteres confirmavit; ut non semel docet *Hesiodus*. Clericus.

207. Τοὺς δὲ πατὴρ Τιτῆνας ἐπίκλησιν καλέεσκεν — φάσκε δὲ τιταίνοντας ἀτασθαλίῃ μέγα ῥέξαι Ἔργον] Poëta voluit à Cœlo Titanas dictos esse ἀπὸ τοῦ τιταίνειν, *plectere*. At vocati sunt à voce Phœnicia טיט *tit*, id est, lutum, unde passim dicuntur γηγενεῖς, *terrâ geniti*, & πηλόγονοι, *è luto nati*; quæ vox contumeliosa est, quia hominem ad originem suam è vili luto amandat. Vide *Callimachum* Hym. in Jovem ℣. 3. ejúsque Interpretes. Hinc Cœlus dicitur ab *Hesiodo* eâ voce usus παῖδας νεικείων, *objurgans filios*. Clericus.

209. Τιταίνοντας] *Porrigentes*, hoc est, τὰς χεῖρας ὀρέγοντας. supra ὀρέξατο χειρὶ παχείῃ. *Guietus*.

210. Τίσιν μετόπισθεν ἔσεσθαι] Ὑπὸ τοῦ Διὸς, scilicet. *Guietus*.

211. Νὺξ δ' ἔτεκε στυγερόν τε Μόρον καὶ Κῆρα μέλαιναν καὶ τὰ ἑξῆς] Hæc & quæ sequuntur, de malis sub Saturni regno ortis, non sunt aurei sæculi descriptio, sed infelicissimæ ætatis. Attamen idem *Hesiodus*, in alio opere, beatissimos homines, sub Saturno finxit. In *Operibus & Diebus*, à ℣. 90. ad 125. multis ætatem auream describit, eodem temporis tractu, quo tot mala exorta hîc dicit. Inter alia, habet de regno Saturni, ℣. 111.

> Οἳ μὲν ἐπὶ Κρόνου ἦσαν ὅτ' οὐρανῷ ἐμβασίλευεν,
> Ὥς τε θεοὶ ζώεσκον, ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες,
> Νόσφιν, ἄτερ τε πόνων, καὶ ὀϊζύος.

Ii quidem sub Saturno erant, cùm in cœlo regnaret, & ut Dii vivebant, securum animum habentes, seorsim, absque doloribus & ærumna. Similia alii, post *Hesiodum*, Poëtæ cecinerunt, quorum testimonia congerere nihil attinet. Utrum autem credemus ex antiquiore famâ ad *Hesiodum* propagatum esse? An quod habet in *Operibus* præferemus narrationi, quam hîc in *Theogonia* legimus; an verò ficta habebimus priora, ut posteriora ex antiquiore historia manasse credamus? Ad me quidem quod attinet, non dubitarim præferre quod canit *Hesiodus*, in Theogonia, iis quæ alibi dixit. Cujus sententiæ hasce habeo rationes.

Primùm,

Sortem inter homines & immortales Deos,
Virgineas confabulationes, & risus, & deceptiones,
Oblectationemque suavem, & amorem, blanditiásque.
Illos verò pater Titanas cognomento vocabat,
Filios objurgans magnus Cœlus, quos genuit ipse.
Dictitabat porrò, pœnas sumentes, ex protervia magnum patrasse
Facinus, cujus deinceps ultio in posterum futura sit.
Nox præterea peperit odiosum Fatum, & Parcam atram,

Primùm, verisimilius id haberi debet quod sibi per omnia constat, quàm quod secum pugnat. Quod autem narratur de Saturni facinore erga patrem, cujus loco regnavit, id nequaquam consentit cum innocentia aureæ ætatis. Itaque aut negandum a Saturno factum esse quod omnes Poëtæ ei tribuunt, aut abroganda fides iis, quæ de ætate aurea dicuntur, quod multò malim.

Secundò, quod de ætate aurea narratur id nullo veræ Historiæ fundamento nititur; cùm constet ex Hebræorum monumentis à Diluvio usque, imò verò ab omnium parente Adamo, scelera, in humani generis historia, utramque paginam fecisse. Si præsertim meminerimus hæc, quæ hic narrantur, non multò ante Abrahami tempora contigisse, ut diximus ad ✠. 158. facilè intelligemus, illo ævo, tantam non fuisse Græciæ colonorum innocentiam.

Tertiò, ignorantia illorum sæculorum, quibus artes, & longus vitæ usus nondum homines expoliverant, non patitur nos magnam virtutem in iis quærere. Falluntur enim omnino quicumque rudem barbariem putant esse virtutis matrem; contrà verò ab elegantioribus artibus nata esse vitia. Fateor equidem, doctioribus sæculis, callidiùs peccatum esse, & peccari, quàm rudiori ætate; verùm eo ævo ferociùs & apertiùs peccabant, cùm discrimen virtutis & vitii pænè ignorarent, nec scelera, quæ rara non erant, aut usque adeò invidiosa, tegere dignarentur. Si postea callida nequitia, larvâ virtutis tecta, hominibus imposuit; tunc cruda ferocitas, æqui, boníque ignaris, virtutum omnium loco fuit. Neque ex conjectura antiquissimos Græciæ incolas barbariæ ac ferocitatis insimulamus, hos illorum fuisse mores nos docet ipse *Hesiodus*, in hac regnorum Saturni & Jovis historia. Nec eum mentitum hinc manifestò liquet, quòd illarum ætatum homines Dii haberentur, licèt sceleribus inquinati; consecrati, nimirum, ab hominibus virtutis ignaris; quem honorem numquam consequuti essent, si in aliquot sæcula dilata fuisset eorum [illegible]. Fortè ficta dixerit quispiam à Poëtis, quæ de vitiis & sceleribus Deorum canunt; at hoc planè falsum esse intelligemus, si reputemus quæ sit Religionis indoles. Non patitur illa facilè res antea inauditas, eásque turpes de Numine fingi & vulgò narrari,

 cùm

Καὶ Θάνατον· τίκε δ' Ὕπνον· ἔτικτε δὲ φῦλον Ὀνείρων·
Οὔτινι κοιμηθεῖσα θεὰ τέκε Νὺξ ἐρεβεννή.
Δεύτερον αὖ Μῶμον, καὶ Ὀϊζὺν ἀλγινόεσσαν·

---

cùm antea alia omnia homines de eo sentiunt; nedum ut summo applausu talia, cùm primùm finguntur, excipiat, & turpissimorum mendaciorum inventores maxima cum admiratione audiat. Quod certè factum esset, si *Hesiodus* & *Homerus* primi finxissent quæ de Diis narrant. Sed carminibus illi descripserunt à Majoribus accepta; quamquam nolo negare ab iis fortè adaucta novis figmentis fuisse, at consentaneis cum antiquissima fama. Alioqui numquam tanto favore fuissent excepti, si de Diis sanior vulgò obtinuisset sententia, aut melior illorum fama ad posteros pervenisset. Sed cùm homines nequam, propter potentiam, quam vivi obtinuerant, ab æqualibus, virtutis omnis ignaris, in Deorum numerum mortui relati fuissent; eam sequenti ætati Religionem, unà cum historia turpissimorum facinorum, quæ admirabantur, transdiderant; unde, veluti per manus, ad *Homerum* & *Hesiodum* tandem pervenit. *Aristoteles* Lib. de Poëtica Cap. XXV. ubi quærit quî excusari possit quod minùs rectè à Poëtis dictum videtur: δ' ὃ πάντῃ λυτέον· εἰδὲ μηδετέρως, ὅτι οὕτω φασὶν, οἷον τὰ περὶ Θεῶν: *hac autem ratione solvendum est, sin autem neutro modo, quòd sic aiunt ut quæ de Deis dicuntur.*

Verùm, ut ad auream ætatem redeam, non dissimulabo viros doctissimos existimare sub ejus descriptione latere antiquius quiddam & remotius; conditionem, nimirum, humani generis, qualis fuit ante primum lapsum, cùm totum in duobus capitibus contineretur; & qualis fuisset multò diuturnior, nisi peccassent. At mihi vix simile vero videtur brevis illius felicitatis primorum parentum, ullam superfuisse, apud Græcos, memoriam. Multò credibilius mihi fit ab *Hesiodo* fictum esse quidquid de hisce ætatibus habet in *Operibus*; eo quòd homines, qui præsentia dumtaxat mala sentiunt, præteritáque oblivioni mandant, & præsertim senes, exacta tempora laudare soleant. Si legamus omnium propemodum sæculorum Scriptores, qui ætatem suam cum præteritis conferunt, comperiemus eos semper superiores ætates, & præsertim antiquiores suæ præferre. Quod si verum esset, primùm falsæ essent historiæ, quæ maxima scelera antiquissimorum temporum narrant, non minùs quàm recentiorum; deinde quò tandem nos devenissemus, si mala semper essent aucta, bona verò imminuta? Si quis ab *Hesiodo* quæsivisset qualis esset ætas, quâ vivebat, respondisset quæ habet in *Operibus* à ℣. 172. ad 199. ubi gravissimè queritur de moribus ætatis *ferreæ*. At si à *Juvenale*, qui minimùm mille annis posterior *Hesiodo* fuit, similia sciscitatus esses, beatam fuisse ejus Poëtæ ætatem judicasset, suæ collatam. Sic

quod

Et Mortem: peperit etiam Somnum, peperit verò agmen Somniorum,
Quæ nulli mista Dea peperit Nox obscura.
Rursùm postea Momum, & Ærumnam dolore plenam,

---

quod in nostra ætate desideramus, in superioribus quærere solemus, quæ nobis minùs notæ sunt; atque hinc nata est illa fictio quatuor, aut plurium ætatum humani generis in pejora paullatim ruentis; hinc voces illæ suam ætatem non ferentium Poëtarum *:

Nunc ætas agitur, pejoráque sæcula ferri
Temporibus, quorum sceleri non invenit ipsa
Nomen, & à nullo posuit natura metallo;

itémque vetera laudantium †:

Improbitas illo fuit admirabilis ævo.

Hæc paullò pluribus, quæ antiquissimæ historiæ illustrandæ non inutilia videbantur. *Clericus.*

212. Τίκτε δ᾽ ὕπνον, ἔτικτε δὲ φῦλον ὀνείρων.] Hinc manifestum quod antea diximus de consanguinitate Deorum Poëticorum; quia enim nocte dormimus & somniamus, ideò Nox dicitur peperisse Somnum & Somnia, & quidem sine opera ullius Dei; quia sola Nox facit ut dormiamus, & somniemus. *Clericus.*

214. Μῶμον] Hoc est, ψόγον. *Guietus.*

214. Δεύτερον αὖ Μῶμον] Notum est *Momum* dici Numen, quod vitia quæ insunt operibus Deorum & hominum callidissimè animadvertit. Quare autem noctis filius fertur? Quia, nimirum, clam faciliùs aliena mordere, quàm palam. Quare *Momus* vocatur? A Phœnicia voce מום *moum*, aut *mom*, quæ *vitium* sonat; quod ita consentit cum iis, quæ dicuntur περὶ τούτου θεοῦ μωμοσκόπου, ut Etymologia hæc nostra vix in dubium possit revocari. Ita se ipse describit *Momus*, apud *Lucianum*, in Deorum Conventu T. 2. p. 709. Ed. Amstelod. Πάντες με ἴσασιν ὡς ἐλεύθερός εἰμι τὴν γλῶτταν, καὶ οὐδὲν ἂν κατασιωπήσαιμι τῶν οὐ καλῶς γιγνομένων. διελέγχω γὰρ ἅπαντα καὶ λέγω τὰ δοκοῦντά μοι ἐς τὸ φανερὸν, οὔτε δεδιώς τινα, οὔτε ὑπ᾽ αἰδοῦς ἐπικαλύπτων τὴν γνώμην. ὥστε καὶ ἐπαχθὴς δοκῶ τοῖς πολλοῖς, καὶ συκοφαντικὸς τὴν φύσιν, δημόσιός τις κατήγορος ὑπ᾽ αὐτῶν ἐπονομαζόμενος: *Omnes me norunt liberum esse linguâ, & nihil reticere eorum, quæ benè non fiunt. Arguo enim omnia, & dico quæ mihi videntur apertè, neque quemquam veritus, neque, præ verecundiâ, meam celans sententiam. Itaque molestus videor plerisque, & naturâ ad calumniandum propensus; publicúsque accusator ab iis appellor.* *Lucianus* quidem, qui Momum in concilio Deorum de se loquentem induxit, eum palam carpentem quæ sibi displicerent describere debuit; sed naturam maledicentiæ ex vero pinxit *Hesiodus*, cum

 è nocte

* *Juvenalis* Sat. XIII, 28. † *Ibid.* ℣. 53.

Ἑσπερίδας θ', αἷς μῆλα πέρην κλυτοῦ Ὠκεανοῖο 215.

è nocte natam cecinit. Vide hac de re elegantissimum libellum *Luciani*, περὶ τοῦ μὴ ῥᾳδίως πιστεύειν διαβολῇ, in Tom. II.

Ex hac eadem significatione vocis μῶμος, natum est adjectivum ἄμωμος quod infrà habemus ℣. 259. ubi forma sine vitio ita dicitur. *Clericus*.

Ibidem. Καὶ Ὀϊζὺν ἀλγινόεσσαν.] Quia nocte anxietates augentur; unde *Ovidio* dicitur *curarum maxima nutrix*. Clericus.

215. Ἑσπερίδας] Τὰς πρὸς ζόφον, scilicet. *Guietus*.

215. Ἑσπερίδας τε] *Hesperides* Nymphæ dicuntur quæ ad Occasum habitabant; Occasus autem, ex sententia Veterum, qui rationes motûs Solis, aut potiùs Terræ, ignorabant, magnam cum Nocte affinitatem habebat. Locus in quo Hesperides esse credebantur non unus fuit, attamen in Africa constabat earum sedes fuisse. *Plinius* Lib. V. Hist. Nat. c. 5. de Berenice Cyrenaïcæ urbe: *Berenice in Syrtis extimo cornu est, quondam vocata Hesperidum supradictarum, vagantibus Graciæ fabulis.* Idem de *Lixo* urbe Mauritaniæ Tingitanæ, ultra quam ad Occasum nihil esse credebatur, Lib. ejusdem Cap. I. *Ibi regia Antæi, certaménque cum Hercule & Hesperidum horti.* Idem habet Lib. XIX. c. 4. Aliam affert Hesperidum Genealogiam *Diodorus Siculus* Biblioth. Lib. IV. Sed nec eum, nec recentiorem quemquam alium moramur, præ *Hesiodo*; Græculi enim certatim addidere veteribus fabulis, quæ proinde in antiquissimis quibusque minùs corruptæ inanibus additamentis inveniuntur. *Clericus*.

Ibidem. Αἷς μῆλα — χρύσεα καλὰ μέλουσι.] Duplici ratione hæc μῆλα à Veteribus explicantur. Alii existimant fuisse mala, vel poma quæ *citrea* vocamus, & ob colorem *aurea* dicta sunt; vel etiam *aurantia*, quæ amara sunt aut dulcia, cùm *citrea* sint acida. Certè *citrea* & *aurantia* & ἑσπερίδες & ἑσπερικὰ μῆλα dicta sunt, & primùm ex regionibus Atlanti monti subjectis in Europam allata sunt. *Athenæus* Lib. III. p. 82. Ἑσπερίδων δὲ μήλων οὕτως καλεῖσθαί τινά φησι Τιμαχίδας, ἐν τῷ τετάρτῳ, εἰπὼν καὶ ἐν Λακεδαίμονι παρατίθεσθαι τοῖς Θεοῖς. Φησὶ Πάμφιλος ταῦτα, εὐοσμά τε εἶναι καὶ ἄβρωτα, καλεῖσθαι δ' Ἑσπερίδων μῆλα. Ἀριστοκράτης γοῦν ἐν τετάρτῳ Λακωνικῶν, ἔτι δὲ καὶ μῆλα καὶ τὰς λεγομένας Ἑσπερίδας: *quædam mala dici Hesperidum, ait Timachidas in quarto, testatus etiam Lacedæmone apponi Diis. Hæc habet & Pamphilus, ac præterea grati esse odoris, sed non comedi, vocarique Hesperidum mala. Aristocrates Libro quarto Laconicorum: insuper mala & quas Hesperidas vocant.* Idem *Athenæus*, paginâ sequente: Αἰμιλιανὸς δὲ ἔλεγεν Ἰόβαν τὸν Μαυρουσίων βασιλέα, ἄνδρα πολυμαθέστατον, ἐν τοῖς περὶ Λιβύης συγγράμμασι μνημονεύοντα τοῦ κίτρου, καλεῖσθαι φάσκειν αὐτὸ παρὰ τοῖς Λίβυσι μῆλον Ἑσπερικὸν, ἀφ' ὧν καὶ Ἡρακλέα κομίσαι εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὰ χρύσεα διὰ τὴν ἰδέαν λεγόμενα μῆλα: *Æmilianus verò dixit Jubam Mauritaniæ*

ritaniæ

Hesperidésque, quibus mala trans inclytum Oceanum

---

ritania Regem, virum doctissimum in commentariis de Libya meminisse citri, & dicere vocari à Libybus malum Hespericum: à quibus etiam Herculem tulisse in Graciam mala, qua ob colorem dicuntur aurea. In hæc verba amplissimam enarrationem habet *Claud. Salmasius* in Solinum p. 670. & seqq. Ed. Ultraject. Addimus nos, si Juba Libycum ipsum nomen protulit, cùm dixit ἑσπερικὸν vocari malum hoc, apud Libyas, videri dictum אשפירי *aschphiri*, aut *espiri*, à pulcritudine, nam Hebræis שפר *pulcher fuit*. Fortè &, ut hoc obiter dicam, ἕσπερος, seu *vesperugo* indidem nomen traxit,

* Ἕσπερος ὃς κάλλιστος ἐν οὐρανῷ ἵσταται ἀστήρ.

Vesperugo, qua pulcherrima est in cœlo stella. Galli vocant vulgò *la belle étoile*. Deinde quia illa stella ad occasum, paullò postquàm sol occidit, apparet, occidentales oræ dictæ sunt à Græcis *hesperia*, ut Italia, Hispania, & occidui Africæ tractus. *Macrobius* Saturn. Lib. I. c. 3. *Graci ἑσπέραν à stella hespero dicunt, unde &* Hesperia *Italia, quòd occasui subjecta sit, nominatur.*

Verùm, ut redeamus ad mala Hesperidum, alii crediderunt fuisse *oves*. *Diodorus Siculus* Lib. IV. p. 233. Κατὰ τὴν ἑσπερῖτιν ὀνομαζομένην χώραν φασὶν ἀδελφοὺς δύο γενέσθαι δόξῃ διωνομασμένους, Ἕσπερον καὶ Ἄτλαντα, τούτους δὲ κεκτῆσθαι πρόβατα τῷ μὲν κάλλει πρεπώδεα, τῇ δὲ χρόᾳ ξανθὰ, καὶ χρυσοειδῆ· ἀφ' ἧς αἰτίας τοὺς ποιητὰς τὰ πρόβατα μῆλα καλοῦντας ὀνομάσαι χρυσᾶ μῆλα: *in regione, qua vocatur Hesperitis, aiunt fratres duos fuisse, inclyti gloriâ nominis, Hesperum & Atlantem; hos verò habuisse oves incredibilis pulcritudinis, colore rutilo & ad aureum accedente; qua de causâ, Poëtas, cùm oves μῆλα vocarent, appellasse eas χρυσᾶ μῆλα.* Nimirum, Græci, ut & Latini, *aurea* vocant quæcumque pulcritudine in suo genere excellunt.

Sed multò verisimilior est prior sententia quæ *aurea mala*, citrea, vel aurantia interpretatur, præsertim cùm omnes memorent *hortos Hesperidum*, nemo *pascua*; in quibus versantur oves, non in hortis. *Samuel* quidem *Bochartus* in Chanaanis Lib. I. c. 24. vult *aurea mala qua draco observabat, fuisse opes, vel ab eodem, vel ab alio congestas.* Tum subjicit: *huc facit quòd* מאל *malon, vel melon, Arabicè opes sonat, ut Græcè* μῆλον *vel* μᾶλον *malum.* Sed quod ostendimus de origine citreorum vel aurantiorum malorum, ex Hesperide terra, conjecturam illam evertunt.

Eodem pertinet quod de Hippomene narrant Poëtæ. *Salmasius* vetus hoc Epigramma, eam in rem, profert:

Septa micant spinis felicis munera mali,
Qua tulit ut Circi aureus ora tumor.

Hippo-

* *Iliad.* X. 318.

Hippomenes vicit tali certamina malo,
Talia poma nemus protulit Hesperidum.

Aut in hisce nihil video,

*Aut * hæc Massyli poma draconis erant.*

De dracone custode alibi agemus. *Clericus.*

Ibidem. Πέραν κλυτοῦ Ὠκεανοῖο] Nolim vertere *trans Oceanum*, nam *trans Oceanum* nihil norant antiquiores Græci, sed *ad Oceanum*. Ac sane vidimus non trans Oceanum, sed ad Oceanum collocari Hesperidum hortos. De hac significatione voculæ πέραν, vide Intt. ad Matt. IV, 15. Si tamen hæc scripta fuissent postquam Pœni Atlantici Oceani meridianos tractus navigare cœperunt, possent intelligi insulæ in illo Oceano, quæ dicerentur πέραν Ὠκεανοῦ, quòd sint trans fretum Oceani. Pomponius Mela Lib. III. C. 10. cùm descripsisset ἑσπέρου κέρας, quod *tantum promontorium* nunc vocamus: *inde*, inquit, *incipit frons illa, quæ in occidentem vergens mari Atlantico alluitur. Prima ejus Æthiopes tenent, media nulli. Nam aut exusta sunt, aut arenis obducta, aut infesta serpentibus. Exustis insulæ apposita sunt, quas Hesperidas tenuisse memoratur.* Fortè hoc fictum ex hoc Hesiodi loco, perperam intellecto; ceteri enim Scriptores hortos Hesperidum in continente Africa, esse dixerunt.

Cùm antea statuerimus Nymphas esse *animas*, נפשות *nephaschoth*, quæsiverit fortè quispiam qua de causa dixerint Poëtæ, & vulgò crediderint Ethnici eas versari in nemoribus & viretis? Nimirum, antiquissimis temporibus videntur Græci credidisse animos fato functorum libenter versatos esse circa loca, quæ vivi coluerant. Itaque vetustissimorum Hesperiorum animi credebantur, corpore soluti, errare in Mauritaniæ viretis, malis citreis & aurantiis consitis; amoenis profectò sedibus, pro eorum captu qui supra hæc terrena non sapiebant. Illo ævo,

—— † *nondum aliquis sortitus triste profundi*
Imperium, aut Sicula torvus cum conjuge Pluton.
Nec rota, nec furiæ, nec saxum, aut vulturis atri
Pœna, sed infernis hilares sine regibus umbræ.

Seu, ut clarius loquar, nondum Poëtæ finxerant quæ de Inferis postea dicta sunt. Clarum ejus opinionis vestigium habemus in *Operibus* ℣. 122 ubi de prima, seu antiquissima hominum (qui in Græcia, nimirum, vixerant) ætate, ita loquitur *Hesiodus:*

Τοὶ μὲν Δαίμονές εἰσι, Διὸς μεγάλου διὰ βουλὰς,
Ἐσθλοὶ, ἐπιχθόνιοι, φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων·
Οἵ ῥα φυλάσσουσί τε δίκας καὶ σχέτλια ἔργα,
Ἠέρα ἑσσάμενοι, πάντη φοιτῶντες ἐπ' αἶαν.

Hi

* *Martial.* Lib. XIII. Ep. 37. ubi *Massyli* habet, pro *Massæsyli*, quod nomen populi Mauris vicini.

† *Juvenalis Sat.* XIII, 49.

Hi quidem Dæmones facti sunt, magni Jovis consilio, boni, versantes in terra, custodes mortalium hominum, caliginoso aëre induti passim errantes per terram. Eodem pertinet quod postea dicit de Heroïbus Thebanorum & Troïcorum temporum ℣. 167.

Τοῖς δὲ δίχ' ἀνθρώπων, βίοτον καὶ ἤθε' ὀπάσσας
Ζεὺς Κρονίδης κατένασσε πατὴρ εἰς πείρατα γαίης,
Τηλοῦ ἀπ' ἀθανάτων· τοῖσι Κρόνος ἐμβασιλεύει.
Καὶ τοὶ μὲν ναίουσιν ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες
Ἐν μακάρων νήσοισι, παρ' Ὠκεανὸν βαθυδίνην,
Ὄλβιοι ἥρωες· τοῖσιν μελιηδέα καρπὸν
Τρὶς ἔτεος θάλλοντα φέρει ζείδωρος ἄρουρα.

His autem seorsim ab hominibus vitâ & sede tributâ, Jupiter pater, Saturni filius, habitare eos jussit ad fines terræ, procul ab immortalibus; eorum autem Saturnus Rex est; & illi quidem habitant, securum animum habentes, in beatorum insulis, intra Oceanum profundum, felices Heroes. Iis dulcem fructum ter quotannis florentem fert fœcunda tellus. Sed & aliis in locis eos qui ad Trojam perierunt collocarunt alii Poëtæ, & quidem supra terram. *Dionysius* in Periegesi ℣. 541.

Ἔστι δέ τις καὶ σκαιὸν ὑπὲρ πόρον Εὐξείνοιο,
Ἀντία Βορυσθένεος, πολυώνυμος εἰν ἁλὶ νῆσος
Ἡρώων· Λευκήν μιν ἐπωνυμίην καλέουσιν.
Οὕνεκά οἱ τὰ πέλονται κινώπετα λευκὰ τέτυκται.
Κεῖθι δ' Ἀχιλλῆός τε καὶ Ἡρώων φάτις ἄλλων
Ψυχὰς εἱλίσσεσθαι, ἐρημαίας ἀνὰ βήσσας,
Τοῦτο δ' ἀεθλήεσσι Διὸς πόρεν ὄλβον ὀπηδεῖν
Ἀντ' ἀρετῆς.

Est verò quædam, sinistrum super meatum Euxini, ex adverso Borysthenis celebris in mari insula Heroum. Albam eam cognomine vocant, quia quæ ei insunt animalia alba sunt. Illic item Achillis & aliorum fama est Heroum animas errare desertas per valles. Quod aliorum multorum testimoniis illustrari posset, si de *Achillea* Insula ageremus. Verùm hoc unum ex superioribus verbis *Hesiodi* & *Dionysii*, quibus multi alii concinunt Poëtæ, colligimus, antiquissimis temporibus Græcos credidisse vitâ functorum animos non infra terram detrusos, sed hîc illic in locis amœnis volitasse; unde nata est opinio de Nymphis, per totam terram vagantibus; cujus originem Poëtæ aliud agentes obscurè nobis indicarunt. Possemus Philosophos paria sentientes illis succenturiare, sed quia hi conjecturis potiùs suis, quàm olim receptis opinionibus gaudent, ab eo labore supersedebimus. Neque enim hîc quærimus quid, ex Philosophorum sententia, verum fuerit; sed quid antiquissimi Græciæ incolæ crediderint, qualecumque esset. Criticos hîc agimus, non Philosophos. *Clericus.*

216. Φι-

Χρύσεα καλὰ μέλουσι, φέροντά τε δένδρεα καρπόν·
Καὶ Μοίρας καὶ Κῆρας ἐγείνατο νηλεοποίνους,
Κλωθώ τε, Λάχεσίν τε, καὶ Ἄτροπον, αἵτε βροτοῖσι
Γεινομένοισι διδοῦσιν ἔχειν ἀγαθόν τε, κακόν τε,
Αἵτ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε παραιβασίας ἐφέπουσαι,
Οὐδέποτε λήγουσι θεαὶ δεινοῖο χόλοιο,
Πρίν γ' ἀπὸ τῷ δώωσι κακὴν ὄπιν ὅστις ἁμάρτῃ.
Τίκτε δὲ καὶ Νέμεσιν, πῆμα θνητοῖσι βροτοῖσι,

---

216. Φέροντά τε δένδρεα καρπόν] Arbores fructiferæ. καρπὸς κατ' ἐξοχὴν ὁ σῖτος Hesych. *Guietus.*

217. Καὶ Μοίρας καὶ Κῆρας] Hoc est, Parcas, quæ duplici illo nomine vocari solent. Sed *Hesiodus*, Poëticâ licentiâ ludens, totidem facit Deos, aut Semideos, variis rebus præfectos, quod sunt illarum nomina, licèt idem prorsus significantia. Quod manifestò ostendunt sequentia, & præsertim quidem versus 228.

Ὑσμίνας τε Φόνους τε, Μάχας τ' Ἀνδροκτασίας τε.

Nam *Pugnæ*, *Cædes*, *Prælia & Strages virorum* sunt unius ejusdémque rei quatuor nomina. Ex hac autem licentia personarum fingendarum, & quidem divinarum, videtur orta consuetudo Ethnicorum, de qua multis diximus in *Critica* P. 2. C. VIII. Ut ad Numina, de quibus hîc *Hesiodus*, redeam, fatales Deæ dictæ sunt μοῖραι *fata*, *sortes*, παρὰ τὸ μεμερίσθαι ἑκάστῳ, *quia unicuique divisa sunt.* Sed vox Κὴρ omnino facta est à Phœnicia voce קור Kor, *frigus*; nec frequentiùs additur ullum epitheton *morti*, quàm *frigida*, eo quòd mortuorum illico frigescant membra. Quin & *Horatius* Sat. Lib. II. Sat. I. ℣. 62. *frigus* ponit pro morte:

——— ô puer, ut sis
Vitalis metuo, & majorum ne quis amicus
Frigore te feriat.

Vetus Scholiastes: *Morte te afficiat, quæ frigida est, ut Virgilius: frigida mors.* Vide, si tanti est, alios Interpretes. Eadem operâ, dicam unde mihi videantur *Parcæ* dictæ Latinis; nimirum, à voce ejusdem Linguæ פרק *rupit*, *fregit*, unde dicta פרקא *parka* Dea quæ abrumpit filum; quod *Atropos* potissimùm facere dicitur, sed non dissentientibus sororibus. Omnes aliæ Etymologiæ ineptæ sunt, quas licet quæras apud *G. Joan. Vossium* in Etymologico. *Clericus.*

220. Αἵτ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε παραιβασίας ἐφέπουσαι] Hoc est, quæ & hujus ætatis homines morte plectunt, & olim de antiquissimis Græ-

Aurea pulchra curæ sunt, frugiferæque arbores,
Et fatales Deas, & Parcas genuit immites,
Clothòque, Lachesinque, & Atropon: quæ mortalibus
Nascentibus dant habendum bonúmque malúmque,
Quæque hominúmque Deorúmque delicta persequentes,
Numquam deponunt Deæ vehementem iram,
Priusquàm ab illo sumserint gravem pœnam, quisquis peccarit.
Peperit præterea & Nemesin, cladem mortalibus hominibus,

---

ciæ incolis in Deorum numerum relatis, quósque adeò nunc Deos dicimus, easdem pœnas sumserunt. Res aliter intelligi nequit, atque hinc liquet, *Hesiodi* ætate, ignotum non fuisse Deos, qui colebantur, fuisse meros homines. Alioqui Numina, quæ præesse credebantur Morti, & fato hominum, Diis ipsis superiora numquam habita fuissent. *Clericus.*

223. *Τίκτε δὲ καὶ Νέμεσιν.*] Hæc vox idem significat ac *Μοῖρα*, est enim à *νεμέω*, quod idem ac *νέμω*, id est, *divido*. Numen est, quod superbis distribuere credebatur pœnas, & persequi reos, qui sibi meritum supplicium effugisse videbantur. Vide quæ de ea collegit *Rob. Constantinus* in Lexico, nemo enim plura & aptiora hanc in rem protulit Veterum testimonia. Sed non est miscendum, quod ille observare omisit, hoc Numen cum alio ejusdem nominis, quod præest pudori, quo delicta vetantur. Est, nimirum, ejus munus in eo situm ut excitetur in hominum animis timor *δικαίας μέμψεως justæ vituperationis*, ut loquitur *Eustathius*. Hæc Nemesis antevertit peccata; illa commissa plectit. Nemesis benignioris meminit ipse *Hesiodus*, in Operibus, ℣. 200. ubi descripto sæculo ferreo, ita lóquitur:

Καὶ τότε δὴ πρὸς Ὄλυμπον ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης,
Λευκοῖσι φαρέεσσι καλυψαμένω χρόα καλὸν,
Ἀθανάτων μετὰ φῦλ' ἴτον, προλιπόντ' ἀνθρώπους,
Αἰδὼς καὶ ΝΕΜΕΣΙΣ.

Tum demum ad cœlum à terra spatiosa candidis vestibus tectæ corpus pulcrum, ad Deos ibant, relictis hominibus, Pudor & NEMESIS. Interpretatur *Proclus δίκης ἄγγελον*, *justitiæ Angelum*; sed tantùm abest, ut is ad Deos sæculo ferreo ivisse dici possit, ut contrà numquam magis versatus fuerit inter homines, quàm ea ætate, quâ maxima scelera admissa censentur. Verùm de hac dicemus & ad *Opera* Hesiodi. *Clericus.*

Ibid. *Πῆμα θνητοῖσι βροτοῖσι.*] Contrà altera *Nemesis* juvat, ut dicebamus. *Clericus.*

Νὺξ ὀλοή. μετὰ τὴν δ' Ἀπάτην τέκε καὶ Φιλότητα,
Γῆράς τ' οὐλόμενον, καὶ Ἔριν τέκε καρτερόθυμον.
Αὐτὰρ Ἔρις στυγερὴ τέκε μὲν Πόνον ἀλγινόεντα,
Λήθην τε, Λιμόν τε, καὶ Ἄλγεα δακρυόεντα,
Ὑσμίνας τε, Φόνους τε, Μάχας τ', Ἀνδροκτασίας τε,
Νείκεά τε, ψευδέας τε Λόγους, Ἀμφιλογίας τε,
Δυσνομίην, Ἄτην τε, συνήθεας ἀλλήλοισιν.
Ὅρκον θ', ὃς δὴ πλεῖστον ἐπιχθονίους ἀνθρώπους
Πημαίνει, ὅτε κέν τις ἑκὼν ἐπίορκον ὀμόσσῃ·
Νηρέα τ' ἀψευδέα καὶ ἀληθέα γείνατο Πόντος,
Πρεσβύτατον παίδων· αὐτὰρ καλέουσι γέροντα,
Οὕνεκα νημερτής τε καὶ ἤπιος· οὐδὲ θεμιστέων
Λήθεται, ἀλλὰ δίκαια καὶ ἤπια δήνεα οἶδεν.

---

224. Ἀπάτην τέκε καὶ φιλότητα] Δολότητα scribendum videtur. pro δολιότητα. τὸ φιλότητα hic locum non habet. *Guietus.*

224. Καὶ Φιλότητα] Non est vertendum *Amicitiam*, ut vulgò solent, sed *Concubitum*; intelligendúsque meretricius, qui meritò inter maxima mala recensetur, & Noctis est infausta soboles: Non rarò φιλότης, apud *Hesiodum*, & *Homerum*, eo sensu occurrit, ut Lexica docebunt. Vide ℣. 177. Nec potuit soror ei convenientior dari quàm Ἀπάτη, hoc est, *fraus*, *simulatio*, *captio*, *fallax suadela*, quibus meretrices alliciunt adolescentes. Res est nimis nota, & plenæ sunt exemplis Comœdiæ. Igitur necessaria non est violenta emendatio *Fr. Guieti*, qui volebat legi δολότητα pro δολιότητα. *Clericus.*

229. Ἀμφιλογίας τε] An ἀμφιλλογίας τε. *Guietus.*

230. Δυσνομίην] Ἡ δυσνομία τῇ εὐνομίᾳ opposita. *Guietus.*

231. Ὅρκον] Hanc προσωποποιΐαν imitantur Platonici, ut liquet ex Comment. *Hieroclis* ad 2. vers. *Pythagoræ.* Clericus.

233. Νηρέα τ' ἀψευδέα] *Nereum* vocari filium maris nemo mirabitur, qui sciet Phœniciâ Linguâ, נהרא *naharo* esse fluvium. Fluvii meritò dicuntur filii maris, cùm ex eo oriantur, quod non fuit ignotum *Hesiodo*, ut apparet ex ℣. 336. & seqq. Crediderim Phœnices dixisse mare esse *patrem fluviorum* אב נהרא *ab nahare*, quod *pater Nerei* malè versum est. Eodem errore, judicarunt Nerea esse numen maris, cùm fluviorum potiùs Deus haberi deberet. Unde verò factum sit ut ei laudes tribuerentur, quas in eum congerit *Hesiodus*, quærunt Interpretes. Ridiculus hîc est *Joannes Diaconus*, ut solet, qui hanc ejus rei rationem reddit: παρόσον εἰώθασιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οἱ ἐν θαλάσσῃ διάγοντες καὶ ναυτιλλόμενοι ἄνθρωποι ἀληθεῖς τε καὶ ἀψευδεῖς εἶναι. καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἤπιοι καὶ γεραροί. ὁ γὰρ καθεκάστην αὐτοῖς ἐλπιζόμενος θάνα-

τος

Nox perniciosa: post hanc Fraudem enixa est, & Amicitiam,
Seniúmque noxium, & Contentionem peperit pertinacem.
Ceterùm Contentio odiosa peperit quidem Laborem molestum,
Oblivionémque, Faménque, & Dolores lacrymabiles,
Pugnásque, Cadésque, Præliáque, Stragésque virorum,
Jurgiáque, mendacésque Sermones, Disceptationésque,
Legum contemtum, Noxámque, familiares inter sese:
Jusjurandum quod plurimùm terrestres homines
Lædit, quando quispiam volens pejeraverit:
Nereúmque alienum à mendacio, & veracem genuit Pontus,
Maximum natu filiorum: sed vocant senem,
Eo quòd verus atque placidus: nec juris & æqui
Obliviscitur, sed justa & moderata judicia novit.

τὸ ἀναπνεῖν τρυφερῶς τε καὶ χαρίεσσαν. καὶ μὴ θεμιστέων ἐπιλανθάνεσθαι μηδὲ δικαιοσύνης, μηδὲ ἰσότητος: *quia solent, ut plurimùm, homines qui in mari vitam agunt & navigant veraces esse & mendacii immunes, propterea que honore & veneratione digni. Mors enim, quam quotidie exspectant, persuadet ut sint veraces & mites; nec licet illis oblivisci aut justitiam, aut æquitatem.* Certè hac ratione in officio contineri deberent nautæ, sed quis nescit contraria omnia esse vera? Hic noster *Joannes* vixerat fortè in oppido mediterraneo, in quo de nautis philosophabatur, ut nos de incolis Planetarum, quos ne in somnis quidem vidimus. Confugiendum hîc nobis iterum ad Linguam ejus Gentis, quæ frequentibus navigationibus ceteris maria aperuit. Ea autem Linguâ radices נהר *nahar*, נר *neer*, & נהר *naar* sonant *splendere, lucere*; quod à luce corporea translatum ad animum significat *scire, intelligere, sapere.* Itaque laudes, quibus hîc Nerea ornat Poëta, videntur natæ ex altera significatione ejus nominis. Fortè propterea & Nerea & Protea fatidicos Deos esse crediderunt Veteres. *Clericus.*

235. ——— ——— οὐδὲ θεμιστέων
Λήθεται, ἀλλὰ δίκαια καὶ ἤπια δήνεα οἶδεν.]

Quæritur quid propriè significet vox δήνεα, quæ & apud *Homerum* aliquoties occurrit. Iliad. Δ, 361. Agamemnon de Ulysse: ἤπια δήνεα οἶδε. Interpretantur vulgò βουλεύματα *consilia*, dictáque ea vult *Eustathius*, ad locum allatum *Homeri*, παρὰ τὸ δὴν, ὃ σημαίνει τὸ ἐπὶ πολύ. ἀφ' οὗ καὶ δηναιὸς ὁ πολυχρόνιος· χρόνου γὰρ χρεία τοῖς ὀρθῶς βουλευομένοις: *à* δὴν, *id est, diu, unde &* δηναιὸς *longævus. Tempore enim opus est iis, qui recta consulunt.* Similia Etymologici Magni auctor, & alia non meliora habet. Quoniam verò hîc mentio fit justitiæ,

omnino

Αὖτις δ' αὖ Θαύμαντα μέγαν, καὶ ἀγήνορα Φόρκυν,
Γαίῃ μισγόμενος, καὶ Κητὼ καλλιπάρῃον,
Εὐρυβίην τ' ἀδάμαντος ἐνὶ φρεσὶ θυμὸν ἔχουσαν.
Νηρῆος δ' ἐγένοντο μεγήρατα τέκνα θεάων
Πόντῳ ἐν ἀτρυγέτῳ, καὶ Δωρίδος ἠϋκόμοιο,
Κούρης Ὠκεανοῖο τελήεντος ποταμοῖο,
Πρωτώ τ', Εὐκράτη τε, Σαώ τ', Ἀμφιτρίτη τε,
Εὐδώρη τε, Θέτις τε, Γαλήνη τε, Γλαύκη τε,
Κυμοθόη, Σπειώ τε, Θοὴ, Θαλίη τ' ἐρόεσσα,
Καὶ Μελίτη χαρίεσσα, καὶ Εὐλιμένη, καὶ Ἀγαυὴ,
Πασιθέη τ', Ἐρατώ τε, καὶ Εὐνείκη ῥοδόπηχυς,
Δωτώ τε, Πρωτώ τε, Φέρουσά τε, Δυναμένη τε,
Νησαίη τε, καὶ Ἀκταίη, καὶ Πρωτομέδεια,
Δωρὶς, καὶ Πανόπη, καὶ εὐειδὴς Γαλάτεια,
Ἱπποθόη τ' ἐρόεσσα, καὶ Ἱππονόη ῥοδόπηχυς,
Κυμοδόκη θ', ἣ κύματ' ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ,
Πνοιάς τε ζαθέων ἀνέμων, σὺν Κυματολήγῃ,
Ῥεῖα πρηΰνει, καὶ ἐϋσφύρῳ Ἀμφιτρίτῃ·
Κυμώ τ', Ἠϊόνη τε, ἐϋστέφανός θ' Ἁλιμήδη,

---

omnino crediderim *δῆνος* esse propriè *judicium*, à radice Phœnicia דון *doun*, judicare, unde דין *din*, aut דינא *dino*, judicium, quod à voce *δῖνος*, si pronunties H ut I, solâ terminatione in Σ differt. *Clericus.*

237. Θαύμαντα] Iridis patrem. *Guietus.*

237. Θαύμαντα μέγαν] Cùm Thaumas quidem dicatur filius Nerei & pater Iridis, oportet eâ voce intelligi quidpiam, cujus natura sit affinis mari & Iridi. Cùm verò sit ille filius Terræ, necesse etiam est quod vocatur Thaumas posse dici è terrâ oriri. Vix ergo aliud esse potest, quàm nescio quod Numen, quod sit vaporum & nubium præses; nam hæc nascuntur ex mari & terra, & pariunt Iridem. Ita dictum fuerit, quòd meteora hominibus sint *admirationi*, aut à verbo Græco *θαυμάζειν*, aut à Phœnicia voce תמה *thamah*, quæ idem sonat, & à qua Græcum verbum deductum est. Homines, ut verbis *Lucretii* utar, è Lib. VI.

——— *mirantur quâ ratione*
Quæque geri possint, præsertim rebus in illis,
Quæ supra caput ætheriis cernuntur in oris. Clericus.

Ἀγήνορα Φόρκυν] Hic videtur homo fuisse, qui navigationis peritus fuerit, & remotissimas oras navibus adierit. Nam cùm res ipsa hoc

Deinde rursum Thaumantem magnum & fortem Phorcyn,
Terræ commistus, & Ceto formosam,
Eurybiámque, ferreum in pectore animum habentem.
Ex Nereo porrò prognatæ sunt perquàm amabiles filiæ Dearum
Ponto in inexhausto, & ex Doride pulcra,
Filia Oceani ultimi fluvii,
Protóque, Eucratéque, Saòque, Amphitritéque,
Eudoráque, Thetísque, Galenéque, Glaucéque,
Cymothoë, Spióque, Thoë, Thaliáque jucunda,
Et Melita gratiosa, & Eulimene & Agave,
Pasitheáque, Eratóque, & Eunice roseis lacertis prædita;
Dotóque, Protóque, Pherusáque, Dynamenéque,
Nesæáque, & Actæa, & Protomedia,
Doris, & Panope, & speciosa Galatea,
Hippothoëque lepida, & Hipponoë roseis lacertis prædita,
Cymodocéque, quæ fluctus in obscuro ponto,
Et flatus vehementium ventorum, unà cum Cymatolege,
Facilè mitigat, & cum pulcros talos habente Amphitrite:
Cymóque, Eionéque, pulchréque coronata Halimede,

---

hoc ostendat, ut postea videbimus, Radix פרק *phrak* apud Syros est *discessit, amovit se* &c. *Clericus.*

238. Κητὼ καλλιπάρῃον] An κητὼ à κῆτος? placet. *Guietus.*

238. Κητὼ καλλιπάρῃον] Nescio quare *Hesiodus* Cetonem pulcram vocet. Si enim pulcra fuit, habuit dissimillimas sibi filias, ut postea videbimus. Ex filiabus si conjiciamus de màtris nomine, judicabimus dictam à radice קוט *Kout*, fastidire, litigare. Soror ejus nomen Græcum habet, sed mali etiam ominis, nec melior fuit filiabus sororis, cùm dicatur

Εὐρυβίην ἀδάμαντος ἐνὶ φρεσὶ θυμὸν ἔχουσαν.

Eurybie ferreum animum in pectore habens. Clericus.

240. Νηρῆος δ' ἐγένοντο] Subintell. ἐκ. μεγήρατα, hoc est, μεγάλως ἐπήρατα. Etym. *Guietus.*

240. *Μεγήρατα τέκνα θεάων, πόντῳ ἐν ἀτρυγέτῳ*] Hæ sunt nymphæ marinæ, hoc est, animi eorum qui in mari olim perierant, aut etiam eorum qui insulas Maris Interni primi coluerant. Nomina illis Græca, pro arbitrio, imposuerunt Poëtæ. *Clericus.*

241. Τελήεντος ποταμοῖο] Hoc est, μεγάλου. *Guietus.*

242. Τελήεντος ποταμοῖο] Hoc est, extremi, à τέλος, *finis.* Clericus.

Γλαυκονόμη τε φιλομμειδὴς, καὶ Ποντοπόρεια,
Λειαγόρη τε, καὶ Εὐαγόρη, καὶ Λαομέδεια·
Πουλυνόμη τε, καὶ Αὐτονόη, καὶ Λυσιάνασσα,
Εὐάρνη τε φυήν τ' ἐρατὴ, καὶ εἶδος ἄμωμος·
Καὶ Ψαμάθη χαρίεσσα δέμας, δίη τε Μενίππη·
Νησώ τ', Εὐπόμπη τε, Θεμιστώ τε, Προνόη τε·
Νημερτής θ', ἣ πατρὸς ἔχει νόον ἀθανάτοιο.
Αὗται μὲν Νηρῆος ἀμύμονος ἐξεγένοντο
Κοῦραι πεντήκοντα, ἀμύμονα ἔργ' εἰδυῖαι.
Θαύμας δ' Ὠκεανοῖο βαθυῤῥείταο θύγατρα
Ἠγάγετ' Ἠλέκτρην. ἡ δ' ὠκεῖαν τέκεν Ἶριν,
Ἠϋκόμους θ' Ἁρπυίας, Ἀελλώ τ', Ὠκυπέτην τε,
Αἵ ῥ' ἀνέμων πνοιῇσι καὶ οἰωνοῖς ἅμ' ἕπονται,
Ὠκείῃς πτερύγεσσι· μεταχρόνιαι γὰρ ἴαλλον.
Φόρκυϊ δ' αὖ Κητὼ Γραίας τέκε καλλιπάρηος,
Ἐκ γενετῆς πολιὰς, τὰς δὴ Γραίας καλέουσιν
Ἀθάνατοί τε θεοὶ, χαμαὶ ἐρχόμενοί τ' ἄνθρωποι.
Πεφρηδώ τ' εὔπεπλον, Ἐνυώ τε κροκόπεπλον,

---

262. Αὗται μὲν Νηρῆος ἀμύμονος ἐξεγένοντο
Κοῦραι πεντήκοντα, ἀμύμονα ἔργ' εἰδυῖαι]
Hos duos versus attuli, propter vocem ἀμύμων. Propriè quidem significat *quod reprehendi nequit*, *quòd nullum sit in eo vitium*. Venit enim ex eadem Radice ac Μῶμος, de quo antea ad ỷ. 214. Auctor Etymologici: παρὰ τὸ μῶμος, γίνεται ἄμωμος, ἀμώμων, καὶ τροπῇ τοῦ Ω in Υ ἀμύμων, ὡς χελώνη καὶ χελύνη. ὁ ἀμώμητος καὶ ἄψογος. Attamen hoc in loco & multis aliis malim, neglectâ Etymologiâ, vertere *egregius*, *eximius*; nimirum, in suo genere. Passim apud *Homerum*, Achilles dicitur ἀμύμων, in quo certè plurima fuere, quæ meritò poterant reprehendi, *superbia*, *ferocitas*, *crudelitas* &c. Sed ita vocatur, quia erat egregius miles. *Clericus*.

266. Ὠκεῖαν τέκετ' Ἶριν.] Cùm Veteres animadverterent arcum cœlestem cerni cùm plueret, facilè intellexerunt ortum eum ex pluvia; quo factum, ut à mari oriri dicant Poëtæ. Sed propter elegantiam colorum, crediderunt, aut se credere finxerunt scalam esse è cœlo demissam, per quam nuntii à Diis ad homines descenderent. Illi autem spiritus, quos nos Græcâ voce appellamus *Angelos*, hoc est, nuntios, ab Hebræis vocantur quandoque עירים *hirim*, vel *irim*, hoc est, aut *vigiles*, aut *monitores*. Hinc ergo factum nomen *Iridis*, nuntiæ Deorum, quæ propterea dicitur *celer*, quòd Deorum nuntii celerrimi esse existimarentur. *Clericus*.

267. Ἀε-

Glauconoméque hilaris, & Pontoporia,
Liagoréque, & Euagore, & Laomedia:
Polynoméque, & Autonoë, & Lysianassa,
Euarnéque tam indolis gratæ, quàm inculpatæ formæ.
Et Psamathe decora corpore, divináque Menippe:
Nesóque, Eupompéque, Themistóque, Pronoëque,
Nemertésque, quæ patris habet animum immortalis.
Hæ quidem ex Nereo inculpato procreatæ sunt
Filiæ quinquaginta, inculpata opera callentes.
Thaumas verò Oceani profundiflui filiam
Duxit Electram. hæc autem celerem peperit Irim,
Pulchricomásque Harpyias, Aëllóque, Ocypeténque,
Quæ ventorum flamina, & aves adsequuntur
Pernicibus alis. sublimes enim volitant.
Phorco post hæc Ceto Græas peperit formosa,
A partu canas, quas ob id Græas vocant
Immortalésque Dii, humíque incedentes homines.
Pephredóque pulchro peplo, Enyóque croceo peplo,

---

267. Ἁρπυίας] Ultima correpta. Dorismus. ut suprà κούρας, τροπάς. *Guietus.*

267. Ἠϋκόμους θ' Ἁρπυίας καὶ τὰ ἑξῆς] Ostendimus multis, in Diss. de *Statua Salina*, Harpyias esse locustas, quas hìc facit *Hesiodus* Thaumantis Meteororum Præsidis filias, quia ex nubibus sæpè ferri videntur; μεταχρόνιαι γὰρ ἴαλλον, *sublimes enim volant.* Vide quæ illic diximus. *Clericus.*

270. Γραίας τέκε καλλιπαρῄους] Vox γραῖα idem sonat Græcè, ac Γραῦς *anus.* Inde finxerunt Poëtæ *Graas* fuisse canas, cùm nascerentur. At si scribamus גראה *graah*, vel גריאה *griah*, vox deduci poterit à Radice, quæ apud Arabas & Chaldæos significat, *audax, animosus fuit, irritavit*; quæ significatio non malè quadrat in Phorcynis filias. Quod addit *Hesiodus* à Diis æquè ac ab hominibus vocatas γραίας, perinde est ac si diceret antiquissimum hoc earum esse nomen. Vide not. ad ✝. 195. *Clericus.*

272. Χαμαὶ ἐρχόμενοι ἄνθρωποι] Haud paullò elegantiùs legas ἑρπόμενοι *repentes*, cùm ἔρχεσθαι rariùs significet *incedere.* Clericus.

273. Πεφρηδώ τε Ἐνυώ τε] Nomina hæc Græca sunt convenientia cum nomine Phœnicio; nam Πεφρηδὼ vel, ut scribunt alii, Πεφρεδὼ, est à πεφρικέναι *inhorruisse, fremuisse.* Ἐνυὼ verò nomen est Bellonæ, παρὰ τὸ ἔνω, ἐνύω, ὅ ἐστι φονεύω, *occido*, ut conjicit *Eustathius. Clericus.*

Γοργοῦς θ' αἳ ναίουσι πέρην κλυτοῦ Ὠκεανοῖο,
Ἐσχατιῇ πρὸς νυκτὸς· ἵν' Ἑσπερίδες λιγύφωνοι·
Σθεινώ τε, Εὐρυάλη τε, Μέδουσά τε λυγρὰ παθοῦσα.
Ἡ μὲν ἔην θνητὴ, αἱ δὲ ἀθάνατοι καὶ ἄγηρω
Αἱ δύο· τῇ δὲ μιῇ παρελέξατο Κυανοχαίτης,
Ἐν μαλακῷ λειμῶνι, καὶ ἄνθεσιν εἰαρινοῖσι.
Τῆς δὲ ὅτε δὴ Περσεὺς κεφαλὴν ἀπεδειροτόμησεν,
Ἐξέθορε Χρυσάωρ τε μέγας, καὶ Πήγασος ἵππος.
Τῷ μὲν ἐπώνυμον ἦν, ὅτ' ἄρ' Ὠκεανοῦ περὶ πηγὰς
Γείνεθ', ὁ δ' ἄορ χρύσειον ἔχεν μετὰ χερσὶ φίλῃσι.

---

274. *Γοργοῦς θ' αἳ ναίουσι πέρην κλυτοῦ Ὠκεανοῖο*
Ἐσχατιῇ πρὸς νυκτὸς· ἵν' Ἑσπερίδης λιγύφωνοι·]
Phœnices, qui ab antiquissimis temporibus extremam Africam ad occasum aliquatenus circumierant, cùm narrarent quæ in illis locis vidissent, à Græcis Interpretibus non satis intellecti, auctores fuerunt hujus fabulæ. Hoc intelligere licet ex *Hannonis* Periplo, in quo similia narrantur iis quæ antiquiores *Hannone* Pœni, aut Phœnices, dixerant. Qua de re vide quæ diximus in Dissert. *de Statua Salina*, ne ea hîc repetere cogamur. *Πέρην ὠκεανοῖο*, est hîc aut *ad Oceanum*, aut in insula Oceani, ut jam diximus ad ℣. 215. *Contra eosdem* (Catoblepas) *sunt insulæ Gorgades, domus, ut aiunt, aliquando Gorgonum*. Verba sunt *Pomp. Melæ* Lib. III. c. 11. qui subjicit: *ipsa terra promuntorio, cui ἑσπέρου κέρας nomen est, finiuntur*, unde colligere licet intelligi insulas, quæ dicuntur *Promuntorii Viridis*. Attamen quæ retulit *Hanno* de insula in qua mulieres inveniebantur, ex quibus nata Gorgonum fabula, meliùs quadrant in insulam Gambiam, inter duo ostia Nigri fluvii, è regione Gorgadum, sitam. Idem *Mela*, memoratis Africæ incolis ignis usûs ignaris: *Super eos*, inquit, *grandis littoris flexus grandem insulam includit; in qua tantùm FOEMINAS esse narrant, toto corpore hirsutas, & sine coitu marium suâ sponte fœcundas; adeò asperis efferisque moribus, ut quædam contineri, ne reluctentur, vix vinculis possint. Hoc Hanno retulit, & quia detracta occisis coria pertulerat, fides habita est.* Hæc autem loca dicuntur esse ad *extremam noctem*, quòd Veteres crederent in ultimo occasu æternam esse noctem, quasi illic Sol exstingueretur. *Clericus.*

276. *Στεινώ τε* &c.] Gorgones hæ sunt, quæ *Hesperides* etiam generis nomine vocabantur; *Hesperides* enim erant omnes illæ occidentales Nymphæ. *Clericus.*

280. *Τῆς δὲ ὅτε δὴ Περσεὺς κεφαλὴν ἀπεδειροτόμησεν,*
Ἐξέθορε Χρυσάωρ τε μέγας, καὶ Πήγασος ἵππος.]
Unde singulæ circumstantiæ hujus fabulæ natæ sint nemo dixerit. Sed

summa-

Gorgonésque, quæ habitant trans celebrem Oceanum,
In extrema parte ad noctem: ubi Hesperides argutæ,
Sthenòque, Euryaléque, Medusáque, gravia perpessa.
Ipsa erat mortalis, ast aliæ immortales, & senio non obnoxiæ
Duæ: cum una concubuit cærulea cæsarie Neptunus
In molli prato & floribus vernis.
Ejus autem Perseus caput cùm amputasset,
Exsiliit Chrysaor magnus, & Pegasus equus.
Huic quidem cognomen erat, quòd Oceani apud fontes
Natus esset; ille verò ensem aureum tenebat manibus suis:

---

summatim conjicere est latere hîc aliquid veri, de equis ex ultima Africa in Asiam avectis. Ejus rei hæc clara sunt vestigia. Primò *Perseus* commodè deducitur à voce Phœnicia פרשא *pharscho*, hoc est, eques; quæ derivatio optimè in eum quadrat, cùm Pegaso veheretur, equo alato. Secundò, si scribas vocem Πήγασος Phœniciè, hoc modo, * פגסוס *pagsous*, vocem habebis compositam ex פג *pag*, hoc est, *lupatum*, & סוס *sous*, hoc est, equus. Tertiò, notissimum est Mauros & Numidas extremæ Africæ incolas semper equis abundasse, atque ex iis pugnasse. Nihil frequentiùs in Romana Historia occurrit. Quin & videtur pars aliqua illarum Gentium *Persarum* vocabulo dicta, eadem de causa, non quòd ex Perside venissent. *Sallustius* in Bello Jugurthino, ejus rei meminit, quasi *ex Punicis libris, qui Hiempsalis regis dicebantur*; sed eos ex reliquiis exercitûs Herculis fuisse vult. *Postquàm in Hispania Hercules, sicut Afri putant, interiit; exercitus ejus compositus ex gentibus variis, amisso duce, ac passim multis sibi cuique imperium petentibus, brevi dilabitur. Ex eo numero Medi, PERSÆ, & Armenii, navibus in Africam transvecti, proxumos nostro mari locos occupavere. Sed PERSÆ intra oceanum magis, hique alveos navium inversos pro tuguriis habuere.* Græci postea Argivo suo *Perseo* tribuerunt, quæ de gente cognomine à Phœnicibus audiverant, omniáque mendaciis novis incrustarunt. Credibile est, occisis custodibus, abductos fuisse equorum greges ex Africa in Asiam. *Clericus.*

281. Ἐξέθορε χρυσάωρ] Scribe: ἔκθορε χρυσάωρ. *Guietus.*

282. Ὠκεανοῦ περὶ πηγάς.] Absurda derivatio, cùm fluviorum propriè *fontes* dicantur non maris. Sed *Hesiodus* non semel vocat Oceanum ποταμὸν, *fluvium*. Clericus.

283. Γείνεθ', ὁ δ' ἄορ] Scribe: φῦθ' ὁ δ' ἄορ. *Guietus.*

283. Ὁ δ' ἄορ χρύσειον ἔχεν] Hinc dictus, si Græcis credimus, *Chrysaor*, quem vellem ab *Hesiodo* descriptum. Certè munus quod

* Vide *Sam. Bochartum* Hierozoïci P. I. Lib. 2. c. VI.

Χ' ὁ μὲν ἀποπτάμενος, προλιπὼν χθόνα μητέρα μήλων,
Ἵκετ' ἐς ἀθανάτους· Ζηνὸς δ' ἐν δώμασι ναίει,
Βροντήν τε στεροπήν τε φέρων Διῒ μητιόεντι.
Χρυσάωρ δ' ἔτεκε τρικάρηνον Γηρυονῆα,
Μιχθεὶς Καλλιρόῃ κούρῃ κλυτοῦ Ὠκεανοῖο.
Τὸν μὲν ἄρ' ἐξενάριξε βίη Ἡρακληείη,
Βουσὶ παρ' εἰλιπόδεσσι, περιῤῥύτῳ εἰν Ἐρυθείῃ·

---

illi tribuit ferendi fulminis & fulguris, vel eorum custodis, colligere est ex ejus nomine Phœniciis litteris scripto, nam חארים-אור *bharis-or*, vel *chrisaor*, significat *custodem ignis*; cùm חרים *custodem*, apud Arabas, &, apud Hebræos, aliósque Orientales populos, אור *or* non modò *lucem*, sed & *ignem* sonet. Hæc ostendunt Phœniciam esse fabulam, etiamsi omnibus ejus ambagibus expedire nos non posse videmur, sine filo quopiam Ariadnes. *Clericus.*

284 Χ' ὁ μὲν ἀποπτάμενος] Erat igitur alatus, non secùs ac Pegasus. *Ala* autem celeritatem significant. *Clericus.*

Ibidem. Χθόνα μητέρα μήλων] Hoc est, *terram matrem malorum citreorum*, non *ovium*; ut intelligere licet ex iis, quæ diximus de Hesperidum hortis. *Clericus.*

287. Τρικάρηνον Γηρυονῆα] Quare ex Chrysaore natus dicatur Geryon, vel Geryoneus, ignoremus necesse est, quia de Chrysaore nimis pauca habet *Hesiodus*; nam recentiores nihil moror, novis mendaciis veteres historias nimiùm corrumpentes. Hoc unum dici potest, patriam Chrysaoris fuisse continentem Africam, sedes verò Geryonis insulam ab ea non remotam, sed propiorem Hispaniæ, de qua insula postea dicemus. Quæsiverunt dudum Grammatici, quorum conjecturas collegit *N. Loydius* in Lexico Historico-Poëtico, quare Geryoni tributa sint tria capita. Nos ex Lingua Phœnicia rem deducendam putamus, cùm Tyrii insulam illam habuerint, ab Hercule Tyrio occupatam. Cùm ergo Hercules, hoc est, mercator Tyrius, in eam insulam exscensionem fecisset, occurrerunt illi tres globi ejus incolarum; quos ille, cum Phœnicibus suis, vicit. Res autem ita Phœniciâ Linguâ exprimatur: הכה שלש ראשי גריהם *icchah schelosch rasche gerehem*, aut more Syriaco גרהון *grehoun*, hoc est ad verbum, *percussit tria capita grehoun*, quæ ultima vox si pro nomine proprio viri sumatur, statuetur fuisse vir quidam triceps nomine *Geryon*. Sed est appellativa, significátque *illorum incolarum*; & sensus loquutionis Phœniciæ hic est: *tria agmina incolarum cecidit.* Nam Phœniciè ראשים *roschim* dicuntur etiam *agmina*. Hinc nata videtur fabula tricipitis Geryonis. *Clericus.*

289. Βίη Ἡρακληείη] Hoc est, Hercules, de quo dicemus ad *Scutum*. Clericus.

290. Βου-

Et ille quidem cùm avolasset, relictâ terrâ matre pecorum,
Pervenit ad immortales: Jovis verò in domo habitat,
Tonitrúque & fulgur ferens Jovi prudenti.
Chrysaor porrò genuit tricipitem Geryonem,
Mistus Calliroæ filiæ nobilis Oceani.
Illum quidem armis exuit Hercules,
Boves apud flexipedes, circumflua in Erythia:

---

290. βουσὶ πὰρ εἰλιπόδεσσι περιῤῥύτῳ εἰν Ἐρυθείῃ.] Quæ de hac insula collegit *Sam. Bochartus* Chan. Lib. I. c. 34. non repetam. Ille eam à Tyriis conditam, Veterum consensu, ostendit. Sed ex *Hecatæo* negat Herculem Argivum umquam in hæc loca navigasse, nititúrque probare in Erythia non fuisse boves, quòd gramen esset illic siccius quàm ut bobus saginandis par esset; quam in rem profert verba *Strabonis*, in quibus oves, non boves, saginatæ dicuntur in Erythia. At verum quidem est Argivum Herculem non omnia fecisse quæ ei tribuuntur, ut ostendemus in *Scutum*. Sed verba *Strabonis* nequaquam ostendunt saginari non potuisse boves in Erythia insula, cùm idem gramen; quo usque adeò distendebantur oves, ut nisi trigesimo die mitteretur iis sanguis, suffocarentur; idem, inquam, gramen posset boves saginare. Sic ille loquitur Lib. III. p. 117. Ed. Genevensis Casauboninnæ: Ἐρύθειαν τὰ Γάδειρα ἔοικε λέγειν ὁ Φερεκύδης, ἐν ᾗ τὰ περὶ τὸν Γηρυόνην μυθεύουσιν. Ἄλλοι δὲ τὴν παραβεβλημένην ταύτῃ τῇ πόλει νῆσον, πορθμῷ σταδιαίῳ διειργομένην τὸ εὔβοτον ὁρῶντες, ὅτι τῶν νεμομένων αὐτόθι προβάτων τὸ γάλα, ὀῤῥὸν οὐ ποιεῖ· τυροποιοῦσι δὲ πολλῷ ὕδατι μίξαντες διὰ τὴν πιότητα· ἐν τριάκοντά τε ἡμέραις πνίγεται τὸ ζῶον, εἰ μή τις ἀποσχάσειέ τι τοῦ αἵματος· ξηρὰ δέ ἐστιν ἣν νέμονται βοτάνην, ἀλλὰ πιαίνει σφόδρα. τεκμαίρονται δ' ἐκ τούτου πεπλάσθαι τὸν μῦθον τὸν περὶ τὰ βουκόλια τοῦ Γηρυόνου. *Erytheam Gadira videtur vocare Pherecydes, in qua quæ de Geryone dici solent fabulantur contigisse. Alii eo nomine vocant insulam objectam huic urbi, & freto unius stadii diremtam; videntes bonitatem pascuorum, cùm ovium illic pascentium lac serum non faciat. Caseum verò faciunt admistâ multâ aquâ, propter pinguedinem; & triginta diebus suffocatur pecus, nisi quis ei aliquantum sanguinis mittat. Herba quâ pascuntur sicca est, sed valdè saginat. Hinc colligunt fictam esse fabulam de armentis Geryonis.* Integra verba adscripsimus, ut appareat nullius ponderis esse rationem viri summi; herba enim, quæ usque adeò saginabat oves, non semper sicca erat, & poterat etiam sicca saginare boves, cùm non minùs pascantur fœno, quàm viridi gramine. Idem durâ Etymologiâ vult dictam insulam *Erithyam*, à voce Phœnicia עשתרות *hastharoth*, hoc est, *greges ovium*, quam verterint Græci ἄστυ Ἐρύθης, *urbs Erytha*. Nos multò commodiùs derivamus à voce ערות *haroth*, quæ *gramina*, aut *herbas virides* sonat, Esai. XIX, 7.

Ἤματι τῷ, ὅτε περ βοῦς ἤλασεν εὐρυμετώπους
Τίρυνθ' εἰς ἱερὴν, διαβὰς πόρον Ὠκεανοῖο,
Ὄρθον τε κτείνας, καὶ βουκόλον Εὐρυτίωνα,
Σταθμῷ ἐν ἠερόεντι, πέρην κλυτοῦ Ὠκεανοῖο.
Ἡ δ' ἔτεκ' ἄλλο πέλωρον, ἀμήχανον, οὐδὲν ἐοικὸς
Θνητοῖς ἀνθρώποις, οὐδ' ἀθανάτοισι θεοῖσι,
Σπῆϊ ἐνὶ γλαφυρῷ, θείην κρατερόφρον' Ἔχιδναν·
Ἥμισυ μὲν νύμφην ἑλικώπιδα, καλλιπάρῃον,
Ἥμισυ δ' αὖτε πέλωρον ὄφιν, δεινόν τε μέγαν τε,
Ποικίλον, ὠμηστὴν, ζαθέης ὑπὸ κεύθεσι γαίης.

Postea dicta est *Aphrodisias*, & *insula Junonis*, à templis Deæ Tyriorum *Astartes*, quam Græci & *Venerem* & *Junonem* interpretabantur. Adi *Bochartum* loco laudato, & *Claud. Salmasium* in *Solinum*, p. 201. Ed. Ultraject. *Clericus*.

293. Ὄρθον τε κλείνας] Ὄρθρον. Orthrum. *Guietus*.

293. Ὄρθον τε κλείνας καὶ βουκόλον Εὐρυτίωνα.] *Orthum* canem fuisse Geryonis docet *Hesiodus* ℣. 309. eúmque Echidnæ & Typhonis fœtum facit; sine dubio quia fingebatur δικέφαλος, ut docet *Apollodorus* Bibl. Lib. II. C. IV. §. 10. à quo etiam vocatur Ὄρθρος. Dicebatur à Phœnicibus אתריראש *othrerosch*, hoc est, *biceps*, à תרי *thre*, duo, & ראש *rosch*, caput, & præfixo א, quod in nominibus frequens est. Ex *Othreros* factum *Orthros* & *Orthos*, corruptione facili. Malim tamen apud *Hesiodum* scribi Ὄρθρος, quia minùs abit ab origine Phœnicia. Cani autem *bicipiti* nomen inditum fortè est à Phœnicibus, ob frequentem latratum, cui caput unum sufficere vix videbatur. Εὐρυτίων est חרועה-צאן *harohe-tson*, pastor ovium, qui simul bubulcus esse potuit. Nomen Phœnicium in Græcum non infrequens, cùm similis soni esset, mutatum est. *Clericus*.

294. Σταθμῷ ἐν ἠερόεντι] Caliginosum stabulum dicitur, quia erat in spelunca, quemadmodum Polyphemi apud *Homerum*, & Caci apud *Virgilium*. Clericus.

297. Κρατερόφρον' Ἔχιδναν.] *Hesiodus*, nullâ habitâ ratione temporum & locorum, Medusæ, quia monstrum erat, progeniem fuisse narrat monstra omnia, quæ priscis fabulis erant inclyta; pro more, quem non semel observavimus, & quo naturâ affinia matrimoniis & consanguinitatibus conjungit. Medusa, ut vidimus, erat Nympha Hesperis, hoc est, extremæ Africæ, ad occasum. Hîc verò filiam ejus *Echidnam* collocat εἰν Ἀρίμοις, hoc est, in una ex regionibus, quæ à Syris dicebatur ארם *aram*; quæ oræ omnes erant ad orientem Maris Interni, circa Euphratem, ut ostendit multis *Joan. Seldenus* in Proleg. Operis de Diis Syris, & *Sam. Bochartus*, in *Phalego*, & quis non? Res enim est lippis & tonsoribus nota.

At

Die illo cùm boves egit latas frontes habentes
Tirynthum in sacram, emensus iter Oceani,
Orthóque interfecto, & bubulco Eurytione,
Stabulo in obscuro, trans inclytum Oceanum.
Ipsa insuper peperit aliud monstrum, ingens, nihil simile
Mortalibus hominibus, neque immortalibus Diis,
Specu in concavo, divinam animo infracto Echidnam:
Dimidiam nympham, nigris oculis, pulcram,
Dimidiam item ingentem serpentem, horrendúmque & magnum,
Varium, crudivorum, divinæ sub cavernis terræ.

At non ita vulgò notum, quare Ἔχιδνα in Syria esse dicatur, & cum Typhone connubio juncta, & sub terra, in profundissimis cavernis. Latet hîc verissima historia, quam narrarant Græcis Phœnices, quippe quæ contigerat in regione ipsis finitima; sed quam Græci Interpretes non adsequuti sunt, propter ambiguitatem vocum. Ἄριμοι dicitur tractus Palæstinæ, in quo erant *Sodoma*, *Gomorra*, *Adma*, & *Tsebohimi*, quarum incolæ voce טיפא *tipho* signabantur, quia submersi erant in lacu Asphaltite, nam ea vox *submersum* sonat. Rem pluribus persequuti sumus, in Dissert. de *Sodoma subversione*, §. VII. Vox verò Ἔχιδνα est interpretatio vocis צבוע *tseboah*, unde factum nomen urbis Tsebohim; nam צבוע serpentis genus est, ut ostendit *Sam. Bochartus* in Hierozoïco Part. 1. Lib. III. c. 7. Narraverant ergo Phœnices, כי צבועי עם טיפא ירד במערות ארץ בארם *chi tsebohi him tipho jarad bimharoth erets baaram*, hoc est, *Tseboïtam cum submerso descendisse in terra cavernas, in Aramæa.* Verterunt Græci; *vipera cum Typhone descendit* &c. Ἔχιδνα σὺν Τυφῶνι κατέβη εἰς σπήλαια γῆς, ἐν Ἀρίμοις. Nomen incolarum urbis *Tsebohim* crediderunt esse nomen serpentis צבוע, & nomen appellativum טיפא, quo signabantur omnes submersi lacu Asphaltite, existimarunt esse nomen proprium nescio cujus monstri; qua de re iterum aliquid dicemus. *Clericus.*

298. Ἥμισυ μὲν Νύμφην] Hoc dicebatur quia de *Tsebohitis*, quasi de hominibus, loquebantur Phœnices. *Clericus.*

299. Ἥμισυ δ' αὖτε πέλωρον ὄφιν] Propter alteram significationem vocis צבועי. *Clericus.*

300. Ποικίλον] Hoc ad amussim quadrat in serpentem, qui צבוע dicitur; quæ vox propriè *tinctum*, vel *pictum* sonat; quia Serpens ille mirâ varietate colorum insignis est, ut multis ostendit *Bochartus*. *Clericus.*

Ibidem. Ζαθέης ὑπὸ κεύθεσι γαίης, καὶ τὰ ἑξῆς.] Hæc æquè conveniunt Serpenti, & Tsebohitis, quos terra deglutiit. *Clericus.*

Ἔνθα δέ οἱ σπέος ἐστὶ κάτω, κοίλη ὑπὸ πέτρῃ,
Τηλοῦ ἀπ' ἀθανάτων τε θεῶν θνητῶν τ' ἀνθρώπων·
Ἔνθ' ἄρα οἱ δάσσαντο θεοὶ κλυτὰ δώματα ναίειν.
Ἡ δ' ἔρυτ' εἰν Ἀρίμοισιν ὑπὸ χθόνα λυγρὴ Ἔχιδνα,
Ἀθάνατος νύμφη καὶ ἀγήραος, ἤματα πάντα.
Τῇ δὲ Τυφάονά φασι μιγήμεναι ἐν φιλότητι,
Δεινόν θ' ὑβριστήν τ' ἄνεμον, ἑλικώπιδι κούρῃ.
Ἡ δ' ὑποκυσαμένη, τέκετο κρατερόφρονα τέκνα.
Ὄρθον μὲν πρῶτον κύνα γείνατο Γηρυονῆϊ.
Δεύτερον αὖτις ἔτικτεν ἀμήχανον, οὔτι φατειόν,
Κέρβερον ὠμηστήν, Ἀΐδεω κύνα χαλκεόφωνον,
Πεντηκοντακάρηνον, ἀναιδέα τε κρατερόν τε.
Τὸ τρίτον, Ὕδρην αὖτις ἐγείνατο λύγρ' εἰδυῖαν
Λερναίην, ἣν θρέψε θεὰ λευκώλενος Ἥρη.
Ἄπλητον κοτέουσα βίῃ Ἡρακληείῃ.
Καὶ τὴν μὲν Διὸς υἱὸς ἐνήρατο νηλέϊ χαλκῷ
Ἀμφιτρυωνιάδης, σὺν ἀρηϊφίλῳ Ἰολάῳ,
Ἡρακλέης, βουλῇσιν Ἀθηναίης ἀγελείης.
Ἡ δὲ Χίμαιραν ἔτικτε, πνέουσαν ἀμαιμάκετον πῦρ,

---

301. Ἔνθα δὲ οἱ σπέος] Scrib: ἔνθα δή οἱ σπέος. *Guietus.*

303. Ἔνθ' ἄρα οἱ δάσσαντο] A *δαίω, δαΐσω, αἶσα*, ut à *δαίμων αἴμων*. *Guietus.*

307. Δεινόν θ' ὑβριστήν] Qui legerit Genes. C. XIX. non dubitabit quin Tsebohitæ δεινοὶ & ὑβρισταὶ essent. Sed hîc subjicitur vox *ἄνεμος ventus*, quâ homines in ventum mutantur; eo quòd esset Τυφωνικὸς ἄνεμος, dictus fortè à Phœnicibus טופון *touphon*, à radice טוף *touph*, inundare, submergere, quòd submergat naves. Sic ob nomen simile, res diversissimæ mistæ sunt. *Clericus.*

309 Ὄρθον] Vide ad ỷ. 293. *Clericus.*

310. Κέρβερον] Crediderim canem aptum fugandis lupis, & invadendis aliis feris, dictum fuisse קרבראש *Kerbrosch*, quæ vox composita est ex קרב *Krab*, prælium, & ראש *rosch*, *caput*, vel *dux*, quòd dux prælii haberetur ejusmodi canis. Verùm Interpretes Græci intellexerunt dictum כרבראש *chrabrosch*, hoc est, *quasi multorum capitum*; quo factum ut nonnulli tricipitem fecerint. *Hesiodus* verò *πεντηκοντακάρηνον*, *quinquaginta capitum* facit, quo *Pindarus* minimè contentus *ἑκατοντακέφαλον centum capitum* dixit. *Clericus.*

313. Ὕδρην] Incolæ paludis Lernææ significantur, aut serpentes quibus

Illic verò ei specus est in imo, cava sub petra,
Procul ab immortalibúsque Diis mortalibúsque hominibus:
Ibi sanè ei destinarunt Dii inclytas domos incolere.
Atque coërcebatur apud Syros sub terra tetra Echidna,
Immortalis nympha & senii expers, diebus omnibus.
Huic Typhaonem aiunt mistum esse concubitu,
Vehementem & violentum ventum, nigris oculis decoræ puellæ.
Illa verò gravida facta peperit fortes filios.
Orthum quidem primò canem peperit Geryoni.
Iterum secundò edidit partu immensum, dirum,
Cerberum crudivorum, Plutonis canem magnâ voce,
Quinquaginta capitum, impudentémque fortémque.
Tertiò, Hydram rursus genuit perniciosam
Lernæam, quàm enutrivit Dea albis ulnis Juno,
Implacabiliter irascens Herculi.
Ac illam quidem Jovis filius occidit sævo ferro
Amphitryoniades, cum bellicoso Iolao,
Hercules, ex consiliis Minervæ Ageleæ.
Tum ipsa Chimæram peperit, spirantem terribilem ignem,

---

quibus scatebat. Dicemus in Dissert de *Hercule*, hac de re, aliísque ad Herculem spectantibus. *Clericus.*

319. Ἡ δὲ Χίμαιραν ἔτικτε] Chimæræ etiam meminit *Homerus* Iliados Z. eámque hisce verbis describit, ✝. 180.

——— ἡ δ᾽ ἄρ᾽ ἔην θεῖον γένος, οὐδ᾽ ἀνθρώπων,
Πρόσθε λέων, ὄπιθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ χίμαιρα,
Δεινὸν ἀποπνείουσα πυρὸς μένος αἰθομένοιο.

Hæc certè erat divinum genus, non hominum; antè leo, pòst draco, media capra, terribilémque exhalans vim ignis ardentis. *Hesiodus* posteriores etiam duos versus aut ab *Homero* mutuos sumsit, aut fortè, cùm vulgò ore hominum ferrentur, Poëmati suo inseruit. Sed præterea addit tria capita ei fuisse totidem animalium. *Homerus* docet id monstrum fuisse in Lycia, ubi à Bellerophonte interfectum narrat, quemadmodum *Hesiodus*. Ex hac descriptione colligere licet, quid nomine Chimæræ intellexerint. Si Phœniciis litteris scribamus כמירה *chamirah*, comperiemus eâ voce *adustam* significari, quod nomen optimè convenit ei quam fingunt *ignem spirasse*. At quî potuit fingi animal, quod ignem spiraret? Reverâ non fuit animal, sed mons *Chimæra*, qui eo nomine propterea appellabatur, quòd flammas eructaret,

Δεινήν τε, μεγάλην τε, ποδώκεά τε, κρατερήν τε.
Τῆς δ' ἦν τρεῖς κεφαλαί. μία μὲν, χαροποῖο λέοντος,
Ἡ δὲ χιμαίρης· ἡ δ' ὄφιος κρατεροῖο δράκοντος.
Πρόσθε λέων, ὄπιθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ χίμαιρα,
Δεινὸν ἀποπνείουσα πυρὸς μένος αἰθομένοιο.
Τὴν μὲν Πήγασος εἷλε, καὶ ἐσθλὸς Βελλεροφόντης.
Ἡ δ' ἄρα Φῖκ' ὀλοὴν τέκε, Καδμείοισιν ὄλεθρον,

---

ctaret. Memoriæ prodiderat * *Ctesias* Cnidius, ὅτι πῦρ ἐστιν ἐγγὺς Φασηλίδος ἐν Λυκίᾳ ἀθάνατον, καὶ ὅτι ἀεὶ καίεται ἐπὶ πέτρας, καὶ νύκτα καὶ ἡμέραν. Quæ verba vertit *Plinius* Hist. Nat. Lib. II. c. 106. *Flagrat in Phaselide mons Chimæra, & quidem immortali diebus ac noctibus flammâ.* Phaselis autem fuit pars Lyciæ. De hisce montibus ita *Strabo* Lib. XIV. p. 458. Περὶ ταῦτα μυθεύεται τὰ ὄρη τὰ περὶ τῆς Χιμαίρας: *His montibus fabula Chimæra affingitur.* Ceterùm ab *Hesiodo* Chimæra fingitur habuisse tria capita, *leonis, capræ* & *serpentis*, fortè propter tria juga, quæ judicabantur aliquatenus referre figuram capitum illorum animalium. Anterius jugum simile censebatur capiti leonis, posticum serpentis, medium capræ; unde nota est altera fabulæ circumstantia.

Hæc sunt, nisi fallor, multò similiora vero, quàm quæ conjecit *Bochartus*, Chanaan. Lib. I. c. 6. signari tribus Chimæræ capitibus tres duces Solymorum Pisidiæ populorum, quorum nomina significasse tria illa animalia putat. Nam ut ne repetam quæ jam dicta sunt, ut nomina illa significent id quod vult, sunt mutanda; quod si licet, in omnibus nominibus omnia inveniemus. Miror viro acutissimo nihil suboluisse de nomine Chimæræ; ex quo ænigmatis hujusce mythici solutio pendet. *Clericus.*

321. Τῆς δ' ἦν τρεῖς κεφαλαί] Pro ἦσαν, ut suprà ἔσαλι pro ἔσαλεν. *Guietus.*

325. Τὴν μὲν Πήγασος εἷλε καὶ ἐσθλὸς Βελλεροφόντης] Intelligendi sunt incolæ trium memoratorum jugorum, quos Bellerophon non solus, sed cum exercitu illinc dejecerit. Pegasum illi equum dat Poëta, quia propter altitudinem illorum jugorum, pænè opus erat alis, ut ita loquar, ut invitis incolis eò adscenderet. Hinc † Arimazes, qui, Alexandro Asiam subigente, Petram Sogdianam occuparat, petentibus Macedonibus ut eam dederet, quærebat *an Alexander volare posset?* Cujus Petræ cacumine ab aliquot Alexandri militibus occupato, qui missus erat ad Arimazen, ut eum ad deditionem compelleret, juvenes in cacumine ostendit, ejúsque superbiæ haud immeritò illudens *pennas* ait *milites habere Alexandri.* Simile quid de Bellerophonte dictum, quo factum est ut Poëtæ Pegasum ei tribuerint. *Clericus.*

326. Ἡ δ'

* Apud *Photium* Cod. LXXII. † *Curtii Lib. VII. c.* 11.

Trucémque, magnámque, pernicémque, validámque.
Illius erant tria capita: unum quidem terribilis leonis,
Alterum capellæ, tertium verò serpentis robusti draconis.
Antè leo, ponè verò draco, in medio autem capra,
Horrendè efflans ignis vim ardentis.
Hanc quidem Pegasus cepit, & strenuus Bellerophontes,
Illa sanè Sphingem exitialem peperit, Cadmeis perniciem,

---

326. Ἡ δ' ἄρα Σφῖγγ' ὀλοὴν τέκε] Sic describitur Sphinx ab *Apollodoro* Biblioth. Lib. III. c. v. §. 8. Εἶχε πρόσωπον μὲν γυναικὸς, στῆθος δὲ καὶ βάσιν καὶ οὐρὰν λέοντος, καὶ πτέρυγας ὄρνιθος: *Habebat faciem quidem mulieris, pectus verò, pedes & caudam leonis, ac pennas avis.* Subjicit: μαθοῦσα δὲ αἴνιγμα παρὰ Μουσῶν, ἐπὶ τὸ Φίκειον ὄρος ἐκαθέζετο, καὶ τοῦτο προὔτεινε Θηβαίοις: *cùm accepisset ænigmata à Musis, montem Phiceum insedit, atque hoc proponebat Thebanis.* Tum addit occisos eos qui non poterant id solvere; & ita omnes, qui hanc fabulam narrant. Viderunt jam dudum Veteres, sub hac fabula, Historici quidpiam latere. *Scholiastes*: ἡ δὲ Σφὶγξ πραγματικῶς μὲν γυνὴ ἦν λῃστρὶς, καὶ εἶχε πολλοὺς σὺν αὐτῇ τοὺς συναρπάζοντας: *Sphinx reverâ fuit mulier latrociniis dedita, & habuit multos secum, qui unà rapiebant. Pausanias* in Bœoticis p. 580. describens agrum Thebanum, mentione injectâ Templi Herculis Hippodoti: Προελθόντων δὲ τὸ ὄρος ἐστὶν ὅθεν τὴν Σφίγγα λέγουσιν ὁρμωμένην, ἐπ' ὀλέθρῳ τῶν ἁρπαζομένων αἴνιγμα ᾄδουσαν. Οἱ δὲ λῃστείᾳ σὺν δυνάμει ναυτικῇ πλανωμένην φασὶν αὐτὴν, ἐς τὴν πρὸς Ἀνθηδόνι σχεῖν θάλασσαν· καταλαβοῦσαν δὲ τὸ ὄρος τοῦτο ἁρπαγαῖς χρῆσθαι, πρὶν ἐξεῖλεν Οἰδίπους αὐτὴν, ὑπερβαλόμενος πλήθει στρατιᾶς ἣν ἀφίκετο ἔχων ἐκ Κορίνθου: *Progredientibus occurrit mons, unde aiunt erupisse Sphingem, in perniciem eorum qui rapiebantur, ænigma cantantem. Alii verò latrociniis deditam & cum copiis navalibus errantem, aiunt eam tenuisse mare, usque ad Anthedonem; deinde hoc monte occupato, latrocinia exercuisse, antequam Oedipus eam interfecisset, superatam multitudine copiarum, quibus instructus Corintho venerat.* Sed paullò distinctiùs circumstantiæ fabulæ sunt explicandæ. I. Dicebatur *Sphinx*, à voce Phœnicia ספך, quæ si confundatur cum סבך, prout solent פ & ב misceri in Linguis Orientalibus, duo significabit; 1. *perplexus, implexus fuit*, quales sunt spinæ inter se implicitæ; 2. *effudit* sanguinem, *homicidium commisit*. Itaque ספיכה *sphicha* erit *perplexa*, & *homicida*; quorum priori convenit cum eo quod dicitur de ænigmatibus perplexis Sphingis; posteriori cum cædibus, quibus Thebanum agrum cruentavit. II. Muliebri erat vultu, quòd inter latrones qui montem illum insederant, mulieres essent; leonis membra nonnulla habere dicta est, ob crudelitatem & latrocinia; alas verò ob celeritatem, quâ per rupes ferebatur, & quærentes fugiebat. III. Ænigmata proferre dicebatur

ob

Ὄρθῳ ὑποδμηθεῖσα. Νεμειαῖόν τε λέοντα,
Τόν ῥ' Ἥρη θρέψασα, Διὸς κυδρὴ παράκοιτις,
Γουνοῖσιν κατένασσε Νεμείης, πῆμ' ἀνθρώποις.
Ἔνθ' ἄρ' ὅγ' οἰκείων, ἐλεφαίρετο φῦλ' ἀνθρώπων,
Κοιρανέων Τρητοῖο Νεμείης, ἠδ' Ἀπέσαντος.
Ἀλλά ἑ ἲς ἐδάμασσε βίης Ἡρακληείης.
Κητὼ δ' ὁπλότατον, Φόρκυϊ φιλότητι μιγεῖσα,
Γείνατο, δεινὸν ὄφιν, ὃς ἐρεμνῆς κεύθεσι γαίης

---

ob malè intellectum nomen ספיכה quod αἰνιγματώδης versum est, cùm debuisset verti βατώδης, quod nomen fuit globi latronum latentium post dumos, aut inter spinas. IV. Occidere dicta est eos, qui ænigma solvere non poterant, quia errantes in dumis Phicei montis, & eos quærentes, subitò erumpentes ex dumis invadebant. Perplexitas autem dumorum eò faciliùs cum perplexitate ænigmatum mista est; quòd apud Phœnices, quos Bœotiam condidisse nemo nescit, mos esset antiquissimus ænigmatibus veluti ludere, propositâ mulctâ in eos qui ea solvere non possent, & lucro promisso soluturis. Nota est Historia Samsonis, quæ exstat Jud. XIV. *Dius*, ut docet *Josephus* contra Apionem Lib. I. p. 1042. in Phœnicia historia simile quid de Salomone & Hiromo Tyriorum Rege scripserat: Τὸν τυραννοῦντα Ἱεροσολύμων Σολομῶνα πέμψαι φασὶ πρὸς τὸν Εἴρωμον αἰνίγματα, καὶ παρ' αὐτοῦ λαβεῖν ἀξιοῦν. τὸν δὲ μὴ δυνηθέντα διακρῖναι τῷ λύσαντι χρήματα ἀποτίνειν. ὁμολογήσαντα δὲ τὸν Εἴρωμον καὶ μὴ δυνηθέντα λῦσαι τὰ αἰνίγματα πολλὰ τῶν χρημάτων εἰς τὸ ἐπιζήμιον ἀναλῶσαι. εἶτα δὲ Ἀβδήμονά τινα Τύριον ἄνδρα τὰ προτεθέντα λῦσαι· καὶ αὐτὸν ἄλλα προβαλεῖν, ἃ μὴ λύσαντα τὸν Σολομῶνα πολλὰ τῷ Εἰρώμῳ προσαποτίσαι χρήματα: *Regem Hierosolymorum Salomonem, misisse aiunt ad Hiromum quædam ænigmata, & poposcisse ab eo; adjecto ut qui non posset solvere pecuniam solventi penderet. Hieromum verò conditione acceptâ, cùm non potuisset solvere ænigmata, multis pecuniis mulctatum. Deinde Abdemonem quemdam, Tyrium hominem, proposita solvisse, & ipsum alia proposuisse; quæ cùm non solvisset Salomo, multas eum pecunias Hiromo rependisse.* V. Ab Oedipo dicitur solutum ænigma, quòd invento in sylvis latibulo latronum, illinc dejectos occiderit.

Objici fortè queat conjecturæ de nomine *Sphingis* dictam eam à Bœotiis Φίγα non Σφίγγα & Φίκιον ὄρος non Σφίγγιον. Prius habet Scholiastes, posterius *Pausanias*. Verùm ea potuit esse corruptio in recentiore sermone Bœotio, quâ perperam detrahebatur Σ ante Φ; quod verisimilius eò videtur, quòd Sphingem dicant omnes alii Græci. Nolim ex posteriorum Bœotorum consuetudine, *Hesiodum* emendare. *Clericus.*

329. *Γουνοῖσι κατένασσε Νεμείης*] Ostendimus γουνὸς idem esse ac βουνὸς.

Ab Ortho subacta: Nemeæúmque leonem,
Quem Juno cùm enutrivisset, Jovis veneranda uxor,
In collibus collocavit Nemeæ, cladem hominibus.
Ibi sanè hic commorans, damno afficiebat homines,
Dominans cavernosæ Nemeæ, atque Apesanti.
Sed ipsum robustus domuit Hercules.
Ceto verò minimum natu, cum Phorcyne concubitu mista,
Peperit sævum serpentem, qui obscuræ in latibulis terræ

νῦς, cujus rei novum hîc habemus argumentum. Sic enim hic tractus describitur à *Pausania*, in Corinthiacis, p. 111. cujus locum integrum afferam quia eo illustratur etiam ℣. 331. Ἐκ Κλεωνῶν δέ εἰσιν εἰς Ἄργος ὁδοὶ δύο· ἡ μὲν ἀνδράσιν εὐζώνοις, καί ἐστιν ἐπίτομος. ἡ δὲ ἐπὶ καλουμένου Τρητοῦ στενὴ μὲν καὶ αὐτὴ περιεχόντων ὀρῶν, ὀχήμασι δέ ἐστιν ὅμως ἐπιτηδειοτέρα. Ἐν τούτοις τοῖς ΟΡΕΣΙ τὸ σπήλαιον ἔτι δείκνυται τοῦ λέοντος, καὶ ἡ Νεμέα τὸ χωρίον ἀπέχει σταδίους πέντε που καὶ δέκα: *A Cleonis Argos sunt duæ viæ; altera quidem est viris expeditis & brevior: altera verò dicti Treti, angusta & ipsa, cùm undique montibus concludatur, sed aptior vehiculis. In hisce MONTIBUS, spelunca etiamnum ostenditur leonis; à quo Nemea vicus circiter quindecim stadiis abest.* Sanè observant Grammatici, β Atticè verti in γ, ut βλήχων, γλήχων, *pulegium*; βλέφαρα, γλέφαρα, *palpebræ*; & Bœoticè γυναῖκας dictas esse βανῆκας. *Clericus.*

Ibidem. Ἠδ' Ἀπέσαντος] *Pausanias* paullò pòst: Καὶ ταύτῃ καὶ ὄρος Ἀπέσας ἐστὶν ὑπὲρ τὴν Νεμέαν: *in hoc etiam tractu est mons Apesas, supra Nemeam.* Clericus.

330. Ἐλεφαίρετο] Ἔβλαπτε. *Guietus.*

333. Ὁπλότατον] Hoplotatum. *κύριον.* interpretes, *minimum natu.* Φόρκυϊ συνεύξασις. *Guietus.*

334. Γείνατο δεινὸν ὄφιν καὶ τὰ ἑξῆς] Non semel, in fabulari historia, serpentes custodes constituuntur rerum diligentissimè servandarum. Sic Delphis τὸ μαντεῖον ἐφρούρει Πύθων ὄφις, *oraculum servabat Python serpens. Apollodorus* Lib. I. Cap. IV. §. 1. Martium fontem Thebis vicinum servabat serpens. Idem Lib. III. C. IV. §. 1. Custodiebat etiam draco vellus aureum. Idem Lib. I. C. IX. §. 23. Unde verò hoc factum? Nimirum, vigilem oportet esse & oculatum quicumque custodit rem pretiosiorem. Hoc autem significatur vocibus ὄφις & δράκων, nam Radices, ex quibus hæ voces deductæ sunt, ὄπτομαι & δέρκομαι significant *videre.* Similiter Phœnicia vox נחש *nahhasch*, quæ serpentem sonat, est à radice, quæ *speculari* significat. Igitur credibile est, in prisca Phœnicum Lingua, eam vocem *custodem* & *serpentem* significasse, ex qua ambiguitate natæ sunt fabulæ. *Clericus.*

327. Πα-

Πείρασιν ἐν μεγάλοις παγχρύσεα μῆλα φυλάσσει.
Τοῦτο μὲν ἐκ Κητοῦς καὶ Φόρκυνος γένος ἐστί.
Τηθὺς δ' Ὠκεανῷ ποταμοὺς τέκε δινήεντας,
Νεῖλόν τ', Ἀλφειόν τε, καὶ Ἠριδανὸν βαθυδίνην,
Στρυμόνα, Μαίανδρόν τε, καὶ Ἴστρον καλλιρέεθρον,
Φᾶσίν τε, Ῥῆσόν τ', Ἀχελώϊον ἀργυροδίνην,
Νέσσον τε, Ῥόδιόν θ', Ἁλιάκμονά θ', Ἑπτάπορόν τε,
Γρήνικόν τε, καὶ Αἴσηπον, θεῖόν τε Σιμοῦντα,
Πηνειόν τε, καὶ Ἕρμον, ἐϋρρείτην τε Κάϊκον,
Σαγγάριόν τε μέγαν, Λάδωνά τε, Παρθένιόν τε,
Εὔηνόν τε, καὶ Ἄρδησκον, θεῖόν τε Σκάμανδρον.
Τίκτε δὲ θυγατέρων ἱερὸν γένος, αἳ κατὰ γαῖαν

---

337. Ποταμοὺς τέκε δινήεντας] Facile eſt intellectu quare fluvii dicantur naſci ex mari, cùm non ſit tantùm affinitas naturæ; ſed etiam ex vaporibus marium naſcantur pluviæ, unde fluvii. Idem dixeris de fontibus & ſtagnis, de quibus poſtea. *Clericus.*

338. Νεῖλον] Scholiaſtes ad hunc locum habet: Ἐκ τούτου φαίνεται Ἡσίοδος Ὁμήρου νεώτερος, καὶ γὰρ Ὅμηρος Αἴγυπτον καλεῖ τὸν Νεῖλον: *Hinc apparet Heſiodum Homero recentiorem eſſe, nam Homerus Nilum Ægyptum vocat.* Exiſtimabat, ſcilicet, fluvii quo Ægyptus irrigatur nomen tempore *Homeri* nondum Græcis innotuiſſe; quò factum ut ei regionis nomen imponeret; ſed poſtea cùm innotuiſſet, ab *Heſiodo* prolatum eſſe. Ego verò vix crediderim Ægyptum notiorem fuiſſe *Heſiodo* Bœotio, qui fortaſſe numquam peregrinatus fuerat, quàm *Homero*, qui permultas oras luſtraverat, nec Geographiæ imperitus erat, ut paſſim oſtendit *Strabo.* Certè Νεῖλος non eſt nomen proprium amnis, vox enim illa fluvium ſignificat, & ita in Ægypto vocabatur unicus ille fluvius, quo fœcundatur, κατ' ἐξοχήν. Vide quæ notavimus ad Num. XXXIV, 5. Similitudo nominis & fortè eadem ratio effecit ut fluvius Heſperiorum Æthiopum idem ac Nilus eſſe crederetur. *Pomponius Mela* Lib. III. C. 9. *In horum finibus fons eſt, quem Nili eſſe aliquâ credibile eſt. Nuchul ab incolis dicitur, & videri poteſt non alio nomine appellari, ſed à barbaro ore corruptus.* נחול *nuhhul* & נחיל *nhhil*, unde Νεῖλος, ſunt nomina appellativa quæ *fluvium* quemlibet ſignificant, ut Hebraïcè נחל *nahhal.* Accolæ ſolent vicinum amnem, ſimpliciter *fluvium* vocare, & ſic fiebat in Ægypto, fortè & in Æthiopia. Sed Græci, qui eorum populorum Linguas ignorabant, nomina propria eſſe putarunt, quæ erant appellativa. *Clericus.*

340. Ἀχελώϊον ἀργυροδίνην] Scribendum videtur ἀχελωόν τ' ἀργυροδίνην. *Guietus.*

345. Ἄρ-

Finibus in amplis, aurea mala custodit.
Hæc quidem Cetûs & Phorcynis soboles est.
Tethys autem Oceano flumina peperit verticosa,
Nilúmque, Alpheúmque, & Eridanum profundos vortices habentem,
Strymonem, Mæandrúmque, & Istrum pulcrifluum,
Phasínque, Rhesúmque, Acheloum limpidum,
Nessúmque, Rhodiúmque, Haliacmonémque, Heptaporúmque,
Granicúmque, & Æsapum, divinúmque Simoënta,
Peneúmque, & Hermum, amœnéque fluentem Caïcum,
Sangariúmque magnum, Ladonémque, Partheniúmque,
Euenúmque, & Ardescum, divinúmque Scamandrum.
Peperit quoque filias sacras, quæ per terram

---

345. Ἄρδησκον] Ab ἄρδω, ἀρδάω, ἀρδήσω, ἀρδήσκω, Ἄρδησκος. *Guietus.*

346. Αἳ κατὰ γαῖαν, Ἄνδρας κουρίζουσιν Ἀπόλλωνι ξὺν ἄνακτι, Καὶ ποταμοῖς] Scholiastes duplicem interpretationem horum verborum affert. Nam priùs κουρίζουσι interpretatur τρέφουσι, quia Sol & aqua dulcis efficiunt ut ex terra emittantur fructus, quibus alimur. Deinde ad sequentia verba addit: Καὶ γὰρ Ἀπόλλωνι καὶ Ποταμοῖς οἱ νέοι ἀπέτεμνον τὰς κόμας, διὰ τὸ αὐξήσεως καὶ ἀνατροφῆς αἰτίους εἶναι: *Etenim Apollini & fluviis juvenes tondebant comas, quòd sint augmenti & nutritionis causa.* Nimirum, comas primùm detonsas Apollini aut Fluviis appendebant. Confirmat hoc loco *Homeri* ex Iliad. Ψ, ℣. 144. & seq. Sed affert tantùm versum unum, cùm tres essent proferendi, aut potiùs sex, quos subjiciemus. Describit *Homerus* funus Patrocli, in cujus cadaver Myrmidones detonsos crines jaciebant, & de ipso Achille, Myrmidonum duce, ita loquitur, ℣. 141.

Στὰς ἀπάνευθε πυρῆς ξανθὴν ἀπεκείρατο χαίτην,
Τήν ῥα Σπερχειῷ ποταμῷ τρέφε τηλεθόωσαν·
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπεν ἰδὼν ἐπὶ οἴνοπα πόντον,
Σπερχεί', ἄλλως σοί γε πατὴρ ἠρήσατο Πηλεὺς,
Κεῖσέ με νοστήσαντα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
Σοί τε κόμην κερέειν, ῥέξειν θ' ἱερὴν ἑκατόμβην.

Stans seorsùm à rogo flavam totondit cæsariem, quam Sperchio fluvio alebat florescentem. Indignabundus autem dixit, inspiciens nigrum Pontum: Sperchi, frustra tibi pater vovit Peleus, illuc me reversum caram in patriam terram, tibi cæsariem tonsurum, mactaturúmque sacram hecatomben. Si posteriorem hanc interpretationem sequamur, tum verò vertendum erit κουρίζουσι, non *alunt*, sed *tondent*; ac sanè hoc interdum significat, servatâ significatione radicis κείρω, *tondeo.* Itaque Apollo, fluviorúmque & fontium Numina *tondere* dicentur viros,

Ἄνδρας κουρίζουσιν, Ἀπόλλωνι ξὺν ἄνακτι,
Καὶ ποταμοῖς· ταύτην δὲ Διὸς πάρα μοῖραν ἔχουσι.
Πειθώ τ᾽, Ἀδμήτη τε, Ἰάνθη τ᾽, Ἠλέκτρη τε,
Δωρίς τε, Πρυμνώ τε, καὶ Οὐρανίη θεοειδὴς,
Ἱππώ τε, Κλυμένη τε, Ῥοδίη τε, Καλλιρόη τε,
Ζευξώ τε, Κλυτίη τε, Ἰδυῖά τε, Πασιθόη τε,
Πληξαύρη τε, Γαλαξαύρη τε, ἐρατή τε Διώνη,
Μηλόβοσίς τε, Θόη τε, καὶ εὐειδὴς Πολυδώρη,
Κερκηΐς τε φυὴν ἐρατὴ, Πλουτώ τε βοῶπις,
Περσηΐς τ᾽, Ἰάνειρά τε, Ἀκάστη τε, Ξάνθη τε,
Πετραίη τ᾽ ἐρόεσσα, Μενεσθώ τ᾽, Εὐρώπη τε,
Μῆτις τ᾽, Εὐρυνόμη τε, Τελεσθώ τε κροκόπεπλος,
Κρισίη τ᾽, Ἀσίη τε, καὶ ἱμερόεσσα Καλυψώ·
Εὐδώρη τε, Τύχη τε καὶ Ἀμφιρὼ, Ὠκυρόη τε·
Καὶ Στὺξ, ἣ δὴ σφέων προφερεστάτη ἐστὶν ἁπασέων.
Αὗται δ᾽ Ὠκεανοῦ καὶ Τηθύος ἐξεγένοντο
Πρεσβύταται κοῦραι. πολλαί γε μέν εἰσι καὶ ἄλλαι.
Τρὶς γὰρ χίλιαι εἰσὶ τανύσφυροι Ὠκεανῖναι,
Αἵ ῥα πολυσπερέες γαῖαν καὶ βένθεα λίμνης
Πάντῃ ὁμῶς ἐφέπουσι, θεάων ἀγλαὰ τέκνα.
Τόσσοι δ᾽ αὖθ᾽ ἕτεροι ποταμοὶ καναχηδὰ ῥέοντες,
Υἱέες Ὠκεανοῦ, τοὺς γείνατο πότνια Τηθύς·
Τῶν ὄνομ᾽ ἀργαλέον πάντων βροτὸν ἄνδρα ἐνισπεῖν·
Οἱ δὲ ἕκαστοι ἴσασιν οἳ ἂν περιναιετάωσι.

---

quòd viri in eorum honorem tonderent cæsariem. Nonnulla habet hanc in rem *Casaubonus* ad Cap. XXI. Charact. *Theophrasti*, περὶ μικροφιλοτιμίας. *Clericus.*

347. Ἄνδρας κουρίζουσιν] Hoc est, κείρουσιν. Hesych. κούριζον, ἀπέκειρον. ἔφηβοι capillum tondentes Apollini & fluviis dedicare solebant. Vide Martialis epigramma de Encolpi capillo. *Guietus.*

353. Γαλαξαύρη τε] An μαλαξαύρη? placet. *Guietus.*

359. Κρισίη] Fortè à κρὶς, κριτὸς, κρίτος, κρίσιος, κρισίη, ut ἀσίη. *Guietus.*

360. Ἀμφιρὼ, Ὠκυρόη τε] An Ἀμφιρὼ ὠκυρόη τε? Ἀμφιρῶ pro Ἀμφιρόα. Sic ἔργοις. Ἄσκρῃ, χεῖμα κακῇ, θέρει ἀργαλέῃ, οὐδέποτ᾽ ἐσθλῇ. An ab Ἄμφιρος Ἀμφιρὼ; Hesych. Ἄμφορον, ἀμφορέα. an ἀμφιρὼ

τῇ

Viros à teneris educant, unà cùm Apolline rege,
Et fluminibus: hanc verò à Jove sortem habent,
Pithóque, Admetéque, Ianthéque, Electráque,
Doríſque, Prymnóque, & Urania forma Deam referens,
Hippóque, Clymenéque, Rhodiáque, Callirroëque,
Zeuxóque, Clythiéque, Idyiáque, Pasithoëque,
Plexauréque, & Galaxaure, amabiliſque Dione,
Melobosíſque, Thoëque, & venuſta Polydora.
Cerceiſque indole amabilis, Plutóque magnis oculis,
Perſeiſque, Ianiráque, Acaſtéque, Xanthéque,
Petrææque lepida, Meneſthóque, Europáque,
Metíſque, Eurynoméque, Teleſthóque croceo peplo:
Criſiëque, Aſiáque & amabilis Calypſo:
Eudoréque, Tychéque, & Amphiro, Ocyroéque:
Et Styx, quæ ipſarum excellentiſſima eſt omnium.
Atque hæ Oceano & Tethye prognatæ ſunt,
Grandiores natu filiæ. multæ quidem ſunt & aliæ.
Ter mille enim ſunt celeres filiæ Oceani,
Quæ ſanè diſperſæ terram, & profunditates lacûs
Paſſim pariter incolunt, Dearum ſplendida proles.
Tot rurſus alii fluvii cum ſtrepitu fluentes,
Filii Oceani, quos peperit veneranda Tethys:
Quorum nomina difficile omnium mortalem virum proloqui.
Sed ſingulatim noverunt, quicumque circum habitant.

τῷ ἀμφιρύτης cognatum? Heſych. *Ἀμφιρύτης, περίδρομος, κεφαλὴν ἔχων ἑκατέρωθεν.* *Guietus.*

361. Καὶ Στὺξ] De hac poſtea dicemus ad ✝. 775. & ſeqq. *Clericus.*

364. Τρεῖς γὰρ χίλιαί εἰσι] De Nymphis vide dicta ad ✝ 187. *Clericus.*

365. Βένθεα λίμνης] Hoc eſt, *θαλάσσης, ὠκεανοῦ.* Homer. Ἠέλιος δ᾽ ἀνόρουσε λιπὼν περικαλλέα λίμνην. *Guietus.*

365. ——— *γαῖαν καὶ βένθεα λίμνης*

Πάντη ὁμῶς ἐφέπουσι] Videtur *βένθεα λίμνης* dici *καθ᾽ ὑπαλλαγὴν*, pro *λίμνας βαθείας ſtagna profunda*, vel *lacus profundos*; nam hæ Oceani filiæ non mare, ſed lacus incolebant. De marinis egit *Heſiodus* ✝. 240. & ſeqq. Certum eſt alioqui *λίμνην* ab *Homero* dici mare, ad quem vide *Euſtathium* p. 919. Ed. Rom. *Clericus.*

Θεία δ' Ἠέλιόν τε μέγαν, λαμπρὰν τε Σελήνην,
Ἠῶθ', ἣ πάντεσσιν ἐπιχθονίοισι φαείνει,
Ἀθανάτοις τε θεοῖς τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι,
Γείναθ', ὑποδμηθεῖσ' Ὑπερίονος ἐν φιλότητι.
Κρίῳ δ' Εὐρυβίη τίκτεν, φιλότητι μιγεῖσα,
Ἀστραῖόν τε μέγαν, Πάλλαντά τε, δῖα θεάων,
Πέρσην θ', ὃς καὶ πᾶσι μετέπρεπεν ἰδμοσύνῃσιν.
Ἀστραίῳ δ' Ἠὼς ἀνέμους τέκε καρτεροθύμους,
Ἀργέστην Ζέφυρον, Βορέαν τ' αἰψηροκέλευθον,
Καὶ Νότον, ἐν φιλότητι θεῷ θεὰ εὐνηθεῖσα.
Τοὺς δὲ μετ' ἀστέρα τίκτεν Ἑωσφόρον Ἠριγένεια,
Ἄστρα τε λαμπετόωντα, τά τ' οὐρανὸς ἐστεφάνωται.
Στὺξ δ' ἔτεκ' Ὠκεανοῦ θυγάτηρ, Πάλλαντι μιγεῖσα,
Ζῆλον καὶ Νίκην καλλίσφυρον ἐν μεγάροισι,

---

371. Θεία δ' Ἠέλιόν τε μέγαν, λαμπρὰν τε Σελήνην, καὶ τὰ ἑξῆς] In voce Θεία videtur latere Phœnicium תהו *thohou*, quod *inanitatem* significat & nomen est τοῦ Χάους. Cùm ignorarent antiquissimi Græci creationem Solis ab æterno Numine, sciréntque eum prodiisse מתהו mitthohou, è *thohou*; mutatâ hac voce in תיה *theia*, è Chao Deam fecerunt. In qua mutatione, nihil esse alienum à Linguarum Orientalium ingenio ii norunt, qui eas vel à limine salutarunt. Nihil vetat nos hîc paucis indicare originem nominum Græcorum Solis & Lunæ. Videtur ergo Sol ἥλιος dictus à Phœnicio עליא *helojo*, id est *altus*; quod quamvis omnibus astris conveniat, non mirum Astrorum notissimo, & maximo, ad nos quod attinet, tribui. Propterea dicitur *Hyperione* patre natus. Nimirum, ἐν ὑπερτάτῳ μέρει τοῦ χάους ἐγεννήθη ὁ ἥλιος. Luna verò dicitur σελήνη, vel Doricè σελάνα à Phœnicio שלנה *schelanah*, hoc est, *quæ pernoctat*, ex ש *sche* quæ & לנה lanah *pernoctavit*.

Observandum autem hîc est distingui *Solem* & *Lunam*, ab *Apolline* & *Diana* liberis Jovis, qui postea cum iis misti sunt, quòd mortuorum animi ad illa astra, ut iis insiderent, migrasse existimarentur, qua de re postea ad ỳ. 918 agemus. *Clericus.*

375. Κρίῳ δ' Εὐρυβίη καὶ τὰ ἑξῆς] Crius & Eurybie, eorúmque filii Astræus, Pallas & Perses, neque ex rerum natura, neque ex prisca Historia malè intellecta nati videntur, sed ex cerebro Poëtarum, datâ operâ mentientium; ex quo nata & pleraque nomina Nympharum, quæ ab *Hesiodo* recensita sunt. Matrimoniorum causâ, videntur partim hæc ficta, ne Deabus notissimis deessent mariti; nam tres Deas tribus Crii filiis postea collocat noster Poëta. *Clericus.*

376. Κρίῳ δ' Εὐρυβίη τίκτεν] Scribo κρείῳ. suprà κρῖόν τε κρεῖόν τε &c.

à κρέω

Thia præterea Solémque magnum, lucentémque Lunam,
Aurorámque, quæ omnibus terrestribus lumen præbet,
Immortalibúsque Diis qui cœlum latum tenent,
Peperit, congressa cum Hyperione in concubitu.
Crio autem Eurybia peperit, concubitu mista,
Astræúmque magnum, Pallantémque, præstantissima Dearum,
Persénque, qui etiam omnes præcellebat peritiâ.
Astræo verò Aurora ventos peperit violentos,
Argesten Zephyrum, Boreámque rapidum,
Et Notum, in concubitu cum Deo Dea congressa.
Post hos verò Aurora stellam peperit Luciferum mane genita,
Astráque fulgentia quibus cœlum cinctum est.
Styx verò peperit Oceani filia, Pallanti mista,
Zelum & Nicen formosam, in ædibus,

à κρέω regno κρείω, κρεῖος. *Guietus.*

377. Ὅς καὶ πᾶσι μετέπρεπεν] Scribe ὃς πάσῃσι μετέπρεπεν. *Guietus.*

378. Ἀστραίῳ δ' Ἠὼς ἀνέμους τέκε] Quia venti ex alto flant, & quia astra alta sunt, videntur *Astræi* filii fingi; Auroræ verò, quæ ex terra oritur, quia terram verrunt & perflant. *Clericus.*

379. Ζέφυρον, Βορέην τε καὶ Νότον] Mirum est cur *Hesiodus* Orientalem ventum omiserit, cùm nihilo sit inferior reliquis ventis, & aptiùs dici possit Aurorâ natus, quàm ceteri. Certum est enim in amplissimis maribus, surgente Aurorâ, vehementiorem subsolanum sentiri. Sed Physicus non erat *Hesiodus*, neque in suis figmentis accuratus, certarúmve legum observans. Vide ad ℣. 870. *Clericus.*

381. Τοὺς δὲ μετ' ἀστέρα τίκτεν Ἑωσφόρον] Mirum est Auroram matrem dici Luciferi & stellarum, cùm, Aurorâ apparente, obscurentur, & paullò pòst oculos fugiant. Si accuratus esset *Hesiodus*, suspicarer Ἠῶ dici non matutinum sed vespertinum crepusculum, quod & Luciferum & cetera astra cœlo inducere videtur. *Clericus.*

383. Στὺξ] A στύγω, στυγέω, στυγὶς, στύξ. Odium. *Guietus.*

383. Στὺξ] Intelligendi sunt accolæ hujus fontis, qui fuit in Arcadia. Hi auxilium Jovi tulerunt, & contra patrem bellaturo ex Arcadia primi adfuerunt. De fonte ipso agemus ad ℣. 775. ubi pluribus describitur. *Clericus.*

384. Ζῆλον καὶ Νίκην καὶ τὰ ἑξῆς] Sunt quidem nomina à Poëta pro arbitrio Stygis liberis imposita; sed ex quibus colligere liceat fortissimos viros ex Arcadia ad Jovem venisse, qui non parvum momentum attulerint ad victoriam, & qui deinde satellites Jovis fuerint. *Clericus.*

Καὶ Κράτος, ἠδὲ Βίην, ἀριδείκετα γείνατο τέκνα,
Τῶν οὐκ ἔστ' ἀπάνευθε Διὸς δόμος, οὐδέ τις ἕδρη,
Οὐδ' ὁδὸς, ὅππη μὴ κείνοις θεὸς ἡγεμονεύῃ·
Ἀλλ' αἰεὶ πὰρ Ζηνὶ βαρυκτύπῳ ἑδριόωνται·
Ὣς γὰρ ἐβούλευσε Στὺξ ἄφθιτος, Ὠκεανίνη,
Ἤματι τῷ, ὅτε πάντας Ὀλύμπιος ἀστεροπητὴς
Ἀθανάτους ἐκάλεσσε θεοὺς ἐς μακρὸν Ὄλυμπον.
Εἶπε δ', ὃς ἂν μετὰ εἷο θεῶν Τιτῆσι μάχοιτο,
Μή τιν' ἀπορραίσειν γεράων, τιμὴν δὲ ἕκαστον
Ἑξέμεν ἣν τοπάρος γε μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
Τὸν δ' ἔφαθ' ὅστις ἄτιμος ὑπὸ Κρόνου ἠδ' ἀγέραστος,
Τιμῆς καὶ γεράων ἐπιβησέμεν, ἣ θέμις ἐστί.
Ἦλθε δ' ἄρα πρώτη Στὺξ ἄφθιτος Οὔλυμπόνδε
Σὺν σφοῖσι παίδεσσι, φίλου διὰ μήδεα πατρός.
Τὴν δὲ Ζεὺς τίμησε, περισσὰ δὲ δῶρα ἔδωκεν.
Αὐτὴν μὲν γὰρ ἔθηκε θεῶν μέγαν ἔμμεναι ὅρκον,
Παῖδας δ' ἤματα πάντα ἑοῦ μεταναιέτας εἶναι.
Ὣς δ' αὔτως πάντεσσι διαμπερὲς, ὥσπερ ὑπέστη,
Ἐξετέλεσσ'· αὐτὸς δὲ μέγα κρατεῖ, ἠδὲ ἀνάσσει.
Φοίβη δ' αὖ Κοίου πολυήρατον ἦλθεν ἐς εὐνήν.
Κυσαμένη δ' ἤπειτα θεὰ θεοῦ ἐν φιλότητι,

---

387. Ἡγεμονεύῃ] An ἡγεμονεύοι? hoc est, via quâ non illi Jovem sequantur, comitentur. *Guietus.*

391. Ἀθανάτους ἐκάλεσσε θεοὺς] Deos hîc à Titanibus distinguit *Hesiodus*, quamvis Dii à Titanibus nati sint; quòd Jupiter victor pluris factus sit, unà cum suis, quàm Saturnus & qui ei favebant; qua de causa nomen *Deorum* retulerunt, veluti κατ' ἐξοχήν. De eorum pugna postea dicemus. *Clericus.*

393. Μή τιν' ἀπορραίσειν] Scribo ἀπορρήσειν, pro ἀπορήσειν, metri causâ. *Guietus.*

393. Μή τιν' ἀπορραίσειν γεράων] His qui honores obtinuerant, apud Cœlum aut Saturnum, similes promisit Jupiter, si in partes suas transirent, & novis præmiis se affecturum eos, quos nullo loco habuerat Saturnus; quibus pollicitationibus, multos in partes suas pertraxit. Hæc omnia clarè ostendunt homines fuisse, qui hominibus bellum inferrent, & sollicitarent adversariorum auxilia ad defectionem, spe præmiorum. *Clericus.*

398. Σὺν σφίσι παίδεσσιν] Σφοῖσιν. πατρὸς] Ὠκεανοῦ scilicet. *Guietus.*

401. Με-

Et Robur, atque Vim, præclaros peperit filios,
Quibus non est seorsim à Jove domus, nec ulla sedes,
Neque via, quâ non illis Deus præit:
Sed semper apud Jovem graviter tonantem sedem habent.
Sic enim consuluit Styx incorruptibilis, Oceani filia,
Die illo, quando omnes Olympius fulgurator
Immortales vocavit Deos ad latum Olympum.
Dixit autem, quòd quisquis unà secum Deorum contra Titanes (pugnet,
Nulli se ademturum præmia, sed honorem quemque
Habiturum, quem antea inter immortales Deos.
Illum etiam dixit, qui honoris expers fuerit sub Saturno & im- (munis,
Ad honores ac præmia provecturum, ut æquum est.
Venit autem prima Styx incorruptibilis in Olympum
Cùm suis filiis, sui per consilia patris.
Illam verò Jupiter honoravit, eximia quoque dona dedit.
Eam enim constituit Deorum magnum ut sit jusjurandum,
Filii autem diebus omnibus sui inquilini ut sint.
Similiter etiam omnibus prorsus, sicuti pollicitus erat,
Perfecit: ipse autem præpotens est, atque regem agit.
Phœbe porrò Cœi perjucundum venit ad torum.
Gravida verò facta deinde Dea Dei in concubitu,

---

401. Μεταναιέτας εἶναι] Δωρισμός, ut προφῆτις, κύρης. μεταναιέτης, ut μέτοικος. *Guietus.*

404. Φοίβη δ' αὖ Κοίου πολυήρατον ἦλθεν ἐς εὐνήν] Cùm inter posteros hujus Phœbes fuerint Numina fatidica, & quæ vaticiniis præesse credebantur; existimarim, Phœniciis litteris, scribi posse nomen ejus hoc modo פה-בה phe-bah, *os in illa*, nimirum, os fatidicum; nam Phœniciâ Linguâ *os Dei* est oraculum, & *consulere os Dei*, est consulere oraculum. *Æschylus* in Eumenidibus, postquàm dixit primùm Terram, deinde Themin Oraculo Delphico præfuisse, sic pergit:

——— ——— ἐν δὲ τῷ τρίτῳ
Λάχει θελούσης, οὐδὲ πρὸς βίαν τινὸς,
Τιτανὶς ἄλλη, παῖς Χθονὸς, καθέζετο
Φοίβη· δίδωσιν δ' ἣ γενέθλιον δόσιν
Φοίβῳ, τὸ Φοίβης δ' ὄνομ' ἔχει παρώνυμον:

Tertiâ verò sortitione, volente eâ, nec vi ullius allatâ, Titanis alia, filia Telluris, consedit Phœbe; donavit verò hac natali munere Phœbum, qui nomen habet ad Phœbes nomen accedens. Clericus.

Λητὼ κυανόπεπλον ἐγείνατο μείλιχον αἰεὶ,
Ἤπιον ἀνθρώποισι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι,
Μείλιχον ἐξ ἀρχῆς, ἀγανώτατον ἐντὸς Ὀλύμπου.
Γείνατο δ' Ἀστερίην εὐώνυμον, ἥν ποτε Πέρσης
Ἠγάγετ' ἐς μέγα δῶμα, φίλην κεκλῆσθαι ἄκοιτιν.
Ἡ δ' ὑποκυσαμένη Ἑκάτην τέκε, τὴν περὶ πάντων

406. Λητὼ κυανόπεπλον] Nomen fortè habuit à לוט *lout*, hoc est, magicis carminibus uti, ליטא *lito*, vel *leto*. Apollo certè & Diana hujus liberi magicarum artium periti fuisse dicuntur, eásque docuisse alios. Circe, filia Solis, seu Apollinis, nobilissima etiam fuit venefica. *Clericus.*

408 Μείλιχον ἐξ ἀρχῆς ἀγανώτατον ἐντὸς Ὀλύμπου] Hic versus spurius est, & delendus. *Guietus.*

408. Μείλιχον ἐξ ἀρχῆς] Jam ante Jovem. *Clericus.*

409. Γείνατο Ἀστερίην] Phœnicié הסתירה *hassethirah* latentem significat. quod nomen non malè conveniat filiæ veneficæ; quæ mulieres omnia clam faciunt. Hoc ipsum nomen fuit Insulæ Deli, dum latuit, unde colligere licet veram esse allatam Etymologiam. *Callimachus*, in Hymno εἰς Δῆλον, ita insulam compellat, ♈. 37.

——— ——— ὄνομα δ' ἦν σοι
Ἀστερίη τὸ παλαιὸν, ἐπεὶ βαθὺν ἥλαο τάφρον
Οὐρανόθεν φεύγουσα Διὸς γάμον, ἀστέρι ἴση.

Nomen autem erat tibi Asterie olim, quoniam profundam insilueras fossam, cœlitus fugiens Jovis concubitum astro similis. Videtur voluisse *Callimachus* Deam *Asteriam* in insulam fuisse mutatam, primùm quidem sub aqua latentem, deinde δῆλον *conspicuam* factam. *Clericus.*

Ibidem. Ἥν ποτε Πέρσης ἠγάγετ' ἐς μέγα δῶμα.], Suspicor *Persam* vocari virum hujusce veneficæ, quòd inaudivisset jam *Hesiodus* Persas esse veneficiis ac magicis artibus summopere deditos, qua de re vide Lib. II. *Th. Stanleji Philosophia Orientalis.* Clericus.

411. Ἑκάτην τέκε] Dicta est à Phœnicibus hæc Dea אחדה aut אחתא *echatha*, hoc est, *unica*, qua de causa ab *Hesiodo* ♈. 426. dicitur μουνογενὴς *unigenita.* Hæc Dea, ut notissimum est, credebatur esse Numen, quod insideret Lunæ, miscebatúrque cum Diana, & præesse magicis artibus putabatur. Videntur Phœnices ita eam vocasse, quia Luna sola existimabatur esse in cœlo sui generis; cùm maximus, post Solem, Planetarum esse censeretur, quòd maxima appareat. Tum crediderunt eam magicis sacris præesse, quia noctu fiunt, inspectante veluti Lunâ. Solebant Græci, unoquoque mense, cùm Luna esset nova, in compitis, cœnam apponere, quæ vocabatur *cœna Hecatæ*, & à pauperibus auferebatur. *Aristophanes in Pluto*, p. 63. Ed. Majoris Genevensis, de Hecate:

φησὶ

Latonam cæruleo peplo peperit blandam semper,
Mitem hominibus atque immortalibus Diis,
Suavem ab initio, in primis hilarem intra Olympum.
Peperit insuper Asteriam claram, quam olim Perses
Duxit in amplam domum, sua ut sit uxor.
Illa autem gravida facta Hecaten peperit, quam super omnes

——— ——— φησὶ γὰρ αὐτὴ
Τοὺς μὲν ἔχοντας καὶ πλουτοῦντας δεῖπνον κατὰ μῆνα προσάγειν,
Τοὺς δὲ πένητας τῶν ἀνθρώπων ἁρπάζειν πρὶν καταθεῖναι.

Ait enim ipsa, qui habent, & divites sunt, eos cœnam unoquoque mense offerre, pauperes verò homines rapere, fermè antequàm sit appositā. Ubi ita habet Scholiastes. Τὴν ἐν ταῖς τριόδοις ἐτίμων τὸ παλαιὸν, διὰ τὸ τὴν αὐτὴν σελήνην, καὶ Ἀρτέμιδα καὶ Ἑκάτην καλεῖσθαι. Κατὰ δὲ νουμηνίαν οἱ πλούσιοι δεῖπνον ἑσπέρας, ὡς θυσίαν, τῇ Ἑκάτῃ προσφέροντες ἐπὶ ταῖς τριόδοις ἐτίθεν· οἱ δὲ πένητες ἤρχοντο πεινῶντες, καὶ ἤσθιον αὐτὰ, καὶ ἔλεγον ὅτι ἡ Ἑκάτη ἔφαγεν αὐτά: *quam in triviis olim colebant, quia eandem vocabant Lunam, Dianam & Hecaten. Novâ Lunâ, divites vesperi cœnam, quasi sacrificium Hecatæ, offerentes, in compitis ponebant. Pauperes verò veniebant esurientes, & eam comedebant, dicebántque Hecaten comedisse.* Quæ hunc in locum transtulimus, duabus de causis; primùm ut constet hinc studiosissimè cultam hanc fuisse Deam, ex consilio *Hesiodi*; deinde ut intelligatur locus Esaïæ Prophetæ, de hoc Numine; ex quo loco colligimus simili ratione, apud Orientales, cultam Hecaten fuisse. Ita loquitur Cap. LXV, 11. *Vos qui deseritis Jehovam, obliti montis sanctitatis meæ, instruentes* לגד laggâd *mensam & implentes* למני lamni *libamen*. Ex quopiam idiomate Orientalium Dialectorum, videtur pro ח esse ג, adeò ut גד sit idem ac חד aut אחת vel אחתא *èchatha*, nam hæc omnia *unam* significant, nisi fortè sit legendum לחד *labhad*. Certè Numen quoddam, apud eumdem Prophetam, vocatur in Cap. sequente אחת *ebhath*. Sic loquitur ℣. 17. *Qui purificant se in hortis post* אחת *ebhath*; sic enim Massorethæ legunt. Sequens vox מני *mni* planè eadem est, ac vox Græca μὴν *mensis*, unde dicta μήνη *Luna*. Respicit Propheta ad cœnas illas, unoquoque mense Hecatæ oblatas, quasi Numini Mensium præsidi; notum enim est, apud Orientales, menses fuisse Lunares. Huc respexisse videtur vetus Scriptor libri suppositititii, qui dicebatur κήρυγμα Πέτρου, *prædicatio Petri*; ubi insimulabantur Judæi, quasi λατρεύοντες ἀγγέλοις, καὶ μηνὶ, καὶ σελήνῃ, *colentes Angelos, mensem, & Lunam*. Locus exstat, apud *Origenem* Tom. XIV. in Joannem.

Præter rationes allatas, ex quibus Hecatam Orientale Numen esse intelligimus, est & alia ratio; quòd, nimirum, sol diceretur apud eosdem populos חדד *bhadad*, hoc est, *unus*, quo credibilius fit Lunam אחתא *ebhatha* dictam fuisse, hoc est, *unam*. *Macrobius* Saturnalium

Ζεὺς Κρονίδης τίμησε. πόρεν δέ οἱ ἀγλαὰ δῶρα,
Μοῖραν ἔχειν γαίης τε καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης.
Ἡ δὲ καὶ ἀστερόεντος ἀπ' Οὐρανοῦ ἔμμορε τιμῆς,
Ἀθανάτοις τε Θεοῖσι τετιμένη ἐστὶ μάλιστα.
Καὶ γὰρ νῦν ὅτε πού τις ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
Ἔρδων ἱερὰ καλὰ κατὰ νόμον ἱλάσκηται,
Κικλήσκει Ἑκάτην· πολλή τέ οἱ ἕσπετο τιμὴ
Ῥεῖα μάλ', ᾧ πρόφρων γε θεὰ ὑποδέξεται εὐχάς·
Καί οἱ ὄλβον ὀπάζοι· ἐπεὶ δύναμίς γε πάρεστιν.
Ὅσσοι γὰρ Γαίης τε καὶ Οὐρανοῦ ἐξεγένοντο,
Καὶ τιμὴν ἔλαχον, τούτων ἔχει αἶσαν ἁπάντων.
Οὐδέ τι μιν Κρονίδης ἐβιήσατο, οὐδέ τ' ἀπηύρα
Ὅσσ' ἔλαχεν Τιτῆσι μετὰ προτέροισι Θεοῖσιν.
Ἀλλ' ἔχει ὡς τὸ πρῶτον ἀπ' ἀρχῆς ἔπλετο δασμός.
Οὐδ' ὅτι μουνογενής, ἧσσον θεὰ ἔμμορε τιμῆς,
Καὶ γέρας ἐν γαίῃ τε καὶ οὐρανῷ, ἠδὲ θαλάσσῃ·
Ἀλλ' ἔτι καὶ πολὺ μᾶλλον, ἐπεὶ Ζεὺς τίεται αὐτήν.
Ὧι δ' ἐθέλει μεγάλως παραγίνεται, ἠδ' ὀνίνησιν,
Ἔν τ' ἀγορῇ λαοῖσι μεταπρέπει, ὅν κ' ἐθέλῃσιν.
Ἡ δ' ὁπότ' ἐς πόλεμον φθισήνορα θωρήσσονται
Ἀνέρες, ἔνθα θεὰ παραγίνεται οἷς κ' ἐθέλῃσι,
Νίκην προφρονέως ὀπάσαι, καὶ κῦδος ὀρέξαι.
Ἔν τε δίκῃ βασιλεῦσι παρ' αἰδοίοισι καθίζει.

---

nalium. Lib. I. c. 23. *Assyrii Deo, quem summum, maximúmque venerantur, ADAD nomen dederunt. Ejus nominis interpretatio significat UNUS.* Nihil esse corruptum puto, in loco *Macrobii*, neque audivisse eum *Adad* pro *Achad*; nihil enim vetat, quin Dialecto quapiam Orientis חדד dixerint, quod Chaldæi solent חד *hhad*. Sed ad *Hesiodum* redeundum est. *Clericus.*

413. Μοῖραν ἔχειν γαίης τε] Hoc est, sortem. Maris & terræ potentem Lunam esse innuit. *Guietus.*

417. Κατὰ νόμον ἱλάσκηται] Placat, subintellige divos. *Guietus.*

417. Ἔρδων ἱερὰ καλὰ] Hoc est καλλιερῶν, sive *litans*, seu victimas mactans fausta portendentes, & rectâ dispositione viscerum Deam placatam ostendentes. Res est notissima. Itaque malè vertunt *sacra honesta*. Clericus.

422. Αἶσαν

Jupiter Saturnius honoravit; dedit verò ei splendida dona,
Potestatem ut habeat terræque & inexhausti maris,
Imò etiam stelligero à Cœlo sortita est honorem,
Immortalibúsque Diis honorata est maximè.
Etenim nunc quando alicubi aliquis terrestrium hominum
Faciens sacra fausta secundùm patrios mores expiat,
Invocat Hecaten: ingens verò eum sequitur honor
Facillimè, cujus benevola Dea súscipit preces:
Et illi divitias largitur; nam facultas ei adest,
Quotquot enim Terra Cœlòque prognati sunt,
Et honorem sorte acceperunt, illorum habet sortem omnium,
Neque quidquam ei Saturnius per vim ademit, neque abstulit
Eorum, quæcumque sortita est Titanas inter priores Deos.
Sed habet sicut priùs ab initio facta est distributio.
Nec quia unigenita, minorem Dea sortita est honorem,
Et potestatem tam in terra ac cœlo, quàm in mari:
Sed insuper multò magis, quoniam Jupiter honorat illam,
Cui verò vult, magnificè præsto est, atque juvat.
Inque concione inter homines eminet, quem voluerit.
Atque quando ad bellum perdens viros armantur
Viri, tum Dea adest quibus voluerit,
Victoriam promtè ut præbeat, & laudem porrigat,
Inque judicio reges apud venerandes sedet.

---

422. Αἶσαν ἀπάντων] Hoc est, sortem, potestatem, μοῖραν, ut sup. *Guietus.*

422. Καὶ τιμὴν ἔλαχον] *Honor* hîc est præmium à Jove, post victoriam, iis qui eum adjuverant datum; aut honor qui antea ab iis obtinebatur, & à Jove confirmatus est. Cùm ergo hoc Numen ante Jovem coleretur, fingatúrque ab Hesiodo favisse Jovi contra Saturnum; honor, quem antea obtinebat apud homines, illi relictus est. Sequentibus hoc aperè docet *Hesiodus.* Clericus.

Ibidem. Τούτων ἔχει αἶσαν ἀπάντων.] Aliorum Deorum alii cœlestes, alii terrestres, alii marini erant; aut parti dumtaxat cœli, terræ, aut maris præerant. Sed Hecate omnibus illis universi partibus æquè præfecta erat. Vide ℣ss. 413. & 427. *Clericus.*

426. Ἥσσον θεὰ ἔμμορε τιμῆς] Minùs honoris sortita est. & vers. sequ. καὶ γέρας subintellige ἧσσον. *Guietus.*

426. Μουνογενής] Vide dicta ad ℣. 411. *Clericus.*

440. Δυσ-

Ἐσθλὴ δ' αὖθ' ὁπότ' ἄνδρες ἀγῶνι ἀεθλεύωσιν·
Ἔνθα θεὰ καὶ τοῖς παραγίνεται, ἠδ' ὀνίνησι.
Νικήσας δὲ βίῃ καὶ κάρτεϊ, καλὸν ἄεθλον
Ῥεῖα φέρει, χαίρων τε τοκεῦσιν κῦδος ὀπάζει.
Ἐσθλὴ δ' ἱππήεσσι παρεστάμεν οἷς κ' ἐθέλῃσι,
Καὶ τοῖς οἳ γλαυκὴν δυσπέμφελον ἐργάζονται,
Εὔχονται δ' Ἑκάτῃ, καὶ ἐρικτύπῳ Ἐννοσιγαίῳ.
Ῥηιδίως δ' ἄγρην κυδρὴ θεὸς ὤπασε πολλὴν,
Ῥεῖα δ' ἀφείλετο φαινομένην, ἐθέλουσά γε θυμῷ.
Ἐσθλὴ δ' ἐν σταθμοῖσι σὺν Ἑρμῇ ληΐδ' ἀέξειν,
Βουκολίας τ', ἀγέλας τε, καὶ αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν,
Ποίμνας τ' εἰροπόκων γ' οἴων, θυμῷ γε θέλουσα,
Ἐξ ὀλίγων βριάει, κἀκ πολλῶν μείονα θῆκεν.
Οὕτω τοι καὶ μουνογενὴς ἐκ μητρὸς ἐοῦσα,
Πᾶσι μετ' ἀθανάτοισι τετίμηται γεράεσσι.
Θῆκε δέ μιν Κρονίδης κουροτρόφον, οἳ μετ' ἐκείνην
Ὀφθαλμοῖσιν ἴδοντο φάος πολυδερκέος Ἠοῦς.
Οὕτως ἐξ ἀρχῆς κουροτρόφος· αἳ δέ τε τιμαί.
Ῥείη δὲ δμηθεῖσα Κρόνῳ τέκε φαίδιμα τέκνα,
Ἑστίην, Δήμητρα, καὶ Ἥρην χρυσοπέδιλον,

---

440. Δυσπέμφελον] Id est, δυσπαῆ, δύσπνοον] *Guietus.*

Ibid. Ἐργάζονται] Propriè *colunt.* Intellige piscatores, qui ex maris proventu vivunt, ut agricolæ ex agrorum cultu, unde deducta est metaphora. *Clericus.*

443. Ἐθέλουσά γε θυμῷ] Ἀθέλουσα scribo. à θέλω, ἀθελέω, ut ἀπορέω, ἀθυμέω, & similia. Nota vocem Græciæ redditam. *Guietus.*

447. Βριάει] Ὀφέλλει auget. *Guietus.*

450. Θῆκε δέ μιν Κρονίδης κουροτρόφον] Alios etiam Deos κουροτρόφους constituerat Jupiter, ut liquet ex ✱. 346. Præesse autem nutritioni puerorum Lunam non mirum videbitur, si in animum revocemus intra novem aut decem *lunas*, seu menses, formari & in lucem edi pueros. Hoc unum accepit à Jove, cetera omnia obtinebat μετὰ προτέροισι θεοῖσι, *cum prioribus Diis*, hoc est, sub Cœlo & Saturno. Atque hoc est ultimum Numen prioris ætatis Deorum. *Clericus.*

454. Ἑστίην] *Vesta* dicitur à Latinis, præfixo Digammate Æolico V vel F. Viri docti rectè hoc nomen deducunt ἀπὸ אש *esch ignis*, aut, Syriacâ inflectione, אשתא *eschtha.* Notissimum est hanc Deam creditam præesse *igni*, & *foco.* Eruditum de ea Syntagma scripsit *Just. Lipsius*, qui adiri poterit. *Clericus.*

Δήμη-

Bona insuper quando viri in certamine colluctantur;
Ibi Dea & illis præsto est, atque juvat.
Qui verò vicerit virtute & robore, pulcrum præmium
Facilè fert, lætúsque parentibus gloriam dat.
Bona item equitibus adesse, quibus voluerit:
Et his qui cæruleum (mare) *trajectu difficile exercent,*
Votáque faciunt Hecatæ, & valdè sonanti Neptuno.
Facilè etiam prædam inclyta Dea dedit copiosam,
Facilè verò abstulit apparentem, volens saltem animo.
Bona præterea in stabulis cum Mercurio pecus augere,
Armentáque boum, gregésque, & greges magnos caprarum,
Gregesque lanigerarum ovium, animo certè volens,
Ex paucis copiosa, & ex multis pauciora reddit.
Adeò sanè etiam unigenita ex matre cùm sit,
Omnibus inter Deos honorata est muneribus.
Fecit autem jam Saturnius alumnam juvenum, qui post jam
Oculis adspexerunt lumen multa contuentis Auroræ.
Sic ab initio nutriens filios: atque hi sunt honores.
Rhea autem compressa à Saturno, peperit illustres liberos,
Vestam, Cererem, & Junonem aurea calceamenta habentem;

Δήμητηρ] Δημήτηρ dicitur per contractionem, pleniùs verò Δηομήτηρ. Si scribamus Phœnicié דיא, derivanda vox erit à radice די *dai*, quæ significat *sufficientiam*, *copiam*; nomen convenientissimum huic Deæ, quæ inventrix erat & præses frugum, imò verò omnium fructuum; quorum proventum augere, aut minuere credebatur, prout propitia erat, aut irata. *Callimachus* his versibus claudit hymnum, in honorem hujus Deæ:

——— φέρε δ' ἀγρόθι νόστιμα πάντα·
Φέρβε βόας, φέρβε μῆλα, φέρε στάχυν, οἶσε θερισμόν.
Φέρβε καὶ εἰράναν, ἵν' ὃς ἄροσε, κεῖνος ἀμήσῃ.
Ἵλαθί μοι τρίλλιστε, μέγα κρείουσα θεάων.

Refer ex agris matura omnia, pasce boves, pasce oves, fer spicam, fer messem. Fove pacem, ut qui aravit ille & metat. Propitia mihi sis, ter optata, magna regina Dearum. Historiam hujus Deæ multis prosequuti sumus Gallico sermone, Biblioth. Universalis T. VI. *Clericus.*

Ἥρω] Phœnicié עירה *hira*, aut ערה *harah*, inter alia significata, *æmulam*, seu *zelotypam* sonat; quâ nominis significatione, nulla aptiùs quadrare potest in Junonem, quæ perpetuâ zelotypiâ erga virum laborans describitur. Jupiter eam disertè vocat ζηλήμονα, *zelotypam.*

Ἴφθιμόν τ' Ἀΐδην, ὃς ὑπὸ χθονὶ δώματα ναίει,
Νηλεὲς ἦτορ ἔχων· καὶ ἐρίκτυπον Ἐννοσίγαιον,
Ζῆνά τε μητιόεντα, θεῶν πατέρ' ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν,

---

typam, apud *Callimachum*, Hymno in Dianam ℣. 30. Vide & Dial. Mercurii & Neptuni apud *Lucianum* T. I. ubi de natalibus Bacchi. *Clericus*.

455. *Ἴφθιμόν τ' Ἀΐδην, ὃς ὑπὸ χθονὶ δώματα ναίει*] In explicatione historica Fabulæ Cereris, multis egimus de Plutone, ex qua pauca huc transferemus. I. Nomen ejus Ἀΐδης, aut ᾅδης deducendum ex voce Phœnicia איד *ed*, aut *ajid*, quâ significatur *mors*, aut *exitium*; nec opus est monere quàm aptè hoc conveniat Numini, quod mortuis imperare credebatur. Ea de causa, *Hesiodus* id ita describit, Νηλεὲς ἦτορ ἔχον, *cor immisericors habens*, quia mors nemini parcit. Voce autem illâ signari non locum, ut existimant Grammatici, qui ex α privativo & εἴδω *video* deducunt, sed virum; liquet ex hac loquutione εἰς Ἀΐδε, in qua subintelligitur οἶκον, *in Aidis domum*, aut simile quidpiam.

II. Epiri Regem fuisse statuimus, cujus rei prisca in Historia non obscura vestigia supersunt. Docet nos *Plutarchus*, in vita Thesei, descensum hujus Heroïs in inferos, aliud nihil creditum fuisse, præter iter in Epirum, ad *Aïdoneum* eorum tractuum Regem. Non potest quidem idem censeri ac Pluto, de quo nunc sermo est, cùm Pluto aliquot sæculis ante Theseum vixerit. Verùm hinc liquet, ex antiqua fama, vulgò persuasum fuisse Aïdem in Epiro regnasse; quam vanam non fuisse sequentia etiam ostendent.

III. Cùm Epirum dicimus, non intelligimus dumtaxat regnum illud exiguum, cujus fines postea non latè patuerunt; sed & finitimos aliquot tractus, cùm regnorum fines, pro variis temporibus, diversissimi fuerint. Plutonem statuimus, in iis oris, metalla exercuisse, unde maximas sibi divitias conflaverit. Hinc nata universa ejus fabula, quod particulatim ostendemus. 1. Fuisse in Epiro & Macedonia fodinas auri, argenti, ferri & æris in earum regionum descriptione docuit *Strabo*. 2. Hinc factum ut Aïdes putaretur non mortuorum modò Rex, sed & Deus divitiarum, unde Πλούτων dictus est. 3. Qui tot fodinas haberet in ditione sua, eum non mirum est divitiis præesse creditum. 4. Mortuorum verò Deus habitus est, quia mortuorum sedes censebatur esse sub terra, sub quam aguntur fodinæ; unde fit ut non raro in Veterum scriptis inter se hæc conferantur, & quasi vicina habeantur. Apud *Plautum*, in Captivis Act. V. S. 4. sic loquitur adolescens è lapicidinis rediens:

Vidi ego multa sæpè picta quæ Acherunti fierent,
Cruciamenta, verùm enim verò nulla adæquè est Acheruns,

Atque

Fortémque Plutonem, qui sub terra domos incolit,
Immite cor habens, & valdè sonantem Neptunum,
Jovémque sapientem, Deorum patrem atque hominum,

Atque ubi ego fui, in lapicidinis.
Posidonius apud *Strabonem* Lib. III. p. 101. de Turditaniæ fodinis; παρ' ἐκείνοις ὡς ἀληθῶς τὸν ὑποχθόνιον τόπον, οὐχ ὁ Ἅδης, ἀλλ' ὁ Πλούτων κατοικεῖ: *certè, apud eos, subterranea loca, non Hades, sed Pluton habitat.* Similiter quando cogitabant Poëtæ de regno mortuorum, vocabant Jovis & Neptuni fratrem *Aidem*, aut *Hadem*; quando de divitiis, *Plutonem*. *Plinius* Lib. XXXIII. c. 1. *Imus in viscera terræ, & in sede Manium opes quærimus.* Paullò pòst de metallis: *illa nos premunt, illa nos ad inferos agunt.* 5. Potuit etiam Aïdes rex mortuorum haberi, quòd permulti eorum, quos in fodinas demittebat, illic interirent; potuit credi pœnas de miseris mortalibus exigere, quales describuntur in inferis, propter miserrimam hominum ad metalla damnatorum vitam. Digna sunt lectu quæ habet *Diodorus* Siculus, de fodinis Ægyptiorum Lib. III. p. 159. & Lib. V. p. 313. Posteriora tantùm, brevitatis causâ, proferam: οἱ κατὰ γῆς, inquit, ἐν τοῖς ὀρύγμασι, καὶ καθ' ἡμέραν καὶ νύκτωρ καταξαινόμενοι τὰ σώματα, πολλοὶ μὲν ἀποθνήσκουσι διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς κακοπαθείας· (ἄνεσις γὰρ ἢ παῦλα τῶν ἔργων οὐκ ἔστιν αὐτοῖς, ἀλλὰ ταῖς τῶν ἐπιστατῶν πληγαῖς, ἀναγκάζονται ὑπομένειν τὴν δεινότητα τῶν κακῶν, ἀτυχῶς ἀφίενται τὸ ζῆν.) τινὲς δὲ ταῖς δυνάμεσι τῶν σωμάτων καὶ ταῖς τῶν ψυχῶν καρτερίαις ὑπομένοντες, πολὺν χρόνον ἔχουσι τὴν ταλαιπωρίαν. αἱρετώτερος γὰρ αὐτοῖς ὁ θάνατός ἐστι τοῦ ζῆν, διὰ τὸ μέγεθος τῆς ταλαιπωρίας: *dum sub terra, in fodinis, horum corpora atteruntur, multi intereunt, propter nimiam vexationem. Neque enim remissio, aut quies operum illis est, sed præfectorum verberibus gravitatem malorum ferre coguntur, quo fit ut infelicem vitam amittant. Nonnulli qui robore corporum, animorúmque patientiâ, laborem sustinere possunt, longum in tempus ærumnas illas habent. Optabilior enim illis mors est, quàm vivere, propter miseriarum magnitudinem.* Qui imperant ejusmodi hominibus usque adeò miseris, & solis lucem numquam videntibus, illi meritò dici queant, non vivis, sed

——— νεκύεσσι καταχθονίοισιν ἀνάσσειν,

regnare in mortuos, qui sunt sub terra. Clericus.

456. Καὶ ἐρίκτυπον Ἐννοσιγαῖον] Hoc est, Ποσειδῶνα, qui mari præesse creditus est, quòd classibus vivus id obtinuerit, atque insulas occuparit. Dictus est פוסר-און *posedon*, ejus ætatis linguâ, hoc est, *fractor navium*. Ἐννοσίγαιος est epitheton quo designatur Neptunus, seu maris Deus, quia mare procellâ concussum videtur etiam ipsam terram concutere. *Clericus.*

457. Ζῆνά τε] Hoc est antiquissimum nomen Jovis, non Ζεὺς, eique apprimè convenit, cùm Phœnicià Linguâ זני *zanni* significet

scorta-

Τοῦ καὶ ὑπὸ βροντῆς πελεμίζεται εὐρεῖα χθών.
Καὶ τοὺς μὲν κατέπινε Κρόνος μέγας, ὅστις ἕκαστος
Νηδύος ἐξ ἱερῆς μητρὸς πρὸς γοῦναθ᾽ ἵκοιτο·
Τὰ φρονέων. ἵνα μή τις ἀγαυῶν οὐρανιώνων
Ἄλλος ἐν ἀθανάτοισιν ἔχῃ βασιληΐδα τιμήν.
Πεύθετο γὰρ Γαίης τε καὶ Οὐρανοῦ ἀστερόεντος,
Οὕνεκά οἱ πέπρωτο ἑῷ ὑπὸ παιδὶ δαμῆναι,

---

scortatorem; quam appellationem jure merito Jupiter est adeptus, innumeris amoribus & stupris. *Clericus.*

Ib. Θεῶν πατὴρ ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν] Hîc πατὴρ nomen est dignitatis, non naturæ, significátque Regem Deorum & Hominum. Sic apud *Homerum* passim vocatur, & promiscuè usurpantur Ζεὺς πατὴρ & Ζεὺς βασιλεὺς, ut & apud reliquos omnes Poëtas. Videtur, antiquissimis temporibus, vox πατὴρ *regem* significasse, quòd patres essent veluti *reges* familiæ suæ; cùm homines nondum in societates majores coïvissent. Hæc ratio est cur Jupiter simpliciter quandoque *Pater* vocetur, apud Græcos & Latinos Poëtas, ut apud *Homerum*, Iliad. Π. ỳ. 250. ubi postquàm Achilles duo à Jove petiisset, quorum alterum dumtaxat impetravit, ita loquitur Poëta:

Τῷ δ᾽ ἕτερον μὲν ἔδωκε πατὴρ, ἕτερον δ᾽ ἀνένευσε.

Ei alterum dedit pater, alterum verò abnuit. Similiter *Virgilius* Georg. Lib. I. ỳ. 121.

——— ——— *Pater ipse colendi*
Haud facilem esse viam voluit.

Ad locum *Homeri* ita *Eustathius*: Ἀπολύτως πατέρα ἐν τούτοις λέγει ὡς ἀρχέτυπον. τοὺς γὰρ ἐν ἀνθρώποις πατέρας ἀφιδρύματα τοῦ τοιούτου πατρὸς Διός φασιν οἱ παλαιοί: *absolutè Patrem ut archetypum in hisce dicit. Veteres enim dicunt patres inter homines esse exempla hujusmodi patris Jovis.* Veteres illi, quicumque sint, fallebantur; nam erant patres ante Jovem, Cœlus, Saturnus, & alii Dii, quos memoravit *Hesiodus*. Ab hominibus translata ea vox est ad Deos illos, quia homines priùs fuerunt, quàm ejusmodi Dii. Plura exempla, ex quibus constat *pater* esse dignitatis vocabulum, vide apud *Adr. Turnebum*, in Adversariis Lib. XIII. c. 8. Si prima origo vocis quæratur, derivandam crediderim à prisca radice פטר *patar*, quæ apud Arabas, & Æthiopas, significat *condidit*, *creavit*, unde פטיר *patir* est creator. *Clericus.*

458. Τοῦ καὶ ὑπὸ βροντῆς καὶ τὰ ἑξῆς] Postquàm Jovem miscuerant cum summo Numine, ei fulmina tribuerunt; quæ cùm & è nubibus mittantur, & à causa ignota oriantur, Numinis manu mitti credebantur. Antiquiori ævo, non dubitabant

* *Jup-*

Cujus & à tronitru concutitur lata terra.
Atque illos quidem deglutiebat Saturnus magnus, quicumque
Ex utero sacro matris ad genua venerat:
Hæc agitans, ne ullus clarorum filiorum Cœli
Alius inter Immortales haberet regium decus.
Audierat enim ex Terra, & Cœlo stellis micante,
Quòd sibi fatale esset suo à filio domari,

---

* *Juppiter, an venti discussâ nube tonarent,*
sed horrendum illum fragorem Deo ipsi acceptum ferebant. *Clericus.*

459. Καὶ τοὺς μὲν κατέπινε Κρόνος μέγας] Scimus quibus allegoriis Græculi hoc Saturni factum interpretari & ad commodum sensum redigere conati sint; sed omnia sunt somnia, antiquitatis, rationísque suffragiis destituta. Si rem ipsam expendamus, veterémque Saturniæ ætatis Linguam consulamus, facilè intelligemus Saturnum, ne à liberis suis solio dejiceretur, ex quo ipse patrem deturbaverat, eos in carcerem conjecisse; unde postea egressi quod timuerat perfecerunt, ut in sequentibus docet *Hesiodus.* Ex ventre nihil egreditur præter excrementa; à morte nihil prorsus redit. Itaque quoniam *deglutiti* illi liberi Saturni redierunt, eos neque verè *deglutitos*, neque occisos oportet fuisse. Error Poëtarum natus est ex voce ambigua, quæ & *deglutire* & *abscondere* significat. Ea est radix בלע *balah*, quæ utrumque significatum obtinet; & quam cùm hîc κρύπτειν vertere debuissent Græci, transtulerunt καταπίνειν. Quod autem dicimus *Saturnum* abdidisse liberos in carcerem, id iis mirum non erit, qui legerint simile quid à Cœlo factum esse; qua de re, vide dicta ad vss. 156 & 158. *Clericus.*

464. Οὕνεκά οἱ πέπρωτο] Veteres Poëtæ Τύχην ignorabant, noverant πεπρωμένην, seu μοῖραν, hoc est, fatum; sed nec immutabile putabant, nec Deos, quasi immutabile credidissent, sese gerentes inducebant, ut liquet ex hoc *Hesiodi* loco. Vide & *Aul. Gellium* Noct. Att. Lib. XIII. c. 1. Interea hinc colligere licet ab antiquissimis temporibus notum fuisse, esse nescio quam Naturam superiorem ipsis Diis, qui colebantur, ex cujus immutabili voluntate pendebant; quia, nimirum, Dii illi mortales fuerant, divinæ Providentiæ subjecti, quemadmodum ceteri homines. Postea hæc Stoïci mirum in modum incrustarunt, disputationibus suis de Fato. Grammatici interpretantur πεπρωμένην, quasi πεπερατωμένην, hoc est, προωρισμένην, *præfinitam*, nam περατόω est *finio*, ἀπὸ τοῦ πέρατος *finis.* Subintelligitur βουλὴ, quemadmodum post *fatum* subintelligendum *consilium. Clericus.*

F 465. Διὸς

* Quærentem hoc inducit Pythagoram *Ovidius* Metam. XV.

Καὶ κρατερῷ περ ἐόντι, Διὸς μεγάλου διὰ βουλάς.
Τῷ ὅγ' οὐκ ἀλαοσκοπιὴν ἔχεν, ἀλλὰ δοκεύων
Παῖδας ἑοὺς κατέπινε· Ῥέην δ' ἔχε πένθος ἄλαστον.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Δί' ἔμελλε θεῶν πατέρ' ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν
Τέξεσθαι, τότ' ἔπειτα φίλους λιτάνευε τοκῆας
Τοὺς αὐτῆς, Γαῖάν τε καὶ Οὐρανὸν ἀστερόεντα,
Μῆτιν συμφράσσασθαι ὅπως λελάθοιτο τεκοῦσα
Παῖδα φίλον, τίσαιτο δ' ἐριννῦς πατρὸς ἑοῖο
Παίδων, οὓς κατέπινε μέγας Κρόνος ἀγκυλομήτης.
Οἱ δὲ θυγατρὶ φίλῃ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο,
Καί οἱ πεφραδέτην ὅσα περ πέπρωτο γενέσθαι
Ἀμφὶ Κρόνῳ βασιλῆϊ καὶ υἱέϊ καρτεροθύμῳ.
Πέμψαν δ' ἐς Λύκτον, Κρήτης ἐς πίονα δῆμον,
Ὁππότ' ἄρ' ὁπλότατον παίδων ἤμελλε τεκέσθαι,
Ζῆνα μέγαν· τὸν μέν οἱ ἐδέξατο Γαῖα πελώρη
Κρήτῃ [ἐν] εὐρείῃ τραφέμεν ἀτιταλλέμεναί τε.
Ἔνθα μὲν ἷκτο φέρουσα θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν,
Πρώτην ἐς Λύκτον. κρύψεν δέ ἑ χερσὶ λαβοῦσα
Ἄντρῳ ἐν ἠλιβάτῳ, ζαθέης ὑπὸ κεύθεσι γαίης,

---

465. Διὸς μεγάλου διὰ βουλὰς] Additio inutilis, nam hoc ipsum dictum est superiori versu. Verùm antiquissimi Poëtæ non numerant voces. Vide versum sequentem, quem confer cum 459. *Clericus.*

466. Καὶ κρατερῷ περ ἐόντι, Διὸς μεγάλου διὰ βουλάς.] Hic versus nothus videtur. *Guietus.*

471. Μῆτιν συμφράσσασθαι] Consilium ut conferrent. *Guietus.*

472. Πατρὸς ἑοῖο] An ἀνδρὸς ἑοῖο? hoc est, viri sui, Saturni furentis. placet. versu sequ. παίδων subintellige ἕνεκα. *Guietus.*

475. Καί οἱ πεφραδέτην] Et ei declararunt. *Guietus.*

477. Λύκτον] *Homerus* Λύττον vocavit, ut docet *Strabo* Lib. X. quamvis Codices nostri habeant Λύκτον, non aliter ac apud *Hesiodum*. Vide *Is. Casaubonum* ad *Strabonem*, qui tamen Casaubonus perperam abit à *Strabone*. Λύττον vera est lectio, ut ex hac historia colligere licet. Rhea enim *latibulum* quærebat, hoc est Phœniciè לטון *lytton*, aut לוטון *louton*, à radice לוט quæ significat *occultavit*, ut & לאט, apud Hebræos. Huc accedunt nummi antiqui Lyttorum, in quibus hoc oppidum dicitur ΛΥΤΤΙΟΝ. Vide illustrem ac eruditum virum

Quamvis robusto, Jovis magni per consilia.
Ideòque hic non vanam speculationem habuit, sed insidias struens
Filios suos devorabat: Rheam autem tenebat luctus gravis,
Sed quando jam Jovem erat Deorum patrem atque virorum
Paritura, jam tum caris supplicabat parentibus
Suis, Terræque, & Cœlo stellato,
Consilium ut conferrent, quo pacto occultaret pariens
Filium carum, possétque ulcisci furias patris sui
Contra filios, quos devorabat ingens Saturnus versutus.
Illi verò filiæ dilectæ auscultarunt & morem gesserunt,
Et ei commemorarunt, quæcumque fatis constitutum esset fieri
Circa Saturnum regem, & filium magnanimum.
Miserunt autem in Lyctum, Cretæ in pinguem tractum,
Cùm minimum natu filiorum esset paritura,
Jovem magnum. hunc quidem ipsi suscepit Terra vasta
In Creta lata educandum & enutriendum ab infantia.
Tum quidem pervenit ferens celerem per noctem nigram,
Primùm ad ipsam Lyctum: abscondit autem ipsum manibus pre-
Antro in excelso, divinæ sub latebris terræ, (hensum

---

rum *Ezech. Spanhemium* in Hymnum Callimachi in Apollinem ✝. 33. *Strabo* docet Gortynam centum Stadiis à Lytto abesse, Lyttum verò à mari Libyco octoginta, pag. 328. Ed Genev. *Is. Casauboni.* Clericus.

Ibidem: Δῆμον] *Tractum* vertimus non *populum*, propter adjunctum Epithetum; quod tractui meliùs convenit, quàm populo. Δῆμος *tractus* dictus est ab אדמא *adamo*, terra; deinde tractûs incolæ eâ voce significati. *Clericus.*

477. Πέμψαν δ' ἐς Λύκτον] Scilicet αὐτήν. *Guietus.*

481. Ἔνθα μιν ἵκτο] Hic cum duobus sequentibus sunt nothi. *Guietus.*

482. Πρώτην ἐς Λύκτον] Cùm *Rhea* Lyttum, mediterraneam urbem, itura, appulisset in Cretam, peperit antequàm eò perveniret; atque ex eo loco delatus primùm infans est Lyttum à Cretensibus: (nam *terra* sunt *incola terra*) deinde translatus in montem Ægæum, procul situm à Lytto. Hoc indicat vox πρώτην, quæ ridiculè abundaret nisi δεύτερον, *secundùm*, aliò translatus fuisset Jupiter. Hoc observamus, quia non est à viro doctissimo animadversum. *Clericus.*

Αἰγαίῳ ἐν ὄρεϊ πεπυκασμένῳ ὑλήεντι.
Τῷ δὲ σπαργανίσασα μέγαν λίθον ἐγγυάλιξεν
Οὐρανίδῃ μέγ' ἄνακτι, θεῶν προτέρῳ βασιλῆϊ.
Τὸν τόθ' ἑλὼν χείρεσσιν ἑὴν ἐγκάτθετο νηδὺν,
Σχέτλιος· οὐδ' ἐνόησε μετὰ φρεσὶν ὥς οἱ ὀπίσσω
Ἀντὶ λίθου ἑὸς υἱὸς ἀνίκητος καὶ ἀκηδὴς
Λείπεθ', ὅ μιν τάχ' ἔμελλε βίῃ καὶ χερσὶ δαμάσσας
Τιμῆς ἐξελάαν, ὁ δ' ἐν ἀθανάτοισιν ἀνάξειν.
Καρπαλίμως δ' ἄρ' ἔπειτα μένος καὶ φαίδιμα γυῖα
Ηὔξετο τοῖο ἄνακτος· ἐπιπλομένου δ' ἐνιαυτοῦ,
Γαίης ἐννεσίῃσι πολυφραδέεσσι δολωθεὶς,
Ὃν γόνον ἂψ ἀνέηκε μέγας Κρόνος ἀγκυλομήτης
Νικηθεὶς τέχνῃσι βίηφί τε παιδὸς ἑοῖο.
Πρῶτον δ' ἐξήμησε λίθον, πύματον καταπίνων.

---

484. **Αἰγαίῳ ἐν ὄρει**] Rectè idem vir eruditissimus ita legendum esse animadvertit, ex Scholiaste, & collem Idæi montis intelligendum. Jupiter aut ab hoc monte, aut à clypeo capræ pelle tecto, dictus est *αἰγίοχος*, hoc est, aut *habitans Ægæum montem*, aut *habens Ægidem*, seu clypeum quem dixi. Non possum tamen non obiter Lectorem monere de ambiguitate vocis Phœniciæ צבאות *tsebaoth*, quæ & *exercitus*, & *capreas significat*, & conjungi solet ab Hebræis cum nomine Dei, qui dicitur יהוה צבאות *jahvoh tsebaoth*; quæ possunt verti *Jahvoh caprearum*, aut *Jahvoh exercituum*. An perperam verterunt Græci loquutionem Phœniciam, ut de summo suo numine dicerent quod à Phœnicibus de Deo vero dici audiverant? *Clericus*.

484. **Ἀργαίῳ ἐν ὄρεϊ**] Αἰγαίῳ ἐν ὄρεϊ. Ægæo in monte. *Guietus*.

485. **Τῷ δὲ σπαργανίσασα μέγαν λίθον ἐγγυάλιξεν Οὐρανίδῃ**] Natum hoc commentum ex ambiguitate vocis אבן *eben* quæ in Lingua Phœnicia, quemadmodum in Arabica, *lapidem*, æquè ac *filium* significabat; aut si mavis הבן *habben* sumserunt pro אבן, *eben*, filium pro lapide. Cùm Saturnus liberos suos in carcerem conjiceret, dedit ei Rhea *filium*, non suum, sed alienum pro suo. Colligere hoc est ex alia hujus fabulæ circumstantia. Lapis ille vocabatur *Abaddir*, quod videtur esse idem ac אבן דיר *eben dir*, quorum prius *filium*, posterius *alienum* significat, solemni mutatione ז & ד, nam זר *zar* alienum sonat. *Priscianus* Lib. V. fol. 21. averso, ed. Ascensianæ: *Abadir Deus est. Dicitur & hoc nomine lapis ille, quem Saturnus dicitur devorasse, pro Jove; quem Græci βαιτύλον vocant.* De *Betulis* vide *Sam. Bochartum* Chan. Lib. II. c. 2. quamquam ab illo dissentimus de origine vocis *Abadir*, quam putat significare *lapidem rotundum*

Ægæo in monte denso sylvoso.
Huic autem fasciis involutum magnum lapidem in manus dedit
Cæli filio, præpotenti Deorum priori regi.
Quem tum arreptum manibus, suam condidit in alvum
Miser; nec cogitavit animo quòd sibi in posterum
Pro lapide suus filius invictus & securus
Superesset, qui ipsum mox esset vi & manibus domitum
Ex honore expulsurus, ipséque immortalibus esset imperaturus.
Celeriter autem deinde robur & fortia membra
Crescebant illius regis: revoluto deìn anno,
Terræ consilio astuto circumventus,
Suam sobolem iterum emisit magnus Saturnus versutus,
Victus artibus ac vi filii sui.
Primùm verò evomuit lapidem, ultimò devoratum.

---

dum; quasi verò Saturnus lapidem aut deglutierit, ut dicunt Poëtæ, aut, ut nos, in carcerem conjecerit! *Clericus.*

486. Ἐλὼ ἐγκάτθετο νηδὺν] Cùm vetustissimi Græci verbum, quod *deglutire* & *occultare* sonat, priori sensu cepissent; consequens erat, ut dicerent *Abaddirem* in ventrem Saturni descendisse. *Clericus.*

486. Μέγ' ἄνακτι] Hoc est, μεγάλῳ ἄνακτι. *Guietus.*

487. Ἑλὼ ἐγκάτθετο νηδὺν] Scribendum videtur εἰσκάτθετο. an divisim scribendum? ἑλὼ εἰς κάτθετο. *Guietus.*

490. Ὅ μοι τέχ' ἔμελλε] Hoc est, ὅς μοι. *Guietus.*

491. Ὅ δ' ἐν ἀθανάτοισιν ἀνάξειν] Nota phrasin. scribi poterat, καὶ ἐν ἀθ. ἀνάξ. an scribendum? ἠδ' ἀθανάτοισιν ἀνάξειν. placet. *Guietus.*

492. Καρπαλίμως δ' ἄρ' ἔπειτα] Hic cum sequentibus novem versibus sunt subditirii. *Guietus.*

493. Ἐπιπλομένου δ' ἐνιαυτοῦ] Nisi sit hîc immanis περιττολογία Poëtica, legendum ἐπιπλομένων ἐνιαυτῶν, *revolutis annis*, nam Jupiter non est tantus factus, vertente anno, ut Patri insidiari posset. *Cleric.*

493. Ἐπιπλομένου δ' ἐνιαυτοῦ] Alii ἐπιπλομένων ἐνιαυτῶν. *Guietus.*

494. Γαίης ἐννεσίῃσι] ἴω, ἵημι, συνίημι, συνέσις, ἐνίω, ἔνεσις, ἐνεσίη, & geminato ν ἐννεσίη. Sic ab ἴω, ἰὸς, ἰότης, ἰότητος idem. *Guietus.*

495. Ὃν γόνον ἄψ ἀνέηκε] Postea est ἐξήμεσε, *evomuit*. Hoc est, carcere emisit. Quemadmodum verbum quod significat *deglutire*, & quod antea diximus perperam intellectum, sonat etiam *abdere*: ita verbum קיא *Ko*, quod est *vomere*, tralatitio significatu est *ejicere*, *emittere*. Sic terra Chananæa dicitur *evomuisse*, hoc est, ejecisse *incolas suos*, Levitic. XVIII, 28. Similiter Saturnus fertur *evomuisse* filios, quos *deglutierat*; hoc est, emisisse carcere, in quem eos abdiderat. *Clericus.*

Τὸν μὲν Ζεὺς στήριξε κατὰ χθονὸς εὐρυοδείης
Πυθοῖ ἐν ἠγαθέῃ, γυάλοις ὑπὸ Παρνησοῖο,
Σῆμ' ἔμεν ἐξοπίσω, θαῦμα θνητοῖσι βροτοῖσι.
Λῦσε δὲ πατροκασιγνήτους ὀλοῶν ἀπὸ δεσμῶν
Οὐρανίδας, οὓς δῆσε πατὴρ ἀεσιφροσύνῃσιν.
Οἵ οἱ ἀπεμνήσαντο χάριν εὐεργεσιάων,
Δῶκαν δὲ βροντὴν, ἠδ' αἰθαλόεντα κεραυνὸν,
Καὶ στεροπήν· τὸ πρὶν δὲ πελώρη Γαῖα κεκεύθει·
Τοῖς πίσυνος, θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει.
Κούρην δ' Ἰαπετὸς καλλίσφυρον Ὠκεανίνην
Ἠγάγετο Κλυμένην, καὶ ὁμὸν λέχος εἰσανέβαινεν.
Ἡ δέ οἱ Ἄτλαντα κρατερόφρονα γείνατο παῖδα.

---

498. Τὸν μὲν Ζεὺς στήριξε, καὶ τὰ ἑξῆς] Malè intellecto historiæ initio, cetera Poëtæ ei errori consentanea finxerunt. *Clericus.*

501. Πατροκασιγνήτους] Hoc est, Titanas, à quibus etiam sibi metuebat Saturnus. *Clericus.*

Δῶκαν δὲ βροντὴν καὶ τὰ ἑξῆς] Non propriè hoc intelligendum, nam Cyclopes soli crediti sunt fabricare fulmen; sed dicuntur Titanes fulmine Jovem donasse, quòd ei regnum detulerint; quod cùm postea cum divinitate confusum sit, Deus autem crederetur fulmen mittere, ideò qui Jovem Regem fecerunt, ei fulmen tradidisse hìc dicuntur. *Clericus.*

502. Οὐρανίδας] Τοὺς κύκλωπας, ut suprà. *Guietus.*

Ibid. Ἀεσιφροσύνῃσιν] Ab ἄω, ὁρμῶ, ἄτη, ἀάω, ἄεσις. Hesych. ἄεσις, πόνος, βλάβη. idem ἀεσιφροσύνῃσιν, ἀνοίαις. ἀεσίφρων, hoc est, φρενοβλαβής, ἄνους Guietus.

505. Τὸ πρὶν δὲ πελώρη] An scribendum? τὰ πρίν γε πελώρη. *Guietus.*

506. Τοῖς πίσυνος θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει.] Cùm Deus post fata factus crederetur, eadem operâ fulmen tractare existimatus est. *Clericus.*

507. Κούρην δ' Ἰάπετος] Eruditi vulgò volunt hunc fuisse *Japhethum* Noachi filium, cujus posteri Europam incoluerunt. Quod dubium non esset, si omnes populi Europæi à Japeto originem duxisse dicerentur. Attamen quia vetustissimæ historiæ postea interpolatæ sunt innumeris mendaciis, mirum non est, si farrago vero & falso mista secum non satis consentiat. Sed & veri fortè vestigium in eo est quòd ab aliis *Prometheus*, Japeti filius, humani generis conditor fuisse dicitur; quia omnes, aut propemodum omnes Europæi ex Japhetho ejus patre oriundi sunt. Vide *Apollodorum* Biblioth. Lib. 1. c. VIII. §. 1. & *Hygini* Fab. CXLII. *Clericus.*

509. Ἡ δὲ

Illum quidem Jupiter firmiter defixit in terram spatiosam
Pytho in divina, in amfractu Parnassi,
Monumentum ut sit in posterum, miraculum mortalibus hominibus.
Solvit verò patruos noxiis à vinculis
Cœligenas, quos vinxerat pater ex amentia.
Qui ipsi retulerunt gratiam beneficiorum,
Dederúntque tonitru, atque candens fulmen,
Et fulgur; quæ antea immanis terra occultaverat:
Quibus confisus, mortalibus atque immortalibus imperat.
Puellam porrò Japetus pulcram Oceanidem
Duxit Clymenen, & eumdem lectum conscendit.
Ipsa verò ei Atlantem magnanimum peperit filium:

---

509. Η῾ δέ οἱ Ἄτλαντα κρατερόφρονα γείνατο παῖδα] Hic postea dicitur cœlum sustinere, in terræ finibus, è regione Hesperidum. Credibile est hunc conditorem fuisse Atlantiorum populorum, qui ultimam Africam incolebant, circa montem Atlantem. Is mons, propter summam altitudinem, videbatur sustinere cœlum, & quia ad ultimum occasum situs credebatur, qua in parte existimabant cœlum terris incumbere. Dictus autem est התלא *hathla*, aut simili nomine, à radice תלה *thalah*, hoc est, *pendere*, quia altissimæ rupes pendere videntur, aut quia *suspensum* sustinere censebatur cœlum. Nomen montis inditum videtur primo eorum duci, qui ejus juga, aut valles cultum iverunt. Certè *Herodotus* scripsit vicinos populos *Atlantas* dictos Lib. IV. c. 184. Τοῖσι, inquit, οὔνομα ἐστὶ Ἄτλαντες, οἳ ἀνώνυμοί εἰσι μοῦνοι ἀνθρώπων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν: *hisce nomen est Atlantibus, qui sine nomine* (nempe, proprio singulorum, ut postea docet) *sunt soli hominum quos norimus.* Ideò fortè Atlas in montem mutatus fingitur. Eum ita describit *Pomponius Mela* Lib. III. c. 10. postquàm dixit media Africæ, ad occidentem, exusta esse: *Exustis*, inquit, *insulæ opposita sunt, quas Hesperidas tenuisse memoratur. In arenis mons est Atlas densè consurgens, verùm incisis undique rupibus præceps, invius, & quo magis surgit exilior; qui quòd altiùs quàm conspici potest, usque in nubila erigitur, cœlum & sidera non tangere modò vertice, sed sustinere quoque dictus est.* *Herodotus* hæc de eo monte antea scripserat Lib. IV. c. 184. ἐστὶ στεινὸν καὶ κυκλοτερὲς πάντῃ. ὑψηλὸν δὲ οὕτω δή τι λέγεται ὡς τὰς κορυφὰς αὐτοῦ οὐχ οἷά τε εἶναι ἰδέσθαι. οὐδέκοτε γὰρ αὐτὰς ἀπολείπειν νέφεα οὔτε θέρεος, οὔτε χειμῶνος. τοῦτο ΚΙΟΝΑ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσιν οἱ ἐπιχώριοι εἶναι: *est angustus & undique rotundus, & ut fertur adeò excelsus, ut ejus summa juga nequeant cerni; numquam enim iis desunt nubes, neque æstate, neque hyeme. Hunc* COLUMNAM *cœli esse dicunt incolæ.* Clericus.

Τίκτε δ' ὑπερκύδαντα Μενοίτιον, ἠδὲ Προμηθέα
Ποικίλον, αἰολόμητιν· ἁμαρτίνοόν τ' Ἐπιμηθέα,
Ὃς κακὸν ἐξ ἀρχῆς γένετ' ἀνδράσιν ἀλφηστῇσι·
Πρῶτος γάρ ῥα Διὸς πλαστὴν ὑπέδεκτο γυναῖκα
Παρθένον. ὑβριστὴν δὲ Μενοίτιον εὐρύοπα Ζεὺς
Εἰς ἔρεβος κατέπεμψε, βαλὼν ψολόεντι κεραυνῷ,
Εἵνεκ' ἀτασθαλίης τε καὶ ἠνορέης ὑπερόπλου.
Ἄτλας δ' οὐρανὸν εὐρὺν ἔχει κρατερῆς ὑπ' ἀνάγκης,
Πείρασιν ἐν γαίης, πρόπαρ Ἑσπερίδων λιγυφώνων
Ἑστηὼς, κεφαλῇ τε καὶ ἀκαμάτῃσι χέρεσσι.

---

510. Τίκτε δ' ὑπερκύδαντα Μενοίτιον] Hic Menœtius postea dicitur ὑβριστὴς, *flagitiosus*, *contumeliosus*, quod non abit à significatione radicis מנת *menath*, quæ, apud Chaldæos, significat *terruit*. Clericus.

Ἠδὲ Προμηθέα] Προμηθεὺς & Ἐπιμηθεὺς nomina Græca sunt, non quæ antiquissimâ Linguâ primorum Græciæ colonorum imposita hisce Titanibus fuerant. Vel, si mavis, cognomina sunt, quæ loco nominum postea fuerunt, cùm longa ætas ea oblivione sepeliisset. Προμηθεὺς dictus est ἀπὸ τοῦ προμανθάνειν, *prædiscere*, quod prudentis est; Ἐπιμηθεὺς verò ἀπὸ τοῦ ἐπιμανθάνειν *in ipsa re discere*, quod est improvidi. Si audimus *Sam. Bochartum*, * nomen verum *Promethei* fuit *Magog*, quia 1. ut Japhethi filius Magog: ita Japeti Prometheus: 2. Caucaso Prometheus affixus fuisse fingitur, quia vel ipse, vel gens Scytharum ab ipso oriunda in Caucaso fixerat sedes: 3. dicitur ignem è cœlo in terram detulisse, quia metallis, circa Caucasum montem effossis, artem metalla igne excoquendi illic aut invenit, aut restituit. Liquet hoc ex Prometheo vincto *Æschyli*, ubi sic loquens inducitur:

Χαλκὸν, σίδηρον, ἄργυρον, χρυσόν τε τίς
Φήσειεν ἂν πάροιθεν ἐξευρεῖν ἐμοῦ;

Æs, ferrum, argentum, aurúmque quis dixerit se ante me invenisse? 4. Fabula de Promethei hepate, vel corde, quod à vulturibus erosum contabescit, videtur niti nomine *Magog*; est enim ab Hebræo מוג *moug*, vel מגג *magag*, quod est *liquefieri*, *contabescere*. Hæc *Bochartus*, quæ si vera sunt, fortasse verum nomen Epimethei fuit *Gog*; filius enim alius Japhethi sic vocabatur, qui *Magogi* vicinus erat, hoc est, non procul à Caucaso habitabat; qua de re, vide eumdem virum doctissimum, in Phalegi Lib. III. c. 13. Dictus autem fuerit Epimetheus *Gog*, à radice אגג quæ apud Arabas significat *arsit*, *flagravit*,

* *In Phalegi Lib.* 1. *c.* 2.

Peperit prætereà gloriâ præsignem Menœtium, atque Prometheum
Varium, versipellem: stultúmque Epimetheum,
Qui noxa statim ab initio fuit hominibus inventoribus rerum.
Primus enim Jovis filiam suscepit mulierem
Virginem. flagitiosum verò Menœtium latè videns Jupiter
In Erebum detrusit, feriens ardenti fulmine,
Propter improbitatem & fortitudinem insolentem.
Atlas verò cœlum latum sustinet, dura ex necessitate,
Finibus in terræ, è regione Hesperidum argutarum
Stans, capitéque & indefessis manibus.

---

vit, eò quòd exarserit amore mulierum; quòd significatur Pandoræ fabulâ, ut mox videbimus. At si Prometheus & Epimetheus iidem ac Gog & Magog statuantur esse & Japhethi filii, quæret quispiam, qui Jovi coævi fuerint quem existimamus non ita multò ante tempora Abrahami Patriarchæ vixisse? Sed longævitas vitæ humanæ, eâ ætate, rem extra dubitationis aleam ponit, & ex Chronologia Mosaïca liquet Noachum multis annis, post natum Abrahamum mortuum fuisse. *Clericus.*

510. Ποικίλον, αἰολόμητιν] Hæc & quæ postea dicuntur de prudentia & calliditate Promethei, confirmantur iis quæ de illo habet *Æschylus*, qui in *Prometheo vincto*, omnium fermè artium inventorem facit. Plurimis enumeratis, ita eum loquentem inducit:

Βραχεῖ δὲ μύθῳ, πάντα συλλήβδην μάθε·
Πᾶσαι τέχναι βροτοῖσιν ἐκ Προμηθέως.

Brevi oratione, omnia simul accipe: omnes artes mortalibus à Prometheo profecta sunt. Clericus.

511. Ἀμαρτίνοόν τ' Ἐπιμηθέα] Imprudentia Epimethei in eo videtur sita fuisse, quòd Pandoram à Diis missam uxorem duxerit, ut sequente versu docet *Hesiodus*, & pluribus in sequentibus à ✠. 570. & in Operibus & Diebus, ✠. 60. *& seqq.* Videntur autem Pandorâ significari formosæ mulieres, quibus fortè nimiùm dediti populi, qui erant inter mare Caspium & Pontum Euxinum. Certè etiamnum hodie pulcris mulieribus abundat ea ora, nec aliis fermè Gynæcea Regum Persarum, Turcarum & Indorum sunt referta. Quod oriri videtur ex cœlo, quod idem temporibus Jovis fuit, ac nunc est. *Clericus.*

518. Πείρασιν ἐν γαίης καὶ τὰ ἑξῆς] Vide not. ad ✠. 215. *Clericus.*

518. Πρόπαρ Ἑσπερίδων] Ex πρὸ & παρὰ compositum, cui τὸ πάρος, & πάροιθε, σύστοιχα. *Guietus.*

519. Ἑστηὼς κεφαλῇ τε καὶ ἀκαμάτοισι χέρεσσι] Hic versus addititius videtur. *Guietus.*

520. Δῆα

Ταύτην γάρ οἱ μοῖραν ἐδάσατο μητίετα Ζεύς.
Δῆσε δ' ἀλυκτοπέδῃσι Προμηθέα ποικιλόβουλον,
Δεσμοῖς ἀργαλέοισι μέσον διὰ κίον' ἐλάσας.
Καί οἱ ἐπ' αἰετὸν ὦρσε τανύπτερον. αὐτὰρ ὅγ' ἧπαρ
Ἤσθιεν ἀθάνατον· τὸ δ' ἀέξετο ἶσον ἁπάντῃ
Νυκτὸς, ὅσον πρόπαν ἦμαρ ἔδοι τανυσίπτερος ὄρνις.
Τὸν μὲν ἄρ' Ἀλκμήνης καλλισφύρου ἄλκιμος υἱὸς
Ἡρακλέης ἔκτεινε, κακὴν δ' ἀπὸ νοῦσον ἄλαλκεν
Ἰαπετιονίδῃ, καὶ ἐλύσατο δυσφροσυνάων·
Οὐκ ἀέκητι Ζηνὸς Ὀλυμπίου ὑψιμέδοντος,
Ὄφρ' Ἡρακλῆος Θηβαγενέος κλέος εἴη
Πλεῖον ἔτ' ἢ τοπάροιθεν ἐπὶ χθόνα πουλυβότειραν.
Ταῦτ' ἄρα ἁζόμενος τίμα ἀριδείκετον υἱόν·
Καί περ χωόμενος, παύθη χόλου, ὃν πρὶν ἔχεσκεν
Οὕνεκ' ἐρίζετο βουλὰς ὑπερμενέϊ Κρονίωνι.

---

520. *Δῆσε δ' ἀλυκτοπέδῃσι Προμηθέα ποικιλόβουλον.*] Omnes Poëtæ in monte Caucaso factum testantur. Itaque ex quatuor fratribus unus in extremam Africam navibus aufugit ex Imperio Jovis, hoc est, ex Græcia, & præsertim Thessalia; alius verò per Bosporum Thracium & Pontum Euxinum in Colchidem ivit. Credibile est nonnullos, tyrannidem Jovis fugientes, in extremum orbem se se contulisse. Dicitur autem vinxisse Prometheum in Caucaso, eò quòd illuc compulsum, non passus fuerit in Græciam redire, non aliter ac si catenis vinctum illic tenuisset. *Clericus.*

522. *Δεσμοῖς ἀργαλέοισι διὰ κίον' ἐλάσας*] Hæc pertinent ad descriptionem vinculorum, qua in re ingenio suo Poëtæ, prout voluerunt, indulserunt. *Clericus.*

522. *Διὰ κίον' ἐλάσας*] Τμῆσις, διελάσας. *Guietus.*

523. *Καί οἱ ἐπ' αἰετὸν ὦρσε τανύπτερον*] Alii vultures dicunt, quia Poëtæ, in circumstantiis describendis, omnia sibi licere putant. *Clericus.*

Ibidem. ——— *αὐτὰρ ὅγ' ἧπαρ Ἤσθιεν ἀθάνατον.*] Hæc ipsa res est, quæ consideranda est, omissis omnibus παρέργοις. Si autem Phœniciâ Linguâ *Jecur* dicere velimus, utemur voce כבד *chabed*, quæ efferri, iisdem servatis consonantibus, potest *chabod*; quæ vox non rarò *divitias* significat. Itaque similitudine vocum decepti, pro *divitiis* Promethei, dixerunt ejus *jecur*. Nimirum, cùm Prometheus metalla exerceret circa Caucasum, neque fodinas umquam exhaurire posse videretur; vulgò ferebant quod interdiu è fodinis hauriebatur, id noctu

Hanc enim ipsi sortem destinavit prudens Jupiter.
Ligavit verò firmissimis compedibus Promethea versutum,
Vinculis duris mediam in columnam affigens.
Et ei aquilam immisit expansis alis: ceterùm hæc hepar
Comedebat æternum: quin ipsum crescebat tantùm ubique
Noctu, quantùm toto die edisset extentas alas habens avis.
Hunc quidem Alcmenæ formosæ fortis filius
Hercules occidit, malam verò pestem profligavit
Ab Japetionida, & liberavit ab ægritudine:
Non invito Jove Olympio in alto imperante,
Quò Herculis Thebis geniti gloria esset
Major etiam quàm antea, super terram multos pascentem.
Ob id itaque veneratus honorabat præclarum filium.
Et, licèt succensens, remisit iram, quam priùs habuerat,
Eò quòd contendisset consilio cum præpotenti Jove.

---

noctu iterum crescere, ut significarent exhauriri non magis posse fodinas, quàm si tantumdem metallorum enatum fuisset singulis noctibus, quantùm quotidie effodiebatur. Hinc nata fabula, quæ ornamentis poëticis adaucta paullatim nimiùm quantùm ab origine recessit. *Clericus.*

523. Ἐπ' αἰετὸν ὦρσε] *ἐπῶρσε.* *Guietus.*

524. Τὸ δ' ἀέξετο ἶσον ἁπάντη] An? *τόσσον ἁπάντη, undique.* Guietus.

527. Ἡρακλέης ἔκτεινε] Non Thebanus, sed alius multò antiquior, Tyrius חרכל *barochel*, hoc est, mercator, qui navibus Colchidem petiit & incolas fortè nonnullos illinc in Græciam transtulit. Plures fuisse Hercules ostendemus, in Diss. de Hercule. Sed Bœotus vates populari suo tribuit, quæ antiquioris erant. *Clericus.*

532. Ταῦτ' ἄρα ἀζόμενος τίμα ἀριδείκετον υἱόν] Est versus suppositítius. *Guietus.*

534. Ἐρίζετο βουλὰς] Subintellige *κατὰ*, certavit, nimirum, artibus cum Jove; quem etiam fefellit in convivio, ut in sequentibus docet *Hesiodus.* Itaque *βουλαὶ* sunt hîc *τέχναι*, *artes*, quâ voce non semel in sequentibus utitur Poëta. *Clericus.*

534. Οὕνεκ' ἐρίζετο βουλὰς ὑπερμενέϊ Κρονίωνι] Hic quoque est suppositítius. *Guietus.*

Καὶ γὰρ ὅτ᾽ ἐκρίνοντο θεοὶ θνητοί τ᾽ ἄνθρωποι
Μηκώνῃ, τότ᾽ ἔπειτα μέγαν βοῦν πρόφρονι θυμῷ
Δασσάμενος προύθηκε, Διὸς νόον ἐξαπαφίσκων.
Τῷ μὲν γὰρ σάρκας τε καὶ ἔγκατα πίονι δημῷ
Ἐν ῥινῷ κατέθηκε, καλύψας γαστρὶ βοείῃ·
Τῷ δ᾽ αὖτ᾽ ὀστέα λευκὰ βοὸς δολίῃ ἐπὶ τέχνῃ
Εὐθετίσας κατέθηκε, καλύψας ἀργέτι δημῷ.
Δὴ τότε μιν προσέειπε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
Ἰαπετιονίδη, πάντων ἀριδείκετ᾽ ἀνάκτων,
Ὦ πέπον, ὡς ἑτεροζήλως διεδάσσαο μοίρας.
Ὣς φάτο κερτομέων Ζεὺς ἄφθιτα μήδεα εἰδώς·
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε Προμηθεὺς ἀγκυλομήτης,
Ἦκ᾽ ἐπιμειδήσας· (δολίης δ᾽ οὐ λήθετο τέχνης)
Ζεῦ κύδιστε, μέγιστε θεῶν αἰειγενετάων,
Τῶν δ᾽ ἕλευ ὁπποτέρην σε ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἀνώγει.
Φῆ ῥα δολοφρονέων. Ζεὺς δ᾽ ἄφθιτα μήδεα εἰδὼς
Γνῶ ῥ᾽ οὐδ᾽ ἠγνοίησε δόλον. κακὰ δ᾽ ὄσσετο θυμῷ
Θνητοῖς ἀνθρώποισι, τὰ καὶ τελέεσθαι ἔμελλεν.
Χερσὶ δ᾽ ὅγ᾽ ἀμφοτέρῃσιν ἀνείλετο λευκὸν ἄλειφαρ.

---

535. Ὅτ᾽ ἐκρίνοντο θεοὶ, θνητοί τ᾽ ἄνθρωποι.] Dii dicuntur hîc Saturni liberi, aliique eorum socii; homines verò incolæ, ut videtur, Peloponnesi, quos fortè sibi subjicere volebat Jupiter. Hujus contentionis nulla, quod equidem sciam, alibi occurrit mentio. Interea hinc quoque apparet Deos & homines ejusdem fuisse generis, hoc est, mortales, sed nobilitate & opibus antecelluisse Deos. *Clericus.*

535. Καὶ γὰρ ὅτ᾽ ἐκρίνοντο θεοὶ] An de sacrificiis fuit illa disceptatio. Vide Scholiast. *Guietus.*

536. Μηκώνῃ] Hoc est, Sicyone, vetustissima urbe Peloponnesi; cujus Reges antiquissimi Græciæ habebantur. Certè *Eusebius* Ægialeum, primum Sicyonis Regem, æqualem facit Nino & Abrahamo. Vide initium ejus *Chronicorum Canonum.* *Strabo* autem docet Sicyonem priùs Meconen dictam. Τὴν Σικυῶνα πρότερον Μηκώνην ἐκάλουν, *Sicyonem priùs vocabant Meconen.* Lib. VIII. p. 265. Ed. Genevensis. Hinc emendandus Scholiastes, cujus verba sunt hîc corruptissima. Urbs est Achaïæ propriè dictæ, non Argolidis, ut ille perperam habet. *Clericus.*

537. Δασσάμενος προύθηκε) Ut eligeret Jupiter quem vellet, ita

ut

Etenim quando disceptabant inter se Dii mortalésque homines
Mecone, ibi tum magnum bovem volente animo
Divisum proposuit, Jovis mentem fallens.
Nam hac quidem parte carnésque & intestina cum pingui adipe
In pelle deposuit, tegens ventre bubulo:
In altera rursum ossa alba bovis, dolosâ arte,
Ritè disponens recondidit tegens candidâ arvinâ.
Jámque tum ipsum allocutus est pater hominúmque Deorúmque:
Japetionida omnium illustrissime regum,
O amice, quàm iniquè partitus es portiones!
Sic dixit latenter eum carpens Jupiter perpetua consilia sciens.
Hunc vicissim alloquutus est Prometheus vafer,
Tacitè arridens: (dolosæ autem non immemor erat artis)
Jupiter gloriosissime, maxime Deorum sempiternorum,
Harum elige utram tibi in pectoribus animus suadet.
Dixit sanè dolosa cogitans. Jupiter autem æterna consilia sciens
Cognovit certè, nec ignoravit dolum: mala autem concipiebat animo
Adversùs homines mortales, quæ & perficienda erant.
Manibus verò hic utrisque sustulit album adipem.

---

ut altera pars Diis cederet, altera hominibus. Quod factum videtur diremto certamine, cùm victor esset Jupiter. *Clericus.*

537. Διὸς νόον ἐξαπαφίσκων] Scribendum videtur ἐξαπαφίσκων, *Guietus.*

538. Τῷ μὲν γὰρ σάρκας] Scribendum videtur τῇ μὲν γὰρ σάρκας, ut & versu 540. pro τῷ δ' αὖτ' ὀστέα, τῇ δ' αὖτ' ὀστέα. in quo & pro ἐπὶ τέχνῃ, an? ὑπὸ τέχνῃ. ut & ℣. 555. *Guietus.*

543. Πάντων ἀριδείκετ' ἀνάκτων] *Reges* hîc sunt *Dii*, ut alibi sæpè. Prometheus hîc dicitur inter omnes Deos conspicuus, nimirum, artium variarum peritiâ. *Clericus.*

551. Γνῶ ῥ' οὐκ ἠγνοίησε] *Scivit, neque ignoravit.* Hoc est, planè sciebat. Sic frequenter loquuntur Hebræi & omnis generis Scriptores. Vide quæ notavimus ad Gen. XI, 30. Ceterùm *Hesiodus* ausus non est dicere Jovem deceptum fuisse, ne Deo illudere videretur; attamen sequentia deceptum ostendunt. Nam nisi deceptus fuisset, nulla ratio erat, cur usque adeò indignaretur Prometheo, & quidem tum demum cùm ossa vidit esse sub adipe. Vide *Lucianum* in Prometheo, sive Caucaso. *Clericus.*

Ibidem. Κακὰ δ' ὄσσετο θυμῷ Θνητοῖς ἀνθρώποισι.] Quia, nimirum, hominibus apponebatur altera pars bovis. *Clericus.*

Χώσατο δὲ φρένας· ἀμφὶ χόλος δέ μιν ἵκετο θυμὸν,
Ὡς ἴδεν ὀστέα λευκὰ βοὸς, δολίῃ ἐπὶ τέχνῃ.
Ἐκ τοῦ δ' ἀθανάτοισιν ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων
Καίουσ' ὀστέα λευκὰ θυηέντων ἐπὶ βωμῶν.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἰαπετιονίδη, πάντων πέρι μήδεα εἰδώς,
Ὦ πέπον, οὐκ ἄρα πω δολίης ἐπελήθεο τέχνης.
Ὣς φάτο χωόμενος Ζεὺς ἄφθιτα μήδεα εἰδώς·
Ἐκ τούτου δ' ἤπειτα, δόλου μεμνημένος αἰεὶ,
Οὐκ ἐδίδου μελέοισι πυρὸς μένος ἀκαμάτοιο
Θνητοῖς ἀνθρώποις, οἳ ἐπὶ χθονὶ ναιετάουσιν.
Ἀλλά μιν ἐξαπάτησεν ἐῢς παῖς Ἰαπετοῖο,
Κλέψας ἀκαμάτοιο πυρὸς τηλέσκοπον αὐγὴν
Ἐν κοίλῳ νάρθηκι. δάκεν δ' ἄρα νειόθι θυμὸν
Ζῆν' ὑψιβρεμέτην, ἐχόλωσε δέ μιν φίλον ἦτορ,
Ὡς ἴδεν ἀνθρώποισι πυρὸς τηλέσκοπον αὐγήν.
Αὐτίκα δ' ἀντὶ πυρὸς τεῦξεν κακὸν ἀνθρώποισι.

---

556. Ἐκ τοῦ δ' ἀθανάτοισιν ἐπὶ χθονὶ, καὶ τὰ ἑξῆς] Videtur hoc velle *Hesiodus*, originem adolendorum ossium inde ortam; quod tamen absurdum est, cùm debuerint homines peccati potiùs abolere memoriam, & cavere ne Diis contumeliosum Promethei factum in animum revocarent. Si dixisset hinc natam consuetudinem offerendorum holocautomatum, quorum omnia comburebantur, nulla esset difficultas, in hac ejus αἰτιολογίᾳ. *Clericus.*

563. Οὐκ ἐδίδου μελέοισι πυρὸς μένος ἀκαμάτοιο] Hoc est, ut videtur, Peloponnesiis, aut aliis populis interdixit usu ignis, in officinis in quibus metalla conflabantur; ne fortè in ferrariis officinis tela fierent, aliáque arma, quibus adversùs Jovem ipsum uterentur. Nam omni usu ignis neque carere possunt homines, neque arceri. Simile interdictum memorato legere est 1. Sam. Cap. XIII, 19. *Clericus.*

566. Κλέψας ἀκαμάτοιο πυρὸς τηλέσκοπον αὐγὴν] Hoc est, invito Jove, iterum instituit ejusmodi officinas; cujus rei vestigium cernere licuit, ab antiquissimis temporibus, apud *Chalybes*; quos primos calluisse artem tractandi ferri testantur Veteres, quo factum ut ab *Æschylo* dicantur σιδηροτέκτονες, in Prometheo vincto, ℣. 688. ubi memoratis Scythis, ita loquitur Prometheus:

Λαιᾶς δὲ χειρὸς οἱ σιδηροτέκτονες
Οἰκοῦσι Χάλυβες.

Ad sinistram autem manum fabri ferrarii sunt Chalybes; nimirum, ad Ponti

Irascebatur autem mente: ira verò ejus occupabat animum,
Ut vidit ossa alba bovis, dolosâ arte.
Ex illo tempore Diis super terram genus hominum
Adolent ossa alba odoratis in aris.
Huic autem valdè indignatus allocutus est nubicogus Jupiter:
Japetionida, super omnes sapiens,
O amice, nondum sanè dolosæ oblitus es artis.
Sic dixit irâ percitus Jupiter æterna consilia sciens.
Ex illo tempore deinceps, doli memor semper,
Non dabat miseris ignem insatiabilem
Mortalibus hominibus, qui super terram habitant.
Sed ipsum decepit egregius filius Japeti,
Furatus indomiti ignis eminùs apparentem splendorem
In concava ferula. momordit verò in animo
Jovem in alto tonantem, & ad iram ejus animus commotus est,
Ut vidit inter homines ignis procul apparentem splendorem.
Protinùs autem pro igne struxit malum hominibus.

Ponti Euxini orientalia littora, quæ à sedibus Promethei non fuerunt remota. *Tzetzes* Chiliad. X. 338.

Χάλυβες ἔθνος ἔγγιστα πέλει τῆς Τραπεζοῦντος,
Οὗτοι λέγονται σίδηρον ἐφευρηκέναι πρῶτοι.
Καὶ τὸν χαλκὸν δὲ χαλυβδον, χαλκόν τι λέγουσί μοι.
Οἷα καὶ τοῦτον εὕρεμα πέλοντα τῶν χαλύβων.

Chalybes, gens est proxima Trapezunti; hi dicuntur ferrum invenisse primi. Æs etiam vocant & Chalybum & as, quasi hoc quoque sit inventum Chalybum. Virgilius Georg. I. ỳ. 58.

India mittit ebur, molles sua thura Sabæi,
At Chalybes nudi ferrum. Clericus.

570. Τεῦξεν κακὸν ἀνθρώποισι] Hoc est, formosis meretricibus immissis, populos ceteroqui fortes emollivit, quâ arte ferocem Lydorum indolem domuisse proditur Cyrus, consilio Crœsi. Cùm enim victi sæpiùs rebellassent, Crœsus sententiam rogatus de ratione quâ Lydi in officio in posterum contineri possent, inter alia hæc respondit: *πρόειπε αὐτοῖσι κιθαρίζειν τε καὶ ψάλλειν, καὶ καπηλεύειν παιδεύειν τοὺς παῖδας, καὶ ταχέως σφέας, ὦ βασιλεῦ, γυναῖκας ἀντ᾽ ἀνδρῶν ὄψεαι γεγονότας:* * *edicito illis ut liberos cytharam pulsare, psallere, & cauponari doceant; & brevi eos, ô Rex, videbis mulieres pro viris factos.* Hæ artes olim ferè perinde habebantur, quasi lenocinium exercere, ideóque

* *Herodotus* Lib I. c. 155.

Γαίης γὰρ σύμπλασσε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις
Παρθένῳ αἰδοίῃ ἴκελον, Κρονίδεω διὰ βουλάς.
Ζῶσε δὲ καὶ κόσμησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Ἀργυφέῃ ἐσθῆτι· κατὰ κρῆθεν δὲ καλύπτρην
Δαιδαλέην χείρεσσι κατέσχεθε, θαῦμα ἰδέσθαι·
Ἀμφὶ δέ οἱ στεφάνους νεοθηλέος ἄνθεσι ποίης
Ἱμερτοὺς παρέθηκε καρήατι Παλλὰς Ἀθήνη·
Ἀμφὶ δέ οἱ στεφάνην χρυσέην κεφαλῆφιν ἔθηκε,
Τὴν αὐτὸς ποίησε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις,
Ἀσκήσας παλάμῃσι, χαριζόμενος Διὶ πατρί.
Τῇ δ' ἐνὶ δαίδαλα πολλὰ τετεύχατο, θαῦμα ἰδέσθαι,
Κνώδαλ' ὅσ' ἤπειρος πολλὰ τρέφει ἠδὲ θάλασσα.
Τῶν ὅγε πόλλ' ἐνέθηκε· χάρις δ' ἀπελάμπετο πολλή,
Θαυμασίη, ζώοισιν ἐοικότα φωνήεσσιν.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τεῦξε καλὸν κακὸν, ἀντ' ἀγαθοῖο,
Ἐξάγαγ' ἔνθα περ ἄλλοι ἔσαν θεοὶ ἠδ' ἄνθρωποι,
Κόσμῳ ἀγαλλομένην γλαυκώπιδος ὀβριμοπάτρης.
Θαῦμα δ' ἔχ' ἀθανάτους τε θεοὺς θνητούς τ' ἀνθρώπους,
Ὡς εἶδον δόλον αἰπὺν, ἀμήχανον ἀνθρώποισιν.
Ἐκ τῆς γὰρ γένος ἐστὶ γυναικῶν θηλυτεράων.
Τῆς γὰρ ὀλώϊόν ἐστι γένος, καὶ φῦλα γυναικῶν
Πῆμα μέγα θνητοῖσι μετ' ἀνδράσι ναιετάουσιν,
Οὐλομένης πενίης οὐ σύμφοροι, ἀλλὰ κόροιο.
Ὡς δ' ὁπότ' ἐν σμήνεσσι κατηρεφέεσσι μέλισσαι
Κηφῆνας βόσκουσι, κακῶν ξυνήονας ἔργων,
Αἱ μέν τε πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Ἠμάτιαι σπεύδουσι, τιθεῖσί τε κηρία λευκά,
Οἱ δ' ἔντοσθε μένοντες ἐπηρεφέας κατὰ σίμβλους,

---

que *Justinus* Lib. I. c. 7. ita rem expressit: *Interjecto deinde tempore, Lydi rebellavere, occupato in aliis bellis Cyro; quibus iterum victis, arma & equi ademti, jussitque cauponias, & ludicras artes, & lenocinia exercere. Et sic gens industriâ quondam potens & manu strenua, effœminata mollitiâ, luxuriâque virtutem pristinam perdidit.* Ac sanè, ut alibi docet *Herodotus*, * τῶν Λυδῶν δήμου αἱ θυγατέρες ἐπορνεύοντο πᾶσαι, συλλέγουσαι σφίσι φερνάς, *Lydorum populi filiæ omnes prostabant, sibi dotem colligentes.* Conjicimus Epimetheo & popularibus similia contigisse, ex

* *Lib. I. c. 93.*

E terra enim conformavit perquam celebris Vulcanus
Virginis pudicæ ſimulacrum, Saturnii conſilio.
Cinxit verò & adornavit Dea cæſiis oculis Minerva
Candidâ veſte: capiti verò calyptram
Ingenioſè factam manibus impoſuit, mirum viſu:
Circùm verò ei ſerta recens florentis è floribus herbæ
Amœna impoſuit capiti Pallas Minerva:
Circúmque ei coronam auream caput poſuit,
Quam ipſe fecerat inclytus Vulcanus,
Elaborans manibus, gratificans Jovi patri.
In hac artificioſa multa cælata erant, mira viſu,
Belluæ quas Continens plurimas alit, atque Mare,
Ex illis multas in ea poſuit. gratia verò reſplendebat magna,
Mirabilis, animantibus enim ſimiles erant vivis.
Ceterùm poſtquàm effecit pulcrum malum, pro bono
Eduxit ubi alii erant Dii atque homines,
Ornatu geſtientem cæſiæ Palladis forti patre prognatæ.
Admiratio autem cepit immortaléſque Deos mortaléſque homines,
Ubi viderunt dolum exitioſum, inexplicabilem hominibus.
Ex illa enim genus eſt mulierum tenerarum.
Illius enim pernicioſum eſt genus & ſexus mulierum,
Nocumentum ingens mortales inter homines habitant,
Pernicioſæ paupertatis non comites, ſed luxûs.
Ac veluti cùm in alveariis tectis apes
Fucos paſcunt, malorum participes operum,
Illæ quidem per totum diem ad ſolem occidentem
Diurnæ laborant, & faciunt favos albos,
At illi intus permanentes coopertis in alveariis,

---

ex ℣. 590. & ſequentibus, ex quibus non difficile eſt intellectu nomine Pandoræ meretrices deſcribi. Ceteræ circumſtantiæ ſunt ornamenta Poëtica veteris hiſtoriæ. *Clericus.*

571. Γαίης γὰρ σύμπλασσε] h. e. ἐκ γαίης. Sic in ἔργοις. *Guietus.*

595. Ξυνήονας ἔργων] Hoc eſt, κακῶν ἔργων κοινωνούς, κακὰ ἔργα κοινωνοῦντας. *Guietus.*

596. Αἱ μέν τε] Scribendum videtur αἱ μέν γε. *Guietus.*

597. Κηρία λευκὰ] Hoc eſt, λαμπρὰ τὰ γλήνη. Heſych. *Guietus.*

Ἀλλότριον κάματον σφετέρην ἐς γαστέρ' ἀμῶνται.
Ὣς δ' αὔτως ἄνδρεσσι κακὸν θνητοῖσι γυναῖκας
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης θῆκε, ξυνήονας ἔργων
Ἀργαλέων. ἕτερον δὲ πόρεν κακὸν ἀντ' ἀγαθοῖο
Ὅς κε γάμον φεύγων καὶ μέρμερα ἔργα γυναικῶν,
Μὴ γῆμαι ἐθέλῃ, ὀλοὸν δ' ἐπὶ γῆρας ἵκηται,
Χήτεϊ γηροκόμοιο, ὅδ' οὐ βιότου ἐπιδευὴς
Ζώει, ἀποφθιμένου δὲ διὰ κτῆσιν δατέονται
Χηρωσταί. ᾧ δ' αὖτε γάμου μετὰ μοῖρα γένηται,
Κεδνὴν δ' ἔσχεν ἄκοιτιν, ἀρηρυῖαν πραπίδεσσι,
Τῷ δὲ ἀπ' αἰῶνος κακὸν ἐσθλῷ ἀντιφερίζει
Ἔμμεναι. ὃς δέ κε τέτμῃ ἀταρτηροῖο γενέθλης,
Ζώει ἐνὶ στήθεσσιν ἔχων ἀλίαστον ἀνίην
Θυμῷ καὶ κραδίῃ, καὶ ἀνήκεστον κακόν ἐστιν.
Ὣς οὐκ ἔστι Διὸς κλέψαι νόον οὐδὲ παρελθεῖν.
Οὐδὲ γὰρ Ἰαπετιονίδης ἀκάκητα Προμηθεὺς
Τοῖό γ' ὑπεξήλυξε βαρὺν χόλον, ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης
Καὶ πολύϊδριν ἐόντα μέγας κατὰ δεσμὸς ἐρύκει.
Βριάρεῳ δ' ὡς πρῶτα πατὴρ ὠδύσατο θυμῷ,
Κόττῳ τ' ἠδὲ Γύγῃ, δῆσε κρατερῷ ἐνὶ δεσμῷ,
Ἠνορέην ὑπέροπλον ἀγώμενος ἠδὲ καὶ εἶδος,
Καὶ μέγεθος. κατένασσε δ' ὑπὸ χθονὸς εὐρυοδείης,
Ἔνθ' οἵγ' ἄλγε' ἔχοντες ὑπὸ χθονὶ ναιετάοντες,
Εἵατ' ἐπ' ἐσχατιῇ, μεγάλης ἐν πείρασι Γαίης.
Δηθὰ μάλ' ἀχνύμενοι, κραδίῃ μέγα πένθος ἔχοντες.
Ἀλλὰ σφέας Κρονίδης τε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Οὓς τέκεν ἠΰκομος Ῥείη Κρόνου ἐν φιλότητι,
Γαίης φραδμοσύνῃσιν ἀνήγαγον ἐς φάος αὖτις.

---

602. Ἕτερον δὲ πόρεν κακὸν ἀντ' ἀγαθοῖο] Hoc est, pro bono quod ex mulierum carentia sortitus est. subintellige τούτῳ ὅσοις γάμον &c. *ei qui nuptias* &c. ordo: ἕτερον δὲ κακὸν ἀντ' ἀγαθοῖο ἔπορεν τούτῳ ὃς μὴ γαμεῖν εἰς γῆρας ἔλθῃ χήτει γηροκόμου. *Guietus.*

605. Οὐ βιότου ἐπιδευὴς] [illegible] uri, per penuriam. *Guietus.*

607. Μετὰ μοῖρα γένηται] Τμῆσις μεταγένηται, h. e. μετῇ. *Guietus.*

609. Κακὸν ἐσθλῷ ἀντιφερίζει] Hoc est, *malum pro bono obstat. Guietus.*

610. Ἀταρ-

Alienum laborem suum in ventrem metunt:
Similiter viris rem malam mortalibus mulieres
Jupiter altitonans dedit, participes operum
Molestorum. aliud verò præbuit malum pro bono
Qui nuptias refugiens, & laboriosa opera mulierum,
Non uxorem ducere velit, gravem verò attigerit senectam,
Caret quæ senectutem foveat: si non sine opibus
Vivat, mortui possessionem inter se dividunt
Remoti cognati. cui verò nuptiarum conditio contigerit,
Pudicam verò habuit conjugem, sapientem,
Huic perpetuò malum cum bono certat.
Qui verò adeptus fuerit nocentis generis fœminam,
Vivit in pectore gestans perpetuum mœrorem
Animo & corde, & immedicabile malum est.
Adeò non licet Jovis fallere consilium, neque effugere.
Neque enim Japetionides nulli injurius Prometheus
Illius evitavit gravem iram, sed necessariò,
Quamvis multiscius sit, magnum vinculum coërcet.
Briareo verò ubi primum pater iratus est animo,
Cottóque atque Gygæ, ligavit forti vinculo,
Fortitudinem immanem admiratus, atque etiam formam,
Et magnitudinem: collocavit autem sub terram latam,
Ubi illi dolores habentes sub terra agentes,
Sedent in extrema plaga, magnæ in finibus Terræ,
Usque valdè mœrentes, corde magnum luctum habentes.
Sed ipsos Saturnius atque immortales Dii alii
Quos peperit pulcricoma Rhea Saturni in amore,
Terræ consiliis reduxerunt in lucem iterum.

---

610. *Ἀταρτηροῖο γενέθλης*] Subintellige *γυναικός*. v. seq. *ἀλίαστον*, hoc est, *ἄφυκτον*, *ἀχώριστον*. Guietus.

617. *Πατὴρ ὠδύσσατο θυμῷ*] *Οὐρανός*. *Guietus*

617. *Πατὴρ ὠδύσσατο θυμῷ*] Hoc est, Saturnus, ut sequentia ostendunt. *Clericus.*

620. *Ὑπὸ χθονὸς εὐρυοδείης*] In carcere, nimirum, subterraneo, aut quem subterraneum fingit Poëta. Hinc *Hesiodus* incipit narrare bellum, quod patri intulit Jupiter. *Clericus.*

Αὐτὴ γάρ σφιν ἅπαντα διηνεκέως κατέλεξε,
Σὺν κείνοις νίκην τε καὶ ἀγλαὸν εὖχος ἀρέσθαι.
Δηρὸν γὰρ μάρναντο, πόνον θυμαλγέ' ἔχοντες,
Τιτῆνές τε θεοὶ, καὶ ὅσοι Κρόνου ἐξεγένοντο,
Ἀντίον ἀλλήλοισι διὰ κρατερὰς ὑσμίνας·
Οἱ μὲν ἀφ' ὑψηλῆς Ὄθρυος Τιτῆνες ἀγαυοὶ,
Οἱ δ' ἄρ' ἀπ' Οὐλύμποιο θεοὶ δωτῆρες ἐάων,
Οὓς τέκεν ἠΰκομος Ῥείη Κρόνῳ εὐνηθεῖσα.
Οἵ ῥα τότ' ἀλλήλοισι μάχην θυμαλγέ' ἔχοντες,
Συνεχέως ἐμάχοντο δέκα πλείους ἐνιαυτούς.
Οὐδέ τις ἦν ἔριδος χαλεπῆς λύσις, οὐδὲ τελευτὴ
Οὐδετέροις, ἶσον δὲ τέλος τέτατο πτολέμοιο.
Ἀλλ' ὅτε δὴ κείνοισι παρέσχεθεν ἄρμενα πάντα,
Νέκταρ τ' ἀμβροσίην τε, τάπερ θεοὶ αὐτοὶ ἔδουσι,

---

630. Τιτῆνές τε θεοὶ καὶ ὅσοι Κρόνου ἐξεγένοντο] Dii quidem prioris ætatis, *Titanes* dicti, quasi *luto geniti*, ut antea diximus; Dii verò posterioris à Saturno orti, simpliciter *Dii*. Clericus.

632. Οἱ μὲν ἀφ' ὑψηλῆς Ὄθρυος Τιτῆνες ἀγαυοὶ] Saturnus cum suis videtur Othryn montem quasi arcem occupasse, & obsessus fuisse in eo loco; qui fortè duxit hinc nomen, nam עטר *batar* est *cinxit*. Mons est qui Phthiotidem à meridie claudit. *Clericus.*

633. Οἱ δ' ἄρ' ἀπ' Ὀλύμποιο θεοὶ] Olympus est ad septem triones ejusdem Thessaliæ tractûs, in quo Jupiter sedes fixit. Antiquus auctor * *Euhemerus*, ut verbis utar *Lactantii* è Lib. I. c. 11. Inst. Divinarum, qui fuit ex civitate Messana, res gestas Jovis & ceterorum, qui Dii putabantur, collegerat; historiámque contexuerat ex titulis & inscriptionibus sacris, quæ in antiquissimis Templis habebantur, maximéque in fano Jovis Triphylii, ubi auream columnam positam esse ab ipso Jove titulus indicabat. In qua columna, gesta sua perscripserat, ut monumentum esset posteris rerum suarum. Hanc historiam interpretatus erat *Ennius*, & sequutus; cujus hæc sunt verba, prout ea recitat *Lactantius*, loco memorato: *Eâ tempestate, Jupiter in monte Olympo maximam partem vitæ colebat; & eò ad eum in jus veniebant si qua res in controversia erant. Item, si quis quid novi invenerat, quod ad vitam humanam utile esset, eò veniebat, atque Jovi ostendebat.* Ex eo igitur monte Jupiter, cum suis, egressus, bellum intulit

* *Vivebat tempore Cassandri, Antipatri F. Regis Macedoniæ, ante Chr. Nat.* CCCX.

Ipsa enim eis cuncta prolixè recensuit,
Cùm illis victoriámque & splendidam gloriam accepturos.
Diu enim pugnarunt, laborem animum cruciantem habentes.
Titanésque Dii, & quotquot è Saturno nati sunt,
Contra sese mutuò per validas pugnas:
Hi quidem ab alta Othry, Titanes gloriosi,
Illi verò ab Olympo, Dii datores bonorum,
Quos peperit pulcricoma Rhea Saturno concumbens.
Illi sanè tum inter se pugnam animum excruciantem habentes,
Continenter pugnabant, decem totos annos.
Neque ullus erat contentionis gravis exitus, neque finis
Alterutris: æqualiter autem finis extendebatur belli.
Sed quando jam illis præbuit congruentia omnia,
Nectárque ambrosiámque, quibus Dii ipsi vescuntur,

---

tulit Saturno; neque enim putandum eos, ex montibus aliquot millibus passuum remotis, missilia in se invicem conjecisse. *Clericus.*

635. *Οἵ ῥα τότ' ἀλλήλοισι μάχην θυμαλγέ' ἔχοντες.*] Hinc manifestò liquet, ut ex innumeris aliis, Deos fuisse antiquissimos incolas Græciæ. Sacra Historia ita habebat, ut docet *Lactantius* Lib. I. c. 14. *Jovem adultum, cùm audivisset patrem atque matrem* (à Titanibus) *custodiis circum septos atque in vincula conjectos, venisse cum magna Cretensium multitudine, Titanúmque ac filios ejus pugnando vicisse; parentes vinculis exemisse, patri regnum reddidisse, atque in Cretam remeasse. Post hac deinde Saturno datam sortem, ut caveret ne eum filius è regno expelleret; illum elevandæ sortis, atque effugiendi periculi gratiâ, insidiatum Jovi, ut eum necaret. Jovem cognitis insidiis, regnum sibi denuò vindicasse, ac fugasse Saturnum; ex Thessalia, nimirum.* Scio *Euhemerum*, quasi hominem vanum traduci, sed non est hic locus ejus defendendi. Interea omnia suadent Thessaliam fuisse sedem belli inter Deos, & præmium victoris. *Clericus.*

640. Παρέσχεθεν] Subintellige Κρονίδης è superioribus. *Guietus.*

640. Νέκταρ τ' ἀμβροσίην τε, τάπερ θεοὶ αὐτοὶ ἔδουσιν] Si hic urgeremus verbum ἔδουσι, sequeretur utrumque esse cibum, neutrum potum; attamen plerique ambrosiam cibum fuisse contendunt, nectar potum. At est locus *Homeri* planè huic contrarius, ex quo colligere eadem ratione possis utrumque fuisse potum. Exstat Odyss. Ι, ℣. 359. ubi Polyphemus de vino, quod ei bibendum dederat Ulysses:

Ἀλλὰ τόδ' ἀμβροσίης καὶ νέκταρός ἐστιν ἀπορρώξ.

Verùm hoc ambrosiæ & nectaris est rivus. Ad quem locum *Eustathius:*

Πάντων ἐν στήθεσιν ἀέξετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Ὡς νέκταρ δ' ἐπάσαντο καὶ ἀμβροσίην ἐρατεινὴν,
Δὴ τότε τοῖς μετέειπε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
Κέκλυτέ μευ, Γαίης τε καὶ Οὐρανοῦ ἀγλαὰ τέκνα,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσι κελεύει.
Ἤδη γὰρ μάλα δηρὸν ἐναντίοι ἀλλήλοισι,
Νίκης καὶ κράτεος πέρι μαρνάμεθ' ἤματα πάντα,
Τιτῆνές τε θεοὶ, καὶ ὅσοι Κρόνου ἐκγενόμεσθα.
Ὑμεῖς δὲ μεγάλην τε βίην καὶ χεῖρας ἀάπτους
Φαίνετε Τιτήνεσιν ἐναντίοι ἐν δαῒ λυγρῇ,
Μνησάμενοι φιλότητος ἐνηέος, ὅσα παθόντες
Ἐς φάος ἂψ ἀφίκεσθε δυσηλεγέος ἀπὸ δεσμοῦ,
Ἡμετέρας διὰ βουλὰς, ὑπὸ ζόφου ἠερόεντος.
Ὣς φάτο. τὸν δ' ἐξαῦτις ἀμείβετο Κόττος ἀμύμων·
Δαιμόνι', οὐκ ἀδάητα πιφάσκεαι· ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ
Ἴδμεν ὅτι περὶ μὲν πραπίδες, περὶ δ' ἐστὶ νόημα,
Ἀλκτὴρ δ' ἀθανάτοισιν ἀρῆς γένεο κρυεροῖο.

---

thius: σημειῶσαι, inquit, ὅτι ἐν τῷ ἀπορρὼξ ἐμφαίνει ὁ ποιητὴς ὡς οὐκ ἀπᾳδόν ἐστι νοῆσαι καὶ τὴν ἀμβροσίαν ὑγρόν τι ὥσπερ καὶ τὸ νέκταρ. τὸ γὰρ ἀπορρὼξ τοῖς ὑγροῖς συναρμόζει, δηλοῖ γὰρ ἀπόρροιαν. οὕτω γοῦν καὶ ἐκλαμβάνουσί τινες τῶν νεωτέρων, τὴν ἀμβροσίαν λαβόντες εἰς ὑγρὰν θείαν τροφήν. ἴσως δὲ καὶ συνεκδοχικῶς πρὸς μόνον τὸ νέκταρ κεῖται ἡ ἀπορρὼξ, ὡς χρῆναι ἄλλο τι ὄνομα ἐπὶ τῆς ἀμβροσίας νοεῖν: *observa voce* ἀπορρὼξ *ostendere Poëtam non absonum esse intelligere ambrosiam quoque esse liquidum quid, quemadmodum nectar; nam* ἀπορρὼξ *liquidis convenit, significat enim effluvium. Sic & fecerunt quidam recentiorum, qui accipiunt ambrosiam quasi liquidum alimentum Deorum. Fortè etiam synecdochicè ad solum nectar referendum* ἀπορρὼξ, *ita ut alterum nomen subintelligendum sit, quod ad ambrosiam referatur.* Verùm multò simpliciùs dixerimus & *Homerum* & *Hesiodum* minùs accuratè loquutos, neque ex ἀκυρολογίᾳ ullum confectarium esse deducendum. Verum tamen est nonnullis Veteribus Nectar fuisse solidum cibum, ambrosiam verò potum, quod ostendit *Eustathius*, in sequentibus verbis, ex *Anaxandride*, *Alcmane* & *Saphone*. Sic parum sibi constant Poëtæ, in meris figmentis.

Si originem vocis νέκταρ à Græcis petamus, respondent * ita dici τῶν θεῶν πόμα, οἱονεὶ τὸ ἀνέχον τοὺς πίνοντας αὐτὸ ἐν νεότητι, παρὰ τὸ νέον καὶ τὸ ἔχω, νεόεκταρ, καὶ κατὰ συγκοπὴν νέκταρ· διὸ καὶ Ἥβη αὐτὸ κιρνᾷ, Ἰλιάδ. Δ.

* *In Etymol. Magno.*

Omnium in pectoribus accendebatur animus generosius.
Ubi verò nectar comederunt & ambrosiam amabilem,
Jam tum ipsos sic affatus est pater hominúmque Deorúmque:
Audite me, Terraque & Cœli inclyti liberi,
Ut dicam quæ me animus in pectore jubet,
Jam enim admodum diu adversi nobis mutuò,
Pro victoria & imperio pugnavimus dies omnes,
Titanésque Dii, & quotquot è Saturno sati sumus.
Vos verò magnámque vim & manus invictas
Ostendite Titanibus contrarii in pugna gravi,
Memores amicitiæ placidæ, & quæ perpessi
Ad lucem redieritis molesto à vinculo,
Nostra per consilia, à caligne obscura.
Sic dixit. illum verò rursum excepit Cottus egregius:
Venerande, non ignota loqueris: sed & nos
Scimus, quod excellas prudentiâ & intellectu,
Depulsor immortalibus damni fuisti horrendi.

Δ. Alii verò deducunt παρὰ τὸ νε στερητικὸν καὶ κτῶ τὸ φονεύω. Dicere debuissent κτείρω, unde κτερίζω. *justa facio* & κτέρεα *mortui*. Quam Etymologiam, si Græca vox sit, veram esse suadet vox ἀμβροσία, quæ ejusdem est significationis; de qua & hoc observandum, non esse nomen substantivum, sed adjectivum, cum quo subintelligenda vox τροφὴ, *cibus*. Ἀμβρόσιος passim, apud Poëtas, *divinum* significat, non secùs ac νεκτάρεος. Quod si verum sit, videbitur *Hesiodus* hoc velle Jovem immortalitate donasse socios suos, præbitis nectare & ambrosiâ, quibus soli Dii uti credebantur; quo munere accepto, fortiùs in Titanas pugnarunt. Sed mihi verisimilius videtur נקטר *niktar* aut *noktar* vocem esse Phœniciam, quæ *suffitum* sonat; qui veluti potus Deorum habebatur, ut caro victimarum cibus. Adi *Luciani* librum de Sacrificiis. *Clericus.*

644. Ὡς νέκταρ δ' ἐπάσαντο καὶ ἀμβροσίην ἐρατεινὴν] Hic versus est insititius. *Guietus.*

652. Δυσηλεγέος ὑπὸ δεσμοῦ] A vinculis molestæ quietis, vel à quiete molesta vinculorum. *Guietus.*

656. Περὶ μὲν πραπίδας] Scribendum videtur: περί σοι πραπίδες, περὶ δ' ἐστὶ νόημα. *Guietus.*

657. Ἀρῆς γένεο κρυεροῖο] Nota κρυεροῖο pro κρυερῆς positum. *Guietus.*

 658. Σῇς

Σῆς δ' ὑποφραδμοσύνῃσιν ἀπὸ ζόφου ἠερόεντος
Ἄψορρον δ' ἐξαῦτις ἀμειλίκτων ἀπὸ δεσμῶν
Ἠλύθομεν, Κρόνου υἱὲ ἄναξ, ἀνάελπτα παθόντες.
Τῷ καὶ νῦν ἀτενεῖ τε νόῳ καὶ ἐπίφρονι βουλῇ
Ῥυσόμεθα κράτος ὑμὸν ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι,
Μαρνάμενοι Τιτῆσιν ἀνὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
Ὣς φάτ'. ἐπήνησαν δὲ θεοὶ δωτῆρες ἐάων,
Μῦθον ἀκούσαντες. πολέμου δ' ἐλιλαίετο θυμὸς
Μᾶλλον ἔτ' ἢ τοπάροιθε· μάχην δ' ἀμέγαρτον ἔγειραν
Πάντες, θήλειαί τε καὶ ἄρσενες, ἤματι κείνῳ,
Τιτῆνές τε θεοί, καὶ ὅσοι Κρόνου ἐξεγένοντο,
Οὕς τε Ζεὺς ἐρέβεσφιν ὑπὸ χθονὸς ἧκε φόως δε,
Δεινοί τε κρατεροί τε, βίην ὑπέροπλον ἔχοντες.
Τῶν ἑκατὸν μὲν χεῖρες ἀπ' ὤμων ἀΐσσοντο
Πᾶσιν ὁμῶς. κεφαλαὶ δὲ ἑκάστῳ πεντήκοντα
Ἐξ ὤμων ἐπέφυκον ἐπὶ στιβαροῖσι μέλεσσιν.
Οἳ τότε Τιτήνεσσι κατέσταθεν ἐν δαῒ λυγρῇ,
Πέτρας ἠλιβάτους στιβαρῆς ἐν χερσὶν ἔχοντες.
Τιτῆνες δ' ἑτέρωθεν ἐκαρτύναντο φάλαγγας
Προφρονέως, χειρῶν τε βίης θ' ἅμα ἔργον ἔφαινον
Ἀμφότεροι. δεινὸν δὲ περίαχε πόντος ἀπείρων.
Γῆ δὲ μέγ' ἐσμαράγησεν· ἐπέστενε δ' οὐρανὸς εὐρὺς
Σειόμενος, πεδόθεν δ' ἐτινάσσετο μακρὸς Ὄλυμπος
Ῥιπῇ ὑπ' ἀθανάτων. ἔνοσις δ' ἵκανε βαρεῖα
Τάρταρον ἠερόεντα, ποδῶν αἰπεῖά τ' ἰωὴ
Ἀσπέτου ἰωχμοῖο, βολάων τε κρατεράων.
Ὣς ἄρ' ἐπ' ἀλλήλοις ἵεσαν βέλεα στονόεντα.
Φωνὴ δ' ἀμφοτέρων ἵκετ' οὐρανὸν ἀστερόεντα
Κεκλομένων. οἱ δὲ ξύνισαν μεγάλῳ ἀλαλητῷ.
Οὐδ' ἄρ' ἔτι Ζεὺς ἴσχεν ἑὸν μένος, ἀλλά νυ τοῦ γε
Εἶθαρ μὲν μένεος πλῆντο φρένες, ἐκ δέ τε πᾶσαν

---

658. Σῆς δ' ὑποφραδμοσύνῃσιν] Scribo ἐπιφραδμοσύνῃσιν. Hesych. ἐπιφράσσασθαι· ὑπονοῆσαι, ἢ ἐπινοῆσαι, ἐπιφρασσόμεθα, σκεψώμεθα. *Guietus.*

659. Ἄψορρον δ' ἐξαῦτις] τὸ δ' delendum videtur. *Guietus.*

666. Ἀμέγαρτον ἔγειραν] Hoc eſt, μεγάλην. *Guietus.*

669. Ζεὺς ἐρέβεσφιν] Τὸ ἐξ ſubintelligitur. *Guietus.*

678. Δεινὸν δὲ περίαχε] Scribendum videtur ὑπερίαχε, ſupra modum

Tuâ verò prudentiâ ab caligine opaca
Retrò iterum acerbis à vinculis
Venimus, Saturni fili rex, quæ nollemus passi.
Ideóque nunc intento animo, & prudenti consilio,
Vindicabimus vestrûm imperium in gravi conflictu,
Pugnantes cum Titanibus per acria prælia.
Sic dixit. collaudarunt verò Dii datores bonorum,
Sermone audito. bellum verò cupiebat animus
Magis etiam quàm antea: pugnam verò arduam ciebant
Omnes, fœminæque & mares, die illo,
Titanésque Dii, & quotquot Saturno prognati sunt,
Quósque Jupiter ex Erebo sub terra misit ad lucem,
Acres robustíque, vires immensas habentes.
Horum centum quidem manus ab humeris erumpebant
Omnibus simul. capita verò unicuique quinquaginta
Ex humeris enata erant in robustis artubus.
Qui tum Titanibus oppositi sunt in pugna luctuosa,
Rupes magnas validis in manibus gestantes.
Titanes verò ab altera parte confirmabant phalanges
Alacriter, manuúmque viriúmque simul opus ostentabant
Utrique. horrendè verò insonuit pontus immensus.
Terra autem valdè stridebat: ingemiscebat verò latum cœlum
Quassatum, & penitus concutiebatur amplus Olympus
Impetu à Deorum. concussio verò venit gravis
Ad Tartarum tenebricosum, & pedum acris fragor
Immodici tumultûs, ictuúmque fortium.
Ita sanè in sese mutuò jaciebant tela gemebunda.
Vox autem utrorumque pervenit ad cœlum stellatum
Adhortantium. at illi congrediebantur magno cum clamore.
Neque sanè ampliùs Jupiter cohibebat suum robur, sed ipsius
Statim robore implebatur animus, & omnem

---

dum insonabat. *Guietus.*

680. Πεδόθεν] *E fundo*, hoc est, penitus. *Guietus.*

683. Ἀσπέτου ἰωχμοῖο] Hoc est, *διωγμοῦ*. *Guietus.*

688. Εἶθαρ μὲν μένεος] Εὐθὺς, εὐθέως, εὐθὺς, ἰθὺς & εὐθὺς cognata, quibus adde τὸ εἶθαρ. Ib. *ἐκ δέ τε πᾶσαν φαῖνε βίην*] Ἐξέφαινε. *Guietus.*

689. Ἀμυ-

Φαῖνε βίην. ἄμυδις δ' ἄρ' ἀπ' οὐρανοῦ ἠδ' ἀπ' Ὀλύμπου
Ἀστράπτων ἔστειχε συνωχαδόν· οἱ δὲ κεραυνοὶ
Ἴκταρ ἅμα βροντῇ τε καὶ ἀστεροπῇ ποτέοντο
Χειρὸς ἀπὸ στιβαρῆς, ἱερὴν φλόγα εἰλυφόωντες
Ταρφέες. ἀμφὶ δὲ γαῖα φερέσβιος ἐσμαράγιζεν
Καιομένη· λάκε δ' ἀμφὶ πυρὶ μεγάλ' ἄσπετος ὕλη.
Ἔζεε δὲ χθὼν πᾶσα, καὶ Ὠκεανοῖο ῥέεθρα,
Πόντος τ' ἀτρύγετος, τοὺς δ' ἄμφεπε θερμὸς ἀϋτμὴ
Τιτῆνας χθονίους· φλὸξ δ' ἠέρα δῖαν ἵκανεν
Ἄσπετος. ὄσσε δ' ἄμερδε καὶ ἰφθίμων περ ἐόντων
Αὐγὴ μαρμαίρουσα κεραυνοῦ τε στεροπῆς τε.
Καῦμα δὲ θεσπέσιον κάτεχεν χάος· εἴσατο δ' ἄντα
Ὀφθαλμοῖσιν ἰδεῖν, ἠδ' οὔασιν ὄσσαν ἀκοῦσαι,
Αὔτως ὡς ὅτε γαῖα καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν
Πίλνατο· τοῖος γάρ κε μέγιστος δοῦπος ὀρώρει,
Τῆς μὲν ἐρειπομένης, τοῦ δ' ὑψόθεν ἐξεριπόντος.
Τόσσος δοῦπος ἔγεντο θεῶν ἔριδι ξυνιόντων.
Σὺν δ' ἄνεμοι ἔνοσίν τε κόνιν θ' ἅμα ἐσφαράγιζον,
Βροντήν τε, στεροπήν τε, καὶ αἰθαλόεντα κεραυνὸν,
Κῆλα Διὸς μεγάλοιο. φέρον δ' ἰαχήν τ' ἐνοπήν τε

---

689. Ἄμυδις δ' ἄρ' ἀπ' οὐρανοῦ, ἠδ' ἀπ' Ὀλύμπου· Ἀστράπτων ἔστειχε] Hic verè *Hesiodus*, quod aiunt, cœlum terræ miscet; primùm enim cùm accepisset ab antiquissima fama Jovem ex Olympo pugnasse, quemadmodum Saturnum ex Othry, cœlum credidit perinde esse ac Olympum, quem Poëtarum errorem antea jam notavimus. Deinde cùm Jovem hominem Cretensem miscuisset cum summo Numine, cujus telum fulmen esse creditur; hîc nobis Jovem suum fulmina, pro telis, mittentem, atque è cœlo pugnantem inducit. Cetera descriptio pugnæ tota ornamentis Poëticis constat. *Clericus.*

690. Ἔστειχε συνωχαδὸν] Continuatè, à συνέχω, συνώχω, συνωχάδω, συνωχαδὸν, & συνωχαδὸν. *Guietus.*

691. Ἴκταρ] ἐγγὺς, *de près.* Guietus.

694. Μεγάλ' ἄσπετος] Μεγάλως. *Guietus.*

696. Θερμὸς ἀϋτμὴ] Sic suprà δροῆς κρυεροῖο. *Guietus.*

697. Τιτῆνας χθονίους] Id est, terræ filios. *Guietus.*

700. Χάος] Hoc est, cœlum. vide Scal. in Varr. Ib. εἴσατο δ' ἄντα] Subintellige τις. *Guietus.*

700. Θεσπέσιον κάτεχεν Χάος] Χάος hîc signat sine dubio ingentem

aëris

Exseruit vim. simul etiam à cœlo atque ab Olympo
Fulgurans incedebat assiduè: fulmina autem
Celerrimè unà cum tonitru & fulgure volabant
Manu à robusta, sacram flammam circumvolventia
Crebra. circùm verò terra alma reboabat
Ardens: crepitabat autem undique igne valdè magna sylva.
Fervebátque terra tota, & Oceani fluenta,
Pontúsque immensus. circumdedit autem calidus vapor
Titanes terrestres: flamma verò ad aërem divinum pervenit
Magna. oculos verò visu privabat quantumvis fortium
Splendor radians fulminísque fulgurísque. (tur ac si quis coram
Incendium autem magnum corripuit Erebum: similéque videba-
Oculis adspiceret, ac auribus vocem audiret,
Eodem modo cùm olim & terra & cœlum latum supernè
Appropinquabat. talis enim maximus strepitus excitabatur,
Hac quidem diruta, illo autem ex alto diruente.
Tantus fragor erat Diis pugnâ confligentibus. (bant.
Simul quoque venti motúmque pulverémque cum strepitu excita-
Tonitrúque, fulgúrque, & ardens fulmen,
Tela Jovis magni. ferebant autem fremitum clamorémque

---

aëris extensionem, quæ vacua capitibus nostris imminet; nam *Hesiodus* describit prælium, quod supra terram, non infra, commissum est. Nec obstat quod antea dixit, *flammam ad aërem pervenisse*, cùm quia sunt hîc frequentes repetitiones, tum quia hæc aliquatenus differunt; nam *καῦμα θεσπέσιον ingens ardor*, aut *incendium* est effectus flammæ. Sic Χάος usurpavit *Aristophanes* in Nubibus, p. 151. Ed. Genevensis majoris, ubi ita loquentem Socratem inducit, inanem aërem ostendentem:

Ἄλλο τι δῆτ' ἐ νομιεῖς εἶναι Θεὸν ἐδένα, πλὴν ἅπερ ἡμεῖς,
Τὸ Χάος τετὶ καὶ τὰς νεφέλας καὶ τὴν γλῶτταν, τρία ταυτί.

Aliud quidquam non existimabis Deum esse, præter ea quæ nos existimamus; hoc Chaos & Nubes & Linguam, tria hac. Ubi *Scholiastes:* Χάος λέγει τὸν ἀέρα, παρὰ τὸ κεχύσθαι, imò verò παρὰ τὸ χαίνειν, *hiare.* Vide dicta ad ϡ. 116. Vide etiam *Aristophanem* p. 164. & alibi. *Clericus.*

703. Πίλνατο] Ἐπλάζετο. *Guietus.*

706. Κόνιν ἐσφαράγιζον] Hesych. ἐσφαράγιζον ἐδόνυν μετὰ ψόφου, ἐκίνουν. vulgò ἦχων τὸ ἐκίνουν. Ib. κόνιν] Κονίαν. *Guietus.*

717. Καὶ

Ἐς μέσον ἀμφοτέρων· ὄτοβος δ' ἄπλητος ὀρώρει
Σμερδαλέης ἔριδος· κάρτος δ' ἀνεφαίνετο ἔργων.
Ἐκλίνθη δὲ μάχη. πρὶν δ' ἀλλήλοις ἐπέχοντες,
Ἐμμενέως ἐμάχοντο διὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
Οἱ δ' ἄρ' ἐνὶ πρώτοισι μάχην δριμεῖαν ἔγειραν,
Κόττος τε, Βριάρεώς τε, Γύης τ' ἄατος πολέμοιο.
Οἵ ῥα τριηκοσίας πέτρας στιβαρῶν ἀπὸ χειρῶν
Πέμπον ἐπασσυτέρας. κατὰ δ' ἐσκίασαν βελέεσσι
Τιτῆνας· καὶ τοὺς μὲν ὑπὸ χθονὸς εὐρυοδείης
Πέμψαν, καὶ δεσμοῖσιν ἐν ἀργαλέοισιν ἔδησαν,
Νικήσαντες χερσὶν, ὑπερθύμους περ ἐόντας,
Τόσον ἔνερθ' ὑπὸ γῆς, ὅσον οὐρανός ἐστ' ἀπὸ γαίης.
Ἴσον γάρ τ' ἀπὸ γῆς ἐς Τάρταρον ἠερόεντα.
Ἐννέα γὰρ νύκτας τε καὶ ἤματα χάλκεος ἄκμων
Οὐρανόθεν κατιὼν, δεκάτῃ ἐς γαῖαν ἵκοιτο·
Ἐννέα δ' αὖ νύκτας τε καὶ ἤματα χάλκεος ἄκμων
Ἐκ γαίης κατιὼν, δεκάτῃ ἐς Τάρταρον ἵκοι.
Τὸν περὶ χάλκεον ἕρκος ἐλήλαται· ἀμφὶ δέ μιν νὺξ
Τριστοιχεὶ κέχυται περὶ δειρήν. αὐτὰρ ὕπερθεν
Γῆς ῥίζαι πεφύκασι καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης.
Ἔνθα θεοὶ Τιτῆνες ὑπὸ ζόφῳ ἠερόεντι
Κεκρύφαται, βουλῇσι Διὸς νεφεληγερέταο,
Χώρῳ ἐν εὐρώεντι, πελώρης ἔσχατα γαίης.
Τοῖς οὐκ ἐξιτόν ἐστι· πύλας δ' ἐπέθηκε Ποσειδῶν
Χαλκείας· τεῖχος περίκειται δ' ἀμφοτέρωθεν.
Ἔνθα Γύης, Κόττος τε, καὶ ὁ Βριάρεως μεγάθυμος
Ναίουσιν, φύλακες πιστοὶ Διὸς αἰγιόχοιο.
Ἐνθάδε γῆς δνοφερῆς, καὶ Ταρτάρου ἠερόεντος,
Πόντου τ' ἀτρυγέτοιο, καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος,

---

717. Καὶ τοὺς μὲν ὑπὸ χθονὸς εὐρυοδείης Πέμψαν] Hoc eſt, in carcerem caliginoſum, ut ſequentia docent, quamvis ὑπερβολῇ nimiâ veritatem corrumpat Poëta. *Clericus.*

727. Τριστοιχεὶ κέχυται περὶ δειρήν] An τὸ στόμα intelligit gulam. à δέρη διειργομένην. *Guietus.*

728. Αὐτὰρ ὕπερθεν Γῆς ῥίζαι πεφύκασι] Tartara, nimirum, non intra terram eſſe putabant, ſed inferiora, in tenebricoſis ſpatiis, quæ terræ

In medium utrorumque: strepitus autem ingens excitabatur
Stupendæ pugnæ: robur autem exserebatur operum.
Inclinata verò est pugna. priùs autem sibi mutuò imminentes,
Fortiter pugnabant in forti prælio,
Illi verò inter primos pugnam acrem ciebant,
Cottúsque, Briareúsque, Gygésque insatiabilis belli.
Hi sanè trecentas petras robustis è manibus
Mittebant frequentes: obumbrarunt autem jaculis
Titanas: atque hos quidem sub terram longè patentem
Miserunt, & vinculis molestis alligarunt,
Vincentes manibus, superbi licèt essent,
Tantùm infrà sub terram, quantùm cœlum distat à terra.
Par enim spatium à terra in Tartarum caliginosum.
Novem enim noctes ac dies ferrea incus,
Cœlitùs delapsa, decimo die ad terram perveniret:
Novem rursus noctes & dies ferrea incus,
Ex terra descendens, decimo die ad Tartarum perveniret.
Quem circa ferreum septum ductum est. circum verò ipsum nox
Triplici ordine fusa est circa collum. sed supernè
Terræ radices sunt & inexhausti maris.
Illic Dii Titanes sub caligine obscura
Absconditi sunt, consiliis Jovis nubicogi,
Loco in squalido, (ubi) vastæ ultima terræ.
His non exitus patet: portas verò imposuit Neptunus
Ferreas: murus etiam circumdatus utrimque.
Illic Gyges, Cottúsque, & Briareus magnanimus
Habitant, custodes fidi Jovis Ægiochi.
Ibidem terræ tenebricosæ, & Tartari caliginosi,
Pontíque inexhausti, & cœli stelligeri,

---

terræ subjecta esse existimabant; cùm nescirent terram esse rotundam, & vicibus soli sua hemisphæria ostendere. *Clericus.*

731. Χώρῳ ἐν εὐρώεντι, πελώρης ἔσχατα γαίης] Hic versus addititius videtur. *Guietus.*

733. Τεῖχος περίκειται δ' ἀμφοτέρωθεν] Malim τεῖχός τε περὶ κεῖτ' ἀμφοτέρωθεν. *Guietus.*

738. Πάν-

Ἑξείης πάντων πηγαὶ καὶ πείρατ' ἔασιν,
Ἀργαλέ' εὐρώεντα, τά τε στυγέουσι θεοί περ·
Χάσμα μέγ'. οὐδέ κε πάντα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
Οὖδας ἵκοιτ', εἰ πρῶτα πυλέων ἔντοσθε γένοιτο.
Ἀλλά κεν ἔνθα καὶ ἔνθα φέροι πρὸ θύελλα θυέλλῃ
Ἀργαλέῃ· δεινόν τε καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι
Τοῦτο τέρας· καὶ νυκτὸς ἐρεμνῆς οἰκία δεινὰ
Ἕστηκεν, νεφέλῃς κεκαλυμμένα κυανέῃσι.
Τῶν πρόσθ' Ἰαπετοῖο πάϊς ἔχετ' οὐρανὸν εὐρὺν
Ἑστηὼς, κεφαλῇ τε καὶ ἀκαμάτῃσι χέρεσσιν
Ἀστεμφέως, ὅθι Νύξ τε καὶ Ἡμέρα ἆσσον ἰοῦσαι
Ἀλλήλας προσέειπον, ἀμειβόμεναι μέγαν οὐδὸν
Χάλκεον. ἡ μὲν ἔσω καταβήσεται, ἡ δὲ θύραζεν
Ἔρχεται, οὐδέ ποτ' ἀμφοτέρας δόμος ἐντὸς ἐέργει·
Ἀλλ' αἰεὶ ἑτέρη γε δόμων ἔκτοσθεν ἐοῦσα,
Γαῖαν ἐπιστρέφεται· ἡ δ' αὖ δόμου ἐντὸς ἐοῦσα,
Μίμνει τὴν αὐτῆς ὥρην ὁδοῦ, ἔστ' ἂν ἵκηται.
Ἡ μὲν ἐπιχθονίοισι φάος πολυδερκὲς ἔχουσα·
Ἡ δ' Ὕπνον μετὰ χερσὶ, κασίγνητον Θανάτοιο,
Νὺξ ὀλοὴ, νεφέλῃ κεκαλυμμένη ἠεροειδεῖ.
Ἔνθα δὲ Νυκτὸς παῖδες ἐρεμνῆς οἰκί' ἔχουσιν,

---

738. Πάντων πηγαὶ] Hoc est, ἀρχαί. *Guietus.*

738. Πηγαὶ καὶ πείρατα] Videtur addidisse πείρατα, *fines*, ad explicandam vocem πηγαὶ, *fontes*, quâ initium terræ, maris & cœli significat. Illinc, nimirum, omnia hæc incipere existimabant, qui terram planam & unâ hac parte à Sole illustratam censebant. Hinc ṽ. 746. Atlantem, qui in ultimo occidente sedes habebat, ante domum noctis fuisse ait. At in sequentibus, sibi contradicit, ut solet fieri ab iis, qui de re obscura plura dicere volunt, quàm sciunt. *Clericus.*

741. Οὖδας ἵκοιτ', εἰ πρῶτα πυλέων ἔντοσθε γένοιτο] An scribendum? οὖδας ἵκοι εἰ πρῶτα πυλέων ἔνδοθι γένοιο. Sic in ἔργοις, ἐπὴν δ' εἰς ἄκρον ἵκηαι scribendum, pro quo vulgò scriptum ἵκηται. *Guietus.*

742. Πρὸ θύελλα θυέλλῃ] Scribo φέροι πρὸ θύελλα θυέλλῃ ἀργαλέη. φέροι πρὸ pro προφέροι una voce. Homer. Od. Υ. ἤ πού μ' ἀναρπάξασα θύελλα οἴχοιτο προφέρουσα. *Guietus.*

743. Δεινόν τε καὶ ἀθανάτοισι] Scribo δεινὸν δὲ καὶ ἀθ. *Guietus.*

7.4. Τοῦτο τέρας] Τὸ χάσμα τοῦτο. sequentia:

ϗ

Ex ordine omnium fontes & fines sunt,
Molesti, squalidi, quos oderunt etiam ipsi Dii:
Hiatus ingens. nec verò (quisquam) *toto integro anno*
Solum attingeret, ubi primum portas intra venisset,
Sed sanè huc & illuc ferret impetuosa procella
Molesta: horrendúmque etiam immortalibus Diis
Hoc monstrum: & noctis obscuræ domus horrenda.
Stans, nubibus obtectæ nigris.
Has ante Japeti filius sustinebat cælum latum,
Stans, capitéque & indefessis manibus
Firmiter, ubi Nóxque & Dies prope euntes
Sese mutuo compellabant, alternis subeuntes magnum limen
Ferreum. hæc quidem intrat, illa verò forás
Egreditur, neque unquam utrasque domus intus cohibet:
Sed semper altera saltem extra domum dum est,
Terram super movetur: altera rursum in domo cùm sit,
Exspectat sui tempus itineris, donec veniat.
Hæc quidem terrestribus multa cernens lumen habens,
Illa verò Somnum in manibus, fratrem Mortis,
Nox noxia, nube tecta atrâ.
Ibi autem Noctis obscuræ filii domus habent,

καὶ νυκτὸς ἐρεμνῆς οἰκία δεινὰ
Ἕστηκεν, νεφέλῃς κεκαλυμμένα κυανέῃσι.
Τῶν πρόσθ' Ἰαπετοῖο πάϊς ἔχετ' οὐρανὸν εὐρὺν
Ἑστηώς, κεφαλῇ τε καὶ ἀκαμάτῃσι χέρεσσιν
Ἀστεμφέως.

Hæc supposititia sunt. *Guietus.*

750. Ἡ μὲν ἔσω καταβήσεται] Scribendum videtur καταδύεται. *Guietus.*

753. Γαῖαν ἐπιστρέφεται] Si intellexisset *Hesiodus* quod hîc habet, scivisset terram non minùs in opposito hemisphærio à sole illustrari, quàm in hoc nostro, adeóque futilia esse quæ dixit de situ Tartari. Sed videtur inscius veritatem effudisse, nec satis scivisse quid sibi vellet. Huc facit dictum *Socratis* de Poëtis, quod protulimus *Artis Criticæ* P. 2. S. 1. c. 15. §. 21. *Clericus.*

754. Μίμνει τὴν αὐτῆς] Scribo: τῆς. Ibid. ἔστ' ἂν ἵκηται] Subintellige ἡ ὥρα, v. seq. Ἡ μὲν ἐπιχθονίοισι] Subintellige ἡμέρα. *Guietus.*

759. — 80.

Ὕπνος καὶ Θάνατος, δεινοὶ θεοί· οὐδέ ποτ' αὐτοὺς
Ἠέλιος φαέθων ἐπιδέρκεται ἀκτίνεσσιν,
Οὐρανὸν εἰσανιὼν, οὐδ' οὐρανόθεν καταβαίνων.
Τῶν ἕτερος μὲν γῆν τε καὶ εὐρέα νῶτα θαλάσσης
Ἥσυχος ἀνστρέφεται καὶ μείλιχος ἀνθρώποισι.
Τοῦ δὲ σιδηρέη μὲν κραδίη, χάλκεον δέ οἱ ἦτορ
Νηλεὲς ἐν στήθεσσιν· ἔχει δ' ὃν πρῶτα λάβῃσιν
Ἀνθρώπων· ἐχθρὸς δὲ καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
Ἔνθα θεοῦ χθονίου πρόσθεν δόμοι ἠχήεντες
Ἰφθίμου τ' Ἀίδεω καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης
Ἑστᾶσιν. δεινὸς δὲ κύων προπάροιθε φυλάσσει,
Νηλειής. τέχνην δὲ κακὴν ἔχει. ἐς μὲν ἰόντας
Σαίνει ὁμῶς οὐρῇ τε καὶ οὔασιν ἀμφοτέροισιν·
Ἐξελθεῖν δ' οὐκ αὖτις ἐᾷ πάλιν, ἀλλὰ δοκεύων
Ἐσθίει ὃν κε λάβῃσι πυλέων ἔκτοσθεν ἰόντα
Ἰφθίμου τ' Ἀίδεω καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης.
Ἔνθάδε ναιετάει στυγερὴ θεὸς ἀθανάτοισι,
Δεινὴ Στὺξ, θυγάτηρ ἀψορρόου Ὠκεανοῖο

---

759. —— —— οὐδέ ποτ' αὐτοὺς
Ἠέλιος φαέθων ἐπιδέρκεται ἀκτίνεσσιν
Οὐρανὸν εἰσανιὼν, οὐδ' οὐρανόθεν καταβαίνων.]
Videtur esse imitatio *Homeri*, qui ita de Cimmeriis Odyss. Λ
—— οὐδέ ποτ' αὐτοὺς
Ἠέλιος φαέθων ἐπιδέρκεται ἀκτίνεσσιν
Οὐδ' ὁπότ' ἂν στείχῃσι πρὸς οὐρανὸν ἀστερόεντα
Οὔθ' ὅτ' ἂν ἂψ ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανόθεν προτράπηται.

Neque umquam eos Sol lucidus adspicit radiis, neque cùm it ad cœlum stellatum, neque cùm iterum ad terram è cœlo convertitur. Clericus.

764. Χάλκεον δέ οἱ ἦτορ] Τὸ οἱ hic non placet. quare scribendum videtur χάλκεον δέ τε ἦτορ. *Guietus.*

766. Ἔνθα θεοῦ χθονίου πρόσθεν δόμοι] Scribendum videtur θεῶν χθονίων. *Guietus.*

770. Τέχνην δὲ κακὴν ἔχει] Hoc est, morem. Dein ἐς μὲν ἰόντας. τμῆσις, ἐσιόντας, εἰσιόντας. *Guietus.*

774. Ἰφθίμου τ' Ἀίδεω καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης] Ἴφθιμος, ubi de Deo sermo est, verti debet ἰσχυρὸς *potens*, non *fortis*, præsertim cùm loquatur Poëta de *Plutone*. *Persephone* filia Cereris dicitur alio nomine *Pherephattha*, quod si scribamus Phœnicio caractere פיר-פתהא *pher phethe*,

Somnus & Mors, graves Dii: neque umquam eos
Sol lucidus intuetur radiis,
Cœlum scandens, nec cœlitùs descendens.
Horum alter quidem terrámque & lata dorsa maris
Quietus percurrit & placidus hominibus.
Alterius verò ferreum quidem cor, æreum verò ei pectus
Crudele in præcordiis: tenet autem quem primum arripuerit
Hominum: hostis verò etiam immortalibus Diis.
Illic Dei inferi in anteriore parte ædes resonantes,
Fortísque Plutonis & terribilis Proserpinæ,
Stant. Horrendus autem canis pro foribus custodit,
Sævus. artem autem malam habet. introeuntibus quidem
Adulatur pariter caudáque & auribus ambabus:
Exire verò non iterum permittit denuò, sed observans
Devorat, quemcumque prenderit extra portas euntem
Fortísque Plutonis & terribilis Proserpinæ.
Ibidem habitat abominanda Dea immortalibus,
Horrenda Styx, filia reciprocantis Oceani,

---

phethe, significat *fructum copiosum*; noménque hoc terribile habebatur, quia sacrum. *Plato* in Cratylo, p. 265. eo prolato subjicit: πολλοὶ καὶ τοῦτο φοβοῦνται τὸ ὄνομα, *multi reverentur hoc nomen.* Περσεφόνην viri docti interpretantur, ex eadem Lingua, פרי ספון *peri-saphoun* fructum occultum, quod signat sementem terræ commissam. Malim intelligere *reconditum* in horreis. Utrumque nomen aptissimum est filiæ Δηοῦς, hoc est, *Dea copia*. Ceres Regina fuit Siciliæ, cujus filiam rapuit Pluto, aut raptam uxorem duxit; quod in Enarratione * Gallica Mysteriorum Cereris multis ostendimus. *Clericus.*

776. Δεινὴ Στὺξ θυγάτηρ ἀψοῤῥόου Ὠκεανοῖο] Non difficile est intellectu cur Stygem vocet *Hesiodus* filiam Oceani, cùm sit tanta rerum affinitas; ne dicam ex vaporibus Oceani, qui in pluvias densantur, oriri fontes. Sed tria sunt hìc, non ubique obvia, animadvertenda. Primum est descriptio Stygis, quam prorsus fictam esse nos credere vetat quod habet *Pausanias* in Arcadicis, seu Lib. VIII. p. 483. ubi postquàm meminit ruderum Oppidi Arcadici, cui Nonacri nomen erat: Τῶν δὲ ἐρειπίων, inquit, οὐ πόῤῥω κρημνός ἐστιν ὑψηλὸς οὐχ ἕτερον ἐς τοσοῦτον ἀνήκοντα ὕψους οἶδα. καὶ ὕδωρ κατὰ τοῦ κρημνοῦ στάζει· καλοῦσι δ' Ἕλληνες αὐτὸ ὕδωρ Στυγός. Εἶναι δὲ τὴν Στύγα Ἡσίοδος μὲν ἐν Θεογονίᾳ

H

* *Biblioth. Univers.* Tom. VI.

Πρεσβυτάτη. νόσφιν δὲ θεῶν κλυτὰ δώματα ναίει
Μακρῇσι πέτρῃσι κατηρεφέ'. ἀμφὶ δὲ πάντη
Κίοσιν ἀργυρέοισι πρὸς οὐρανὸν ἐστήρικται.
Παῦρα δὲ Θαύμαντος θυγάτηρ πόδας ὠκέα Ἶρις
Ἀγγελίης πωλεῖται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης,
Ὁππότ' ἔρις καὶ νεῖκος ἐν ἀθανάτοισιν ὄρηται.
Καί ῥ' ὅστις ψεύδηται Ὀλύμπια δώματ' ἐχόντων,
Ζεὺς δέ τε Ἶριν ἔπεμψε θεῶν μέγαν ὅρκον ἐνεῖκαι
Τηλόθεν ἐν χρυσέῃ προχόῳ πολυώνυμον ὕδωρ
Ψυχρὸν, ὅ, τ' ἐκ πέτρης καταλείβεται ἠλιβάτοιο
Ὑψηλῆς· πολλὸν δὲ ὑπὸ χθονὸς εὐρυοδείης
Ἐξ ἱεροῦ ποταμοῖο ῥέει διὰ νύκτα μέλαιναν

κε ἐποίησεν (Ἡσιόδου γὰρ δὴ ἔπη τὴν Θεογονίαν εἰσὶν οἱ νομίζουσι) πεποιημένα οὖν ἐστιν ἐνταῦθα Ὠκεανοῦ θυγατέρα τὴν Στύγα, γυναῖκα δὲ αὐτὴν εἶναι Πάλλαντος: non procul à ruderibus, est alta montis crepido; non aliam vidi, quæ in tantam altitudinem attollatur; aqua verò secundum præruptam rupem stillat. Vocant Græci hanc aquam Stygis. Esse autem Stygem Hesiodus in Theogonia cecinit; (neque enim desunt qui Theogoniam opus Hesiodi esse credant) cecinit autem Stygem fuisse Oceani filiam, & uxorem Pallantis. Hoc fictum quidem est, ut pleraque alia, sed ex verbis Pausaniæ intelligere licet, quare dicat *Hesiodus :*

——— κλυτὰ δώματα ναίει
Μακρῇσι Πέτρῃσι κατηρεφέ', ἀμφὶ δὲ πάντη
Κίοσιν ἀργυρέοισι πρὸς οὐρανὸν ἐστήρικται.

Inclytas ædes incolit ingentibus saxis supernè tectas, circumquaque verò columnis argenteis ad cœlum firmatæ sunt.

Alterum, quod hîc animadvertendum est, ad id pertinet quod Poëtæ aiunt aquam esse inferorum; quod inde ortum, quòd aqua illa lethalis esset, quemadmodum paullò pòst docet *Pausanias :* Θάνατον δὲ τὸ ὕδωρ φέρει τοῦτο καὶ ἀνθρώπῳ καὶ ἄλλῳ ζώῳ παντί: *lethalis est hac aqua & hominibus, & omnibus aliis animalibus.* Alios etiam habet miros effectus aquæ illius omnia perrumpentis, præter ungulam equinam; sed qui fortè minùs veri sunt. Verùm hinc liquet, cur in inferis collocetur, nec dubito quin ea aqua ab antiquissimis Græciæ colonis dicta sit מי שתוק *me sthouk*, hoc est, *aqua silentii*, quòd ad *regna silentum* eos demitteret. Eodem respicere videtur *Hesiodus*, in sequentibus, ubi dicit eum qui per Stygem pejeravit κεῖσθαι ἄναυδον, *jacere sine voce.*

Tertiò observandum aquam hujus fontis fuisse jurijurando consecratam; quod quî potuerit fieri, si lethifera erat, non immeritò quærant

Maxima natu. seorsum verò à Diis inclytas ædes incolit
Ingentibus saxis supernè tectas: circùm autem quaque
Columnis argenteis ad cœlum firmatæ sunt.
Raró verò Thaumantis filia pedibus velox Iris.
Nuncii causâ versatur super lata dorsa maris,
Quando lis & contentio inter Deos exorta fuerit.
Et sanè quisquis mentiatur cœlestes domos tenentium, (rat
Jupiter Irim mittere solet Deorum magnum jusjurandum ut fe-
E longinquo in aureo vase aquario celeberrimam aquam
Frigidam, quæ è petra destillat alta
Excelsa. multùm verò subtus terram spatiosam
E sacro flumine fluit per noctem nigram,

---

rant Lectores. Videtur enim qui jurabat bibisse ἐν χρυσέῃ προχόῳ allatam aquam ab Iride. Alioqui necesse non erat eam afferri. Crediderim hanc fuisse opinionem eorum temporum, eum qui accusabatur cujuspiam sceleris, cujus reus non erat, potuisse sine noxa eam aquam bibere; addito jurejurando, quo innocentiam suam testatam faceret; sin minùs, aquam noxiam suam naturam obtinuisse, & homini mortem, aut gravem morbum creasse. Non unus hic fons habitus aptus explorandæ veritati jurisjurandi. Vide quæ habet *Macrobius* de fonte Palicorum Saturnal. Lib. V. c. 19. *Clericus.*

780. Παῦρα δὲ θαύμαντος] Hoc est, παυράκις. ὀλιγάκις. à παυράκις παυράξ, παῦρα, ut à σφοδράκις σφοδράξ. σφόδρα, &c. *Guietus.*

781. Ἀγγελίης πωλεῖται] Scribe ἀγγελίῃ, subintelige τὸ σὺν, hoc est, σὺν ἀγγελίῃ πωλεῖται. *Guietus.*

783. Καί ῥ' ὅστις ψεύδηται ὀλύμπια δώματ' ἐχόντων] Hic versus spurius videtur. *Guietus.*

784. Ζεὺς δέ τε Ἶριν ἔπεμψε] Scribo: Ζεὺς δ' ὅτε Ἶριν. ordo: ἔπεμψε ἐνεῖκαι πολυώνυμον ὕδωρ μέγαν ὅρκον. περὶ στυγὸς vide Pausaniam in Arcadicis. *Guietus.*

784. Μέγαν ὅρκον] Hoc est, per quem *magnum jusjurandum* concipitur. Sic *Homerus* vocat ὅρκια πιστὰ agnos qui adhibebantur ad solenniùs jurandum. Iliad. Γ ℣. 245. *Clericus.*

786. Ψυχρὸν, ὅ, τ' ἐκ πέτρης] Hic versus & sex sequentes sunt nothi *Guietus.*

786. Ὅ, τ' ἐκ πέτρης καταλείβεται ἠλιβάτοιο] Respicit ad id quod ex *Pausania* protulimus, qua de causa etiam *Homerus* * vocat κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, *stillantem aquam Stygis.* Ταῦτα μὲν δὴ ἐποίησεν, inquit *Pausanias*, ὡς ἂν ἰδὼν ἐς τὸ ὕδωρ τῆς Στυγὸς στάζον: *hæc cecinit, quòd viderit aquam Stygis stillantem.* Clericus.

* *Iliad.* O. ℣. 37. ubi Juno jurat per Stygem.

Ὠκεανοῖο κέρας. δεκάτη δ' ἐπὶ μοῖρα δέδασται.
Ἐννέα μὲν περὶ γῆν τε καὶ εὐρέα νῶτα θαλάσσης
Δίνης ἀργυρέης εἱλιγμένος εἰς ἅλα πίπτει.
Ἡ δὲ μί' ἐκ πέτρης προρέει, μέγα πῆμα θεοῖσιν.
Ὅς κεν τὴν ἐπίορκον ἀπολλείψας ἐπομόσσῃ
Ἀθανάτων, οἳ ἔχουσι κάρη νιφόεντος Ὀλύμπου,
Κεῖται νήϋτμος τετελεσμένον εἰς ἐνιαυτόν·
Οὐδέ ποτ' ἀμβροσίης καὶ νέκταρος ἔρχεται ἆσσον
Βρώσιος, ἀλλά τε κεῖται ἀνάπνευστος καὶ ἄναυδος
Στρωτοῖς ἐν λεχέεσσι, κακὸν δ' ἐπὶ κῶμα καλύπτει.
Αὐτὰρ ἐπὴν νοῦσον τελέσῃ μέγαν εἰς ἐνιαυτὸν,
Ἄλλος δ' ἐξ ἄλλου δέχεται χαλεπώτατος ἆθλος.
Ἐννάετες δὲ θεῶν ἀπομείρεται αἰὲν ἐόντων,
Οὐδέ ποτ' ἐς βουλὴν ἐπιμίσγεται, οὐδ' ἐπὶ δαῖτας,
Ἐννέα πάντ' ἔτεα· δεκάτῳ δ' ἐπιμίσγεται αὖτις
Εἰρέας ἀθανάτων, οἳ Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσι.
Τοῖον ἄρ' ὅρκον ἔθεντο θεοὶ Στυγὸς ἄφθιτον ὕδωρ,
Ὠγύγιον, τὸ δ' ἵησι καταστυφέλου διὰ χώρου.
Ἔνθα δὲ γῆς δνοφερῆς, καὶ Ταρτάρου ἠερόεντος,
Πόντου τ' ἀτρυγέτοιο καὶ Οὐρανοῦ ἀστερόεντος,
Ἑξείης πάντων πηγαὶ καὶ πείρατ' ἔασιν,
Ἀργαλέ', εὐρώεντα, τά τε στυγέουσι θεοί περ.
Ἐνθάδε μαρμάρεαί τε πύλαι, καὶ χάλκεος οὐδὸς

---

793. Ὅς κεν τὴν ἐπίορκον ἀπολείψας] Scribo ἐπίορκος. τὴν, hoc est, ταύτην τὴν στύγα. ἀπολείψας *libans* ab ἀπολείβω. *Guietus.*

795. Κεῖται νηΰτμος καὶ τὰ ἑξῆς] Hæc poëticè ficta & adaucta, sed ex vero nata; nimirum, ex noxia Stygiæ aquæ natura. *Clericus.*

796. Οὐδέ ποτ' ἀμβροσίης] Hic & sequens 797. est spurius. *Guietus.*

798. Ἐπὶ κῶμα καλύπτει] Τμῆσις, ἐπικαλύπτει, subintellige αὐτόν. *Guietus.*

804. Εἰρέας ἀθανάτων] Scribendum videtur εἰρεσίαις. sed hic versus videtur delendus & spurius esse. *Guietus.*

806. Τὸ δ' ἵησι καταστυφέλου διὰ χώρου] Scribe, τὸ δίεισι, hoc est, ὃ δίεισι διὰ χώρου. Thucyd. καὶ διὰ μέσου αὐτῶν διήγεσαν lib. 3. καταστυφέλου, hoc est asperum, durum. *Guietus.*

806. Ὠγύγιον] Græci *antiquam* interpretantur, quasi ab *Ogyge*, anti-

Oceani cornu. decima verò pars attributa est.
Novem quidem circa terrámque & lata dorsa maris
Vorticibus argenteis intortum in mare cadit,
Una verò ex petra profluit, magnum damnum Diis.
Quisquis perjurium libans pejeraverit
Immortalium, qui tenent verticem nivosi Olympi,
Jacet spiritûs expers integrum per annum;
Neque ambrosiæ & nectaris fruitur
Cibo, sed jacet non respirans, & mutus,
Stratis in lectis, malus autem veternus obtegit.
Sed postquàm morbo defunctus est magnum per annum,
Alia ex alia excipit molestissima ærumna.
Novennio autem à Diis separatur æternis,
Neque umquam ad consilium ineundum cum iis versatur, neque (ad epulas,
Novem totis annis; decimo tandem versatur iterum
In cœtibus immortalium, qui cœlestes domos incolunt.
Tale itaque jusjurandum constituerunt Dii Stygis perennem (aquam,
Antiquam illam, quæ tranat valdè asperum locum.
Ibi autem terræ caliginosæ, & Tartari obscuri,
Pontique inexhausti, & cœli stellati,
Ex ordine omnium fontes & fines sunt,
Molesti, squalidi, quos oderunt etiam Dii ipsi.
Illic splendidaque portæ, & æreum limen

---

antiquissimo Rege nescio quo. Intelligimus *amaram*, quod apprimè quadrat in exitialem effectum hujus aquæ potæ; ex Phœnicia Lingua, in qua אגג *agag* significavit, ut apud Arabas, *amaram reddidit aquam*. Hinc quoque dicta *amara*, aqua illa jurisjurandi & zelotypiæ, quam, apud Hebræos, bibere jubebatur mulier adulterii suspecta. Vide Num. V. *Clericus*.

807. Ἔνθα δὲ γῆς δνοφερῆς] Hic & tres sequentes versus è superioribus repetiti sunt, post versum enim 736. collocantur. Sed hinc fortasse tollendi. *Guietus*.

807. Ἔνθα δὲ γῆς δνοφερῆς καὶ τὰ ἑξῆς] Hæ sunt περιττολογίαι poëticæ, quæ nihil ex vero ducunt. *Clericus*.

809. Πάντων πηγαὶ καὶ πείρατ' ἔασι] Πηγαὶ hîc videtur *initium* significare, nam solius πόντου posset dici *fons*, non terræ, tartari, aut cœli. *Clericus*.

 821. Τυ-

Ἀστεμφής, ῥίζῃσι διηνεκέεσσιν ἀρηρώς,
Αὐτοφυής. πρόσθεν δὲ, θεῶν ἔκτοσθεν ἁπάντων,
Τιτῆνες ναίουσι, πέρην χάεος ζοφεροῖο.
Αὐτὰρ ἐρισμαράγοιο Διὸς κλειτοὶ ἐπίκουροι
Δώματα ναιετάουσιν ἐπ' Ὠκεανοῖο θεμέθλοις,
Κόττος τ' ἠδὲ Γύγης. Βριάρεών γε μὲν ἠΰν ἐόντα,
Γαμβρὸν ἑὸν ποίησε βαρύκτυπος Ἐννοσίγαιος.
Δῶκε δὲ Κυμοπόλειαν ὀπυίειν, θυγατέρα ἥν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Τιτῆνας ἀπ' οὐρανοῦ ἐξέλασε Ζεὺς,
Ὁπλότατον τέκε παῖδα Τυφωέα Γαῖα πελώρη,
Ταρτάρου ἐν φιλότητι, διὰ χρυσέην Ἀφροδίτην.
Οὗ χεῖρες μὲν ἔασιν ἐπ' ἰσχύϊ ἔργματ' ἔχουσαι,
Καὶ πόδες ἀκάματοι κρατεροῦ θεοῦ· ἐκ δέ οἱ ὤμων
Ἦν ἑκατὸν κεφαλαὶ ὄφιος, δεινοῖο δράκοντος,
Γλώσσῃσι δνοφερῇσι λελειχμότες· ἐκ δέ οἱ ὄσσων
Θεσπεσίης κεφαλῇσιν ὑπ' ὀφρύσι πῦρ ἀμάρυσσε.
Πασέων δ' ἐκ κεφαλέων πῦρ καίετο δερκομένοιο·
Φωναὶ δ' ἐν πάσῃσιν ἔσαν δεινῇς κεφαλῇσι,
Παντοίην ὄπ' ἰεῖσαι ἀθέσφατον. ἄλλοτε μὲν γὰρ
Φθέγγονθ', ὥστε θεοῖσι συνιέμεν· ἄλλοτε δ' αὖτε
Ταύρου ἐριβρύχεω μένος ἀσχέτου ὄσσαν ἀγαύρου·

---

821. Τυφωέα] De hoc egimus ad ℣. 307. Describuntur scelerati homines Jordanis accolæ, quorum historiam & excidium Græcis olim narraverant Phœnices; hoc est, mendaces mendacibus augenda atque exornanda tradiderant. *Clericus.*

823. Ἔργματ' ἔχουσαι] Scribo θαῦμα ἀκοῦσαι mirabile auditu. placet. *Guietus.*

823. Οὗ χεῖρες μὲν ἔασιν ἐπ' ἰσχύϊ ἔργματ' ἔχουσαι] Vertunt: *cujus manus quidem sunt ob robur occupata*, aut *operibus apta*, quasi ἔργματα idem sit hîc ac ἔργον. Sed quodnam opus memoratur Typhonis, aut Typhoëi, seu antequàm à Jove vinceretur, seu postquàm in Tartara detrusus est? Deinde quid frigidius hac descriptione virium, *cujus manus propter robur habent opera?* Non potuit hoc ferre *Fr. Guietus*, qui suspicatur legendum θαῦμα ἀκοῦσαι, *mirabile auditu*. Verùm tanta mutatione opus non est, cùm præsertim non minùs frigidum sit, & minùs Græcum: *cujus manus sunt in robore*. Cùm olim sine notis accentuum & spirituum scriberent Græci ΟΥ, æquè facilè potuit efferri οὐ *non* ac οὗ, cujus, quod si feceris sententia egregia erit: *Nec manus, propter vires, habent quidquam quo impediri queant, & pedes fortis*

tis

Immotum, radicibus longis compactum,
Suâ sponte natum. ante illud verò extra omnes Deos
Titanes habitant, ultra Chaos caligine obductum.
Ceterùm valdè tonantis Jovis inclyti auxiliarii
Domus incolunt in Oceani fundamentis
Cottus atque Gyges. Briareum quippe, fortis cùm esset,
Generum suum fecit graviter fremens Neptunus.
Dedit autem Cymopoliam, ut duceret uxorem, filiam suam.
Ast ubi Titanes è Cœlo expulit Jupiter,
Minimum natu peperit filium Typhoëum Terra magna,
Tartari in concubitu, per auream Venerem.
Cujus manus quidem sunt ob robur occupatæ,
Et pedes indefessi robusti Dei: ex humeris verò ei
Erant centum capita serpentis, horrendi draconis,
Linguis nigris lambentia: præterea ex oculis ei
Admirandis in capitibus sub superciliis ignis micabat:
Omnibus autem ex capitibus ignis flagrabat cernentis.
Voces quoque in omnibus erant horrendis capitibus,
Omnigenum sonitum emittentes ineffabilem. interdum enim
Sonabant, ut Diis intelligere liceret: interdum rursum
Tauri valdè mugientis robore indomiti vocem ferocis:

---

tis illius Dei sunt indefessi. Ἔργμαται hîc deducimus ab εἴργω, *coërceo, prohibeo.* Hoc unum in hac nostra interpretatione paullò durius videri queat, quòd particula negativa sit paullò remotior à verbo. Sed nec desunt ejus rei exempla, & eam omnino postulare videtur sensus. *Clericus.*

825. Ἦν ἑκατὸν κεφαλαὶ] Hoc est, ἦσαν. Dein delenda interpunctio ὄφιος δεινοῖο δράκοντος. ὄφιος δράκοντος, appositio. ℣. sequ. λελειχμότος scribendum pro λελειχμότες. *Guietus.*

827. Θεσπεσίῃς κεφαλῇσιν] Hoc est, θαυμασίαις. *Guietus.*

827. Πῦρ ἀμάρυσσε] *Ignis* hîc vocatur oculorum splendor, ut & in sequente versu, nequis putet Poëtam ignem propriè dictum in oculis hujus monstri collocasse. Superant hæc omnem τερατολογίαν. *Clericus.*

830. Ἀθέσφατον] Mirabilem. *Guietus.*

831. Φθέγγονθ', ὥς τε θεοῖσι συνιέμεν] Hic versus est subdititius & delendus. *Guietus.*

832. Ὄσσαν ἀγαύρου] Scribe ὄσσαν ἵεντο vocem emittebant. *Guietus.*

Ἄλλοτε δ' αὖτε λέοντος ἀναιδέα θυμὸν ἔχοντος·
Ἄλλοτε δ' αὖ σκυλάκεσσιν ἐοικότα, θαύματ' ἀκοῦσαι·
Ἄλλοτε δ' αὖ ῥοίζασχ', ὑπὸ δ' ἤχεεν οὔρεα μακρά.
Καὶ νύ κεν ἔπλετο ἔργον ἀμήχανον ἤματι κείνῳ,
Καί κεν ὅγε θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἄναξεν,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
Σκληρὸν δ' ἐβρόντησε καὶ ὄβριμον. ἀμφὶ δὲ γαῖα
Σμερδαλέον κονάβησε, καὶ Οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν,
Πόντος τ' Ὠκεανοῦ τε ῥοαὶ καὶ τάρταρα γαίης.
Ποσσὶ δ' ὑπ' ἀθανάτοισι μέγας πελεμίζετ' Ὄλυμπος
Ὀρνυμένοιο ἄνακτος· ἐπεστενάχιζε δὲ γαῖα.
Καῦμα δ' ὑπ' ἀμφοτέρων κάτεχεν ἰοειδέα πόντον,
Βροντῆς τε, στεροπῆς τε, πυρὸς ἀπὸ τοῖο πελώρου.
Πρηστήρων ἀνέμων τε, κεραυνοῦ τε φλεγέθοντος.
Ἔζεε δὲ χθὼν πᾶσα, καὶ οὐρανὸς, ἠδὲ θάλασσα.
Θῦε δ' ἄρ' ἀμφ' ἀκτὰς, περὶ τ' ἀμφί τε κύματα μακρὰ
Ῥιπῇ ὑπ' ἀθανάτων· ἔνοσις δ' ἄσβεστος ὀρώρει.
Τρέσσ' Ἀΐδης δ' ἐνέροισι καταφθιμένοισιν ἀνάσσων,
Τιτῆνές θ' ὑποταρτάριοι, Κρόνον ἀμφὶς ἐόντες,
Ἀσβέστου κελάδοιο καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος.
Ζεὺς δ' ἐπεὶ οὖν κόρθυνεν ἑὸν μένος, εἵλετο δ' ὅπλα,
Βροντήν τε, στεροπήν τε, καὶ αἰθαλόεντα κεραυνὸν,
Πλῆξεν ἀπ' Οὐλύμποιο ἐπάλμενος. ἀμφὶ δὲ πάσας

833. Ἀναιδέα,] Hoc est. θερμὸν. *Guietus.*

837. Θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἄναξεν] Fortè nata est hæc circumstantia ex narratione Phœnicum, qui dictitabant inferioris Jordanis accolas *bellum Deo & hominibus indixisse*, aut utrorumque *hostes ac spretores* fuisse. Quæ loquutiones perperam intellectæ monstra hæc pepererunt, quasi fuisset terræ filius Draco, qui bellum Jovi intulisset. Certè *Lucretius* describens *Epicuri* dogmata de Numine, quod verbo posuit, re sustulit, ita de Epicuro loquitur quasi ei bellum intulisset, Lib. I. initio:

Quare Relligio pedibus subjecta vicissim
Obteritur, nos exæquat victoria cælo. Clericus.

839. Σκληρὸν ἐβρόντησε] Non malè hisce verbis describitur subversio Sodomæ, Gomorræ vicinarúmque urbium, de qua vide Diss.

nostram

Interdum rursus leonis sævum animum habentis:
Interdum rursum catulis similia, mira auditu:
Interdum verò stridebat, resonabántque montes alti.
Et sanè evenisset res inevitabilis die illo,
Atque ipse mortalibus & immortalibus imperasset,
Nisi statim intellexisset pater hominúmque & Deorum.
Graviter autem intonuit atque fortiter. circùm verò terra
Horrendè edidit fragorem, & cœlum latum supernè,
Pontúsque & Oceani fluctus, & remota loca terræ.
Pedibus verò sub immortalibus magnus contremuit Olympus,
Insurgente rege; ingemiscebat autem tellus.
Ardor verò ab utrisque occupabat cœruleum pontum
Tonitrúque, & fulguris igne ab illo immani,
Igneorúmque turbinum, & fulminis ardentis.
Fervebat autem terra omnis, & cœlum, atque mare.
Furebant & circùm littora undique fluctus magni,
Impetu à Deorum: concussióque sedatu difficilis oriebatur.
Expavit autem Pluto inferis mortuis imperans,
Titanésque sub tartarum detrusi, circa Saturnum
Ob inexstinguibilem fremitum, & gravem conflictum.
Jupiter verò postquàm incitavit suum robur, sumsítque arma,
Tonitrúque fulgúrque, & coruscans fulmen,
Percussit ab Olympo insiliens. circùm verò omnia

---

nostram. *Clericus.*

841. Τάρταρα γαίης] Hoc est, remotissimæ partes terræ, quæ est significatio vocis *tartara*. Vide not ad. ỳ. 119. *Clericus.*

844. Ἰοειδέα πόντον] Hîc intelligendum *mare mortuum*, seu lacus Asphaltites. *Clericus.*

845. Πυρὸς ἀπὸ τοῖο πελώρου] Scribo & distinguo πυρός τ' ἀπὸ τ. π. *Guietus.*

847. Ἔζεε δὲ χθὼν πᾶσα] Vicina, nempe, infimis partibus Jordanis; qua de re vide memoratam Dissertationem. *Clericus.*

852. Ἀσβέστου κελάδοιο] Subintellige ὑπό. *Guietus.*

853. Κόρθυνεν ἑὸν μένος] Hoc est, ἐπῆρεν auxit. *Guietus.*

855. Πλῆξεν ἀπ' Οὐλύμποιο] An? βῆσεν. ἐπάλμενος. subintellige τὸν Τυφωέα. *Guietus.*

856. Ἔπρε-

Ἄλλοτε δ' αὖτε λέοντος ἀναιδέα θυμὸν ἔχοντος·
Ἄλλοτε δ' αὖ σκυλάκεσσιν ἐοικότα, θαύματ' ἀκοῦσαι·
Ἄλλοτε δ' αὖ ῥοίζασχ', ὑπὸ δ' ἤχεεν οὔρεα μακρά.
Καὶ νύ κεν ἔπλετο ἔργον ἀμήχανον ἤματι κείνῳ,
Καί κεν ὅγε θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἄναξεν,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
Σκληρὸν δ' ἐβρόντησε καὶ ὄβριμον. ἀμφὶ δὲ γαῖα
Σμερδαλέον κονάβησε, καὶ Οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν,
Πόντος τ' Ὠκεανοῦ τε ῥοαὶ καὶ τάρταρα γαίης.
Ποσσὶ δ' ὑπ' ἀθανάτοισι μέγας πελεμίζετ' Ὄλυμπος
Ὀρνυμένοιο ἄνακτος· ἐπεστενάχιζε δὲ γαῖα.
Καῦμα δ' ὑπ' ἀμφοτέρων κάτεχεν ἰοειδέα πόντον,
Βροντῆς τε, στεροπῆς τε, πυρὸς ἀπὸ τοῖο πελώρου.
Πρηστήρων ἀνέμων τε, κεραυνοῦ τε φλεγέθοντος.
Ἔζεε δὲ χθὼν πᾶσα, καὶ οὐρανὸς, ἠδὲ θάλασσα·
Θῦε δ' ἄρ' ἀμφ' ἀκτὰς, περὶ τ' ἀμφί τε κύματα μακρὰ
Ῥιπῇ ὑπ' ἀθανάτων· ἔνοσις δ' ἄσβεστος ὀρώρει.
Τρέσσ' Ἀΐδης δ' ἐνέροισι καταφθιμένοισιν ἀνάσσων,
Τιτῆνές θ' ὑποταρτάριοι, Κρόνον ἀμφὶς ἐόντες,
Ἀσβέστου κελάδοιο καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος.
Ζεὺς δ' ἐπεὶ οὖν κόρθυνεν ἑὸν μένος, εἵλετο δ' ὅπλα,
Βροντήν τε, στεροπήν τε, καὶ αἰθαλόεντα κεραυνὸν,
Πλῆξεν ἀπ' Οὐλύμποιο ἐπάλμενος. ἀμφὶ δὲ πάσας

---

833. Ἀναιδέα,] Hoc est. θερμόν. *Guietus.*

837. Θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἄναξεν] Fortè nata est hæc circumstantia ex narratione Phœnicum, qui dictitabant inferioris Jordanis accolas *bellum Deo & hominibus indixisse*, aut utrorumque *hostes ac spretores* fuisse. Quæ loquutiones perperam intellectæ monstra hæc pepererunt, quasi fuisset terræ filius Draco, qui bellum Jovi intulisset. Certè *Lucretius* describens *Epicuri* dogmata de Numine, quod verbo posuit, re sustulit, ita de Epicuro loquitur quasi ei bellum intulisset, Lib. I. initio:

Quare Relligio pedibus subjecta vicissim
Obteritur, nos exæquat victoria cœlo. Clericus.

839. Σκληρὸν ἐβρόντησε] Non malè hisce verbis describitur subversio Sodomæ, Gomorræ vicinarúmque urbium, de qua vide Diss. nostram

Interdum rursus leonis sævum animum habentis:
Interdum rursum catulis similia, mira auditu:
Interdum verò stridebat, resonabántque montes alti.
Et sanè evenisset res inevitabilis die illo,
Atque ipse mortalibus & immortalibus imperasset,
Nisi statim intellexisset pater hominúmque & Deorum.
Graviter autem intonuit atque fortiter. circùm verò terra
Horrendè edidit fragorem, & cœlum latum supernè,
Pontúsque & Oceani fluctus, & remota loca terræ.
Pedibus verò sub immortalibus magnus contremuit Olympus,
Insurgente rege; ingemiscebat autem tellus.
Ardor verò ab utrisque occupabat cæruleum pontum
Tonitrúque, & fulguris igne ab illo immani,
Igneorúmque turbinum, & fulminis ardentis.
Fervebat autem terra omnis, & cœlum, atque mare.
Furebant & circùm littora undique fluctus magni,
Impetu à Deorum: concussióque sedatu difficilis oriebatur.
Expavit autem Pluto inferis mortuis imperans,
Titanésque sub tartarum detrusi, circa Saturnum
Ob inexstinguibilem fremitum, & gravem conflictum.
Jupiter verò postquàm incitavit suum robur, sumsítque arma,
Tonitrúque fulgúrque, & coruscans fulmen,
Percussit ab Olympo insiliens. circùm verò omnia

---

nostram. *Clericus.*

841. Τάρταρα γαίης] Hoc est, remotissimæ partes terræ, quæ est significatio vocis *tartara*. Vide not ad. ℣. 119. *Clericus.*

844. Γοσιδίας πόντον] Hic intelligendum *mare mortuum*, seu lacus Asphaltites. *Clericus.*

845. Πυρὸς ὑπὸ τοῖο πελώρου] Scribo & distinguo πυρός τ' ἀπὸ τ. π. *Guietus.*

847. Ἔζει δὲ χθὼν πᾶσα] Vicina, nempe, infimis partibus Jordanis; qua de re vide memoratam Dissertationem. *Clericus.*

852. Ἀσβέστου κελάδοιο] Subintellige ὑπὸ. *Guietus.*

853. Κόρθυνεν ἑὸν μένος] Hoc est, ἐπῆρεν auxit. *Guietus.*

855. Πλῆξεν ἀπ' Οὐλύμποιο] An? βάσιν. ἐπάλμενος. subintellige τὸ Τυφῶνα. *Guietus.*

856. Ἔπρε-

Ἔπρεσε θεσπεσίας κεφαλὰς δεινοῖο πελώρου.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δή μιν δάμασε πληγῇσιν ἱμάσσας,
Ἤριπε γυιωθεὶς, στενάχιζε δὲ γαῖα πελώρη.
Φλὸξ δὲ κεραυνωθέντος ἀπέσσυτο τοῖο ἄνακτος,
Οὔρεος ἐν βήσσῃσιν ἀΐδνῆς παιπαλοέσσης
Πληγέντος. πολλὴ δὲ πελώρη καίετο γαῖα
Ἀτμῇ θεσπεσίῃ, καὶ ἐτήκετο κασσίτερος ὣς,
Τέχνῃ ὑπ' αἰζηῶν ὑπό τ' εὐτρήτου χοάνοιο
Θαλφθεὶς, ἠὲ σίδηρος, ὅπερ κρατερώτατός ἐστιν,
Οὔρεος ἐν βήσσῃσι δαμαζόμενος πυρὶ κηλέῳ,
Τήκεται ἐν χθονὶ δίῃ, ὑπ' Ἡφαίστου παλάμῃσιν.
Ὣς ἄρα τήκετο γαῖα, σέλᾳ πυρὸς αἰθομένοιο.
Ῥίψε δέ μιν θυμῷ ἀκάχων ἐς Τάρταρον εὐρύν.
Ἐκ δὲ Τυφωέος ἔστ' ἀνέμων μένος ὑγρὸν ἀέντων,
Νόσφι Νότου, Βορέω τε, καὶ Ἀργέστεω Ζεφύροιο.
Οἵ γε μὲν ἐκ θεόφιν γενεή, θνητοῖς μέγ' ὄνειαρ.
Αἱ δ' ἄλλαι μαψαῦραι ἐπιπνείουσι θάλασσαν,

856. Ἔπρεσε θεσπεσίας] A πρέω, πιμπρέω, πίμπρημι, πρίω, πρήθω &c. φάω, βράζω, βράσσω, βράττω, ἀναβράττω. *Guietus.*

859. Τοῖο ἄνακτος] Ἄναξ, nimirum, ut jam diximus, vox est honorifica quæ Regem quidem sonat ut plurimùm; sed eximium etiam quidpiam significat, quale erat in suo genere hoc monstrum. *Clericus.*

860. Παιπαλοέσσης] Hoc est, τραχείαις. alias παιπαλοέσσης pro αἰπαλοέσσης. Hom. ἔστη δὲ σκοπιὴν εἰς παιπαλόεσσαν ἀνελθὼν, hoc est, αἰπεῖαν, ὑψηλήν. *Guietus.*

860. Οὔρεος ἐν βήσσῃσιν] Inter montes Moabitidis & Chananææ situs est lacus Asphaltites, in profunda valle. *Clericus.*

863. Εὐτρήτου χοάνοιο] Interpres videtur legisse εὐπήκτου, quod magis placet. v. sequ. ὅπερ, hoc est, ὅσπερ. *Guietus.*

865. Οὔρεος ἐν βήσσῃσι] In fabricis ferrariis, quæ in vallibus sylvosis ædificari solent propter lignorum copiam. *Guietus.*

868. Ῥίψε] Subintell. Ζεὺς tum pro ἀκάχων an ἀκαχὼν scribendum? *Guietus.*

870. Νόσφι Νότου, Βορέω τε καὶ Ἀργεστέω Ζεφύροιο] Hîc mirum est fieri dumtaxat mentionem trium ventorum, omisso *Euro*, qui tamen μαψαύρας non potest vocari. Quod cùm non concoquerent nonnulli, legerunt καὶ Ἀργέστου, Ζεφύρου τε, quemadmodum habet in Allegoriis *Joannes Diaconus*; quò etiam respicit alter Scholiastes, qui memoratis quatuor ventis *cardinalibus*, ut vocantur, subjicit: Ἀργέστης ὁ Ἀπηλιώτης,

Combussit ingentia capita sævi portenti.
Ceterùm ubi illud vicit ictibus percutiens,
Cecidit mutilatum, ingemiscebat autem terra vasta.
Flamma verò fulmine icto prosiliebat à rege;
Montis in saltibus opacis asperis
Percusso. multáque ac vasta ardebat terra
Vapore ingenti, & liquescebat stanni instar,
Quod arte juvenum & in magnum foramen habente catino
Calefactum, vel ut ferrum, quod solidissimum est,
Montis in cavitatibus victum igne urente,
Liquescit in terra divina, sub Vulcani manibus.
Sic sanè liquescebat terra fulgore ignis ardentis.
Abjecit autem illum animo mœstus in Tartarum vastum.
Ex Typhoëo autem est ventorum vis humidè flantium,
Excepto Noto, Boreáque, & Argeste Zephyro.
Qui sanè ex Diis sunt nati, hominibus magna utilitas.
Ast alii sine usu venti inspirant mare,

λιώτης, ὃν λέγει ὁ Ὅμηρος Εὖρον: *Subsolanus quem vocat Homerus Eurum.* Recta sine dubio esset lectio, si constaret ἀργέστην uspiam dici Eurum, cùm contrà constet esse occidentalem ventum, qui & Corus vocatur. *Plinius* Lib. II. H. N. c. 47. *Sunt bini, in quatuor cœli partibus; ab oriente æquinoctiali Subsolanus, ab oriente brumali Vulturnus; illum Apelioten hunc Eurum Græci appellant. A meridie Auster, & ab occasu brumali Africus; Noton & Lyba nominant. Ab occasu Æquinoctiali Favonius, ab occasu solstitiali Corus; Zephyrum &* ARGESTEN *vocant.* Præterea eosdem ventos tres commemorat ✝. 379. ubi ἀργέστης est etiam epitheton Zephyri, quemadmodum hîc ex vulgata lectione. Crediderim hanc omissionem esse negligentiæ tribuendam; nam non ignorabat *Hesiodus* esse Orientalem ventum.

Idem *Plinius* paullò antea: *Veteres quatuor omnino servavere, per totidem mundi partes (ideò nec Homerus plures nominat) hebeti ut mox judicatum est ratione.* Vide *Homerum* Odyss. E. ✝. 295. *Hesiodus* autem *Homero* in ejuscemodi rebus nequaquam inferior erat, ut satis liquet ex Operibus & Diebus. Obiter notandum *Hesiodi* ævo vocem ἀργέστης nondum fuisse nomen venti, qui à *Zephyro* distingueretur; cùm conjungatur ea vox cùm *Zephyro*, quasi epitheton, quo significetur ejus *celeritas*, aut simile quidpiam. *Clericus.*

872. Ἄλλαι μὰψ αὔραι] Μαψαῦραι scribo. Hesych. μαψαῦραι, μάταιαι αὖραι, ἰσχυραὶ πνοαί. vulgò scriptum ἄμμαι pro αὖραι. ex ἄψ fit μὰψ retrò, in cassum. Sic ex αἰχὸς, μαιχὸς, μὰξ mox, εὐθὺς *Guietus.*

875. Ἀλ-

Αἳ δή τοι πίπτουσαι ἐς ἠεροειδέα πόντον,
Πῆμα μέγα θνητοῖσι, κακῇ θύουσιν ἀέλλῃ·
Ἄλλοτε δ' ἄλλαι ἄεισι, διασκιδνᾶσί τε νῆας,
Ναύτας τε φθείρουσι. κακοῦ δ' οὐ γίνεται ἀλκὴ,
Ἀνδράσιν οἳ κείνοισι συνάντωσιν κατὰ πόντον.
Αἱ δ' αὖ καὶ κατὰ γαῖαν ἀπείριτον ἀνθεμόεσσαν
Ἔργ' ἐρατὰ φθείρουσι χαμαιγενέων ἀνθρώπων,
Πιμπλᾶσαι κόνιός τε καὶ ἀργαλέου κολοσυρτοῦ.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥα πόνον μάκαρες θεοὶ ἐξετέλεσσαν,
Τιτήνεσσι δὲ τιμάων κρίναντο βίηφι,
Δή ῥα τότ' ὤτρυνον βασιλευέμεν ἠδὲ ἀνάσσειν,
Γαίης φραδμοσύνῃσιν, ὀλύμπιον εὐρύοπα Ζῆν,
Ἀθανάτων. ὁ δὲ τοῖσιν εὖ διεδάσσατο τιμάς.
Ζεὺς δὲ θεῶν βασιλεὺς πρώτην ἄλοχον θέτο Μῆτιν,
Πλεῖστα θεῶν εἰδυῖαν ἰδὲ θνητῶν ἀνθρώπων.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἤμελλε θεὰν γλαυκῶπιν Ἀθήνην
Τέξεσθαι, τότ' ἔπειτα δόλῳ φρένας ἐξαπατήσας
Αἱμυλίοισι λόγοισιν ἑὴν ἐγκάτθετο νηδὺν
Γαίης φραδμοσύνῃσι, καὶ Οὐρανοῦ ἀστερόεντος.
Τὼς γάρ οἱ φρασάτην, ἵνα μὴ βασιληΐδα τιμὴν
Ἄλλος ἔχῃ, Διὸς ἀντὶ, θεῶν αἰειγενετάων.
Ἐκ γὰρ τῆς εἵμαρτο περίφρονα τέκνα γενέσθαι.
Πρώτην μὲν κούρην γλαυκώπιδα Τριτογένειαν,

---

875. Ἄλλοτε δ' ἄλλαι ἄεισι] Ἄλλαι scribendum. *Guietus.*

880. Κολοσυρτοῦ] A πάλω verso, πάλις ἡ πάλεως, pulvis, πάλος, κόλος, unde κολοσυρτός. *Guietus.*

882. Τιμάων] Subintell. ἕνεκα. *Guietus.*

884. Εὐρύοπα Ζῆν] Ab εὐρυόπης, seu εὐρυόπας, εὐρύοψ. *Guietus.*

885. Εὖ διεδάσσατο] Scribo εὖ. *Guietus.*

885. Διεδάσσατο τιμάς] Hoc est, munera illis divisit, sed posteritas eos honores intellexit de iis, quibus singula Numina præesse postea credita sunt. *Clericus.*

886. Ἄλοχον θέτο Μῆτιν] Clarum est hîc allegoricum esse matrimonium, quòd Regi conjunctius nihil esse debeat quàm *prudentia. Clericus.*

888. Ἀθήνην] Deam disciplinarum & fortitudinis meritò Prudentiæ filiam facit Poëta; cùm absque hac nulla sit vera fortitudo, nec

erudi-

Qui utique incidentes in obscurum pontum,
Clades magna hominibus gravi sæviunt turbine,
Alibi autem alii flant, dissipántque naves,
Nautásque perdunt. mali autem non est remedium
Viris qui illis occurrerint in ponto.
Iidem rursum per terram immensam floribus ornatam
Opera jucunda corrumpunt humo prognatorum hominum,
Replentes pulveréque & molesto palearum strepitu.
Sed postquàm sanè laborem Dii beati perfecerunt.
Cum Titanibus autem pro honore pugnarunt vi,
Jam tum jubebant regnare atque imperare,
Ex Terræ consilio, Olympium latè cernentem Jovem
Immortalibus. Hic verò inter illos benè distribuit munia.
Jupiter autem Deorum Rex primam uxorem duxit Metin,
Plurimùm ex Diis edoctam, & mortalibus hominibus.
Sed cùm jam esset Deam cæsiis oculis Minervam
Paritura, tum demum dolis animo decepto
Blandis sermonibus in suam condidit alvum,
Telluris consiliis, & Cæli stellati.
Sic enim consuluerunt, ne regium honorem
Alius haberet Jovis loco Deorum sempiternorum.
Ex hac enim in fatis erat prudentes liberos nasci.
Primam quidem virginem cæsiis oculis apud Tritonem genitam,

---

eruditio. Ceterùm Ἀθήνη est, Phœniciâ linguâ, אתנא *ethana*, hoc est, fortis, ut ab aliis jam animadversum. *Clericus.*

890. Δόλῳ φρένας ἐξαπατήσας] Subintellige τῆς μήτιος. *Guietus.*

891. Ἑὴν ἐσκάτθετο νηδὺν] An ἐς κάτθετο divisim scribendum? Sic ꝟ. 899. pro ἐγκάτθετο νηδὺν scribendum ut hîc ἐς κάτθετο, aut ἐς κάτθετο. *Guietus.*

895. Τριτογένειαν] Sic dicitur Minerva quasi genita à *capite* Jovis, nam si scribamus Phœniciis litteris תריתא *thritha*, intelligemus deducendam vocem à רית *reth*, quod, pro mutatione solenni ת & ש, idem esse potuit ac ריש *resch*, Chaldaïcè & Syriacè *caput*. Ejus antiquæ vocis significatio remanserat etiamnum apud Athamanas. *Hesychius*: Τριτὼ, Νίκανδρος ὁ Κολοφώνιος φησὶ τὴν κεφαλὴν καλεῖν Ἀθαμᾶνας. Apud Cretenses, idem hac voce significatum esse auctor est *Eustathius* in Iliad. Δ. Ed. Rom. p. 504. Hanc quidem circumstantiam

Ἶσον ἔχουσαν πατρὶ μένος καὶ ἐπίφρονα βουλήν.
Αὐτὰρ ἔπειτ' ἄρα παῖδα θεῶν βασιλῆα καὶ ἀνδρῶν
Ἤμελλεν τέξεσθαι, ὑπέρβιον ἦτορ ἔχοντα·
Ἀλλ' ἄρα μιν Ζεὺς πρόσθεν ἑὴν ἐγκάτθετο νηδύν,
Ὥς δή οἱ φράσσαιτο θεὰ ἀγαθόν τε κακόν τε.
Δεύτερον ἠγάγετο λιπαρὴν Θέμιν, ἣ τέκεν Ὥρας,
Εὐνομίην τε, Δίκην τε, καὶ Εἰρήνην τεθαλυῖαν·
Αἵτ' ἔργ' ὠρεύουσι καταθνητοῖσι βροτοῖσι·
Μοίρας θ', ᾗς πλείστην τιμὴν πόρε μητίετα Ζεύς,
Κλωθώ τε, Λάχεσίν τε, καὶ Ἄτροπον· αἵ τε διδοῦσι
Θνητοῖς ἀνθρώποισιν ἔχειν ἀγαθόν τε κακόν τε.
Τρεῖς δέ οἱ Εὐρυνόμη Χάριτας τέκε καλλιπαρῄους,
Ὠκεανοῦ κούρη, πολυήρατον εἶδος ἔχουσα,
Ἀγλαΐην καὶ Εὐφροσύνην, Θαλίην τ' ἐρατεινήν.
Τῶν καὶ ἀπὸ βλεφάρων ἔρος εἴβετο δερκομενάων
Λυσιμελής· καλὸν δέ θ' ὑπ' ὀφρύσι δερκιόωνται.
Αὐτὰρ ὁ Δήμητρος πολυφόρβης ἐς λέχος ἦλθεν,
Ἣ τέκε Περσεφόνην λευκώλενον, ἣν Ἀϊδωνεὺς

---

tiam Palladis natalium hîc non tradit *Hesiodus*, sed summo consensu reliqui omnes Mythologi & Poëtæ habent. Facile est intellectu cur sapientissima Dea & Artium Præfecta è cerebro, vel capite Jovis nata putetur, cùm caput existimetur esse sedes animi. Aliæ vocis Etymologiæ non sunt flocci faciendæ, si cum hac conferantur. Τριτογένειαν verterant Romani veteres *Capitam*. *Ovidius* sub finem Lib. III. Fastorum:

Parva licet videas Capita delubra Minervæ,
Quæ Dea natali cœpit habere suo.
Nominis in dubio causa est, capitale vocamus
Ingenium sollers; ingeniosa Dea est.
An quia de capitis fertur, sine matre, paterni
Vertice, cum clypeo prosiluisse suo? Clericus.

896. Τριτογένειαν] Audacem, terribilem. *Guietus.*

899. Ἑὴν ἐγκάτθετο νηδύν] Hoc est, prudentiam perpetuò sibi adesse consiliariam voluit, nec umquam eam dimisit. *Clericus.*

900. Ὥς δή οἱ φράσσαιτο θεὰ ἀγαθόν τε κακόν τε] *Bonum & malum* omnia significant, apud *Homerum*, & in Hebraïco etiam sermone. Vide not. ad Genes. III, 5. *Clericus.*

901. Θέμιν] Dea hæc est Præses Justitiæ, quæ non minùs ac Prudentia

Par habentem patri robur, & prudens consilium:
Ceterùm deinde sanè filium Deorum regem & virorum
Erat paritura, magnum animum habentem:
Sed illam sanè Jupiter antè in suum condidit ventrem;
Ut, nempe, ei indicaret Dea bonúmque malúmque.
Postea duxit splendidam Themin, quæ peperit Horas,
Eunomiámque, Dicénque, & Irenen florentem:
Quæ opera matura faciunt mortalibus hominibus:
Parcásque, quibus maximum honorem dedit prudens Jupiter,
Clothóque, Lachesínque, & Atropon: quæ dant
Mortalibus hominibus habere bonúmque malúmque.
Tres verò ei Eurynome Gratias peperit pulcras genas habentes,
Oceani filia, peroptabilem formam habens,
Aglaiam & Euphrosynen, Thaliámque amabilem:
Quarum è palpebris amor destillat contuentium
Solvens membra: jucundum verò sub superciliis adspiciunt.
Porrò hic Cereris multa nutrientis ad lectum venit,
Quæ peperit Proserpinam formosam, quam Pluto

---

dentia Regibus necessaria est. Si scripseris Phœniciis litteris חמי, illico liquebit esse vocem Phœniciam, à חם *integer*, *probus*, ita ut nomen Themidis *integritatem* sonet. *Clericus.*

Ibid. Ἣ τίκεν Ὥρας] *Hora* est ab Hebraïca voce אור, *or*, quæ *lucem* sonat propriè, & tralatitio significatu *cognitionem*, quæ in Rege unà cum integritate conjuncta esse debet. Posset huc fortè trahi conjunctio *Urim* & *Thummim*, in Pont. Maximo Hebræorum. Affinitas *Horarum* harumce cum Dea Justitiæ significatur earum nominibus Εὐνομίη, Δίκη & Εἰρήνη, quæ sunt Justitiæ consectaria, & veræ eruditionis comites. *Clericus.*

903. Αἵτ' ἔργ' ὡραίουσι] Fortè ὡραιοῦσι ab ὡραιόω. *Guietus.*

904. Μοίρας θ' ᾗς πλείστην τιμὴν πόρε μητίετα Ζεύς.] Quamvis affinitas sit inter Justitiam & munus harum Dearum; non est credibile hos versus esse *Hesiodi*, cùm alios parentes Parcis tribuerit antea ✠. 215. Homo ineptus, qui supplere conatus est quod non deerat *Hesiodo*, sed deesse putabat, hos de Parcis versus adsuit, & fortasse plures. *Clericus.*

909. Ἀγλαΐην καὶ Εὐφροσύνην] Scrib. Ἀγλαΐην τε καὶ Εὐφροσύνην. τε hic deesse videtur. *Guietus.*

912. Δήμητρος] De Cerere & Proserpina, egimus antea ad versus 450. & 774. *Clericus.*

914. Ἔδωκε

Ἥρπασεν ἧς παρὰ μητρὸς, ἔδωκε δὲ μητίετα Ζεύς.
Μνημοσύνης δ' ἐξαῦτις ἐράσσατο καλλικόμοιο,
Ἐξ ἧς αἱ Μοῦσαι χρυσάμπυκες ἐξεγένοντο
Ἐννέα, τῇσιν ἅδον θαλίαι, καὶ τέρψις ἀοιδῆς.
Λητὼ δ' Ἀπόλλωνα, καὶ Ἄρτεμιν ἰοχέαιραν,
Ἱμερόεντα γόνον περὶ πάντων Οὐρανιώνων,
Γείνατ' ἄρ', αἰγιόχοιο Διὸς φιλότητι μιγεῖσα.
Λοισθοτάτην δ' Ἥρην θαλερὴν ποιήσατ' ἄκοιτιν·
Ἡ δ' Ἥβην, καὶ Ἄρηα, καὶ Εἰλείθυιαν ἔτικτε,

---

914. Ἔδωκε δὲ μητίετα Ζεύς] Concessit ut caperet. *Guietus.*

915. Μνημοσύνης] Vide not. ad. ℣. 52. *Clericus.*

918. Λητὼ δ' Ἀπόλλωνα] De nomine Latonæ, egimus ad ℣. 406. Nunc dicendum quare ejus filius vocaretur Φοῖβος Ἀπόλλων, nam passim ita appellatur ab *Homero*; quasi *Apollo* sit cognomen. Si autem scribas Hebraïcè: פה-בו חפלון *phe-bo hapollon*, Linguæ Hebraïcæ peritus statim interpretabitur *os in eo mirum*, quod apprimè convenit Deo fatidico. Vide dicta de *Phœbe*, ad ℣. 404.

Ibidem. Καὶ Ἄρτεμιν ἰοχέαιραν] Phœnicio charactere הרתמי *harthemi*, significat, *mons admiratio mea*, ab הר har, *mons* & תמה thamah, *admiratus est*. Diana, nimirum, venatrix montibus maximè delectabatur. Antiquissimus hymnus in Dianam, qui *Homero* tribuitur, sic eam describit:

Ἣ κατ' ὄρη σκιόεντα, καὶ ἄκριας ἠνεμοέσσας
Ἄγρῃ τερπομένη παγχρύσεα τόξα τιταίνει.

Quæ per montes umbrosos & promuntoria ventosa, venatione oblectata totum aureum arcum tendit. Sic ipsa, apud *Callimachum* in Hymno, qui ipsi inscriptus est, loquitur, ℣. 19.

——— σπαρνὸν γὰρ ὅτ' Ἄρτεμις ἄστυ κάτεισιν,
Οὔρεσιν οἰκήσω.

Rarò Diana in urbem ibit, in montibus habitabo. Vide ejusdem Hymni ℣℣. 3 & 18. Apud *Lucianum*, in Dialogis Deorum, p. 212. T. I. dicitur ὀρεινὸς, *montana*; & p. 217. T. I. Amor negat se posse vulnerare Dianam φεύγουσαν ἀεὶ διὰ τῶν ὀρῶν, *fugientem semper per montes.* Talia innumera possent proferri.

Observandum hic & alibi clarè distingui Apollinem & Dianam à Sole & Luna, qui ℣. 371. dicuntur Hyperione & Thiâ nati. Attamen constat postea Apollinem quidem & Solem unum Numen creditum fuisse, Lunam verò ac Dianam alterum; quod ideò factum puto, quia Apollinis quidem animum, post mortem, in Solem ivisse, ut æternæ illi flammæ præesset, dicebant antiquissimi Poëtæ; Dianæ verò mentem Lunam insedisse. Genus hoc fuit adulationis, quo vetustissimi

Rapuit sua à matre, dedit autem sapiens Jupiter.
Mnemosynen verò deinceps amavit pulcricomam,
Ex qua Musæ aureis reticulis revinctæ natæ sunt
Novem, quibus placent convivia, & oblectatio cantûs.
Latona autem Apollinem, & Dianam sagittis gaudentem,
Suavissimos liberos præ omnibus cœlicolis,
Peperit sanè, Ægiocho Jovi concubitu mista.
Postremam verò Junonem floridam duxit uxorem.
Hæc autem Heben, Martem, & Lucinam peperit,

---

tustissimi Græci prosequuti sunt liberos Jovis. Sic & Ægyptii Isidi adulati erant, cùm columnæ, sepulcro Isidis impositæ, cùm alia, tum etiam hæc inscripsissent: * Ἐγώ εἰμι ἡ ἐν τῷ ἄστρῳ τῷ Κυνὶ ἐπιτέλλουσα: *Ego sum, qua in Canis sidere exorior.* Indidem factum ut stellis omnibus imposuerint nomina illustrium virorum & fœminarum; qua de re agit *Hyginus*, in Lib. II. Poëtici Astronomici, *de signorum cœlestium Historiis.* Clericus.

919. Γείνατ' ἄρ' αἰγιόχοιο] Scrib. γείνατ' ἐν αἰγιόχοιο. placet. *Guietus.*

921. Λοισθοτάτην δ' Ἥρην θαλερὴν ποιήσατ' ἄκοιτιν] Attamen hæc sola legitima uxor habita, ceteræ omnes pellices. Dicitur, apud *Lucianum*, Jovis ἡ νόμῳ γαμετὴ *legitima conjux*, in Dialogis Deorum p. 192. Tom. I. & Jovi συμβασιλεύειν, p. 213. *Clericus.*

922. Ἥβην] Hæc Dea fuit juventutis præses, quam nomen traxisse liquet, ex Hebraïcâ voce אב *eb*, viror, qui juventutis est Symbolum; quòd plantæ tum vigeant maximè, cùm maximè virent. Hinc apud Poëtas, passim *viridis juventus* dicitur, imò & senectus cùm contingit eam juventuti esse similem. *Virgilius* Æneid. V, 295.

Euryalus formâ insignis VIRIDIQUE *juventâ.*

Idem Lib. VI, 304. de Charonte:

Jam senior, sed cruda Deo VIRIDISQUE *senectus.*

Ibidem. Ἄρην.] Notissimum est Martis sedes haberi montes Thraciæ, quos aut filius Jovis, Thessaliæ Regis, aut ex ejus posteris quispiam insedit, unde dictus est הררי *hari*, hoc est, *homo montanus*, nam, ut diximus, הר est *mons*, ὄρος. Cùm autem ex bello & latrociniis viveret, creditus est post mortem præesse bello, cui tam sæpè vivus interfuerat. Elegans est descriptio palatii Martis, apud *Statium* Lib. VII. Thebaïdos, ubi de Mercurio ad illum misso, cujus descriptionis hoc est initium:

Hîc steriles delubra notat Mavortia sylvas,
Horrescitque tuens, ubi mille furoribus illi
Cingitur adverso domus immansueta sub Æmo:

 qui,

* *Diodor. Siculus* Biblioth. Lib. I. p. 24.

Μιχθεῖσ' ἐν φιλότητι θεῶν βασιλῆϊ καὶ ἀνδρῶν.
Αὐτὸς δ' ἐκ κεφαλῆς γλαυκώπιδα Τριτογένειαν,
Δεινὴν, ἐγρεκύδοιμον, ἀγέστρατον, ἀτρυτώνην,
Πότνιαν ᾗ κέλαδοί τε ἅδον, πόλεμοί τε, μάχαι τε.

---

qui, ut notum, mons eſt Thraciæ. Hinc à Thracibus Mars impensè cultus. *Herodotus* Lib. V. c. 7. Θεοὺς δὲ σέβονται μούνους τούσδε, Ἄρεα, καὶ Διόνυσον, καὶ Ἄρτεμιν: *Deos hos Solos colunt, Martem, Liberum, Dianam.* Ac ſanè mores eorum cum ejuſmodi Religione conſentiebant. Idem Scriptor paullò ante de moribus Thracum: ἀργὸν εἶναι κάλλιστον, γῆς δὲ ἐργάτην ἀτιμότατον· τὸ ζῆν ἀπὸ πολέμου καὶ ληϊστύος κάλλιστον: *otioſum eſſe honeſtiſſimum, agricolam verò contemtiſſimum. E bello atque rapto vivere pulcerrimum.* Clericus.

Ibidem. Εἰλείθυιαν] Vox חילידיא *heilidia* aliunde non poteſt deduci quàm ab חיליד *helid*, hoc eſt, *fecit parere*; ſic enim formari poteſt *Hiphil* in verbo ילד *jalad* peperit, æquè ac in aliis verbis ejuſdem formæ. Quàm hoc autem nomen benè conveniat Deæ partui præſidi nemo non videt. Obſervatu dignum eſt diſtingui hoc Numen à Diana, cùm ab *Heſiodo*, tum à Scriptore antiquiſſimo Hymni in Apollinem, qui *Homero* tribui ſolet, narrat enim primùm *Eileithyiam* neſciviſſe Latonam parturire, deinde ait advocatam è cœlo fuiſſe, & partum Latonæ venientem acceleraſſe. Sic habet ℣. 97.

Μούνη δ' οὐκ ἐπέπυστο μογοστόκος Εἰλείθυια
Sola neſcierat partus laborem levans Eileithyia.

Poſtea ℣. 15.

Εὖτ' ἐπὶ Δήλου ἔβαινε μογοστόκος Εἰλείθυια
Τὴν τότε δὴ τόκος εἷλε, μενοίνησεν δὲ τεκέσθαι.

Ubi in Delo inceſſit partus dolores levans Eileithyia, tunc illam partus cepit, & parata erat parere. Qui ergo factum ut Diana cum hoc Numine miſceretur & partibus etiam præficeretur? Qui potuit credi τὰς τικτούσας μαιεύειν παρθένος οὖσα, ut utar verbis Junonis apud* *Lucianum*? Nimirum, credebant Lunæ Numen præeſſe partui, quod præſit menſibus, intra quorum certum numerum fœtus in lucem eduntur; cúmque eo Numine miſcebant Dianam, quæ, eo pacto, quamquam virgo, obſtetricis munere fungi ſtatuebatur. Aliam rationem comminiſcitur *Callimachus*, Hymno in Dianam ℣. 20. & ſeqq. ubi ſic Dea loquitur:

——— Πόλεσιν δ' ἐπιμίξομαι ἀνδρῶν
Μοῦνον ὅτ' ὀξείῃσιν ὑπ' ὠδίνεσσι γυναῖκες
Τειρόμεναι καλέωσι βοηθόον· ᾗσί με μοῖραι

Γει-

* *Tom. I. p. 213. in Dial. Junonis & Latonæ.*

Mista concubitu Deorum regi & hominum.
Ipse verò ex capite, cæsiis oculis præditam Tritogeniam,
Acrem, tumultum excitantem, ducem exercitûs, indomitam,
Venerandam: cui clamoréſque placuerunt, belláque pugnæque.

Γεινομένην τὸ πρῶτον ἐπεκλήρωσαν ἀρήγειν·
Ὅττι με καὶ τίκτουσα, καὶ οὐκ ἤλγησε φέρουσα
Μήτηρ.

Urbibus verò admiſcebor hominum, tantùm cùm acutis pariendi doloribus mulieres oppreſſa vocarunt me opitulatricem; quibus me Parca, ut primùm nata ſum; ſortem adſignarunt opem ferendi; quoniam & cùm me pareret, & cùm me ferret non doluit mater. Sed commentum hoc eſt *Callimachi*, qui credidit indignum Dea eſſe dolere, inſtar mulierum; non ſententia antiquiſſimorum Græcorum, qui Diis incommoda, imò & vitia humanæ naturæ tribuere ſolent. Philoſophi poſtea, cùm non poſſent hæc concoquere, ad allegorias converſi ſunt; & Poëtis recentioribus corrumpendæ veteris Hiſtoriæ, dum θεοπρεπέως volunt loqui, occaſionem præbuerunt. At qui me audiet is antiquiſſimam Græciæ famam eſſe credet, quâ humana Diis tribuuntur, quòd ejuſmodi rerum fingendarum nulla ratio fuerit, ſi aliter ſenſiſſent Græci. Imò verò periculoſiſſimum fuiſſet θεοπρεπῆ de Deo ſentientibus talia obtrudere. Contrà verò & Philoſophi & recentiores Poëtæ graves rationes habuerunt, cur humana incommoda & vitia Diis detraherent; nec ſine Religionis ſpecie, adprobationéque audientium turpes de Diis hiſtorias mutare aggrediebantur, quod non ſemel facit in hiſce Hymnis *Callimachus*, & præſertim quidem Hymno in Jovem. Sed ne conjecturis agere videamur, en locum ex Hymno Homerico in Apollinem, in quo contraria affirmantur ℣. 91.

Λητὼ δ' ἐννῆμάρ τε καὶ ἐννέα νύκτας ἀέλπτοις
Ὠδίνεσσι πέπαρτο.

Latona novem diebus & novem noctibus incredibilibus doloribus torquebatur. Dabimus etiam auctorem graviſſimum ſententiæ de Luna partuum præſide. Is eſt *Cicero* de Nat. Deorum Lib. II. c. 207. *Dianam*, inquit, & *Lunam eamdem eſſe putant; cùm* ——— *Luna à lucendo nominata ſit, eadem eſt enim Lucina. Itaque ut apud Græcos Dianam eámque Luciferam: ſic apud noſtros, Junonem Lucinam in pariendo invocant.* —— *Adhibetur autem ad partus, quòd ii matureſcunt aut ſeptem nonnunquam, aut plerumque novem Lunæ curſibus; qui quia menſa ſpatia conficiunt, menſes nominantur.* Clericus.

924. Αὐτὸς δ' ἐκ κεφαλῆς] Hoc eſt, ſolus. Adoptavit fortè ſibi filiam; quam ipſe educare atque erudire voluit. *Clericus.*

926. Κέλαδοί τε ἅδον] Bellici clamores. *Guietus.*

Ἥρη δ' Ἥφαιστον κλυτὸν ἐν φιλότητι μιγεῖσα
Γείνατο, (καὶ ζαμένησε, καὶ ἤρισεν ᾧ παρακοίτῃ)
Ἐκ πάντων τέχνῃσι κεκασμένον οὐρανιώνων.
Ἐκ δ' Ἀμφιτρίτης καὶ ἐρικτύπου Ἐννοσιγαίου
Τρίτων εὐρυβίης γένετο μέγας· ὅστε θαλάσσης
Πυθμέν' ἔχων, παρὰ μητρὶ φίλῃ καὶ πατρὶ ἄνακτι
Ναίει χρύσεα δῶ, δεινὸς θεός. αὐτὰρ Ἄρηϊ
Ῥινοτόρῳ Κυθέρεια Φόβον καὶ Δεῖμον ἔτικτεν
Δεινοὺς, οἵ τ' ἀνδρῶν πυκινὰς κλονέουσι φάλαγγας
Ἐν πολέμῳ κρυόεντι σὺν Ἄρηϊ πτολιπόρθῳ,
Ἁρμονίην θ', ἣν Κάδμος ὑπέρθυμος θέτ' ἄκοιτιν.
Ζηνὶ δ' ἄρ' Ἀτλαντὶς Μαίη τέκε κύδιμον Ἑρμῆν,
Κήρυκ' ἀθανάτων, ἱερὸν λέχος εἰσαναβᾶσα.

---

927. Ἐν φιλότητι μιγεῖσα] Legendum οὐ φιλότητι μιγεῖσα, nam quemadmodum Jupiter solus genuisse dicitur Minervam: sic & Juno ζαμένησε καὶ ἤρισεν ᾧ παρακοίτῃ, intendit vires, & contendit cum suo marito, genuítque sola & peperit Vulcanum. Sic quoque legit Scholiastes, qui habet: οὗτος τὸν Ἥφαιστον ἐκ μόνης Ἥρας εἰσάγει, hic (Hesiodus) ex sola Junone Vulcanum inducit; ὁ δὲ Ὅμηρος ἐκ Διὸς καὶ Ἥρας, Homerus verò ex Jove & Junone. Ex Hesiodi sententia, adoptavit Juno celeberrimum fabrum, qui vocabatur Ἥφαιστος; Phœniciis litteris אפאשתא ephesçhto, hoc est, qui coquit in igne, nimirum, metalla; nam אפה est coxit, & אשתא ignis, unde Græcè ἑστία, focus. Sic legit hunc locum Hesiodi Lil. Gyraldus, ostendítque olim ita lectum. *Clericus.*

928. Καὶ ζαμένησε] A ζαμενής, ζαμενέω, ὀργίζομαι. *Guietus.*

931. Τρίτων εὐρυβίης γένετο μέγας] Nomen תריטון deduxerim à רטט retet, timor, aut à רטט retat, Chaldaïcè tremuit & Arabicè, tumultum excitavit, clamorem edidit. Nomen non malè convenit Deo cui tribuitur.

Buccina, quæ, medio concepit ut aëra ponto,
Littora voce replet sub utroque jacentia Phœbo.

Quæ verba sunt *Ovidii*, Metam. I. *Clericus.*

934. Φόβον καὶ Δεῖμον ἔτικτεν] Hæ sunt manifestò poëticæ personæ, quibus nihil subest historiæ. Sed comites belli sunt Terror & Metus, sive inferantur aliis, sive iis agitemur. *Clericus.*

937. Ἁρμονίην θ' ἣν Κάδμος ὑπέρθυμος θέτ' ἄκοιτιν.] Ingeniosè *Sam. Bochartus* Chanaanis Lib. I. c. 19. nomen *Cadmi* conjicit significare

ejus

Juno autem Vulcanum inclytum, concubitu non mista,
Peperit, (ac vires intendit, & contendit cum suo marito)
Præ omnibus artibus ornatum cœlicolis.
Ex Amphitrite autem & valdè resonante Neptuno
Triton latè potens natus est magnus: qui maris
Fundum tenens apud matrem caram & patrem regem
Incolit aureas ædes, magnus Deus. Sed Marti
Clypeos dissecanti Venus Terrorem & Metum peperit
Graves, quique virorum densas turbant phalanges
In bello horrido, unà cum Marte urbes devastante,
Et Harmoniam, quam Cadmus magnanimus duxit uxorem.
Jovi verò Atlantis filia Maia peperit gloriosum Mercurium,
Præconem Deorum, sacrum lectum conscendens.

---

ejus patriam; erat, nimirum, קדמוני *Kadmoni*, ex iis *Cadmonæis* de quibus Moses Gen. XV, 19. *Harmoniam* verò dictam ex monte *Hermone*, quæ pars fuit Antilibani, ad ortum fontium Jordanis. *Clericus.*

938. Ἀτλαντὶς Μαίη τίκε κύδιμον Ἑρμῆν.] Primùm, hic animadvertendum *Maiam*, quæ fuit una Pleiadum, dici filiam Atlantis altissimi montis, qui cœlum ipsum ferre dicebatur; ob nexum, scilicet, & viciniam. Deinde Pleïas hæc dicitur Maia, hoc est, מיא sive *aquosa*, nam מים *majim* aquæ dicuntur, à veteri singulari מי *mai* aqua. *Aquosa* autem nomen optimè convenit nobilissimæ Pleiadum, quandoquidem Pleïades passim *imbrifera*, *madida* & *aquosa* dicuntur à Poëtis; quòd iis, initio veris, orientibus, pluvium soleat esse cœlum. Vide collecta hanc in rem à *Nicol. Loydio* in Lex. Historico. Filius hujus Pleïadis dictus est Ἑρμῆς, hoc est, ערמא *herma*, quod à Radice ערם, *haram*, *calliditate usus fuit*. Quo nomine egregiè describitur indoles Dei furum, & fraudium. Quam in rem legendus Hymnus in *Mercurium*, ex quo pauculos dumtaxat versus, quibus describitur ejus ingenium, proferemus; ubi ita de Maia, ℣. 13. *& seqq.*

Καὶ τότ' ἐγείνατο παῖδα πολύτροπον, αἱμυλομήτην,
Ληϊστῆρ', ἐλατῆρα βοῶν, ἡγήτορ' ὀνείρων,
Νυκτὸς ὀπωπητῆρα, καὶ τὰ ἑξῆς.

Tunc peperit filium vafrum & blandiloquum, prædonem, abactorem boum, ducem somniorum, noctis spectatorem &c. Hæc epitheta Mercurii, historiâ ejus fraudium, quam multis prosequitur, in sequentibus confirmat Poëta. *Clericus.*

Καδμείη δ' ἄρα οἱ Σεμέλη τέκε φαίδιμον υἱὸν

940. Καδμείη δ' ἄρα οἱ Σεμέλη τέκε φαίδιμον υἱὸν] Quoniam hic est primus, qui ab Hesiodo ex Deo & mortali muliere genitus dicitur, inquirendum est hoc in loco in rationes, ob quas ab antiquissimis Græcis nonnulli filii Deorum crediti & dicti sint, quos non diffitebantur ex mulieribus natos; quales fuere Bacchus & Hercules Thebani, aliique innumeri. Sed antea animadvertendum est horum generationem narrari, post Deorum omnium natales ex Deabus; unde intelligere est mulierum hosce liberos esse natos iis temporibus, quibus jam primi Græciæ coloni Dii habebantur, & colebantur, nec tamen planè memoria obsoleverat, quâ & ipsos homines fuisse constabat. Memorantur enim hi novi Dii, ex aliis cœlo jam receptis, nati; quorum tamen parentes numquam cum mortalibus concubuisse dicti essent, nisi crediti fuissent & ipsi mortales fuisse.

Quod cùm ita sit, triplici de causa homines potuere Deorum filii dici & credi. Prima est petita ex antiquissimorum Græcorum dialecto, in qua à *Diis nati* atque *educati* dicebantur quicumque aliqua in re Diis similes esse judicabantur. Reges, qui imperare videbantur hominibus, ut Jupiter Diis & Regibus, propterea vulgò dici solebant Διογενεῖς & Διοτρεφεῖς, *à Jove geniti & educati*, ut ex innumeris *Homeri* locis liquet. Sic loquitur Poëta Iliad. B. ℣. 196.

Θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ διοτρεφέος βασιλῆος·
Τιμὴ δ' ἐκ Διός ἐστι· φιλεῖ δέ ἑ μητίετα Ζεύς.

Ira est magna à Jove nutriti Regis. Honor autem à Jove est, & illum (Regem) *amat consiliarius Jupiter.* Ad quem locum, sic habet *Eustathius:* Ἑρμηνεύει διά τι διογενεῖς καὶ διοτρεφεῖς τοὺς βασιλεῖς λέγει, οὐχ ὅτι ἐκ Διὸς τὸ γένος ἕλκουσι, ἀλλ' ὅτι ἐξ ἐκείνου αὐτοῖς ἡ τιμή: *ostendit cur Reges dicat à Jove natos & educatos, non quia ex Jove genus ducunt, sed quia ex illo est iis honor. Callimachus* Hymno in Jovem ℣. 76, *& seqq.*

Αὐτίκα χαλκῆας μὲν ὑδείομεν Ἡφαίστοιο,
Τευχηστὰς δ' Ἄρηος, ἐπακτῆρας δὲ Χιτώνης
Ἀρτέμιδος. Φοίβου δὲ λύρης εὖ εἰδότας οἴμους.
Ἐκ δὲ Διὸς βασιλῆες· ἐπεὶ Διὸς οὐδὲν ἀνάκτων
Θειότερον.

Primò quidem fabros canimus esse Vulcani, Milites deinde Martis, Venatores verò Chitones Dianæ, & Phœbi qui lyræ probè sciunt modos. At ex Jove sunt Reges, quandoquidem Regibus nihil divinius est quàm Jupiter.

Quæ verba nos admonent secundæ rationis, ob quam mortales immortalium filii dici potuerunt. Nimirum, in Lingua Phœnicia, *pater artificum* dicitur is qui eorum artificium primus invenit, & magister discipulorum. Vide Genes. IV, 21. ubi *pater* artificum dicitur

tur qui primus eos artem docuit. Sic & Propheta dicitur *pater* discipulorum suorum, 1. Sam. X, 12. & discipuli *ejus filii*, 2. Reg. II, 3. IV, 38. Sic Æsculapius & Orpheus dicti sunt Apollinis filii, quòd ab eo Medicinam didicerint. Hinc etiam *Dei filii* dicti, qui Dei virtutes imitabantur, ut liquet ex Gen. VI, 2.

Tertiò filios Deorum dixerunt eos qui ex Sacerdotibus, vel aliis fraudulentis hominibus, nati erant; ut honori puellarum, quæ ab iis ludificatæ fuerant, consuleretur. Cùm, nempe, in lucis Diis illis sacris gravidæ factæ essent, aut compressæ à Sacerdotibus indutis eo ornatu, quo statuæ Deorum indui solebant; non sine quadam specie veri, apud rudes populos, poterant dicere se ex Diis gravidas esse; rumorémque ejusmodi occultè adjuvantibus Sacerdotibus, res tandem credulis pro comperta habebatur, præsertim si nati ex furtivo concubitu postea rebus gestis aut inventis famam sibi parerent. Apud *Ovidium* Metam. III. Juno sub persona Beroës nutricis Semeles, ita hanc alloquens inducitur ——— ——— *Optem*

Jupiter ut sit, ait: metuo tamen omnia. multi
NOMINE Divorum thalamos iniere pudicos.

Hinc videmus, ex fabula Penthei, non facilè creditum Bacchum illum Thebanum esse filium Jovis. Sed est insignis hanc in rem Historia, apud *Dionysium* Halicarnasseum, summi judicii historicum, Lib. I. Ant. Rom. p. 62. quam integram proferemus. Cùm ergo narrasset artibus Amulii *Iliam*, vel *Rheam*, Numitoris filiam factam esse Sacerdotem Vestæ: τετάρτῳ, inquit, ὕστερον ἔτει τὴν Ἰλίαν ἐλθοῦσαν εἰς ἱερὸν ἄλσος Ἄρεος, ὕδατος ἁγνοῦ κομιδῆς ἕνεκα. ᾧ πρὸς τὰς θυσίας ἔμελλε χρῆσθαι, βιάζεταί τις ἐν τῷ τεμένει τοῦτον δέ τινες μὲν ἀποφαίνουσι τῶν μνηστήρων ἕνα γενέσθαι τῆς κόρης, ἐρῶντα τῆς παιδίσκης· οἱ δὲ, αὐτὸν τὸν Ἀμούλιον, οὐκ ἐπιθυμίας μᾶλλον, ἢ ἐπιβουλῆς ἕνεκα, φραξάμενόν τε ὅπλοις οἷς ἐκπληκτικώτατος ὀφθήσεσθαι ἔμελλεν καὶ τὸ τῆς ὄψεως γνώριμον εἰς ἀσαφὲς ὡς μάλιστα ἠδύνατο καθιστάντα· οἱ δὲ πλεῖστοι μυθολογοῦσι τοῦ δαίμονος εἴδωλον, οὗ τὸ χωρίον ἦν, πολλὰ καὶ ἄλλα τῷ πάθει δαιμόνια ἔργα, ἡλίου τε ἀφανισμὸν, καὶ ζόφον ἐν οὐρανῷ κατασχόντος· ὄψιν δὲ ἣν καὶ τὸ εἴδωλον εἶχε. θαυμασιωτέραν μακρῷ ἢ κατὰ μέγεθος καὶ κάλλος ἀνθρώπων. Φασί τε εἰπεῖν τῇ κόρῃ παρηγοροῦντα τὴν λύπην τὸν βιασάμενον ἐξ οὗ γνῶναι δῆλον ὅτι Θεὸς ἦν μηδὲν ἄχθεσθαι τῷ πάθει, τὸ γὰρ κοινώνημα τῶν γάμων αὐτῇ γεγονέναι πρὸς τὸν ἐμβατεύοντα τῷ χωρίῳ δαίμονα· τέξεσθαι δ᾽ αὐτὴν ἐκ τοῦ βιασμοῦ δύο παῖδας, ἀνθρώπων μακρῷ κρατίστους ἀρετὴν κατὰ τὰ πολέμια. ταῦτα δὲ εἰπόντα νέφει περικαλυφθῆναι καὶ ἀπὸ γῆς ἀρθέντα φέρεσθαι δι᾽ ἀέρος ἄνω: *Quarto post anno Iliam, quæ iverat in lucum Martis, ut afferret aquam puram, qua in sacris usura erat, aliquis in luco vi comprimit. Hunc nonnulli dicunt fuisse unum è procis ejus, amore puellæ captum; alii verò ipsum Amulium, non libidinis magis quàm insidiarum causâ, cinctum armis quibus maximum sui ter-*

rorem incussurus erat, & faciem notam, quantùm poterat, in ignotam mutantem. Plerique verò fabulantur speciem ipsius numinis, cujus is locus erat, & quæ cùm multa alia divina opera, tum Solis eclipsin, & tenebras in cœlo præbuisset. Species verò, quæ fuit illi spectro, augustiorem multò magnitudine & pulcritudine, quàm homines fuisse. Quin & eum qui Iliam vi compresserat, aiunt eam esse solatum (unde liquebat Deum esse) & vetuisse ne doleret propter id quod passa erat; communionem enim nuptiarum illi intercessisse cum Genio eum locum insidente. Parituram autem ex violento concubitu duos pueros, hominum longè præstantissimos virtute bellicâ. Quæ cùm dixisset, nube circumtectum fuisse, & à terra sublatum, superiora versùs avectum fuisse. Satis liquet hæc μυθολογούμενα ficta esse à puella, ejúsque consanguineis & amicis, ut honori vitiatæ Vestalis consulerent, & pœnas, quas commerita erat, vitaret. Vide sequentia, apud *Dionysium*. Prædictionem verò geminorum filiorum, qui nasciturі erant ex illo concubitu, fictam esse à posteris, rem, ut fit, exornantibus in honorem Romuli non difficile est intellectu. Quin & potuerunt credulæ mulieres re verâ falli, ut liquet ex Historia Paulinæ, quæ exstàt apud *Josephum* Ant. Jud. Lib. XVIII. c. 4. Cùm Decius Mundus Paulinam Saturnini uxorem nec precibus nec pretio corrumpere potuisset, Ide quædam hominis liberta, aggressa est eam superstitione fallere. Cúmque Paulina Isidis cultui summoperè esset dedita, pecuniâ Deæ Sacerdotes corrupit; quorum natu maximus Paulinam adiit, impetratóque sine arbitris colloquio, venire se dixit ab Anubide, capto mulieris formâ, & jubente ut ad se veniat. Τῇ δὲ, subdit Historicus, εὐκτὸς ὁ λόγος ἦν, καὶ ταῖς τε φίλαις ἐνεκαλλωπίζετο τῇ ἐπὶ τούτοις ἀξιώσει τοῦ Ἀνούβιδος, καὶ φράζει πρὸς τὸν ἄνδρα δεῖπνόν τε αὐτῇ καὶ εὐνὴν τοῦ Ἀνούβιδος εἰσηγγέλθαι· συνεχώρει δὲ ἐκεῖνος τὴν σωφροσύνην τῆς γυναικὸς ἐξεπιστάμενος. χωρεῖ οὖν εἰς τὸ τέμενος, καὶ δειπνήσασα, ὡς ὕπνου καιρὸς ἦν, κλεισθεισῶν τῶν θυρῶν ὑπὸ τοῦ ἱερέως, ἔνδον ἐν τῷ νεῷ, καὶ τὰ λυχνὰ ἐκποδὼν ἦν. καὶ ὁ Μοῦνδος, προεκέκρυπτο γὰρ τῇδε, οὐχ ἡμάρτανεν ὁμιλιῶν τῶν πρὸς αὐτήν· παννύχιόν τε αὐτῷ διηκονήσατο ὑπειληφυῖα Θεὸν εἶναι. καὶ ἀπελθόντος πρότερον ἢ κίνησιν ἄρξασθαι τῶν ἱερέων, οἳ τὴν ἐπιβουλὴν ᾔδεσαν. Παυλῖνα πρωῒ ὡς τὸν ἄνδρα ἐλθοῦσα, τὴν ἐπιφάνειαν ἐκδιηγεῖται τοῦ Ἀνούβιδος, καὶ πρὸς ταῖς φίλαις ἐνελαμπρύνετο λόγοις τοῖς ἐπ' αὐτῷ. οἱ δὲ τὰ μὲν ἠπίστουν εἰς τὴν φύσιν τοῦ πράγματος ὁρῶντες, τὰ δ' ἐν θαύματι καθίσταντο, οὐκ ἔχοντες ὡς χρὴ ἄπιστα αὐτὰ κρίνειν, ὁπότε τὴν σωφροσύνην καὶ τὸ ἀξίωμα ἀπίδοιεν αὐτῆς: *Oratio verò mulieri placuit, jactabátque se apud amicas, ob honorem, quo eam dignabatur Anubis. Marito quoque indicat condicta sibi cœnam, & cubile Anubidis. Concessit verò ille, qui probè norat pudicitiam uxoris. Itaque it mulier in templum, & cùm cœnavisset, quo tempore somni hora erat, clausis januis à Sacerdote; intus in Sacrario ablata jam erant lucernæ, nec Mundus, nam illic antea abditus fuerat, ab ejus consortio aberravit. Totam ergo noctem illi inservïit, Deum esse rata. At illo digresso, priusquàm moverentur Sacerdotes, qui insidias nesciebant* (in Græcis addenda nega-

tiq

tio σέων ante ἤδεσαν) *Paulina mane cùm venisset ad virum, apparitionem Anubidis ei narrat, & propterea etiam apud amicas gloriatur. Illi verò partim fidem negabant, rei naturam respicientes; partim mirabantur, cùm non possent fide indigna judicare, quando ejus pudicitiam & nobilitatem reputabant.* Si rei conscii in perpetuum tacuissent, arcanúmque secum sepeliri voluissent; Paulina numquam mutasset sententiam, & spectatæ ceteroqui pudicitiæ mulier multis fidem fecisset, de concubitu suo cum Anubide. Quod si ex eo gravida facta fuisset, nec ipsa, nec alii quibus persuasisset, dubitassent quin filius, aut filia esset Anubidis proles. Sed Mundus ipse rem aperuit Paulinæ, ut docet Historicus, eáque consequuta sunt, quæ fraudem non patiebantur in dubium revocari. Si Tiberio rerum potiente, cùm Roma plena esset viris eruditis & callidis; si in urbe in qua, ut ille ait, pueri *nasum rhinocerotis habebant*, ejusmodi dolus ad finem usque perductus est; quid non potuit fieri antiquioribus & simplicioribus sæculis, atque in locis in quibus fraus accuratissimè tecta est? Certè non uno in loco insana illa opinio invaluit Numina capi amore mulierum, & cum iis congredi; qua de causa in eorum Templis jubebantur mulieres cubare, quasi divinum amasium exspectaturæ; hoc est, Sacerdotum libidinem expleturæ. *Herodotus* Lib. I. c. 181. de summo tabulato Templi Jovis Beli, quod erat Babylone: Ἄγαλμα δὲ οὐκ ἔνι οὐδὲν αὐτόθι ἐνιδρυμένον, οὐδὲ νύκτα οὐδεὶς ἐναυλίζεται ἀνθρώπων· ὅτι μὴ γυνὴ μούνη τῶν ἐπιχωρίων, τὴν ἂν ὁ θεὸς ἕληται ἐκ πασέων, ὡς λέγουσι οἱ Χαλδαῖοι, ἐόντες ἱρέες τούτου τοῦ θεοῦ. Φασὶ δὲ οἱ αὐτοὶ οὗτοι (ἐμοὶ μὲν οὐ πιστὰ λέγοντες) τὸν θεὸν αὐτὸν φοιτᾶν τε ἐς τὸν νηὸν, καὶ ἀμπαύεσθαι ἐπὶ τῆς κλίνης, κατάπερ ἐν Θήβῃσι τῇσι Αἰγυπτίῃσι, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὡς λέγουσι οἱ Αἰγύπτιοι. καὶ γὰρ δὴ ἐκεῖθι κοιμᾶται ἐν τῷ τοῦ Διὸς τοῦ Θηβαιέως γυνή· ἀμφότεραι δὲ αὗται λέγονται ἀνδρῶν οὐδαμῶν ἐς ὁμιλίην φοιτᾶν, καὶ κατάπερ ἐν τοῖς Πατάροισι τῆς Λυκίης, ἡ πρόμαντις τοῦ Θεοῦ ἐπεὰν γίνηται: *Statua in hoc sacello nulla est, neque hic noctu cubat hominum quisquam, præter mulierem unam ex indigenis, quam ex omnibus Deus delegerit, uti narrant Chaldæi hujus Dei Sacerdotes. Narrant enim illi (tametsi parum credibilia mihi dicere videntur) Deum ipsum ingredi templum & in hoc cubili conquiescere; perinde atque Thebis Ægyptiacis, ut ferunt Ægyptii. Ibi enim in Thebani Jovis fano mulier quoque cubat. Quarum mulierum utraque cum viris non putatur habere consuetudinem; sicuti etiam nec Dei antistita Pataris Lyciæ urbe, quando mulier eo munere ornatur.* Si hæc sæpiùs, & alibi facta sunt, ut credibile est, præsertim rudiori ævo, non est cur miremur tot Deorum filios in antiquissima Græciæ Historia occurrere. *Clericus.*

Ibidem. Σεμέλη] Phœnicium nomen fortè fuit צמלא *tsmelah*, quod virginem viro maturam apud Thalmudicos sonat. Solent Phœnices ortum cujuspiam ab alio hisce verbis exprimere: יצא מירכו jatsa mijerecho, *egressus est ex ejus femore*, ut liquet ex Genes. XLVI. 26.

Μιχθεῖσ' ἐν φιλότητι Διώνυσον πολυγηθέα,
Ἀθάνατον θνητή· νῦν δ' ἀμφότεροι θεοί εἰσιν.
Ἀλκμήνη δ' ἄρ' ἔτικτε βίην Ἡρακληείην,
Μιχθεῖσ' ἐν φιλότητι Διὸς νεφεληγερέταο.
Ἀγλαΐην δ' Ἥφαιστος ἀγακλυτὸς ἀμφιγυήεις,
Ὁπλοτάτην Χαρίτων, θαλερὴν ποιήσατ' ἄκοιτιν.
Χρυσοκόμης δὲ Διώνυσος ξανθὴν Ἀριάδνην,
Κούρην Μίνωος, θαλερὴν ποιήσατ' ἄκοιτιν.
Τὴν δέ οἱ ἀθάνατον καὶ ἀγήρω θῆκε Κρονίων.
Ἥβην δ' Ἀλκμήνης καλλισφύρου ἄλκιμος υἱὸς,
Ἲς Ἡρακλῆος, τελέσας στονόεντας ἀέθλους,
Παῖδα Διὸς μεγάλοιο καὶ Ἥρης χρυσοπεδίλου,
Αἰδοίην θέτ' ἄκοιτιν ἐν Οὐλύμπῳ νιφόεντι·
Ὄλβιος, ὃς μέγα ἔργον ἐν ἀθανάτοισιν ἀνύσσας,
Ναίει ἀπήμαντος καὶ ἀγήραος ἤματα πάντα.
Ἠελίῳ δ' ἀκάμαντι τέκε κλυτὴ Ὠκεανίνη
Περσηῒς Κίρκην τε, καὶ Αἰήτην βασιλῆα.
Αἰήτης δ' υἱὸς φαεσιμβρότου Ἠελίοιο,
Κούρην Ὠκεανοῖο τελήεντος ποταμοῖο
Γῆμε θεῶν βουλῆσιν Ἰδυῖαν καλλιπάρῃον.

---

26. Hinc nata fabula de Baccho Thebano è femore Jovis nato. Ceteræ circumstantiæ confictæ sunt à Græculis, ut rationem redderent loquutionis quam non intelligebant. *Clericus*.

941. Διώνυσον πολυγηθέα] Bacchum multò antiquiorem fuisse Cadmo, nec alia de causa Thebanum creditum, quàm quia conditores Thebarum ejus cultum ex Oriente attulerant multis ostendit *Sam. Bochartus* Chanaan, Lib. I. c. 18. Existimat ille Nimrodum fuisse qui Chaldaïcè dicebatur בר־כוש *bar-chousch*, hoc est, *filius Chusi*, filii Chanaanis, qui nepos fuit Noachi ex Chamo. Quæ felix est conjectura; at coacta est, nec ullo modo toleranda ea, quâ vult Διώνυσον dictum, ex inscriptione altaris à Mose, quod dictum fuit יהוה נסי *jehova nissi*. Quasi Tyrii, Ægyptii aut alii populi, ex ejusmodi re nomen fecerint antiquiori multò Mose Numini! Debuit vir summus scribere Chaldaïcis litteris hoc nomen די אונים, dein quærere quid *Dionis*, Linguâ Chaldaïcâ, significare queat; & invenisset hanc vocem significare eum *qui vi imperat*, nam די est *qui* & אונים *ones*, *vi imperans*, ab Radice אנס *anas*, coëgit. Quod egregiè convenit Nimrodo, qui primus Tyrannus fuisse censetur. Postea Græci perperam

crediderint

Rem cum eo habens, Bacchum hilarem,
Immortalem mortalis: nunc verò ambo Dii sunt.
Alcmene verò peperit fortem Herculem,
Mista in concubitu Jovi nubes cogenti.
Aglaiam verò Vulcanus percelebris utroque pede claudicans
Minimam natu è Gratiis floridam duxit uxorem.
Sed aureo crine conspicuus Bacchus flavam Ariadnen,
Filiam Minois, floridam fecit conjugem.
Hanc verò ei immortalem expertémque senii fecit Saturnius.
Heben autem Alcmenæ pulcros talos habentis fortis filius
Hercules, peractis luctuosis certaminibus,
Filiam Jovis magni & Junonis aureis calceamentis utentis,
Pudicam duxit uxorem in Olympo nivoso:
Felix, qui magno facinore, inter Deos, confecto
Habitat illæsus & expers senii omnibus diebus.
Soli autem indefesso peperit inclyta Oceanis
Perseis Circénque, & Æëtem regem.
Æëtes autem filius lucem hominibus dantis Solis
Filiam Oceani ultimi fluvii
Duxit, Deorum ex consiliis, Idyiam pulcris genis præditam.

---

crediderunt Διώνυσον dictum ex Genitivo Διὸς *Jovis*, & Νύσσῃ urbe Arabiæ, in qua fuerit educatus. *Clericus.*

943. Ἀλκμήνη δ' ἄρ' ἔτικτε βίην Ἡρακληείην] Hoc est, Herculem, de quo in singulari Diss. in qua ostendemus Herculem Thebanum, nec unum, nec antiquissimum fuisse eorum qui *Hercules* dicti sunt. *Clericus.*

945. Ἀγλαΐην δ' Ἥφαιστος &c.] Dignum est notatu Vulcano dari uxorem primogenitam Gratiarum non Venerem; nam ceteri omnes Poëtæ Vulcani Venerem uxorem tribuunt. *Clericus.*

947. Διώνυσος ξανθὴν Ἀριάδνην] Fortè uxor fuit Bacchi, eo modo quo Paulina Mundi; hoc est, Sacerdotis cujuspiam Bacchi. *Clericus.*

950. Ἥβην δ' &c.] Fortè fingunt Deam juventutis collocatam Herculi, quòd, cùm unum hominem fuisse crederent, nec intelligerent qui vita unius hominis sufficere posset, ad eas res gerendas, quas gessit, æternam juventutem ei datam à Diis putarent. Cujus rei vestigium cernere est in ℣. 955. quamvis dicatur de Hercule in Deorum numerum jam relato. Nam erant & alii Dii semper juvenes, ut Apollo, Bacchus, Mercurius &c. *Clericus.*

Ἣ δέ οἱ Μήδειαν ἐΰσφυρον ἐν φιλότητι
Γείναθ' ὑποδμηθεῖσα διὰ χρυσῆν Ἀφροδίτην.
Ὑμεῖς μὲν νῦν χαίρετ', ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
Νῆσοί τ', ἤπειροί τε, καὶ ἁλμυρὸς ἔνδοθι πόντος.
Νῦν δὲ θεάων φῦλον ἀείσατε ἡδυέπειαι
Μοῦσαι Ὀλυμπιάδες, κοῦραι Διὸς Αἰγιόχοιο,
Ὅσσαι δὴ θνητοῖσι παρ' ἀνδράσιν εὐνηθεῖσαι
Ἀθάναται, γείναντο θεοῖς ἐπιείκελα τέκνα.
Δημήτηρ μὲν Πλοῦτον ἐγείνατο, δῖα θεάων,
Ἰασίῳ ἥρωϊ μιγεῖσ' ἐρατῇ φιλότητι
Νειῷ ἐνὶ τριπόλῳ, Κρήτης ἐν πίονι δήμῳ,
Ἐσθλόν· ὃς εἶσ' ἐπὶ γῆν τε καὶ εὐρέα νῶτα θαλάσσης,
Πᾶσαν· τῷ δὲ τυχόντι, καὶ οὗ κ' ἐς χεῖρας ἵκηται,
Τὸν δ' ἀφνειὸν ἔθηκε, πολὺν δέ οἱ ὤπασεν ὄλβον.
Κάδμῳ δ' Ἁρμονίη, θυγάτηρ χρυσῆς Ἀφροδίτης,
Ἰνὼ καὶ Σεμέλην, καὶ Ἀγαυὴν καλλιπάρῃον,
Αὐτονόην θ', ἣν γῆμεν Ἀρισταῖος βαθυχαίτης,
Γείνατο καὶ Πολύδωρον ἐϋστεφάνῳ ἐνὶ Θήβῃ.
Κούρη δ' Ὠκεανοῦ Χρυσάορι καρτεροθύμῳ
Μιχθεῖσ' ἐν φιλότητι πολυχρύσου Ἀφροδίτης,
Καλλιρόη τέκε παῖδα βροτῶν κάρτιστον ἁπάντων,
Γηρυονέα, τὸν κτεῖνε βίη Ἡρακληείη,
Βοῶν ἕνεκ' εἰλιπόδων ἀμφιρρύτῳ εἰν Ἐρυθείῃ.

---

961. Ἡ δέ οἱ Μήδειαν] Ἡ δὴ scribe. *Guietus.*

962. Διὰ χρυσῆν Ἀφροδίτην] Hoc est, κατὰ per. *Guietus.*

967. Ὅσσαι δὴ θνητοῖσι παρ' ἄνδρασιν εὐνηθεῖσαι Ἀθάναται γείναντο θεοῖς ἐπιείκελα τέκνα] Vidimus quare nonnulli dicti sint Deorum filii, sed omnes rationes, quas attulimus, huc pertinere non possunt; attamen Dearum filii potuere dici, qui similes videbantur Deabus. Sic formosi vocati forte sunt *filii Veneris*, ut Æneas; aliique quorum mater ignorabatur, & forma eximia erat. Sed & forte Deorum antistitæ, aliæque quæ clanculum pariebant, liberos suos tribuebant Deabus, quæ præsidebant lucis, in quibus infantes expositi inveniebantur; nec amasii, ut consulerent earum honori, contradicebant; præter quàm quòd honorificum videbatur concubuisse cum Dea; qua de causa infantes tollebant, quos se ex Deabus suscepisse jactabant. *Clericus.*

969. Δημήτηρ μὲν Πλοῦτον ἐγείνατο.] Partus hic est metaphoricus,

quo

Hæc autem ei Medeam pulcros talos habentem in concubitu
Peperit subacta per auream Venerem.
Vos quidem nunc valete cœlestes domos tenentes,
Insulæque, & continentes terræ, & salsus intus Pontus.
Nunc autem Dearum genus cantate blandiloquæ
Musæ Olympiades, filiæ Jovis Ægiochi,
Quæcumque mortales apud viros cubantes
Immortales pepererunt Diis similem prolem.
Ceres quidem Plutum peperit, præstantissima Dearum,
Jasio heroï mista jucundo amore
Novali in ter proscisso, Cretæ in pingui tractu,
Bonum: qui vadit super terram, & lata dorsa maris,
Omnem: cui verò obviam fuerit, & cujus ad manus venerit,
Illum locupletem fecit, multámque ei præbuit felicitatem.
Cadmo præterea Harmonia, filiá aureæ Veneris,
Ino & Semelen, & Agaven pulcras genas habentem,
Autonoënque, quam duxit Aristæus densa cæsarie præditus,
Peperit & Polydorum in mœnia pulcra habentibus Thebis.
Filia verò Oceani Chrysaori magnanimo
Mista in concubitu aureæ Veneris
Calliroë peperit filium mortalium robustissimum omnium
Geryonem, quem interfecit Hercules,
Boves propter flexipedes circumflua in Erythea.

---

quo significatur ex copiosis segetibus nasci divitias. *Plutus* persona est Poëtica, de qua vide *Lucianum* in Timone. *Clericus.*

975. *Ἁρμονίη.*] De hac diximus, ad ℣. 935. Cùm esset formosa & strenua, & ignorarentur ejus parentes, Marti & Veneri tributa est. *Clericus.*

976. *Σεμέλην*] Vide notata ad versum 941. *Clericus.*

9[illegible]. *Ὠκεανοῖο Χρυσάορι*]. Scribe *Ὠκεανοῦ.* *Guietus.*

97[illegible]. *Κούρη δ' Ὠκεανοῦ, καὶ τὰ ἑξῆς*] Hæc omnino addita videntur ab imperita manu, quia res jam dicta est suprà ℣ſ. 287. & seqq. hoc verò in loco est planè aliena. Nam hìc sermo est de iis quos viri mortales susceperunt ex Deabus, oporterétque Chrysaorem virum mortalem haberi, quod contrarium est iis quæ antea, loco memorato, dixit *Hesiodus.* Clericus.

982. *Γηρυονῆα τ' ἔκτεινε*] *Γηρυόνην.* *Guietus.*

983. *Βοῶν ἕνεκ' εἰλιπόδων*] *Βοῶν.* *Guietus.*

984. Te-

Τιθωνῷ δ' Ἠὼς τέκε Μέμνονα χαλκοκορυστήν,
Αἰθιόπων βασιλῆα, καὶ Ἠμαθίωνα ἄνακτα.
Αὐτάρ τοι Κεφάλῳ φυτήσατο φαίδιμον υἱὸν,
Ἴφθιμον Φαέθοντα, θεοῖς ἐπιείκελον ἄνδρα.
Τόν ῥα νέον, τέρεν ἄνθος ἔχοντ' ἐρικυδέος ἥβης,
Παῖδ' ἀπαλὰ φρονέοντα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη
Ὦρτ' ἀνερειψαμένη, καί μιν ζαθέοις ἐνὶ νηοῖς
Νηοπόλον νύχιον ποιήσατο, δαίμονα δῖον.
Κούρην δ' Αἰήταο διοτρεφέος βασιλῆος
Αἰσονίδης, βουλῇσι θεῶν αἰειγενετάων,
Ἦγε παρ' Αἰήτου, τελέσας στονόεντας ἀέθλους,
Τοὺς πολλοὺς ἐπέτελλε μέγας βασιλεὺς ὑπερήνωρ,
Ὑβριστὴς Πελίης, καὶ ἀτάσθαλος, ὀβριμοεργός.
Τοὺς τελέσας ἐς Ἰωλκὸν ἀφίκετο, πολλὰ μογήσας,
Ὠκείης ἐπὶ νηὸς ἄγων ἑλικώπιδα κούρην,
Αἰσονίδης, καί μιν θαλερὴν ποιήσατ' ἄκοιτιν.
Καί ῥ' ἥγε δμηθεῖσ' ὑπ' Ἰήσονι ποιμένι λαῶν,
Μήδειον τέκε παῖδα, τὸν οὔρεσιν ἔτρεφε Χείρων
Φιλυρίδης· μεγάλου δὲ Διὸς νόος ἐξετελεῖτο.
Αὐτὰρ Νηρῆος κοῦραι ἁλίοιο γέροντος,
Ἤτοι μὲν Φῶκον Ψαμάθη τέκε δῖα θεάων,
Αἰακοῦ ἐν φιλότητι διὰ χρυσῆν Ἀφροδίτην.
Πηλεῖ δὲ δμηθεῖσα θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα
Γείνατ' Ἀχιλλῆα ῥηξήνορα, θυμολέοντα.
Αἰνείαν δ' ἄρ' ἔτικτεν ἐϋστέφανος Κυθέρεια,

---

984. Τιθωνῷ δ' Ἠὼς τέκε Μέμνονα &c.] Crediderim *Memnonem* & *Hemathionem* ab antiquissimis Græcis dictos fuisse, Phœnicismo noto, *Auroræ filios*, quòd essent *Orientalium* regionum incolæ collati cum Græcis. Certè superior Ægyptus, aut Æthiopia, cujus Rex fuisse dicitur Memnon, collata Græciæ ad orientem solem spectat. *Hemathionis* nomen alludit ad appellationem Syriacam חמת *hhemath*, quomodo vocabatur Syriæ urbs, ad quam pertingebant Septentrionales fines Terræ Promissæ. *Clericus.*

987. Ἴφθιμον Φαέθοντα] Alius fuit Solis & Clymenes filius, cujus fatum descripsit *Ovidius* Metamorph. Lib. II. *Clericus.*

989. Παῖδ' ἀπαλὰ φρονέοντα] Puerum puerilia sapientem. Scribendum videtur ἀπαλά, ab ἀπαλὸς, ἀπαλόφρων. *Guietus.*

990. Ἀνε-

Tithono verò Aurora peperit Memnona æreâ galeâ instructum,
Æthiopum regem, & Hemathionem regem.
Verùm Cephalo peperit inclytum filium,
Fortem Phaëthontem, Diis similem virum,
Quem sanè juvenem tenerum florem habentem gloriosæ pubertatis,
Puerum juvenilia sapientem amans genitalia Venus
Incitavit, abripiens & ipsum in templis
Æditumm nocturnum fecit, dæmonem divinum.
Filiam verò Æëtæ à Jove nutriti regis
Æsonides, voluntate Deorum æternorum,
Abduxit ab Æëta, peractis suspiriosis certaminibus,
Quæ multa imperabat magnus rex superbus,
Injurius Pelias, & impius fortium facinorum patrator,
Quibus peractis, ad Jolcum rediit multa perpessus,
Veloci in nave vehens blandis oculis præditam puellam
Æsonides, & ipsam floridam fecit uxorem.
Et sanè hæc subacta ab Jasone pastore populorum
Medeum peperit filium, quem in montibus educabat Chiron
Phillyrides: magni verò Jovis voluntas perficiebatur.
Ceterum Nerei filiæ marini senis,
Phocum quidem Psamathe peperit, præstantissima Dearum,
Æaci in amore, per auream Venerem.
A Peleo autem subacta Dea Thetis argenteos pedes habens,
Peperit Achillem prosternentem viros, leonis animo præditum.
Æneam porrò peperit pulcrè coronata Cytherea

---

990. Ἀνερειψαμένη] Hesych. ἀνερείψαντο, ἀφήρπασαν. Idem ἀνερειψάμενοι, ἀφαρπάσαντες. *Guietus.*

991. Νύχιον] Aliàs μύχιον. *Guietus.*

993. Αἰσονίδης] Jason. Multa possent proferri, ex quibus colligere licet, Argonautas fuisse Mercatores Thessalos, qui in Colchidem navigarunt; sed cùm *Hesiodus* eam historiam non narret, ab ea explicanda, hoc quidem in loco, supersedebimus. *Clericus.*

1004. Φῶκον Ψαμάθη τέκε δῖα θεάων] Fortè hunc puerum ex se & ignota vulgò matre natum sustulit Æacus, aut è fano Neptuni vel Nereïdum, aut ex ipso littore maris. Idem dixerim de Achille. *Clericus.*

1013. Ἄγχι

Ἀγχίσῃ ἥρωϊ μιγεῖσ' ἐρατῇ φιλότητι,
Ἴδης ἐν κορυφῇσι πολυπτύχου ὑληέσσης.
Κίρκη δ' Ἠελίου θυγάτηρ Ὑπεριονίδαο
Γείνατ' Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἐν φιλότητι
Ἄγριον, ἠδὲ Λατῖνον ἀμύμονά τε, κρατερόν τε,
Οἳ δή τοι μάλα τῆλε μυχῶν νησῶν ἱεράων,
Πᾶσιν Τυρσηνοῖσιν ἀγακλυτοῖσιν ἄνασσον.
Ναυσίθοον δ' Ὀδυσῆϊ Καλυψὼ δῖα θεάων
Γείνατο, Ναυσίνοόν τε, μιγεῖσ' ἐρατῇ φιλότητι.
  Αὗται μὲν θνητοῖσι παρ' ἀνδράσιν εὐνηθεῖσαι
Ἀθάναται γείναντο θεοῖς ἐπιείκελα τέκνα.
Νῦν δὲ γυναικῶν φῦλον ἀείσατε, ἡδυέπειαι
Μοῦσαι Ὀλυμπιάδες, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο.

Τέλος τῆς Ἡσιόδου Θεογονίας.

1013. Ἄγριον ἠδὲ Λατῖνον] Latinum *Hyginus* Fab. CXXVII. Circes & Telemachi filium prodidit. *Dionysius* verò Halicarnasseus, ex veteri Italorum fama, narrat Lib. I. p. 34. Herculem suscepisse Λατῖνον ἔκ τινος ὑπερβορέιδος κόρης, *Latinum ex quadam septentrionali puella*, eámque postea nuptum dedisse Fauno Aboriginum Regi, quo factum ut plerique Latinum hujus putarint filium, non Herculis. Hinc *Virgilius* Lib. VII. Æneïd. ℣. 45.

——— Rex arva Latinus & urbes
Jam senior longa placidas in pace regebat,
Hunc Fauno & Nympha genitum Laurente Marica
Accipimus. Fauno Picus pater, ísque parentem
Te, Saturne, refert, tu sanguinis ultimus auctor.

Sed veluti sui oblitus Lib. XII. ℣. 164. *Solem avum* ejus vocat, quasi fuisset filius Circes solis filiæ; ad quem locum ita *Servius*: *Latinus secundùm Hesiodum in* ἀσπιδοποιΐᾳ (imò Θεογονίᾳ) *Ulyssis & Circes filius fuit*, *quam multi Maricam dicunt*; *secundùm quem*, *nunc dicit*, Solis avi specimen, *Nam Circe Solis est filia. Sanè sciendum Virgilium in varietate Historiæ suæ dicta variare.*

Pro Ἄγριον libenter legerim Ἄδριον, propter Adriaticum pelagus. Mos enim est Veterum à priscis heroïbus deducere nomina regionum, ut vel ex Latini nomine liquet, à quo volunt dictum Latium.

Certè

Anchisæ heroï mista jucundo concubitu,
Idæ in verticibus habentis multa juga, sylvosæ.
Circe verò, Solis filia, filii Hyperionis,
Peperit Ulyssis ærumnosi in amore
Agrium, atque Latinum inculpatúmque, fortémque.
Qui sanè valdè procul in recessu insularum sacrarum
Omnibus Tyrrhenis valdè inclytis imperabant.
Nausithoum verò Ulyssi Calypso excellentissima Dearum
Peperit, Nausinoúmque, mista amabili concubitu.
Hæ quidem, mortales apud viros cubantes
Immortales pepererunt Diis pares filios.
Nunc verò fœminarum genus cantate suaviloquæ
Musæ Olympiades, filiæ Jovis Ægiochi.

Finis Theogoniæ Hesiodi.

Certè in MSS. Codd. exiguum est discrimen inter Γ & Δ, si basis τ Δ deleta sit, aut fugiat oculos. Ceterùm dicit *Hesiodus Agrium* & *Latinum* procul à recessibus sacrarum Insularum imperare Tyrrhenis; quia in continenti imperabant accolis utriusque Maris, non in Insula *Æa*, quæ sedes fuit matris Circes, eique sacra. *Clericus.*

1014. Τῆλε μυχῷ νήσων ἱεράων] Μυχοῖ scribendum. In Fragmentis. Γαλακτοφάγων εἰς αἶαν ἀπήνας οἰκί᾽ ἐχόντων] *Quorum plaustra vagas ritè trahunt domos.*

Αὐτὸν μὲν χέαξ, χεύεσθαι δ᾽ ἀδεκτον μαχαίρην. An? ἀδέκτον. *Guietus.*

1016. Ναυσίθοον & Ναυσίνοον vocat filios Ulyssis ex Calypsone Nympha, quia Ulysses *animum* habebat in *navi celere*, cùm esset apud Calypsonem, hoc est, vehementer optabat habere navem quâ rediret. Vide Odyss. E. ℣. 219. & seqq. *Clericus.*

FINIS.

ΗΣΙΟΔΟΥ

ΤΟΥ ΑΣΚΡΑΙΟΥ

ΑΣΠΙΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ.

HESIODI

ASCRÆI

SCUTUM HERCULIS.

K 3 NO.

NOTULÆ IN SCUTUM HERCULIS.

CONSTAT quidem hoc Poëma esse ἀκέφαλον, quomodocumque primam voculam legamus; sed quænam desint, & quàm multa minimè constat. Docet nos *Hesiodus* ipse, duobus ultimis *Theogoniæ* versibus, se scripsisse de altero illo Heroum genere, qui à Diis ex mulieribus geniti credebantur, ejúsque Operis non rarò meminerunt Veteres, ut vel ex fragmentis liquet. Horum autem Heroum cùm longè præstantissimus esset Hercules, non absurdè fortè quis conjecerit hoc Poëma, cujus maximâ parte describitur Clypeus Herculis, esse majoris illius ἀποσπασμάτιον; quod tamen fragmentum cùm solum superfit, singulari inscriptione ornatum, quasi opusculum distinctum ab eo quod dixi, ad nos pervenit. Certè tria potissima Poëmata *Hesiodi* solent memorari, inter quæ Heroogonia recensetur, non Scutum. *Maximus Tyrius* Dissertatione XVI. Ὁ Ἡσίοδος χωρὶς μὲν τὸ Ἡρώων ἀπὸ γυναικῶν ἀρχόμενος, καταλέγων τὰ γένη, ὅστις ἐξ ἧς ἔφυ· χωρὶς δὲ αὐτῷ πεποίηται οἱ θεῖοι λόγοι, ἅμα τοῖς λόγοις θεογονία· χωρὶς δὲ αὖ ὠφελεῖ τὰ εἰς τὸν βίον, ἔργα τε ἃ δραστέον, καὶ ἡμέραι ἐν αἷς δραστέον. *Hesiodus seorsim quidem Heroum, à mulieribus initio facto, recensuit genera, & ex quanam quisque natus fuerit. Seorsim verò poëmate descripta ab illo est Theologia, unà cum Theogonia. Seorsim denique vitam juvant opera quæ facienda, & dies quibus facienda.* Nos cùm Theogoniam, & ob argumenti præstantiam, & quòd Poëta ipse videatur initio Poëmatis indicare primum hoc fuisse suum Opus, omnibus præmittendam censuissemus; ei subjecimus fragmentum Heroogoniæ, propter ultimos Theogoniæ versus, quibus hoc Opus veluti pollicetur. Ultimum tandem locum Opera & Dies obtinebunt. *Clericus.*

ΗΣΙΟΔΟΥ ΤΟΥ ΑΣΚΡΑΙΟΥ

Ἀσπὶς Ἡρακλέους.

Ἢ' οἵη προλιποῦσα δόμους καὶ πατρίδα γαῖαν
Ἤλυθεν ἐς Θήβας, μετ' ἀρήϊον Ἀμφιτρύωνα
Ἀλκμήνη, θυγάτηρ λαοσσόου Ἠλεκτρύωνος.
Ἥ ῥα γυναικῶν φῦλον ἐκαίνυτο θηλυτεράων
Εἴδεΐ τε μεγέθει τε. νόον γε μὲν οὔτις ἔριζε
Τάων ἃς θνηταὶ θνητοῖς τέκον εὐνηθεῖσαι.
Τῆς καὶ ἀπὸ κρῆθεν, βλεφάρων τ' ἀπὸ κυανεάων
Τοῖον ἄηθ', οἷόν τε πολυχρύσου Ἀφροδίτης.
Ἡ δὲ καὶ ὣς κατὰ θυμὸν ἑὸν τίεσκεν ἀκοίτην,
Ὡς οὔπω τις ἔτισε γυναικῶν θηλυτεράων,
Ἦ μήν οἱ πατέρ' ἐσθλὸν ἀπέκτανεν, ἶφι δαμάσσας,
Χωσάμενος περὶ βουσί. λιπὼν δ' ὅγε πατρίδα γαῖαν
Ἐς Θήβας ἱκέτευσε φερεσσακέας Καδμείους.
Ἔνθ' ὅγε δώματ' ἔναιε σὺν αἰδοίῃ παρακοίτι,
Νόσφιν ἄτερ φιλότητος ἐφιμέρου. οὐ γάρ οἱ ἦεν
Πρὶν λεχέων ἐπιβῆναι ἐϋσφύρου Ἠλεκτρυώνης,

Verſ. 1. Ἢ' οἵη] Scribendum omnino videtur ἠοίη. Matutina Alcmena. *Guietus.*

1. Ἢ' οἵη] Hæc eſt, ut quidem videtur, ἀπόδοσις comparationis, cujus πρότασις, cum initio Poëmatis, periit. Cùm ergo anteceſſiſſet οἵη μὲν, *qualis quidem* &c. crediderim ſequutum Τοίη δὲ, *talis* &c. ut in hoc Homerico verſu. Iliad. Z, 146.

Οἵηπερ φύλλων γενεὴ τοιήδε καὶ ἀνδρῶν.

Qualis foliorum ſoboles, talis & hominum: Vide & ℣. 9. Fortaſſe cum Dea quapiam conferebatur Alcmena, ut apud *Homerum* Odyſſ. Z 102. Nauſicaa, ubi comparatio incipit à vocibus, οἵη δὲ. Quam hiſce expreſſit *Virgilius*, Æneïd. I. 502. & ſeqq.

Qualis *in Eurotæ ripis, aut per juga Cynthi*
Exercet Dianæ choros &c.

HESIODI ASCRÆI
SCUTUM HERCULIS.

Ut qualis, relictâ domo ac patriâ tellure,
Venit Thebas, secuta martium Amphitryonem
Alcmena, filia bellicosi Electryonis.
Quæ mulierum genus superabat mollium
Formáque & proceritate: prudentia utique nulla cum ea certabat
Illarum, quas mortales mortalibus peperere concumbentes.
Cujus & à vertice, & à palpebris nigricantibus
Tale quiddam spirabat, quale & ab aurea Venere.
Atque hæc talis cùm esset, sic animo suum colebat conjugem,
Perinde ut nulla umquam coluit mulierum mollium,
Quamquam ejus patrem præstantem occidisset, vi domitum,
Irâ commotus propter boves. relictâ autem ille patriâ tellure,
Thebas venit supplicans scutatis Cadmeis.
Ubi idem habitabat cum veneranda conjuge,
Seorsim absque concubitu desiderabili. Non enim licebat illi
Antè lectum conscendere formosæ Electryonidis,

TALIS *erat Dido, talem se læta ferebat*
Per medios &c. *Clericus.*

3. Ἀμφιτρύω] Τὸς λαὸς παραμμένοντ⊗ ἐς πόλεμον. *Guietus.*

7. Βλεφάρων τ' ἀπὸ κυανεάων] Κυανεάων ex Eustathio scribendum. An βλεφαρεῶν à βλεφάρεοι τὸ βλέφαρον. Unde Latinum palpebra? βλεπτέρον, βλαπτέρον, παλπέρον palbebra. Celer celeris celebris, funeris funebris, &c. *Guietus.*

11. Ἦ μὰν] Hoc est, ἀλλ' ἦν, ἀλλ' ὅμως. h. ἶφι δαμάσσας] Hoc est, vi, violentè. *Guietus.*

12. Χωσάμεν⊗ περὶ βουσὶ] Ergo volens occidit, contrà quàm Scholiastæ dicunt. *Guietus.*

14. Παρήμενoς] Παρημένα. *Guietus.*

15. Οἱ ζάτρειον] Per religionem, nempe, jurisjurandi, de qua vide *Apollodorum.* Clericus.

Πρίν γε φόνον τίσαιτο κασιγνήτων μεγαθύμων
Ἧς ἀλόχου, μαλερῷ δὲ καταφλέξαι πυρὶ κώμας
Ἀνδρῶν ἡρώων Ταφίων ἰδὲ Τηλεβοάων.
Ὧς γάρ οἱ διέκειτο, θεοὶ δ' ἐπιμάρτυροι ἦσαν.
Τῶν ὅγ' ὀπίζετο μῆνιν, ἐπείγετο δ' ὅττι τάχιστα
Ἐκτελέσαι μέγα ἔργον, ὅ οἱ διόθεν θέμις ἦεν.
Τῷ δ' ἅμα, ἱέμενοι πολέμοιό τε φυλόπιδός τε,
Βοιωτοὶ πλήξιπποι, ὑπὲρ σακέων πνείοντες,
Λοκροί τ' ἀγχέμαχοι, καὶ Φωκῆες μεγάθυμοι,
Ἕσποντ'. ἦρχε δὲ τοῖσιν ἐῢς πάϊς Ἀλκαίοιο,
Κυδιόων λαοῖσι. πατὴρ δ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε
Ἄλλην μῆτιν ὕφαινε μετὰ φρεσὶν, ὄφρα θεοῖσιν
Ἀνδράσι τ' ἀλφηστῇσιν ἀρῆς ἀλκτῆρα φυτεύσῃ.
Ὦρτο δ' ἀπ' Οὐλύμποιο δόλον φρεσὶ βυσσοδομεύων,
Ἱμείρων φιλότητος ἐϋζώνοιο γυναικὸς
Ἐννύχιος· τάχα δ' ἷξε Τυφαόνιον, τόθεν αὖθις
Φίκιον ἀκρότατον προσεβήσατο μητίετα Ζεύς.
Ἔνθα καθεζόμενος, φρεσὶ μήδετο θέσκελα ἔργα.
Αὐτῇ μὲν γὰρ νυκτὶ τανυσφύρου Ἠλεκτρυώνης
Εὐνῇ καὶ φιλότητι μίγη· τέλεσεν δ' ἄρ ἐέλδωρ·
Αὐτῇ δ' Ἀμφιτρύων λαοσσόος, ἀγλαὸς ἥρως,
Ἐκτελέσας μέγα ἔργον, ἀφίκετο ὅνδε δόμονδε.
Οὐδ' ὅγ' ἐπὶ δμῶας καὶ ποιμένας ἀγροιώτας

---

20 Θεοὶ δ' ἐπιμάρτυροι ἦσαν] Musæus, ἐπιμάρτυρος λύχνος ἐρώτων. An scribendum : Θεοὶ δ' ἐπὶ μάρτυροι ἦσαν. κατὰ τμῆσιν, pro θεοὶ δ' ἐπῆσαν μάρτυροι. Sic Joannes Diaconus legit. placet postremum. *Guietus.*

22. Ὅ οἱ διόθεν θέμις ἦεν] Subintellige ἐκτελέσαι. θέμις ἦεν fas erat, hoc est, ἀναγκαῖον. Sic Horatio nefas est ἀδύνατον, *quicquid corrigere est nefas.* Guietus.

24. Ὑπὲρ σακέων πνείοντες] Hoc est, sub scutis caput non occultantes, intrepidi, audaces. *Guietus.*

26. Παῖς Ἀλκαίοιο] Ἀμφιτρύων, scilicet. *Guietus.*

29. Ἀρῆς ἀλκτῆρα] Hoc est, βλάβης, mali, damni. *Guietus.*

32. Ἶξε] Scribe ἷξε. *Guietus.*

32 Τυφαόνιον] Cùm Typhaonii montis in Bœotia nusquam alibi occurrat mentio, contrà verò celebris fuerit Τιλφώσιον ὄρος, *mons Tilphosius*, sub quo erat fons *Tilphosius*, fortasse pro Τυφαόνιον legendum

Quàm cædem ultus esset fratrum magnanimorum
Suæ conjugis, flagrantique combussisset igne vicos
Virorum heroum Taphiorum atque Teleboarum.
Ita enim constitutum ipsi erat, diique testes facti fuerant.
Quorum ille verebatur iram, festinabátque celerrimè
Exsequi magnum opus, quod sibi divinitus incumbebat.
Hunc autem unà, cupidi bellique præliique,
Bœotii equitando insignes, sub clypeis spirantes (sc. *robur*,)
Locríque cominùs pugnantes, & Phocenses magnanimi
Sequebantur. ducebat autem eos egregius filius Alcæi,
Glorians populis. At pater hominúmque Deorúmque
Aliud consilium texebat in animo, ut Diis pariter (*raret.*
Et hominibus rerum indagatoribus damnorum depulsorem gene-
Profectus autem ab Olympo est dolum altâ mente volvens,
Desiderans concubitum elegantis mulieris
Per noctem: celeritérque venit in Typhaonium, unde rursum
Ad Phicium summum accessit prudens Jupiter.
Ubi residens mente versabat divina opera.
Nam eadem quidem nocte cum pulcra Electryonide
Lecto & concubitu mistus est, perfecitque desiderium:
Eadem autem & Amphitryo bellicosus, illustris heros,
Perfecto magno opere, rediit domum suam.
Neque ille ad famulos & pastores agrestes

---

dum hic Τιλφώσιον. Vide *Strabonem* Lib. IX, in descriptione Bœotiæ. *Phicii*, in quo fuerat *Phix*, ut loquebantur Bœotii, seu *Sphinx*, non rara mentio apud Poëtas & Mythographos. *Clericus*.

33. Φίκιον ἀκρότατον] Ἀπὸ τῆς φικὸς, ἤγουν σφιγγὸς, Φίκιον seu Φίκειον. Sic mons dictus. *Guietus*.

35. Αὐτῇ μὲν γὰρ νυκτὶ] Vide quæ scripsimus de hujusmodi fraudibus, ad Theogoniæ versum 940. *Clericus*.

37. Λαοσσόος] Agitator populi, hoc est, dux populi. λαοσσόος ut infrà ἱπποσσόος, à σόω, agito, quatio, concutio. *Guietus*.

39. Οὐδ' ὅγ' ἐπὶ δμῶας] Hoc est, ne villam quidem ingressus est, antequàm ad urbem se conferret, quamquam fortè ad viam sita esset villa. Alioqui non divertisse ad villam remotiorem, antequàm ad uxorem iret, vehementioris amoris specimen haberi non posset. *Clericus*.

42. Ἀσπα-

Ὥρτ' ἰέναι, πρὶν γ' ἧς ἀλόχου ἐπιβήμεναι εὐνῆς·
Τοῖος γὰρ κραδίην πόθος αἴνυτο ποιμένα λαῶν.
Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ἀσπαστὸν ὑπεκπροφύγῃ κακότητα
Νούσου ὑπ' ἀργαλέης, ἢ καὶ κρατεροῦ ὑπὸ δεσμοῦ·
Ὣς ῥα τότ' Ἀμφιτρύων χαλεπὸν πόνον ἐκτολυπεύσας,
Ἀσπασίως τε φίλως τε ἑὸν δόμον εἰσαφίκανε.
Παννύχιος δ' ἄρ' ἔλεκτο σὺν αἰδοίῃ παρακοίτι,
Τερπόμενος δώροισι πολυχρύσου Ἀφροδίτης.
Ἡ δὲ θεῷ δμηθεῖσα, καὶ ἀνέρι πολλὸν ἀρίστῳ,
Θήβῃ ἐν ἑπταπύλῳ διδυμάονε γείνατο παῖδε,
Οὐχ' ἔθ' ὁμὰ φρονέοντε, (κασιγνήτω γε μὲν ἤστην.)
Τὸν μὲν χειρότερον, τὸν δ' αὖ μέγ' ἀμείνονα φῶτα,
Δεινόν τε κρατερόν τε, βίην Ἡρακληείην·
Τὸν μὲν ὑποδμηθεῖσα κελαινεφέϊ Κρονίωνι,
Αὐτὰρ Ἰφικλῆά γε δορυσσόῳ Ἀμφιτρύωνι.
Κεκριμένην γενεήν. τὸν μὲν, βροτῷ ἀνδρὶ μιγεῖσα·
Τὸν δὲ, Διὶ Κρονίωνι, θεῶν σημάντορι πάντων·
Ὃς καὶ Κύκνον ἔπεφνεν Ἀρητιάδην μεγάθυμον.
Εὗρε γὰρ ἐν τεμένει ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος
Αὐτὸν, καὶ πατέρ' ὃν, Ἄρην, ἆτον πολέμοιο,
Τεύχεσι λαμπομένους, σέλας ὡς πυρὸς αἰθομένοιο,
Ἑσταότ' ἐν δίφρῳ· χθόνα δ' ἔκτυπον ὠκέες ἵπποι,
Νύσσοντες χηλῇσι· κόνις δέ σφ' ἀμφιδεδήει,
Κοπτομένη πλεκτοῖσιν ὑφ' ἅρμασι καὶ ποσὶν ἵππων.
Ἅρματα δ' εὐποίητα καὶ ἄντυγες ἀμφαράβιζον,

---

42. Ἀσπαστὸν] Ἀσπασίως, libenter. *Guietus.*

42. Ἀσπαστὸν] Hæc vox est etiam apud *Homerum* Odyss. E, v. 398. quem locum imitatur hîc *Hesiodus.* Clericus.

46. Παννύχιος] Est ἄκυρον, nam aliquam noctis partem cum Alcmena consumserat Jupiter. *Clericus.*

Ibidem. Πατρίδα γαῖαν] Mycenas, quarum Rex fuerat Electryon ejus pater. Vide *Apollodorum* Lib. II. Cap. 4. quamvis per omnia non consentiat cum *Hesiodo.* Neque enim in hisce notulis historiam fabularum narrare instituimus. *Clericus.*

50 Κασιγνήτω γε μὲν ἤστην] Hæc est *versûs fultura ruentis*, nam superiora verba rem satis docent. *Clericus.*

55. Κεκριμένην γενεήν] Hoc est, diversam generationem, appositio.

Sit, anteà quàm suæ conjugis conscendisset lectum.
Tale siquidem corde desiderium ceperat pastorem populorum.
Sicut quando quispiam magna cum voluptate effugit malum
Morbo ex difficili, aut etiam validis ex vinculis:
Ita tunc Amphitryo difficili labore exantlato,
Magnóque desiderio, lubentíque animo, domum suam reversus est.
Totáque nocte concubuit cum veneranda uxore,
Oblectando se muneribus aureæ Veneris.
Illa autem à Deo pariter compressa, & ab homine longè optimo,
Thebis septem portas habentibus geminos peperit pueros,
Haud quaquam similes, quamquam fratres essent.
Alterum siquidem deteriorem, alterum autem longè præstantiorem virum,
Magnum ac validum, Herculem.
Hunc quidem compressa à pluviæ auctore Jove,
Iphicleum autem hastarum à concussore Amphitryone,
Diversam sobolem; alterum quidem, cum viro mortali concumbens.
Alterum autem, cum Jove Saturni filio Deorum imperatore omnium:
Qui & Cygnum occidit, Martis filium, magnanimum.
Invenit enim in luco longè jaculantis Apollinis
Ipsum, & patrem ejus, Martem, bello insatiabilem,
Armis fulgentes, ceu fulgorem ignis ardentis,
Stantes in curru; terram autem pulsabant veloces equi,
Ferientes ungulis; pulvísque circa ipsos dividebatur,
Excitatus compactis sub curribus & pedibus equorum.
Currus autem fabrefacti & rotarum ambitus circum resonabant,

---

tio. *Guietus.*

55. Κεκριμμένην γενεὴν] Hoc est, sobolem *διακεκριμμένην distinctam* seu quæ facilè secerni poterat. *Clericus.*

57 Κύκνον] Heroëm ex muliere à Marte genitum, de qualibus Heroïbus in hoc Poëmate egerat Hesiodus. *Clericus.*

58. Ἐν τεμένει Ἀπόλλωνος] Quod erat in Pagasæo agro, ad Septentrionem Pelasgici sinûs. Vide ỳ. 70. *Clericus.*

59. *Αὐτὸν καὶ πατέρ' ὃν Ἄρην*] An? *Αὐτὸν καὶ πατέρα ὃν Ἄρην. Guietus.*

62. Κόνις δὲ σφ' ἀμφιδεδήει] Hoc est, valdè excitatus erat. ardebat *κυρίως. Guietus.*

63. Πληχθεῖσαν ὑφ' ἅρμασι] An? *πηχθεῖσαν.* placet. *Guietus.*

71. Δα-

Ἵππων ἱεμένων. κεχάρητο δὲ Κύκνος ἀμύμων,
Ἐλπόμενος Διὸς υἱὸν, ἀρήϊον, ἡνίοχόν τε,
Χαλκῷ δῃώσειν, καὶ ἀπὸ κλυτὰ τεύχεα δύσειν.
Ἀλλά οἱ εὐχωλέων οὐκ ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων.
Αὐτὸς γάρ οἱ ἐπῶρσε βίην Ἡρακληείην.
Πᾶν δ' ἄλσος καὶ βωμὸς Ἀπόλλωνος Παγασαίου
Λάμπεν ὑπαὶ δεινοῖο θεοῦ τευχέων τε καὶ αὐτοῦ·
Πῦρ δ' ὡς ὀφθαλμῶν ἀπελάμπετο. τίς κεν ἐκείνου
Ἔτλη θνητὸς ἐὼν κατεναντίον ὁρμηθῆναι,
Πλὴν Ἡρακλῆος καὶ κυδαλίμου Ἰολάου;
Κείνων γὰρ μεγάλη τε βίη καὶ χεῖρες ἄαπτοι
Ἐξ ὤμων ἐπέφυκον ἐπὶ στιβαροῖσι μέλεσσιν.
Ὅς ῥα τόθ' ἡνίοχον προσέφη κρατερὸν Ἰόλαον·
    Ἥρως, ὦ Ἰόλαε, βροτῶν πολὺ φίλτατε πάντων,
Ἦ τι μετ' ἀθανάτους μάκαρας, τοὶ Ὄλυμπον ἔχουσιν,
Ἤλιτεν Ἀμφιτρύων, ὅτ' ἐϋστέφανον ποτὶ Θήβην
Ἦλθε, λιπὼν Τίρυνθον ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Κτείνας Ἠλεκτρύωνα, βοῶν ἕνεκ' εὐρυμετώπων·
Ἵκετο δ' εἰς Κρείοντα, καὶ Ἡνιόχην τανύπεπλον.
Οἵ ῥά μιν ἠσπάζοντο, καὶ ἄρμενα πάντα παρεῖχον,
Ἣ δίκη ἔσθ' ἱκέτῃσι, τίον δ' ἄρα κηρόθι μᾶλλον.
Ζῶε δ' ἀγαλλόμενος σὺν ἐϋσφύρῳ Ἠλεκτρυώνῃ
Ἧι ἀλόχῳ· τάχα δ' ἄμμες ἐπιπλομένων ἐνιαυτῶν
Γεινόμεθ', οὔτε φυὴν ἐναλίγκιοι, οὔτε νόημα,
Σός τε πατὴρ καὶ ἐγώ· τοῦ μὲν φρένας ἐξέλετο Ζεύς,

---

71. Δεινοῖο θεοῦ τευχέων] Ἄρεως. *Guietus.*

76. Ἐπὶ στιβαροῖσι μέλεσσιν] *Supra robusta membra*; pendentes, scilicet. *Guietus.*

79. Ἦ τι μετ' ἀθανάτους] Certè apud immortales. *Guietus.*

80. Ἤλιτεν Ἀμφιτρύων] Quasi, nempe, irati Dii ei objecerint socerum occidendum; quo facinore admisso, in exsilium abire coactus est. Nam Deos putabant ad prava facinora interdum homines impellere, ut liquet vel ex ℣. 89. Quamobrem eos meritò castigavit *Plato* Lib. II. de Republica. *Clericus.*

85. Ἱκέτῃσι] Vide *Æschyli* Supplices. *Clericus.*

87. Ἄμμες ἐπιπλομένων] *Advolutis annis.* An? ἄμμες περιπλομένων placet. τὸ ἐπιπλομένων agnoscit Hesychius. ἐπιπλομένων, κυκλουμένων, πληρουμένων, ἐπερχομένων. *Guietus.*

89. Τοῦ

Equis festinantibus. gaudebat verò Cygnus egregius,
Sperans se Jovis filium, strenuum, aurigámque
Ferro interemturum esse, & inclytis armis exuturum.
Sed ejus vota non exaudivit Phœbus Apollo.
Ipse enim contra illum concitavit Herculem.
Totus verò lucus & ara Apollinis Pagasæi
Collucebat præ vehementis Dei armis, & ipso;
Et quasi quidem ignis ex oculis effulgebat. Quis autem illi
Sustinuisset mortalis obviam ire,
Præter Herculem & præclarum Iolaum?
Illorum enim & vis magna, & manus invictæ
Ex humeris natæ erant, unà cum robustis membris.
Is igitur tunc aurigam allocutus est fortem Iolaum:
O heros Iolaë, mortalium longè carissime omnium,
Utique in immortales beatos, qui Olympum tenent,
Deliquit Amphitryo, quoniam benè munitas ad Thebas
Abiit, relictâ Tirynthe urbe benè conditâ,
Postquam occiderat Electryonem, propter boves latas habentes (frontes:
Venitque ad Creontem, & Heniochen longis ornatam vestibus.
Qui eum exceperunt, & necessaria omnia præbuerunt,
Ut æquum est supplicibus, coluerúntque ex animo magis.
Vivebat autem exsultabundus cum formosa Electryonide
Conjuge sua: móxque nos revoluto anno
Nati sumus, neque staturâ similes corporis, neque ingenio,
Pater tuus & ego: cujus quidem mentem sustulit Jupiter.

---

89. *Τῦ μὲν φρένας ἐξέλετο Ζεύς*] Sic & *Æschylus*, cujus hæc verba habet memoratus *Plato*.

——— Θεὸς μὲν αἰτίαν φύει βροτοῖς
Ὅταν κακῶσαι δῶμα παμπήδην θέλῃ.

Deus causam præbet mortalibus, cùm prorsus perdere domum vult.

Incertus alius Tragœdus, in Grotianis Excerptis p. 461.

Ὅταν δὲ Δαίμων ἀνδρὶ πορσύνῃ κακὰ,
Τὸν νοῦν ἔβλαψε πρῶτον ᾧ βουλεύεται.
Quoties alicui destinat clades Deus,
Vim lædit illam in mente, qua deliberat.

Alia multa similia impiè dicta occurrunt apud Poëtas; quorum Dii non multò meliores hominibus. *Clericus.*

Ὃς προλιπὼν σφέτερόν τε δόμον, σφετέρους τε τοκῆας,
Ὤχετο τιμήσων ἀλιτήμενον Εὐρυσθῆα,
Σχέτλιος· ἦ που πολλὰ μετεστοναχίζετ' ὀπίσσω,
Ἣν ἄτην ἀχέων· ἡ δ' οὐ παλινάγρετός ἐστιν.
Αὐτὰρ ἐμοὶ δαίμων χαλεποὺς ἐπετέλλετ' ἀέθλους.
Ὦ φίλος, ἀλλὰ σὺ θᾶσσον ἔχ' ἡνία φοινικόεντα
Ἵππων ὠκυπόδων· μέγα δὲ φρεσὶ θάρσος ἀέξων,
Ἰθὺς ἔχειν θοὸν ἅρμα, καὶ ὠκυπόδων σθένος ἵππων,
Μηδὲν ὑποδδείσας κτύπον Ἄρεος ἀνδροφόνοιο,
Ὃς νῦν κεκληγὼς περιμαίνεται ἱερὸν ἄλσος
Φοίβου Ἀπόλλωνος ἑκατηβελέταο ἄνακτος.
Ἦ μὴν καὶ κρατερός περ ἐὼν ἄαται πολέμοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἀμώμητος Ἰόλαος·
Ἠθεῖ', ἦ μάλα δή τι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
Τιμᾷ σὴν κεφαλὴν, καὶ ταύρεος Ἐννοσίγαιος,
Ὃς Θήβης κρήδεμνον ἔχει, ῥύεταί τε πόληα·
Οἷον δὴ καὶ τόνδε βροτὸν κρατερόν τε μέγαν τε
Σὰς ἐς χεῖρας ἄγουσιν, ἵνα κλέος ἐσθλὸν ἄρηαι.
Ἀλλ' ἄγε, δύσεο τεύχε' ἀρήϊα, ὄφρα τάχιστα
Δίφρους ἐμπελάσαντες, Ἄρηός θ' ἡμέτερόν τε
Μαρνώμεσθ'. ἐπεὶ οὔτι ἀτάρβητον Διὸς υἱὸν,
Οὐδ' Ἰφικλείδην δειδίξεται· ἀλλά μιν οἴω
Φεύξεσθαι δύο παῖδας ἀμύμονος Ἀλκείδαο,
Οἳ δή σφι σχεδὸν εἰσι, λιλαιόμενοι πολέμοιο

---

91. Ἀλιτήμενον Εὐρυσθῆα] *Abortivum illum Eurystheum.* An scribendum ἀλιτήμερον? placet. ἀλιτήμερον, hoc est τὸν διημαρτηκότα τῶν ἡμερῶν, ἢ τῶν ἡμερῶν τοῦ τοκετοῦ. eadem ratione ἠλιτόμηνος dicitur. Hesych. ἠλιτόμηνος, πρόωρον, ἄωρον, οὐκ ἐν τῷ δέοντι μηνὶ τεχθέντα, καὶ διημαρτηκότα τῶν μηνῶν ἐν τῇ κυήσει, &c. *Guietus.*

93. Ἣν ἄτην ἀχέων] *Noxam suam dolens.* Guietus.

94. Ἐμοὶ δαίμων] Hoc est, fortuna, sors, fatum. sequente versu ἔχ' ἡνία φοινικόεντα] *Cape habenas rutilantes.* Guietus.

101. Ἄαται πολέμοιο] Præsens pro futuro, hoc est, κρατηθήσεται, hoc est, vincetur à me. An scribendum? Ἦ μὴν καὶ κρατερός περ ἀασεῖται πολέμοιο ἀασεῖται pro ἀάσεται, ut πιεῖται pro πίεται, a πίνω, πιῶ. *Guietus.*

103. Ἠθεῖ' ἦ μάλα] A θέω, θείω, ἐθέω, ἐθείω, ἠθεῖος est, pleonasmo

Qui relictâ domóque suâ; & suis parentibus,
Abiit veneraturus nocentem Eurystheum,
Infelix. certè multùm ingemiscebat postea,
Culpam suam lugens: sed illa irrevocabilis est.
Mihi verò Deus difficiles imperavit labores.
O amice, sed tu celeriter arripe habenas rutilantes
Equorum alipedum: magnámque mente fiduciam concipiens,
Rectâ dirige celerem currum, & alipedum robur equorum,
Nihil veritus strepitum Martis hominum occisoris,
Qui nunc cum clangore circumquáque furit per sacrum nemus
Phœbi Apollinis longè jaculantis Regis.
Enimverò, validus licèt sit, tamen exsaturabitur bello.
Hunc contrà allocutus est egregius Iolaüs:
O venerande, quàm multùm verò pater hominum atque Deorum
Honorat caput tuum, & taurinus Neptunus,
Qui Thebarum mœnia tenet, & tuetur civitatem:
Quemadmodum & hunc mortalem validúmque magnúmque
Tuas in manus adducunt, ut gloriam magnam auferas.
Sed age, induere arma Mavortia, ut quàm celerrimè
Currus inter se committentes, Martis & nostrum,
Decertemus. Quoniam neque intrepidum Jovis filium,
Neque Iphiclidem perterrebit: sed ipsum puto
Mox fugiturum duos filios inculpati Alcidæ,
Qui propè adsunt, cupientes bello

---

nissimo ἠθεῖος, σεμνὸς, σεβαστὸς, σεβάσμιος. Ἠθεῖε, hoc est, σεβάσμιε. *Guietus.*

104. Ταύρεος Ἐννοσίγαιος] Vide *Joannem Tzetzem* ad hunc locum. Ex hoc Neptuni cognomine dicta Ταύρεια, quæ, ut docet *Hesychius*, fuit ἑορτή τις ἀγομένη Ποσειδῶνος. *Clericus.*

105. Ῥύεταί τε πόληος] A πόλις, genit. πόλεος, πόληος, πόληως, ut βασιλέος, βασιλῆος. *Guietus.*

112. Ἀλκείδαο] Ἀμφιτρυώνος. *Guietus.*

112. Δύο παῖδες] Hic παῖς pro quolibet è posteris sumitur; nam Herculis quidem filius erat, Iolaus verò nepos Amphitruonis. *Clericus.*

113. Οἳ δή σφι σχεδὸν εἰσι] Τὸ σφι numeri singularis videtur, nisi fortè ad Martem & Cycnum referendum. *Guietus.*

Φυλόπιδα στήσειν· τῇ σφιν πολὺ φίλτατα θοίνης.
Ὣς φάτο. μείδησεν δὲ βίη Ἡρακληείη,
Θυμῷ γηθήσας· μάλα γάρ νύ οἱ ἄρμενα εἶπεν.
Καί μιν ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἥρως ὦ Ἰόλαε, διοτρεφὲς, οὐκέτι τηλοῦ
Ὑσμίνη τρηχεῖα. σὺ δ' ὡς πάρος ἦσθα δαΐφρων,
Ὣς καὶ νῦν μέγαν ἵππον Ἀρείονα κυανοχαίτην
Πάντη ἀναστρωφᾶν, καὶ ἀρηγέμεν ὥς κε δύνηαι.
Ὣς εἰπὼν, κνημῖδας ὀρειχάλκοιο φαεινοῦ,
Ἡφαίστου κλυτὰ δῶρα, περὶ κνήμῃσιν ἔθηκε.
Δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνε,
Καλὸν, χρύσειον, πολυδαίδαλον· ὅν ῥ' οἱ ἔδωκε
Παλλὰς Ἀθηναίη κούρη Διὸς, ὁππότ' ἔμελλε
Τὸ πρῶτον στονόεντας ἐφορμήσεσθαι ἀέθλους.
Θήκατο δ' ἀμφ' ὤμοισιν ἀρῆς ἀλκτῆρα σίδηρον
Δεινὸς ἀνήρ· κοίλην δὲ περὶ στήθεσσι φαρέτρην
Κάββαλετ' ἐξόπιθεν· πολλοὶ δ' ἔντοσθεν ὀϊστοὶ
Ῥιγηλοὶ, θανάτοιο λαθιφθόγγοιο δοτῆρες.
Πρόσθεν μὲν θάνατόν τ' εἶχον, καὶ δάκρυσι μῦρον·
Μέσσοι δὲ ξεστοὶ, περιμήκεες· αὐτὰρ ὄπισθεν
Μορφνοῖο φλεγύαο καλυπτόμενοι πτερύγεσσιν
Ἧσαν. ὁ δ' ὄβριμον ἔγχος ἀκαχμένον εἵλετο χαλκῷ·
Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκε,
Δαιδαλέην, ἀδάμαντος, ἐπὶ κροτάφοις ἀραρυῖαν,

---

128. Ἀρῆς ἀλκτῆρα σίδηρον] Hoc est, ensem cum baltheo. *Guietus.*

130. Κάββαλετ' ἐξόπιθεν] Nota morem pharetram mittendi. lorum seu fasciam ex qua pendebat prius in collum induebatur, & inde pharetra à pectore ad quod posita erat in tergum rejiciebatur. *Guietus.*

131. Θανάτοιο λαθιφθόγγοιο] Hoc est, ἐπιλαθέσθαι ποιοῦντος τῆς φθογγῆς. *Guietus.*

132. Δάκρυσι μῦρον] Sanguineis guttis stillabant adhuc recenti à cæde, hoc est, inunctæ erant letali pharmaco, madebant, stillabant. hoc est, occisorum parentes lacrymare faciebant. *Guietus.*

133. Ξεστοὶ] Hoc est, αἰχμὴν θανατηφόρον. *Guietus.*

134. Μορφνοῖο] Μέλανος. *Guietus.*

137. Ἀδάμαντος] Hoc est, ferri durissimi. subintellige τὸ ἐξ ἀδά-

μαντος.

Prælium conserere: quæ res ipsis multò gratior quàm epulæ.
Sic ait: arrisit autem fortis Hercules,
Animo oblectatus: admodum enim illi grata dixerat:
Atque eum, respondens, verbis volucribus allocutus est:
O heros Iolaë, Jovis alumne, non procul etiam hinc
Pugna aspera. Tu verò quemadmodum antea fuisti bellicosus,
Ita & nunc magnum equum Arionem nigricantibus setis obsitum
Quoquoversum converte, & auxiliare pro eo ac poteris.
Sic locutus, ocreas ex Orichalco splendido,
Vulcani inclyta dona, tibiis induxit.
Mox & thoracem pectori induit
Pulcrum, aureum, variegatum: quem ipsi dederat
Pallas Minerva filia Jovis, tunc cùm erat
Primùm luctuosa aggressurus certamina.
Posuit autem circa humeros malorum depulsorem ferrum
Fortis vir: cavam autem circa pectora pharetram
Rejecit in tergum. in hac multæ erant sagittæ
Horrendæ, mortis vocem eripientis datrices. (crymis madebant:
Hæ ab anteriori quidem parte mortem habebant præfixam, & la-
Mediæ autem politæ erant, longæ: sed à tergo
Nigræ aquilæ contectæ alis
Erant. ille autem validam hastam præfixam ære corripuit:
Capiti verò ingenti galeam fabrefactam imposuit,
Variegatam, ferream, temporibus adaptatam,

μαντος. *Guietus.*

137. Ἀδάμαντος] Non dubito quidem quin lapillorum pretiosissimus ἀδάμας sit dictus, quasi ἀδάμαστος, ob duritiem. *Nomen*, inquit Plinius, Lib. XXXVII. c. 4. *indomita vis Græcâ interpretatione accepit.* Sed & metallorum durissimum chalybs, hoc est, ferrum probè purgatum ac temperatum, eadem de causa ἀδάμας dictum est, quod ægrè dometur. Ex hoc genere adamantis conflata erat galea Herculis, & reliqua omnia, quæ cùm conflari possent ex metallo, *adamantina* dicuntur. Itaque delirat *Diaconus*, qui hîc lapillum intelligi somniat. Sed & illi falluntur, qui *adamantinum* dici putant dumtaxat durum; cùm, ubi de lapillo sermo non est, conflata ex ferro, aut quæ certè eo possunt conflari sola dicantur *adamantina*. *Clericus*.

Ἥτ' εἴρυτο κάρη Ἡρακλῆος θείοιο.
ΧΕΡΣΙ' γε μὲν σάκος εἷλε παναίολον· οὐδέ τις αὐτὸ
Οὔτ' ἔρρηξε βαλὼν, οὔτ' ἔθλασε, θαῦμα ἰδέσθαι.
Πᾶν μὲν γὰρ κύκλῳ τιτάνῳ, λευκῷ τ' ἐλέφαντι,
Ἠλέκτρῳ θ' ὑπολαμπὲς ἔην, χρυσῷ τε φαεινῷ
Λαμπόμενον· κυάνου δὲ διὰ πτύχες ἠλήλαντο.
Ἐν μέσσῳ δὲ δράκοντος ἔην φόβος, οὔτι φατειός,
Ἔμπαλιν ὄσσοισιν πυρὶ λαμπομένοισι δεδορκώς.
Τοῦ καὶ ὀδόντων μὲν πλῆτο στόμα λευκὰ θεόντων,
Δεινῶν, ἀπλήτων. ἐπὶ δὲ βλοσυροῖο μετώπου
Δεινὴ Ἔρις πεπότητο, κορύσσουσα κλόνον ἀνδρῶν,
Σχετλίη, ἥ ῥα νόον τε καὶ ἐκ φρένας εἵλετο φωτῶν
Οἵτινες ἀντιβίην πόλεμον Διὸς υἷι φέροιεν.
Τῶν καὶ ψυχαὶ μὲν χθόνα δύνουσ' ἄϊδος εἴσω
Αὐτῶν· ὀστέα δέ σφι περὶ ῥινοῖο σαπείσης
Σειρίου ἀζαλέοιο κελαινῇ πύθεται αἴῃ.
Ἐν δὲ προΐωξίς τε παλίωξίς τε τέτυκτο.
Ἐν δ' ὅμαδός τε, φόβος τ', ἀνδροκτασίη τ' ἐδεδήει.

---

138. Εἴρυτο κάρη] Muniebat caput. *Guietus.*

141. Τιτάνῳ] *D'émail blanc.* Guietus.

142. Ἔρρηξε] Perrupit, hoc eſt, perrumpere potuiſſet. *Guietus.*

143. Διὰ πτύχες ἠλήλαντο] Cærulei ductus trajecti erant. Eſt τμῆσις pro διήληλαντο. *Guietus.*

147. Λευκὰ θεόντων] An? ὀδόντων λευγαλεάων, ut ſuprà βλεφάρων ἄπο κυανεάων? ἐπέχω. τὸ λευκὰ θεόντων ineptum eſt & corruptum videtur. An? λευγαλοέντων, a λευγαλόεις, λευγαλόεντος, à λεύγω. λύγω, λευγάω, λευγάλω. λευγαλὸς, λευγαλόεις. & λευγάλεος. *Guietus.*

147. Ἀπλήτων] Hoc eſt, ad quos ſine periculo nemo manum admoviſſet. Quæ eſt propria ſignificatio vocis ἄαπτος hoc eſt, *qui* tutò *tangi nequit.* Vide γſſ. 230. & 268. *Clericus.*

148. Κορύσσουσα κλόνον ἀνδρῶν] Extollens, augens, vel agitans, ciens. *Guietus.*

148. Δεινὴ Ἔρις πεπότητο] Non modò intoleranda eſt licentia Poëtæ, quòd multò plura poneret in clypeo, quàm poterant contineri; ſed quòd eum impleret αὐτομάτοις, qualia multa poſtea occurrent. Scio nonnullos propterea abjudicaſſe hoc Poëma *Heſiodo*; ſed iidem deleant etiam oportet quod habet *Homerus* de anciliis aureis Vulcani, ſuſpectámque habeant deſcriptionem clypei Achillis, quæ eſt Iliados Σ.

Quæ muniebat caput Herculis divini. *(quam*
AT *manibus clypeum accepit valdè varium; quem neque quis-*
Perrupisset jaciendo, neque comminuisset, mirum visu.
Nam totus quidem circumquaque gypso, candidóque ebore,
Et electro lucidus erat, auróque fulgido
Splendens: cærulea verò lamina erant ducta.
In medio autem draconis erat terror, haudquaquam effabilis;
Retrò oculis igne lucentibus tuens.
Cujus & dentibus quidem repletum erat os candicantibus,
Sævis, inaccessis. Supra terribilem autem frontem
Sæva contentio volitabat, accendens pugnas hominum;
Tetra, quæ & mentem eximebat & præcordia viris
Quicumque bellum adversus Jovis filium gererent.
Quorum & animæ quidem sub terram eunt ad Orcum intrò
Ipsorum: ossa autem eorum, pelle circùm putrefacta,
Sole à torrido, in nigra putrescunt terra.
In eo autem & propulsatio & vice versâ persecutio facta erant:
In eo tumultus, terror, & homicidium ardebant.

Σ. Atqui veteres illi Poëtæ nullam verisimilitudinis rationem habebant, ubi sermo erat de operibus Deorum. Quamobrem non semel *Hesiodus* monet hæc fuisse *κλυτὰ ἔργα περίφρονος Ἡφαίστοιο*, ut fictionum audaciam minuat. *Clericus.*

150. Διὸς υἱϊ] Ab ὗις, ὗιος, ὗϊι, ὗιες, & *συγκοπῇ* υἱϊ, υἷος, υἷες; &c. *Guietus.*

152. *Περὶ ῥινοῖο σαπείσης*] *Περισαπείσης ῥινοῖο. ἡ ῥινὸς, τοῦ ῥινοῦ. Guietus.*

153. *Σειρίου*] Hoc est, *ἡλίου.* subintellige ὑπό. Sed scribendum videtur Σειρὸς ὑπ' *ἀζαλέοιο κ. π. αἶη*? placet. Suidas: *Σειρὸ, σειρὸς, ὁ ἥλιος, καὶ σείριος.* Suprà *σείριος ἀστὴρ*, hoc est, *ὁ ἥλιος*. *Guietus.*

153. Σείριος] Quamvis *Ibycus*, si *Hesychio* credimus; omnia astra *σείρια* vocaverit; ceteri tamen omnes Poëtæ aut Solem, aut Caniculam eo nomine appellarunt. Quæ astra cùm omnium, inter errantes, inerrantésque stellas, potissima haberentur, credibile est dicta *σειρίους* quasi *principes*, nam שר *schar* Phœniciâ Linguâ princeps dicitur. Sol certè dicebatur *praeesse*, vel *dominari diei.* Vide Gen. I, 16. & quæ ad eum locum notavimus. *Clericus.*

155. *Ἀνδροκτασίη τ' ἐδεδήει*] Ardebat, fervebat. v. seq. *ὀλοὴ κὴρ*] Κήρ. *Guietus.*

Ἐν δ' Ἔρις, ἐν δὲ Κυδοιμὸς ἐθύνεον· ἐν δ' ὀλοὴ Κὴρ,
Ἄλλον ζωὸν ἔχουσα νεούτατον, ἄλλον ἄουτον,
Ἄλλον τεθνειῶτα, κατὰ μόθον ἕλκε ποδοῖιν.
Εἷμα δ' ἔχ' ἀμφ' ὤμοισι δαφοίνεον αἵματι φωτῶν,
Δεινὸν δερκομένη, καναχῇσί τε βεβρυθυῖα.
Ἐν δ' ὀφίων κεφαλαὶ δεινῶν ἔσαν οὔτι φατειῶν
Δώδεκα· ταὶ φοβέεσκον ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων,
Οἵτινες ἀντιβίην πόλεμον Διὸς υἷϊ φέροιεν.
Τῶν καὶ ὀδόντων μὲν καναχὴ πέλεν, εὖτε μάχοιτο
Ἀμφιτρυωνιάδης· τὰ δὲ δαίετο θωϋτὰ ἔργα.
Στίγματα δ' ὡς ἐπέφαντο ἰδεῖν δεινοῖσι δράκουσι
Κυάνεα κατὰ νῶτα, μελάνθησαν δὲ γένεια.
Ἐν δὲ συῶν ἀγέλαι χλούνων ἔσαν, ἠδὲ λεόντων
Ἐς σφέας δερκομένων, κοτεόντων τ' ἱεμένων τε,
Τῶν καὶ ὁμιληδὸν στίχες ἤϊσαν· οὐδέ νυ τώγε
Οὐδέτεροι τρεέτην· φρίσσον γε μὲν αὐχένας ἄμφω,
Ἤδη γάρ σφιν ἔκειτο μέγας λῖς, ἀμφὶ δὲ κάπροι
Δοιοὶ, ἀπουράμενοι ψυχὰς, κατὰ δέ σφι κελαινὸν
Αἷμ' ἀπελείβετ' ἔραζ'. οἱ δ', αὐχένας ἐξεριπόντες,
Κείατο τεθνηῶτες ὑπὸ βλοσυροῖσι λέουσι.
Τοὶ δ' ἔτι μᾶλλον ἐγειρέσθην, κοτέοντε μάχεσθαι,
Ἀμφότεροι, χλοῦναί τε σύες, χαροποί τε λέοντες.
Ἐν δ' ἦν ὑσμίνη Λαπιθάων αἰχμητάων,
Καινέα τ' ἀμφὶ ἄνακτα, Δρύαντά τε, Πειρίθοόν τε,
Ὁπλέα τ', Ἐξάδιόν τε, Φάληρόν τε, Πρόλοχόν τε,
Μόψον τ' Ἀμπυκίδην, Τιταρήσιον, ὄζον Ἄρηος,

---

160. Καναχῇσί τε βεβρυθυῖα] Scribo βεβρυχυῖα, strepitu gravis, hoc est, graviter imminens, incumbens. Hesych. βέβρυχεν, ἤχησεν, ἀπὸ βρύχω, βρύχω, βέβρυχα, βεβρυχώς, βεβρυχυῖα. *Guietus.*

164. Τῶν καὶ ὀδόντων] Τὸ ἐν hîc supplendum. A quibus sc. serpentibus. *Guietus.*

165. Δαίετο θωϋτὰ ἔργα] Hesych. δαίεται, καίεται & δαιόμενον, καιόμενον. fulgebant. θαύματα ἔργα legit Diaconus. θωϋτὰ, hoc est θαυμαστά. à θέω, θαύω, θαῦμα. θωΰω Ionicè. θώϋμα, θωϋτὸς, θωϋτὰ ἔργα Ionicè. θαυμαστά. Sic & θωϋμάζω pro θαυμάζω. τὸ θωϋτὰ à θωΰω fit oportet, pro quo θωΰσσω habet Hesych. θωΰσσειν, βοᾶν; μέλπειν, κηρύσσειν,

In eo contentio quoque, & turba furebant: in eo perniciosa Parca,
Vivum alium tenens recens vulneratum, alium autem illæsum,
Alium mortuum, per pugnam trahebat pedibus.
Vestem autem habebat circum humeros cruentam sanguine virorum
Sævum videns, clamoribúsque vehementer strepens.
In eo autem & serpentum capita sævorum erant, haud quaquam effabilium,
Duodecim; quæ perterrefaciebant super terram homines,
Quicumque bellum contra Jovis filium moverent.
Quorum & dentium quidem crepitus edebatur, quoties pugnabat
Amphitryoniades. Hæc autem distincta erant miranda opera.
Porrò veluti puncta quædam apparebant sævis draconibus,
Cærulea per terga, denigratæque erant illis maxillæ.
In eo autem & suum greges agrestium erant, atque leonum
Mutuò sese adspicientium, irascentiúmque & ruentium,
Quorum etiam turmatim ordines incedebant; neque verò hi,
Neque illi alteros timebant; horrebant attamen colla utrorumque.
Juxta enim eos jacebat magnus leo, circùm autem apri
Duo, spoliati vita, deorsúmque illis niger
Cruor destillabat in terram. ipsi autem, cervicibus dejectis,
Jacebant mortui sub terribilibus leonibus.
At illi magis etiam excitabantur, incensi ad pugnandum,
Utrique, agrestésque sues, trucésque leones.
In eo autem erat & pugna Lapitharum bellatorum,
Cæneus Rex, Dryásque, Pirithoúsque,
Hopleúsque, Exadiúsque, Phalerúsque, Prolochúsque,
Mopsúsque Ampycides, Titaresius, filius Martis,

ρύοσεν, &c. vel sic θωύσσω, θωύσω, ut πλεάσσω, πλεάσω. θώυσται, θώϋται, θωϋτὴς pro θωϋστὴς *Guietus.*

166. Ὡς ἐπίφαυσε] Nota pleonasmum ἐπίφαυσε ἰδεῖν. *Guietus.*

168. Χλούνων] A χλοῦνος, non à χλούνης Nominativo, τὸ χλούνων genitivus pluralis. *Guietus.*

171. Αὐχένας ἀμφω] Utrorumque. leonum, scilicet, & aprorum. *Guietus.*

173. Κατὰ δέ σφι] Τὸ κατὰ hic pro κάτω, vel κατεπελείβετο. compositè. *Guietus.*

181. Ὄζον Ἄρηος] Ramum Martis, non *nothum.* Guietus.

 Κάι-

Θησέα τ' Αἰγεΐδην, ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν,
Ἀργύρεοι, χρύσεια περὶ χροῒ τεύχε' ἔχοντες.
Κένταυροι δ' ἑτέρωθεν ἐναντίοι ἠγερέθοντο,
Ἀμφὶ μέγαν Πετραῖον, ἰδ' Ἄσβολον οἰωνιστὴν,
Ἄρκτον θ', Οὔρειόν τε, μελαγχαίτην τε Μίμαντα,
Καὶ δύο Πευκεΐδας, Περιμήδεά τε, Δρύαλόν τε,
Ἀργύρεοι, χρυσέας ἐλάτας ἐν χερσὶν ἔχοντες.
Καί τε συναΐκτην, ὡσεὶ ζωοί περ ἐόντες,
Ἔγχεσιν ἠδ' ἐλάτῃς αὐτοσχεδὸν ὠριγνῶντο.
Ἐν δ' Ἄρεος βλοσυροῖο ποδώκεες ἕστασαν ἵπποι
Χρύσεοι· ἐν δὲ καὶ αὐτὸς ἐναρφόρος οὔλιος Ἄρης
Αἰχμὴν ἐν χείρεσσιν ἔχων, πρυλέεσσι κελεύων,
Αἵματι φοινικόεις, ὡσεὶ ζωοὺς ἐναρίζων,
Δίφρῳ ἐμβεβαώς. παρὰ δὲ Δεῖμός τε Φόβος τε
Ἕστασαν, ἱέμενοι πόλεμον καταδύμεναι ἀνδρῶν.
Ἐν δὲ Διὸς θυγάτηρ Ἀγελείη Τριτογένεια,
Τῇ ἰκέλη, ὡσεί τε μάχην ἐθέλουσα κορύσσειν,
Ἔγχος ἔχουσ' ἐν χερσὶ, χρυσείην τε τρυφάλειαν,
Αἰγίδα τ' ἀμφ' ὤμοις· ἐπὶ δ' ᾤχετο φύλοπιν αἰνήν.
Ἐν δ' ἦν ἀθανάτων ἱερὸς χορός· ἐν δ' ἄρα μέσσῳ
Ἱμερόεν κιθάριζεν Λητοῦς καὶ Διὸς υἱὸς

---

184. Κένταυροι] Narrant Poëtæ hos fuisse Ixionis filios, ex Nephele, hoc est ut putant, *nube*, quam pro Junone amplexus est, & compressit. Hæc verò nos de hac fabula, déque nomine Centaurorum conjiciebamus. Ixion, antiquissimus tractûs Thessaliæ Regulus, videtur Jovis totius Thessaliæ & Græciæ Regis conviva fuisse, deinde in carcerem missus; qua de causa, dictus est εἰς ᾅδην detrusus. Duxerat ille uxorem mulierem נפילית *nphilith*, hoc est, stirpe *Nephilæorum*, vel ꝟ *Nephilim*; quo nomine Phœnices vocabant equites latrocinia exercentes, à verbo נפל *naphal*, irruit. Vide notata à nobis ad Gen. VI, 4. At Græci posteriores ex Lingua sua, quæ ab antiqua, lapsu temporis migrationibúsque gentium, immensum quantùm mutata erat, interpretati sunt νεφέλην *nubem*. Ex hoc connubio nati dicuntur *Centauri*, seu כנותרים *chnoterim*, hoc est, *quasi observantes*, vel insidiantes; qui crediti sunt semihomines & semiequi, propter diuturnam equitationem, quâ circumcursabant vicina omnia, & subitis incursionibus infesta habebant. *Clericus.*

185. Οἱ.

Theseúsque Ægides, similis immortalibus:
Argentei, aurea circum corpus arma habentes.
Centauri autem ex altera parte contra hos congregabantur,
Magnus Petræus, atque Asbolus augur,
Arctúsque, Huriúsque, nigérque pilis Mimas,
Et duo Peucidæ, Perimedes, Dryalúsque,
Argentei, aureas abietes in manibus habentes.
Atque impetum pariter faciebant, perinde ac si vivi essent,
Lanceísque atque abietibus comminùs certabant.
Inter hæc autem Martis terribilis alipedes stabant equi
Aurei, & ibidem ipse quoque spoliator perniciosus Mars,
Mucronem in manibus habens, milites exhortans,
Sanguine cruentus, veluti qui vivos spoliaret,
Currui insistens. juxtà autem Pavórque Metúsque
Stabant, gestientes bellum subire virorum.
Ibidem autem & Jovis filia Agelea Tritogenia,
Ei similis, quasi quæ pugnam vellet incendere,
Hastam habens in manibus, aureámque galeam,
Ægidémque circum humeros: gradiebatur autem in prælium sævum.
At erat in eo clypeo & immortalium chorus, in cujus medio
Dulce quiddam personabat Latonæ & Jovis filius

---

185. Οὔρειόν τε] Οὔρειον scribendum videtur. ab ὄρεος, ὄρειος. ℣. seq. πευκείδας à πεύκη, πευκὸς, πευκείδης. *Guietus.*

189. Συναΐγδην] Legendum videtur συναΐχθην. hoc est, συνορμηκῶς. *Guietus.*

191. Ἕστασαν] Ἵστασαν. *Guietus.*

192. Ἐναρφόρος] Pro ἐναρηφόρος. *Guietus.*

195. Δειμός τε Φόβος τε] Aurigæ Martis, ut docet *Hesiodus*, hujus Poëmatis ℣. 463. *Clericus.*

197. Ἐν δὲ Διὸς] Sub. ἐκεῖ. *Guietus.*

198. Μάχην ἐθέλουσα κορύσσειν] Augere, accendere, ciere pugnam. κορύσσειν est agitare, tollere. *Guietus.*

199 Χρυσείην τε τρυφάλειαν] Scribe χρυσείην. ℣. sequ. ἐπὶ δ' ᾤχετο φύλοπιν] Ἐπῴχετο. *Guietus.*

200 Αἰγίδα δ' ἀμφ' ὤμοις] Nondum pugnabat, ac proinde clypeum in tergum rejectum etiamnum habebat. *Clericus.*

 203. Ἄγνυτ'

Χρυσείῃ φόρμιγγι· θεῶν δ' ἕδος ἄγνυτ' Ὄλυμπος·
Ἐν δ' ἀγορὴ, περὶ δ' ὄλβος ἀπείριτος ἐστεφάνωτο,
Ἀθανάτων. Ἐν ἀγῶνι θεαὶ δ' ἐξῆρχον ἀοιδῆς
Μοῦσαι Πιερίδες, λιγὺ μελπομέναις εἰκυῖαι.
Ἐν δὲ λιμὴν εὔορμος ἀμαιμακέτοιο θαλάσσης
Κυκλοτερὴς ἐτέτυκτο πανέφθου κασσιτέροιο,
Κλυζομένῳ ἴκελος· πολλοί γε μὲν ἀμμέσον αὐτοῦ
Δελφῖνες τῇ καὶ τῇ ἐθύνεον ἰχθυάοντες,
Νηχομένοις ἴκελοι. δοιοὶ δ' ἀναφυσιόωντες
Ἀργύρεοι δελφῖνες ἐθοίνων ἔλλοπας ἰχθῦς.
Τῶν ὕπο χάλκειοι τρέον ἰχθύες· αὐτὰρ ἐπ' ἀκταῖς
Ἧστο ἀνὴρ ἁλιεὺς δεδοκημένος· εἶχε δὲ χερσὶν
Ἰχθύσιν ἀμφίβληστρον, ἀπορρίψοντι ἐοικώς.
Ἐν δ' ἦν ἠϋκόμου Δανάης τέκος ἱππότα Περσεὺς,
Οὔτ' ἄρ' ἐπιψαύων σάκεος ποσὶν, οὔθ' ἑκὰς αὐτοῦ.
Θαῦμα μέγα φράσασθ'· ἐπεὶ οὐδαμῇ ἐστήρικτο.
Τὼς γάρ μιν παλάμαις τεῦξε κλυτὸς Ἀμφιγυήεις
Χρύσεον· ἀμφὶ δὲ ποσσὶν ἔχε πτερόεντα πέδιλα.
Ὤμοισιν δέ μιν ἀμφὶ μελάνδετον ἆορ ἔκειτο

---

203. Ἄγνυτ' ὄλυμπος.] Scribe ᾤγνυτ' ὄλυμπος. pandebatur Olympus. ab οἴγω, οἰγνύω, οἴγνυμαι, ᾤγνυτο. Homer. πᾶσαι δ' ὠΐγνυντο πύλαι. olim legebatur ἁγνὸς purus. Reposuit Heinsius ἄγνυτ', h. e. resonabat, ἠχῶ ἀπετέλει. vide Heinsii notas. sed ἄγνυτο hic locum non habet. *Guietus.*

203. Ἄγνυτ' Ὄλυμπος] Hoc est fracto cytharæ sonitu resonabat. Vide viri doctissimi Lectiones Hesiodeas. *Clericus.*

204. Ἐν δ' ἀγορὴ] *Ibi & cœtus.* ἐστεφάνωτο] *Circumposita erat.* Guietus.

204. Περὶ δ' ὄλβος ἀπείριτος] Si qui faverent Codices, multò mallem legere ὄχλος, hoc sensu: *Erat* in cœlo *cœtus, & circumquaque stabat turba immensa Immortalium instar coronæ*; audientium, nempe, certamen musicum Apollinis & Musarum. Ὄλβος quid sit hoc in loco, & quid ad rem faciat, neminem puto intelligere; ego certè non intelligo. At in ἀγορᾷ vel concione Deorum ὄχλος sit necesse est, propter innumerabilem Deorum turbam. *Clericus.*

205. Ἐν ἀγῶνι] *In ludis.* Guietus.

207. Ἀμαιμακέτοιο θαλάσσης] Homer. ἱστὸν ἀμαιμάκετον. ἀμαιμάκετος, μακρὸς, vastus, ingens, immensus. *Guietus.*

Aureâ citharâ. Deorum autem sedes frangebatur Olympus.
Ibi & cœtus, circùm autem opulentiâ infinitâ erat cinctus,
Immortalium. In certamine Deæ autem incipiebant cantum
Musæ Pierides, suave quiddam canentibus similes.
In eo autem & portus appulsu facilis immensi maris,
Rotundus factus erat purissimo è stanno,
Inundanti similis: multi verò per medium ipsius
Delphines hac atque illac ferebantur piscibus inhiantes,
Natantibus similes. Duo autem sursum efflantes,
Argentei delphines, depascebant mutos pisces.
Sub his ærei trepidabant pisces, sed in ripis
Sedebat vir piscator observans; habebat autem manibus
Piscium rete, projecturo similis.
In eo autem & pulcricomæ Danaës filius eques Perseus,
Neque quidem contingens clypeum pedibus, neque longè separatus
Miraculum magnum dictu! quoniam nusquam nitebatur. (ab illo:
Ita enim illum manibus fecerat inclytus Vulcanus,
Aureum, circum pedes autem habebat alata talaria.
Ex humeris autem circa eum nigro capulo ensis pendebat

---

210. Ἔθυνον] Hoc est, *ὥρμων. ἰχθυάοντες*] Piscantes. *Guietus.*

211. Ἀναφυσιόωντες] Hoc est, *respirantes*; qua de causa, Delphini ad summam aquam emergunt, capútque è mari proferunt. *Plinius* Lib. IX. c. 8. *Cùm fame conciti fugientem in vada ima persequuti piscem diutiùs spiritum continuere, ut arcu emissi ad respirandum emicant*; raptáque præda in aëre vescuntur. Quales duo describuntur hîc ab *Hesiodo*. Clericus.

212. Ἔλλοπας ἰχθῦς] Hoc est, *νέυς καὶ οἷον ἰλλὺς νεαρούς*. *Guietus.*

216. Ἐν δ' ἦν ἠϋκόμου[Hoc est, *αὐτῷ*. *Guietus.*

218. Ἐστήρικτο] Τὸ *σάκος* scilicet. *Guietus.*

221. Μελάνδετον ἄορ] Capulo nigro. *la garde noire, émaillée de noir*. Hesych. *μελάνδετον, τὸ μέλαιναν ἔχον λαβὴν*. idem: *μελάνδετος, μελαίνας ἔχοντος λαβάς*. *Guietus.*

221. Ἄορ.] Aliàs dicitur *ἅρπη ἀδαμαντίνη*, *chalybeus gladius*. Quæ vox est à Phœnicia חרבא harbo, aut חרפא *hharpho*, quæ *gladium* sonat. Vide hanc fabulam, apud *Apollodorum* Lib. II. c. 4. *Clericus.*

222. Ὥς τε

Χάλκεον ἐκ τελαμῶνος· ὁ δ' ὥς τε νόημ' ἐποτᾶτο.
Πᾶν δὲ μετάφρενον εἶχε κάρη δεινοῖο πελώρου
Γοργοῦς· ἀμφὶ δέ μιν κίβισις θέε, θαῦμα ἰδέσθαι,
Ἀργυρέη· θύσανοι δὲ κατηωρεῦντο φαεινοὶ
Χρύσειοι· δεινὴ δὲ περὶ κροτάφοισιν ἄνακτος
Κεῖτ' Ἄϊδος κυνέη, νυκτὸς ζόφον αἰνὸν ἔχουσα.
Αὐτὸς δὲ σπεύδοντι καὶ ἐρρίγοντι ἐοικὼς
Περσεὺς Δαναΐδης ἐτιταίνετο. ταὶ δὲ μετ' αὐτὸν
Γοργόνες ἄπλητοί τε καὶ οὐ φαταὶ ἐρρώοντο,
Ἱέμεναι μαπέειν. ἐπὶ δὲ χλωροῦ ἀδάμαντος
Βαινουσέων ἰάχεσκε σάκος μεγάλῳ ὀρυμαγδῷ
Ὀξέα καὶ λιγέως· ἐπὶ δὲ ζώνῃσι δράκοντε
Δοιὼ ἀπῃωρεῦντ', ἐπικυρτώοντε κάρηνα.
Λίχμαζον δ' ἄρα τώ γε. μένει δ' ἐχάρασσον ὀδόντας,
Ἄγρια δερκομένω. ἐπὶ δὲ δεινοῖσι καρήνοις

---

222. Ὥς τε νόημ' ἐποτᾶτο] Deos cogitationis celeritatem motu æquare non rarò dicunt Poëtæ, quâ celeritate major nulla esse potest. Hymni in Apollinem ℣. 186. ita describitur ejus Numinis ad cœlum iter:

Ἔνθεν δὲ πρὸς Ὄλυμπον, ἀπὸ χθονὸς, ὥστε νόημα,
Εἶσι Διὸς πρὸς δῶμα.

Hinc ad Olympum, à terra, instar cogitationis, it ad Jovis domum. At de αὐτομάτῳ idem dici nequit, sine ipsa illa licentia, quæ statuas per se mobiles hîc nobis peperit; hoc est, sine spe quam conceperat Poëta admirationi fore quidquid elegantibus versiculis exprimeretur, quæ sanè inanis non fuit. *Clericus.*

223. Εἶχε κάρη] Κάρα Apollodorus p. 73. εἶχε occupabat. *Guietus.*

224. Κίβυσις] Alii κίβισις, in qua Gorgonis caput. Τὸ μὲν referendum ad Perseum, non ad μετάφρενον, nec ad κάρη δεινοῖο πελώρου. ἀπὸ τῆς κιβύσεως ἐκρέμαντο θύσανοι, *la frange, la crespine.* Guietus.

224. Κίβισις] Quidquid Græculi censeant de origine hujus vocis, derivandam omnino existimo à Radice Phœnicia קבץ *Kabats*, quæ *colligere*, & *adstringere* significat; quod fit ope sacci, aut manticæ, quippe quæ quidquid gestandum est colligit atque adstringit. Cetera Phœniciæ fabulæ clara vestigia, quæ hîc occurrunt, rem propemodum mihi persuadent. *Clericus.*

228. Ἐρρίγοντι] Φοβουμένῳ. *Guietus.*

229. Ἐτι-

Æreus de loro: ipse autem velut cogitatio volabat.
Totum autem tergum ejus tenebat caput sævi monstri
Gorgonis. ipsum autem pera complectebatur, mirum visu,
Argentea, fimbriæque dependebant lucidæ
Aureæ. sæva autem circum tempora Regis
Posita erat Orci galea, noctis caliginem gravem habens.
Ipse autem fugienti & formidanti similis
Perseus Danaides currebat. post ipsum verò
Gorgones inaccessæ & ineffabiles ruebant.
Cupientes eum apprehendere: in pallido autem chalybe
Euntium resonabat clypeus magno strepitu
Acutum & tinnulum quidpiam. In zonis autem dracones
Duo dependebant, incurvantes capita.
Lambebant autem illi, iráque acuebant dentes,
Crudele tuentes. supra sæva autem capita

---

229. Ἐπτοίητο] *Il bandoit.* Guietus.

230. Γόργονες] Medusæ sorores. *Guietus.*

230. Γόργονες ἄπλητοι] Hoc est, Stheno & Euryale, sororis mortem ulturæ si licuisset. Ceterùm ἄπλητοι dicuntur, non quasi *magnæ*, aut *terribiles*, sed quia eas aggredi nemo sine ingenti periculo poterat. Itaque *inaccessas* reposuimus, quòd nulla alia vox commodiùs Græcæ potestatem exprimere posse videretur. *Clericus.*

231. Ἱέμεναι μαπέειν] A μάπω, quod idem est τῷ ἅπω, unde ἅπτω, ἅπτομαι. alii pro μαρπτεῖν à μάρπτω. unde μεμαρπὼς ℣. 245. quod est ab ἅρπω ἁρπάζω. Sic inferius ℣. 252. μεμάποιεν pro μεμάρποιεν. *Guietus.*

231. Ἐπὶ δὲ χλωροῦ ἀδάμαντος βαινουσέων] Ἐπιβαινουσῶν. τμῆσις. in clypeo adamantino. an κεχρυσωμένῳ. ἀδάμαντος ferro. ut suprà: Κρατὶ δ᾽ ἐπ᾽ ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκε δαιδαλέην ἀδάμαντος. *Guietus.*

231. Χλωροῦ ἀδάμαντος] *In pallido chalybe* clypei. Quævis materia dura non potest dici *pallida*. Clericus.

232. Ὀξέα καὶ λιγέως] An ὀξέα κεκληγώς? Ibid. ἐπὶ δὲ ζώνῃσι δράκοντε. τῶν γοργόνων θώρηκας intellige. *Guietus.*

235. Λίχμαζον δ᾽ ἄρα τώγε] Τώγε an *eas*? Gorgones scilicet, illas duas Medusæ sorores. τὼ γοργόνε Atticè, ut τὼ χεῖρε. τὼ πηγά. *Guietus.*

235. Ἐχαράσσετον ὀδόντας] *Acuebant dentes.* suprà: χαρασσομένοιο σιδήρου. à χάρω χαράσσω, unde & κάρχαρος reduplicatione, asper, dentibus asperis, ut καρχαρόδους. *Guietus.*

237. Ἐκ-

Γοργείοις ἐδονεῖτο μέγας φόβος· οἱ δ' ὑπὲρ αὐτέων
Ἄνδρες ἐμαρνάσθην, πολεμήϊα τεύχε' ἔχοντες.
Τοὶ μὲν ὑπὸ σφετέρης πόλιος σφετέρων τε τοκήων
Λοιγὸν ἀμύνοντες· τοὶ δὲ πραθέειν μεμαῶτες.
Πολλοὶ μὲν κέατο, πλέονες δ' ἔτι δῆριν ἔχοντες,
Μάρναντ'. αἱ δὲ γυναῖκες ἐϋδμήτων ἐπὶ πύργων
Χάλκεον ὀξὺ βόων, κατὰ δ' ἐδρύπτοντο παρειάς,
Ζωῇσιν ἴκελαι, ἔργα κλυτοῦ Ἡφαίστοιο.
Ἄνδρες δ' οἳ πρέσβηες ἔσαν, γῆράς τε μέμαρπτεν,
Ἀθρόοι ἔκτοσθεν πυλέων ἔσαν, ἂν δὲ θεοῖσι
Χεῖρας ἔχον μακάρεσσι, περὶ σφετέροισι τέκεσσι
Δειδιότες· τοὶ δ' αὖτε μάχην ἔχον, αἱ δὲ μετ' αὐτοὺς
Κῆρες κυάνεαι, λευκοὺς ἀραβεῦσαι ὀδόντας,
Δεινωποί, βλοσυροί τε, δαφοινοί τ', ἄπληντοί τε
Δῆριν ἔχον περὶ πιπτόντων. πᾶσαι δ' ἄρ' ἵεντο
Αἷμα μέλαν πιέειν· ὃν δὲ πρῶτον μεμάποιεν
Κείμενον ἢ πίπτοντα νεούτατον, ἀμφὶ μὲν αὐτῷ
Βάλλ' ὄνυχας μεγάλους. ψυχὴ δ' ἄϊδόσδε κατεῖεν
Τάρταρον ἐς κρυόενθ'. αἱ δὲ φρένας εὖτ' ἀρέσαιντο
Αἵματος ἀνδρομέου, τὸν μὲν ῥίπτασκον ὀπίσσω,
Ἂψ δ' ὅμαδον καὶ μῶλον ἐθύνεον αὖτις ἰοῦσαι.
Κλωθὼ καὶ Λάχεσίς σφιν ἐφέστασαν· ἡ μὲν ὑφήσσων,
Ἄτροπος, οὔ τι πέλεν μεγάλη θεός, ἀλλὰ καὶ ἔμπης
Τῶν γε μὲν ἀλλάων προφερής τ' ἦν πρεσβυτάτη τε.
Πᾶσαι δ' ἀμφ' ἑνὶ φωτὶ μάχην δριμεῖαν ἔθεντο.
Δεινὰ δ' ἐς ἀλλήλας δράκον ὄμμασι θυμήνασαι,
Ἐν δ' ὄνυχας χεῖράς τε θρασείας ἰσώσαντο.

237. Ἐδινεῖτο μέγας φόβος] *Vagabatur magnus terror.* Guietus.

239 Ὑπὸ σφετέρης πόλιος] Τὸ ὑπὸ hic pro ὑπὲρ, pro. An legendum ἀπὸ? placet. v. sequ. πραθέειν] Πέρθειν. *Guietus.*

243. Κατὰ δ' ἐδρύπτοντο παρειάς] Καταδρύπτοντο. *Guietus.*

245. Πρέσβηες] Hoc est, πρεσβύται. *Guietus.*

246. Ἂν δὲ θεοῖσι χεῖρας ἔχον] Ἂν, hoc est, ἀνεῖχον. *Guietus.*

254. Βάλλ' ὄνυχας μεγάλους] Unaquæque scilicet. an βάλλε pro ἔβαλλον?

Gorgonum agitabatur magnus terror, ac supra ipsas
Viri pugnabant, bellica arma habentes.
Hi quidem à sua civitate, suísque parentibus,
Pestem depellentes: illi autem depopulari studentes.
Ac multi quidem jacebant, plures autem etiam pugnam cientes
Dimicabant. mulieres autem in benè constructis turribus
Vehementer acutè clamabant, lacerabantúrque genas,
Vivis similes, opera inclyti Vulcani.
Viri autem qui seniores erant, & ad senectutem pervenerant,
Conferti extra portas ibant, sursúmque Diis
Manus tendebant beatis, pro suis liberis
Metuentes. illi verò contrà pugnam conserebant, post ipsos autem
Parcæ nigræ candidis crepantes dentibus,
Torvæ terribiléśque, cruentæque, & inaccessæ
Dimicabant de iis, qui cadebant. omnes enim cupiebant
Cruorem nigrum bibere. & quem primum fortè ceperant
Jacentem vel cadentem recens saucium, ei quidem
Injiciebant ungues magnos. animáque ad Orcum descendebat,
Tartarum in frigidum. illæ autem præcordia postquam exsatiassent
Sanguine hominis, illum quidem abjiciebant post tergum,
Retrò autem in tumultum & stragem festinabant iterum ire.
Clotho & Lachesis iis adstabant, atque paulò minor
Atropos: neque enim erat magna Dea: sed tamen
Aliis quidem præstantiórque erat, & natu maxima.
Omnes autem circa unum virum pugnam acerbam committebant:
Sævóque modo seipsas mutuò adspiciebant, oculis succensentes.
Inter se ungues manúsque audaces conserebant.

ἴβαλλον? singulare pro plurali. *Guietus.*

256. Αἵματος ἀνδρομέης] Subintellige διὰ. *Guietus.*

257. Ἂψ δ᾽ ὅμαδον] Subintellige εἰς. τὸν μὲν ῥίπτασκον] Ἄνθρωπον subintellige. *ipsum* hominem scilicet. *Guietus.*

258. Κλωθὼ καὶ Λάχεσίς σφιν ἐφέστασαν] Ταῖς κήρεσσιν, scilicet. hoc est, aliis Parcis innumeris adstabant Clotho, Lachesis, & Atropos. An κῆρες illæ differunt à Parcis Clotho, Lachesi & Atropo? An hæ principes, seu præsides illarum? *Guietus.*

264. Ἀχλὺς

Πὰρ δ' Ἀχλὺς εἱστήκει ἐπισμυγερή τε καὶ αἰνή,
Χλωρή, ἀυσταλέη, λιμῷ καταπεπτηυῖα,
Γουνοπαχής. μακροὶ δ' ὄνυχες χείρεσσιν ὑπῆσαν.
Τῆς ἐκ μὲν ῥινῶν μύξαι ῥέον, ἐκ δὲ παρειῶν
Αἷμ' ἀπελείβετ' ἔραζ'. ἡ δ' ἄπλητον σεσαρυῖα,
Εἱστήκει· πολλὴ δὲ κόνις κατενήνοθεν ὤμους,
Δάκρυσι μυδαλέη. παρὰ δ' εὔπυργος πόλις ἀνδρῶν·
Χρύσειαι δέ μιν εἶχον ὑπερθυρίοις ἀραρυῖαι
Ἑπτὰ πύλαι. τοὶ δ' ἄνδρες ἐν ἀγλαΐαις τε χοροῖς τε
Τέρψιν ἔχον. τοὶ μὲν γὰρ ἐϋσσώτρου ἐπ' ἀπήνης
Ἤγοντ' ἀνδρὶ γυναῖκα. πολὺς δ' ὑμέναιος ὀρώρει.
Τῆλε δ' ἀπ' αἰθομένων δαΐδων σέλας εἰλύφαζε
Χερσὶν ἐνὶ δμώων. ταὶ δ' ἀγλαΐῃ τεθαλυῖαι
Πρόσθ' ἔκιον. τοῖσιν δὲ χοροὶ παίζοντες ἕποντο.
Τοὶ μὲν ὑπαὶ λιγυρῶν συρίγγων ἵεσαν αὐδὴν
Ἐξ ἁπαλῶν στομάτων, περὶ δέ σφισιν ἄγνυτο ἠχώ.
Αἳ δ' ὑπὸ φορμίγγων ἄναγον χορὸν ἱμερόεντα.
Ἔνθεν δ' αὖθ' ἑτέρωθε νέοι κώμαζον ὑπ' αὐλοῦ,
Τοίγε μὲν αὖ παίζοντες ὑπ' ὀρχηθμῷ καὶ ἀοιδῇ,
Τοίγε μὲν αὖ γελόωντες. ὑπ' αὐλητῆρι δ' ἕκαστος

264. Ἀχλὺς εἱστήκει] Ἡ ἐπὶ θανάτῳ σκότωσις. Ἐπισμυγερή.] Ἐπίπονος, ἀνιαρά, χαλεπή. *Guietus.*

265. Καταπεπτηυῖα] Concidens. Hesych. πεπτηώς, δὲ ἀσθενείᾳ καὶ δειλίᾳ πεπτωκώς. πτήσσω, πεπτηκώς, πεπτηώς. Vel à πτήω, pro quo πτίω πεπτηκώς, πεπτηώς. placet. *Guietus.*

268. Ἄπλητον] Ἀπελάστως. suprà. *Guietus.*

268. Ἄπλητον σεσαρυῖα] Hoc est, ita stringens dentes, ut nemo ad eam propiùs accedere sustineret. Unam eamdémque vocem vertere non debuerunt recentiores Interpretes nunc *magnum*, nunc *terribilem*, nunc *torvum*; fictis significationibus, quas neque res, neque origo vocis postulabant; sed eum servare significatum, qui origini vocis consentaneus est, cùm ubique rebus ipsis apprimè conveniat. *Clericus.*

269. Πολλὴ δὲ κόνις κατενήνοθεν ὤμους] Scribendum videtur ἐπενήνοθεν ὤμοις. τὸ κατενήνοθεν supposititium est propter ἐφθαρμένον. Homerus: ψεδνὴ δ' ἐπενήνοθε λάχνη. ἐπενήνοθεν, ἐπιπόλαζεν, ἐπῆν. Eustath. Thema est ἀνέθω ab ἀνίημι. *Guietus.*

273. Ἐϋσσώτρου] Al. εὐσώτρου. *Guietus.*

Juxtà autem & Tristitia stabat, misera, & gravis,
Pallida, ariddáque, fame exhausta,
Crassis genibus: longíque ungues à manibus prominebant.
Hujus quidem ex naribus mucus manabat, ex genis autem
Cruor destillabat in terram. hæc verò dentes stringens, ita ut accede-
Stabat, multo pulvere adspersa erat circa humeros, (re non auderes,
Lacrymis madens. juxtà verò turrita urbs hominum.
Aureæ autem eam tenebant superliminaribus adaptatæ
Septem portæ. hominésque in voluptatibus & choreis
Oblectationem capiebant. Alii siquidem benè fabrefacto in curru
Ducebant viro uxorem, multúsque hymenæus excitabatur.
Et procul ab ardentibus facibus fulgor resplendebat
In manibus famulorum. Mulieres verò venustate florentes
Præibant, quas chori saltantes sequebantur.
Atque hi quidem canoris fistulis emittebant cantum
Ex tenero ore, circúmque eos frangebatur echo.
Illæ verò ad citharam ducebant chorum amabilem.
Inde rursum ex alia parte juvenes comessabantur ad tibiam:
Alii quidem ludentes saltatione & cantu,
Alii verò ridentes. sub tibicine autem singuli

---

274. Ὑμέναιος ὀρώρει] An ὑμεναῖος. *Guietus.*

275. Εἰλύφαζε] Volvebat, agitabat, versabat τὸ σέλας ἐν χερσὶ δμώων. *Guietus.*

276. Χερσὶν ἐνὶ δμώων] Scribo δμωαῖν à δμωή. Ib. τεθαλυῖαι scilicet δμωαί. *Guietus.*

279. Ἄγνυτο ἠχώ] Resonabat, ut suprà ἄγνυτ' ὄλυμπος. *Guietus.*

280. Αἳ δ' ὑπὸ φορμίγγων] Scribendum videtur αἱ δ' ὑπὸ, subintellige χοροί *Guietus.*

281. Κώμαζον ὑπ' αὐλοῦ] Hic κωμάζειν non significat convivium nocturnum celebrare, sed *canere* & *saltare*; nam hæ significationes sunt vocis primitivæ κῶμος, ut docet *Hesychius*: Κῶμοι, αἱ σελγεῖς ἄσματα πορνικὰ, συμπόσια, ᾠδαί. Κῶμος ᾠδὸς ὀρχήσεως ποιμένος τινος, ἢ μέρη (lege, μέλη) τινός. Unde sic verbum ipsum interpretatur: Κωμάζει, κῶμον ᾄδει. Κωμαδεῖν, ὀρχεῖσθαι. Sic apud *Pindarum* Olymp. Od. XI, 16. συγκωμάζειν, significat unà *saltare* & *canere*. Clericus.

Πρόσθ' ἔκιον· πᾶσαν δὲ πόλιν θαλίαι τε χοροί τε
Ἀγλαΐαι τ' εἶχον. τοὶ δ' αὖ προπάροιθε πόληος
Νῶθ' ἵππων ἐπιβάντες ἐθύνεον. οἱ δ' ἀροτῆρες
Ἤρεικον χθόνα δῖαν, ἐπιστολάδην δὲ χιτῶνας
Ἐστάλατ'. αὐτὰρ ἔην βαθὺ λήϊον· οἵγε μὲν ἤμων
Αἰχμῇσιν ὀξείῃσι κορωνιόωντα πέτηλα,
Βριθόμενα σταχύων, ὡσεὶ Δημήτερος ἀκτήν.
Οἱ δ' ἄρ' ἐν ἐλλεδανοῖσι δέον. καὶ ἔπιτνον ἀλωήν·
Οἱ δ' ἐτρύγων οἴνας, δρεπάνας ἐν χερσὶν ἔχοντες·
Οἱ δ' αὖτ' ἐς ταλάρους ἐφόρευν ὑπὸ τρυγητήρων
Λευκοὺς καὶ μέλανας βότρυας, μεγάλων ἀπὸ ὄρχων,
Βριθομένων φύλλοισι καὶ ἀργυρέῃς ἑλίκεσσιν.
Οἱ δ' αὖτ' ἐς ταλάρους ἐφόρευν. παρὰ δέ σφισιν ὄρχος
Χρύσεος ἦν, (κλυτὰ ἔργα περίφρονος Ἡφαίστοιο)
Σειόμενος φύλλοισι καὶ ἀργυρέοισι κάμαξι,
[Τῷ γε μὲν οὖν παίζονται ὑπ' αὐλητῆρι ἕκαστος]
Βριθόμενος σταφυλῇσι· μελάνθησάν γε μὲν αἵδε.
Οἵγε μὲν ἐτράπεον, τοὶ δ' ἤρυον· οἱ δ' ἐμάχοντο
Πύξ τε καὶ ἑλκηδόν· τοὶ δ' ὠκύποδας λαγὸς ᾕρευν
Ἄνδρες θηρευταὶ, καὶ καρχαρόδοντε κύνε πρὸ,
Ἱέμενοι μαπέειν, οἱ δ' ἱέμενοι ὑπαλύξαι·
Πὰρ δ' αὐτοῖς ἱππῆες ἔχον πόνον, ἀμφὶ δ' ἀέθλοις
Δῆριν ἔχον καὶ μόχθον, εὐπλεκέων δ' ἐπὶ δίφρων

---

286. Ἐθύνεον] Bacchabantur. *Guietus.*

287. Ἤρεικον] Ἐρείκω. ἐπιστολάδην ἐστάλατ'] Ἀνεζωσμένοι ἦσαν. *Guietus.*

289. Κορωνιόωντα πέτηλα] Scribo κορωνιόεντα πέτηλα. à κορωνιάω, κορυνιῶ, quod idem est τῷ κορυνόω, κορυνιάω, κορυνιόων, κορυνιόωντα, hoc est, κεφαλωτὰ, ῥοπαλοειδῆ. In clavæ modum capitata. κορύνη βλαστοῦ cacuminum articulatio in germinatione arborum, à clavæ similitudine. Nicander: Δεινὴν βρωμήεντος ἀναλδήσουσα κορύνην. ubi τὸ υ productum vides ut in κορυνιόεντα. τὸ κορυνιόεντα πέτηλα, περίφρασίς ἐστι τῶν σταχύων. πέτηλα, hoc est, βλαστήματα, φύλλα, καλάμους. *Guietus.*

290. Βριθόμενα σταχύων] Subintellige ὑπό. *Guietus.*

Ibid. Ὡσεὶ Δημήτερος ἀκτὴν] Tamquam revera essent Cereris munera, metere videbantur. *Guietus.*

291. Ἔπιτνον ἀλωήν] Ἐπίμπλων malim, à πίμπλω. unde πιμπλάω. *Guietus.*

293. Ἐφό-

Procedebant, totámque urbem lætitiæ, choreæque,
Voluptatésque tenebant. Alii autem rursus extra oppidum,
Tergis equorum conscensis currebant. aratores verò
Proscindebant terram bonam, ornatéque tunicas
Succinctas habebant: sed erat magnus ager segetibus consitus: ubi
Mucronibus acutis incurvos culmos, (alii quidem metebant
Gravidos spicis, tamquam Cereris donum.
Alii autem in manipulos ligabant & implebant aream:
Rursum alii vindemiabant vites, falces in manibus habentes.
Alii verò in calathis ferebant à vindemiatoribus acceptos
Albos & nigros racemos, magnis ex vitibus,
Gravidis foliis, & argenteis capreolis.
Alii rursus in calathis portabant, juxtáque illos ordo vitium
Aureus erat (inclytum opus prudentis Vulcani)
Agitatus foliis, & argenteis perticis,
[Inde quidem igitur ludunt ad tibicinem unusquisque]
Oneratus uvis, quæ ipsæ nigræ erant. (micabant
Alii quidem calcabant in lacu, alii hauriebant, alii autem di-
Pugnis, & luctando: alii verò alipedes lepores venabantur
Viri venatores, & asperis dentibus canes duo ante illos,
Cupientes adsequi, illi verò cupientes effugere.
Juxta eos autem & equites habebant laborem, próque præmiis
Certamen habebant & pugnam. benè contextis verò in curribus

---

293. *Ἐφόρευν ὑπὸ τρυγητήρων*] Ἀπὸ pro ὑπὸ scribendum videtur. *Guietus.*

296. *Οἳ δ' αὖτ'* &c. & ỳ. 297, 298, 299, & ỳ. 300, spurii videntur. ỳ. 299. *Τοί γε μὲν*] Videntur legendum *τοί γε μέν*. & pro *παίζοντες* malim *παίζουσι*. *Guietus.*

302. *Λαγὸς ἥρευν*] Nota Dorismum merum, *λαγὸς* pro *λαγοὺς*. *Guietus.*

302. *Πὺξ τε καὶ ἑλκηδὸν*] Qui pugnis certabant non nitebantur adversarium ad se trahere, sed pugnis ita cædere, ut tandem ictibus victus abiret. Qui verò luctabantur conabantur adversarium in solum affligere ac sibi subjicere, ut confessionem victoriæ sic ab eo exprimerent. Vide *Lucianum*, in Dialogo de Gymnasiis. *Clericus.*

304. *Ἱέμενοι μαπέειν οἱ δ' ἱέμενοι ὑπαλύξαι*] Mallem: *Ἱέμενοι μαπέειν τοὺς ἱεμένους ὑπαλύξαι*. *Guietus.*

305. *Ἔχον πόνον*] *Ἐπόνουν, ἠγωνίζοντο*. *Guietus.*

Ἡνίοχοι βεβαῶτες ἐφίεσαν ὠκέας ἵππους,
Ῥυτὰ χαλαίνοντες. τὰ δ᾽ ἐπικρατέοντα πέτοντο
Ἅρματα κολλήεντ᾽, ἐπὶ δὲ πλῆμναι μέγ᾽ ἀΰτευν.
Οἱ μὲν ἄρ᾽ ἀίδιον εἶχον πόνον· οὐδέ ποτέ σφιν
Νίκη ἐπηνύσθη, ἀλλ᾽ ἄκριτον εἶχον ἄεθλον.
Τοῖσι δὲ καὶ προὔκειτο μέγας τρίπος ἐντὸς ἀγῶνος,
Χρύσειος, κλυτὰ ἔργα περίφρονος Ἡφαίστοιο.
Ἀμφὶ δ᾽ ἴτυν ῥέεν Ὠκεανὸς πλήθοντι ἐοικώς.
Πᾶν δὲ συνεῖχε σάκος πολυδαίδαλον· οἱ δὲ κατ᾽ αὐτὸν
Κύκνοι ἀερσιπόται μεγάλ᾽ ἤπυον· οἵ ῥά γε πολλοὶ
Νῆχον ἐπ᾽ ἄκρον ὕδωρ. πὰρ δ᾽ ἰχθύες ἐκλονέοντο,
Θαῦμα ἰδεῖν καὶ Ζηνὶ βαρυκτύπῳ, οὗ διὰ βουλὰς
Ἥφαιστος ποίησε σάκος μέγα τε στιβαρόν τε,
Ἀρσάμενος παλάμῃσι, τὸ μὲν Διὸς ἄλκιμος υἱὸς
Πάλλεν ἐπικρατέως· ἐπὶ δ᾽ ἱππείου θόρε δίφρου,
Εἴκελος ἀστεροπῇ πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο,
Κοῦφα βιβάς· τῷ δ᾽ ἡνίοχος κρατερὸς Ἰόλαος
Δίφρου ἐπεμβεβαὼς ἰθύνετο καμπύλον ἅρμα.
Ἀγχίμολον δέ σφ᾽ ἦλθε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Καί σφεας θαρσύνουσ᾽ ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Χαίρετε Λυγκῆος γενεὴ τηλεκλειτοῖο.
Νῦν δὴ Ζεὺς κράτος ὔμμι διδοῖ, μακάρεσσιν ἀνάσσων,
Κύκνον τ᾽ ἐξεναρεῖν καὶ ἀπὸ κλυτὰ τεύχεα δῦσαι.
Ἄλλο δέ σοι τι ἔπος ἐρέω, μέγα φέρτατε λαῶν.
Εὖτ᾽ ἂν δὴ Κύκνον γλυκερῆς αἰῶνος ἀμέρσῃς,
Τὸν μὲν ἔπειτ᾽ αὐτοῦ λιπέειν καὶ τεύχεα τοῖο·
Αὐτὸς δὲ βροτολοιγὸν Ἄρην ἐπιόντα δοκεύσας,

---

308. Ῥυτὰ χαλαίνοντες] Hoc est, ῥυτῆρας χαλῶντες. Pro ἐπικρατέοντα lege ἐπικροτέοντα, super solo plaudentia. *Guietus.*

311. Ἄκριτον εἶχον ἄεθλον] In sculptura clypei, scilicet, quæ semper in eodem statu manet. *Guietus.*

312. Ἐντὸς ἀγῶνος] Intra circum, campum. *Guietus.*

314. Ἀμφὶ δ᾽ ἴτυν ῥέεν Ὠκεανὸς] Hoc est, τῆς ἀσπίδος περιφέρειαν. *Guietus.*

317. Πὰρ δ᾽ ἰχθύες ἐκλονέοντο] Adsiliebant. *Guietus.*

327. Λυγκῆος γενεὴ] Vide Tzetzem. *Guietus.*

327. Λυγκῆος γενεὴ] Lyngeus pater fuit Abantis, Abas Acrisii, Acrisius

Aurigæ ſtantes, immittebant veloces equos,
Habenas laxantes. illi autem ſubſultantes volabant
Currus compacti, rotarúmque modioli valdè reſonabant. (*his*
Illi quidem igitur perpetuum habebant laborem, neque enim dum
Victoria expedita erat, ſed anceps habebant certamen.
Illis autem etiam propoſitus erat magnus tripus in ſtadio,
Aureus, inclyta opera prudentis Vulcani.
Circa extremam verò oram manabat Oceanus, inundanti ſimilis.
Totum autem ambiebat clypeum variegatum. per ipſum verò
Cygni altivolantes magnum clangebant, qui illic multi
Natabant in ſumma aqua; juxta autem piſces laſciviebant,
Mirum viſu, etiam Jovi gravitonanti, cujus conſiliis
Vulcanus fecit clypeum magnúmque & validum,
Aptans manibus, quem quidem Jovis fortis filius
Jactabat facilè: equeſtrem autem inſiliit in currum,
Similis fulguri patris Jovis, ægida tenentis,
Leviter ingrediens: huic autem auriga fortis Iolaus,
Bigis inſiſtens regebat curvum currum.
Propè autem illis advenit Dea cæſiis oculis Minerva,
Atque ipſos confirmans verbis volucribus alloquebatur:
Salvete Lyngei progenies longè inclyti,
Nunc itaque Jupiter robur vobis dat, is, qui beatis imperat,
Cygnúmque interficere, & inclyta arma ejus deſpoliare.
Sed tibi aliud verbum dicam, multò fortiſſime hominum,
Poſtquàm jam Cygnum dulci vita ſpoliaveris,
Illum quidem tum eodem loco relinque, & arma ejus:
Ipſe autem homines perimentem Martem accedentem obſervans,

Acriſius Danaës, Danaë mater Perſei, Perſeus pater Alcæi, Alcæus Amphitryonis, Amphitryon verò Herculis & Iphicli, cujus filius Iolaüs. *Clericus.*

331. Γλυκερῆς αἰῶνος] Solet alioquin *αἰὼν* eſſe maſculini generis. Eſt, ſi Græcis credimus, derivandum ab *ἀεὶ ſemper*, quia *ſemper* id eſſe dicitur quod eſt *δι' αἰῶνος, per* totam *vitam.* Poſſet tamen derivari nomen, aut certè adverbium à Phœnicia voce חיה *hhajah*, vita, niſi Phœnices etiam חיון *hhajon* dixerint. *Clericus.*

333. Ἐπιόντα δοκεύσας] Ἐκδεχόμενος. *Guietus.*

Ἔνθα κε γυμνωθέντα σάκευς ὑπὸ δαιδαλέοιο
Ὀφθαλμοῖσιν ἴδῃς, ἔνθ' οὐτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ·
Ἂψ δ' ἀναχάσσασθαι, ἐπεὶ οὔ νυ τοι αἴσιμόν ἐστιν
Οὔθ' ἵππους ἑλέειν, οὔτε κλυτὰ τεύχεα τοῖο.
 Ὣς εἰποῦσ' ἐς δίφρον ἐβήσατο δῖα θεάων,
Νίκην ἀθανάτης χερσὶν καὶ κῦδος ἔχουσα
Ἐσσυμένως· τότε δή ῥα διόγνητος Ἰόλαος
Σμερδαλέον θ' ἵπποισιν ἐκέκλετο. τοὶ δ' ὑπ' ὁμοκλῆς
Ῥίμφ' ἔφερον θοὸν ἅρμα, κονίοντες πεδίοιο.
Ἐν γάρ σφιν μένος ἧκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Αἰγίδ' ἀνασσείσασα· περιστονάχιζε δὲ γαῖα.
Τοὶ δ' ἅμυδις προγένοντ' ἴκελοι πυρὶ ἠὲ θυέλλῃ,
Κύκνος θ' ἱππόδαμος καὶ Ἄρης ἀκόρητος ἀϋτῆς.
Τῶν θ' ἵπποι μὲν ἔπειθ' ὑπεναντίοι ἀλλήλοισιν
Ὀξεῖα χρέμισαν, περὶ δέ σφιν ἄγνυτο ἠχώ.
Τὸν πρότερος προσέειπε βίη Ἡρακληείη·
 Κύκνε πέπον, τί νυ νῶϊν ἐπίσχετον ὠκέας ἵππους.
Ἀνδράσιν, οἵ τε πόνου καὶ ὀϊζύος ἴδριες εἰμέν;
Ἀλλὰ παρὲξ ἔχε δίφρον ἐΰξοον, ἠδὲ κελεύθου
Εἶκε παρὲξ ἰέναι. Τρηχῖνα δέ τοι παρελαύνω
Ἐς Κήϋκα ἄνακτα· ὃ γὰρ δυνάμει τε καὶ αἰδοῖ

---

334. Γυμνωθέντα σάκευς ὑπὸ δαιδαλέοιο] Scribendum videtur ἀπό. hoc est, ἀπογυμνωθέντος σάκους. *Guietus.*

325. Ἔνθ' οὐτάμεν] *Ibi.* Guietus.

337. Κλυτὰ τεύχεα τοῖο] Cycni. *Guietus.*

340. Διόγνητος] Διογενής. *Guietus:*

341. Σμερδαλέον θ' ἵπποισιν] Malim σμερδαλέον ἵπποισιν. τε enim superfluum hîc & ineptum. τριτημιμερής. vers. sequ. Κονίοντες πεδίοιο] Subintellige διά. *Guietus.*

345. Τοὶ δ' ἅμυδις προγένοντ'] Hoc est, παρεγένοντο *processerunt.* Homer. οἱ δὲ τάχα προγένοντο. *Guietus.*

347. Τῶν δ' ἵπποι μὲν ἔπειθ'] Delendum videtur τὸ θ. τῶν] Cycni, Martis, Herculis & Iolai. *Guietus.*

348. Ὀξεῖα χρέμισαν] Scribendum videtur: ὀξεῖα τ' ἐχρέμισαν περὶ τε σφίσιν ἄγνυτο ἠχώ. placet. ἄγνυτο *resonabat*, ut suprà. *Guietus.*

350. Ἐπίσχετον ὠκέας ἵππους] Ἐπάγετε. *dirigitis, advectitis.* Guietus.

353. Εἰ-

Ubi nudatum clypeo variegato
Oculis videris, ibi vulnera acuto ferro:
Retróque te recipe, quoniam tibi fas non est
Neque equos capere, neque inclyta arma illius.
Sic locuta, in currum adscendit præstantissima Dearum,
Victoriam immortalibus manibus & gloriam tenens
Celeriter. Tunc igitur generosus Iolaus
Horrendùm equos increpuit. illi autem à comminatione
Celeriter ferebant celerem currum, pulverem cientes per campum,
Nam iis animum addiderat Dea cæsiis oculis Minerva,
Ægide concussâ. ingemiscebat autem circumquaque tellus.
Illi autem pariter procedebant, similes igni, sive procellæ,
Cygnus equûm domitor, & Mars insatiabilis belli.
Horum equi deinde obviam sibi mutuò facti
Acutùm hinnivere, circáque eos resonabat echo.
Atque hunc prior alloquebatur Hercules:
Cygne ignave, cur nobis immittitis veloces equos,
Viris, qui laborem & ærumnam experti sumus?
In diversum age currum benè politum, atque è via
Cede prætergrediendo. Trachinem enim tendo
Ad Ceycem regem. nam ille potentiâ pariter & reverentiâ

---

353. Εἶκε παρὲξ ἰέναι] Cede viâ, ut eas extrà. *Guietus.*

353. Τρηχῖνα] Urbem Thessaliæ non procul à sinu Maliaco, sub Oeta monte. Itaque Hercules ex regionibus Pelio Thessaliæ monti subjectis ad Oetam iter habebat. *Clericus.*

354. Δυνάμει τε καὶ αἰδοῖ] In prioribus Editionibus sic conversa erant hæc verba: *potestate & majestate.* At δύναμις potiùs copias ac opes, virésque significat, quàm *potestatem*; quæ propriè est ἐξουσία, seu jus quidpiam faciendi. Deinde αἰδὼς est *reverentia* quâ nos quispiam percellit, meritis suis ac virtute, aut quâ eum prosequimur; non *majestas.* Cur ergo à propria significatione vocum, quæ præsenti negotio quàm maximè convenit, abiremus non videbam. Sed & sic in singulis fermè paginis sæpiùs in hoc Poëmatio præsertim peccatum erat, quod passim emendavi; sed monendum ubique non duxi, ne ex hoc mustaceo gloriam quærere mihi viderer. Eadem operâ, minutiora multa in Latinitatem delicta sustuli, quatenus quidem licuit per versionem, in qua Græca totidem verbis Latinis verti solent. *Clericus.*

 356. Τῶ

Τρηχῖνος προβέβηκε, σὺ δ' εὖ μάλα οἶσθα καὶ αὐτός.
Τοῦ γὰρ ὀπυίεις παῖδα Θεμιστονόην κυανῶπιν.
Ὦ πέπον, οὐ μὲν γάρ τοι Ἄρης θανάτοιο τελευτὴν
Ἀρκέσει, εἰ δὴ νῶϊ συνοισόμεθα πτολεμίζειν.
Ἤδη μέν τέ ἕ φημι καὶ ἄλλοτε πειρηθῆναι
Ἔγχεος ἡμετέρου, ὅθ' ὑπὲρ Πύλου ἠμαθόεντος
Ἀντίος ἔστη ἐμεῖο, μάχης ἄμοτον μενεαίνων.
Τρὶς μὲν ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἠρείσατο γαίῃ,
Οὐταμένου σάκεος· τὸ δὲ τέτρατον, ἤλασα μηρὸν,
Παντὶ μένει σπεύδων, διὰ δὲ μέγα σάκος ἄραξα·
Πρηνὴς δ' ἐν κονίῃσι χαμαὶ πέσεν ἔγχεος ὁρμῇ.
Ἔνθα κε δὴ λωβητὸς ἐν ἀθανάτοισιν ἐτύχθη,
Χερσὶν ὑφ' ἡμετέρῃσι λιπὼν ἔναρα βροτόεντα.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἄρα Κύκνος ἐϋμμελίης ἐμενοίνα
Τῷ ἐπιπειθόμενος ἐχέμεν ἐρυσάρματας ἵππους.
Δὴ τότ' ἀπ' εὐπλεκέων δίφρων θόρον αἶψ' ἐπὶ γαῖαν
Παῖς τε Διὸς μεγάλου, καὶ Ἐνυαλίοιο ἄνακτος.
Ἡνίοχοι δ' ἔμπλην ἔλασαν καλλίτριχας ἵππους·
Τῶν δ' ὑπὸ σευομένων κανάχιζε ποσ' εὐρεῖα χθὼν
Ὡς δ' ὅτ' ἀφ' ὑψηλῆς κορυφῆς ὄρεος μεγάλοιο
Πέτραι ἀποθρώσκωσιν, ἐπ' ἀλλήλαις δὲ πέσωσι,
Πολλαὶ δὲ δρῦς ὑψίκομοι, πολλαὶ δέ τε πεῦκαι,
Αἴγειροί τε τανύρριζοι ῥήγνυνται ὑπ' αὐτῶν
Ῥίμφα κυλινδομένων, εἵως πεδίον δ' ἀφίκωνται.
Ὣς οἱ ἐπ' ἀλλήλοισι πέσον μέγα κεκλήγοντες.
Πᾶσα δὲ Μυρμιδόνων τε πόλις, κλειτή τ' Ἰαωλκὸς,

---

356. Τοῦ γὰρ ὀπυίεις παῖδα] Hoc est, *inis filiam.* honestum vocabulum. *Guietus.*

362. Ἠρείσατο γαίῃ] Humi nixus est, humo affixus est. οὔδει ἐρείσθη. Homerus. *Guietus.*

364. Παντὶ μένει σπεύδων, διὰ δὲ μέγα σάκος ἄραξα] Est versus supposititius. *Guietus.*

367. Λιπὼν ἔναρα βροτόεντα] Cur igitur ℣. 336. negatur Herculi fas fuisse arma Martis auferre? Nimirum, fabulæ non magis sibi sæpè constant, quàm somnia. Ὅπερ, ut utar verbis *Platonis* ex Lib. II. de Republica, χρὴ καὶ πρῶτον καὶ μάλιστα μέμφεσθαι, ἄλλως τε καὶ ἐάν τις μὴ καλῶς ψεύδηται. *Quod oportet ante omnia & maximè vituperare, cùm aliàs, tum si quis non rectè mentiatur.* Quo in loco, invehitur Philosophus

losophus

Trachinis imperium tenet. Tu verò satis hoc scis etiam ipse:
Ejus enim connubio habes filiam Themistonoën nigros oculos ha-
O ignave, non enim tibi neque Mars mortis exitium (bentem,
Prohibuerit, si nos inter nos congrediamur ad pugnandum.
Jam ipsum quidem aio antè quoque aliquoties periculum fecisse
Hastæ nostræ, quando pro Pylo arenósa
Adversus stetit mihi pugnam insatiabiliter optans.
Ter siquidem meâ hastâ percussus sustinuit se terrâ,
Vulnerato clypeo: quartò autem transadegi femur ejus,
Omnibus viribus incumbens, magnúmque illius clypeum perforavi.
Pronus autem in pulveribus humi prostratus cecidit hastæ impetu.
Ubi etiam ignominiâ affectus inter immortales fuit,
Manibus sub nostris relictis spoliis cruentis.
Sic dixit: at Cygnus bellicosus haudquaquam volebat,
Huic obtemperans, retinere trahentes currum equos.
At tunc à benè compacto curru desilierunt celeriter in terram,
Et Jovis filius magni, & Enyalii regis.
Aurigæ autem propiùs egerunt pulcricomos equos.
Illis autem irruentibus sonitu pedum concitata est lata terra.
Ut autem ab alto vertice montis magni
Rupes desiliunt, aliæ super alias cadentes:
Multæque quercus alticomæ, multæ item piceæ,
Populíque radices altas habentes franguntur ab illis
Celeriter delabentibus, donec in campum perveniant:
Ita & illi in se mutuò ruebant, cum magno clangore.
Tota autem Myrmidonum civitas, celebrísque Iaolcus,

---

losophus in *Homerum* & *Hesiodum*. Clericus.

369. Ἐρυσάρματες ἵππους] Nominativus pluralis ἐρυσάρματες. à genit. sing. ἐρυσάρματος. ab ἐρυσάρματοι, ἐρυσάρματις, metaplasmo. unde ἐρυσάρματας in accusativo. *Guietus.*

372. Ἡνίοχοι δ' ἔπελον] Ἔμπελον. *Guietus.*

373. Τῶν δ' ὑποστενομένων] Scribo divisim ὑπὸ στενομένων. *Guietus.*

380. Μυρμιδόνων τε πόλις] Phthia Achillis, Myrmidonum postea ad Trojam ducis, patria. Aliæ sunt vicinæ urbes. At absurdum est fingere voce duorum virorum tot tractus personuisse. Poëtica hæc sunt περιττώματα, quæ non ferimus tantùm, sed & miramur, elegantiâ & εὐρυθμίᾳ versuum veluti fascinati. *Clericus.*

 382. Φωνῇ

Ἄρνη τ', ἠδ' Ἑλίκη, Ἀνθειά τε ποιήεσσα,
Φωνῇ ὑπ' ἀμφοτέρων μεγάλ' ἴαχον. οἱ δ' ἀλαλητῷ
Θεσπεσίῳ σύνισαν. μέγα δ' ἔκτυπε μητίετα Ζεὺς,
Κὰδ δ' ἄρ' ἀπ' οὐρανόθεν ψιάδας βάλεν αἱματοέσσας,
Σῆμα τιθεὶς πολέμοιο ἑῷ μεγαθαρσέϊ παιδί.
Οἷος δ' ἐν βήσσῃς ὄρεος χαλεπὸς προϊδέσθαι
Κάπρος χαυλιόδων φρονέει θυμῷ μαχέσασθαι
Ἀνδράσι θηρευτῇς, θήγει δέ τε λευκὸν ὀδόντα
Δοχμωθεὶς, ἀφρὸς δὲ περὶ στόμα μαστιχόωντι
Λείβεται, ὄσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἐΐκτην,
Ὀρθὰς δ' ἐν λοφιῇ φρίσσει τρίχας ἀμφί τε δειρήν.
Τῷ ἴκελος Διὸς υἱὸς ἀφ' ἱππείου θόρε δίφρου,
Ἦμος δὲ χλοερῷ κυανόπτερος ἠχέτα τέττιξ
Ὄζῳ ἐφεζόμενος θέρος ἀνθρώποισιν ἀείδειν
Ἄρχεται, ᾧ τε πόσις καὶ βρῶσις θῆλυς ἐέρση,
Καί τε πανημέριός τε καὶ ἠῷος χέει αὐδὴν
Ἴδει ἐν αἰνοτάτῳ, ὁπότε χρόα Σείριος ἄζει.
Ἦμος δὴ κέγχροισι περὶ γλῶχες τελέθουσι,
Τούς τε θέρει σπείρουσιν, ὅτ' ὄμφακες αἰόλλονται,
Οἷα Διώνυσος δῶκ' ἀνδράσι χάρμα καὶ ἄχθος·
Τὴν ὥρην μάρναντο, πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Ὡς δὲ λέοντε δύω ἀμφὶ κταμένης ἐλάφοιο
Ἀλλήλοις κοτέοντε, ἐπὶ σφέας ὁρμήσωσι,
Δεινὴ δέ σφ' ἰαχὴ, ἄραβός θ' ἅμα γίνετ' ὀδόντων·
Οἱ δ' ὥς τ' αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες, ἀγκυλοχεῖλαι,
Πέτρῃ ἐφ' ὑψηλῇ μεγάλα κλάζοντε μαχέσθην
Αἰγὸς ὀρεσσινόμου ἢ ἀγροτέρης ἐλάφοιο
Πίονος, ἥν τ' ἐδάμασσε βαλὼν αἰζήϊος ἀνὴρ

---

382. Φωνῇ ὑπ' ἀμφοτέρων μεγάλ' ἴαχον] Ordo: ὑπὸ φωνῇ ἀμφοτέρων. *Guietus*.

384. Ψιάδας βάλεν αἱματοέσσας] Imitatur *Homerum*, sed pravè; nam *Homerus* Iliados Π, 459. fingit à Jove tales guttas demissas in honorem Sarpedonis filii occisi à Patroclo; hîc verò *Hesiodus* easdem ab eodem Jove delapsas, non à Marte Cygni patre, præsagia facit victoriæ Herculis. *Clericus*.

389. Μαστιχόωντι] A μαστίζω, μαστῶμαι. Hesych. ἱμάσσων, μαστιζων.

Arnéque, & Helice, & Anthea herbosa,
Voce utriusque valdè resonabant. Illi autem cum clamore
Mirando congressi sunt. valdè autem intonuit prudens Jupiter,
Et à cœlo guttas dimisit sanguinolentas,
Signum id ponens bello, suo multùm confidenti filio.
Qualis autem in vallibus montis sævus adspectu
Aper, dentes habens exsertos, fertur impetu ad pugnandum
Cum viris venatoribus, acuítque candidum dentem
Incurvatus, spuma autem circa os mandenti
Destillat, oculíque ei igni splendenti similes sunt,
Erectis autem in dorso horret setis, circáque collum:
Talis similis Jovis filius ab equestri desilierat curru.
Quando autem viridi nigricans alis sonora cicada
Ramo insidens, æstatem hominibus canere
Incipit, cujus & potus & cibus herbas vegetans ros est,
Atque per totum diem, & mane sub auroram fundit vocem
Æstu in gravissimo, quando corpus Sirius exsiccat.
Quando & milio aristæ nascuntur,
Quod æstate seminant, cum uvæ acerbæ colorem mutant,
Qualia Bacchus dedit hominibus in lætitiam & laborem;
Eâ tempestate pugnabant, magnus autem tumultus excitabatur:
Ut verò leones duo, pro occiso cervo
Sibi mutuò irati, in se ipsos impetum faciunt,
Sævúsque inter ipsos rugitus, strepitúsque exoritur dentium;
Atque ut vultures incurvis unguibus, repandis rostris,
Rupe in excelsa, magno clangore dimicant,
Capræ montivagæ gratiâ, aut feræ cervæ
Pinguis, quam interfecit jaculando juvenis vir,

γρῶν. *Guietus.*

395. Οἷ τε πόσις] Τὸ ὧν pro ᾧ. *Guietus.*

397. Ἴδῃ ἐν αἰνοτάτῃ] Ἴδος, πνῖγος. Hesych. an idem cum ἶδος sudor? placet. *Guietus.*

400. Οἷα Διώνυσος] Pro οἷας neutrum pro fœminino. *Guietus.*

401. Τὴν ἄρην] Κατὰ τὴν ἄγρην. *Guietus.*

407. Αἰγὸς ὀρεσσινόμου] Subintellige ἕνεκα, ἀμφὶ, περὶ. *Guietus.*

Γῷ ἄπαι νέρθης, αὐτὸς δ' ἀπαλήσεται ἄλλη
Χώρου ἄϊδρις ἐών· οἱ δ' ὀτραλέως ἐνόησαν,
Ἐσσυμένως δέ οἱ ἀμφὶ μάχην δριμεῖαν ἔθεντο·
Ὥς οἱ κεκληγόντες ἐπ' ἀλλήλοισιν ὄρουσαν.
Ἔνθ' ἤτοι Κύκνος μὲν ὑπερμενέος Διὸς υἱὸν
Κτεινέμεναι μεμαὼς, σάκει ἔμβαλε χάλκεον ἔγχος·
Οὐδ' ἔρρηξεν χαλκόν· ἔρυτο δὲ δῶρα θεοῖο.
Ἀμφιτρυωνιάδης δὲ βίη Ἡρακληείη
Μεσσηγὺς κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος ἔγχεϊ μακρῷ
Αὐχένα γυμνωθέντα θοῶς ὑπένερθε γενείου
Ἤλασ' ἐπικρατέως· ἀπὸ δ' ἄμφω κέρσε τένοντε
Ἀνδροφόνος μελίη. μέγα γὰρ σθένος ἔμπεσε φωτός.
Ἤριπε δ', ὡς ὅτε τις δρῦς ἤριπεν, ἢ ὅτε πέτρη
Ἠλίβατος, πληγεῖσα Διὸς ψολόεντι κεραυνῷ·
Ὣς ἔριπ'. ἀμφὶ δέ οἱ βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκῷ.
Τὸν μὲν ἔπειτ' εἴασε Διὸς ταλακάρδιος υἱὸς,
Αὐτὸς δὲ βροτολοιγὸν Ἄρην ἐπιόντα δοκεύσας,
Δεινὸν ὁρῶν ὄσσοισι λέων ὡς σώματι κύρσας,
Ὅς τε μάλ' ἐνδυκέως ῥινὸν κρατεροῖς ὀνύχεσσι
Σχίσσας ὅττι τάχιστα μελίφρονα θυμὸν ἀπηύρα·
Ἐμμεμαὼς δ' ἄρα τοῦ γε κελαινὸν πίμπλαται ἦτορ.
Γλαυκιόων δ' ὄσσοις δεινὸν, πλευράς τε καὶ ὤμους
Οὐρῇ μαστιόων, ποσὶ γλάφει· οὐδέ τις αὐτὸν
Ἔτλη ἐς ἄντα ἰδὼν σχεδὸν ἐλθεῖν, οὐδὲ μάχεσθαι.
Τοῖος ἄρ' Ἀμφιτρυωνιάδης ἀκόρητος ἀϋτῆς
Ἀντίος ἔστη Ἄρηος· ἐνὶ φρεσὶ θάρσος ἀέξων
Ἐσσυμένως. ὁ δέ οἱ σχεδὸν ἤλυθεν ἀχνύμενος κῆρ.
Ἀμφότεροι δ' ἰάχοντες ἐπ' ἀλλήλοισιν ὄρουσαν.
Ὡς δ' ὅτ' ἀπαὶ μεγάλου πέτρη πρηῶνος ὀρούσῃ,

---

409. Ἀπαλήσεται] *Aberrabit.* Guietus.

411. Οἱ ἀμφὶ μάχην] Ordo ἀμφὶ οἷ, hoc est, περὶ αὐτῆς. *Guietus.*

416. Βίη Ἡρακληείη] Βίη Ἡρακλείη legunt interpretes in nominativo, quibus assentior. *Guietus.*

426. Σώματι κύρσας] Hoc est, ζώῳ. *Guietus.*

426. Ὡς σώματι κύρσας] Σῶμα pecudem, hîc, & quidem vivam, præter

Sagittâ è nervo emissâ: si ille autem aberrarit alibi
Loci ignarus. at illi celeriter animadverterunt,
Acritérque pro ea pugnam acrem instituerunt:
Sic & hi duo cum clamore contra se mutuò irruerunt.
Ibi sanè Cygnus quidem potentis Jovis filium
Occidere meditans, clypeo æream hastam adegit,
Neque tamen perrupit æs: defendebant enim dona Dei.
Contrà autem Amphitryoniades Hercules
Inter galeam & clypeum, hastâ longâ (in)
Cervicem nudatum celeriter infra mentum
Immisit vehementer, ambósque abscidit nervos in collo]
Homicidâ lanceâ. magnum verò robur concidit viri.
Cecidit autem veluti cùm quercus aliqua, aut cùm rupes
Excelsa, icta Jovis fumanti fulmine:
Sic cecidit. circum ipsum autem resonabant arma variegata ære.
Atque hunc quidem ibi relinquit Jovis ærumnosus filius.
Ipse autem occisorem hominum Martem accedentem observans,
Sævum videns oculis ut leo corpus forte nactus,
Qui admodum accuratè pelle validis unguibus
Dissectâ, quàm celerrimè dulcem animam abstulit:
Avidè autem hujus nigrum expletur cor,
Ac cæsiis intuens oculis sævum, costásque & humeros
Cauda flagellans, pedibus fodit; neque quisquam ipsum
Sustinet ex adverso adspiciens propè ire, neque pugnare.
Talis igitur & Amphitryoniades insatiabilis bello
Contra Martem stetit, in præcordiis audaciam augens
Celeriter. Ille autem propè venit mæsto corde.
Utrique autem cum clamore alterum invaserunt.
Ut autem, quando à magno rupes cacumine præcipitans,

---

præter morem, significat. *Clericus.*

431. Πόσσι γλάφει] Scalpit terram ungulis. *Guietus.*

437. Πρηὼν ὀρούσῃ] Ὀρόσῃ legisse videtur Diaconus. Sic autem hi duo versus legendi videntur:

Ὡς δ' ὅτ' ἀπαὶ μεγάλης πέτρης πρηὼν ὀρούσῃ.

Μακρὰ ἐπιθρώσκουσα &c. τὸ δὲ insititium videtur. τὸ ὀρούσῃ nullius pretii. *Guietus.*

440. Τε

Μακρὰ δ' ἐπιθρώσκουσα κυλίνδεται, ἡ δέ τε ἠχὴ
Ἔρχεται. ἐμμεμαυῖα, πάγος δ' οἱ ἀντεβόλησεν
Ὑψηλὸς, τῷ δὴ συνενείκεται, ἔνθα μιν ἴσχει·
Τόσσῃ ὁ μὲν ἰαχῇ βρισάρματος οὖλος Ἄρης
Κεκληγὼς ἐπόρουσεν· ὁ δ' ἐμμαπέως ὑπέδεκτο.
Αὐτὰρ Ἀθηναίη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο
Ἀντίη ἦλθεν Ἄρηος, ἐρεμνὴν αἰγίδ' ἔχουσα,
Δεινὰ δ' ὑπόδρα ἰδοῦσ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἄρες, ἐπίσχε μένος κρατερὸν καὶ χεῖρας ἀάπτους.
Οὐ γάρ τοι θέμις ἐστὶν ἀπὸ κλυτὰ τεύχεα δῦσαι
Ἡρακλέα κτείναντα Διὸς θρασυκάρδιον υἱόν.
Ἀλλ' ἄγε παῦε μάχης, μηδ' ἀντίος ἵστασ' ἐμεῖο.
Ὣς ἔφατ'· ἀλλ' οὐ πεῖθ' Ἄρεως μεγαλήτορα θυμόν.
Ἀλλὰ μέγα ἰάχων φλογὶ εἴκελα τεύχεα πάλλων,
Καρπαλίμως ἐπόρουσε βίῃ Ἡρακληείῃ,
Κακτάμεναι μεμαώς· καὶ ῥ' ἔμβαλε χάλκεον ἔγχος
Σπερχνὸν, ἑοῦ παιδὸς κοτέων περὶ τεθνειῶτος,
Ἐν σάκεϊ μεγάλῳ. ἀπὸ δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Ἔγχεος ὁρμὴν ἔτραπ', ὀρεξαμένη ἀπὸ δίφρου.
Δριμὺ δ' Ἄρην ἄχος εἷλεν· ἐρυσσάμενος δ' ἄορ ὀξὺ,
Ἔσσυτ' ἐφ' Ἡρακλῆι κρατερόφρονι. τὸν δ' ἐπιόντα,
Ἀμφιτρυωνιάδης δεινῆς ἀκόρητος ἀϋτῆς,
Μηρὸν γυμνωθέντα σάκευς ὑπὸ δαιδαλέοιο,
Οὔτασ' ἐπικρατέως· διὰ δὲ μέγα σάκος ἄραξε,

---

440. Τῷ δὴ συνενείκεται] Ὧ τινι πάγῳ συγκατέχεται ἡ πέτρη. *Guietus*.

442. Ἐμμαπέως] Ἐσπασμένως. Hesych. an à μάπτω, μάρπτω, μαπέω μαπὴς, ἐμμαπὴς, ἐμμαπέως, raptim, rapidè, cupidè. &c. *Guietus*.

445. Ὑπόδρα ἰδοῦσ'] Τὸ ὑπόδρα pro ὑποδρὰξ ab ὑποδέρκομαι usurpatum videtur. *Guietus*.

453. Κακτάμεναι] Κατακτάμεναι. *Guietus*.

455. Ἀπὸ δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη ἔγχεος ὁρμὴν ἔτραπ'] Pro ἀπέτραπε. τμῆσις. *Guietus*.

Ibid. Ὀρεξαμένη ἀπὸ δίφρου] Manum porrigens à curru. *Guietus*.

456. Ἔγχεος ὁρμὴν ἔτραπ'] Si Minerva à corpore Herculis telum à Deo missum potuit avertere, quidni etiam Mars telum hominis in

se

Et in longum delata saltu volvitur, fragórque
Venit subitò ingens, collis autem illi obvius fit
Altus, ad quem cursu defertur, ubi illam retinet:
Tanto ille fremitu currum gravans perniciosus Mars
Vociferans irruit; ille autem promptè venientem excepit.
Porrò Minerva filia Jovis ægida tenentis
Obviam venit Marti, tenebrosam habens ægidem,
Sæva autem torvè intuens, verbis volucribus allocuta est:
Mars, inhibe animos ingentes & manus invictas.
Neque enim tibi fas est inclytis armis spoliare
Herculem occisum, Jovis magnanimum filium.
Sed age, desiste à pugna, neque adversus steteris mihi.
Sic ait: sed non persuasit Martis magnanimi animo:
Sed magno fremitu flammæ similia arma vibrans,
Celeriter invasit Herculem,
Occidere festinans: & conjecit æratam hastam
Magno impetu, ob suum filium irascens mortuum,
In clypeum magnum. At procul cæsia Minerva
Hastæ impetum avertit, manu deflectens à curru.
Acris autem dolor Martem cepit: extractóque gladio acuto,
Irruit contra Herculem magnanimum. at illum accedentem
Amphitryoniades, sævi insatiabilis belli,
Femore nudatum clypeo sub variegato,
Vulneravit validè: magnúmque trajecit clypeum,

---

se ipsum declinare potuit? Sed & talia non semel finxit *Homerus*, quæ profectò Criticis veteribus videri debuerunt non tantùm nequaquam vera, sed nequidem *ἐτύμοισιν ὁμοῖα*, *veris similia*, ut loquitur noster *Hesiodus*. Clericus.

457. Ἔσσυτ' ἐφ' Ἡρακλῆϊ κρατερόφρονι] An ἐφ' Ἡρακλῆ κρατερόφρονα? Sic Diaconus. placet. *Guietus.*

460. Μηροῦ γυμνωθέντα σάκευς ὑπὸ δαιδαλέοιο] Hic versus additus & delendus videtur. pro ὑπὸ leg. ἀπὸ. *Guietus.*

461. Οὔτασ' ἐπικρατέως· διὰ δὲ μέγα σάκος ἄραξεν,
Δουρὶ τυπήσας, ἐπὶ δὲ χθονὶ κάββαλε μέσσῃ]
Hæc: διὰ δὲ μέγα σάκος ἄραξεν Δουρὶ τυπήσας insititia videntur & delenda, scribendúmque:

Οὔτασ' ἐπικρατέως· ἐπὶ δὲ χθονὶ κάββαλε μέσσῃ. *Guietus.*

463. Φό-

Δούρατι νωμήσας, ἐπὶ δὲ χθονὶ κάββαλε μέσσῃ.
Τῷ δὲ Φόβος καὶ Δεῖμος ἐΰτροχον ἅρμα καὶ ἵππους
Ἤλασαν αἶψ' ἐγγὺς, καὶ ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης
Ἐς δίφρον θῆκαν πολυδαίδαλον· αἶψα δ' ἔπειτα
Ἵππους μαστιέτην, ἵκοντο δὲ μακρὸν Ὄλυμπον.
Υἱὸς δ' Ἀλκμήνης καὶ κυδάλιμος Ἰόλαος,
Κύκνον σκυλεύσαντες ἀπ' ὤμων τεύχεα καλὰ
Νίσσοντ'· αἶψα δ' ἔπειτα πόλιν Τρηχῖνος ἵκοντο
Ἵπποις ὠκυπόδεσσιν. ἀτὰρ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Ἐξίκετ' Οὔλυμπόνδε μέγαν καὶ δώματα πατρός.
Κύκνον δ' αὖ Κήϋξ θάπτεν, καὶ λαὸς ἀπείρων,
Οἵ ῥ' ἐγγὺς ναῖον πόλιος κλειτοῦ βασιλῆος,
Ἄνθην, Μυρμιδόνων τε πόλιν, κλειτήν τ' Ἰαωλκὸν,
Ἄρνην τ' ἠδ' Ἑλίκην. πολλὸς δ' ἠγείρετο λαὸς,
Τιμῶντες Κήϋκα, φίλον μακάρεσσι θεοῖσι.
Τοῦ δὲ τάφον καὶ σῆμ' ἀϊδὲς ποίησεν Ἄναυρος,
Ὄμβρῳ χειμερίῳ πλήθων. τὼς γάρ μιν Ἀπόλλων
Λητοΐδης ἤνωξ', ὅτι ῥα κλειτὰς ἑκατόμβας
Ὅστις ἄγοι Πυθοῖδε, βίῃ σύλασκε δοκεύων.

ἈΣΠΙ'ΔΟΣ ΤΕ'ΛΟΣ.

---

463. Φόβος καὶ Δεῖμος] Aurigæ Martis, ut vidimus ad ℣. 195. Timor & pavor injecti hostibus eos fugant, faciúntque ut Mars, hoc est, victor eos persequatur. Iidem timentium sibi à victore accelerant fugam, iisque instar aurigarum sunt, ut hoc in loco. Hinc facilè προσωποποιΐας ratio intelligitur. *Clericus.*

466. Μακρὸν Ὄλυμπον] In magnum Olympum. *Guietus.*

469. Πόλιν Τρηχῖνος ἵκοντο] Mirum est quî Hercules, occiso genero, ad socerum ausus sit ire, aut certè ivisse à Poëta fingatur. *Clericus.*

Hastâ perrumpens: in terram autem prostravit mediam.
At illi Pavor & Metus agilem currum & equos
Adegerunt celeriter propiùs, & à terra lata
In currum posuerunt variegatum: atque inde celeriter
Equos flagellis impulerunt, venerúntque in magnum Olympum.
Filius autem Alcmenæ & gloriosus Iolaus,
Cygno despoliato armis ab humeris pulcris detractis,
Revertebantur. mòxque exinde ad urbem Trachiniam venerunt
Equis velocibus. At cæsiis oculis Minerva
Pervenit in Olympum magnum, & domos patris.
Cygnum autem contrà Ceyx sepelivit, & populus innumerabilis,
Qui prope urbem habitabat incluti regis,
Anthen, Myrmidonúmque urbem, celebrémque Iaolcum,
Arnénque & Helicen. multus autem congregabatur populus,
Honorantes Ceycem, carum beatis Diis.
Sed illius sepulcrum & monumentum obscurum reddidit Anaurus,
Imbre hyemali exundans. ita enim eum Apollo
Latonæ filius jussit, propterea quòd (Cygnus) inclytas hecatombas
Quicumque ageret Delphos, eum vi spoliabat insidiatus.

SCUTI FINIS.

---

474. Ἄνθην] Quam Ἀνθείαν antea vocavit Poëta. Itaque malè nonnullæ editiones habent Ἄντλον. *Clericus.*

477. Τοῦ δὲ τάφον] *Κύκνου.* *Guietus.*

480. Βίῃ σύλασκε δοκεύων] *Excipiens.* *Guietus.*

480. Ὅς τις ἄγοι καὶ τὰ ἑξῆς] Ut initio multa desunt: ita nec finem Poëmatis hîc fuisse crediderim. *Clericus.*

FINIS.

ΗΣΙΟΔΟΥ
ΤΟΥ ΑΣΚΡΑΙΟΥ
ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ.

HESIODI
ASCRÆI
OPERA ET DIES.

N NOTU-

NOTULÆ
IN
OPERA ET DIES.

Ἔργα καὶ Ἡμέραι] Ad hoc Poëma ex Schedis Patris mei *Stephani Clerici*, qui publicè id olim interpretatus erat Genevæ, multas depromsi notulas, & sequentem ante omnia observationem. Opus hoc esse *ethicum* & *œconomicum* vidit *Joan. Tzetzes*, cujus hæc sunt verba, in præfatione: ἔγραψε δὲ τὸ παρὸν βιβλίον (ὁ Ἡσίοδος) πρὸς Πέρσην τὸν ἀδελφὸν, παραίνεσιν ΗΘΙΚΗΝ καὶ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΝ περιέχον παντοίαν: *Scripsit* (Hesiodus) *præsentem librum ad Persen fratrem, exhortationem moralem & œconomicam omnis generis continentem.* Vidit hoc etiam *Jul. Cæs. Scaliger* Poët. Lib. I. c. 2. ubi recenset *Hesiodum* inter Poëtas, qui moralem Philosophiæ partem excoluerunt, eúmque œconomicam potissimùm tractasse ait. Non video ergo cur *Dan. Heinsius* rem, quasi omnibus ignoratam, tot verbis tradat, in *Introductione* ad hujus operis doctrinam. Ceterùm jure ab *Heinsio* reprehensos non nego, qui putarunt hoc opus fuisse quidquid de Re Rustica scripserat *Hesiodus*. Clericus.

ΗΣΙΟΔΟΥ ΤΟΥ ΑΣΚΡΑΙΟΥ

Ἔργα καὶ Ἡμέραι.

Μοῦσαι Πιερίηθεν ἀοιδῇσι κλείουσαι.
Δεῦτε δὴ, ἐννέπετε σφέτερον πατέρ' ὑμνείουσαι.
Ὅν τε διὰ βροτοὶ ἄνδρες ὁμῶς ἄφατοί τε φατοί τε.
Ῥητοί τ' ἄρρητοί τε Διὸς μεγάλοιο ἕκητι.
Ῥεῖα μὲν γὰρ βριάει, ῥεῖα δὲ βριάοντα χαλέπτει·
Ῥεῖα δ' ἀρίζηλον μινύθει, καὶ ἄδηλον ἀέξει·
Ῥεῖα δέ τ' ἰθύνει σκολιὸν, καὶ ἀγήνορα κάρφει
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, ὃς ὑπέρτατα δώματα ναίει.
Κλῦθι ἰδὼν ἀΐων τε· δίκῃ δ' ἴθυνε θέμιστας

---

1. Decem primos versus hujus operis non esse Hesiodi ait Pausanias, eósque deesse in vetustissimo libro plumbeis laminis scripto. *Jos. Scaliger.*

Ibid. Μοῦσαι] Vide *Heinsium* ad ✝. 11. Quod quidem spectat Eratonis factum, ut in re joculari ac fervente contentione, potuit ille omittere exordium, quod ad rem nihil faciebat, & à contentione initium canendi desumere. Quæ pars etiam τὰ πρῶτα τῶν ἔργων optimè vocari potest, quoniam verè hinc præceptiones suas inchoat *Hesiodus*, post solemnem Jovis & Musarum invocationem. Sed, ut quod res est fatear, me maximè movet *Aristarchi*, *Pausaniæ*, aliorúmque auctoritas, faciléque adducor, ut credam hoc Prooemium esse alicujus rhapsodi, vetustissimi tamen; nam ex suo exordia & epilogos alienis poëmatibus adsuere solebant. Docet hoc *Pindarus* Nemeacorum Od. II cujus hoc initium.

Ὅθεν περ καὶ Ὁμηρείδαι
Ῥαπτῶν ἐπέων τὰ πολλ' ἀοιδοὶ ἄρχονται
Διὸς ἐκ προοιμίου.

Unde sanè & Homeridæ, sutilium carminum ut plurimùm Poëtæ, auspicantur à Procemio Jovis. Ubi v. de Scholiastem. *Ex schedis Patris.* Clericus.

4. Ῥητοί τ' ἄρρητοί τε] Quamvis emolliatur repetitio, addito puncto

HESIODI ASCRÆI

OPERA ET DIES.

Musæ ex Pieria, carminibus gloriam conciliare solitæ,
Adeste quæso, dicite vestro patri hymnum.
Per quem mortales homines pariter obscurique sunt & clari.
Nobiles ignobilésque Jovis magni voluntate fiunt.
Facilè enim extollit, facilè etiam elatum deprimit:
Facilè præclarum minuit, & obscurum auget:
Facilèque corrigit pravum, & superbum attenuat
Jupiter altitonans, qui supremas ædes incolit.
Audi intuens & auscultans, & justè rege judicia

---

cto ad finem superioris versiculi; attamen non tollitur omnino iteratio. Nec sanè opus est, cùm frequentes sint antiquissimis Poëtis, & præsertim in *Hesiodo*. Vide ℣. 71. *Clericus.*

5. Ῥέα μὲν γὰρ βριάει] Sic in Θεογον. ℣. 44. Θεῶν γένος αἰδοῖον. *F. Guietus.*

Ibid. Βριάει] Βριάω in hoc versu primùm transitivum, deinde absolutum est. *Scaliger.*

7. Κάρφει] Arefacit. *Guietus.*

9. Κλῦθι ἰδὼν ἀΐων τε· δίκῃ δ' ἴθυνε θέμιστας] Duos hosce versus quin ad Jovem referant uno ore Grammatici, dubium non est. Et maximus Poëta Odysseæ secundo Jovem cum Themide eodem modo conjungit, tamquam ἐπιστατοῦντα ταῖς δίκαις.

——— Ζηνὸς ὀλυμπίου ἠδὲ Θέμιστος,
Ἥτ' ἀνδρῶν ἀγορὰς ἠμὲν λύει, ἠδὲ καθίζει.

Ex quo loco Interpretes notarunt, effigiem illius Deæ ante inchoationem judiciorum & dimissionem, in Ecclesias ferri solere: quo signo vel judicare incipiebant, vel desinebant. Sed jejunam hanc observationem & ambitiosam existimo. Vult enim simpliciter, ut ego quidem arbitror, Poëta, τὴν Θέμιν ταῖς δίκαις, unà cum Jove, ἐπιστατεῖν, & omnem potestatem τοῦ λύειν καὶ καθίζειν τὰς ἀγορὰς, penes illos esse. Ceterùm Hesiodus τὴν πρᾶξιν τὴν βασιλικὴν, id est, τὰ δι-

Τιύνῃ. ἐγὼ δέ κε Πέρσῃ ἐτήτυμα μυθησαίμην.
Οὐκ ἄρα μοῦνον ἔην ἐρίδων γένος, ἀλλ' ἐπὶ γαῖαν
Εἰσὶ δύω· τὴν μέν κεν ἐπαινήσειε νοήσας,

κριτικὰ, τὰ δικαστήρια, τὰς δίκας, judicia inſpectionémque eorum, hoc libro, non Jovi, ſed ejus vicariis Dæmonibus tribuit, utpote *ἐν τῇ ἀπραξίᾳ οὐ πάρεργον τοῦ Διὸς*, ut alibi diſputavimus. Quæ omnia cognoſcere eum oportet, qui, cum fructu ſuo & aliorum, Heſiodi hoc Scriptum interpretabitur. Unde infrà, poſtquàm eos dixit, *φυλάσσειν τὰς δίκας*, concludit *ἔχειν αὐτοὺς τοῦτο γέρας βασιλήϊον.* Quam poſtremam vocem non benè videntur percepiſſe Euſebius & alii. Porrò, exiſtimo ego, ſi hæc verba ita ſcribantur, ut ex tertio caſu fiat quintus, poſſe hos verſus commodè ad Perſen referri, & ita interpungi:

Κλῦθι ἰδὼν αἴων τε, δίκῃ δ' ἴθυνε θέμιστας
Τύνη, ἐγὼ δέ κε, Πέρση, ἐτήτυμα μυθησαίμην.

Eſt enim elegantiſſima quædam operis totius *προέκθεσις*, quæ hîc proponitur. Ita dicebatur antiquiſſimis uſitatum *συνεχείας καὶ συμφωνίας σχῆμα* quoddam, in procœmiis. Cohæret id autem cum proximè præcedenti; ubi ad attentionem Perſes invitatur. Illa autem verba, *Κλῦθι ἰδὼν αἴων τε*, nihil ampliùs deſignant, quàm quod infrà:

Ὦ Πέρση, σὺ δὲ ταῦτα τεῷ ἐνικάτθεο θυμῷ.

Sequentia, *δίκῃ δ' ἴθυνε θέμιστας*, cur ad Perſen referri nequeant non video, cùm totum hoc opus eò ſpectet, ut *περὶ τῶν δικαίων* Perſen moneat. Qui donis labefactando judices, iniquè cum fratre egerat, &, ut Grammatici loquuntur, *δίκαις κατέτεινε τὸν Ἡσίοδον*. Huc ſpectant, cùm alia multa, tum integer locus ille à verſu illo, *Μηδέ σ' ἔρις κακόχαρτος*, ad eum uſque, cujus initium eſt, *Ῥηϊδίως γάρ κεν.* Præterea, *τὸ ἰθύνειν* non denotat *τάξιν* aut poteſtatem in judicando; verùm cùm Poëta paſſim hoc opere *τὰς εὐθείας δίκας ταῖς σκολιαῖς* opponat, mirum non eſt ſi ex Archaiſmo vetere *πλεοναζόντως* Grammaticus, qui hoc exordium præfixit, *δίκῃ ἰθύνειν θέμιστας* dixerit, pro *δικάζειν δικαίως*: quamvis *ἰθύνειν* plerumque Poëtis ſit non aliud quàm *περιέπειν*. *Dan. Heinſius.*

10 *Ἐγὼ δέ κε Πέρσῃ*] Eſt hîc occultior oppoſitio. Inter id quod petit *Heſiodus* à Jove, & id quod ſe ipſe pollicetur facturum; quaſi diceret: *Tu quidem jure dirigito judicia*; hoc eſt, fac ut judices juris rationem habeant in judicando: *ego verò Perſæ vera dixero*; id eſt, nam ad me quod attinet vera quidem Perſæ dicere queam, ſed non poſſum facere ut veritatem præferat mendacio, aut juſtitiam injuſtitiæ. Nam vox Græca *ἐτήτυμος* & Latina *verus* utrumque ſignificant, ut notum eſt. *Clericus.*

11. *Οὐκ ἄρα μοῦνον*] Sic incipit Heſiodi liber *ἔργων καὶ ἡμερῶν*: anteriora

Tu (quidem) *: ego verò Persæ vera dicere queam.*
Non sanè unum est contentionum genus, sed in terra
Sunt duo: alteram quidem probaverit prudens,

---

teriora addititia sunt teste Plutarcho. *Guietus.*

11. Οὐκ ἄρα μοῦνον ἔην.] Secuti Plutarchum & Pausaniam seorsim hæc olim edidimus, magnóque charactere distinximus: quorum alter Sympos. VIII. Probl. 1. Eratonem cùm Hesiodi Ἔργων principium caneret, ab hoc versu inchoasse dicit. Alter Bœotos procœmium ad Musas omisisse, & principium operis τὸ ἐς τὰς ἔριδας statuisse. Hujus verba sunt: Βοιωτῶν δὲ οἱ περὶ τὸν Ἑλικῶνα οἰκοῦντες παρειλημμένα δόξῃ λέγουσιν, ὡς ἄλλο Ἡσίοδος ποιήσαι οὐδὲν ἢ τὰ ἔργα, καὶ τούτων δὲ τὸ ἐς τὰς Μούσας ἀφαιροῦσι προοίμιον, ἀρχὴν τῆς ποιήσεως εἶναι τὸ ἐς τὰς ἔριδας λέγοντες. Illius: διὸ πρῶτον μὲν ἐκέλευσεν ᾆσαι τὸν Ἐράτωνα περὶ τὴν λύραν. ἀρξάμενος δὲ τὰ πρῶτα τῶν Ἔργων, Οὐκ ἄρα μοῦνον ἔην ἐρίδων γένος, ἐπῄνεσέ πως τοῦ καιροῦ πρεπόντως ἡρμοσμένον. Nunc leviter distinximus. *Heinsius.*

12. Νοήσας.] *Moschopulus* & *Tzetzes* hîc subintelligendum volunt articulum τὶς, ut series sit: ἐπαινέσειεν ἄν τις νοήσας, *vir intelligens laudaverit:* Neque enim cujusvis est, sicut rectè *Proclus*, secernere contentiones, ut intelligat quid commodi vel incommodi afferre possint. Igitur ὁ νοήσας hîc est ὁ συνετὸς, *prudens*, quâ notione non rarò usurpatur verbum νοέω. Quamobrem nullâ ratione ab *Heinsio* reprehendendi fuerunt Interpretes, cùm præsertim totam suam observationem *H. Stephani* Thesauro acceptam referre debeat, ubi & *Phocylidis* versus adducitur malè à *Stephano* intellectus. Sic habent ejus verba:

Οὐ χωρεῖ μεγάλην διδαχὴν ἀδίδακτος ἀκούειν,
Οὐ γὰρ δὴ νοέουσ' οἱ μηδέποτ' ἐσθλὰ μαθόντες.

Indoctus non capit magnam doctrinam, neque enim intelligunt (nempe eam doctrinam) *qui numquam bona didicerunt.* Sic, in hoc loco *Hesiodi*, νοήσας est *prudens*, seu *qui rei naturam intellexerit*. Hesychius νοῆσαι interpretatur συνιῆσαι, & νόημα σύνεσιν. *Ex Patris Schedis.* Clericus.

12. Τὴν μέν κεν ἐπαινέσσειε νοήσας] Non perceperunt hoc, ut debebant, Græci interpretes: multò minùs verò qui secuti hos sunt Latini. Οἱ νοοῦντες sunt οἱ σοφοί, & Poëtis, νοήσας, ὁ σοφός. Sic Phocylides eadem elegantiâ: Οὐδὲ γὰρ νοέουσ' οἱ μηδέποτ' ἐσθλὰ μαθόντες. Ubi οὐ νοέουσιν, est οὐ σοφοί εἰσιν. Mens est. Duo sunt contentionum genera, quorum alterum laudarit sapiens. *Sapiens*, ὁ νοήσας. Unde νόημα Poëtis toties ἡ σοφία. Hinc illud, οὔ τι φυὴν ἐναλίγκιος οὔτε νόημα. Fallitur ergo Proclus, qui τὶς subintelligi notat. Nihil familiarius est Poëtis, quàm articulum negligere, in ejusmodi: quod cùm imitantur

Η' δ' ἐπιμωμητή. διὰ δ' ἄνδιχα θυμὸν ἔχουσιν.
Η' μὲν γὰρ πόλεμόν τε κακὸν καὶ δῆριν ὀφέλλει,
Σχετλίη· οὔτις τήν γε φιλεῖ βροτὸς, ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης
Ἀθανάτων βουλῇσιν ἔριν τιμῶσι βαρεῖαν.
Τὴν δ' ἑτέρην, προτέρην μὲν ἐγείνατο νὺξ ἐρεβεννὴ,
Θῆκε δέ μιν Κρονίδης ὑψίζυγος, αἰθέρι ναίων,
Γαίης ἐν ῥίζῃσι καὶ ἀνδράσι, πολλὸν ἀμείνω.
Ἥτε καὶ ἀπάλαμόν περ ὅμως ἐπὶ ἔργον ἐγείρει.
Εἰς ἕτερον γάρ τίς τε ἰδὼν ἔργοιο χατίζων
Πλούσιον, ὃς σπεύδει μὲν ἀρόμμεναι ἠδὲ φυτεύειν,
Οἶκόν τ' εὖ θέσθαι· ζηλοῖ δέ τε γείτονα γείτων,
Εἰς ἄφενον σπεύδοντ'· ἀγαθὴ δ' ἔρις ἥδε βροτοῖσι.
Καὶ κεραμεὺς κεραμεῖ κοτέει, καὶ τέκτονι τέκτων,
Καὶ πτωχὸς πτωχῷ φθονέει, καὶ ἀοιδὸς ἀοιδῷ.
Ὦ Πέρση, σὺ δὲ ταῦτα τεῷ ἐνικάτθεο θυμῷ.

---

tantur Latini, interdum obscuritatem parit. Ita Virgilius:

—— *numero Deus impare gaudet.*

Vult enim ὁ θεὸς· quo designatur ille de quo agit: ὁ Ἀΐδης, nimirum. Ita hîc νοήσας, est ὁ σοφὸς, sicut in Theogonia νικήσας est, ὁ νικητὴς, dissimulatione eadem. Νικήσας δὲ βίῃ καὶ κάρτεϊ καλὸν ἄεθλον ῥεῖα φέρει. Nihil elegantius. *Heinsius.*

15. Ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης] Nempe, furiis à Diis immissis, aut furiatâ mente acti. Nihil frequentius, apud *Homerum* & *Hesiodum*, quàm homines à Diis in scelera impelli. Vide dicta ad Theog. ✝. 27. & Scut. 80. *Clericus.*

16. Προτέρην μὲν ἐγείνατο νὺξ ἐρεβεννὴ] Hoc est, *statim post homines natos orta est.* ἡ εὐφρόνη παρὰ τὸ εὐφρονεῖν, διδάσκειν. *Guietus.*

18. Θῆκε δέ μιν Κρονίδης] Tres Græci interpretes ne ordinem quidem horum verborum perceperunt, qui illa Γαίης ἐν ῥίζῃσιν ad Jovem referunt. Antiqui amicitiam ἐν τῇ ἔριδι constituebant, quam ἀγαθὴν Hesiodus dixit. Hæc contentio à veteribus Philosophis φιλία, appellata fuit: quarum alteram mundo καὶ τῷ παντὶ, alteram hominibus tribuebant. Altera est quam ἁρμονίαν τοῦ παντὸς dicebant, quam Hesiodus ἐν γαίης ῥίζῃσι constituit: altera quam Philosophus lib. Eth. VIII. magis necessariam esse ait, quàm est ἡ δικαιοσύνη, Rebus publicis. Notat enim ibi, quosdam existimasse τῇ ὁμονοίᾳ τὴν φιλίαν constare, quosdam τῇ ἔριδι· Locus elegantissimus est, & qui adscribi meretur, ubi de amicitia disputat. Διαμφισβητεῖται δὲ περὶ αὐτῆς οὐκ ὀλίγα· οἱ μὲν γὰρ ὁμοιότητά τινα τιθέασιν αὐτὴν, καὶ τοὺς ὁμοίους φίλους· ὅθεν τὸν ὅμοιόν φασιν ὡς τὸν ὅμοιον, καὶ κολοιὸν ποτὶ κολοιὸν, καὶ ὅσα τοιαῦτα. οἱ δ' ἐξ ἐναντίας, κερα-

μεῖς

Altera vituperanda; diversa autem sentientem animum habent.
Nam hæc bellum exitiosum, & discordiam concitat,
Noxia: nullus hanc amat mortalis, sed necessariò
Immortalium consiliis litem colunt molestam.
Alteram verò priorem genuit nox obscura,
Posuit verò eam Saturnius sublimis, in æthere habitans,
Terræ in radicibus & inter homines, longè meliorem.
Hæc quamvis inertem, tamen ad opus excitat.
Alium enim quispiam intuens opere vacans
Divitem, & ipse festinat arare atque plantare,
Domúmque rectè gubernare. æmulatur enim vicinum vicinus,
Ad divitias contendentem: bona ergo hæc contentio hominibus.
Et figulus figulo succenset, & fabro faber,
Et mendicus mendico invidet, & poëta poëtæ.
O Persa, tu verò hæc tuo repone in animo:

μεῖς πάντας τοὺς τοιούτους ἀλλήλοις φασὶν εἶναι καὶ περὶ αὐτῶν τούτων ἀνώτερον ἐπιζητοῦσι καὶ φυσικώτερον. Εὐριπίδης μὲν φάσκων, Ἐρᾷν μὲν ὄμβρου γαῖαν ξηρανθεῖσαν, ἐρᾷν δὲ σεμνὸν οὐρανὸν πληρούμενον ὄμβρου, πεσεῖν εἰς γαῖαν· καὶ Ἡράκλειτος, τὸ ἀντίξουν συμφέρον, καὶ ἐκ τῶν διαφερόντων καλλίστην ἁρμονίαν, καὶ πάντα κατ᾽ ἔριν γίνεσθαι. ἐξ ἐναντίας δὲ τούτοις, ἄλλοι τε καὶ Ἐμπεδοκλῆς. τὸ γὰρ ὅμοιον τοῦ ὁμοίου ἐφίεσθαι. Interpretibus autem qui verba illa, Γαίης ἐν ῥίζῃσιν, ad Jovem referunt, non ad τὴν ἔριν, nescio quid in mentem venerit. Sed de his ad ipsos. *Heinsius.*

19. Γαίης τ᾽ ἐν ῥίζῃσιν] Alii γαίης ἐν ῥίζῃσι, quod placet. *Guietus.*

Ibid. Καὶ ἀνδράσι πολλὸν ἀμείνω] Sic interpretes: *& inter homines longè meliorem alteram.* Scaliger.

21. Χατίζων] Cui abs re otium est. *Guietus.*

22. Ἀρόμμεναι ἠδὲ φυτεύειν] In ἀρόμμεναι sunt duo μ, ut producatur ρο, nam aliter esset breve propter ο; sed si esset ω, non opus esset duobus μ. *Scaliger.*

23. Οἶκόν τ᾽ εὖ θέσθαι] Τὸ ζηλοῖ hîc subauditur post τὸ εὖ θέσθαι. εἰς γὰρ πλοῦτόν τινα πένης τις ἰδὼν ζηλοῖ. ζηλοῖ δὲ &c. *Guietus.*

24. Εἰς ἄφενον σπεύδοντα] Ὁ ἄφενος est commune, sed τὸ ἄφενος est Atticismus. *Scaliger.*

25. Κοτέει] Hæc prava invidia est, non laudabilis æmulatio. Itaque ad priorem meliùs referretur. Sed ordo à Poëtis, ut à Geometris, non est exigendus. *Clericus.*

27. Ὦ Πέρση, σὺ δὲ] Veteres post vocativum ponebant σὺ δὲ. *Scaliger.*

29. Ne-

Μηδέ σ' Ἔρις κακόχαρτος ἀπ' ἔργου θυμὸν ἐρύκοι
Νείκε' ὀπιπεύοντ', ἀγορῆς ἐπακουὸν ἐόντα.
Ὤρη γάρ τ' ὀλίγη πέλεται νεικέων τ' ἀγορέων τε,
Ὧι τινι μὴ βίος ἔνδον ἐπηετανὸς κατάκειται
Ὡραῖος, τὸν γαῖα φέρει, Δημήτερος ἀκτήν.]
Τοῦ κε κορεσσάμενος νείκεα καὶ δῆριν ὀφέλλοις
Κτήμασ' ἐπ' ἀλλοτρίοις. σοὶ δ' οὐκέτι δεύτερον ἔσται
Ὧδ' ἔρδειν· ἀλλ' αὖθι διακρινώμεθα νεῖκος
Ἰθείῃσι δίκαις, αἵ τ' ἐκ Διός εἰσιν ἄρισται.
Ἤδη μὲν γὰρ κλῆρον ἐδασσάμεθ'· ἄλλά τε πολλὰ
Ἁρπάζων ἐφόρεις, μέγα κυδαίνων βασιλῆας
Δωροφάγους, οἳ τήνδε δίκην ἐθέλουσι δικάσαι.

---

29 Νείκε' ὀπιπεύοντα]. Interpretes non satis expresserunt vim participii ὀπιπτεύοντα, nam ὀπιπτεύειν νείκεα non est simpliciter *lites spectare*, sed curiosè & anxiè considerare; ut ii faciunt qui, rebus relictis, solas lites attendunt. Sic Iliad. Δ. Τί πτώσσεις, τί δ' ὀπιπτεύεις πολέμοιο γεφύρας; *Quid trepidas, quid anxiè aciei intervalla circumspicis?* Rursus Iliad. Η. Λάθρῃ ὀπιπτεύσας, *clam attentè considerans.* Ad quæ verba *Eustathius* docet ὀπιπτεύειν esse ἐνοπτεύειν καὶ ἐπισκοπεῖν, *introspicere, & observare.* Denique Odyss. Τ. ὀπιπτεύσεις γυναῖκας, interpretatur περιέργως βλέπειν, *curiosè intueri.* Vult autem factum esse ab ὄπτω, ex quo ὀπτεύω & per reduplicationem ὀπιπτεύω, unde παρθενοπίπης, curiosus *virginum observator.* Ex schedis paternis. *Clericus.*

30. Ὤρη γάρ τ' ὀλίγη] Quamvis, contra Græcorum Interpretum & plerarumque Editionum auctoritatem, nihil temerè mutaverim; tamen, si quid mutandum, lubens Aldinam editionem sequerer, quæ ὥρη, cum spiritu aspero, habet; quam etiam *Heinsius*, in minoris formæ editione, unà cum vulgata Latina versione, sequutus est. Sensus esset longè præstantior; nempe, ei cui victus in annum domi non fuerit repositus, breve tempus esse, quod litibus impendat. Sic loquitur *Homerus*, Odyss. Λ. Ὥρη μὲν πολέων μύθων, ὥρη δὲ καὶ ὕπνου, *tempus quidem est multorum sermonum, tempus verò & somni.* Odyss. Ξ. Νῦν δ' ὥρη δόρποιο, *nunc tempus est cœnæ.* Ex Schedis paternis. *Clericus.*

32. Δημήτερος ἀκτὴν] Id est, ἄλφιτον παρὰ τὸ ἄγνυσθαι ἤγουν ἀλήθεσθαι. Grammatici καρπὸν seu δῶρον exponunt. Tzetzes ὁ αὐτὸς malè. *Guietus.*

34. Σοὶ δ' οὐκέτι δεύτερον ἔσται Ὧδ' ἔρδειν] Non benè venustatem hujus formulæ, quæ hîc latet, assequuntur magistri. Tres enim Græci

Neque malis gaudens contentio animum tuum ab opere abducat,
Lites spectantem, concionum auditorem factum.
Cura enim parva esse debet litiúmque & fori,
Cui non est victus domi in annum repositus,
Æstate collectus, quem terra fert, Cereris munus.
Quo satiatus lites ac rixam moveas
De facultatibus alienis. Tibi verò non ampliùs licebit
Sic facere: sed in posterum dirimamus controversiam
Rectis judiciis, quæ ex Jove sunt optima.
Olim quidem hereditatem divisimus: alia autem multa
Rapiebas, valdè demulcens reges
Donorum appetentes, qui hanc litem volunt judicasse,

Græci interpretes, illud δεύτερον per τὸ πάλιν, vel τὸ ἐκ δευτέρου exponunt, quasi hoc dicat Poëta, Primò hoc fecisti, non facies secundò: semel fecisti, non facies iterum. Verùm aliud voluit. De quo obiter. Antiqui cum strictè aliquem cogerent, unam conditionem proponebant, cui astringebant eum: cùm minùs cogerent, sed plus permitterent, secundam statuebant, usitata formula, τοῦτο δεύτερον ἔσται: id est, si primum non placet, licebit & secundum. Δεύτερον ἔστι, nihil aliud est quàm ἔξεστι, & potentiam denotat, seu licentiam potiùs. Errarunt igitur, primò cum τὸ ἔσται per se, hîc, ἀντὶ τοῦ ἔξεστι poni existimarunt: secundò τὸ δεύτερον, pro πάλιν acceperunt. Mira venustate dictum est, σοὶ δ' οὐκέτι δεύτερον ἔσται Ὧδ' ἔρδειν, pro, σοὶ οὐκ ἔξεστι τοῦτο ἔτι καὶ πάλιν ποιεῖν τὸ δεύτερον. ordinem non denotat, sed licentiam. *Heinsius.*

35. Ὧδ' ἔρδειν] Id est, βίον πορίσασθαι, parare divitias. Ibidem αὖθι, id est, πάλιν, rursus. Refertur ad τὸ ἤδη μὲν γὰρ κλῆρον ἐδασσάμεσθα. *Guietus.*

37. Κλῆρον ἐδασσάμεσθ'] Patrimonium dividere, aliter herciscere. vide Festum, & quæ ad illum notavi. *Scaliger.*

Ibid. Ἄλλα τε πολλά] Lege: ἀλλὰ τὰ πολλά. *Guietus.*

39. Δωροφάγους] Quòd, cùm, re familiari neglectâ, audiendis ac dirimendis litibus operam darent, publicè exigerent aliquod donum mercedis loco, & privatim à litigantibus munera acciperent. Adi quæ de Dejoce habet *Herodotus* Lib. I. Erant autem aliquando uno in populo plures hujusmodi Reges, ut liquet ex *Homero* Odyss. Θ. vss. 40, & 41. ubi plures Phæacum Reges memorantur. Erant, nimirum, Judices, ac Senatores potiùs quàm Reges. Vide notata ad Theogoniam v. 85. *Clericus.*

40. Ὄργ

Νήπιοι· οὐδ' ἴσασιν ὅσῳ πλέον ἥμισυ παντὸς,
Οὐδ' ὅσον ἐν μαλάχῃ τε καὶ ἀσφοδέλῳ μέγ' ὄνειαρ.

---

40. Ὅσῳ πλέον ἥμισυ παντὸς] *Plato* Lib. V. de Republ. hoc præceptum ingerit avidioribus Magistratibus, ut eos coërceat. Sic & III. de Legibus, agens de Regibus Argivorum & Messeniorum, qui rapacitate se & universam Græciam in exitium præcipites dederant: Ἆρ' οὖν ἀγνοήσαντες τὸν Ἡσίοδον ὀρθότατα λέγοντα, ὡς τὸ ἥμισυ τοῦ παντὸς πολλάκις ἐστὶ πλέον; ὁπόταν ᾖ τὸ μὲν ὅλον λαμβάνειν ζημιῶδες, τὸ δὲ ἥμισυ μέτριον, τότε τὸ μέτριον τοῦ ἀμέτρου πλέον ἡγήσατο, ἄμεινον ὂν χείρονος: *Numquid illud ideo accidit, quòd ignorarent Hesiodum rectissimè dicere*, dimidium toto *sæpè* præstare? *Quandoquidem damnosum est rem totam accipere, dimidium tantum accipere moderatum est. Moderatum verò immodico & immoderato, tamquam potius pejori, antecellit.* Ex Schedis paternis. *Clericus.*

Ibid. Ὅσῳ πλέον ἥμισυ παντὸς] Hoc est, nesciunt satius esse iis exiguo lucro, & tenui victu esse contentos, adeóque leviora munera exigere à civibus; quàm, dum nimium lucrum concupiscunt, lautiúsque æquo vivunt, bonis omnibus spoliare cives; primùm quia pauca exigentes, & modestè viventes amorem civium sibi conciliant, cùm odio sint secùs agentes; deinde quia ex non exhaustis civibus, nimiâ & subitâ rapacitate, lapsu temporis alia dona accipere possunt, quæ à penitus spoliatis non ampliùs dantur. Exemplum ejus rei nobis suppeditat *Cicero* Verrinâ III. c. 50. *Ut si quis villicus*, inquit, *ex suo fundo, qui H-S. dena meritasset, excisis arboribus ac venditis, demtis tegulis, instrumento, pecore abalienato, domino xx millia nummûm pro x miserit —— primò dominus, ignarus incommodi sui, gaudeat, villicóque delectetur, quòd tanto sibi plus mercedis ex fundo refectum sit; deinde cùm audierit eas res, quibus fundi fructus & cultura continetur, amotas & venditas, summo supplicio villicum afficiat, & secum malè actum putet: item Populus Romanus, cùm audit pluris decumas vendidisse C. Verrem, quàm innocentissimum hominem cui ille successit, C. Sacerdotem; putat se bonum in arationibus, fructibúsque suis, habuisse custodem ac villicum; cùm senserit istum omne instrumentum aratorum, omnia subsidia vectigalium vendidisse, omnem spem posteritatis avaritiâ suâ sustulisse, arationes & agros vectigales vastasse, atque exinanisse —— intelligit secum actum esse pessimè, istum autem summo supplicio dignum esse existimabit.* Nemo non videt hìc locum esse *Hesiodi* præcepto *dimidium plus toto.* Clericus.

41. Οὐδ' ὅσον ἐν μαλάχῃ τε καὶ ἀσφοδέλῳ] Duos ῥεῖα ζώοντας constituit Homerus: τοὺς θεοὺς, καὶ τοὺς τεθνηκότας. Cur ἀσφοδελὸν λειμῶνα mortuis tribuat, multùm olim disputarunt veteres, quamquam frustrà. Nam quòd apud Eustathium legitur hoc fieri, διὰ τὸ [illegible] τῶν

σπο-

Stulti: neque sciunt quantò plus dimidium sit toto,
Neque quàm magnum in malva & asphodelo bonum.

σποδὸν ὁμοιόφανον, & *asphodelon*, dictum, quasi σπόδελον, διὰ τὴν τῶν κεχωσμένων νεκρῶν σποδὸν, quiu est, nisi miserum Granmaticorum παραπαιόντων deliuum? Rectè Ἀσφοδελὸν λειμῶνα illis tribuit, quòd extra necessitatem vitæ hujus sint, nec cura rei familiaris illis impendeat, sed victu simplicissimo vivant: qualis ἡ μαλάχη ἢ ἀσφόδελος est, quibus ante τὸ ἐπιθυμητικὸν homines vivebant, & sanctissimi quique Philosophorum postea, qui illam in vivendo εὐτέλειαν, quam poëtæ βίον ῥηΐστην vocant, sequebantur. Quò Horatius his verbis respexit:

Premant Calenâ falce quibus dedit
Fortuna messem: dives & aureis
Mercator exsiccet culullis
Vina Syrâ reparata merce
Diis carus ipsis: quippe ter & quater
Anno revisens æquor Atlanticum
Impune: me pascunt olivæ,
Me cichorea, levésque malvæ.

Hinc mortuis hominibus in tumulo malvam, asphodelúmque ferebant, ne deesset illis cibus. Et hoc voluit sibi Porphyrius in quodam Epigrammate, ubi tumulum his verbis introducit: Νῶτα μὲν μαλάχην τε καὶ ἀσφόδελον πολύρριζον, Κόλπῳ δ' τὸν δεῖνα ἔχω, id est: *Foris quidem malvam asphodelúmque habeo: Intus verò mortuum claudo.* Nam non integros versus citat Eustathius, neque ad verbum, quod indicat vox δεῖνα, qua utimur, ut legum consulti, voce Tirii. Hinc Homerus quoties campum eum describit, quem *Asphodelum* vocat, his plerumque verbis utitur: Τῇ περ ῥηΐστη βιοτὴ πέλει ἀνθρώποισι, id est. *Ubi facillima vivendi ratio est hominibus.* Opponunt autem poëtæ τὸ ῥηΐστα ζῆν vitæ regum & injustorum principum plerumque, καὶ τῇ πολυτελείᾳ ἀδικίᾳ. Nam τὸ ῥεῖα ζώειν & διάγειν, pro simplicissima voluptate ponunt, quæ ut longissimè ab ἐπιθυμητικῷ sæculo abest: ita maximè ad ἡγεμονικὸν, & priscam illam vitam accedit. Sic Theocritus de Cyclope suo: Οὕτω γοῦν ῥάϊστα διᾶγ' ὁ Κύκλωψ ὁ παρ' ἡμῖν ὥρχαῖος Πολύφαμος. Hesiodus negat injustos judices illos, quid sit τὸ ῥηΐστα ζῆν scire; & per consequens μαλάχην & ἀσφόδελον ignorare: ex quo tempore Dii vivendi genus, quod sub ἡγεμονικῷ fuit, sub ἐπιθυμητικῷ abscondere cœperunt. Atque hæc causa est, cur Lucanus vitæ hanc simplicitatem, *Deorum munera* vocet, *nondum intellecta*: eodem planè modo cum Hesiodo nostro lib. v.

——— o vita tuta facultas
Pauperis, angustique Lares, & munera nondum
Intellecta Deûm! quibus hoc contingere templis

Aut

Κρύψαντες γὰρ ἔχουσι θεοὶ βίον ἀνθρώποισι.
Ῥηϊδίως γάρ κεν καὶ ἐπ' ἤματι ἐργάσσαιο,
Ὥς τέ σε κ' εἰς ἐνιαυτὸν ἔχειν, καὶ ἀεργὸν ἐόντα.
Αἶψά κε πηδάλιον μὲν ὑπὲρ καπνοῦ καταθεῖο,
Ἔργα βοῶν δ' ἀπόλοιτο καὶ ἡμιόνων ταλαεργῶν.
Ἀλλὰ Ζεὺς ἔκρυψε χολωσάμενος φρεσὶν ᾗσιν,

Aut potuit muris, nullo trepidare tumultu
Cæsareâ pulsante manu? ———

Nec aliter intelligendus ille Claudiani locus, qui vivendi facultatem vulgò esse negat. 1. in Ruffinum:

Hac mihi paupertas augustior. hac mihi tecta
Culminibus majora tuis, tibi quærit inanes
Luxuries nocitura cibos: mihi donat inemptas
Terra dapes, rapiunt Tyrios tibi vellera succos,
Et picturata satiantur murice vestes,
Heic radiant flores, & prati viva voluptas
Ingenio variata suo. fulgentibus illic
Surgunt strata toris: heic mollis panditur herba,
Sollicitum curis non abruptura soporem.
Turba salutantum latas tibi perstrepit ædes:
Heic avium cantus, labentis murmura rivi.
Vivitur exiguo melius: natura beatis
Omnibus esse dedit, si quis cognoverit uti.
Hac si nota forent, frueremur simplice cultu.
Classica non fremerent, non stridula fraxinus iret;
Non ventus quateret puppes ———

Beatos vocat, quos Homerus μάκαρες, & ῥεῖα ζώοντες. quorum ignotam esse ait vitam, sicut Hesiodus κεκρύφθαι τὸν βίον. Quales nec ii sunt qui ex judiciis vivunt, nec ii qui ex bello, sed nec ii qui ex navigatione, id est, *Mercatura*; quibus omnibus poëtæ opponunt τὸ ῥεῖα ζῆν, & τὸ εὐτελὲς, quod ex ἀσφοδέλῳ, & μαλάχῃ percipitur. Quæ vita maximè ad illam, quæ sub ἡγεμονικῷ fuit, accedit. Fuit enim hæc opinio eorum, πᾶν τὸ σύμφυτον ἀγαθὸν, πᾶν δὲ τὸ ἐπίκτητον κακὸν εἶναι. *Heinsius.*

41. Ἐν μαλάχῃ τε καὶ ἀσφοδέλῳ μέγ' ὄνειαρ] *Plutarchus* in Convivio septem sapientum: ἀγαθὴ μὲν ἡ μαλάχη βρωθῆναι, γλυκὺς δὲ ὁ ἀνθέρικος: *bona est ad edendum malva & dulcis anthericus*; hoc est, scapus asphodeli. Frugalitatem hoc versu commendari idem Scriptor docet; nam postquàm egit de Epimenidis, eo victu utentis, diæta, *Hesiodi*que versum protulit, subjicit: οἴει γὰρ τὸν Ἡσίοδον ἐννοῆσαί τι τοιοῦτον, οὐκ ἐπαινέτην ὄντα φειδοῦς ἀεὶ, καὶ αὐτὸς τὰ λιτότατα τῶν ὄψων ὡς ἥδιστα παρακαλεῖν ἡμᾶς; *Existimas verò tale quid Hesiodo in mentem venisse, ac*

non

Occultarunt enim Dii victum hominibus.
Facilè enim alioqui vel uno die tantùm acquisivisses,
Ut in annum quoque satis haberes, etiam otiosus.
Statímque clavum quidem in fumo poneres,
Opera verò boum cessarent mulorúmque laboriosorum.
Sed Jupiter abscondit iratus animo suo,

---

non potiùs eum, ut est assiduus parsimoniæ laudator, ad cibos vilissimos, quippe dulcissimi qui sint, voluisse adhortari? Tum verba allata subjicit. Ceterùm quæ de Diis, facilè viventibus, & defunctis, qui in Elysiis campis malva & asphodelo vesci finguntur, hoc loco, affert *Heinsius*, sunt ἀπροσδιόνυσα; præsertim cùm numquam iis cibus Deorum fuisse dicatur. *Ex Schedis paternis.* De Asphodelo egerat *Hesiodus* in alio Opere, in quo *in Sylvis nasci* dixerat, ut docet *Plinius* Lib. XXII. c. 22. ubi & *Alimon* malè cum eo confundi ostendit; qua de re vide & *Claud. Salmasium* Exercit. Plinian. Cap. XI. p. 122. Ed. Ultrajectinæ. *Clericus.*

41. Ἀσφοδέλῳ μέγ' ὄνειαρ] Apparet ex hoc veteres ex Asphodelo comedisse. *Scaliger.*

42. Κρύψαντες γὰρ ἔχουσι θεοὶ βίον] Vitam, id est, vitæ modum. *Guietus.*

42. Θεοὶ] Tribuit hîc *Hesiodus* omnibus Diis, quod sexto abhinc versu soli Jovi acceptum refert; quòd non raro unius factum, ad omnes ejusdem generis, vel ordinis referamus. *Ex paternis schedis.* Clericus.

43. Ῥηϊδίως γάρ κεν καὶ ἐπ' ἤματι ἐργάσσαιο, Ὥστε σέ κ' εἰς ἐνιαυτὸν ἔχειν] Venustissimo idiomate οἱ εἰς ἐνιαυτὸν ἔχοντες dicuntur οἱ πλούσιοι, quibus opponebantur οἱ εἰς ἡμέραν ἔχοντες. Herodotus Clione: Οὐ γάρ τοι ὁ μέγα πλούσιος μᾶλλον τοῦ ἐπ' ἡμέρην ἔχοντος ὀλβιώτερός ἐστι, εἰ μή οἱ τύχη ἐπίσποιτο, πάντα καλὰ ἔχοντα τελευτῆσαι τὸν βίον. *Heinsius.*

45. Πηδάλιον] Gubernaculum, hoc est, non cures neque navigationem, neque agriculturam. *Scaliger.*

45. Ὑπὲρ καπνοῦ] Ne corrumpatur, putrescat. πηδάλιον est gubernaculum. *Guietus.*

45. Πηδάλιον ὑπὲρ καπνοῦ καταθεῖο] Hoc est, uno die piscatus tantam piscium copiam caperes, ut diu quiescere posses, atque interea clavum ad focum suspendere. Vide ỳ. 629. De hisce in Theogonia, ỳ. 440. *Clericus.*

47. Ἀλλὰ Ζεὺς ἔκρυψε] Subintellige βίον è superioribus. *Guietus.*

47. Ἀλλὰ Ζεὺς ἔκρυψε] Ope Pandoræ, de qua in Introductione nostra. Quomodo à Fortuna cœperit κεκρύφθαι ὁ βίος, etiam Philosophi ostendunt: ut meritò Antoninus, Imperator & Philosophus, τὴν

τύχην

Ὅττι μιν ἐξαπάτησε Προμηθεὺς ἀγκυλομήτης·
Τοὔνεκ' ἄρ' ἀνθρώποισιν ἐμήσατο κήδεα λυγρά.
Κρύψε δὲ πῦρ. τὸ μὲν αὖθις ἐῢς πάϊς Ἰαπετοῖο,
Ἔκλεψ' ἀνθρώποισι Διὸς πάρα μητιόεντος
Ἐν κοΐλῳ νάρθηκι, λαθὼν Δία τερπικέραυνον.
Τὸν δὲ χολωσάμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
  Ἰαπετιονίδη, πάντων πέρι μήδεα εἰδὼς,
Χαίρεις πῦρ κλέψας, καὶ ἐμὰς φρένας ἠπεροπεύσας;
Σοί τ' αὐτῷ μέγα πῆμα καὶ ἀνδράσιν ἐσσομένοισι.
Τοῖς δ' ἐγὼ ἀντὶ πυρὸς δώσω κακὸν, ᾧ κεν ἅπαντες
Τέρπωνται κατὰ θυμὸν, ἑὸν κακὸν ἀμφαγαπῶντες.
  Ὣς ἔφατ'· ἐκ δ' ἐγέλασσε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
Ἥφαιστον δ' ἐκέλευσε περικλυτὸν ὅττι τάχιστα
Γαῖαν ὕδει φύρειν, ἐν δ' ἀνθρώπου θέμεν αὐδὴν
Καὶ σθένος, ἀθανάταις δὲ θεαῖς εἰς ὦπα ἐΐσκειν
Παρθενικῆς καλὸν εἶδος ἐπήρατον· αὐτὰρ Ἀθήνην
Ἔργα διδασκῆσαι, πολυδαίδαλον ἱστὸν ὑφαίνειν.

τύχην in vita humana ἀτέκμαρτον dixerit, rem impervestigabilem quæ veluti nubem quamdam & caliginem, reliquis rebus humanis induxit: ut impossibile sit hominem ad finem in re Oeconomica & reliquis, ad quæ virtutis operâ pervenitur, pertingere inoffenso gradu. Τίς, dicunt Platonici, οὕτω ταχὺς καὶ ἀσφαλὴς ὁδοιπόρων, ὡς μὴ ἐντυχεῖν βαδίζων χαράδρᾳ ἀφανεῖ, ἢ χάρακι ἀδήλῳ, ἢ κρημνῷ, ἢ τάφρῳ; τίς δὲ οὕτω κυβερνήτης ἀγαθὸς καὶ εὔστοχος, ὡς ἀπείρατος διελθεῖν ἀνέμων κλύδωνος καὶ ζάλης, καὶ πνευμάτων ἐμβολῆς, καὶ ἀέρος τεταραγμένου; Itaque concludunt: virtutem quidem per se certam esse, sed in lubrica & incerta materie versari, causâ scelestæ illius veneficæ, quam cum ebria anu conferunt: est enim revera χρῆμα τυφλὸν, καὶ ἀστάθμητον, & κάλυμμά τι καὶ κρύψις τῆς εὐπορίας, quæ totam vitam possidet, ac ne quidem nobis, qui minima speramus, certi quid relinquit. In Academiis sæpè, more Græcorum, τρίβων καὶ πώγων sufficiunt; præclara contrà ingenia, & quos nihil pejus habet, quàm quod quicquam Fortunæ debere coguntur, per omnem vitam τῇ βελτίστῃ πενίᾳ προσφιλοῦσιν. *Heinsius.*

48. Ἐξαπάτησε Προμηθεὺς] Vide Theogoniam v. 521. *& seqq.* & quæ illic notata. *Clericus.*

49. Κήδεα λυγρά] Hoc est, φροντίδας curas. *Guietus.*

56. Πῆμ' ἀνδράσιν ἀλφηστῇσι] Multùm sæpenumero errarunt viri magni, quòd in Græcorum Poëtarum scriptis non distinguerent epi-

theta

Quia eum decepit Prometheus versutus.
Quocirca hominibus machinatus est tristia mala.
Abscondit verò ignem: quem rursus egregius Japeti filius
Surripuit ad hominum usum Jove à consulto
In cava ferula, fallens Jovem fulminibus gaudentem.
Húncque indignatus affatus est nubes cogens Jupiter:
Japetionide omnium maximè versute,
Gaudes ignem furatus, quódque animum meum deceperis?
Tam tibi ipsi magnum erit malum, quàm posteris.
Ipsis námque pro igni dabo malum, quo omnes
Oblectent animum, suum malum amplectentes.
Sic ait: risítque pater hominúmque Deorúmque.
Vulcanum verò inclytum jussit quàm celerrimè
Terram aquæ miscere, hominísque indere vocem,
Et robur, immortalibus verò Deabus facie similem reddere
Virginis pulcram formam peramabilem: at Minervam
Opera docere, ingeniosè telam texere:

---

theta quæ κατὰ περίαλλον ponuntur, ab iis quæ δεόντως, & ex sensu pendent. Nec propterea à summis hujus ævi viris Homerus reprehendi debuérat, quòd Achillem lachrymantem πόδας ὠκὺν fecit. Est enim illud πλεονάζον, & quòd Achillem comitatur κατὰ περιαλλὴν, non ἐκ δέοντος. Sic, ne longè exempla petamus, Poëta Iliad. III. Menelai manum παχεῖαν dixit ἐκ δέοντος: in Odyssea Penelopes κατὰ περίαλλον, & ut antiqui loquebantur, κατὰ ἀκυρολεξίαν Eodem modo noster in Clypeo ἄνδρες ἀλφησταὶ, κατὰ περιαλλήν. Ἄλλην μῆτιν ὕφαινε μετὰ φρεσὶν, ὄφρα θεοῖσιν Ἀθανάτοισι τ' ἀφήσῃσιν ὅρους ἀλητῆρας φυτεύσῃ. Hoc loco ἐκ δέοντος. Ita ut ex hac voce magna pars Mythologiæ hujus pendeat, quam nos libro singulari primi eruimus. Dedit, inquit, Pandoram, maximum obstaculum iis hominibus, qui circa investigationem rerum necessariarum versantur. *Heinsius.*

59. Ἐκ δ' ἐγέλασσε] *Moschopulus* interpretatur de effuso risu; nam irascitur quidem contemtus, sed ridet, si sciat se facilè ultionem sumturum. *Tzetzes* vult esse *subridere*. Sic sanè *Virgilius* Mezentium indignantem inducit Æneïd. XI. *Ad quem subridens, mistâ Mezentius irâ.* Utroque modo verbum ἐγγελᾷν interpretatur *Eustathius* apud *Homerum*, τὸ ἐξ ἐπιπολῆς γελᾷν, ἢ τὸ ἀσυμφανῶς γελᾷν. *Ex schedis paternis.* Clericus.

62. Καὶ σθένος] Id est, ψυχήν. Ibid. ἔοικεν μεταβολικῶς. *Guietus.*
63. Παρθενικῷ]. Leg. Παρθενικῆς. *Guietus.*

Καὶ χάριν ἀμφιχέαι κεφαλῇ χρυσῆν Ἀφροδίτην,
Καὶ πόθον ἀργαλέον, καὶ γυιοκόρους μελεδῶνας.
Ἐν δὲ θέμεν κύνεόν τε νόον καὶ ἐπίκλοπον ἦθος
Ἑρμείην ἤνωγε διάκτορον Ἀργειφόντην.
Ὣς ἔφαθ᾽. οἱ δ᾽ ἐπίθοντο Διῒ Κρονίωνι ἄνακτι.
Αὐτίκα δ᾽ ἐκ γαίης πλάσσε κλυτὸς Ἀμφιγυήεις
Παρθένῳ αἰδοίῃ ἴκελον, Κρονίδεω διὰ βουλάς.
Ζῶσε δὲ καὶ κόσμησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ἀμφὶ δέ οἱ Χάριτές τε θεαὶ καὶ πότνια Πειθὼ
Ὅρμους χρυσείους ἔθεσαν χροΐ· ἀμφὶ δὲ τήνγε
Ὧραι καλλίκομοι στέφον ἄνθεσιν εἰαρινοῖσι.
Πάντα δέ οἱ χροῒ κόσμον ἐφήρμοσε Παλλὰς Ἀθήνη,
Ἐν δ᾽ ἄρα οἱ στήθεσσι διάκτορος Ἀργειφόντης
Ψεύδεά θ᾽ αἱμυλίους τε λόγους καὶ ἐπίκλοπον ἦθος
Τεῦξε, Διὸς βουλῇσι βαρυκτύπου. ἐν δ᾽ ἄρα φωνὴν
Θῆκε θεῶν κῆρυξ. ὀνόμηνε δὲ τήνδε γυναῖκα
Πανδώρην. ὅτι πάντες Ὀλύμπια δώματ᾽ ἔχοντες
Δῶρον ἐδώρησαν, πῆμ᾽ ἀνδράσιν ἀλφηστῇσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δόλον αἰπὺν ἀμήχανον ἐξετέλεσσεν,
Εἰς Ἐπιμηθέα πέμπε πατὴρ κλυτὸν Ἀργειφόντην
Δῶρον ἄγοντα θεῶν ταχὺν ἄγγελον. Οὐδ᾽ Ἐπιμηθεὺς
Ἐφράσαθ᾽ ὥς οἱ ἔειπε Προμηθεὺς, μήποτε δῶρον
Δέξασθαι πὰρ Ζηνὸς Ὀλυμπίου, ἀλλ᾽ ἀποπέμπειν
Ἐξοπίσω, μήπου τι κακὸν θνητοῖσι γένηται.
Αὐτὰρ ὁ δεξάμενος, ὅτε δὴ κακὸν εἶχ᾽, ἐνόησε.
Πρὶν μὲν γὰρ ζώεσκον ἐπὶ χθονὶ φῦλ᾽ ἀνθρώπων
Νόσφιν ἄτερ κακῶν, καὶ ἄτερ χαλεποῖο πόνοιο,

---

66. Γυιοκόρους μελεδῶνας] Παρὰ τὸ κείρειν τὰ γυῖα. An γυιοβόρους? *Guietus.*

67. Κύνεόν τε νόον] Hoc est, ἀναιδῆ. Homer. κυνὸς ὄμματ᾽ ἔχων, κυνῶπις, &c. *Guietus.*

71. Παρθένῳ αἰδοίῃ ἴκελον] Subintellige ποίημα, πλάσμα. ἴκελόν τι πλάσμα, ἴνδαλμα, εἴδωλον. *Idem.*

71. Κρονίδεω διὰ βουλάς] Cùm prolatis Jovis mandatis, postea dixisset Deos πίθεσθαι Διῒ Κρονίωνι ἄνακτι, non opus erat hæc addere. Nec addita fuissent, uti nec innumera alia quæ passim obvia, nisi commodè

Et venustatem circumfundere capiti auream Venerem,
Et desiderium vehemens, & ornando corpori deditas curas:
Indere verò impudentem mentem, & fallaces mores
Mercurium jussit nuncium Argicidam.
Sic dixit. illi autem obtemperarunt Jovi Saturnio regi.
Mòxque ex terra finxit inclytus Vulcanus.
Virgini verecundæ similem, Jovis consiliis.
Cinxit verò & ornavit Dea cæsia Minerva.
Circùm etiam Charitésque Deæ, & veneranda Suada,
Monilia aurea imposuerunt corpori. illam porrò
Horæ pulcricomæ coronarunt floribus vernis.
Omnem verò illius corpori ornatum adaptavit Pallas Minerva.
At in pectore illi nuncius Argicida
Mendacia blandósque sermones, & dolosos mores
Condidit, Jovis consilio tonantis. sed nomen illi
Imposuit Deorum præco. appellavit autem mulierem hancce
Pandoram: quia omnes cœlestium domorum incolæ
Donum contulerunt, detrimentum hominibus industriis.
At postquàm dolum perniciosum & inevitabilem absolvit,
Ad Epimethea misit pater inclytum Argicidam
Munus ferentem Deorum celerem nuncium. Neque Epimetheus
Cogitavit quod illi præcepisset Prometheus, ne quando munus
Susciperet à Jove Olympio, sed remitteret
Retrò, necubi mali quidpiam mortalibus eveniret.
Verùm ille recepto eo, cùm jam malum haberet, sensit.
Priùs námque in terra vivebant homines
Sine malis, & sine difficili labore,

---

commodè versûs mensuram implevissent. Attamen & tertia repetitio occurrit. ℣. 79 Confer & ℣℣. 72. & 76. *Clericus.*

82. *Δόλιον αἰπὺν*] Arduum, difficilem. *Guietus.*

91. *Νόσφιν ἄτερ κακῶν*] Hæc quidem falsa sunt, sed minimè *ἐτύμοισιν ὁμοῖα*, quod tamen à Poëta observatum oportuisset. Nam ne dicam fingi non debuisse humanum genus antiquius mulieribus, quî homines describi poterant malis carentes, iis temporibus, quibus Dii ipsi tot ærumnas perpessi sunt? Notum est facinus Saturni erga Cœlum, notum item bellum Jovis cum Saturno, de quibus in Theogonia. *Clericus.*

Νούσων τ' ἀργαλέων, αἵ τ' ἀνδράσι γῆρας ἔδωκαν.
Αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγηράσκουσι.
Ἀλλὰ γυνὴ χείρεσσι πίθου μέγα πῶμ' ἀφελοῦσα
Ἐσκέδασ'. ἀνθρώποισι δ' ἐμήσατο κήδεα λυγρά.
Μούνη δ' αὐτόθι Ἐλπὶς ἐν ἀῤῥήκτοισι δόμοισι
Ἔνδον ἔμιμνε πίθου ὑπὸ χείλεσιν, οὐδὲ θύραζε
Ἐξέπτη. πρόσθεν γὰρ ἐπέμβαλε πῶμα πίθοιο,
[Αἰγιόχου βουλῇσι Διὸς νεφεληγερέταο.]
Ἄλλα δὲ μυρία λυγρὰ κατ' ἀνθρώπους ἀλάληται.
Πλείη μὲν γὰρ γαῖα κακῶν, πλείη δὲ θάλασσα.
Νοῦσοι δ' ἀνθρώποισιν ἐφ' ἡμέρῃ ἠδ' ἐπὶ νυκτὶ
Αὐτόματοι φοιτῶσι, κακὰ θνητοῖσι φέρουσαι
Σιγῇ· ἐπεὶ φωνὴν ἐξείλετο μητίετα Ζεύς.

---

94. Ἀλλὰ γυνὴ χείρεσσι πίθου μέγα πῶμ' ἀφελοῦσα
Ἐσκέδασ'· ἀνθρώποισι δ' ἐμήσατο κήδεα λυγρά] Id est, λύπας, πάθη. Ὕστερον πρότερον. Ordo ἐμήσατο κήδεα λυγρὰ, ἐσκέδασε δὲ ἀφελοῦσα μέγα πῶμα πίθου. ἐσκέδασε an *excussit*? subintellige operculum. *Guietus.*

94. Ἀλλὰ γυνὴ χείρεσσι] Falluntur, qui, ut hinc interpretationem suam allegoricam confirment, τὸ γυνὴ, συλληπτικῶς accipere videntur, & ad universum mulierum genus referunt: cùm simpliciter ἀντονομαστικῶς ponatur: nihil enim hîc plus est, quàm Πανδώρα in præcedentibus. *Heinsius.*

96. Ἐν ἀῤῥήκτοισι δόμοισι] Frustrà fuerunt viri docti, qui hujus loquutionis rationem alibi quæsiverunt, quàm in Lingua Phœnicia. Hoc voluit *Hesiodus*, in interiore parte pyxidis, quæ aperta quidem, sed fracta non erat; ita ut, operculo iterum imposito, nihil ex ea posset per rimam elabi; in interiore, inquam, parte pyxidis, remansisse spem. Vocavit autem interiorem eam partem δόμους, ut Phœnices vocabant בית *beth*, seu *domum*, interiora cujusvis vasis, unde מבית *mibbeth* significat *intrinsecùs*. Antiquissimi Græci, & Bœoti præsertim, multa habebant Phœniciis similia, ut passim ad Theogoniam ostendimus; quod dudum doctissimi viri animadverterunt. *Clericus.*

96. Ἐν ἀῤῥήκτοισι δόμοισι] Non potuit concoquere Seleucus antiquus magister, qui à Proclo citatur, πίθον ab Hesiodo δόμον vocari: rescripsit igitur ἐν ἀῤῥήκτοισι πίθοισι. Sed loquendi rationem non intellexit. Locum, in quo ante nuptiarum tempus puellæ solent παρθενεύεσθαι, δόμον & οἶκον Hesiodus vocavit, quod & infrà ostendimus. Homerus μυχὸν δόμου & μυχὸν θαλάμου posuit, pro δόμου & θαλάμου

Morbisque molestis, qui hominibus senectam afferunt.
Statim enim in afflictione mortales consenescunt.
Sed mulier manibus, vasis magnum operculum cùm dimovisset,
Dispersit, hominibus autem immisit curas graves.
Sola verò illic spes in non fracta pyxide
Intus mansit, dolii sub labris, neque foràs
Evolavit. priùs enim injecit operculum dolii,
[Ægiochi consilio Jovis nubes cogentis.]
Alia verò innumera mala inter homines errant.
Plena enim terra est malis, plenúmque mare.
Morbi autem hominibus tam interdiu, quàm noctu,
Ultrò oberrant, mala mortalibus ferentes
Tacitè: nam vocem exemit prudens Jupiter.

---

idem enim illis est δόμος & θάλαμος: quia pars intima erat. Eustathius ad Odyss. Γ. Ὅτι αὐθύσαν ὡς ἐν Ἰλιάδι, οὕτω καὶ ὧδε λέγει τὴν ἐξωτάτω ἐν μεγάροις οἴκησιν, τὴν ἀθὺς μετὰ τὴν αὐλὴν ὥσπερ τὸν ἐνδοτάτω θάλαμον, καὶ μυχὸν παρὰ δόμου. Hesi. infrà: Ἥ τε δόμων ἔντοσθεν φίλῃ παρὰ μητέρι μίμνει Οὔπω ἔργ' εἰδυῖα πολυχρύσου Ἀφροδίτης, de virgine. Omnes autem virtutes & affectiones τὰς μάλιστα κατοικουρούσας Poëtæ virgines faciunt. Atque hæc causa est cur Hesiodus, reliquis omnibus malis è vase volantibus, solam Spem dicat tamquam κατοικουρεύουσαν, μίμνουσαν ἐν δόμοισι. Elegantissima loquendi ratio: quæ ab eo quod sequitur satis confirmatur, οὐδὲ θύραζε Ἐξέπτη. *Heinsius.*

97. Πίθου ὑπὸ χείλεσιν] Πίθου ὑπὸ χείλεσιν, & ἔνδον, idem est: nam ὑποχειλὲς minùs est quàm ἐπιχειλὲς, quod tamen τῷ πεπληρωμένῳ opponitur, cùm ad ipsum vas refertur. Et ἐπιχειλὲς mensura quædam erat non plena: quò allusit Comicus Ἱππ. Ὃς ἐποίησε τὴν πόλιν ἡμῶν μεστὴν, οὖσαν ἐπιχειλῆ. Hesychius ἐπιχειλὲς, τὸ ἐλλιπές. Sicut autem illa quæ ἐν θαλάμῳ sunt, longissimè à foribus absunt; sic τὰ ὑπὸ χείλεσιν ὄντα, longissimè à vasis orificio. *Heinsius.*

98. Ἐπέμβαλε] Πανδώρη scilicet. *Guietus.*

99. Αἰγιόχου βουλῇσι] Hic versus Heinsio inducendus videtur. vide ejus notas. *Guietus.*

99. Αἰγιόχου βουλῇσι] Mirum est quod hic nobis accidit. Liberè κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον versum hunc inducendum judicaveramus. Hanc sententiam nostram Plutarchi calculo confirmari deprehendimus; qui in consolatione ad Apollonium, ubi totum hunc locum adducit, solum hunc versum prætermittit, vel ut νοθεύοντα, vel ut ignotum omnino tum temporis. *Heinsius.*

Οὕτως οὔτι πη ἔστι Διὸς νόον ἐξαλέασθαι.
Εἰ δ' ἐθέλεις, ἕτερόν τοι ἐγὼ λόγον ἐκκορυφώσω
Εὖ καὶ ἐπισταμένως· σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν.
Ὡς ὁμόθεν γεγάασι θεοὶ θνητοί τ' ἄνθρωποι,
Χρύσεον μὲν πρώτιστα γένος μερόπων ἀνθρώπων
Ἀθάνατοι ποίησαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες.
Οἳ μὲν ἐπὶ Κρόνου ἦσαν, ὅτ' οὐρανῷ ἐμβασίλευεν·
Ὥς τε θεοὶ δ' ἔζωον, ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες,
Νόσφιν ἄτερ πόνων καὶ οἰζύος. οὐδέ τι δειλὸν
Γῆρας ἐπῆν· αἰεὶ δὲ πόδας καὶ χεῖρας ὁμοῖοι
Τέρποντ' ἐν θαλίῃσι κακῶν ἔκτοσθεν ἁπάντων,
Ἀφνειοὶ μήλοισι, φίλοι μακάρεσσι θεοῖσι.
Θνῆσκον δ' ὡς ὕπνῳ δεδμημένοι· ἐσθλὰ δὲ πάντα
Τοῖσιν ἔην· καρπὸν δ' ἔφερε ζείδωρος ἄρουρα
Αὐτομάτη πολλόν τε καὶ ἄφθονον. οἱ δ' ἐθελημοὶ
Ἥσυχοι ἔργα νέμοντο σὺν ἐσθλοῖσιν πολέεσσιν.
Αὐτὰρ ἐπεί κεν τοῦτο γένος κατὰ γαῖα κάλυψεν,
Τοὶ μὲν δαίμονές εἰσι, Διὸς μεγάλου διὰ βουλὰς,
Ἐσθλοὶ, ἐπιχθόνιοι, φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων·
Οἵ ῥα φυλάσσουσίν τε δίκας καὶ σχέτλια ἔργα,

---

105. Διὸς νόον] Id est, βουλήν. *Guietus.*

106. Ἐκκορυφώσω] Ἐκτελέσω. an συντόμως ἐρῶ, λέξω; *Guietus.*

109. Χρύσεον μὲν] Vide quæ de hisce ætatibus diximus ad Theogoniæ ℣. 211. *Clericus.*

109. Μερόπων ἀνθρώπων] Mortalium hominum, non diversiloquentium. *Guietus.*

113. Νόσφιν ἄτερ τε πόνων καὶ οἰζύος] In quibusdam Siculi Diodori exemplaribus uno versu auctior hic locus legitur, hoc modo:

Νόσφιν ἄτερ τε πόνων, καὶ ἄτερ χαλεποῖο πόνοιο,
Νούσων τ' ἀργαλέων, καὶ ἀπήμονες· οὐδὲ μάλιστα
Γῆρας ἐπῆν ———

Suprà,

Πρὶν μὲν γὰρ ζώεσκον ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων,
Νόσφιν, ἄτερ τε κακῶν, καὶ ἄτερ χαλεποῖο πόνοιο,
Νούσων τ' ἀργαλέων, αἵ τ' ἀνδράσι γῆρας ἔδωκαν. *Heinsius.*

114. Αἰεὶ δὲ πόδας καὶ χεῖρας ὁμοῖοι] Hoc est, semper integris membris, non senescentibus. οὐ ποδογηρῶντες, οὐδὲ χειρογηρῶντες. *Guietus.*

115. Τέρποντ' ἐν θαλίῃσι] Græci sæpenumero totam τὴν ἀθανασίαν

voce

Sic nequaquam licet Jovis decretum evitare.
Ceterùm si voles, alium tibi sermonem paucis expediam
Bellè ac scienter: tu verò præcordiis infige tuis.
Ut simul nati sunt Dii, mortalésque homines,
Aureum primò genus variis linguis loquentium hominum
Dii fecerunt cœlestium domorum incolæ.
Et ii quidem sub Saturno erant, cùm in cœlo regnaret:
Et ut Dii vivebant, securo animo præditi,
Planè absque laboribus & ærumna: neque molesta
Senecta aderat: semper verò pedibus ac manibus sibi similes
Suaviter vivebant in conviviis extra mala omnia,
Abundantes pomis cari beatis Diis.
Moriebantur autem ceu somno obruti: bona verò omnia
Illis erant: fructum autem ferebat fertile arvum
Sponte suâ multúmque & copiosum; ipsique pro lubitu
Quieti res suas curabant cum bonis multis.
Verùm postquàm hoc genus terra abscondit,
Ii quidem dæmones facti sunt Jovis, magni consilio,
Boni, in terris versantes, custodes mortalium hominum:
Qui quidem observant & justa & prava opera,

---

voce θαλίαις designant, quod Latini *Divûm epulas* dicunt. Theocritus, Ἔνθα σὺν ἀθανάτοισι θαλίαις ἄγλ κοιρανίδῃσι. Quod cùm exprimit Maro, *epulis divûm accumbere*, dicit, ficut Theocritus θαλίαις ἄγειν. *Tu das epulis accumbere Divûm.* Hæc causa est, non quam reddunt interpretes. *Heinsius.*

119. Ἥσυχοι ἔργα νέμοντο] Τὴν συλλογὴν τῶν αὐτομάτων καρπῶν. Ibid. σὺν ἐσθλοῖσι, hoc est, ἀγαθοῖς, κτήμασι. *Guietus.*

122. Τοὶ μὲν δαίμονές εἰσι] Vide quæ scripsimus ad Theogoniæ ℣. 215. *Clericus.*

122. Τοὶ μὲν δαίμονες] Apud Platonem, omnes hi versus aliter in Cratylo concipiuntur. hoc, nimirum, modo:

> Αὐτὰρ ἐπειδὴ τοῦτο γένος κατὰ μοῖρ' ἐκάλυψεν,
> Οἱ μὲν δαίμονες ἁγνοὶ ἐπιχθόνιοι καλέονται,
> Ἐσθλοὶ ἀλεξίκακοι, φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων.

Aristides apud Photium, Platonem sequitur: qui consulendus. *Heinsius.*

124. Σχέτλια ἔργα]. Ἄδικα. *Guietus.*

Ἠέρα ἑσσάμενοι, πάντη φοιτῶντες ἐπ' αἶαν,
Πλουτοδόται. καὶ τοῦτο γέρας βασιλήϊον ἔχον.
Δεύτερον αὖτε γένος πολὺ χειρότερον μετόπισθεν
Ἀργύρεον ποίησαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
Χρυσέῳ οὔτε φυὴν ἐναλίγκιον, οὔτε νόημα.
Ἀλλ' ἑκατὸν μὲν παῖς ἔτεα παρὰ μητέρι κεδνῇ

---

125. Ἠέρα ἑσσάμενοι] Nescio quid impulerit veteres Grammaticos, cur hunc locum omnes περὶ Ἡρώων adducerent, qui ab Hesiodo περὶ Δαιμόνων usurpatur, & tantâ quidem confidentiâ, ut ex eo etymologiam ejus vocis deducant. Interpres Homeri: Ἥρωας δέ φασι κληθῆναι, ἀπὸ τῆς ἐρωτῆς· ἢ ἀπὸ τοῦ ἀέρος, ὥς φησιν Ἡσίοδος ἐν τοῖς Ἔργοις καὶ ταῖς Ἡμέραις, Ἠέρα ἑσσάμενοι, πάντη φοιτῶσιν ἐπ' αἶαν. Eodem modo Etymologus. Et Eustathius, postquam probavit ἀπὸ τῆς ἔρωτος Heroas dici, addit &, ἀπὸ τοῦ Ἠέρος. Quod probat partim ex Porphyrio, partim ex Hesiodo. Verba ejus sunt, Iliad. A. Οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ ἀέρος. ὡς δηλοῦται καὶ ἔν τινι τῶν παρὰ Πορφυρίῳ ἐπιγραμμάτων (erant autem epigrammata ea, quæ ex Aristotelis Peplo desumpserat ille) ἐν ᾧ κεῖται τὸ, Σῶμα μὲν ἐν πόντῳ κεῖται. ψυχὴ δ' ἀὴρ ὅδ' ἔχει (Fortasse Σῶμα μὲν ἐν πόντῳ κεῖται τόδε, ψυχὴν ἔχει ἀήρ.) φησὶ δὲ καὶ Ἡσίοδος, Ἠέρα ἑσσάμενοι, πάντη φοιτῶντες ἐπ' αἶαν. Necesse esset igitur eosdem esse Heroas & Δαίμονας, quod falsissimum est in Hesiodo. Qui καθαροὺς καὶ διωρισμένους, ut notant veteres, omnium primus τῶν λογικῶν τέσσαρα γένη ἐξέθηκε, nisi grammaticos lapsos esse, quod non insolentes faciunt, hac quidem in re malimus: cùm alter ex altero falsum adducere, quàm Hesiodum consulere maluerit. *Heinsius.*

Ibid. ——— πάντη φοιτῶντες ἐπ' αἶαν Πλουτοδόται] Postquàm Jupiter reliquique Dii desierunt esse ἐάων δωτῆρες, & πλουτοδόται, vicem eorum subierunt οἱ Δαίμονες. Postquàm Jupiter in terris τοῖς δίκαις ἐπιστατεῖν desiit, id munus ad ejus vicarios rediit τοὺς Δαίμονας, qui res forenses inspicere cœperunt, quod βασιλήϊον ab Hesiodo dicitur. Commodè autem duo hæc munera adscribit τοῖς Δαίμοσιν. Quia circa duo hæc totius ferè operis subjectum vertitur. Ceterùm πλουτοδόται dicuntur οἱ τῆς γεωργίας ἐπιστάται. Apparent in Hesiodo passim veteris simplicitatis vestigia, in verbis non minùs quàm in rebus. Est enim propriè πλοῦτος ἡ ἐπικαρπία, seminum in terra absconditorum felix ubertas. Hesychius: Πλοῦτος. ἡ ἐκ τῶν σπερμάτων ἐπικαρπία, καὶ ἡ πανσπερμία, sicut apud Latinos Opes. Ops enim Terra mater est. Inopes sunt οἱ ἄθλιοι, & οἱ ἄποροι. Hinc πλουτοδόται dicti sunt Dii, qui τὴν ἐπικαρπίαν promoverent, & quocumque modo terræ præessent. In sacris non aliter accipiebatur. Sic ἐν τοῖς Λιναϊκοῖς, ubi ὁ δᾳδοῦχος gestans facem clamabat ΚΑΛΕΙΤΕ ΘΕΟΝ: id qui audiebant,

Aëre induti, passim oberrantes per terram,
Opum datores. atque hanc regiam dignitatem consecuti sunt.
Secundum inde genus multò deterius postea
Argenteum fecerunt cœlestium domorum incolæ,
Aureo neque corporis habitu simile, neque ingenio.
Sed centum annis puer apud matrem sedulam

---

bant, respondebant ΣΕΜΕΛΗΙ' ΙΑΚΧΕ ΠΛΟΥΤΟΔΟΤΑ. Πλοῦτον enim id dicebant quod in cornu copiæ continebatur: & τὸ κανοῦν, id est, canistrum in quo sacra hordea erant, εὔπλουτον vocabant. Hesych. εὔπλουτον κανοῦν, ὃ ἔχει πλοῦτον. Ipsa autem hordea, utpote terræ fructum, ita dicebant. Διὰ τοῖς, inquit, ἐπ' αὐτοῦ ὀλαῖς. πλοῦτον γὰρ ἔλεγον τὴν ἐκ τῶν καρπῶν καὶ τῶν πυρῶν περιουσίαν. *Heinsius.*

130. Ἀλλ' ἑκατὸν μὲν παῖς] Ἀλλὰ eleganter hoc loco pro ἀλλ' ὅμως ponitur. Interior quidem hæc ætas, inquit, & deterior superiore erat, ἀλλ' ὅμως οἱ παῖδες, id est, quamvis multa erant, quàm in superiori deteriora, hoc bonum tamen erat, quòd pueri aliquamdiu simpliciter & sine malo, & ut Philosophi verbo utar, qui in Rhetoricis de hac ætate ita loquitur, ἀπλῶς educabantur, apud matres suas. Jam quomodo intelligendus sit hic locus dicendum, quia à Græcis interpretibus id prætermissum. Sicut puellæ ad nuptias usque, ita filioli, ut ab improbitate abstinerent omni, εἰς τὴν γυναικωνῖτιν cum matribus suis & sororibus ablegabantur. Quò id diutiùs fiebat, eò simpliciores magísque malorum ignari, & ævi corruptelarum expertes credebantur. Quamquam etiam interdum, qui provectiores ætate erant, quoties locus in cœnaculo deesset, pransum cœnatúmque mittebantur. Sic in Gallo Luciani Eucrates filium suum εἰς γυναικωνῖτιν ablegat. Παίελθε, ἔφη, καὶ σὺ, ὦ Μίκυλλε, καὶ συνδείπνει μεθ' ἡμῶν, ἐν τῇ γυναικωνίτιδι. τὸν υἱὸν γὰρ ἐγὼ κελεύσω μετὰ τῆς μητρὸς δειπνῆσαι, ὡς σὺ χώραν ἔχῃς. Quò igitur diutiùs ibi versabantur, eò simpliciores erant. Hesiodus, ut ævi illius εὐήθειαν notet & ἀκακίαν, centum annos in Gynæceo eos egisse dicit. Ἐνὶ οἴκῳ autem est ἐν τῷ θαλάμῳ. ita enim locum illum vocant Poëtæ, qui Homerum sequuntur. Unde Theocritus, virginem innuptam, παρθένον ἐκ θαλάμων dicit, quam τῇ νύμφῃ opponit, ut ad illum notamus. Οἶκον dixit Poëta, ut Vitruvius, cùm de eodem, nimirum, de Gynæceo, loquitur, lib. VI. c. XX. *In his locis introrsus constituuntur œci magni, in quibus matres familiarum cum lanificiis habent sessiones.* Hic mos post Hesiodi tempora corruptus fuit, cùm scelestissimi Eunuchi matronarum œcos invaserunt. Hoc est, de quo tertio de legibus conqueritur Plato: Παιδευθέντες ὑπὸ γυναικῶν τε καὶ εὐνούχων παιδευθέντας αὐτοῦ τοὺς υἱεῖς. Hesiodus: τρέφεται παρὰ μητέρι dixit, ut Lucianus μετὰ τῆς μητρὸς δειπνῆσαι. *Heinsius.*

131. Ἀπὰλ-

Ἐτρέφετ' ἀτάλλων μέγα νήπιος ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.
Ἀλλ' ὅταν ἡβήσειε, καὶ ἥβης μέτρον ἵκοιτο,
Παυρίδιον ζώεσκον ἐπὶ χρόνον, ἄλγε' ἔχοντες
Ἀφραδίαις. Ὕβριν γὰρ ἀτάσθαλον οὐκ ἐδύναντο
Ἀλλήλων ἀπέχειν, οὐδ' ἀθανάτους θεραπεύειν
Ἤθελον, οὐδ' ἔρδειν μακάρων ἱεροῖς ἐπὶ βωμοῖς,
Ἣ θέμις ἀνθρώποισι κατ' ἤθεα. τοὺς μὲν ἔπειτα
Ζεὺς Κρονίδης ἔκρυψε, χολούμενος οὕνεκα τιμὰς
Οὐκ ἐδίδουν μακάρεσσι θεοῖς οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ καὶ τοῦτο γένος κατὰ γαῖα κάλυψε,
Τοὶ μὲν ἐπιχθόνιοι μάκαρες θνητοὶ καλέονται
Δεύτεροι, ἀλλ' ἔμπης τιμὴ καὶ τοῖσιν ὀπηδεῖ.
Ζεὺς δὲ πατὴρ τρίτον ἄλλο γένος μερόπων ἀνθρώπων
Χάλκειον ποίησ', οὐκ ἀργυρῷ οὐδὲν ὁμοῖον,
Ἐκ μελιᾶν, δεινόν τε καὶ ὄμβριμον· οἷσιν Ἄρηος
Ἔργ' ἔμελε στονόεντα καὶ ὕβριες· οὐδέ τι σῖτον
Ἤσθιον, ἀλλ' ἀδάμαντος ἔχον κρατερόφρονα θυμὸν
Ἄπλαστοι· μεγάλη δὲ βίη καὶ χεῖρες ἄαπτοι
Ἐξ ὤμων ἐπέφυκον ἐπὶ στιβαροῖς μελέεσσιν,
Τοῖς δ' ἦν χάλκεα μὲν τεύχεα, χάλκεοι δέ τε οἶκοι,
Χαλκῷ δ' εἰργάζοντο. μέλας δ' οὐκ ἔσκε σίδηρος.
Καί τοι μὲν χείρεσσιν ὑπὸ σφετέρῃσι δαμέντες

---

131. Ἀτάλλων] Ἀεξόμενος. *Guietus.*

136. Ἱεροῖς ἐπὶ βωμοῖς] An scribendum ἱερ' οἷς ἐπὶ βωμοῖς, hoc est, ἱερά. Homerus tamen ἄλλος δ' ἄλλῳ ἔρεζε θεῶν, hoc est, fecit, sacrificavit. ἔρδειν facere. Virg. *Cùm faciam vitulâ.* *Idem.*

137. Κατ' ἤθεα] An? per colonias, oppidatim, pagatim, supple sacra facere. placet. non ἐν ἤθει, ut vulgò exponitur. *Idem.*

138. Κρονίδης ἔκρυψε] Subintellige τῇ γῇ. Infrà: αὐτὰρ ἐπεὶ καὶ τοῦτο γένος κατὰ γαῖα κάλυψε. *Idem.*

141. Τοὶ μὲν ὑποχθόνιοι] Tzetzes legit ἐπιχθόνιοι. *Idem.*

145. Ἐκ μελιᾶν] Scribendum ἐκ τε μελὶς δεινόν τε, pro ἐκμελές τε δεινόν τε. Hesych. ἐκμελὴς, ἀνάρμοστος, ἄτακτος, ἄρρυθμος. ἐκμελὴς ἀπὸ τοῦ ἐκ καὶ μέλος, sonus quasi dissonus, absonus. Aliò spectant quæ cecinit Virgilius Æn. VIII.

Hæc nemora indigenæ Fauni Nymphæque tenebant,
Gensque virûm truncis & duro robore nata. Idem.

148. Ἀ-

Nutriebatur crescens valdè rudis domi suæ:
Cùm verò adolevisset, & ad pubertatem venisset,
Pauxillum vivebant ad tempus, dolores habentes
Ob stultitias. injuriam enim pravam non poterant
A se mutuò abstinere, neque Deos colere
Volebant, neque sacrificare beatorum sacris in aris,
Ut justum est hominibus ex more. Hos quidem deinde
Jupiter Saturnius abscondit iratus: quia honores
Non dabant beatis Diis, qui Olympum habitant.
At postquàm & hoc genus terra occultavit,
Hi quidem terrestres beati mortales vocantur
Secundi: sed tamen honor etiam hos sequitur.
Jupiter verò pater tertium aliud genus variè loquentium hominum
Æneum fecit, omnino argenteo dissimile,
E fraxinis, vehemens & robustum: quibus Martis
Opera curæ erant luctuosa, ac injuriæ: neque ullum cibum
Edebant, sed ex adamante habebant durum animum,
Inaccessi: magna autem vis & manus invicta,
Ex humeris, nascebantur in validis membris.
His erant ænea arma, æneaque domus:
Ære verò operabantur: nigrum enim nondum erat ferrum.
Et hi quidem manibus suis interfecti,

---

148. Ἄπλαστοι] Idem ac ἀπέλαστοι, vel ἄαπτοι, qui inimicâ manu non possunt tangi, vel quibus manus injici non potest, sine periculo. Aliquoties in Herculis Scuto idem observavimus. *Clericus.*

151. Μέλας δ' ἴσκε σίδηρος] Si constarent sibi figmenta Poëtica, hanc progeniem occidisse oporteret, ante tempora Promethei; qui ferri cudendi artem invenisse à Poëtis, magno consensu, dicitur. Verùm non tantopere exculta erat ars mentiendi, iis temporibus, ut mendacii partes consentire necesse esset. *Clericus.*

152. Καὶ τοὶ μὲν χείρεσσιν] Non intellexerunt Græci interpretes & cum iis Latini ἀποβολὰς quas Poëta ponit inter λήξεις diversarum ætatum. Quas sine λήξει interiisse dicit, eas ait vel δαμῆναι, vel θανάτῳ κεκαλύφθαι. Quas autem significare vult λῆξιν constituisse ex se, nec interiisse funditus, ait ὑπὸ γῆς κεκαλύφθαι; quod primæ & secundæ ætati contigit. Tertia ætas contrà, de quibus: Καὶ τοὶ μὲν χείρεσσιν ὑπὸ σφετέρῃσι δαμέντες Βῆσαν ἐς εὐρώεντα δόμον κρυεροῦ Ἀΐδαο, Νώνυμνοι. Tales ἀποβολὰς

Βῆσαν ἐς εὐρώεντα δόμον κρυεροῦ Ἀΐδαο,
Νώνυμοι· θάνατος δὲ καὶ ἐκπάγλους περ ἐόντας
Εἷλε μέλας, λαμπρὸν δ' ἔλιπον φάος ἠελίοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ καὶ τοῦτο γένος κατὰ γαῖα κάλυψεν,
Αὖθις ἔτ' ἄλλο τέταρτον ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
Ζεὺς Κρονίδης ποίησε δικαιότερον καὶ ἄρειον,
Ἀνδρῶν ἡρώων θεῖον γένος, οἳ καλέονται
Ἡμίθεοι προτέρῃ γενεῇ κατ' ἀπείρονα γαῖαν.
Καὶ τοὺς μὲν πόλεμός τε κακὸς καὶ φύλοπις αἰνὴ,
Τοὺς μὲν ἐφ' ἑπταπύλῳ Θήβῃ, Καδμηΐδι γαίῃ,

Διαστολαὶ Homero familiares sunt. Sic Iliad. Γ. Ὁππότερος τάδε ἔργα μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε Τὸν δὸς ἀποφθίμενον δῦναι δόμον Ἄϊδος εἴσω. Ubi manifesta fit διαστολὴ, non placet tamen frigida illa Grammaticorum. Eustath. τὸ δὲ ἀποφθίμενον δύνειν εἰς ἅδην, πρὸς διαστολὴν εἴρηται τῶν ἄνευ φθορᾶς μυθολογουμένων δῦναι εἰς ἅδου, ὁποῖος ὁ Πειρίθους, καὶ ὁ Θησεὺς, καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς, καὶ ὁ Ἡρακλῆς. Sicut igitur ibi Homerus ἀποφθίμενον δῦναι εἰς ἅδην dixit, πρὸς διαστολὴν ita Hesiodus homines ætatis tertiæ, βῆναι εἰς ἅδου, sed δαμασθέντας ὑπὸ σφετέρῃσι χερσί: secundò νωνύμους. Observatio illa etiam magis necessaria est in Heroum ætate, quam duplicem facit: eorum qui Thebanum bellum gesserunt, & qui Trojanum. Priores interiisse dicit sine λήξει, sicut tertiam: posteriores partim interiisse, partim λῆξιν habuisse, idque ἐν μακάρων νήσοις. Divisio quam malè perceperunt interpretes, ibi est:

Ἔνθ' ἤτοι τοὺς μὲν θανάτου τέλος ἀμφεκάλυψε,
Τοῖς δὲ δίχ' ἀνθρώπων.

Illud enim τοὺς μὲν & τοὺς δὲ eos distinguit qui funditus interierunt, ab iis qui translati in beatorum insulam fuerunt. Qualis apud Homerum Menelaus est, cui prædicit Proteus:

Σοὶ δ' οὐ θέσφατόν ἐστι διοτρεφὲς, ὦ Μενέλαε,
Ἄργει ἐν ἱπποβότῳ θανέειν, καὶ πότμον ἐπισπεῖν,
Ἀλλά σ' ἐς Ἠλύσιον πεδίον, καὶ πείρατα γαίης
Ἀθάνατοι πέμψουσιν ——

Hoc Hesiodi loco decepti fuerunt ii, quos magistri notant insulas beatorum Thebis constituisse. Thebanos Hesiodus sine λήξει, suo scelere, interiisse dicit, nec λῆξιν constituisse. Trojanos partim interiisse, partim λῆξιν constituisse cognominem, id est, Heroïcam; quibus opponuntur οἱ νωνύμως θνήσκοντες. Ex iis maximè excipiebantur illi qui in undis perierant, quorum præcipuus fuit Ajax, cui ne locum quidem in sua νεκυίᾳ concessit Homerus, quòd funditus interiisse existimaretur. Quod & Synesius notavit: Ἐμοὶ δὲ ἐν τοῖς δεινοῖς,

ἐμαυτο-

Descenderunt tenebricosam in domum horribilis Plutonis
Ignobiles: mors autem, tametsi terribiles erant,
Invasit atra, splendidúmque liquerunt lumen solis.
Sed postquàm & hoc genus terra operuit,
Rursum aliud quartum in terra multorum alumna
Jupiter Saturnius fecit justius & melius,
Virorum heroüm divinum genus, qui vocantur
Semidei, priore ætate, per immensam terram.
Hos quoque bellúmque malum & pugna gravis, (ram,
Alios quidem ad septem portas habentes Thebas, Cadmæam ter-

ὄμνυμί σοι θεὸν ὃν φιλοσοφία πρεσβεύει, τὸ Ὁμηρικὸν ἐθρύλλει ἐκεῖνο, μὴ ἄρα ἀληθὲς εἴη, τὸ καθ' ὕδατος θάνατον, ὄλεθρον εἶναι καὶ αὐτῆς τῆς ψυχῆς. λέγει γάρ ἐστιν ὅπου τῶν ἐπῶν, Αἴας δ' ἐξαπόλωλεν ἐπὶ πίειν ἁλμυρὸν ὕδωρ. τὸν ἐν θαλάττῃ θάνατον ἀκριβεστάτην ἀπώλειαν εἶναι πεισθείς. οὐδένα γοῦν ἄλλον ἐξαπολωλέναι φησὶν, ἀλλ' ἕκαστος ἀποθνήσκων, ἄϊδος δ' εἰσέβηκε. ταῦτ' ἄρα καὶ ἐν δυοῖν νεκυίαιν ὁ μικρὸς Αἴας ὑδάτμῳ τοῦ δράματος εἰσηνέχθη, ὡς τῆς ψυχῆς οὐκ οὔσης ἐν ᾅδου. *Heinsius.*

158. Δικαιότερον] Si ætas illa melior fuit antecedente, sceleratissimam profectò fuisse priorem oportuit: quæ enim scelera de hac non narrantur? Quàm conscelerata fuit Oedipi familia? Quàm mali homines, Troïcis temporibus? Verùm *Homerus* usque adeò laudarat eos, qui ad Trojam bellum gesserant, támque caros Diis descripserat, quamquam meros latrones, si rem introspiciamus; ut *Hesiodus* deteriores eos superioribus dicere ausus non fuerit. Sic temerariæ priorum ætatum laudes ad posteros transmittuntur, & quos vituperaremus, si de iis sine præjudicio judicaremus, ad cœlum tollimus, quia sunt olim à Majoribus nostris, præ imperitia, laudati. *Clericus.*

162. Τοὺς μὲν ἐφ' ἑπταπύλῳ] Intelligit non tantùm τοὺς ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις dictos, sed etiam eos qui Ἐπίγονοι dicebantur, id est, τῶν ἑπτὰ τῶν ἐπὶ Θήβαις filios. Utrique Thebas adorti sunt. Diodorus Siculus libro III. Οἱ δὲ τούτων παῖδες Ἐπίγονοι ὀνομασθέντες, τὸν τῶν πατέρων θάνατον ἐπεξιόντες, ἔγνωσαν στρατεύειν κοινῇ ἐπὶ τὰς Θήβας. Æschylus quoque non tantùm Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις tragœdiam, sed etiam Ἐπιγόνους scripsit. Ex ea interpretes Pindari versus περὶ κρατήρων adferunt: καθὰ καὶ Αἰσχύλος ἐν Ἐπιγόνοις.

Λοιβαὶ Διὸς μὲν πρῶτον ὡραίου γάμου
Ἥρας τε, τὴν τε δευτέραν κρατῆρι νέμω.
Τρίτην Διὸς σωτῆρος εὐκταίαν λίβα.

qui corruptissimè ibi scribuntur. Et Androgonus ab Athenæo narratur συμμαχήσων τοὺς Ἐπιγόνους. *Heinsius.*

163. Μή-

Ὤλεσε μαρναμένους μήλων ἕνεκ' Οἰδιπόδαο·
Τοὺς δὲ καὶ ἐν νήεσσιν ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης
Ἐς Τροίην ἀγαγὼν, Ἑλένης ἕνεκ' ἠϋκόμοιο·
Ἔνθ' ἤτοι τοὺς μὲν θανάτου τέλος ἀμφεκάλυψε.
Τοῖς δὲ δίχ' ἀνθρώπων βίοτον καὶ ἤθε' ὀπάσσας
Ζεὺς Κρονίδης κατένασσε πατὴρ ἐς πείρατα γαίης
Τηλοῦ ἀπ' ἀθανάτων τοῖσι Κρόνος ἐμβασίλευε.
Καὶ τοὶ μὲν ναίουσιν ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες
Ἐν μακάρων νήσοισι παρ' Ὠκεανὸν βαθυδίνην

163. Μήλων ἕνεκ' Οἰδιπόδαο] Κτημάτων. hoc est, rerum, regni. *Guietus.*

163. Μήλων ἕνεκ' Οἰδιπόδαο] Tametsi rectè Interpretes Græci observarunt μῆλα hic dici metonymicè omnis generis divitias; tamen vertendum non censuimus *opes*, pro *ovibus*, in translatione verbis usque adeò adstricta; cùm nihil vetet *oves* nos in ea interpretari, ut μῆλα in Græcis *Hesiodi* verbis. Hebræi מקנה *mikneh* promiscuè vocant *divitias* & *pecudes*; quia, ut omnibus notum, divitiæ antiquissimis temporibus in pecudibus præsertim erant sitæ. *Clericus.*

165. Ἤθεα] Lucretius quietes vocat. *Scaliger.*

171. Ἐν μακάρων νήσοισι] Etiamsi *Homerus* insulas non memoravit, attamen plerique eum auctorem hujus fabulæ fuisse volunt; inter quos *Strabo*, qui Lib. I. à Poëta *Elysium campum* dictas *beatorum insulas* fuisse contendit. Profert p. 2. celebrem locum ex Odyss. Δ. ubi describuntur campi Elysii. Quibus subjungit: καὶ αἱ τῶν μακάρων δὲ νῆσοι πρὸ τῆς Μαυρουσίας εἰσὶ τῆς ἐσχάτης πρὸς δύσιν: *beatorum verò insulæ sunt è regione ultimæ Mauritaniæ ad occasum.* Attamen Elysios campos quærit etiam in continente Hispania, addit enim: καθ' ὃ μέρος συντρέχει τὸ τῆς Ἰβηρίας τὸ ταύτῃ πέρας: *eodémque Hispaniæ occidui fines pertinent.* Verùm hoc posterius copiosiùs prosequitur Lib. III. p. 103. & seq. ubi docet Poëtam, cùm sciret multas expeditiones in extremam usque Hispaniam susceptas fuisse, & de fertilitate earum orarum à Phœnicibus aliquid rescivisset, ibi piorum sedes sitas & Elysium campum finxisse. Adsentitur ei *Eustathius*, ad memoratum *Homeri* locum, cujus imitatorem *Hesiodum* hîc esse leberide cæcior viderit. Ita etiam senserat *Plutarchus*, quem vide non procul ab initio vitæ Sertorii. *Hæc ex schedis paternis.* Ceterùm quod habet *Strabo* de Phœnicibus qui fertilitatem Bæticæ *Homero* descripserant, viam ostendit *Sam. Bocharto* inveniendæ rationis, cur campi illi *Elysii* dicti sint. In lingua, nimirum, Phœnicia, עליזים *halizim* dicuntur *gaudentes.* Eum adi Chanaanis Lib. I. c. 34. Non equidem crediderim *Homerum* finxisse esse aliquam beatitudinem post hanc vitam, de qua

nemo

Perdidit pugnantes propter oves Oedipi;
Alios verò in navibus trans ingentem maris amplitudinem,
Ad Trojam ducens, Helenæ gratiâ pulcricomæ:
Ubi mors quoque oppressit illos.
Iis autem seorsum ab hominibus vitam & sedem tribuens
Jupiter Saturnius pater constituit eos ad terræ fines.
Procul ab immortalibus Saturnus horum Rex est.
Et ii quidem habitant securum animum habentes
In beatorum insulis, juxta Oceanum profundum,

---

nemo antè, apud Græcos, quidquam dixisset; sed cùm dudum recepta hæc esset opinio, nec constaret quo rerum naturæ loco collocandi essent beati animi, ex ingenio sedes felicitatis illius in ultima Hispania, aut in Insulis Fortunatis, posuisse. *Clericus.*

171. Παρ' Ὠκεανὸν βαθυδίνην] Veteres Critici, totum hoc, παρ' Ὠκεανὸν, interpretati primò omnium videntur ἐν τῷ ἀέρι: postea vocem Ὠκεανοῦ ita sumserunt, quasi quæ per se τὸν ἀέρα designaret. Hesych. Ὠκεανὸς ἀὴρ, θάλασσα. Item, Ὠκεανοῖο πόρον, τὸν ἀέρα εἰς ὃν αἱ ψυχαὶ τῶν τελευτώντων ἀποχωροῦσι. Postremò alia. Atque hinc Heroas suos, qui παρ' Ὠκεανὸν constituuntur, *Aëris in latis campis* constituit Maro. At Græci interpretes magno se ἀτοπήματι traduxerunt, cùm, παρ' Ὠκεανὸν, verterunt, κατὰ τὸν Ὠκεανὸν, quod & reliqui secuti sunt. Melius multò & prudentiùs Silius, *Ultra Oceanum* reddidit lib. XIII.

Verùm ultra Oceanum sacro contermina fonti,
Lethæos latices & sacra oblivia potat.

Quod Græcè esset πέρα τοῦ Ὠκεανοῦ. Ceterùm cur ibi Heroas constituat Hesiodus, ratio hæc est. Oceanum veteres causam aliquam statuebant τῆς ἀδίκου διαίτης, quæ justissima & facillima, καὶ μετὰ δικαιοσύνης, è terra petebatur priùs: postea cùm Oceanum πόρῳ οἰκείῳ tentarent, actum de justitia fuit. Atque hæc causa vera est, cur Hesiodus vitam illam, quam Homerus βίον ῥηΐστον vocat, ultra Oceanum esse voluerit, quòd nihil plus commercii cum Oceano & ejus præside Fortuna haberet. Hinc Pindarus, in multis Homeri & Hesiodi interpres, eleganter, ubi περὶ μακάρων & eorum νήσων agit, negat illis πόντιον ὕδωρ περὶ δίαιταν εἶναι. Quem locum in hanc sententiam & Theon adducit. Verba ejus sunt ad illum Arati, ubi Astræa describitur, & de sæculis agitur: Αὕτως δ' ἔζωον. χαλεπὴ δ' ἀπέκειτο θάλασσα. ἐπάγει τὰ ἐπιχείρεια ἦρχέ τι καὶ ἤρκεσε. καὶ Πίνδαρος, Οὐδὲ πόντιον ὕδωρ κενεὸν περὶ δίαιταν. Ubi legendum κενεὰν περὶ δίαιταν ex ipso Pindaro. Opponit κενεὰν δίαιταν Oceani, τῇ ῥηΐστῃ βιοτῇ. Quamvis nobis ipse Arati locus quoque usui esse potest, ubi hunc βίον ῥηΐστον describens Oceanum

Ὄλβιοι ἥρωες· τοῖσιν μελιηδέα καρπὸν
Τρὶς ἔτεος θάλλοντα φέρει ζείδωρος ἄρουρα.
Μηκέτ' ἔπειτ' ὤφειλον ἐγὼ πέμπτοισι μετεῖναι
Ἀνδράσιν, ἀλλ' ἢ πρόσθε θανεῖν ἢ ἔπειτα γενέσθαι.
Νῦν γὰρ δὴ γένος ἐστὶ σιδήρεον· οὐδέ ποτ' ἦμαρ
Παύσονται καμάτου καὶ οἰζύος, οὐδέ τι νύκτωρ
Φθειρόμενοι· χαλεπὰς δὲ θεοὶ δώσουσι μερίμνας.
Ἀλλ' ἔμπης καὶ τοῖσι μεμίξεται ἐσθλὰ κακοῖσιν.
Ζεὺς δ' ὀλέσει καὶ τοῦτο γένος μερόπων ἀνθρώπων,

---

num ab illis sejungit: Αὔτως δ' ἴξαον. χαλεπὴ δ' ἀπέκειτο θάλασσα, Καὶ βίον οὔπω νῆες ἀπόπροθεν ἠγίνεσκον, Ἀλλὰ βόες καὶ ἄροτρα. Sicut ante ἐπιθυμίαν & τὸ ἐπιθυμητικὸν, Oceanus ignotus erat, aut semotus: ita Heroum καὶ τῶν μακάρων animæ ultra Oceanum constituuntur, quòd extra ἐπιθυμίαν sint, qua qui carent ῥεῖα ζώοντες dicuntur. Veteres enim, teste Synesio, qui hunc Arati locum ἐν τῷ Περὶ προνοίας eleganter interpretatus est, justitiæ locum esse existimabant ἀπυδαλωθείσης γεωργίας, ναυτιλίας δὲ ἀπονοηθείσης. Hesiodus in hoc libro (nam in eo laboramus ut auctorem, præcipuéque mentem hujus libri interpretemur) injustitiæ pœnam constituit τὸν Ὠκεανὸν, tamquam necessarium, à quo etiam justos separat: quibus hoc præmium proponit, futurum, ut ne Oceano quidem opus habeant. Θάλλουσι δ' ἀγαθοῖσι διαμπερὲς, οὐδ' ἐπὶ νηῶν Νείσσονται, καρπὸν δὲ φέρει ζείδωρος ἄρουρα. Ipse Poëta cur Heroas suos παρ' Ὠκεανὸν constituat, causam satis ostendit, cùm addit, τοῖσιν μελιηδέα καρπὸν Τρὶς τοῦ ἔτους θάλλοντα φέρει ζείδωρος ἄρουρα. Terræ enim fructum, quem ῥᾴστην βίον vocant, Oceano opponit; sicut Horatius *paratas epulas*, ut alibi ostendimus, *mari & mercatura*. Poterat præterea epithetum βαθυδίνης grammaticos in officio continere, & eorum deprecari ambitionem, ne multa de voce Oceani dicerent, quæ nihil præter ostentationem nobis eorum detegunt, ut cùm de Horizonte & aliis. At Homerus, ex quo tam multa nugati sunt, simplicissimè locutus erat, cùm περὶ μακάρων νήσων dixerat. Ἀλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο λιγυπνείοντας ἀήτας Ὠκεανὸς ἀνίησιν. Duo enim significarat Poëta: primò secutus opinionem eorum, qui Oceanum patrem ventorum statuunt, pro diversis ejus partibus, sicut Herodotus fluvios τῶν αὐρῶν, id est, vaporum, qui ab aliis νεφέλαι dicuntur: unde Nilus ἀνίφελος à quodam dicitur. Secundò, ostendit situm eorum πρὸς δύσιν esse, quem ubique ex ventis designat: nec enim voce Zephyri ibi Poëta utitur κατὰ τὸ ἐπιπλέον, ut magistri loquuntur, & frustrà: vel, quod sæpè facit, ὡς τοιοῦτον φιλοῦν ἄνεμον μάλιστα, sed ut dixi. Notarunt jam olim etiam veteres Homeri interpretes toto hoc opere τὴν θάλασσαν καὶ τὸν Ὠκεανὸν Ἡσιόδῳ βλάσφημον εἶναι. Ceteri Poëtæ cùm Hesiodum

Felices heroës: his dulcem fructum
Ter quotannis florentem profert fœcunda tellus.
O utinam ego quinto non interessem
Hominum generi, sed aut mortuus esse priùs, aut postea natus!
Nunc enim genus est ferreum: neque unquam aut die
Quiescent à labore & miseria, aut nocte
Corrupti: graves verò Dii dabunt curas.
Sed tamen & hisce admiscebuntur bona malis.
Jupiter autem perdet etiam hoc genus variè loquentium homi- *(num;*

---

siodum & Homerum non benè percepissent, ipsum Ὠκεανὸν sedem beatorum statuerunt. Plato in Phædone τὸν Ὠκεανὸν τῷ Ἀχέροντι simpliciter opponit: quod spectasse videntur etiam ii, quos Patriarcha Photius notat scripsisse, τὴν εἰς ᾅδου κάθοδον περὶ τὸν Ὠκεανὸν γεγενῆσθαι τῷ Ὀδυσσεῖ, οὐ κατὰ τὴν Σικελίαν. ubi περὶ Hesiodico modo sumitur. *Heinsius.*

174. Μηκέτ' ἔπειτ' ὤφελλον ἐγὼ] Hunc locum eleganter expressit Valerius Cato:

Ergo quod Deus atque Heros, cur non minor ætas?
Infelix ego, non illo qui tempore natus,
Quâ facilis natura fuit: sors ô mea læva
Nascendi, miserúmque genus, & sera libido
Tanta mea, &c.

Opponit minorem ætatem, id est, τὸ πέμπτον γένος, θεοῖς καὶ ἥρωσι. Deos *ætatem auream* vocat: quia ætas illa τοὺς δαίμονας κατὰ λῆξιν constituit. *Facilem naturam* dixit, τὸν ῥᾷστον βίον. Legendum autem versu secundo, *Sors ô mea lenta Nascendi.* Ita planè mentem Hesiodi dat. *Heinsius.*

175. Ἢ ἔπειτα γενέσθαι] Hoc est, post quintam generationem, quasi sequentes meliores sint futuræ. *Guietus.*

176. Νῦν γὰρ δὴ γένος ἐστὶ σιδήρεον] Ætas igitur hæc proximè successerat Troïcæ. Quando autem hîc *ætatem* dicimus, intelligimus γένος, hoc est, *prolem* quamdam hominum, non intra triginta, aut triginta quinque annos, natorum, sed per majorem annorum numerum florentium. Ceterùm quid deterius habuerint Hesiodea tempora Troïcis, me nescire fateor. Præsentia, nimirum, dumtaxat mala sentimus, præteritorum obliti. *Clericus.*

176. Νῦν γὰρ δή] Τὸ νῦν hoc loco ex illis vocibus est, quæ sumi πλεοναστικῶς à Grammaticis dicuntur: tale est illud Homeri:

——— νῦν μὲν γάρ κεν ἕλοις πόλιν εὐρυάγυιαν.

Εὖτ᾽ ἂν γεινόμενοι πολιοκρόταφοι τελέθωσιν.
Οὐδὲ πατὴρ παίδεσσιν ὁμοίϊος, οὐδέ τι παῖδες,
Οὐδὲ ξεῖνος ξεινοδόκῳ, καὶ ἑταῖρος ἑταίρῳ,
Οὐδὲ κασίγνητος φίλος ἔσσεται, ὡς τὸ πάρος περ.
Αἶψα δὲ γηράσκοντας ἀτιμήσουσι τοκῆας.
Μέμψονται δ᾽ ἄρα τοὺς χαλεποῖς βάζοντ᾽ ἐπέεσσι
Σχέτλιοι, οὐδὲ θεῶν ὄπιν εἰδότες· οὐδὲ μὲν οἵ γε
Γηράντεσσι τοκεῦσιν ἀπὸ θρεπτήρια δοῖεν,
Χειροδίκαι. ἕτερος δ᾽ ἑτέρου πόλιν ἐξαλαπάξει·
Οὐδέ τις εὐόρκου χάρις ἔσσεται, οὔτε δικαίου,
Οὔτ᾽ ἀγαθοῦ. μᾶλλον δὲ κακῶν ῥεκτῆρα καὶ ὕβριν
Ἀνέρα τιμήσουσι. δίκη δ᾽ ἐν χερσὶ καὶ αἰδὼς
Οὐκ ἔσται. βλάψει δ᾽ ὁ κακὸς τὸν ἀρείονα φῶτα,

---

182. Οὐδὲ πατὴρ παίδεσσιν ὁμοίϊος] Ex his ferrei sæculi notatur infelicitas, in quo permolere alienas uxores vulgatum erat: contrà inter præcipuas felicitatis notas recenset *Hesiodus*, in sequentibus, similitudinem liberorum cum parentibus, ℣. 235. Quod habet Poëta, quia Veterum ea erat opinio, dissimiles parentibus partus pro non legitimis habendos, ut qui adulterii suspicionem moverent. Res manifesta fit ex hisce *Catulli* versibus, in Juliæ & Mallii Epithalamio:

Torquatus volo parvulus,
Matris è gremio suæ,
Porrigens teneras manus,
Dulce rideat ad patrem
Semihiante labello.
Sit suo SIMILIS patri
Mallio & facilè insciis
Noscitetur ab omnibus,
Et PUDICITIAM suæ
Matris indicet ore.

Sic & *Theocritus* in Encomio Ptolemæi:

Ἀστόργου δὲ γυναικὸς ἐπ᾽ ἀλλοτρίῳ νόος αἰεὶ,
Ῥηΐδιαι δὲ γοναὶ, τέκνα δ᾽ οὔποτ᾽ ἐοικότα πατρί:

Mulieris autem conjugali amore carentis in alieno viro semper est animus. Sed facilis cognitu est soboles, nec liberi umquam sunt similes patri. Ex paternis schedis. *Clericus.*

182. Οὐδέ τι παῖδες.] Hîc distinguendum videtur, & τελεία στιγμὴ ponenda post παῖδες. *Guietus.*

186. Βάζοντ᾽] Βάζοντι pro βάζοντες, ut ἆσσον ἰόντι Homero. Sed iste versus ὑπονοθεύεται. *Idem.*

187. Οὐδὲ

Quum vix nati canescant.
Neque pater cum liberis concordat, neque liberi cum patre,
Neque hospes cum hospite, neque amicus cum amico,
Neque frater amicus erit, ut antehac:
Celeriter verò senescentes contumelia afficient parentes.
Incusabunt autem illos molestis alloquentes verbis
Impii, neque Deorum vindictam veriti. neque hi sanè
Senibus parentibus educationis præmia reddent
Violenti. alter autem alterius civitatem diripiet.
Neque ulla pii gratia erit, neque justi,
Neque boni. magis verò maleficum & injurium
Virum colent. Justitia autem in manibus & pudor
Non erit. Lædétque malus meliorem virum,

---

187. Οὐδὲ θεῶν ὄπιν εἰδότες] *Neque Deorum ultionem veriti.* non, *oculum.* hoc est, pœnam quæ à tergo sequitur. Tibull. *Nesciat ultorem post caput esse Deum.* Σχέτλιος. à χέω, χετὸς, ἄχετος. item à χέτω, χέτλω, χετλὸς, χέτλιος, coërcendus, malus, miser. *Idem.*

189. Χειροδίκαι] Observarunt jam olim veteres commentatores in Homero & Hesiodo πάθος quoddam in compositis quibusdam ἀντικείμενον: quod directè cum simplicibus pugnat. Sic μέγας θυμὸς, τὸ πολὺ τῆς χόλης. cùm μεγάθυμος sit ὁ μεγαλόφρων in virtutibus, καὶ μεγαλόψυχος. Sic ὁ δίκην ἐν χερσὶν ἔχων est ὁ δίκαιος, χειροδίκης ὁ ἄδικος. Utrumque notavit vetus quidam magister olim ad Poëtam: Μέγας μὲν γὰρ θυμὸς, τὸ πολὺ τῆς χόλης. μεγάθυμος δὲ, ὁ μεγαλόφρων καὶ μεγαλόψυχος. οὕτω καὶ παρ' Ἡσιόδῳ διαφέρει ὁ χειροδίκης, καὶ ὁ ἐν χερσὶν ἔχων τὴν δίκην· χειροδίκης μὲν γὰρ συνθέτως ὁ βίαιος, καὶ οὐκ ἐν τοῖς νόμοις, ἀλλ' ἐν χερσὶ ταῖς ἑαυτοῦ, κείμενον ἔχων τὸ δίκαιον. δίκην δ' ἔχων ἐν χερσὶν, ὁ δίκαιος καὶ αἰεὶ πρὸ χειρῶν οἷον φέρων τὸ δίκαιον. Utrumque tamen pro altero poni potest, ut jam videbimus. *Heinsius.*

190. Οὐδέ τις εὐόρκου] Subintellige ἀνδρὸς. *Guietus.*

191. Ὕβριν pro ὑβριστὴν, quamvis possit excusari. *Scaliger.*

191. Ὕβριν] Ὕβρις ὁ ἄδικος, ὑβριστής. *Guietus.*

192. Δίκη δ' ἐν χερσὶ καὶ αἰδὼς Οὐκ ἔσται] Distingui hoc modo etiam aliâ ratione & contrariâ potest. μᾶλλον δὲ κακῶν ῥεκτῆρα καὶ ὕβριν Ἀνέρα τιμήσουσι. δίκη δ' ἐν χερσὶ, καὶ αἰδὼς Οὐκ ἔσται. Illud autem δίκη δ' ἐν χερσὶ, tum eadem ratione dicetur, quâ χειροδίκαι infrà dicuntur οἱ ἄδικοι. Sic nunc δίκη δ' ἐν χερσὶν ἔσται, est, ἄδικοι ἔσονται). Nam idem illud πάθος significationis contrariæ in simplicibus esse potest, quod in composito. Euripides Bacchis χειρῶν δίκην dixit τὴν βίαν, καὶ τὸ βίαιον. Καὶ τὴν μὲν ἂν προσειδὲς, εὔδηλον πέρι Μυκηνίδην ἔχουσαν ἐν χερῶν δίκῃ. *Heinsius.*

194. Ἐκ-

Μύθοισι σκολιοῖς ἐνέπων, ἐπὶ δ' ὅρκον ὀμεῖται·
Ζῆλος δ' ἀνθρώποισιν ὀϊζυροῖσιν ἅπασιν
Δυσκέλαδος, κακόχαρτος ὁμαρτήσει στυγερώπης.
Καὶ τότε δὴ πρὸς Ὄλυμπον ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης
Λευκοῖσιν φαρέεσσι καλυψαμένω χρόα καλὸν,
Ἀθανάτων μετὰ φῦλ' ἴτην, προλιπόντ' ἀνθρώπους,
Αἰδὼς καὶ Νέμεσις. τὰ δὲ λείψεται ἄλγεα λυγρὰ
Θνητοῖς ἀνθρώποισι. κακοῦ δ' οὐκ ἔσσεται ἀλκή.
Νῦν δ' αἶνον βασιλεῦσ' ἐρέω φρονέουσι καὶ αὐτοῖς.
Ὧδ' ἴρηξ προσέειπεν ἀηδόνα ποικιλόδειρον,
Ὕψι μάλ' ἐν νεφέεσσι φέρων ὀνύχεσσι μεμαρπώς.
Ἡ δ' ἐλεὸν, γναμπτοῖσι πεπαρμένη ἀμφ' ὀνύχεσσι,
Μύρετο. τὴν δ' ὅγ' ἐπικρατέως πρὸς μῦθον ἔειπε·
Δαιμονίη, τί λέληκας; ἔχει νύ σε πολλὸν ἀρείων.
Τῇδ' εἶς, ᾗ σ' ἂν ἐγώ περ ἄγω, καὶ ἀοιδὸν ἐοῦσαν.
Δεῖπνον δ' αἴκ' ἐθέλω ποιήσομαι, ἠὲ μεθήσω.
Ἄφρων δ' ὅς κ' ἐθέλοι πρὸς κρείσσονας ἀντιφερίζειν·
Νίκης τε στέρεται, πρός τ' αἴσχεσιν ἄλγεα πάσχει.
Ὣς ἔφατ' ὠκυπέτης ἴρηξ, τανυσίπτερος ὄρνις.
Ὦ Πέρση, σὺ δ' ἄκουε δίκης, μηδ' ὕβριν ὄφελλε.
Ὕβρις γάρ τε κακὴ δειλῷ βροτῷ. οὐδὲ μὲν ἐσθλὸς
Ῥηϊδίως φερέμεν δύναται, βαρύθει δέ θ' ὑπ' αὐτῆς,

---

194. Ἐνέπων] Appellans, incessens, increpans, ἐνίπτων. ἐπὶ δ' ὅρκον ὀμεῖται, hoc est, ἐπομεῖται ὅρκον. τμῆσις. *Guietus.*

196. Δυσκέλαδος] Κακὰς φήμας ἐγείρων, malos rumores. alias *raucus.* malè expos. *Idem.*

199. Ἴτην] Abibant, ut inferiùs, λείψεται. *Idem.*

200. Νέμεσις] Vide dicta ad Theogoniæ ỳ. 223. Hæc est altera illa Nemesis, quæ homines, non secùs ac pudor, ad virtutem incitabat. Propriè est νέμεσις, *justa vituperatio*, quo sensu sæpè, apud *Homerum*, occurrit, ut animadvertit *Eustathius*; cujus vituperationis metu, à delinquendo abstinemus. Ideò cum Pudore conjungitur hîc ab *Hesiodo*. Quare idem Grammaticus observavit ὅτι ἡ Νέμεσις πρὸς τὴν Αἰδῶ ὡς πρός τι λέγεται, Αἰδώς τε γὰρ ἡ διὰ τὴν Νέμεσιν γινομένη ἐπιστροφή, Νέμεσις δὲ ἡ μέμψις ἔκ τινος ὃν αἰδούμεθα γινομένη: *Nemesin esse correlatam ad Pudorem; Pudor enim est attentio orta propter Nemesin,* (seu *Castigationem*) *Nemesis verò vituperatio ab aliquo quem reveremur profecta.*

Verbis injustis alloquens, pejerabit verò.
Livor autem homines miseros omnes
Malos rumores spargens, malis gaudens comitabitur inviso vultu.
Tum demum ad cœlum à terra spatiosa,
Candidis vestibus tectæ corpus pulcrum,
Ad Deos ibant, relictis hominibus,
Pudor & Nemesis. relinquentur autem dolores graves
Mortalibus hominibus. mali verò non erit remedium.
Sed nunc fabulam regibus narrabo quamvis ipsi sapiant.
Sic accipiter affatus est lusciniam canoram,
Altè in nubibus ferens unguibus correptam.
Illa verò miserè, curvis confixa unguibus,
Lugebat: eam autem ille imperiosè compellavit.
Infelix, quid strepis? habet te multò fortior.
Hac vadis, quà te duco, licèt sis cantatrix.
Utrum verò libet, vel epulabor te, vel dimittam.
Imprudens autem, quicumque voluerit cum potentioribus contendere:
Quippe victoria privatur, & præter convicia dolores patitur.
Sic ait velox accipiter, latis alis prædita avis.
O Persa, tu verò cole justitiam, neque injuriam fove.
Injuria enim perniciosa est tenui homini. nam nec dives
Facilè ferre eam potest, gravatúrque ab illa,

---

profecta. Loca *Eustathii* indicabit Index Romanus. Hanc Nemesin, pro more suo, προσωποπεποίηκεν *Hesiodus.* Altera Nemesis fuit Dea Justitiæ præses, quæ peccata plectere putabatur & quam descripsit *Ammianus Marcellinus* Lib. XIV. C. II. ad quem vide Interpretes, ut & ad Act. XXVIII. 4. *Clericus.*

203. Ποικιλόδειρον] *Collo variegatam.* vulgò *canoram. Guietus.*

205. Πεπαρμένη ἀμφ' ὀνύχεσσι] Ἀμφιπεπαρμένη ὀνύχεσσιν. *Idem.*

207. Δαιμονίη τί λέληκας] Α δαίμων, δαίμονος ἡ τύχη, δαιμόνιος, infortunatus, infelix, Interdum fortunatus, beatus, ut Il. β. τί λέληκας;] *quid strides?* verf. seq. τῇδ' εἶς] Hac ibis. *Idem.*

214. Ὕβρις γάρ τε κακὴ] Τὸ χεῖρον τῇ ὕβρει. vid. Tzetz. *Guietus.*

216. Ἑτέρηφι] Φι adnexum est hîc recto casui, cùm proprium sit obliquorum. *Scaliger.*

Ἐγκύρσας ἄτῃσιν· ὁδὸς δ' ἑτέρηφι παρελθεῖν
Κρείσσων ἐς τὰ δίκαια· δίκη δ' ὑπὲρ ὕβρεος ἴσχει,
Ἐς τέλος ἐξελθοῦσα· παθὼν δέ τε νήπιος ἔγνω.
Αὐτίκα γὰρ τρέχει Ὅρκος ἅμα σκολιῇσι δίκῃσιν.
Τῆς δὲ Δίκης ῥόθος ἑλκομένης ᾗ κ' ἄνδρες ἄγωσι
Δωροφάγοι, σκολιαῖς δὲ δίκαις κρίνωσι θέμιστας.
Ἡ δ' ἕπεται κλαίουσα πόλιν τε καὶ ἤθεα λαῶν,
Ἠέρα ἑσσαμένη, κακὸν ἀνθρώποισι φέρουσα,
Οἵ τέ μιν ἐξελάσωσι, καὶ οὐκ ἰθεῖαν ἔνειμαν.
Οἳ δὲ δίκας ξείνοισι καὶ ἐνδήμοισι διδοῦσιν
Ἰθείας, καὶ μή τι παρεκβαίνουσι δικαίου,
Τοῖσι τέθηλε πόλις, λαοὶ δ' ἀνθεῦσιν ἐν αὐτῇ.
Εἰρήνη δ' ἀνὰ γῆν κουροτρόφος, οὐδέ ποτ' αὐτοῖς
Ἀργαλέον πόλεμον τεκμαίρεται εὐρύοπα Ζεύς,

---

216. Ἑτέρηφι παρελθεῖν] Καθ' ἑτέραν μερίδα. ordo, ὁδὸς δὲ τοῦ παρελθεῖν εἰς τὰ δίκαια κρείσσων. Vel sic, ἑτέρηφι δὲ ἡ ὁδὸς τοῦ π. ἑτέρηφι ex alia parte. *Idem.*

217. Ὑπὲρ ὕβρεος ἴσχει] Ὑπερέχει. *Idem.*

219. Ὅρκος] An ἡ ἐπιορκία, ut Heinsius? an ἡ τῆς ἐπιορκίας τιμωρία, ut Proclus? *Idem.*

219. Ὅρκος] Hîc Ὅρκος est Numen, quod præesse finxit *Hesiodus* religioni jurisjurandi, & de quo Theogoniæ ℣. 231. Sed quare injusta judicia comitari, & quidem curriculo, dicitur hoc Numen? Nimirum, ut perjuros judices plectat, quemadmodum ex superioribus & sequentibus liquet. Eodem sensu, Justitia dicitur ἕπεσθαι, sequi populos & urbes de quibus pœnas sumit, ℣. 222. Vide & *Hieroclem* in 2. ℣. Pythagoricorum Carminum. Similis fictio adhibetur in insigni Oraculo Pythiæ, quod exstat apud *Herodotum* Lib. VI. c. 86. dignúmque est quod hîc adscribatur:

Γλαῦκ' Ἐπικυδείδη, τὸ μὲν αὐτίκα κέρδιον οὕτω
Ὅρκῳ νικῆσαι, καὶ χρήματα ληΐσσασθαι·
Ὄμνυ'· ἐπεὶ θάνατός γε καὶ εὔορκον μένει ἄνδρα.
Ἀλλ' Ὅρκου πάϊς ἐστὶν ἀνώνυμος, οὐδ' ἔπι χεῖρες
Οὐδὲ πόδες. κραιπνὸς δὲ μετέρχεται, εἰσόκε πᾶσαν
Συμμάρψας ὀλέσῃ γενεὴν, καὶ οἶκον ἅπαντα.

Glauce fili Epicydidis, in præsentia quidem satius sic jurejurando vincere, & pecunias prædari. Jura, quandoquidem mors etiam in jurejurando religiosum virum manet. Sed jurisjurandi filius est qui nomine caret,

neque

Quoties in damna incidit. Via verò altera perveniendi
Melior ad justa: Justitia enim injuriam vincit
Ad finem progressa: stultus verò malo suo discit.
Continuo enim cursu sequitur Jurisjurandi Deus injusta judicia.
Justitiæ verò fremitus tractæ quocumque viri duxerint
Donis corrupti, pravis postquàm sententiis deciderunt res.
Hæc verò sequitur deflens urbémque & sedes populorum,
Aëre induta, malum hominibus aaferens,
Quíque ipsam expellere solent, neque rectam ferunt sententiam.
At qui jura tam peregrinis quàm civibus reddunt
Recta, neque à justo quidquam exorbitant,
Iis floret urbs, populíque florent in illa;
Pax verò per terram alma, neque umquam illis
Molestum bellum immittit latè cernens Jupiter,

---

neque ei adsunt manus, neque pedes; celer tamen consequitur, donec universam correptam sobolem perdiderit, & totam domum. Clericus.

220. Τῆς δὲ Δίκης ῥόθος] Supple γίνεται. Ῥόθος, hoc est, ἦχος, θόρυβος, turba. *Guietus.*

222. Ἥθεα] Scribendum videtur: πόλις κατὰ, κ' ἤθεα λαῶν, infrà: v. 281. Εἰ γάρ τις κ' ἐθέλῃ τὰ δίκαι' ἀγορεύειν. *Idem.*

227. Τοῖσι τέθηλε πόλις] Cùm hisce temporibus immortalitas animi crederetur, mirum est, in recensione pœnarum & præmiorum, alterius vitæ nullam mentionem fieri. Quod & apud *Homerum*, non uno loco, videre est. Perpaucos enim in inferis pœnas dare fingit, propter insignia scelera; Elysios verò campos implet non bonis, sed celebribus viris, quales Heroës Troïcorum temporum latrociniis quàm virtutibus clariores. *Clericus.*

228. Εἰρήνη δ' ἀνὰ γῆν κυροτρόφος.] Subintellige ἐςί. *Guietus.*

229. Τεκμαίρεται] Meditatur, molitur. Vett. glossæ in notis Heinsii: τεκμαίρομαι παρ' Ὁμήρῳ τὸ τελειῶ, παρ' Ἡσιόδῳ δὲ τὸ βουλεύω. Sic vers. 237. τοῖς δὲ δίκην Κρονίδης τεκμαίρεται. hoc est, βουλεύει meditatur ut sup. molitur. vulgò: *parat.* Idem.

229. Ἀργαλέον πόλεμον τεκμαίρεται] Hesiodus voce τεκμαίρεσθαι utitur de Diis, sicut Aristophanes voce ἐπιβουλεύσασθαι. Pluto:

Ἀτὰρ διὰ τί γε ταῦτα ἐπιβουλεύεται ποιεῖν ἡμᾶς;

Loquitur ibi de Jove Carrio, sicut hîc Hesiodus: quamobrem frustrà non fuerunt antiquorum glossæ, nescio quæ: quæ nos monent, τεκμαίρομαι παρ' Ὁμήρῳ τὸ τελειῶ, παρ' Ἡσιόδῳ δὲ τὸ βουλεύω: quòd Comicus ἐπιβουλεύσασθαι dixit. Ceterùm, quod notabunt utriusque Poëtæ

Οὐδέ ποτ' ἰθυδίκαισι μετ' ἀνδράσι λιμὸς ὀπηδεῖ,
Οὐδ' ἄτη· θαλίης δὲ μεμηλότα ἔργα νέμονται.
Τοῖσι φέρει μὲν γαῖα πολὺν βίον· οὔρεσι δὲ δρῦς
Ἄκρη μέν τε φέρει βαλάνους, μέσση δὲ μελίσσας·
Εἰροπόκοι δ' ὄϊες μαλλοῖς καταβεβρίθασι·
Τίκτουσιν δὲ γυναῖκες ἐοικότα τέκνα γονεῦσιν.
Θάλλουσιν δ' ἀγαθοῖσι διαμπερές· οὐδ' ἐπὶ νηῶν
Νείσονται· καρπὸν δὲ φέρει ζείδωρος ἄρουρα.
Οἷς δ' ὕβρις τε μέμηλε κακὴ, καὶ σχέτλια ἔργα,
Τοῖσδε δίκην Κρονίδης τεκμαίρεται εὐρύοπα Ζεύς.
Πολλάκι καὶ ξύμπασα πόλις κακοῦ ἀνδρὸς ἀπηύρα
Ὅστις ἀλιτραίνει, καὶ ἀτάσθαλα μηχανάαται.
Τοῖσιν δ' οὐρανόθεν μέγ' ἐπήγαγε πῆμα Κρονίων,
Λιμὸν ὁμοῦ καὶ λοιμόν. ἀποφθινύθουσι δὲ λαοί.
Οὐδὲ γυναῖκες τίκτουσιν· μινύθουσι δὲ οἶκοι,
Ζηνὸς φραδμοσύνῃσιν Ὀλυμπίου. ἄλλοτε δ' αὖτε
Ἢ τῶν γε στρατὸν εὐρὺν ἀπώλεσεν, ἢ τό γε τεῖχος,
Ἢ νέας ἐν πόντῳ Κρονίδης ἀποτίννυται αὐτῶν.
Ὦ βασιλεῖς, ὑμεῖς δὲ καταφράζεσθε καὶ αὐτοὶ
Τήνδε δίκην. ἐγγὺς γὰρ ἐν ἀνθρώποισιν ἐόντες
Ἀθάνατοι λεύσσουσιν, ὅσοι σκολιῇσι δίκῃσι
Ἀλλήλους τρίβουσι, θεῶν ὄπιν οὐκ ἀλέγοντες.
Τρὶς γὰρ μύριοι εἰσὶν ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
Ἀθάνατοι Ζηνὸς, φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων·

---

studiosi, vel ex hoc Homerum apparet Hesiodo nostro priorem, cui τὸ τεκμαίρεσθαι est τὸ τελειοῦν: antiqua enim lingua τέκμαρ ita in usu erat. Philosophus Rhetor. 1. τὸ γὰρ τέκμαρ καὶ πέρας ταὐτόν ἐστι κατὰ τὴν ἀρχαίαν γλῶτταν. *Heinsius.*

231. Θαλίης δὲ μεμηλότα ἔργα νέμονται] An μεμηλότες? Sic placet Heinsio, & mihi. θαλίης μεμηλότες, οἱ πλούτου μεμηλότες, πολέμου μεμηλότες, hoc est, πλούσιοι, πολεμικοί. *Guietus.*

240. Πολλάκι καὶ ξύμπασα πόλις] Si dicerent Poëtæ urbem dare pœnas, eo quòd viri unius scelera aut pravos mores probet, vel certè ferat, cùm nec probare, nec ferre deberet; nihil esset cur eos de Numinis justitia malè sensisse quereremur. Qui enim probat, aut facilè patitur scelus, haud melior est eo, à quo perpetratur. Sed cùm immeritos dare pœnas peccatorum alienorum volunt, tum verò Deo injustitiam

Nec unquam justos infestat homines fames,
Neque noxa: convivia autem celebrant.
Fert quippe iis terra multum victum: in montibus verò quercus
Summa quidem fert glandes, media verò apes:
Lanigeræ autem oves velleribus onustæ sunt:
Pariunt verò mulieres similes parentibus liberos:
Floréntque bonis perpetuò: neque navibus
Iter faciunt: fructum verò profert fœcundus ager.
Quibus autem injuria perniciosa curæ est, praváque opera,
Iis pœnam Saturnius parat latè cernens Jupiter.
Sæpéque universa civitas malum ob virum punitur,
Qui peccat, & iniqua machinatur.
Illis autem cœlitus magnum importare solet malum Saturnius,
Famem simul & pestem; intereunt verò populi;
Neque mulieres pariunt; intereunt familiæ,
Jovis Olympii consilio. interdum verò rursus
Aut horum exercitum ingentem perdidit, aut murum,
Aut naves in ponto Saturnius punit illorum.
O reges, vos autem considerate etiam ipsi
Pœnam hanc. propè enim inter homines versantes
Dii vident, quotquot pravis judiciis
Se mutuò atterunt, Deorum vindictam non curantes.
Ter enim decies mille sunt, in terra multorum altrice,
Dii Jovis custodes mortalium hominum:

---

injustitiam apertè adscribunt. Quamobrem à Philosophis meritò damnantur. Hæc quoque Theologos oportet diligenter ad animum revocare. *Clericus.*

244. *Οὐδὲ γυναῖκες τίκτουσι*] Vide exemplum Gen. XX, 17. Adi & *Callimachum* Hymno in Dianam ℣. 127. & notata ab Illustriss. Viro *Ezech. Spanhemio.* Clericus.

249. Τὴν δὲ δίκην] Hanc litem meam, non ut interpp. *Hanc justitiam.* Sic suprà v. 39. οἳ τήνδε δίκην ἐθέλουσι δικάσσαι. Sic Tzetzes. Et inferiùs 269: Τὴν δὲ δίκην πόλις. meam litem. *Guietus.*

252. Τρὶς γὰρ μύριοι] Vide not. ad Theogon. ℣ℳ. 187. & 215. Invehitur in hunc locum *Clemens Alexandrinus*, in Admonitione ad Gentes; sed ita ut liqueat *Hesiodi* integrum locum ei præ oculis non fuisse. *Clericus.*

254. Οἱ

Οἵ ῥα φυλάσσουσίν τε δίκας καὶ σχέτλια ἔργα,
Ἠέρα ἑσσάμενοι, πάντη φοιτῶντες ἐπ' αἶαν.
Ἡ δέ τε παρθένος ἐστὶ Δίκη, Διὸς ἐκγεγαυῖα,
Κυδρή τ' αἰδοίη τε θεοῖς οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
Καί ῥ' ὁπότ' ἄν τίς μιν βλάπτῃ σκολιῶς ὀνοτάζων,
Αὐτίκα πὰρ Διῒ πατρὶ καθεζομένη Κρονίωνι,
Γηρύετ' ἀνθρώπων ἄδικον νόον· ὄφρ' ἀποτίσῃ
Δῆμος ἀτασθαλίας βασιλήων, οἳ λυγρὰ νοεῦντες
Ἄλλῃ παρκλίνουσι δίκας, σκολιῶς ἐνέποντες.
Ταῦτα φυλασσόμενοι, βασιλῆες, ἰθύνετε μύθους,
Δωροφάγοι, σκολιῶν δὲ δικῶν ἐπιπάγχυ λάθεσθε.
Οἷ αὐτῷ κακὰ τεύχει ἀνὴρ ἄλλῳ κακὰ τεύχων·
Ἡ δὲ κακὴ βουλὴ τῷ βουλεύσαντι κακίστη.
Πάντα ἰδὼν Διὸς ὀφθαλμὸς, καὶ πάντα νοήσας,

---

254. Οἵ ῥα φυλάσσουσιν] Sup. ℣. 124. *Guietus.*

258. Ὀνοτάζων] Ab ὀνέω ὀνοσὸς & ὀνοτὸς, apud Apoll. Rhod. ὀνοτὸς, ὀνοτάζω, vitupero, contemno. *Guietus.*

260. Γηρύετ' ἀνθρώπων] Clamat, loquitur, vulgò conqueritur. *Guietus.*

260. Ὄφρ' ἀποτίσῃ Δῆμος ἀτασθαλίας βασιλήων] Vide ad ℣. 240. Si ipsa Justitiæ Dea præses efficit ut *quidquid delirant Reges plectuntur Achivi*, quamvis improbent ac vitent vitia ac delicta Regum, ubi erit Justitia? *Clericus.*

264. Ἐπιπάγχυ λάθεσθε] Ἐπὶ πάγχυ λάθεσθε. Τμῆσις pro ἐπιλάθεσθε πάγχυ. *Guietus.*

265. Οἷ αὐτῷ κακὰ τεύχει ἀνὴρ] Hos duos versus cohærere rectè observavit *Heinsius*; sed in eo peccat quòd βουλὼ pro ἐπιβουλῇ, *insidiis*, accipi debere contendit, quamvis nullâ id auctoritate firmare possit. Rem optimè intellexit *A. Gellius* Lib. IV. c. 5. quamquam ei inequitat vir doctus. In Senario: *malum consilium consultori pessimum est*, vocem *consultor* esse eum qui consilium dat, nemo non videt, ut in hisce Marii verbis, apud *Sallustium* in Bello Jugurthino: *egomet in agmine, in prælio, consultor idem & socius periculi adero.* Ex Patris schedis. *Clericus.*

266. Ἡ δὲ κακὴ βουλὴ] Hos septem versus, nimirum, hunc, & sex illum sequentes, teste Proclo, Plutarchus rejiciebat, cui facilè assentior. *Guietus.*

266. Ἡ δὲ κακὴ βουλὴ] Particula δὲ ponitur pro καὶ, ut Iliad. A.

Εἰ δὲ σὺ καρτερός ἐσσι θεὰ δέ σε γείνατο μήτηρ.

Si

Qui judicia observant, & prava opera,
Aëre induti, passim oberrantes per terram.
Virgo autem est Justitia, Jove prognata,
Augusta & veneranda Diis qui cœlum habent.
Et certè, cùm quis illam lædat impiè contumeliâ afficiens,
Statim apud Jovem patrem considens Saturnium,
Queritur hominum iniquitatem: ut luat
Populus peccata regum, qui prava cogitantes
Aliò inflectunt jus, injustè sententiam pronunciantes.
Hæc caventes, ô reges, corrigite ea quæ dicitis,
Donivori, injustorúmque judiciorum prorsus obliviscamini.
Sibi ipsi mala fabricatur vir alii mala fabricans:
Malúmque consilium consultori pessimum.
Omnia videns Jovis oculus, omniáque intelligens,

Si præstantior es, téque peperit Dea mater; ubi posterius δὲ est pro καί. *Ex Patris schedis.* Clericus.

266. Ἡ δὲ κακὴ βουλή] Malè hunc versum veteres plerique & recentiores acceperunt partim; partim supinè interpretati sunt. Cohæret enim cum præcedente, quem ad hujus intellectum adhibere debuerant. Inter eos est Gellius, ubi de Historia Hetruscorum Aruspicum, ex Annal. maximorum lib. xi. & Verrii Flacci lib. 1. agit: nisi quòd illud ambiguum sit, & utroque modo accipi possit. Ceterùm minimè exprimitur istâ interpretatione quod Hesiodus voluit; *Malum consilium consultori pessimum.* ἡ κακὴ βουλὴ, est, ἡ ἐπιβουλή. ὁ βουλεύσας, est, ὁ ἐπιβουλεύσας, hoc est, quod in proximè præcedenti versu fuit ὁ κακὰ τεύχων. Germanum sensum eumdémque planè hi duo versus habent. Posterior à priore divulsus fuit maléque usurpatus. Nam nec τὸ *consultor*, nec τὸ *consulens*, quod alii, vocem βουλεύσαντι exprimere potest. Reddendum igitur erat: *Insidiæ insidiatori pessimæ*; vel, *Malum consilium ei qui concepit pessimum.* Heinsius.

267. Πάντα ἰδὼν Διὸς ὀφθαλμὸς] In Hieroglyphicis Ægyptiorum, oculus τὴν δίκην significabat, teste Siculo Diodoro, vel τῆς δίκης τηρητήν. Nec apud Hesiodum aliter: apud quem veteres etiam vocem Διὸς numquam in hoc libro propriè accipi notarunt, quod valdè ea confirmat, de quibus nos in Introductione disputavimus. Theon Διὸς ὀφθαλμὸν τὸν ἥλιον interpretatus est. Ἡσίοδος, inquit, Πάντα ἰδὼν Διὸς ὀφθαλμός. τὸν ἥλιον οὕτω καλῶν. Sed tales delicias Grammaticis relinquamus. *Heinsius.*

270. Νῦν

Καί νυ τάδ', αἴκ' ἐθέλῃσ', ἐπιδέρκεται· οὐδέ ἑ λήθει
Οἵην δὴ καὶ τήνδε δίκην πόλις ἐντὸς ἐέργει.
Νῦν δ' ἐγὼ μήτ' αὐτὸς ἐν ἀνθρώποισι δίκαιος
Εἴην, μήτ' ἐμὸς υἱός. ἐπεὶ κακὸν ἄνδρα δίκαιον
Ἔμμεναι, εἰ μείζω γε δίκην ἀδικώτερος ἕξει.
Ἀλλὰ τάγ' οὔπω ἔολπα τελεῖν Δία τερπικέραυνον.
Ὦ Πέρση, σὺ δὲ ταῦτα μετὰ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν,
Καί νυ δίκης ἐπάκουε, βίης δ' ἐπιλήθεο πάμπαν.
Τόνδε γὰρ ἀνθρώποισι νόμον διέταξε Κρονίων.
Ἰχθύσι μὲν καὶ θηρσὶ καὶ οἰωνοῖς πετεηνοῖς,
Ἔσθειν ἀλλήλους, ἐπεὶ οὐ δίκη ἐστὶν ἐπ' αὐτοῖς.
Ἀνθρώποισι δ' ἔδωκε δίκην, ἣ πολλὸν ἀρίστη
Γίνεται. εἰ γάρ τις κ' ἐθέλῃ τὰ δίκαι' ἀγορεύειν

---

270. Νῦν δ' ἐγὼ μήτ' αὐτὸς &c.] Virum optimum non fuisse *Hesiodum*, si modò dicti hujus sui memor fuerit, intelliget quisquis secum animo reputabit virtutem, in hisce terris, numquam fuisse vitio beatiorem, si omnia expendantur; imò verò semper fuisse gravissimas querelas de infelicitate bonorum. Non satis ergo cautè faciebat, qui virtutem suam pendere volebat ex felicitate, quam in hac vita à Numine exspectaret, & quam perpauci consequuntur. *Clericus.*

273. Ἀλλὰ τάγ' οὔπω] Ut, scilicet, injustus litem vincat. *Guietus.*

274. Ἰχθύσι μὲν καὶ θηρσὶ] Sine dubio Varro ex hoc loco mutuatus est versus istos:

Naturâ hominis omnia sunt paria,
Qui pote plus urget, piscis ut sæpè minutos
Magnus comest, ut aves enicat accipiter. Scaliger.

276. Τὸν δὲ γὰρ ἀνθρώποισι νόμον διέταξε Κρονίων] *Josephus* Lib. II. contra *Apionem*, p. 1070. negat olim fuisse notum *nomen legis*, apud Græcos, eò quòd, apud *Homerum*, non exstaret vox νόμος, sed suppar ei *Hesiodus* ostendit hominem falli, & os sublitum ei fuisse à Græculo quopiam, à quo hoc acceperat argumentum. Verba ejus sunt μηδὲ αὐτὸ τοὔνομα πάλαι ἐγινώσκετο παρὰ τοῖς Ἕλλησι· καὶ μάρτυς Ὅμηρος οὐδαμοῦ τῆς ποιήσεως αὐτῷ χρησάμενος: *ne nomen quidem* (legis) *olim notum erat apud Græcos. Testis Homerus, qui nusquam in suis poëmatibus eo usus est.* Verùm casu contigit eam vocem non adhiberi ab *Homero*, qui sanè integram Linguam Græcam suis versibus non est complexus: quemadmodum in *Cicerone* desunt voces, quæ in ejusdem ætatis optimis Scriptoribus sæpè leguntur. *Leges* porrò *Jovis* dictæ

Et hæc (siquidem vult) inspicit: neque illi latet
Qualenam hoc quoque judicium civitas intus exerceat.
Ego porrò nec ipse nunc inter homines justus
Sim, nec meus filius: quando malum est justum
Esse, siquidem plus juris injustior habebit.
Sed hæc nondum arbitror facturum Jovem fulmine gaudentem.
O Persa, ceterùm tu hæc in animo tuo repone,
Et justitiæ quidem obtempera, violentiæ verò obliviscere prorsus.
Námque hanc hominibus legem posuit Saturnius.
Piscibus quidem & feris & avibus volucribus,
Se mutuò ut devorent, quandoquidem justitia carent.
Hominibus autem dedit justitiam, quæ multò optima
Est. Si quis enim velit vera in publico dicere

---

ctæ videntur antiquissimæ consuetudines, quarum auctor, propter vetustatem, ignorabatur. Sic apud *Sophoclem* Antigone ✝. 455. quæ, spreto Creontis edicto, Polynicen fratrem sepeliverat, quærentem Creontem cur id facere ausa esset, alloquitur ✝. 455. & seqq.

> Οὐ γάρ τι μοι Ζεὺς ἦν ὁ κηρύξας τάδε,
> Οὐδ' ἡ ξυνοικος τῶν κάτω θεῶν Δίκη,
> Οἳ τούσδ' ἐν ἀνθρώποισιν ὥρισαν νόμους.
> Οὐδὲ σθένειν τοσοῦτον ᾠόμην τὰ σὰ
> Κηρύγμαθ', ὥστ' ἄγραπτα κἀσφαλῆ θεῶν
> Νόμιμα δύνασθαι θνητὸν ὄντ' ὑπερδραμεῖν.
> Οὐ γάρ τι νῦν γε κἀχθὲς, ἀλλ' ἀεί ποτε
> Ζῇ ταῦτα, κοὐδεὶς οἶδεν ἐξ ὅτου φάνη.
> Τούτων ἐγὼ οὐκ ἔμελλον, ἀνδρὸς οὐδενὸς
> Φρόνημα δείσασ', ἐν θεοῖσι τὴν δίκην
> Δώσειν.

Neque enim Jupiter erat, qui mihi hæc edixerat, neque Justitia, quæ habitat cum Diis inferis; qui hasce leges hominibus præscripserunt. Neque posse tantùm putabam tua edicta, ut non scripta & certa Deorum jura posset mortalis violare. Non enim nunc demum & heri, sed semper vigent, nec quisquam novit unde edita sint. Horum ego causâ, hominis cujusquam animum timens, non debui apud Deos pœnas dare. Clericus.

278. Ἐπεὶ οὐ δίκη ἔστιν ἐν αὐτοῖς] Superiùs ἔταξε νόμον. *Guietus.*

280. Εἰ γάρ τις κ' ἐθέλῃ τὰ δίκαι' ἀγορεύειν Γινώσκων] Ordo εἰ γάρ τις γινώσκων τὰ δίκαια ἐθέλῃ ἀγορεύειν. Anastrophe. *Idem.*

281. Ὄλ-

Γινώσκων, τῷ μέν τ' ὄλβον διδοῖ εὐρύοπα Ζεύς·
Ὃς δέ κε μαρτυρίῃσιν ἑκὼν ἐπίορκον ὀμόσσας
Ψεύσεται, ἐν δὲ δίκην βλάψας, νήκεστον ἀασθῇ,
Τοῦ δέ τ' ἀμαυροτέρη γενεὴ μετόπισθε λέλειπται·
Ἀνδρὸς δ' εὐόρκου γενεὴ μετόπισθεν ἀμείνων.
Σοὶ δ' ἐγὼ ἐσθλὰ νοέων ἐρέω, μέγα νήπιε Πέρση.
Τὴν μέν τοι κακότητα καὶ ἰλαδὸν ἐστιν ἑλέσθαι
Ῥηϊδίως. ὀλίγη μὲν ὁδός, μάλα δ' ἐγγύθι ναίει.
Τῆς δ' ἀρετῆς ἱδρῶτα θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν
Ἀθάνατοι. μακρὸς δὲ καὶ ὄρθιος οἶμος ἐπ' αὐτὴν,
Καὶ τρηχὺς τὸ πρῶτον· ἐπὴν δ' εἰς ἄκρον ἵκηαι,
Ῥηϊδίη δ' ἤπειτα πέλει, χαλεπή περ ἐοῦσα.
Οὗτος μὲν πανάριστος ὃς αὐτὸς πάντα νοήσει,

---

281. Ὄλβον διδοῖ εὐρύοπα Ζεὺς] Ut negari nequit quin interdum ὄλβιοι fuerint, qui justiorem ceteris vitam agebant: sic nemo vereatur affirmare non minùs frequenter homines malos feliciores bonis fuisse. Mala & bona, scilicèt, hujus vitæ nec irascentis nec faventis Numinis indicia sunt, cùm promiscuè in quosvis effunduntur; quod multis locis Veterum probare liceret, nisi res experientiâ quotidianâ sat liqueret. Itaque Poëtæ nostri pollicitationes & minæ non sunt magni faciendæ. Ad alteram dumtaxat respiciendum vitam, ut monuerunt Philosophi & Poëtæ recentiores. *Clericus.*

282. Μαρτυρίῃσιν ἑκὼν] An μαρτυρίῃσιν εἴκων, ut εἴκων θυμῷ, hoc est, cedens testimoniis. Cedere autem testimoniis erit favere testimoniis, seu in favorem alicujus testimonium dicere. ἑκὼν ab εἴκω mutato spiritu, ut ab ἄγω, ἡγέομαι, ἡγοῦμαι. Pro ἐπίορκον autem legendum videtur ἐπὶ ὅρκον. *Guietus.*

283. Ἐν δὲ δίκην βλάψας] Scribo: Ἢ δὲ δίκην βλάψας. τὸ ἐμβλάπτειν Homero est impedio. *Idem.*

284. Τοῦ δέ τ' ἀμαυροτέρη &c.] Vide verba Oraculi allata ad ỿ. 219. Sed falsum hoc quoque esse exempla innumera ostendebant olim, ut hodie. Quot fuerunt optimi viri, quorum posteri infelices in hisce terris fuerunt, nec multò post planè exstincti? Quot contra scelerati homines & teterrimi etiam tyranni posteritatem in multa sæcula florentem reliquerunt? Igitur non sunt incitamenta virtutis petenda ex pollicitationibus aut minis, quas eventus ipse passim arguit. Nec puto exiguum fuisse peccandi irritamentum, iis qui alias rationes virtutis colendæ in promtu non habuerunt, quòd viderent falsa esse quæ de ejus præmiis, delictorúmque pœnis in hac vita jactabantur. *Clericus.*

Quæ novit, ei opes largitur latè videns Jupiter:
Qui verò testimoniis volens pejerans
Mentietur, justitiam impediens, sine spe remedii læditur,
Atque ejus obscurior posteritas postea relinquitur:
Viri autem justi posteritas apud posteros illustrior.
Ceterùm tibi ego benè cupiens dicam, stultissime Persa.
Malitiam quidem cumulatim etiam capere
Facilè est: brevis quippe via est, & in proximo habitat.
Ante virtutem verò sudorem Dii posuerunt
Immortales. longa verò atque ardua via est ad illam,
Primùmque aspera: ubi verò ad summum veneris,
Facilis deinceps est, quantumvis difficilis fuerit.
Ille quidem optimus est, qui per se in omnibus sapit,

---

291. Εἰς ἄκρον ἵκηται] Ἵκηαι legendum censet Heinsius. Sed malè. Nam τὸ τὶς supplendum. *Gaietus.*

291. Ἵκηαι] Cùm Veteres hunc locum laudantes habeant ἵκηται, nec dissentiant Codices, mallem hoc retinere; non enim video cur *via* dici nequeat εἰς ἄκρον ὄρος ἱκνεῖσθαι, *pervenire ad summum montem.* Imò subaudiendum ὁδὸς ostendit sequens fœmininum ῥηϊδίη. *Clericus.*

291. ——— ἐπὴν δ' εἰς ἄκρον ἵκηται] Cum hunc librum aliquot juvenibus nuper explicarem, monebam eos, emendandum, ἵκηαι, quamvis apud Clementem, Philonem, Xenophontem & alios aliter legi non ignorarem: de eodem postea me monuit illustrissimus Scaliger, & doctissimus Meursius. *Heinsius.*

292. Ῥηϊδίη δ' ἤπειτα πέλει] Ne semper Grammatica sectari videar, lubet hîc unum atque alterum locum *Senecæ*, quibus hæc sententia egregiè illustratur, adscribere. Sic ergo ille Ep. XLI. *Rationale animal est homo; consummatur itaque ejus bonum, si id adimplevit, cui nascitur. Quid est autem, quod ab illo ratio hæc exigit? Rem facillimam, secundùm naturam suam vivere. Sed hanc difficilem facit communis insania.* Epistolâ verò CIV. *Non quia*, inquit, *difficilia sunt non audemus; sed quia non audemus, difficilia sunt.* Clericus.

293. Ὃς αὐτὸς πάντα νοήσῃ] Quomodo νοεῖν apud Hesiodum sumatur, ostendimus suprà, ad locum illum, τῇ μέν κεν ἐπαινήσειε νοήσας. Cujus significationis elegantiam si perpendissent interpretes, legendum notassent, ὃς αὐτὸς πάντα νοήσῃ. Ceterùm αὐτὸς sumitur elegantissimè sicut apud Theocritum in illo, Πολλάκι ταὶ ὄϊες ποτὶ τ' αὔλιον αὐταὶ ἀπῆλθον. Apud Virgil.

Ipsæ lacte domum referunt distenta capellæ
Ubera ———

Ipsæ,

[Φρασσάμενος τά κ' ἔπειτα καὶ ἐς τέλος ᾖσιν ἀμείνω.]
Ἐσθλὸς δ' αὖ κἀκεῖνος, ὃς εὖ εἰπόντι πίθηται.
Ὃς δέ κε μήτ' αὐτὸς νοέῃ, μήτ' ἄλλου ἀκούων
Ἐν θυμῷ βάλληται, ὅδ' αὖτ' ἀχρήϊος ἀνήρ.
Ἀλλὰ σύ γ' ἡμετέρης μεμνημένος αἰὲν ἐφετμῆς
Ἐργάζευ, Πέρση, δῖον γένος, ὄφρα σε Λιμὸς
Ἐχθαίρῃ, φιλέῃ δ' ἐϋστέφανος Δημήτηρ
Αἰδοίη, βιότου δὲ τεὴν πιμπλῆσι καλιήν.
Λιμὸς γάρ τοι πάμπαν ἀεργῷ σύμφορος ἀνδρί.
Τῷ δὲ θεοὶ νεμεσῶσι, καὶ ἀνέρες, ὅς κεν ἀεργὸς
Ζώῃ, κηφήνεσσι κοθούροις ἴκελος ὀρμήν,
Οἵ τε μελισσάων κάματον τρύχουσιν ἀεργοὶ
Ἔσθοντες· σοὶ δ' ἔργα φίλ' ἔστω μέτρια κοσμεῖν,

Ipse, id est, *sponte suâ*. ὁ αὐτὸς νοῶν πάντα, est, ὁ κατὰ πάντα αὐτὸς, τουτέστι κατ' αὐτὸν, σοφὸς ὤν, qui opponitur, τῷ διὰ ἑτέρου τινὸς νουθετήσεως σοφῷ γεγονότι. *Heinsius*.

296. Ὃς δέ κε μήθ' αὐτῷ νοέῃ] Δι' ἑαυτοῦ. *Guietus*.

297. Ἐν θυμῷ βάλληται] In animum inducit. pòst, pro ὃ δ' αὖτ' ἀχρήϊος ἀνήρ, malim ὅδ' αὖτις ἀχρήϊος ἀνήρ. *Idem*.

299. Δῖον γένος] Valdè hujus Epitheti prodigi, ut ita loquar, erant Veteres, ut vel ex *Homero* liquet, qui δῖον συβώτην, *divinum subulcum* vocat Odyss. φ. ℣. 234. Sed & eo abutitur hîc *Hesiodus*, qui non tam magnificè loquitur de patre suo, infrà ℣ss. 633. & 634. *Clericus*.

300. ——— ὄφρα σε λιμὸς Ἐχθαίρῃ, φιλέῃ δέ] Parodiam hujus loci elegantem Cratinus fecerat:

Ἔσθιε καὶ σῇ γαστρὶ δίδου χαίρειν, ὄφρα σε λιμὸς
Ἐχθαίρῃ, Κοννᾶς δὲ πολυστέφανος νικήσῃ.

Erat autem Connas ille tibicen, poculis addictus admodum, qui Olympicorum certaminum cùm victor aliquoties declaratus fuisset, pauper admodum, nihil præter κότινον quo Olympici victores coronabantur, reservaverat. Aristophanes Ἱππ. Ὥσπερ Κοννᾶς στέφανον μὲν ἔχων αὖον, δίψῃ δ' ἀπολωλώς. *Heinsius*.

302. Σύμφορος ἀνδρὶ] Συνακόλουθος. *Guietus*.

304. Κοθούροις ἴκελος ὀρμήν] Hoc est, τὴν οὐρὰν βεβλαμμένῳ. Hesych. Κοθὼ βλάβη. à κοθὸς læsus, mutilus. κόθουρος. it. κοθὼ ἡ. sive κόθουρος pro κόλουρος, παρὰ τὸ κολλὴν τὴν οὐρὰν εἶναι, κολὸς, κολοβὸς, κολούω, &c. Hesych. *Guietus*.

305. —— τρύχουσιν ἀεργοί] Pro eo Stobæus, νήποινον ἔδουσι. *Heinsius*.

306. Μέ-

[Cogitans quæcumque dein & ad finem usque sint meliora.]
Sed & ille bonus est, qui benè monenti paruerit.
Qui verò nec per se sapit, neque alii parere
In animum inducit, ille contrà homo inutilis est.
Verùm tu nostri semper præcepti memor,
Operare, ô Persa, divinum genus, ut te Fames
Oderit, amet autem pulcrè coronata Ceres
Veneranda, victúque tuum impleat horreum.
Fames enim semper ignavo comes est viro.
Huic verò & Dii indignantur, & homines, quicumque otiosus
Vivit, fucis aculeo carentibus similis cupiditate.
Qui apum laborem absumunt otiosi,
Vorantes: tibi verò opera decentia obire gratum sit,

---

306. [Μέτρια κοσμεῖν] Τὰ ἐν τῷ μέτρῳ ὄντα, ἤγουν τὰ μέτρον ἔχοντα, hoc est, τὰ τῆς ἀρετῆς, τὰ σπουδαῖα, τὰ ἄριστα, ἔξοχα. Pindarus epitaph. Hesiodi: Ἡσίοδ' ἀνθρώποις μέτρον ἔχων σοφίης, hominum præstantissimus, summam habens sapientiam. Μέτρια sunt bona, convenientia. *Guietus.*

306. Σοὶ δ' ἔργα φίλ' ἔστω μέτρια κοσμεῖν] Μέτρια ἔργα, quæ dicat Hesiodus non perceperunt Interpretes. Ac primùm Moschopulus, qui μέτρια reddit σύμμετρα τῇ σῇ δυνάμει: neque Tzetzes, qui σπουδαῖα καὶ μὴ ἀπρεπῆ. Multò minùs Latini, qui *mediocria* reddiderunt. Philosophi sæpè μέτριον dicunt, id quod in unaquaque re bona maximum est. Sic & apud Platonem μετρίως λέγειν, ubique est, optimè & verissimè dicere: quod quia observatum non est, & ex eo locus hic dependet, unum & alterum adducemus. Plato Phædone: τοῦτο γὰρ ᾤμην πρὸ τοῦ, παντὶ δῆλον εἶναι, ὅτι διὰ τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν. ἐπειδὰν γὰρ ἐκ τῶν σιτίων ταῖς μὲν σαρξὶ σάρκες προσγένωνται, τοῖς δὲ ὀστοῖς ὀστᾶ, καὶ οὕτω κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ τοῖς ἄλλοις τὰ αὐτῶν οἰκεῖα ἑκάστοις προσγένηται, τότε δὴ τὸν ὀλίγον ὄγκον ὄντα, ὕστερον πολὺν γεγονέναι, καὶ οὕτω γίνεσθαι τὸν σμικρὸν ἄνθρωπον, μέγαν. οὕτω τότε ᾤμην. οὐ δοκῶ σοι μετρίως; Ἔμοιγε ἔφη ὁ Κέβης. id est: *Illud certè antea existimabam apud omnes in confesso esse, edendo bibendóque illud fieri. Postquàm enim cibis caro carni accesserit, ossibus similiter ossa, atque ita eadem ratione reliquis quæ cum singulis maximè conveniunt, maximéque iis propria sunt, tunc illud quod minimum est, maximum evadere. Ita tum temporis arbitrabar: nonne tibi videor optimè? Omnino, inquit Cebes.*

Ubi cum ex præcedentibus, tum ex Cebetis responso videmus manifestè quid sit μετρίως. Ita μέτριον paulò antè Dialogo eodem: τὴν αὐτὴν ταύτην οἶμαι εἰκότα δέξαιτ' ἂν ἡ ψυχὴ, πρὸς σῶμα, καί τις λέγων

Ὥς κέ τοι ὡραίου βιότου πλήθωσι καλιαί.
Ἐξ ἔργων δ᾽ ἄνδρες πολύμηλοί τ᾽ ἀφνειοί τε.
Καί τ᾽ ἐργαζόμενος, πολὺ φίλτερος ἀθανάτοισιν
Ἔσσεαι ἠδὲ βροτοῖς. μάλα γὰρ στυγέουσιν ἀεργούς.
Ἔργον δ᾽ οὐδὲν ὄνειδος, ἀεργίη δέ τ᾽ ὄνειδος.

αὐτοὶ ταῦτα περὶ αὐτῶν μέτρια μοι φαίνοιτο λέγειν, ὡς ἡ ψυχὴ μὲν πολυχρονιώτερόν ἐστι, τὸ δὲ σῶμα ἀσθενέστερον καὶ ὀλιγοχρονιώτερον: id est, *Eodem modo ad corpus se habeat anima. Ac si quis eadem de illis diceret, optimè mihi dicere videretur: animam, nimirum, temporis longissimi esse, corpus verò imbecillius minorisque temporis.* Hesiodus postquàm exemplum τῶν κηφήνων adduxit, περὶ ἔργα μέτρια adhortatur fratrem, id est, *labores indefatigatos:* causam addit: Ὥς κέ τοι ὡραίου βιότου πλήθωσι καλιαί. Porrò τὸ πλήθειν non nisi ex maximis quibuscùmque contingit. τὸ μέτριον autem est τὸ πέρας, *extremus rei terminus.* Theocritus in Epigrammatis victorem quemdam celebrat Demotelem, quem ait μέτριον γεγονέναι ἐν πᾶσι, quod est, *excelluisse in omnibus*, contrà ac existimant Interpretes:

Δαμοτέλης ὁ χορηγὸς, ὁ τὸν τρίποδ᾽, ὦ Διόνυσε,
Καί σε τὸν ἥδιστον θεῶν μακάρων ἀναθείς,
Μέτριος ἦν ἐν πᾶσι. χορῷ δ᾽ ἐκτήσατο νίκην
Ἀνδρῶν, καὶ τὸ καλὸν καὶ τὸ προσῆκον ὁρῶν.

Eodem modo Hesiodus in epitaphio, quod Pindaro adscribitur, μέτρον σοφίης habere dicitur, id est, *multùm sapientiæ*, vel, *in sapientia excellere.* Id enim quod optimum est, extra mediocritatem esse non potest, quia aliàs ad vitium deflecteret, & τὸ προσῆκον καὶ τὸ καλὸν transscenderet; ut multis docet in moralibus Philosophus. Μέτριον igitur est τὸ ἔξοχον in omni re præclara. μέτριος erat in omnibus Demoteles, id est, *excellens:* μέτρια ἔργα laudat Hesiodus, id est, τὰ ὡς μάλιστα συνεχῆ, τὰ πολλά. Quod Interpretes Græci minimè observarunt, multò minùs alii. *Heinsius.*

311. Ἔργον δ᾽ οὐδὲν ὄνειδος] Nihil planius hujus versûs sententiâ, cùm præsertim toto hoc opere *Hesiodus* fratrem ad laborem hortetur, & ab inertia deterreat. Attamen Veteres ἔργον construxerunt cum οὐδὲν, quod ansam præbuit Socratis accusatoribus accusandi hominem, quasi juvenibus nullam rem, quamvis flagitiosam, prohiberet. Quod videre est ex Lib. I. *Xenophontis* de Memorab. Socratis, ubi sic rem narrat: „ Dixit, inquit, ejus accusator illum illustrissi-„ morum quorumque Poëtarum pessimis sententiis electis, iísque in „ testimonium adductis, discipulos ad vitium & tyrannidem impelle-„ re; intérque eas Hesiodeam illam sæpè usurpare, *Opus nullum est* „ *probrum, inertia verò probrum est.* Quibus Poëtam dicebat suadere „ à nulla actione, sive injusta, sive turpi, abstinendum esse, sed om-

„ nia

Ut tibi æstate collecto victu impleantur horrea.
Ex laboribus autem viri evadunt divites & opulenti.
Et laborans, multò etiam carior jam immortalibus
Eris ac hominibus. valdè enim oderunt otiosos.
Operari autem non est dedecus, sed ignavia dedecus est.

„ nia lucri gratiâ facienda. Socrates verò, postquàm fassus esset accu-
„ sator, bonum ac utile esse homini operari, noxium verò & malum
„ otio torpere; atque adeò opus bonum esse, otium pravum; eos
„ qui boni aliquid facerent operari; & bonos esse operarios dicebat;
„ eos autem qui talis luderent, vel aliud quidpiam pravi & damnosi
„ facerent, otiosos vocabat. Quo sensu rectè habeat dictum illud *Hesiodi*. Hactenus Attica Siren, quibus haud obscurè indicat *Hesiodum* & *Socratem* intellexisse quodvis bonum & laudabile opus. Idem *Procli* testimonio confirmatur, qui ait à *Platone* rectè hunc versum explicatum, & nostrum *Hesiodum* cujusvis secundùm naturam opus ἔργον appellare; *Homeri* exemplo, qui optimum quodque opus ἔργον simpliciter vocat. Similia habet *Eustathius* ad ỳ. 226. Odyss. P.

Ἀλλ' ἐπεὶ δὴ ἔργα κακ' ἔμμαθεν, οὐκ ἐθελήσει
Ἔργον ἐποίχεσθαι.

Ex schedis paternis hactenus; unde colligere interdum à nobis, arte & ratione in interpretando utentibus, ea cerni quæ multò peritiorum olim oculos fugerunt. *Clericus.*

311. Ἔργον δ' οὐδὲν ὄνειδος] Delicatos certè oportet fuisse Veteres, qui in hoc versu ἀδιάφθαρτα scripsisse Hesiodum voluerint: ita ut hæc verba Socrati pronunciata fraudi fuerint. Eustathius: Σημείωσαι ὅτι τὸ, Ἔργον δ' οὐδὲν ὄνειδος, ὃ δή φησιν Ἡσίοδος· ἐκεῖνο μὲν τὸ ἀσαφῶς γράφειν, ἔβλαψε τὸν σοφὸν Σωκράτην, ὃς εἰωθὼς λέγειν συχνὰ τὸ, ἔργον δ' οὐδὲν ὄνειδος, ἤγουν οὐδέν τί ἐστιν ὄνειδος τὸ ἐν ἔργοις ἀγαθοῖς ἐμπαίεσθαι, συκοφαντίας πεπείραται, οἷα διδάσκων, ὡς ἔργον οὐδὲν, ἤγουν οὐδεμία ἐργασία, κἄν τι φαύλη, κἄν τι χρηστὴ, ὄνειδός ἐστι τῷ ἐργαζομένῳ· κἀντεῦθεν ἐβλάβη ὡς ἀδιαφορεῖν περὶ τὰς πράξεις. Sed Plutarcho accuratissimo Scriptore, & Hesiodi olim Interprete, quid faciemus, qui hoc propemodùm modo hunc versum Hesiodi usurpavit: ἐν δὲ τοῖς τότε χρόνοις, κατ' Ἡσίοδον, ἔργον οὐδὲν ἦν ὄνειδος, οὐδὲ τέχνη διαφορὰν ἔφερεν. Cùm tamen τὸ οὐδὲν, non ad τὸ ἔργον, sed ad τὸ ὄνειδος referendum sit. Sed nihil est usitatius quàm elegantiæ causâ ad usum alium Homeri & Hesiodi versus transferre. Quòd si propterea procedat hæc calumnia, singulis versibus peccavit Homerus, nisi ignoremus delicias τῶν παρῳδούντων. *Heinsius.*

313. Πλούτῳ δ' ἀρετὴ] Horat. *Et genus & formam regina pecunia donat.* Scaliger.

Εἰ δέ κεν ἐργάζῃ, τάχα σε ζηλώσει ἀεργὸς
Πλουτεῦντα· πλούτῳ δ' ἀρετὴ καὶ κῦδος ὀπηδεῖ.
Δαίμονι δ' οἷος ἔησθα. τὸ ἐργάζεσθαι ἄμεινον,
Εἴ κεν ἀπ' ἀλλοτρίων κτεάνων ἀεσίφρονα θυμὸν
Εἰς ἔργον τρέψας, μελετᾷς βίου, ὥς σε κελεύω.
Αἰδὼς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένον ἄνδρα κομίζει·
Αἰδὼς ἥ τ' ἄνδρας μέγα σίνεται ἠδ' ὀνίνησι.
Αἰδώς τοι πρὸς ἀνολβίῃ, θάρσος δὲ πρὸς ὄλβον.
Χρήματα δ' οὐχ ἁρπακτά· θεόσδοτα πολλὸν ἀμείνω.
Εἰ γάρ τις καὶ χερσὶ βίῃ μέγαν ὄλβον ἕληται,
Ἢ ὅγ' ἀπὸ γλώσσης ληΐσσεται, (οἷά τε πολλὰ
Γίνεται, εὖτ' ἂν δὴ κέρδος νόον ἐξαπατήσῃ
Ἀνθρώπων, αἰδῶ δέ τ' ἀναιδείη κατοπάζῃ)
Ῥεῖα τέ μιν μαυροῦσι θεοί, μινύθουσι δὲ οἶκοι

313. Πλούτῳ δ' ἀρετὴ καὶ κῦδος ὀπηδεῖ] Hoc loco ὀπηδεῖ non est *sequitur*, sed *comitatur*; adeò ut velit *Hesiodus*, opes potiùs indicium esse, quàm causam virtutis. Sunt tamen qui improbent hujus versûs sententiam, eò quòd ut plurimùm divitiæ potiùs vitia, quàm virtutes, concilient, pro illo *Isocratis* dicto: πλοῦτος κακίας, μᾶλλον ἢ καλοκαγαθίας, ὑπηρέτης ἐστίν: *divitiæ vitiorum potiùs, quàm probitatis, ministra*. Verùm cùm *Hesiodus* ab iniqua divitiarum acquisitione hactenus fratrem deterruerit & ad laborandum hortatus fuerit, manifestum est eum hîc intelligere opes justè & labore partas, quæ numquam destituuntur virtute comite. Alioqui dicendus erit *Hesiodus* loqui, ex opinione vulgi, quod divitias quàm maximè admiratur, probátque sæpè divitum flagitia. Ex paternis schedis. *Clericus*.

314. Δαίμονι δ' οἷος ἔησθα] Hoc est, ὅμοιος. Scribo ἔοισθα. Hesych. ἴοι, εἴη, γνοίῃ, ὑπάρχοι. *Guietus*.

314. Δαίμονι δ' οἷος ἔησθα] Hoc est, οἷος Δαίμων ἐστὶ, τοῖος ἦς; *qualis est Deus, talis sis*. Loquutio est contracta, quales permultæ in Lingua Græca. *Clericus*.

315. Ἀεσίφρονα θυμὸν] Ἀεσίφρονα, βλαψίφρονα, pro ἀσίφρονα, iniquum, ἄδικον. Τὸ ἀεσίφρων pro ἀασίφρων. Hesych. Ἀασίφρονι, βλαψίφρονι, φρενοβλαβεῖ. ἀάσαι γὰρ τὸ βλάψαι. Sed utrumque ἐπενθέσει ε & α ab ἄσαι, αἰσίφρων, ἀασίφρων pro ἀσίφρων. *Guietus*.

317, & 318. Hi duo versus, teste Plutarcho apud Proclum, ex Homero huc intrusi, cui libenter adsentimur. v. 317. Ἄνδρα κομίζει] *curat, regit*. an legendum δαμάζει? *Guietus*.

317. Αἰδὼς δ' οὐκ ἀγαθὴ &c.] Hunc & sequentem versum leviter immu-

Quod si laboraveris, mox te æmulabitur & otiosus
Ditescentem: divitias verò virtus & gloria comitatur.
Deo autem similis fueris. Laborare (inquam) *melius,*
Si quidem ab alienis facultatibus stolidum animum
Ad opus convertens, de victu sis sollicitus, sicut te jubeo.
Pudor autem non bonus egenum hominem tenet:
Pudor qui hominibus valdè & obest & prodest.
Pudor quidem ad paupertatem, audacia vero (ducit) *ad divitias.*
Opes autem non rapiendæ: divinitus datæ multò meliores.
Si quis enim & manu per vim magnas opes paraverit,
Aut lingua prædatus fuerit, (qualia multa
Fiunt, quàm primùm lucri amor mentem deceperit
Hominum: pudorem verò impudentia vicerit)
Facilè & illum pessumdant Dii, exstinguuntur verò familiæ

---

immutatos ex *Homero* sumsit *Hesiodus*; quod, ut habet *Proclus*, observarat *Plutarchus*, qui etiam eos ab alio insertos Hesiodeo poëmati credidit. Prior autem desumtus est ex Odyss. Ρ. ubi hic versus legitur:

Αἰδὼς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένῳ ἀνδρὶ προΐκτῃ.

Pudor non bonus est egenti viro mendico. Alter verò ex Iliad. Ω. ubi Poëta de Achille Hectoris cadaveri illudente:

——— ——— οὐδέ οἱ αἰδὼς
Γίνεται, ἥ τ' ἄνδρας μέγα σίνεται, ἠδ' ὀνίνησι.

Neque ei pudor est, qui homines valdè lædit & juvat. Sed non est utriusque versûs sensus idem, apud utrumque Poëtam. Sensus *Hesiodi* est, non oportere quemquam opus refugere, quodcumque sit, si modò illicitum non est, nec aliud quidquam honestius suppetat, quo victum quærat. Ex paternis schedis. *Clericus.*

319. Αἰδώς τοι πρὸς ἀνολβίῃ, θάρσος δὲ πρὸς ὄλβῳ] Scribendum videtur πρὸς ἀνολβίην, θάρσος δὲ πρὸς ὄλβον. subintellige ἄγει. *Guietus.*

319. Αἰδώς τοι πρὸς ἀνολβίην] Hoc est, si te puduerit laboris, malísque otiari quàm laborem viliorem suscipere, quamvis alius honestior non occurrat, semper pauper eris: sin verò audacter labori cervicem subjicias, ad divitias poteris pervenire. Ex paternis schedis. *Clericus.*

324. Κατοπάζῃ] Hesych. κατοπάζων, διώκων. quæ expositio huic loco omninò convenit. Rectè Interpres. *Guietus.*

 326. Αἶψα

Ἀνέρι τῷ, παῦρον δέ τ᾽ ἐπὶ χρόνον ὄλβος ὀπηδεῖ.
Ἶσον δ᾽ ὅς θ᾽ ἱκέτην ὅς τε ξεῖνον κακὸν ἔρξῃ.
Ὅς τε κασιγνήτοιο ἑοῦ ἀνὰ δέμνια βαίνοι
Κρυπταδίης εὐνῆς ἀλόχου, παρακαίρια ῥέζων·
Ὅς τέ τευ ἀφραδίῃς ἀλιταίνεται ὀρφανὰ τέκνα·
Ὅς τε γονῆα γέροντα, κακῷ ἐπὶ γήραος οὐδῷ,
Νεικείῃ χαλεποῖσι καθαπτόμενος ἐπέεσσιν.
Τῷ δή τοι Ζεὺς αὐτὸς ἀγαίεται, ἐς δὲ τελευτὴν
Ἔργων ἀντ᾽ ἀδίκων χαλεπὴν ἐπέθηκεν ἀμοιβήν.
Ἀλλὰ σὺ τῶν μὲν πάμπαν ἔεργ᾽ ἀεσίφρονα θυμὸν,
Καδδυνάμιν δ᾽ ἔρδειν ἱερ᾽ ἀθανάτοισι θεοῖσιν
Ἁγνῶς καὶ καθαρῶς, ἐπὶ δ᾽ ἀγλαὰ μηρία καίειν·
Ἄλλοτε δὴ σπονδῇς θυέεσσί τε ἱλάσκεσθαι,
Ἠ μὲν ὅτ᾽ εὐνάζῃ, καὶ ὅταν φάος ἱερὸν ἔλθῃ·
Ὥς κέ τοι ἵλαον κραδίην καὶ θυμὸν ἔχωσιν·

326. Ἀνὰ δέμνια βαίνοι] Ἀναβαίνοι *Guietus.*

327. Ἶσον δ᾽ ὅς θ᾽ ἱκέτην] Ex comparatione scelerum, liquet quanti facerent Græci, ab antiquissimis usque temporibus, supplicibus opitulari; cùm eos neglexisse æquè scelestum habeatur ab *Hesiodo*, ac fratris uxorem corrupisse &c. Qui mos etiam diu viguit, ut liquet ex vita Themistoclis, apud *Plutarchum*, ubi narrat quomodo Admeto, Molossorum Regi, supplicarit, pag. 124. inviolabilisque suâ illa ἱκεσίᾳ factus fuerit. *Clericus.*

329. Κρυπταδίης εὐνῆς] Moschop. & Proclus τὸ ἕνεκα, hîc subintelligunt. Tzetzes τὸ διὰ supplet. Τὸ ἕνεκα placet. Sic in Ἀσπίδ. v. 406. μαχέσθην Αἰγὸς ὀρεσσινόμου ἢ ἀγροτέρης ἐλάφοιο. supple ἕνεκα. Sic & versu sequente κρυπταδίης εὐνῆς subintellige ἕνεκα. deinde lege: παρακαίρια, ἀπρεπῆ καὶ ἀνάρμοστα. Moschop. *Guietus.*

330. Ὅς τέ τευ] Hoc est, τινός. forsan scribendum: ὅς τε καί. *Guietus.*

333. Ζεὺς αὐτὸς ἀγαίεται] Jupiter, nimirum, ἱκετήσιος, ut loquitur *Homerus* Odyss. N. ubi Ulyssem, qui se deceptum à Phæacibus putabat, sic loquentem inducit v. 213.

Ζεύς σφέας τίσαιτο ἱκετήσιος, ὅς τε καὶ ἄλλους
Ἀνθρώπους ἐφορᾷ καὶ τίνυται, ὅστις ἁμάρτῃ.

Jupiter eos ulciscatur supplicum vindex, qui & alios homines inspectat, & plectit quisquis peccaverit. Clericus.

336. Καδδυνάμιν ἔρδειν] Socrates frequenter hunc versum in ore habebat, ut prodidit Xenophon Lib. I. memorabilium Socratis. „ Cùm ex tenuibus, inquit, facultatibus parva offerret offerumenta,

„ nihilo

Viri talis: exiguum ad tempus divitiæ adsunt. (*afficiet:*
Par committit delictum, & qui supplicem & qui hospitem malo
Quique fratris sui cubilia adscenderit,
Furtivi causâ concubitûs uxoris, scelerata patrans:
Quique malâ cujuspiam fraude deceperit orphanos liberos:
Quique parentem senem, misera in senectute,
Probris affecerit, gravibus incessens verbis:
Huic certè Jupiter irascitur. ad extremum verò,
Pro operibus iniquis, gravem exhibet talionem.
Verùm tu quidem ab his omnino cohibe stultum animum.
Pro facultate autem sacra facito immortalibus Diis
Castè & purè, nitidáque femora adole.
Interdum certè libaminibus atque hostiis placa,
Et quando cubitum ieris, & quando matutinum tempus venerit:
Ut benevolum erga te cor atque animum habeant;

„ nihilo inferiorem iis se se esse arbitrabatur, qui ex amplis & ma- „ gnis facultatibus multa & magna offerrent sacrificia; nam hone- „ stum Diis esse negabat, si magnis potiùs hostiis & amplis sacrifi- „ ciis, quàm parvis, delectarentur; fore enim ut ea quæ à pravis of- „ feruntur plerumque illis gratiora essent, quàm quæ pii & boni „ offerunt; neque vivendum hominibus dicebat, si Diis gratiora fo- „ rent ea quæ à malis, quàm ea quæ à bonis offeruntur. Imò exi- „ stimabat eos, honoribus sibi à piis delatis, maximè gaudere. Hactenus *Xenophon*, cujus verba optimè declarant, quid sit κατὰ δύναμιν ἔρδειν, nempe, *pro ratione facultatum sacra facere*. Ex schedis paternis. *Clericus.*

337. Ἁγνῶς καὶ καθαρῶς] Græci *Hesiodi* Interpretes referunt vocem ἁγνῶς ad animum, & καθαρῶς ad corpus. Verùm utraque vox ad utrumque pertinet, & primùm quidem ad animum, deinde etiam ad corpus. *M. Tullius* Lib. II. de Legibus, ubi interpretatur legem, cujus initium est: *Ad Divos adeunto castè, Pietatem adhibento* &c. *castè*, inquit, *Lex jubet adire ad Deos, animo, videlicet, in quo sunt omnia, non tollit castimoniam corporis; sed hoc oportet intelligi, cùm multùm animus corpori præstet, observetúrque, ut casta corpora adhibeantur, multò esse in animis id servandum magis; nam illud vel adspersione aquæ, vel dierum numero tollitur; animi labes nec diuturnitate vanescere, nec amnibus ullis elui potest.* Notissimum est sacra vestibus, manibus, vasísque puris fieri solita; & recenti Venere pollutos ab iis amotos. Ex schedis paternis. *Clericus.*

337. Ἐπὶ δ' ἀγλαὰ μηρία καίειν] Ἐπικαίειν. Τμῆσις. *Guietus.*

Ὄφρ' ἄλλων ὠνῇ κλῆρον, μὴ τὸν τεὸν ἄλλος.
Τὸν φιλέοντ' ἐπὶ δαῖτα καλεῖν, τὸν δ' ἐχθρὸν ἐᾶσαι.
Τὸν δὲ μάλιστα καλεῖν, ὅς τις σέθεν ἐγγύθι ναίει.
Εἰ γάρ τοι καὶ χρῆμ' ἐγχώριον ἄλλο γένηται,
Γείτονες ἄζωστοι ἔκιον, ζώσαντο δὲ πηοί.
Πῆμα κακὸς γείτων, ὅσον τ' ἀγαθὸς μέγ' ὄνειαρ.
Ἔμμορέ τοι τιμῆς ὅς τ' ἔμμορε γείτονος ἐσθλοῦ.
Οὐδ' ἂν βοῦς ἀπόλοιτ', εἰ μὴ γείτων κακὸς εἴη.
Εὖ μὲν μετρεῖσθαι παρὰ γείτονος, εὖ δ' ἀποδοῦναι,
Αὐτῷ τῷ μέτρῳ, καὶ λώϊον, αἴ κε δύνηαι·
Ὡς ἂν χρηΐζων, καὶ ἐς ὕστερον ἄρκιον εὕρῃς.
Μὴ κακὰ κερδαίνειν· κακὰ κέρδεα ἶσ' ἄτῃσιν.
Τὸν φιλέοντα φιλεῖν, καὶ τῷ προσιόντι προσεῖναι.

---

342. Τὸν φιλέοντ' ἐπὶ δαῖτα καλεῖν] Quis verò umquam, prætermissis amicis, inimicos ad convivium vocavit? Profectò nemo. Itaque à præcipiendo supersedere potuisset *Hesiodus*, qui hîc nescio quid habet senile, & frigidum. *Clericus.*

344. Ἐγχώριον] Legit hîc *Stephanus*, in voce Κώμη, ἐγκώμιον, quemadmodum legit etiam *Proclus*. Ἐγκώμιος idem est ac ἐγχώριος, quia κώμη & χώρα idem sunt; nempe, *vicus*. Ideóque adjectiva hæc sonant *incolam vici*, aut *pertinentem ad vicum*. Perinde est utramvis lectionem sequamur. *Clericus.*

344. Ἄλλο γένηται] Τὸ ἄλλο hîc fortuitum exponit Heinsius, cujus vide notas. vers. sequ. γείτονες ἄζωστοι, vicini inermes. ζώσαντο δὲ πηοί. tardiùs veniunt ad suos. *Guietus.*

344 Ἄλλο γένηται] Rem non tantùm *inexspectatam*, sed *malam* quæ *alia* dicitur κατ' εὐφημίαν, significari dudum ostendit *David Clericus*, patruus meus, Quæstionum sacrarum XVI. quam adito. *Clericus.*

344. Εἰ γάρ τοι καὶ χρῆμ' ἐγχώριον ἄλλο γένηται] Elegantissimum est illud ἄλλο, quo hoc loco eâ ratione usus est, quâ frequenter Scriptores Attici τοῦ ἄλλως. Sic apud Lucianum Venus in Judicio Dearum, cùm instaret Mercurius, ut causam sciret, cur de Paride tam studiosè inquireret, respondet, ἄλλως ἠρόμην. Est igitur, χρῆμ' ἄλλο, ἡ βλάβη, ἡ τύχη ἐπιπεσοῦσα, ἡ βλάβη, ἢ παρελπιστόν τις τύχη λανθάνουσα. detrimentum sive infortunium inexspectatum & for..itum. χρῆμα ἄλλο vocat. Virgilius, id quod Græci ἄλλως dicunt, *tantùm* reddit. Sic in illo Sileni,

Serta procul tantùm capiti delapsa jacebant.

Ut aliorum emas agrum, non tuum alius.
Amicum ad convivium vocato, inimicum verò relinque.
Eum autem potissimùm vocato, quicumque te prope habitat.
Si enim tibi aliquod negotium rusticum inexspectatum eveniat,
Vicini discincti accurrunt, cinguntur autem cognati.
Noxa tam magna est malus vicinus, quantum bonus commodum.
Nactus est rem bonam, quicumque nactus est vicinum bonum.
Neque bos interierit, nisi vicinus malus sit. (*rectè etiam redde,*
Rectè quidem metiaris à vicino (mutuum accipiens) *verùm*
Eadem mensurâ, & ampliùs, si quidem possis:
Ut indigens etiam in posterum promtum invenias.
Ne mala lucra captes: mala lucra æqualia damnis.
Amantem te ama, & invisentem invise.

οἱ σέφανοι ἄλλως ἵκοντο. Quintus Calaber, vitam humanam, *ἀνθρώπινον βίον* eleganter *ἄλλον* esse dicit, quia mala bonis, bonis mala sine ulla ratione attribuuntur. Locus est elegantissimus elegantis Poëtæ:

> ——— *τὰ δ' ἄλλυδις ἄλλα φέρονται*
> *Πνοιῇ ὡς ἀνέμοιο, καὶ ἀνέρι πολλάκις ἐσθλῷ*
> *Ἀμφεχύθη μέγα πῆμα· λυγρῷ δ' ἐπὶ χείρονι ὄλβος*
> *Οὔ τι ἑκών. ἄλλος δὲ πέλει βίος ἀνθρώποισι.* *Heinsius.*

347. *Ἔμμορέ τοι τιμῆς*] Pretium, rem pretiosam. Interp. *bonum.* v. 351. *ἄρκιον* est sufficiens non promtum, ut vulgò. *Guietus.*

349. *Εὖ μὲν μετρεῖσθαι*] Hoc est, si sementem à vicino, si vinum mutuum accipias, cave quidem ne minùs accipias, quàm te accepisse apochâ fateris; sed fac ut parem mensuram reddas aut etiam cumulatiorem. Stultum est pati tibi fucum fieri, aut à te exigi posse plus quàm debeas; sed justum est paria reddere, liberale etiam plura, quando licet. *Clericus.*

351. *Ἄρκιον*] Præsens. *Scaliger.*

353. *Τὸν φιλέοντα φιλεῖν*] Hic & duo sequentes versus planè sunt illiberales. Attamen propterea eos non abjudicarim Poëtæ, ut fecit *Plutarchus*, quod nos docent Græci Scholiastæ; nihil enim vetat eum parum liberalis, atque parum erectæ fuisse indolis. Hæc eadem ratio facit ut minimè admittam eorum interpretamentum, qui volunt *Hesiodum* præcipere eos amicos seligendos, qui sciant esse amici & ab inhumanitate sint remoti; iisque dandum, qui liberales sint, non avaris; præterquàm quòd vel hoc sensu frigidissima sunt hæc præcepta. Quis enim ejus amicitiam colat, qui sibi non sit amicus?

Quis

Καί δόμεν ὅς κεν δῷ, καὶ μὴ δόμεν ὅς κεν μὴ δῷ.
Δώτῃ μέν τις ἔδωκεν, ἀδώτῃ δ' οὔτις ἔδωκεν.
Δὼς ἀγαθὴ, ἅρπαξ δὲ κακὴ, θανάτοιο δότειρα.
Ὃς μὲν γάρ κεν ἀνὴρ ἐθέλων, ὅγε καὶ μέγα δοίη,
Χαίρει τῷ δώρῳ, καὶ τέρπεται ὃν κατὰ θυμόν.
Ὃς δέ κεν αὐτὸς ἕληται, ἀναιδείηφι πιθήσας,
Καί τε σμικρὸν ἐὸν, τότ' ἐπάχνωσεν φίλον κῆρ.
Εἰ γάρ κεν καὶ σμικρὸν ἐπὶ σμικρῷ καταθεῖο,
Καὶ θαμὰ τοῦτ' ἔρδοις, τάχα κεν μέγα καὶ τὸ γένοιτο.
Ὃς δ' ἐπ' ἐόντι φέρει, ὃδ' ἀλύξεται αἴθοπα λιμόν.
Οὐδὲ τόγ' εἰν οἴκῳ κατακείμενον ἀνέρα κήδει.
Οἴκοι βέλτερον εἶναι, ἐπεὶ βλαβερὸν τὸ θύρηφι.
Ἐσθλὸν μὲν, παρεόντος ἑλέσθαι· πῆμα δὲ θυμῷ,
Χρηΐζειν ἀπεόντος, ἅ σε φράζεσθαι ἄνωγα.
Ἀρχομένου δὲ πίθου καὶ λήγοντος κορέσασθαι,
Μεσσόθι φείδεσθαι· δειλὴ δ' ἐνὶ πυθμένι φειδώ.

Quis eum muneribus donet, qui sit dumtaxat avarus, nec umquam velit ea ullo officio remunerari, quamvis possit? *Clericus.*

353. Προσιόντι προσεῖναι] Τὸν προσηγοροῦντα προσηγορεῖ. vide Tzetzem de his versibus. accedere προσηγορεῖν. τὸν προσηγοροῦντα προσηγορεῖ, τὸ ὁμιλοῦν ὁμιλεῖ. *Guietus.*

356. Ἅρπαξ pro ἁρπαγή, ut v. 191. ὕβριν pro ὑβριστήν. *Scaliger.*

357. Ἀνὴρ ἐθέλων] Ἔδωκεν ἀνήρ. & ὅγε καὶ μέγα δοίη. Anastrophe pro καὶ ὅγε μέγα δοίη. *Guietus.*

358. Χαίρει τῷ δώρῳ] Hoc est, donatione factâ. *Idem.*

360. Καί τε σμικρὸν] Forsan, Καί τοι. ἐπάχνωσε φίλον κῆρ] ἦτορ placet. ἐπάχνωσεν, hoc est, ἐλύπησεν, συνέστειλεν. contristat, contraxit; subintellige, ei cui ablatum. πάχνω gelu constringo, congelo propriè. Sic Metaphoricè pro tristi mœrore afficio. Homer. Iliad. P. Τοῦ δ' ἐν φρεσὶν ἄλκιμον ἦτορ παχνοῦται. Cordis systolen seu contractionem sequitur tristitia. Ceterùm in fine versûs legendum videtur φίλον ἦτορ, pro φίλον κῆρ, quod suppositum est à librariis. Locus ex Homerico suprà citato expressus foret. Scribendum τό γ' ἐπάχνωσεν φίλον ἦτορ. *Guietus.*

360. Καί τε σμικρὸν ἐὸν καὶ τὰ ἑξῆς] Vera hæc sunt, quis neget? sed non opus fuit Musarum afflatu, ut excogitarentur aut scriberentur, quæ vel à vetula cogitari, nec frigidiùs exprimi potuerunt. *Clericus.*

364. Αἴθοπα λιμὸν] Atram, deformem, turpem. & malesuada

fames

Et da ei qui dederit, neque da qui non dederit.
Datori quidem est qui dat, non danti verò nemo dare solet.
Donatio bona, rapina verò mala atque lethifera.
Quicumque etenim vir libens dat, etsi multùm dederit,
Gaudet donando, & delectatur suo in animo.
Qui verò libens rapuerit, impudentiâ fretus,
Quamvis id sit exiguum, tamen cruciat suum animum.
Siquidem enim parvum parvo addideris,
Et frequenter istud feceris, mox magnum & hoc evaserit.
Qui verò partis adjicit, is vitabit atram famem.
Neque verò quod domi repositum est hominem sollicitum habet,
Domi melius esse: quoniam damno obnoxium quod foris est.
Bonum quidem, de præsenti capere; noxa verò, animo
Egere absente: id quod te cogitare jubeo.
Quum relinitur dolium, & ferè est epotum, saturare.
Medio parce: sera verò in fundo parcimonia.

---

fames & turpis Statio. Initio hujus versûs, Ὃς δ' ἐπ' ἐόντι φέρει. ὡς δὲ ἐπιφέρει τῷ ὄντι, hoc est, τῇ οὐσίᾳ. *Guietus.*

366. *Οἴκοι βέλτερον*] Subintellige τὸ βίον: victualia. *Guietus.*

367. *Παρεόντος*] De præsentibus, hoc est, de domi reconditis in penu. *Guietus.*

368. *Ἀρχομένου δὲ πίθου*] Constat quidem vinum ἐν πυθμένι minùs generosum esse, cùm vappescere, aut acescere soleat; sed nescio an quod primum, relito dolio, bibitur sit deterius, ac proinde an copiosiùs bibendum, eadem de causa ac quod ultimum superest. *Clericus.*

369. *Δειλὴ δ' ἐνὶ πυθμένι φειδώ*] Alii δεινή. versu sequente Μισθὸς δ' ἀνδρὶ φίλῳ εἰρημένος &c. Μισθὸς ὁ τυχθεὶς ὑπ' ἀνδρὸς φίλῳ ἄρ. ε. v. 371. ἐπὶ μάρτυρας θέσθαι. Τμῆσις pro ἐπιθέσθαι. *Guietus.*

369. *Δεινὴ δ' ἐνὶ πυθμένι φειδώ*] Scribo δειλή. Sicut Poëtis δειελινὸν, μετὰ πλεονασμοῦ Ἰωνικοῦ, est δειλινόν. Sic δειλὸν μετὰ συγκοπῆς, idem est quod *serum*: quamobrem omnes quotquot hæc tangunt Scriptores *serum* vertunt. Sic in Catalectis Virgilii:

Et helluato sera patrimonio
In fratre parsimonia.

Namque huc respicit ὁ γνωμολόγος. quod non fugit quoque magnum Scaligerum. *Sera parsimonia*, δειλὴ φειδώ, sicut δειλὴ ὀψία. & similia. *Heinsius.*

370. Ἐπι-

Μισθὸς δ' ἀνδρὶ φίλῳ εἰρημένος ἄρκιος ἔστω.
Καί τε κασιγνήτῳ γελάσας ἐπὶ μάρτυρα θέσθαι.
Πίστεις δ' ἄρα ὁμῶς καὶ ἀπιστίαι ὤλεσαν ἄνδρας.
Μηδὲ γυνή σε νόον πυγοστόλος ἐξαπατάτω,
Αἱμύλα κωτίλλουσα, τεὴν διφῶσα καλιήν.
Ὃς δὲ γυναικὶ πέποιθε, πέποιθ' ὅγε φιλήτῃσι.
Μουνογενὴς δὲ πάϊς σώζοι πατρώϊον οἶκον
Φερβέμεν· ὣς γὰρ πλοῦτος ἀέξεται ἐν μεγάροισι.

370. Μισθὸς δ' ἀνδρὶ φίλῳ] Hoc velle videtur *Hesiodus*, amico indigenti, si ejus opera utamur, constituendam esse mercedem ejus operæ convenientem, non ejus amicitia abutendum. Digna sunt notatu quæ de hoc versu habet *Plutarchus*, initio fermè vitæ Thesei, ubi sic de Pittheo, Thesei avo: Δόξαν μάλιστα πάντων, ὡς ἀνὴρ λόγιος ἐν τοῖς τότε καὶ σοφώτατος, ἔσχεν. Ἦν δὲ τῆς σοφίας ἐκείνης τοιαύτη τις ἰδέα καὶ δύναμις, οἵᾳ χρησάμενος Ἡσίοδος εὐδοκίμει μάλιστα περὶ τὰς ἐν τοῖς Ἔργοις γνωμολογίας, καὶ μίαν γε τούτων ἐκείνην λέγουσι Πιτθέως εἶναι, Μισθὸς καὶ τὰ ἑξῆς. Τοῦτο μὲν οὖν καὶ Ἀριστοτέλης ὁ φιλόσοφος εἴρηκεν: *habuit præ omnibus illius ævi famam eruditi & sapientis viri. Erat autem sapientia illius ea species & vis, quâ usus Hesiodus famam sibi peperit, præsertim in sententiis quæ sunt in Operibus. Unam harum illam ferunt Pitthei fuisse*, Merces &c. *Atque hoc etiam Aristoteles Philosophus tradidit*. Clericus.

371. Ἐπὶ μάρτυρα θέσθαι] Si agatur, nempe, negotium alicujus momenti; alioqui vita non esset vitalis, si omnes insidiatorum loco essent habendi. Vivebat *Hesiodus*, apud Græculos, de quorum multis dici fortasse potuit, quod de Populo Romano scripserat *Lucilius*, cujus verba exstant, apud *Lactantium* Inst. Divin. Lib. V. c. 9.

Uni se atque eidem studio omnes dedere & arti,
Verba dare ut cautè possint, pugnare dolosè;
Blanditiâ certare, bonum simulare virum se,
Insidias facere, ut si hostes sint omnibus omnes. Clericus.

372. Πίστεις δ' ἄρα ὁμῶς] Scribo, postulante versu: Πίστις δ' ἄρ τοι ὁμῶς. Interpres πίστις legit in singulari, vertit, *credulitas*. Phædrus imitatus est hunc locum fabula X. lib. 3. *Periculosum est credere & non credere*. Guietus.

373. Πυγοστόλος] Stolæ muliebres tunc temporis fortasse, in postica parte, erant in nodum collectæ. Jam à multis annis, in magna Europæ parte, sunt omnes mulieres πυγοστόλοι. *Clericus*.

375. Φιλήτῃσι] Est verbum purum putum Æolicum, quod in magna Græcia dicebant πιλητής. *Scaliger*.

375. Φιλήτῃσι] An φηλήτῃσιν. A φηλήτης τὸ φηλέω, ἀπατῶ. φηλήτης impostor,

Merces autem viro amico constituta sufficiens esto.
Etiam cum fratre ludens, testem adhibeto.
Credulitas pariter ac diffidentia perdunt homines:
Ne verò mulier te animo nates exornans decipiat,
Blandè garriens, tuum inquirens sinum.
Qui namque mulieri confidit, confidit is furibus.
Unicus verò filius servarit paternam domum
Pascendo: ita enim opulentia crescet in ædibus.

---

impostor, ἀπατεών. placet τὸ φιλήτης. habet Hesychius & alii. Tzetzes dubitat de vocabuli scriptura & τὸ φηλήτης videtur præferre. ἐπίχω. *Guietus.*

375. Φιλήτῃσι] *Helladius* Bezantinous in Chrestomathia, quæ est apud *Photium*, in Bibliotheca: Κατ' εὐφημισμὸν οἱ Ἀττικοὶ τὸν κλέπτην φιλήτην λέγουσι· οἱονεὶ μισητόν· ἢ καὶ φιλητὴς ὁ κλέπτης, διότι φιλεῖ λαμβάνειν τὰ ἀλλότρια: *Attici boni ominis causâ, furem* φιλήτην *dicunt, quasi exosum* (nempè κατ' ἀντίφρασιν) *vel* φιλητὴς *fur, quia amat accipere aliena.* Crediderim potiùs dictum sic propriè furem non quemvis, sed qui amicitiam simulans furatur; quales mulieres, quas describit hîc *Hesiodus.* Vide tamen *Vossium* in Etymolog. ad vocem *Pilo.* Clericus.

376. Πατρώϊον οἶκον] Sic distinguendum videtur. Τελεία στιγμὴ post τὸν οἶκον. φερβέμεν ὡς γάρ τι. Pasce; ita enim opulentia crescat in ædibus. Notum illud Catonis ex Plutarcho, pascere, benè pascere, malè pascere. *Guietus.*

377. Φερβέμεν· ὡς γὰρ πλοῦτος] Hic versus quàm ineptè cum sequenti cohæreat, fieri non potest, quin animadvertat quivis, nam planè τὸ ἀκόλουθον desideratur. Ego dubitare non possum, Hesiodum hoc modo scripsisse, ut versus transponantur:

Μουνογενὴς δὲ πάϊς σώζοι πατρώϊον οἶκον,
Γηραιὸς δὲ θάνοις ἕτερον παῖδ' ἐγκαταλείπων
Φερβέμεν· ὡς γὰρ πλοῦτος ἀέξεται ἐν μεγάροισι.

Ita rei causa sequitur, quæ interpellata erat, absurdè interjecto illo versu: Ῥεῖα δέ κεν: nam τὸ δὲ apud Hesiodum αἰπολογικὸν esse, qui eum triverunt, ignorare non possunt. Porrò ἐγκαταλείπων ἕτερον παῖδα φερβέμεν, rectè dictum est. Pueri φέρβεσθαι dicuntur, dum in tenera illa ætate sunt, quâ crescunt nutriuntúrque, ut & βόσκεσθαι. Tale est illud Sophoclis Ajace:

Τέως δὲ, κούφοις πνεύμασιν βόσκου, νέαν
Ψυχὴν ἀτάλλων, μητρὶ τῇδε χαρμονήν.

Idem est βόσκεσθαι, φέρβεσθαι, ἀτάλλειν. Mens hæc erit:
Unicus verò filius domum paternam servet,

Γηραιὸς ἢ θάνοις ἕτερον παῖδ' ἐγκαταλείπων.
Ῥεῖα δέ κεν πλεόνεσσι πόροι Ζεὺς ἄσπετον ὄλβον.
Πλείων μὲν πλεόνων μελέτη μείζων δ' ἐπιθήκη·
Σοὶ δ' εἰ πλούτου θυμὸς ἐέλδεται ἐν φρεσὶ σῇσι,
Ὧδ' ἔρδειν. ἔργον δέ τ' ἐπ' ἔργῳ ἐργάζεσθαι.
Πληϊάδων Ἀτλαγενέων ἐπιτελλομενάων,
Ἄρχεσθ' ἀμητοῦ. ἀρότοιο δὲ, δυσομενάων.
Αἳ δή τοι νύκτας τε καὶ ἤματα τεσσαράκοντα

Senex verò priusquam moriaris alium relinques
Crescentem: ita enim divitiæ in ædibus crescunt.
Jupiter enim pluribus facilè plures adjungit opes.

dubitare non possum. *Heinsius.*

378. Ἕτερον] MS ἁπαλὸν παῖδα, hoc est, tenerum puerum. Nam quid sibi vult ἕτερον παῖδα? Ex senis felicitate est puerum heredem relinquere, nam provectiores patribus molesti esse solent. ex ἁπαλὸν ἕτερον, ex quo ἕτερον. Hic versus Proclo ἀδιανόητος & rejiciendus, Heinsio transponendus. vide notata. vers. sequ. πλεόνεσσι, subintellige, sibi invicem succedentibus. v. sequ. 380. ἐπιθήκη. subintelliges curæ. *Guietus.*

383. Ἐπιτελλομενάων] Nullus Poëta, præter hunc, inseruit α in genitivo adjectivi nominis. *Scaliger.*

383. Ἐπιτελλομενάων] Τῇ ἑῴᾳ ἐπιτολῇ v. sequ. δυσομενάων τῇ ἑῴᾳ δύσει. *Guietus.*

383. Πληϊάδων] Hoc est, circa 11. Maii, nam hæc intelligenda sunt de ortu Heliaco Pleïadum, qui sæculo *Hesiodi*, ex calculo *Dionys. Petavii* Variar. Differt. Lib. II. c. 9. factus est in gradu Tauri I. Nam hoc circiter est tempus initii messis, in Græcia. Præterea *Hesiodus* Agricolis scribens de ortu loquutus est, qui conspicuus est, non de eo qui vulgò animadverti nequit, nec, nisi rationibus Astronomicis, innotescit. Multa habet, hanc in rem, *Claud. Salmasius* Cap. XXXVII. Exercitat. Plinianarum, sed ea valdè intricata & perplexa, quæ castigavit *Petavius* memorati Operis Libro VII. Utrumque adire poterunt ii, quorum intererit nosse errata *Salmasii*, quæ ad *Hesiodum* nostrum non pertinent. *Clericus.*

385. Ἀρότοιο δὲ δυσομενάων] „ Matutinum ortum φαινόμενον, seu „ ἡλιακὸν, significari, ac δύσιν ἑῴαν seu occasum cosmicum ne pueri „ quidem nesciunt. *Hesiodi* sæculo ortus ille contingebat in Tauro. „ Stellæ sunt Vergiliæ plures, una est ex iis lucidior ceteris, magni- „ tudinis tertiæ. Ea tempore *Hesiodi* occidebat heliacè in Gradu Arie- „ tis, 4, 8'. oriebatur in Tauri gradu 11, 4'. At prima stella, ver- „ sûs occidentem, occasum Heliacum faciebat in gradu Arietis 0, 51'.

„ Inter-

Senex autem moriaris, alium filium relinquens.
Facilè verò & pluribus præbuerit Jupiter ingentes opes.
Major autem plurium cura, major quoque accessio.
Tua si opes mens appetit in animo suo,
Sic facito. operamque operæ subinde addito.
Pleiadibus Atlante natis exorientibus,
Incipe metere; arare verò, occidentibus.
Hæ quidem noctesque & dies quadraginta

„ Intervallum inter occasum primæ Pleiadum & ortum lucidæ gradus „ 40. Meritò itaque diebus abscondi quadraginta Vergilias canit *He-* „ *siodus.* Sol in Arietem vero motu subibat, *Hesiodi* tempore, Martii „ 31. Quippe anno Per. Julianæ 3714. verus locus solis in Arietis „ initio fuit Athenis Martii 31. horâ post mediam noctem 1, 24′. „ Itaque Taurum ingrediebatur Aprilis 30. Maii proinde 11. die, lu- „ cida Pleïadum oriebatur, ultima verò Pleïadum ad orientem Maii „ 16, quo tempore Messis incipiebat in Græcia. Occasus earumdem „ matutinus in Libra 19. gradu fiebat, sed verus nec adspectabilis. „ Ideò circa initium Scorpii ἐπιτελλόντος φανερῶς accidit ineunte No- „ vembri. Nam æquinoctium autumnale, per idem tempus, incidit „ in Octobris initium. Tum igitur arationis ac sationis tempus ap- „ petit; quod *Virgilius* hisce versibus expressit:

„ *Ante tibi Eoæ Atlantides abscondantur*
„ *Gnosiáque ardentis decedat stella Coronæ,*
„ *Debita quam sulcis committas semina.*

Hæc aliáque, in eam rem, habet *Petavius* Var. Differt. Lib. II. c. 9. Igitur in verbis *Hesiodi* mentio fit unius ortûs Heliaci Pleiadum, & duplicis earum occasûs. Ortûs tempus referendum ad 11. Maii. Prior occasus, qui arationis tempus indicabat, fuit Cosmicus occasus, um oriente Sole unà cum Scorpione, in quo est, Pleïades in Tauro sitæ horizontem ex adverso subeunt. Quod circa initium Novembris factum, tempore *Hesiodi.* Posterior verè occasus obscuriùs indicatur ℣. 368. éstque Heliacus occasus qui fiebat 3. Aprilis, & post quem in radiis solaribus per quadraginta dies latebant Pleiades. Ita tamen loquutus est *Hesiodus,* quasi confunderet utrumque illum occasum; nemo enim non dixerit, lectis ejus versibus, occasum cujus meminit ℣. 384. eum esse post quem Pleiades latent per quadraginta dies ante messem. Sed sunt ejus verba benigniùs explicanda, cùm non ignoraret quantum tempus sit inter arationem & messem. *Clericus.*

385. *Τεσσαράκοντα*] Vide not. ad ℣. antecedentem. *Clericus.*

386. Ke-

Κεκρύφαται· αὖτις δὲ περιπλομένου ἐνιαυτοῦ
Φαίνονται, τὰ πρῶτα χαρασσομένοιο σιδήρου.
Οὗτός τοι πεδίων πέλεται νόμος, οἵ τε θαλάσσης
Ἐγγύθι ναιετάουσ', οἵ τ' ἄγκεα βησσήεντα
Πόντου κυμαίνοντος ἀπόπροθι πίονα χῶρον
Ναίωσιν. γυμνὸν σπείρειν, γυμνὸν δὲ βοωτεῖν,
Γυμνὸν δ' ἀμάειν, εἴ χ' ὥρια πάντ' ἐθέλῃσθα
Ἔργα κομίζεσθαι Δημήτερος· ὥς τοι ἕκαστα
Ὥρι' ἀέξηται, μή πως τὰ μεταξὺ χατίζων
Πτώσσῃς ἀλλοτρίους οἴκους, καὶ μηδὲν ἀνύσσῃς.
Ὡς καὶ νῦν ἐπ' ἐμ' ἦλθες· ἐγὼ δέ τοι οὐκ ἐπιδώσω,
Οὐδ' ἐπιμετρήσω. ἐργάζευ, νήπιε Πέρση,
Ἔργα, τά τ' ἀνθρώποισι θεοὶ διετεκμήραντο·
Μή ποτε σὺν παίδεσσι γυναικί τε θυμὸν ἀχεύων,

---

386. Κεκρύφαται] Astrologi δύσιν ἡλιακὴν occasum solarem dicunt quando stella involuta est radiis solaribus, quod vulgò vocant combustam stellam. Illa autem δύσις deberet dici κρύψις. Est enim occultatio potiùs, quàm occasus. Quando verò stella explicatur ex radiis solis, quod propriè dicitur ἐξαυγασμὸς, hoc vocant ἀνατολὴν ἡλιακήν. Intervallum autem ab occultatione ad ἐξαυγασμὸν Astrologi dicunt esse quindecim graduum, quod est circiter totidem dierum. Sed Hesiodus dicit non quindecim sed viginti dierum esse τὴν κρύψιν, & totidem dicemus τὸν ἐξαυγασμόν. *Scaliger.*

386. Περιπλομένου ἐνιαυτοῦ] Περιπλομένου à πέλω, verto, verso, unde πόλω, πόλος, πολέω, & πέλομαι, περιπέλομαι, περιπλόμενος, περιπλομένου. *Guietus.*

386. Περιπλομένου ἐνιαυτοῦ] Itaque intra quadraginta illos dies, quibus latere dicuntur Vergiliæ, collocandum Hesiodei anni principium; quod fortasse referendum ad initium Tauri; quò spectare videntur verba *Virgilii* Georg. I, 217.

Candidus auratis aperit cùm cornibus annum
Taurus.

Hoc unum ex verbis *Hesiodi* colligi potest. Vide tamen quæ habet *Jos. Scaliger* Emend. Temp. Lib. I. de periodo Thebana. *Clericus.*

387. Φαίνονται] Annus Thebanus tempore Hesiodi erat idem cum Delphico, & idem principium habebat à mense qui incidebat in geminos, qui Athenis dicitur θαργηλιών, vere adulto. *Scaliger.*

387. Χαρασσομένοιο σιδήρου] Ut acies ferri, hoc est, falcis inciditur, acuitur. *Guietus.*

389. Ἀσ-

Latent: rursum verò vertente anno
Apparent, primùm ut acuitur ferrum.
Hæc utique arvorum est lex, (cùm iis) *qui mare*
Prope habitant, (tum iis) *qui valles flexuosas,*
Mari fluctuante procul, pinguem regionem
Colunt. Nudus serito, nudúsque arato,
Nudus quoque metito, si quidem matura omnia voles
Opera ferre Cereris: ut tibi singula
Matúra crescant, ne quando interim egens
Mendices ad alienas domos, nihilque efficias.
Sicut & nunc ad me venisti: ego verò tibi non ampliùs donabo,
Neque ampliùs mutuum dabo. Labora, stolide Persa,
Labores quos hominibus Dii imposuerunt:
Ne quando cum liberis uxoréque animo dolens

---

389. Ἄγκεα] Ἄγκεα βησσήεντα πίονα χῶρον, appositio. *Guietus.*

391. Γυμνὸν σπείρειν] Antequàm sit nimis acre frigus; sub finem Octobris, quo tempore in Græcia clemens est cœlum. *Clericus.*

391. Βοωτεῖν] Βοηλατεῖν, hoc est, ἀροτριᾶν, ἀροῦν, *araro.* Guietus.

392. Ἔργα κομίζεσθαι] Συγκομίζεσθαι. hoc est, curare opera Cereris. *Idem.*

392. Εἴ χ' ὥρια πάντ' ἐθέλησθα] Ὥριον non est semper τὸ καθ' ὥραν, sed & τὸ ἐντελὲς in fructibus: dicebantur autem ἐντελεῖς fructus & τελεσφόροι, cùm non minùs fecundi essent, quàm destinarat cultor. Ita ὥριον ἐνιαυτὸν dixit Theocritus τὸν ὅλον, & ne uno quidem die pleno minorem. Et τελεσφορία pro frugibus illis celebrabatur, quas Hesiodus καρποὺς ὡρίους vocat, sicut οἶκος τελεσφόρος ille dicebatur, in quo erant, maritus, uxor, liberi. Et tantùm τελεσφόρον, ὅλον τὸν ἐνιαυτὸν, dicunt Poëtæ: unde illud, τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν, quod Theocritus ἔτος ὥριον dixit. Hesiodus eleganter εἴ χ' ὥρια πάντ' ἐθέλησθα Ἔργα κομίζεσθαι Δημήτερος. id est, εἰ τελεσφόρους καὶ ἐντελεῖς τοὺς καρποὺς κομίζεσθαι ἐθέλῃς. *Heinsius.*

396. Ὡς καὶ νῦν ἐπ' ἐμ' ἦλθες] Hinc liquet non magnas divitias retulisse Persen, ex hereditate malè divisa, de qua *Hesiodus* tamen dolenter admodùm queritur vss. 35. & seqq. *Clericus.*

396. Ἐπιδώσω] Ἐφ' οἷς ἔδωκα δώσω, ut vers. sequ. ἐπιμετρήσω ἐφ' οἷς ἐμέτρησα, μετρήσω. *Guietus.*

398. Διετεκμήραντο] Ἐγνώρισαν, τεκμαίρεσθαι ἔδωκαν, Moschopulus; hoc est, signis indicarunt, docuerunt, significarunt, διὰ τεκμηρίων ἔδειξαν, ἐγνώρισαν. *Guietus.*

Ζητεύῃς βίοτον κατὰ γείτονας, οἱ δ' ἀμελῶσιν.
Δὶς μὲν γὰρ καὶ τρὶς τάχα τεύξεαι· ἢν δ' ἔτι λυπῇς,
Χρῆμα μὲν οὐ πρήξεις, σὺ δ' ἐτώσια πόλλ' ἀγορεύσεις.
Ἀχρεῖος δ' ἔσαι ἐπέων νομός. ἀλλά σ' ἄνωγα
Φράζεσθαι χρειῶν τε λύσιν, λιμοῦ τ' ἀλεωρήν.
Οἶκον μὲν πρώτιστα, γυναῖκά τε, βοῦν τ' ἀροτῆρα,
Κτητὴν οὐ γαμετήν, ἥτις καὶ βουσὶν ἕποιτο.
Χρήματα δ' εἰν οἴκῳ πάντ' ἄρμενα ποιήσασθαι·
Μὴ σὺ μὲν αἰτῇς ἄλλον, ὁ δ' ἀρνῆται, σὺ δὲ τητᾷ.
Ἡ δ' ὥρη παραμείβηται, μινύθῃ δέ τοι ἔργον.
Μήδ' ἀναβάλλεσθαι ἐς τ' αὔριον, ἔς τ' ἔννηφιν.
Οὐ γὰρ ἐτωσιοεργὸς ἀνὴρ πίμπλησι καλιήν,
Οὐδ' ἀναβαλλόμενος· μελέτη δέ τοι ἔργον ὀφέλλει.
Αἰεὶ δ' ἀμβολιεργὸς ἀνὴρ ἄτῃσι παλαίει.

---

403. Ἀχρεῖος δ' ἔσαι ἐπέων νομός] Hoc eſt, νέμησις, tributio, partitio, diſtributio in utramque partem, utrimque. Homer. Πολὺς δ' ἐπέων νομὸς ἔνθα καὶ ἔνθα. diſtributio. Moſchopulus πλῆθος vertit. *Guietus.*

405. Γυναῖκα] Non intelligit uxorem, ſed ancillam. Ariſtoteles in Oeconomicis falſus eſt memoriâ, cùm hoc verſu abſolutam ſententiam contineri & γυναῖκα putat eſſe γαμετήν. *Scaliger.*

406. Κτητήν] Emtam non *famulam.* ordo, γυναῖκα κτητὴν οὐ γαμετήν. Ibid. ἥτις καὶ βουσὶν ἕποιτο. boves ſubintellige fœminas, hoc eſt, vaccas ſequatur, curet. *Guietus.*

406. Κτητὴν οὐ γαμετήν] Notarunt jam olim viri docti Philoſophum in Oeconomicis etiam τὴν κτητὴν pro conjuge ſumere. In jure certè Attico, etiam conjux inter τὰ κτήματα numerabatur, & maritus ὁ κύριος appellabatur. Unde cùm lis intentaretur uxori, præco clamabat Η' ΔΕΙ͂ΝΑ ΚΑΙ` Ο' ΚΥ'ΡΙΟΣ, id eſt, *Ejuſmodi mulier accuſatur cum domino ſuo.* Qua occaſione Comicus Smicythen perſtringens, parúmque virilem oſtendens, κύριον illi dat. χρυσοῦ δικάζεις Σμικύθην καὶ κύριον. Ι'παιδόσιν. Hominibus enim mollibus per contumeliam eleganti ſcommate κύριον aſſignabant, quaſi eos inter τὰ κτητὰ & κτήματα cum uxoribus numerarent: quales erant impuri illi ſenes Lampridii ſub κιναιδοτάτῳ Heliogabalo, qui, *maritos ſe habere jactabant*, ſceleſtæ principis ſui libidinis aſſeclæ. *Heinſius.*

407. Χρήματα] Ὄργανα γεωργικά. *Guietus.*

410. Ἔννηφιν] *Harpocration:* Ἔνην δὲ καὶ εἰς ἔνην τὸ εἰς τρίτην λέγεσι· καὶ ἁπλῶς τὸ ἔνον δυσωνύμενον τὸ πρότερον καὶ παρεληλυθὸς δηλοῖ. Mirum eſt ἔνοι præteritum tempus dici, ἔνην verò futurum. *Heſychius* ἔνη καὶ ἔνης τὸ μετὰ τὴν αὔριον. Alii, ut Proclus, referunt ad ἔνην καὶ νέαν, quæ erat trigeſi-

Quæras victum per vicinos, hi verò negligant.
Bis enim & ter forsitan consequeris: si verò ampliùs molestus fueris,
Rem quidem non facies, tu verò inania multa dices.
Inutilis autem erit verborum copia. Sed te jubeo
Cogitare debitíque solutionem, famísque evitationem.
Domum quidem primùm, fœminámque bovémque aratorem,
Famulam non nuptam, quæ & boves sequatur.
Instrumenta verò domi omnia apta para:
Ne tu quidem petas ab alio, illéque recuset, tu verò careas,
Tempus autem prætereat, minuatúrque tibi opus.
Ne verò differas inque crastinum, inque perendinum.
Non enim laboris fugitans vir implet horreum,
Neque procrastinator. Studium verò tibi opus auget.
Semper autem dilator operum vir cum damnis luctatur.

---

trigesima mensis dies. Sed hoc quoque parum verisimile, nam ἔνη simpliciter non dicebatur. Præterea accentûs variatio rem dubiam facit. Crediderim potiùs ἔνη contractè dici pro ἔνεα, unde additâ syllabâ poëticâ φιν, fit ἔνηφιν, ita ut subaudiamus ἡμέρας. aut si libet ἔνη *annos*, significetúrque dilatio in longum tempus. Sic *Horatius* de Poëmate, cujus editionem diu differendam suadet, Art. Poët. ℣. 388.

——— nonúmque prematur in annum,
Membranis intus positis. Clericus.

413. Ἀμβολιεργὸς ἀνὴρ] Egregiè eum describit *Persius* Sat. V.

Cras hoc fiet. Idem cras fiet, quid? quasi magnum,
Nempe, diem donas; sed cùm lux altera venit,
Jam cras hesternum consumpsimus, ecce aliud cras
Egerit hos annos, & semper paullum erit ultrà.

Si usquam alibi, in agricultura maximè nocet dilatio: Audi *Columellam* Lib. XI. c. 1. *Prælabentis verò temporis fuga quàm sit irreparabilis, quis dubitet? Ejus igitur memor præcipuè semper caveat, ne improvidus ab opere vincatur. Res est agrestis insidiosissima cunctanti, quod ipsum expressiùs vetustissimus auctor Hesiodus hoc versu significavit,* αἰεὶ δ' ἀμβολιεργὸς ——— *Quare vulgare illud de arborum positione rusticis observatum,* serere ne dubites, *id villicus ad agri totum cultum referri judicet, credátque prætermissas non duodecim horas, sed annum periisse, nisi suâ quæque die quod instat effecerit; nam cùm propriis penè momentis fieri quidquam debeat, si unum opus, tardiùs quàm oporteat, peractum sit, cetera quoque quæ sequuntur cultura, post justa tempora, seriùs adhibentur, omnísque turbatus operis ordo spem totius anni frustratur.* Clericus.

Ἦμος δὴ λήγει μένος ὀξέος ἠελίοιο
Καύματος ἰδαλίμου, μετοπωρινὸν ὀμβρήσαντος
Ζηνὸς ἐρισθενέος, μετὰ δὲ τρέπεται βρότεος χρὼς
Πολλὸν ἐλαφρότερος. (δὴ γὰρ τότε σείριος ἀστὴρ
Βαιὸν ὑπὲρ κεφαλῆς κηριτρεφέων ἀνθρώπων
Ἔρχεται ἠμάτιος, πλεῖον δέ τε νυκτὸς ἐπαυρεῖ.)
Ἦμος ἀδηκτοτάτη πέλεται τμηθεῖσα σιδήρῳ
Ὕλη, φύλλα δ' ἔραζε χέει, πτόρθοιό τε λήγει·
Τῆμος ἄρ' ὑλοτομεῖν μεμνημένος ὥριον ἔργον.
Ὅλμον μὲν τριπόδην τάμνειν, ὕπερον δὲ τρίπηχυν,
Ἄξονα δ' ἑπταπόδην· μάλα γάρ νύ τοι ἄρμενον οὕτω.
Εἰ δέ κεν ὀκταπόδην, ἀπὸ καὶ σφῦράν κε τάμοιο,
Τρισπίθαμον δ' ἄψιν τάμνειν δεκαδώρῳ ἁμάξῃ,
Πόλλ' ἐπὶ καμπύλα κᾶλα· φέρειν δὲ γύην, ὅτ' ἂν εὕρῃς,
Ἐς οἶκον, κατ' ὄρος διζήμενος, ἢ κατ' ἄρουραν,
Πρίνινον. ὃς γὰρ βουσὶν ἀροῦν ὀχυρώτατός ἐστιν·
Εὖτ' ἂν Ἀθηναίης δμωὸς ἐν ἐλύματι πήξας

---

414. Ὀξέος ἠελίοιο] Interpretes reddunt ταχέος, ὀξυκινήτου, placet acris, acuti, ut Interpres Latinus. *Guietus.*

415. Καύματος ἰδαλίμου] *A calore sudorifero* æstivo, ab ἶδος. *Idem.*

416. Σείριος ἀστὴρ] *Solis astrum.* Σείριος pro Sole. *Idem.*

418. Κηριτρεφέων ἀνθρώπων] Nempe, eorum qui sunt cis æquatorem, quibus post æstivum solstitium arcus diurnus solis minor est. Non ignoravit *Hesiodus* solem tunc diutiùs lucere Æthiopibus illis, qui sunt trans æquatorem. Vide infrà ṽ. 527. *Clericus.*

419. Ἔρχεται ἠμάτιος] Volvitur, vadit interdiu. πλεῖον δὲ νυκτὸς ἐπαυρεῖ, scribendum videtur ἀπαυρεῖ. Hesych. ἀπαυρεῖ, ὁδεύει, ἀποδημεῖ, ἀναχωρεῖ. idem ἀπαυρόντες ἀποδημοῦντες. Magis autem noctu ambulat, hoc est, diutiùs ambulat Sol per noctem, longiùs durat nox quàm dies. *Guietus.*

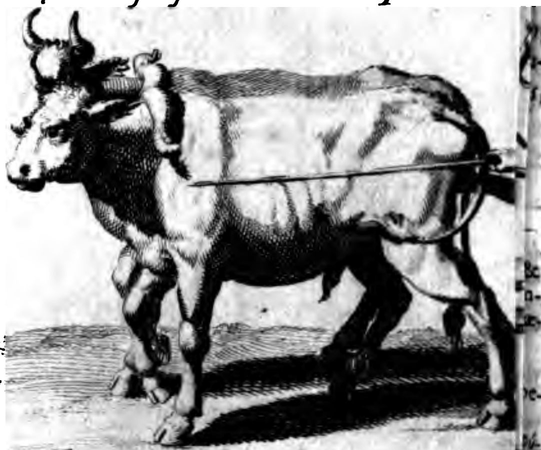
420. Ἦμος ἀδηκτοτάτη] Scribe τῆμος, tunc. *Idem.*

420. Ἀδηκτοτάτη] Illa, nempe, anni tempestate cæsa minùs est obnoxia vermibus; qui in tenero cortice, aut alburno, deponunt ova, ex quibus postea exclusi vermes lignum rodunt. De hisce vermibus vide quæ collegit *Sam. Bochartus* Hierozoïci P. II. Lib. IV. c. 27. *Clericus.*

421. Πτόρθοιό τε λήγει] Hoc est, τοῦ βλαστοῦ, τῆς βλαστήσεως παύεται, τοῦ κλωνοφυεῖν, cessat ramos emittere, germinare, pullulare. *Guietus.*

Succus,

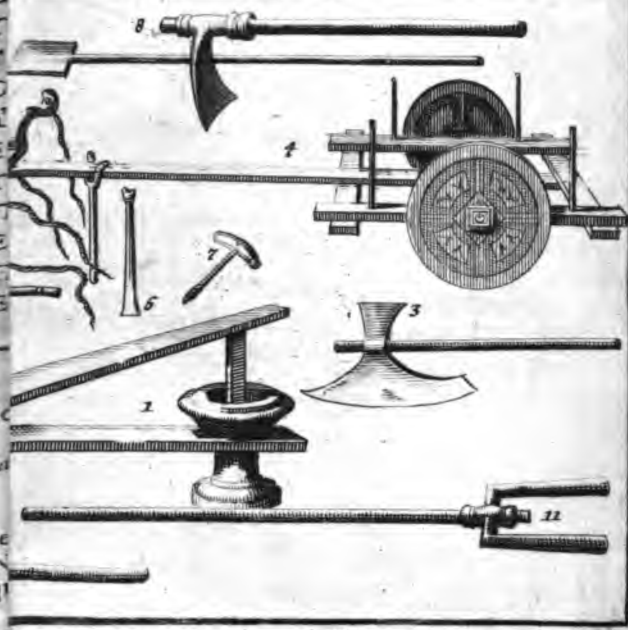
1. Κλαδευτήριον, Falx.
2. Λικμητήριον, Ventilabrum.
3. Ἅρπη, Falx Serrata.
4. Αὐτόγυον ἄροτρον, Aratrum nativum.
5. Ἐχέτλη, Stiva.
6. Ἔλυμος, Medium aratri.
7. Πηκτὸν ἄροτρον, Aratrum compactum.

11. Tab.

430. Ἀθηναίης δμῶος] Ὁ τέκτων. *Guietus.* Sic dicitur faber lignarius, quia fabrili etiam arti præesse credebatur Minerva, quo fit ut Epeus equum illum ligneum, cujus ope capta est Troja, dicatur,

 divina

Clericus.

[τέρθοιό τι λήγει] Hoc est, τοῦ βλαστοῦ, τῆς βλαστήσεως παύεται, τοῦ ... cessat ramos emittere, germinare, pullulare. *Guietus.*

Succus,

Quum itaque jam desinit vis fervidi Solis
Calorem sudoriferum, per autumnum pluente
Jove præpotente. movetur humanum corpus
Multò levius. (nam tunc Sol
Paullisper supra caput mortalium hominum
Venit interdiu, magis autem noctu laborat.)
Quando minimè cariei est obnoxia cæsa ferro
Materia, folia autem humi fundit, finémque facit germinandi:
Tunc sanè ligna secare tempestivum esse opus memento.
Mortarium quidem tripedale seca, pistillum verò tricubitale,
Axémque septempedalem: valdè enim certè conveniens sic.
Si verò octopedalem & malleum inde secueris, *(stro,*
Trium palmorum curvaturam rotæ secato decem palmorum plau-
Multa præterea curva ligna: ferto autem burim, cùm inveneris,
Domum, sive in monte quærens, sive in agro,
Ilignam. hæc enim bobus ad arandum firmissima est:
Si Palladis famulus dentali insigens

Succus, nempe, quo aluntur arbores, tunc minore copia est, & crassior fit cœli frigore; quibus de causis, lignum est durius & compactius. Vide hac de re *Vitruvium* Lib. II. Cap. 9. de materia cædenda, & ad eum *Guil. Philandri* adnotationes. *Clericus.*

423. Ὅλμον] Pilam. *Guietus.*

426. Τρισπίθαμον] Trium dodrantalium. Palmus quarta pars pedis, σπιθαμὴ verò dodrans. *Scaliger.*

426. Τρισπίθαμον] In longitudinem. Versu præcedente pro σφῦραν κε τάμοιο, leg. σφῦράν γε τάμοιο. *Guietus.*

Ibid. Ἄψιν τάμνειν] Aratro, plostello, *à la charruë de deux pieds & demy de large.* An scribendum & distinguendum; τρισπίθαμον δ' ἄψιν τάμνειν δεκαδώρῳ ἀμάξῃ, πολλ' ἐπικαμπύλα κᾶλα. Ordo τάμνειν δὲ πολλὰ κᾶλα ἐπικαμπύλα ἄψιν τε, δ. α. appositivè. Placet τὸ ἐπικαμπύλα, seu potiùs ἐπικάμπυλα, accentu in antepenultima, una vox composita. *Idem.*

427. Φέρειν δὲ γύην] Hoc est, ubicumque inveneris dentale, aufer illud tecum, rarò enim occurrit. *Idem.*

430. Ἀθηναίης δμῶος] Δμῶος metaplasmus, declinatio pro declinatione. *Scaliger.*

430. Ἀθηναίης δμῶος] Ὁ τέκτων. *Guietus.* Sic dicitur faber lignarius, quia fabrili etiam arti præesse credebatur Minerva, quo fit ut Epeus equum illum ligneum, cujus ope capta est Troja, dicatur,

Γόμφοισιν πελάσας προσαρήρεται ἱστοβοῆι.
Δοιὰ δὲ θέσθαι ἄροτρα, πονησάμενος κατὰ οἶκον,
Αὐτόγυον καὶ πηκτόν· ἐπεὶ πολὺ λώϊον οὕτω.
Εἴ χ' ἕτερον γ' ἄξαις, ἕτερόν γ' ἐπὶ βουσὶ βάλοιο.
Δάφνης δ' ἢ πτελέης ἀκιώτατοι ἱστοβοῆες.
Δρυὸς ἔλυμα, πρίνου γύην. βόε δ' ἐνναετήρω
Ἄρσενε κεκτῆσθαι (τῶν γὰρ σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν)
Ἥβης μέτρον ἔχοντε. τὼ ἐργάζεσθαι ἀρίστω.
Οὐκ ἂν τώ γ' ἐρίσαντες ἐν αὔλακι κάμμεν ἄροτρον
Ἄξειαν, τὸ δὲ ἔργον ἐτώσιον αὖθι λίποιεν.
Τοῖς δ' ἅμα τεσσαρακονταετὴς αἰζηὸς ἕποιτο,
Ἄρτον δειπνήσας τετράτρυφον, ὀκτάβλωμον·
Ὅς κ' ἔργου μελετῶν ἰθεῖαν αὔλακ' ἐλαύνοι,
Μηκέτι παπταίνων μεθ' ὁμήλικας, ἀλλ' ἐπὶ ἔργῳ
Θυμὸν ἔχων. τοῦ δ' οὔτι νεώτερος ἄλλος ἀμείνων
Σπέρματα δάσσασθαι, καὶ ἐπισπορίην ἀλέασθαι.

---

divinâ Palladis arte, ædificasse, Lib. II. Æneïdos ℣. 15. *Isidorus* Orig. Lib. XIX. c. 20. *Olea quoque hanc dicunt inventricem & fabricæ multarúmque artium repertricem. Ideóque illi vulgò opifices supplicant.* Clericus.

431. Προσαρήρεται ἱστοβοῆι] Pro προσαρήρεται. προσαρήρετ' scribendum videtur. *Guietus.*

436. Βόε δ' ἐνναετήρω] *Aristoteles Hist. Anim.* Lib. VI. c. 21. de bove: *ἀκμάζει δὲ μάλιστα πεντέτης ὤν· διὸ καὶ Ὅμηρόν φασι πεποιηκέναι τινὲς ὀρθῶς, ποιήσαντα ἄρσενα πενταέτηρον — καὶ τὸ βοὸς ἐνναώροιο· δύνασθαι γὰρ ταὐτόν: viget quinquennis maximè; quacirca Homerum rectè dixisse aiunt marem bovem quinquennem — & bovis novennis, hæc enim idem valere.* Apud *Homerum*, scilicet, Iliados H. Agamemnon mactat bovem πενταέτηρον, ut & filii Autolyci Odyss. T. At Odyss. K. Æolus excoriat utrem bovis ἐνναώροιο; quo ventos includit. Hæc quorsum idem dixerit Philosophus divinare nequeo; nisi velit novennem bovem tam florere, quàm quinquennem, quia usque ad nonum annum est in pleno ætatis vigore. Unde *Hesiodus*, in Operibus, βόε δ' ἐνναετήρω &c. Hæc habet *Sam. Bochartus* Hieroz. P. II. Lib. II. c. 28. Fortasse voluit indicare *Aristoteles* bubulam carnem optimam esse circa quintum annum, robur verò corporis & pellis firmitatem, circa nonum. *Clericus.*

442. Τετράτρυφον, ὀκτάβλωμον] Hic τρύφη ἄρτου quatuor dicuntur, quemadmodum apud Latinos *quadræ*; quæ paribus interstitiis in pane

Clavis conjungens temoni adaptaverit.
Bina verò facito aratra, laborans domi,
Non compositum & compactile: quoniam multò optimum sic.
Si quidem alterum fregeris, alterum bobus injicias.
E lauro autem vel ulmo firmissimæ stivæ sunt.
E quercu dentale, ex ilice burim. boves verò duos novennes
Masculos comparato (horum enim robur non imbecillum est)
Cùm juventutis mensuram habent. hi ad laborandum optimi.
Non utique hi dimicantes in sulco aratrum
Fregerint, opus verò imperfectum reliquerint.
Hos autem simul quadragenarius juvenis sequatur,
Panem cœnatus quadrifidum, octo frustorum,
Qui quidem opus curans rectum sulcum ducat,
Non ampliùs circumspiciens æquales, sed in opere
Animum habens. Hoc verò neque junior alius melior
Ad spargendum semina, & iteratam sationem evitandam.

---

ne erant distinctæ. Auctor Moreti:

——— ——— *jámque subactum*
Formas opus, palmísque suum dilatat in orbem,
Et notat impressis, æquo discrimine, quadris.

Hesychius: τρύφος, κλάσμα ἄρτου. Quam vocem crediderim Veteribus Glossis restituendam, in quibus, *Quadra*, τόμος; imò τρύφος. Βλωμὸς verò, hoc in loco, minus frustum significat. *Hesychius*: βλωμὸς, ἰσχνόψωμος, ubi legendum viderunt docti ἰσχνὸς ψωμὸς, *buccea tenuis*. Quod tamen non est ita intelligendum apud *Hesiodum*, cùm, ut rectè *Isaac. Casaubonus* ad Athenæum Lib. III. c. 29. absurdum sit existimare rustici hominis famem octo buccellis posse expleri. *Athenæus* quidem: βλωμιαίους τε ἄρτους ὀνομάζεσθαί φησι (Philemon) τοὺς ἔχοντας ἐντομὰς, οὓς Ῥωμαῖοι κοδράτους λέγουσι: *Blomilios vocari dicit panes incisuris divisos, quos Romani quadratos vocant*, id est, in quadras incisos. *Clericus*.

442. Ὀκτάβλωμον] Hoc est, ὀκτάψωμον. *Guietus*.

444. Παπταίνων μεθ' ὁμήλικας] Non attendens sulcos, sed circumspiciens an amicum aliquem sit conspecturus. Ex negligentia ejusmodi desumta est sententia Christi Luc. IX, 62. Οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα ἐπ' ἄροτρον, καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω, εὔθετός ἐστιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. *Hesychius*: παπταίνων, περιβλέπων· πάντῃ παπταίνοντες, ὁρῶντες. Sic quoque interpretatur *Eustathius*: τὸ ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ διαπεταννύειν τὴν θέαν, τουτέστι περιβλέπειν. *Clericus*.

Κουρότερος γὰρ ἀνὴρ μεθ' ὁμήλικας ἐπτοίηται.
Φράζεσθαι δ' εὖτ' ἂν φωνὴν γεράνου ἐπακούσῃς
Ὑψόθεν ἐκ νεφέων ἐνιαύσια κεκληγυίης·
Ἥ τ' ἀρότοιό τε σῆμα φέρει, καὶ χείματος ὥρην
Δεικνύει ὀμβρηροῦ· κραδίην δ' ἔδακ' ἀνδρὸς ἀβούτεω.
Δὴ τότε χορτάζειν ἕλικας βόας ἔνδον ἐόντας·
Ῥήϊδιον γὰρ ἔπος εἰπεῖν, βόε δὸς καὶ ἅμαξαν·
Ῥήϊδιον δ' ἀπανήνασθαι παρὰ δ' ἔργα βόεσσιν.
Φησὶ δ' ἀνὴρ φρένας ἀφνειὸς πήξασθαι ἅμαξαν,
Νήπιος· οὐδὲ τόγ' οἶδ', ἑκατὸν δέ τε δούραθ' ἁμάξης.
Τῶν πρόσθεν μελέτην ἐχέμεν, οἰκήϊα θέσθαι.
Εὖτ' ἂν δὴ πρώτιστ' ἄροτος θνητοῖσι φανείη,
Δὴ τότ' ἐφορμηθῆναι, ὁμῶς δμῶές τε καὶ αὐτὸς,
Αὔην καὶ διερὴν ἀρόων, ἀρότοιο καθ' ὥρην,
Πρωῒ μάλα σπεύδων ἵνα τοι πλήθωσιν ἄρουραι.
Εἴαρι πολεῖν· θέρεος δὲ νεωμένη οὔ σ' ἀπατήσει.

---

447. Ἐπτοίηται] Hoc est, æquales animo agitat, lasciviendi cupidine commoto. Nam πτόομαι, unde, interposito ι, πτοίομαι, est non tantùm timore, sed quovis alio affectu vehementiore commoveri. *Hesychius*: Πτοιώμενον, πτοιᾶσθαι λέγεται τὸ παρορμᾶσθαι πρὸς τὰ ἀφροδίσια. Exempla sunt, apud optimos Scriptores, frequentia. Unum tantùm adscribam ex *Dione* Prusæo, quod mihi commodùm hisce diebus elegantissimum Scriptorem lectitanti occurrebat. Sic loquitur de Homero Orat. II. de regno: ταῦτα δὲ λέγει διδάσκων καὶ παραινῶν, ὡς δεῖ καὶ τραπέζης ἐπιμελεῖσθαι τοὺς ἀγαθοὺς, ἐπεὶ τροφῆς γε παντοίας καὶ πολυτελείας οὐκ ἐτύγχανεν ἄπειρος ὤν. ὥστε τοὺς περὶ ταῦτα νῦν ἐπτοημένους Πέρσας καὶ Σύρους καὶ τῶν Ἑλλήνων Ἰταλιώτας καὶ Ἴωνας, μηδ' ἐγγὺς ἀφικνεῖσθαι τῆς παρ' Ὁμήρῳ χορηγίας καὶ ἁβρότητος: *hæc autem dicit docens & admonens, bonos oportere & mensæ curam gerere, quandoquidem cibi varii & pretiosi non erat inexpertus; ita ut qui nunc hisce valde afficiuntur, Persæ & Syri & Græci, Italique & Iones longè absint à sumtibus & deliciis quæ sunt apud Homerum.* Clericus.

448. Εὖτ' ἂν γεράνου φωνὴν ἐπακούσῃς] Multa ad hujus loci illustrationem congessit *Sam. Bochartus* Hieroz. P. II. Lib. I. C. 11. quæ non exscribemus. Observandum dumtaxat hîc sermonem esse de migrante grue, non de adveniente. *Clericus.*

450. Ἥ τ' ἀρότοιό τε σῆμα φέρει] Copiosissimè de variis arationibus egit *Claud. Salmasius* ad Solinum Pag. 509. & seqq. Ed. Ultraject. ubi, inter alia, hæc habet: *Tertiam arationem, quâ sata inarantur,*

Hesiodus

Junior enim vir æqualium desiderio flagrat.
Observa verò, cùm vocem gruis audieris
Altè in nubibus quotannis clangentis;
Quæ & arationis signum affert, & hyemis tempus
Indicat imbriferi: cor autem rodit viri bobus carentis.
Tunc sanè pasce camuros boves, domi manentes.
Facile enim dictu est, par boum da & plaustrum:
Facile autem recusare, (& dicere) *boves occupati sunt.*
Constituit autem homo, qui opinione suâ dives est, fabricare plau-
Stultus: & hoc nescit centum esse ligna plaustri. (*strum*
Horum ante curam habere oportet ut sibi acquirat.
Cùm primùm igitur arationis tempus mortalibus apparuerit,
Tùnc aggredere, simul & servi & tu ipse,
Siccam & humidam arans, arationis ad tempus,
Summo mane festinans, ut impleantur tibi arva.
Vere vertito, æstate verò iterata non te fallat.

Hesiodus ἄροτον *propriè vocat. De prima dixit* ἔαρι πολεῖν; *de secunda,* θέρεος δὲ νεωμένη, *quæ est* νέωσις *vel* iteratio; *de tertia,* ἄροτον, *quâ voce* sationem *ubique intelligit, quia simul serebant, arabántque tertiò. Sic de gruis adventu* (imò verò abitu) ἥ τ' ἀρότοιό τε σῆμα &c. *& paullò post:* αὔην καὶ διερὴν ἀρόων, ἀρότοιο καθ' ὥρην, *hoc est,* ξηρὰν καὶ ὑγρὰν σπείρων κατὰ τὴν τοῦ σπόρου ὥραν. *Ita alibi, apud eumdem,* ἀροῦν *est serere:* εἰ δέ κεν ἠελίοιο τροπαῖς ἀρόσῃς χθόνα δῖαν. *Vetat terram seri circa brumam.* Nimirum, ἀροῦν est quidem semper *arare*, sed quia cum ultima *aratione* conjuncta erat *satio*, priore & posterius significatur. Intelligitur autem hîc & alibi satio tritici, de qua sola quasi potissima, agit *Hesiodus*, in hoc Opere. *Clericus.*

452. Ἕλικας] Curvis cornibus, reflexi. *Guietus.*

454. Πάρος δ' ἔργα]. Hoc est, πάρεστι μίμνησις. *Idem.*

455. Φρένας ἀφνειὸς] *Riche par imagination.* Idem.

Ibid. Πήξασθαι ἅμαξαν] Fabricaturum. τὸ πήξασθαι pro πήξεσθαι positum. *Guietus.*

457. Οἰκήϊα θέσθαι] Περιποιεῖν, hoc est, οἰκεῖα ἑαυτῷ ποιεῖν. τὸ θέσθαι ἀντὶ τοῦ ποιεῖν. *Idem.*

462. Εἶαρι πολεῖν] Ἔαρι scribendum videtur, ut sit συνίζησις. Sic inferiùs. *Idem.*

462. Εἶαρι πολεῖν, θέρεος νεωμένη] *Claud. Salmasius* p. 510. Exercit. Solinianarum, ostendit Græcos quidem recentiores νεοῦν ac νεάζειν dicere de terra, quæ primâ aratione novatur, quæ primùm pro-
scin-

Νειὸν δὲ σπείρειν ἔτι κουφίζουσαν ἄρουραν.
Νειὸς ἀλεξιάρη, παίδων εὐκηλήτειρα.
Εὔχεσθαι δὲ Διῒ χθονίῳ, Δημήτερί θ᾽ ἁγνῇ,
Ἐκτελέα βρίθειν Δημήτερος ἱερὸν ἀκτήν.
Ἀρχόμενος τὰ πρῶτ᾽ ἀρότου, ὅταν ἄκρον ἐχέτλης
Χειρὶ λαβὼν ὅρπηκα βοῶν ἐπὶ νῶτον ἵκηαι
Ἔνδρυον ἑλκόντων μεσάβων. ὁ δὲ τυτθὸς ὄπισθεν
Δμωὸς, ἔχων μακέλην, πόνον ὀρνίθεσσι τιθείη,
Σπέρματα κατακρύπτων. εὐθημοσύνη γὰρ ἀρίστη
Θνητοῖς ἀνθρώποις· κακοθημοσύνη δὲ κακίστη.
Ὧδέ κεν ἁδροσύνῃ στάχυες νεύοιεν ἔραζε,
Εἰ τέλος αὐτὸς ὄπισθεν Ὀλύμπιος ἐσθλὸν ὀπάζοι.
Ἐκ δ᾽ ἀγγέων ἐλάσειας ἀράχνια· καί σε ἔολπα

ſcinditur; ſed vetuſtiſſimos vocaſſe νεᾶν ſecundam arationem, non primam, ex hoc *Heſiodi* loco. Prima aratio fit verno tempore, ſecunda æſtate; quod νεῦν vocat *Heſiodus*, Latini *iterare*. Νειὸν ſimiliter vocant terram novalem, quæ iterata eſt. Et ſanè hæc etiam ſignificatio eſt verbi νεῦν, *de novo* enim *fieri*, & *novari* dicitur quod ſecundò fit. Græci Interpretes veteres interpretantur ἐπιλεαίνειν γῆν καὶ θρύπτειν, καὶ ὁμαλύνειν, ἀνακαινίζοντας αὖθις αὐτὴν καὶ νέαν ποιοῦντας. Quæ omnia ſecundam arationem Latinorum & iterationem deſignant. Quod *offringere* propriè dicebant; nam proſciſſione, hoc eſt, primâ aratione grandes glebæ excitantur, quæ iteratione offringuntur, & rumpuntur, æquantúrque. Hæc aliáque ſimilia ſæpiùs repetit, pro more ſuo, vir ſummus. *Clericus.*

463. Νειὸν δὲ σπείρειν] Idem pag. 514. obſervavit cùm toties novetur terra, quoties aratur, νειὸν dici non tantùm agrum primùm proſciſſum, ſed quamvis terram per omne id tempus, quo vertitur & aratur, donec conſeratur, quod liquet ex hoc *Heſiodi* loco. Sic & Odyſſ. E. 127. νειῷ ἐνὶ τριπόλῳ, *in novali ter verſato*, quod tertiatum eſt, ſive tribus arationibus motum. *Xenophon*: εἰ μέλλει ἀγαθὴ ἡ νεὸς ἔσεσθαι, ὕλης τε δεῖ καθαρὰν αὐτὴν εἶναι, καὶ ὀπτὴν ὅτι μάλιστα πρὸς τὸν ἥλιον: *ſi bona futura eſt novalis, debet eſſe pura ab omni ſylva, & quàm maximè torreri à ſole*. Sed nec, quòd *Heſiodus* νεωμένην vocat terram, quæ æſtate iteratur ſecundâ novatione, inde ſequitur νεῦν propriè dici de iteratione. Nam & πολῆσαι γῆν non de prima tantùm, ſed etiam de ſecunda ac tertia dicitur. Unde δίπολος & τρίπολος γῆ. Alia hanc in rem, apud ipſum *Salmaſium*, lege. *Clericus.*

463. Κουφίζουσαν ἄρουραν] Adhuc ſuſpenſam, elevatam. *Guietus.*

464. Εὐ-

Novalem verò serito adhuc levem terram.
Novalis imprecationum expultrix, liberorum placatrix est.
Supplica verò Jovi infero, Cererique castæ,
Ut matura grandescant sacra Cereris dona.
Incipiens arare, cùm extremum stivæ
Manu capiens stimulum boum terga attigeris
Temonem trahentibus loris. juvenis autem pone
Servus, ligonem tenens, negotium avibus facessat,
Semina abscondens. Rectus enim ordo optimus
Mortalibus hominibus est; confusio verò pessima.
Sic quidem ubertate spicæ nutabunt ad terram,
Si finem ipse postea Jupiter bonum præbuerit.
E vasis autem ejicies araneas: téque arbitror

---

464. [illegible]] In copia imprecationes non fiunt, sed in inopia, vide Proclum. *Idem.* Vult *Hesiodus* agrum probè cultum suppeditare victum familiæ, quæ alioqui infensa sit patrifamilias, diris eum devovet, nec nisi cibo potest placari. *Clericus.*

465. Διὶ χθονίῳ] Cereris, aut Proserpinæ conjugi. Numina connexa. *Guietus.*

466. Ἱερὸν ἀκτήν] Ἁπλῶς ἱερόν. vers. seq. leg. [illegible] pro [illegible]. *Idem.*

468. Ἐπὶ νῶτον ἵκηαι] Νῶτον ἐφίκηαι. [illegible]. *Idem.*

469. Ἔνδρυον] Τὸν [illegible]. à parte totum aratrum. τὸ ἔνδρυον hîc tropicè medium arboris, matrix, *le cœur.* vide Hesych. in ἔνδρυον. vers. sequ. πόνον] dolorem. *Idem.*

470. Ἔχων μακέλην] Non propriè intelligitur ligo, sed malleus ad occas frangendas. *Scaliger.* Imò verò ad invertendam in sementem terram; nam hæc est tertia aratio, non occatio, quæ secunda est. Vide ex *Salmasio* notata ad ℣. 462. *Clericus.*

471. Εὐθημοσύνη] Τὸ καλῶς διατίθεσθαι καὶ οἰκονομεῖν τὰ ἑαυτοῦ. *Guietus.*

475. Ἀράχνια] Telas aranearum. (Quæ non amoventur sterili anno, quia non opus est omnibus vasibus ad recondendum triticum paratis, propter messis tenuitatem. Sic *Catullus*, ut vacuam crumenam describat, ait *sacculum plenum esse aranearum.* Clericus.) Vers. sequ. [illegible]] an [illegible], vel [illegible], ut [illegible]. hoc est, vescentem. ab [illegible], vescor, unde [illegible]. Nonn. Hesych. [illegible]. Homer. [illegible]. *Idem.*

476. Ἐρεό-

Γηθήσειν, βιότοιο ἐρδύμενον ἔνδον ἐόντος.
Εὐοχθέων δ' ἵξεαι πολιὸν ἔαρ. οὐδὲ πρὸς ἄλλους
Αὐγάσεαι· σέο δ' ἄλλος ἀνὴρ κεχρημένος ἔσται.
Εἰ δέ κεν ἠελίοιο τροπαῖς ἀρόῃς χθόνα δῖαν,
Ἥμενος ἀμήσεις, ὀλίγον περὶ χειρὸς ἐέργων,
Ἀντία δεσμεύων κεκονιμένος, οὐ μάλα χαίρων.
Οἴσεις δ' ἐν φορμῷ· παῦροι δέ σε θηήσονται.
Ἄλλοτε δ' ἀλλοῖος Ζηνὸς νόος Αἰγιόχοιο·
Ἀργαλέος δ' ἄνδρεσσι καταθνητοῖσι νοῆσαι.
Εἰ δέ κεν ὄψ' ἀρόσεις, τόδε κέν τοι φάρμακον εἴη.
Ἦμος κόκκυξ κοκκύζει δρυὸς ἐν πετάλοισι,

---

476. Ἐρεύμενον] Malim legi ἐρεύγμενον, quàm elidi γ, quod durum est. Hoc est, redundantem intus positis; ab ἐρεύγομαι, eructo, & metaphoricè *redundo*. Clericus.

477. Εὐοχεῶν] Εὐοχθέων hîc legunt Moschopulus, Proclus, Tzetzes Interpp. Hesych. εὐοχθεῖν εὖ ἔχειν, εὐθυμεῖν, πλήρη εἶναι, εὐτροφεῖν. ὀχὴ γὰρ ἡ τροφή. δαῖτες εὔοχθοι opipara, læta convivia, παρὰ τὸ εὖ ἔχειν. Athen. εὐοχθεῖν quasi εὐεκτεῖν. Sed εὐεκτεῖν magis placet. *Guietus.*

Ibid. Πολιὸν] Floridum. διὰ τὸ λευκὸν τῶν ἐν αὐτῷ ἀνθέων. Moschop. Heinsius περιβεβηκὸς exactum. *Idem.*

477. Εὐοχθέων δ' ἵξεαι] Malè εὐοχέων substituitur ab aliis. Eustathius: ὅθεν καὶ Ἡσίοδος εὐοχθεῖν λέγει, τὸ ἐπὶ πολλοῖς κοπιᾶν. ἢ καὶ ἄλλως ὀχθῆσαι, τὸ εἰς ὕψος ἐπᾶραι τὸν θυμόν. Item, ὀπτεῖον τι καὶ τὸ ὀχὴ μὲν ὀξυτόνως ἡ τροφὴ ἀφ' ἧς καὶ τὸ εὐοχθεῖν κατά τινας παρ' Ἡσιόδῳ. *Heinsius.*

479. Εἰ δὲ κεν ἠελίοιο τροπαῖς] An scribendum: εἰ δὲ κ' ἐν ἠλ. τροπαῖς pro καὶ ἐν ἠλ. τροπαῖς, h. e. bruma. Interpp. κατὰ τὰς τροπὰς exponunt. *Guietus.*

479. Εἰ δέ κεν ἠελίοιο τροπαῖς] Hoc est, circa solstitium hibernum. Ex his constat, verba sunt *Cl. Salmasii* p. 517. Exercit. Plinianarum, legitimum sementis tempus, præcipuè triticeæ, in Africa & Græcia omni, fuisse ab occasu Vergiliarum. Hoc *Hesiodus*, *Theophrastus*, *Xenophon*, & *Plinius* testantur. Et *Xenophon* quidem totum illud tempus serendi εἰς πρώϊμον, καὶ μέσον καὶ ὄψιμον distinguit. Festinata satio à Vergiliarum occasu incipiebat, serotina circa brumam. *Hesiodus* ὀψισπόρον vocat, qui eo tempore serit, ut contrà πρωϊσπόρον qui circa Vergiliarum occasum, ỷ. 490. *Columella* Lib. II. c. 8. *Intelligi debet tritici satio dierum sex & quadraginta ab occasu Vergiliarum, qui fit ante diem IX. Calend. Novembris ad Brumæ tempora. Sic enim servant prudentes agricolæ, ut quindecim diebus priusquàm conficiatur Bruma, totidémque post eam confectam, neque arent, neque vitem aut arborem putent.* Fallitur tamen vir summus in eo quod hic habet

περὶ

Gavisurum, victu potitum intus reposito.
Benè instructus cibis autem pervenies ad canum ver, neque ad alios
Respicies: tui verò alius vir indigus erit.
Si verò brumâ araveris terram almam,
Sedens metes, pauxillum manu comprehendens, (deus.
Ex adversa parte manipulos ligans pulverulentus, nec valdè gau-
Feres autem in sporta: pauci verò te suspicient.
Aliàs autem alia Jovis mens Ægiochi,
Sed mortalibus hominibus eam deprehendere difficile.
Sin autem serò araveris, hoc quidem tibi remedium fuerit.
Quando cuculus canit quercûs in frondibus,

περὶ τὸ ὀψαρότου, de quo vide ad ℣. 486. *Clericus.*

480. Ἥμενος ἀμήσεις] Hoc eſt, otiosè, nam non erit cur feſtines. Alioqui ſegetem copioſam metentes ſatis temporis non habent, ut inter metendum ſedeant. Feſtinandum enim periti Rei Ruſticæ ſuadent. *Columella* Lib. II. c. 21. *Sed cùm matura fuerit seges, antequàm torreatur vaporibus aſtivi ſideris, qui ſunt vaſtiſſimi per ortum Caniculæ,* CELERITER *demetatur; nam diſpendioſa eſt cunctatio.* Cujus rei rationes poſtea tradit. At in raris ſegetibus, meſſis brevi abſolvitur, etiam non feſtinantibus. *Clericus.*

480. Περὶ χειρὸς] Scribe περὶ χεῖρας, *les mettant bechevet*, ob paucitatem. *Guietus.*

Ibid. Περὶ χειρὸς ἐέργων] Pſaltes Pſalm. CXXIX, 7. *non implevit manum ſuam meſſor, neque ſinum ſuum colligator.* Clericus.

481. Ἀντία δεσμεύων] Adverb. hoc eſt, ἀντίους τοὺς στάχυας δεσμεύων, *les uns en haut, les autres en bas*, ídque propter ſpicarum inæqualitatem. *Guietus.*

482. Παῦροι δέ σε θηήσονται] Pſaltes de tenui meſſe Pſ. CXXIX, 7. *non dicent tranſeuntes, benedictio Jehovæ vobis.* Clericus.

482. Θηήσονται] Θαυμάσουσι. *Guietus.*

483. Ἄλλοτε δ᾽ ἀλλοῖος Ζηνὸς] Aliàs aliter accidere ſolet ritè & ſecùs arantibus. *Idem.*

484. Κατὰ θνητοῖσι νοῆσαι] Difficilis comprehenſu. τμῆσις. *Idem.*

486. Ἦμος κόκκυξ κοκκύζει] Initio veris. *Plinius* Lib. XVIII. c. 26. de ſpatio quod eſt inter æquinoctium vernum & exortum Vergiliarum: *In hoc temporis intervallo, quindecim diebus primis Agricolæ rapienda ſunt ea, quibus peragendis ante æquinoctium non ſuffecerit: dum ſciat inde natam exprobrationem ſœdam, putantium vites per imitationem cantûs alitis temporarii, quem cuculum vocant. Dedecus enim habitur, opprobriúmque meritum, falcem ab illa volucre in vite deprehendi.* Clericus.

Τὸ πρῶτον, τέρπει τε βροτοὺς ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν·
Τῆμος Ζεὺς ὕοι τρίτῳ ἤματι, μηδ' ἀπολήγοι,
Μήτ' ἄρ' ὑπερβάλλων βοὸς ὁπλὴν, μήτ' ἀπολείπων.
Οὕτω κ' ὀψαρότης πρωτηρότῃ ἰσοφαρίζει.
Ἐν θυμῷ δ' εὖ πάντα φυλάσσεο· μηδέ σε λήθοι
Μήτ' ἔαρ γινόμενον πολιὸν, μήθ' ὥριος ὄμβρος.
Πὰρ δ' ἴθι χάλκειον θῶκον, καὶ ἐπαλέα λέσχην,
Ὥρῃ χειμερίῃ, ὁπότε κρύος ἀνέρας ἔργων
Ἰσχάνει· ἔνθα κ' ἄοκνος ἀνὴρ μέγα οἶκον ὀφέλλει.
Μή σε κακοῦ χειμῶνος ἀμηχανίη καταμάρψῃ
Σὺν πενίῃ, λεπτῇ δὲ παχὺν πόδα χειρὶ πιέζοις.
Πολλὰ δ' ἀεργὸς ἀνὴρ κενεὴν ἐπὶ ἐλπίδα μίμνων,
Χρηΐζων βιότοιο κακὰ προσελέξατο θυμῷ.
Ἐλπὶς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένον ἄνδρα κομίζει,
Ἥμενον ἐν λέσχῃ, τῷ μὴ βίος ἄρκιος εἴη.
Δείκνυε δὲ δμώεσσι, θέρευς ἔτι μέσσου ἐόντος·
Οὐκ αἰεὶ θέρος ἐσσεῖται, ποιεῖσθε καλιάς.

---

487. Τέρπει τε βροτοὺς] Verni temporis amœnitate, quam denunciat. *Guietus.*

488. Τρίτῳ ἤματι.] Toto tertio die, præter duos priores. v. sequ. ὁπλὴν] vestigium. *Idem.*

490. Ἰσοφαρίζει] An scrib. ἰσοφαρίζοι. hoc est, ἴσην φέροι ψῆφον. hujus pluviæ triduanæ beneficio, sera aratio tempestivæ æqualis fuerit. *Idem. Ubi venit imber multorum dierum sementis uno die surgit.* Columella Lib. II. c. 8. *Clericus.*

491. Ἐν θυμῷ δ' εὖ πάντα φυλάσσεο] Hoc est, recordare. Est loquutio Phoenicia, de qua diximus ad Gen. XXXVII, 11. *Clericus.*

493. Λέσχην] Adde iis, quæ de hac voce notata sunt, locum *Harpocrationis*: Λεσχαὶ, Ἀντιφῶν ἐν τῷ πρὸς Νικοκλέα. Λέσχας ἔλεγον δημοσίους τινὰς τόπους, ἐν οἷς σχολὴν ἄγοντες ἐκαθέζοντο πολλοί. Ὅμηρος.

Οὐδ' ἐθέλεις εὕδειν χαλκήϊον ἐς δόμον ἐλθὼν,
Ἠέ που ἐς λέσχην.

Κλεάνθης, ἐν τῷ περὶ Θεῶν, ἀπονενεμῆσθαί τῷ Ἀπόλλωνι τὰς λέσχας φησίν. ἐξέδραις δὲ ὁμοίας γίνεσθαι αὐτὰς, καὶ παρ' ἐνίοις τὸν Θεὸν Λεσχηνόριον ἐπονομάζεσθαι: *Antiphon in Oratione contra Nicoclem. Leschas publica vocabant loca, in quibus otiosum vulgus desidebat. Homerus*: non vis cubitum ire in fabri ferrarii officinam, aut aliquam Lescham. *Cleanthes, libro*

Primùm, delectátque mortales in immensa terra,
Tunc Jupiter pluat triduo, neque desinat,
Non utique supra bovis ungulam, neque infra:
Ita & serus arator primo aratori æqualis fuerit.
Animo autem benè omnia serva: neque tibi lateat
Ver exoriens canum, neque tempestiva pluvia.
Præteri autem officinam ærariam, & calidam tabernam,
Tempore hyberno, cùm frigus homines vehemens
Detinet: tunc sanè impiger vir valdè domum auget.
Ne te mala hyemis difficultas opprimat
Cum paupertate, macilentâ verò crassum pedem manu premas,
Multa autem ignavus vir vanam ob spem exspectans,
Egens victûs, mala versat in animo.
Spésque non bona indigentem virum fovet,
Sedentem in taberna, cui victus non sufficiens sit.
Dic autem servis, æstate adhuc mediâ,
Non semper æstas erit, exstruite casas,

---

bro de Diis, *ait Leschas Apollini consecratas; esse autem exedris similes, Deúmque cognomine Leschenorium à quibusdam vocari.* Adi & *Is. Casaubonum* in Characterem ἀδολεσχίας, apud *Theophrastum*. Clericus.

493. Ἐπ' ἀλέα λέσχην] Ἐπαλέα ab ἐπαλής. ἐπαλὴς ab ἀλὴς, pro quo ἀλεὸς calidus. *Guietus.*

494. Ἔργων ἰσχάνει] Scribendum videtur ἔργων ἰσχάνει, abstinet, abstinere facit. *Idem.*

497. Παχὺν πόδα] Aristoteles in problematis: *famelicis superiora arescunt, inferiora tument.* Scaliger.

497. Λεπτῇ δὲ παχὺν πόδα] Famelici indicium. *Guietus.*

498. Ἐπὶ ἐλπίδα μίμνων] Τμῆσις. *Idem.*

499. Προσελέξατο θυμῷ] Hoc est, πρὸς θυμῷ ἐλέξατο, hoc est, ἐνενόησεν. ἐνδιάθετος λόγος. in corde suo dixit, cogitavit, in animo suo versat. Huc facit Davidis versiculus: *Dixit insipiens in corde suo non est Deus.* Idem.

500. Ἐλπὶς δ' οὐκ ἀγαθή] Ἐλπὶς οὐκ ἀγαθὴ Hesiodo est νόημα κενόν. Pindarus eam partem in homine ἐλπίδα vocat, quæ cogitationibus vacat. *Heinsius.*

500. Κομίζει] Hoc est, alit, fovet. v. 502. Δείκνυε] doce. *Guietus.*

504. Μῆνα

Μῆνα δὲ Ληναιῶνα, κάκ' ἤματα, βουδόρα πάντα,
Τοῦτον ἀλεύασθαι· καὶ πηγάδας, αἵτ' ἐπὶ γαῖαν
Πνεύσαντος Βορέαο, δυσηλεγέες τελέθουσιν·
Ὅστε διὰ Θρήκης ἱπποτρόφου εὐρέϊ πόντῳ
Ἐμπνεύσας ὤρινε· μέμυκε δὲ γαῖα καὶ ὕλη·
Πολλὰς δὲ δρῦς ὑψικόμους, ἐλάτας τε παχείας,
Οὔρεος ἐν βήσσῃς πιλνᾷ, χθονὶ πουλυβοτείρῃ
Ἐμπίπτων, καὶ πᾶσα βοᾷ τότε νήριτος ὕλη.
Θῆρες δὲ φρίσσουσ', οὐρὰς δ' ὑπὸ μέζε' ἔθεντο,
Τῶν καὶ λάχνῃ δέρμα κατάσκιον, ἀλλά νυ καὶ τῶν
Ψυχρὸς ἐὼν διάησι, δασυστέρνων περ ἐόντων.
Καί τε διὰ ῥινοῦ βοὸς ἔρχεται, οὐδέ μιν ἴσχει.
Καί τε δι' αἶγα ἄησι τανύτριχα· πώεα δ' οὔτι
Οὕνεκ' ἐπηεταναὶ τρίχες αὐτῶν, οὐ διάησιν
Ἲς ἀνέμου Βορέου· τροχαλὸν δὲ γέροντα τίθησι.
Καὶ διὰ παρθενικῆς ἁπαλόχροος οὐ διάησιν,
Ἥ τε δόμων ἔντοσθε φίλῃ παρὰ μητέρι μίμνει,
Οὔπω ἔργ' εἰδυῖα πολυχρύσου Ἀφροδίτης·
Εὖ τε λοεσσαμένη τέρενα χρόα, καὶ λίπ' ἐλαίῳ

---

504. Μῆνα Ληναιῶνα] Plutarchus nescit quis sit ille mensis. certum est esse brumalem, respondebat Attico Ποσιδεῶνι, aut Γαμηλιῶνι. *Scaliger.*

504. Μῆνα δὲ Ληναιῶνα] Κατὰ τὸν μῆνα, subintellige, sunt. Mensem in quo sunt mali dies. Vel sic distinguendum: Μῆνα δὲ Ληναιῶνα (κακ' ἤματα, βουδόρα πάντα) τοῦτον ἀλεύασθαι. & placet. hoc est, mensem verò Januarium, (mali sunt dies, bobus nocentes omnes) hunc vita; pro, hunc, inquam, vita. Vel appositivè μῆνα δὲ Ληναιῶνα κακ' ἤματα, βουδ. π. hoc est, Mensem Januarium, malos dies, hoc est, qui mali sunt dies, hunc, inquam, vita. *Guietus.*

504. Ληναιῶνα] Apud Thebanos primus mensis dicebatur Βουκάτιος, respondens Gamelioni Attico. Plutarchus in Pelopida: τοῦ νόμου κελεύοντος ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ παραδοῦναι τὴν Βοιωταρχίαν ἑτέροις, ὃν Βουκάτιον ὀνομάζουσι: *cùm lege sancitum esset ab iis dari Bœotarchiam primo mense, quem vocant Bucatium.* Hunc autem eumdem, quem Hesiodus Ληναιῶνα vocat, esse putat *Plutarchus. Hesychius*: Ληναιών· οὐδένα μὲν τῶν μηνῶν Βοιωτοὶ οὕτω καλοῦσι, εἰκάζει δὲ Πλούταρχος Βουκάτιον, καὶ γὰρ ψυχρός ἐστιν. Secundus mensis erat Ἑρμαῖος. Sequitur apud *Hesychium:* ἔνιοι δὲ τὸν Ἑρμαῖον, ὅς μετὰ τὸν Βουκάτιόν ἐστι· καὶ γὰρ Ἀθηναῖοι τὴν τῶν Ληναίων ἑορτὴν ἐν αὐτῷ ἄγουσι. Hæc ex *Jos. Scaligeri* Lib. I. de Emend. Temporum.

Mensem verò Lenæonem, malos dies, bobus nocentes omnes,
Hunc vitate: & glacies, quæ quidem super terram,
Flante Boreâ, molestæ sunt,
Qui per Thraciam equorum altricem latè mari
Inspirans illud movet: constringitur autem terra & sylva:
Multas verò quercus alticomas, abietésque densas,
Montis in vallibus dejicit, terræ multos pascenti
Incumbens, & omnis reboat tunc ingens sylva.
Feræ autem horrent, caudásque sub pudenda ponunt,
Eæ etiam quarum villis cutis densa est. Sed & has
Frigidus cùm sit perflat, villosas licèt pelles habentes.
Quinetiam per bovis pellem penetrat, neque illum arcet.
Etiámq; per capram flat longos pilos habentem: ovium autem gre-
Eò quòd valdè densi ipsarum villi sunt, non perflat (ges non item:
Vis venti boreæ: incurvum verò senem facit.
Et per tenelli corporis virginem non perflat,
Quæ in ædibus suam apud matrem manet,
Nondum opera sciens aureæ Veneris:
Benéque lota tenerum corpus, & pingui oleo

Temporum. Posteriori rationi *Hesychii* repugnat quod alii docent de tempore celebrationis *Lenaorum*, quam referunt ad finem autumni. Vide *J. Meursium* in Græcia feriata, ad vocem *Λήναια*. Itaque in priore acquieverim. *Clericus.*

506. Δυσηλεγέας] Cruciatu difficiles; molestos. *Guietus.*

508. Ὤρινε] Subintellige τὸν πόντον. *Idem.*

508. Μύκεται δὲ γαῖα καὶ τὰ ἑξῆς] Frigidam hanc esse descriptionem hyemis, adeóque rei descriptæ convenire nemo negabit. *Clericus.*

509. Παχείας] Crassas. *Guietus.*

511. Νήριτος] Ab ἄρω, ἀρέω, ἀρέθω, ἀρέθμω; ἀριθμός, ἀριθμέω, νήριθμος. Item ab ἐρίω, ἐριτὸς; νήριτος, hoc est, νήριθμος, ἄρω ἀρθμός, ἄρθμος, ἀρτίζω &c. An ab ἐρίζω, ἐρισμός, ἐριθμός, ἐριτὸς νήριθμος, νήριτος. νηριτόφυλλος innumera habens folia. placet: ergo νήριτος innumerus, multus, ingens. *Idem.*

512. Ὑπὸ μύζει] Μύζω à μῦς. undè μυδία forte, apud Homerum. *Idem.*

515. Ἴχι] Sc. ῥινὸς βοός, pellis bovis, subintellige. *Idem.*

517. Οὐ διάησιν] Iterata negatio abundat, οὔτε οὐ διάησι. *Idem.*

522. Λίπ' ἐλαίῳ] Λιπαρῶς, λίπα ἐπιρρηματικῶς. *Idem.*

Χειομένη, νυχίη καταλέξεται ἔνδοθεν οἴκου
Ἤματι χειμερίῳ, ὅτ' ἀνόστεος ὃν πόδα τένδει,
Ἔν τ' ἀπύρῳ οἴκῳ, καὶ ἐν ἤθεσι λευγαλέοισιν.
Οὐ γάρ οἱ ἠέλιος δείκνυ νομὸν ὁρμηθῆναι·
Ἀλλ' ἐπὶ κυανέων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε
Στρωφᾶται, βράδιον δὲ πανελλήνεσσι φαείνει.
Καὶ τότε δὴ κεραοὶ καὶ νήκεροι ὑληκοῖται
Λυγρὸν μυλιόωντες ἀνὰ δρύα βησσήεντα
Φεύγουσιν· καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο μέμηλεν,
Οἳ σκέπα μαιόμενοι πυκινοὺς κευθμῶνας ἔχουσι,
Καὶ γλάφυ πετρῆεν· τότε δὴ τρίποδι βροτῷ ἶσοι,
Οὗ τ' ἐπὶ νῶτα ἔαγε, κάρη δ' εἰς οὖδας ὁρᾶται·
Τῷ ἴκελοι φοιτῶσιν, ἀλευόμενοι νίφα λευκήν.
Καὶ τότε ἕσσασθαι ἔρυμα χροὸς, ὥς σε κελεύω,
Χλαῖνάν τε μαλακὴν, καὶ τερμιόεντα χιτῶνα.
Στήμονι δ' ἐν παύρῳ πολλὴν κρόκα μηρύσασθαι.

---

523. Καταλέξεται] Καταλέξομαι in præsenti, ut αὔξομαι. *Guietus.*

524. Ἀνόστεος] Ἀνόστεος ὁ πολύπους, ut infrà ἡ χεὶρ πένταζος, φερέοικος ὁ κοχλίας. *Idem.*

525. Ἐν ἤθεσι λευγαλέοισιν] Λύζω, λύγος, unde λυγηρὸς λυγρὸς. λυγαλέος καὶ ἐπενθέσει τοῦ ε λευγαλέος. alii à λοιγὸς declinant. *Idem.*

526. Δείκνυ] Pro ἐδείκνυ à δείκνυμι. *Idem.*

527. Ἐπὶ κυανέων ἀνδρῶν] Qui intelligebat solis arcum diurnum, tempore brumæ minorem apud Græcos, majorem esse in Æthiopia, quam hîc describit; debuisset intelligere esse Antipodas. Attamen, admisso priore, posterius, quamquam necessarium consectarium, intelligere non potuerunt Veteres. *Clericus.*

530. Μυλιόωντες] Μυλιόω παρὰ τὰς μύλας ἤγουν σιαγόνας, ὀδόντας. Deinde pro δρύα scribendum videtur δρία. Hesych. δρίον, ὕλη, ὄρος, δρύμος. *Guietus.*

532. Οἳ σκέπα] *Tectum* non tecta τὸ σκέπα sing. numero à σκεπαρὸν, σκέπαρ, σκέπα, ut à λιπαρὸν, λίπαρ, λίπα. τὸ σκέπαν non placet. à σκέπας τρίτῃ fit σκέπας. Hesych. σκέπη ὑποδοχή. *Idem.*

533. Καὶ γλάφυ] Γλαφυρὸν, γλάφυ, hoc est, σπήλαιον, ἄντρον. *Idem.*

533. Τρίποδι βροτῷ ἶσοι] Hoc est, seni. Respicit *Hesiodus* ad ænigma Sphingis, τί ἐστι τὸ αὐτὸ δίπουν, τρίπουν, καὶ τετράπουν; *quid sit idem bipes, tripes & quadrupes?* Ὁ Οἰδίπους ἀπεφήνατο ἄνθρωπον εἶναι τὸ προβληθέν. νήπιον μὲν γὰρ αὐτὸν ὑπάρχοντα τετράπουν εἶναι· αὐξήσαντα δὲ δίπουν·

γηρά-

Uncta, noctu cubat intra domum
Tempore hiberno, quando exossis (polypus) *suum pedem arrodit,*
Inque frigida domo, & in latibulis tristibus.
Non enim illi Sol ostendit pabulum ut invadat:
Sed super nigrorum hominum populúmque & urbem
Vertitur, tardiùs autem Græcis lucet.
Et tunc sanè cornutæ bestiæ & non cornutæ sylvarum cultrices
Miserè dentibus stridentes per quercetum clivosum
Fugiunt; & passim omnibus id curæ est,
Quæ tecta inquirentes, densas latebras habent,
Et antrum in petra: tunc utique tripodi homini similes,
Cujus & humeri fracti sunt, & caput terram spectat:
Huic similes incedunt vitantes nivem albam.
Et tunc indue munimentum corporis, ut te jubeo;
Lænam mollem, & talarem tunicam.
Stamine verò in pauco multùm subteminis intexe.

γηράσαντα δὲ τρίπουν, βακτηρία χρώμενον διὰ τὴν ἀσθένειαν: *Oedipus declaravit hominem esse quod propositum erat, infantem enim quadrupedem esse, auctum verò bipedem, senem denique factum quadrupedem, scipione utentem, propter infirmitatem.* Verba sunt *Diodori*, è Libro IV. Bibliothecæ. *Clericus.*

534. Ἐπὶ νῶτα ἔαγε] Ἐπὶ ἔαγε τρώσεις. *Guietus.*

534. Ἔαγε] Incurvata, quasi *fracta* essent. Debilia etiam *fracta* dicuntur, ut gravis annis miles dicitur *multo jam fractus membra labore, Horatio,* Lib. I. Sat. I. 5. *Clericus.*

535. Νίφα λευκὴν] Νὶψ νιφὸς, νίφα. *Guietus.*

536. Καὶ τότε ἕσσασθαι] An operæ pretium erat ejusmodi præcepta versibus claudere, quæ cuivis aniculæ notissima sunt? Ego quidem non puto. Sed mihi videntur senilem Poëtæ ætatem redolere. *Clericus.*

537. Μαλακὴν] Δασεῖαν, οὔλην. *Guietus.*

538. Στήμονι δ' ἐν παύρῳ] Κροκὺς est *floccus*, κρόκη, aut κρόξ *subtemen.* Ideò vestes, quæ ad hyemem & frigus parantur, raro stamine, denso subtemine texi jubet *Hesiodus:* Κροκοῦδις enim ἐν τῇ κρόκῃ, non in stamine. Ideò durius & retortiore filo stamen, molliore & magis laxo subtemen. Nam in solo subtemine mollities illa lanuginosa, quæ panno supereminet, & quam pectit ac polit spina fullonis. Insignitè factus ad hoc probandum locus *Platonis*, qui vulgò malè exponitur ab Eruditis & non rectè legitur. Est in Politico: ὅσα

Τὴν περιέσασθαι, ἵνα τοι τρίχες ἀτρεμέωσι,
Μηδ' ὀρθαὶ φρίσσωσιν, ἀειρόμεναι κατὰ σῶμα.
Ἀμφὶ δὲ ποσσὶ πέδιλα βοὸς ἶφι κταμένοιο
Ἄρμενα δήσασθαι, πίλοις ἔντοσθε πυκάσσας.
Πρωτογόνων δ' ἐρίφων, ὁπότ' ἂν κρύος ὥριον ἔλθῃ,
Δέρματα συῤῥάπτειν νεύρῳ βοὸς, ὄφρ' ἐπὶ ὤμῳ
Ὑετοῦ ἀμφιβάλῃ ἀλέην. κεφαλῆφι δ' ὕπερθεν
Πῖλον ἔχειν ἀσκητὸν, ἵν' οὔατα μὴ καταδεύῃ·
Ψυχρὴ γάρ τ' ἠὼς πέλεται βορέαο πεσόντος,
Ἠῷος δ' ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος
Ἀὴρ πυροφόρος τέταται μακάρων ἐπὶ ἔργοις·

δὲ γ' αὖ τῇ γνάψεως ὁλκῇ ἡρμοσμένην τὴν μαλακότητα ἔχει, ταῦτα κρόκα πεφυκέναι μὲν νηθέντα, τὴν δὲ ἐπιτεταγμένην αὐτοῖς εἶναι τέχνην κροκονητικήν: *Quæcumque spina fullonia tractui accommodatam habent molliciem, ea esse subtemen cùm neta sunt, artem verò iis præfectam artem nendi subtemen.* Hæc aliáque huc spectantia habet *Claud. Salmasius* Exercit. Plinian. p. 277. *Clericus.*

538. Πολλὴν κρόκα] Hoc est, κρόκην. Suid. in κρόκη, tramam quæ stamine mollior. Μηρύσασθαι, hoc est, πυκνοῦν, συστέλλειν. Hesych. subintellige autem, ἐν τῷ ὑφαίνειν τὴν χλαῖναν. *Guietus.*

541. Ἶφι κταμένοιο] Οὐκ αὐτομάτως ἀποθανόντος, non spontè naturæ mortui, sed ferro necati. *Guietus.*

542. Πίλοις] Coactilibus, & propterea udones illi à Jurisconsultis ἐμπίλια dicuntur, quæ aliter pedulia in Regula Sancti Benedicti. Erant etiam pilia ex coactilibus & ex detritis vestimentis. Stat. IV. Sylv. in Risu Saturnalitio v. 24. *Cæsis pilia suta de lacernis.* & sæpè apud Martialem. *Scaliger.*

542. Πίλοις δ' ἔνδοθε πυκάσσας] Etymologicum magnum: Πῖλος, τὸ ἐξ ἐρίων εἰργασμένον, πρὸς τὸ κοιμᾶσθαι ἐπιτήδειον· ὃν ἡμεῖς πιλωτὸν φαμέν: *quod ex lanis elaboratur ad cubandum paratum, quem nos pilotum vocamus.* Tum affertur locus *Homeri* & ẏ. 545. *Hesiodi*, ac tandem hic 542. versiculus illustratur: Σημαίνει δὲ ὑποδήματα, πανία, ὡς παρὰ τῷ αὐτῷ, πέδιλα, καὶ ἑξῆς. πίλοις ἔντοσθε πυκάσσας. Γίνεται παρὰ τὸ πιέζω, οἱονεὶ πιελός τις ὢν, καὶ κατὰ κρᾶσιν πῖλος. Quæ verba multis interpretatur *Claud. Salmasius* in *Lampridii* Alexandrum Severum, pag. 521. ed. Parisinæ, ubi ostendit πίλους esse *udones*, hoc est, laneos calceos ex lana coacta factos; qui intra calceum quidem habebantur, ut hîc, verùm & ipsi vicem calceamenti præstabant, domi & intra cubiculum. *Calceones* eos hodie vocamus. *Clericus.*

542. Πυκάσσας] An? πυκάσσαι. *Guietus.*

543. Πρωτογόνων] Sive, ut habent Græci Interpretes, præstantissimi

Hanc circuminduito, ut tibi ne tremant,
Neque erecti horreant, arrecti per corpus.
Circùm verò pedes calceos bovis vi occisi
Aptos ligato, pedulibus intus condensans.
Primogenitorum verò hœdorum, cùm frigus tempestivum venerit,
Pelles consuito nervo bovis, ut super humeros
Contra pluviam injiciat munimentum. supra caput verò
Pileum habeto elaboratum, ne aures humefiant:
Frigida enim aurora est, Boreâ cadente:
Matutinus verò super terram à cœlo stellifero
Aër fœcundus extenditur beatorum supra opera:

---

simi sint fœtus ii, quos pecudes primos in flore ætatis pariunt; sive, singulari idiomate Linguæ Bœotiæ, *primogenita* dicerentur pecudes in suo genere eximiæ, quemadmodum apud Hebræos בכורים *bchorim*, ut Hebræi Lexicographi docebunt. *Clericus.*

544. Νεύρῳ βοὸς] Secundùm morem antiquum nervis consuendi pelles. Sic hodie Canadivi faciunt. *Guietus.*

545. Ὑετοῦ ἀμφιβάλῃ ἀλέην] Hoc est, τῷ ὄμβρῳ περιθῇς ἀλεωρὴν, è Cod. vet. Palat. *Idem.*

546. Πῖλον ἔχειν ἀσκητὸν] Homer. καὶ ἀσκήτοισι χιτῶσι, hoc est, πεποικιλμένοις. Gallicè *un feutre bien foulé.* Ἀσκητὸν autem dixit ut differat à supradictis πίλοις ἔντοσθε πυκάσαις, hoc est, pilis leviùs elaboratis. καταδεύῃ verò est madefacias secundâ personâ, non *humefiant. Idem.*

546. Πῖλον ἔχειν ἀσκητὸν] Græcis, ut habet *Salmasius* ad *Capitolini* Pertinacem, πῖλος & pedum & capitis dicitur, quod hoc loco *Hesiodi* probat. Diminutivum ejus est πίλιον, unde *pileum* Latinis. Apud Latinos *cudo* utrumque significabat, & galerum, vel pileum, & pedule; nam *cudo* est πῖλος à *cudendo*. *Cudere* autem est ferire & tundere. Alia, apud eumdem, vide. *Clericus,*

549. Ἀὴρ πυροφόρος] Voce *aër* intelligenda tenuis illa nebula, quæ, unà cum rore, è cœlo in terras decidit, non excluso tamen rore crassiore. Sæpè *aër*, apud *Hesiodum*, nebulam significat, ut ℣. 255. Vide & sequentes versus, ubi hic aër ex humore evectus dicitur & ventos creare; unde manifestò liquet vaporem intelligi. Hinc mihi fit credibile emendandum hunc locum *Hesychii*: Ἀήρ, πνεῦμα, ὀμίχλη, hoc modo: Ἀὴρ, πνεῦμα, ὀμίχλη, *ventus*, *nebula*; ita ut *Hesychius* ad hunc *Hesiodi* locum respexerit. *Clericus.*

549. Μακάρων ἐπ' ἔργοις] Hoc est, felicium agricolarum, divitum; qui, scilicet, agriculturæ peritiâ & indefesso labore ditati sunt. *Guietus.*

Ὅς τε ἀρυσσάμενος ποταμῶν ἀπὸ αἰεναόντων,
Ὑψοῦ ὑπὲρ γαίης ἀρθεὶς ἀνέμοιο θυέλλῃ,
Ἄλλοτε μὲν θ᾽ ὕει ποτὶ ἕσπερον, ἄλλο τ᾽ ἄησι,
Πυκνὰ Θρηϊκίου Βορέου νέφεα κλονέοντος·
Τὸν φθάμενος, ἔργον τελέσας, οἶκόν δε νέεσθαι,
Μήποτέ σ᾽ οὐρανόθεν σκοτόεν νέφος ἀμφικαλύψῃ.
Χρῶτά τε μυδαλέον θείῃ, κατά θ᾽ εἵματα δεύσῃ.
Ἀλλ᾽ ὑπαλεύασθαι. μεὶς γὰρ χαλεπώτατος οὗτος
Χειμέριος, χαλεπὸς προβάτοις, χαλεπὸς δ᾽ ἀνθρώποις.
Τῆμος θὤμισυ βουσ᾽, ἐπὶ δ᾽ ἀνέρι καὶ πλέον εἴη,
Ἁρμαλιῆς· μακραὶ γὰρ ἐπίρροθοι εὐφρόναι εἰσί.
[Ταῦτα φυλασσόμενος, τετελεσμένον εἰς ἐνιαυτὸν
Ἰσοῦσθαι νύκτας τε καὶ ἤματα, εἰσόκεν αὖθις
Γῆ πάντων μήτηρ καρπὸν σύμμικτον ἐνείκῃ.]
Εὖτ᾽ ἂν δ᾽ ἑξήκοντα μετὰ τροπὰς ἠελίοιο
Χειμέρι᾽ ἐκτελέσῃ Ζεὺς ἤματα, δή ῥα τότ᾽ ἀστὴρ
Ἀρκτοῦρος προλιπὼν ἱερὸν ῥόον Ὠκεανοῖο,
Πρῶτον παμφαίνων ἐπιτέλλεται ἀκροκνέφαιος.

---

550. Ἀεναόντων] Scribendum videtur αἰειναόντων. Quidam codd. αἰὲν ἀέντων. quam lectionem sequitur Tzetzes. ex ea, quamvis sequiore, nostra confirmatur. *Guietus.*

551. Ἀρθεὶς] Ἀὴρ, scilicet, in spiritum resolutus. *Idem.*

557. Χαλεπώτατος οὗτος] Λιναιών, scilicet. *Idem.*

559. Τῆμος θ᾽ ὤμισυ] Τὸ ἥμισυ, hoc est, dimidia pars cibi ordinarii bobus detur, διὰ τὴν ἀεργίαν, homini verò plus dimidiâ, ut putà dodrans ex asse, hoc est, tres quartæ partes cibi ordinarii. hyeme ventres sunt calidiores. ἐπὶ πλέον εἴη, pro ἐκείνη. τμήσις. *Idem.*

560. Ἐπίρροθοι εὐφρόναι εἰσί] Hoc est, βοηθοὶ, adjutrices sunt longæ noctes bubus. ῥόθος, hoc est, fluctus, ἐπίρροθος fluctu impellens, fluctu adjuvans. à navibus Metaphora, quæ fluctu impelluntur & adjuvantur in cursu. *Idem.*

561. Τετελεσμένον] Hæc declarant manifestò annum desinere statim à frigoribus. ergo ver erat initium anni in signo tauri. Virgil. I. Georg. v. 222: *Candidus auratis aperit cum cornibus annum.* Annus incipiebat à matutino ortu Pleïadis. *Scaliger.*

562. Ἰσοῦσθαι νύκτας τε καὶ ἤματα] Hoc est, cibos præbe ad mensuram laboris diurni & quietis nocturnæ, ita ut per totum annum dies & noctes æquentur; hoc est, labori dierum alimenta debita, quieti noctium respondeant. χρὴ δι᾽ ὅλου τοῦ ἔτους βλέπειν εἰς τὰς νύκτας καὶ τὰς ἡμέρας,

Qui haustus è fluminibus perennibus,
Altè supra terram levatus venti procellâ,
Interdum quidem pluit ad vesperam, interdum flat,
Densas Thracio Boreâ nubes excitante.
Hunc antevertens opere perfecto domum redi,
Ne quando te cælitus tenebrosa nubes opprimat,
Corpúsque madefaciat, vestésque humectet.
Sed evitato. mensis enim gravissimus hic
Hibernus, gravis ovibus, gravísque hominibus.
Tunc medium bobus, homini verò amplius adsit
Alimoniæ: longæ enim noctes succurrunt illis.
[Hæc observans, totum in annum
Æquato noctésque & dies, donec rursum
Terra omnium mater fructum omnigenum proferat.]
Quum autem sexaginta, post conversionem Solis,
Hibernos exegerit Jupiter dies, tunc sanè stella
Arcturus relinquens sacrum fluctum Oceani,
Primus totus apparens exorietur vespertinus.

ρας, καὶ θεὸς τούτους ἰσοῦν τὰ ἔργα καὶ τὴν τροφὴν. obscurus & implicitus locus. *Guietus.*

566. Ἀρκτοῦρος] Temporibus Hesiodi bruma erat circa 7. aut 8. Januarii, ergo circa decimam Martii dicit oriri Arcturum. Hoc autem accidit circa initia Olympiadum, quo tempore sine dubio fuit *Hesiodus.* Sunt autem 2370. anni à prima Olympiade, incepitque hoc proximo solstitio præterito 1594. bis millesimus trecentesimus & septuagesimus annus. *Scaliger.* Incidebat bruma in 30. Decembris, tempore *Hesiodi*, ex calculo Petaviano, Var. Diss. Lib. VII. c. 5. *Clericus.*

566. Ἀρκτοῦρος καὶ τὰ ἑξῆς] *Plinius* de sæculo Juliano Lib. XVIII, c. 26. *A Favonio in Æquinoctium vernum Cæsari significat XIV. Calendas Martii triduum variè, & VIII. Calendas hirundinis visu, & postero die Arcturi exortu vespertino.* Columella Lib. IX. c. 2. *IX. Calendas Martias Arcturus primâ nocte oritur.* At in Petaviano laterculo acronychus exortus Arcturi fit in piscium gradu 14. qui in Calendario Martii V. convenit. Sed ortus vespertinus verus, quem tabula præbet, posterior est apparenti. Hæc & alia *D. Petavius* Lib. II. c. 8. Var. Dissert. *Clericus.*

567. Ἀκροκνέφαιος] In summo crepusculo, vespere, κατὰ τὸ ἄκρον τῆς νυκτὸς ἤγουν τῆς ἑσπέρας. *Guietus.*

Τόνδε μετ' ὀρθρογόη Πανδιονὶς ὦρτο χελιδὼν
Ἐς φάος ἀνθρώποις, ἔαρος νέον ἱσταμένοιο.
Τὴν φθάμενος οἴνας περιταμνέμεν· ὣς γὰρ ἄμεινον.
Ἀλλ' ὁπότ' ἂν φερέοικος ἀπὸ χθονὸς ἀν' φυτὰ βαίνῃ,
Πληϊάδας φεύγων, τότε δὴ σκάφος οὐκέτι οἰνέων·
Ἀλλ' ἅρπας τε χαρασσέμεναι, καὶ δμῶας ἐγείρειν.
Φεύγειν δὲ σκιεροὺς θώκους, καὶ ἐπ' ἠῶ κοῖτον,
Ὥρῃ ἐν ἀμητοῦ, ὅτε τ' ἠέλιος χρόα κάρφῃ,
Τημοῦτος σπεύδειν, καὶ οἴκαδε καρπὸν ἀγείρειν,
Ὄρθρου ἀνιστάμενος, ἵνα τοι βίος ἄρκιος εἴη.
Ἠὼς γάρ τ' ἔργοιο τρίτην ἀπομείρεται αἶσαν.

---

567. Ἀκροκνέφαιος] Idem est quod dicitur *ἀκρόνυχος*, nam *ἄκρον κνέφας* idem est ac *ἄκρη νύξ*, seu *primordium noctis*. Intelligendus, ut videtur, de ortu apparente. Ortus autem, ut hoc in gratiam tironum addatur, vespertinus verus est, cùm occidente sole, stella oritur ex adverso, neque tamen, propter solis aut lucis vespertinæ fulgorem, adspectabilis est. Ortus verò vespertinus apparens, quando sol longiusculè ab horizontali diametro progressus est, adeò ut post ejus occasum emergens ab oriente stella conspicua sit. *Clericus.*

568. Ὀρθρογόη] Quia summo mane solent hirundines canere. Alii tamen legunt ὀρθογόη, ut *Hesychius* & auctor Etymologici magni, cujus hæc sunt verba: Ὀρθογόη ἡ μεγάλως θρηνοῦσα· ἢ ὑπὸ τὸν ὄρθρον ἠχοῦσα. Ἡσίοδος. περὶ ὄρθαι — διεγέρθαι, ἀπὸ τοῦ ὄρθαι ἀπαρεμφάτου, καὶ διαστολῇ ὄρθαι. Sic Ὀρθογόη esset *excitans luctum.* Prior tamen lectio magis placet. De luctu hirundinis vide quæ ex Poëtis collegit *Sam. Bochartus* Hieroz. Part. 2. Lib. I. c. 10. *Clericus.*

570. Τὴν φθάμενος οἴνας περιταμνέμεν] *Columella* Lib. IX. c. 1. postquam VII. Cal. Martias conspici dixit hirundinem, paullò pòst, *à Calendis Martiis*, inquit, *eximia est vitium putatio, usque in decimum Calendarum Aprilium, si tamen se gemmæ nondum moveant.* Clericus.

571. Φερέοικος] Ὁ κοχλίας. *Guietus.*

571. Φερέοικος] *Athenæus* Lib. II. p. 63. Ἡσίοδος τὸν κοχλίαν φερέοικον καλεῖ, καὶ Ἀναξίλας δὲ,

Ἀπιστότερος εἶ τῶν κοχλιῶν πολλῷ πάνυ,
Οἳ περιφέρουσ' ὑπ' ἀπιστίας τὰς οἰκίας:

Hesiodus Cochleam vocat domiportam, *Anaxilaus verò*: Cochleis tu es multò diffidentior, quæ præ diffidentia circumferunt domos. *Cicero* de Divin. Lib. II. c. 64. *Quid me igitur mones? ut si quis medicus ægroto imperet ut sumat*

Terrigenam, herbigradam, domiportam, sanguine cassam,

potiùs quàm hominum more cochleam dicere. Quod cùm ita sit, miror

cur

Post hunc mane lugens Pandionis venit hirundo
In lucem hominibus, vere nuper cœpto.
Hanc prævertens vites incidito; sic enim meliùs.
At cùm domiporta (cochlea) *è terra plantas adscenderit,*
Pleïades fugiens, tunc non ampliùs fodiendæ vites;
Sed falcésque acuito, servósque excitato.
Fugito verò umbrosas sedes, & matutinum somnum,
Tempore messis, quando Sol corpus attenuat,
Tunc festina, & domum fruges congere,
Diluculò surgens, ut tibi sufficiens sit.
Aurora enim operis tertiam sortitur partem.

---

cur interpretes Latini *testudinem* hactenus essent interpretati, præsertim cùm testudines in arbores non repant; quod jam observarat ante nos *Sam. Bochartus* Hieroz. Part. 2. Lib. IV. c. 30. *Clericus.*

572. Πληϊάδας φεύγων] Τὴν ἐπιβολὴν τῶν Πληϊάδων, τὸ κρῦμα τὸ χειμέριον κατὰ τὴν τῶν Πληϊάδων ἐπιβολήν. Pòst σκάφος οὐκέτι οἰνέων, subintellige ἐσί. Hoc versu fossio significatur ut præcedente v. 570. putatio vitium. *Guietus.*

572. Πληϊάδας φεύγων] Pluvias, nempe, nimias; propter quas, humo relictâ cochleæ plantas conscendunt. *Clericus.*

573. Ἅρπας τε χαρασσέμεναι] Superiùs v. 387. χαρασσομένοιο σιδήρου. ubi σιδήρου de falce ad metendum intelligendum est, ait autem eo loco Pleïades initio messis apparere. *Scaliger.*

573. Ἅρπας χαρασσέμεναι] Falce incidere. Suprà χαρασσομένοιο σιδήρου. *Guietus.*

575. Ὥρῃ ἐν ἀμητοῦ, ὅτε τ' ἥλιος χρόα κάρφει] Hic versus sic legendus & distinguendus: Ὥρῃ ἐν ἀμητοῦ. Ὅτε δ' ἥλιος χρόα κάρφει. *Idem.*

576. Τημοῦτος σπεύδειν] *Columella* Lib. II. c. 21. *Cùm matura fuerit seges, antequàm torreatur vaporibus æstivi sideris, qui sunt vastissimi per ortum caniculæ, celeriter demetatur. Nam dispendiosa est cunctatio, primùm quod avibus prædam, ceterísque animalibus præbet, deinde quòd grana & ipsa spicæ culmis arentibus & aristis celeriter decidunt. Si verò procella ventorum aut turbines incesserint, major pars ad terram defluit. Propter quæ recrastinari non debet, sed æqualiter flaventibus jam satis, antequàm ex toto grana indurescant, cùm rubicundum colorem traxerunt, messis facienda est, ut potiùs in area & in acervo, quàm in agro, grandescant frumenta.* Clericus.

578. Ἠὼς γὰρ] Hoc est, horæ matutinæ, quæ ab aurora incipiunt. *Clericus.*

578. Ἠὼς γὰρ τ' ἔργοιο τρίτην] Τοῦ ἔργου. *Guietus.*

579. Πες-

Ἠὼς τοι προφέρει μὲν ὁδοῦ, προφέρει δὲ καὶ ἔργου·
Ἠὼς ἥτε φανεῖσα πολέας ἐπέβησε κελεύθου
Ἀνθρώπους, πολλοῖσι δ' ἐπὶ ζυγὰ βουσὶ τίθησιν.
Ἦμος δὲ σκόλυμός τ' ἀνθεῖ, καὶ ἠχέτα τέττιξ
Δενδρέῳ ἐφεζόμενος λιγυρὴν καταχεύετ' ἀοιδὴν
Πυκνὸν ὑπὸ πτερύγων, θέρεος καματώδεος ὥρῃ,
Τῆμος πιόταταί τ' αἶγες, καὶ οἶνος ἄριστος,
Μαχλόταται δὲ γυναῖκες, ἀφαυρότατοι δέ τε ἄνδρες
Εἰσίν, ἐπεὶ κεφαλὴν καὶ γούνατα Σείριος ἄζει,
Αὐαλέος δέ τε χρὼς ὑπὸ καύματος. ἀλλὰ τότ' ἤδη

---

579. Προφέρει μὲν ὁδοῦ] Hoc est, superat viam, hoc est, peragit. Virgil. *nec saltu superare viam* sit τὸ προφέρειν. Hîc idem τῷ ὑπερφέρειν notari videtur. φαγεῖν ἄρτου, πιεῖν οἴνου. ἀττικῶς. *Guietus.*

579. Ἠώς τοι προφέρει] Non dubium est quin huc respexerit Aristarchus, cùm in illo Theogoniæ loco, Καλλιόπη· ἣ δὲ προφερεστάτη ἐστὶν ἁπασέων, exponit, προφερεστάτη πρεσβυτάτη. Vetus Glossa ad Theogoniam. Ἀρίσταρχος τὸ προφερεστάτη. ἀντὶ τοῦ πρεσβυτάτη ἤκουσεν οὐσα ἄδηλον, πότερον τῇ τιμῇ, ἢ τῷ χρόνῳ προφερεστάτην· οἱ δὲ ἐπισημοτάτην. Eustathius: τὸ δὲ προφέρειν πρωτότυπόν ἐστι τοῦ προφερής, ἀφ' ἧς παρὰ τοῖς ὕστερον προφερικὸς παρῆκται λόγος. ὅτι δὲ προφέρειν καὶ τὸ νικᾷν λέγεται, ὅθεν καὶ ὁ προφερέστερος, δῆλόν ἐστι. Ἡσίοδος δὲ ἐν τῷ, προφέρει μὲν ὁδοῦ, προφέρει δὲ καὶ ἔργου, ἕτερόν τι σημαινόμενον τοῦ προφέρει ὑποκρίνεται, καὶ οὐκ αὐτόχρημα λαμβάνει αὐτὸ τοῦ ὑπερφέρει, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ προάγει, προκόπτειν ποιεῖ, προκινεῖ, προβιβάζει. *Heinsius.*

582. Σκόλυμος] *Artichaut sauvage*, aliter *chardonette.* Κινάρα *artichaut cultivé.* Κάκτος *carde.* De Scolymo vide Dioscorid. lib. III. 16. de cacto vide Athenæum. *Scaliger.*

582. Σκόλυμος] Graviter errant, ut putat *Claud. Salmasius* ad Solinum p. 161. hujus ætatis eruditi fermè omnes herbarii, qui σκόλυμον Græcorum persuadere nobis volunt fuisse, quem Latini propriè *Carduum* vocabant, nos *Articactum.* Hanc saltem differentiam agnoscunt, quòd σκόλυμος agrestis sit, *Carduus* sativus. Ego genere distingui censeo. Σκόλυμος vox Græca est, quæ nomen in Latio non habet; ideò *Scolymus* Latinè suâ voce vocandus est, non *Carduus*, ut faciunt vulgò apud *Theophrastum* & *Dioscoridem.* Græci omnes, non solùm *Paulus* & *Aëtius*, verùm etiam *Dioscorides* ipse Κινάραν & Σκόλυμον separant. Atqui certum est κινάραν Græcis dici, quem Latini vocant *Carduum*, Siculi Κάκτον. *Scolymus* Græciæ notissimus, unde illud *Hesiodi* & ex eo Aristotelis ἐπὶ σκολύμῳ. Hoc florente, mulieres libidinis avidissimæ. *Scolymum* in cibos Oriens & Græcia receperat.

Aurora magis promovet quidem viam, magisque promovet labo-
Aurora quæ apparens multos ingredi fecit viam (rem:
Homines, pluribus verò juga bobus imponit.
Quum verò scolymúsque floret, & canora cicada
Arbori insidens dulcem fundit cantum
Frequenter sub alis, æstatis laborioso tempore,
Tunc pinguésque capræ, & vinum optimum,
Salacissimæ verò mulieres, & viri imbecillissimi
Sunt, quoniam caput & genua sol siccat,
Siccum verò corpus ob æstum. Sed tunc jam

---

ceperat. *Plinius* Lib. XXII. c. 22. *Scolymum quoque in cibos recipit Oriens & alio nomine Limoniam appellavit. Frutex est numquam cubitali altior, cristísque foliorum ac radice nigrâ, sed dulci. Eratostheni quoque laudata in pauperis cœna.* Edulis est potissimùm radix, sed & herba adhuc tenella. Qua de re, pluribus vir summus, quem vide. *Clericus.*

582. Ἦμος δὲ σκόλυμος] Ephemeris *Hesiodi* æstatem definit ἐπὶ σκολύμοις. Multi viri docti disputarunt, quid sibi velit Philosophus in Problematis, cùm hoc modo hunc versum adducit: Διὰ τί ἐν τῷ θέρει οἱ μὲν ἄνδρες ἧττον δύνανται ἀφροδισιάζειν· αἱ δὲ γυναῖκες μᾶλλον, καθάπερ καὶ ὁ ποιητὴς λέγει ἐπὶ σκολύμῳ, Μαχλόταται δὲ γυναῖκες, ἀφαυρότατοι δέ τε ἄνδρες. Quo loco quidam, inter quos fuit vir summus Camerarius, κολύμῳ legerunt: alii κολύβῳ. κόλυβος enim, dicunt, ἴπναυλις exponitur ab Hesychio. Sed mirum viris doctis in re tam levi aquam hæsisse, præsertim qui βραχυλογίαν Aristotelicam cognitam haberent. *Hesiodus* æstatem constituit ἐπὶ σκολύμῳ καὶ τέττιγος: ita loquuntur eleganter οἱ χαρίεντες, id est, *tempore cardui & cicadæ*, vel, *dum carduus & cicada est.* Hoc secutus Aristoteles, dixit *Hesiodum* salacitatem mulierum, virorum verò impotentiam constituere ἐπὶ σκολύμῳ. Non vacabat Aristoteli aliud agenti citare versus illos, Ἦμος δὲ σκόλυμός τ᾽ ἀνθεῖ, & quæ sequuntur, Μαχλόταται δὲ γυναῖκες. Propterea eleganti ratione dixit, καθάπερ καὶ ὁ ποιητὴς λέγει ἐπὶ σκολύμῳ, *sicut Poëta Hesiodus dicit de tempore quo viret carduus* Quod hinc desumsit Alcæus, cùm dixit: Ἀνθεῖ δὲ καὶ σκόλυμος· νῦν δὲ μιαρώταται γυναῖκες. Diximus *Hesiodum*, in libris Ἔργων, etiam ἐφημερίδα complexum esse. Ostendit itaque hîc, postquam ver absolvit, quid agendum sit ἐπὶ σκολύμῳ καὶ τέττιγος. *Heinsius.*

584. Ὑπὸ πτερύγων] Ab alis, διὰ τῶν πτερύγων vid. Moschop. *Guietus.*

Εἴη πετραίη τε σκιὴ καὶ βύβλινος οἶνος,
Μᾶζα τ' ἀμολγαίη, γάλα τ' αἰγῶν σβεννυμενάων,
Καὶ βοὸς ὑλοφάγοιο κρέας μήπω τετοκυίης,
Πρωτογόνων τ' ἐρίφων. ἐπὶ δ' αἴθοπα πινέμεν οἶνον,
Ἐν σκιῇ ἑζόμενον, κεκορημένον ἦτορ ἐδωδῆς,
Ἀντίον ἀκραέος Ζεφύρου τρέψαντα πρόσωπον,
Κρήνης τ' ἀενάου καὶ ἀπορρύτου, ἥτ' ἀθόλωτος.

---

589. Πετραίη τε σκιὴ] Quâ nulla major ac frigidior. Similis imago obversabatur animo Prophetæ Esaiæ, cùm scribebat Cap. XXXII, 2. de re exoptatissima: *Erit instar rivorum aqua in sicco loco, atque instar umbra ingentis petra, in siticulosa terra.* Clericus.

589. Βύβλινος οἶνος] Byblinum vinum, cujus meminit Festus & Theocritus, est vinum cujus vitis delata erat ex urbe Syriæ Byblo, ut Romæ Nitiobrix, de Bordeaux. *Scaliger.*

589. Βύβλινος οἶνος] Huc transferemus integram adnotationem *Luca Holstenii* ad vocem Βιβλίνη, quam *Stephanus* Byzantius docet fuisse nomen regionis Thraciæ, à qua vinum *Biblinum* dictum. " *Athe-*
" *naus* Lib. I. p. 31. Ἀχαιὸς τὸν Βίβλινον (ἐπαινεῖ) Ἐδεξιοῦτο, Βιβλίνου
" μεθύων ἐκπώματι. Καλεῖται δὲ οὕτως ἀπό τινος χωρίου οὕτω προσαγορευο-
" μένου. φησὶ δὲ καὶ Φίλιννος,

" Ὅτι παρέξω Λέσβιον, Χῖον. Παπαῖ.
" Θάσιον, Βιβλίνον, Μενδαῖον, ὥστε σε μὴ
" Κραιπαλᾶν.

" Ἐπίχαρμος δὲ ἀπό τινων ὀρῶν Βιβλίνων φησὶν αὐτὸν ὀνομάσθαι. Ἀρμενί-
" δας δὲ Θρᾴκης φησὶν εἶναι χώραν τὴν Βιβλίαν, ἣν αὖθις Τισάρην καὶ Οἰσύμην
" προσαγορευθῆναι. ἐπιεικῶς δὲ ἡ Θρᾴκη ἐθαυμάζετο ὡς ἡδύοινος, καὶ συνό-
" λως τὰ πλησίον αὐτῆς χωρία·

" Νῆες δ' ἐκ Λήμνου παρέστασαν οἶνον ἄγουσαι.

" Ἱππίας δὲ ὁ Ῥηγῖνος τὴν εἰλεὸν καλουμένην ἄμπελον Βιβλίαν φησὶ καλεῖ-
" σθαι, ἣν Πόλλιν τὸν Ἀργεῖον, ὃς ἐβασίλευσε Συρακουσίων, πρῶτον εἰς Συρα-
" κούσας κομίσαι ἐξ Ἰταλίας· εἴη ἂν οὖν ὁ παρὰ Σικελιώταις γλυκὺς καλούμε-
" νος Πόλλιος, ὁ Βίβλινος οἶνος. *Achæus Biblinum commendat :* excepit
" Biblini vini poculo. *Sic autem vocatur à loci cujusdam nomine. Di-*
" *cit etiam Philinus:*

" Præbiturum me tibi Lesbium, Chium. Papæ!
" Thasium, Biblinum, Mendæum, ita ut tu non
" Inebrieris.

" *Epicharmus à quibusdam Biblinis montibus vocatum ait. Armenidas*
" *verò tradit Thraciæ partem vocatam esse Bibliam, quam Tisaram &*
" *Oesymam dicunt. Thracia quidem, ob vini quod fert præstantiam, &*
" *vicina omnia ei loca, admirationi fuit:*

" Naves ex Lemno aderant vinum vehentes.

" *Hip-*

Sit in antro umbra, & Byblinum vinum,
Libúmque lacteum, lácque caprarum non ampliùs lactantium,
Et vaccæ quæ frondibus pascitur caro nondum enixæ,
Tenerorúmque hœdorum. præterea nigrum bibito vinum,
In umbra sedens, animo saturatus cibo,
Contra purum Zephyrum obverso vultu,
Fontémque perennem ac defluentem, quique illimis sit.

„*Hippias Rheginus quam vitem tortuosam vocabant, Biblinam dictam* „*fuisse ait, eámque Argivum Pollin, qui regnavit Syracusis, primùm ex* „*Italia Syracusas invexisse. Quamobrem quod dulce vinum Siculi nun-* „*cupant Biblinum fuerit.* Quem locum ideò adscripsi, ut qui eum „legerint de scriptura certi corrigant porrò vulgatos *Hesiodi* Codices „in Operibus, ℣. 589. in quibus Βύϐλινος οἶνος legitur, pro Βίϐλινος. „Ad quem locum *Moschopulus*: Βίϐλος ποταμὸς ἢ πόλις Θρᾴκης. „Distinctiùs *Proclus*; sed fœdo vitio infectus: οἶνον Βύϐλινον (pro Βί- „ϐλινον) ὃν ἀξιοῖ (lege, οἱ Νάξιοι) παρ' αὐτοῖς γεωργεῖσθαί φασι ποταμὸν „οὕτω καλούμενον· (lege, παρὰ ποταμὸν) *Tzetzes* ineptit suo more. A „corrupta autem lectione *Hesiodi* deceptus est *Eustathius*, qui ad Iliad. „A. p. 871. Βύϐλινον οἶνον, & Βυϐλίαν χώραν scribit, tamquam *Hesio-* „*do* auctore. Adde *Theocritum* qui Idyll. XIV, 15.

„——— ἀνῷξα δὲ Βύϐλινον αὐτοῖς
„Εὐώδη τετόρων ἐτέων.

„*Aperui istis vinum Biblinum, odoratum quatuor annorum.* Pro Βιϐλι- „νον. Denique *Suidam*, apud quem, Βιϐλίνη· πόλις Σκυθίας, pro Βιϐλί- „νη, ut hìc, quemadmodum ex ipsa litterarum serie manifestum est. Hactenus *Holstenius*, qui in loco *Athenæi* nescio quare prætermiserat verba *Philini*, quæ quàm maximè faciunt ad rem, nósque docent cur *Hesiodus* suadeat æstate bibere vinum Biblinum. Ex iis enim liquet fuisse tenue vinum, & quod non facilè inebriaret; quale bibendum æstate, non generosius, cujus fumi facilè inebriant, & vis etiam vehementior incendit. Ceterùm universa Thracia, propter frequentiores montes, non est ferax vini, sed tantùm partes meridianæ. *Clericus.*

590. Μᾶζα δ' ἀμολγαίη] Scilicet, τῆς περὶ τὸ τοῦ ἀμολγοῦ καιρὸν ἀμελγομένῳ. κατὰ τὸ ἀμολγὸν πεποιημένη καὶ γάλακτι ἐζυμωμένη τῆς ἀμολγαίης. *Guietus.*

592. Πρωτογόνων] Hoc est, præstantissimorum. Vide not. ad ℣. 543. *Clericus.*

593. Κεκορημένον ἦτορ ἐδωδῆς] *Corde*, non *animo*. Guietus,

594. Ἀντίον ἀκραέος ἀνέμου] Scribendum ἀκραέος, hoc est, in superficie flantis, cui ὑπέρεος opponitur. *Idem.*

595. Ἀενάου] An scribendum ἀενάου, ut suprà ἀενάοντων. *Idem.*

597. Ἱερὸν

Τρὶς δ' ὕδατος προχέειν, τὸ δὲ τέτρατον ἱέμεν οἴνου.
Δμωσὶ δ' ἐποτρύνειν Δημήτερος ἱερὸν ἀκτὴν
Δινέμεν, εὖτ' ἂν πρῶτα φανῇ σθένος Ὠρίωνος,
Χώρῳ ἐν εὐαέϊ, καὶ εὐτροχάλῳ ἐν ἀλωῇ.
Μέτρῳ δ' εὖ κομίσασθαι ἐν ἄγγεσιν. αὐτὰρ ἐπὴν δὴ
Πάντα βίον κατάθηαι ἐπάρμενον ἔνδοθεν οἴκου,
Θῆτα ἄοικον ποιεῖσθαι, καὶ ἄτεκνον ἔριθον
Δίζεσθαι κέλομαι· χαλεπὴ δ' ὑπόπορτις ἔριθος.
Καὶ κύνα καρχαρόδοντα κομεῖν· μὴ φείδεο σίτου·
Μή ποτέ σ' ἡμερόκοιτος ἀνὴρ ἀπὸ χρήμαθ' ἕληται.
Χόρτον δ' ἐσκομίσαι καὶ συρφετὸν, ὄφρα τοι εἴη,
Βουσὶ καὶ ἡμιόνοισιν ἐπηετανόν. αὐτὰρ ἔπειτα
Δμῶας ἀναψύξαι φίλα γούνατα, καὶ βόε λῦσαι.
 Εὖτ' ἂν δ' Ὠρίων καὶ Σείριος ἐς μέσον ἔλθῃ
Οὐρανὸν, Ἀρκτοῦρον δ' ἐσίδῃ ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς,
Ὦ Πέρση, τότε πάντας ἀποδρέπε οἴκαδε βότρυς.
Δεῖξαι δ' ἠελίῳ δέκα τ' ἤματα καὶ δέκα νύκτας.
Πέντε δὲ συσκιάσαι, ἕκτῳ δ' εἰς ἄγγε' ἀφύσσαι

---

597. Ἱερὸν ἀκτὴν] Ἀττικῶς pro ἱερὰν, ut suprà. *Idem.*

598. Δινέμεν] Τῇ δινήσει τῶν βοῶν ἀλοᾶν. *Idem.*

598. Εὖτ' ἂν πρῶτα φανῇ σθένος Ὠρίωνος] Orionem *Theophrastus*, in Libro de ventis, ait oriri ἐν ἀρχῇ τῆς ὀπώρας, δύνειν δὲ ἐν ἀρχῇ τοῦ χειμῶνος, ubi ὀπώραν pro æstate jam inclinante sumit, diebus aliquot à confecto solstitio. In laterculo Petaviano, lucida pedis Orionis Heliacum ortum facit Circinonis XVIII. Julii XII. Sed *Theophrasti* ævo & Athenis maturiùs id fiebat. Verùm post ortûs heliaci diem ex tabulis confectum, apparentes iidem ortûs matutini repetuntur. Itaque propagatus hic ortus est usque ad ὀπώρας initium. *Polybius* Lib. I. scribit Romanos in Africam è Sicilia trajecisse, inter ortum Orionis & Sirii, incommodâ tempestate. Ortum intelligit utrobique heliacum. Nam Sirius Leontonos VIII. ineunte Augusto, Orion paullò post solstitium oriri incipiebat. Ergò Julio mense navigarunt. Sic *Hesiodus* messis ac trituræ tempus circumscribit Orionis exortu. Hæc aliáque id genus habet *Petavius*, Variarum Differt. Lib. II. c. 8. *Clericus.*

599. Χώρῳ ἐν εὐαέϊ] *Varro* de R. R. Lib. I. c. 51. *Aream esse oportet in agro, sublimiore loco, quâ perflare possit ventus.* Vide & *Columellam* Lib. II. c. 20. *Clericus.*

599. Ἐὐτροχάλῳ ἐν ἀλωῇ] Leg. ἐϋτροχάλῳ. *Guietus.*

600. Κο-

Tres partes aquæ infunde, quartam verò partem vini admisce.
Famulis autem impera Cereris sacrum munus
Triturare, quando primùm apparuerit Orion,
Loco in ventis exposito, & benè planata in area.
Mensurâ verò diligenter recondito in vasis. Sed postquàm
Omnem victum deposueris benè conditum intra domum,
Servum domo carentem conducere, & sine liberis ancillam
Inquirere jubeo: molesta est autem quæ liberos habet ancilla.
Et canem dentibus asperum nutrito: nec parcas cibo:
Ne quando tibi interdiu dormiens fur facultates auferat.
Fœnum autem importato, & paleas, ut tibi sit,
Bobus ac mulis annuum pabulum. Sed postea
Servorum refocilla cara genua, & boves solve.
Quum verò Orion & Sirius in medium venerit
Cœlum, Arcturum autem inspexerit roseis digitis Aurora,
O Persa, tunc omnes decerpe & fer domum uvas.
Exponito verò Soli decem dies, totidémque noctes.
Quinque autem in locum opacum repone, sexto in vasa conde

---

600. Κομίσσασθ'] Reponere, recondere. *Idem.*

601. Ἐπάρμενον] Hoc est, ἄρμενον, compositum, paratum, conditum. *Idem.*

602. Θῆτα] Significat hominem liberum, qui locat operas suas, mercenarius. *Scaliger.*

603. Κομεῖν] Curare, alere. φείδεο σίτου, subintellige, canis. *Guietus.*

604. Καρχαρόδοντα ζῶα] Quæ habent inæquales & serratos dentes, ut canes, vulpes, lupi, leones; ἀμφόδοντα, quæ æquales habent, ut equi; χαυλιόδοντα, quæ apertos habent, ut mures, talpæ, apri. *Scaliger.*

606. Καὶ συρφετὸν] *Du fourrage.* Guietus.

607. Ἐπηετανὸν] Scribendum videtur ἐπητανὸν, aut est συνίζησις in ἐπηετανόν. *Idem.*

610. Ἀρκτοῦρον δ' ἐσίδῃ ῥοδοδάκτυλος Ἠώς] Arcturi intelligitur Heliacus ortus, qui incidit in Virginis 27. gradum, hoc est, Septembris XXI. quod *Hesiodi* ævo aliquot diebus priùs fiebat. Is est verus ortus, nam apparens aliquot diebus seriùs fit. *Clericus.*

613. Ἄγγε' ἀφύσσαι] Ἀποθλίψας ἀρύσαι. *Guietus.*

613. Ἕκτῳ δ' εἰ ἄγγε' ἀφύσσαι] Miror *Hesiodum* nihil de calcatione racemorum, expressionéque succi, vi torcularis, dixisse. Præterea

ei

Δῶρα Διωνύσου πολυγηθέος. αὐτὰρ ἐπὴν δὴ
Πληϊάδες θ' Ὑάδες τε τό τε σθένος Ὠρίωνος
Δύνωσιν, τότ' ἔπειτ' ἀρότου μεμνημένος εἶναι
Ὡρείου· πλειὼν δὲ κατὰ χθονὸς ἄρμενος εἴη.

---

ei exigua oportet esse vineta; qui racemos soli & umbræ tamdiu exponat; nam in ingenti racemorum copia fieri hæc, sine multis incommodis, non possunt. Fortè de exigua copia vini, ejúsque præstantissimi, conficienda agit. *Clericus.*

615. Πληϊάδες θ' Ὑάδες τε] De Pleïadum occasu egimus ad ỳ. 384. Superest ut aliquid dicamus de occasu duorum aliorum Asterismorum, quorum hîc meminit *Hesiodus.* Utriusque autem intelligit occasum matutinum, seu Cosmicum. In Petaviano laterculo, Palilicium, id est, lucidissima Hyadum in oculo Tauri posita, mane occidit, in gradu IX. Scorpii Romæ; id est, Novembris II. quo die *Columella* Tauri caput occasum facere scribit. At in Ægypto, matutinus occasus fiebat in gradu Scorpii XI. Novembris IV. Sed idem *Columella* suculam mane occidere ait XXI. Novembris, qui est apparens occasus matutinus, vero posterior. Vide *Petavium* Var. Dissert. Lib. II. c. 8. *Clericus.*

Ibid. Τό τε σθένος Ὠρίωνος] Lucida stella pedis Orionis mane occidit, Scorpionos V. Octobris XXIX. Zonæ mediæ Scorpionos XII. Novembris V. Humerus dexter Scorpionos XXI. Novembris XIV. Itaque initio Hyemis verè dictus est occidere. *Clericus.*

616. Ἀρότου μεμνημένος εἶναι] Vide notata ad ỳ. 384. *Clericus.*

617. Πλειὼν] Annus, πλειὼν non dubito dictum esse, quia maxima pars Græcorum annum ἀπὸ τῆς πλειάδος incipiebant, unde πλειὼν dictus. *Scaliger.*

617. Πλειὼν δὲ κατὰ χθονὸς ἄρμενος εἴη] Ὅρμενος videtur scribendum. hoc est, ὁρμήσας, κατὰ χθονὸς ὁρμήσας, hoc est, ὑπὸ γῆς κατελθὼν, astri more occidens, hoc est, absolutus, finitus, perfectus. Sed τὸ κατὰ χθονὸς sic non placet, & versus adtititius videtur. οὕτως ὁ ἐνιαυτὸς ἐπὶ τῶν τῆς γῆς ἔργων πεπληρωμένος εἴη. vel ὁ πλειὼν ἤγουν ὁ ἐνιαυτὸς τῶν ἐπὶ τῆς γῆς ἔργων. τέλος ἂν ἔχοι, vel οὕτως ὁ ἐνιαυτὸς ἐπὶ τῶν τῆς γῆς ἔργων καλῶς ἔχοι καὶ ἁρμοδίως. Sic annus terrestris bene se habuerit. placet. *Guietus.*

Ibidem.] *Arati* Scholiastes ad Tmema 24. τῶν Φαινομένων Ed. Morelianæ anni 1559. Ἀπὸ τούτων, inquit, κατ' ἐξοχὴν καὶ πλειὼν ἐκλήθη ὁ ἐνιαυτός: *ab hisce, per excellentiam, Pleïon vocatus est annus.* Hesychius tamen aliunde deducit, sic enim interpretatur: Πλειὼν, ὁ ἐνιαυτὸς, ἀπὸ τοῦ πάντας τοὺς καρποὺς τῆς γῆς συμπληροῦσθαι. Hæc vox occurrit & in Cassandra *Lycophronis*:

Λίᾳ

Dona lætitiæ datoris Bacchi. Sed postquàm utique
Pleïadésque Hyadésque, ac vehemens Orion
Occiderint, tunc deinde arationis memor esto
Tempestivæ. ita annus in opere rustico benè dispositus sit.

Εἰς πέντε τοὺ πλειῶνας ἱμείρων λέχους,

Quinque circiter annos lecti cupidus.

Clericus.

617. Ἄρμενος εἴη] Hoc est, singulæ anni tempestates, singulíque menses ita in opera rustica describantur ac dividantur; ut totus in opera, suis temporibus adscripta, impendatur. Quapropter Rei Rusticæ Scriptores diligenter annum diviserunt, & notarunt quæ singulis ejus partibus fieri oporteat. Vide *Varronis* de R. R. Lib. I. c. 27. & sequentibus, & *Columellam* Lib. XI. c. 2. *Clericus.*

617. Πλειὼν δὲ κατὰ χθονός] Non intellexerunt hæc interpretes. Ac primo Moschopulus quantùm à sensu horum verborum absit, perspicuè fatetur, cùm ἔσεται per ἔσω reddit. Satis supérque alibi probavimus, ne iterum hîc repetendum sit, in libro nostro singulari, contra Tzetzen, Ephemeridem in operibus Hesiodi, non in diebus, esse: cùm autem designatio ejus passim ferè sparsa sit, manifestè tamen ibi incipere: Μῆνα δὲ Ληναιῶνα. Ita ut tota agriculturæ doctrina in Ephemeride desinat. Hanc postquàm cum anno terminavit, cujus doctrina ab hyeme incipit, in autumno desinit, totam simul Ephemeridem & agriculturæ doctrinam, tali clausulâ, concludit: Πλειὼν δὲ κατὰ χθονὸς ἄρμενος εἴη, quod interpretes Latini, secuti Græcos, reddiderunt, *Annus verò per terram accommodus sit.* Ineptissimè. Multùm torsit omnes illud κατὰ χθονός. quæ verba absolvunt agriculturæ præcepta, simúlque ad navigationem viam præparant: ita ut illud quod sequitur, Εἰ δέ σε ναυτιλίης, ita cum hoc cohæreat; quia enim τῇ Πανδυσίᾳ veteres arare incipiebant (quod Lacones una voce βοωτεῖν dicebant, Hesychius: Βοωτεῖν, ἀροτρεύειν ὅταν ὁ Ὠρίων δύνῃ) navigare autem desinebant, eleganter hac occasione alteram Oeconomiæ rationem orditur. At Proclus optimè ad hunc locum notarat, πλειὼν ὁ ἐνιαυτὸς, τῶν ἐπὶ γῆς ἔργων οὕτω ἂν τέλος ἔχει: potuisset tamen meliùs aliis consulere infrà: si pro illis, ἐὰν ταῦτα ποιήσῃς, ὁ ἐνιαυτὸς ὅλος ἁρμόδιος ἔσται, notasset, ὁ ἐνιαυτὸς ὅλος πεπληρωμένος ἔσται. Tzetzes nugari maluit, quæ hîc omitti poterant. ἄρμενον igitur est τὸ πεπληρωμένον: κατὰ χθονὸς, est κατὰ τῶν χθονὸς ἔργων: nam ita transit ad τὰ τῆς θαλάσσης. Absoluto totius anni tempore concludit Ephemeridem his verbis: Πλειὼν δὲ κατὰ χθονὸς ἄρμενος εἴη.. *Sic annus in opere rustico absolutus est.* Ita sumendum. *Heinsius.*

Εἰ δέ σε ναυτιλίης δυσπεμφέλου ἵμερος αἱρῇ,
Εὖτ' ἂν Πληϊάδες, σθένος ὄβριμον Ὠρίωνος
Φεύγουσαι, πίπτωσιν ἐς ἠεροειδέα πόντον,
Δὴ τότε παντοίων ἀνέμων θύουσιν ἀῆται·
Καὶ τότε μηκέτι νῆας ἔχειν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ·
Γῆν δ' ἐργάζεσθαι μεμνημένος, ὥς σε κελεύω.
Νῆα δ' ἐπ' ἠπείρου ἐρύσαι, πυκάσαι τε λίθοισι
Πάντοθεν, ὄφρ' ἴσχωσ' ἀνέμων μένος ὑγρὸν ἀέντων,
Χείμαρον ἐξερύσας, ἵνα μὴ πύθῃ Διὸς ὄμβρος.
Ὅπλα δ' ἐπάρμενα πάντα τεῷ ἐγκάτθεο οἴκῳ,
Εὐκόσμως στολίσας νηὸς πτερὰ ποντοπόροιο.
Πηδάλιον δ' εὐεργὲς ὑπὲρ καπνοῦ κρεμάσασθαι.
Αὐτὸς δ' ὡραῖον μίμνειν πλόον, εἰσόκεν ἔλθῃ,
Καὶ τότε νῆα θοὴν ἅλαδ' ἑλκέμεν, ἐν δέ τε φόρτον
Ἄρμενον ἐντύνασθαι, ἵν' οἴκαδε κέρδος ἄρηαι,
Ὥσπερ ἐμός τε πατὴρ καὶ σὸς, μέγα νήπιε Πέρση,
Πλωΐζεσκεν νηυσὶ, βίου κεχρημένος ἐσθλοῦ.
Ὅς ποτε καὶ τῇδ' ἦλθε, πολὺν διὰ πόντον ἀνύσσας,
Κύμην Αἰολίδα προλιπὼν, ἐν νηῒ μελαίνῃ·
Οὐκ ἄφενος φεύγων, οὐδὲ πλοῦτόν τε καὶ ὄλβον,

---

618. Ναυτιλίης δυσπεμφέλου] Hoc est, δυσπνόου, δυσπαρέχου, τραχύδους, de πεμφίζω, & πομφόλυξ. Hesych. πέμφελα, δύσκολα, τραχέα, βαθέα, δυσπέμφελος, ut δυσχείμερος. *Guietus.*

619. Σθένος ὄβριμον Ὠρίωνος] Quia, nimirum, occasu matutino Orionem antecedunt, ideóque eum fugere videntur. Ad hunc *Hesiodi* locum respexisse videtur *Quintus Smyrnaeus*, Lib. V. v. 367.

Πληϊὰς εὖτ' ἀκάμαντος ἐς ὠκεανοῖο ῥέεθρα
Δύνει, ὑποπτώσσουσα περίκλυτον Ὠρίωνα,
Ἠέρα συγκλονέουσα· μέμηνε δὲ χείματι πόντος.

Cùm Pleïas indefessi Oceani fluenta subit, timens inclytum Orionem, aërem perturbans, pontus verò procellâ furit. Clericus.

625. Ὄφρ' ἴσχωσ'] Scilicet, οἱ λίθοι. *Guietus.*

625. Ὄφρ' ἴσχωσ' ἀνέμων μένος] Mirum est naves in siccam humum subductas indiguisse lapidibus, ut ventorum vim ferre possent. Quamvis eas abiete compactas statuamus, vix hoc intelligere queamus; sed levissimas fuisse eas necesse est. *Clericus.*

627. Ἐπάρμενα] Composita, condita, reposita. *Guietus.*

628. Στολίσας νηὸς πτέρα] Involvens, recondens. *Idem.*

628. Νηὸς

Quòd si te navigationis periculosæ desiderium ceperit.
Quando utique Pleïades, vehementem Orionem
Fugientes, subierint obscurum pontum,
Tunc certè variorum ventorum strident flamina:
Et tunc ne ampliùs naves habe in nigro ponto:
Terram autem exercere memento ita, ut te jubeo.
Navem verò in continentem trahito, munitóque lapidibus
Undiquaque, ut arceant ventorum vim humidè flantium,
Sentinâ exhaustâ, ut ne putrefaciat Jovis imber.
Armamenta verò disposita omnia domi tuæ repone,
Rectè contrahens navis alas pontigradæ.
Clavum verò fabrefactum super fumum suspendito.
Ipse autem tempestivam exspectato navigationem, dum veniat.
Túncque navem celerem in mare deducito, intus verò onus
Aptum imponito, domum ut lucrum reportes,
Quemadmodum meúsque pater, & tuus, stultissime Persa,
Navigabat navibus, victûs indigus boni.
Qui olim & huc venit, immensum pontum emensus,
Cumâ Æolide relictâ, in navi nigra:
Non reditus fugiens, neque opulentiam ac facultates,

---

628. Νηὸς πτερὰ ποντοπόροιο] Hoc est, vela & remos. Ex simili loquutione perperam intellecta nata est fabula Dædali & Icari, qui *alis* fugisse Cretam dicuntur, hoc est, remis & velis. Ideò, ut hic *Hesiodus alas* navibus tribuit: Virgilius, vice versâ, alis Dædali *remigium* adscribit, Æneïd. VI. 19.

Dædalus, ut fama est, fugiens Minoïa regna,
Præpetibus pennis ausus se credere cœlo,
Insuetum per iter gelidas enavit ad Arctos &c.
Redditus his primùm terris, tibi, Phœbe sacravit
Remigium alarum. Clericus.

629. Ὑπὲρ καπνοῦ κρεμάσασθαι] Vide not. ad ỽ. 45. *Clericus.*

632. Ἄρμενον ἐντύνασθαι. Ἁρμόδιον. *Guietus.*

634. Βίου κεχρημένος ἐσθλοῦ] Hoc est, quærens victum bonum, legitimum, bonis artibus. *Idem.*

637. Οὐκ ἄφενος φεύγων] Si, more *Aristarchi*, delendi essent versus indigni Poëta, qui tantam famam adeptus est, quantam *Hesiodus*, hic versus cum sequente esset jugulandus; quippe qui Gallicâ, ut aiunt, nive sunt frigidiores. *Clericus.*

 640. Ἄσκρῃ

Ἀλλὰ κακὴν πενίην, τὴν Ζεὺς ἄνδρεσσι δίδωσι.
Νάσσατο δ' ἄγχ' Ἑλικῶνος ὀϊζυρῇ ἐνὶ κώμῃ,
Ἄσκρῃ, χεῖμα κακῇ, θέρει ἀργαλέῃ, οὐδέ ποτ' ἐσθλῇ.
Τύνη δ', ὦ Πέρση, ἔργων μεμνημένος εἶναι
Ὡραίων πάντων, περὶ ναυτιλίης δὲ μάλιστα.
Νῆ' ὀλίγην αἰνεῖν, μεγάλῃ δ' ἐνὶ φορτία θέσθαι.
Μείζων μὲν φόρτος, μεῖζον δ' ἐπὶ κέρδεϊ κέρδος
Ἔσσεται, εἴ κ' ἄνεμοί γε κακὰς ἀπέχωσιν ἀήτας.
Εὖτ' ἂν ἐπ' ἐμπορίην τρέψας ἀεσίφρονα θυμὸν,
Βούλῃαι δὲ χρέα τε προφυγεῖν, καὶ λιμὸν ἀτερπῆ,
Δείξω δή τοι μέτρα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
Οὔτε τι ναυτιλίης σεσοφισμένος, οὔτε τι νηῶν.
Οὐ γάρ πώ ποτε νηΐ γ' ἐπέπλων εὐρέα πόντον,
Εἰ μὴ ἐς Εὔβοιαν ἐξ Αὐλίδος, ᾗ ποτ' Ἀχαιοὶ,
Μείναντες χειμῶνα, πολὺν σὺν λαὸν ἄγειραν
Ἑλλάδος ἐξ ἱερῆς Τροίην ἐς καλλιγύναικα.
Ἔνθα δ' ἐγὼν ἐπ' ἄεθλα δαΐφρονος Ἀμφιδάμαντος
Χαλκίδα τ' εἰσεπέρησα. τὰ δὲ προπεφραδμένα πολλὰ
Ἆθλ' ἔθεσαν παῖδες μεγαλήτορες· ἔνθα μέ φημι
Ὕμνῳ νικήσαντα φέρειν τρίποδ' ὠτώεντα.
Τὸν μὲν ἐγὼ Μούσῃς Ἑλικωνιάδεσσ' ἀνέθηκα,

---

640. Ἄσκρῃ] *Samuel Bochartus* Chanaan. Lib. I. c. 16. vocem Ascra deducit ab אשרה *ascherah*, hoc est, lucus, ubi steriles sunt arbores; *Hesychiique* hunc locum profert: Ἄσκρα, δρῦς, ἄκαρπος. Attamen cave credas sterilem locum fuisse, cùm in epitaphio *Hesiodi*, quod profert *Pausanias* in Bœoticis, p. 600. dicatur πολυλήϊος, hoc est, *ferax segetum*. Situm ejus & conditores memorat idem *Pausanias* p. 583. *Clericus*.

640. Ἀργαλέῃ] Scribendum videtur ἀργαλῇ. *Guietus*.

643. Νῆ' ὀλίγην αἰνεῖν] Imitatus est Virgilius, quamvis contrarium dicat, Georgicon II, 412. *laudato ingentia rura, exiguum colito*. Scaliger.

646. Τρέψῃς] Scribendum videtur τρέψας. *Guietus*.

647. Χρέα τε προφυγεῖν] Τὸ τε versum impedit & est inutile. *Idem*.

648, & 649. Hi duo versus, teste Proclo, insititii videntur Plutarcho, quem vide. Placet judicium Plutarchi. Ναυτιλίης σεσοφισμένος subintellige περὶ. *Idem*.

653. Ἑλλάδος ἐξ ἱερῆς] Hoc est, θαυμασίης, μεγάλης. *Idem*.

Sed malam pauperiem, quam Jupiter hominibus dat.
Habitavit autem prope Heliconem misero in vico,
Ascra, hyeme malo, æstate autem molesto, numquam bono.
Tu verò, ô Persa, operum memor esto
(Ut) *tempestivè omnia* (fiant,) *navigationis verò maximè.*
Navem parvam laudato, magnæ verò onera imponito.
Majus quidem onus, majus verò lucrum ad lucrum
Erit, si quidem venti malos contineant flatus.
Quando autem ad mercaturam verso imprudente animo,
Volueris & debita effugere, & famem molestam,
Ostendam tibi rationes sonori maris,
Etsi neque navigandi peritus, neque navium.
Neque enim umquam navi transmisi latum mare,
Nisi in Eubœam ex Aulide, ubi quondam Græci,
Exspectatâ tempestate, magnum collegerunt exercitum
Græcia è sacra ad Trojam pulcris fœminis præditam.
Illuc ego ad certamina strenui Amphidamantis
Chalcidémque trajeci. indicta (per præcones) *verò multa*
Præmia posuerunt juvenes magnanimi: ubi me glorior
Carmine victorem tulisse tripodem auritum.
Quem ego quidem Musis Heliconiadibus dicavi,

---

654. Ἔπ' ἄεθλα] Ad munera, subintellige funebria. τὸ ἄεθλον hic munus funebre. *Idem.*

Ibidem] Ex hoc loco occasionem arripuit nescio quis fingendi certaminis *Homeri* & *Hesiodi*, quod cùm alibi sæpè editum, tum etiam ad calcem majoris editionis nostri Poëtæ, quam *Dan. Heinsio* debemus. *Clericus.*

655. Προπεφραδμένα] Prædicta, edicta. *Guietus.*

656. Ἄθλ' ἔθεσαν] *Les prix*, præmia. παῖδες] Οἱ τοῦ Ἀμφιδάμαντος παῖδες. *Guietus.*

657. Τρίποδ' ὠτώεντα] Ejus meminit *Pausanias* in Bœoticis, pag. 588. Editionis Hanovianæ. *Clericus.*

658. Ἑλικωνιάδεσσ' ἀνέθηκα] Hæc è Theogonia sumta & interpolata videntur. Ceterùm hi versus à 648. usque ad 663. videntur suppostitii. *Guietus.*

658. Ἀνέθηκα] Inscriptio, si credere fas est, fuit hæc:
Ἡσίοδος Μούσαις Ἑλικωνίσι, τόνδ' ἀνέθηκεν
Ὕμνῳ νικήσας, ἐν Χαλκίδι, θεῖον Ὅμηρον:

Ἔνθά με τὸ πρῶτον λιγυρῆς ἐπέβησαν ἀοιδῆς.
Τόσσόν τοι νηῶν γε πεπείρημαι πολυγόμφων.
Ἀλλὰ καὶ ὣς ἐρέω Ζηνὸς νόον αἰγιόχοιο.
Μοῦσαι γάρ μ' ἐδίδαξαν ἀθέσφατον ὕμνον ἀείδειν.
Ἤματα πεντήκοντα μετὰ τροπὰς ἠελίοιο,
Ἐς τέλος ἐλθόντος θέρεος καματώδεος ὥρης,
Ὡραῖος πέλεται θνητοῖς πλόος. οὔτε κε νῆα
Καυάξαις, οὔτ' ἄνδρας ἀποφθείσειε θάλασσα,
Εἰ μὴ δὴ πρόφρων γε Ποσειδάων ἐνοσίχθων
Ἢ Ζεὺς ἀθανάτων βασιλεὺς ἐθέλῃσιν ὀλέσσαι.
Ἐν τοῖς γὰρ τέλος ἐστὶν ὁμῶς ἀγαθῶν τε κακῶν τε.
Τῆμος δ' εὐκρινέες τ' αὖραι, καὶ πόντος ἀπήμων·
Εὔκηλος· τότε νῆα θοὴν ἀνέμοισι πιθήσας
Ἑλκέμεν ἐς πόντον, φόρτον δ' εὖ πάντα τίθεσθαι.
Σπεύδειν δ' ὅττι τάχιστα πάλιν οἶκονδε νέεσθαι·

Hesiodus Musis Heliconem colentibus hunc apposuit, cum cantu vicisset Chalcide divinum Homerum. Eam profert, inter alios, *Dion Chrysostomus* Orat. II. de Regno. *Clericus.*

659. Ἔνθά με τὸ πρῶτον καὶ τὰ ἑξῆς] Contrarium hoc est iis quæ habuimus in Theogonia ℣. 20. & seqq. *Clericus.*

661. Ἀλλὰ καὶ ὡς ἐρέω] Ὡς, hoc est, ὅμως. vers. seq. ἀθέσφατον, hoc est, ἄγαν θέσφατον. *Guietus.*

661. Ἀλλὰ καὶ ὡς ἐρέω] Rectè *Guietus.* Sic *Homerus* Iliad. A, 116. cùm induxisset Agamemnonem vehementi amore Chrysidis incensum se fatentem, attamen pollicentem se eam redditurum sic describit:

Ἀλλὰ καὶ ὣς ἐθέλω δόμεναι πάλιν, εἰ τό γ' ἄμεινον.

Sed & sic, hoc est, *attamen volo reddere, si hoc melius.* Ad quem locum Scholiastes, ὅμως. *Eustathius* verò: φέρεται ἐν τοῖς Ἡρωδώρου καὶ Ἀπίωνος, ὅτι τὸ ΩΣ, ὅτε δηλοῖ τὸ ὅμως, περισπᾶται: *fertur in commentariis Herodori & Apionis* ΩΣ, *cùm significat tamen, circumflecti.* Clericus.

663. Ἤματα πεντήκοντα] Subintellige ἐπὶ ἡμέρας, vel κατὰ per dies quinquaginta. μετὰ τροπὰς scilicet τὰς θερινάς. *Guietus.*

663. Ἤματα πεντήκοντα καὶ τὰ ἑξῆς] Si nulli hîc desunt versus, frustrà sanè *Hesiodus* jactat peritiam suam, in re nautica. Quid enim absurdius, quàm coërcere omnem navigationem intra quinquaginta dies, quorum initium sumatur à solstitio æstivo? Cùm præsertim solstitium æstivum incideret in III. Julii. Per quinquaginta etiam dies

Ubi me primùm dulcis competem fecerunt cantûs.
Tantùm naves expertus sum multos clavos habentes.
Sed tamen dicam Jovis consilium Ægiochi.
Musæ enim me docuerunt divinum carmen canere.
Dies quinquaginta post conversionem Solis,
Ad finem progressâ æstate laboriosi temporis,
Tempestiva est mortalibus navigatio. nec certè navem
Fregeris, neque homines perdiderit mare,
Nisi datâ operâ Neptunus terræ quassator,
Aut Jupiter immortalium rex velit perdere.
Penes hos enim potestas est simul bonorúmque & malorum,
Tunc verò faciléque aura, & mare innocuum,
Tranquillum: tunc navem celerem, ventis fretus,
Deducito in pontum: onus verò benè omne colloca.
Propera autem quàm celerrimè iterum domum redire:

---

dies ante id solstitium non minùs tutò navigari omnes accolæ maris norunt, nec potuit ignorare *Hesiodus*. Itaque, ut aperiam quod sentio, crediderim hìc deesse duos versiculos, quorum hæc fuerit sententia:

Ἤματα πεντήκοντα πρὸ ἠελίοιο τροπάων
Ἀσφαλέως γλαυκὴν ἐργάσσῃ, αὐτὰρ ἔπειτα
Ἤματα πεντήκοντα, καὶ τὰ ἑξῆς.

Diebus quinquaginta ante conversiones solis, tutò cæruleum mare exercebis, rursus deinde quinquaginta diebus post conversiones &c. De fine prioris versûs, déque altero, dicere nihil ausim; sed non absurdè mihi conjicere posse videor initii similitudinem causam fuisse cur librarii duos priores versus omiserint, jam ab antiquis temporibus. Exempla similium omissionum vide in *Critica* nostræ Part. III. Sect. I. c. 5. Quidvis certè malim suspicari, quàm *Hesiodum* tam supinæ ignorantiæ insimulare. *Clericus.*

664. Ἐς τέλος ἐλθόντος] Ordo ἐλθόντος θέρεος ἐς τέλος ὥρης καματώδεος. *Guietus.*

666. Κεάξαις] Hoc est, κατεάξαις ex κὰ pro κατὰ, κάξαις & πλεονασμῷ υ καυάξαις. ψ. sequ. ἀπόφθερσαν] ἀπόλυμας. *Idem.*

669. Ἐν τοῖς γὰρ τέλος ἐστὶν] Τέλος facultas, δύναμις, potestas efficiendi bona & mala, κράτος, ἀξίωμα. οἱ ἐν τέλει. *Idem.*

670. Εὐκρινέες τ' αὖραι] Εὐδιάκριτοι καὶ εὐδιάγνωστοι, Proclus; hoc est, σαφεῖς, εὐχερεῖς, cognitu, indicatu faciles. *Idem.*

Μηδὲ μένειν οἶνόν τε νέον καὶ ὀπωρινὸν ὄμβρον,
Καὶ χειμῶν' ἐπιόντα, νότοιό τε δεινὰς ἀήτας.
Ὅς τ' ὤρινε θάλασσαν, ὁμαρτήσας Διὸς ὄμβρῳ
Πολλῷ ὀπωρινῷ· χαλεπὸν δέ τε πόντον ἔθηκεν.
Ἄλλος δ' εἰαρινὸς πέλεται πλόος ἀνθρώποισιν·
Ἦμος δὴ τὸ πρῶτον ὅσον τ' ἐπιβᾶσα κορώνη
Ἴχνος ἐποίησεν, τόσον πέταλ' ἀνδρὶ φανείη
Ἐν κράδῃ ἀκροτάτῃ· τότε δ' ἄμβατός ἐστι θάλασσα.
Εἰαρινὸς δ' οὗτος πέλεται πλόος. οὔ μιν ἔγωγε
Αἴνημ'· οὐ γὰρ ἐμῷ θυμῷ κεχαρισμένος ἐστὶν,
Ἁρπακτός. χαλεπῶς κε φύγοις κακόν. ἀλλά νυ καὶ τὰ
Ἄνθρωποι ῥέζουσιν ἀϊδρείῃσι νόοιο
Χρήματα γὰρ ψυχὴ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσι.
Δεινὸν δ' ἐστὶ θανεῖν μετὰ κύμασιν. ἀλλά σ' ἄνωγα
Φράζεσθαι τάδε πάντα μετὰ φρεσὶν ὅσσ' ἀγορεύω.
Μηδ' ἐν νηυσὶν ἅπαντα βίον κοίλῃσι τίθεσθαι·
Ἀλλὰ πλέω λείπειν, τὰ δὲ μείονα φορτίζεσθαι.
Δεινὸν γὰρ πόντου μετὰ κύμασι πήματι κύρσαι.
Δεινὸν γ', εἴ κ' ἐφ' ἅμαξαν ὑπέρβιον ἄχθος ἀείρας,
Ἄξονα καυάξαις, τὰ δὲ φορτί' ἀμαυρωθείη.

---

678. Ἄλλος δ' εἰαρινὸς] An verna dicetur navigatio quævis, quæ fit ante solstitium æstivum, quod tempore *Hesiodi* erat, ut ostendit *Dionys. Petavius* Var. Differt. Lib. VII. c. 5. Julii III? Non puto. *Hesiodus* enim tempestatem hujus navigationis satis indicat, emissione foliorum ficûs, quæ fit ante æstatem; est enim instantis æstatis indicium, ut nos docet testis omni exceptione major Matt. XXIV, 32. Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν· ὅταν ἤδη ὁ κλάδος αὐτῆς γένηται ἁπαλὸς, καὶ τὰ φύλλα ἐκφύῃ, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς ὁ θέρος: *ex ficu intelligite parabolam, cùm jam ramus ejus tener factus fuerit & folia emiserit, scitote vicinam esse æstatem.* Intelliguntur autem serotinæ ficus, de quibus vide notata à nobis ad Marc. XI, 13. in additamentis *Hammondianis.* Inchoatâ verò æstate, hoc est, postquàm Sol Tauri signum ingressus erat, non licuisse navigare, nisi furtim, credidisse non videtur *Hesiodus.* Scio artem navigandi etiamnum imperfectam fuisse, eo ævo; sed cùm experientiâ didicissent nautæ quinquaginta diebus post solstitium æstivum tutam esse navigationem, ab eadem magistra discere eos necesse fuit non minùs tutò per quinquaginta dies ante id solstitium, mensibus Majo & Junio, navigari. Itaque quæ hîc habet

Neque verò exspectato vinúmque novum, & autumnalem imbrem,
Et hyemem accedentem, Notíque molestos flatus,
Qui concitat mare, comitatus Jovis imbre
Multo autumnali: asperum verò pontum facit.
Sed alia verna est navigatio hominibus;
Nempe, cùm primùm, quantum incedens cornix
Vestigium facit, tantum folia homini apparent
Summa in ficu: tum sanè pervium est mare.
Verna autem hæc est navigatio. non ipsam ego tamen
Probo: neque enim meo animo grata est,
Quia occasio illius invadenda. ægrè quidem effugeris malum sed tamen & hæc
Homines faciunt, stultitiâ mentis.
Opes enim sunt anima miseris mortalibus.
Miserum verò est mori in fluctibus. Verùm te jubeo
Considerare hæc omnia in animo, quæcumque tibi consulo.
Ne verò intra naves omnem substantiam cavas ponas:
Sed plura relinquito, pauciora verò imponito.
Miserum enim ponti in fluctibus in malum incidere:
Miserum etiam, si in plaustrum prægrande onus imponens
Axem fregeris, onera verò corrumpantur.

---

bet Poëta, de navigatione verna, intellexerim de ea quæ fit mense Aprili, qui ventis & procellis, haud multò minùs quàm hiberni menses, est obnoxius. Certè eo mense ficus folia emittere incipiunt. *Clericus.*

681. *Ἐν κράδῃ ἀκροτάτῃ*] *Τῷ νεαρῷ βλαστῷ τῆς συκῆς.* *Guietus.*

684. *Ἅρπακτος*] Occupandus citò, ne elabatur è manibus. *Idem.*

686. *Χρήματα γὰρ ψυχὴ πέλεται*] Elegans descriptio ardentissimi divitiarum amoris, quo fit ut non pluris vitam suam faciant; quam præsentissimis periculis exponunt, ut divitias sibi comparent. Similis loquutio est avari Poëtæ *Pindari*, quam ab *Aristodemo* nescio quo mutuam acceperat, Isthmiac. II, 17. *χρήματα, χρήματ' ἀνὴρ*, *pecunia pecunia vir sunt*, hoc est, ut alius dixit, *quanti habeas sis.* Clericus.

693. *Ἀμαυρωθείη*] *Ἀφανισθείη.* *Guietus.*

693. *Ἀμαυρωθείη*] Propriè est *obscurentur*, quod cùm non possit dici de quovis onere, vertimus *corrumpantur*; nam non placebat *intereant*, quod antea erat in versione Latina, & quod neque Græcæ voci satis accuratè respondet, neque aliis mercibus, aut oneribus convenit, nisi iis quæ frangi aut effundi possunt è plaustro delapsæ. *Clericus.*

694. Mí-

Μέτρα φυλάσσεσθαι· καιρὸς δ' ἐπὶ πᾶσιν ἄριστος.
Ὡραῖος δὲ γυναῖκα τεὸν ποτὶ οἶκον ἄγεσθαι,
Μήτε τριηκόντων ἐτέων μάλα πόλλ' ἀπολείπων,
Μήτ' ἐπιθεὶς μάλα πολλά. γάμος δέ τοι ὥριος οὗτος.
Ἡ δὲ γυνὴ τέτορ' ἡβώη, πέμπτῳ δὲ γαμεῖτο.
Παρθενικὴν δὲ γαμεῖν, ὥς κ' ἤθεα κεδνὰ διδάξῃς.
Τὴν δὲ μάλιστα γαμεῖν ἥτις σέθεν ἐγγύθι ναίει.
Πάντα μάλ' ἀμφὶς ἰδὼν, μὴ γείτοσι χάρματα γήμῃς.
Οὐ μὲν γάρ τι γυναικὸς ἀνὴρ ληΐζετ' ἄμεινον
Τῆς ἀγαθῆς. τῆς δ' αὖτε κακῆς οὐ ῥίγιον ἄλλο
Δειπνολόχης· ἥτ' ἄνδρα καὶ ἴφθιμόν περ ἐόντα
Εὕει ἄτερ δαλοῦ, καὶ ὠμῷ γήραϊ δῆκεν.
Εὖ δ' ὄπιν ἀθανάτων μακάρων πεφυλαγμένος εἶναι.
Μηδὲ κασιγνήτῳ ἶσον ποιεῖσθαι ἑταῖρον·
Εἰ δέ κε ποιήσῃς, μή μιν πρότερος κακὸν ἔρξῃς.

---

694. *Μέτρα φυλάσσεσθαι*] Tempus, occasionem. *Guietus.*

694. *Μέτρα φυλάσσεσθαι*] Non intellexerant hæc interpretes. Hesiodus *μέτρα θαλάσσης* vocavit *τὸν ὡραῖον πλοῦν*. Sic eleganter, *Δείξω δή τοι μέτρα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης*: quamobrem quæ Moschopulus, Proclus, Tzetzes *περὶ συμμετρίας* hic dicunt, ostendunt eos non benè mentem Hesiodi vidisse. Dum suadet *μέτρα φυλάσσεσθαι*, suadet ut mercator usque ad æstatem maneat, quia usitatissimus alter ille *πλοῦς*, veris, nimirum, *εἰαρινὸς* sit. Quod quid sit ad Interpretes diximus. *Heinsius.*

696. *Μήτε τριηκόντων*] Ttetzes legendum contendit *τριάκοντα*. Placet. *Guietus.*

698. *Τέτορ' ἡβώη*] Scribendum videtur *τέτορα*. subintellige *ἔτη*, hoc est, *τέτορα ἔτη ἡβώη*, hoc est, *πέμπτῳ δὲ ἔτει*. *τέτορα*, *τέτταρα ἐπὶ δέκα*. *πέμπτῳ*, hoc est, *πέμπτῳ καὶ δεκάτῳ*. Ratio hæc numerandı sumta est à mensibus lunaribus. Vide infrà *τετρὰς μέσση*, *ἕκτη μέσση*. Anno duodecimo pubescere incipit. Anno pubertatis quinto, hoc est, decimo sexto nubat, quæ ætas nuptiis aptissima est. *Idem.*

701. *Ληΐζετ' ἄμεινον*] Hoc est, *λαμβάνει*, *κτᾶται*, à *λάω*, *λαύω*, *ἀπολαύω*, *λάζομαι*, *λήζομαι*, *ληΐζομαι*, *λάβω*, *λήβω*. *Idem.*

702. *Οὐ μὲν γάρ τι γυναικὸς ἀνὴρ*] *Clemens Alexandrinus* Strom. Lib. VI. nos docet *Simonidem* sic hunc *Hesiodi* locum imitatum esse:

Γυναικὸς οὐδὲν χρῆμ' ἀνὴρ ληΐζεται
Ἐσθλῆς ἄμεινον, οὐδὲ ῥίγιον κακῆς.

Uxore nullam rem vir possidet bonâ meliorem, neque deteriorem malâ. Clericus.

Modum serva. Tempus verò in omnibus optimum.
Maturè autem uxorem ad tuam domum ducito.
Neque triginta annis valdè multùm inferior,
Neque superans multùm: nuptiæ verò tibi tempestivæ hæ.
Mulier autem quatuordecimo anno pubescat, quintodecimo nubat,
Virginem verò ducito, ut mores castos doceas.
Eam verò potissimùm ducito, quæ te prope habitat:
Omnia diligenter circum contemplatus, ne vicinis ludibria ducas.
Neque enim muliere quicquam vir sortitur melius
Bonâ: rursus verò malâ non gravius aliud
Comessatrice: quæ virum licèt robustum
Torret sine face, & crudæ senectæ tradit.
Benè verò reverentiam erga Deos immortales observato.
Neque fratri æqualem facito amicum:
Quòd si feceris, ne ipsum prior malo afficias.

704, 705. Hi duo versus suspecti. ℣. 704. εὕει est consumit τὰ ἄντικα; τὴν οὐσίαν ἀφανίζει. *Guietus.*

704. Δειπνολόχης] Turpe, nempe, fuit in Græcia mulieres conviviis interesse. *Cornelius Nepos*, in Præfatione: *Pleraque nostris moribus sunt decora, quæ, apud illos*, (Græcos) *turpia putantur. Quem enim Romanorum pudet uxorem ducere in convivium? Aut cujus materfamilias non primum locum tenet ædium, atque in celebritate versatur? Quod multò fit aliter in Græcia; nam neque in convivium adhibetur, nisi propinquorum; neque sedet, nisi in interiore parte ædium, quæ* gynæconitis *appellatur; quò nemo accedit, nisi propinquâ cognatione conjunctus.* Vide Interpretes ad eum locum, neque enim opus est in re nota diutiùs morari. *Clericus.*

705. Καὶ ἐν ὠμῷ γήραϊ δῶκεν] Stob. καὶ ἐν ὠμῷ γήραϊ θῆκε. *Heinsius.*

706. Ὄπιν ἀθανάτων] Ultricem Deorum curam, quæ mortales à tergo sequitur. Ab ἔπι, quod notat *post*, ὄπις & ἕπω. Tibullus: *Nescius ultricem post caput esse Deum.* ab ὄπις, [illegible], ὀπίσω, ὄπισθεν. *Guietus.*

708. Εἰ δέ κε ποιήσῃς] Nemo enim potest magis nocere eo, qui, amicitiâ renunciatâ, fit inimicus; quia aut arcana novit, quorum revelatio nocere potest; aut certè ea scit, quæ nos quàm maximè lædere possunt. Itaque, quantùm quidem est in nobis, amicitias oportet esse æternas, ut suadet *Hesiodus*. Eadem de causa, sic præcipiebat Solon: φίλους μὴ ταχὺ κτῶ· οὓς δ' ἂν κτήσῃ, μὴ ἀποδοκίμαζε: *amicos ne citò comparato, quos verò acquisiveris, ne repudies.* Apud *Diogenem Laërtium*, Lib. I. §. 60. *Clericus.*

709. Γλώ-

Μηδὲ ψεύδεσθαι γλώσσης χάριν. εἰ δέ κεν ἄρχῃ,
Ἤ τι ἔπος τ' εἰπὼν ἀποθύμιον, ἠὲ καὶ ἔρξας,
Δὶς τόσα τίννυσθαι μεμνημένος· εἰ δέ κεν αὖθις
Ἡγῆτ' ἐς φιλότητα, δίκην δ' ἐθέλῃσι παρασχεῖν,
Δέξασθαι. δειλός τοι ἀνὴρ φίλον ἄλλοτε ἄλλον
Ποιεῖται· σὲ δὲ μή τι νόον καταλεγχέτω εἶδος.
Μηδὲ πολύξεινον, μηδ' ἄξεινον καλέεσθαι,
Μηδὲ κακῶν ἕταρον, μηδ' ἐσθλῶν νεικεστῆρα.
Μηδέ ποτ' οὐλομένην πενίην θυμοφθόρον ἀνδρὶ
Τέτλαθ' ὀνειδίζειν, μακάρων δόσιν αἰὲν ἐόντων.

---

709. Γλώσσης χάριν] Qui ultrò, non rogatus, prudens & sciens mendacium loquitur. Sic apud Theognid. ✝. 488. τῆς κοτύλης μαθύειν. ἄρχῃ autem id est ἄρξῃ). sic vet. Interp. *Scaliger.*

709. Μηδὲ ψεύδεσθαι] Neque mentiaris illi. supple, ne verbo quidem decipias. *Guietus.*

709. Μηδὲ ψεύδεσθαι γλώσσης χάριν] Quia ejusmodi mendacia anxios sæpe habent, ad breve tempus; nec satis arctam amicitiam redolent, quæ numquam patitur alii fieri à nobis, quod ab eo nobis fieri nolimus. *Clericus.*

710. Ἀποθύμιον] Alienum ab animo, molestum, invisum, non ἀρέσκον τῇ ψυχῇ *Guietus.*

711. Δὶς τόσα τίννυσθαι] Τιμωρεῖ. Μεμνημένος] Injuriæ memor sc. *Idem.*

711. Δὶς τόσα τίννυσθαι] Pessimum præceptum; cùm sola Ratio suadeat peccantes aut de industria, aut imprudentiâ, amicos ferre, ut ad amicitiam redeant, aut certè ut nos pristinæ amicitiæ hoc tribuere intelligamur. Quantò meliùs *Cicero*, de Amicitia, Cap. 21? *Primùm danda opera est, ne qua amicorum dissidia fiant; sin tale quid evenerit, ut exstincta potiùs amicitia, quàm oppressa esse videantur. Cavendum verò, ne etiam in graves inimicitias convertant se amicitiæ; ex quibus jurgia, maledicta, contumeliæ gignuntur; quæ tamen, si tolerabilia erunt, ferenda sunt; & hic honos veteri amicitiæ tribuendus est, ut is in culpa sit, qui faciat, non qui patiatur injuriam.* Rectè etiam, *Cicerone* antiquior, Auctor Pythagoricorum versuum, qui aurei vocantur, ✝. 7.

Μηδ' ἔχθαιρε φίλον σὸν ἁμαρτάδος εἵνεκα μικρῆς.

Neque oderis amicum tuum, propter exiguum peccatum.

Clericus.

712. Ἡγεῖτ' ἐς φιλότητα] Ἡγεῖται præcedat, prior eat, προηγεῖται. *Guietus.*

712. Δίκην παρασχεῖν] Satisfacere verbis, aut jacturam, si quam

creavit,

Ne verò mentiaris dicis gratiâ. Sin autem cœperit
Aut verbum aliquod dicere ingratum, aut facere,
Bis tantùm punire memineris. Si verò rurſus
Redeat in gratiam, pœnam autem velit dare,
Recipe. miſer námque vir amicum aliàs alium
Facit: tuum verò ne quid animum coarguat vultus.
Ne verò multorum hoſpes, néve nullius hoſpes dicaris,
Néve malorum ſocius, neque bonorum convitiator.
Neque umquam miſeram pauperiem animum comedentem homini
Suſtineas exprobrare, divorum munus immortalium.

---

creavit, ſarcire. *Clericus.*

713. *Δειλός τοι ἀνήρ*] Hæc à ſuperioribus non pendent, ſed ad ſequentia pertinent. *Guietus.*

713. *Δειλός τοι ἀνήρ*] Quia, propter frequentem mutationem ſcire non poteſt an ii, quos ſibi amicos putat, ſint re verâ amici. Qui enim eo nomine digni ſunt, nonniſi diuturnitate temporis, dignoſci poſſunt. *Clericus.*

714. Εἶδος] Nullum rei genus, nulla res, *ἐδὲν πρᾶγμα. τὸ εἶδος* hic eſt *πρᾶγμα.* *Guietus.*

714. *Σὲ δὲ μή τι νόον κατελεγχέτω εἶδος*] Videtur eſſe præceptum, cui nullus eſt cum ſuperioribus ac ſequentibus connexus, & quo præcipit Poëta, non tantùm cavendum eſſe ne dicamus quæ occulta eſſe volumus, ſed etiam ne vultu prodamus id quod ſilentio tegimus. Itaque *εἶδος* hîc eſt externa ſpecies, quæ frequentiſſima vocis eſt ſignificatio. Hoc autem præceptum ſi ad diſſimulationem, nocendi causâ, referatur, qualis erat Tiberiana, rejiciendum; ſed ſi ad prudentiam ſpectet, quæ nonnulla intempeſtivè aperiri vetat, quamvis utilia iis quibus aperirentur, ambabus ulnis eſt excipiendum. *Clericus.*

715. *Μηδὲ πολύξεινον, μηδ' ἄξεινον καλέεσθαι*] *Μηδὲ πολύφιλον, μηδὲ ἄφιλον.* *Guietus.*

715. Πολύξεινον] Qui multos habebant hoſpites, iis excipiendis exhauriebantur; at qui erant planè *ἄξεινοι*, ſine gravi moleſtia peregrè eſſe non poterant, cùm apud neminem notum diverſari poſſint. Præterea multa negotia eſſe poterant, quæ, nonniſi per hoſpites, commodè adminiſtrabantur. Scio poſtea *ξείνους* amicos dici ℣. 722. Sed hîc proprio ſenſu ſumi crediderim. *Clericus.*

716. Νεικεστῆρα] Κατήγορον. *Guietus.*

718. *Μακάρων δόσιν*] Quamvis *dari* ſoleant dici dumtaxat bona, attamen *Heſiodus* non ſemel etiam mala *dari* dicit, ut antea ℣. 638. memorat *κακὴν πενίην, τὴν Ζεὺς ἄνδρεσσι δίδωσι, malam paupertatem quam Jupiter hominibus dat.* Clericus.

719. Γλώ-

Γλώσσης τοι θησαυρὸς ἐν ἀνθρώποισιν ἄριστος
Φειδωλῆς, πλείστη δ' χάρις κατὰ μέτρον ἰούσης.
Εἰ δ' κακὸν εἴποις, τάχα κ' αὐτὸς μεῖζον ἀκούσαις.
Μηδὲ πολυξείνου δαιτὸς δυσπέμφελος εἶναι
Ἐκ κοινοῦ. πλείστη δ' χάρις, δαπάνη τ' ὀλιγίστη.
Μηδέ ποτ' ἐξ ἠοῦς Διῒ λείβειν αἴθοπα οἶνον
Χερσὶν ἀνίπτοισιν, μηδ' ἄλλοις ἀθανάτοισιν.
Οὐ γὰρ τοίγε κλύουσιν, ἀποπτύουσι δέ τ' ἀράς.
Μηδ' ἀντ' ἠελίοιο τετραμμένος ὀρθὸς ὀμιχεῖν.
Αὐτὰρ ἐπὴν κε δύῃ, μεμνημένος, ἔς τ' ἀνιόντα,
Μήτ' ἐν ὁδῷ, μήτ' ἐκτὸς ὁδοῦ προβάδην οὐρήσῃς,

---

719. Γλώσσης τοι θησαυρὸς] Sententiam horum versuum illustrarunt Interpretes Jacobi ad Cap. III. 9. & seqq. *Clericus.*

722. Μηδὲ πολυξείνου δαιτὸς δυσπέμφελος] Δαιτὸς subintellige ξυμβολῆς. hoc est, ἐράνου. δυσπέμφελος, δυσπέραστος, δύσκολος. an περὶ τὸ πέμπεσθαι. Hos versus sic distinguit Heinsius: Μηδὲ πολυξείνου δ. δ. εἶναι. ἐκ κοινοῦ πλείστη τε χ. δ. τ. ὀλιγίστη. Placet. *Guietus.*

722. Δυσπέμφελος] Mare quidem dicitur δυσπέμφελον ab *Hesiodo* in Theogonia, quod non sine periculo transmitti possit; hîc verò, ubi sermo est de convivio, δυσπέμφελος dici videtur qui ægrè adducitur, ut velit symbolam suam conferre ad convivium, seu ἔρανον. Hoc nos docuerat *Hesychius*, sed verba ejus corrupta sunt. Δυσπέμφελος, ἐπὶ μὲν τῆς θαλάσσης, ἡ δυσχείμαρρος καὶ τραχεῖα καὶ ταραχώδης· ἐπὶ δὲ τοῦ κολυμβητοῦ, δυσπειστής. Respicit ad locum *Homeri* Iliad. Π. ℣. 147. ubi hominem mortuum ex curru decidentem urinatori, è fundo maris ostrea petenti, confert Patroclus, hisce verbis:

Πολλοὺς ἂν κορέσειεν ἀνὴρ ὅδε τήθεα διφῶν
Νηὸς ἀποθρῴσκων, εἰ καὶ δυσπέμφελος εἴη.

Multos satiaret vir hic ostrea quærens, ex navi desiliens, quamvis procellosum esset; nempe, mare. Ad quæ verba hæc habet *Eustathius*, quæ in Lexicon suum transtulit *Phavorinus*: Δυσπέμφελος δὲ πόντος ὁ δυσχείμερος· δι' οὗ δυσχερῶς ναῦς πέμπεται. ὅθεν καὶ Ἡσίοδος δυσπέμφελον τὴν ναυτιλίαν φησί. Ζηνόδοτος δέ φασι πληθυντικῶς γράφει· εἰ καὶ δυσπέμφελοι εἶεν, οἱ πολλοὶ, δηλαδὴ, ἐκεῖνοι, οἷς τὰ τήθεα παρατίθεν), ὅ ἐστι δυσαίρετοι, ὡς καὶ Ἡσίοδος· μηδὲ πολυξείνου δαιτὸς δυσπέμφελος εἶναι, ὅ ἐστι δύσκολος δυσμετάπεμπτος: *difficilis, qui ægrè adduci potest ut veniat*, quamvis accersitus. De ἐράνῳ autem multa habet *Isaacus Casaubonus* ad Characteres *Theophrasti*. Clericus.

722. Μηδὲ πολυξείνου δαιτός] Ut hoc præceptum, quod est περὶ

συμβό-

Lingua certè thesaurus inter homines optimus
Parcæ, plurima verò gratia, si modum servet.
Quòd si malum dixeris, forsan & ipse majus audies.
Ne in convivio, quod multi amici instruunt, sis morosus
De symbolis: plurima enim gratia, sumptúsque minimus.
Neque umquam mane Jovi libato nigrum vinum
Manibus illotis, neque aliis immortalibus.
Neque enim illi exaudiunt, respuunt verò etiam preces.
Neque contra Solem versus stans meito,
Sed etiam postquàm occidit memor ejus rei, usque ad orientem,
Neque in via, neque extra viam inter eundum meias,

συμβόλων & *ἐρανοβολίων*, quæ collatis ab unoquoque sumtibus instituebantur, constet sibi, sublatâ distinctione, ita lego: *Μηδὲ πολυξείνου δαιτὸς δυσπέμφελος εἶναι· Ἐκ κοινοῦ πλείστη τε χάρις, δαπάνη τ' ὀλιγίστη.* Sensus est hoc modo mirè directus & perspicuus. *Heinsius.*

725. *Χερσὶν ἀνίπτοισιν*] Faciebat hoc non parum ad munditiem, quæ à sacra facturis postulabatur. Vide not. ad Gen. XXXV, 2. Hinc in proverbium abiit *illotis manibus* aliquid facere, quod perinde est ac imparatum esse. *Clericus.*

726. *Ἀποπτύουσι δέ τ' ἀράς*] *Ἀποπτύουσι*. *Τὸ ἀρὰ*, prex. propriè & primò imprecationes, sive *κατάραι*, *δυσφημίας χάριν*, *ἀραὶ* dictæ. *Guietus.*

727. *Μηδ' ἄντ' ἠελίου*] Hic *Hesiodus* non vetat de die meiere, sed tantùm stantem, ad solem conversis ac retectis pudendis. Malè hunc locum acceperat *Claud. Salmasius* Exercit. Plinianarum p. 431. quasi *Hesiodus* velit de nocte tantùm lotium emitti; quod absurdum est, nec potest observari. Itaque eum castigavit, sed acriùs æquo, *Dionys. Petavius* in Miscellis Exercit. Cap. I. & rectè observavit hunc versum interpunctione & sententiâ à sequenti esse distractum. *Clericus.*

Ibidem. *Ὀρθὸς*] Stans, ut Gallicè *droit*. Vide Iliad. Σ, 246. & locum *Herodoti* laudandum ad ℣. 731. *Clericus.*

728. *Αὐτὰρ ἐπεί κε δύῃ μεμνημένος ἔς τ' ἀνιόντα*] Ab occasu ad ortum rectum meiere licet. Malè interpres. *σημὴ τελεία* post *τὸ ἀνιόντα*. *Guietus.*

728. *Αὐτὰρ ἐπήν κε δύῃ*] Hoc versu & duobus sequentibus, ut rectè *Petavius*, hortatur Poëta, ut ne post occasum solem, ac nocte quisquam ambulando meiat, aut denudatus, quòd etiam nocti veneratio quædam adhibenda sit. Igitur post *ἀνιόντα* non est ponenda *τελεία στιγμὴ*, ut multi fecerunt. *Clericus.*

Μηδ' ἀπογυμνωθείς· μακάρων τοι νύκτες ἔασιν.
Ἑζόμενος δ' ὅγε θεῖος ἀνὴρ πεπνυμένα εἰδὼς,
Ἢ ὅγε πρὸς τοῖχον πελάσας ἐϋερκέος αὐλῆς.
Μηδ' αἰδοῖα γονῇ πεπαλαγμένος ἔνδοθεν οἴκου
Ἑστίῃ ἐμπελαδὸν παραφαινέμεν, ἀλλ' ἀλέασθαι.
Μηδ' ἀπὸ δυσφήμοιο τάφου ἀπονοστήσαντα
Σπερμαίνειν γενεὴν, ἀλλ' ἀθανάτων ἀπὸ δαιτός.
Μηδέ ποτ' αἰενάων ποταμῶν καλλίρροον ὕδωρ
Ποσσὶ περᾶν, πρίν γ' εὔξῃ ἰδὼν ἐς καλὰ ῥέεθρα,
Χεῖρας νιψάμενος πολυηράτῳ ὕδατι λευκῷ.
Ὃς ποταμὸν διαβῇ, κακότητι δὲ χεῖρας ἄνιπτος,
Τῷδε θεοὶ νεμεσῶσι, καὶ ἄλγεα δῶκαν ὀπίσσω.
Μηδ' ἀπὸ πεντόζοιο, θεῶν ἐνὶ δαιτὶ θαλείῃ,

---

730. Μηδ' ἀπογυμνωθείς] Subintellige, etiam ſub nocte. *Guietus.*

730. Μηδ' ἀπογυμνωθείς] Cùm Græci tunicas quidem breviores, niſi fortè hyeme, ſed ſine clauſis femoralibus geſtarent, non neceſſe habebant retegere pudenda ut mejerent; ſed tantùm inflexis genibus clunes in talos demittere, ut tunicæ inferior ora magis dilataretur, ne lotio madefieret. De iis quæ dicuntur *feminalia* vide *Iſaac. Caſaubonum* ad Auguſti Cap. LXXXII. in notis ad *Suetonium*. Clericus.

Ibid. Μακάρων τοι νύκτες ἔασιν] Non tantùm vult interdiu non debuiſſe homines mejere ſtantes, ac retectis ad ſolem pudendis; ſed ne nocte quidem incedentes, aut pudendis nudatis; quia noctu Dii frequentiùs inter homines verſantur, ut rectè ad hunc locum *Proclus*. Clericus.

731. Ἑζόμενος] Subintellige χρεὼν. *Guietus.*

731. Ἑζόμενος] Hoc eſt, clunibus ad talos demiſſis. *Sam. Bochartus* Hieroz. Parte I. Lib. II. c. 56. poſtquàm oſtendit Judæos ſtantes ſolitos mingere, obſervat Græcos ſedentes minxiſſe nuſquam reperiri, niſi apud unum *Heſiodum*, cujus vſſ. 731, & 732. profert, tum ſubdit: *Itaque*, Heſiodi *avo*, *Græci benè inſtituti*, *vel ſedentes mingebant*, *vel ad parietem accedentes. Sed poſterioribus ſæculis*, *prius illud à viris uſurpari deſiit*, *& mulieribus relictum. Itaque in Græcorum monumentis nullum exſtat exemplum viri*, *qui ſedens minxerit.* Deinde allatis multis contrariis exemplis, addit hoc Herodoteum, quo, brevitatis causâ, hîc contenti erimus: *Herodoto*, inquit, *nihil expreſſius*, *qui ut probet Ægyptios in pleriſque aliter ſe gerere*, *quàm reliquos homines*, *inter cetera hæc habet* Lib. II. c. 35. Οὐρέουσι αἱ μὲν

γυναῖκες

Neque denudatus: Deorum quippe noctes sunt.
Sedens verò divinus vir & prudens,
Aut ad parietem accedens benè septæ caulæ.
Neque pudenda semine pollutus intra domum
Focum juxta revelato, sed caveto.
Neque à feralibus epulis reversus
Seminato progeniem, sed Deorum à convivio.
Nec umquam perennium fluviorum limpidam aquam
Pedibus transito, priusquàm oraveris adspiciens pulcra flumina,
Manus lotus amœnâ aquâ limpidâ.
Qui fluvium transierit, malitiâ verò manus illotus,
Ei succensent Dii, & damna dant in posterum.
Ne verò à manu, Deorum in celebri convivio,

γυναῖκες ὀρθαὶ, οἱ δὲ ἄνδρες καθήμενοι, *fœminæ quidem stantes mingunt, viri verò sedentes.* Clericus.

733. Πεπαλαγμένος] An à πάλη pulvisculo παλάσσω. *Guietus.*

734. Ἑστίῃ ἐμπελαδὸν παραφαινέμεν] Quia, nimirum, ad focum erant Dii Penates, focúsque, ut habet *Proclus*, erat domestica ara, in qua libationes quotidie fiebant, & se pollutos existimabant. Itaque priùs abluere se se necesse habebant, si præcepto Hesiodi obsequi volebant. Sic apud *Herodotum*, Lib. I, 198. ὁσάκις δ' ἂν μιχθῇ γυναικὶ τῇ ἑωυτοῦ ἀνὴρ Βαβυλώνιος, ——— ὄρθρου γενομένου λοῦνται ἀμφότεροι, ἄγγεος γὰρ οὐδενὸς ἅψονται πρὶν ἂν λούσωνται: *quoties autem cum uxore miscetur vir Babylonius, ——— orto diluculo abluuntur ambo, nullum vas priusquàm se abluerint tacturi.* Quæ narratio ostendit, apud Græcos, *Herodoti* ætate, vulgò observatum non fuisse *Hesiodi* præceptum. *Clericus.*

736. Ἀπὸ δαιτὸς] A Deorum conviviis, quæ sacrificiis peractis fiunt, festis Deorum sollemnibus. *Guietus.*

737. Ἀενάων ποταμῶν] An? αἰενάων. *Idem.*

739. Λευκῷ] Λαμπρῷ, καθαρῷ. *Idem.*

740. Κακότητι] Contumaciâ, contumaci malitiâ. Scribe, κακότητί γε. Τὸ δὲ hic non placet. *Idem.*

740. Κακότητι] Hoc est, datâ operâ, spretóque Deorum Numine. *Clericus.*

742. Ἀπὸ πεντόζοιο] A manu quæ habet quinque digitos, ut πέντε ὄζοις, *quinque ramis.* Αὖον verò ἀπὸ χλωροῦ, ut docent Græci Interpretes, est pars sicca, hoc est, extrema unguium, quæ separatur ab ea quæ carni adhæret. Hoc præceptum, obscuriùs exprimitur ab *Hesiodo*, sicut obscurè exprimebantur symbola à *Pythagora*, ut res nul-

Αὖον ἀπὸ χλωροῦ τάμνειν αἴθωνι σιδήρῳ.
Μηδέ ποτ' οἰνοχόην τιθέμεν κρητῆρος ὕπερθεν
Πινόντων· ὀλοὴ γὰρ ἐπ' αὐτῷ μοῖρα τέτυκται.
Μηδὲ δόμον ποιῶν, ἀνεπίξεστον καταλείπειν,
Μή τοι ἐφεζομένη κρώζῃ λακέρυζα κορώνη.
Μηδ' ἀπὸ χυτροπόδων ἀνεπιρρέκτων ἀνελόντα

---

lius pretii viderentur nescio quid reconditius complecti, & imperitis essent admirationi. Solent enim quàm maximè mirari quæ non intelligunt. Hoc videtur velle *Hesiodus*, non esse exspectandum, ad manus abluendas, & unguium, ut probè purgentur, retrimenta secanda, tempus ipsum convivii, sed manibus lotis accedendum. Alioqui ne in familiari quidem convivio ungues quisquam secet, qui nolit retrimenta in patinas exsilire; quod, ut opinor, non gratius fuisset Græcis, quàm nobis nunc est. *Clericus.*

743. Αὖον ἀπὸ χλωροῦ] Ungues à carne. *Guietus.*

744. Οἰνοχόην] Τὸν κύαθον. *Idem.*

744. Οἰνοχόην] Guttum, gutturnicum etiam vocabant veteres. *Scaliger.*

744. Μηδέ ποτ' οἰνοχόην] Hæc est anilis superstitio, potiùs quàm præceptum ethicum, symbolorum more expressum. Hîc enim Poëta religiosa tradit, non moralia. Itaque frustrà est *Proclus*, qui vult mysticè ab *Hesiodo* significari, non esse privata præferenda communibus, quia κρατὴρ commune erat, quo ex οἰνοχόῃ hauriebant. Verùm communis etiam erat οἰνοχόη, quandoquidem ex ea etiam vinum commune hauriebant omnes convivæ. Alia ejus interpretamenta non sunt verisimiliora, ut nec cetera omnia allegorica commenta, quæ ad incrustanda superstitiosa deliria Majorum suorum Græci posteriores adinvenerunt; ut sapientiores viderentur fuisse, quàm fuerant. Etiamnum hodie veterum superstitionum vestigia videre licet, multis in locis. Sunt qui, exempli causâ, mali ominis esse putant panem inversum, ita ut planior pars sit superior, cultros decussatim in mensa jacentes, salillum in mensam effusum, & similia; quibus mysticos sensus non minùs facile esset invenire, quàm Hesiodeis nugis. *Clericus.*

745. Πινόντων] Bibentibus subintellige convivis, compotoribus. bibendo, inter bibendum. Ὀλοὴ γὰρ ἐπ' αὐτῷ μοῖρα] Est mali ominis. μοῖρα omen. *Guietus.*

746. Ἀνεπίξεστον καταλείπειν] Superstitiosum hîc aliquid esse mihi persuadeo, potiusquàm id quod volunt Græci Interpretes; qui putant irrisionem significari eorum, qui imperfectum ædificium sunt conspecturi. Existimasse videtur *Hesiodus* mali esse ominis, si cornix imperfecto ædificio insideret, quod facilè & frequentiùs fieri potuit, si diu imperfectum relinqueretur. Agit autem hîc de lignea rustici

casa,

Siccum à viridi reseca nigro ferro. *(craterem*
Neque umquam urceum, ex quo vinum infunditur, pone super
Bibentium: perniciosum enim in eo fatum est situm.
Neque domum faciens imperfectam relinquito,
Ne fortè insidens crocitet stridula cornix.
Neque ab ollis nondum dedicatis rapiens

---

casa, ad quam absolvendam longo tempore opus non est. Ejus opinionis vestigia remanserant apud Romanos, tempore *Plinii*, qui H. N. Lib. X. c. 12. sic de Cornice loquitur: *Ipsa ales est inauspicata garrulitatis, à quibusdam tamen laudata.* Deinde: *inauspicatissima foetûs tempore.* Eodem Capite, de bubone agens, ostendit à multis ferale habitum si domui insideret, quod confutat hisce verbis: *Privatorum domibus insidentem plurimum scio non fuisse feralem.* Simile quiddam de cornice sensisse *Hesiodum* credibile mihi fit. Prodidit etiam *Ælianus* de Animalibus Lib. III. c. 9. unam cornicem mali esse ominis: οἵ τε ἕδρας ὀρνίθων καὶ πτήσεις παραφυλάττοντες οὐκ ἀσύμβολον εἰς μαντείαν ὑπολαμβάνουσιν εἶναί φασιν, εἰ ὑπακούσειε κορώνη μία: *qui observant ubi insideant aves, & earum volatus non esse faustum auguria captantibus aiunt, si audiatur una cornix.* Scio interdum boni ominis fuisse cornicem, qua de re vide Intt. ad Eclog. IX. *Virgilii*, ✝. 15. Sed satis mihi est inauspicatam sæpe fuisse, ut eò *Hesiodum* respexisse existimem. *Clericus.*

747. Λακέρυζα] A λάκω, λακέω, λακέρω, λακερύω, λακερύζω, λακέρυζα, hoc est, λακῶσα strepera, garrula. *Guietus.*

748. Μηδ' ἀπὸ χυτροπόδων ἀνεπιῤῥέκτων] Vetus mos sub hoc verbo latere videtur, ollas novas lustrandi & ad usum felicem consecrandi, hoc est, benedicendi, ut loquimur. ἀνεπιῤῥεχθεῖς χυτρόποδες. hoc est, ἐφ' ὧν οὐ ἐῤῥέχθη τὰ ἱερά. *Idem.*

748. Ἀνεπιῤῥέκτων] Scio quidem vasa dedicare solitos veteres, sed vox hæc, & verbum ἀναιρέω suadent agi potiùs de carne rapta ex olla, sive de *aulicoquis extis*, ut loquitur *Festus*, antequàm sacra essent facta. Adsentior itaque *Sam. Bocharto* sic hunc locum interpretanti Hieroz. Part. I. Lib. II. c. 50. Fuere qui dapes propè crudas eripuerint non solùm ex popinis, sed etiam ex locis sacris. Vide 1. Sam. II, 13. ubi filii Helis ita se gessisse narrantur. Qualis apud *Athenaeum* describitur mulier quædam, quæ sacra nondum immolata devorabat, ἐφαρπάζουσ' ὀβελίσκους, *à veru illa rapiens*; & in *Suëtonio* Vitellius c. 13. *homo non profunda modò, sed intempestiva quoque ac sordida gula, ne in sacrificio quidem umquam, aut itinere ullo, temperavit, quin inter altaria ibidem statim viscus & farra penè rapta è foco manderet.* Denique, ut Poëta auctor,

Est etiam è mediis victima rapta focis.

Ἕρδειν, μηδὲ λόεσθ'· ἐπεὶ καὶ τοῖς ἔνι ποινή.
Μηδ' ἐπ' ἀκινήτοισι καθίζειν (οὐ γὰρ ἄμεινον)

Cujusmodi ventres ferit illud *Simonidis*, quod tandem in proverbium cessit :

Ἄθυτα δ' ἱερὰ πολλάκις κατεσθίει.

Nondum immolata sacra sapè devorat. Proinde in *Hesiodo*, inter alia præcepta, hoc quoque habetur, *ne ab ollis nondum sacrificatis* (cibum) *rapiens comedito.* Nam ut ῥέζειν & ἐπιῤῥέζειν *sacrificare* est : ita ἀνεπίῤῥεκτος est ἄθυτος, *nondum sacrificatus* vel *immolatus*, ut à *Tzetze* redditur. Addatur hisce locus *Ciceronis* è Lib. II. de Fin. c. 7. *Reperiemus asotos primùm ita non religiosos, ut edant de patella.* Non necesse est nos hîc colligere quæ à Veteribus dicta sunt περὶ τῶν βωμολόχων & θυμεπιτάγων, qui ex altari carnes ab alio oblatas rapiebant ; neque enim de iis verba facit *Hesiodus* ; sed de iis qui ipsi sacra facientes, nondum peractis sacris, hoc est, antequàm prosicias porrexissent, & adolevissent, carnes victimæ suæ comedebant. *Clericus.*

750. Μηδ' ἐπ' ἀκινήτοισι καθίζειν] Per ἀκίνητα solum & lapides intelligere videtur, quæ frigida sunt & dura. Hoc præceptum Pythagorico illi cognatum videtur, ne sedeas super lapidem. Vel ἐπ' ἀκινήτοισι καθίζειν est ἀκίνητον ποιεῖν. Theocr. ἐπὶ ξηροῖσι καθέζῃ. *Guietus.*

750. Ἐπ' ἀκινήτοισι] *Proclus* sepulcra interpretatur, quæ movere nefas erat ; at eodem jure terminos agrorum interpreteris. Malim intelligere de saxis quibusvis, quibus imponi pueros nollet *Hesiodus* ; sed tantùm tabulis ligneis, aut aliis, quæ possunt amoveri. Videtur credidisse si duodecimo die, aut duodecimo mense puer collocaretur in rupe, infirmum eum fieri. Quòd si diceretur de frequenti impositione pueri in sedili saxeo, & per totam infantiam, non careret ratione ; sed ea res exitialior non fuit duodecimo die vel mense, quàm aliis infantiæ temporibus. Mera hæc fuit superstitio, cujus ratio certi non magis reddi potest, quàm somniorum febricitantis. *Clericus.*

750. Μηδ' ἐπ' ἀκινήτοισι καθίζειν] Notum est omnibus quàm multa de his Veteres. Ceterùm cur hoc præceptum, de non movendis sepulcris, ad παῖδα δυωδεκαταῖον spectet, numquam ostendere potuerunt. Nos hos versus, etiam sine Grammaticorum suffragio, hoc modo transponendos esse non dubitamus, qui nimiùm miserè truncarunt, mutilarunt, auxerunt, transposuerunt olim, tamquam vultures quidam Homerum & Hesiodum:

Μηδὲ

Comedito, neque lavator: quia & hisce noxa inest.
Neque super immobilibus locato (non enim bonum est)

Μηδὲ γυναικείῳ λουτρῷ χρόα φαιδρύνεσθαι
Παῖδα δυωδεκαταῖον, ὅτ' ἀνέρ' ἀνήνορα ποιεῖ,
Μηδὲ δυωδεκάμηνον. ἴσον καὶ τοῦτο τέτυκται
Ἀνέρι· λευγαλέη γὰρ ἐπὶ χρόνον ἔστ' ἐπὶ καὶ τῷ
Ποινή.

Quantâ curâ τὰ θερμότερα τῶν λουτρῶν, quæ γυναικεῖα vocabant, & absolutè λουτρὰ in deliciarum descriptionibus, Lampridius *lavacra muliebria*, Capitolinus *excaldationes*, sicut viri magni nuper notarunt, veteres distinxerint, pueris notum est; cùm ex aliis, tum ex Comico, qui ἐκ τῶν λουτρῶν totam disciplinam Atheniensium considerari vult. Pueri autem δυωδεκαταῖοι & δυωδεκάμηνοι, omnia communia cum matribus habebant, δίαιταν, τροφὴν, οἶκον, id est, ipsum Gynæceum. Hesiodus ergo ne ejusmodi puerulos matrum λουτροῖς adsuescere sinant, ex disciplina veteri, quia θηλύνεσθαι τὰ σώματα ex aquæ tepore existimabant, diligenter monet. Sensus erit ita perspicuus planúsque, ut nihil suprà, hoc modo.

Neque muliebri lavacro corpus purgare
Puerum sinas duodecennem, quia masculos enervat,
Neque duodecim mensium: nocet & illud æquali modo
Viro: dura enim suo tempore & hanc rem sequitur
Pœna.

Apparet hinc ante omnia præceptum περὶ τῶν ἀκινήτων huc non spectare: quod seorsim considerabimus. *Heinsius.*

Ib. Μηδ' ἐπ' ἀκινήτοισι καθίζειν] Ἀκίνητα sunt οἱ νόμοι: de quibus usitatam fuisse elegantissimam parœmiam μὴ κινεῖν τὰ ἀκίνητα, qua hîc Hesiodus utitur, satis ex illo Platonis apparet, tertio De legibus: Οὐκ ἦν τοῖς νομοθέταις ἡ μεγίστη τῶν μέμψεων, ἰσότητα αὐτοῖς τινα κατασκευάζουσι τῆς οὐσίας, ἣ παρ' ἐν ἄλλαις νομοθετουμέναις πόλεσι πολλαῖς γίνεται, ἐάν τις ζητῇ γῆς τε κτῆσιν κινεῖν, καὶ χρεῶν διάλυσιν, ὁρῶν ὡς οὐκ ἂν δύναιτο ἄνευ τούτων γενέσθαι ποτὲ τὸ ἴσον ἱκανῶς. ὡς ἐπιχειροῦντι δὴ νομοθέτῃ κινεῖν τῶν τοιούτων τι πᾶς ἀπαντᾷ λέγων, μὴ κινεῖν τὰ ἀκίνητα. Et Eusebius Præparat. Evang. lib. III. Ἡμεῖς δὲ τὰ μέγιστα ἀσεβοῦμεν, τὰς οὕτως ἐμφανεῖς καὶ εὐεργετικὰς δυνάμεις ἐν οὐδενὶ λόγῳ τιθεμένους· ἄντικρυς δὲ παραγνωμοῦντες, δέον σέβειν ἕκαστον τὰ πάτρια, μηδὲ κινεῖν τὰ ἀκίνητα, στοιχεῖν δὲ καὶ ἐφέπεσθαι τῇ τῶν προπατόρων εὐσεβείᾳ, ἀλλὰ μὴ πολυπραγμονεῖν ἔρωτι καινοτομίας. Καθίζειν ἐπ' ἀκινήτοισι, pro κινεῖν τὰ ἀκίνητα, quàm eleganter dictum sit, ostendimus ad Proclum. *Idem.*

Ibid. Οὐ γὰρ ἄμεινον] Vetus clausula qua potissimùm utebantur in interdictis suis Principes, erat, οὐ γὰρ ἄμεινον. Sic apud Herodotum

Παῖδα δυωδεκαταῖον, ὅτ' ἀνέρ' ἀνήνορα ποιεῖ·
Μηδὲ δυωδεκάμηνον· ἴσον καὶ τοῦτο τέτυκται.
Μηδὲ γυναικείῳ λουτρῷ χρόα φαιδρύνεσθαι
Ἀνέρα. λευγαλέη γὰρ ἐπὶ χρόνον ἔστ' ἐπὶ καὶ τῷ
Ποινή. μηδ' ἱεροῖσιν ἐπ' αἰθομένοισι κυρήσας,
Μωμεύειν ἀΐδηλα· θεός νύ τι καὶ τὰ νεμεσσᾷ.
Μηδέ ποτ' ἐν προχοῇ ποταμῶν ἅλαδε προρεόντων,
Μηδ' ἐπὶ κρηνάων οὐρεῖν· μάλα δ' ἐξαλέασθαι.
Μηδ' ἐναποψύχειν. τὸ γὰρ οὔ τοι λώϊόν ἐστιν
Ὧδ' ἔρδειν. δεινὴν δὲ βροτῶν ὑπαλεύεο φήμην.
Φήμη γάρ τε κακὴ πέλεται, κούφη μὲν ἀεῖραι

---

in cautione sepulcrali in Epitaphio Nitocridis: Εἴ τις ἐμοῦ ὕστερον γενομένων Βαβυλῶνος βασιλέων, ἢν σπανίσῃ χρημάτων, ἀνοίξας τὸν τάφον, λαβέτω ὁκόσα βούλεται χρήματα, μὴ μέντοι γε μὴ σπανίσας γε· οὐ γὰρ ἄμεινον. Quia autem vulgò etiam in Ethicis cautionibus ea utebantur clausula, Horatius Philosophiam alibi, *meliora* dixit, id est, τὰ ἀμείνω.

Cùm tu coëmptos undique nobiles
Libros Panati, Socraticam & domum,
Mutare loricis Iberis
Pollicitus meliora temnas.

Pollicitus meliora, est, ὁ τῆς φιλοσοφίας ἀντιποιούμενος. *Heinsius.*

751. Παῖδα δυωδεκαταῖον] An 12. dierum? vide Plutarchi expositionem apud Proclum, qui περὶ νεογνῶν intelligit. Hunc & sequentes quatuor versus aliter dispoluit Heinsius, quem vide. *Guietus.*

753. Μηδὲ γυναικείῳ λουτρῷ] Nihili fecerunt posteriores Græci hoc *Hesiodi* præceptum, quod iis exprobrat *Clemens Alexandrinus*, in Pædagogo, Lib. III. c. 5. ubi agit πῶς περὶ τὰ λουτρὰ ἀναστρεπτέον, & hæc habet: ἔξεστι δὲ ταῖς βουλομέναις τῶν ἄλλων οἴκοι τὰς κατακλείστους γυμνὰς ἐν τοῖς βαλανείοις θεάσασθαι· ἐνταῦθα γὰρ ἀποδύσασθαι τοῖς θεαταῖς, ὥσπερ καπήλοις σωμάτων, οὐκ αἰσχύνονται. ἀλλ' ὁ μὲν Ἡσίοδος· Μηδὲ γυναικείῳ λουτρῷ χρόα φαιδρύνεσθαι, παραινεῖ. κοινὰ δὲ ἀνέῳκται, ἀνδράσιν ὁμοῦ καὶ γυναιξὶ τὰ βαλανεῖα: *Licet autem aliis volentibus eas, quæ domi sunt inclusæ, nudas videre in balneis; hic enim se exuere spectatoribus, tamquam corporum cauponibus, non erubescunt. Sed Hesiodus quidem corpus fœmineo non exhilarare lavacro, suadet. Viris autem & fœminis communia aperta sunt balnea.* Nonnulli tamen Principes hoc, apud Romanos

Puerum duodecennem: quia virum inertem facit:
Neque duodecim mensium: æquale & hoc est.
Neque muliebri in balneo corpus abluito
Vir: gravis enim suo tempore erit & hujus rei
Pœna. neque in sacrificia accensa incidens,
Reprehende arcana: Deus quippe & hæc indignè fert.
Nec umquam in alveo fluviorum mare influentium,
Neque super fontes meito; quin valdè evitato.
Neque incacato. id enim nihilo est melius
Sic facere. gravem verò mortalium evitato famam.
Fama enim mala est, quæ celeriter quidem excitatur

---

nos emendare conati sunt. Vide *Hieron. Mercurialem* de Arte Gymnast. Lib. I. c. 10. *Clericus.*

756. Μωμεύειν ἀΐδηλα] Hoc est, ut quidem videtur, irridere ritus, quorum rationem ignoraveris, quia tibi non placent. Quod præceptum superstitiosissimas quasque cærimonias in tuto locat, quæ poterunt semper defendi ab iis quibus placebunt, hoc prætextu quòd earum rationes ab iis, qui eas improbant, ignorentur. At quidquid Rationi & rectæ de Numine notioni adversatur, id meritò possumus μωμεύειν, quamvis institutionis ejus causas ignoremus. Res ipsa sæpè docet nullas satis graves esse potuisse. *Clericus.*

757. Μηδέ ποτ' ἐν προχοῇ] Hos versus delendos censet Plutarchus, teste Proclo. ἐπέχω. vide Plut. *Guietus.*

759. Μηδ' ἐναποψύχειν] Ἀφοδεύειν, ἐναποπατεῖν, à ψύω, πτύω spuo, ψύχω, ἀποψύχω &c. *Idem.*

760. Δεινὴν δὲ βροτῶν ὑπαλεύεο φήμην] Non sunt, nimirum, ea facienda, quæ cùm omitti sine crimine possint, si fierent famam pravam crearent; nam in rectè factis, & quæ virtus à nobis postulat, parum curandam famam docent Philosophi. Ubi agitur officium quodpiam, à vera virtute præscriptum, *nihil magis præstandum est, quàm ne, pecorum ritu, sequamur antecedentium gregem, pergentes non quâ eundum est, sed quâ itur. Atqui nulla res nos majoribus malis implicat, quàm quòd ad rumorem componimur; optima rati ea quæ magno adsensu recepta sunt, quorúmque exempla nobis multa sunt; nec ad rationem, sed ad multitudinem vivimus. Inde ista tanta coacervatio aliorum supra alios ruentium.* Verba sunt *Senecæ*, ex Cap. I. de vita beata, ubi & alia in eamdem sententiam. *Clericus.*

761. Κούφη μὲν ἀεῖραι] Subitò facilis, valdè facile est eum subire. *Guietus.*

Ῥεῖα μάλ', ἀργαλέη δὲ φέρειν, χαλεπὴ δ' ἀποθέσθαι.
Φήμη δ' οὔ τις πάμπαν ἀπόλλυται, ἥντινα πολλοὶ
Λαοὶ φημίζουσι. θεός νύ τις ἐστὶ καὶ αὐτή.

ΕΡΓΩΝ ΤΕΛΟΣ.

---

764. Θεὸς νύ τι καὶ] Alii τις, forsan τι. *Idem.*

764. Θεὸς νύ τις ἐστὶ] Poëtæ postquàm prosopopœa abusi sunt, ut commentitias personas ex affectibus facerent, aliisque id genus; postea sibi ipsi persuadent verum esse quod finxerunt. Sic *Hesiodus* noster, qui in Theogonia tot divinas personas liberrimè finxit, hic *Famam*, in seriis præceptis, quasi Deam habet, rationémque hanc profert, ut persuadeat ita instituendam vitam ne rumoribus sinistris occasio

Facillimè, molesta verò portatu, difficilisque depositu.
Fama verò nulla prorsus perit, quam quidem multi
Populi divulgant. quippe Dea quadam est & ipsa.

OPERUM FINIS.

---

occasionem præbeamus. Atqui si fama facinoris alicujus, aut flagitiosæ vitæ sit vera, res fugienda fuit, non propter famam, sed quia mala erat; si verò sit falsa, nec ullâ nostrâ culpâ excitata, spernenda est. *Rumor* autem neutrâ ratione Deus dici potest, nisi poëticâ πρoσωπoλoγίᾳ, quæ etiam pravum *Rumorem* Deum esse fingit; cujus rei exstat insigne exemplum, apud *Virgilium* Æneidos IV, 174. in descriptione Famæ. *Clericus.*

ΗΣΙΟ-

ΗΣΙΟΔΟΥ ΤΟΥ ΑΣΚΡΑΙΟΥ

Ἡμέραι.

Ἤματα δ᾽ ἐκ Διόθεν πεφυλαγμένος, εὖ κατὰ μοῖραν,
Πεφραδέμεν δμώεσσι. τριηκάδα μηνὸς ἀρίστην
Ἔργα τ᾽ ἐποπτεύειν, ἠδ᾽ ἁρμαλιὴν δατέασθαι.
Εὖτ᾽ ἂν ἀληθείην λαοὶ κρίνοντες ἄγωσιν.

---

765. Ἤματα δ᾽ ἐκ Διόθεν] De superstitiosis hisce deliri, hac certè in re, Poëtæ præceptis judicium *Plutarchi* vide ad ℣. 824. *Clericus.*

766. Πεφραδέμεν] Τὸ πεφραδέμεν hic est agendo præcipere, σημαίνειν imperare. Τριηκάδα μηνὸς ἀρίστην] Supple πεφραδέμεν. *Guietus.*

766. Πεφραδέμεν] Hoc est, priùs doce, ne quid infaustis diebus aggrediantur. *Hesychius :* φράζε, δείκνυε, σήμαινε, λέγε. Quamobrem & apud Romanos, nonnullorum in Tricliniis, affixæ erant Tabulæ, in quibus *qui dies boni, quique incommodi essent* notatum erat, ut est apud *Petronium* Cap. XXX. *Clericus.*

Ibid. Τριηκάδα μηνὸς ἀρίστην] Hoc est, ultimum diem cujusque mensis ; nam antiquissimi Græci, ut etiam Orientales, menses Lunares habebant, quos singulos triginta diebus claudebant, ut ostendit multis *Dionys. Petavius* Lib. I. de Doctr. Temporum, & eminentissimæ dignitatis ac eruditionis vir *Henr. Norisius* in Dissert. de Mense & Anno Macedonum Cap. I. *Clericus.*

767. Ἐποπτεύειν] Hoc est, diligenter expendenda servis attributa opera in mensem, ut videas an ea rectè perfecerint. *Clericus.*

Ibid. Ἁρμαλιὴν] *Hesychius* interpretatur ἁρμαλιὴν τὴν τροφὴν, παρὰ τὸ ἁρμόζειν καὶ ἰσχυροποιεῖν τὰ μέλη. Hanc quoque, & alias originationes non meliores habet Etymologicon Magnum. At satius est interpretari ἁρμοσθεῖσαν ἑκάστῳ τροφὴν, *convenientem unicuique cibum*, quem *demensum* vocabant Latini, & quem singulis Calendis distributum servis docuerunt viri docti ex hoc *Plauti* loco, in Sticho Act. I.

S. 2.

HESIODI ASCRÆI
DIES.

Dies verò ex Jove observans, benè secundùm decorùm,
Doce servos. tricesimum mensis optimum
Ad opera inspicienda, demensúmque dividendum:
Nempe, cùm in rebus agendis populus versatur.

S. 2. ✝. 3. ubi herus servos sic alloquitur : *vos meministis quot Calendis petere demensum cibum.* Ad quem locum vide Intt. *Pignoriúmque* & *Popmam* de Servis. *Clericus.*

768. Εὖτ' ἂν ἀληθείην] Quamvis communis interpretatio bona sit, tamen aliter intelligo. Nam εὖτ' ἂν ἀληθείην indicari illis verbis tempus diei, quod vocatur πληθούσης ἀγορᾶς, frequens forum quando jus dicitur, hoc verò est ἀληθείην κρίνειν. *Scaliger.*

768. Εὖτ' ἂν ἀληθείην] Ordo εὖτ' ἂν λαοὶ ἄγωσι τὴν τριηκάδα, supple κρίνοντες ἀλήθειαν, hoc est, revera, ex rei veritate; hoc est, quando ἡ σύνοδος γίνεται ἐν τῇ τριακάδι ἀληθῶς. vide Proclum. *Guietus.*

Ibid.] Pleniùs mentem suam expressit *Jos. Scaliger* de Emend. Temporum Lib. I. p. 4. ubi agit de partibus diei. Itaque verba ejus hîc apponemus : „ Tempus antemeridianum designantes dicebant „ πληθυούσης vel πληθούσης ἀγορᾶς, convenientibus, scilicet, eo tem- „ pore in comitium viris; ut *Hesiodus* dicit, εὖτ' ἂν ἀληθείην λαοὶ „ κρίνοντες ἄγωσι. Quod tamen longè aliter Græci Interpretes illius „ Poëtæ exponunt. Aiunt enim *Hesiodum* intellexisse de tricesima „ mensis Lunaris, & sensum loci Hesiodei esse perinde ac si dixis- „ set : *quando homines veram triacada lunarem agunt*, & non secun- „ dùm usum politicum, sed secundùm motum Lunæ. Quod tamen „ nobis valdè coactum videtur, & mentem *Hesiodi* hanc fuisse dici- „ mus : τριηκάδα esse valdè idoneam rebus gerendis eâ horâ, quâ „ homines ad jus in forum conveniunt. *Homerus* Odyss. M.

„ —— Ἦμος δ' ἐπὶ δόρπον ἀνὴρ ἀγορῆθεν ἀνέστη
„ Κρίνων νείκεα πολλὰ δικαζομένων αἰζηῶν.

„ *Quando*

Αἵδε γὰρ ἡμέραι εἰσὶ Διὸς πάρα μητιόεντος.
Πρῶτον ἔνη, τετράς τε, καὶ ἑβδόμη, ἱερὸν ἦμαρ.
Τῇ γὰρ Ἀπόλλωνα χρυσάορα γείνατο Λητώ.
Ὀγδοάτη τ' ἐνάτη τε, δύω γε μὲν ἤματα μηνὸς
Ἔξοχ' ἀεξομένοιο βροτήσια ἔργα πένεσθαι.
Ἑνδεκάτη τε, δυωδεκάτη τ', ἄμφω γε μὲν ἐσθλαί·

„ *Quando ad cœnam vir è foro surrexit, postquàm judicavit de multis*
„ *litibus, juvenibus litigantibus.* Quæ sanè interpretatio melior vul-
„ gari. Sic etiam paullò pòst dicit, ἤματος ἐκ πλείου, quod nos in-
„ terpretamur, *jam adulto die.* Hæc vir summus, cui adsentimur. Nimirum, hîc ἀληθείη non est *veritas*, sed *jus*, aut *justitia*, ut passim apud Poëtas; & κρίνειν ἀλήθειαν idem est ac κρίνειν θέμιστας, ut loquitur *Hesiodus* Theogon. ℣. 85. hoc est, *jus dicere.* Ἄγειν verò vox est juridica, quæ dicitur de occupatione Judicum jus dicentium, hominúmque propterea ad eos convenientium, de qua vide Interpretes ad Act. XIX, 38. Aliter sensum expresseris his verbis: ὅτε ὑπὸ τῶν λαῶν ἄγονται ἀγοραῖοι καὶ κρίνονται δίκαι κατ' ἀλήθειαν: *cùm à populis celebrantur dies fasti, quibus jus dicitur, & lites secundùm justitiam judicantur.* Clericus.

769. Αἵδε γὰρ ἡμέραι] Superiores quatuor versus spurii videntur. Hîc autem incipit Hesiodus. Sic liber ἔργων & abruptè incipit οὐκ ἄρα μοῦνος &c. Theogonia autem ἤτοι μὲν πρώτιστα, &c. *Guietus.*

769. Διὸς παρὰ μητιόεντος] Erravit vir summus Angelus Politianus, cùm tres dies Jovis ab Hesiodo statui observat, ex hoc loco. Vetustissimi Poëtæ, ominis causâ, utebantur ἐκ περιττοῦ voce Διὸς eleganter, in narrationibus etiam, quacumque de re agebant. Ita in principio continuò τῶν Ἔργων, Ὅν τε διὰ βροτοὶ ἄνδρες ὁμῶς, ἄφατοί τε φατοί τε, Ῥητοί τ' ἄρρητοί τε, Διὸς μεγάλοιο ἕκητι. Ubi illud postremum ominis causa ponitur, & ex abundanti: nam nihil est quò referatur. Peculiariter autem singulos dies Poëtæ, ἡμέρας ἐκ Διὸς dicunt simpliciter. Sic in illo ὅσσαι γὰρ νύκτες τε καὶ ἡμέραι ἐκ Διός εἰσι. Auctor Megaræ Idyllii Dorici: σὺ δ' οὔτι λεύσσεις ὕδωρ Νύκτας τε κλαίουσα καὶ ἐκ Διὸς ἤματ' ἐπ' ἦμαρ. Ita Hesiodus cùm rationem τῶν ἡμερῶν incipit, in genere jubet φυλάσσεσθαι ἤματα ἐκ Διόθεν, id est, simpliciter, *dies quos natura constituit*: ita ea vox millies à Poëtis ponitur. Sic Apollonius & Nonnus αὔρας ἐκ Διὸς dixerunt, sicut Hesiodus ἤματα ἐκ Διός. Omnes enim res ominis causa Διὸς dicebant. Ita ut inde τὸ Διὸς, ἐκ περιττοῦ, in usu remanserit. Ut cùm Theocritus dixit, Μυσίαν ἀπειρόκαλος, Διὸς μέγα βωλάζοντος: quod etiam veteres magistri videntur ex eo loco ad Homerum notare. Id quod illi toties ἐκ Διὸς dicunt, Hesiodus

Hi enim dies sunt Jove à prudente.
Primùm, novilunium, quartúsque, & septimus, sacer dies:
Hoc enim Apollinem ense aureo armatum peperit Latona.
Octavúsque & nonus ambo dies mensis
Egregiè crescentis ad curandum opera mortalium.
Undecimus verò, duodecimúsque, ambo quidem boni:

---

siodus hìc περὶ Διὸς, dixit. Αἱ δὲ, inquit, ἡμέραι εἰσὶ περὶ Διός: id est, *Hi sunt dies de quibus acturi sumus:* quicquid non interpretamur, ominis causa dicitur. Atque hæc causa est, cur Proclus, qui tam studiosè ex more familiæ suæ, dies persecutus est, nihil περὶ Διὸς ἡμερῶν dicat, nisi quod πάσας τὰς ἀγαθὰς ita dici existimat. Atqui Hesiodus, post hanc formulam, non τῶν ἀγαθῶν solùm, sed & τῶν κακῶν aggreditur divisionem. Tzetzes ad omnes dies retulit: quamquam more suo nugacissimè suprà, ἐκ Διὸς, ἐκ νοὸς καὶ φρονήσεως exponat, hìc verò περὶ τῆς εἱμαρμένης. Sed veniam meretur qui à Grammaticis dissentit, cùm ipsi toties à se abeant. *Heinsius.*

770. Πρῶτον ἔνη] Ἡ τριακὰς suprà dicta. *Guietus.* Fallitur, ut sequente notâ *Scaligeri* liquet. *Clericus.*

770. Πρῶτον ἔνη] Ἔνη vocabatur temporibus Hesiodi prima mensis. Sed Solon omnium primus vocavit τὴν τριακάδα ἔνην καὶ νέαν. *Scaliger.*

770. Καὶ ἑβδόμη] Nimirum, mensis, non hebdomadis, ut rectè ostendit *Joan. Seldenus* de Jure Nat. & Gentium Lib. III. c. 17. contra Veteres & Recentiores, qui frustrà hìc vestigia Judaïci Sabbathi quæsiverant. *Clericus.*

Ibid. Ἱερὸν ἦμαρ] Non significatur dies profestus, quo ferias agitari oporteret, sed dies faustus. Vide ỹ. 819. Idem est ac πανυπέρτατον ἦμαρ ỹ. 799. hoc est, dies valdè accommodus ad res gerendas, quod vidit etiam idem *Seldenus*, loco memorato. *Clericus.*

771. Τῇ γὰρ Ἀπόλλωνα χρυσάορα γείνατο] Nempe, mensis Thargelionis. *Diogenes* in vita Platonis §. 2. Γίνεται Πλάτων — Θαργηλιῶνος ἑβδόμῃ, καθ' ἣν Δήλιοι τὸν Ἀπόλλωνα γενέσθαι φασί: *nascitur Plato Thargelionis septimo, quo Delii natum Apollinem dicunt.* Ad quem locum, vide Intt. quibus succenturiandus vir illustris atque eruditus *Ezech. Spanhemius*, ad Callimachi hymnum in Delum ỹ. 251. Propterea uniuscujusque mensis dies septimus sacer erat Apollini, non tantùm dies ille Thargelionis mensis, ut observavit & *Seldenus* eo, quem antea indicavimus, loco. *Clericus.*

773. Ἔξοχ' ἀεξομένοιο] Subintellige ἐστὶ, hoc est, ἐξοχώς ἐστι πονεῖσθαι ἔργα βροτῶν. *Egregia sunt. Guietus.*

775. Ὅτι

Ἠ μὲν ὄϊς πείκειν, ἠδ' εὔφρονα καρπὸν ἀμᾶσθαι.
Ἡ δὲ δυωδεκάτη τῆς ἑνδεκάτης μέγ' ἀμείνων.
Τῇ γάρ τοι νεῖ νήματ' ἀερσιπότητος ἀράχνης,
Ἤματος ἐκ πλείου, ὅτε τ' ἴδρις σωρὸν ἀμᾶται.
Τῇ δ' ἱστὸν στήσαιτο γυνή, προβάλοιτό τε ἔργον.

---

775. Ὄϊς πείκειν] *Sam. Bochartus* Hieroz. Part. I. Lib. II. c. 45. postquàm egit de vulsione lanæ; „ Vellendi, inquit, morem quod „ attinet, is olim Romæ fuit in usu, & in vicinis locis. non in Ju- „ dæa, nec in Græcia. Saltem, apud *Hesiodum*, qui de re pecua- „ ria scripsit primus omnium, ὄϊας πείκειν, non est *oves vellere*, sed „ *tondere*, ut in *Theocriti* Bucoliastis,

„ ——— ὁππόκα πεξῶ
„ Τὰν ὄϊν, τὰν πίλλαν.

„ *Cùm ovem pullam tondebo*. Verbum enim πείκειν Scholiastes notat „ hîc idem esse quod κείρειν *tondere*, ὡς καὶ παρ' Ἡσιόδῳ, *ut & apud* „ *Hesiodum*. *Hesychio* etiam πέξαι est κεῖραι, & πέξις ψίλωσις, κουρὰ, „ ξύρησις. Et quamvis apud *Archippum*, *Cratinum* & *Philemonem* „ νακοτιλτῶν & νακοτίλτης *vellerum* vulsorem propriè sonet, veteres „ tamen tonsorem explicant, (*Hesychius*: νακοτίλται, οἱ κείροντες τὰ „ πρόβατα. *Suidas*: νακοτίλται, οἱ τῶν προβάτων κουρεῖς) quia in vocum „ explicatione non tam etymon, quàm usus, respicitur. *Cleri-* „ *cus*.

775. Εὔφρονα καρπὸν] Lætificum. Sic εὐφρόνη nox quiete reficiens, recreans corpora, lætificans homines. *Guietus*.

777. Τῇ γάρ τοι] Subintellige ἡμέρᾳ ex superioribus. *Idem*.

777. Ἀερσιπότητος] A verbo ἀείρω & ποτὴ volatus, adversùs aliorum opinionem. *Scaliger*.

778. Ἤματος ἐκ πλείου] Ἐκπλείου unâ voce, hoc est, die pleno, æstivo scilicet. Nam hiberni dies sunt dimidii tantùm. Infrà εἰκάδι δ' ἐν μεγάλῃ πλέῳ ἤματι. *Guietus*. Gallicè ad verbum exprimas *en plein jour*, hoc est, medio die, quemadmodum interpretatur hunc locum *Jos. Scaliger*, ut diximus ad v. 768. Sic dicebant πλειόνυξ, *la pleine nuit*, quamvis aliter vocem interpretetur *Hesychius*. Clericus.

Ibid. Ὅτε ἴδρις] Hoc nomen formicæ κατ' ἐξοχὴν datum. Horat. *Parvula nam exemplo magni est formica laboris*. Guietus.

Ibidem.] Solet *Hesiodus* designare animalia nominibus adjectivis, quibus eorum natura vel solertia optimè describitur. Sic pro Cochlea habet φερέοικον, *domiportam*, pro hirundine ὀρθογόην, *mane lugentem*. Nullum Epitheton formicæ meliùs conveniat, quàm ἴδρις, quam in rem vide quæ collegit *Sam. Bochartus* Hieroz. Part. II. Lib. IV. c. 22. Quod autem hîc dicitur duodecimo die mensis colligere

acervum

Hic quidem tondendis ovibus, ille verò lætis segetibus metendis.
Duodecimus tamen undecimo multò melior.
Hoc enim net fila in aëre suspensus araneus
Die adulto, quum & prudens (formica) *acervum colligit.*
Hoc telam ordiatur mulier, & inchoet opus.

---

acervum nemo nescit tam verum esse, quàm araneum telam eo potissimùm die texere, hoc est, planè ridiculum & falsum. Quare miror Poëtam nostrum tam confidenter mentitum, in re quæ à puerulis argui poterat. Superstitione, scilicet, animus præpeditus mendacio patet, clausus est veritati. Sed quod magis mireris, non Poëtæ, sed Physici, hoc est, veritatis indagatores, somnia ejusmodi, pro rebus compertis, venditarunt; quod ex *Bocharti* collectaneis ejusdem Libri Cap. XXI. agnosces. Sunt enim prolixiora, quàm huc transferri queant. *Clericus.*

779. *Τῇδ' ἱστὸν στήσαιτο γυνὴ*] Ἱστὸς Græci vocant ligna illa erecta, quibus stamina intenduntur ad telam faciendam. *Hesychius : ἱστὸς τὸ ὀρθὸν ξύλον τῆς νεὼς καὶ τὸ ὑφαντικόν.* Latinis *jugum*, vel *tela jugalis* Catoni. Ἱστοπέδη etiam dicebatur. *Hesychius: ἱστοπέδη ξύλον ὀρθὸν ἐπὶ τῆς τραπέζης, ᾧ προσδέδεται ὁ ἱστός.* Latinis dicta ea ligna *pedes telæ.* Glossæ: *pedes telæ*, ἱστόποδες. Dionysius, in Bassaricis, de Dardania urbe Indiæ, in qua mulieres, intra unum diem detexebant :

> Ἠ' δ' ἂ Δαρδανίην ναῖον πόλιν εὐρυάγυιαν,
> Ἔνθαδε πέπλα γυναῖκες Ἀθηναίης ἴδριες
> Αὐτῆμαρ κερκίζουσιν, ἐφ' ἱστοπόδων τανύουσι,
> Αὐτῆμαρ δ' ἔταμόν τε καὶ ἐξ ἱστῶν ἐρύσαντο :

Uno die, stamen in tela jugali extenderunt, detexuerunt & desecuerunt. Primum igitur, in tela contexenda, telæ pedes erigere & jugum iis imponere, quod *Ovidius telam jugo jungere* dixit, *Hesiodus* ἱστὸν στήσασθαι. Deinde stamina telæ, vel jugo telæ adnectere, quod *telam stamine intendere* dixit *Ovidius*, & *stamen telâ suspendere.* Græci στήμονα στῆσαι, atque inde etymologia τοῦ στήμονος & *staminis.* Græcis enim στήμων ἀπὸ τοῦ στῆσαι, quòd in tela staret. Doricè στάμων, Latinè *stamen*, ut τέρμων, *termen*, & similia. Attici dicebant προσφορεῖσθαι, cùm telam stamine intendebant. *Pollux*: στῆσαι τὸν στήμονα, ἢ τὰ στημόνια ; καὶ προσφορεῖσθαι. *Hesychius : προσφορεῖσθαι τὸ ταῖς διαζομέναις τὸν στήμονα παραδιδόναι. Hesiodus* προσβάλλεσθαι hoc idem dixit ;

> Ἱστὸν δὲ στήσαιτο προβάλλοιτο μέγα ἔργον.

Hæc *Cl. Salmasius* ad *Julii Capitolini* Pertinacem p. 127. quæ vera sunt, quamquam ex memoria malè *Hesiodi* versum profert. *Clericus.*

779. Προβάλλοιτό τε ἔργον.] Instituat opus. *Guietus.*

780. Μηνὸς

Μηνὸς δ' ἱσταμένου τρεισκαιδεκάτην ἀλέασθαι
Σπέρματος ἄρξασθαι· φυτὰ δ' ἐνθρέψασθαι ἀρίστη.
Ἕκτη δ' ἡ μέσση μάλ' ἀσύμφορός ἐστι φυτοῖσιν·
Ἀνδρογόνος τ' ἀγαθή· κούρῃ δ' οὐ σύμφορός ἐστιν,
Οὔτε γενέσθαι πρῶτ', οὔτ' ἄρ γάμου ἀντιβολῆσαι.
Οὐδὲ μὲν ἡ πρώτη ἕκτη κούρῃσι γενέσθαι
Ἄρμενος, ἀλλ' ἐρίφους τάμνειν καὶ πώεα μήλων·
Σηκόν τ' ἀμφιβαλεῖν ποιμνήϊον ἤπιον ἦμαρ.
Ἐσθλὴ δ' ἀνδρογόνος, φιλέει δέ τε κέρτομα βάζειν,
Ψεύδεά θ', αἱμυλίους τε λόγους, κρυφίους τ' ὀαρισμούς.
Μηνὸς δ' ὀγδοάτῃ κάπρον καὶ βοῦν ἐρίμυκον
Ταμνέμεν, οὐρῆας δὲ δυωδεκάτῃ ταλαεργούς.
Εἰκάδι δ' ἐν μεγάλῃ, πλέῳ ἤματι, ἵστορα φῶτα
Γείνασθαι· μάλα γάρ τε νόον πεπυκασμένος ἐστίν.
Ἐσθλὴ δ' ἀνδρογόνος δεκάτη, κούρῃ δέ τε τετρὰς

---

780. Μηνὸς δ' ἱσταμένου] Posterioribus temporibus, ἱστάμενος μὴν ad primam dumtaxat decadem porrigebatur; sequens decas tribuebatur μεσοῦντι μηνί. Vide *Julium Pollucem* Lib. I. C. VII. §. 5. Sed *Hesiodi* ævo, ad vigesimum diem mensis erat ἱστάμενος. Vide ℣. 798. *Clericus.*

781. Ἐνθρέψασθαι ἀρίστη] Scribe ἐντρέψασθαι. ab ἐντρέφειν. *Guietus.*

782. Ἕκτη δ' ἡ μέσση] Hoc est, ἕκτη μεσοῦντος, ἕκτη ἐπὶ δέκα. *Idem.* Fallitur *Pollux*, loco antea memorato, ubi dicit *Hesiodum* vocare μέσην decimam quintam, cùm sic vocet omnes dies secundi δεκαημέρου. Μετὰ τὴν I, inquit, Ἡσίοδος μὲν E, τὴν μέσην φησὶ: *post decimam Hesiodus quintam vocat mediam. Clericus.*

785. Ἡ πρώτη ἕκτη] Verè & primò sexta. *Guietus.*

785. Ἡ πρώτη ἕκτη] Hoc est, sextus dies primæ decadis, seu μηνὸς ἱσταμένου. *Clericus.*

791. Οὐρῆας δὲ] Subintellige ταμνέμεν. *Guietus.*

792. Εἰκάδι δ' ἐν μεγάλῃ πλέῳ] Hoc est, vigesimâ mensis æstivi. subintellige ἤματος ἐκπλείου. Πλέῳ ἤματι] Largo, æstivo, ut suprà ἤματος ἐκπλείου. *Idem.*

792] Πλέῳ ἤματι] Hoc est, cùm nihil deest plenæ luci, orto sole, eòque etiamnum supra horizontem versante. Vide ad ℣. 778. *Clericus.*

792. Εἰκάδι δ' ἐν μεγάλῃ] Nimiùm hîc nos frustrantur Interpretes. Itaque quamvis hæc rejicere poteramus in notas nostras, ad ipsos, hîc tamen monere visum. Εἰκὰς in mense multiplex est: με-

γάλη

Mensis autem inchoati decimotertio caveto
Sementem facere incipias: plantis verò inserendis optimus est.
Sextus verò medius valdè incommodus est plantis:
Viriparus bonus: puellæ verò non utilis est,
Neque gigendæ primùm, nec nuptui collocandæ.
Nec primus quidem sextus puellæ gignendæ
Aptus est, sed hœdis castrandis & gregibus ovium:
Stabulòque circumsepiendo pastorali benignus dies est.
Bonus verò viriparus, amátque convitia loqui,
Mendaciáque, & blandos sermones, & occulta colloquia.
Mensis verò octavo caprum & bovem mugientem
Castrato, mulos autem duodecimo laboriosos.
Vicesimo verò in magno, pleno die, prudentem virum
Generato: valdè enim animo sapiens est.
Bonus autem viriparus decimus, puellæ verò & quartus

γάλη dicitur postrema, respectu priorum. Atque hæc est causa, cur in Nebulis Comicus dicat σελήνην ἄγειν εἰκάδας. Ὁρῶν ἄγουσαν τὴν σελήνην εἰκάδας. Non benè intellexit locum illum Græcus Interpres. Quæritur enim cur cùm τῇ τριακάδι finis sit plerumque lunæ & mensis, cùm τῇ τριακάδι sit satisfaciendum fœneratoribus, miser tamen Strepsiades περὶ τῆς εἰκάδος agat. Atque hîc Interpretis rationes videntur mihi λίαν ἀπεσχεδιασμέναι. Εἰκάδες eleganter πληθυντικῶς dicuntur, cùm plures sint. Ἡ μεγάλη εἰκὰς ultima est mensis Veterum. Est autem dies illa, quæ vigesimarum ultima est: μεγάλη enim est ἡ ὑστάτη quæ τὴν ἕνην καὶ νέαν præcedit. Observant enim Veteres, etiam Athenienses antè Solonem, ἄγει τριακάδα μόνον τὸν μῆνα ἡγεμονεύειν. Εἰκὰς μεγάλη, est Pridie Calendarum: nona & vigesima. At Interpres Aristophanis ἡ μεγάλη εἰκὰς, inquit, ἀπὸ εἰκοστῆς πρώτης, ἕως εἰκοστῆς ἐννάτης τοῦ φθίνοντος. Ita totum tempus à XXI. usque ad XXIX. μεγάλη εἰκὰς esset. Sed hîc, ut diximus, terminus illius temporis intelligitur, quæ est vicesima & nona. Quàm nugentur Interpretes, qui πλέον ἡμέρας idem cum εἰκάδι μεγάλῃ esse putant, in notis ad ipsos ostendimus: ex quibus reliqua petenda quæ ad Hesiodi intellectum faciunt. Quicquid enim hîc prætermittimus, ad Interpretes olim notavimus. *Heinsius.*

794. Κέρη δὲ τετρὰς] Scribe: κούρῃ δέ τε τετράς. an scribendum κούρῃ δὲ τετάρτη μέσση; placet. sic suprà ἕκτη μέσση. ἡ πεντεκαιδεκάτη, ut suprà ἡ ἕκτη μέση. *Guietus.*

794. Τετρὰς μέσση] Hoc est, quartus dies τοῦ μεσοῦντος μηνός. *Clericus.*

Μέσσῃ. τῇ δέ τε μῆλα, καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς,
Καὶ κύνα καρχαρόδοντα, καὶ οὐρῆας ταλαεργοὺς
Πρηΰνειν, ἐπὶ χεῖρα τιθείς· πεφύλαξο δὲ θυμῷ
Τετράδ᾽ ἀλεύασθαι φθίνοντός θ᾽ ἱσταμένου τε,
Ἄλγεα θυμοβορεῖν. μάλα τοι τετελεσμένον ἦμαρ,
Ἐν δὲ τετάρτῃ μηνὸς ἄγεσθαι ἐς οἶκον ἄκοιτιν,
Οἰωνοὺς κρίνας, οἳ ἐπ᾽ ἔργματι τούτῳ ἄριστοι.
Πέμπτας δ᾽ ἐξαλέασθαι· ἐπεὶ χαλεπαί τε καὶ αἰναί.
Ἐν πέμπτῃ γάρ φασιν Ἐριννύας ἀμφιπολεύειν,
Ὅρκον τιννυμένας· τὸν Ἔρις τέκε πῆμ᾽ ἐπιόρκοις.
Μέσσῃ δ᾽ ἑβδομάτῃ Δημήτερος ἱερὸν ἀκτὴν
Εὖ μάλ᾽ ὀπιπτεύοντα ἐϋτροχάλῳ ἐν ἀλωῇ
Βάλλειν· ὑλοτόμον τε ταμεῖν θαλαμήϊα δοῦρα,
Νηΐά τε ξύλα πολλά, τά τ᾽ ἄρμενα νηυσὶ πέλονται.
Τετράδι δ᾽ ἄρχεσθαι νῆας πήγνυσθαι ἀραιάς.

---

798. *Φθίνοντος ἱσταμένου τε*] Ergo nulla mentio fiebat τοῦ *μεσοῦντος*. Vide ad ỳ. 780. *Clericus.*

798. *Τετράδ᾽ φθίνοντος θ᾽ ἱσταμένου τε*] Τὴν δ. καὶ τὴν κ. δ. *Guietus.*

799. *Ἄλγεα θυμοβορεῖν*] Omnes, nempe, dies fausti erant hilariter transigendi, ne diei faustitas ominosâ tristitiâ corrumperetur. Itaque, quoad licuit, oportuit, *Hesiodo* auctore, quarto, decimo quarto, & vigesimo quarto, conviviis ac compotationibus tristitiam & curas animo pellere. Miror hunc sensum fugisse *Plutarchum* & Græcos alios Interpretes. *Clericus.*

799. *Ἄλγεα θυμοβορεῖν*] An? *θυμοβορῆ*, pro *θυμοβόρα*. *θυμοβορὴς* pro *θυμοβόρος*. *ἀλεύασθαι δεῖ τὰς τετράδας ἄλγεα θυμοβορῆ. παρέλθεσις. τετελεσμένον ἦμαρ*] Subintellige *ἡ τετράς*. *τετελεσμένον* an religiosum? Hesych. *τετελεσμένον, μεμυημένον.* *Guietus.*

801. *Οἰωνοὺς κρίνας*] Vide Tzetzem. *Guietus.*

804. *Ὅρκον τιννυμένας*] *Τὴν ἐπιορκίαν.* *Guietus.*

804. *Ὅρκον τιννυμένας*] Scripsimus in versione *Horcum*, ut hoc Numen ab Orco, hoc est, Plutone secerneretur; nam perperam confunderentur. Nemo Poëtarum dixit Plutonem esse Eridis filium, quod de *Horco* hic habet *Hesiodus*. Alibi Deum jurisjurandi præsidem diximus. Vide not. ad ỳ 219. *Clericus.*

805. *Μέσσῃ δ᾽ ἑβδομάτῃ*] Decimo septimo. Vide ỳ. 794. Cùm sic dividerent mensem in tres decadas, mirum est secundæ decadi, *Hesiodi* tempore, non fuisse nomen. Vide not. ad ỳ. 780. *Clericus.*

805. *Μέσ-*

Medius. hoc verò & oves, & pedes flectentes camuros boves,
Et canem asperis dentibus, mulósque laboriosos
Cicurato, manum imponens. Teneto verò memoriâ
Quarto die ut vites finientis & inchoantis mensis
Doloribus conficere animum. valdè hic sacer est.
Quarto autem mensis uxorem domum ducito,
Observatis avibus, quæ ad hanc rem sunt optimæ.
Quintos verò evitato: quia noxii sunt & graves.
In quinto enim aiunt Furias obambulare,
Horcum vindicantes: quem Eris in perniciem peperit perjurorum.
Medius verò septimus Cereris sacrum munus
Diligenter inspiciens benè æquata in area
Ventilato: arborúmque sector incidito cubicularia ligna,
Navaliáque ligna multa, & quæ navibus congrua sunt.
Quarto verò incipito naves compingere tenues.

---

805. Μέσσῃ δ' ἑβδομάτῃ] Τῇ τοῦ μεσοῦντος ἑβδομάτῃ. *Guietus.*
806. Εὖ μάλ' ὀπιπτεύοντα] Diligenter observans τὴν 13. scilicet. an aream? Εὐτροχάλῳ] Id est, λείῳ. *Idem.*
806. Ὀπιπτεύοντα] Vide de hac voce adnotata ad ℣. 29. *Clericus.*
807. Βάλλειν] Θέαξ, σφυννύειν, ventilare. *Guietus.*
808. Τά τ' ἄρμενα νηυσὶ πέλονται] Apta, commoda navibus faciendis. *Idem.*
809. Πήγνυσθαι ἀραιάς] Scribe, πήγνυσθ' ἀραιάς. suprà ἄρχεσθ' ἀμητοῦ. compingere tenues, non crassas. vulgò *biantes*. Homer. λάψοντες γλώσσῃσι ἀραιῇσιν, hoc est, λεπταῖς tenuibus. *Idem.*
809. Ἀραιάς] Meritò improbat *Guietus* verti hîc *biantes*, nam *biantes* naves dicuntur quæ tempestate, aut illisione fractæ aquam per rimas admittunt. *Tenues* vertimus, quòd tenues sint navium parietes, cùm ea sit frequens vocis ἀραιὰ significatio. Fortè etiam *leves* potuissemus vertere, ut fluctuantes insulæ dicuntur νῆσοι ἀραιαί, ut habet *Eustathius* ad Iliad. pag. 1151. Ed. Rom. Sic *Callimachus* de Insula Delo, Hymno in Delum ℣. 191.

Ἔστι διειδομένη τις ἐν ὕδασι νῆσος ἀραιή,
Πλαζομένη πελάγεσσι.

Est nota quadam in aqua Insula levis, errans per maria. Ad quem locum, consule virum doctissimum *Ezech. Spanhemium.* Clericus.

 810. Ἐκ-

Εἰνὰς δ' ἡ μέσση ἐπιδείελα λώϊον ἦμαρ
Πρωτίστη δ' εἰνὰς παναπήμων ἀνθρώποισιν.
Ἐσθλὴ μὲν γάρ θ' ἥδε φυτευέμεν, ἠδὲ γενέσθαι,
Ἀνέρι τ' ἠδὲ γυναικί· καὶ οὔποτε πάγκακον ἦμαρ.
Παῦροι δ' αὖτ' ἴσασι, τρισεινάδα μηνὸς ἀρίστην
Ἄρξασθαί τε πίθου, καὶ ἐπὶ ζυγὸν αὐχένα θεῖναι
Βουσὶ καὶ ἡμιόνοισι καὶ ἵπποις ὠκυπόδεσσι.
Νῆα πολυκλήϊδα θοὴν εἰς οἴνοπα πόντον.
Εἰρύμεναι. παῦροι δέ τ' ἀληθέα κικλήσκουσι.
Τετράδι δ' οἶγε πίθον. περὶ πάντων ἱερὸν ἦμαρ
Μεσσήῃ· παῦροι ἢ μετ' εἰκάδα μηνὸς ἀρίστην,
Ἠοῦς γεινομένης· ἐπιδείελα δ' ἐστὶ χερείων.
Αἵδε μὲν ἡμέραι εἰσὶν ἐπιχθονίοις μέγ' ὄνειαρ.
Αἱ δ' ἄλλαι μετάδουποι, ἀκήριοι, οὔτι φέρουσαι.
Ἄλλος δ' ἀλλοίην αἰνεῖ, παῦροι δέ τ' ἴσασιν.

---

810. Εἰνὰς δὲ μέσση] Postea meminit πρωτίστης εἰνάδος, & τρισεινάδος, unde liquet tres εἰνάδας aut enneadas in mense fuisse. *Clericus*.

810. Ἐπιδείελα λώϊον ἦμαρ] Ἐπιρρηματικῶς. μετὰ τὴν μεσημβρίαν, ἐπὶ τοῦ δείλου, ἐπὶ τῆς δείλης. *Guietus*.

812. Ἐσθλὴ μὲν γάρ τ' ἠδὲ] An? ἡ δὲ. placet. *Idem*.

814. Τρισεινάδα] Vicesimam septimam intelligo, Interpretes vigesimam nonam exponunt. *Idem*. Fallitur. Vide ℣. 810.

815. Ἄρξασθαί τε πίθου] *Percer un tonneau*. sup. lib. α ἔργ. ἀρχομένου δὲ πίθου καὶ λήγοντος κορέσασθαι. ἐπὶ ζυγὸν θεῖναι. ordo ζυγὸν θεῖναι ἐπὶ αὐχένα. *Idem*.

817. Εἰς οἴνοπα πόντον] Purpureum. *Idem*. Imò, *nigrum*.

818. Ἀληθέα κικλήσκουσι] An? dicunt, enunciant. Interpres γινώσκουσι. sic scribendum videtur. τῇ τρισεινάδι, scilicet. Nam à superioribus pendet hic versus. *Idem*.

818. Ἀληθέα] Hoc est, cui prorsus fidere queas, si vera sit hæc lectio. Plerique, nempe, diem illum non quidem πάγκακον, sed nec πάγκαλον dicebant, verùm dubium & incertum; quo, nempe, suscepta interdum benè, interdum malè succederent. *Clericus*.

820. Μέσση] Subintellige τετράς. Μετ' εἰκάδα μηνὸς ἀρίστην.] Τὴν τετάρτην μετ' εἰκάδα, hoc est, τὴν εἰκοστὴν τετάρτην. Aliter Interpretes. ἀρίστην εἶναι post τὴν εἰκάδα. *Guietus*.

821. Ἠοῦς γεινομένης] Mane, ab aurora usque ad meridiem. *Idem*.

822. Μετάδουποι] Intercidens, inter alias cadens, παρεμπίπτουσαι. Sic Interpretes. An? μετάδουπος, cassus, irritus, à sonitu qui notat inanitatem.

Nonus autem medius pomeridianus melior dies.
Primus verò nonus prorsus innoxius hominibus.
Bonus siquidem est ad plantandum, & ad generandum,
Tam viro quàm mulieri: nec umquam prorsus malus dies.
Sed pauci rursus sciunt tertium nonum mensis optimum
Relinendis doliis, & ad jugum collo imponendum
Bobus & mulis & equis celeribus.
Navem multa transtra habentem celerem in nigrum pontum
Deducito. Sed pauci veracem dicunt.
Quarto verò aperi dolium. præ omnibus sacer dies est
Medius: pauci verò post vicesimum mensis optimum,
Aurorâ oriente. pomeridianus verò est deterior.
Et hi quidem dies sunt hominibus magno commodo.
Ceteri autem intercidentes sunt, nihil significantes, nihil ferentes.
Sed alius alium laudat, pauci verò norunt.

---

nitatem. μετάδουποι, κεναὶ, vacuæ, cassæ, irritæ, nihil fati significantes. Metaphora à vasis vacuis, nucibus cassis & similibus, quæ sonitu vacuitatem produnt, placet. ἀκήριοι verò sunt ἄκηροι, κῆρα οὐκ ἔχουσαι, nihil fati notantes. Ἀκήριος κηρὶ non obnoxius. *Idem.*

824. Ἄλλος δ' ἀλλοίην αἰνεῖ] Videtur *Plutarchus*, in Commentario ad *Hesiodi* Opera & Dies, ex quo multa Græci Interpretes subinde Scholiis suis adspergunt, egisse de hac quæstione, utrum sint alii dies fausti, alii verò infausti. Certè in vita Camilli, memoratâ Alliensi clade, ita porrò pergit: περὶ δ' ἡμερῶν ἀποφράδων, εἴ τι χρὴ τίθεσθαί τινας, εἴ τι μὴ, Ἡράκλειτος ἐπέπληξεν Ἡσιόδῳ τὰς μὲν ἀγαθὰς ποιουμένῳ, τὰς δὲ φαύλας, ὡς ἀγνοοῦντι φύσιν ἡμέρας ἁπάσης μίαν οὖσαν, ἑτέρωθι διηπόρηται: *de diebus nefastis habendíne sint quidam nécne, & an rectè Hesiodum, qui alios bonos, alios statuit malos, quasi ignoret cujusvis diei eamdem esse naturam, reprehenderit Heraclitus, alio loco disputavimus.* Postea recenset exempla dierum, quibus non semel clades accepta fuerat, aut victoria relata. Deinde, ne credas ex iis exemplis ullum certum consectarium duci posse, contraria profert, hisce verbis: Ῥωμαῖοι τῆς αὐτῆς ἡμέρας πρότερον μὲν ὑπὸ Κίμβρων τὸ μετὰ Κηπίωνος ἀπέβαλεν στρατόπεδον, ὕστερον δὲ Λουκούλλου στρατηγοῦντος Ἀρμενίους καὶ Τιγράνην ἐνίκησαν. Ἄτταλος δὲ ὁ βασιλεὺς καὶ Πομπήϊος Μάγνος ἐν τοῖς αὐτῶν γενεθλίοις ἀπέθανον. καὶ ὅλως ἐστὶ πολλοὺς ἐπ' ἀμφότερα ταῖς αὐταῖς χρησαμένους ἀποδεῖξαι περιόδοις: *Eodem die Romani priùs, duce Cæpione, à Cimbris castris exuti sunt; postea verò ductu Luculli Armenios & Tigranem vicerunt. Attalus autem Rex & Pompeius Magnus natalitiis suis mortui sunt. Paucis ut dicam, multos possim ostendere qui in utramque*

Ἄλλοτε μητρυιὴ πέλει ἡμέρη, ἄλλοτε μήτηρ.
Τάων εὐδαίμων τε καὶ ὄλβιος, ὃς τάδε πάντα
Εἰδὼς ἐργάζηται, ἀναίτιος ἀθανάτοισιν,
Ὄρνιθας κρίνων, καὶ ὑπερβασίας ἀλεείνων.

ΤΈΛΟΣ.

---

partem iisdem usi sunt temporum periodis. Hæc cùm ita sint, credibile est *Plutarchum* probasse castigationem *Heracliti*, si modò sibi constitit; adeóque judicasse Poëtam non fuisse recensendum inter *paucos qui scirent* singulorum dierum fata, quibus se accenseri voluit, sed inter omnes omnino mortales, quibus nihil simile compertum est. Quis enim non videt anilia esse & vana omnia, quæ hîc habentur? *Clericus.*

827. Ἐργάζηται ἀναίτιος ἀθανάτοισιν] Hoc est, nihil inconsultis & invitis Diis aggreditur. *Guietus.*

Versu ult. Ὑπερβασίας ἀλεείνων] Non sunt intelligendæ omnes ὑπερβασίαι, sed eæ demum, quæ committuntur contra auspiciorum disciplinam, ut verba proximè antecedentia suadent. Ὑπερβασίαι enim dicuntur quævis delicta, quibus modum & limites à Ratione positos transilimus.

Interdum noverca est dies, interdum mater.
De his beatúsque & felix, qui hæc omnia
Sciens operatus fuerit, inculpatus diis,
Auguria observans, & delicta evitans.

FINIS.

---

transilimus. *Hesychius :* Ὑπέρβασις, ὕβρις, ἀδικία, κόρος, μαρτυρία (nempe, ψευδὴς, nisi sit hîc mendum) ὑπερηφανία, παρέκβασις ὅρκων. Ὑπερβασίης, ἀδικίας, ὑπερηφανίας. *Phocylides :*

Ἀγροῦ γείτονος ὄντος ἀπέχεο, μηδ᾽ ἄρ᾽ ὑπερβῇς·
Πάντων μέτρον ἄριστον, ὑπερβασίαι δ᾽ ἀλεγειναί.

Ab agro vicino abstine, neque transilias (terminos) *omnium optimus est modus, transgressiones verò sunt noxiæ.* Idem :

Μέτρῳ μὲν φαγέειν καὶ πίνειν, μυθολογεῖν τε
Πάντων μέτρον ἄριστον, ὑπερβασίη δ᾽ ἀλεεινή.

Cum modo edito, & bibito, & loquitor. Omnium optimus est modus, trangressio verò vitanda. Qua in sententia, longè saluberrima, desinimus, modum tandem hisce commentationibus nostris imponentes, ut ad alia graviora redeamus. *Clericus.*

ΗΣΙΟΔΟΥ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ.

Ex Eustathio.

Οὐρανίη δ' ἄρ' ἔτικτε Λίνον πολυήρατον υἱόν,
Ὃν δὴ ὅσοι βροτοί εἰσιν ἀοιδοὶ καὶ κιθαρισταὶ
Πάντες μὲν θρηνοῦσιν ἐν εἰλαπίναις τε χοροῖς τε
Ἀρχόμενοι δὲ Λίνον καὶ λήγοντες καλέουσι.

1. Λίνον] *Eustathius* hos versus habet ad Iliad. Σ. 570. pag. Edit. Rom. 1163. ubi illustrantur. Dignum est notatu, in Phoenicia Lingua, לין *lin* significare *ejulatum*, *gemitum*; quod nomen ei impositum est, ob luctum quo eum discipuli prosequuti sunt, ut ostendit in hisce versibus *Hesiodus*. Vixit Linus iis temporibus, quibus Lingua & Litteræ Phœniciæ in Græcia vigebant. *Diodorus Siculus* Bibliothecæ Lib. III. prodidit ex *Dionysio Mythologo*, πρῶτον εὑρετὴν γενέσθαι Λῖνον ῥυθμῶν καὶ μέλους· ἔτι δὲ Κάδμου κομίσαντος ἐκ Φοινίκης τὰ καλούμενα γράμματα, πρῶτον εἰς τὴν ἑλληνικὴν μεταθεῖναι διάλεκτον, καὶ τὰς προσηγορίας ἑκάστῳ τάξαι, καὶ τοὺς χαρακτῆρας διατυπῶσαι, κοινῇ μὲν οὖν τὰ γράμματα Φοινίκια κληθῆναι, διὰ τὸ παρὰ τοὺς Ἕλληνας ἐκ Φοινίκων μετενεχθῆναι· διὰ δὲ τῶν Πελασγῶν πρώτων χρησαμένων τοῖς μετατεθεῖσι χαρακτῆρσι. Πελασγικὰ προσαγορευθῆναι. τὸν δὲ Λῖνον ἐπὶ ποιητικῇ καὶ μελῳδίᾳ θαυμασθέντα μαθητὰς σχεῖν πολλοὺς, ἐπιφανεστάτους δὲ τρεῖς, Ἡρακλέα, Θάμυριν, καὶ Ὀρφέα. τούτων δὲ τὸν Ἡρακλέα κιθαρίζειν μανθάνοντα, διὰ τὴν τῆς ψυχῆς βραδυτῆτα μὴ δύνασθαι δέξασθαι τὴν μάθησιν· ἔπειθ' ὑπὸ τοῦ Λίνου πληγαῖς ἐπιτιμηθέντα διοργισθῆναι, καὶ τῇ κιθάρᾳ τὸν διδάσκαλον πατάξαντα ἀποκτεῖναι: *Linum, apud Græcos, primum inventorem rythmorum & melodiæ fuisse; præterea cùm Cadmus attulisset ex Phœnicia litteras, ut dicuntur, primum eas transtulisse in Græcam Linguam, & nomina singulis imposuisse & characteres formasse. Vulgò dicitur litteras Phœnicias dici, quòd ad Græcos à Phœnicibus translatæ sint; cùm verò Pelasgi primi usi essent mutatis characteribus, Pelasgicas esse vocatas. Linum autem poëticâ & cantu mirabilem, multos habuisse discipulos, sed tres illustrissimos,*

HESIODI FRAGMENTA.

Ex Euſtathio.

Urania peperit Linum amabilem filium,
Quem quotquot ſunt homines cantores & fidicines,
Omnes lugent in conviviis & choris,
Incipientéſque Linum & deſinentes vocant.

ſimos, Herculem, Thamyrin & Orpheum; ex hiſce, Herculem, cùm diſceret canere cytharâ, ingeniique tarditate diſciplinam non caperet, deinde à Lino plagis caſtigatum in iram erupiſſe, citharáque percuſſum magiſtrum occidiſſe. Poſtea ex eodem narrat, Λῖνον τοῖς Πελασγικοῖς γράμμασι συνταξάμενον τὰς τοῦ πρώτου Διονύσου πράξεις καὶ τὰς ἄλλας μυθολογίας, ἀπολιπεῖν ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν. *Linum litteris Pelaſgicis cùm conſcripſiſſet primi Dionyſii res geſtas, & alias mythologias, reliquiſſe eas in commentariis.* Hæc paullò pluribus exſcripſimus, non tantùm ut liqueret nos non temerè è Phœnicia Lingua deducere nomen Lini, ſed etiam ut quæ de Lino feruntur hîc exſtarent. Si hæc ſciviſſet aut in animum revocaſſet *Herodotus*, minimè miratus fuiſſet *Linum* vocatam lugubrem cantilenam, apud Ægyptios alióſque vicinos populos. Verba ejus ſunt Lib. II. c. 79. quæ proferemus, quia & quæ diximus firmant & lucem *Heſiodi* loco fœnerantur: Τοῖσι δὲ πολλὰ ἐπάξιά ἐςι νόμιμα, καὶ δὴ καὶ ἄεισμα ἕν ἐςι Λῖνος, ὅσπερ καὶ ἐν τε Φοινίκῃ ἀοίδιμός ἐςι καὶ ἐν Κύπρῳ καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ. κατὰ μέντοι ἔθνεα οὔνομα ἔχει. συμφέρεται δὲ ὡυτὸς εἶναι τὸν οἱ Ἕλληνες Λῖνον ὀνομάζοντες ἀείδουσι· ὥστε πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα ἀποθωυμάζειν με τῶν περὶ Αἴγυπτον ἐόντων, ἐν δὲ δὴ καὶ τὸν Λῖνον ὁκόθεν ἔλαβε τ᾽οὔνομα: *Quibus* (Ægyptiis) *cùm alia ſint egregia inſtituta, tum verò etiam eſt Linus, cantio in Phœnice & Cypro & aliis locis decantata; quæ varium quidem, pro ſingularum gentium differentia, nomen habet; ſed quam convenit eamdem eſſe quam Græci, Linum vocantes, canunt; ita ut cùm alia multa, quæ ſunt in Ægypto, tum etiam illud admirer unde Lini deſumſerit nomen.* Nimirum, ſic voca-

Ex Eodem.

Ἄκρον ἐπ' ἀνθερίκων καρπὸν θέεν, οὐδὲ κατέκλα·
Ἀλλ' ἐπὶ πυρομίνων ἀθέρων δρομάεσκε πόδεσσι.

Ex Eodem.

——— οὕνεκα Νύμφην
Εὐρέμενος ἵλεων μίχθη ἐρατῇ φιλότητι.

Ex Eodem.

Ἐν δίῃ Ὑρίῃ Βοιωτίῃ ἔτρεφε κούρην.

Ex Eodem.

Καὶ γάρ σφιν κεφαλῆφι κατὰ κνύος αἰνὸν ἔχευεν.
Ἀλφὸς γὰρ χρόα πάντα κατέσχεθεν. ἐν δέ νυ χαῖται
Ἔρρεον ἐκ κεφαλέων. ψίλωτο δὲ καλὰ κάρηνα.

Ex Eodem.

Ὅς τε Λιλαίηθεν προχέει καλίρροον ὕδωρ.

Ex Eodem.

Τηλεμάχῳ δ' ἄρ' ἔτικτεν ἐΰζωνος Πολυκάστη
Νέστορος ὁπλοτάτη κούρη Νηληϊάδαο
Περσέπολιν μιχθεῖσα διὰ χρυσέην Ἀφροδίτην.

Ex eodem ad Iliad. B.

Νέστωρ οἶος ἄλυξεν ἐν ἀνθεμόεντι Γερήνῳ.

---

batur lugubris hymnus in Ægyptia Lingua, quemadmodum in Phœnicia; cum qua multa communia vocabula habuit. Eodem nomine similis hymnus vocabatur, apud Græcos, in honorem antiquissimi Poëtæ eadem de ratione. Lugubrem autem fuisse hymnum, apud Ægyptios, ostendit in sequentibus *Herodotus*, quamvis in eo falli videatur, quòd putet *Linum*, apud eos, nomen viri fuisse, qui aliter *Maneros* diceretur, cùm sit nomen hymni in laudem Manerotis. Hymni, qui diceretur *Linus*, meminit etiam *Eustathius* loco laudato. *Clericus.*

5. Ἄκρον] Est imitatio *Homeri* Iliad. Υ, 227. ubi de equabus suis Æneas:

Ἄκρον ἐπ' ἀνθερίκων καρπὸν θέον, οὐδὲ κατέκλων.

Similes aut majores hyperbolas, de celeritate Camillæ, habet *Virgilius* Æneïd. VII. sub finem, quas vix defendi posse putavit *Henr. Stephanus*, in Dissert. de Criticis Veteribus. *Clericus.*

9. Ὑρίῃ] Regio est prope Aulidem, de qua vide *Stephanum*, qui ad hunc Hesiodi versum respicit. Eum habet *Eustathius* ad Iliad. B, 496. pag. 264. *Clericus.*

11. Ἀλ-

Ex Eodem.

Per summum spicarum fructum cucurrit, neque rupit,
Sed in acutis aristis cursitavit pedibus.

Ex Eodem.

——— propterea Nympham
Cùm invenisset faventem, mistus est amabili concubitu.

Ex Eodem.

In divina Hyria Bœotia nutrivit puellam.

Ex Eodem.

Etenim eorum capitibus effudit frigus grave,
Vitiligo enim cutem omnem tenuit, capilli verò
Defluebant ex capitibus, & decalvabantur pulcra capita.

Ex Eodem.

Quíque ex Lilæa profundit pulcrè fluentem aquam.

Ex Eodem.

Telemacho verò peperit benè cincta Polycasta,
Nestoris minima natu filia Nelidæ,
Persepolin, mista per auream Venerem.

Ex Eodem.

Nestor solus vitavit in florida Gereno.

---

11. Ἄλφος] Quod morbi genus sit docebit *Celsus* Lib. V. c. 28. §. 19. Optandum esset eos, qui primi fragmenta hæc *Hesiodi* collegerunt, notasse non tantùm nomina Scriptorum in quibus ea invenerant, sed etiam loca; hoc est, libros, capita, paginas, versus &c. ut videremus quâ occasione prolata & an rectè exscripta sint. Nunc otiosum esse oporteat eum, qui ea quærere aggrediatur, & multum laborem posse in cassum suscipere, quod nobis non vacat. *Clericus.*

13. *Ὅς τε Λιλαίηθεν*] *Eustathius* hunc locum profert pag. 275. ubi sermonem habet de Cephisso fluvio, ad Iliad. Β, 523. *Clericus.*

17. Νέστωρ] Hoc fragmentum in Heinsianis Editionibus, aliísque ex iis propagatis, legebatur inferiùs, inter fragmenta ex *Stephano* collecta. Hîc verò adscripserat, ad oram codicis, ex *Eustathio* desumtum, doctissimus *Gravius*, quasi omissum. Itaque hîc reliquimus, cùm non multùm interesset ubi legeretur, modò ne repeteretur, aut omitteretur. Exstat autem apud *Stephanum* in voce *Gerenia*, qui ex primo Catalogo hæc profert, & apud *Eustathium* pag. 231. Ed. Romanæ. De hac historia vide *Apollodorum* Lib. I. Cap. IX. §. 9. *Clericus.*

Ibidem.

Κτεῖνε δὲ Νηλῆος ταλασίφρονας υἱέας ἐσθλοὺς
Ἕνδεκα, δωδέκατος δὲ Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ
Ξεῖνος ἐὼν ἐτύχησε παρ' ἱπποδαμοῖσι Γερήνοις.

Ex Strabone.

Καὶ κούρην Ἀράβοιο, τὴν Ἑρμάων ἀκάκητα
Γείνατο, καὶ Θρονίη κούρη Βήλοιο ἄνακτος.

Ex Eodem.

Υἱεῖς ἐξεγένοντο Λυκάονος ἀντιθέοιο,
Ὅν ποτε τίκτε Πελασγός.

Ex Eodem.

Ἤτοι γὰρ Λοκρὸς Λελέγων ἡγήσατο λαῶν,
Τούς ῥά ποτε Κρονίδης Ζεὺς ἄφθιτα μήδεα εἰδὼς
Λεκτοὺς ἐκ γαίης Ἀλέας πόρε Δευκαλίωνι.

---

21. Καὶ κούρην Ἀράβοιο] Antea legebatur Ἀράβου & τὴν, quæ, ut rectè *Isaac. Casaubonus* ad pag. 29. Lib. I. *Strabonis*, monstrosa est lectio, quippe quæ duos patres eidem filiæ, duos maritos eidem uxori affingit. *Clericus.*

Ibid. Ἑρμάων] Nomen hoc à Poëtis æquè tribuitur Mercurio ac Ἑρμῆς, ut animadvertit *Casaubonus*, qui protulit hunc versum *Moschi*:

Ὡς χέλυν Ἑρμάων, κιθάρην ὡς αἰδὺς Ἀπόλλων.

Quod ille notat, contra Interpretem Latinum *Strabonis*, qui frustrà emendare conatus erat locum *Hesiodi*. Idem.

Ibid. Ἀκάκητα] Hoc est, Epithetum Mercurii. *Homerus* Iliad. Π, 185.

——— παρελέξατο λάθρη
Ἑρμείας ἀκάκητα.

Concubuit clam Mercurius innoxius. Blandiebantur tamen Poëtæ Mercurio, cùm *innoxium* vocabant Deum furum, mercatorum, oratorum &c. & cujus nequitiam ceteroqui celebrabant. Vide Hymnum in Mercurium inter Homericos, & Dialogos Deorum *Luciani*. Ceterùm notare debuerant collectores fragmentorum *Hesiodi* locum hunc proferri, ex ejus *Catalogo*. Idem.

23. Υἱεῖς] Hoc fragmentum habet *Strabo* Lib. V. p. 153. ubi agit de Pelasgis, de quibus etiam non inutilia dicenda haberemus, si hîc ea res ageretur. *Clericus.*

25. Ἤτοι γὰρ Λοκρὸς Λελέγων] Hic locus exstat, apud eumdem Geographum Lib. VII. p. 222. & pro Ἀλέας, ut edidit *Heinsius*, habet αἰλέας.

Ibidem.

Occidit Nelei laboris ferentes filios fortes
Undecim, duodecimus verò Gerenius eques Nestor,
Peregrinus evasit, apud Gerenios equitandi peritos.

Ex Strabone.

Et filiam Arabi, quem Mercurius innoxius
Genuit & Thronia filia Beli Regis.

Ex Eodem.

Filii nati sunt Lycaonis, Diis similis,
Quem olim genuerat Pelasgus.

Ex Eodem.

Certè enim Locrus Lelegon præerat, populis,
Quos olim Saturnius Jupiter immortalia consilia agitans
Electos ex terra Aleas dederat Deucalioni.

ἀλέους, quod suspectum mendi meritò habet *Is. Casaubonus*. At *Claud. Salmasius* aliter hunc locum legebat atque interpretabatur ad *Solinum* pag. 103. Ed. Ultrajectinæ: „De Locris, inquit, quòd Leleges olim dicti sint fidem facere possunt hi versus *Hesiodi*, qui extant apud *Strabonem*, qui interpretatur: τῇ γὰρ ἐτυμολογίᾳ τὸ συλλεκτοὺς γεγενῆσθαι τινὰς ἐκ παλαιοῦ αἰνίττεσθαί μοι δοκεῖ: *ipsâ etymologiâ obscurè mihi indicare videtur fuisse quosdam olim collectitios*. Sic λαοὺς accepit, apud *Hesiodum*, ἀντὶ τῶν συλλεκτῶν καὶ μιγάδων, *pro collectitiis & mistis*. Tales enim Leleges fuere, qui & errones varia Græciæ tenuere loca. Sed hîc non est Poëtæ sensus. Λέλεγας, quasi λογάδας & λεκτοὺς dictos censet, qui ex electis & eximiis lapidibus, quos Deucalion jaciebat, nati sunt. Ita igitur legendum, in ultimo versu:

„ Λεκτοὺς ἐκ γαίης λαοὺς πόρε Δευκαλίωνι·

„Et Λέλεγας λαοὺς interpretatur λεκτοὺς λαοὺς, *lectos populos*. *Hesychius*: „Λεκτοί, ἀρεστοί. Idem: Λογάδες, οἱ ἐπίλεκτοι. Legi etiam posset

„ Λεκτοὺς ἐκ γαίης λάων πόρε Δευκαλίωνι.

„Quod & verius existimo. Λαοὺς autem idem *Hesiodus* ἀπὸ τῶν λάων „lapidibus, quos reformando generi humano post tergum jaciebat „Deucalion, scribit appellatos. Ex præcipuis & egregiis formatos „vult τοὺς Λέλεγας, atque inde dictos. Hæc vir summus, eruditè & feliciter, ut innumera alia. Possimus ex Phœnicia Lingua ostendere originem nominis *Lelegum*, ita ut dicti sint à לח *leahh*, quod *viride* sonat, reduplicatis radicalibus, quia Leleges errones seu Nomades erant, qui *viridia pascua* sectabantur. *Clericus*.

28. Οἱ καὶ

Ex Eodem.

Ὤκεε δ' Ὠλενίην πέτρην ποταμοῖο παρ' ὄχθας
Εὐρείου Πείροιο.

Ex Eodem.

Ἐξ ὧν οὔρειαι νύμφαι θεαὶ ἐξεγένοντο,
Καὶ γένος οὐτιδανῶν Σατύρων ἀμηχανοεργῶν,
Κουρῆτές τε θεοὶ, φιλοπαίγμονες, ὀρχηστῆρες.

Ex Eodem.

Θαῦμά μ' ἔχει κατὰ θυμὸν, ὅσους ἐρινειὸς ὀλύνθους
Οὗτος ἔχει, μικρός περ ἐὼν, εἴποις ἂν ἀριθμόν.

Responsio ex Eodem.

Μυρίοι εἰσὶν ἀριθμὸν, ἀτὰρ μέτρον γε μέδιμνος.
Εἷς δὲ περισσεύει, τὸν ἐπενθέμεναι οὔ κε δύναιο.
Ὣς φάτο, καί σφιν ἀριθμὸς ἐτήτυμος εἴδετο μέτρου,
Καὶ τότε δὴ Κάλχανθ' ὕπνος θανάτοιο κάλυψε.

Ex Eodem.

Ὅς παρὰ Πανοπίδα ······ Γληχῶνά τ' ἐρυμνὴν,
Καί τε δι' Ὀρχομενοῦ εἱλιγμένος εἶσι, δράκων ὥς.

Ex Eodem.

Γλακτοφάγων εἰς αἶαν ἀπήναις οἰκί' ἐχόντων.

Ex Eodem.

Αἰθίοπας Λίβυάς τ' ἠδὲ Σκύθας ἱππημολγούς.

---

28. Ὤκεε δ' Ὠλενίην] Eſt apud *Strabonem* Lib. VIII. p. 236. *Clericus.*

30. Ἐξ ὧν] Fragmentum hoc legitur, apud *Strabonem* Lib. X. p. 325. ubi multis agit de Curetibus. *Clericus.*

Ibid. *Οὔρειαι νύμφαι*] De Nymphis, vide dicta ad Theogoniam vſſ. 187. & 215. *Idem.*

31. Γένος οὐτιδανῶν Σατύρων ἀμηχανοεργῶν] Nota ſunt ex fabulis libidinoſa facta Satyrorum Nymphis inſidiantium, aut cum Baccho compotantium; ad quorum mores hîc reſpicit *Heſiodus.* Propterea, re meliùs expensâ, dictos putem Satyros à radice Phœnicia שטר *ſchatar*, quæ, apud Arabes, ſignificat *moleſtum eſſe, malefaciendo laſſare.* Sic tandem defatigatis Nymphis aut mulieribus potiebantur. *Clericus.*

32. Κουρῆτές τε Θεοὶ, φιλοπαίγμονες, ὀρχηστῆρες] Ultimum Epithetum Curetum propemodum mihi perſuadet dictos à Radice Phœnicia כרר *charar*, unde כרכר *chirther*, quod eſt *ſaltavit.* Nihil inſignius in Curetibus,

Ex Eodem.

Habitavit Oleniam rupem, fluvii ad ripas
Benefluentis Piri.

Ex Eodem.

Ex quibus montanæ Nymphæ ortæ sunt,
Et genus nequam Satyrorum malorum facinorum auctorum
Curetésque Dii, ludorum amantes, saltatores.

Ex Eodem.

Admiratio animum meum tenet, quî tot caprificus grossos
Hic habeat, quamvis parvus; dixeris numerum.

Responsio ex Eodem.

Decies mille sunt numero, medimnus sine mensura,
Unus verò superest, quem numerare nequisti.
Sic dixit, & iis verus numerus mensuræ cognitus est.
Tum verò Calchantem somnus mortis texit.

Ex Eodem.

Qui ad Panopidem . . . & Gleconem munitam
Et qui per Orchomenum circumvolutus it, ut serpens.

Ex Eodem.

Galactophagorum in terram, habentium domos in plaustris.

Ex Eodem.

Æthiopas, Libyásque & Scythas, qui equas mulgent.

---

retibus, quàm Saltatio, ut docet *Strabo*, loco memorato. Vide etiam quæ de iis congessit vir illustris & de litteris amœnioribus benè meritus *Ezech. Spanhemius* in *Callimachum* ad Hymn. in Jovem ℣. 52. *Clericus.*

33. Θαῦμα] *Strabo* Lib. XIV. p. 442. ubi Calchas rem quæsivisse dicitur à Mopso filio Mantûs, quæ Tiresiæ filia fuerat. *Clericus.*

35. Μύριοι] Responsio est Mopsi. *Clericus.*

39. Ὅς παρὰ Πανοπίδα] Hoc fragmentum est apud *Strabonem* Lib. IX. p. 292. ubi de Cephisso fluvio loquitur, quem hisce verbis describit. *Clericus.*

41. Γαλακτοφάγων] Strabo Lib. VII. p. 209. ait *Hesiodum*, ἐν τῇ καλουμένῃ γῆς περιόδῳ scripsisse Phineum ab Harpyis abductum fuisse *in terram Lacte viventium* &c. hoc est, Getarum, quorum regionem & gentem describit eo loco Geographus. *Clericus.*

42. Αἰθίοπας] Legitur apud *Strabonem* Lib VII. p. 208. qui aliquot versus Hesiodi ex Eratosthene exscripserat, sed quorum superest

tantùm

Ex Eodem.

Δωδώνην φηγόν τε Πελασγῶν ἕδρανον ἦεν.

Apud Eundem, ἐκ τῶν Ἠοίων.

Ἢ οἵη Διδύμους ἱεροὺς ναίουσα κολωνοὺς,
Δωτίῳ ἐν πεδίῳ πολυβότρυος ἀντ' Ἀμύροιο,
Νίψατο Βοιβιάδος λίμνης πόδα παρθένος ἀδμής.

Ex Pausania.

Ὕηττος δὲ Μόλουρον Ἀρίσβαντος φίλον υἱὸν
Κτείνας ἐν μεγάροις εὐνῆς ἕνεχ' ἧς ἀλόχοιο,
Οἶκον ἀποπρολιπὼν φεῦγ' Ἄργεος ἱπποβότοιο.
Ἷξεν δ' Ὀρχομενὸν Μινυήιον· καί μιν ὅγ' Ἥρως
Δέξατο, καὶ κτεάνων μοῖραν πόρεν, ὡς ἐπιεικές.

Ex Eodem.

Φύλας δ' ἤγεν κούρην κλειτοῦ Ἰολάου
Λειποφίλην. ἦν δ' εἶδος ὀλυμπιάδεσσιν ὁμοίη.

---

tantùm primus, ísque corruptissimus. Pro Λίβυάς τε ἰδὲ legitur τε Λιγυσὶ δὲ. *Heinsius* edidit Λιγυὰς, sed qui meliùs cum Æthiopibus conjungi possunt, quàm Libyes? *Clericus.*

43. Δωδώνην] Est apud eumdem Geographum Lib. VII. p. 226. ubi sermo est de Pelasgis. *Clericus.*

44. Ἢ οἵη διδύμους] Est apud *Strabonem* Lib. IX. p. 304. & Lib. XIV. p. 445. & apud *Stephanum* in voce Ἄμυρος. *Casaubonus* legit Διδύμους, quod nomen est proprium montis, & pro ἀντ', ἄγχ', hoc est, ἄγχι prope; sed, ut rectè *Berkelius*, in Stephanum, ἀντ' potest esse pro ἄντα *è regione*. Præterea *Strabo* habet Βοιβιάδος. Non dicit Geographus hos versus lectos in Eœis, sed ex primis voculis conjecisse videtur hoc *D. Heinsius*. Huc autem transferemus quod habet *Isaac. Casaubonus* ad Lib. I. *Strabonis*, p. 29. de hoc opere *Hesiodi* & alio affinis argumenti, qui Catalogus vocabatur. Cùm ergo laudasset Geographus Catalogum: „ Videri, inquit, poterat illud opus *He-* „ *siodi* intelligi, quòd Ἠοίην, vel Ἠοίας μεγάλας Græci Scriptores so- „ lent nuncupare. Sed ex Scholiaste *Apollonii* discimus diversa hæc „ esse opera. Sic enim ille scribit in Lib. II. Φησὶ Ἡσίοδος ἐν ταῖς „ μεγάλαις Ἠοίαις ὅτι Φρίξῳ τὴν ὁδὸν ἡμέρωσεν· ἐν δὲ τῷ γ'. καταλόγῳ &c. „ Certum est tamen Eœas quoque *Hesiodi* aliud fuisse nihil, quàm „ mulierum præstantissimarum Catalogum. Nam hoc rectè à doctis- „ simo viro *Joan. Aurato* est animadversum. Nos etiam postea ob- „ servavimus, non *Hesiodum* tantùm sed & *Sosicratem* Opus eodem „ ferè indice edidisse. Athenæus Lib. XIII. Ἐπίστις ἡμῶν [illegible] ἐγέ- „ νου καταλόγων γυναικῶν ποιησάμενος, ὁ κατὰ τὰς Σωσικράτους τοῦ Φαναγο-

„ ρίτου

Ex Eodem.

Dodonámque, & ad fagum Pelasgorum sedem ivit.

Apud Eumdem ex Eoeis.

Aut qualis gemina sacra incolens juga,
Dotio in campo, è regione racemosi Amyri,
Abluit, aquâ Bœbeïde, pedem virgo intacta.

Ex Pausania.

Hyettus verò Molyrum, Arisbantis carum filium,
Cùm occidisset domi, propter concubitum ejus conjugis,
Domo relictâ, fugit Argo equos pascente,
Venit verò Orchomenum Minyarum, eúmque Heros
Excepit & opum partem largitus est, ut æquum erat.

Ex Eodem.

Phylas compressit filiam clari Iolai
Lipophilen; erat autem formâ Deabus similis.

„ εἶπε Οἵας ἢ τῶν τῶν γυναικῶν κατάλογον Νικαινέτου τοῦ Σαμίου. Ubi legen„ dum censemus Οἵας & de quodam Soficratis Opere accipiendum, „ cui, ad *Hesiodi* imitationem, titulum fecerat Οἷαι, quòd & ipse „ sua exempla omnia, per vocem οἷος, inciperet, ut *Hesiodus* per „ ἢ οἵη. Nam illud quidem dubitari non potest, fuisse illud Soficratis „ opus certorum hominum Catalogum. Omnia autem exempla ita „ incepisse conjectura est, meo judicio, admodum probabilis. Quam „ etiam confirmat, quòd *Timon* quoque in Sillis, idem fecerat &c. Cetera lege apud ipsum Scriptorem. Quæ cùm expenderem diligentiùs, non duxi hîc omittendum, si *Scutum Herculis* sit fragmentum *Oœarum*, in prima voce ἢ οἵη nihil esse mutandum. Sed vix intelligo quî post longissimam digressionem, quâ clypeus Herculis, ejúsque certamen cum Cygno describuntur, posset Poëta sequens exemplum ordiri iterum vocibus, ἢ οἵη. *Clericus.*

47. Ὑηττός] Hoc fragmentum est apud *Pausaniam*, in Bœoticis p. 598. qui, cum dubitet an Eœæ sit Poëma *Hesiodi*, sic hos versus prolaturus præfatur: Ὑήττου δὲ ἐποιήσατο μνήμην καὶ ὁ τὰ ἔπη συνθεὶς, ἃς μεγάλας Ἠοίας καλοῦσιν Ἕλληνες: *Hyetti mentionem fecit qui versus composuit, quos Græci vocant magnas Eœas.* De Hyetto vide plura apud *Pausaniam*. Clericus.

52. Φύλας] Sunt hi versus apud eumdem Scriptorem, in Bœoticis, p. 605. Ubi sub nomine *Hesiodi* non laudat hoc opus. Interpres Pausaniæ Latinus *Romulus Amasæus* vocem Ἠοίας p. 599. verterat perabsurdè *Orientalia monumenta*, hîc, non meliùs, *magnas matutinas*. Clericus.

Ἠ δέ οἱ ...... υἱὸν ἐνὶ μεγάροισιν ἔτικτεν,
Θηρῶτ' ἀειδῆ ἰκέλην φαέεσσι σελήνης.
Θηρὼ δ' Ἀπόλλωνος ἐν ἀγκοίνῃσι πεσοῦσα
Γείνατο Χείρωνος κρατερὸν μένος ἱπποδάμοιο.

Ex Scholiaste Apollonii.

Δώδεκα γὰρ Νηλῆος ἀμύμονος υἱέες ἦμεν,
Νέστωρ τε Χρόμιός τε, Περικλύμενός τ' ἀγέρωχος
Ὄλβιος, ᾧ πόρε δῶρα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
Παντοῖ'· ἄλλοτε μὲν γὰρ ἐν ὀρνίθεσσι φάνεσκεν
Αἰετός· ἄλλοτε δ' αὖτε πελέσκετο (θαῦμα ἰδέσθαι)
Μύρμηξ. ἄλλοτε δ' αὖτε μελισσέων ἀγλαὰ φῦλα.
Ἄλλοτε δεινὸς ὄφις καὶ ἀμείλιχος. εἶχε δὲ δῶρα
Παντοῖ', οὐκ ὀνομαστὰ, τά μιν καὶ ἔπειτα δόλωσε
Βουλῇ Ἀθηναίης.

Ex Eodem.

Θεσσάμενος γαίειν Κλεαδαίμου κυδαλίμοιο.

Ex Eodem.

Εὖθ' οἵγ' ἀρχέθεν * Αἰνητῷ ὑψιμέδοντι.

Ex Eodem.

Αἰήτης δ' υἱὸς φαεσιμβρότου ἠελίοιο.

Ex Eodem.

Αὐτὸς δ' ἐν πλήσμῃσι διιπετέος ποταμοῖο.

Ex Scholiaste Pindari & Lycophronis,
ἐν τῇ ἡρωϊκῇ γενεαλογίᾳ.

Ἕλληνες δ' ἐγένοντο θεμιστοπόλοι βασιλῆες,
Δῶρός τε Ξοῦθός τε καὶ Αἴολος ἱππιοχάρμης.
Αἰολίδαι δὲ γένοντο θεμιστοπόλοι βασιλῆες
Κρηθεὺς ἠδ' Ἀθάμας καὶ Σίσυφος αἰολομήτης,
Σαλμωνεύς τ' ἄδικος, καὶ ὑπέρθυμος περιήρης.

---

58. Δώδεκα] Legitur hoc fragmentum in Scholiaste *Apollonii*, ad ✝. 156. Lib. I. Argonauticorum, ubi etiam explicatur. *Clericus.*

67. Θεσσάμενος] Ad ✝. 824. Lib. I. Argonauticorum. Legitur Κλεαδαίμου in Ed. *Stephani*. Clericus.

68. Εὖθ'] Ad ✝. 297. Lib. II. Argonauticorum. *Clericus.*

70. Αὐτὸς] Ad ✝. 757. lib. I. Argonauticorum. *Clericus.*

71. Ἕλληνες] Tres posteriores versus invenio in Scholiaste Pinda-

Illa verò ei . . . . . filium domi peperit.
Theronémque pulcram similem radiis Lunæ.
Thero verò cùm incidisset in ulnas Apollinis,
Peperit fortem Chironem equorum domitorem.

Ex Scholiaste Apollonii.

Duodecim enim Nelei præstantis filii eramus,
Nestor, Chromiúsque & Periclymenus ferox,
Felix, cui dederat dona Neptunus terræ quassator
Omnis generis; aliquando enim inter aves videbatur
Aquila, aliquando verò erat, (mirabile visu!)
Formica, aliquando apium splendida examina,
Aliquando terribilis serpens, & ferus. Habebátque dona
Omnis generis, que dici nequeunt, & eum deinde fefellerunt
Minervæ consilio.

Ex Eodem.

Thessamenus sobolem Cleædemi illustris.

Ex Eodem.

Rectéque illi vovebant Æneio supremo.

Ex Eodem.

Æetes verò filius mortalibus illucentis Solis.

Ex Eodem.

Ipse autem in exundationibus fluvii à Jove delapsi.

Ex Scholiaste Pindari & Lycophronis, in Heroum genealogia.

Græci fuerunt jus dicentes Reges
Dorúsque, Xuthúsque & Æolus gaudens equis,
Æolidæque fuerunt jus dicentes Reges,
Cretheus & Athamas & Sisyphus versutus,
Salmoneus injustus atque animi præter modum elati.

---

ri ad Od. IV. Pythiacorum. Duos priores quærentis, apud Lycophronis Scholiasten, oculos fugerunt. Interea non dubito quin legendum sit, ut edidi, ¥. 2. Δῶρος non Ξοῦθος, ut erat in Heinsianis Editionibus. Crediderim etiam legendum Ἕλληνος, hoc est, ἐγώ. Notum enim est hos fuisse Hellenis filios. Vide *Apollodori* Biblioth. Lib. I. Cap. VII. §. 2. *Clericus.*

Ex eodem Scholiaste Pindari.

Τῇ μὲν ἄρ' ἄγγελος ἦλθε κόραξ ἱερῆς ἀπὸ δαιτὸς
Πυθὼ ἐς ἠγαθέην, καὶ ἔφρασεν ἔργ' ἀΐδηλα
Φοίβῳ ἀκερσεκόμῃ, ὅτι Ἴσχυς γῆμε Κόρωνιν
Εἰλατίδης Φλεγύαο διογνήτοιο θύγατρα.

Ex Eodem.

Τὴν δ' Ἀμαρυγκείδης Ἱππόστρατος ὄζος Ἄρηος.
Φυκτέος ἀγλαὸς υἱὸς Ἐπειῶν ὄρχαμος ἀνδρῶν.

Ex Eodem.

Ἧδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή,
Αὐτὸν μὲν σχέσθαι, κρύψαι δ' ἀδόκητον * μάχαιραν τε
Καλήν, ἥν οἱ ἔτευξε περικλυτὸς ἀμφιγυήεις.
Ὡς τὴν μαστεύων οἷος κατὰ Πήλιον αἰπὺ
Αἶψ' ὑπὸ Κενταύροισιν ὀρεσκώοισι δαμείη.

Ex Eodem.

Αἴσων, ὃς τέκε θ' υἱὸν Ἰάσονα ποιμένα λαῶν,
Ὃν Χείρων θρέψεν ἐνὶ Πηλίῳ ὑλήεντι.

Ex Eodem. ἐν ὑποθήκαις.

Εὖ νύ τοι ἕκαστα μεταλλᾷ * ἀειγνέτησι.

Ex Eodem.

Ἐν Δήλῳ τότε πρῶτος ἐγὼ καὶ Ὅμηρος ἀοιδοὶ
Μέλπομεν ἐν νεαροῖς ὕμνοις ῥάψαντες ἀοιδήν
Φοῖβον Ἀπόλλωνα χρυσάορον, ὃν τέκε Λητώ.

Ex Eodem. ἐκ τῶν Ἠοίων.

Ἢ οἵη Φθίη Χαρίτων ἄπο κάλλος ἔχουσα
Πηνειοῦ παρ' ὕδωρ καλὴ ναίεσκε Κυρήνη.

Ex Eodem, ex iisdem.

Ἢ οἵη Ὑρίη πυκινόφρων Μυκιονίκη,
Ἣ τέκεν Εὔφημον Γαιηόχῳ ἐννοσιγαίῳ,
Μιχθεῖσ' ἐν φιλότητι πολυχρύσου Ἀφροδίτης.

Ex Eodem.

Ἣ δ' ὑποκυσαμένη τέκεν Αἰακὸν ἱππιοχάρμην.

---

76. Τῇ μὲν] Est in Scholiis ad III. Pythiacorum. *Clericus.*
89. Εὖ νῦ] In Scholiis ad VI. Pythiacorum, ubi profertur ἐκ Χείρωνος ὑποθηκῶν, quas Ἡσιόδῳ ἀνατιθέασι. *Clericus.*
93. Ἢ οἵη Φθίη] Ad IV. Pythiacorum, non procul ab initio. *Clericus.*

Ex eodem Scholiaste Pindari.

Venit igitur illi nuncius corvus sacro à convivio,
Pythonem in divinam, & dixit facta ignota
Phœbo intonso, Ischyn duxisse Coronidem,
Ilatidem, Phegyæ Diogneti filiam.

Ex Eodem.

Hanc verò Amaryncides Hippostratus, bellicosus.
Phycteus inclytus filius, Epeorum dux virorum.

Ex Eodem.

Hoc animo ejus optimum visum est consilium
Ipsum quidem retinere, occultare verò inexspectatum & gladium
Pulcrum quem ei fabricarat inclytus Vulcanus.
Ut hunc quærens solus, per altum Pelium,
Rursus à Centauris montanis domaretur.

Ex Eodem.

Æson, qui genuit filium Jasonem pastorem populorum,
Quem Chiron nutriit, in Pelio sylvoso.

Ex eodem, in Monitis.

*Rectè hæc singula quærit * immortalibus.*

Ex Eodem.

In Delo primus ego & Homerus Poëta
Canebamus, novis hymnis suentes cantionem, (Latona.
Phœbum Apollinem, qui habet aureum ensem, & quem peperit

Ex Eodem, in Eœis.

Aut qualis Phthia, habens formam à Gratiis,
Penei ad aquam pulcra habitabat Cyrene.

Ex eodem, in iisdem.

Aut qualis Hyria prudens Mecionice,
Quæ peperit Euphemum terræ domino & quassatori,
Mista concubitu aureæ Veneris.

Ex Eodem.

Hæc gravida facta peperit Æacum gaudentem equis,

---

95. Ἢ οἵη Υρίη] Ad IV. Pythiacorum. *Clericus.*

98. Ἢ δ' ὑποκυσαμένη] Legitur apud Scholiasten Lycophronis p. 38. Edit. Stephanicæ, ubi plura de hac fabula. *Clericus.*

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ᾽ ἥβης πολυηράτου ἵκετο μέτρον,
Μοῦνος ἐὼν ἤχθαιρε, πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
Ὅσσοι ἔσαν μύρμηκες ἐπηράτου ἔνδοθι νήσου,
Τοὺς ἄνδρας ποίησε, βαθυζώνους τε γυναῖκας,
Οἵ δή τοι, πρῶτοι ζεῦξαν νέας ἀμφιελίσσας,
Πρῶτοι δ᾽ ἱστία θέντο νεὼς κυανοπρῴροιο.

Ex Scholiaste Sophoclis.

Ἔστι τις Ἑλλοπίη πολυλήϊος ἠδ᾽ εὐλείμων,
Ἀφνειὴ μήλοισι καὶ εἰλιπόδεσσι βόεσσιν.
Ἐν δ᾽ ἄνδρες ναίουσι πολύρρηνες, πολυβοῦται,
Πολλοί, ἀπειρέσιοι, φῦλα θνητῶν ἀνθρώπων.
Ἔνθα γε Δωδώνη τις ἐπ᾽ ἐσχατιῇ πεπόλισται.
Τὴν δὲ Ζεὺς ἐφίλησε, καὶ ὃν χρηστήριον εἶναι
Τίμιον ἀνθρώποις, ναῖον δ᾽ ἐνὶ πυθμένι φηγοῦ.
Ἔνθεν ἐπιχθόνιοι μαντεύματα πάντα φέρονται.
Ὃς δὴ κεῖθι μολὼν θεὸν ἄμβροτον ἐξερεείνῃ
Δῶρα φέρων ἔλθῃσι σὺν οἰωνοῖς ἀγαθοῖσιν.

Ex Eodem.

Ἣ τέκεθ᾽ Ἑρμιόνην δουρικλυτῷ Μενελάῳ,
Ὁπλότατον δ᾽ ἔτεκεν Νικόστρατον ὄζον Ἄρηος.

Ex Eodem.

Ἵκετο δ᾽ εἰς Κρείοντα καὶ Ἡνιόχην.

Ex Æschyli Scholiaste.

Ἡ δ᾽ ὑποκυσσαμένη καλλίζωνος Στρατονίκη
Εὔρυτον ἐν μεγάροισιν ἐγείνατο φίλτατον υἱόν.
Τοῦ δ᾽ υἱεῖς τ᾽ ἐγένοντο Δηΐων τε Κλύτιός τε,
Τοξεύς τ᾽ ἀντίθεος, ἠδ᾽ Ἴφιτος ὄζος Ἄρηος.
Τοὺς δὲ μέθ᾽ ὁπλοτάτην τέκετο ξανθὴν Ἰόλειαν
Ἀντιόχη κρείουσα, παλαιὸν γένος Αὐβολίδαο.

Ex Athenæo. ἐν τῷ δευτέρῳ Μελαμποδίας.

——— τῷδε Μάρης θοὸς ἄγγελος ἦλθε δι᾽ οἴκου.
Πλήσας δ᾽ ἀργύρεον σκύπφον φέρε, δῶκε δ᾽ ἄνακτι.

---

105. Ἔστι τις Ἑλλοπίη] Vide Scholiasten *Sophoclis* ad Trachinias p. 372. Ed. Stephanicæ. *Clericus.*

Sed postquàm juventutis amabilis attigit mensuram,
Solus cùm esset, dolebat; pater verò hominum & Deorum
Quotquot erant formicæ, intra amabilem Insulam,
Eas viros fecit, & mulieres ampla cingula habentes.
Qui primùm instruxerunt naves utrimque remis actas,
Et primi vela posuerunt navis nigram proram habentis.

Ex Scholiaste Sophoclis.

Est quædam Ellopia dives segetum & pascuorum,
Abundans ovibus & bobus quibus pedes recurvi.
Inhabitántque eam viri habentes multos agnos, & boves,
Multi, innumeri, genera mortalium hominum.
Illic quædam Dodona, in extremo tractu, condita est.
Hanc amat Jupiter, & suum oraculum esse.
Venerandum hominibus, habitans in fundo fagi.
Hinc terrestribus vaticinia qualibet feruntur.
Qui illuc profectus, Deum immortalem interrogarit
Dona ferens, venerit cum bonis avibus.

Ex Eodem.

Quæ peperit Hermionen hastâ inclyto Menelao,
Minimum natu peperit Nicostratum Martium.

Ex Eodem.

Venit ad Creontem & Heniochen.

Ex Æschyli Scholiaste.

Gravida verò facta pulcrè cincta Stratonice
Eurytum domi peperit carissimum filium.
Cujus filii fuerunt Deïon & Clytius,
Sagittarius similis Diis & Iphitus bellicosus,
Post hosce verò minimam natu peperit Ioleam
Antiope regina, priscum genus Aubolidæ.

Ex Athenæo, è secundo Melampodiæ.

——— *Huic Mares celer nuntius venit, per domum,*
Cùm implevisset argenteum scyphum tulit, deditque Regi.

---

124. Τῷ δὴ Μάρης] Priora duo fragmenta ex *Athenæo* leguntur Lib. XI. p. 498. *Clericus.*

Ex Eodem.

Καὶ τότε μάντις μὲν δεσμὸν βοὸς αἴνυτο χερσὶν,
Ἴφικλος δ' ἐπὶ νῶτ' ἐπεμαίετο· τῷ δ' ἐπόπισθεν
Σκύπφον ἔχων ἑτέρῃ, ἑτέρῃ δὲ σκῆπτρον ἀείρας
Ἔστηκεν Φύλακος, καὶ ἐνὶ δμώεσσιν ἔειπε·

Apud eumdem. ἐκ τῆς Ἠοίων.

Οἷα Διώνυσος δῶκ' ἀνδράσι χάρμα καὶ ἄχθος.
Ὅστις ἄδην πίνῃ, οἶνος δέ οἱ ἔπλετο μάργος.
Σὺν δὲ πόδας χεῖράς τε δέει, γλῶσσάν τε νόον τε
Δεσμοῖς ἀφράστοισι· φιλεῖ δέ ἑ μαλθακὸς ὕπνος.

Ex Eodem.

Τὰς δὲ βροτοὶ καλέουσι Πελειάδας.

Ex Eodem.

Εὐρυγύης δ' ἔτι κοῦρος Ἀθηνάων ἱεράων.

Ex Eodem.

——— καὶ οὐ συνέσκετο καρπόν.

Ex Eodem.

Ἡδὺ γάρ ἐστ' ἐν δαιτὶ καὶ εἰλαπίνῃ τεθαλυίῃ
Τέρπεσθαι μύθοισιν, ἐπὴν δαιτὸς κορέσωνται.

Apud Stephanum. ἐν Αἰγίνης δευτέρῳ.

——— νήσῳ ἐν Ἀβαντίδι δίῃ,
Τὴν πρὶν Ἀβαντίδα κίκλησκον θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Τὴν τότ' ἐπώνυμον Εὔβοιαν βοὸς ὠνόμασε Ζεύς.

Ex Suida.

Ἀλκὴν μὲν γὰρ ἔδωκεν Ὀλύμπιος Αἰακίδῃσι,
Νοῦν δ' Ἀμυθαονίδαις, πλοῦτον δέ περ Ἀτρείδῃσιν.

Ex Suida & Polybio.

Αἰακίδας πολέμῳ κεχαρηότας ἠΰτε δαιτί.

Ex Plutarcho.

——— αἵτ' ἄλσεα καλὰ νέμονται,
Καὶ πηγὰς ποταμῶν, καὶ πείσεα ποιήεντα.

---

139. Οἷα Διώνυσος] Est apud eumdem Lib. X. p. 428. ubi multa in eamdem sententiam. *Clericus.*

137. Ἡδὺ] Profertur ex Melampodia *Hesiodi*, *Athenæi* Lib. II. p. 40. *Clericus.*

139. Νήσῳ ἐν Ἀβαντίδι] *Stephanus* habet in voce *Abantis*, ubi *Ab.*

Berkelius

Ex Eodem.

Et tunc vates vinculum arcûs sustulit manibus,
Iphiclus verò ad humeros instabat ei, à tergo,
Scyphum tenens alterâ manu, alterâ verò sceptrum tollens
Stabat Phylacus & inter famulos dixit.

Apud Eumdem, in Eœis.

Qualia Dionysius dedit hominibus gaudium & inimicitiam
Quisquis copiosè bibit, vinum verò est ei petulans,
Simúlque manus & pedes vincit, linguámque & mentem
Vinculis quæ dici nequeunt, & eum amat mollis somnus.

Ex Eodem.

Quas mortales vocant Peleïadas.

Ex Eodem.

Eurygyes adhuc puer Athenarum Sacrarum.

Ex Eodem.

—— nec lædebat fructum.

Ex Eodem.

Dulce enim est, in convivio & in epulo florente,
Recreari sermonibus, postquàm convivio saturati sunt.

Apud Stephanum, è II. Æginæ.

—— in divina Insula Abantide,
Quam priùs Abantidem vocabant Dii æterni, &
Quam tunc à bove cognominatam Eubœam vocavit Jupiter.

Ex Suïda.

Fortitudinem quidem dedit Jupiter Æacidis,
Sapientiam verò Amythaonidis, & divitias largitus est Atridis.

Ex Suïda & Polybio.

Æacidas bello gaudentes, ut convivio.

Ex Plutarcho.

—— quæ nemora amœna habent
Et fontes fluviorum, & pascua herbida.

Berkelius ostendit legendum non ἐν Αἰγίνῃ sed ἐν Αἰγιμίῳ δευτέρῳ. De nominibus Eubœæ, ex Phœnicia Lingua, ea tradidit *Sam. Bochartus*, Chanaanis Lib. I. c. 13. quæ ostendere queant quanti usûs sit ea Lingua, ad Græciæ origines illustrandas. *Clericus.*

147. Ἐνία

Ex Eodem.

Ἐννέα τοι ζώει γενεὰς λακέρυζα κορώνη
Ἀνδρῶν ἡβώντων, ἔλαφος δέ τε τετρακόρωνος.
Τρεῖς δ' ἐλάφους ὁ κόραξ γηράσκεται· αὐτὰρ ὁ φοῖνιξ
Ἐννέα τοὺς κόρακας· δέκα δ' ἡμεῖς τοὺς φοίνικας
Νύμφαι ἐϋπλόκαμοι κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο.

Ex Eodem.

Δεινὸς γάρ μιν ἔτειρεν ἔρως Πανοπηΐδος Αἴγλης.

Ex Clemente Alexandrino.

Μάντις δ' οὐδείς ἐστιν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
Ὅστις ἂν εἰδείη Ζηνὸς νόον αἰγιόχοιο,

Ex Eodem.

Αὐτὸς γὰρ πάντων βασιλεὺς καὶ κοίρανός ἐστιν
Ἀθανάτων· σοὶ δ' οὔτις ἐρήρισαι κράτος ἄλλος.

Ex Eodem.

Μουσάων, αἵτ' ἄνδρα πολυφραδέοντα τιθεῖσι,
Θέσκελον, αὐδήεντα.

Ex Eodem.

Ἡδὺ δὲ καὶ τὸ πυθέσθαι ὅσα θνητοῖσιν ἔδειμαν
Ἀθάνατοι δειλῶν τε καὶ ἐσθλῶν τέκμαρ ἐναργές.

Ex Scholiaste Lycophronis.

Ζεῦ πάτερ εἴθε μοι * ἧσσον μὲν αἰῶνα βίοιο
Ὤφειλες δοῦναι, καὶ ἴσα μήδεα ἴδμεν
Θνητοῖς ἀνθρώποις. νῦν δ' οὐκ ἐμὲ τυτθὸν ἔτισας,
Ὃς με μακρόν γε ἔθηκας ἔχειν αἰῶνα βίοιο
Ἑπτά μ' ἔτη ζώειν * γενεὰς μερόπων ἀνθρώπων.

Ex Eodem.

Τρὶς μάκαρ Αἰακίδη, καὶ τετράκις ὄλβιε Πηλεῦ,
Ὃς τοῖς δ' ἐν μεγάροις ἱερὸν λέχος εἰσαναβαίνεις.

---

147. Ἐννέα τοι] Apud *Plutarchum* de Oraculorum defectu p. 415. T. 2. exstant duo priora fragmenta *Hesiodi*, ubi & eorum interpretationem legere licebit. Compara etiam, si vacat aut lubet, translationem horum versuum, quæ exstat Eidyllio X. *Ausonii*, ad quem & *Eliam Vinetum* consule. *Clericus*.

152. Δεινὸς γὰρ] In Vita Thesei p. 8. ubi, auctore *Hereâ* Megarensi,

Ex Eodem.

Novem vivit ætates garrula cornix (*cornices*,
Hominum qui juventute florent, *cervus verò æquat quatuor*
Tres verò cervos æquans corvus senex fit. Deinde Phœnix
Novem corvos æquat, *nos verò decem Phœnices*
Nymphæ cincinnatæ filii Jovis Ægidem habentis.

Ex Eodem.

Gravis enim eum atterebat amor Panopeïdis Æglæ.

Ex Clemente Alexandrino.

Vates nemo est terrestrium hominum,
Qui noverit mentem Jovis Ægidem habentis.

Ex Eodem.

Ille enim omnium rex & dominus est
Immortalium; tecum nemo alius de potentia certarit.

Ex Eodem.

Musarum quæ virum reddunt celebrem,
Divinum, *vocalem.*

Ex Eodem.

Dulce est resciscere, *quæ mortalibus constituerunt*
Immortales, *malorum & bonorum signum manifestum.*

Ex Scholiaste Lycophronis.

Jupiter, *utinam mihi minus spatium vitæ*
Dedisses & bona consilia sciremus
Mortalibus hominibus. Nunc verò me ne tantillùm honorasti,
Qui me longum statuisti habere spatium vitæ,
Septem me vivere ætates variè loquentium hominum.

Ex eodem, in Epithalamio Pelei & Thetidis.

Ter beate Æacida, *& quater beate Peleu*,
Qui domi sacrum lectum conscendis.

---

si, dicitur Pisistratus hunc versum ex *Hesiodi* operibus sustulisse. *Clericus.*

153. *Μάντις*] Exstat Stromate V. p. 610. & sequens fragmentum Ibid. p. 603. *Clericus.*

161. *Ζεῦ πάτερ*] Legitur p. 112. Ed. Pauli Stephani. *Clericus.*

Ex Eodem.

Οἵην μὲν μοῖραν δέκα μοιρῶν τέρπεται ἀνήρ,
Τὰς δέκα δ' ἐμπίπλησι γυνὴ τέρπουσα νόημα.

Ex Eustratio.

Ἄργος ἄνυδρον ἐὸν Δαναὸς ποίησεν ἔνυδρον.

Ex Athenagora.

——— πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
Χώσατ', ἀπ' Οὐλύμπου δὲ βαλὼν ψολόεντι κεραυνῷ
Ἔκτανε Λητοΐδην, φίλον σὺν θυμὸν ὀρίνων.

Ex Scholiaste Arati & Hesiodi.

Φαισύλη ἠδὲ Κορωνὶς, ἐϋστέφανός τε Κλέεια,
Φαιώθ' ἱμερόεσσα καὶ Εὐδώρη τανύπεπλος,
Ἃς Ὑάδας καλέουσιν ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων.

Ex Etymologico.

Ὅττι κε χερσὶ λάβεσκεν, ἀείδελα πάντα τίθεσκεν.

Ex Eodem.

Βύβλον τ' Ἀγχίαλόν τε, καὶ Σιδῶν' ἀνθεμόεσσαν.

Ex Porphyrio in antro Nympharum.

Ὥς κε πόλις ῥέζῃσι· νόμος δ' ἀρχαῖος ἄριστος.

Ex Scholiaste Theocriti.

——— ὀλίγον δ' εἴσεται κισσυβίῳ.

Idem ad Id. XI.

Νήπιος ὃς τὰ ἕτοιμα λιπὼν ἀνέτοιμα διώκει.

Ex Scholiaste Nicandri.

——— χρὴ πατρὶ κτίλον ἔμμεναι.

Ex Theone.

Καί τε διερχόμενος ἠπειγμένος ἐστὶ δράκων ὥς.

---

171. Πατὴρ] In Legatione pro Christianis, paullò ante finem. *Clericus.*

174 Φαισύλη] Ad Tm. 15. φαινομένων. Morelianæ Edit. ubi de Hyadibus. *Clericus.*

177 Ὅττι] In voce ἀείδελον, seu col. 21. ubi postquàm dixit Etymologici Auctor ἀείδελον significare ἀόρατον, quamvis apud *Nicandrum* contrario significatu legatur, pro semper conspicuo, docet hunc

Ex Eodem.

Quali sorte delectatur vir decem sortium,
Tales decem implet mulier delectans sapientiâ.

Ex Eustratio.

Argos, quod erat sine aqua, aquosum reddidit Danaus.

Ex Athenagora.

——— *pater hominúmque & Deorum*
Iratus est, & ab Olympo jaculatus ardenti fulmine
Occidit Letoïdem, suam iram excitans.

Ex Scholiaste Arati & Hesiodi.

Phæsyla & Coronis & benè cincta Cleea
Phæóque amabilis & Eudora amplo peplo,
Quas Hyadas vocant in terra populi hominum.

Ex Etymologico.

Quidquid manibus arripuisset, inconspicua omnia reddebat.

Ex Eodem.

Byblum & Anchialum & Sidonem florentem.

Ex Porphyrio in antro Nympharum.

Ut urbs faciat, lex antiqua optima est.

Ex Scholiaste Theocriti.

——— *parum sciet Cissybio.*

Ex Eodem ad Idyll. XI.

Stultus, qui, paratis relictis, imparata sectatur.

Ex Scholiaste Nicandri.

——— *oportet patri arietem esse.*

Ex Theone.

Et transiens festinans est instar draconis.

---

hunc versum profudisse *Hesiodum* de *Autolyco* furum nobilissimo, qui furabatur equos, faciebátque ut alii viderentur, quia mutabat eorum colorem. Sed potiùs inconspicuos reddidisse dicitur, quos occultabat furto sublatos. *Clericus.*

178. Βύβλον] In voce Βύβλος, seu col. 216. *Clericus.*

183. Καί τι διεχέμδρος] Ad Tim. 6. φαινομένων. *Clericus.*

Aspasius in III. Ethicorum Aristotelis.

Ὅτι τὸ πονηρὸς ἐπὶ τοῦ ἐπιπόνου τάττεται καὶ δυστυχοῦς ἱκανῶς Ἡσίοδος παρίστησιν ἐν ταῖς μεγάλαις ἠοίαις, ἐν αἷς τὴν Ἀλκμήνην ποιῶν (l. ποιεῖ) πρὸς τὸν Ἡρακλέα λέγουσαν·

Ὦ τέκνον ἦ μάλα δή σε πονηρότατον καὶ ἄριστον
Ζεὺς ἐτέκνωσε πατήρ·

Καὶ πάλιν·

Τέκνον ἐμὸν αἱ μοῖραί σε πονηρότατον καὶ ἄριστον.

ΤΕ'ΛΟΣ.

---

185. Ὦ τέκνον] Duo priores versus ex *Eustratio*, Aristotelis Interprete, (non ex *Eustathio*, ut legitur in nonnullis Editionibus) & quidem vitiosiùs fuerant prolati. Cetera fragmenta quærant harum rerum

Aspasius in III. Ethic. Aristotelis.

Πονηρὸς poni pro laborioso & infelice ostendere potest Hesiodus, in magnis Eœis, in quibus Alcmenam inducit dicentem Herculi:

O fili, sanè te laboriosissimum & optimum
Jupiter genuit pater. Et iterum:
Parcæ te, ô fili, & laboriosissimum & optimum.

FINIS.

---

rerum studiosi, quibus & otium & editionum commodiorum copia suppetet; nam ad me quidem quod attinet, nolo dare pœnas negligentiæ eorum, qui primi hæc fragmenta collegerunt. *Clericus.*

CATA-

CATALOGUS LIBRORUM
HESIODI,

Quorum plerique omnes interierunt.

Ἔργα καὶ ἡμέραι.
Ἀσπίς.
Θεογονία.
Ἐπικήδειος εἰς Βάτραχον τὸν ἐρώμενον αὐτοῦ.
Ἀστρονομία μεγάλη, ἢ ἀστρικὴ βίβλος.
Ἠοῖαι μεγάλαι, ἢ γυναικῶν κατάλογος.
Κατάλογος.
Αἰγίμιος.
Περὶ τῶν Ἰδαίων Δακτύλων.
Ἐπιθαλάμιος Πηλέως καὶ Θέτιδος.
Ὑποθῆκαι Χείρωνος.
Γενεαλογίαι ἡρωϊκαὶ, ἢ Ἡρωογονία.
Γῆς περίοδος.

{ Ἔπη μαντικά.
{ Ἐξήγησις ἐπὶ τέρασιν } ex opinione quorundam Pausaniae.

Θεῖοι λόγοι } distinguuntur à Θεογονίᾳ Hesiodi ejusdem Θείων λόγων à Maximo Tyrio.

Quidam librum Hesiodi DE HERBIS ex Plinio addunt.

TOMI PRIMI FINIS.

JOANNIS GEORGII

GRÆVII

LECTIONES

HESIODEÆ.

Editio secunda auctior.

Accedit

DANIELIS HEINSII

Introductio in Doctrinam

OPERUM ET DIERUM,

Cum Indice

GEORGII PASORIS,

AMSTELODAMI,
Apud G. GALLET, Præfectum Typographiæ
HUGUETANORUM.

M. DCCI.

Viro perillustri, ac dignitate, ingenio & virtute praecellenti

EUSEBIO RENAUDOTO

REGI CHRISTIANISSIMO
A CONSILIIS
S. P. D.

JOANNES GEORGIUS GRAEVIUS.

A Quo tempore tua mihi humanitas aditum patefecit ad tuam amicitiam, nihil tu tibi studii reliquisti ad me non modo complectendum, sed & rebus omnibus, quibus potuisti, potuisti autem plurimis, ornandum: ego nihil mihi reliqui curæ & officii in te colendo ac observando. Nam & quantum tibi debeam, & quantum te pro tot illustribus singularis benevolentiæ documentis amem & suspiciam, mihi quidem ipse locuples sum testis, sed ut

tibi etiam, & aliis, ac, si meæ id facultatis fuerit, posteris quoque hoc sit testatum, dudum summopere studui. Nihil mihi honestius esse potest, quam a te tantæ dignitatis & doctrinæ Viro non diligi tantum, sed & sic ornari, ut me apud primarios viros in gratia posueris, quod prolixæ tuæ beneficæque naturæ certissimum est argumentum. Nisi hæc tanta tua in me merita prædicarem apud omnes, & tanti ea mihi sint, quanti quæ maximi facienda sunt hominibus, næ ego aut ingratissimus essem mortalium, aut stupidissimus, indignus certè benevolentia, quam mihi nullo meo provocatus officio præstitisti. Sed licet me tanto tuo studio tibi non devinxisses, mirificæ tamen illæ tui ingenii suavitates, elegantia vitæ, morum integritas, præstantia eruditionis, recti de doctrinarum studiis sensus, sincerum & subtile judicium, cui inanis eruditionis fucosæ venditatio non possit imponere, hinc quod tibi probatur omnibus est probatissimum, & quod tu damnas, omnium, qui de his litteris vere possunt existimare, calculis damnatum habetur,

tur, qui nihil das gratiæ, nihil odio aut cupiditati, me ad te colendum inflammassent. Qui enim illum non amat, cujus tam multa ingenii animique ornamenta omnes amant & in cœlum ferunt, is non meretur a quoquam amari, cum quid sit amabile non intelligat. Accipe igitur hoc mei in te amoris & observantiæ pignus Lectiones Hesiodeas recognitas, & non paucis accessionibus auctiores; tenue quidem & quod minime respondet animi in gratia referenda studio, sed quod hoc nomine non, credo, aspernandum putabis, quod, cum majus, quod tibi, ut nunc est, offerrem non invenirem, perquam effusæ voluntatis meæ sit monumentum. Voluntatem autem semper viri boni potius spectant, quam verborum honorem, aut munerum magnitudinem. Huc accedit quod nullam rationem inire queam, qua tua merita sive oratione, licet essem disertissimus, sive rebus, licet essem ad hoc munus persolvendum ab omnibus facultatibus instructissimus, possim assequi. Id tantum velim tibi sit persuasissimum, nul-

Iam mihi curam antiquiorem esse, quam ut referam gratiam tibi, quamdiu superstes fuero, grata memoria & observantia perpetua. Vale Vir Illustris, & me, quod facis, ama. Trajecti D. xv. Kl. Januar. CIↃCCI.

CAN-

CANDIDO LECTORI.

S. P. D.

JOANNES GEORGIUS GRÆVIUS.

IN Hesiodi hac nova editione quid præstitum sit, & quibus subsidiis instructus ei adornandæ me accinxerim, paucis accipe. Græca verba non nisi ex antiquis codicibus & Interpretibus, iisque scriptoribus, qui hujus poëtæ sententias olim laudarunt, emendavi locis non paucis, quorum rationem in lectionibus meis reddidi. Ex Latina quoque versione magnam vim errorum sustuli. De multis in iisdem egi notis, de æque multis non putavi verba esse perdenda, cum essent tam manifesti, ut in iis notandis paullo humaniores operam me lusisse judicaturi fuissent. Et vereor jam ne fastidiosis & delicatis lectoribus nimius hic fuisse videar. Usum duorum manuscriptorum librorum mihi præstitit Vir summi ingenii, plurimæque & multifariæ eruditionis, Isaacus Vossius, recentium eorum quidem & chartaceorum, sed qui tamen summopere mihi profuerunt. Ex bonis enim & antiquis libris eos fuisse descriptos apparet. In utroque vero solum illud carmen reperiebatur quod rei rusticæ & familiaris præcepta complectitur. Theogonia & Κ'ασπὶς desiderabantur. Alteri subjectus erat Tzetzæ commentarius & intersita fere versibus singulis explicatio verborum singulorum, tanquam quædam metaphrasis, quam sub glossarum veterum Vossiani codicis nomine nonnumquam laudo. Librum verò hunc primum appello. Alter, qui secundus est, subnectitur aliquot Euripidis Tragœdiis. Expositionem Procli, insignis illius Philosophi Platonici, manu exaratam mecum communicavit clarissimus & elegantissimus Vir, Marquardus Gudius, cui & hoc plurimisque nominibus aliis sum devinctus. Ineditas quasdam annotationes Illustris Scaligeri, & perpetuas fere no-

tas

tas eruditissimi Francisci Guieti, ex duobus exemplaribus, quorum marginibus eas adscripserat, excerptas ad me curavit Emericus Bigotius, decus illud suæ Galliæ, qui natus est ornandis literis, illorumque conatibus, qui in arte aliqua egregia illustranda elaborant, promovendis. Has Guieti curas (quas novissimas ei fuisse, & postremum librorum, quem evolvit, antequam in fatalem morbum incideret, is, cui eas debemus, nobis confirmavit Bigotius) si maturius vidissem, correctior hæc editio non uno in loco prodiisset. Sed cum mihi traderentur jam maxima pars Hesiodei operis, mearumque in id lucubrationum erat profligata & descripta typis: certe quæ in Ἔργα *scripseram & in Aspidem omnia. Hinc non licuit annotare, in quibus postea virum illum egregium mecum in easdem cogitationes & emendationes incidisse deprehendi, ne quis suspicetur ejus me compilasse scrinia. Norunt multi apud nos viri docti, dudum meis observationibus ultimam fuisse impositam manum, ut nihil post hæc iis accesserit, cum Guieti liber ad me perferretur, quamvis postea per horum temporum, quibus vexamur, diritatem intervenerint, quæ pæne confectam editionem diu retardarunt. Ista præfixeram editioni primæ, quæ apud Danielem Elzevirium prodiit anno* CIↃ IↃC LXVII, *quam etiam, ut eam tum correxeram, tam in Græcis, quam in Latina versione, secuti sunt Huguetani. In hac secunda editione, quam denuo recensui, & multis in locis emendavi, usus sum manu exarato libro in* Ἔργοις, *qui sane mihi profuit nonnunquam, ut & editione Veneta Francisci Trincavelli, quæ prodiit anno* MDXXXVII. *cujus marginibus nonnullas adnotationes Græcas adscripserat ex antiquis scholiis erudita manus, cui accepta referes nonnulla in Lectionibus meis non contemnenda. Vale.*

JOHANNIS GEORGII GRÆVII

LECTIONES HESIODEÆ.

CAPUT I.

Primi duo vexati versus in ἔργοις illustrati. ἐννέπετε ὑμνείουσαι. Δεῦτε δή. Antiqua Hesiodi lectio bis vindicata. Plato emendatus. Ἀέξειν. Augere. Κάρφειν. Δίκη. Jupiter Justitiæ Præses. Callimachus illustratus. Hesiodus emendatus. Διάνδιχα θυμὸν ἔχειν. Ἔρις ἀγαθὴ est φιλία. Moschopulus correctus. Ἀγορῆς ἐπακουός. Ὥρη. Vetus Hesiodi lectio defensa. Elegans præsentium usus apud Græcos. Interpretes Latini sæpè notati.

IN ἔργοις καὶ ἡμέραις.

v. 1. Μοῦσαι Πιερίηθεν ἀοιδῇσι κλείουσαι

Δεῦτε δὴ ἐννέπετε σφέτερον] Non veteres solùm Interpretes, Proclus, Moschopulus, Tzetzes, sed & Hesychius κλείουσαι exponunt ὑμνοῦσαι, δοξάζουσαι. Scholia inedita libri Vossiani. ἀοιδῇσι κλείουσαι, ᾠδαῖς καὶ τραγῳδίαις δοξάζουσαι. & sequenti versu: δεῦτε, ἔλθετε. Eustathius quoque ad Ὀδυσ. ε. Hesiodum Musas ex Pieria arcessere scribit. Κλείων pro κλεινὸς nemo Veterum dixit. Inde liquet hos versus sic rectè exponi: *Musa ex Pieria carminibus gloriam conciliare solita Adeste, quæso, dicite patri vestro hymnum.* Cum Moschopulo ad κλείουσαι intelligendum existimamus ὅς ἂν ἐθέλητε. Nam ut ille ait: Ἐκ γὰρ Μουσάων κλέος ἔρχεται. *A Musis venit gloria.* ἐννέπετε ὑμνείουσαι, est ὑμνεῖτε. ut inferiùs v. 33: Ἄλλά τε πολλὰ Ἀρπάζων ἐφόρεις pro ἥρπαζες, & v. 42. κρύψαντες ἔχουσι βίον, pro ἔκρυψαν. Apud Hom. βῆ δ' ἰὼν pro ἔβη, ᾤχετο φεύγων pro ἔφυγε, & sexcenta talia. Solere verò Poëtas Numina, quorum opem implorant ex locis, quæ iis erant sacrata, vocare; Musas ex Parnasso, Pieria, Helicone, Pindo; Apollinem ex Delo, Lycia, Xantho, quis tam hospes est in il-

locum lectionem qui ignoret? Et sic hunc locum intellectum olim fuisse locuples testis est Aristides hymno in Jovem: Εἶεν δὴ Μοῦσαι Διὸς παῖδες, οὐ γὰρ ἔγωγε ὁρῶ πότε ἄν τις ὑμᾶς ἄμεινον καλέσειεν ἢ νῦν. εἴθ' ὑμεῖς γε εἴτ' Ὀλύμπου σὺν Ἀπόλλωνι Μουσηγέτῃ τὴν θείαν ᾠδὴν ᾄδετε ὑμνοῦσαι τὸν ὑμέτερόν τε καὶ τὸν ὅλων πατέρα, εἴτε Πιερία φίλον ὑμῖν ἐνδιαίτημα, εἴτε ἐν Ἑλικῶνι τῷ Βοιωτίῳ χορεύετε. *Agite ergo Musæ, Jovis filiæ, (nec enim vos umquam aliàs quàm nunc invocare præstiterit) sive in* Olympo *cum duce Apolline divinum canitis canticum, vestrum simul & universorum patrem celebrantes, sive Pierium vos delectat domicilium, sive in Bœotio Helicone choreas ducitis.* In versu secundo δὴ legitur in utroque MS. Vossiano, ut & meo, nec non in editionibus priscis, Veneta Victoris Trincavelli, Florentina Juntæ, alisque, & id omnes agnoscunt Interpretes veteres, ut mirer H. Stephanum solius Eustathii auctoritate compulsum reposuisse δ', quod deinceps plerasque editiones occupavit. Habet ista particula obsecrandi vim in hisce formulis, δεῦρο δὴ, φέρε δὴ, ἴθι δὴ, age, sis, quæso. Hom. ἄζεο δὴ ἴσχεο Διομήδες. Socrates in Phædro apud Platonem: ἄγετε δὴ ὦ Μοῦσαι, quo expressit hoc nostri Poëtæ: δεῦτε δὴ ὦ Μοῦσαι. Sed totus locus Platonis addendus est, ut ex illo menda eluatur. Socrates ibi ait: ἄγετε δὴ, ὦ Μοῦσαι, εἴτε δι' ᾠδῆς εἶδος λίγειαι, εἴτε διὰ γένος μουσικὸν τὸ λιγύων ταύτην ἔσχετ' ἐπωνυμίαν, ξύμ μοι λάβετε τοῦ μύθου, ὅν με ἀναγκάζει ὁ βέλτιστος οὑτοσὶ λέγειν. Quid hic τὸ λιγύων, scribendum puto τὸ λιγυρόν, & vertendum: *Agite igitur, ô Musæ, dulces sive propter cantûs genus, sive propter Musica genus suave, hoc nomen consecuta estis, mihi adsitis in hoc sermone quem me hic amicus optimus jubet habere.*

v. 3. Ὅν τε διὰ βροτοί] Hos duos versus aliter distinximus, & exposuimus quàm vulgò fit, uti apparet ex nostra editione. Vide inferiùs rationes in notis ad v. 430. Θεογονίας. Ὅν τε διὰ est, ut apud Demosthenem διὰ τοὺς θεοὺς, *Deorum beneficio & munere.* Sic & Johann. VI. 51. καθὼς ἀπέστειλέ με ὁ Πατὴρ, κἀγὼ ζῶ διὰ τὸν πατέρα. *Sic ego vivo, beneficio patris.*

v. 5. Ῥέα μὲν γὰρ βριάει, ῥέα δὲ βριάοντα χαλέπτει.] Uterque Codex MS utroque loco legit ῥεῖα. quam veram lectionem esse Ttetzes ostendit: Τὸ ῥεῖα σημαίνει ὅτι ἐστὶ τὸ ῥεῖ μακρᾶς συλλαβῆς, καὶ τὸ ἄλφα εἰς μίαν μακράν. Nec aliter apud Homerum in omnibus legitur codicibus Iliad. ρ.

Ῥεῖα μὲν γὰρ Φρύγεσσιν ὑπ' ἐκ Τρώων ὀρυμαγδοῦ.

Quæ loca malè Guilielmus Canterus, decus nostræ Trajecti, sollicitavit. Hesiodus:

Εἶμαρ πολλῶν, θέρος δὲ κομίξῃ οὔ σ' ἀπατήσει.

Ubi rursus malè mutat in ἧμαρ. Hom. Il. π.

Αἶψα ζωὸν πέμψῃς Σαρπηδόνα ὅνδε δόμονδε.

Idem Iliad. υ.

Ῥεῖα τένειν πολέμου τέλος, οὔ μοι μάλα ῥεῖα.

v. 6. Ἄδηλον ἀέξει] *Obscurum auget.* hoc est, evehit, ornat, Callim.

tim. hymno in Jovem v. 95: Οὐκ ἀρετῆς ἄτερ ὄλβος ἐπίσταται ἄνδρας ἀέξειν. *Sine virtute divitiæ non possunt homines ornare.* Homero est τιμῇ ἐφιέμεν. In qua notione quum & Latinis augere ponatur, retinui hoc verbum in versione. Sueton. Claud. *In semet augendo parcus atque civilis nomine Imperatoris abstinuit, nimios honores recusavit.* C. Nepos Phocione: *Namque auctus ornatúsque à Demosthene eum quem tenebat gradum adscenderat.*

v. 7. Ἀγήνορα κάρφει] Versiones vulgatæ: *superbum contrahit.* Alii: *desiccat.* Ineptè. Rectè Proclus ostenderat κάρφειν hîc esse ἀντὶ τοῦ ταπεινοῦν καὶ ταπεινοῖν. Vertimus cum Horatio, *attenuat*, qui hunc locum expressit, ut pridem Muretus observavit:

Valet ima summis

Mutare, & insignem attenuat Deus. inferiùs v. 575:

Ὥρῃ ἐν ἀμήτου ὅτε τ' ἥλιος χρόα κάρφει.

Tempore messis quando sol corpus attenuat, hoc est, corporis vires exhaurit, atterit.

v. 9. Δίκῃ δ' ἴθυνε θέμιστας] *Justè rege judicia.* Sic benè prisci omnes Interpretes hunc locum declarant, qui hæc retulerunt ad Jovem. Δίκῃ est ἐν δίκῃ, sive σὺν δίκῃ, ut Moschopulus. δίκῃ ἰθύνειν θέμιστας est præesse judiciis, & ea sic gubernare ut leges exerceantur, & justæ ferantur sententiæ. Ἰθύνειν est regere, gubernare. Hesych. ἰθύνει, διορθοῖ, ἐξισοῖ, διοικεῖ, ὀρθύνει, κυβερνᾷ. Jupiter enim Justitiæ Præses & vindex habebatur. Plutarchus: πρὸς ἡγέμονα ἀπαίδευτον Ὁ μὲν Ζεὺς οὐκ ἔχει τὴν Δίκην πάρεδρον, ἀλλ' αὐτὸς Δίκη καὶ Θέμις ἐστὶ, καὶ νόμων ὁ πρεσβύτατος καὶ τελειότατος. *Jovi Justitia non adsidet; sed ipse est Justitia & Themis, & lex antiquissima & perfectissima.* Callimachus hymno in Jovem: v. 81.

Δῶκας δὲ πτολίεθρα φυλασσέμεν. ἷζες δ' αὐτὸς

Ἄκρῃς ἐν πολίεσσιν ἐπόψιος οἵ τε δίκῃσι

Λαὸν ὑπὸ σκολιῇς, οἵ τ' ἔμπαλιν ἰθύνουσιν.

Constituisti qui urbes custodiant: túque ipse præsides in arcibus, Inspector tàm eorum qui legibus populum sub iniquis, quàm eorum qui aliter gubernant. Sic hic locus vertendus. Jovi enim arces sacræ sunt, teste Aristide hymno in Jovem, qui & ibi docet Jovem esse præsidem Justitiæ. Vide & Euripidis Troad. In Theogonia eodem sensu dixit διακρίνειν θέμιστας δίκαις vers. 85, de rege:

Πάντες ἐς αὐτὸν ὁρῶσι διακρίνοντα θέμιστας

Ἰθείῃσι δίκῃσιν.

Omnes ipsum respiciunt reddentem jus rectis judiciis V. 886. Ingeniosè quidem vir summus pro Πέρσῃ legit Πέρσῃ. Sed quomodo ἰδὼν ἀΐων τε commodè possit tribui Persæ non video: quin tota oratio videtur huic emendationi & sententiæ τοῦ ποιητοῦ adversari. Hæc enim Poëtæ mens est, audi intuens & auscultans, uti jus valeat regente te, utique ego Persæ vera præcipiam. Aliquid petit in publicum, aliquid sibi. Sic olim sentiebam de hoc loco, sed accuratiùs cùm nunc illum

 expen-

expenderem, vidi eundum esse in sententiam magni viri Danielis Heinsii. qui contra veteres Interpretes vidit non hæc referenda esse ad Jovem, perperámque vulgò hos versus legi & distingui. Sententiam autem esse. Vide & attende, Persa, & sine ambitione judica: ego verò, ô Persa, tibi vera præcipiam. Itaque sic cum Heinsio interpungo. *κλῦθι ἰδὼν αἴων τε· δίκῃ δ' ἴθυνε θέμιστας Τύνη, ἐγὼ δέ κε Πέρσῃ ἐτήτυμα μυθησαίμην.* In meo sanè MS. legitur Πέρση, non Πέρσῃ. Ceterùm non Pausanias tantùm, quod Scaliger observavit, sed etiam Aristarchus hos priores decem versus obelis suis jugalavit. & Praxiphanes discipulus Theophrasti, notante Tzetze, in pervetusto libro illos se non reperisse testatus est. Praxiphanes autem iste videtur esse ille, qui à Diogene Laërtio in vita Platonis, narratur Platonis & Isocratis sermonem de Poëtis prodidisse memoriæ. Hujus Praxiphanis etiam alibi meminit Diogenes. Cujus ætatis fuerit non observarunt docti Interpretes, quod ex hoc Tzetzis annotatione discimus.

v. 11. *Τὴν μέν κεν ἐπαινήσειε νοήσας*] Uterque MS. Vossianus & editio Basileensis Isingrini: *ἐπαινήσει*. Quod quis non probet præ duro illo diplasiasmo?

v. 13. *Διὰ δ' ἄνδιχα θυμὸν ἔχουσι*] Mirum quid Interpretibus Latinis in mentem venerit, qui hæc ita vertunt: *in diversa autem animum distrahunt.* quo nihil à Poëtæ sensu & Græcis verbis potest fingi alienius. *Ἀμφίδιχα θυμὸν ἔχειν* Homero est *δίχα θυμὸν ἔχειν*, dissentire, discrepare. Il. υ, v. 31:

Βὰν δ' ἴμεναι πόλεμόνδε θεοὶ δίχα θυμὸν ἔχοντες.

Ibant in prælium Dii discrepantem animum habentes.

hoc est, à se invicem dissentientes, aliis stantibus pro Troja, aliis in Trojam. Ubi vulgò versiones ineptè: *divisum animum habentes*, pro quo alii dicunt *ἄνδιχα θυμὸν ἔχειν*. Quid verò miri Poëtam *ἔρισιν* tribuere animum, quum inter Deas referantur & hîc & in Theogonia?

v. 15. *Ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης.*

Ἀθανάτων βουλῇσιν ἔριν τιμῶσι βαρεῖαν] Hæc cum Tzetze non sic accipienda sunt, quasi Deus sit malorum auctor. Sed hæc est Hesiodi mens, omnia quæ geruntur Dei numine geri: illum hominibus aut propter vitia, quibus sunt obnoxii, aliásque causas nobis sæpè parum exploratas, corrumpere consilia, sanam eripere mentem, & contendendi ac ligitandi libidinem immittere. Penelope apud Homer. Ὀδυσσ. ψ.

Μαῖα φίλη, μάργην σε θεοὶ θέσαν, οἵ τε δύνανται
Ἄφρονα ποιῆσαι, καὶ ἐπίφρονά περ μάλ' ἐόντα,
Καί τε χαλιφρονέοντα σαοφροσύνης ἐπέβησαν.

Nutrix dilecta, insanam te Dii fecerunt, qui possunt insipientem reddere, qui vel prudentissimus fuerit, & delirum prudentia compotem reddiderunt. Nam ut benè alius Poëta:

Ὅταν γὰρ ὀργὴ δαιμόνων βλάπτῃ τινά,

Τούτῳ

Τούτῳ τὸ πρῶτον ἐξαφαιρεῖται φρενῶν,
Τὸν νοῦν τὸν ἐσθλὸν, εἰς δὲ τὴν χείρω τρέπει
Γνώμην, ἵν' εἰδῇ μηδὲν ὧν ἁμαρτάνει.

Quando ira deorum aliquem lædit, huic primò eripit prudentiam, & sanam mentem, & in deterius mutat consilia, ut non videat quæ peccat. P. Syrus Mimus: *Fortuna quem vult perdere stultum facit.*

v. 17. Νὺξ ἐρεβεννή] Nox habetur mater omnium rerum tristium & malarum, sicut in sacris litteris tenebræ. *Opera tenebrarum* apud Apostolum, *projici in exteriores tenebras*, apud Matthæum. Sic contra Deus dicitur apud Prophetam *indutus luce, habitare in luce inaccessa*, & felicitas sempiterna sæpè *lux* appellatur.

v. 19. Γαίης ἐν ῥίζῃσιν] Hæc verba non referenda esse ad Jovem, cum antiquis Hesiodi Interpretibus, præclarè monuit Daniel Heinsius ὁ πάνυ, cui Hesiodus & omne litterarum genus plurimùm debet. Nihil certius hæc ad Ἔριν pertinere bonam, quam Philosophi φιλίαν dicunt, quæ dicitur in terra habitare inter homines. Inde Empedocles Agrigentinus Physicus antiquissimus, qui principia omnium rerum præter quatuor elementa constituit Νεῖκος & Φιλίαν.

Τέσσαρα τῶν πάντων ῥιζώματα πρῶτον ἄκουε.
Ζεὺς ἀργὴς, Ἥρη τε φερέσβιος, ἠδ' Ἀϊδωνεύς.
Νῆστις θ' ἣ δακρύοις τέγγει κρούνωμα βρότειον.
Νεῖκός τ' οὐλόμενον δίχα τῶν ἀτάλαντον ἁπάντῃ.
Καὶ φιλίη μετὰ τοῖσιν, ἴση μῆκός τε πλάτος τε.

Quatuor omnium rerum principia primus audi, Jupiter candidus, Juno alma, & Pluto, Ac Nestis quæ lacrymis tingit humanas scatebras, Et contentio perniciosa quæ absque iis par est ubique, Et amicitia cum his quæ æquè longa ac lata est. De quibus Sextus Empiricus adversus Mathematicos: Ἓξ παραδίδωσι τὰς τῶν ὄντων ἀρχάς· τέσσαρας μὲν τὰς ὑλικὰς, γῆν, ὕδωρ, ἀέρα, πῦρ· δύο δὲ τὰς δραστηρίους φιλίαν καὶ νεῖκος. *Sex tradit rerum principia. Quatuor quidem materialia, terram, aquam, aërem, ignem. Duo autem operantia, amicitiam & discordiam.* Vide & Diogen. Laërt. in vita Empedoclis. Latini Interpretes Hesiodi πολλὸν ἀμείνω cum ἀνδράσι conjungunt, quasi Hesiodus dixerit contentionem bonam longè meliorem esse hominibus: quos redarguit copula & συνήθεια, quæ ita constituenda Θῆκε δέ μιν πολλὸν ἀμείνω, scilicet Ἔριν Κρονίδης ἐν γαίης ῥίζῃσιν καὶ ἀνδράσι. Posuit illam longè meliorem in terræ radicibus, hoc est, in terra & inter homines. Ἐν ἀπὸ κοινοῦ repetendum.

v. 20. *Εἰς ἕτερον γάρ τίς τε ἰδὼν ἔργοιο χατίζων Πλούσιον, ὃς σπεύδει ἀρόμμεναι ἠδὲ φυτεύειν*] Hîc rursus Interpretes malè gesserunt suas partes, qui secundum versum sic transtulerunt, ut si ὃς hîc esset relativum; quum tamen hîc ponatur pro οὗτος, quod discere poterant ex Moschopulo & Proclo. Glossæ MS. Vossianæ: ὃς, οὗτος, πτωχός. Iners, inquit, videns alium labore divitias invenisse, & ipse eadem ratione opes quærere studet. Eodem sensu inferiùs:

Εἰ δέ κεν ἐργάζῃ, τάχα σε ζηλώσει ἀεργὸς
Πλουτεῦντα.

Quòd si laborares mox te æmulabitur otiosus ditescentem. Tzetzes videtur legisse ὡς. Porrò in MS, legitur ἀεργέμμεναι. quam lectionem tuetur Tzetzes, qui propter liquidam μ τὸ ρε produci contendit. Proclus verò hoc à Græcorum Poëtarum consuetudine alienum esse in talibus infinitivis affirmat, ideóque τὸ μ geminandum.

v. 23. Εἰς ἄφενον σπεύδοντα] MS. I. Voss. εἰς ἄφενον σπεύδοντα. Sic etiam Moschopulus: Α'φενος ὁ ἀπὸ τ̃ ἀρῶν τ̃ ἐνιαυτῶ ἀθροιζόμενος πλοῦτος. τὸ αὐτὸ καὶ βίος, ἀφ' οὗ βιοῖ τις δηλονότι. λέγεται δὲ ὁ ἄφενος ὀρθοτονῶς, καὶ τὸ ἄφενος προπερισπωμένως. Sic legendus hic locus. Vulgò malè & sine sensu ἀπὸ τ̃ ἔρων τ̃ ἐνιαυτῶ. Eadem ratione peccarunt in ἀεργὸς apud eumdem Moschopulum v. 32. ubi vide Proclum.

v. 29. Α'γορῆς ἐπακουὸν ἐόντα] Græci Scholiastæ omnes rectè ἀγορῆς explicant ῥημάτων καὶ φημῶν ἤγουν φιλονεικιῶν κινουμένων ἐν ἀγορᾷ. Latinos verò quis ferat, qui *fori auscultatorem* transtulerunt? Quis Latinè sciens intelligat quid sibi velit *fori auscultator?* Verte: *concionum auditor.* Α'γορῆς ἐπακουοὶ sunt homines subrostranei, ἀγοραῖοι, Aristophani ἀγορᾶς περιτρίμματα, circumforanei, concionales, *qui*, ut Livius ait, *concionibus hærent adfixi & in foro vivunt:* sive ut Cic. 1. de Orat. c. ult. *qui in subselliis habitant*, quamvis ibi loquatur de causidicis. Latinis propriè tales homines canalicolæ. Gell. IV, 20: *Qui jurabat cavillator quidam & canalicola, & nimis ridicularius fuit.* Vid. Festum: Dicuntur & homines ordinarii. Festus: *Ordinarium hominem Oppius ait dici solitum scurram, & improbum, qui assiduè in litibus moraretur, ob eámque causam in ordine staret adeuntium prætorem. At Ælius Stilo qui minimè ordine viveret.* Α'γορῆς ἐπακουὸν εἶναι Plauto est *foro operam dare.* Terent. *lites sequi.* Posses tamen etiam exponere ἀγορῆς ἐπακουὸς, *fori auditor*, ut apud auctorem dialogi de causis corruptæ eloquentiæ, quem ego quidem Quintiliani esse nullus dubito. Rationes aliàs dabo. Is cap. 34. adolescentes, qui in subselliis quotidie nobiles causarum patronos audiebant orantes, vocat *fori auditores: Atque hercule, sub ejusmodi præceptionibus juvenis ille de quo loquimur, oratorum discipulus, fori auditor, sectator judiciorum, eruditus & assuefactus alienis experimentis, &c.* Sed hìc in bonam partem accipitur.

v. 30. Ω'ρη γάρ τ' ὀλίγη πέλεται] Non est ut recedamus à lectione librorum & Interpretum veterum expositione, qui aiunt ὥραν ψιλοῦσι, & interpretantur φροντίδα, sicut & MS. I. Vossianus cum Glossis: ὤρη νεικέων τ' ἀγορέων τε, ἡ φροντὶς δικαστηρίων, δημηγοριῶν. Verba verò hæc ὤρη ὀλίγη πέλεται νεικέων τ' ἀγορέων τε sunt ὀλιγωρεῖ νείκη καὶ ἀγορᾶς. vel ὀλιγωρεῖν χρὴ νείκη τ' ἀγορᾶς τε, non curare debet forenses curas. Inferiùs v. 208. Τῇ δ' εἶς, ᾗ σ' ἂν ἐγώ περ ἄγω. *Hac is, qua te duco.* hoc est, ire debes. Hom. Iliad. χ, v. 62. Αὐτὰρ ἐγὼ μετὰ τοῖσι δεδεγμένος εἰσόκεν ἔλθῃς; Ἦε θέω μετὰ σ' αὖτις; *Illic maneo cum his expectans donec*

donec venias? An te sequor rursus? Μένω, θέω, est μένειν, θέειν δηλ. Luc. VIII, 19. Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν. *Tu ne es qui venturus est, an alium expectamus?* vid. & Matth. XXVI, 8. Πέλεται pro πέλεσθαι δηλ. Sic sæpè præsens accipitur. Eurip. Hec. 163.

Ποίαν ἢ ταύταν, ἢ κείναν στείχω; *Quamnam, hancne an illam eo?* pro στίχειν δηλ. Quomodo non infrequenter occurrit apud Scriptores sacros. Matth. III: Πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. *Omnis arbor non ferens fructum bonum exscinditur & in ignem conjicitur.* Hoc est, exscindi & in ignem conjici debet.

CAPUT II.

Hesiodi obscurus locus expositus contra Græcos & Latinos Interpretes. Ὡραῖος βίος· ὡραῖαι καρποί. ὡραῖον ὕδωρ. ὥρη ἔτους. Lectio antiqua Poëtæ bis asserta. Ἐργάζεσθαι. ἔργον. Dimidium plus toto. πηδάλιον. SCtum in Pandecte illustratum, repudiata Commentatorum sententia. Gubernacula in navibus Veterum duo. Hesiodus emaculatus. Γυοκόροι μελεδῶνες. Interpretum varii lapsus.

v. 31. Ὧ τινι μὴ βίος ἔνδον ἐπηετανὸς κατάκειται

Ὡραῖος] Βίος ὡραῖος Latini interpretantur, *victus tempestivus.* Græci verò magistri, *ex singulis anni partibus collectus.* Quod quidem ferri posset. Nam ὡραῖοι καρποὶ sunt omnes fructus è terra provenientes qui in mensis secundis apponuntur pro anni & temporis ratione, ut verni flores, æstiva mala, pira, pepones, autumnales uvæ, & quæ hyeme possunt haberi. Antigonus Carystius in vita Menedemi. Τράγημα μὲν θέρμος, ἢ κύαμος· συνεχῶς· ποτὲ δὲ καὶ τῶν ὡραίων εἰσεφέρετό τι, τοῦ μὲν θέρους ἄπιος ἢ ῥοιά. τοῦ δ' ἔαρος ὄχροι, κατὰ δὲ τὴν χειμερινὴν ὥραν ἰσχάδες. *Pro bellariis dabatur lupinum & sæpius faba: Nonnumquam ex fructibus, quos illa pars anni ediderat, quidpiam apponebatur, æstate malum Punicum, vere ervilia, hyeme carica.* Malè Interpres Dipnosophistæ reddit: *ex fructibus horariis.* vid. Galen. de aliment. facult. II, 2. qui docet propriè Græcis ὡραίους καρποὺς dici de talibus τραγήμασι, non de frumento, de quo hîc tamen agi omnes vident. Sic & apud Ælian. Var. Hist. I, 31. ὡραῖα τραγήματα. Persuasissimum itaque habeo ὡραῖον βίον esse fructus æstivos, qui ἐν ὥρᾳ, ὥρᾳ ἐν ὥρᾳ ἔτους, æstate, diebus canicularibus tempore messis colliguntur. ὥρα enim & ὥρα ἔτους κατ' ἐξοχὴν signifi-

cat

cat æstatem, & quidem adultam, dies caniculares, ut Galenus in variis locis tradit. Hinc ὀπωρινὸς est æstivus. ὀπώριον ὕδωρ apud Hippocratem Galenus ostendit esse pluviam aquam, quæ media æstate cadit, κατὰ τ̀ καιρὸν ἐκεῖνον ἐν ὀνομάζουσιν ὀπώραν ἔτους. *tempore illo quod vocant* ὀπώραν ἔτους, hoc est, dies caniculares. Plinius sanè ὀπώριον μέλι vertit mel æstivum, ut pulcrè notavit vir Magnus ad Athenæum III. Animadvers. cap. 6. Nec aliter capiendum inferiùs v. 30:

Ὥς κέ τοι ὡραίου βιότου πλήθωσι καλιαί.

Ut victu æstate collecto impleantur horrea.

In sequente versu nescio cur contra manu exaratorum librorum & priscarum editionum fidem recentiores scribant Τῶ κε κορεσσάμενος, sed video hoc ab H. Stephano profectum qui κε putat sejungendum & pro ἂν poni. Sed rectiùs MSS. & omnes scholiorum Auctores scribunt κεκορεσσάμενος· cujus libertatis poëticæ exempla quis desideret nisi puer? Nemo enim ignorat apud Homerum κεκύθωσι pro κύθωσι, λελάβωσι pro λάβωσι Levia hæc sunt, fateor, nec monerem, nisi Stephani auctoritas multos in errorem induxisset.

v. 39. Δίκῃς δικάσσαι] MS. uterque & editio Ulpii apud Isingrinum, δικάσαι. Stephan. δικάσσαι. Sed rectiùs vulgatæ, metro poscente. Phocylides etiam in editione Stephani:

Ἢν σὺ κακῶς δικάσῃς, σὲ Θεὸς μετέπειτα δικάσσει.

Scaliger in libro suo notavit, ἰθείῃσι hîc positum esse pro ἴθελον. verè.

v. 40. Ὅσῳ πλέον ἥμισυ παντὸς] Quàm variæ sint hujus loci expositiones nemo ignorat. Mihi maximè probatur Platonis & Aristotelis. uterque, ille III. Lib. de legib. hic IV. Polit. præstare censet dimidium, si illo moderatè utaris, toto, hoc est, magnis divitiis, si luxu diffluas, aut turpiter prodigas. Ejusdem ferè sententiæ est illud Catonis in distichis: *Quod nimium est fugito, parvo gaudere memento.* Sed tamen hîc propriè docet fratrem Poëta, omissis litibus, præstare quietam possessionem dimidii, quàm totius litibus quærendam, præsertim si parcè vivas. Nam ut verè Lucretius Lib. V. *Quod si quis vera vitam ratione gubernet, Divitiæ grandes homini sunt vivere parcè.* Sequens versus id docet, in quo parcimoniam, quæ tam magnum est vectigal, tantopere laudat. Propter eamdem causam Pythagoras quoque deterrebat ab usu carnium homines, ὡς συνεθίζων αὐτοὺς εἶναι τὰς τροφὰς, ἄπυρα προσφερομένους, καὶ λιτὸν ὕδωρ πίνοντας. ἐντεῦθεν γὰρ καὶ σώματος ὑγίειαν, καὶ ψυχῆς ὀξύτητα περιγίνεσθαι, *ut homines victui tenui assuefierent, ut cùm cibis minimè coctis uterentur, & aquam solam biberent, facilem haberent vivendi rationem. Hinc etiam tam corporis sanitatem, quàm acumen animi illis accessurum*, teste Diog. Laërtio in Pythag.

v. 43. Ῥηϊδίως γάρ κεν ἐπ' ἤματι ἐργάσσαιο] Verte: *Facilè enim uno die tantùm quæsivisses.* Vulgò: *tantùm operatus esses.* Sed ἐργάζεσθαι hîc est labore parare, acquirere. Subintelligendum autem ex præcedente

dente versu βίον. Quod loquendi genus postea imitatus est Andocides: ἐργάσασθαι τὸν βίον ἐκ τῶν δικαίων καὶ τῶν χειρῶν. *victum quærere justè suis manibus.* Ἐργάζεσθαι βίον est victum parare, quærere unde utamur, *vitam quærere*, ut Ennius loquitur. *Nautisque mari quærentibus vitam.* Vita Latinis, æquè ut Græcis βίος, est victus, alimenta, quæ ad vitam tuendam pertinent. Et sic hoc loco capiendum, non pro incertis vitæ casibus, ex sequentibus liquidò apparet. Ἐργάζεσθαι eamdem vim quoque apud Platonem tenet: Καὶ τὰ ἐπιτήδεια ταύτην ἐργασομένην καὶ τὴν οἰκίαν θρέψουσαν. *Et alimenta ipsam quæsituram, & familiam sustentaturam.* Herod. I, 34. ἐργασάμενον δὲ χρήματα μεγάλα, θελήσαντα ἐπίσω ἐς Κόρινθον ἀπικέσθαι. *Cùm magnam pecuniam acquisivisset voluisse redire Corinthum.* Joh. VI. 27. ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρῶσιν τὴν ἀπολλυμένην, hoc est, *nolite conquirere victum qui perit.* Obscurè vulgatus. *Operamini non cibus, qui perit.* Nec melius Beza, *Operamini non cibo qui perit.* Hinc & ἐργάζεσθαι simpliciter est quæstum facere, acquirere, ut apud Demosthenem in orat. contra Apaturium: ναυτικῶς ἐργάζεσθαι est quæstum facere pecunia in fœnore nautico collocata. Sic optimè illum locum emendavit maximus virorum Salmasius, cui nihil viget par & secundum. Inde ἔργον est lucrum, quæstus. Sophocles:

Ἀλλ' οὐδὲν ἔργον ταῦτα θρηνεῖσθαι μάτην.

Sed nullum lucrum est ista deplorare. Ubi Scholiastes: οὐδὲν ἔργον, οὐδὲν ὄφελος. Quia verò nullus quæstus est uberior, quàm qui ex usuris & fœnore capitur, ἔργον, & ἐργασία κατ' ἐξοχὴν dicitur de fœnore: ἐργάζεσθαι χρήματα est exercere pecuniam, fœnori locare, ut rectè à viris doctis ostensum est jam pridem. Matth. XXVI, 16. εἰργάσατο ἐν αὐτοῖς, scilicet, πέντε ταλάντοις. *quæstum fecit illis* scilicet quinque talentis. Est Hebraïcum loquendi genus ἐργάζεσθαι ἔν τινι, pro quo Græci ἐργάζεσθαι τινι. Vide Bezam.

v. 45. Αἶψά κε πηδάλιον] Miror omnes versiones Latinas quas mihi videre licuit, πηδάλιον hîc interpretari temonem, stivam, quum mihi sit exploratissimum intelligi clavum navis, seu gubernaculum. Glossæ MS. Vossii: πηδάλιον οἰήϊον. sed, etsi aliæ deessent rationes, non sinit nos dubitare de hac interpretatione v. 627:

Πηδάλιον δ' εὐεργὲς ὑπὲρ καπνοῦ κρεμάσασθαι.
Clavum artificiosè factum super fumum suspendito.

Ibi præcepta expedit quid hyeme, confecta navigatione, sit faciendum: solebant autem tum clavos in fumo suspendere, quo credebantur indurari ac à putredine servari, æquè ut nunc caro salita fumo induratur. Virg. 1. Georg,

Et suspensa focis exploret robora fumus.

Aristophanes in Ὄρνισι:

Πρῶτα μὲν ὥρας φαίνομεν ἡμεῖς ἦρος, χειμῶνος, ὀπώρας.
Σπείρειν μὲν, ὅταν γέρανος κρώζουσ' ἐς τὴν Λιβύην μεταχωρῇ,
Καὶ πηδάλιον τότε ναυκλήρῳ φράζει κρεμάσαντι καθεύδειν.
Primùm quidem tempora ostendimus nos veris, hyemis, autumni,

Seminare

Seminare quidem quando grus crocitans in Libyam decedit,
Et tunc jubet nautam suspendentem clavum dormire.

hoc est, quum tempus est naves subducendi, clavum suspendendi, & nautæ possunt securè in utramque aurem dormire. Malè & ibi Interpretes πηδάλιον temonem vertunt. Aristophanem hæc loca Hesiodi, de quibus agimus cùm maximè, respicere facilè intelligunt omnes, & clarè Scholiastes ostendit; Καὶ τοῦτο παρὰ τὸ Ἡσιόδειον, αὐτίκα πηδάλιον μὲν ὑπὲρ καπνοῦ καταθεῖο. καὶ πηδάλιον δ' εὐεργὲς ὑπὲρ καπνοῦ κρεμάσασθαι. Duas vitam tuendi rationes Veteres præcipuè coluisse in hoc opere docet Hesiodus, navigationem nimirum & agriculturam. Aut mare exercebant negotiando, aut terram conserendo & colendo. Utroque hoc victum parandi modo ærumnoso & laborioso essemus levati, inquit Poëta, neque in mari jactari cum tanto periculo, neque opere rustico nos defatigari necesse esset, si Deus non occultasset facilem illam victum & amictum curandi viam. Suspenderes clavum fumo, quod solebant hyeme facere, quum clausa essent maria, & naves subductæ, & navigandi studium deponeres, numquam mare tentares & infidis procellis tuum caput quæstûs causâ committeres. Nec aliter Proclus. Vidit quoque D. Heinsius sensum hujus loci in Introductione, sed nec ipse in tot suis editionibus fœdum hoc mendum expunxit, nec ab aliis editoribus fuit auditus. Ab hoc more proverbium natum ὑπὲρ καπνοῦ πηδάλιον, de iis qui artem desinunt, nec ampliùs exercent, sed otio se dedunt. Eustath. ad Iliad. I. pag. 650. edit. Basil. δῆλον δ' ἐκ τοῦ καπνοῦ καὶ παροιμία τὸ ὑπὲρ καπνοῦ τὸ πηδάλιον ἐπὶ τῶν ἀργούντων, καὶ καταμελούντων τῆς τέχνης, ὁποῖον τι καὶ τὸ ἐπὶ πασσάλου τόξον ἢ κιθάραν ἀγκρεμάσασθαι. *Unde liquet parœmia ducta à fumo, super fumum gubernaculum, de otiosis, & artes desinentibus, quale est in clavo suspendere arcum aut citharam.* Hæc de πηδαλίῳ disputatio in mentem mihi revocat SCtum Claudianis temporibus factum, cujus fragmentum nobis servatur lib. XLVII. Tit. IX, l. 3. §. 8: *Ut si quis ex naufragio clavum vel unum ex his abstulerit, omnium rerum nomine teneatur.* Hic Interpretibus aqua hæret dubitantibus quid per clavos Imperator intelligat, quum non nisi unum in navi clavum esse existiment. Sunt viri eruditissimi qui docent clavum modò pro ἄκρῳ τοῦ πηδαλίῳ, modò pro toto poni gubernaculo, & clavos hîc esse gubernacula clavo annexa. Quod sanè ego quid sit non capio. Gubernaculum enim habet unum clavum, numquam duos. Gubernaculi partes sunt οἴαξ, φθεὶρ, πτερύγιον, αὐχήν. Οἴαξ est clavus, quo, ut Isidorus inquit, regitur gubernaculum. Naves verò Veterum paulò majores duo habebant gubernacula, duos clavos. Hinc Græcis dicuntur ἀμφίπρυμνοι tales naves. Petron: *Nunc per puppim per ipsa gubernacula dilabendum est, à quorum regione funis descendit, qui scaphæ custodiam tenet.* Idem: *Pergit interim tempestas mandata fatorum exequi, omnésque reliquias navis expugnat. Non arbor erat relicta, non gubernacula, non funis, aut remus.* Apud Heliodorum

liodorum V. Æthiopic. Theagenes & Charicles ad Ithacæ promontorium appellunt, τ̃ πηδαλίων θάτερον ἀποβαλόντες, altero clavo amisso. Lucas Act. XXVII. in Pauli nave dixit in numero multitudinis τὰς ζευκτηρίας τ̃ πηδαλίων, vincula clavorum. Sed omnium clarissimè genuinus Hippolytus de Anti-Christo quem ante non multos annos edidit Marquardus Gudius, vir doctissimus & mihi conjunctissimus, cui brevi plurimùm res litteraria debebit, in elegantissima comparatione Ecclesiæ cum navi: Θάλασσά ἐστιν ὁ κόσμος, ἐν ᾧ ἡ ἐκκλησία, ὡς ναῦς ἐν πελάγει χειμάζεται μὲν ἀλλ' οὐκ ἀπόλλυται. ἔχει γὰρ μεθ' ἑαυτῆς τ̃ ἔμπειρον κυβερνήτην Χριστόν. Φέρει δὲ ἐν μέσῳ καὶ τὸ τρόπαιον τὸ κατὰ τ̃ θανάτου, ὡς τ̃ σταυρὸν τ̃ Κυρίου μεθ' ἑαυτῆς βαστάζουσα. Ἔστι γὰρ αὐτῆς μὲν πρῶρα ἡ ἀνατολὴ, πρύμνα δὲ ἡ δύσις τὸ δὲ κοῖλον, μεσημβρία. οἴακες δὲ δύο αἱ δύο διαθῆκαι. Sic enim rectè MS. Eboracensis. Possunt hi clavi videri in columna Trajani & Argo navi, in signis cœlestibus apud Aratum. Vide Lipsium ad II. Taciti annalem c. 6. Samuel. Bochartum, virum summæ eruditionis, qui in omni doctrinæ genere primas tenet, in Hierozoico, & Cl. Schefferum de militia navali. Sed hæc in transcursu.

v. 48. Προμηθεὺς ἀγκυλομήτης] MS. II. ἀγκυλόμητις, quomodo legendum censet Moschopulus: sicut ποικιλόμητις, δολόμητις, quæ tamen in secundo casu inflectuntur ac si primi λῆξις esset ητης. Sic noster in Theog. αἰολόμητις Προμηθεύς. Apud Hom. πολύμητις, εὔμητις. Proclus tamen secutus auctoritatem Plutarchi, qui & ipse olim in Hesiodum Commentarios edidit, quos Gellius laudat Noct. Att. XX, 8, & Proclus frequenter, tuetur ἀγκυλομήτης. Eustathius verò ad Ὀδυσσ. γ, ait utramque terminationem apud Veteres inveniri. Illam in ητης esse à μήδω, hanc verò à μῆτις, ἡ βουλή.

v. 51. Διὸς παρὰ μητιόεντος] Imperitè μητίοεις & μητιέτης vertunt consultus, quum potiùs sit consilii plenus, consiliorum auctor, μέγα βουλεύων ut rectè circumscribit Theocritus notante Eustath. ad Iliad. α. Nec hoc prætermiserunt viri eruditi, sed surdis narrarunt fabulam. In præcedente versu παῖς Ἰαπετοῖο verte: filius Japeti. Gloss. Vetus: Παῖς ὁ υἱὸς, Filius. Non ignoro Latinis quoque Poëtis puer pro filio dici, ut Veneris puer apud Ovidium Cupido, Latonæ puer Horatio Apollo, sed in versionibus, quæ in tironum & Græcæ linguæ non satis peritorum gratiam adornantur, hæc non habent locum. ἐΰς autem reddidi egregius. Moschopulus exponit καλός. Et Hesych. ἐΰς, ἀγαθὸς, καλὸς, μέγας, εὐτυχής. Glossæ MS. Voss. ἐΰς, μέγας. Sanè apud Hom. conjungitur ἐΰς τε μέγας τε. Sic in Ἀσπίδι v. 25. ἐΰς παῖς Ἀλκαίοιο. egregius filius Alcæi. ubi Interpretes: præstans puer.

v. 55. Pro χαίρεις prior liber Vossianus χαίρῃς.

v. 63. Ἀθανάταις τε θεαῖς εἰς ὦπα ἐΐσκειν] MS. I. editio Isingrini, Tzetzes: ἀθανάτῃς θεῇς. Idem codex, ut & Palatinus, sequenti versu legunt παρθενικῆς pro παρθενικῆς, quam lectionem Proclus quoque agnoscit. Nec aliter scripsit Hesiodus. Glossæ MS. Palatini li-

bri

bri exponunt optimè παρθένον. Vossianæ addunt subintelligendum καλῶν. Pertinet παρθενικῆς εἶδος ad Pandoram non ad Deas, ut vulgò capiunt. Jupiter, inquit, jussit Vulcanum quàm celerrimè ex luto formare massam, illámque voce humana instruere & viribus, & tanta pulcritudine virginali ut ad formam Dearum accedat. Equidem ex vulgata lectione nullum sensum idoneum posse confici facilè vident qui animum advertunt.

v. 66. Γυιοκόρους μελεδῶνας] Veteres quidem magistri in explicando γυιοκόρος mirè ambigunt, sed mihi rectè vidisse videntur illi, qui exponunt τὰς μέλη κοσμούσας, sicuti præter Moschopulum & Proclum Vossianæ Glossæ, & Phavorinus. Κορεῖν est κοσμεῖν, καλλωπίζειν. Hesych. κορεῖν, κοσμεῖν, καλλαίρειν. Unde & νεωκόρος, qui templum ornat & tuetur, æditiuus. In Actibus Apostolorum Ephesus dicitur νεωκόρος Ἀρτέμιδος, æditiuus Dianæ. Sicut & in nummis Græcorum frequenter urbes & populi νεωκόροι Καισάρων appellantur, quia templa in honorem illorum excitarant, quibus ornandis & colendis operam suam devoverant, ut quasi essent Cæsarum æditui, ut monuit vir illustris Caspar Gevartius, sicut Ephesii Dianæ sunt, νεωκόροι, propter illustrissimum & maximi operis templum, quod in ejus Deæ honorem in sua habebant urbe. Γυιοκόροι μελεδῶνες sunt curæ, quæ totæ in ornando corpore sunt occupatæ. Mulieres verò quo studio magis tenentur quàm comendi & excolendi corporis, quibus, ut Plautus ait, *nulla satis ornandi satietas est?*

CAPUT III.

In Hesiodo tres mendæ deletæ. Idem expositus. Ἀμφιγυήεις. φωνή. Jovis dona quomodo rejicienda esse Hesiodus doceat. Θαλίαις τέρπεσθαι. Hesiodo versus fugitivus, qui in nullis editionibus conspicitur, restitutus. Antiquissimorum hominum vivendi ratio. Pecus non alebant. Varro emendatus. Μῆλα, Poma omnes arbutei fructus. Μῆλα pro opibus. Ἐπὶ βουσὶ κτείνεσθαι. Homerus explicatus. Hesiodus bis emendatus. Interpretes sæpiùs reprehensi. Ἠέρα ἑσσάμενοι.

v. 69. Ὣς ἔφατ', οἱ δ' ἐπίθοντο] Vitia hæc sunt ne in pueris ferenda, & tamen omnes occupant editiones. Scribendum, ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἐπίθοντο. Nec aliter MSS. Sequente versu Ἀμφιγυήεις est ἀμφὶ γυῖα βεβλαμμένος. γυῖα κατ' ἐξοχὴν dicuntur manus & pedes. Homer.

Γυίων

Γυιώσω μὲν σφῶιν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους.

Frangam quidem pedes celerium equorum ante currus.

Γυιώσω enim, ut benè Porphyr. ad Homerum observat, est ἀμφιγυῆς ποιῆσαι. Latinis utroque pede claudus, pedibus captus. Quod quum à Græcis propriè tribuatur Vulcano, quibus familiare est ἐπίθετα singulis Diis & Heroïbus assignare, iisque uti loco ipsorum propriorum, Latini verò careant tali voce, qua illum commodè possint exprimere, ut Vulcanum per eam significari intelligant omnes, *Ambiclaudus* enim Latium vetus ignorat, vertendum est, Vulcanus: ut ἐνοσίχθων Neptunus. Ridiculus esset qui verteret *Terram concutiens* quum pro ipso Neptuno ponitur. Talia apud Græcos ὄσσε κύνος. v. 77. στήθεσφι MS. I. pro στήθεσσι.

v. 71. Παρθένῳ αἰδοίῃ ἴκελον] Hoc est, ἴκελον χρῆμα, similitudinem virginis, id est, imaginem, statuam. Plin. *fingere ex argilla similitudines.* Sic ferè Latinis similis simpliciter pro simulacro, imagine accipitur. Juvenalis: Sat. II, v. 6. *Si quis Aristotelem similem vel Pittacon emit*, hoc est, Aristotelis vel Pittaci imaginem. Multis exemplis declararunt docti viri ad Statium.

v. 79. Ἐν δ' ἄρα φωνὴν θῆκε θεῶν κῆρυξ] Quærunt Græci Magistri quomodo hîc Mercurius vocem Pandoræ indidisse potuerit, quum paulò ante Vulcano ejus confectio mandata fuisse dicatur. Itaque φωνὴ v. 61. interpretantur ὄργανον φωνῆς. sed licèt hæc exponendi ratio possit probari, nondum tamen essemus defuncti. In præcedente enim versu jam commemoraverat Mercurium Pandoræ pectori inseruisse αἱμυλίους λόγους. quomodo verò illos sine voce? & quomodo res ab eodem gesta tamquam diversa à diversis acta narratur? Quid quærimus? φωνὴ hîc est ὄνομα, ut apud Hom. Il. γ.

Πρίαμος δ' Ἑλένην ἐκαλέσσατο φωνῇ.

Priamus Helenam vocavit nomine. ubi φωνῇ perperam παρέλκειν docent, & exponunt *voce*. Gregor. *Μήτε ἡμᾶς ἀθυμῶντι τῆς ὑψηλοτέρας φωνῆς. Ne nos increpetis ob verbum insolentius.* ἐνέθηκε φωνὴν est nomen imposuit. Ita omnino Hesiodum intelligendum ipse docet: *ὀνόμηνε δὲ τήνδε γυναῖκα Πανδώρην, appellavit autem mulierem hanc Pandoram.*

v. 86. *Μήποτε δῶρον δέξασθαι*] Jovis igitur dona sunt rejicienda? Sed egregiè hujus loci mentem declarat Plutarchus, in libello quomodo adolescenti Poëtæ sint audiendi, ostendens Διὸς δῶρα esse fortunæ munera: *ὁ Ἡσίοδος τὸν Προμηθέα ποιῶν τῷ Ἐπιμηθεῖ παρακελευόμενον,*

——— μήποτε δῶρον

Δέξασθαι παρὰ Ζηνὸς Ὀλυμπίου, ἀλλ' ἀποπέμπειν,

ἐπὶ τῇ τῆς τύχης δυνάμει τῷ τοῦ Διὸς ὀνόματι κέχρηται. τὰ γὰρ τυχηρὰ τῶν ἀγαθῶν Διὸς δῶρα κέκληκε, πλούτους, καὶ γάμους, καὶ ἀρχὰς, καὶ πάντα ὅλως τὰ ἐκτὸς, ὧν ἡ κτῆσις ἀνόνητός ἐστι τοῖς χρῆσθαι καλῶς μὴ δυναμένοις. διὸ καὶ τὸν Ἐπιμηθέα φαῦλον ὄντα καὶ ἀνόητον, οἴεται δεῖν φυλάττεσθαι καὶ δεδιέναι τὰς εὐτυχίας.

χίας, ὡς βλαβησόμενον καὶ διαφθαρησόμενον ὑπ' αὐτῶν. καὶ πάλιν ἐπειδὰν λέγῃ·

Μηδέ ποτ' οὐλομένην πενίην θυμοφθόρον ἀνδρὶ
Τέτλαθ' ὀνειδίζειν, μακάρων δόσιν αἰὲν ἐόντων.

διδάσκει νῦν τὸ τυχηρὸν εἴρηκεν, ὡς οὐκ ἄξιον ἐγκαλεῖν τοῖς διὰ τὴν τύχην πενομένοις, ἀλλὰ τὴν μετ' ἀργίας, καὶ βλακείας, καὶ μαλακίας, καὶ πολυτελείας ἀπορίαν, αἰσχρὰν καὶ ἐπονείδιστον οὖσαν. *Hesiodus ubi Prometheum inducit fratri Epimetheo suadentem ne à Jove ulla dona accipiat, sed ea aliò dimittat, Jovis nomen de potentia fortunæ usurpavit. Bonis enim fortunæ tribuit appellationem donorum Jovis, opibus, conjugiis, imperiis, & omnibus in universum bonis externis, quorum possessio inutilis est rectè uti iis nescienti. Itaque etiam Epimetheum hominem vitiosum & fatuum cavere sibi jubet & metuere à rebus secundis, damno nimirum ei & exitio futuris. Iterum ubi ait, Numquam pauperiem perniciosam animùmque excrucianem exprobra homini, quia deorum munus est: Deorum munus vocat id quod fortuna obtigit, innuens non esse nos culpandos, qui fortuna injuria pauperes sunt, tum ignavia potius, socordia, mollitie & luxu conjunctas divitias in turpibus & vituperatione dignis habendas.* Vide ibi plura, & ejusdem libellum de Fortuna in fine. v. 87. pro πὰρ Ζηνὸς MS. II, παρὰ Ζηνὸς.

v. 96. Ἐν ἀρρήκτοισι δόμοισιν] Queruntur veteres Critici, valdè ἀκυρολόγως dolium appellari hic δόμον. Inde & Seleucus pro δόμοισι scribebat πίθοισι, ut Proclus notat. Seleucum, qui hunc locum sic emendandum judicavit, existimo fuisse Grammaticum illum Alexandrinum, qui Romæ docuit, & Homericus dicebatur. Hunc enim in omnes ferè Poëtas commentarios edidisse Suidas auctor est. Quæ à viris doctis afferuntur ad istam translationem asperam molliendam, arguta quidem sunt & ingeniosa, sed quæ faciliùs rejici possunt quàm probari. His equidem argutiis non est opus. Δόμος enim quodvis receptaculum, & vas notat. Euripides arcas cedrinas, in quibus vestes recondebantur, κεδρίνους δόμους vocat. Alcest. v. 158.

Ἐκ δ' ἑλοῦσα κεδρίνων δόμων
Ἐσθῆτα, κόσμον τ' εὐπρεπῶς ἠσκήσατο.

Ex cedrinis domibus (hoc est, arcis) *vestem sumens & mundum decentem, paravit.* Sic & Philoni vestes dicuntur οἰκίαι φορηταί, *portatiles domus*, quia homines tegunt ad instar domorum, ut eruditè notavit vir dignitate & doctrina præcellens Gisbertus Cuperus Observat. III, 18.

v. 99. Αἰγιόχου βουλῇσιν] Hunc versum inducendum esse rectè Aristarchus & D. Heinsius censuerunt.

v. 102. Νοῦσοι δ' ἀνθρώποισιν ἐφ' ἡμέρῃ αἳ δ' ἐπὶ νυκτὶ] MS. I. ἐφημέρη. lege ἐφήμεροι. Sic emendaveram, & rectè me emendasse postea ex Plutarcho cognovi, in cujus consolatione ad Apollonium sic legitur.

v. 105. Οὕτως οὔτι πῃ ἔστι Διὸς νόον ἐξαλέασθαι]. MS. I. ὅτι πῃ. Sic & Tzetzes.

Tzetzes. τῷ nonnunquam æquè ἀμφίλλυκ ac τῷ. Διὸς νοῦς est Jovis sententia, consilium, decretum. Hesiodi sententiam Tacitus refert: *Quæ fato manent, quamvis significata, non vitantur.* Sequenti versu idem liber: εἰ δὲ θέλεις.

v. 113. Νόσφιν ἄτερ τε πόνων] In utroque MS. abest τε. Et sanè abesse debet. Tzetzes. πόνων δὲ τὸ ἀπὸ κοινοῦ ἐπὶ συλλαβῆς. ἐπεὶ γὰρ τὸ ν ἀμετάβολον ἐκτείνεται. sic & superiùs v. 91. in manu exaratis libris legitur. Νόσφιν ἄτερ κακῶν. Ubi H. Stephanus perperam incuriæ editores insimulat. Interiùs v. 674. Μὴ μίμνειν οἶνον δὲ νέον καὶ ὀπωρινὸν ὄμβρον. Sic MS. I. Vossianus. vulgò μηδὲ μένειν. versu præcedente in nonnullis editionibus legitur ζώεσκον pro ἔζωον. Quod auribus meis magis arridet.

v. 115. Τέρποντ' ἐν θαλίῃσιν] Suaviter tempus transigebant in conviviis, nimirum quæ instruxerant ex iis quæ sponte tum ferebat injussa tellus. pro quo statim:

——— οἱ δ' ἐθελημοὶ
Ἥσυχοι ἔργα νέμοντο σὺν ἐσθλοῖσιν πολέεσσιν.
——— *ipsique ultrò*
Tranquilli quæ collegerant dividebant cum multis bonis.

hoc est, ut Virgilius exposuit, *in medium quærebant*, & iis in otio sine contentione & invidia fruebantur. Hæ sunt illæ θαλίαι. de ἀθανασίᾳ & Deorum epulis Hesiodus hîc non cogitavit, quod & ille versus luculenter ostendit: qui in nostris quidem editionibus nunc desideratur, sed olim non desiderabatur in iis, quibus usus fuit Diodorus Siculus. Is in libro V. bibliothecæ huic, quem nunc exponimus, istum subjicit:

Ἀφνειοὶ μήλοισι, φίλοι μακάρεσσι θεοῖσι.
Abundantes pomis, cari beatis Diis.

Dignus sanè est qui loco suo, de quo fuit injuria temporum & hominum deturbatus, restituatur. Ceterùm hunc versum malè intellexit & interpretatus est vir Græcè doctissimus, Laurentius Rhodomannus. Ἀφνειοὺς μήλοισιν vertit: *felices gregibus.* μῆλα hîc non sunt greges. Nam quamvis pastoritia vita sit simplicissima, & aliis vitam tolerandi rationibus vetustior, ignorata tamen fuit antiquissimis illis hominibus, qui sub Saturno dicuntur egisse. Hi enim iis solùm se tuebantur, quæ terra sponte ad eorum victum ferebat. Omitto Ovidium, aliósque Poëtas. Varro II. de R. R. cap. 1. *Et homines & pecua quum semper fuisse sit necesse, natura, (sive enim aliquod fuit principium generandi animalium, ut putavit Thales Milesius, & Zeno Cittieus, sive contra horum principium extitit nullum, ut credidit Pythagoras Samius, & Aristoteles Stagirites) necesse est humanæ vitæ à summa memoria gradatim descendisse ad hanc ætatem ut scribit Dicæarchus: & summum gradum fuisse naturalem, quum viverent homines ex iis rebus quas inviolata ultrò ferret terra: ex hac vita in secundam descendisse pastoritiam, è feris atque agrestibus, ut ex arboribus & virgultis decerpendo glandem, arbutum,*

mora,

χίας, ὡς βλαβησόμενον καὶ διαφθαρησόμενον ὑπ' αὐτῶν. καὶ πάλιν ἐπιλέγει·

Μηδέποτ' οὐλομένην πενίην θυμοφθόρον ἀνδρὶ
Τέτλαθ' ὀνειδίζειν, μακάρων δόσιν αἰὲν ἐόντων.

Θεόσδοτον νῦν τ̃ τυχηρὸν εἴρηκεν, ὡς οὐκ ἄξιον ἐγκαλεῖν τοῖς διὰ τὴν τύχην πενομένοις, ἀλλὰ τὴν μετ' ἀργίας, καὶ ῥᾳθυμίας, καὶ μαλακίας, καὶ πολυτελείας ἀπορίαν, αἰσχρὰν καὶ ἐπονείδιστον οὖσαν. *Hesiodus ubi Prometheum inducit fratri Epimetheo suadentem ne à Jove ulla dona accipiat, sed ea alio dimittat, Jovis nomen de potentia fortunæ usurpavit. Bonis enim fortunæ tribuit appellationem donorum Jovis, opibus, conjugiis, imperiis, & omnibus in universum bonis externis, quorum possessio inutilis est rectè uti iis nescienti. Itaque etiam Epimetheum hominem vitiosum & fatuum cavere sibi jubet & metuere à rebus secundis, damno nimirum ei & exitio futuris. Iterum ubi ait, Numquam pauperiem perniciosam animúmque excruciantem exprobra homini, quia deorum munus est; Deorum munus vocat id quod fortuna obtigit, innuens non esse vos culpandos, qui fortunæ injuria pauperes sunt, cum ignaviæ potiùs, socordia, mollitie & luxu conjunctas divitias in turpibus & vituperatione dignis habendas.* Vide ibi plura, & ejusdem libellum de Fortuna in fine. v. 87. pro περὶ ζωὸς MS. II, παρὰ ζωὸς.

v. 96. Ἐν ἀρρήκτοισι δόμοισιν] Queruntur veteres Critici, valdè ἀκαιρολόγως dolium appellari hic δόμον. Inde & Seleucus pro δόμοισι scribebat πίθοισι, ut Proclus notat. Seleucum, qui hunc locum sic emendandum judicavit, existimo fuisse Grammaticum illum Alexandrinum, qui Romæ docuit, & Homericus dicebatur. Hunc enim in omnes ferè Poëtas commentarios edidisse Suidas auctor est. Quæ à viris doctis afferuntur ad istam translationem asperam molliendam, arguta quidem sunt & ingeniosa, sed quæ faciliùs rejici possunt quàm probari. His equidem argutiis non est opus. Δόμος enim quodvis receptaculum; & vas notat. Euripides arcas cedrinas, in quibus vestes recondebantur, κεδρίνους δόμους vocat. Alcest. v. 158.

Ἐν δ' ἑλοῦσα κεδρίνων δόμων
Ἐσθῆτα, κόσμον τ' εὐπρεπῶς ἠσκήσατο.

Ex cedrinis domibus (hoc est, arcis) *vestem sumens & mundum decentem, paravit.* Sic & Philoni vestes dicuntur οἰκίαι φορητοί, *portatiles domus*, quia homines tegunt ad instar domorum, ut eruditè notavit vir dignitate & doctrina præcellens Gisbertus Cuperus Observat. III, 18.

v. 99. Αἰγιόχου βουλῇσιν] Hunc versum inducendum esse rectè Aristarchus & D. Heinsius censuerunt.

v. 102. Νοῦσοι δ' ἀνθρώποισιν ἐφ' ἡμέρῃ ἠδ' ἐπὶ νυκτὶ] MS. I. ἐφημέρη. lege ἐφήμεροι. Sic emendaveram, & rectè me emendasse postea ex Plutarcho cognovi, in cujus consolatione ad Apollonium sic legitur.

v. 105. Οὕτως οὔτι πῃ ἔστι Διὸς νόον ἐξαλέασθαι]. MS. I. [illegible]. Sic & Tzetzes.

Tzetzes. nonnunquam æquè ... ac ... Διὸς νοῦς est Jovis sententia, consilium, decretum. Hesiodi sententiam Tacitus refert: *Quæ fato manent, quamvis significata, non vitantur.* Sequenti versu idem liber: εἰ δὲ θέλεις.

v. 113. Νόσφιν ἄτερ τε πόνων] In utroque MS. abest τε. Et sanè abesse debet. Tzetzes. πόνων δὲ τὸ ἄτερ κοινὸν ἐπὶ συλλαβῆς. ἀπὸ γὰρ τοῦ ἀμοιβαίως ἐκπίπτει. sic & superiùs v. 91. in manu exaratis libris legitur. Νόσφιν ἄτερ κακῶν. Ubi H. Stephanus perperam incuriæ editores insimulat. Interiùs v. 674. Μὴ μένειν οἶνον δὲ νέον καὶ ὀπώρινον ὄμβρον. Sic MS. I. Vossianus. vulgò μηδὲ μένειν. versu præcedente in nonnullis editionibus legitur ζώεσκον pro ἔζων. Quod auribus meis magis arridet.

v. 115. Τέρποντ' ἐν θαλίῃσιν] Suaviter tempus transigebant in conviviis, nimirum quæ instruxerant ex iis quæ sponte tum ferebat injussa tellus. pro quo statim:

———— οἱ δ' ἐθέλημοι
Ἥσυχοι ἔργα νέμοντο σὺν ἐσθλοῖσιν πολέεσσιν.
———— *ipsique ultrò*
Tranquilli quæ collegerant dividebant cum multis bonis.

hoc est, ut Virgilius exposuit, *in medium quærebant*, & iis in otio sine contentione & invidia fruebantur. Hæ sunt illæ θαλίαι. de ἀθανασίᾳ & Deorum epulis Hesiodus hîc non cogitavit, quod & ille versus luculenter ostendit: qui in nostris quidem editionibus nunc desideratur, sed olim non desiderabatur in iis, quibus usus fuit Diodorus Siculus. Is in libro V. bibliothecæ huic, quem nunc exponimus, istum subjicit:

Ἀφνειοὶ μήλοισι, φίλοι μακάρεσσι θεοῖσι.
Abundantes pomis, cari beatis Diis.

Dignus sanè est qui loco suo, de quo fuit injuria temporum & hominum deturbatus, restituatur. Ceterùm hunc versum malè intellexit & interpretatus est vir Græcè doctissimus, Laurentius Rhodomannus. Ἀφνειοὺς μήλοισιν vertit: *felices gregibus*. μῆλα hîc non sunt greges. Nam quamvis pastoritia vita sit simplicissima, & aliis vitam tolerandi rationibus vetustior, ignorata tamen fuit antiquissimis illis hominibus, qui sub Saturno dicuntur egisse. Hi enim iis solùm se tuebantur, quæ terra sponte ad eorum victum ferebat. Omitto Ovidium, aliósque Poetas. Varro II. de R. R. cap. 1. *Et homines & pecua quum semper fuisse sit necesse, natura, (sive enim aliquod fuit principium generandi animalium, ut putavit Thales Milesius, & Zeno Cittieus, sive contra horum principium extitit nullum, ut credidit Pythagoras Samius, & Aristoteles Stagirites) necesse est humana vita à summa memoria gradatim descendisse ad hanc ætatem ut scribit Dicæarchus: & summum gradum fuisse naturalem, quum viverent homines ex iis rebus quas inviolata ultrò ferret terra: ex hac vita in secundam descendisse pastoritiam, è feris atque agrestibus, ut ex arboribus & virgultis decerpendo glandem, arbutum,*

mora,

mora, pomáque collegerant ad usum, sic ex animalibus, propter eandem utilitatem, cùm quæ possent silvestria deprehenderent, concluderent & mansuefacerent. Sic hic locus legendus & interpungendus videtur, in quo tamen emendando Gronovio τὸ πᾶν debentur, *collegerant*, & *mansuefacerent*, quæ reposuit pro *colligerent*, & *mansuescerent*. Tò *cùm* intellectu revocandum ad superiora; quasi scripsisset: pastoritiam: cùm, ut ex arboribus & virgultis decerpendo glandem, arbutum, mora, pomáque in usum colligere consueverant antehac, sic ex animalibus sylvestria quæ possent caperent, septo custodirent, mansueta redderent. Hìc videtur supervacuum vel quod priùs posuerat *à feris & agrestibus*, vel quod pòst dixit, *ex animalibus silvestria*. At hæc est illius repetitio propter ὑπέρβατον, sensui magis quàm verbis conveniens. De quo genere Gronov. ad Senec. l. de ira. 3. Μῆλα autem hoc loco sunt omnes arbutei fructus, qui edules sunt, sicut apud Latinos poma. Nam & nuces, & ficus, & uvæ τραγήματα mala dicuntur. Vid. leg. C V. de verb. signif. Varro cap. 59 lib. I. de R. R. profitetur se acturum de pomis condendis, & ibidem tradit, quomodo pira, rapa, nuces juglandes sint servandæ, quia rapa, pira, nuces in pomis numerabantur. Hesych. Μῆλα παντὸς δένδρου καρπός, ἐξαιρέτως δὲ τῆς μηλέας, καὶ πάντα τὰ δένδρα. In hoc ipso verbo offenderunt inferiùs Latini Interpretes, sed ratione diversa v. 162.

Ὤλεσε μαρναμένους μήλων ἕνεκ' Οἰδιπόδαο.

Perdidit pugnantes propter oves Oedipi.

sed non pugnabant propter oves, sed propter opes, regnum, facultates Oedipi. De quo Græci Magistri: Μῆλα, κτήσεις, περιουσίαι, βασίλειαι. Hos Latini debebant sequi. Veterum enim divitiæ in pecudibus, præcipuè in ovibus. Varro dicto loco libri secundi: *In queis* (nimirum animalibus agrestibus, quæ comprehendebant & mansuefaciebant) *non sine causa putant oves assumtas, & propter utilitatem, & propter placiditatem.* Non longè pòst: *De antiquis illustrissimus quisque pastor erat, ut ostendit Græca & Latina lingua, & veteres Poëtæ, qui alios vocant πολυάρνας, alios πολυμήλους, alios πολυβούτας, &* quæ sequuntur. Sic apud Hesiodum inferiùs πολύμηλος est opulentus. Ceterùm in hoc, quem reposuimus, versu, φίλοι μακάρεσσι θεοῖσι, idem est quod εὐδαίμονες. Sic & intelligendum in disticho illo in Epictetum:

Δοῦλος Ἐπίκτητος γενόμην, καὶ σῶμ' ἀνάπηρος,
Καὶ πενίην Ἶρος, καὶ φίλος ἀθανάτοις.

Servus Epictetus sum, & corpore mutilus, & paupertate Irus, & tamen Deis carus, id est, felix. Terent. *Solus es quem Dii diligunt.* Vid. Meric. Casaub. præfationem in accuratissimam Epicteti editionem à se editam. Porrò quod viri docti notant ἐπὶ βουσὶν ἀπέσθαι ἢ θνήσκειν esse in prima pueritia occidi, mori, id verò ex exemplis, quæ afferuntur, non potest intelligi. Nihil aliud verba, quæ Iliad. ζ. leguntur, volunt, quàm illos deprehensos esse apud armenta & gregem, ibique

ibíque occisos. Alioquin κλονέεσθαι ἐπ' ὄεσσιν eamdem haberet vim. Iliad. υ. verò Æneas non ait se metuere Achillem, quòd aliquando cum eo esset congressus ἐπὶ βουσὶν, sed contra ea Æneas ibi excusat certamen cum Achille ineundum, quia jam olim expertus sit vim Achillis, & robur ejus hastæ, quum salutem suis debuerit pedibus servatus διὰ λαιψηρὰ γοῦνα,

Ὅτε βουσὶν ἐπήλυθεν ἡμετέρῃσιν.

quum armenta nostra invasisset, inquit Æneas. Quod & ipsum Achilles ei posteà exprobrat:

Ἤδη μὲν σέ γε (φημὶ) καὶ ἄλλοτε τι δουρὶ φόβησα
Ἦ ὐ μέμνῃ ὅτε πέρ σε βοῶν ἄπο μοῦνον ἐόντα
Σεῦα κατ' Ἰδαίων ὀρέων ταχέεσσι πόδεσσι
Καρπαλίμως; τότε δ' οὔτι μετατροπαλίζεο φεύγων.

Jam enim te puto & alias hasta terrui. An non recordaris quando te apud boves solum existentem repuli ab Idais montibus velocibus pedibus celeriter? Tunc verò non convertebaris fugiens. Vides nullam hîc reconditæ notionis formulam latere, sensum esse simplicissimum & apertum.

V. 122. Τοὶ μὲν δαίμονες] Aristides, Plutarchus de oraculorum defectu, Plato in Cratylo, & V. de legibus hos versus sic legunt:

Τοὶ μὲν δαίμονες ἐσθλοὶ ἐπιχθόνιοι τελέθουσιν
Ἁγνοὶ, ἀλεξίκακοι φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων.

Quam lectionem vulgatæ præferendam existimo tot summorum virorum auctoritate munitam. Sed de his Geniis, cujus fuisse naturæ credebantur olim, vide Plutarchum in laudato libro, de oraculorum defectu, multis disputantem.

V. 124. Οἵ ῥα φυλάσσουσί τε δίκας] MS. I. φυλάσσουσιν. Sic hic versus legitur inferiùs, 254, & 233.

Τίκτουσιν δὲ γυναῖκες ἐοικότα τέκνα.

Hom. Il. α. Στήθεσσιν λασίοισι διάνδιχα μερμήριξεν. Infinita hujus paragoges exempla ex Græcis Poëtis facilè colligas.

V. 125. Ἠέρα ἑσσάμενοι] Retinenda est antiquior versio: *aëre induti.* Virgil. *obscuro aëre septi*, hoc est, oculis subducti sunt ut à nemine possint videri. Versu sequente, γέρας βασιλήϊον non est regale munus, sed regius honor. Hinc postea de argentei sæculi dæmonibus dicit, illos quidem his esse inferiores, nec regia majestate illustres, ἀλλ' ἔμπης τιμὴ καὶ τοῖσιν ὀπηδεῖ. *Verùm etiam hi honore sunt conspicui.* Cur autem dæmonibus tribuatur regius honor hanc rationem affert Plutarchus, libro de defectu oraculorum, quia βασιλικὸν τὸ εὖ ποιεῖν.

tutum gradus. Δαίμονες δεύτεροι sunt inferioris loci & ordinis dæmones, ut δεύτεροι ἀθάνατοι, Dii inferiores, minorum gentium, apud Maximum Tyrium, differtat. XXVI. Θεὸς μὲν αὐτὸς ἀτρεμὴς χώραν ἱδρυμένος, οἰκονομεῖ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν ἐν οὐρανῷ τάξιν. Εἰσὶ δ᾽ αὐτῷ φύσεις ἀθάνατοι δεύτεροι, ἐν μεθορίᾳ γῆς καὶ οὐρανοῦ τεταγμένοι, θεοῦ μὲν ἀσθενέστεροι, ἀνθρώπων δὲ ἰσχυρότεροι, &c. *Deus quidem eodem in loco manens, cœlum regit, omniaque in eo ordinat ac disponit. Immortales autem quasdam habet potentias, quas secundos immortales vocant. Hi sunt Deo infirmiores, hominibus verò potentiores.* Senecæ dicuntur inferioris notæ Dii, ep. 110. *Unicuique nostrum pædagogum dari Deum, non quidem ordinarium, sed hunc inferioris notæ, ex eorum numero, quos Ovidius ait de plebe Deos.* Sic & servi apud Florum III, 20. *secundum hominum genus*, quasi sint viliores & inferiores aliis hominibus: *Enim verò servilium armorum dedecus feras. Nam & ipsi per fortunam in omnia obnoxii, tamen quasi secundum genus hominum sunt.* Cic. III. de Off. *quasi secunda quædam honesta esse dicunt.* Et *tela secunda* apud Ovid. Superi vocant illud fulmen cui dextra Cyclopum flammæ & iræ minùs addidit. Senec. ep. 92. *Excedat ex hoc animalium pulcerrimo, ac Diis secundo, mutis aggregetur animal pabulo lætum.* Idem IV. Nat. Quæst. 3. *Ex his me testibus numera secunda notæ, qui vidisse quidem se negant, sed audisse.* Inde & illæ loquutiones apud Græcos δεύτερον ποιεῖν, τίθεσθαι, ἄγειν, postponere. Lucian. Εἴ με δεύτερον ἄγεις Ἑρμιόνης, si Hermioni me postponis. Καλέονται verò hic est εἰσί. Superiùs v. 122. dixit δαίμονές εἰσιν ἐπιχθόνιοι, hic dicit eodem sensu καλέονται ἐπιχθόνιοι. In sacris litteris κληθήσονται υἱοὶ Θεοῦ, hoc est, ἔσονται. Apud nostrum inferiùs v. 715.

Μηδὲ πολύξεινον, μηδ᾽ ἄξεινον καλέεσθαι.

Nec verò multorum hospes, neve nullius sis.

In Theogon. v. 410.

Ἠγάγετ᾽ ἐς μέγα δῶμα φίλην κεκλῆσθαι ἄκοιτιν.

Duxit in amplam domum suam ut sit uxor.

De quo loquendi genere Sacris pariter & τοῖς ἔξω Scriptoribus familiari plura pridem præceperunt viri magni, Casaubonus ad Theocritum, & Grotius ad Novum Fœdus.

v. 149. Ἄπλαστοι] Latinis sunt *inconditi*, qui moribus sunt inculti. Tzetzes ἄγριοι. Cic. *vasti & agrestes.* v. 149. Uterque codex MS. ἐπ᾽ ἀθεμίστοισι μέλεσσιν. Versus sequens in primo sic se habet: τῶν δ᾽ ἦν χάλκεα τεύχεα, χάλκεοι δέ τε οἶκοι. Vers. verò 151. idem liber μέλας pro μέλας.

v. 153. Βῆσαν ἐς εὐρώεντα δόμον κρυεροῦ Ἀΐδαο] Εὐρώεις δόμος multis antiquis & recentioribus est πλατὺς, laxa, ampla domus. Et sic C. Barthius Adversar. XXX, 13. qui hoc loco utitur ad firmandam correctionem Horatii, in quo pro *domus exilis Plutonia* substituunt *domus exilii Plutonia.* Sed hanc emendationem meritò rejecit Vir magnæ & diffusæ eruditionis Johannes Gerhardus Vossius, qui docuit

cuit sedem exilem Plutoniam Horatio non esse amplum illud mortuorum receptaculum, sed sepulchrum. quod certissimum. εὐρώεις hîc est squalidus ab εὐρὼς situs, squalor. ut Virgilius *loca senta situ* dicit: aut tenebricosus. Glossa MS. Vossii: εὐρώεντος, σκοτεινόν. Suidas: εὐρώεντα, σκοτεινά, ζοφώδη. Sic & Hesychius & Etymologicum Magnum. Sophocles Ajace Flagellifero v. 615. Α'ΐδηλον Α'ΐδαν, Homerus & noster in Theogon. ζόφον ἠερόεντα, Æschylus Prometh. 432. Κελαινὸς ἄϊδος μυχός. Latini sæpè *cæca tartara*. Inferiùs in Theogonia v. 729.

Ε'νθα θεοὶ Τιτῆνες ὑπὸ ζόφῳ ἠερόεντι
Κεκρύφαται, βουλῇσι Διὸς νεφεληγερέταο,
Χώρῳ ἐν εὐρώεντι.
Illic Dii Titanes sub caligine opaca
Absconditi sunt, consilio Jovis nubes cogentis,
Loco in squalido.

sic & v. 739. Κρυερὸς verò non est meo judicio frigidus, sed dirus, illætabilis, horrendus, ut in Theog. 657. ἀρῆ κρυεροῖο, grave damnum, & 636. πόλεμος κρυόεις, horrendum bellum. In Α'σπίδι κρυόεις Τάρταρος, eadem ratione dicitur, pro quo in eodem carmine: νυκτὸς ἐρεμνῆς οἰκία δεινά, *noctis obscura domus horrenda.* Hesych. Κρυερόν, φρικτόν, μισητόν, ἀναιδές, φοβερόν, ἐλεεινόν, οἰκτρόν, δεινόν, χαλεπόν, πονηρόν, κακόν, δύσχιμος.

v. 156. Αὐτὰρ ἐπεὶ καὶ τοῦτο γένος] Quæ viri docti de διαφοραῖς hîc subtiliter disputant inter λέξεις diversarum ætatum, ego sanè ut ex Poëtæ verbis cogi possint nullus video. Tertiæ enim ætati illud ipsum Poëta ἐπιφωνεῖ, quod iis, quibus λέξιν adsignasse dicitur. Αὐτὰρ ἐπεὶ καὶ τοῦτο γένος κατὰ γαῖα κάλυψε.

v. 162. Προτέρῃ γενεῇ] Verte: *priori ætati*, non *generationi*, ut vulgò. Qui error passim quoque obvius in sacrarum litterarum Interpretibus. Γενεὰ Latinis est ætas. quod Homerus dixit:

Τῷ δ' ἤδη δύο μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων
Ε'φθίαθ'

hoc Ovidius interpretatur XII. Metam. *vixi Annos bis centum, nunc tertia vivitur ætas.* Horatio est ævum, cui Nestor perhibetur *senex ter ævo functus.* Ante Olympiades Græci per γενεὰς rationes temporis colligebant, ut Porphyrius ostendit, qui γενεὰν definit τὴν τοῦ τίκτειν καὶ γεννᾶν πλείοσιν. sicut & Plutarchus, qui quum dixisset Heraclitum ἔτη τριάκοντα ποιεῖν τὴν γενεάν, subjicit, ἐν ᾧ χρόνῳ γεννῶντα παρέχει τὸν ἐξ αὐτοῦ γεγεννημένον ὁ γεννήσας. spatium quod à natali pertinet ad tempus generationi aptum, quod circumscribunt triginta annis. Alii tamen productiores, alii fecerunt angustiores γενεάς. Sunt enim qui uno anno, sunt qui septem, decem, viginti, quinque & viginti, triginta, sunt & qui centum annis definiunt γενεάν. Quò sunt antiquiores tantò sunt longiores, monente eodem Porphyrio.

CAPUT V.

Versus Hesiodi fugitivus ex MSC. & antiquis Interpretibus revocatus & suo loco repositus. Saturnus Rex Heroum in beatis Insulis. Hæ in Oceano locatæ. Hesiodus bis restitutus, & aliquot locis expositus. Παλιγγενεσία. Elegans futurorum usus. Θεῶν ὄπις. Hesychius correctus. Ὄπιν ἔχειν. Οὖπις. Εἰδεῖν. Hesiodo denuò medela. Φῦλα Θεῶν. Trajectio versuum in Hesiodo observata. Versio Latina sæpiùs castigata.

v. 169. Τῆλε ἀπ' ἀθανάτων τοῖσι Κρόνος ἐμβασιλεύει] Hunc versum ex MSto II. hic reposui, quem olim quoque in antiquis extitisse exemplaribus, sed à nonnullis fuisse ejectum cum sequente tamquam ineptum, & qui Hesiodo sit indignus, Proclus testatur. Quorum judicio si stamus, proximus etiam versus est expungendus. A Tzetze sanè non videtur agnitus esse, nisi credibilius sit alterum illum quem cum hoc prisci Critici ὠβέλισαν etiam nunc desiderari, sicut quem nunc ex MS. reponimus, in editionibus desideratur, propter illam causam quam Proclus nobis ostendit. Eam tamen mihi non probant acerbi illi censores, quorum obelis quàm multi confoderentur, si ad hanc legem essent exigendi? Plures enim hoc longè deteriores in Hesiodo reperiuntur. Quin hunc optimis non dubito accensere. Quid enim sive verba spectes, numerosius, sive sententiam, pulcrius? Imperium autem in heroes in beatis Insulis degentes Veteres Saturno tribuunt. Inscriptio elegantissima monumenti Regillæ uxoris Herodis:

Ἧσι πὲρ ἱερὸν εἶδος εὐζώνοιο γυναικὸς
Ἄγκειται, αὐτὴ δὲ μεθ' ἡρώνησι τέτακται
Ἐν μακάρων νήσοισιν, ἵνα Κρόνος ἐμβασιλεύει.

Quibus (sc. Deabus) *sacra hæc statua pulcra fœminæ*
Dedicata est. Ipsa verò inter Heroïdas habitat
In beatorum Insulis, ubi Saturnus regnat.

Ultimus versus ex isto Hesiodi est expressus. Salmasius dubitat an usquam legatur beatas Insulas fuisse sub Saturni imperio. Sed præter Hesiodum Diodorus Siculus etiam lib. III. hoc tradit.

v. 171. Παρ' Ὠκεανὸν βαθυδίνην] Græci Magistri ὠκεανὸν hîc locant & exponunt ἐν τῷ ἀέρι. poterant aliud agere. Poëtæ enim beatas Insulas statuebant in Oceano. Horat. libro IV. carm. 16.

Nos manet oceanus circumvagus: arva beata
Petamus arva, divites & Insulas.

v. 173.

v. 173. Τρὶς ἔτους] Restitui lectionem veterem, quam MS. I. & Tzetzes nobis servavit: τρὶς ἔτεος. Sic inferiùs τρὶς ὕδατος περιέχειν. Vidit & H. Stephanus.

v. 174. Μηκέτ' ἔπειτ' ὤφελλον] Ordo verborum quem in his binis versibus Tzetzes instituit tam ineptus, quàm sensus quem ex iis conficit. Ait enim Hesiodei voti hunc esse sensum, se maluisse mori ante heroici seculi exitum, quàm post illum nasci. Sed hoc ab Hesiodi mente alienum planè est, qui optat ἢ πρόσθε θανεῖν quàm quinta ætas ingruerit, ἢ ἔπειτα γενέσθαι, quum meliora scilicet tempora reflorescent. Persuasum enim habebant Poëtæ & plerique Philosophi, præcipuè Platonici, exacta hac misera ætate, παλιγγενεσίαν futuram, omnia reditura in suos ortus & pristinam felicitatem. Inde Probus ad illud Virgilii,

Ultima Cumæi venit jam carminis ætas.

notavit Cumæum carmen esse carmen Hesiodi, quod sic dicatur à patre Dio, qui Cumæus fuerit. Sed quid his immoramur? Nihil est in Poëtis decantatius, qui tamen omnes videntur hanc opinionem ex isto Hesiodi loco hausisse.

v. 178. Εὖτ' ἂν γεινόμενοι πολιοκρόταφοι τελέθωσιν] Insulsè Interpretes Latini: *Postquàm facti circa tempora cani fuerint.* An γίνεσθαι πολιοκρόταφον τελέθειν est fieri canum? quid absurdius fingi potest? γεινόμενοι sunt τεχθέντες. Sic autem verte: *Quum vix nati canescant,* hoc est, senescant, quum vix postquàm lucem adspexerunt senio conficiantur. Hinc paullò pòst αἶψα γηράσκοντας τοκῆας appellat. Conqueritur de vitæ brevitate, cui quintæ hujus ætatis homines sunt obnoxii, quòd celeriter tacitis consenescant annis. Hoc est de quo toties conqueruntur Poëtæ, meliores annos esse fugacissimos. Theocritus: Μὴ καυχῶ· τάχα γάρ σε παρέρχεται, ὡς ὄναρ, ἥβη. *Noli superbire. celeriter enim te relinquit, tanquam somnium, adolescentia.* Sed hæc Anthologiarum Scriptoribus relinquamus.

v. 180. Οὐδὲ πατὴρ παίδεσσιν ὁμοίιος] Non hæc referenda sunt ad ἰδέας ὁμοιότητα, ut non nemo facit, sed ad γνώμης. Loquitur de discordia & dissensione animorum, quæ miseros mortales hujus ætatis sic exagitat, ut omnia sint ὕπουλα, nusquam candor, fides, non fucatus amor, ne inter parentes quidem & liberos. Ovid.

Filius ante diem patrios inquirit in annos.

Glossæ MS. Vossii: ὁμοίιος, ὁμογνώμων. Græci magistri, ὁμοίιος, ὁμονοητικός, σύμφωνος. Alia ratio est inferiùs, v. 235.

Τίκτουσιν δὲ γυναῖκες ἐοικότα τέκνα γονεῦσιν.

Pariunt verò mulieres similes parentibus liberos.

Hîc utique loquitur de εἴδους ὁμοιότητι. Liberi enim qui parentum os referebant habebantur pro nota & argumento maternæ pudicitiæ. Horat. IV, 6.

Nullis polluitur casta domus stupris;
Mos & lex maculosum edomuit nefas,

Laudantur simili prole puerpera:
Culpam pœna premit comes.

Cui non dictus Hylas?

v. 185. Ἀτιμήσουσι] Barbarè Interpretes: *Dehonorabunt*. Ἀτιμήσουσι autem est ἀτιμᾶν φιλοῦσι. Sic & versu sequente μέμψονται) est μέμφεσθαι φιλοῦσι, & vers. 189. ἕτερος δ' ἑτέρου πόλιν ἐξαλαπάξει, est ἐξαλαπάζειν εἴωθε solet expugnare. vers. 225. οἵ τέ μιν ἐξελάσωσι, *qui ipsam expellere solent*, sic ex MSS. ibi legendum. & v. 323.

——— οἷά τε πολλὰ
Γίνεται, εὖτ' ἂν δὴ κέρδος νόον ἐξαπατήσῃ, id est, ἐξαπατᾷν φιλεῖ. & mox v. 327.

Ἶσον δ' ὅς θ' ἱκέτην ὅς τε ξεῖνον κακὸν ἔρξει.

hospitem malo afficiet, hoc est, afficere solet. Homerus Iliad. α. ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρηϊ, *quando irasci solet viro inferiori*, & sic sæpè. Aristoph. Pluto:

Ὁ Πάμφιλος δ' οὐχὶ διὰ τοῦτον κλαύσεται;
Pamphilus nonne propter hunc plorare solet?

Sic & Scriptores Sacri, Marc. III, 27. καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. *& tunc domum ejus diripiet*, hoc est, diripere solet. Joan. XV. 6. Ἐὰν μή τις μείνῃ ἐν ἐμοὶ, ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλῆμα, καὶ ἐξηράνθη. *Si quis non in me manserit, ejici solet foras, & tamquam palmes arescere.* Interpretes ibi hæsitant. vide Bezam. In hac notione legitur etiam imperfectum, ut ἔθυον. Marc. XIV. 12. *mactare solent*. & XV. 6. ἀπέλυεν, *dimittere solebat*, ut bene hìc vetus Interpres.

In Scuto Herculis, v. 402.

Ὡς δὲ λέοντε δύω ἀμφὶ κταμένης ἐλάφοιο
Ἀλλήλοις κοτέοντε, ἐπὶ σφέας ὁρμήσωσι.

Ut autem leones duo pro occiso cervo sibi mutuò irati in se ipsos impetum facere solent. In Theogon. v. 750.

Ἡ μὲν καταβήσεται, ἡ δὲ θύραζε ἔρχεται.

Hæc quidem intrabit, illa verò foras egreditur. h. e. intrare solet. In ἔργοις v. 523.

Νυχίη κατιλέξεται ἔνδοθεν οἴκου.
Noctu cubare solet intra domum.

Et v. 370.

Πίστεις δ' ἄρα ὁμῶς καὶ ἀπιστίαι ὤλεσαν ἄνδρας.

Credulitas pariter ac diffidentia perdere solet homines. Et v. 443.

Ῥεῖα δ' ἀφείλετο φαινομένην ἐθέλουσά γε θυμῷ.

Facilè verò auferre solet apparentem volens saltem animo. Interpretes Latini: *abstulit.* Et v. 284. Ζεὺς δὲ τε Ἶριν ἔπεμψε. *Jupiter tum Irim mittere solet.* Theogo. v. 7.

Ἀκροτάτῳ Ἑλικῶνι χοροὺς ἐνεποιήσαντο καλούς.
Summo in Helicone choreas ducere solent pulcras.

Sic

Sic & Scriptores in oratione pedibus soluta loquuntur frequenter, ut & Sacri Marc. XIV, 12. ὅτε τὸ Πάσχα ἔθυον, quo tempore Pascha mactare solent; & XV, 6. ἀπέλυε solebat dimittere. Sic & Latini hoc tempore utuntur, hinc in versione retinui. Horat.

Non hic cuiquam parcet amico.

hoc est, parcere solet. Perf. Sat. II.

At bona pars procerum tacita libabit acerra.

hoc est, libare solet, ut benè ibi πολυμαθέστατος Casaubonus, quem vide, qui & Hebræos hoc genere loquendi usos esse docet. à quo nec Græcos abhorrere, quod non à quoquam antehac observatum esse memini, hi loci Hesiodi argumento sunt. Aoristis quidem hanc vim inesse tralaticium est, ut & apud nostrum 240.

Τοῖσιν δ' οὐρανόθεν μέγ' ἐπήγαγε πῆμα Κρονίων.

Illis autem cœlitùs magnum importare solet malum Jupiter.

& sæpè aliàs. Theogon. v. 87.

Αἶψά τι καὶ μέγα νεῖκος ἐπισταμένως κατέπαυσε.

Statim etiam magnam contentionem scitè dirimere solet.

v. 187. Οὐδὲ θεῶν ὄπιν εἰδότες] Imperitè Interpretes: *Neque Deorum oculum veriti.* Verte: *neque Deorum iram veriti.* Inferiùs v. 252. θεῶν ὄπιν οὐκ ἀλέγοντες, *Deorum animadversionem non curantes.* Ubi iterum Interpretes sine sensu: *Nullam Deorum reverentiam curantes.* Homerus Iliad. π.

Οἳ βίῃ εἰν ἀγορῇ σκολιὰς κρίνωσι θέμιστας,
Ἐκ δὲ δίκην ἐλάσωσι, θεῶν ὄπιν οὐκ ἀλέγοντες.

Hic Interpretes: *Deorum rationem nullam habentes*, quod ferri posset, ut apud Herodotum Calliope: οὔτε δαιμόνων, οὔτε θεῶν ὄπιν ἔχοντες. *Neque Geniorum, neque Deorum rationem habentes.* At Ὀδυσ. φ. v. 29.

Σχέτλιος οὐδὲ θεῶν ὄπιν ᾐδέσατ' οὐδὲ τράπεζαν.

Interpretes rursus inscitè vertunt: *Deorum providentiam reveritus.* In omnibus his locis ὄπις est ira, pœna, vindicta, animadversio. Hesych. ὄπιδα, ἐπιστροφήν, ἐντροπήν. Item: ὄπις, περιστροφή, φωνή. Corruptissimè. lege: ἐπιστροφή, ποινή. Noster in Theogonia, 222. de Parcis:

Οὐδέποτε λήγουσι θεαὶ δεινοῖο χόλοιο,
Πρίν γ' ἀπὸ τῷ δώωσι κακὴν ὄπιν, ὅς τις ἁμάρτῃ.
Non ante deponunt Deæ gravem iram,
Quàm ab illo pœnas sumserint magnas, qui peccavit.

Unde & Nemesis ὄπις, & Ionicè Οὖπις dicitur in Inscriptione Herodis Attici:

Ἥτ' ἐπὶ ἔργα βροτῶν ἐλάεις Ῥαμνουσιὰς Οὖπι.
Quæ facinora hominum punis Rhamnusias Upi.

Ut benè emendavit & exposuit maximus Salmasius. Quam appellationem Nemesis quidem ἀπὸ τοῦ ὄπιος accepit, non tamen hoc nomine, quòd ὄπιν seu curam gerat rerum humanarum, sed quòd animadvertat

vertat & puniat mala & improba audacium & insolentium hominum facinora. Quas Nemesios partes esse nemo ignorat. Εἰδότες apud Hesiodum sunt φοβούμενοι. Hesych. εἰδεῖν, ἐφοβεῖτο. v. 190. pro ἐξαλαπάξει MS. II. ἐξαλαπάζει. Malè.

v. 199. Ἀθανάτων μετὰ φῦλον ἴτον] Φῦλον ἰέναι apud Græcos Scriptores in hac notione non legitur. Itaque hic locus mihi mendi dudum fuit suspectus, quod detersit MS. II. ex quo legendum φῦλ' ἴτην. ἴτην fuit etiam in codice Palatino & conspicitur in margine Stephanianæ editionis. Hinc & statim προλιπόντε non προλιπόντες. Ἀθανάτων φῦλα sunt Dii. & sic vertendum, non ut vulgò: *familia Deorum*. sic superiùs φῦλ' ἀνθρώπων sunt homines, φῦλα γυναικῶν mulieres.

v. 207. Δαιμονίη τί λέληκας] MS. I. λέλακας. probat Tzetzes.

210. Ἄφρων δ' ὅς κ' ἐθέλοι] Versum istum & sequentem obelis suis confodit Aristarchus, quia brutis non conveniant γνῶμαι, sententiæ. Et mihi videtur absurdum. Ἐπιμύθια enim à λογοποιοῖς solent addi. Itaque jam olim persuasum mihi fuit accuratiùs de hoc loco cogitanti ab antiquissimis temporibus hos versus laborare trajectione, qui sic restituendi sint suo ordini:

Δεῖπνον δ', αἴκ' ἐθέλω ποιήσομαι, ἠὲ μεθήσω.
Ὣς ἔφατ' ὠκυπέτης ἴρηξ τανυσίπτερος ὄρνις.
Ἄφρων δ' ὅς κ' ἐθέλοι πρὸς κρείσσονας ἀντιφερίζειν,
Νίκης τε στέρεται, πρός τ' αἴσχεσιν ἄλγεα πάσχει.

In hac opinione me confirmavit Manuscriptus prior Vossianus, in quo idem ordo servatur, nisi quòd sequens versus Ὦ Πέρση, σὺ δ' ἄκουε δίκης malè præcedat ἐπιμύθιον. Sic enim ille liber, recens quidem, sed ex optimo exemplari descriptus hos versus digerit:

Ὣς ἔφατ' ὠκυπέτης ἴρηξ τανυσίπτερος ὄρνις,
Ὦ Πέρση, σὺ δ' ἄκουε δίκης μηδ' ὕβριν ὄφελλε.
Ἄφρων δ' ὅς κ' ἐθέλοι, &c.

Tzetzes totam hujus fabulæ, quæ eodem ordine in exemplaribus ejus tunc descripta erat, ut nunc in nostris, σύνταξιν damnat, non verborum, quasi aliquid σόλοικον, aut σολοικοφανὲς hic sit commissum, ut viri docti ceperunt, sed sententiæ & totius orationis, quæ non videtur commodè cohærere. Hinc & ipse versus alio locat ordine, quàm quem vulgò tenent. Vide ejus commentarium.

CA-

CA[illegible]

Ἐσθλός. Bonus. [illegible]
νέμειν. Ἐξέλασαν. [illegible]
datus. Ἀπαιρεῖν [illegible]
φίας. Interpre[illegible]
Κυδρός. Ὀνομ[illegible]
loco lux. [illegible]
siodi suppo[illegible]

v. 214. Τ[illegible]
dives, ut, apu[illegible]
in omnes su[illegible]
Curc. IV, 1, 1[illegible]
Cic. IX. ad A[illegible]
bunt. Apud [illegible]
nuis, inops. [illegible]
ἀσθενέστερ. [illegible]
que intellig[illegible]
stitiæ, seque[illegible]
v. 219. Αὐτὰρ [illegible]
tur. Signific[illegible]
obstringunt, vi[illegible] 19.
gitionibus cor[illegible]
pœnam perjuri[illegible]
βιαίως, σὺν δίκ. [illegible]
gitur, aut pec[illegible]
quit.
v. 222. Ἡ [illegible]
hîc sunt Δ[illegible]
habent neg[illegible]
Ἐν τ' ἀχλ[illegible]
In frigid[illegible]
Nihil tritius
v. 224. Καὶ [illegible]
stribunnt. Ἰ[illegible]
dere, in seque[illegible]
Optimè hunc locum [illegible]

Εἰδ' ἄγ' ἐγὼν αὐτὸς δικάσω, καί μ' οὔτινα φημὶ
Ἄλλον ἐπιπλήξειν Δαναῶν· ἰθεῖα γὰρ ἔσται.
Age ipse judicabo & me nullum puto
Reprehensurum Græcorum. rectum erit judicium.

Ubi Eustathius notat ad ἰθεῖα subintelligi δίκη. Τὸ δὲ ἰθεῖα ἐλλειπτικῶς καὶ αὐτὸ εἴρηται. Εἴληπται γὰρ ἀπὸ κοινοῦ τὸ δίκη ὄνομα ἐκ τοῦ δικάσω ῥήματος. ὡς δὲ συμφώνειαν τῆς τοιαύτης λέξεως χρήσιμον καὶ Ἡσιόδου τὸ ἰθεῖαν ὠνόμασεν, ἤτοι τὴν εὐθυτάτην δίκην. In hoc versu legitur in utroque MSto οἵ τε μιν ἐξελάσωσι pro ἐξελάσσι. Optimè. Hom. Iliad. π.

Οἳ βίῃ εἰν ἀγορῇ σκολιὰς κρίνωσι θέμιστας,
Ἐκ δὲ δίκην ἐλάσωσι, θεῶν ὄπιν οὐκ ἀλέγοντες.

v. 231. Θαλίῃς δὲ μεμηλότα ἔργα νέμονται] Hic verò mirificè Interpretes: *In conviviis autem partis opibus fruuntur.* Unde hanc versionem exsculpserint, quid viderint, legerintque ego quidem exputare nullus possum. Quid enim à Poëtæ verbis comminisci poterant remotius? ubi partarum opum mentio? Hinc non immeritò olim à viris doctis hæc versio fuit improbata. Sed nec hi, quod pace illorum dixerim, plus viderunt. Volunt θαλίῃς μεμηλὸς esse per idiotismum Poëtis familiarem θάλλον, legendúmque θαλίῃ μεμηλότες ac vertendum fructus colligunt florentes. Hæc quidem eruditionis & acuminis specie blandiuntur, sed revera à Græcæ linguæ indole abhorrent & mente Poëtæ. Sensus est simplicissimus per θαλίῃς μεμηλότα ἔργα intelligi ipsa convivia, sicut ἔργα Ἀφροδίτης sunt συνουσίαι. ἔργα Ἄρεος bella: seu opera pertinentia ad convivia, quæ grata sunt convivis. θαλίῃς μεμηλότα ἔργα νέμονται, exercent opera grata convivis est id ipsum quod superiùs dixerat τέρποντ' ἐν θαλίῃς, convivia celebrant. Νέμεσθαι θαλίας ut apud Pindarum νέμοντα αἰῶνα. Δάκρυες νέμονται αἰῶνα. hoc est, ἄγουσι, ut scholia antiqua exponunt. Superiùs apud nostrum v. 119. Οἱ δ' ἐθελημοὶ Ἥσυχοι ἔργα νέμοντο σὺν ἐσθλοῖσιν πολέεσσιν. *Illi verò pro arbitrio Tranquilli res suas curabant cum bonis multis*, sive vivebant sine curis. Ubi itidem malè Interpretes: *Ipsique ultrò Quieti partis fruebantur.* Nimirùm, qui justitiam colunt, illos Poëta affirmat, aureæ ætatis hominibus similem vitam agere, in perpetuo gaudio sine curis & mœrore. Hinc & addit illos non currere per maria & undas, sed contentos cœnis terrestribus, & post quas non lavandæ sunt manus, & quos humus fert fructibus pasci, æquè ut illi beati seculi mortales. Proclus sic hunc locum intellexit: homines justos vivere semper in conviviis, & in iis agere opera ad agriculturam pertinentia. In MS. I. legitur θαλείης. In 2. θαλίης, in casu secundo. In præcedente versu liber I. ἰθυδίκῃσι.

v. 233. Ἄκρη μέν τε φέρει βαλάνους, μέσση δὲ μελίσσας] MS. I. ἄκρῃ, μέσσῃ. Videtur Tzetzes hanc lectionem agnovisse, qui exponit ἐν ἄκρῃ, ἐν μέσσῃ. Vulgata tamen lectio melior. v. 237. pro νεῖσσονται MS. I. νίσσονται.

v. 240. Πολλάκι καὶ ξύμπασα πόλις κακοῦ ἀνδρὸς ἐπαυρεῖ] MS. I. ἀπηύρα.

ἀπήυρα. Sic legit Æschines oratione contra Ctesiphontem, Tzetzes, antiquus Scholiastes Pindari ad Pythionic. 111. Eustathius ad Iliad. α. cujus verba sunt: ἵνα λέγῃ σημαντῶς καὶ εὐφήμως, πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος τούτου κακοῦ, κατὰ τὸ,

Πολλάκι καὶ ξύμπασα πόλις κακοῦ ἀνδρὸς ἀπηύρα.

ἔνθα ὅρα τὸ ἀπαυρεῖν ταὐτὸν ὂν τῷ Ὁμηρικῷ ἐπαυρεῖν, διὸ καλῶς ἡ αὐτοῦ ἑρμηνεία. Apud Hesiodum, inquit, ἀπαυρεῖν eamdem vim habet quam apud Homerum ἐπαυρεῖν. Ecquis dubitet Hesiodum scripsisse ἀπηύρα, quòd postea scioli moti vocis insolentia in hac notione mutarunt? Ἐπαυρεῖν enim pro ἀπολαύειν pœnas dare, damno affici frequenter apud Homerum alióſque legerant, sed ἀπαυρεῖν in hac significatione non nisi in hoc Hesiodi loco, nisi me fugit memoria, reperitur. Alioquin pro ἀφαιρεῖν & apud Homerum & apud nostrum sæpiùs legitur. Non dubitavi reddere suam lectionem Hesiodo fundatam tot antiquorum Scriptorum auctoritate, quamvis editi libri repugnent omnes. Ceterùm verba illa Homeri, ad quæ Eustathii scholion laudavimus, Iliad. α, ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος, Latini Interpretes transtulerunt: *ut omnes fruantur rege.* poterántne insulsiùs? ἐπαύρωνται βασιλῆος est plectantur propter regem, luant regis stultitiam. Nec meliùs. Iliad. ζ.

Τούτῳ δ' οὔτ' ἄρ' νῦν φρένες ἔμπεδοι, οὔτ' ἄρ' ὀπίσσω
Ἔσσονται· τῷ καί μιν ἐπαυρήσεσθαι ὀΐω.
Huic enim neque animus constans est, neque in posterum
Erit; idcircò ipsum pœnas daturum puto.

Sic vertendi hi versus. Iliad. α.

Οὐ μὰν οἶδ' εἰ αὖτε κακορραφίης ἀλεγεινῆς
Πρώτη ἐπαύρηαι.
Nescio an non insidiarum infelicium
Prima pœnas luas.

Similiter peccarunt Latini Interpretes inferiùs apud Hesiodum v.419.
Πλεῖον δὲ νυκτὸς ἐπαυρεῖ, hoc est, *magis autem nocte laborat*, subintelligitur hîc καμάτου. πλεῖον καμάτου ἐπαυρεῖ majores capit labores. Illi ineptè: *magis autem nocte fruitur.* Ἀπαυρεῖν, & ἐπαυρεῖν βασιλῆος, ἀνδρὸς. κακορραφίας sunt loquutiones concisæ, in quibus subintelligitur κακὸν & ἐκ, aut ἕνεκα. ut integra sint ἐπαυρεῖν κακὸν ἕνεκα βασιλῆος. ἐκ κακορραφίας. sanè κακὸν additur Ὀδυσσ. σ.

Μήτι τι κακὸν ἄλλο μεῖζον ἐπαύρῃς.

Ne majus malum capias. Sic & ἐπαύρασθαι ἀγαθὸν apud Andocidem. Similiter inferiùs Theog. v. 882. κρίνασθαι τιμάων sc. ἕνεκα. *certare de honoribus.* Tales ellipses Græcis Scriptoribus tam qui soluta, quàm qui pedibus constricta utuntur oratione, non sunt infrequentes.

v. 248. Καταφράζεσθε καὶ αὐτοὶ τήνδε δίκην] Est, *Considerate & ipsi hanc pœnam*, quæ injustis magistratibus & iniquis infligitur hominibus. Respicit enim ad illam δίκην, de qua paucis abhinc versibus egerat:

Τοῖς

Τοῖς δὲ δίκην Κρονίδης τεκμαίρεται εὐρύοπα Ζεύς.

sanè quàm inficetè Latini Interpretes hìc: *Considerate hanc justitiam.*

v. 256. Σκολιῶς ὀνοτάζων] Ὀνοτάζων Eustathius exponit μεμφόμενος. Hesych. ἐμφαυλίζων, ὑβρίζων. Proclus παραχαράττων, ut apud Cic. *adulterare pecuniâ jus.* quod qui faciunt contumelia Deam afficiunt. Paullò antè παρακλίνειν δίκας Cic. est *inflectere jus gratiâ.*

v. 257. Κυδνή τ' αἰδοίη] MS. II. κυδρή, & Proclus: ἀπὸ τοῦ κῦδος, inquit, γίνεται κυδρὸς, καὶ κυδρή, ὡς ἀπὸ τοῦ ἴχθος ἰχθρός. Sic & Etymol. Magni auctor & Hesychius: κυδρὴ, ἔνδοξος, σεμνὴ, τιμία, ἔντιμος. Hom. Διὸς κυδρὴ παράκοιτις. Κυδνὸς nihili vox est. Restitui hanc vocem κυδρὸς interiùs Hesiodo in Theogon. v. 318, & 442. Vide & Hom. Iliad. σ. v. 184, & Ὀδ. λ. v. 579.

v. 260. Ἀτασθαλίας βασιλήων] Uterque MS. Vossianus, Palatinus, editio Isingrini: βασιλέων probante Tzetze, qui ait λε & ων coalescere in unam longam.

v. 265. Pro οἷ αὐτῷ MS. I, οἷ δ' αὐτῷ.

v. 267. Πάντα ἰδὼν Διὸς ὀφθαλμὸς] Hunc cum sequentibus sex versibus expungit Plutarchus. vide Proclum.

v. 273. Δία τερπικέραυνον] MS. I. Δία μητιόεντα. Glossa MS. βουλευτικόν.

v. 277. Οἰωνοῖς πετεηνοῖς] Uterque Codex Vossianus: πετεινοῖς. Sic etiam Moschopuliani codices: πετεινὸς, inquit, ποιητικῶς, κοινῶς δὲ πτηνὸν καὶ πετεινόν. Apud Porphyrium de abstinentia, ubi hos versus laudat, animalium, extat quoque πετεινοῖς.

v. 280. Εἰ γάρ τις κ' ἐθέλῃ τὰ δίκαι' ἀγορεῦσαι Γινώσκων] Nec Græci nec Latini Interpretes hunc locum ceperunt. δίκαια non sunt justa, quod omnes existimant, sed ἀληθῆ vera ut ex ἀντιθέσει patet. Verum autem pro justo, & justum pro vero in utraque lingua frequens esse in tanta litterarum luce multis docere putidum est Priscianus lib. XVIII. *Justum pro vero & verum pro justo frequenter tam nos quàm Attici ponimus.* Inferiùs 768. ἀλήθεια pro justitia:

Εὖτ' ἂν ἀληθείην λαοὶ κρίνοντες ἄγωσιν.

Cùm in rebus agendis populus est *occupatus. in jure dicendo.* κρίνειν ἀλήθειαν est, res agere, jus dicere. Hinc & in sacris μαμμωνᾶς τῆς ἀδικίας, & μαμμωνᾶς ἄδικος, sunt opes non veræ, fluxæ nimirum & hæ caducæ, quæ opponuntur μαμμωνᾷ ἀληθινῷ, opibus veris, divinis scilicet. Sanè ἀδικία in sacris litteris nonnumquam est mendacium. Joann. VII, 18 1 Cor. XIII, 6. Sic & apud Latinos *veritas* pro justitia. Cic. XIII. ad Fam. 57. *Ut suum negotium habeat cum populo Sardiano, pro causa veritate, & pro sua dignitate conficiat.* Pro Cælio: *Equidem vos ducam à testibus, neque hujus veritatem judicii, quæ mutari nullo modo potest, in voluntate testium collocari sinam.* Alia quamvis multa notarunt viri docti, præcipuè Joan. Frid. Gronovius ad Senecam & Tacitum. Et in lingua Hebræa, Syra, & Arabica

una

una eadémque voce justitiam & veritatem denotari præclarè docuit vir insignis Ludovicus de Dieu.

v. 283. Ἐν δὲ δίκην βλάψας] Βλάπτειν δίκην est hîc justitiam impedire, falsum scilicet testimonium perhibendo; impedire ne judices possint secundùm illum dare, à quo jus & fas stat. Sic βλάπτειν apud Homer. Ὀδυσσ. N.

Αὐτὸς ἰὼν διὰ νηὸς ὑπὸ ζυγά, μή τιν' ἑταίρων
Βλάπτοι ἐλαυνόντων, ὁπότε σπερχοίατ' ἐρετμοῖς.
Ipse ivit per navem sub transtris ne aliquem sociorum
Impediret propellentium navem, quia properabant, remis.

Utrobique Latini Interpretes malè: *læderent*. Apud Poëtam hunc, alibi quoque hujus significationis τοῦ βλάπτειν occurrunt exempla.

v. 288. Ὀλίγη μὲν ὁδὸς] Plato II. de Rep. & Xenophon II. Ἀπομνημ. legunt λείη, optimè.

v. 291. Εἰς ἄκρον ἵκηται] Hunc locum miror inquinatum etiam nunc in omnibus circumferri editionibus, quum pridem sit emaculatus ab Heinsio, Scaligero, Meursio, qui ἵκηαι legendum esse præceperunt, ut omnes veteres Interpretes qui explicant ἔλθῃ. Sed jam olim Erasmus in adagiorum farragine rectam lectionem proposuerat, & in versione secutus erat. Lucianus in νεκυομαντείᾳ versus Hesiodi vocat πάνδημα ἔπη celebres & omnibus notos. Hunc locum pulcrè imitatur Silius Italicus, ubi Virtus sic alloquitur Scipionem dubium animi, virtutine se dederet, an voluptati.

Ardua saxoso perducit semita clivo,
Aspera principio, nec enim mihi fallere mos est,
Prosequitur labor ad nitendum intrare volenti.

Vide quoque Catalecta Virgilii de littera Pythagoræ.

v. 293. Οὗτος αὐτῷ πάντα νοήσῃ] Hæc inepta lectio omnes fœdavit editos libros. Antiquam tamen & veram nobis servavit Aristoteles I. Ethic. ad Nicom. cap. 4. Clemens Alexandrinus III. Pædagog. cap. 8. Aristides in λόγῳ πρὸς Πλάτωνα ῥητορικῆς, Plutarchus aliique, qui & hîc pro αὐτῷ legunt αὐτὸς, & v. 296. ὃς δέ κε μήτ' αὐτὸς νοέῃ. Et Zeno in sua imitatione:

Κεῖνος μὲν πανάριστος ὃς εὖ εἰπόντι πίθηται,
Ἐσθλὸς δ' αὖ κἀκεῖνος ὃς αὐτὸς πάντα νοήσῃ.

Sic enim isti versus leguntur, apud Diogenem Laërtium. Hos tantos auctores qui non sequitur, næ ille miser iratis Musis natus est. Et licèt absque his esset, ipsa tamen Græcæ linguæ indoles facilè non oscitantem lectorem depravationis, quæ nostras editiones contaminat, admoneret.

v. 293. Φρασσάμενος τά κ' ἔπειτα] Non agnoscitur hic versus ab omnibus illis antiquissimis Scriptoribus, quos hoc loco usos esse diximus, nisi ab Aristotele. In vetustis tamen codicibus fertur desiderari. Sanè nec Eustratius qui reliquos exponit, hujus meminit, ut & alii

alii prisci Aristotelis Interpretes. Nec Latinis fuit cognitus, qui hunc locum in sua transtulerunt scripta. Liv. 32. *Sæpè ego audivi militet eum primum esse virum, qui ipse consulat quid in rem sit: secundum eum qui benè monenti obediat: qui nec ipse consulere nec alteri parere sciat esse extremi ingenii.* Cic. in Cluentiana: *Sapientissimum esse dicunt eum, cui quod opus sit veniat in mentem: proximè accedere illum, qui alterius benè inventis obtemperet.* Hesiodi tamen Græci Interpretes in suis libris illum invenerunt, ut ipsorum declarant explicationes. Hinc verò apparet non heri aut nudius tertius, sed ante multa sæcula hunc versum esse Hesiodo subjectum. Supposititium enim esse & Poëtâ indignum ego quidem nullus dubito.

CAPUT VII.

Hesiodi insignis locus explicatus contra omnium Interpretum sententiam. Ἐν θυμῷ βάλλεσθαι. Ἀκούειν. Μέτρια ἔργα. Hesiodo & Theocrito lux. Μετρίως λέγειν. Μέτριος. Commodus. Epitaphium Hesiodi, quod Pindaro tribuitur, emaculatur. Μέτρα σοφίης. Hesiodus sæpè expositus, aliquoties emendatus & ab Interpretum inscitia vindicatus. Ὀπάζειν, καταπάζειν. Tzetzes emendatus. Καὶ. Εὐνὴ. Ἀλιταίνειν. Γήραος οὐδός.

v. 295. MΗτ' ἄλλου ἀκούων ἐν θυμῷ βάλληται] Ex versione Latina & Interpretibus Græcis hujus loci sensum nemo eruat. Quid enim est? *Neque alium audiens id in animum admittit.* Notissimus Hellenismus omnes fugit. Ἀκούων ἐν θυμῷ βάλληται, est ἀκούειν ἐν θυμῷ βάλληται. *neque alii parere in animum inducat.* Ἐν θυμῷ βάλλεσθαι est in animum inducere, ut βεβλημένος εἰς νοῦν apud Chrysostomum qui in animum induxit, & ut faceret consilium cepit, ut eleganter notavit vir magnus Gu. Budæus, quem tamen miror in eodem loco hunc Hesiodi versum exponere: *nec cùm ab alio audiverit animadvertit & in memoria versat.* Sed ἀκούειν hîc esse parere, obsequi, dicto audientem esse, ut sæpè, & ex sensu verborum & interpretatione Livii, qui *alii parere sciat* exposuit, facilè erat animadvertere. In eumdem impegerunt lapidem Interpretes inferiùs v. 709.

——— Εἰ δέ κεν ἄρχῃ
Ἤ τι ἔπος εἰπὼν ἀποθύμιον, ἠὲ καὶ ἔρξας.

Si autem ceperis aut verbum aliquod dicere ingratum, aut facere. vulgò vertunt: *si ceperis locutus, faciens.*

v. 300.

v. 300. Εὐστέφανος Δημήτηρ] Græci magiſtri neſcio quas comminiſcuntur ineptias cur Ceres εὐστέφανος dicatur, quas excutere non eſt operæ. An hoc ulli Poëtæ Interpreti poteſt obſcurum eſſe, Cereri dedicari coronas ſpiceas, & illis ſemper ornatam eam Divam conſpici? Nummus aureus.

Vide & argenteum apud Fulv. Urſinum in familia Caſſia. Ovid.

Feſta piæ Cereris celebrabant annua matres,
Illa, quibus nivea velata corpora veſte
Primitias frugum dant ſpicea ſerta ſuarum.

Idem in Amor.

Flava Ceres tenues ſpicis redimita capillos.

Tibullus:

Flava Ceres tibi ſit noſtro de rure corona
Spicea, quæ templi pendeat ante fores.

Horat. carm. ſæculari:

Fertilis frugum pecoriſque tellus
Spicea donet Cererem corona.

v. 304. Ἴκελος ὀργὴν] Malui, *ſimilis cupiditate*, quàm cum Interpretibus *ſtudio*. Tzetzes ὁρμῇ exponit. Heſych. Ὀργὴ, βουλὴ, ἐπιθυμία. Κόθουρος eſt vocula μονήρης, de cujus expoſitione varia vide Proclum. Heſych. Κόθουροι, ἀργοὶ, ἄκεντρος. Eadem Phavorinus, & addit: κόθουρος καὶ ὁ κλέπτης καὶ ὁ κρύπτων.

v. 306. Σοὶ δ' ἔργα φίλ' ἔστω μέτρια κοσμεῖν] Verte: *Tibi verò curæ ſit opera decentia curare.* ἔργα μέτρια ſunt, ut benè Scholiaſtes Voſſianus, ἔργα πρέποντα, ſive, ut Tzetzes, μὴ ἀπρεπῆ. Monet fratrem ne otii ac ignaviæ blanditiis malis rebus & operibus animum applicet, & cupiditate auferatur alieni laboris fructus intercipiendi, ut fuci illi qui miſerorum ſudore & laboribus paſcuntur, ſed potiùs in talibus occupetur operibus quæ ſe viróſque bonos decent. Hæc ſunt μέτρια ἔργα quæ opponit ἔργοις ἀεργῶν. Μέτριος eſſe μέγας, ἔξοχος in animum equidem ego inducere non poſſum, quum potiùs veteribus Criticis ſit μικρός. Heſych. μέτρια, μικρά. μετριοπαθὴς μικρὰ πάσχων. Apud Platonem verò μετρίως λέγειν eſt convenienter loqui, commodè dicere & pro rei dignitate, quæ maximè ad rem faciunt,

ut apud Thucydidem lib. 2. Χαλεπὸν γὰρ τὸ μετρίως εἰπεῖν, ἐν ᾧ μόλις καὶ ἡ δόκησις τῆς ἀληθείας βεβαιοῦται. Ibi optimè Scholiastes vetus. μετρίως, συμμέτρως, ἀξίως. In Theocriti epigrammate: μέτριος ἦν ἐν πᾶσιν, non est, excelluit in omnibus, sed, moderatus fuit in omnibus, modum in omnibus rebus tenuit, fuit ubique modestus. Hi enim dicuntur μέτριοι. Hesych. μέτριοι, ἐπιεικεῖς. Apud Demosthenem μέτριοι & ἐπιεικεῖς conjunguntur. Quod hominum genus, quia singulari morum facilitate est & humanitate, μέτριοι τὰ ἤθη Aristoteli IV. Ethic. dicuntur, homines commodi, faciles, homines commodis moribus. Cic. pro Muræna: *Nemo Catone proavo tuo commodior, comior, moderatior fuit, ad omnem rationem humanitatis.* Id. de amicitia: *Atque hoc quidem videre licet, eos qui antea commodis fuerunt moribus, imperio, potestate, prosperis rebus immutari.* Epitaphium verò Hesiodi, quod Pindaro tribuitur, fœdissimè deformatum est. Vulgò sic legitur:

Χαῖρε δὶς ἡβήσας, καὶ δὶς τάφου ἀντιβολήσας,
Ἡσίοδ' ἀνθρώποις μέτρον ἔχων σοφίης.

Cælius vertit:

Salve cui pubes, tumulúsque bis obtigit unus,
Tu sapis Hesiode, quantum homini sapere est.

Sic quidvis ex quovis potest verti. Quid est ἀνθρώποις μέτρον ἔχων σοφίης? Qui ἐλλειπτικῶς ἀνθρώποις pro ἐν ἀνθρώποις positum contendent, illi silices possunt concoquere. Nihil hac lectione absurdius. Veram, elegantem, dignam auctore illius epigrammatis, quicumque sit, accipe ex MSto Vossiano:

Ἡσίοδ' ἀνθρώποις μέτρα χέων σοφίης.
Hesiode hominibus tradens sapientiam, sive *præcepta sapientiæ*.

Totidem litteris in illo Codice scriptum legimus, nisi quod corruptè Ἡσίοδε pro Ἡσίοδ'. μέτρα σοφίης est loquendi genus Poëtis familiare pro σοφίη, ut suprà μέτρον ἥβης, pro ἥβη. v. 131. vide ibi notas.

v. 314. Δαίμονι δ' οἷος ἔησθα] Interpretes Græci mirè hîc argutantur. Omnes δαίμονα capiunt pro τύχῃ, hoc, ut videtur, sensu, cujuscumque sortis & conditionis fueris. Δαίμονες hîc esse quod Æschylo κρείττονες, non assequor. Est, ut verum fatear, mira locutio, quam ita judico exponendam esse: τοιοῦτος ἔησθα σὺ οἷος δαίμων. hoc est, ἴσος εἶς θεῷ similis Deo es. ut apud Xenophontem: χαρίζεσθαι οἵῳ σοὶ ἀνδρί, pro χαρίζομαι τοιούτῳ ἀνδρὶ οἷος σύ. Et apud eumdem: ἡμεῖς δὲ ἔγνωμεν τοῖς οἵοις περ ἡμῖν, καὶ ὑμῖν χαλεπὴν πολιτείαν εἶναι δημοκρατίαν. pro τοῖς τοιούτοις οἷοι ἡμεῖς καὶ ὑμεῖς, ut hæc duo loca Stephanus rectè exponit. Sensus Poëtæ est, si labore tibi victum comparaveris, beatus eris. Terent. *Deus sum si ita est.*

v. 318. Ἡ δ' ὀνίνησι] MS. I. ἡδ', II. ἥτ'. lege: Αἰδὼς ἥδ' ἄνδρας μέγα σίνεται, ἥδ' ὀνίνησι. *Pudor alius vehementer obest, alius verò prodest.* Versu sequente in utroque MS. πρὸς ἀνολβίην, & πρὸς ὄλβῳ.

nisi

nisi quod in secundo vitiosè ὄλβον. Ο'λβον etiam Palatinus codex habet, utrumque Tzetzes & Stobæus.

v. 321. Χερσὶ] Latini hoc unitatis numero malunt exprimere *Manu agere*. Florus: *Matrimonia manu capta*. nihil notius. v. 326. A'νέρι τῷ tritissima Poëtis Græcis enallage pro ἀνέρος τ. utrumque Latinos Interpretes fugit. pudet hæc annotare.

v. 324. Αἰδῶ δέ τ' ἀναιδείη κατοπάζει] MS. I. Voss. αἰδὼς δ' ἐν ἀναιδείη κατοπάζει. alii libri αἰδὼς δέ γ' ἀναιδείη κατοπάζει, quod probat vir doctus & exponit: *pudor impudentiam sequatur, id est, posthabeatur*. sed ego vulgatam lectionem retineo, quæ sic exponenda: *Pudorem verò cum impudentia vicerit*. Ο'πάζειν & κατοπάζειν est sequi jubere, ut victores solent victos, aut domini jubere solent servos sequi. Apud Hom. ὀπάονας, teste Eustath est δοῦς ἑπομ. Hesych. ὀπαζόμεναι, θεραπεύουσαι. ὀπαδὸς, ἀκόλουθος, δοῦλος.

v. 326. Ρ'εῖα τέ μιν μαυροῦσι θεοὶ] MS. II. Ρ'εῖα δέ μιν ἀμαυροῦσι. Proclus etiam videtur ἀμαυροῦσι legisse.

v. 328. Κακὸν ἔρξει] MS. II. ἔρξει cum editione Isingrina & pluribus aliis antiquioribus. sed rectius ἔρξει legitur. à ῥέζω est ῥέξω, & κατὰ μετάθεσιν ἔρξω, ut benè veteres magistri. Tzetzes hîc fœdè corruptus est. Ι'σον, inquit, τῷ ἱκέτην δρᾷ, ὃς τις εἰς ἱκετεύοντα καὶ εἰς φίλον, ἢ εἰς ἀλλοδαπὸν [ὡς ἔξει] καὶ ποιήσει βλαβερόν τι. Heinsius legit pro ὡς ἔξει, λέξει καὶ ποιήσει. Scaliger uncis includit. Uterque malè. Scribendum: ἀλλοδαπὸν ἔρξει, καὶ ποιήσει βλαβερόν τι. Exponit quid sit ἔρξει. καὶ est ἤγουν, *hoc est*, exponendi vim habet. ut paullò post: τοῦ καὶ τινὸς. τοῦ, *hoc est*, τινὸς. Aristoph. Pluto: Κακῶς ἔπραττεν καὶ πένης ἦν. *Malè egit, hoc est, pauper erat.* sic καὶ millies apud priscos Græcorum Scriptorum Interpretes. Emendationem nostram video firmari MSto Vossiano.

v. 329. Κρυπταδίης εὐνῆς] Est, *furtivi concubitûs*. ineptè Interpretes: *secreti lecti*. Εὐνὴ enim est συνουσία. Hom. Iliad. Ω.

Τέκνον ἐμὸν, τέο μέχρις ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων
Σὴν ἔδεαι κραδίην, μεμνημένος οὐδέ τι σίτου
Οὔτ' εὐνῆς.

Mi fili, quamdiu lamentans & dolens tuum cor comedis neque cibi neque Veneris recordans. Ubi Interpretes æquè imperitè εὐνὴν cubile verterunt, ut hoc loco. Hos tamen potuisset hujus erroris admonuisse Eustathius, si ipsum consuluissent. Qui asseverat εὐνὴν esse μίξιν præfatus propterea nonnullos hos versus ἀθετεῖν, quia οἱ ἀθληταὶ τοῦ ἀθλεῖν πάντα καιρὸν οὐκ ἐπλησίαζον τῇ γυναικί. sed & quæ statim sequuntur εὐνὴν Homero esse συνουσίαν ostendunt: ἀγαθὸν δὲ γυναικί περ ἐν φιλότητι μίσγεσθαι. *Bonum verò est cum muliere consuescere.* Phavorinus: Εὐνὴν οὐ μόνον τὴν κοίτην δηλοῖ ἀλλὰ καὶ τὴν συνουσίαν, ὡς ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς γυναικείου παρὰ τῷ Ι'πποκράτει. Hinc & εὐνᾶσθαι est μίσγεσθαι γυναικί. Iliad. β. θεὰ βροτῷ εὐνηθεῖσα. Ο'δυσ. ε. παρ' ἀνδράσιν εὐνάζεσθαι est cum viris consuescere. Paulo in litteris ad Romanos exaratis κοίτη eadem

ratione est συνουσία, cùm cap. XIII. vetat ἀφεψιωπῶ ἐν κρήναις καὶ ἀκαλ-γείαις.

v. 330. Ἀλιτραίνητω] Reposui ex MS. II. & vetere Palatino, ἀλιταίνητω. vide Etymologicum Magnum. v. 331. γήραος οὐδὸς est ipsa senectus. Nec aliter Latinè debet exprimi. Tales periphrases innumeræ apud priscos Græcos Poëtas occurrunt, ut de multis jam nos ipsi & alii viri docti monuerunt. Pleræque abhorrent ab usu & consuetudine Latinæ linguæ, in quam illas verbum de verbo exprimendo transferre imperitia est.

CAPUT VIII.

Θύος, θύειν. Vetustissima sacrificia gramen, & alia quæ tellus producit, non animalia. Κλῆρος ager. Χρῆμ' ἰσχύριον. Χῶρος. Χωρίτης. Tzetzes & Proclus correcti. Μετρεῖσθαι. Καί. Hesiodus ter emendatus. Ἄρχεσθαι πίθου. βλαβερόν. Obnoxius. Θυμὸς ἐν φρεσί. Multæ Interpretum hallucinationes.

v. 338. Σπονδῇσι θύεσσί τε ἱλάσκεσθαι] MS. II. editio Stephani, Isingrini, aliæque meliores: θύεσσι. Itaque ut versus constet, legendum σπονδῇς θύεσσι. Proclus etiam sic legisse videtur: Καὶ ἁγνῶς, καὶ καθαρῶς, καὶ θύεσσι καὶ σπονδαῖς ἱλασκομένους. Latini verò Interpretes pessimè vertunt: *Libaminibus atque hostiis placa.* Atqui de hostiis jam dixerat præcedente versu: ἐπὶ δ' ἀγλαὰ μηρία καίειν. *nitida femora adole.* Sic interpretare. ἀγλαὰ sunt nitentia adipe, qua cooperiebantur ut docet in Theog. Stultè igitur hic rursus hostias inculcet. Θύος Græcis est θυμίαμα, odoramentum, odores, qui Diis adolentur, quod propriè vocant θύειν, hoc est, odoramenta accendere, quibus solis olim faciebant. Synes. hymno VII. de Magis:

> Ἄγε δῶρα κομίζετε,
> Σμύρνης σπαγίσμασι,
> Χρυσοῦ τ' ἀναθήμασι,
> Λιβάνου τε θύη καλά.

Eia munera ferte Myrrhæ libamina, Aurique donaria, Thurisque odores suaves. Θύειν enim est θυμιᾶν suffire, ut tradit Porphyr. II. de abstinentia animalium. Posteà ad alia quoque quæ Diis offerebantur munera translatum, & tandem ad victimarum mactationem. Porphyr. II. de abstinentia animalium. Δένδρα μὲν γὰρ δὴ πρὸ ζώων ἀνέδωκεν ἡ γῆ. τῶν δένδρων καὶ πολὺ πρόσθεν τὴν ἐπέτειον βλαστανομένην πόαν, ἧς δρεπόμενοι φύλλα καὶ

καὶ ῥίζας καὶ τοὺς ὅλους τῆς φύσεως αὐτῶν βλαστοὺς, κατακαίοντες ταύτῃ τοὺς φαινομένους οὐρανίους θεοὺς τῇ θυσίᾳ δεξιούμενοι, καὶ διὰ τοῦ πυρὸς ἀπαθανατίζοντες αὐτοῖς τὰς τιμάς. τούτοις γὰρ καὶ τὸ πῦρ ἀθάνατον φυλάττομεν ἐν τοῖς ἱεροῖς, ὃν μάλιστα αὐτοῖς ὁμοιότατον. ἐκ δὲ τῆς θυμιάσεως τῆς ἀπὸ γῆς, θυμιατήριά τε ἐκάλουν. καὶ τὸ θύειν, καὶ θυσίας, ἃ δὴ ἡμεῖς ὡς τὴν ὕστερον πλημμέλειαν ἐκφαίνοντα οὐκ ὀρθῶς ἐξακούομεν τὴν διὰ τῶν ζώων δοκοῦσαν θεραπείαν καλοῦντες θυσίαν. *Terra prius arbores quàm animalia protulit: ante arbores verò gramen quotannis nascens, cujus folia & radices, totáque illius naturæ germina colligentes flammis adolebant: hoc sacrificio Deos visos cœlestes excipientes, & per ignem honores illis reddentes immortales. His etenim ignem perpetuum, cùm sit iis simillimus, in templis asservamus. At ex eorum quæ terra nascuntur suffimentis in sacris adhibitis, acerram* θυμιατήριον *appellarunt, & sacra facere* θύειν, *& sacrificia* θυσίας, *quæ omnia nos non rectè interpretamur, quasi erroris illius qui posteà irrepsit, essent indicia, ideóque eum, qui ex animalium mactatione videtur esse, cultum* θυσίαν *vocamus.* Idem inferiùs eodem libro: Ἐπεὶ καὶ Ἀπόλλων παραινῶν θύειν κατὰ τὰ πάτρια, τυτέστιν κατὰ τὸ ἔθος τῶν πατέρων· ἄπαν ἄγειν ἔοικεν εἰς τὸ παλαιὸν ἔθος. Τὸ δὲ παλαιὸν διὰ ποπάνων καὶ τῶν καρπῶν ἦν, ὡς ἀπεδείξαμεν. Ὅθεν καὶ θυσίαι καὶ θυηλαὶ, καὶ θυμέλαι ἐκαλοῦντο, καὶ αὐτὸ τὸ θύειν τοῦ θυμιᾶν εἴχετο, καὶ τοῦ νῦν παρ' ἡμῖν λεγομένου ἐπιθύειν. ὃ γὰρ ἡμεῖς νῦν θύειν λέγομεν ἔρδειν ἔλεγον. Ἔρδειν Ἀπόλλωνι τεληέσσας ἑκατόμβας ταύρων ἠδ' αἰγῶν. *Quia etiam Apollo cùm præcipit sacra facere secundùm patrios, id est, patribus receptos ritus, ad antiquum morem nos reducere videtur. Vetus autem sacrificandi mos erat per placentas & fructus, uti demonstravimus. Unde sacrificia* θυσίαι, *&* θυηλαὶ, *&* θυμέλαι *dicebantur, & ipse actus sacrificandi* τὸ θύειν, *idem valuit, quod suffire vel adolere, quod nunc vocatur* ἐπιθύειν. *Quod enim nos* θύειν *dicimus, illi* ἔρδειν *dicebant.* Θύειν igitur est suffire. hinc θύος est odoramentum, unde Latinum thus, ut à πῦον pus, ut ostendit vir maximus ad Solinum. Quia præcipuè in sacrificiis postea thure sunt usi. Inde nobis etiam thus *wyroock* dicitur, quasi sacer fumus, sicut in Germania festi dies quibus natalis Christi celebratur, *wynacht*, hoc est, sacra nox ab illa nocte, quam præcipuè colunt, quia in illa Christus natus esse creditur. Galenus θύη optimè exponit θυμιάματα, ἀρώματα. Proclus & Moschopulus hoc loco ψαιστά. Eustathius πέμματα. Postea enim ad omnia quæ Diis offerebantur translatum, ut & θύειν. Sed hîc in propria notione capiendum.

V. 341. Ὄφρ' ἄλλων ὠνῇ κλῆρον] Interpretes: *ut aliorum emas sortem.* Malè. Vertendum: *ut aliorum emas agrum.* Κλῆρος est fundus, ager, possessio, quia agri sunt præcipua facultatum & bonorum, quæ possident homines, pars. Κλῆρος omnia bona significat. Hesych. κλῆρος, οὐσία. Propriè tamen bona quæ hereditate venerunt, ut Latinis sors. Liv. *Puer in nullam sortem bonorum natus*, est qui non habet patrem in cujus patrimonium successionem speret. Consortes ὁμόκληροι, ejusdem hereditatis participes, coheredes. Olim enim sorte

hereditas

hereditas dividebatur. Postea omnia bona quæ possidemus quacumque ratione parta, & κατ' ἐξοχὴν agri, possessiones dicuntur κλῆροι. Theocritus Ἡρακλίσκῳ

Ὁππόκα κλᾶρον ἅπαντα καὶ οἰνόπεδον μέγα Τυδεὺς Ναῖε.

Quum omnem agrum & viniferum latum solum Tydeus Teneret.

Herodot. Melpom. φθείρων τῶν Συρίων τοὺς κλήρους. *Syrorum agros vastans.* Hinc & κληροῦχος apud eumdem est colonus, cui data pars agri colenda & possidenda.

v. 342. Τὸν φιλέοντ' ἐπὶ δαῖτα καλεῖν] Aliud non tantùm præcipit Christus apud Lucam XIV, 12. sed & ipse Plato in Phædro· εἰ χρὴ τοῖς δεομένοις μάλιστα χαρίζεσθαι, προσήκει καὶ τῶν ἄλλων μὴ τοὺς βελτίστους ἀλλὰ τοὺς ἀπορωτάτους εὖ ποιεῖν· μεγίστων γὰρ ἀπαλλαγέντες κακῶν, πλείστην χάριν αὐτοῖς εἴσονται. Καὶ μὲν δὴ καὶ ἐν ταῖς ἰδίαις δαπάναις οὐ τοὺς φίλους ἄξιον παρακαλεῖν, ἀλλὰ τοὺς προσαιτοῦντας καὶ τοὺς δεομένους πλησμονῆς. Ἐκεῖνοι γὰρ καὶ ἀγαπήσουσι, καὶ ἀκολουθήσουσι, καὶ ἐπὶ τὰς θύρας ἥξουσι, καὶ μάλιστα ἡσθήσονται, καὶ οὐκ ἐλαχίστην χάριν εἴσονται, καὶ πολλὰ ἀγαθὰ αὐτοῖς εὔξονται. *Si egenis gratificandum est maximè, convenit omnino non meliores juvare homines, sed pauperrimos. Maximis enim liberati malis gratias ingentes habebunt. Privatis quoque & propriis sumtibus non vocandi amici erunt, sed esurientes & supplices. Hi enim beneficium maximi facient, te sectabuntur, ad fores opperientur, applaudent, gratias agent, vota pro te fundent.*

v. 344. Εἰ γάρ τοι καὶ χρῆμ' ἐγχώριον ἄλλο γένηται.] *Si enim tibi negotium aliud rusticum inciderit.* Sic hic versus exponendus. Vulgò ineptè: *Si res aliqua fortuita eveniat.* Χρῆμα ἐγχώριον, est res, quæ ad agrestes, & ruricolas pertinet, opus & negotium rusticum. χῶρος enim & χῶρος est vicus, pagus, ager. Hesych. χῶρος, ἀγρός. χωρίτης est rusticus. Idem: χωρίτης, ἀγρώτης, ἄγροικος, χωροβατεῖν in agro spatiari. Chorobates apud Vitruv. instrumentum quo agros metabantur, Latinis gruma, quamvis & aquis librandis inserviret. χωρίον villa, prædiolum. Sanè in Sacris quoque litteris χώρα est ager. Luc. XXI, 21. οἱ ἐν ταῖς χώραις μὴ εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν. *qui in agris sunt non ingrediantur in eam*, sc. Urbem. pro quo Matth. XXIV, 18. ὁ ἐν ἀγρῷ. Sic olim χωρεπίσκοποι, erant, rurestres Episcopi, qui in vicis & pagis rem sacram faciebant. Proclus legit olim ἐγκώμιον, uti ex ejus explicatione apparet, quamvis vulgò legatur ἐγχώριον. ἐγκώμιον verò idem est quod ἐγχώριον, nempe quod in eadem κώμῃ geritur. Posses quidem etiam exponere ἐγχώριον οἰκεῖον, ut sit negotium in tuis ædibus incidens, domesticum. Suid. ἐγχώριον οἰκεῖον. Sed altera præstat interpretatio. Rustica enim hæc præcepta sunt, quæ χωρίταις dantur.

v. 346. Πῆμα κακὸς γείτων] Ad quod confirmandum Proclus & Tzetzes afferunt Αἰτωλοὺς καὶ Ἀκαρνᾶνας, Καρχηδονίους καὶ Βυζαντίους, qui

propter

propter vicinitatem mutuis cladibus & damnis perierint. Sed quid audio? Num Carthaginienses & Byzantini tantis locorum intervallis disjuncti sunt vicini? legendum Χαλκηδονίους. Chalcedon enim contra Byzantium sita. Mox Tzetzes: δίκαιον τοῦτο Πλάτωνος. Θεμιστοκλέα γάρ φησιν ὁ Πλάτων ... τὸ αἰσχρὸν λέγειν, ὅτι ἀγαθὸν ἔχει γείτονα. Non hoc Platonis dictum est sed Catonis; legendum igitur Κάτωνα. Sic etiam Vossianus codex. Sed hæc præstat differre ad Interpretes, ex quibus infinitas pænè mendas eluimus.

v. 348. Οὐδ' ἂν βοῦς] Hoc versu probat Heraclides in fragmentis de rebuspublicis, ubi agit de republica Cumæorum legem illorum, qua sanxerant, ut si quis aliquid amitteret, furto à viciniis damnum resarciretur: ἔθος δὲ αὐτοῖς εἰς τὰ κλοπιμαῖα συμβάλλεσθαι τοὺς γείτονας, διὸ καὶ ὀλίγα ἀπόλλυσθαι πάντας τῶν ὁμοίως ἐτήρουν. καὶ Ἡσίοδος ἐντεῦθεν δοκεῖ λέγειν οὐκ ἂν βοῦς ἀπόλοιτ' εἰ μὴ γείτων κακὸς εἴη. *Moris erat apud eos, ut vicini omnes conferrent ad resarciendum quæ furto ablata fuerunt. Quapropter pauca furto amittebantur, quod universi pariter sua aliorúmque diligenter custodirent. Atque hinc videtur petitum, quod apud Hesiodum est: Bos non facilè peribit, nisi vicinum malum habueris.* Eadem lex fertur esse apud Japonenses in ultimo Oriente.

v. 349. Εὖ μὲν μετρεῖσθαι] Glossæ MS. Vossii: καλῶς δανείζεσθαι. Hesych. μετρεῖ, δανείζει. μετρεῖσθαι, δανείζεσθαι. Μετρεῖσθαι est sub usura mutuum petere sive mensura, sive pondere, sive numero constet. Cic. I. de Off. *utendum accipere* vertit: *Quia si ea quæ utenda acceperis, majore mensura, modo possis, jubet reddere Hesiodus, quidnam beneficio provocati facere debemus?* Malè ergo Interpretes: *Recta mensura mutuum accipe;* quasi de iis solis rebus loquatur Poëta, quæ mensura consistunt, ut multis docuit Salmasius libro de Usuris. Inferiùs v. 396.

Ὡς καὶ νῦν ἐπ' ἔμ' ἦλθες, ἐγὼ δέ τοι οὐκ ἐπιδώσω
Οὐδ' ἐπιμετρήσω.
Sicut & nunc ad me venisti, ego verò tibi non ampliùs donabo,
Nec ampliùs mutuum dabo.

Glossæ Vossianæ MS. ἐπιμετρήσω, δανείσω. Proclus. οὐ χρήσω. benè. Notant enim veteres Grammatici χρῆσαι ἐπὶ φίλων dici, δανεῖσαι ἐπ' ἀλλοτρίων. Suidas: Δανεῖσαι ἐπὶ τοῦ τυχόντος. Antiquissimis certè Scriptoribus δανείζειν, non est fœnori locare, sed mutuum dare fine usuris.

v. 353. Τὸν φιλέοντα φιλεῖν] An hoc est quod Interpretes volunt, *juvantem te juva?* Quanto rectiùs Græci magistri *invisentem invise?* Qui eo, inquit, ingenio sunt, ut mutuis amicitiæ & consuetudinis commerciis delectentur, cum iis cole amicitiam. Idem sensus versûs sequentis: qui libenter sua cum aliis communicant, iis tu libenter impertire, si quibus opus habuerint. v. 351. MS. I. ἴσον ἄγειν.

v. 357. Καὶ μέγα δοίη] Revocavi pristinam lectionem ex MS. II.

& Proclo, qui legunt καὶ μέγα δῶρ. Καὶ, quod Interpolatores fugit, est κἂν, κἄνπερ, καὶ εἰ, ut statim: καὶ τὸ σμικρὸν ἐόν. etsi sit exiguum Aristoph. Plut. Ἐὰν δὲ σύζυγον λάβω τινὰ καὶ σύννομον, τὸν ἰσχυρὸν τοῦτον θεὸν ἐγὼ ποιήσω τήμερον. *Si socium cepero aliquem etsi imbecillum, potentem tamen hodie faciam.* Pro quo Scriptores orationis solutæ malunt dicere καί τοι, καί τοιγε. V. 358. αὐτὸς est ἐθέλων libens, uti in aliis locis accipi viri eruditissimi docuerunt.

v. 361. Ἐπὶ σμικρὸν καταθεῖο] MS. σμικρῷ. quod verum est. Tzetzes versu ab hoc secundo: ὃς δ᾽ ἐπ᾽ ἐόντι φέρει. v. 382. ἔργον τ᾽ ἐπ᾽ ἔργῳ ἐργάζεσθαι. Subscribunt Moschopulus & Tzetzes, & veteres Scriptores plurimi qui hunc locum laudant.

v. 364. Ἀνέρα κήδει.] Est *hominem sollicitum habet*, non *lædit*. Hom. κῆδε δὲ θυμόν. *Animum sollicitat.* Sequente versu, βλαβερὸν est damno, periculis & variis casibus obnoxium. perperam Interpp. *noxium.* Sic etiam Latinis *obnoxius* simpliciter, est opportunus injuriæ. Flor. III, 20. *Et ipsi* (servi) *per fortunam in omnia obnoxii.* Lib. IV, 4. *Cùm intra decem & octo annos, tenerum & obnoxium & opportunum injuria juvenem videret.* Phædrus: *servitus obnoxia, quia, quæ volebat, non audebat dicere.* Senec. ep. 61. corpus humanum vocat *obnoxium domicilium animi.*

v. 368. Ἀρχομένου δὲ πίθου καὶ λήγοντος κορέσασθαι] Stultè Latini Interpretes: *Incipiente verò dolio & desinente saturato te.* Quid incipere & desinere dolium Latinis auribus sonet ego non exputo. Verte: *Quum relinitur dolium, & ferè est epotum, saturare.* Ἄρχεσθαι πίθου est ἀνοίγειν πίθον, Theocrito ἀλειφαροῦν, Terentio *relinere dolium.* Longè ineptiùs inferiùs ἐν ἡμέραις v. 51. ἀρίστην ἄρξασθαι πίθου vertunt: *optimam implendis doliis*, quum sit, *optimam aperiendis doliis.* Vers. sequ. δειλὴ uterque MS. ut benè restituit Heinsius. Ceterùm de sententia hujus versûs, & cur vinum in medio dolio sit optimum disputat Plutarch. Sympos. III, 7. & Macrobius VII. Saturn. c. 12. quos vide, & ride Alexionem apud Plutarchum, qui irridet hunc versum Hesiodi, quod in medio sit vinum optimum. Atqui hoc ipsum quoque dicit Hesiodus, ideóque tum parciùs illo utendum esse, ut diutiùs optimo fruamur. Vetus est vini medium, olei summum, mellis imum optimum esse.

v. 370. Μισθὸς δ᾽ ἀνδρὶ] Hic cum sequentibus duobus versibus in MSto primo non comparet, & expunctos olim fuisse à nonnullis Proclus testatur, à Plutarcho tamen vindicantur & probantur. Vide Proclum. Sed ipse Plutarchus in Theseo tribuit hunc versum Pittheo, Aristotelémque laudat. Cujuscumque sit sententia, est optima: si cum amico tibi res quædam sit, fac ut primò cum illo paciscaris de mercede, quam sibi deberi putat, ut omnes querelæ præcidantur.

v. 376. Μουνογενὴς δὲ πάϊς σώζοι] MS. I. εἴη, cum glossa ὑπάρχοι. Pulcrè D. Heinsius observavit hos versus esse transpositos, & elegan-

ter

ter illos exponit, quem vide. Sine MSS. auctoritate nihil tamen sustinui mutare.

v. 381. Ἐν φρεσὶν ἧσιν] MS. I. σῆσιν. II. σῇσι. leg. φρέσι σῇσιν. θυμὸν ἐν φρεσὶν, ut apud Plautum: *Mens animi.* & Catullum: *Nec potis est dulces Musarum exponere fœtus Mens animi.*

CAPUT IX.

Distinctio vulgaris librorum Hesiodi deleta. Hesiodus bis emendatus. Veteres nudi faciebant opus. Ἔργα διαπεκμαίρεσθαι. Proclus emendatus. Οἱ περὶ Τιμόθεον. Χρήματα. Χρησήεια. Nicolai Damasceni locus vindicatus. Æliani Interpretes ter reprehensi. Τητᾶν, πτᾶν. Quærere. Ἔργον. Opus. Ὀξὺς ἠέλιος. Sol acutus. Sol acris. Sirius acris. Claudianus emendatus. Χιὼν ὀξεῖα. Ζεὺς pro cœlo. Lapsus crebri Interpretum indicati.

BIβλίον β] Expunxi hanc distinctionem quam & codices manu exarati, & veteres Scriptores cum Interpretibus ignorarunt. In primo Vossiano hîc omnia perpetuâ & continuâ serie sine ullo distinctionis vestigio perscripta sunt: sicuti & in Procli commentario manu exarato, quem mihi utendum dedit Marquardus Gudius noster. In secundo nonnihil quidem spatii inter versum 383. & sequentem intercedit, ut possit capere indicem hunc, qui vulgò præponitur. Sed nec hic nec alii, si qui sunt, libri nobis tanti sunt, ut istam distinctionem χθὲς καὶ πρώην natam ferendam existimemus ingratiis totius antiquitatis, quæ nullam hujus operis divisionem in duos libros agnoscit. Clarissimè id liquet etiam ex Servii procemio in Virgilii Georgica. *Hesiodus fuit de Ascra civitate; qui scripsit ad fratrem Persen, librum, quem appellavit* ἔργα καὶ ἡμέρας, *id est, opera & dies. Hic autem liber continet, quemadmodum agri, & quibus temporibus sint colendi.*

v. 383. Πληϊάδων Ἀτλαγενέων] Latinis dicuntur Vergiliæ, quarum ortum & occasum in primis observabant Veteres, ita ut æstatis atque hyemis initia, & messium atque arationum tempus ab illis numerabant. Vide Eratosthenis καταστερισμοὺς, quos primus ad Aratum edidit summè Reverendus Præsul Oxoniensis Joannes Fell, mihi, dum fata sinerent, amicissimus cap. 23. De illarum verò ortu & occasu quam variæ fuerint Veterum sententiæ, vide Petavii disputationem in variar. Dissertat. Lib. II. Cap. 9. quæ Uranologio adjecit.

v. 389.

v. 389. Ἐγγύθι ναιετάουσ'] MS. I. & II. ναιετάωσ' nisi quod in secundo addatur σιν. Et sic versu abhinc tertio uterque pro ναίουσι, ναίωσι. Est hæc Dorum dialectus. Vide suprà ad v. 224. In hoc ultimo versu, liber secundus inserit δὲ: Ναίωσι· γυμνὸν δὲ σπείρειν· γυμνὸν δὲ βοωτεῖν.

v. 392. Γυμνὸν δ' ἀμᾶσθ'] MS. I. Vossianus, & Codex Palatinus: ἀμάειν. Sic etiam in carmine, quod dicitur certamen Homeri & Hesiodi. Nec aliter Proclus legit: Ἀμάειν, συναθροίζειν, ἢ θερίζειν. Illud enim ἀμᾶσθαι quod in edito Procli Commentario præcedit τὸ ἀμάειν à sciolo ex Hesiodi vulgatis editionibus insertum esse puer admodùm vidi. Et rectè me vidisse codex posteà manu exaratus Marquardi Gudii ostendit: qui illud ἀμᾶσθ' non agnoscit. In quo & paullò ante legitur, γυμνὸν δ' ἀμάειν] ὥς ἂν ὥρια. Non ut vulgò ἀμᾶσθ', quod ab imperitis in Hesiodo primum suppositum qui secundam ab ultima in ἀμάειν non productè poni sibi persuaserant. Cur verò nudis arandum, serendum & metendum esse præcipiat Hesiodus, sicut & eum secutus Virgilius Georg. I. *Nudus ara, sere nudus*, docet Servius: *Nudus ara, id est, adeo sereno cælo, ut vestimentis non egeas. Nam dicit nudum esse debere, quasi aliter non oporteat aut possit: sed sub tanta serenitate dicit hæc agenda, ut & amictus possit contemni.* Quam explicationem Servius debet Proclo, cujus priorem expositionem vide: binas enim hujus loci affert. Sed prior verior est. Veteres tamen nudos plerumque fecisse opus ostendit Plutarchus in vita Catonis Majoris. Πυθόμενος δὲ τὴν αὐτεργίαν καὶ δίαιταν αὐτοῦ παρὰ τῶν οἰκετῶν, καὶ θαυμάσας ἐξηγουμένων ὅτι πρωῒ μὲν εἰς ἀγορὰν βαδίζει καὶ παρίσταται τοῖς δεομένοις, ἐπανελθὼν δ' εἰς τὸ χωρίον, ἂν μὲν ᾖ χειμὼν, ἐξωμίδα λαβὼν, θέρους δὲ γυμνὸς ἐργασάμενος μετὰ τῶν οἰκετῶν, ἐσθίει τὸν αὐτὸν ἄρτον ὁμοῦ καθήμενος, καὶ πίνει τὸν αὐτὸν οἶνον. *Cujus cùm labores & rationes vivendi accepisset* (Valerius Flaccus) *à servis, miraretúrque cùm narrarent illi manè eum forum adire, & presto esse ejus opera utentibus: regressum ad villam tempore brumali vestitum exomide, æstate operari cum servis nudum, eadem mensa, eodémque vesci pane, atque idem vinum bibere.* Et Aurelius Victor in Quinctio Cincinnato: *Quinctius Dictator dictus, ad quem missi legati nudum eum arantem trans Tiberim offenderunt, qui insignibus sumtis Consulem obsidio liberavit.* Et apud Poëtam: *nudi messores.* Non tamen hæc sic capienda sunt, ac si essent sine omni vestitu. Tunica tantùm erant induti, sine toga, si Romani, aut pallio, si essent Græci. Sic & Saul dicitur nudus cecidisse coram Samuële, 1. Sam. XIX, 24. hoc est, in interula seu vestitu interiore per totam noctem extra se raptum fuisse. Sic Petrus dicitur nudus abjecisse se in mare, hoc est, deposita veste superiore. Vide ibi Grotium, & in primis Amplissimi Cuperi Observat. 1. cap. 7. De veste autem interiore intelligendum esse Hesiodum ostendit etiam in Scuto v. 286.

ai

——— οἱ δ᾽ ἀροτῆρες
Ἤρεικον χθόνα δῖαν ἐπιςολάδην δὲ χιτῶνας ἐςάλατ᾽.
——— *agricolæ autem*
Proscindebant terram bonam, ornatique tunicas succinxerant.

Ergò non nudi arabant.

v. 397. Θεοὶ διετεκμήραντο] Per Deos Græci hîc intelligunt alii stellas, alii elementa, qui non sunt audiendi. Dii, inquit Hesiodus, labores hominibus imposuerunt.

Ἔφυ μὲν οὐδεὶς, ὅςις οὐ πονεῖ βροτῶν.

Nemo enim est mortalium qui non laborat. ut Sophocles ait. Hoc autem à Diis, qui, secundùm Epicharmum, τῶν πόνων πωλοῦσιν ἡμῖν πάντα τἀγαθὰ, labore omnia bona nobis vendunt. Quod hauserunt ex Mose ut infinita alia, apud quem ad Adamum ipse Deus: Ἐν ἱδρῶτι τοῦ προσώπου σου φάγῃ τὸν ἄρτον σου. Ἔργα διατεκμήρασθαι, est labores imponere. Διατεκμαίρειν, τεκμαίρειν non solùm est σημειοῦσθαι, sed & κατασκευάζειν. Etymologici Magni auctor: τεκμαίρω σημαίνει τὸ κατασκευάζω, καὶ τὸ σημειοῦμαι. Superiùs v. 228.

——— αὐτοῖς
Ἀργαλέον πόλεμον τεκμαίρεται εὐρύοπα Ζεύς.
——— *Ipsis*
Molestum bellum immittit omnia videns Jupiter.

Rectè Glossæ MS. hoc loco διετεκμήραντο, ἀπεπτίξαντο.

v. 402. Χρήματα μὲν οὐ πρήξεις] Terent. Adelph. *Numquam rem facies, abi, nescis inescare homines.*

v. 405. Οἶκον μὲν πρώτιςα γυναῖκά τε] Non hîc ab Hesiodo intelligi uxorem, ut vulgus cum Interpretibus Latinis accipit, sed ancillam, quæ domum custodiat, versus sequens arguit, qui hanc γυναῖκα κτητὴν οὐ γαμετὴν emptam non nuptam appellat, quod olim monuerunt ad hunc locum veteres magistri. Aristoteles quidem in Oeconomicis & Politicis γυναῖκα sumsit pro uxore, non verò κτητὴν, ut viri docti affirmant. Nec judicandum est Philosophorum principem Hesiodi mentem non habuisse exploratam: sed potiùs eum hunc versum suo voluisse accommodare instituto, ut sæpè solent Philosophi. Nam Mureto, homini quotquot à renatis litteris fuerunt, disertissimo & elegantissimo, qui auctoritate Aristotelis permotus sequentem versum tamquam suppositirium jubet expungi, non est ut suffragemur, si vera sunt quæ Timotheus apud Proclum de Aristotele commemorat, illum nimirum adductum hac Hesiodi sententia post obitum uxoris cum Herpylide ancilla consuevisse & ex illa sustulisse filium. Quamvis & hîc Aristoteles maluerit suo obsequi ingenio & auctoritate Hesiodi suam tueri vivendi rationem, quam Poëtæ monita sequi. Nam Poëta nec de pellice, nec de uxore loquitur, sed de famula pretio comparata. Vide Proclum, apud quem pro οἱ περὶ Τίμαιον legend. οἱ περὶ Τιμόθεον. de quo Diog. Laërt. in vita Aristot. οἱ περὶ Τιμόθεον verò non sunt Timothei discipuli, sed ipse Timotheus

theus Athenienfis, qui vitas Philofophorum à Laërtio toties laudatas memoriæ prodidit. οἱ περὶ τὸν Τιμόθεον, elegantiffimo idiotifmo eft ipfe Timotheus. ut apud Polyb. οἱ περὶ Ἄννωνα καὶ τὸν Βάρκαν eft Anno & Barcas. οἱ ἀμφὶ τὸν Κρίτωνα καὶ Σιμμίαν apud Ælian. Crito & Simmias. & mille talia.

407. Χρήματα δ' ἐν οἴκῳ πάντ' ἄρμενα ποιήσασθαι] Homeri, & Hefiodi tempeftate χρήματα notabant omnes facultates, omnia quæ in bonis habebant, non nummos aut pecuniam, cujus ufus tum adhuc erat Græcis ignotus. Hoc loco autem fingulari notione fignificat οἰκητήρια σκεύη, inftrumentum domefticum, fuppellectilem, utenfilia. nimirum ἀπὸ τῆς χρήσεως. Propter eamdem caufam ab Alcæo in Pafiphaë χρηστήρια σκεύη dicuntur. Quamvis Plato Comicus in Hellade illa tantùm vafa, quibus utebantur πρὸς θεωρίαν καὶ θυσίαν, dixerit χρηστήρια, rectè tamen etiam omnia τὰ κατ' οἰκίαν χρήσιμα appellari χρηστήρια docuit Pollux X. cap. 1. Sanè in hac notione legitur apud Nicolaum Damafcenum in fragmento hiftoriæ univerfalis, quod Stobæus nobis fervavit; Ἀρίτωνι τῶν ἐμψύχων οὐδὲν ἀποκτείνουσι. τὰ δὲ κεράμεα τῶν χρηστηρίων ἐν χρυσοῖς ἐλύτροις φυλάττουσι. *Aritoni nullum animal mactant. Vafa figulina ad quotidianos ufus parata in aureis involucris cuftodiunt.* Sic rectiffimè hunc locum vertit vir incomparabilis, quem honoris caufa nomino, Henricus Valefius. Benè fe omnia habent. χρηστήρια funt vafa domeftica, utenfilia, five fint pretiofa, five vilia, & nullius rei. Strabo lib. XV. p. 722. Πολλὰ δὲ κατέκλυσε καὶ τῶν σωμάτων καὶ τῶν χρηστηρίων ἐπιπεσὼν χειμάρρους νύκτωρ, καὶ τῆς βασιλικῆς δὲ κατασκευῆς ἐξηλείφθη. *Multa autem corpora & utenfilia noctu ingruens torrens haufit, & magna pars regiæ fupellectilis ablata.* Eadem autem ratione ut χρηστήρια fic & χρήματα omnem notant fupellectilem, κατ' ἐξοχὴν tamen de vafis & facra templorum fuppellectile frequenter accipiuntur. Ælian. Ποικιλ. ἱστορ. lib. 1. cap. 20. Διονύσιος ἐξ ἁπάντων τῶν ἐν Συρακούσαις ἱερῶν ἐσύλησε τὰ χρήματα. Ubi Gefnerus vertit: *Dionyfius ex omnibus Syracufarum templis & delubris per facrilegium pecuniam abftulit.* Paulò pòft: Τὰ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Λευκοθέας ἅπαντα ἐσύλησε χρήματα. Ubi rurfus Interpres: *Univerfas Apollinis & Leucotheæ pecunias nefario fcelere abripuit.* Peffimè cum utroque loco fignificentur vafa facra diis illis confecrata, quæ abftulit Dionyfius, ficut inter illa commemoratur ibi menfa facra Apollini dedicata. Lapfus quoque eft idem vir doctiffimus, in Interpretatione hujus vocabuli in lib. VI, cap. 9 Ἀριστοτέλης κατεδαπανήσας τὰ ἐκ τοῦ πατρὸς χρήματα ὥρμησεν ἐπὶ στρατείαν. *Ariftoteles abliguritis omnibus pecuniis, quæ ex hereditate parentis ad ipfum venerant, in militiam profectus eft.* Vertendum erat, *confumtis omnibus facultatibus.* Quamvis non ignorem pecuniam apud Latinos etiam pro toto patrimonio capi, fed Interpretem de nummis folùm cogitaffe, cùm ita verteret, fatis conftat. Sic & χρήματα quafvis facultates notant apud Marc. X, 23.

v. 408. Ὁ δ' ἀρνῆται σὺ δὲ τητᾷ] MS. I. Voff. ὁ δ' ἀρνεῖται, σὺ δὲ τητᾷ.

τῷ. quod glossæ MS. explicant: στέρησις τοῦ γεωργικοῦ ἐργαλείου. Videntur sanè veteres dixisse πῆμα & πῆξαι. Hesych. πτωσθαι, στέρεσθαι. Apud eumdem tamen legitur etiam πῆτα, λεῖψις, ἔνδεια, στέρησις. Τητωμένη, στερημένη. Τητώμενον, στερισκόμενον. Auctor Etymologici magni: τητᾷ Ἡσίοδος. σημαίνει δὲ τὸ ζητεῖς. ἐκ τοῦ τάω τοῦ σημαίνοντος τὸ ζητῶ γίνεται κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν τετάω, τητῶ, καὶ κατ᾽ ἔκτασιν τητῶ, & quæ sequuntur. Platoni III. de leg. φρενῶν τητώμενοι, sunt mente capti. Sophocles Philoctete: πλέω πρὸς οἴκους τῶν ἐμῶν τητώμενος. *Navigo ad meam patriam meis rebus privatus.* Sicut autem τητῶ propriè est quæro, deinde careo, destituor, sic & Latinis quæri est abesse, desiderari. Senec. ep. 91. *Lugdunum quod ostendebatur in Gallia quæritur.* Petron. de Eunuchis: *quærit se natura nec invenit*, hoc est, desiderat suum opus, quæ marem condidit, nec tamen invenit marem esse, quem fecerat. Stat. Theb. II. *Jam trepidi se se quærunt numerántque.* Cic. act. II. in Verr. cap. 10. *Nego esse quicquam à testibus dictum, quod aut vestrum cuipiam esset obscurum, aut cujusquam oratoris eloquentiam quæreret.* hoc est, ad quod explicandum desideretur vir disertus. Dicere quod quærat eloquentiam est infantem esse, indisertum. Nam quæ quæruntur non adsunt. Hinc & Plauto *in quæstione esse, quæstioni esse*, est abesse, non præsto esse, in Pseud. Cistellaria, & Casina. Hinc & illæ venustæ locutiones *Siciliam in Sicilia*, apud Cic. *in epulis epulas* apud Ovid. *Samnium in Samnio* apud Flor. *pontum in ponto quærere* apud Manilium, de quibus Cl. Gronovius in observationibus.

v. 409. Μινύθῃ δέ τοι ἔργον] Hoc est, ne cùm tempus effluxerit, non possis opus, quod tum faciendum erat, facere. Ἔργον κατ᾽ ἐξοχὴν hic est opus: labor rusticus, qui impenditur agro colendo, ut & versu sequente & ipso indice libri hujus ac infinitis aliis locis. Florus I, 9. *Medium erat fortè tempus sementis, cùm patricium virum innixum aratro suo lictor in ipso opere deprehenderet.* Apud Terent. Cic. *opus facere*, de opere rustico. Hæc trita sunt.

v. 411. MS. uterque ἄτῃσι.

v. 414. Ἦμος, δὴ λήγει μένος ὀξέος ἠελίοιο] Ὀξὺς ἥλιος non est celer ut Græci volunt magistri, sed θερμὸς, fervens, ardens, acer. Pindar. Olympionic. 7.

——— ἔχει τέ μιν ὀ-
ξειᾶν ὁ γενέθλιος ἀκτίνων Πατὴρ
Πῦρ πνεόντων ἀρχὸς ἵππων.

Habétque ipsam (Rhodum) fervidorum genitivus radiorum pater, ignem spirantium dux equorum. Aratus de Sirio:

——— ἡ δέ οἱ ἄκρη
Ἀστέρι βέβληται δεινὴ γένυς, ὅς ῥα μάλιστα
Ὀξέα σειριάει, καί μιν καλέουσ᾽ ἄνθρωποι
Σείριον.

Vertit Avienus:

Æstuat in mente, multus rubor imbuit ora.

Stridit

Stridit anhelanti face pestifer aëra motu,
Torret & immodicis terras coquit ignibus astri.

Horum imitatione Horatius solem ferventissimum dixit *acutum*. Lib. I. ep. 10.

Est ubi plus tepeant hyemes? ubi gratior aura
Leniat & rabiem canis & momenta leonis,
Cùm semel accepit solem furibundus acutum?

Lib. I. Sat. 6. vocat *solem acrem*.

Ast ubi me fessum sol acrior ire lavatum
Admonuit.

Lucret. VI.

Hunc homines fontem nimis admirantur & acri
Sole putant subter terras fervescere raptim.

Florus II. 6. *Observato loci genio, quod & sol ibi acerrimus, & plurimus pulvis.* Restituenda est hæc vox Claudiano. In epigramm. de crystallo, cui aqua inerat:

Quem neque constrinxit hyems, nec Sirius acris.

sic enim hic versus legendus. Vulgò circumfertur: *Quem neque constrinxit hyems, nec Sirius axis*, sine sensu. In nonnullis codicibus est *ardens*, quos sequitur Nicolaus Heinsius, vir suavissimi ingenii & summæ eruditionis, qui in carminibus novis pangendis, & veteribus castigandis, ac suo decori restituendis nulli, qui in hoc studiorum genere elaborant, est secundus. Mihi tamen *ardens* videtur glossa & explicatio τοῦ *acris*, quod vitio descriptorum transiit posteà in *axis*, quod non frustrà tot codices retinent. Sicut verò hic ὀξὺς ἥλιος, sic contrà apud Pindarum χιὼν ὀξεῖα, nix acuta, ut apud Horatium *frigus acutum* est vehemens, & *acris hyems*, sæva. Apud Sophoclem Ajace Flagellifero, v. 258. ὀξὺς νότος, *Auster vehemens*. Omnia enim quæ penetrant & vehementer lædunt Latinis dicuntur *acuta*, *acria*, Græcis ὀξέα.

v. 415. Καύματος ἰδαλίμου] Est ἱδρῶτα κινοῦντος, ut meliùs omnes Græci, quàm Latini, qui stultè: *caloris humidi*. Hesych. ἰδάλιμον καῦμα τὸ ἱδρωτοποιόν.

v. 415. Μετοπωρινὸν ὀμβρήσαντος Ζηνὸς ἐρισθενέος] MS. I. ὀμβρήσαντος. Græci Magistri nescio quid de Jove cœli & pluviarum domino hîc nugantur, cùm Jupiter hîc sit, ut sexcenties Poëtis, cœlum, aër. Inferiùs 488.

Τῆμος Ζεὺς ὕοι τρίτῳ ἤματι, μηδ' ἀπολήγοι.
Tunc Jupiter pluat triduo, neque desinat.

v. 564. Εὖτ' ἂν δ' ἑξήκοντα μετὰ τροπὰς ἠελίοιο
Χειμέρι' ἐκτελέσῃ Ζεὺς ἤματα.
Cùm autem sexaginta post conversionem solis
Hibernos perfecerit Jupiter dies.

Theocritus: Χ' ὡ Ζεὺς ἄλλοκα μὲν πέλει αἴθριος, ἄλλοκα δ' ὕει.
Jupiter alibi est serenus, alibi pluit.

Horat.

Horat. *Nivésque deducunt Jovem.* Sed hæc quis ignorat?

v. 416. *Μετὰ δ' τρέπεται βρότεος χρώς*] Perverterunt sensum hujus loci Interpretes, cùm vertunt *μετατρέπεται*, *mutatur*. Vertendum: *movetur*. Faciliùs, inquit, movetur corpus autumno, quia vires suas jam recepit, quas nimii solis ardores attriverant, ut pares nunc possint esse laboribus ferendis, & materiæ cædendæ.

CAPUT X.

Σείριος pro sole & quovis sydere. Hesiodi aliquot loca illustrata. Ἀθλωαίης δμωός. Ἐργάνη. Θέωξ ἄροτρα. Αὐτόγυον ἄροτρον. Buris. Γύης. Πηκτὸν ἄροτρον. Ἔλυμα. Ἱστοβοεύς. Interpretum crassi aliquot errores. Pollux emendatus & mox Hesiodus. Ἕλικες βόες. Ἄρατος. Ζεὺς Χθόνιος. Pluto & Proserpina Dii agricolarum. Pluto divitiarum dator. Hesiodo rursùs medela.

v. 417. **Δ**Η' γὰρ τότε Σείριος ἀστὴρ] Sirius hic non est caniculæ sydus, sed sol, ut non solùm antiqui Interpretes Hesiodi; sed & Suidas interpretatur: Σείρ, σειρὸς ὁ ἥλιος, οἱ δὲ καὶ σείριος. Noster inferiùs vers. 587.

Ἐπεὶ κεφαλὴν καὶ γούνατα Σείριος ἄζει.

Quoniam caput & genua sol affligit.

In Theogonia, v. 152.

Ὀστέα δέ σφι ῥινοῖο περὶ σαπέντος

Σειρίου ἀζαλέοιο κελαινῇ πύθεται αἴῃ.

Ossa autem ipsis pelle circum putrefacta sole sub torrido in nigra putrescunt terra. Archilochus:

Πολλοὺς μὲν αὐτῶν Σείριος καταυανεῖ

ὀξὺς ἐλλάμπων. *Multos illorum sol siccabat acutum splendens.* Sic hunc locum capiendum esse docet Hesych. Σειρίου κυνὸς δήλου. Σοφοκλῆς τῶν ἀστρῶν κυνός. ὁ δὲ Ἀρχίλοχος τὸν ἥλιον, Ἴβυκος δὲ πάντα τὰ ἄστρα. Idem. Σείριος ὁ ἥλιος, καὶ ὁ τοῦ κυνὸς ἀστήρ. Lycophron in Alexandra de corpore Ajacis in littus è mari ejecto: Ἐκβεβρασμένον νέκυν ἀκτῖς Σειρίου καταυανεῖ. *Cadaver expulsum siccabit solis radius*, quod & observavit Vir eximius & singularis eruditionis Hadrianus Junius in animadversionibus. Quin & Virgilium sic interpretantur οἱ τυχόντες.

Jam rapidus torrens sitientes Sirius Indos Ardebat cœlo.

Non solem autem, sed etiam omnia sydera dici Σειρίους ex Ibyco modo docuit Hesychius. Inde & Latinorum *sydus* à σεῖρος esse ingeniosè nuper ostendit χαρίεντος Tanaquillus Faber ad Dionysium Longinum.

v. 419.

v. 419. Πλεῖον δέ τι νυκτὸς ἐπαυρεῖ] MS. I. ἐπαυλεῖ. corruptè. De hujus loci interpretatione ambigitur. Alii enim ἐπαυρεῖν νυκτὸς πλεῖον exponunt πλεῖον ἀπολαμβάνειν καὶ ἀπολαύειν τῆς νυκτὸς, plus noctè frui, diutiùs quiescere, qui respiciunt illam pervagatam Poëtarum opinionem, solem noctu strigare & quiescere. Hos sequuntur Latini. Alii πλεῖον πονεῖν καὶ φέρειν ὑποκάτω τῆς γῆς majores capere labores sub terra in opposito mundi latere quod dum peragrat, quod verum esse ex oppositione liquidò apparet: brevi tempore, inquit, super nostra conspicitur terra interdiu, noctu verò majorem capit laborem. Vide quæ suprà notavi ad vers. 240.

v. 422. Μεμνημένος ὥρια ἔργα] MS. I. ὥρια ἔργα. Vers. seq. MS. II. Ὅλμον μὲν τρίπεδον τάμνειν. Idem v. 425. ἀπὸ κεν σφῦραν κε τάμοιο.

v. 430. Ἀθηναίης δμωὸς] Quæ hæc est vesania Ἀθηναίην habere pro Attica Cerere, quod Latini fecerunt Interpretes? Quis umquam fando cognovit Ἀθηναίην dici Cererem? Estne qui ignoret Minervam esse præsidem artium & opificum, in primis verò fabricæ magistram, indéque dici Ἐργάνην, Cic. in Arateis:

Ut nemo cui sancta manu doctissima Pallas,
Sollertem ipsa dedit fabrica rationibus artem,
Tam tornare catè contortos possiet orbes.

Ejus simulacrum erat apud Thespienses, cui Plutus assistebat, quo significabatur opibus illam Deam cumulare suos cultores strenuos nimirum opifices. Vide Pausan. in Bœoticis & Aristid. hymnum in Minervam. Julianus Imperator in fragmento orationis, p. 531. edit. Petav. Ὁρᾶτε ὅσα ἐγγίνεται τῆς Ἐργάνης Ἀθηνᾶς δῶρα. *Videte quot opificis Minerva in nos derivata sint munera.* Ἀθηναίης δμωὸς est τέκτων, faber qui aratra faciebat. Sequente versu πελάσσας προσαρήρεται est προσαρήρῃ ut suprà vers. 1. ἐννέπετε κλείουσαι, pro κλείετε. In MS. I. Voss. est προσαρήσεται. v. 432. θέσθαι ἄροτρα non est disponere aratra, sed ποιεῖν, κατασκευάζειν, ut sexcenties apud Græcos Scriptores tam vinctæ quàm solutæ orationis τίθημι pro ποιῶ usurpatur. inferiùs v. 518. τροχαλὸν δὲ γέροντα τίθησι. *incurvum verò senem facit.* & v. 556. χρῶτα δὲ μυδαλέον θείη. *Corpus madidum faciat.* Equidem Latina hac Hesiodi versione nihil est insulsius, & imperitius, in qua vix ullus versus legitur sine gravi hallucinatione. Vide quàm ineptè mox duo illa aratrorum genera αὐτόγυον & πηκτὸν exponant v. 432.

Δοιὰ δὲ θέσθαι ἄροτρα πονησάμενος κατ' οἶκον
Αὐτόγυον καὶ πηκτόν. vertunt:
Bina verò disponito aratra domi laborans
Dentatum & compactum.

Quid est aratrum dentatum? An quod dentale habet? Nonne & πηκτὸν habet dentale? Hunc errorem facilè potuissent declinare, si Veterum consuluissent expositiones, quæ docent αὐτόγυον ἄροτρον esse quod habet burim suopte ingenio curvam, illámque non clavis affixam temoni

moni & dentali, sed quod totum ex uno ligno conficiebatur. de buri Virgil. I. Georg.

Continuò in sylvis magna vi flexa domatur
In burin, & curvi formam accipit ulmus aratri.

hoc est ulmus seu ulmi ramus inflexus natura sua à rustico continuò seu per aliquot annos semper magis magísque inflectitur, ut sic curvus adolescat in burim, ut naturaliter curvus & aptus sit ad burim. Buris verò sive *bura*, Græcis γύης, est propriè infima pars temonis. malè vulgò *dentale* exponitur à viris doctis, cùm dentale aptetur buræ; Hesych. Γύης τὸ κατώτατον μέρος τῆς ἱστοβοίας ἐν τῷ ἀρότρῳ. αὐτόγυον δὲ τὸ μὴ συνθετὸν, ἀλλ' ἐξ ἑνὸς ξύλου· *Γύης est infima pars temonis in aratro. Αὐτόγυον est non compositum, sed ex uno ligno.* Inde & Proclus ad h. l. λέγεται δὲ γύης ὅτι ἀεὶ παρὰ τὴν γῆν ἐστιν. Αὐτογύῳ opponitur ἄροτρον πηκτὸν, quod non ex uno ligno, sed variis est conflatum & compactum. Eratosthenes in Architectonico utrumque describit apud Scholiasten Apollonii Rhodii: Δύο ἀρότρων εἰσὶν εἴδη· τὸ μὲν πηκτὸν, τὸ δὲ αὐτόγυον· πηκτὸν μὲν τὸ ἐκ συμβολῆς ἔχον τὸ ἔλυμα. ἔστι δὲ ἔλυμα, ἐν ᾧ ὁ ὕνις ἐντίθεται. τὸ δὲ ξύλον τὸ ἀπὸ τοῦ ἐλύματος τεῖνον ἐπὶ τοὺς βόας, γύης καλεῖται. τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ γύου ἱστοβοεύς. τοῦ δὲ ζυγοῦ τὰ ἐπὶ τοὺς αὐχένας τῶν βοῶν ἐπιτιθέμενα οἱ μὲν ζεύγλας, οἱ δὲ μέσσαβα λέγουσι. Τοιοῦτον μὲν τὸ πηκτόν. αὐτόγυον δὲ ἐστιν ὅταν τὸ ἔλυμα οὐκ ἔστιν ἐκ συμβολῆς. *Sunt duo aratrorum genera: quorum alterum compactile, alterum non compositum. Compactile quidem habet dentale quod cum aliis committitur. Est autem dentale cui vomer includitur. Lignum verò quod à dentali extenditur ad boves vocatur buris, quod verò à bura temo. Illa verò pars jugi, quæ cervicibus boum imponitur alii vocant ζεύγλας, alii μέσσαβα. Tale quidem est compactile aratrum. Non compositum verò est, cujus dentale non committitur*; nimirum clavis & arte cum aliis aratri partibus, sed est unum lignum ex quo dentale, buris, temo. Inde apparet quam egregios Interpretes egerint in versibus paullò præcedentibus exponendis, qui de Græco Latinum fecerunt Hesiodum:

Εὖτ' ἂν Ἀθηναίης δμωὸς ἐν ἐλύματι πήξας
Γόμφοισιν πελάσσας προσαρήρεται ἱστοβοῆϊ.

Nempe cum Atticæ Cereris famulus temoni insigens Clavis adjunctum stivæ aptaverit. Quot ferè verba tot errata. De Atticæ Cereris famulo antè dictum. Num ἔλυμα est temo, ἱστοβοεὺς stiva? Perverterunt omnia. Stiva est postrema aratri pars, Græcis ἐχέτλη· ἱστοβοεὺς prima illa temonis nimirum pars, quæ inter boves protenditur. Ἔλυμα est dentale. Eratosthenes: Ἔλυμα ἐν ᾧ ὕνις ἐντίθεται. *Ἔλυμα est cui vomer inducitur.* Proclus: Ὕνις ἐστὶ τὸ σίδηρον αὐτὸ τὸ ἐν τοῖς ἀροτρεῦσι σχίζον τὴν γῆν· τοῦτο δὲ τῷ ἐλύματι προσήρμοσται ἄνωθεν ἐμβεβλημένον εἰς αὐτὸ τὸ κοῖλον ὄν. *Ὕνις est ferrum quo in arando terra scinditur. Hoc verò adaptatur ἐλύματι superiùs injectum ubi cavum est.* Ἔλυμα Latinis di-

citur dentale. Servius : *Dentale est lignum in quod vomer includitur.* Varroni dens dicitur, lib. IV. de Lat. lingua : *Rutrum ut ruitum à ruendo: aratrum quod eruit terram. Ejus ferrum vomer, quod vomit eo plus terram. dens quod eo mordetur terra.* Alii tamen in medio aratro ἔλυμα locant, & sic appellant commissuram, qua γύης & ἱστοβοεὺς conjungitur. Tzetzes: Ἔλυμα τὸ μέσον τοῦ ἀρότρου, ὅπου ὁ γόμφος βληθεὶς συνάπτει τὸν γύην καὶ τὸν ῥυμόν. *Ἔλυμα est medium aratri, ubi clavus impactus committit burim & temonem.* Proclus paullò antè : ἔλυμα μέρος τι τοῦ ἀρότρου ἐν τῷ μέσῳ ὄν, ἔνθα συμβάλλεται ὁ γύης τῷ ἱστοβοεῖ. ἔλυμα δὲ παρὰ τὸ ἐλύειν ὅ ἐστι καλύπτειν. *Ἔλυμα pars aratri in medio, ubi committitur buris cum temone.* Dicitur autem ἔλυμα ab ἐλύειν, quod est, *tegere.* Verùm hanc observationem non esse Procli, sequens annotatio ostendit quæ accuratè ἀρότρου κατασκευὴν docet, ejúsque partes enarrat. Inde tamen hausit Etymologici magni auctor qui iisdem verbis utitur. In hunc verò errorem hos omnes induxerunt malè intellecti Hesiodi versus, quos modò produximus : Εὖτ' ἂν Ἀθηναίης δμωὸς &c. Hos isti Grammatici ita ceperunt quasi ἐν ἐλύματι impingeretur & ἱστοβοεὺς & γύης, quæ partes per ἔλυμα conjungerentur. Sed falsi sunt. Hesiodus dicit: burim inventam impinge dentali, illíque buri adapta clavis temonem. Pollux lib. I, cap. 13. ᾧ ὁ ῥυμὸς συνήρμοσται ἔλυμα. τὸ δὲ ἀροῦν σιδήρεον ὕνις. ἧς τὸ ἄκρον νύμφη. ὁ δὲ ὁ ῥυμὸς ἥρμοσται ἐκ τῶνδε· τὸ μὲν ἐπικαμπὲς αὐτοῦ, ᾧ ὑποπήγνυται, τὸ ἔλυμα γεγομφωμένον, γύης. τὸ δὲ μετὰ τὸν γύην ἱστοβοεύς. *Cui temo adaptatur ἔλυμα, dentale. terram verò arans ferrum ὕνις, vomer. cujus suprema pars νύμφη. Temo verò aptatur ex his partibus. Pars ejus curva, cui subnectitur dentale clavis adfixum, γύης, hoc est buris vocatur. quod verò post burim, ἱστοβοεὺς,* hoc est temo. Sic autem legendus hic locus. Vulgò legitur : ᾧ ὁ ζυγὸς συνήρμοσται ἔλυμα. quod falsum. vide & Favorinum & præcipuè Proclum ad hunc locum. Sed de hac aratrorum antiquorum forma & confectione alibi pluribus egimus.

v. 436. Δρυὸς ἔλυμα, πρίνοιο γύην] MS. uterque : πρίνου τε γύην.

v. 450. Χειμῶνος ὥρην Δεικνύει ὀμβρηροῦ]. Emenda ex Palatino & Vossiano codice I. aliísque ὀμβρηροῦ, imbriferi, pluvialis.

v. 452. Ἕλικας βόας] Hesych. ἕλικας, ἑλικοκέρατας, ἐπικαμπῆ τὰ κέρατα ἔχοντας. Qui cornua habent introrsum reflexa. Quæ vera notio est hujus vocis. Latinis dicuntur camuri. Philargyrus ad Virgil. III. Georg. v. 55.

Et camuris hirtæ sub cornibus aures.

Camuri boum sunt qui conversa introrsum cornua habent : quibus contrarii patuli, qui cornua diversa habent : lævi quorum cornua terram spectant. His contrarii licini, qui sursum versum cornua habent. Eadem Servius habet nisi quod malè *lævi* apud hunc omissum. Patuli enim sunt qui cornua diversa habent, hoc est, extrorsum flexa, qui oppo-

opponuntur camuris, lævi verò liciniis. Festus: *Camara & camari boves à curvatione, & Græco καμπή.* Boves nimirum camuri à curvatione cornuum camurâ sic dicuntur.

v. 454. Ἀπήμβρασθαι] MS. I. ἀπαμείψασθαι. MS. II. ἀπαμύνασθαι. quasi ab ἀπαμείβομαι. Sed ἀπαμείψασθαι videtur quoque Proclus agnoscere: τὸ γὰρ αἰτῆσαι ἐζχερὲς ἐστι. ἀλλὰ τὸ ἀπαμείψασθαι καὶ μὴ δοῦναι ἀζχερέστερον. Sed vulgata præstat.

v. 458. Εὖτ' ἂν δὴ πρώτισ' ἄροτος] MS. uterque, & Proclus: εὖτ' ἂν δή. quos sequor. Ἄροτος hic est tempus arandi, non ipsa aratio, ut messis, sæpè messis tempus: πλήθουσα ἀγορά, tempus quo maxima est in foro hominum frequentia: prima fax, tempus quo vesperi faces accenduntur, & mille talia. Versu sequente MS. uterque δὴ τότ' ἐφορμηθῆναι.

v. 462. Εἴαρι πολεῖν] Uterque codex: πολεῖν. Glossæ prioris, πολεῖν, ἀναστρέφειν. Nonnulli legerunt ἔαρ πολεῖν. quæ pro varia lectione prioris libri margini erant adscripta. Nihil muta. Vide suprà ad vers. V. Hesiodum Ennius imitatur, qui eadem ratione dixit *polire agros* pro vertere. Hoc enim est à πολεῖν. inde & *interpolare*.

v. 465. Εὔχεσθαι Διὶ χθονίῳ] Interpp. Latini: *Supplica Jovi terrestri.* Quisnam ille terrestris Jupiter? Quæ Tzetzes de sua εἱμαρμένῃ inculcat hîc & aliis pluribus in locis, nugæ sunt. Χθόνιος Ζεὺς est Jupiter inferus. Χθόνια Græcis dicuntur quæ sub terra sunt, καταχθόνια. Χθόνιοι θεοὶ sunt Dii inferi. Hinc sæpè in Græcis inscriptionibus ΧΘΟΝΙΟΙϹ ΘΕΟΙϹ. quod in Latinis est *Diis manibus*. In aliis verò θεοῖς καταχθονίοις. Sic commemoratur in monumentis antiquis χθόνιος Ἑρμῆς, *Mercurius infernus*, qui animas corpore solutas ducit ad inferos. Sicut apud Homerum καταχθόνιος Ζεὺς est qui nostro χθόνιος. Æschylo in ἱκετ. v. 164. dicitur Ζεὺς κεκμηκότων. *Jupiter mortuorum.* Hesych. χθόνιος Ζεὺς ὁ ᾅδης. Ab aliis Græcis Poëtis dicitur & χθόνιος βασιλεύς. In Theog. 767. θεοῦ χθονίου. Et Proserpina dicitur χθονία, scilicet βασίλισσα, Regina infera. Euripidi Furiæ sunt χθόνιαι θεαί. Nec hoc ignoravit Proclus, sed cur Pluto ab agricolis sit invocandus nescivit. Id verò inde est quòd Plutonis ditioni & potestati subjecerint terram & omnia quæ sub terra sunt, illúmque crederent esse datorem illarum divitiarum quæ ex terra proveniunt. Onomacritus hymno in Plutonem, qui sub Orphei nomine circumfertur:

Πλουτοδοτῶν γενεὴν βροτέην καρποῖς ἐνιαυτῶν.
Divitias largiens humano generi fructibus annuis.

Cic. II. de Natura Deorum: *Terrena autem vis omnis atque natura Diti patri dedicata est: qui dives ut apud Græcos Πλούτων, quod recidant omnia in terras, & oriantur è terris.* Plutus in Timone Luciani ad Mercurium: Οὐδὲ ὁ Ζεὺς ἀλλ' ὁ Πλούτων ἀποστέλλει με παρ' αὐτούς, ἅτε πλουτοδότης καὶ μεγαλόδωρος καὶ αὐτὸς ὤν. δηλοῖ γοῦν καὶ τῷ ὀνόματι. *Non Jupiter,*

piter, sed Pluto me mittit ad eos, qui & ipse divitiarum dator est, & magnorum largitor, quod suo etiam nomine declarat. Nimirum sicut πλούτων apud Græcos à πλούτου δόσεως, sic propter eamdem rationem Latinis Dis dicitur, quod divitiarum dator sit. Refert huc quoque Arnobius raptum Proserpinæ ex veteribus Mythologis: *Ille qui raptam Dite à patre Proserpinam dicit, non, ut reris, in turpissimos appetitus viraginem dicit raptam; sed quia glebis occulimus semina, isse sub terram Deam, & cum orco significat fœdera genitalis conciliare facturæ.* Vide & Porphyrium apud Eusebium de Præparat. Evangelica lib. III. cap. 3. Hinc & Proserpina numinibus agricolarum accensebatur. Augustinus IV. de Civit. Dei, cap. 8. *Præfecerunt Proserpinam frumentis germinantibus.* Arnob. III. adversùs gentes: *Et quod sata in lucem proserpant cognominatam esse Proserpinam.*

v. 466. Ἱερὸν ἀκτήν] Delenda hîc distinctio. Nam εὔχεσθαι Διὶ χθονίῳ pertinet ad versum sequentem, ἀρχόμενος τὰ πρῶτ' ἀρότρου. Incipiens arationem supplica Plutoni, ut opus fortunet. Ἀρότρου. rectè MS. secundus. In primo ut & editionibus ἀρότου. perperam. Suprà v. 384.

Πληϊάδων Ἀτλαγενέων ἐπιτελλομενάων
Ἄρχεσθαι ἀμήτου· ἀρότοιο δὲ δυσομενάων.
Pleiadibus Atlante natis exorientibus
Incipe metere, arare verò occidentibus.

Ἐκτελέα βρίθειν verò in initio hujus versus est: *Ut matura grandescant.* Lustricum carmen apud Catonem: *Mars pater te precor, quasque uti tu fruges, frumenta, virgulta, vineta grandire beneque evenire sinis.* Accius Meleagro: *Fruges prohibet pergrandescere.* Hinc *grandia frumenta* apud Virgil. IV. Æn. v. 405.

——— pars grandia trudunt
Obnixa frumenta humeris.

& apud alium Poëtam *grandia farra.* Contra *vegrandia farra* apud Ovid. III. Fastor.

——— vegrandia farra coloni
Quæ malè creverunt, vescaque parva vocant.

v. 468. Ὄρπηκα βοῶν ἐπὶ νῶτον ἵκηαι] Legendum puto: ἵκῃς. *Temonem tergis boum immittas*, ferias temone terga.

CAPUT XI.

Hesiodus ter emendatur, semel Proclus. Μέσαβον, μέσσαβον. Pollux emaculatus. Εὐθημοσύνη, κακοθημοσύνη. Βίοτυ αἰρεύμενος. Εὐοχθέων. Ἠελίυ τροπαὶ bruma. Hesiodi locus non intellectus adhuc exponitur. Ἥμενον ἀμᾶν, Κάθεδος. Sedere. Desidere. Οὐχ ἕδος. Χαλκήϊος Θῶκος. Λέσχαι. Stationes. Atheniensium Garrulitas & nimium novarum rerum studium. Λεσχῶν multitudo Athenis. περιλέγειν κακά. Δεικνύειν. Ostendere. Μέμυκε γαῖα. Orpheus emendatus. Καλιαί.

v. 469. ΕΝδρυον ἑλκόντων μεσαβῶν] Lege ex utroque MS. μεσσάβων. Jam olim de lectione hujus loci incertos animi fuisse viros eruditos, qui in hoc Scriptore non negligenter sunt versati, Proclus ostendit, qui utramque lectionem affert & exponit. Vulgatam ut tueatur ibi vide. De hoc nostra sic disputat: Ἑλκόντων μεσσάβων] (sic lege ex MS. Gudii, vulgò malè μεσαβῶν) τὰ μέσαβα μεσσάβων, λέγονται δὲ αἱ τῆ ζυγῦ γλυφαί. Καὶ ὁ Καλλίμαχος· μέσσαβα βῦς ὑπέδυς. Ἑλκόντων τῶν βοῶν τὸ ἔνδρυον τῶν μεσσάβων, τῆς ζυγῆς ἐν ᾧ αἱ γλυφαί, ἔνθα οἱ αὐχένες τῶν βοῶν δέδενται. Sed melior hoc loco Tzetzes: Εὔχυ τῇ χθονίᾳ εἱμαρμένῃ ὅταν ἄρξῃ ἀροτριᾶν, κὴ οἱ λῶροι τῆ ζυγῦ ἕλκωσι τὸ ῥυμὸν δηλονότι τῶν βοῶν κινυμένων. *Precare terrestrem Providentiam cùm inceperis arare, & lora jugi traxerint temonem, bobus scilicet moventibus.* Est enim μέσαβον & μέσσαβον lorum quo boves alligantur temoni. Pollux I, 13: Ὁ πλατὺς ἱμὰς ὁ τῇ ζυγῷ παρακαθημμένος ἐχέβοιον, καὶ μέσαβα, κὴ μέσαβον (sic lege ex MS) καλεῖται· καταλαμβάνει δὲ αὐτὸν ὅταν περιλῶσιν εἰς τὸ τῆ ζυγῦ τρύπημα, κερκίδα ξυλίνην ἐμβαλόντες ἣ καλεῖται ἔμβολον ἢ ἔνδρυον. *Lorum latum jugo adnexum vocatur ἐχέβοιον, & μέσαβα, & μέσαβον, quo utuntur cùm in jugi foramen immittunt paxillum ligneum, quem ἔμβολον aut ἔνδρυον vocant.* Valdè appositè ad hunc locum. Sanè ἔνδρυον Proclus quoque δρύϊνον πασσαλίσκον quernum pixillum exponit, qui infigitur foramini jugorum ne lora, quæ temonem trahunt & boves illi alligant, excidant. Plerisque tamen est ipse ἱστοβοεύς, seu ῥυμός. Sed, puto, καταχρηστικῶς, ut posteà temo pro ipso aratro.

v. 472. Εὐθημοσύνη γὰρ ἀρίστη] Uterque codex εὐθημοσύνη, sicut & sequente versu κακοθημοσύνη, qui tamen non sunt sequendi. Nec Latini Interpretes, qui imperitissimè vertunt *industria*, & *ignavia*. Diu est quòd non solùm Proclus, sed viri etiam nostræ ætatis doctissimi

simi clamarint, εὐθημοσύνην esse concinnam rerum dispositionem, cùm omnia rectè & ordine geruntur & collocantur; κακοθημοσύνην verò ordinem confusum, cùm res malè digeruntur, nihil via & ratione agitur, nihil loco fit. εὐθήμονες, qui omnia benè & ordine disponunt. Æschylus Choëphoris:

Δμωαὶ γυναῖκες δωμάτων εὐθήμονες.
Ancillæ domum ordinantes.

Scholiastes antiquus: Τοῦτ' ἐστιν εὐτρεπιστικαὶ τοῦ πλούτου τοῦ κατὰ τὸν οἶκον. Vide viri sine dubitatione doctissimi P. Leopardi Emendat. lib. V. cap. 2. In eodem versu in MS. I. legitur αὐτήμαρ κακοθημοσύνην.

v. 476. Βιότοιο ἐρεόμενον] Si Moschopuli interpretatio accipienda legendum ἐρεύγμενον. Tradit enim Hesiodo positum esse pro ἐρευγόμενον. Idque esse abundantem, ab ἐρυγῇ quod significet copiam divitiarum, per translationem à stomacho petitam, qui non ructet nisi cibo sit repletus. Sed hæc perquam dura est translatio & inconcinna. MS. Vossianus legit βιότω αἱρεύμενον, *victu fruentem*. Quæ quin vera Hesiodi lectio sit nullus dubito. Est constructio Attica, ut ἔφαγε τῶν ἄρτων, qua lectionem vulgatam etiam tuetur Moschopulus. Videtur confirmare Proclus, qui ἐκ τούτων ἕξεις χορηγίας, sicut & Tzetzes, qui μεταλαμβάνοντα τοῦ βιότοιο καὶ τῆς ζωῆς exponit, quamvis apud hos etiam legatur ἐρεόμενον.

v. 477. Εὐοχέων] Repone ex Proclo, Moschopulo, Eustathio, & antiquioribus nonnullis editionibus, εὐοχθέων, benè instructus cibis. Vidit & D. Heinsius & Isaacus Casaubonus ad Athenæum.

v. 479. Εἰ δέ κεν ἠελίοιο τροπαῖς ἀρόσῃς] Per ἠελίοιο τροπὰς hîc intelligi χειμερινὰς liquidò constat. Vertendum ergo: *si brumis araveris.* Cic. II. de Nat. Deorum c. 7. *Solis accessus discessúsque solstitiis brumísque cognosci.* Veteres solstitium æstivum κατ' ἐξοχὴν solstitium dicunt: quod verò vulgò hibernum solstitium appellatur, melioris ætatis Scriptores appellant *brumam.*

v. 480. Ἥμενος ἀμήσεις] Ἥμενον ἀμᾶν non est, quod omnes Græci Latinique volunt, sedere in metendo propter culmorum raritatem & brevitatem. Non vidi Interpretem, qui hunc locum intellexerit. Ἥμενον ἀμᾶν est tempore messis, cùm alii occupantur & exercentur in demetendis & congerendis frugibus, otiosum esse, nihil habere quod agas, quia ager nullos tulit fructus ob serotinam arationem. Græcis enim & Latinis *sedere* est otiosum esse. Demost. Philipp. II. πολὺ γὰρ πλείους ἀφορμὰς εἰς τὸ τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὔνοιαν ἔχειν ὁρῶ ὑμῖν οὔσας ἢ 'κείνῳ· ἀλλ' οἶμαι καθήμεθα οὐδὲν ποιοῦντες. *Plures occasiones rei benè gerendæ se nobis offerunt quàm Philippo, quæ sunt significationes benevolentiæ Deorum ergà nos: sed sedemus, ut video, nihil molientes.* Non longè post: Τοὺς μὲν ἄλλους σεσώκατε πολλάκις πάντας, καὶ καθ' ἕνα αὐτῶν ἐν μέρει. τὰ δ' ὑμέτερα αὐτῶν ἀπολωλεκότες κάθησθε. *Alios plerumque universos ac singulos conservastis, nunc amissis vestris sedetis.* Bacchylides:

οὐδ' ἕδρας ἔργον οὐδ' ἀμβολᾶς. *Non est sedendi tempus & cunctandi.* pro quo Homerus οὐχ' ἕδος, *non est sedendi tempus.* Iliad. ω.

——— Ἠῶθεν γὰρ
Θήσονται περὶ ἄστυ μάχην ἑλίκωπες Ἀχαιοί
Ἀσχαλόωσι γὰρ οἵγε καθήμενοι, οὐδὲ δύνανται
Ἴσχειν ἐσσυμένους πολέμου βασιλῆες Ἀχαιῶν.

Mane autem committent pugnam circa urbem nigris oculis Græci. Hi enim indignantur sedentes, neque possunt continere cupidos pugnandi Græcorum reges. Cic. pro Rosc. *Cùm jam proscriptionis mentio nulla fieret, cùm etiam ii qui antea proscripti erant, sederent, nomen refertur in tabulas S. Roscii.* Id. in Pison. *An potest ulla esse excusatio non dicam malè sentienti, sed sedenti, dormienti in maximo reipublicæ metu consuli?* In Verr. *Quid sedes Verres? quid spectas?* Lib. XVI. epist. ad Fam. 3. *Iis enim ventis isthinc navigatur, qui si essent, nos Corcyræ non sederemus.* Sic & *desidere*, & *residere*: hinc *deses*, *reses*, *desidia*. Terent. *Frustrà ubi totum desedi diem.* Sueton. Jul. *A quo ad arcessendam classem in Bithyniam missus, desedit apud Nicomedem.*

v. 485. Εἰ δέ κεν ὀψ' ἀρόσῃς] MS. I. ἀρόσεις.

v. 490. Οὕτω καὶ ὀψαρότης πρωτηρότῃ ἰσοφαρίζοι] MS. I. πρωτηρότη ἰσοφαρίζοι. MS. II. ἰσοφαρίζει. Scribendum, ἰσοφαρίζοι quod & Guietus monuit.

v. 493. Πὰρ δ' ἴθι χάλκειον θῶκον] Interpretes: *Præteri autem æneam sedem.* sed vertendum: *officinam ærariam*, seu *ferrariam* quæ omnibus patebant, in quibus solebant pauperes confabulari, quin & dormire. Homerus Odyss. σ. vocat χαλκήϊον δόμον, ubi Melantho ad Ulyssem, quem pro mendico habebat:

Οὐδ' ἐθέλεις εὕδειν χαλκήϊον ἐς δόμον ἐλθὼν
Ἠέ που ἐς λέσχην.

Non vis cubitum ire in fabri ferrarii officinam, aut aliquam tabernam. Vide ibi Eustath. Θῶκος enim hîc idem est quod δόμος, officina, taberna, locus ubi commoramur. Noster alibi:

Φεύγειν δὲ σκιεροὺς θώκους καὶ ἐπ' ἠῶ κοῖτον.

Fuge opacas domos & matutinum somnum. Hinc θωκεῖν est commorari in aliquo loco. Hesych. θωκεῖ, κάθηται, ὁμιλεῖ. Λέσχαι sunt porticus, basilicæ, tabernæ, aliáque loca publica in quibus otiosi confabulandi causâ conveniebant. Latini vocant stationes. Plin. II, ep. 9. *Prenso amicos, supplico, ambio domos, stationésque circumeo.* Sueton. Neron. 37. *Salvidieno Orfito objectum est quòd tabernas tres de domo sua circa forum civitatibus ad stationem locasset.* Posterioribus temporibus scholas dixerunt, ut multis docet Vir summus, Thomas Reinesius ep. 36. ad Rupertum. Tales λέσχας & stationes Athenis trecentas & sexaginta fuisse Proclus ad hunc locum testatur. Quod nemo mirabitur qui meminerit Atticos fuisse valdè garrulos, nováque audiendi præcipuê de aliorum vita & rebus percupidos. Dicæarchus ἐν βίῳ Ἑλλάδος. Οἱ μὲν Ἀττικοὶ περίεργοι ταῖς λαλιαῖς, ὕπουλοι, συκοφαν-

τάδης, παρατηρηταὶ τ̄ ξενικῶν βίων. *Athenienses sunt valdè dediti inanibus confabulationibus, occulti, sycophantæ, exploratores vitæ aliorum.* quod confirmant egregiè verba Lucæ in Actibus Apostolorum. Ἀθηναῖοι δὲ πάντες καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι εἰς οὐδὲν ἕτερον εὐκαίρουν ἢ λέγειν τι καὶ ἀκούειν καινότερον. *Athenienses autem omnes & inquilini peregrini nulli alii rei vacabant, nisi aut dicendis aut audiendis rebus novis.* Probo verò hîc lectionem, quam ex antiquo codice primus prodidit G. Canterus, ἐπιλέα λέσχην. Eam agnoscit quoque codex Vossianus primus cum interpretatione θερμὴν φλυαρίαν.

v. 499. Κακὰ φρονλέξατο θυμῷ] Latini Interpretes in recentioribus editionibus: *animum suum increpat.* perabsurdè. quantò rectiùs antiquiores: *mala versat in animo.* Προσλέγειν κακὰ est κακὰ ἐννοεῖν ἐν ἑαυτοῦ ψυχῇς, ut recte Græci magistri. nimirum cogitare de furtis, latrociniis, sacrilegiis aliísque malis vitam tuendi artibus, ad quas compellit paupertas, quæ *crimina suadet ingeniis*, ut Claudianus ait. Sicut autem λόγος, λέγω, διαλέγομαι, φράζω, φημὶ, sic & προσλέγω, non solùm de oratione, sed & ratione & cogitatione dicuntur.

v. 502. Δείκνυ δὲ δμώεσσι] Præclarè D. Heinsius docuit δεικνύειν hîc esse *dicere.* Sic & Latinis *ostendere.* Cic. V. ad Fam. 12. *Cùm mihi sæpè ostenderis te accuratissimè nostrorum temporum consilia & eventus literis mandaturum.* hoc est, dixeris, declaraveris. lib. IV. ep. 1. *Eadem omnia quæ à te de pace & Hispaniis dicta sunt ostendi me esse dicturum.* Lib. I. ep. 9. *In eo ipso quod te ostendis esse facturum*, h. e. dicis, scribis. Sallust. Jugurth. 30. *Multa superba & crudelia facinora nobilitatis ostendere.* commemorare. C. Nepos Epaminond. *Micythus Epaminondam convenit, & causam adventus Diomedontis ostendit.* pro θέρεος MS. I. θέρευς.

v. 508. Μέμυκε δὲ γαῖα] Hunc locum optimè exposuit vetus Scholiastes Nicandri ad Theriacῶν v. 626. qui contendit μέμυκε hîc esse clauditur, constringitur gelu terra, ἐπειδὴ πάντα ἐν χειμῶνι συνεσταλμένα εἰσὶ καὶ ἠσφαλισμένα. quòd omnia hyemis tempore clausa & constricta frigore rigeant. Vide Proclum quoque ad hunc locum. Orpheus in descriptione hyemis, quam Hesiodum hîc aiunt esse imitatum:

Πολλαὶ δ' οὐρανόθεν καὶ ἐπαρτέες ἐκ νεφελάων
Τῆμος ἐπιπίπτουσι φηγοῖς καὶ δένδρεσιν ἄλλοις
Οὔρεσί τε, σκοπέλοις τε, καὶ ἀνθρώποις ἐρεθόμενος
Πηγυλίδες, καὶ ἔσονται ἀμειδέες. αἱ δὲ γὰρ ὄντως
Τρύχουσιν καὶ θῆρας ἐν οὔρεσιν, οὐδέ τις ἀνδρῶν
Προβλώσκειν μεγάρων δύναται κατὰ γυῖα δαμασθεὶς
Ψυχεῖ λευγαλέῳ· πάχνῃ δ' ὑπὸ γυῖα μέμυκε.

Multa de cœlo & crebra & nubibus Tunc incidit fagis & aliis arboribus montibúsque & rupibus & hominibus mœstis glacies, & erunt adspectu tristes. Illa enim affligit & animalia in montibus neque mortales prodire ex ædibus possunt, quia membra uruntur frigore acri, geliúque membra

bra constringuntur. In tertio versu scripsimus ἀμειδέες. sicut apud Poëtam ἀμειδήτοι νύκτες, tristes noctes. Latinis, tristis hyems. vulgò legitur sine sensu : ἀμειβέες. Sed hoc vitium D. Heinsium quoque deprehendisse postea cognovi.

v. 503. Ποιεῖσθε καλιάς] Est exstruite ædes, tuguria. καλιαὶ enim & καλιαὶ sunt ædiculæ, casæ. sic & suprà v. 305.

Ὥς κέ τοι ὡραίου βιότου πλήθωσι καλιαί.

Ut tibi æstate collecto victu impleantur tuguria. Quamvis propriè ibi dici de horreis Veteres notent. Hesych. Καλιαὶ τὰ ξύλινα οἰκήματα. Idem: *οἱ μικροὶ οἶκοι καλιαὶ καὶ καλίδια.* Vulgò *nidos componite* vertunt. Novi apud Latinos interdum etiam nidos dici tenuiores ædes, & quosvis secessus, sed in versione præstat propriis uti vocabulis.

v. 510. Πιλνᾷ] MS. I. πιλδνᾷ, II. Codex: πίλνᾳ. quod non improbem. Hinc πιλνᾶς apud Homerum, teste Eustathio, est προσπίλαν. Et πιλνάω. Hesych. πιλνεῖ, πιλεῖ, ἐλαύνει.

v. 513. Ἀλλά νυ καὶ τῶν ψυχρὸς ἐὼν διάησι] Non intellexerunt hujus loci sensum Interpretes, cùm vertunt : *quas nihilominus frigidus existens perflat.* Verte: *sed & has frigidus valdè perflat.* Τῶν hîc ut sæpè apud Poëtas pro τούτων. Quod & Moschopulus monuit & auctor glossarum ineditarum codicis Vossiani. Δασύτριχα & πυκνότριχα vulgò interpretantur *hirsuta.* Sed Latinis non dicuntur hirsuta quæ villosas habent cutes, sed quæ setosas, ut porcorum, aprorum, echinorum. Cic. de Nat. Deorum : *Quarum animantium alia coriis tecta sunt, alia villis vestita, alia spinis hirsuta.*

CAPUT XII.

Ἐπηετανόν. Ἀνόστεος. Κυάνεος niger. Πανέλληνες. Μυλιᾶν, Μαλκιᾶν. Cratis correctio in Hesiodo probata. Proclus correctus. Crates Mallotes. Νὴψ. Hesiodus leviter emendatus. Χλαῖνα, læna. Πῖλοι. Ἀρνακίδες. Pollux emendatur. Πέλωρον. Πόδια. Ἀναξυρίδες. Σκελέαι. Rursùs Polluci duo loca restituta. Διφθέρα.

v. 517. ΟΥ'νεκ' ἐπηετανοὶ τρίχες αὐτῶν] Ἐπηετανοὶ τρίχες Latinis Interpretibus sunt *annui villi.* Sed Græci erant audiendi qui benè explicant δασεῖαι, ἢ διαλείπουσαι, συνεχεῖς, villi densi ; spissi, quibus opponuntur rari. Ἐπηετανὸς sæpè est affluens, copiosus. Hesych. Ἐπηετανὸν, συνεχὲς, ἀδιάλειπτον, πυργοπιζομένων διὰ παντὸς τοῦ χρόνου, δαψιλές. Homer. Ὀδυσ. ε.

Ἀλλ'

Ἀλλ' αἰεὶ παρέχουσιν ἐπηετανὸν γάλα θῆσθαι.
Sed semper prabent copiosum lac mulgendum.

Ὀδυσσ. θ.

——— λίην γὰρ ἀεικελίως ἐδαμάσθην
Κύμασιν ἐν πολλοῖς, ἐπεὶ ἐ κομιδὴ κατὰ νῆα
Ἦεν ἐπηετανός.

Miserrimè vexatus in fluctibus immensis, quoniam commeatus abundans non erat in navibus. Vide ad utrumque locum Eustathium.

v. 520. Ἔνταυθοῖ φίλη πατρὶ μητέρι μίμνε] MS. primus: ἐνταυθοῖ μίμνε πατρὶ μητέρι κεδνῇ.

v. 523. Νυχίη κατὰ λέξεται ἔνδοθεν οἴκου] MS. I. Μυχίη καταλέξετ' ἔνδοθεν οἴκου. quod non improbem. Μυχίη MS. glossæ ejusdem libri exponunt ἔνδοθεν. Nimirum μυχίη est quæ ἐν μυχῷ δόμων, ut Homerus loquitur, in interiore ædium parte versatur, quæ Græcis dicitur θάλαμος, παρθενὼν & Gynæconitis. Hinc ἐν θαλάμοις παρθένος Theocrito est virgo, quæ in thalamo versatur, innupta puella. Stat. I. Theb.

Nec mora præceptis cùm protinus utraque virgo
Arcano egressa thalamo.

quò nemo accedit nisi propinqua cognatione conjunctus, ut C. Nepos ait. Sic & Proclus legisse videtur, qui exponit εἴσω μυχῶν τοῦ οἴκου παρθενευομένην.

v. 524. Ὅτ' ἀνόστεος ὃν πόδα τένδει] Antigonus Carystius in παραδόξων συναγωγῇ, cap. 25. legit τένδει. Ὁ δὲ πολύπους, inquit, ἐν τῷ χειμῶνι τὰς πλεκτάνας αὐτοῦ κατεσθίει· τοῦτ' ἐστὶν

Ἤματι χειμερίῳ ὅτ' ἀνόστεος ὃν πόδα τένδει.

Polypus hyeme suos comedit cirros. Hoc significat: Tempore hiberno quando exossis Polypus suum pedem arrodit. Quod Hesiodus πόδα πολύποδος, hoc Antigonus πλεκτάνας nominat, Philes verò & Ælianus πλοκάμους. Inde proverbium cujus Hesychius meminit: Πολύποδος δίκην αὐτὸς ἑαυτὸν κατεσθίων. Observatu verò dignum est quod notavit Moschopulus ἀνόστεον esse Lacedæmoniorum vocem, sicque eos appellasse πολύποδα.

v. 527. Κυανέων ἀνδρῶν] Κυάνεος quidem propriè est cæruleus, ἐγκοραδὴς χρῶμα. Κύανος enim est color cæruleus: sed sæpè etiam ponitur pro nigro Hesych. Κυάνεαι μέλαιναι. Κυανέη μέλαινα, φαιά. Dionysius Characenus v. 586.

Μέσφ' ἐπὶ κυανέους νότιον ὁδὸν αὖτις ἐλάσσῃ.

Donec ad nigros (Æthiopes) *australem viam rursus confecerit.* De Indis v. 1112.

Τῆς γαίης ναίεται μὲν ὑπὸ χρόα κυανέοισι
Θεσπέσιον λιπόωντες.

Quare terra habitatores quidem corpore sunt nigrò mirè pingues.

v. 528. Πανελλήνεσσι] Non vertendum universis Græcis, ut vulgò; sed simpliciter Græcis. Πανέλληνες enim tempore Hesiodi, Homeri,

Archi-

Archilochi appellabantur Græci ad differentiam Ἑλλήνων propriè sic dictorum. Hellenes autem tum temporis dicebantur Phthiotidis incolæ; quod nomen acceperunt ab Hellene Deucalionis filio, qui illius partis Thessaliæ Rex fuit. Ante hunc nominabantur Γραικοὶ, quod Latini retinuerunt. Hinc Homerus Achillis populares & subjectos vocat Myrmidones & Hellenes. Achilles autem imperabat Phthiotidi. Hi itaque cùm propriè dicerentur Ἕλληνες, reliqui Græciæ populi dicti sunt Πανέλληνες. Vide Thucydidis proœmium, Strabonem lib. VIII. Apollodor. lib. I. Biblioth.

v. 530. Λυγρὸν μυλιόωντες] Suidas: μυλιόωντες, τρίζοντες. Proclus: διεσχισμένοι κὴ συστυφθέντες ὑπὸ τῆ κρύους. Ut apud Phædrum: *Musca contracta frigore*. Alii tamen omnes μυλιᾷν putant esse κινεῖν κὴ συστρέφειν ὀδόντας ὑπὸ τῆ ψυχρότητος, quod Matthæo est βρυγμὸς ὀδόντων, Tertulliano *frendor dentium*. Sed frigus ferarum æquè ut hominum dentes collidere quis vidit, quis tradit? Mallem itaque cum Crate legere μαλκιόωντες. Μαλκιᾷν, μαλκεῖν, μαλκιαίνειν est frigore rigere, διὰ ψῦχος μὴ ἔχειν κινεῖν τὰς χεῖρας. Ut Etymologici magni auctor exponit. Aratus:

——— Τότε δὴ κρύος ἐκ Διὸς ἐστι
Ναύτῃ μαλκιόωντι χαλεπώτερον.

Vertit Cæsar Germanicus:

Tunc rigor, aut rapidus ponto tunc incubat Auster,
Tarda ministeria. & nautis tremor alligat artus.

Ad hanc quoque lectionem puto pertinere Procli expositionem illam, διεσχισμένοι κὴ συστυφθέντες. Sic lege, non συστυφθέντες. Apud eumdem corruptè quoque legitur Γραικότης, pro Κράτης. Cratis enim Mallotæ Grammatici Pergameni celeberrimi, qui Aristarchi æmulus fuit & perpetuus adversarius, hæc est lectio, non Isocratis. Etymologici Magni auctor: Μυλιόωντες. Ἡσίοδος τὰ χείλη κινοῦντες, ὑπὸ τῆ ψυχρότητος ἢ συνάγοντες, ἢ τὰς μύλας συστρέφοντες. Κράτης δὲ γράφει μαλκιόωντες. Ἔστι δὲ τὸ διὰ ψῦχος μὴ ἔχειν κινεῖν τὰς χεῖρας.

v. 535. Νίφα λευκὴν] Omnes tradunt νίφα dici per ἀποκοπὴν pro νιφάδα, quod mihi nulla ratione probatur. Non dubito esse accusativum verum obsoleti nominativi νὶψ, νιφὸς, unde Latinum *nix*. Hoc quidem nomen interiit ut infinitæ aliæ omnium ferè linguarum origines, de quibus vide eruditam diatriben doctissimi Christiani Daumii nostri. Ab hoc antiquato νὶψ est νίφα, & νιφοβλῆτες Ἄλπεις in Antholog. Alpes nive conspersæ.

v. 537. Χλαῖνάν τε μαλακὴν] MS. II. χλαῖναν μὲν μαλακήν. Sic metro consulitur. Glossæ MS. exponunt ἱμάτιον παχύ. rectè. Latinis dicitur læna non chlæna, ut Hesiodi Interpretes. Erat vestimentum crassius quo utebantur ad arcendos imbres & frigus. Varro IV. de L. L. *Lana quod de lana multa. Duarum enim togarum instar: ut antiquissimum mulierum ricinium, sic hoc duplex virorum*. Sed in veriverbio labitur Romanorum doctissimus. Est enim læna à Græco

χλαῖνα,

χλαίνης, sine dubio, abjecto χ, sicut ab antiquo γλάξ γλακτὸς est lac.

v. 541. Βοὸς ἶφι κταμένοιο] Omnes Græci rectè exponunt bovis nec senio nec morbis confecti, sed qui in ipso robore & flore ætatis vi occiditur, cujus corium calceis, qui non facilè deteruntur, & contra frigus maximè muniunt, fit aptissimum. Sic apud Homerum ἱμὰς βοὸς ἶφι κταμένοιο, *lorum bovis vi occisi.* Rationem reddit Plutarchus II. Sympos. nimirum pelles animalium ferro jugulatorum esse tenaciores, nec tam flaccidos ac tam facilè rumpi, quàm pelles animalium quibus morbus aut senectus mortem attulit. Veteres ex crudo corio calceos conficiebant, Latinis perones dicuntur.

v. 542. Πίλοις ἔντοσθε πυκάσσαις] Quis non miretur stuporem Interpretum, qui reddunt: *pilis intus condensans.* Quis umquam fando audivit πῖλος Latinis significare pilum? πῖλοι sunt lanei calcei, qui sub peronibus inducebantur ad arcendum frigus. Latinis dicuntur *udones.* Ulpianus II. de auro & argento legato: *Alia causa est udonum, quia usum calceamentorum præstant.* Domi nimirum cùm non prodirent; sicut & soleæ. Alioquin calcei cùm prodirent in publicum semper superinducebantur à Romanis, ut ostendit Salmasius ὁ πάνυ ad Lampridium. Sunt etiam laneæ fasciæ pedules, ut inferiùs ostendemus. Quicquid enim ex lana coactili conficiebatur dicebatur πῖλος. Tam capitis tegumentum, ut statim v. 546. quod hinc Latinis etiam pileus dicitur, quàm pedum. De pedulibus Lucian. Γυναικῶν ἀδελφάλων, ἢ ἐμβάσι Σικυωνίοις πίλοις τοῖς λευκοῖς ἐπιπρέπουσαν. *Sicyonius calceus albis decorus soccis.* Pollux VII, c. 33, sect. 4. Οὐ μόνον ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐπιτιθέμενος πῖλος οὕτως ἐκαλεῖτο, ἀλλὰ καὶ ὁ περὶ τοῖς ποσὶν, ὡς δηλοῖ Κρατῖνος ἐν Μαλθακοῖς λέγων. λευκὰς ὑπὸ ποσὶν ἔχων πίλους. Ὅτι Πλάτων ἐν συμποσίῳ· Καὶ ἀρνακίδας τοῖς πίλοις περιτίθησιν, ἐνειλισμένον τοὺς πόδας εἰς πίλους τε καὶ ἀρνακίδας. *Non solùm quod capiti imponitur* πῖλος *dicitur, sed & quod pedibus inducitur, ut Cratinus ostendit in* μαλθακοῖς *Albos sub pedibus calceos laneos habens. Sed & Plato in symposio etiam* ἀρνακίδας *cum* πίλοις *conjungit: Involutum pedes in calceos laneos & agninas pelles.* Sic lege. Ἀρνακίδες erant calcei ex pellibus agninis (ἀρνακὶς enim est agnina pellis cum ipsa lana) quibus hyeme utebantur, sicut πῖλοι ex lana coactili. Udones apud Martialem lib. XIV. ex hircinis pilis confecti narrantur:

Non hos lana dedit, sed olentis barba mariti,
Cinyphio p-t.rit planta latere sinu.

Cinyphius sinus est calceus ex caprinis pilis contextus. Πίλους Æschylus & Sophocles dixerunt πέλωτρα, Critias πόδια. Pollux VII, 22. Ἃ δὲ πόδια Κριτίας καλεῖ, εἴτε πίλους οἰητέον, εἴτε ἐνειλήματα ποδῶν, ταῦτας πέλωτρα καλεῖ ἐν Φοινίσσαις Αἰσχύλος.

Πέλωτρ' ἔχουσιν ἀθέτοις ἐν ἀρβύλαις,

Τὰ δὲ πέλωτρα εἶδος ὑποδήματος, ὥσπερ τὰ πόδια, ἃ ταῦτα ἐκ τῶν αἰγῶν ξυρεῖσιν, ἃς σπαλάκας ἔνιοι ὀνομάζουσι. Κρατῆς δὲ ἐν ἑορταῖς ἔφη· Καὶ δὴ πόδια

διὰ τερμιόνια. Sic hunc locum partim ex MStis, partim ex conjectura restitui, qui corruptus est in editis libris. Confundit Pollux hoc loco crurales fascias cum pedulibus. ἀναξυρίδες & σκελέαι sunt propriè crurales fasciæ, πῖλοι verò, πέλλυτρα, πόδια, pedules. Idem Pollux lib. X, cap. 11. Ἃ δὲ ὑποτείνεται διὰ τῶν ποδίων, πίλους, πέλλυτρα. οὕτως γὰρ Σοφοκλῆς τὰ πόδια καλεῖ· τοὺς δὲ περὶ τοῖς ποσὶ πίλους οὐ Πλάτων μόνον ἐν Συμποσίῳ φησὶν, ἐνειλιγμένον τοὺς πόδας εἰς πίλους τε καὶ ἀρνακίδας, ἀλλὰ καὶ Κρατῖνος ἐν Μαλθακοῖς· Λευκοὺς ὑπὸ ποσὶν ἔχων πίλους. ἔξεστι δὲ εἰπεῖν καὶ πλεκτοὺς πίλους. καὶ ἐπὶ τῶν ὀνομαζομένων ὑδόνων πίλους τερμίτους, Λυσίππου εἰπόντος ἐν Βάκχαις· ἀλλὰ τερμιτὸς ἐστι πλεκτός. Sic istum locum ex suo optimo Codice legendum esse, qui gravissimis mendis & lacunis miserè fœdatus est, in editis libris, ostendit mihi nuper Vir Maximus & undiquaque eruditissimus Isaacus Vossius. Verùm postquàm hæc fuerunt edita, de his Polluci locis eruditissimam ad me scripsit epistolam, quæ cùm multa doceat exquisita, non possum non eam tecum communicare. Cùm utrumque locum in optimo suo Codice sic legi ostendisset, ut à me editus est, nisi quòd in priore pro εἶτε πίλους οἰκτίον scribatur εἴτε αὐτοὺς οἰκτίον. & pro ἃ ταῦτα λῶ, ταυτὸν λῶ. & pro πιλωτρα, πίλυτρα, subjicit: Cudones vel udones apud Veteres pro eadem re accipi rectè notat Salmasius, verùm non rectè à cudendo hoc vocabulum arcessit, cùm sit Græcum, & Græcam habeat originem. Ab οἶς est οἴα vel ᾦα vel ὄα pellis ovina, & pro ὤα verò addito ut sæpè κ, dicitur etiam κῶα, vel κῶας, vel κώς. A κὼς verò est diminutivum κώδιον, κωδία, & κωδὶς, & amplificatum κώδων vel κύδων, pro quo etiam ὤδων, & ὕδων reperitur, unde Latinum cudones, udones, seu odones dixere, ídque promiscuè; cùm κ aut c initiale non in barbaris tantùm, sed etiam in multis Græcis Latinísque modò adsit, modò verò abjiciatur, quemadmodum etiam agnoscit Salmasius. De πιλύτρων vocabulo sic sentio, esse id ejusdem naturæ ac originis ac sit ἔλυτρον. In multis enim solet τὸ π loco τοῦ διγάμματος affigi, ut ἡλίκος πηλίκος, ἤγανον πήγανον, ἀλαμὸς πελαμὸς, & infinita istiusmodi. Est autem ἔλυτρον integumentum, involucrum, σκέπασμα &c. ab ἐλύω seu εἰλύω involvo. Eodem referri debent πελλυταὶ & πελλυσαὶ, licèt Hesychius habeat πελλαστρὰ, quæ sunt talaria seu fasciæ cursorum, quibus ad compescendam talorum extorsionem pedes muniebant. Ut enim ἔλυτρον & ἔλυσρον dicitur, ita quoque πελλυταὶ & πελλυσαὶ dicuntur ab εἰλύω & εἰλύσσω. Reddi debet hoc vocabulum Aristoteli in Problematis sect. XVI. quæst. 4. ubi quærit cur non tantùm rotunda, sed & quæcumque rectilinea in terram cadentia ad æquales utrimque resiliant angulos. Dicit enim id fieri καθάπερ τοῖς τε ξυρουμένοις τὰ σκέλη συμβαίνει καὶ ὧν τοὺς κολύθρους ὑφαρπάζουσι. Quæ vulgò sic vertunt, *ut his accidit quibus aut pars inferior raditur, aut colei violantur.* Unde nullum nisi ridiculum efficias sensum. Omnino sic erat scribendum, καθάπερ τοῖς δὲ συρρομένοις τὰ σκέλη συμβαίνει, καὶ ὧν τοὺς πελύτρους ὑφαρπάζουσι. *Quemadmodum contingit loripedibus, & illis quibus* (inter lavandum) *talaria surri-*

surripiuntur. Vide locum integrum & fateberis omnia plana fieri si sic legamus, frustráque se hìc torquere Interpretes & mathematicos. *Οἱ συρόμενοι τὰ σκέλη* aliter Græcis dicuntur *σκελοσύρται* non ἀπὸ τοῦ *σύρειν τὼ πόδε*, ut habet Diogenes Laërtius in Pittaco, neque ἀπὸ τοῦ *διαστρεφομένους τυπέσιν ἀσθενεῖς ἔχειν τοὺς τῶν ποδῶν δακτύλους*; ut putat Galenus, sed ἀπὸ τοῦ *σαίρειν ποσὶ*, pedibus enim tamquam scopis verrunt pavimentum quidam loripedes. Tales præcipuè multi reperiebantur inter Æthiopes & Ægyptios, non propter nervorum imbecillitatem, neque etiam propter eam causam, quam memorat Aristoteles eodem scripto sectione XIV. quæst. 4. sed propterea quòd illis vel tali, vel genuum patellæ incidebantur, ut nempe fugæ spes præriperetur illis qui mallent pedibus quàm manibus operari. De talis conjicio, de genuum patella testem do Origenem qui in Philocalia scribit, morem fuisse quibusdam Æthiopibus *τὰς κόγχας τῶν γονάτων περιαιρεῖσθαι*. Commodè hinc intelligi possunt verba Petronii de Æthiopibus: *Age numquid & crura in orbem pandere possumus, numquid & talos ad terram deducere*. Ista nempe Æthiopica mancipia, quibus genuum conchæ erant ablatæ, poterant crura in utramque partem in circulum movere, iísque non nates modò, sed & ventrem pulsare. Quòd si illis tali inciderentur jam quoque poterant plantas pedum similiter in orbem movere, & sursum ad crura adducere, & supinatis plantis supra solos ambulare talos. Firmandis autem & continendis talis maximè conducebat talarium genus quod draco dicebatur. De his & aliis talarium generibus multa hactenus ignota possim tibi scribere, verùm iis colligendis & digerendis oportunius forsan sese offeret tempus. Hæc vir ille summus. Vides etiam Sophocli hìc tribui *πιλωτὰ*, quæ superiùs tribuit Æschylo. Apud Hesiodum nostrum *πῖλοι* sunt *ἐμπίλια*, fasciæ pedules ex lana coactili, quibus etiam Romani usi sunt, sed serò. Varro enim affirmat calceamenta sine fasciis sumi solita se puero. Latinis etiam dicuntur *empilia*. Ulpianus l. 25. D. de auro & argento leg. §. 4. *Fasciæ crurales pedulésque & impilia vestimenta sunt, quia partem corporis vestiunt*. Πιλεῖν & *ἐμπιλεῖν* est condensare, cogere, coactilia facere; unde *πῖλος* & *implia*, quam vocem malè juris Interpretes notant dici, quasi sine pilis. Hinc & *pilare*. Festus: *pilare & compilare sunt Græca originis. Græci enim fures piletas dicunt*. Hinc & *compilare* non est congerere, ut vulgò dicunt, & putant sed furari. *Compilare ades*, furto ex ædibus aliquid auferre, quod nobis est *bestelen*. Πῖλοι etiam dicuntur tegumenta ex lana coacta, sub quibus hyeme habitant Scythæ justi Herod. IV, 23. malè ibi Interpretes vertunt *pilei*. Sic & impegerunt qui Strabonem verterunt. Nam ubi lib. XVI. legitur *ῥαβδωτοῖς πίλοις* ridiculè exponunt *virgatis pilis*, cùm legendum sit *ῥαβδωτοῖς σπίλοις virgatis maculis*, ut monuit Salmasius ad Vopiscum. De *πίλῳ* capitis tegumento loquitur statim v. 546. *Πῖλον ἔχειν ἀσκητὸν*, *pileum habere benè factum*. Fuisse tales proprios Thessalis ad arcendum solis fervo-

rem

rem docet Eustath. ad Iliad. κ. Antiquissimis temporibus πῖλος non alium usum capiti præstabat, quàm πῖλοι, qui calceis inserebantur. Galeæ enim interiores iis muniebantur, qualis ille erat galea Ulyssis, quem acceperat à Merione, Iliad. κ. v. 265.

Μέσσῃ δ᾽ ἐνὶ πῖλος ἀρήρει.

Media autem inerat pileus aptatus, ubi rectè antiqua scholia τὸ ἔριον συμπεπηγμένον, *coacta lana*. Eustathius verò ad illum locum docet omnes olim galeas lana coactili fuisse munitas, inde posteriores, cùm quævis capitum tegumenta πίλους dicerent, Ulyssi adscripserunt pileum, quali tum utebantur. Sic enim semper exprimitur. Et sicut clava Herculis est insigne, sic pileus Ulyssis, ut constat ex nummis, monumentis & testimoniis Veterum. de quo Ulyssis pileo vide Albertum Rubenium, virum politissimum, de Re vestiaria lib. II, cap. 15. Primus autem Apollodorus sic pinxit Ulyssem testante Eustathio ad Iliad. κ. p. 723, edit. Basil. Eustathius ad Iliad. ι. apud Veteres κυνέην appellari capitis tegumentum, quod nunc communiter dicatur σκιάδιον, & quod ab Hesiodo dicatur πῖλος ἀσκητός. Tradunt plerique capitis tegumenta veteribus Græcis usitata non fuisse. Eustathius ad Odyss. Λ. ait Latinos nudi capitis consuetudinem à priscis Græcis accepisse. Romanos enim Saturnalibus pileum gessisse, aliis diebus nudo capite incessisse, aut caput veste velasse. Apud Homerum pileum & causiam ne semel nominari. Quod verum est si pileum accipias hujus generis, quali postea utebantur, non tamen olim apud Græcos aut Latinos, nisi cùm iter facerent in magno æstu, aut frigore, aut tempore pluvio. Quos pileos Romani vocabant petasos, qualis conspicitur in Mercurii simulacris. Hinc tamquam singulare notatur à Suetonio in Julio Cæsare, illum semper incessisse nudo capite cùm iter faceret, *seu sol, seu imber esset*. Alioquin in Urbe lacinia togæ caput velabant. A πῖλος est πιλητὴς, *fur*, *deceptor*, superiùs v. 373. quod Æolicè dicitur pro φιλητής. Vide Etymol. magnum de hujus vocis origine, quæ inepta sunt. Sed credo antiquissima voce esse πιλητὴς, sicut Æolica dialectus est vetustissima, pro quo leniore postea sono usi alii Græci φιλητὴς dixerunt. Fures autem & impostores dictos esse φιλητὰς, quòd pilo sive capitis tegumento se velarent, ne facilè possent agnosci. Sic Æoles dixerunt ἀμπὶ communiter ἀμφὶς πανὸς, alii φανὸς, lampas, lychnuchus. Latina lingua tota formata est ex Æolica, cujus dialecti qui peritus est, facilè plerarumque omnium Latinarum vocum origines invenire potest, sæpissimè pro communi Græcorum φ utitur Æolico π. Latinis *apua*, Græcis ἀφύη. Φοῖνιξ, Pœnus, & plura hujus generis, quod dudum observavit Caninius in Hellenismo.

v. 543. Πρωτογόνων ἐρίφων] Simylus in Moreto:

——— *cinctus villosæ tergore capræ*.

Hoc vestimenti rustici genus, quod ex pellibus hædinis conficiebatur, Græcis dicitur διφθέρα, unde διφθερίαι pastores & Attici rustici tali-

bus

bus vestimentis amicti. Theocrito Idyll. III, 25. & v. 15. dicitur βαίτα, ubi Scholiastes docet alio nomine appellari μηλωτὴν, qui prophetarum vestitus fuit, ut ex sacris voluminibus constat. Latinis hic habitus rusticus nominatur rheno. Ovidio *pastoritia pellis*. Glossæ: Segestre διφθέρα. Segestre teges erat ex segetibus primo facta, sed postea ex pellibus, quibus milites in castris, nautæ & pauperiores utebantur, ut Varro docet; & ad Varronem Josephus Scaliger. Διφθέρα nimirum est omne vestimenti genus ex pellibus rudibus factum.

CAPUT XIII.

Hesiodus quinquies emendatus. Ἀλεή. Duo epigrammata in catalectis veterum Poëtarum correcta. Μάκαρες. Beati. Χαλεπός. Gravis. In Virgilio lectio Servii probata. Oceanus cur sacer. Theocrito lux. Alcæi fragmentum elegans correctum. Πετραίη σκιά. Πέτρα antrum in rupe. Μᾶζα ἀμολγαίη. Ὑπερμαζᾷν. Θαλλὸς boum pabulum. Ἀκραής Ζέφυρος. Ἐπικέρδιος βίος. Ποιεῖν δῆμον. Facere populum. Floro lux. Facere pro gignere. Ἡμερόκοιτος.

v. 544. Ὤμοισ' ἐπὶ νώτῳ] Moschopulus: ἐπὶ ὤμοις. quod rectum est. Quæ enim induuntur dicuntur humeris injici non tergo. Exemplorum ubique magna messis. Sequentia verò: ὑετοῦ ἀμφιβάλῃ ἀλεήν. pessimè interpretantur, *pluviæ arceas teporem*. cùm sit, *pluviæ arcendæ*, sive *præsidium*, *munimentum injicias adversus pluviam*. Quod à nobis defendat pluviam. ἀλεὴ enim est ἀλεωρὴ, συγκομιδὴ, καταφυγή, ut benè magistri, ἀλέα verò tepor.

v. 546. Ἵν' ὕατα μὴ καταδεύῃ] Est per synecdochen dictum, ne caput tibi madefaciat. Ὑετὸς ὕατα καταδεύων imber perpluens caput in memoriam mihi revocat elegantissimum epigramma ex catalectis veterum Poëtarum de Priapo, sed quod aliquot mendis deformatum suo nitori restituemus.

Parum est, miser quòd hic fixi sedem
Agente terra per caniculam rimas,
Siticulosam sustinens die æstatem.
Parum quòd imos perpluunt sinus imbres,
Et in capillos grandines cadunt nostros
Rigétque duro barba vincta crystallo.

Sic

Sic ſcribendi hi verſus. In tertio vulgò legitur: *diu æſtatem*. In quarto: *Parum quod imi perfluunt ſinus imbres*. In ſexto: *juncta cryſtallo.* ineptiſſimè. Sed & qui duobus interpoſitis ſequuntur ex veteribus editionibus ſic ſunt refingendi:

Huc adde quòd me fuſte de rudi vilem
Manus ſine arte ruſtica dolaverunt,
Intérque cunctos ultimum Deos numen
Cucurbitarum ligneus vocer cuſtos.

ſed hæc præter inſtitutum & penſum noſtrum, ad quod nos revocamus.

v. 549. Ἀὴρ πυροφόρος τέτυκται] MS. I. πυροφόρος ἐντέτυκται, cum interpretatione, σιτοφόρος ἐπικέχυται. Seleucus verò legit ἀὴρ ὀμβροφόρος obſervante Proclo. Μάκαρες hîc, ut apud Latinos, *beati*, *fortunati* ſunt homines copioſi, opulenti. Catullus: *O quantum eſt hominum beatiorum?* Dicuntur & Græcis εὐδαίμονες. Verſu ſequente uterque Codex & Tzetzes: ἀρυσσάμενος. Ibidem liber primus ποταμῶν αἰὲν ἐόντων. ſecundus autem αἰεναόντων. quod verius. Sic quoque Tzetzes. Iſingrini editio proximè verum: αἰὲν ναόντων. Sic & apud Hom. Ὀδυσ. N. v. 109. ὕδατ' αἰενάοντα, ubi quoque vulgati ἀενάοντα.

v. 554. Τὸν φθάμενος ἔργα τελέσας] Ut verſus conſtet, repone lectionem veterem ex utroque codice: Τὸν φθάμενος ἔργον τελέσας. Extat & apud Moſchopulum.

v. 558. Χαλεπὸς προβάτοις] Noxius ovibus, ut Latinis *gravis*. Virg. III. Georg. 415.

Galbaneóque agitare gravi nidore chelydros.

Sic legit Servius & exponit, *ſerpentibus noxio*. Ovid. IV. Metam. v. 497.

Inſpirántque graves animas.

Liv. VII, 6. *Grave tempus & forte annus peſtilens erat.* Verſu ſequente uterque codex: καὶ πλεῖον εἴη.

v. 561. Ταῦτα φυλασσόμενος] Hunc & ſequentes duos verſus pro ſubdititiis expungendos eſſe cenſuit olim Plutarchus. Nec illos videtur agnoviſſe Moſchopulus. Rectiùs ſanè abeſſent.

v. 566. Ἱερὸν Ὠκεανὸν] Omnes ἱερὸν hic eſſe magnum, immenſum interpretantur. Non nego ſic poſſe accipi. Verum tamen eſt ἱερὸν hîc propriam notionem non migrare. Oceanus enim ſacer erat, quia erat Deorum domicilium, Neptuni, Thetyos, Solis, aſtrorum, quæ credebantur mare ſubire. Fabianus apud Senec. I. controverſ. *Sacrum quidem terris natura circumfudit Oceanum.* Hinc & *dium* appellatur. Plautus apud Varronem ex emendatione Scaligeri:

——— *conferta rate inaratáque perità*
Qui dium mare eunt ſudantes atque ſedentes.

Sic ſæpè apud noſtrum & alios εἰς ἅλα δῖαν. *In mare dium.* Quin & Oceanus pro Deo habebatur, Cæli & Telluris filio, patre verò

Saturni & Opis. Hinc Alexander M. ei fecit tamquam Deo. Justinus: *Expugnata deinde urbe, reversus in naves Oceano libamenta dedit, prosperum in patriam reditum precatus.*

v. 568. Ὀρφογόη Πανδιονὶς] MS. II. Proclus, Tzetzes: ὀρθογόη. Sic & Hesychius & Etymologici magni auctor, Suidas tamen & MS. I. stat à vulgata. v. 570. MS. I, ἀφειπνήσιμον. v. 574. MS. II. κοῖται.

v. 582. Ἦμος δὲ σκόλυμός τ' ἀνθεῖ] Hoc tempus significat Theocritus Idyll. VI, 15.

> Α' δὲ καὶ αὐτόθι τοι διαθρύπτεται, ὡς ἀπ' ἀκάνθας
> Ταὶ καπυραὶ χαῖται, τὸ καλὸν θέρος ἀνίκα φρύττει.

Quæ sic reddenda sunt: *Illa verò sua sponte lascivit, quia cardui flores sunt languidi, tum pulcra æstas ardet.* Versionibus vulgatis nullus sensus. Χαῖται καπυραὶ ἀπ' ἀκάνθας, sunt *pappi volantes* Lucretii. Pappi enim sunt flores carduorum. καπυραὶ quia fervore solis flaccidæ decidunt & per aërem feruntur. Elegans fragmentum Alcæi de hoc ipso tempore nobis servavit Proclus: Οἴνῳ πνεύμονα τέγγε. (Sic MS. Gudii) Τὸ γὰρ ἄστρον περιτέλλεται. Ἡ δὲ ὤρα χαλεπά. Α'χεῖ δ' ἐκ πετάλων τοῖδι ἂν τέττιξ αἰθεῖ καὶ σκόλυμος. Corrupta D. Heinsius sic emendat, ἀχεῖ δ' ἐκ πετάλων ἀχέτα τέττιξ. Sed videtur potiùs scripsisse: ἀχεῖ δ' ἐκ πετάλων ἁδέα ἂν τέττιξ. *Suave canit.* ut exprimat illud Hesiodi, λιγυρὴν καταχεύετ' ἀοιδήν. ubi tamen MS. II. ἐπιχεύετ'.

v. 584. Καματώδεος] MS. uterque καυματώδεος, ut & vers. 664.

v. 589. Εἴη πετραίη τε σκιὴ] Mirificè Interpretes Latini, ut solent *Petrosáque umbra.* Πετραίη σκιὴ est σκιὰ ἐν σπηλαίῳ, umbra in antro, ut suprà v. 532. γλάφυ πετρῆεν, est antrum in petra. Ubi rursus Interpretes, *caverna petrosa.* Πέτρα Homero aliisque Græcis Poëtis sæpè est antrum in rupe excavatum. Iliad. β.

> Ἠΰτε ἔθνεα εἶσι μελισσάων ἀδινάων
> Πέτρης ἐκ γλαφυρῆς αἰεὶ νέον ἐρχομενάων.

Quemadmodum populi evolant apium confertim ex cavo rupis antro novo examine exeuntium. Idem Iliad. δ. Πέτρης ἐκβαίνοντα δεδεγμένος ἐκ προδοχῆσιν. *Ex rupis antro exeuntem excipiens insidiis.*

v. 590. Μᾶζά τ' ἀμολγαίη] Est polenta pastoritia, ποιμενικὴ, ut Athenæus explicat. Μᾶζα est polenta farina conspersa & subacta aqua & oleo. Hesych. Μᾶζα, ἄλφιτα πεφυραμένα ὕδατι καὶ ἐλαίῳ. A μᾶζα perelegans vocabulum ὑπερμαζᾷν apud Simocattam ep. 77. & Alciphronem ep. 18. legitur. quod est è nimia alimentorum copia lascivire. Id ipsum quod Belgæ eadem ratione pervenustè dicunt: *broot-droncken zijn.* Hesych. ὑπερμαζᾷ, ὑπερτρυφᾷ. Nugatur Tzetzes, qui μᾶζαν dici putat quasi τὸ μὴ ἄζαν Μᾶζα est à μάττω, subigo. Est enim farina subacta aqua. hinc Latinis massa. Siculi ζ & σ invicem mutant. Pro πλάσσω dixerunt πλάζω, pro ἀνάσσω ἀνάζω, Ζάκυνθος Saguntus.

v. 591. Βοὸς ὑλοφάγου] Interpretes: *bovis arborivora.* Imo: *bovis*

quæ pascitur frondibus. Ex enim pabulum boum. Hesych. θαλλὸς βοὸς τροφὴ, ὃ ἐσθίουσιν οἱ βόες. Phædrus:

> *Hæc inter ipse dominus à cœna redit*
> *Et quia corruptos viderat nuper boves*
> *Accedit ad præsepe: Cur frondis parum est?*

In eadem fabula: *Frondem bubulcus affert*. Ovid. III. Metam. v. 730. Res trita est.

v. 594. Ἀντίον ἀκραέος ἀνέμου] Revocavi lectionem veterem, quam servavit MS. I. & omnes Græci Interpretes præter Tzetzem, qui hunc versum non exponit. Legunt autem omnes ἀκραέος ζεφύρου. Homer. Ὀδυσ. β.

> Τοῖσιν δ' ἴκμενον οὖρον ἵει γλαυκῶπις Ἀθήνη
> Ἀκραῆ Ζέφυρον, κελάδοντ' ἐπὶ οἴνοπα πόντον.

His verò ferentem ventum immisit cæsiis oculis Minerva purum Zephyrum, resonantem per obscurum pontum. Sic exponunt Græci magistri ἀκραῆ purum, nullis aliis ventis permixtum. Alii ἀκρέως πνέοντα, leniter spirantem. quod non probo. Nam & Boreæ tribuit Homerus Ὀδυσ. ξ.

> Ἑβδομάτῃ δ' ἀναβάντες ἀπὸ Κρήτης εὐρείης
> Ἐπλέομεν Βορέῃ ἀνέμῳ ἀκραέϊ καλῷ.

Septimo verò conscendentes à lata Creta navigavimus Borea vento puro bono. Vide ibi Eustath. Sed ad priorem locum Ὀδυσ. β. Scholiorum brevium auctor, qui pro Didymo venditatur: ἀκραῆ Ζέφυρον] ἐπιτήδειον ἄκρως, πνέοντα πρὸς τὴν χρείαν· οὔτε πλέον οὔτε ἔλαττον. ἢ τὸν μὴ κεκραμένον Ζέφυρον. Ἀκραῆ Ζέφυρον, *commodum, spirantem quantum opus est, neque nimis vehementer, neque nimis remissè. Aut non mixtum, sed purum Zephyrum*. In MS. II. est ἀκραέος Ζεφύρου, sicut & apud Homerum nonnullos legisse ἀκραῆ Ζέφυρον Eustathius & Scholiastes observant. Sed prætuli consensum libri antiqui cum Interpretibus, ut & ἀκραῆ in Homero retinetur.

v. 596. Τρὶς δ' ὕδατος προχέειν] Latinè redditur imperitissimè: *Tertiam aquæ partem infunde, quartam verò misce vino*. Estne qui intelligat? Hoc verò dicit Hesiodus: *Tres partes aquæ priùs infunde, quartam verò vini admisce*. Tribus partibus aquæ unam vini admiscendam esse præcipit.

v. 601. Ἐπάρμενον βίον] Latini Interpretes: *victum sufficientem*, cùm sit *conditum, repositum*. Superiùs v. 407.

> Χρήματα δ' εἰν οἴκῳ πάντ' ἄρμενα ποιήσασθαι.

Instrumenta verò omnia domi disposita para. v. 627.

> Ὅπλα δ' ἐπάρμενα πάντα τεῷ ἐγκάτθεο οἴκῳ.

Armamenta verò disposita omnia domi repone. v. 617.

Πλεῖον δὲ κατὰ χθονὸς ἄρμενα εἴη.

annus verò in opere sic rectè dispositus sit. Si hæc feceris, omnia gerentur suo tempore, totum annum rectè dispensaveris in opere faciendo. Vulgò inficere vertitur: *ita annus in opere rustico absolutus sit.*

v. 602. Ποιεῖσθαι θῆτα] Est quærere, comparare sibi servum, ut alio loco ποιεῖσθαι γυναῖκα invenire uxorem. Marc. III. 14. καὶ ἐποίησε δώδεκα ἵνα ἀποστέλλῃ. *Et elegit duodecim quos mitteret.* ἀργύριον ποιεῖν. Demosth. *comparare argentum.* ποιεῖν πέντε τάλαντα. Matth. XXV. 16. quinque talenta lucrari, facere. Ubi malè Interpretes hoc loquendi genus incusant Latinismi, à quo abhorreat Græca Lingua. Latines sic loqui verum est, Cic. I. divinat. *Etiam Philosophum, si commodum ei esset, pecuniam facere posse.* Sic *rem facere.* Sed Græci etiam ac Hebræi hoc loquendi genere usi sunt, ut Drusius & Grotius ad Matthæum ostenderunt. Nec alienum est à nostra vernacula, in qua dicimus *groot geld maecken.* Hinc facere est κτᾶσθαι comparare, colligere. Florus lib. I, cap. 1. ubi aqua hæret viris doctis: *Ex variis elementis congregavit corpus, populúmque Romanum ipse fecit.* Ipse collegit. ut apud Sallust. *exercitum argento facere*, est colligere, comparare. Herodotus l. I. Κροῖσος δὲ ἁμαρτὼν τοῦ χρησμοῦ ἐποιέετο στρατηίην ἐς Καππαδοκίην. *Crœsus autem oraculo interpretando adversùs Cappadociam conscribebat exercitum.* Nihil certius. Non spero futuros imposterum quibus hic locus Flori mendi sit suspectus, quíque fateantur se ignorare quid faciat hoc loco *fecit.* Posses quidem etiam exponere *populum Romanum ipse fecit*, hoc est, genuit quasi populum Romanum, est parens populi Romani. Nam facere nonnumquam est gignere. Varro III. de R. R. 22. *plerumque pullos similes sui faciunt.* Sic καρποὺς ποιεῖν apud Lucam XIII. 9. quod non ineptè vetus vertit Interpres, *fructus facere*, pro ferre, gignere. Romulus dicitur etiam Romani populi sator. Ennius:

> ——— *O Romule, Romule dic ô*
> *Qualem te patria custodem Di genuerunt.*
> *Tu produxisti nos endo luminis auras*
> *O pater! ô genitor! ô sanguen dis oriundum.*

sed veriùs est, quod priùs dixi.

v. 605. Ἡμερόκοιτος] Latinis *dormitator*, Glossæ Vet. ἡμερόκοιτος *dormitator*; *fur nocturnus.* Plautus: *Ni illic homo est aut dormitator aut sector zonarius.* Huic opponitur *interdiarius.* Eædem glossæ: *Interdiarius* ἡμεροκλέπτης.

CAPUT XIV.

Theocriti epigramma duobus distichis ineditis ex MS. auctum. Idem emendatum. Hesiodi locus novè expositus. Idem bis restitutus, Μέτρα φυλάσσεσθαι. Elegans epigramma in Anthologia emendatum & expositum, repudiata magnorum virorum interpretatione. Nemesis homines pro meritis accipit. Infesta est superbis & ostentatoribus, & nimiæ felicitati. Ἐπιεικεῖς. Καιρός. Tempus.

v. 619. Εὖτ' ἂν Πληϊάδες σθένος] Quàm periculosi sint tum cursus maritimi insigni exemplo ostendit Theocritus in epigrammate in Cleonicum, qui circa occasum Pleïadum in mari periit. Hujus epigrammatis quatuor versus nunc primi edimus ex codice Palatino veterrimo; quem Fridericus Sylburgius contulit cum Anthologia. In qua ut & in Theocriti editionibus prius solum distichon extat.

Ἄνθρωπε, ζωῆς περιφείδεο, μηδὲ παρ' ὥρην
  Ναυτίλος ἴσθι, ὡς οὐ πολὺς ἀνδρὶ βίος.
Δειλαῖε Κλεόνικε, σὺ δ' εἰς λιπαρὴν Θάσον ἐλθεῖν
  Ἠπείγου κοίλης ἔμπορος ἐκ Συρίης.
Ἔμπορος, ὦ Κλεόνικε, δύσιν δ' ὑπὸ Πλειάδος αὐτὴν
  Ποντοπόρῳ ναύτῃ Πλειάδι συγκατέδυς. lege: ποντοπόρος ναύτης.

Homo parce vita, neque tempore alieno Naviga, quia vita hominis est brevis. Miser Cleonice, tu in optimam Thasum venire properasti mercator ex Cœlesyria. Mercator Cleonice, sub ipsum Pleïadis occasum Mare transiens nauta cum Pleïade simul occidisti.

v. 643. Νῆ' ὀλίγην αἰνεῖν] Tricantur Græci Magistri, qui contendunt αἰνεῖν εἰρωνικῶς esse χαίρειν ἐᾶν, quamvis iis adstipuletur Plutarchus libello de audiendis Poëtis. Qui, cùm hunc locum produxisset, ait: τὸ μὲν γὰρ αἰνεῖν σημαίνεται τὸ ἐπαινεῖν. αὐτοὶ δὲ ἐπαινεῖν ἀντὶ τοῦ παραιτεῖσθαι νῦν κέχρηνται, καθάπερ ἐν τῇ συνηθείᾳ καλῶς φαμὲν ἔχειν, καὶ χαίρειν κελεύομεν, ὅταν μὴ δεώμεθα μηδὲ λαμβάνωμεν. οὕτω καὶ τὴν ἐπαινὴν Περσεφόνειαν ἔνιοι φασὶν ὡς παραιτητὴν εἰρῆσθαι. Αἰνεῖν *hic* ἐπαινεῖν *significat, id est, laudare. Laudare autem pro recusare ponitur hoc loco. Sicut usitatum nobis est dicere benè habet & valeat, cùm aliud nolumus & non accipimus. Atque sic quidem aiunt Proserpinam vocari* ἐπαινὴν *quasi aspernandam.* Vide Eustath. ad Iliad. κ. p. 720. edit. Basil. Sed

 non

non erat ut alienam τῷ αὐτῷ significationem hîc affingerent. Dictum enim est ab Hesiodo eo sensu quo à Virgilio: *laudato ingentia rura, Exiguum colito.*

v. 647. Βούληαι δὲ χρέα] MS. I, & II. βούλεαι. In secundo praeterea ἀτερπέα λιμόν.

v. 655. Τὰ δὲ προπεφραδμένα πολλὰ] Latini Interpretes: *praedeliberata verò multa.* Inscitè. προπεφραδμένα sunt προκεκηρυγμένα. Per praecones indicata, praedicta. Sed τίθεσθαι ἄεθλα hîc est *praemia proponere, non certamina*, ut malè Interpretes, monente Amplissimo Cupero in Observat. lib. III, c. 20. Vide & quae notavi ad Luciani Soloecistam. Sic & τίθεσθαι ἀγῶνα in fragmento Pindari apud Plutarchum de animalium sollertia:

Τιθεμένων ἀγώνων πρόφασις ἀρετὰν
Ἐς αἰπὺν ἔβαλε σκότον.

Propositorum praemiorum certaminis declaratio Virtutem in altas conjecit tenebras.

v. 657. Ὕμνῳ νικήσαντα φέρειν τρίποδ' ὠτώεντα] Monet Proclus quosdam scribere Ὕμνῳ νικήσαντ' ἐν Χαλκίδι θεῖον Ὅμηρον, qui non sunt audiendi. Decisum enim jam est & constitutum ab iis, qui temporum rationes descripserunt, Hesiodum minorem esse Homero centum quasi annis, nec potuisse cum eo de palma certare.

v. 667. Εἰ μὴ δὴ πρόφρων] MS. I. Εἰ δὴ μὴ πρόφρων. v. 669. τέλος est imperium, potestas, magistratus. Hinc οἱ ἐν τέλει *qui sunt cum imperio*, magistratus.

v. 679. Ἦμος δὴ τοπρῶτον] Sic omnes editiones, quas vidi; cùm scribendum τὸ πρῶτον cum MSS. Hoc mendum & in aliis locis saepè sustulimus.

v. 688. Ὅσσ' ἀγρεύω] MS. II. ὡς ἀγρεύω. Sic & in quodam libro se reperisse testatur Commelinus.

v. 691. Μετὰ κύμασι πήματι κύρσαι] MS. I. πήμασι. non invenusta paranomasia, ut παθήματα μαθήματα, & infinita talia. Versu sequente scribe: Δεινὸν γ' εἴκ' ἐφ' ἅμαξαν cum libro primo & Graecis Interpretibus omnibus.

v. 694. Μέτρα φυλάσσεσθαι] Non video cur viri doctissimi μέτρα hîc velint exponi tempus. Quis μέτρα accepit pro καιρῷ. Μέτρα φυλάσσεσθαι est modum tenere. Luciano μέτρον ἵστασθαι. Epigramma de Nemesi in Antholog:

Ἡ Νέμεσις πῆχυν κατέχω. τίνος εἵνεκα; λέξεις.
Πᾶσιν ἐπαγγέλλω. μηδὲν ὑπὲρ τὸ μέτρον.

Nemesis cubitum teneo? quamobrem? quaeris. Omnibus praecipio: nequid supra modum. Extat de eadem Dea in iisdem Floridis Graecorum Poëtarum aliud epigramma ejusdem argumenti, sed turpissima macula foedatum, quam mirum tot viros doctos, qui in illo vertendo elaborarunt, non animadvertisse.

Ἐλπίδα

Ἐλπίδα καὶ Νέμεσιν Εὔνυς παρὰ βωμὸν ἴτευξε
Τὴν μὲν ἵν' ἐλπίζῃς, τὴν δ' ἵνα μηδὲν ἔχειν.

Vertit magnus Politianus:

Spem simul & Nemesin posita dicat Eunus in ara,
Scilicet ut speres omnia, nil habeas.

Sic & Henricus Stephanus, & plurimi alii. Rem prorsus admirabilem Eunum Spem & Nemesin in eadem ara consecrasse, ut sperare quidem liceret, sed numquam potiri! Ad illam aram mortuos arbitror fecisse, quibus omnis vitæ rerúmque jucundarum spes delicuit, non miseros, quos bona illa Dea *fovet, & melius cras fore semper ait.* Deinde quis umquam audivit Nemesin tam crudelem esse, quæ omnium desideriis intercedat, neminémque votorum compotem fieri sinat? Quin contra Nemesis credebatur esse Dea, quæ omnes pro meritis accipiebat, ab improbis & insolentibus exigebat supplicia, bonos & modestos augebat præmiis, sic dicta ἀπὸ τοῦ τὰ ἴσα νέμειν ἑκάστῳ, quod suum cuique tribuat. Artemidorus lib. II. Ὀνειροκριτικ. Νέμεσις ἀεὶ τοῖς κατὰ νόμον ζῶσιν ἀγαθὴ, καὶ μετρίοις ἀνθρώποις, καὶ φιλολόγοις, τοῖς δὲ παρανομοῦσι, καὶ τοῖς ἐπιβουλεύουσί τισι, καὶ τοῖς μεγάλων ὀρεγομένοις πραγμάτων ἐναντία καθίσταται, καὶ ἐμποδιος τῶν ἐπιχειρουμένων. *Nemesis semper propitia est viventibus secundùm legem, & moderatis hominibus, & philologis. At verò contra leges delinquentibus, & his qui aliquibus insidias struunt, & magnas res moliuntur, adversatur, eorúmque conatus impedit.* Amm. Marcell. lib. XIV. *Hæc & hujusmodi innumerabilia ultrix facinorum impiorum, bonorúmque præmiatrix aliquoties operatur Adrastia, atque utinam semper, quam vocabulo duplici etiam Nemesin appellamus.* propterea & paullò pòst addit veteres Theologos finxisse Nemesin esse Justitiæ filiam. Vides ergo non solùm acumen & venustatem huic epigrammati detraxisse descriptores aut corruptores; sed & ipsum sanum sensum. Omnia restitues, si mecum scribes ut Poëtam scripsisse planè decrevi & pro compertissimo habeo:

Ἐλπίδα καὶ Νέμεσιν Εὔνυς παρὰ βωμὸν ἴτευξε
Τὴν μὲν ἵν' ἐλπίζῃς, τὴν δ' ἵνα μηδὲν ἄγαν.

Spem simul & Nemesin Eunus in eadem ara posuit, Illam quidem ut speres, hanc ut ne quid nimis. Eunus Nemesin & Spem in eadem ara dedicarat, ne improbas spes concipiamus, & immodica desideremus, ut simul ἐπιεικεῖς, neque ultra sortem nostram efferamur. Sic enim dicebantur qui sic se comparabant, ut semper in omni vitæ ratione tenerent illud μηδὲν ἄγαν. Galenus III. in προῤῥητικῶν Hippocratis: Ἄνθρωπον ἐπιεικῆ καλοῦμεν τὸν μέτριον, ᾧ μηδὲν ἄγαν πρόκειται κατὰ τὸν βίον. *Hominem* ἐπιεικῆ *vocamus modestum, cui ne quid nimis in omni vita cura est.* Has esse præcipuas Nemeseos partes, præter id quod superiùs attulimus, aliud ejusdem sententiæ epigramma antiquum testatur:

Ἡ Νέμεσις προλέγει τῷ πήχει τῷ τε χαλινῷ
Μήτ' ἄμετρόν τι ποιεῖν, μήτ' ἀχάλινα λέγειν.

Nemesis monet hoc cubito & hoc freno ne immoderatè quid agas, nec effrenatè loquaris. Ἀχάλινα λέγειν, ut apud Euripid. ἀχάλινον στόμα. Tacito, *procax lingua.* Tumidis verò, vanis ostentatoribus, & improba spe magna affectantibus Nemesis est infestissima. Claud.

Sed Dea quæ nimiis obstat Rhamnusia votis
Ingemuit flexitque rotam.

Lucanus:

Et tumidis infesta colit quæ numina Rhamnus.

Ovidius ad superbum & suam felicitatem jactantem:

Non metuis dubiæ fortunæ stantis in orbe
Numen, & exosæ verba superba Deæ.

Nec ista Diva valdè magna patiebatur esse diuturna. Inde & si quid excellens peribat, adsignabatur Nemesi. Statius II. Sylvarum mortem formosissimi pueri adscribit Nemesi, quia nimiam ejus pulcritudinem ferre non potuerit:

Nectere tentabat juvenum pulcerrimus ille
Cum tribus Eleis unam trieterida lustris:
Attendit torvo tristis Rhamnusia vultu,
Ac primum implevitque toros, oculisque nitorem
Addidit, & solito sublimius ora levavit.
Heu misero letale favens, seseque videndo
Torsit, & Invidiam Mortemque amplexa jacenti
Injecit nexus, carpsitque immitis adunca
Ora verenda manu.

Vide & Epicedium in Glauciam. Hoc caput ex Animadversionum Variarum libellis libuit hîc interserere. Redeamus nunc ex diverticulo in viam & ad Hesiodum. Μέτρα hîc nihil aliud esse quàm modum, non tempus, ut viri Græcè doctissimi notarunt, etiam ex præcedentibus apparet. Præcipit enim Poëta, ut modum servemus in omnibus rebus, neque nimium credamus navibus, neque nimium onus imponamus curribus; útque singula agamus suo tempore, neque hyeme, neque vere mare tentemus, sed æstate, quod ille tempus navigandi optimum ducit. Hinc & statim sequitur præceptum de legitimo tempore uxorem ducendi. Καιρὸς est tempus justum, opportunum, ut etiam apud Latinos. Terent. *in tempore venire quod rerum omnium est primum.* Apud eumdem: *per tempus advenis.* Donatus: *oportunè.* Sic igitur videtur hic versus interpungendus:

Μέτρα φυλάσσεσθαι. Καιρὸς δ' ἐπὶ πᾶσιν ἄριστος.
Modum tene. Tempus vero in omnibus est optimum.

v. 696. Μήτε τριηκόντων ἐτέων] In MS. II. pro varia lectione notatum erat: τριήκοντα, quam lectionem Tzetzes probat invitis Musis.

v. 698. Τέτορ' ἡβώῃ] MS. II. ἡβώοι. Proclus, Tzetzes, Moschopulus, Pollux, docent omnes hîc omissum esse δὲ, & Poëtæ sententiam

tentiam esse, puellam quatuordecim annorum esse nubilem. Sed & hîc Latini Interpretes maluerunt errare, quàm eruditorum magistrorum sententiæ subscribere.

v. 702. Οὐ μὲν γάρ τι] MS. I. οὐδὲν γάρ τι.

CAPUT XV.

Hesiodus emendatus. Γήραϊ θῆκε. Γλώσσης χάριν. Gellius ex conjectura emendatur. Κατὰ μέτρον ἴεσαι. Hesiodus interpunctione restitutus. Noctes cur dicantur esse Deorum. Noctu in terris versari Deos Veterum opinio. Quintilianus in declamationibus emendatus. Αὐλή. Ἄρχαυλοι ποιμένες. Concubitum polluere Veteres credebant. Τάφος cœna funebris. Χυτρόποδες. Ἀνθρήνια. Hesychius emendatus. Λάσανα. Mos Veterum in novis vasis lustrandis. Imbuere. Ἀκίνητα. Multi & graves aliquot Interpretum lapsus.

v. 705. Ὠμῷ γήραϊ δῶκεν] In secundo MSCto alia manus: ὠμοῦ γήραϊ θῆκεν. Et sic Stobæus legit cum Proclo & Tzetze. Ille enim exponit: τὸ ὠμὸν τὸ γῆρας τῷ ἀνδρὶ τίθεισιν. Hîc: καὶ παρ' ἡλικίαν τιθείσης γηραιὸν καὶ ἀφήλικα. In crudam senectutem ponit, facit ut ante tempus senescat. γήραϊ θῆκε per ellipsin pro ἐν γήραϊ θῆκε, hoc est, ποίησεν εἶναι. Vulgata lectio non potest ferri.

v. 709. Γλώσσης χάριν] Est quod aliter dicitur νόμου χάριν, dicis gratia. Glossæ Latino-Græcæ: dicis causa νόμου χάριν. Dicis gratia νόμου χάριν ὡς περὶ Γαΐου τοῦ νομικοῦ. Interpretes sine sensu: linguæ gratia. Sequentia lege ex MS. I.

——— εἰ δέ κεν ἄρχῃ

Ἤτι ἔπος ἀπ' εἰπών. Vertunt perperam:

Si autem cœperis aut verbum aliquod locutus infestum, aut facias. Vide quæ notavimus ad vers. 294.

v. 712. Ἠγῆτ' ἐς φιλότητα] MSS. ambo. ἡγεῖτ'. v. 714. Σὲ δὲ μή τι νόος κατελεγχέτω εἶδος. σὲ νόος, pro σοῦ νόος. Quæ ἀντίπτωσις Homero familiaris. Quod non monerem, nisi tantillæ rei ignorationem fraudi fuisse Interpretibus, ut ineptissimè hunc versum redderent, deprehendissem.

v. 716. Νεικεστῆρα] Uterque codex: νεικιστῆρα. Secundus pro ἑτέρων ἐπέρων. Vulgatam tuetur Eustathius ad Iliad. κ, p. 713. Ἐκ τοῦ νεικῶ, νεικέσω, καὶ ὁ παρ' Ἡσιόδῳ νεικεστής.

v. 719.

v. 719. Γλώσσης τοι θησαυρὸς] Hunc locum Latinè fecit Gellius lib. I. Noct. Att. 15. *Hesiodus Poëtarum prudentissimus linguam non vulgandam, sed recondendam esse dicit, perinde ut thesaurum; ejúsque esse in promendo gratiam plurimam, si modesta, & parca, & modulata sit.* Sed aut Gellius non intellexit quid sit κατὰ μέτρον ἰούσης, quod non est modulata, sed modum tenens, quæ coërcet & reprimit effrenem loquacitatem, ἀχαλίνους λόγους, inanem futilitatem, quæ μέτρα φυλάσσει in loquendo: aut forsan scripsit: *& parca & moderata sit.*

v. 721. Εἰ δὲ κακὸν εἴπῃς] Affert hîc Proclus similem Alcæi sententiam: αἴκ' εἴπῃς τὰ θέλεις, ἀκούσαις τά κ' οὐ θέλεις. Quam quasi de verbo ad verbum Latinè expressit Terentius: *si mihi pergit quæ vult dicere: ea quæ non vult audiet.*

v. 722. Μηδὲ πολυξείνου δαιτὸς δυσπέμφελος εἶναι ἐκ κοινοῦ] Hujus loci hic est sensus: *Ne in convivio quod multi instruunt amici sis morosus de symbolis.* Δαὶς πολύξεινος ἐκ κοινοῦ est convivium quod de symbolis instruitur à multis amicis. Talia convivia dicebantur ἔρανοι. Hesych. ἔρανος· ἡ τῶν πολλῶν εὐωχία. Terentio *de symbolis esse.* Convivæ ἐρανισταὶ, σύσσιτοι. Sed hæc obvia sunt & à viris doctis pridem observata.

v. 726. Οὐ γάρ τοίγε κλύουσιν] MS. οὐ γὰρ θ' οἵγε.

v. 727. Ὀρθὸς ὀμείχειν] MS. I. ὀρθῶς. malè. Veteres qui vestibus longis utebantur, exoneraturi vesicam non erecti stabant, sed procumbebant in terram, ut pedes vestibus tegerentur. Hinc pedes tegere sacris Scriptoribus est ventris aut vesicæ excrementa ejicere. Græcis περιστέλλεσθαι ἐσθῆτας. Ad idem vestitus genus pertinet istud præceptum, quo statim Hesiodus vetat nudari αἰδοῖα meientium.

v. 728. Αὐτὰρ ἐπεί κε δύῃ] Uterque codex: Αὐτὰρ ἐπὴν κε δύῃ. Primus postea: μεμνημένος ἐς ἀνιόντα. post ἀνιόντα delenda distinctio. Sic autem vertendi sunt hic & sequens versus. *Sed etiam postquam occidit, memor ejus rei, adversus orientem, neque in via, neque inter eundum extra viam meias.* In vulgata versione nihil sani.

v. 730. Μακάρων τοι νύκτες ἔασιν] MS. I. ἴασιν. Quæ hîc Moschopulus & alii tradunt de sententia Hesiodi, cur noctes dicat esse Deorum, non sunt nauci. Nemo Poëtam interpretaturus tam hospes esse debebat in lectione Poëtarum, ut ignoraret illorum sententiam fuisse, noctu Deos versari in terra & hoc orbe nostro inter homines, interdiu sedes superas colere. Stat. I. Sylv. 1.

——— *Huc sub nocte silenti*
Cùm superis terrena placent, tua turba relicto
Labetur cœlo.

Quintil. declamat. X. *Quotiescumque domus fuerat grato sopore prostrata, aderat ille, quales humanis se offerunt oculis propitii Dii, quale latissimum numen est cùm se patitur videre. Sicut omnis religio templorum, omnis religio lucorum, cùm tacuere mortalia, & profani procul, errare*

errare sedibus totis, solitudine frui, & de suis dicitur exire simulacris: ita juvenis meus noctibus totis agebat filium, & paterna domo ac penatibus suis fruebatur placidus & mitis, & matri propitius, ut numen & Deus delabi syderibus, & venire de liquido puróque aëre videbatur. Sic legendus hic locus, & distinguendus. Vulgò malè habet. Hinc pleræque ἐπιφάνειαι non solùm apud gentiles, sed etiam in sacris libris noctu dicuntur factæ.

v. 732. Εὐερκέος αὐλῆς] Αὐλὴ non est atrium, ut Interpretes existimant; sed caula. uti ferè semper antiquissimis Scriptoribus αὐλαὶ sunt mansiones ὕπαιθροι. in quibus oves, capræ & alia animalia minora stabulabantur. Pollux lib. I. οὗ μὲν οἱ βόες ἵστανται βούσταθμα, βουκόλια, βουστάσεις. οὗ δὲ αἱ ὄϊς καὶ αἶγες, αὐλὴ καὶ σηκός. Apollon. Argon. I. 575. & 1173. ac sæpè apud Homerum. Quoniam verò sub dio erant, inde αὐλίζειν & ἀγραυλεῖν est sub dio agere. In Theog. v. 26. ποιμένες ἄγραυλοι, sunt pastores *sub dio agentes*, non, ut Interpretes, *in agris pernoctantes*. Quem errorem quoque B. Lucæ Interpretes errarunt, in capite secundo; sed quem dudum castigavit Is. Casaubonus.

v. 733. *Μηδ' αἰδοῖα γονῇ πεπαλαγμένος*] Immeritò Proclus hîc Hesiodum exagitat, quasi in nimis exilibus tradendis versetur, & de rebus levibus præcepta præscribat, dum verba in propria notione accipit. Sed Hesiodi verba sunt μυστικώτερα. Hoc autem vult à concubitu etiam legitimo non rem sacram esse faciendam, ne domi quidem, nedum in publico, ni antè lauto & lustrato corpore. Tibullus:

——— discedat ab aris
Cui tulit hesterna gaudia nocte Venus.

Hinc solebant se purificare. Suet. Aug. 94. de Attia Augusti matre, quæ cum dracone in templo visa sibi est volutari: *expergefacta quasi ex concubitu mariti sese purificavit.* Quin & alia negotia suscipere non licebat iis qui propter dormierant, nisi antea essent lustrati. Columell. XII, 4. de pistoribus, cocis, cellariis: *His omnibus placuit eum qui rerum harum officium susceperit, castum esse continentémque oportere, quoniam totum in eo sit, ne contrectarentur pocula, vel cibi, nisi aut ab impube, aut certè abstinentissimo rebus Venereis: quibus si fuerit operatus, vel vir vel fœmina, debere eos flumine aut perenni aqua priusquam penora contingant ablui. Propter quod his necessarium est pueri vel virginis ministerium, per quos promantur, quæ usus postulat.* Nec Christianis olim licebat statim sacris operari, si cum uxoribus consueverant. Gregorius M. responsf. ad Quæst. X. Aug. Episco. Ang. *Vir cum propria conjuge dormiens intrare Ecclesiam non debet, sed neque lotus intrare statim debet.* Paullò pòst: *Et quamvis de hac re diversæ hominum nationes diversa sentiant atque custodire videantur, Romanorum tamen semper ab antiquioribus usus fuit post admixtionem propriæ conjugis*

gis & lavacri purificationem ab ingressu Ecclesiæ paulatim reverenter abstinere. Sed quantò rectiùs sapiens illa fœmina, cùm consuleretur, quando post concubitum liceret mysteriis interesse, respondit; si cum tua uxore rem habuisti, statim, si cùm aliena numquam.

v. 735. *Μηδ' ἀπὸ δυσφήμοιο τάφου*] Τάφος hic non est bustum, sepulcrum, ut rursus malè Interpretes, sed περίδειπνον, silicernium, cœna funebris, quæ opponitur δαιτὶ θεῶν, hoc est convivio quod celebratur die festo, aut post sollemne sacrificium. Nullum enim sacrificium sine epulis. Hesych. *Τάφος τὸ γινόμενον περίδειπνον ἐπὶ τῇ τοῦ κατοιχομένου τιμῇ. Τάφος est convivium quod celebratur in mortuorum honorem.* Homer. Iliad. ψ. v. 29.

Αὐτὰρ ὁ τοῖσι τάφον μενοεικέα δαίνυ.

sed ille bis funebres epulas lautas instruxit. Ab hac ferali cœna redeuntes vetat Poëta liberis operam dare mali ominis causâ, quia, ut puto, vana superstitione capti credebant minimè vitales futuros, qui ex hac μίξει procrearentur. Hinc vocat δυσφήμους, & quia Græci & Romani statuebantur omnia feralia polluere propterea purgabantur ab exequiis redeuntes. Festus: *Funus prosecuti redeuntes ignem supergrediebantur adspersi: quod purgationis genus vocabant suffitionem.*

v. 748. *Ἀπὸ χυτροπόδων ἀνεπιῤῥέκτων*] *Ab ollis nondum dedicatis.* Sic verte. Χυτρόποδες enim χύτραι, ut Proclus aliique monent. Alioqui sunt ἐσχάραι τῶν μαγείρων, foculi sive sint fixi, sive mobiles, qui carbonibus implebantur & quibus imponebantur ollæ, quæ & λάσανα dicuntur & ἀνθράκια. Hesych. *Ἀνθράκιον τὸ μικρὸν τρίποδιον, καὶ λίθος τίμιος ὁ ἐν δακτυλίῳ, καὶ χυτροπόδιον, καὶ πᾶσα μικρὰ κάμινος.* Sic scribendus hic locus, sine sensu vulgò legitur & laudatur à viris Græcè doctissimis χυτροπώλιον. Pollux X, 24. *Χυτρόποδας ἔτι μὲν καὶ λάσανα κεκλημένον εὑρεῖν, ὡς Διοκλῆς ἐν Μελίσσαις Ἀπὸ λασάνων θερμὴν ἀφαιρήσω. Ἐν δὲ τῷ πρώτῳ τοῦ Ἱππώνακτος ἰάμβων εἴρηται χυτροπόδιον. ὥσπερ καὶ παρ' Ἡσιόδῳ.*

Μὴ δ' ἀπὸ χυτροπόδων ἀνεπιῤῥέκτων ἀνελόντα.

Ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἔπαρόν τι δηλοῖ. ὅταν δὲ Δίφιλος ἐν ἐπικλήρῳ λέγῃ, Χύτραν μέγαν παρὰ τοῦ μαγείρου. δηλονότι τὴν χύτραν λέγει, ἀλλ' οὐ τὸν χυτρόποδα. Paucis interjectis: *Χυτρόποδα καί που καὶ ἀνθράκιον ἔπεισ' Ἀλέξιδος εἰπόντος ἐν Λημνίᾳ· Καὶ μὴν παρῆν μὲν ἀνθράκιον ἐν μέσῳ σπείσων τι κυάμων μεστός· Καὶ γὰρ ὁ σπείσων ἀγγεῖον ὡς κυάμους, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον ἐνέφρυγον. Καὶ μὴν ἐσχάραν εἴποις ἂν τὸ ἀνθράκιον τοῦτο καὶ ἐσχάριον. Ἀριστοφάνης ἐν ταγηνισταῖς εἰπόντος ἐσχάρια. ὁ δὲ Στράττις ἐν Ψυχασταῖς Πῶς ἂν κομίσειέ μοι τις θυμαλώπων μεστὴν ἐσχάραν.* Apposui pluscula verba, quia ex illis discimus quid fuerit χυτρόπους, λάσανα, ἀνθράκιον, quod video ignorari. Plerique enim putant esse

esse *trullam*, ut P. Septimius Florens, vir elegantissimus, in Aristophanis *εἰρήνῃ*, qui hos versus

——— *ἐνταῦθα χύτραις*
Πρὸ τοῦ πολέμου τὰ λοιπὰ τῇ βουλῇ ποτ' ἦν,

sic interpretatur:

——— *antè bellum hîc scilicet*
Trullæ stetere in gratiam Senatûs.

Cùm non sint trullæ, sed foci ad quos carnes coquebantur Senatui post sacrificia. Vide ibi antiqua scholia. *χυτρόποδες* autem sunt ipsæ *χύτραι συγκεκλασμέναι*, ut *templa lapidata* apud Sueton. Calig. 6. non sunt grandine icta, ut exponit vir plurimæ lectionis C. Barthius in Adversariis, sed Dii lapidibus impetiti. Veteres autem nullis vasis solebant antè uti ad cibum potúmque capiendum, nisi antè lustrata essent libatione ex iis Diis facta. Proclus ad hunc locum *ἀπὸ χυτρῶν μὴ ἀπαρχθέντων φάγῃς πρὶν ἀπάρξῃς ἐξ αὐτῶν τοῖς θεοῖς.* *Ex ollis non antè cibum capias, quàm ex iis Diis libaveris.* Sic patinam dedicat Vitellius apud Suetonium: *Hanc quoque (cœnam) superavit ipse dedicatione patinæ, quam ob immensam magnitudinem clypeum Minervæ Αἰγίδα πολιούχου dictitabat.* Hoc Latinis propriè est imbuere, quia tum vasa illa imbuebant vino quod Diis libabant. Inde postea *imbuere* de omnibus rebus, quæ primo usui nostro accommodantur. Catullus de Argò nave: *Illa rudem cursu prima imbuit Amphitriten.* Etiam de ipsis hominibus dicitur: Florus II. 3. *Cottidiani & domestici hostes tyrocinia militum imbuebant.* Tacit. I. ann. 36. *Imbutásque præda manus in direptionem Galliarum erupturas.* Id. III. Hist. 15. *Ut civili præda miles imbueretur.*

V. 750. *Μηδ' ἐπ' ἀκινήτοισι καθίζειν*] Rectè *ἀκίνητα* Veteres exposuerunt *τάφους*. In bustis enim stare, sedere, imò busta videre habebatur pro diro & infausto omine Quam superstitionem gentilium deridet Theodoretus sermone VII. *θεραπευτικῆς ἑλλην.* *Μῦσος ὑπολαμβάνετε τὸ πελάζειν τοῖς τάφοις.* *Nefas habetis accedere ad sepulcra.* De his multa viri doctissimi notarunt ad Theophrasti characteres.

CA-

CAPUT XVI.

Vulgatus index Ἡμέραι expunctus. Fausti dies & infausti, sicut & horæ in fastis notatæ. Commoda sydera. A Jove omnes dies. Hesiodus emendatus ter. Πεπυκασμένος. Antiqua lectio Poëtæ vindicata. Τετελεσμένον ἦμαρ. Quaternarii numeri sanctitas. Φύσις αἰόλα, Παναίολος. Nicomachus Gerasenus & Anonymus antiquus Scriptor correctus & explicatus. Hesiodo lux. Orcus. Ὅρκος sepulcrum. Menandro medicina. Orcus perjurii vindex. Virgilius defensus. Hesiodus denuo correctus. Μετάδυπνι.

ΗΣΙΟΔΟΥ ΤΟΥ ΑΣΚΡΑΙΟΥ ΗΜΕΡΑΙ] Nec hic index in Vossii codicibus, nec in Gudii Proclo est. Quin nec ullum distinctionis vestigium apparet. In nonnullis tamen libris recentioribus titulum istum exstare viri docti monuerunt, in Veteribus verò non conspici, à quorum auctoritate nobis discedere religio est.

v. 765. Ἤματα δ' ἐκ Διόθεν] Veteres, ut etiam nunc superstitiosi homines, alios dies faustos, alios infaustos ac inauspicatos ad aliquod opus inchoandum ducebant, quos vocabant ἀποφράδας, ἀπαισίους Latini *Ægyptios*, *ominales*, *religiosos*, *incommodos* (sicut contrà ea *commoda sydera* sunt fausta. Propert. II, el. 26. *Quæritis & cælo Phœnicum inventa sereno Quæ sit stella homini commoda, quæque mala.* Eodem modo Græcis ἡμέρας ἐπιτηδείους, & ἀνεπιτηδείους) qui in veterum fastis erant notati ut semper cognosci possint ab aliquid aggressuris, felix ne esset ille dies, nec ne. Petronius narrat in triclinio Trimalcionis duas tabulas fuisse in utroque poste defixas, quarum altera *lunæ cursum, stellarúmque septem imagines pictas*, (sc. habebat) *& qui dies boni, quíque incommodi essent, distinguente bullâ notabantur.* Non verò dies tantùm sed & horæ aliæ faustæ habebantur, aliæ infaustæ. Quod & Proclus observavit addens Diis dicatum esse meridiem, Heroïbus verò tempus pomeridianum, ideóque esse inauspicatum: auspicatissimum verò matutinum & vespertinum. Hinc superstitiosi nihil auspicabantur, nulli se accingebant operi, nisi inspectis ephemeridibus, ex quibus capiebatur dies & hora fausta. Juven. Sat. VI. v. 576.

Ad primum lapidem vectari cùm placet, hora
Sumitur ex libro: si prurit frictus ocelli
Angulus, inspectâ genesi collyria poscit. &c.

Hæc

Hæc superstitio primùm ab Ægyptiis profecta, unde dies *Ægyptiaci* dicuntur. Augustinus in epistolam ad Galatas: *Jam verò ne aliquid inchoëtur aut ædificiorum, aut ejusmodi quorumlibet operum diebus, quos Ægyptiacos vocant, sæpè etiam nos monere non dubitant.* Damnati sunt à Conciliis & Patribus primæ Ecclesiæ. Meritò. Nec tamen nostrorum fastorum auctores ab hac ridicula gentilium opinione possunt deduci. Tam difficulter inveteratæ opiniones & errores eradicantur. Hesiodus autem felicitatis dierum & infelicitatis causas tribuit Jovi.

Ἤματα δ' ἐκ Διόθεν πεφυλαγμένος εὖ κατὰ μοῖραν.

Dies verò ex Jove observans ut decet. Et paullò pòst:

Αἱ δὲ γὰρ ἡμέραι εἰσὶ Διὸς παρὰ μητιόεντος.

Dies enim sunt à Jove sapiente. Ubi malè Interpretes: *hæ enim dies.* Omnes dies sunt à Jove. Noster iterum:

Ὅσσαι γὰρ νύκτες τε καὶ ἡμέραι ἐκ Διός εἰσι.

Quotquot noctes ac dies à Jove sunt. Ut mirer doctos viros hîc tricari. Superiùs in ἔργοις v. 563.

Εὖτ' ἂν δ' ἑξήκοντα μετὰ τροπὰς ἠελίοιο
Χειμέρι' ἐκτελέσῃ Ζεὺς ἤματα.

Cùm autem sexaginta post brumam hybernos dies Jupiter exegerit. Homerus:

Τοῖος γὰρ νόος ἐστὶν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
Οἷον ἐπ' ἦμαρ ἄγῃσι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
Talis est hominum terrestrium mens
Qualem diem inducit pater deorum & hominum.

Sic enim antiquissimos accepisse hos versus testantur Eustathius & Sextus Empiricus lib. V. adversus Mathematicos, qui Chaldæorum opiniones explodit. Vide & viri præstantissimi & magnæ eruditionis Merici Casauboni, magni parentis dignissimi filii dissertationem de hoc Homeri loco, æternum monumentum amicitiæ, quæ inter nos intercedit.

v. 765. Τριηκάδα μηνὸς] Τριηκὰς est ultima dies, sive trigesima cujusvis mensis. Veteres olim singulos menses credebant esse triginta dierum, quamvis id, si calculos ponas accuratè, verum non fit. Solon, teste Plutarcho, hunc trigesimum diem vocavit ἕνην καὶ νέαν, veterem & novam, quia pars ejus diei pertinebat ad lunam veterem; pars ad novam. Vide quæ hîc notant Proclus, Moschopulus, Tzetzes, & in primis Petavius in variis dissertationibus ad Uranologium, Lib. IV, cap. 13.

v. 781. Σπέρματος ἄρξασθαι] MS. I. σπέρματα δάσασθαι, quod & in secundo habetur pro varia lectione. Metri causâ legendum δάσσασθαι. Sed vulgatam non damno.

v. 783. Κούρῃ δ' οὐ σύμφορός ἐστιν] MS. I. ἀσύμφορος.

v. 785. Κούρῃ τε γείνεσθαι] Nullus dubito quin omnes probaturi sint MS. I. lectionem: κούρῃσι γείνασθαι. Sic quoque legendum versu 794.

κούρῃσι

κύρησι δέ τι πτερύς. Vulgò ineptè: κύρη δέ τι πτερύς. In recentissimis editionibus cum jactura metri, κύρη δὲ πτερύς.

v. 793. Γεινόμενος φῶτα Γείνεσθαι. μάλα γάρ τε νόον πεπυκασμένον ἐστὶν] MS. I. γείνασθαι. MS. II. μάλα. Sic & Palatinos codices legisse testatur Commelinus; quibus adstipulantur editiones Basileenses Isingrini & Oporini, quas sequor. Ibidem malè nonnulli scribunt πεπυκμένος. πεπυκασμένος enim Græcis dicitur homo prudens, & versutus eadem ratione qua Latinis *callidus*, cujus scilicet animus ita rerum usu occalluit, ut falli facilè non possit. Phædro *retorridi* dicuntur. Hoc verò sine præclaris ingenii dotibus consequi nemo potest, etsi à primis annis in luce fori & hominum fuerit versatus.

v. 797. Πεφύλαξο δὲ θυμῷ τετράδ᾽ ἀλεύασθαι] Hos tres versus ineptissimè & imperitissimè verterunt Interpretes: *cautus verò esto animo ut quartum vites desinentis & inchoati mensis, doloribus conficiendo animo, valdè hæc accommoda est dies*. Nihil potest fingi imperitius, nihil insulsius. Miror viros eruditissimos, qui hunc Poëtam ediderunt, istam inscitiam non castigasse. Hesiodi verò hæc mens est: *Teneto verò memoria quarto die ut vites finientis & inchoantis mensis doloribus conficere animum; valdè hæc sacra est*. Vides sententiam Poëtæ rectà adversari Interpretum Latinorum versioni. πεφύλαξο θυμῷ, ut superiùs: ἐν θυμῷ δ᾽ εὖ πάντα φυλάσσειν, *animo autem studiosè omnia custodi*. Τετελεσμένον ἦμαρ est ἱερόν, ut apud Gregor. τελεῖν ἑορτὴν est festum celebrare. ἑορτὴ ἐπὶ Χριστῷ τελουμένη, festus dies Christo dicatus, qui celebratur in honorem Christi. Quis ignorat τελετάς? Quarta verò finientis mensis est quarta & vicesima mensis dies; quarta verò inchoantis est quarta à kalendis. Apud Græcos enim in quolibet mense tres erant quartæ dies, τετάρτη ἱσταμένου, τετάρτη μεσοῦντος, τετάρτη φθίνοντος. Prima quarta, τετάρτη ἱσταμένου, est quarta à kalendis: secunda quarta τετάρτη μεσοῦντος est quarta post decimam: tertia quarta τετάρτη φθίνοντος est quarta post vicesimam. Sic etiam sunt tres tertiæ, quintæ, sextæ, septimæ, octavæ, nonæ in singulo mense. Paullò ante μέσσης τετράδος, *media quarta* meminit, quæ est quarta decima, τετάρτη μεσοῦντος. Versu 812. & sequentibus tres nonæ, εἰνάδες commemorantur. Et hæc satis obvia, quæ non notassem, nisi viderem esse qui nesciant qui per τετράδα φθίνοντος καὶ ἱσταμένου μηνὸς dies sint intelligendi. Ceterùm numerus quaternarius quàm sanctus fuerit antiquis, præcipuè Pythagoreis, & quam vim ei tribuerint neminem paullò humaniorem fugit. Inter varia cognomina dictus etiam fuit Φύσις Αἰόλος. Nicomachus Gerasenus in Ἀριθμητικῶν θεολογουμένων libris: Ἡ δὲ τετρὰς πάλιν αὐτοῖς θαῦμα μέγιστον, ἄλλος θεός, &c. ἐστι γὰρ αὐτοῖς τῶν τε φυσικῶν ἀποτελεσμάτων πηγὴ καὶ κλειδοῦχος τῆς φύσεως, &c. ἀλλὰ καὶ αὐτὴ φύσις καὶ Αἰόλα. Vertit A. Schottus: *Quaternarius item magno ipsis est miraculo, novus Deus* &c. *Fons ipsis est naturalium effectuum, atque natura claviger*, &c. *Imò natura ipsa est & varietas.* Sed num Αἰόλα est varietas? Meursius in denario Pythagorico legit:

legit : Αἰόλα φύσις ex Anonymo in Theolog. Arithmeticis : Αἰόλαν φύσιν κατωνόμαζον τὴν τετράδα τὸ ποικίλον ἐμφαίνοντες τῆς οἰκειότητος· καὶ ὅτι οὐκ ἄνευ ταύτης ἡ καθολικὴ διακόσμησις. διὸ καὶ κλειδοῦχόν τινα τῆς φύσεως αὐτὴν πανταχῆ ἐπωνόμαζον. *Æoli naturam appellabant quaternarium, varietatem proprietatis indicantes : & quod absque eo non sit universalis constitutio, unde etiam clavigerum natura quemdam ipsum undique cognominabant.* Sed quid est *Æoli natura?* Æolus Vulcaniarum Insularum Rex fuisse traditur, & cœlestium motuum peritus, ideóque ventorum dominus. Quid verò ille ad naturam rerum omnium parentem? Rectè se habet lectio Nicomachi, nisi quòd copula sit exterenda, legendúmque : ἀλλὰ καὶ αὐτὴ φύσις αἰόλα. Dorica Dialecto, qua utebantur Pythagorei & omnes magnæ Græciæ incolæ pro αἰόλη. Sic vice versa emendandus Anonymus ex Nicomacho, non contrà. Αἴολος, & Παναίολος sunt φύσεως propria epitheta. Ratio nemini potest esse obscura. Inscriptio antiqua apud Gruterum :

ΦΥΣΙΣ ΠΑΝΑΙΟΛΟΣ
ΠΑΝΤ. ΜΗΤ.

Fuit, qui me reprehendit, quòd Nicomachum Gergasenum dixerim, uti vocatur apud Photium, præfatus nullos umquam fuisse Gergasenos ; sed eos dici Gerasenos. Verùm si Photio non credit, credat Matthæo, qui eos vocat, Cap. VIII. 28. *Gergesenos.* Nimirum eadem urbs vocabatur Γέρασα, & Γέργεσα, incolæ Geraseni, Gergaseni, & Gergeseni, quos etiam hoc nomine appellat Josephus II. de Bello Judaïco 20.

v. 804. Ὅρκον τιννυμένας] Interpp. *Perjurium vindicantes.* Quis audivit ὅρκον esse perjurium? ὅρκον διαβαίνειν est jurisjurandi fidem violare, perjurum fieri. Sed ὅρκος numquam simpliciter est perjurium. Ceterùm in MS. I. legitur : ὅρκον γεινόμενον. *Orcum natum.* Sanè sic legisse videtur Virgilius : *quintam fuge : pallidus Orcus Eumenidésque sata.* Ubi Servius : *Hesiodus Orcum quintâ lunâ dicit natum.* Ex Celso quoque tradit Orcum esse jurisjurandi Deum, pallidum dictum quia jurantes trepidatione pallescant. Apud Orcum enim defunctas animas jurare, ne quid suos, quos in vita reliquerunt, contra fas adjuvent. Orcus Latinis est Pluto, summus inferorum Deus. Cic. in Verr. *Ut alter Orcus venisse Ætnam, & non Proserpinam, sed ipsam Cererem rapuisse videatur,* hoc est, alter Pluto. Plaut. Pœn. I, 130.

Quo die Orcus ab Acheronte mortuos amiserit.

Et sic Latini frequenter. Nonnullis tamen non Pluto, sed Charon Orcus est. Glossæ Philoxeni : Orcus Χάρων. Quin & Silius Italicus Cerberum dicit Orcum.

Illatrat jejunis faucibus Orcus
Armenti quondam custos immanis Iberi.

Ut Veteres videantur omnibus inferis tribuisse nomen Orci, quod à Græcis illos accepisse certum est, qui ὅρκον vocarunt sepulchrum, ut benè observat Maximus Scaliger ad Varronem ex Menandro:

Οὐ πώποτ' ἐζήλωσα πολυτελῆ νεκρόν.
Εἰς τὸν ἴσον ὅρκον τοῦ σφόδρ' ἔρχεται εὐτελής.

Numquam invideo mortuo opulento, in simile sepulchrum venit etiam valdè tenuis. Sic hic locus legitur; pro quo malè substituit vir summus ἔρκον· rectè tamen scripsit εὐτελής, cùm aliter legeretur εὐτελῆ. Ὅρκον sanè fuisse Deum inferorum, patet ex hoc loco Hesiodi, qui illum conjungit cum Furiis, & natum dicit ab Eride in perjurorum pœnam. Vide & in Theog. v. 231. Sicut autem ἀΐδης, hoc est, Pluto, sic & ὅρκος inferorum Deus pro sepulchro ponitur. Ex lectione autem nostri codicis apparet Virgilium non esse hallucinatum, quod Salmasius in libro de annis climactericis contendit, cùm scripsit Orcum natum esse quinto die. Sic enim invenit in suis exemplaribus, ut legitur in primo Vossiano. In hoc tamen abit à sententia Hesiodi, quòd illo die Erinnidas quoque natas canat: cùm Hesiodus tantùm dicat illas versari apud superos, ad vindicanda scelera flagitiosorum hominum. Sed forsan in hoc secutus est Orpheum, & Melampodem; qui & ipsi commodorum & incommodorum dierum ephemerides ediderunt cum illorum caussis, ut Græci Interpretes, qui illorum testimoniis sæpè utuntur, ostendunt.

v. 812. Ἐσθλὴ μὲν γὰρ τ' ἠδὲ φυτευέμεν] MS. I. ἐσθλὴ μὲν γὰρ θ' ἥδε φυτευέμεν. Bona siquidem est hæc ad plantandum.

v. 818. Παῦροι δέ τ' ἀληθέα κικλήσκουσι] *Pauci veracem dicunt.* Inde Virgilius ait illum diem esse contrarium furtis. *Nona fuga melior contraria furtis.* Furibus enim fraudi est veritas. Hic est hujus loci sensus, quem & Salmasius ὁ πάνυ vidit.

v. 820. Μέσση· παῦροι δέ τ' αὖτε μετ' εἰκάδα] MS. I. μεσσάτη· παῦροι δὲ μετ' εἰκάδα. quod placet. Subintelligendum autem hîc ἰοῦσαν. Paullò antè νῆα πολυκληΐδα perperam vertunt *benè clavatam*, cùm sit πολυκάθεδρος in qua multa sunt sedilia remigum. Κληΐδες enim sunt transtra. v. 823. Μετάδουποι sunt μεταξὺ πίπτουσαι, dies *intercidentes*, qui inter faustos & infaustos volvuntur. Vulgò *incerti* vertunt. δουπεῖν est πίπτειν. Unde Catadupa Ciceroni Nili catarrectes dicitur, quod de altissima rupe præceps cadat.

CAPUT XVII.

Λαοσσόος. Hesiodus emendatus & vindicatus. Τανύσφυρος. Δῶρα Ἀφροδίτης. Πλεκτὰ ἅρματα. In Hesiodo conjectura. Ὀχέειν ἄτην. Phædrus emendatus. Ἔχειν, habere pro regere. Adamantinus. Obscurus locus Hesiodi & aliquot Homeri expositi. Κυάνεαι πτύχες. Πτύχες in scutis quid. Πτύχες montium juga. Πολύπτυχος Ὄλυμπος. Ἐλαύνειν, διελαύνειν. Ducere.

ΑΣΠΙΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ] Servius ad XII. Æneïd. hunc librum laudat nomine Ἀσπιδηφορίας. *Latinis*, inquit, *secundum Hesiodum in Ἀσπιδηφορίᾳ Ulyssis & Circes filius fuit.* Sed errat Servius; Non in Ἀσπίδι sed in Theogonia hoc dicit Hesiodus. Et sic legendum videtur apud Servium.

In Ἀσπίδι v. 3. Λαοσσόου] Ad bella concitantis, bellicosi. Hesych. Λαοσσόος, σώζων ἢ παρορμῶν εἰς τὸν πόλεμον. Ὅθεν ἐστὶν ἐπίθετον Ἀθηνᾶς. Cur vertant *populorum dissipatoris* causam nullam video. De matre Alcmenæ quæ Herculem edidit diversæ sunt Veterum sententiæ. Pelopis filiam fuisse consentiunt ferè omnes. Hinc Hercules Pelopis pronepos dicitur in antiqua inscriptione. Diodorus Siculus illam vocat Eurymedam, Plutarchus Lysidicen, Apollodoro in Bibliotheca Anaxo Alcæi filia dicitur.

v. 9. Ἧ δ' καὶ ὣς] Lege: ἡ δ'.

v. 23. Τῷ δ' ἅμα ἴμβροι] Diaconus legit ἴμβροι, & interpretatur πυρσόμαχοι. Pessimè meo judicio. Γίμβροι πολέμοιο καὶ φυλόπιδος conjungenda esse vel puer videat.

v. 29. Ἀρῆς ἀλκτῆρα φυτεύσῃ] Cui persuadeas tironem Græcæ linguæ nescire ἀρῆς ἀλκτῆρα esse depulsatorem malorum, damnorum, calamitatum? Hinc Hercules appellatur ἀλεξίκακος. Interpretes tamen portentoso errore transtulerunt: *Martis depulsorem.* Inferiùs:

Θήκατο δ' ἀμφ' ὤμοισιν ἀρῆς ἀλκτῆρα σίδηρον.
Injecit autem humeris malorum depulsatorem gladium.

v. 35. Τανυσφύρου Ἠλεκτρυώνης] *Pulcra Electrionidæ.* Ridiculè Interpretes. *procera Electryonida.* quam paullò antè appellaverat εὔσφυρον, nunc dixit τανύσφυρον. Hesych. τανύσφυρος, ὀρθόσφυρος, εὔσφυρος, λεπτόσφυρος. quæ pulcros & teneros talos habet, formosa. Sic apud eumdem: Τανυϋφὴς est λεπτοϋφὴς, tenuiter textus. Τανανηκὲς Veteres

ex fabulis verum colligunt, tauro similem forma Achelоum aiunt, ut & alios fluvios, ob strepitus & flexus alveorum, qui cornua dicuntur. Vide & Ælian. Var. Hist. II, 32. Sic & in antiquis nummis fluvii forma bovis exprimuntur, ut pridem docuit vir doctrina & judicio magnus Antonius Augustinus in Dialogis.

v. 105. ὃς Θήβης κρήδεμνον ἔχει] Interpretes vertunt: *qui Thebarum mœnia tenet.* Nec improbo. ἔχει tamen poterat etiam verti, *habet.* Nam habere Latinis æquè ut Græcis ἔχειν dicuntur loca, qui illa possident, & gubernant, qui illis præsunt. Justin. XII, 4. *Terras inter amnes Hydaspen & Indum Taxiles habebat.* Flor. IV, 2. *Siciliam & Sardiniam annona pignora per legatos habuit.* Tacitus II. annal. 20. *Festinare & urgere ut provincias & legiones solus habeat.* Sic & homines & Dii dicuntur haberi ab iis, sub quorum potestate & ditione sunt. Ovid. I. Metam. v. 196.

Cùm mihi qui fulmen, qui vos habeóque regóque,
Struxerit insidias.

v. 116. Θυμοῦ γηθήσας] Nonnulli codices legunt non malè: μάλα γηθήσας.

v. 136. Κυανέην ἐύτυκτον ἔθηκε Δαιδαλέην ἀδάμαντος] Diaconus contendit ἀδάμαντα hîc non esse lapidem; sed σίδηρον. Hunc sequuntur Latini Interpretes. Sed quis tam hospes est in Veterum Scriptis, cui lateat adamantina Græcis & Latinis dici omnia quæ valdè dura sunt & firma? Sic Horatius Marti tribuit *adamantinam tunicam.* Ovid. IV. Metam. de sedibus inferorum:

Carceris ante fores clausas adamante sedebant.

hoc est, obicibus & postibus firmissimis. Sexcenta apud Poëtas exempla facilè invenies.

v. 143. Κυάνεαι δὲ διὰ πτύχες ἠλήλαντο] Interpretes inscitissimè: *cæruleis plicis fulgorem intersecantibus.* Verte; *cærulea lamina erant ducta.* Κυάνεαι πτύχες, sunt cæruleæ laminæ, ut apud Homerum θώρηκες κυάνεοι, cærulea lorica. Πτύχες sunt laminæ, tabulæ, plagulæ, coria ex quibus scuta conficiebantur. Etymolog. M. exponit τὰ διάφορα, ἐπαλλήλως ἐλάσματα. Ex pluribus enim plagulis, pellibus, textis, tabulis, pro materiæ diversitate, conficiebantur clypei Græcorum, sicut & scuta Romanorum. Unde vult Varro scutum dici à secando, quasi secatum. Quamvis autem in veriverbio labatur Togatorum doctissimus, est enim scutum à σκῦτος, quia pellibus obducebatur, ostendit tamen Veterum scuta ex variis partibus fuisse compacta. Liquidissimè Homerus Iliad. H, v. 248.

Ἓξ δὲ διὰ πτύχας ἦλθε δαΐζων χαλκὸς ἀτειρής
Ἐν τῇ ἑβδομάτῃ ῥινῷ σχέτο.

Ceterùm sex per plagulas penetravit findens hasta, in septima autem pelle hæsit. Ajacis clypeus erat ἑπταβόειος, singula pellis constituebat πτύχα, sive plagulam. Iliad. Υ, in descriptione scuti Achillis:

Ἀλλὰ δύω μὲν ἔλασσε διὰ πτύχας, αἱ δ᾽ ἄρ᾽ ἔτι τρεῖς

Ἦσαν

Ἤτοι· ἐπεὶ πέντε πτύχας ἤλασε Κυλλοποδίων
Τὰς δύο χαλκείας· δύο δ' ἔνδοθι κασσιτέροιο
Τὴν δὲ μίαν χρυσῆν.

Sed duas quidem adegit per plagulas, ha autem adhuc tres erant. Quoniam quinque plagulas Vulcanus duxerat, duas areas, duásque intus stanni: Unam verò auream. In quibus locis ineptissimè Interpretes πτύχας vertunt plicas, ut in pluribus aliis. Polybius in descriptione scuti Romanorum σανίδωμα appellat, lib. VI. Ἐκ διπλοῦ σανιδώματος, ταυρεκόλλῃ πεπηγὸς ἔξωθεν μὲν δὲ πάλιν μοσχίῳ δέρματι περιείληπται. *Scutum è duplici tabulato glutine taurino est compactum: extrema superficies linteo, deinde vitulino corio circumtegitur.* Nicetas Choniata lib. I. rerum Isaaci Angeli in descriptione thoracis ex lineo coactili sæpiùs aut decies in se complicato συμπτύγματι dicit, quæ Poëtæ Veteres πτύχας· Αὐτὸς μὲν τοι ὁ Κόῤῥαδος ἄνευ θυρεοῦ τηνικαῦτα διαγωνίζεται, ἐν δὲ λίνω πεποιημένον ὕφασμα οἴνῳ αὐστηρῷ ἱκανῶς ἡλατισμένον διάβροχον πολλάκις περιπτυχθὲν δίκην θώρακος ἐνεδύετο. ἐς τοσοῦτον δ' ἦν ἀνένδοτος ἁλσὶ καὶ οἴνῳ συμπιληθὲν, ὡς καὶ βέλος εἶναι παντὸς ἀπαθέστερον, ἠριθμοῦντο δ' ἐς ὀκτωκαίδεκα καὶ πλείω ὑφάσματος συμπτύγματα. *Ipse Conradus sine scuto tunc dimicabat: sed pro lorica textum quoddam gestabat è lino factum, vino austero probè salito maceratum, sæpiùs replicatum: quod quidem sale & vino coactum adeò firmum adversus ictum erat, ut penetrari à nullo telo posset. Erant autem hujus texti plagella octodecim & eo plures.* Propter eamdem rationem tabulæ quoque ex quibus fores compingebantur πτύχες dicuntur. Pollux onomast. IX. 5. πτύχες sunt etiam pugillarium tabulæ, sive sint eburneæ, sive ligneæ, sive aureæ. Hinc δίπτυχον, τρίπτυχον, πολύπτυχον. Nec longè inde discedit quòd pro jugis montium πτύχες ponuntur. Apollon. Rhod. III, 101,

Βῆ ῥ' ἴμεν Οὐλύμποιο κατὰ πτύχας.
Ivit per juga Olympi.

Ubi ridiculè Interpres novissimus *valles* exponit. Jugis montes connectuntur. Hinc nostro in Theogon. v. 113. πολύπτυχος Ὄλυμπος est multa juga habens. Ineptè Interpretes: *cælum multis sphæris implicitum.* Vide Eustath. ad Iliad. Θ. p. 610. ubi varias de hujus vocis notione & origine sententias tradit. Ἐλαύνειν verò & διελαύνειν sunt propria in hac re verba. Homerus in loco superiùs laudato: ἐπεὶ πέντε πτύχας ἤλασε Κυλλοποδίων. *Quoniam quinque laminas duxit Vulcanus.* Idem alio loco: ἣν ἄρα χαλκεὺς ἤλασε, *quam faber ærarius fecit.* Ἐλαύνειν σίδηρον χρυσὸν, ferrum, aurum ducere, propriè dicuntur fabri aurarii & ærarii. Hinc ἐλάσματα sunt laminæ ductiles. Eustath. ad d. l. πέντε πτύχας ἤλασε. εἴρηται τοῦτο μὲν κατὰ τέχνην χαλκευτικήν. *dicitur hoc quidem secundùm artem fabrorum ærariorum.* Est enim proprium χαλκέων verbum. Herodot. I, 68. Ἐλθὼν ἐς χαλκήϊον ἐθηεῖτο σίδηρον ἐξελαυνόμενον. *Cùm venisset in officinam ærariam videns ferrum duci.* Idem I, 50. Κατεχεάμενος χρυσὸν ἄπλετον, ἡμιπλίνθια ἐξ αὐτοῦ ἐξήλαυνε.

ἐξήλασεν. *Immensam vim auri liquefecit, ex quo dimidiatos lateres duxit.* Noster inferiùs in Theogon.

Τὸν περὶ χάλκεον ἕρκ@ ἐλήλαται.

Quem circa ferreum septum ductum est. Apollon. Rhod. Argonaut. II, 231.

Οὐδ' εἰ οἱ ἀδάμαντ@ ἐληλάμενον κέαρ εἴη.

Ne si cor ei sit ex adamante ductum. Ἐλαύνειν Latinis est ducere. Horatius de Alexandri ærea statua: *Ne quis se duceret ære.* Πτύχες rectè etiam verti possunt tabulæ, quamvis sint ferreæ, aut coriaceæ, aut ex alia materia. Sic apud Tertull. de pallio eadem tralatione plicæ longæ in toga dicuntur *tabulæ togæ*, quòd similes sint tabulis.

CAPUT XVIII.

Λευκαὶ θέοντες. Ἄπλητ@. In Hesiodo menda exemta. Eidem lux. Ἀμφὶ Καινέα, & similes locutiones. Τιταρήσι@. Ἀγελαίη Ἀθηνᾶ. Μάχην κορύσσειν. Danielis Heinsii elegantissima emendatio asserta. Juvenali lux. Rumpere auditorium. Hesiodus distinctione adjutus. Πάνεφθος κασσίτερος. Κίβισις. Τιταίνειν. Χλωρὸς est ὠχρός. ἐπὶ χλωροῦ ἀδάμαντος βαίνειν. Leves in hastis. Et similes locutiones.

v. 146. ὈΔόντων λευκῶν θεόντων] Pervenustum loquendi genus est pro ὀδόντων λευκῶν. Antiqua inscriptio in consecrationem templi in agro Herodis Attici, ποίη χλωρῷ θέουσα, herba viridis, quod olim observavit Salmasius, & ante eum David Hœschelius in epistola ad Meursium scripta, quæ penes me est. Simile loquendi genus apud Aratum, λεπτῇ φαίνουσι χηλαί. vertit Cicero *obscuro corpore chelæ.*

v. 147. Ὀδόντες ἄπλητοι] *Dentes magni.* Hesych. Ἄπλητον, ἀπρόσιτον, ἀχώρετον, μέγα. Interpretes pessimè: *dentes inaccessi.* Ut & v. 230. Γοργόνες ἄπλητοι, sunt terribiles. In Theog. v. 151. Χεῖρες ἄπλαστοι *manus magnæ, terribiles.* Sophocles: Ajace flagellifero v. 256. Τὸν ἄπλατ@ ἴχει. *Hunc furor magnus tenet.* Nam sic legitur in editionibus antiquis. Recentiores Stephaniana, Plantiniana, ut & Græcus Interpres scribunt, ἄπλαστ@ ut significet furorem seu insaniam veram, hoc est, magnam.

v. 155. Ἐν δ' ὅμαδός τε, φόβ@ τ' ἀνδροκτασίη τε δεδήει] Legendum: ἀνδροκτασίη τ' ἐδεδήει. Vertendum verò: *In eo tumultus, terror, & homicidium ardebant* scilicet ira, indignatione, dimicandi libidine.

v. 171.

v. 171. Οὐδέ τινεςι τρίτην] Legendum ἐδ' ἔπειτι.

v. 179. Καινέα τ' ἀμφὶ ἄνακτα, Δρύαντά τε] Hi omnes accusativi ab hoc versu usque ad 183. exponendi sunt per nominativos, *Caneus Rex*, *Pirithous*, &c. quod satis indicat versus, qui iis subjicitur:

Α'ργύρεοι, χρύσεια περὶ χροῒ τεύχε' ἔχοντες.

Latinos Interpretes fugit elegantissimum istud dicendi genus, οἱ ἀμφὶ Πλάτωνα, pro Πλάτων, de quo superiùs egimus. Poëta omisit articulum.

v. 181. Τιταρήσιον] Notat Diaconus hunc Lapitham nomen accepisse à loco quem coluerit. Is est fluvius Thessaliæ. Suidas: Τιταρήσιος ποταμὸς Θεσσαλίας. Sed & ejus accolæ eodem nomine fruebantur. Stephanus de Urbibus: Τιταρήσιος ποταμὸς Θεσσαλίας. τὸ ἐθνικὸν ὁμοφώνως Τιταρήσιος. Stultè ὄζος Α'ρηος vertitur *notus Martis*. cur non: *filius Martis?* Sic autem omnes dici πολεμικοὺς ἄνδρας qui Homerum, parentem omnis doctrinæ & elegantiæ legerunt, non possunt nescire. Apud eumdem eodem sensu: ὄζος Α'ρηος.

v. 185. Α'σπελον οἰωνιστὴν] Ovidio XII. Metamorph. dicitur Astylos:

Quique suis frustra bellum dissuaserat augur
Astylos.

v. 196. Γεμάοιν τε] *Ruentium*. non: *festinantium*. nisi forsan legendum: θ' ἱεμένων τε avidorum scilicet pugnæ.

v. 197. Α'γελείη τριτογένεια] Cave vertas, *prædatrix Tritogenia*, cum Interpretibus. Retinendum Græcum epitheton *Agelea*. qua significatur bellicosa Minerva. Suidas: Α'γελεία ἡ Α'θηνᾶ, ἡ ἐπὶ τὸ ἄγειν λείαν, τυτέσι, στρατιωτική. Noster infer. Theog. v. 318. Homerus Iliad. δ. v. 178.

Πρώτη δὲ Διὸς θυγάτηρ Α'γελείη.

Prima Jovis filia Agelæa. ubi æquè ineptè Interpretes: *prædatrix*. vide ibi Eustath. scholia Didymi & Etymolog. Magnum.

v. 198. Μάχλω ἐθέλυσα κορύσσειν] Quid est, *pugnam velle armare?* Sic enim reddiderunt Interpretes. Κορύσσειν μάχην est accendere prælium, ciere bellum, ut Justinus loquitur de Artemisia: *inter primos duces bellum acerrimè ciebat*. Noster paullò antè: Κορύσσουσα πόλεμον ἀνδρῶν, *accendens pugnam virorum*. Pindarus Isthmionic. VIII.

———— μάχαις ἐναριμβρότοις
Ε'ργον ἐν πεδίῳ κορύσσοντας.

Pugna homines interimentis opus in campo ciere, quod est fortiter pugnare. Κορύσσειν sæpè generaliter est augere. Hesych. Κορύσσειν αὔξειν. Pindarus Isthmionic. VIII. βίον κορυσσάμενοι ἀεθλοῦσιν μηχαναῖς, fortunas amplificare bonis artibus.

v. 203. Θεῶν δ' ἔδος ἁγνὸς Ο'λυμπος] Elegantissimè hunc locum emendavit D. Heinsius, qui legit ἄγνυτ' Ο'λυμπος. *frangebatur*, hoc est, resonabat Olympus. Polybius XV, 30. τῶν δὲ δορυφορούντων τὰ περὶ τὸν βασιλέως κατερρήγνυτο πᾶς ὁ τόπος τῷ κρότῳ καὶ τῇ κραυγῇ. *Satellitibus*

præcedentia ita vertunt: *Ipse autem properanti & formidanti similis Perseus Danaides extendebatur*, ipsi nescierunt quid dicerent. τιταίνω & τιταίνεσθαι interdum est currere, festinare, fugere. Hesych. τιταίνειν, σπεύδειν. τιταινόμενος, τρέχων. Et sic hoc loco accipiendum.

V. 231. Ἐπὶ χλωροῦ ἀδάμαντος βαινόντων] Exponitur: *In viridi adamante euntibus*. Virides adamantes quis vidit? χλωρὸς Græcis non solùm est viridis, sed etiam ὠχρὸς pallidus. Inferiùs v. 264. Ἀχλὺς χλωρή, tristitia pallida. Theophrastus carbunculos dixit χλωροειδεστέρους, hoc est, pallidiores. Galenus in multis locis notavit apud Hippocratem χλωρὸν frequenter poni pro ὠχρόν. Sicuti contrà ea apud Virgil. Eclog. VI. *pallentes herba* pro viridibus. Notandum verò loquendi genus exquisitum ἐπὶ χλωροῦ ἀδάμαντος βαίνειν, *in pallido adamante venire*, pro ornatum adamantibus, ut apud Pindarum ἵπποις ἐν πτεροῖς, *equi in alis* pro alatis. Ennius: *levésque sequuntur in hastis*, hoc est, hastati. Virg. V. Æn.

——— occurrit Acestes
Horridus in jaculis & pelle Lybistidos ursæ.

Jaculis instructus, & indutus pelle ursina. Flor. L. 1. *Juventus divisa per tribus in equis & armis ad subita belli excubaret.* Hoc est, equis instructa & armis.

V. 235. Ἐχάρασσον ὀδόντας] Propriè acuebant dentes, ut in ἔργοις v. 573. ἅρπας χαρασσέμεναι falces acuere. Sed hoc loco est frendebant dentibus, quod frendentium dentes collidantur, sicut ferrum cùm acuitur ducitur in cote.

V. 260. Προφερής τ' ἦν πρεσβυτάτη τε] Hunc versum nullus dubito quin respexerit Aristarchus, qui in glossa antiqua ad istum in Theogonia versum: Καλλιόπη μὲν προφερεστάτη ἐστὶν ἁπασέων interpretatur προφερέστατον, πρεσβύτατον. Quasi ἐκ παραλλήλου essent posita προφερὴς & πρεσβυτάτη. Viri quidem doctissimi existimant Aristarchum ad versum 578 in ἔργοις. Ἠώς τοι προφέρει μὲν ὁδοῦ προφέρει τε καὶ ἔργου. Sed hæc nihil faciunt ad significationem προφερέστατος pro πρεσβύτατος. Ipsum verò Aristarchum errasse hic ipse locus, qui, cùm illa scriberet, ejus animo obversabatur, vincit. προφερὴς enim est excellens, præstans. προφερὴς τῶν ἄλλων præ aliis excellens. Concisè dicitur pro ἐκ aut περὶ τῶν ἄλλων, ut δῖα γυναικῶν, *nigra lanarum*, apud Plinium & mille talia. Hæc non monerem, nisi intellexissem ἐντυχόντας hîc impegisse.

CAPUT XIX.

Ἀχλύς. Γυιοπαχής. Fame laborantium pedes tumescunt. Homeri locus insignis expositus. Mos nuptialis Græcorum. Παίζειν. Ludere. Ὑπὸ φορμίζων. Hesiodo lux. Βάθυ λήϊον. Πέτηλα aristæ. Versus supposititius indicatus. Ἐφίεσθαι, ἐπέχειν ἵππους. Ἄκελτον ἄεθλον. Ἀγών. Hesiodus emendatus. Gestatio. Jus. Θέα. Ἔλαιον, ἀρώματα pro foris ubi venduntur. Λαοί. Αἰών. Πολεμίζειν. Σπεύδειν. Hesiodus quinquies correctus. Μασιχόειν, μασιχάειν, μασᾶσθαι. Massare. Θῆλυς ἐέρση. Θήλεια νύξ. Ἡ ἔλαφος cervus. Ψυχὴ vita. Λαὸς, multitudo. Populus.

v. 264. ΠΑρ' δ' Ἀχλὺς εἱστήκει] Pulcrè & eruditè docuit V. Cl. Tanaquillus Faber ad Longinum ἀχλὺς hîc esse tristitiam. Quo nihil est certius. sic contrà φῶς est χαρά. Hesych. Φῶς, χαρὰ, σωτηρία. Exempla apud Sacros Scriptores & τοὺς ἔξω sæpè occurrunt. Cur verò ἐπισμυγερὴ transferunt perusta similis? Diaconus scilicet exponit κεκακωμένη. Sed iste homo suprà triviales Grammaticorum canones non sapit. Ἐπισμυγερὸς est miser, ærumnosus, plenus dolorum. At γυιοπαχὴς appellatur, quia fame est confecta & exhausta. Illorum enim qui fame laborant pedes tumescunt cùm alia membra macescant, & exarescant. In ἔργοις, v. 496.

Μή σε κακοῦ χειμῶνος ἀμηχανίη καταμάρψῃ
Σὺν πενίῃ, λεπτῇ δὲ παχὺν πόδα χειρὶ πιέζοις.

Ne te mala hyemis difficultas opprimat cum paupertate : macilenta verò crassum pedem manu premas. Ovid. VIII. Metam. v. 807. in insigni descriptione Famis:

Auxerat articulos macies, genuúmque tumebat
Orbis, & immodico prodibant tubere tali.

Apud Ephesios lex fuit, *μὴ ἐξεῖναι πατρὶ παῖδας ἀποθέσθαι ἕως ἂν διὰ λιμὸν παχυνθῇ τοὺς πόδας. non licere patri liberos exponere donec inediâ pedes tumescant.* Plutarchus affirmat fame confectorum pedes turgescere, corporis verò reliquas partes macescere & attenuari. Hinc lux affulget Homeri loco Ὀδυσ. ρ, cujus sensum nec Veteres nec recentes Interpretes ceperunt.

Τὸν κ' εἴ μοι δοίης σταθμῶν ῥυτῆρα γενέσθαι
Σηκοκόρον τ' ἔμεναι, θαλλόν τ' ἐρίφοισι φορῆναι,
Καί κεν ὀρὸν πίνων, μεγάλην ἐπιγουνίδα θεῖτο.

Hunc

bus regia mandata exponentibus plausu & clamore omnia loca replebantur. Noster Poëta inferiùs vers. 278.

Ταὶ μὲν ὑπαὶ λιγυρῶν συρίγγων ἵεσαν αὐδὴν
Ἐξ ἁπαλῶν στομάτων, περὶ δέ σφισιν ἄγνυτο ἠχή.

Atque hi quidem canoris tibiis emittebant cantum & tenero ore, circúmque ipsos frangebatur echo, id est, resonabat. Vers. 347.

Τῶν δ᾽ ἵπποι μὲν ἔπειθ᾽ ὑπεναντίοι ἀλλήλοισιν
Ὀξεῖα χρέμισαν, περὶ δέ σφιν ἄγνυτο ἠχή.

Horum equi deinde obviam sibi mutuò facti, acutùm hinnivere, circáque ipsos frangebatur echo. Virgilius:

Et cantu querulæ rumpent arbusta cicadæ.

Juvenal. *Assiduo ruptæ lectore columnæ.* Nec aliter intelligendus ejusdem Poëtæ locus Sat. VIII. v. 85.

Gloria quantalibet quid erit, si gloria tantùm est?
Curritur ad vocem jucundam, & carmen amicæ
Thebaïdos, lætam fecit cùm Statius urbem,
Promisítque diem: tanta dulcedine captos
Afficit ille animos, tantáque libidine vulgi
Auditur. sed cùm fregit subsellia versu
Esurit, intactam Paridi nisi vendat Agavem.

In quo loco exponendo principes ingeniorum Josephus Scaliger & Isaacus Casaubonus mirè tricantur. Ille in Ausonianis lectionibus vult Statium Poëtam post incredibilem totius urbis exspectationem tandem in agone Capitolino Thebaïdem suam recitasse, sed non placuisse, & contra eum alios coronatos. Hoc falsè significare Juvenalem dicentem: *sed cùm fregit subsellia versu*, nimirum Poëtam recitantem non stetisse, sed excidisse, hoc est, non placuisse. In diversum planè iit Casaubonus in animadversionibus in Suetonium, qui frangere subsellia interpretatur vehementissimè placuisse, sic ut κρότῳ, *Euge*, *Sophos* acclamantium quasi subsellia frangerentur. Fundum hujus sententiæ producit Sidonium Apollinarem V, ep. 70. *Hunc olim perorantem, & rhetorica subsellia plausibili oratione frangentem, socer eloquens ultrò in familiam patriciam adscivit.* Sed uterque nihil aliud significat quàm simplicem recitationem, quod & postea ipse Casaubonus fatetur. Frangere subsellia versu eadem ratione dicitur, ut rumpere legendo columnas, cantu arbusta, Olympum. Martianus Capella: *Nam absque his qui perturbantes pectora sensúsque cunctorum cognoscentium quoque perfregere subsellia.* Non nego tamen etiam de κρότῳ & acclamationibus auditorum hoc loquendi genus posse usurpari. Sidon. lib. IX, ep. 19. *Dignum omnino, quem plausibilibus Roma foveret ulnis, quóque recitante crepitantis Athenæi subsellia curvata quaterentur.*

V. 204. Ἐν δ᾽ ἀγορῇ, περὶ δ᾽ ὄλβος ἀπείρατος ἐστεφάνωτο
Ἀθανάτων ἐν ἀγῶνι· θεαὶ δ᾽ ἐξῆρχον ἀοιδῆς] Hi versus nec rectè sunt expositi, & prava distinctione corrupti. Ad quod enim referas

referas ἐν ἀγῶνι non est. Sed leviter distinctione mutatâ omnis λοιπεία tolletur.

> Ἐν δ' ἀγορὴ, περὶ δ' ὄλβος ἀπείριτος ἐστεφάνωτο
> Ἀθανάτων ἐν ἀγῶνι· θεαὶ δ' ἐξῆρχον ἀοιδῆς.

Ibi erat cœtus, qui cinctus erat ingentibus opibus Deorum. In certamine Deæ verò incipiebant cantare. Ἀγορὴ hîc est concio, cœtus Deorum, qui Apollinem & Musas audiebant canentes. Posset & πλεία στιγμὴ poni post ἐστεφάνωτο. Sed priorem distinctionem probo.

v. 208. Πανέφθου κασσιτέροιο] Interp. *stanno liquefacto*. Sed πάνεφθος κασσίτερος est idem ἄπεφθος κασσίτερος, stannum benè excoctum, purgatum, optimum. ἄπεφθος χρυσὸς Herodoto est purissimum, *aurum ad obrussam*, ut loquitur Suetonius, lib. I. cap. 50. ubi ἀπέφθῳ χρυσῷ opponit χρυσὸν λευκὸν, *album aurum*. Ubi aurum λευκὸν est aurum cui multùm argenti est admixtum, quod propterea dicitur *pallere*, ut apud Catullum, *lurore expalluit auri*. Hinc Augustinus sermone de commate Psalmi L. *Quoniam iniquitatem meam ego agnosco. Quid volui? aurum pallorem terræ? argentum livorem terræ? honorem temporis fumum.* Theodoretus: διαγνῶναι χρυσὸν δόκιμόν τε καὶ ἄπεφθον. *Dignoscere aurum probatum & excoctum.* Ubi perperam vir doctus in Analectis emendat ἄπεφθον. ἀργύριον ἄπεφθον eidem *argentum pustulatum*. Pollux lib. VII. ἄπεφθος χρυσὸς ἀκραιφνὴς, ἀκήρατος, εἰλικρινὴς, ἀκεραιῆς.

v. 224. Ἀμφὶ δέ μιν κίβισις θέε] Quàm malè Interpretes: *circum ipsum autem pera ferebatur*. Hæc nemo, nisi Græcè intelligat, assequetur quid sibi velint. Sensus est, ipsum caput erat saccò inclusum, sive perâ. Κίβισις est πήρα, κιβωτός. Callimachus:

> Εἰ γὰρ ἐπιθήσει πάντα ἐμὴ κίβισις.

Sic dicta quòd in illam reponatur βόσις, id est τροφὴ, si magni Etymologici auctori credimus, qui & hunc Hesiodi locum benè exponit: ἐβάσταζεν ἐν θυλάκῳ τινὶ ἀγγείῳ τὴν κεφαλὴν τῆς Γοργόνος ὁ Περσεύς. Vide & Apollodor. Bibliothec. lib. II. Κίβισις est, quæ aliter dici κίστη & κοίτη, cista, in qua facientes iter panem circumferebant & obsonia. Vide Pollucem X. 23. Hesychium in κοίτη, & Etymologicum Magnum in κοῖτις. Latinis propriè dicitur *sportula*. Menander in Dyscolo apud Athen. Δειπνοσοφ. IV.

> ———— Ὡς θύουσι δ' οἱ τοιχώρυχοι
> Κοίτας φέροντες, σταμνί' οὐχὶ τῶν θεῶν
> Ἕνεκ' ἀλλ' ἑαυτῶν.
> ———— *Ut sacrificant parietum perfossores*
> *Cistas ferentes & serias non Deorum*
> *Causa, sed sui.*

Ubi malè Casaubonus reponendum putat κίστας, quamvis & ipse pòst in addendis repudiaverit hanc emendationem. Pessimè verò Dalecampius vertit *lectos*.

v. 229. Περσεὺς Δαναΐδης ἐτιταίνετο] Interpretes cùm hæc, & paullò præce-

præcedentia ita vertunt: *Ipse autem properanti & formidanti similis Perseus Danaides extendebatur*, ipsi nescierunt quid dicerent. πτώσσω & πτώσσειν interdum est currere, festinare, fugere. Hesych. πτώσσει, φεύγει. πτωσκάζει, τρέχει. Et sic hoc loco accipiendum.

v. 231. Ἐπὶ χλωροῦ ἀδάμαντος βαίνοντες] Exponitur: *In viridi adamante euntibus*. Virides adamantes quis vidit? χλωρὸς Græcis non solùm est viridis, sed etiam ὠχρὸς pallidus. Inferiùs v. 264. Ἀχλὺς χλωρὴ, tristitia pallida. Theophrastus carbunculos dixit χλωροτέρους, hoc est, pallidiores. Galenus in multis locis notavit apud Hippocratem χλωρὸν frequenter poni pro ὠχρόν. Sicuti contrà ea apud Virgil. Eclog. VI. *pallentes herba* pro viridibus. Notandum verò loquendi genus exquisitum ἐπὶ χλωροῦ ἀδάμαντος βαίνειν, *in pallido adamante venire*, pro ornatum adamantibus, ut apud Pindarum ἵπποις ἐν πτεροῖς, *equi in alis* pro alatis. Ennius: *levésque sequuntur in hastis*, hoc est, hastati. Virg. V. Æn.

—— occurrit Acestes
Horridus in jaculis & pelle Lybistidos ursæ,

Jaculis instructus, & indutus pelle ursina. Flor. L. 1. *Juventus divisa per tribus in equis & armis ad subita belli excubaret*. Hoc est, equis instructa & armis.

v. 235. Ἐχάραξαν ὀδόντας] Propriè acuebant dentes, ut in ἔργοις v. 573. ἅρπας χαρασσέμεναι falces acuere. Sed hoc loco est frendebant dentibus, quod frendentium dentes collidantur, sicut ferrum cùm acuitur ducitur in cote.

v. 260. Προφερής τ' ἦν ἀριστεύουσα τε] Hunc versum nullus dubito quin respexerit Aristarchus, qui in glossa antiqua ad istum in Theogonia versum: Καλλιόπη μὲν προφερεστάτη ἐστὶν ἁπασέων interpretatur προφερέστερον, ἀριστεῦον. Quasi ἐκ παραλλήλου essent posita προφερὴς & ἀριστεύουσα. Viri quidem doctissimi existimant Aristarchum ad versum 578 in ἔργοις. Ἠώς τοι προφέρει μὲν ὁδοῦ προφέρει τε καὶ ἔργου. Sed hæc nihil faciunt ad significationem προφερέστερος pro ἀριστεύοντος. Ipsum verò Aristarchum errasse hic ipse locus, qui, cùm illa scriberet, ejus animo obversabatur, vincit. προφερὴς enim est excellens, præstans. προφερὴς τῶν ἄλλων præ aliis excellens. Conciseè dicitur pro ἐκ aut ἀπὸ τῶν ἄλλων, ut δῖα γυναικῶν, *nigra lacertum*, apud Plinium & mille talia. Hæc non monerem, nisi intellexissem interpretes hic impegisse.

CAPUT XIX.

Α'χλύς. Γυνὸπάχης. Fame laborantium pedes tumeſcunt. Homeri locus inſignis expoſitus. Mos nuptialis Græcorum. Παίζειν. Ludere. Υ'πὸ φορμίζγων. Heſiodo lux. Βάθυ λήϊον. Πέτηλα ariſtæ. Verſus ſuppoſititius indicatus. Ε'φίεδϛ, διώχειν ἵππους. Α'κερτον ἄεθλον. Α'γών. Heſiodus emendatus. Geſtatio. Jus. Θέα. Ε'λαιον, ἀρώματα pro foris ubi venduntur. Λᾶοι. Αἰών. Πολεμίζειν. Σπεύδειν. Heſiodus quinquies correctus. Μαστιχόειν, μαστιχάειν, μαστᾶεϛ. Maſſare. Θῆλυς ἐέρση. Θήλεια νὺξ. Η' ἔλαφος cervus. Ψυχὴ vita. Λαὸς, multitudo. Populus.

v. 264. ΠΑρ' δ' Α'χλὺς εἱστήκει] Pulcrè & eruditè docuit V. Cl. Tanaquillus Faber ad Longinum ἀχλὺς hîc eſſe triſtitiam. Quo nihil eſt certius. ſic contrà φῶς eſt χαρά. Heſych. Φῶς, χαρὰ, σωτηρία. Exempla apud Sacros Scriptores & τοὺς ἔξω ſæpè occurrunt. Cur verò ἐπισμυγερὴ transferunt peruſta ſimilis? Diaconus ſcilicet exponit κεκακωμένη. Sed iſte homo ſuprà triviales Grammaticorum canones non ſapit. Ε'πισμυγερὸς eſt miſer, ærumnoſus, plenus dolorum. At γυνοπαχὴς appellatur, quia fame eſt confecta & exhauſta. Illorum enim qui fame laborant pedes tumeſcunt cùm alia membra maceſcant, & exareſcant. In ἔργοις, v. 496.

Μή σε κακοῦ χειμῶνος ἀμηχανίη καταμάρψῃ
Σὺν πενίῃ, λεπτῇ δὲ παχὺν πόδα χειρὶ πιέζῃς.

Ne te mala hyemis difficultas opprimat cum paupertate: macilenta verò craſſum pedem manu premas. Ovid. VIII. Metam. v. 807. in inſigni deſcriptione Famis:

Auxerat articulos macies, genuúmque tumebat
Orbis, & immodico prodibant tubere tali.

Apud Epheſios lex fuit, μὴ ἐξεῖναι πατρὶ παῖδας ἀποθέσϑαι ἕως ἂν διὰ λιμὸν παχυνθῇ τοὺς πόδας. *non licere patri liberos exponere donec inediâ pedes tumeſcant.* Plutarchus affirmat fame confectorum pedes turgeſcere, corporis verò reliquas partes maceſcere & attenuari. Hinc lux affulget Homeri loco Ο'δυσσ. ρ, cujus ſenſum nec Veteres nec recentes Interpretes ceperunt.

Τὸν κ' εἴ μοι δοίης σταθμῶν ῥυτῆρα γενέσϑαι
Σηκοκόρον τ' ἔμεναι, ϑαλλόν τ' ἐρίφοισι φορῆναι,
Καί κεν ὀρὸν πίνων, μεγάλην ἐπιγουνίδα ϑεῖτο.

Hunc

Hunc si mihi dares stabulorum custodem esse, & caularum curatorem, ut frondes hædis apportaret, Ille saltem serum bibens crassum genu faceret. Hoc est, ita curarem, ut fame & macie confectus desisteret pererrare alienas urbes & domos, hominibúsque mendicando negotium facessere: non plus cibi iste benè habitus mendicus caperet, quàm ad famem extremam expellendam satis esset, ne corpus faceret, cui nunc mendîcando servit. Ulyssem fuisse benè habitum liquet inferiùs ex Odyss. φ, ubi Penelope ad Eurymachum procum, qui nolebat Ulyssem tractare arcum à Penelope propositum, illum hospitem ait esse μέγαν καὶ εὐπηγῆ,

Οὗτος δ' ὁ ξεῖνος μάλα μὲν μέγας ἠδ' εὐπηγής.

Iste hospes valdè magnus est & validus. Scio Eustathium, Budæum, alios omitto, de hoc loco sentire aliter velléque μεγάλην ἐπιγουνίδα θεῖναι esse, *corpulentus fieret.* In hanc rem producunt ex sequente libro:

Οἵην ἐκ ῥακέων ὁ γέρων ἐπιγουνίδα φαίνει.

quale ex pannoso hoc habitu senex femur ostendit. Quod enim hîc ἐπιγουνίδα dixit; paullò antè appellavit μηρὺς καλούς τε μεγάλους τε. Sed hîc de femore loquitur, quod crassum & robustum est εὐεξίας argumentum. Ibi verò de genu, cujus tumor est famis & maciei indicium. Ovidius: *genuúmque tumebat orbis.* Ἐπιγουνὶς est vox πολύσημος. Cic. in Arato vertit genu. Sic capiendum in priore loco. Aristarchus verò exponit partem supra genu, τὸ ἐπάνω τοῦ γόνατος femur nimirum, ut posteriore loco accipitur. Constat autem etiam ex hoc versu οἵην ἐπιγουνίδα φαίνει Ulyssem corpulentum fuisse & validum. Cui bono igitur plus corporis fecisset? Deinde serum non videtur multùm posse conferre ad εὐσαρκίαν. Minatur potiùs se seri potu illum redacturum ad maciem, ut cum corpore deponat istam ferociam & impudentiam, ac desinat ὑπερμαζᾶν.

v. 273. Εὐστεφέας ἐπ' ἀπήνης] Nimirum, ex more Græcorum, qui sponsas sellis insidentes in currus imponebant, quibus ex parentum ædibus in mariti vehebantur. Vide Lucian. in Lapithis. Suid. in Ζεῦγος.

v. 277. Χορῷ παίζοντες] *Saltantes.* Homer. Ὀδυσσ. ψ, 147.

Τοῖσιν δὲ μέγα δῶμα περιστεναχίζετο ποσσὶν
Ἀνδρῶν παιζόντων καλλιζώνων τε γυναικῶν.

Horum autem magna domus strepebat pedibus virorum saltantium, & ornatarum fœminarum. Sic & *ludere* Latinis. Virgil. Eclog. 6.

Tum verò in numerum Faunósque ferásque videres
Ludere.

Horat. III, 15.

Maturo propior desine funeri
Inter ludere virgines.

Ibidem:

Illam coget amor Nothi
Lasciva similem ludere capreæ.

Et

Et lib. II, carm. 12.

——— *Nec dare brachia*
Ludentem nitidis virginibus.

hoc est choreas ducentem inter virgines. In saltationibus Veterum major brachiorum quàm pedum movendorum ratio habebatur. Ovid.

Si vox est, canta: si mollia brachia, salta.

Antiquus ineditus Interpres Horatii, qui penes me est, ad locum illum, ex lib. II. carm. ult. notat, *dare brachia est saltare gestu brachiorum. Exprimit autem habitum mulierum, quæ brachiis extensis solent saltare.* Vide quæ nuper docuit Vir eruditissimus Franciscus Vavassor in libro omnibus Gratiis & Veneribus condito de ludicra dictione. Ab hac significatione τ̃ *ludere*, manavit etiam *ludius*, hoc est, ὀρχηστὴς, χορεύτης, saltator, histrio. Prudent.

Saltat Tonantem tauricorum ludius,

Et *ludi* & *ludicra* primò dicta sunt spectacula, quæ ludii, ὀρχησταὶ ediderunt, deinde ad alia translata spectacula, in quibus nullæ saltationes.

v. 280. Ὑπὸ φορμίγγων] Est *ad cytharam.* Horat. *ad cytharam cessatum ducere curas.* Lucian. lib. περὶ ὀρχήσεως· διδάσκων πολλὰ τ̃ παλαιῶν ὑπ' αὐλοῖς κ̀ κυμβάλοις. *Multos discens antiquos ritus ad cantum tibiæ & ad cymbala.* Noster versu sequente: κώμαζον ὑπ' αὐλῶ, *comessabantur ad fistulam.* & v. 283. ὑπ' αὐλητῆρι δ' ἕκαστος πρόσθ' ἔκιον. Quæ non ceperunt Interpretes, qui vertunt: *ante tibicinem autem singuli præcedebant.* Imò: *sub tibicine singuli procedebant.* Quilibet habebat tibicinem qui præcedebat tibiâ canens, ad cujus cantum ludebat & saltabat.

v. 288. Βαθὺ λήϊον] Est magnus ager segetibus consitus. Homer. Iliad. β, v. 147.

Ὡς δ' ὅτε κινήσῃ Ζέφυρος βαθὺ λήϊον ἐλθών.

Velut cùm spirabit Xephyrus in magnum agrum segete refertum irruens. Ibi malè Interpretes: *altam segetem*, ut hîc: *profundam segetem.* Ubi optimè antiqua scholia, quæ Didymo tribuuntur: βαθὺ λήϊον εὔφορον, σιτοφόρον χωρίον. Diaconus verò & Scholiastes Theocriti χωρόφιον exponunt. Sed tamen Latinis etiam Poëtis *seges* est ager consitus segete. Virg. I. Georg. *Quid faciat lætas segetes, quo sydere terram Vertere, Mæcenas.* Ubi Servius: *id est, quæ res terras pingues efficiat. Segetem enim modo pro terra posuit.* Sic alibi: *Horrescit strictis seges ensibus.* Idem Poëta Eclog. I.

Impius hæc tam culta novalia miles habebit?
Barbarus has segetes?

hoc est, hos agros cultos. Tibull. lib. I. el. 10.

Non seges est infrà, non vinea culta, sed audax
Cerberus & stygiæ navita puppis aquæ.

v. 289.

v. 289. Κυρανιόεντα πέτηλα] Reddunt: *rostrata folia*. Quis vidit folia aristarum spicis gravida, & quidem rostrata? Est fœdissimus error. Quem corrigere potuissent ex Græcis magistris, qui hîc docent Hesiodum abuti vocabulo πέτηλα, & uti pro στάχυς, καλάμαις, culmi, aristæ. Sic in Veteri epigrammate καλλιπέτηλον λήϊον, est ager refertus læta segete, gravidus aristis. Φύλλα quoque hac notione leguntur apud Herodotum L. 1. c. 193. de Babylonis agro: Τὰ δὲ φύλλα αὐτόθι, τῶν τε πυρῶν, καὶ τῶν κριθέων τὸ πλάτος γίνεται τεσσάρων εὐπετέων δακτύλων. *Quaternûm autem digitorum maximorum latitudo est tritici atque hordei aristis.* Legendum verò est κορυνιόεντα, ex antiquis libris & editionibus. Quod est, fastigata, capitata, à κορυνη, *virga capitata*. Phavorinus: Κορύνη πᾶσα ῥάβδος κεφαλωτὴ παρὰ τὴν κάραν λέγεται. Johannes Diaconus hoc loco exponit, ῥαβδώδη καὶ δι' εὐκαρπίαν εὔοσμα. Κορύνη γὰρ ἡ ῥάβδος. Idem est κορυνώδης. Theophrastus asparagum κορυνώδη dixit, quod Plinius vertit *fastigatum*. Hesych. simpliciter exponit ramosus: Κορυνῶδες, ὀζῶδες. & Κορυνήτης, βλαστητής. Sic quidem veteres Grammatici. Sed alii scribunt κορυνιόεντα, ut notat Diaconus, hoc est, fastigata, acuminata. Latinè possis dicere *spicatas aristas*. Dracontius in Hexaëmero 409.

Ventus alit fluctus, & ventus spicat aristas.

Virgil. I. Georg.

Ferróque faces inspicat acuto.

ubi Servium vide. Si itaque sic scribas, est κορυνιόεις à κορυνία, ut & κορυνώδης clavæ instar se fastigans. Sic asparagum dixit κορυνώδη Theophrastus, quod Plinius vertit *fastigatus*. Κορύνη est clava. Κορυνιόεντα Diaconus exponit ῥαβδώδη, καὶ δι' εὐκαρπίαν εὔοσμα. Κορύνη γὰρ ἡ ῥάβδος. Vide Phavorinum in κορύνη & κορυνώδης. Diaconus affert etiam interpretationem lectionis, quæ nunc in editis conspicitur, & exponit κυρανιόεντα μέλανα, unde patet à multis seculis hujus vocis scripturam fuisse ambiguam. Cur aristæ nigræ dici possint ego sanè non video. Κορανιόεις potest quidem nigrum significare, à κορανίας, quæ est ficus nigri coloris, ut Scholiastes Aristophanis docuit, sed hîc locum non habet. Flavæ enim sunt aristæ non nigræ. Quamvis Diaconus dicat alias aristas esse albas, alias flavas, alias nigras. Sed nigras aristas, nisi injuriâ cœli vitiatas, nemo vidit. Κορωνιόεντα retinent MSS. & edit. antiquæ, ídque est à κορώνη. Quod inter alia notat quoque omne curvum, inflexum, ut solent flecti aristæ cùm maturuerunt, grandia ferentes grana. Versu sequente Δημήτερος ἀκτήν. vertendum Cereris donum, ut aliquoties in ἔργοις. quia frugum usum prima docuit Ceres. Antea glandibus vescebantur.

v. 291. Ἔμπαλον ἀλωὴν] MS. meus, cum Palatinis, edit. Trincavellii ἔπιτνον, quod rectè exponunt ἐξέτεινον ἐπὶ τὴν ἅλω, hoc est extenderunt in area demessas aristas, sive manipulos ut rectiùs exarescerent: Hesych. πιτνεῖ, ἐκπίπτει, ἐκτείνει. Qui verò retinere vulgatam

gatam lectionem malunt, exponunt, arcam, seu horreum impleat, ut Theocritus Idyll. VII, v. 34.

——— Μάλα γάρ σφισι πίονι μέτρῳ
Η' δαίμων εὔκριθον ἀνεπλήρωσεν ἀλωάν.
——— *Nam ipsis valdè pingui mensurâ*
Dea bono frumento implevit horreum.

v. 296. Παρὰ δέ σφιν ὄρχος χρύσεος ἦεν] Ο'ρχος non est vitis, ut Interpretes existimant, sed vitium ordo. Inscriptio vetus Herodis:

Μηδέ τις ἀμπελίδων ὄρχους, ἢ ἐνάλσεα δένδρα.
Ne quis vitium ordines aut nemus.

Vid. Scholiast. Theocrit. ad Idyll. I, 47. qui videtur hunc locum respicere.

v. 299. Τοί γε μὲν ἂν] Iste versus irreptitius est. Nemo dubitabit qui hunc locum non negligenter leget, quod miror viros doctos non observasse. Quid enim faciat tibicen & ludentes inter agricolarum & vindemiatorum opus? Ne dicam ineptè eum interseri descriptioni aurei illius ordinis vitium, quæ hoc versu interrumpitur. Conflatus est ex versu 282, & vers. 283. Nec agnoscitur à Diacono & Tzetze. Si auctori hujus carminis sua debet restitui integritas, delendus est hic suppositititius versus & tollendus.

v. 308. Ε'φίεσαν ὠκέας ἵππους] *Immittebant veloces equos*, hoc est, *incitabant laxatis frenis*. sic & Latinis *immittere*. Sergius Galba ad Cic. in X. ad Famil. *Repente equum immisi ad eam legionem tironum quæ veniebat ex castris*. Vide Gronovium ad Senecæ III. de Ira. Pro ἐφίεσαν ἵππους inferiùs dixit ἐπέχειν ἵππους, v. 550. Ovid. I. Metam. 280.

Fluminibus vestris totas immittite habenas.

Ε'πέχετον ὠκέας ἵππους. *nobis immittitis veloces equos*. ubi Interpretes: *contra nos tenetis equos*. Ε'πέχειν & ἐπέχειν dicuntur ii qui in hostem movent. Herodot. ἐπέχειν ἐπὶ Λακεδαιμονίους movere in Lacedæmonios.

v. 309. Ε'πικρατέοντα πέτοντο ἅρματα] Interpretes: *subsultantes volabant currus*. Ε'πικρατεῖν esse subsultare τοῦ κεῖσθαι; legendum: ἐπικροτέοντα.

v. 311. Α'κριτον εἶχον ἄεθλον] *Indefinitum certamen* Interpretes transtulerunt, quod quale sit, Latinus civis non intelligit, cui esset anceps certamen, dubium, cùm adhuc certant & quis victoriam reportaturus sit in incerto est. Cui opponitur *decretum prælium*. Cic. X. ad Fam. ep. 10. *Quamobrem quamquam in uno prælio omnis fortuna reipublicæ disceptat, quod quidem cùm hac legeres, jam decretum arbitrabar fore*. finitum, peractum, ut liqueat penes quem sit victoria. Sic & *res judicata* apud eumdem II. ad Att. 12. *Tota res etiamnum fluctuat, quæ si deresserit, magis erunt judicata quæ scribam*. certa, sicut post sententiam latam à judicibus apparet uter litigatorum vicerit.

v. 312. Ε'ντὸς ἀγῶνος] In *stadio*, *circo*. non: *intra agonem*, quod in

in versionibus extat sine sensu Ἀγὼν est locus certaminis, stadium, hippodromus. Hesych. ἀγὼν ὀξύτονον, στάδιον, ἄθροισμα. Idem, ἀγὼν ὁ τόπος, ἔνθα ἀθροίζονται οἱ ἀγωνισταί. Antiquorum scholiorum auctor ad vers. 91. in Theogon. Ἀγὼν λέγεται τετραχῶς· αὐτὸ τὸ χωρίον, ὁ ἐν αὐτῷ ὄχλος, καὶ ξυναμφότερον, ὥσπερ καὶ πόλις. vide & Porphyrii Quæstionum in Homerum vicesimam primam. Equidem pro hominibus, qui conveniunt, & generaliter pro concione, & cœtu sæpius capitur. Pindarus Isthmionicon 10: Ἐς ὑπερβόρεον ἀγῶνα, *Ad Hyperboreum cœtum.* Hesiod. Theog. v. 91.

Ἐρχόμενον δ' ἀν' ἀγῶνα θεὸν ὣς ἱλάσκονται.

Venientem in concionem tamquam Deum venerantur. Sic hunc versum legi in antiquis libris scholiorum auctor annotavit. quæ lectio vulgatæ præferenda. In concionibus enim, ludis, spectaculis præcipuè magno honore Reges & Principes afficiebantur, quod vel ex unius Suetonii lectione nemini potest esse ignotum. Non insolens verò Græcis & Latinis res, quæ in aliquo loco geruntur, ponere pro ipsis locis, in quibus aguntur. Δρόμος, cursus, & locus ubi curritur, stadium. Phavorinus Δρόμοις τοῖς γυμνασίοις. ὅτι δρόμοι τίνες τοῖς ἦσαν, ὅπου ἔτρεχον οἱ νέοι. *Gestatio* locus ubi gestabantur lecticâ: *Ambulatio*, ubi ambulationibus vacabant, sic & Belgis *een wandeling*. Jus pro loco ubi jus dicitur. Titulus XI. lib. X. Π. *de interrogationibus in jure faciendis.* est ἐν βήματι pro tribunali, ut rectè Græcos interpretatos esse observavit Princeps Jurisconsultorum Cujacius. Hinc *in jus vocare* est ad tribunal. Θέα spectandi locus. θέαν καταλαμβάνειν apud Lucianum, Synesium, & alios est spectandi locum occupare. Λέσχαι loca in quibus confabulandi causâ conveniebant, ut suprà vidimus. Οἶνος, ἔλαιον, χύτραι, ὄψον, vinum, oleum, ollæ, obsonium, pro foris & tabernis in quibus vinum, oleum, ollæ, obsonia venduntur. Βιβλιοθῆκαι tabernæ librariæ, ubi libri venduntur. Eupolis: περιῆλθον εἰς τὰ σκόροδα, καὶ τὰ κρόμμυα, καὶ τὸν λιβανωτὸν καὶ ἀπὸ τῶν ἀρωμάτων, καὶ περὶ τὰ γέλγη. *Abiit in allium, & cepas, thus, tum & aromata, & omnis generis merces.* hoc est, in loca ubi hæ merces venduntur. Ὄρνις pro ὀρνιθοπωλεῖον forum ubi aves vendunt. Aristoph. Avibus: οἳ δεινὰ καὶ δέδρακεν ἐκ τῶν ὀρνέων. *Indignis nos afficis malis*, *qui est ex avibus*, hoc est, foro, in quo aves veneunt. Sic & ἰχθὺς pro ἰχθυοπωλεῖῳ. Aristoph. in vespis: διακεκρεούργηκέ μ' ἐν τοῖς ἰχθύσι *in minutos me concidit nummulos in piscibus*, hoc est, *in foro piscatorio.* Sic δεῖγμα specimen rerum venalium, & forum ubi proponebatur.

v. 330. Μέγα φέρτατε λαῶν] Latinè redditur vulgò: *præstantissime populorum.* Sed hoccine de uno homine dici potest? Verte: *fortissime mortalium.* Hesych: Λαοί, ὄχλοι, δῆμοι. δύναται δὲ καὶ τοὺς εἰρημένους ἀνθρώπους διὰ τὸ εἶναι λάλιοι, ἔνθεν καὶ μίξαντες ἀπὸ τῶν μυριζομένων ἔχειν τὴν ὄπα ὅ ἐστι φωνὴν.

v. 331. Γλυκερῆς αἰῶνος ἀμείρεις] Interpp. *dulci ævo spoliaris.* Cur non

non: *dulci vita?* Hesych. αἰὼν ὁ βίος τῶν ἀνθρώπων, ὁ τῆς ζωῆς χρόνος, res trita.

v. 340. Ἐσσυμένως] Non viderunt quò pertineat ἐσσυμένως, qui vertunt *certatim*. Referendum ad ἐσσεύατο. Ἐς δίφρον ἐσσεύατο ἐσσυμένως. *In currum insiliit celeriter*. Ibidem διογνητος est generosus, ut millies monuerunt veteres Magistri. Sed surdis auribus prætermiserunt Interpretes.

v. 358. Συνοισόμεθα πτολεμίζειν] Πτολεμίζειν non est bellare, bellum gerere, sed pugnare, dimicare. ut πόλεμος & Latinis *bellum* frequentissimè pro prælio. Sallust. *In eo bello trecenti milites desiderati sunt*.

v. 364. Παντὶ μένει σπεύδων] *Omnibus viribus nitens, incumbens*. Interpretes ut solent: *totis animis festinans*. Hesych. σπεύδων, σπουδάζων, ἐνεργῶν. In ἔργοις· Σπεύδων ὄρθρου, φυτεύειν, οἶκον ἵν᾽ ἔχῃς. incumbere arationi, plantationi, rei familiaris curæ. Ibidem σπεύδειν εἰς ἄφενος *divitiis quærendis operam dare*. Ælianus II, Var. Hist. 6. Καὶ ἄλλους δὲ ἐσπούδαζε προσλαβεῖν τῶν νεανίσκων, οὓς μάλιστα ᾔδει πρὸς τὴν τοιαύτην πρᾶξιν θερμοτάτους. *Alios etiam adolescentes in societatem adsciscere studuit, quos ad ejusmodi facinus promptissimos sciebat*. Sic sæpissimè apud hunc Scriptorem, & alios. Nihil tritius.

v. 372. Ἡνίοχος δ᾽ ἴφθιμον] Benè Palatinus codex, ἰμάσθλῃ, hoc est πλήσσων, ἐπελαύνων. Sic & Homerus Iliad. β. vide Suidam. probavit etiam Commelinus.

v. 380. Πᾶσαν δὲ Μυρμιδόνων τε πόλις] Est Thessalia. Velleius Paterculus: *Acer belli juvenis, natione Thesprotius, cum magna civium manu eam regionem armis occupavit, quæ nunc ab ejus nomine Thessalia appellatur, ante Myrmidonum vocitata civitas*.

v. 389. Ἀφρὸς δὲ περὶ στόμα μαστιχόωντι λεύκεται] Μαστιχόειν & μαστιχάειν, quod apud unum Hesychium in μαστιχᾶν legitur & exponitur σφοδρῶς μασσᾶσθαι, est paragogicum τοῦ μασσᾶσθαι, μαστᾶσθαι, id est, edere, mandere, manducare, frendere. Gloss. *pappat* μασᾶται. A quo μάσημα, id est, mansum, cibus. Latini sequiores dixerunt pro eodem *massare*, quod extat apud Theodorum Priscianum lib. I, c. 8. lib. II, c. 29. Unde liquet μαστιχᾶν notare actionem eam, qua animalia collisu dentium & conventu maxillarum res objectas comprehensásque antequam deglutiant, commolunt & incidunt. Sic de isto loco Vir summus Thomas Reinesius, in litteris nuperiùs ad me datis, rectissimè & eruditissimè censuit. Hinc & μάσταξ cibus. Homerus Iliad. I. v. 324. μάστακ᾽ ἐπεὶ κε λάβῃσι. *Escam postquam invenerit*. Vide ibi Eustath. p. 655.

v. 395. Θῆλυς ἐέρση] Diacono θῆλυς est ἁπαλὴ tener ros, quem sequuntur Interpretes, qui interpretantur, *mollis*, alii ineptiùs: *fœmineus*. Verùm θῆλυς ἐέρση est ros herbas vegetans. Hesych. Θῆλυς ἐέρση ἡ τὰ φυτὰ θάλλειν ποιοῦσα, δρόσος, καὶ θρεπτική. Probat Etymologici Magni auctor, præfatus τὸ θῆλυς dici pro θηλὴ, ut vice versa κορὴ pro

 κορυς

κυρὸς apud Callim. θηλὴ autem esse à θῶ quod propriè est τρέφω, quia mammarum lacte infantes nutriuntur. Ἔστιν, inquit, θῶ ῥῆμα δηλοῦν τὸ τρέφω, οὗ ὁ μέλλων θήσω. Ὅμηρος· γυναῖκά τε θήσατο μαζόν· ἀντὶ τοῦ ἐθήλασεν. Ἐκ τοῦ θήσω δὲ γίνεται ῥηματικὸν ὄνομα θηλή. καὶ τροπῇ θῆλυς. ὡς κρῆ κυρός. At Eustathius ad Ὀδυσσ. ε, ubi hoc ipsum exponit θῆλυς ἐέρση, θῆλυς ait significare θρεπτικὴν per translationem à fœminis ductam, quia fœmellæ in omni animalium genere alant pullos suos & infantes, non masculi. Dici autem θῆλυς pro θηλεῖα. Θῆλυς, ait, ἡ θρεπτικὴ τῶν φυτῶν ἐκ μεταφορᾶς τῶν ζώων, ἐν οἷς τὰ θήλεα θρεπτικά εἰσι τῶν νεογνῶν μᾶλλον ἤπερ τὰ ἄρρενα. ποιητικῶς δὲ εἶπε τὸ θῆλυς ὁμοίως τῷ πολλὴν ἐφ' ὑγρήν· τοιοῦτον καὶ τὸ θῆλυν τε μέλαιναν· καὶ τὸ θῆλυς ἀϋτμή. Quod verum est. θῆλυς ponitur pro θήλεια. Eadem ratione & apud Sophoclem νὺξ θήλεια dicitur. hoc est ὑπομβρος καὶ ποιοῦσα θάλλειν, ut veteres Grammatici monent. Priorem tamen etymologiam probat Plato in Cratylo, p. 284. edit. Francofurt. Wechelianæ: Τὸ δὲ θῆλυ ἀπὸ τῆς θηλῆς τι φαίνεται ἐπωνομάσθαι. ἡ δὲ θηλὴ ἆρά γε, ὦ Ἑρμόγενες, ὅτι τεθηλέναι ποιεῖ, ὥσπερ τὰ ἀρδόμενα, &c. *Θῆλυ est fœmina ἀπὸ τῆς θηλῆς, id papilla dicitur. Θηλὴ autem, Hermogenes, videtur dici, quia germinare facit, quasi ea qua irrigantur.* Hanc vim & ros & nox habet. Virg. II. Georg.

Et quantùm longis carpent armenta diebus,
Exigua tantùm gelidus ros nocte reponet.

Theophrast. VIII. hist. Plant. 6. Ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Βαβυλῶνι, καὶ Βάκτροις, ὅπου μὴ ὕεται ἡ χώρα, ἢ σπανίως, αἱ δρόσοι τὸ ὅλον ἐκτρέφουσιν, ἐπεὶ καὶ οἱ περὶ Κυρήνην καὶ Ἑσπερίδας τόποι. *In Ægypto, Babylonia ac Bactriana, ubi raro aut numquam pluit, rore omnia convalescunt, sicut & apud Cyrenenses & Hesperidas.* Igitur θῆλυς ἐέρση est vim habens vegetandi, & fovendi sata, arbores, plantas, ut convalescant.

v. 397. Τῆμος δὴ κέγχροισι περιγλῶχες πελέθουσι] Lege: Ἦμος δὴ κέγχροισι περιγλῶχες πελέθουσι. *Quando & milio aristæ surgunt.* Res liquida est.

v. 400. Δῶκ' ἀνδράσι χάρμα καὶ ἄχθος] Veteres Grammatici hoc loco tradunt dona Bacchi ἄχθος appellari, propter labores & molestias, quæ exhauriendæ hominibus in serendis & colendis vitibus. Sed verius existimo ἄχθος ea dici propter dolores & mala, quæ creat vinum si immodicè bibatur. Homerus Ὀδυσσ. φ.

Οἶνός σε τρώει μελιηδής, ὅς τε καὶ ἄλλους
Βλάπτει, ὅς ἄν μιν χανδὸν ἕλῃ, μηδ' αἴσιμα πίνῃ.

Vinum te sauciat dulce, quod & aliis nocet, quicumque eo copiosè utitur, & immoderatè bibit. Vide & quæ sequuntur, si tanti est.

v. 402. Κεμάδος ἐλάφοιο] Non cervam, sed cervum hoc loco & versu sequente 407. intelligi nullus dubito. Græci enim tam Philosophi quàm Poëtæ ἡ ἔλαφος dixerunt de cervo & cerva, ut olim docuit vir incomparabilis ad Solinum. Callimachus hymno in Dianam v. 99.

Εὗρες

Εὗρες ἐπὶ ἀκρομελοῦς ὄρεος τοῦ Παῤῥασίοιο
Σκαιρούσας ἐλάφους.

Reperiebas in cacumine montis Parrhasii Salientes cervos. Cervos fuisse non cervas verſ. 102. oſtendit:

Κεράων δ' ἀπελάμπετο χρυσός.

Cornuum verò aurum elucebat. Ad quem verſum vide Spanhemium incomparabilem. Inveniri autem cornutas etiam cervas, præter illa quæ ibi Vir magnus notavit, oſtendit cerva cornuta capta in Cherſoneſo Cimbrica, ante annos circiter triginta, à Duce Holſatiæ, quam eleganti elegia deſcripſit & decantavit doctiſſimus amicus noſter Morhofius, cùm ſupereſſet.

v. 405. *Οἱ δ' ὥς τ' αἰγυπιοὶ*] Puto ſcribendum: *ἠδ' ὡς αἰγυπιοί.* v. 410. legend. *ἄλλῃ.*

v. 416. *Ἀμφιτρυωνιάδης δὴ βίῃ Ἡρακλείῃ*] Lege: *βίη Ἡρακλείη* in caſu primo. Sic & Diaconus legit, ut ex paraphraſi ejus licet colligere.

v. 420. *Μέγα γὰρ σθένος ἔμπεσε φωτός*] De Hercule vulgò hæc accipiunt. Hinc vertunt: *Magnum enim robur inciderat viri.* Sed Diaconus Cygno hæc tribuit, *κατεβλήθη δὲ ἡ μεγάλη ἰσχὺς τοῦ ἀνδρὸς, ἤγουν τοῦ κύκνου.* Quem ſi ſequimur vertendum erat: *magnum verò robur viri concidit*, vir valdè robuſtus concidit. *γὰρ* & *δὴ* viciſſim nonnumquam apud Poëtas permutantur. Verſus ſequens tum optimè cum hoc cohæret, ſi Diaconum ſequimur.

v. 428. *Μελίφρονα θυμὸν ἀπηύρα*] Dulcem animam ſeu vitam eripuit. Θυμὸς hic eſt *ψυχή.* Brevium ſcholiorum auctor in Homeri Iliad. α, v. 173. *Θυμὸν παρὰ τῷ ποιητῇ σημαίνει πέντε. τὴν ὀργήν. ὡς τὸ, θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ διοτρεφέων βασιλήων. τὴν ψυχήν. ὡς ὅταν εἴπῃ, μελιηδέα θυμὸν ἀπηύρα*, &c.

v. 431. *Οὐρῇ μαστιόων*] Reſcripſi ex codice Palatino *μαστιγόων.*

v. 479. *Λαὸς ἀπείρων*] Verte: *populus magnus*, hoc eſt, ingens multitudo. Virg. 1. Æn. *Ac veluti magno in populo cùm ſæpè coorta eſt ſeditio.* Juſt. XI, 2. *Tantus natorum populus.* Ovid. IV. Metam. v. 447. & lib. VI, 197.

CAPUT XX.

Ἰοειδής. Ἑλικοβλέφαρος. Vetus lectio Hesiodo asserta. Γυνοὶ ἐλάτῆρος. Ἐλατήρ. Cur Mnemosyne illi dicatur imperare. Egregius Hesiodi locus mendâ liberatus. Γλυκερὴν χέουσιν ἐέρσην. Ros Achaius. Mel, nectar pro eloquentia. Lucianus emendatus. Θύμος Ἀττικός. Antiqua lectio Poëtæ restituta, & alius Hesiodi versus à Cratis censura vindicatus. Μηχαναί. Cyclopibus cur centum manus tribuantur. Rursus Hesiodi lectio vindicata ab emendatione Seleuci. Στευομένη.

IN Theogonia v. 3. Κρήνην ἰοειδέα] Non ignoro ἰοειδὲς sæpè esse μέλαν, violarum instar nigricans, ut apud Homerum Iliad. λ, πόντος ἰοειδὴς, niger pontus, apud alium Poëtam ἰοειδὴς νεφέλη, nigra nubes. Sed in fonte laudaveris potiùs liquidas & argento puriores aquas, quàm nigras, turbidas, limosas. Hinc adducor facilè ut veterum Magistrorum sententiam amplectar, qui κρήνην ἰοειδέα docent esse ἰοῖς, hoc est, ἄνθεσι περιπεφρασμένην, ἀνθώδη floribus cinctum fontem, in agro floreo situm. Etymologicum Magnum: ἴον ὄνομα βοτάνης, τὸ ἄνθος. παρὰ τὸ ἰαίνειν τυχύ. Καὶ Ἡσίοδος.

Περὶ Κρήνην ἰοειδέα

Ἀντὶ τῆ τὴν ἀνθώδη. Vide & antiqua Scholia Ἀνωνύμου in hoc carmen.

v. 16. Ἑλικοβλέφαρον τ' Ἀφροδίτην] Ἑλικοβλέφαροι & ἑλικώπιδες puellæ Græcis dicuntur, qui sunt *mobili oculorum petulantia*, ut Petron. loquitur, sive quæ habent, ut idem dicit:

——— blandos oculos & inquietos
Et quadam propria nota loquaces.

Qui hinc Ovidio dicuntur *arguti*. Aliter plerique sentiunt, & exponunt: *nigros oculos habentes*. Sed ea vera est quam dixi hujus vocis notio, quam facilè pluribus confirmarem nisi res ipsa loqueretur.

v. 28. Ἀληθέα μυθήσασθαι] Antiquorum scholiorum auctor notat in quibusdam libris fuisse γηρύσασθαι, quam lectionem non temerè damnem. Sciunt enim qui Veterum Scripta cum judicio versarunt, rariora & exquisitiora semper fuisse expuncta, & pro iis supposita trita, & ab usu vulgi minùs remota. Μυθήσασθαι alterius est glossema. Hesych. γηρύσασθαι, φθέγξασθαι, λέγειν. Hesiodus in ἔργοις, v. 257.

Αὐτίκα πὰρ Διὶ πατρὶ καθεζομένη Κρονίωνι
Γηρύετ' ἀνθρώπων ἄδικον νόον.

Statim

Statim apud Jovem patrem considens Saturni filium exponit hominum iniquitatem. Nec est quòd quis modulum syllabæ objiciat, quasi tertiam ante ultimam habeat brevem. Qui Græcos Poëtas non negligenter legerunt norunt ancipitem esse hanc syllabam in plerisque hujus notæ verbis, ut in δακρύω, αἰνύω, δρύω, μηνύω, in ἀορίστοις perpetuò ferè produci.

v. 54. Γουνοῖσιν Ἐλευθῆρος μεδέουσα] *Fertilitati Eleutherarum imperas*, hoc est, fertilibus Eleutheris. Superiùs in ἔργοις, νῶρον βοὸς, pro νῶρον βόειον. Eurip. στυγνὴ παῖδος, pro παῖς στυγνός. quæ loquendi genera Hebræis, & qui eorum idiotismis gaudent, Græcis Scriptoribus Novi Fœderis sunt persamiliaria. Apud quos μωρίας κηρύγματος, est κήρυγμα μωρὸν, μισθὸς ἀδικίας, pro μισθὸς ἄδικος. de quibus fusè viri docti. Ἐλευθὴρ est urbs in confiniis Atticæ & Megaricæ propè Platæas, quæ postea in numero multitudinis dicta Eleutheræ, ut sequentibus temporibus Platææ, quæ Homero Platæa. Nomen fertur accepisse ab Apolline Eleuthere. Stephanus de urbibus: Ἐλευθεραὶ πόλις Βοιωτίας ἀπὸ Ἐλευθῆρος τοῦ Ἀπόλλωνος. Mnemosyne illi dicitur imperare, quia ibi culta fuit, & fortè templum habuit. Horatius de Fortuna:

O diva gratum quæ regis Antium.

quia Antii templum erat celebre Fortunæ.

v. 59. Μηνῶν φθινόντων] *Exactis mensibus*. Virg. III. Georg. 139.

Exactis gravida cùm mensibus errant.

Aurel. Victor. *Tum exactis mensibus geminos editos*. Plaut. Amphit. III, 2. *Menses tibi exactos vides*. vulgò malè exponunt: *mensium decrescentium.*

v. 83. Τῷ μὲν ἐπὶ γλώσσῃ γλυκερὴν χείουσιν ἀοιδήν.] Quid Regibus cum cantilena? Poëtarum hoc donum est, quibus paullò pòst tribuunt γλυκερὴν αὐδὴν, non Regum. Tam celebrem locum, tam πάνδημον, ut cum Luciano loquar, tam diu in mendo cubuisse, nec id animadvertisse viros doctissimos, præsertim cùm antiquorum scholiorum auctor veram servaverit lectionem, quis non miretur? Ille verò pro ἀοιδὴν legit ἐέρσην.

Ἐέρσην] Ἔερση, inquit. ἡ δρόσος κυρίως. νῦν δὲ μεταφορικῶς τὸ μέλι. γλυκερὴν δὲ τὸ γλυκὺ καὶ ἁπαλὸν τῶν λόγων. sic scripsisse Hesiodum dubitare nos non sinit Themistius in Protreptico ad Valentinianum Juniorem, quæ est inter orationes numero undecima, ubi non solùm vera Hesiodi scriptura retinetur, sed & exponitur. Nam cùm versus hos ut olim scribebantur, recensuisset: Παπαί, inquit, ἡλίκον ἀγαθῶν ἐσμὸν χαρίζεται τοῖς βασιλεῦσιν ὁ ποιητὴς, εἰ μὴ τῶν μουσῶν ἀμελοῖεν. Πρῶτον μὲν αἰδοίους αὐτοὺς ὀνομάζει, &c. καὶ διοτρεφεῖς ὀνομάζει τοὺς βασιλέας τοὺς ὑπὸ τῶν μουσῶν ἠγαπημένους, καὶ ῥεῖσθαί φησιν αὐτῶν ἀπὸ τῆς γλώττης δρόσον γλυκεῖαν, καὶ λόγους ἐγκάρπους καὶ ὠφελίμους λέγων τὴν δρόσον. *Papæ quantam bonorum copiam Poëta regibus conciliat, nisi Musas contemserint. Primùm enim venerandos illos nominat, &c. Præterea reges ipsos, quos Mu-*

ſa reſpexerint, alumnos Jovis appellat, & ex illorum lingua ſuaviſſimum rorem deſtillaturum confirmat, utiles ac fructuoſas orationes roris nomine ſignificans. videndus integer locus, qui hos ſex Poëtæ verſus egregia paraphraſi illuſtrat. Totum enim exſcribere nec vacat, nec lubet. Sic *ros Achaïcus* in Catalectis Virgilii, eſt eloquentia Græca, Attica:

> *Ite hinc inanes Rhetorum manipli, ite*
> *Inflata rore non Achaïco turba.*

Sic benè Scaliger & Turnebus emendant, hoc eſt, Rhetores Latini; qui loquaces tantùm eſtis, ſed expertes & rudes veræ illius Atticæ eloquentiæ. Ἐέρσην autem hîc pro melle poni rectiſſimè Scholiaſtes notavit. Mel verò & nectar Poëtis ſæpiſſimè eſt eloquentia. Ovidio: *Neleïa mella* Neſtoris eloquentia. Antiquus Poëta:

> *Cujus Cecropio pectora melle madent.*

Symmachus: *Affluebat enim multo melle facundia, quod avectum tecum doleo.* Licentius ad Auguſtinum:

> ——— *reputans quæ pectore in alto*
> *Conceptum in lucem vomuiſti nectareum mel.*

Varro Atacinus:

> *Pierio liquidam perfundis nectare mentem.*

Lucianus in libro quomodo ſcribenda hiſtoria ferè eadem ratione herbam, ex qua mel apes conficiunt, pro eloquentia ponit. Sed locus eſt corruptus, Ἕτερος δὲ Θουκυδίδου ζηλωτὴς ἄκρος οἷος εὖ μάλα τῷ ἀρχετύπῳ εἰκασμένος καὶ τὴν ἀρχὴν, ὡς ἐκεῖνος σὺν τῷ ἑαυτοῦ ὀνόματι ἤρξατο, χαριεστάτην ἀρχῶν ἁπασῶν, καὶ θυμοῦ τοῦ Ἀττικοῦ ἀποπνέουσαν. Interpretes ſic reddunt: *Alter ſummus Thucydidis imitator valdè ſimilis archetypo cum ſuo nomine principium ducit, ut ille feſtiviſſimum illud principiorum, animúmque Atticum ſpirans.* Profectò non minùs feſtivi ſunt librarii ſimul & Interpretes, qui exordio tribuunt animum Atticum, quàm hiſtoriographi, qui putabant ſe egregiè referre Thucydidem, ſi nomen ſuum præponerent ipſi ſuæ hiſtoriæ, ut Thucydides. Lucianus ſcripſit χαριεστάτην ἀρχὴν ἁπάσων, καὶ θύμου τοῦ Ἀττικοῦ ἀποπνέουσαν. *elegantiſſimum omnium exordiorum, & thymum Atticum redolens.* Nihil certius. Quid thymo Attico decantatius, unde mel Hymettium? Plin. XXI, 2. *Mellis Attici ſumma laus in toto orbe exiſtimatur. Ergo tra ſlatum eſt ex Attico thymum. Sed alia ratio natura obſiſtit non durante Attico thymo, niſi in afflatu maris.* Eubulus:

> Καὶ σίλφιον θύμόν τε τῶν Ὑμηττίων.
> *Silphium & thymum Hymettiorum.*

Sed de hac emendatione in noſtris obſervationibus plura dicemus.

v. 91. Ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ἄστυ] Legitur in aliis exemplaribus ἀν' ἀγῶνα, teſtante ſcholiorum Auctore. quam lectionem ſuperiùs aſſeruimus ad v. 312. Ἄσπιδος. Non tam per urbem euntibus, quàm in concionem venientibus Regibus hic cultus tribuebatur. Non quidem ignoro Reges olim urbes ingredientes divinis fuiſſe honoribus exceptos,

exceptos, inter aras, victimas, ardentésque tædas incessisse: sed antiquissimis illis Regibus, quorum regna finiebantur intra patriam, honores maximi in concionibus, ludis, & spectaculis præstabantur. Quis nescit etiam longè pòst in Græcia magna virtutis & doctrinæ præmia ac honores, si cui erant exhibendi, (de agonistis nunc non loquor) eos in sacris illis ludis fuisse exhibitos meritis?

v. 93. Οἷα τοι μουσάων] Antiqua scholia legunt. οἷα τε μουσάων.

v. 94. Ἐκ τῶν μουσάων] Non in illis ipsis scholiis solùm; sed & in Didymi, ut volunt, expositionibus ad Homeri Iliad. α. v. 176. scribitur: ἐκ γάρ τοι μουσάων.

v. 118. Γαῖ' εὐρύστερνος] Interpretes: *tellus lato pectore prædita*. sed εὐρύστερνος hìc generaliter est εὐρεῖα. lata, latè patens, quod perpetuum terræ epitheton, sicut & εὐρυόδεια, quod itidem ineptè reddunt *terra latas vias habens*.

v. 142. Οἱ δὴ τὰ τε μὲν ἄλλα] Crates delevit hunc versum, & pro illo suppofuit istum:

Οἱ δ' ἐξ ἀθανάτων θνητοὶ τράφεν αὐδήεντες.

causa hæc est. quia Cyclopes fuerint mortales, non dii, nec diis similes. Inde postea ab Apolline interempti, teste Leucippo in Catalogo. Sed hæc vis est. Quasi non plures commemorentur in hoc libro, qui ex diis sati mortales tamen nati fuerint. Cyclopes autem diis similes erant robore & staturæ magnitudine, non immortalitate.

v. 146. Ἰσχύς τ' ἠδὲ βίη. καὶ μηχαναὶ ἦσαν ἐν ἔργοις] Μηχαναὶ sunt doli, fraudes, non *molimina*, ut Interpretes. Hinc μηχανοῤῥάφος Euripidi est dolorum consutor. Plaut. *Machinari machinam*, dolum comminisci. Apud quem frequenter machina est fraus, fallacia.

v. 150. Ἀπ' ὤμων ἀΐσσοντο] Variè vertitur. optimè, si quid video, *ab humeris prorumpebant*. Non Græci solùm Hesiodi Interpretes, sed & nostræ ætatis viri docti nescio quas frivolas comminiscuntur rationes, cur his terræ filiis tribuantur centum manus. Mihi exploratum est hoc commento nihil aliud significasse Veteres quàm hominum illorum violentiam, ferocitatem, & injustitiam. Erant χειροδίκαι, nihil divini humanique pensi habebant, omnia vi & manu agebant; omne eorum jus & opes in armis sitæ erant. Χεῖρες, ut Latinis *manus* est vis, ut suprà notatum. Tales fuisse illos gigantes, qui ante diluvium κατὰ λέξιν commemorantur à Mose, non tam corporis stupenda mole, quàm ferocitate, superbia, violentia, injustitia insignes, Gennadius, Theodoretus, Johannes Damascenus, pluresque alii docent. Tot manibus, ut solent semper fabularum læta esse incrementa, postea etiam tot affinxerunt capita. Vide Heraclitum περὶ ἀπίστων cap. 11.

v. 155. Σφετέρῳ δ' ἤχθοντο τοκῆϊ] Non assecuti sunt sensum Poëtæ; qui reddiderunt: *suo verò infensi erant parenti*; cùm velit: *à suo infestabantur parente*. quia fata cecinerant filios eum regno exuturos, hinc

hinc infestus erat liberis. Hi verò non antè succensuerunt parenti, quàm à Tellure matre certiores essent facti facinoris, quod in eos cœtus moliebatur. ἄχθομαι est μισῶ, μυσάττομαι. Homer. Ὀδυσ. τ.

Ἤχθετο πᾶσι θεοῖσι,

Infestabatur ab omnibus Diis, invisus erat omnibus Diis. Quod rectè veteres Grammatici præcipiunt esse ab ἄχθομαι, non ἔχθομαι.

v. 160. Στενομένη] Seleucus scribit: ἀχνυμένη. Sed hoc ipsum est στενομένη, ut in illo Poëtæ: στενομένη νεκύεσσι, *dolens super mortuos*. In tristitia enim cor contrahitur & angitur. Inde Cicero tristitiam definit opinionem recentis mali præsentis, in quo demitti contrahíque animo rectum esse videatur.

v. 176. Ἀμφὶ δὲ Γαίῃ Ἱμείρων φιλότητος ἐπέσχετο] Vertunt: *Undique verò Telluri cupiens amorem imminebat*. Obscurè, & parum Latinè. Ἱμείρων φιλότητος, est flagrans cupiditate consuescendi, concubitûs. Φιλότης enim συνουσία, ut millies apud nostrum & Homerum.

CAPUT XXI.

Hesiodus sæpiùs emendatus, ut & Hyginus & Apollodorus. Μεταχρόνιος. Νύξ. Ζόφος. Ἄρμοι cur Syri antiquis Græcis Scriptoribus sint dicti. χαλκεόφωνος. λύγξ εἰδεῖα.

v. 188. Μήδεα δ' ὡς τὸ πρῶτον ἀποτμήξας, ἀδάμαντος Κάββαλ' ἐπ' Ἠπείροιο] Assentior Commelino, aliísque scribentibus: ἀδάμαντι. Falx enim non abjiciebatur, & in ponto ferebatur, ut vulgata lectio & versio præ se fert, sed natura Cœli. Interpunge:

Μήδεα δ', ὡς τὸ πρῶτον ἀποτμήξας ἀδάμαντι,
Κάββαλ' ἐπ' Ἠπείροιο,

hoc sensu:

Testésque, postquam ut priùs (scilicet dictum) resecuit ferro,
Projecit in Epirum.

v. 227. Λήθην τε, Λοιμόν τε] Scribe: Λιμὸν ex Diacono & veterum scholiorum Auctore, quos non inspexit Commelinus, cùm pro Λήθην olim λιμὸν scriptum fuisse tradat. Λήθην omnes agnoscunt, non verò λοιμόν.

v. 245. Κυμοθόη, Σπειώ τε θοή, Θαλίη τ' ἐρόεσσα] Pro Κυμοθόη corruptè apud Hyginum legitur *Cymothœa*. Θοὴ verò non est epitheton, sed nomen Nereïdis, uti ex antiquis scholiis apparet: Θοὴ ἡ ταχεῖα. Hygin. *Nesæa*, *Spio*, *Thoë*. Apud auctorem tamen bibliothecæ, qui Apollo-

Apollodorus esse dicitur, hæc Nympha omissa est, ut aliæ plures: sicut contrà leguntur ibi alia Nympharum nomina, quæ nec hîc nec apud Hyginum extant. Nostræ lectioni non obstat, quòd copula desideretur. Desideratur & v. 250.

———— Καὶ Πρωθομέδεια,
Δωρὶς, καὶ Πανόπη, καὶ εὐειδὴς Γαλάτεια.

Inferiùs v. 340.

Φᾶσίν τε, Ῥῆσόν τ', Ἀχελώϊον ἀργυροδίνην.

Istam lectionem postulat quoque numerus Nympharum. Si enim hanc expungas, erunt tantùm novem & quadraginta.

v. 245. Μελίτη] Apollodorus supposititius: Μελίη. Nihil muta. Homero quoque Μελίτη dicitur, & Virgilio Æn. v. 825. Pro Εὐλιμένη vitiosè Hyginus Clymene. Jam antè enim hujus Nereïdis meminerat. Bis enim illud nomen occurrit in indice illo Nereïdum Hygini.

v. 247. Εὐνείκη] Meliùs apud Apollod. Εὐνίκη. Corruptè apud Hygin. *Eurydice*, quæ nullum inter has marinas Nymphas locum habet.

v. 248. Πρωτώ] Atqui hæc superiùs v. 243. fuit commemorata. Certum igitur aut hîc aut ibi hoc nomen esse corruptum. Forsan legendum Κρανττώ, quod Nereïdis nomen apud auctorem Bibliothecæ.

v. 249. Πρωτομέδεια] Apollodorus, *Ποντομέδουσα*.

v. 255. Ἠϊόνη] Sic & legendum apud Apollodorum, ubi malè Ἰόνη. Pro Γλαυκονόμη, idem auctor Γλαυκοθόη.

v. 256. Ποντοπόρεια] Restitue hoc nomen Hygino, ubi malè legitur *Panopea*. Panopes paullò antè meminit, quamvis corruptè vulgò legatur in editis *Panope*.

v. 258. Πουλυνόμη] Apollodorus Πολυνόη. Pro Αὐτονόη mendosè Hygin. *Alamissa*.

v. 261. Εὐπόμπη] Apollod. Εὐμόλπη, & pro Προνόη malè Πιόνη. Et v. seq. pro Νημερτὴς vitiosè apud eumdem scribitur: Νεόμηρις. Hygin. *Nimertis*.

v. 269. Μεταχρόνιαι γὰρ ἴαλλον] Hoc est, *sublimes feruntur, volant*. Interpretes: *in cœlo enim degentes volitant*. Ergo Harpyiæ in cœlo habitant? Μεταχρόνιος est μετέωρος. Apollonius Argonaut. II, 589.

Ὕψι δὲ μεταχρονίη πεφόρητο,

In alto autem sublimis ferebatur. Et Lib. IV, 952. de pila: καὶ ἐς ἠέρα πέμπεν ὕψι μεταχρονίην. *Et in aërem projicit altè sublimem.* Scholia ad priorem locum. Τὸ μεταχρονίη σημαίνει τὴν μετέωρον.

v. 270. Γραίας τέκε καλλιπαρήους] Quomodo Grææ sunt καλλιπάρηοι cùm sint canæ natæ, unde & γραῖαι dicuntur. Γραῖα enim est vetula. Scribendum omninò καλλιπάρηον, ut sit Cetus epitheton, quod & superiùs versu 238. ei tribuitur. Ubi tamen malè scribitur Κητὼ, quamvis & apud Hyginum Cetho sit. Hunc locum sic emendandum esse

esse vidit olim Seleucus apud scholiorum consarcinatorem, cujus au-ctoritas hic non fuit respuenda. Verba scholiorum adscribam ut corrigi debent, in editis enim sunt corrupta. Φόρκυς] Φόρκυς ἡ ἐπιφάνεια τῶν ὑδάτων. Κητὼ δὲ βάθος. Γεννῶσι δὲ τὸν ἀφρόν. ἀμαυρὸν δὲ γραῖαν καὶ πολιὸν, ὃ ἐστι Κητοῦς τὸ ἐπίθετον.

v. 271. Πρὸς νυκτὸς] Hoc est, πρὸς δύσιν, ad occasum, quia ibi solem Oceano mergi, & noctem oriri credebant. Apud Homerum tamen ζόφος est septentrio, secundùm Aristarchi & Strabonis sententiam, quem vide lib. X., & Merici Casauboni V. Cl. diatriben de Hackiana Homeri editione. Versu præcedente mirum cur Interpretes omiserint πέρην, qua ratione multos in fraudem deduxerunt, qui hac versione persuasi crediderunt Hesiodum Gorgonum sedem locasse in Africa. Verùm ego nullus dubito quin significaverit Gorgades Insulas, quæ sitæ sunt contra Ἑσπέρου κέρας olim, nunc Caput Viride dictum. Eæ enim à Gorgonibus nomen hoc acceperunt, quòd illas coluisse ferantur hæ puellæ. Iis etiam vicinæ sunt Hesperides. De quibus vide ad è v. 215.

v. 283. Ὁ δ' ἄορ χρύσειον] Noli credere Latinis Interpretibus, qui hic denuò sensum auctoris non perspexerunt, cùm vertunt *ceterùm hic ensem aureum tenebat manibus caris*, quasi ad Pegasum pertineret. Atqui de Chrysaore loquitur, cujus nominis reddit rationem, sicut in præcedente versu Pegasi. Inde opponitur τῷ μὲν, ὁ δὲ. Pegasus dictus quòd ad πηγὰς Oceani natus sit, χρυσάωρ, quòd manibus teneret, cùm ederetur, χρύσειον ἄορ.

v. 304. Εἰν Ἀρίμοισι] *Apud Syros.* Græci magistri temerè hic affirmant Ἄριμα montes esse Ciliciæ & Lydiæ. Arimi enim Homero & antiquissimis Poëtis Syri dicuntur. Strabo fine lib. XVI. Λέγει καὶ τοὺς Ἀρίμους ὁ ποιητὴς, οὕς φησιν ὁ Ποσειδώνιος δέχεσθαι δεῖν μὴ τόπον τινὰ τῆς Συρίας καὶ τῆς Κιλικίας, ἢ ἄλλης τινὸς γῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν Συρίαν αὐτήν. *Nominat etiam Arimos Homerus, quos Posidonius docet accipiendos non locum aliquem Syriæ, vel Ciliciæ, vel alius terræ: sed Syriam ipsam.* Ferebatur autem Typhoeus occisus esse in Syria ad Orontem fluvium, qui propterea Typhon dictus est. Idem Scriptor eodem loco: Ὀρόντης τὸ ὄνομα ἀπὸ τοῦ γεφυρώσαντος αὐτὸν Ὀρόντου μετέλαβε, καλούμενος πρότερον Τυφών. Μυθεύουσι δ' ἐνταῦθα πῃ τὰ περὶ τὴν κεραύνωσιν τοῦ Τυφῶνος, καὶ τοὺς Ἀρίμους. *Orontes cùm prius Typhon diceretur mutato nomine ab illo qui in eo pontem fecit, Orontes est appellatus. Huic loco Typhonis fulmine icti fabulam affingunt & Arimos.* Alii tamen & plerique Latini Poëtæ Insulam Campaniæ littoribus adversam *Inarimen*, quæ & Ænaria dicitur, Typhonis antro adsignant decepti similitudine vocis. Ut verò rectè docuit Strabo Ἀρίμους esse Syros, sic docere non potuit, cur olim Syri dicti sint Ἄριμοι, & quæ sit hujus appellationis causa. Perabsurda enim sunt quæ de illa prodidit. Hoc verò nuper admodum didicimus à Viro Maximo, Samuële Bocharto, qui in Geographia sacra ostendit hoc nomen antiquissimos Græcos accepisse

pisse ab Hebræis, quibus Syria dicitur Aram à conditore suo Aramo Semi filio. Inde Bethuel & Laban Aramæi Genes. XXV. & Syriæ regionibus Aram præponitur. *Aram Naharajim*, Syria duorum fluviorum apud Sacros Scriptores est Mesopotamia. *Aram Damaseck*, Syria Damascena. Vide ipsum Lib. II, cap. 5, & 6.

v. 310. Χαλκεόφωνος] Hoc est *magna voce*. Interpretes: *aenea voce*. Hesych. χαλκεόφωνος, ἰσχυρόφωνος. Stentori Homerus tribuit. Superiùs in Ἀσπίδι v. 243. χάλκεον ὀξὺ βόων. *Vehementer acutè clamabant*. Homerus.

Οἱ δ' ὡς οὖν ἄιον ὄπα χάλκεον Αἰακίδαο.

Hi verò ut audierunt vocem magnam Achillis. Vide quæ de hoc loco notavit Porphyrius Quæstione VI. ad Hom. Virgilio eadem tralatione: *vox ferrea*, Lucretio, *vox area*.

v. 312. Λύγρ' εἰδυῖαν] Poëticum dicendi genus pro λυγρὰν, ὀλέθριον, perniciosam. Superiùs in Ἔργοις, ἀεὶ μήδεα εἰδὼς, prudens. Nec abhorret longè ab hoc illud quod notavimus in Ἀσπίδι, λάλαγι θέοντες, pro λάλαγι.

CAPUT XXII.

Vetus lectio reposita in Hesiodo. Φίκ' ὀλοιὴν. Φίκιον. Picati. Βοώπις. Hesychius emendatus, & Dracontius. Βώπεις. Catulaster. Hesiodo medela. Ἀργέστης ζέφυρος. Hesiodus emendatur, & alio loco exponitur. Γλαυκή.

v. 326. Σφίγγ' ὀλοὴν] Reposui veterem lectionem ex antiquorum scholiorum auctore. qui legit Φίκ' ὀλοὴν, & explicat σφίγγα ὀλοήν. addit porrò Bœotos dixisse Φίκα, unde φίκιον locus ubi Sphinx ætatem egerit. Huic Euripidis Scholiastes adstipulatur in Phœnissis, qui tradit φίκιον ὄρος à Sphinge dictum esse, ipsámque à Bœotis vocatam φίκα. Hinc & Latinis picati dicti, quorum pedes formam Sphingum habebant. Festus: *Picati appellantur quidam, quorum pedes formati sunt in speciem Sphingum, quòd eas Dorii phicas vocant*. Sic φίκειον τέρας phiceum monstrum dicitur Sphinx apud Lycophronem Cassandra, v. 1463. Φίκιον verò est mons Bœotiæ, cujus meminit in Ἀσπίδι, v. 31.

——— τάχα δ' ἷξε τυφαόνιον, τόθεν αὖθις
Φίκιον ἀκρότατον προσεβήσατο μητίετα Ζεύς.

Celeriter pervenit in Typhaonium, unde rursus ad Phicium summum accessit sapiens Jupiter. Stephanus de Urbibus: Φίκειον ὄρος Βοιωτίας καὶ διὰ τὴν Σφίγγα, καὶ διὰ βρόχους τινάς. vide & Plutarchum in libello, quòd bruta

bruta ratione utantur. Æoles postea præposuerunt σ, sicut pro φάζω, σφάζω, pro μίκρον, σμίκρον, pro μῦς, σμῦς, sic & pro φίκιον, σφίκιον. Sic enim ille mons appellatur apud Palæphatum in MSS. in editionibus perperam σφίγγιον scribitur.

v. 330. Ἐλιφαίρετο] Benè Grammatici, ἔβλαπτεν. Hesych. ἐλιφαιρόμενος, βλάπτων.

v. 336. Ἐκ κητοῦς καὶ φόρκυνος] Rectiùs alii φόρκυνος, ut Homerus Odyss. α. 72. & alibi. Vide Eustath. ad Il. β, v. 862. sed hoc & alii observarunt.

v. 352. Πασιθόη] In nonnullis codicibus extitit πειθώ, ut veteres testantur.

v. 355. Πλουτώ βοῶπις] Turpissimè Interpretes: *Pluto bovinis oculis.* Vel pueri norunt βοῶπις esse magnos oculos habens. Omnia enim magna Græci βόεια vocant, ut & prisci Latini. Hinc elephantem dixerunt *bovem Lucam.* Sic Græci βούπεινα apud Hesych. βούλιμος apud Erasistratum est μέγας λιμός, *magna fames.* βουγάϊος, μεγαλαύχος jactator: βούπαις, quod legitur apud Alciphronem ep. 61. est μέγας παῖς puer adultior. Hesych. βούπαις, νέος μέγας, ἀφῆλιξ, μέγας παῖς ἢ ἰχθύς, scribe ἰχνεύς. Glossæ veteres: *catulaster* βούπαις. Aliæ σκύπαις *catulaster.* quæ vox Dracontio restituenda. In lib. II, v. 191. in editis legitur:

Non catulastra gerit puerilia, non puer audet
Attrectare tener Martia tela manu.

Legendum: *Non catulaster agit puerilia.* Loquitur ibi de variis hominum pro distincta ætatis ratione studiis. Catulastri autem sunt pueri grandiores, qui incipiunt *catulire*, hoc est, ad venerem incitari. Inde & Catulli nomen. Oculi verò magni inter præcipua pulcritudinis τεκμήρια. Liban. Progymnas. Ὅμηρος ἐνδείξασθαι βουλόμενος ὡς εἶεν ὀφθαλμοὶ τῇ Ἥρᾳ καλοί τε μεγάλοι τε, βοῶπιν αὐτὴν ἐκάλεσε. *Homerus ostendere volens quòd oculi Junonis magni essent & pulcri, bovinos oculos eam habere dixit.*

v. 375. Κρίῳ δ' Εὐρυβίη τίκτεν] Sic & Interpretes: *Crio autem Eurybia peperit.* Igitur Crio est fœmina, Eurybia verò mas? Attamen superiùs Hesiodus ostendit Eurybiam esse filiam Ponti. Quid tricamur? legendum: Κρίῳ δ' Εὐρυβίη τίκτεν. Vidit hoc etiam Commelinus, nisi quòd pro Κρίῳ malè scribat Κρείῳ. Sed Κρῖος dicitur & Apollodoro, & Scholiis antiquis, & Euripidis Interpreti.

v. 379. Ἀργέστην Ζέφυρον] Ἀργέστης hic non est Caurus, sed Zephyri ἐπίθετον. Inferiùs v. 870.

Νόσφι Νότου, Βορέω τε, καὶ ἀργέστεω Ζεφύροιο.
Præter Notum & Boream: & celerem Zephyrum.

Homerus Iliad. λ, v. 307.

Ἀργέσταο Νότοιο βαθείῃ λαίλαπι τύπτων.
Celeris Noti vehemente procella verberans.

Scholia antiqua ad hunc locum Hesiodi: Ἀργέστην τὸν ὀξὺν καὶ ταχὺν, καὶ καθαρὸν

χαθαρὸν εἶπε. Hesych. Ἀργέστεω Νότοιο. τῷ λεγομένῳ λευκονότῳ. τινὲς δὲ κακῶς. Ὅμηρος γὰρ τέσσαρας οἶδεν ἀνέμους. ἔστιν δὲ ταχύς. Sed quam Hesychius damnat expositionem, eam probat Strabo lib. I. quem vide.

v. 417. *Ἔρδων ἱερὰ κατὰ νόμον*] Est sacra faciens secundùm, patrios mores & consuetudinem, ut in Carminibus aureis, quæ Pythagoræ adscribuntur:

> Ἀθανάτους μὲν πρῶτα θεοὺς, νόμῳ ὡς διάκειται,
> Τίμα.

Immortales quidem Deos primò secundùm patria consuetudinem, Venerare. κατὰ πάτρια dixit Porphyrius loco suprà laudato.

v. 430. *Ἔν τ' ἀγορῇ λαοῖσι μεταπρέπει, ᾗ κ' ἐθέλῃσιν*] Sic legunt editiones recentiores: & vertunt: *Inque concione inter homines eminet, qua scilicet voluerit.* Heinsii editio major: *ὧν κ' ἐθέλῃσι*, Interp. *quorum scilicet vult*. Sed utraque lectio non est unius assis. Quem enim commodum sensum inde conficeres? Reponenda est veterum librorum & editionum lectio, quam temerè commutavit Commelinus, ut ex notis ejus editioni præfixis videre est: *Hic pro ὃν*, inquit, *reposuimus ἐν τ', & pro ὃν κ' ὧν κ'.* Sed ὅν κ' non erat de sua sede deturbandum. Subauditur enim μεταπρέπειν. Sensus est, in concione inter homines excellit quemcumque voluerit excellere Hecate. Ejusdem sententiæ versus est in initio Ἔργων, quod me docuit Vir summi ingenii & eruditionis Johannes Fridericus Gronovius, cui quantùm debeant hæ reconditæ literæ nemo ignorat, nisi barbarus, & omnis humanitatis expers:

> Ὅν τε διὰ βροτοὶ ἄνδρες ὁμῶς ἄφατοί τε φατοί τε.
> Ῥητοί τ' ἄρρητοί τε Διὸς μεγάλοιο ἕκητι.

Per quem mortales homines pariter sunt *obscuri clarique. Nobiles ignobilésque sunt Jovis magni voluntate.* Sic hic locus ex sententia doctoris nostri est interpungendus. Διὸς μεγάλοιο ἕκητι, idem est quod hîc dixit ὅν κ' ἐθέλῃσι. Jupiter nobiles & ignobiles, claros & obscuros facit, quos vult. Omnia nunc sunt liquida, discussæ omnes tenebræ, quæ viros doctos exercuerunt, qui prava distinctione inducti sibi persuaserunt, Διὸς μεγάλοιο ἕκητι abundare, & ominis causâ tantùm esse appositum, quia nihil sit quò referatur. Sed nunc quò referatur nemo non videt.

v. 440. *Οἳ γλαυκὴν δυσπέμφελον ἐργάζονται*] Γλαυκὴ simpliciter est mare, Latinis *cærula*. Virgil. *cærula verrunt*. Interpretes: *glaucum mare*.

CAPUT XXIII.

Hesiodus emendatur & ejus antiquus Scholiastes. Αἰγαῖον ὄρος. Ἱερὰ πέτρα. Ἱερὰ πότνια. Κύβηρα. Stephanus emendatus. Γύαλα παρνησοῦ. Mos Veterum in Deorum statuis, templis, aris ornandis lana. Cur Homerum Plato è Republica sua ablegans voluerit ornari lana. Locus Hesiodi ex conjectura emendatus. Παραλαθεῖν. Chaos. Hesiodus interpunctione emendatus. Ἐπακινή. Lucianus correctus. Ὠγύγιος. Ἔργματα ἔχειν. Hesiodus emendatus & antiqua Scholia. Μαψαῦραι. Horæ pulcritudinis præsides. Ὡραία. Ὡραῖος. Χρυσάμπυκες. Ἄμπυξ. Ἀνάθημα. Mitræ sunt fasciæ, & barbararum mulierum cultus. Στεφάναι. Vetus lectio Hesiodi restituta. Ἐγχεκύδοιμος. Ἀφροδίτη νύχιος.

v. 485. Ἀργαίῳ ἐν ὄρει] In Cappadocia mons Argæus est, cujus meminit Claudianus, Plinius, alii. In Creta autem frustrà quæras montem hoc nomine. Nullus enim in illa reperitur. Itaque in animum induxi meum jam dudum reddendam esse Poëtæ lectionem veram, quam servavit παλαιῶν χολιῶν Scriptor. Is legit: Αἰγαίῳ ἐν ὄρει, aitque sic Cretam dictam olim à capra Olenia Jovis nutrice quasi Capræ montem. Αἰγαίῳ ἐν ὄρει] Σημείωσαι ὅτι καὶ οὗτος αἰγίοχον ἐκάλεσεν τὸν Δία, ἐπεὶ αἶγα ἐθήλασεν. ἀφ' ἧς καὶ Κρήτη αἰγὸς ὄρος καλεῖται, καὶ Αἰγαῖον ὑπ' ἐνίων τὸ Ἰδαῖον καλούμενον. Ὁ δὲ Ὅμηρος ἐκ τῆς ἰδίας ὅπλας τῆς αἰγίδος αἰγίοχον αὐτὸν ἐκάλεσεν. *Nota quòd & iste (nimirum Hesiodus) Ægiochum dixit Jovem, quia capra ubera suxit. A qua etiam Creta appellatur Capra mons.* Et *à nonnullis* Αἰγαῖον *dicitur mons Ida. Homerus ab ejus armatura ægide ipsum Ægiochum dixit.* Sic hic locus est restituendus, qui flagitiosè corruptus est in editionibus. Hanc lectionem confirmat quoque Theon ad Aratum, apud quem & ipsum olim sic lectum fuit in his versibus:

> Δίκτῳ ἐν εὐώδει, ὄρεος σχεδὸν Αἰγαίοιο
> Ἄντρῳ ἐγκατέθεντο.

Sic enim scriptum fuisse, non ut nunc σχεδὸν Ἰδαίοιο, his verbis testatur: Τινὲς γράφουσι, σχεδὸν Αἰγαίοιο, παρὰ Ἡσιόδου λαβόντες φάσκοντος τὸν Δία ἐν Αἰγαίῳ ὄρει πεπυκασμένῳ ἐν Κρήτῃ τραφῆναι. Hinc & H. Grotius conjicit apud Aratum legendum esse Λύκτῳ, ut hîc apud Hesiodum.

Sanè

Sanè apud hunc scribi debere Αἰγαίῳ luce clarius est. Montem Ægæum in Creta quia ignorabant, ideò apud Aratum, ut sequentibus prodit Theon, expunctum est & Αἰγαίῳ & mutatum in Ἰδαίῳ. Sanè sic olim scriptum fuisse licet ex Scholiaste antiquo Arati discere ad v. 32. Ὅι μιν τότε κουρίζοντα Δίκτῳ ἐν εὐώδει ὄρει ἄντρῳ σχεδὸν Ἰδαίοιο. *Qui eum ludentem in Dicta bene olente, propè montem Idæum.* Τινὲς γράφουσι. σχεδὸν Αἰγαίοιο, παρὰ Ἡσιόδου λαβόντες φάσκοντος, τὸν Δία ἐν Αἰγαίῳ ὄρει πεπυκνωμένῳ ἐν Κρήτῃ τραφῆναι. *Quidam hic scribunt σχεδὸν Αἰγαίοιο ex Hesiodo id sumentes qui dicit, Jovem in Ægæo monte in Creta nutritum.* Sed addit idem, *Si in Creta nullus est mons Ægæus, præstat conquiescere in lectione vulgata apud Aratum, & aliter illum locum interpungere.* Alius est Ægæus campus, Αἰγαῖον πεδίον, sed ille campus fuit in Phocide, de quo vide Stephanum de Urbibus in αἰγαῖον πέλαγος, & quæ illic notarunt viri docti. Mons Ægæus est is ipse, mea quidem sententia, qui à Ptolemæo vocatur ἱερὰ πέτρα. Inde sancta rupes dicta, quia in illius antro credebatur custoditus & enutritus fuisse Jupiter. Erat collis Idæ, qui posteà ab urbe in illa posita appellabatur Pytna. & urbs ἱερὰ Πύτνα, quod cognomen ei adhæsit à colle. Strabo Lib. X. Τῆς δὲ Ἴδης λόφος Πύτνα, ἀφ' οὗ ἱερὰ Πύτνα ἡ πόλις. *Pytna Idæ collis, unde urbs Hiera Pytna.* Malè in Dione Lib. XXXVI. Ἱεραπύδνα scribitur. Quod & nuper animadvertit Vir magnus Ezechiel Spanhemius, in eruditissimo commentario de præstantia & usu Numismatum antiquorum. Hinc vides cur nonnulli Jovis incunabula ponant in monte Ida. Stephanus de Urbibus non collem, sed campum dicit. Ἔστι καὶ Αἰγαῖον πεδίον συνάπτον τῇ Κίρρᾳ ὡς Ἡσίοδος. λέγεται παρὰ αἶγα ποτὲ φερόμενον (sic emendarunt viri docti) ἀπὸ τοῦ περὶ τὸ Πύθιον ὄρους, ἀφ' οὗ καὶ τὸ πεδίον Αἰγαῖον. *Est & Ægæus campus annexus Cirrhæ, ut apud Hesiodum. Dicitur verò à fluvio Αἶξ, qui olim descendit à monte ad Pythium, à quo & campus Ægæus.* Nullum est dubium, quin hunc locum respexerit ἐθνογράφος. Campus Ægæus latè patuit, ut & Pythium & Gortyna in illo fuerint sita. Hinc Strabo Gortynam in campo sedere ait. Hic verò est ille campus Ægæus. Imò totam Insulam olim αἰγαῖον fuisse appellatam ex Scholiaste modò accepimus. Sed quænam illa Cirrha cui fuit adsitus Ægæus campus? Sanè Cirrha in Creta nulla est. Legendum Κύβρα quæ eadem est quæ Pytna. Stephanus: Ἱερὰ Πύτνα, πόλις Κρήτης ἡ πρότερον Κύβρα, εἶτα Πύτνα, εἶτα Κάμιρος, εἶθ' οὕτως ἱερὰ Πύτνα. *Hiera Pytna urbs Cretæ, quæ priùs Cybra, posteà Pytna, deinde Camiros, deinceps Hiera Pytna.* Non est quòd nobis scrupulum injiciant Lyctii, ad quos à Rhea delatum esse Jovem paullò antè Hesiodus cecinerat: cùm ii satis longè à Pytna, seu monte Ægæo absint. Verùm non urbs intelligitur Lyctus, sed populus Lyctius, sub quorum ditione tum fuit & mons & campus Ægæus. Lyctios enim magnis opibus aliquando floruisse Strabo dicto loco ostendit. Malè Hiera petra in mappis Ptolemæi littoribus maris Carpathii apposita est, non longè distans à Dicta, cùm sit collis Idæ.

v. 499. Γυάλοις ὑπὸ Παρνησσοῖο. Interpretes: *in jugis Parnassi.* Sed γύαλα potiùs sunt valles κοιλώματα, quàm juga. Apud Euripid. γύαλα καρποφόρα, *valles frugiferæ.* Hoc loco intelligit anfractum illum rupis Parnassi & planitiem in qua urbs & templum Delphicum. De qua Strabo Lib. XI. & Justin. Lib. XXIV. In templi enim ἀναθήμασι longè pòst fuisse istum βαίτυλον testatur Pausanias in Phocicis: Ἐπαναβάντι δὲ ἀπὸ τοῦ μνήματος, λίθος ἐστὶν οὐ μέγας, τοῦτον καὶ ἔλαιον ὁσημέραι καταχέουσι, καὶ κατὰ ἑορτὴν ἑκάστην ἔρια ἐπιτιθέασι τὰ ἀργά. Ἔστι δὲ καὶ δόξα ἐς αὐτὸν δοθῆναι Κρόνῳ τὸν λίθον ἀντὶ τοῦ παιδὸς καὶ ὡς αὖθις ἤμεσεν αὐτὸν ὁ Κρόνος. *Ab eo monimento cùm rursùs adscendere inceperis, lapidem videas modicè magnum. Hunc quotidie oleo perfundunt, singulísque festis lanam in eo ponunt rudem. Fama autem tenet esse illum ipsum lapidem, qui datus fuerit Saturno pro puero, quémque posteà rursus evomuerit.* Lana ornabatur hic lapis diebus festis, quoniam omnia quæ maximè sacra erant, & divino vellent honore affici, ungebantur, & lana, laneísque tæniis ac coronis ornabantur. Arborem sacram Arnob. lib. V. lanarum velleribus colligatam ac circumvolutam dixit. Et Plutarchus in Theseo ramum ex olea sacra decerptum ἐρίῳ λευκῷ κατεστεμμένον, lana alba recinctum fuisse ait. Sic solebant lares lana cingi, & fores ac aræ templorum, cùm rem sacram die solemni essent facturi, vittis laneis ornari. Propert. IV, 6.

Costum molle date, & blandi mihi thuris honores
Térque focum circa laneus orbis eat.

Hinc intelligimus cur Plato, ubi Homerum è sua republica in aliam civitatem dimittendum esse censet, eum jubeat unctum & lanâ coronatum educi. Ἀποπέμποιμεν τε ἂν, inquit, εἰς ἄλλην πόλιν, μύρον κατὰ τῆς κεφαλῆς καταχέοντες καὶ ἐρίῳ στέψαντες. *Dimittamus eum in aliam urbem unguento caput ejus perfundentes, & lanâ coronantes.* Amandari quidem volebat Homerum è sua civitate, ne qua opinio sequior de Deo civibus suis, qui fabularum mysteria non intelligebant, per imprudentiam ex ejus cantibus affricaretur; sed volebat eum dimitti non tamquam hominem scelestum, & infamem, sed tamquam hominem divinum, dignúmque qui ad instar Dei ungeretur, & lanâ coronaretur, hoc est divinis afficeretur honoribus. Diis enim & rebus sacerrimis hic honos habebatur. Homerum enim Plato unus omnium maximi faciebat, & ob artis divinitatem mirificè celebrabat, ejúsque sententiis utebatur frequenter ad docendum, verbis verò & loquendi generibus ad dictionem expoliendam. Hæc est vera ratio cur ungi & ἐρίῳ voluerit coronari Homerum Philosophus: non quòd tamquam exul & civiliter mortuus fuerit ejectus, quia mortui ungebantur: nec propter Poëtarum mollitiem, quam lanea corona significaverit, ut hercle Musarum & Platonis ingratiis docuit Andreas Schottus Nodorum Ciceronianorum lib. III, cap. 12.

v. 532. Ταῦτ' ἄρ' ἀζόμενος] Ellipsis, quam hîc fingunt Interpretes,

tes, malè convenit cum genio auctoris & ipsius linguæ Græcæ. Quis enim dicat ταῦτα ἅζεο, pro propter hæc venerari, ut illi volunt? Locus est contaminatus, qui sic puto emaculabitur, si legas: Ταῦτ' ἄρα φραζόμενος, *hac quidem moliens*. φ aut vetustate temporis, aut alio vitio exoletum, aut negligentiâ describtorum intercidit, inde ἀρ à præcedente syllaba ἄρα est absorptum, quod frequentissimè in veterum libris contigisse nemo nescit paullò modò humanior.

v. 574. Ἀργυφέη ἐσθῆτι] Sic lege. vid. Etymol. Magnum. Malè vulg. δροσυφέϊ.

v. 612. Παρελθεῖν] Est effugere, vitare Dei consilia, decreta. Nam *quæ fato manent, quamvis significata non vitantur*, ut Tacitus ait. Homer. Iliad. α', v. 134.

Μὴ δ' οὕτως ἀγαθός περ ἐὼν, θεοείκελ' Ἀχιλλεῦ,
Κλέπτε νόῳ, ἐπεὶ οὐ παρελεύσεαι, οὐδέ με πείσεις.

Ne sic, quamvis fortis sis, divine Achilles, dolose agas, quoniam non effugies, neque mihi persuadebis. οὐ παρελεύσεαι, scilicet quæ decrevi facere.

v. 700. Καῦμα δὲ θεσπέσιον κάτεχεν χάος] *Incendium ingens corripuit inferorum sedes.* Sicut paullò antè de clamore:

——— Ἔνοσις δ' ἵκανε βαρεῖα
Τάρταρον ἠερόεντα, ποδῶν αἰπεῖα τ' ἰωή.

Concussio verò gravis venit ad Tartarum caliginosum, & pedum magnus fragor. Chaos sæpè est inferorum domicilium: Plutarchus sanè χάος, ᾅδην, ὄρφνην, ἔρεβον exponit. Orpheus apud Ovidium X. Metamorph. ad Plutonem & Proserpinam:

Per ego hac plena timoris,
Per chaos hoc ingens, vastique silentia regni Oro.

Statius:

Qui numquam sospite nato
Triste chaos, mœstique situs patiere sepulcri.

posses etiam aërem interpretari. Aristophanes in Avibus:

Διὰ τῆς πόλεως τῆς ἀλλοτρίας, καὶ τοῦ χάους
Τῶν μηρίων τὴν κνίσαν οὐ διαφορήσετε.

Per urbem alienam & chaos femorum nidorem non transferetis. Ubi Suidas & alii veteres Magistri χάος exponunt aërem. Hinc & vetus Interpres Luc. XVI, 26. illud μέγα χάσμα, quod inter epulonem divitem & Lazarum erat *chaos magnum* interpretatur, hoc est, vastum inane, vastum intervallum quale est aër, sive, ut Tertullianus vertit, immensa distantia sublimitatis & profunditatis. Apud nostrum Poëtam inferiùs v. 740. locum Erebi vastum & immensum in quo Titanes servabantur χάσμα μέγα dicit, quem postea v. 814. ait esse πέρην χάεος ζοφεροῖο, ultra Chaos tenebricosum, hoc est, Erebum.

Itaque magis probo priorem expositionem, & hoc nomine, quia de aëre paullò antè verba fecit:

Φλὸξ δ' ἠέρα δῖαν ἵκανεν ἄασπετος.

Flamma verò ad aërem divinum pervenit magna. Sequentia tùm obscurè & ineptè versa sunt, ut quid Poëta velit ex versione ne Oedipus quidem intelligat. Verba Græca sunt:

——— εἴσατο δ' ἄντα
Ὀφθαλμοῖσιν ἰδεῖν, ἠδ' οὔασιν ὄσσαν ἀκοῦσαι,
ὕτως ὡς ὅτε γαῖα καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν πίλνατο.

Sic interpungenda mihi videntur. Mens Poëtæ est: *Simile autem videbatur atque si coram oculis quis adspiceret, atque auribus audiret, eodem modo ut cum terra & cœlum latum supernè appropinquabat.* Aërem, inquit, terram, pontum, Tartara corripiebat ignis fulminum à Jove missorum, tantúsque fragor ex illo oriebatur incendio, ac si cœlum ruere, sive terram cœlo misceri videret & audiret.

v. 709. σὺν δ' ἄνεμοι] Antiquorum Scholiorum auctor notat in nonnullis exemplaribus legi κόνιος, quod præ edita lectione placet. v. 718. Ἀργαλέοισιν ἔδησαν. Scholia antiqua legunt δεσμοῖς ἀργαλέοισιν, quæ vide.

v. 735. Ἐνθάδε γῆς] Appositè ad hunc locum Seneca Hercule furente:

Sterilis profundi vastitas squallet soli,
Et fœda tellus torpet æterno situ,
Rerúmque mœstus finis, & mundi ultima:
Immotus aër hæret: & pigro sedet
Nox atra mundo.

Vide Virgil. VI. Æneid. v. 577. Homer. Iliad. θ. v. 429.

v. 748. Ἆσσον ἰοῦσαι] Sic leg. cum vetere Interprete. Nec aliter legisse videntur qui Latinè verterunt Hesiodum, cùm interpretantur *propinquantes*, quod non significat vulgatum ἀμφὶς ἐοῦσαι.

v. 768. Ἐπαινῆς Περσεφονείης] Est hoc proprium Proserpinæ epitheton. Homerus Iliad. ι.

Κικλήσκουσ' Ἀΐδην καὶ ἐπαινὴν Περσεφόνειαν.

Invocans Plutonem & terribilem Proserpinam. Proclus superiùs, ad Ἔργα· Αἰνεῖν δέ τινες παρῳτήσαντο παρέλαβον, ὥσπερ ἐπαινὴν Περσεφόνειαν. Restituenda hæc vox Luciani Necyomantiæ: Δαίμονας ὁμοῦ πάντας ἐπεβόα, ποινάς, καὶ Ἐριννύας, καὶ νυχίαν Ἑκάτην, καὶ αἰπεινὴν Περσεφόνειαν. Interpres vertit: *Dæmonas simul omnes inclamat, Pœnas, Erinnyes, Hecaten nocturnam, excelsam Proserpinam.* Fœdissimè. lege: ἐπαινὴν Περσεφόνειαν. terribilem Proserpinam. Ποιναὶ verò sunt Furiæ.

v. 797. Ἀπολείψας] Benè antiqui Grammatici: σπονδὰς ποιήσας, libans. Libantes enim aliquid de pateris effundebant in mensas & aras.

Sic

Sic & simplex λείβειν. Unde Latinorum libo, libum, libamen. Insaniunt qui hic dicunt ab ἀπολείπω esse ἀπολείψαι.

v. 806. Ὤγυγιον] Referendum est ad ὅρκον, non ad ὕδωρ, & exponendum magnum. ὤγυγος enim est magnus. Hesych. ὠγυγίῳ, παλαιῷ, ἀρχαίῳ, μεγάλῳ πάνυ. Stygem autem fuisse maximum Deorum jusjurandum alibi noster dixit, & res nota est.

v. 818. Οὗ χεῖρες μὲν ἔασιν] Nec hîc mentem Poëtæ ceperunt, qui vertunt: *Cujus manus quidem sunt ob robur operibus apta.* Ἔργματα ἔχειν est ἐργάζεσθαι. Hîc est sensus: *Cujus manus quidem ob robur semper operantur.*

v. 851. Κρόνον ἀμφὶς ἐόντες] Circa Saturnum existentes, qui unà cum illo in vincula sunt conjecti. Interpretes diverso planè & absurdo sensu: *A Saturno seorsim existentes.* Titanes Saturni fuerunt copiæ contra Jovem, à quo victi cum suo Imperatore deturbati sunt ad inferos.

v. 872. Μὰψ αὖραι] Reddidi Hesiodo priscorum exemplarium lectionem: Μαψαῦραι, quam probant Hesychius & Scholia antiqua. Hæc: Μαψαῦραι κεναὶ καὶ μάταιαι πνοαὶ, οἷον καικίας, θρασκίας. Sic lege, illum vide.

v. 875. Ἄλλοτε δ' ἄλλαι ἄεισι] Legendum ἄεισι, quod Æolicè dicitur pro ἄεισι. Et sic lectum olim fuisse Etymologici scriptor ostendit: Τὸ γ' τῶν πληθυντικῶν, ἄεισιν, Αἰολικώτερον. ἔρχω τὸ ἄεισι, ὥσπερ ἴεισιν. Ἄλλοτε δ' ἄλλαι ἄεισι. Malè legitur ἄλλη in Etymologico. Hanc emendationem sequens διασκιδνᾶσι confirmat, & ἄησι ferri non posse declarat.

v. 903. Αἵ τ' ἔργ' ὠρεύουσι καταθνητοῖσι βροτοῖσι] Inscitiæ Interpretum insigne monumentum & hic locus est, dum vertunt: *Quæ opera matura faciunt mortalibus hominibus.* Loquitur de horis. Non quidem ignoro eas esse cœli januitrices & ministras solis. Valer. Flacc. lib. IV.

——— Sol auricomus cingentibus horis
Multifidum jubar & bisseno sydere textam
Loricam induitur.

sed quis non videt aut alias planè esse has Hesiodi horas ab illis Homeri, aut alias partes eis dari à nostro Poëta, cui sunt pulcritudinis præsides. Quod & nomina illarum declarant. Quid enim magis res humanas pulcras reddit & florentes, quàm Eunomia, Dice, & Irene, hoc est, bonæ leges, Justitia & Pax. Hæ sanè divæ non matura reddunt mortalium opera, sed ornant, excolunt, nitorem & decus illis conciliant. Pind. Olympion. XIII. de beata & omnium rerum copia affluente Corintho: Ἐν τᾷ γὰρ Εὐνομία ναίει κασιγνηταί τε, βάθρον πολίων ἀσφαλὴς Δίκα, καὶ ὁμότροπος Εἰρήνα, ταμίαι ἀνδράσι πλούτου, χρύσεαι παῖδες εὐβούλου Θέμιτος. *In hac (Corintho) Eunomia habitat, sororésque, fundamenta urbium firma, Justitia, & iisdem moribus*

ribus prædita pax, dispensatrices hominibus divitiarum, aurea filia Themidis consultricis bonæ. Hinc omnibus rebus ornandis adhibentur Horæ. In ἔργοις in Pandora comenda, v. 74.

——— Ἀμφὶ δὲ τήν γε
Ὧραι καλλίκομοι στέφον ἄνθεσιν εἰαρινοῖσι.

Ipsam porrò Horæ pulcram comam habentes coronarunt floribus vernis. Theocritus de poculo pulcerrimo, & suavem exhalante odorem Idyll. I, v. 148.

Ἠνὶ δέ τοι τὸ δέπας· θᾶσαι φίλος ὡς καλὸν ὄσδει.
Ὡρᾶν πεπλύσθαί νιν ἐπὶ κράναισι δοκησεῖς.

En tibi poculum: contemplare, amice, quàm suaviter olet,
Horarum in fontibus ablutum dices.

Hinc ὥρα est pulcritudo. Ὡραῖος pulcer. Hesych. ὡραῖος εὔμορφος, εὐπρεπὴς, εὐσχήμων, εὐπρόσωπος. Theocr. Idyll. I, v. 109. Ὡραῖος χ' Ἄδωνις. *Formosus Adonis.* Ὡραΐζω pulcrum reddo, decus & venustatem concilio. Est vocula μονήρης, sicut superiùs κοσμηχέω, & plures aliæ. Pro ὡραΐζειν frequentiùs legitur verbum paragogicum ὡραΐζειν. Hesych. ὡραΐζεται, καλλωπίζεται. ὡραϊσμένη, καλλωπισμένη. Quia verò ὡραῖος est pulcer, & homines in adolescentia & juventute sunt pulcerrimi, hinc ὡραῖος est ἀκμάζων, in ætatis flore constitutus. In ἔργ. v. 695.

Ὡραῖος δὲ γυναῖκα τεὸν ποτὶ οἶκον ἄγεσθαι.
In ætatis flore uxorem tuam in domum duc.

Sic enim benè exponit Scholiastes Theocriti ad Idyll. I, v. 109.

v. 916. Μοῦσαι χρυσάμπυκες] Interpretes: *Musæ aureis mitris revinctæ.* Præstat interpretari: *aureis reticulis ornatæ.* Ἄμπυξ est διάδημα, τριχόδεσμος, diadema, reticulum, fascia, quâ mulierum coma redimitur. Homerus Iliad. X, v. 468.

Τῆλε δ' ἀπὸ κρατὸς χέε δέσματα σιγαλόεντα,
Ἄμπυκα, κεκρύφαλόν τ' ἠδὲ πλεκτὴν ἀναδέσμην.

Longè autem à capite fudit splendidas fascias, reticulum, vittámque & implexum redimiculum. Ubi brevia Scholia Didymi, ut credunt vulgò: Ἄμπυκα κόσμον τινὰ περὶ τὴν κεφαλὴν, ἀνέχοντα τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς. Hinc rectè ab Hesychio exponitur ἀνάδημα. Anademata enim erant fasciæ crinales. Sed & mitræ erant fasciæ, quibus coma religabatur. Hinc Judith. X. μίτραν Castalio reddit fasciam. Verùm mitris utebantur barbaræ mulieres, & vetulæ, & meretrices: Ovid.

Simulavit anum mitráque capillos
Presserat.

Juven. Sat. III. v. 66. *Ite quibus grata est picta lupa barbara mitra.*

Ple-

Plerumque vitio vertitur. Itaque mitras tribui Musis οἱ χαρίεντες non ferent. Barbaræ enim illæ mitræ à Græcarum matronarum & puellarum reticulis fuerunt diversæ. Hæc Homero στεφάναι. Iliad. Σ, v. 567.

Καί ῥ' αἱ μὲν καλὰς στεφάνας ἔχον.

Sed apud Pollucem lib. V. cap. 16. rectiùs legitur:

Τῶν δ' αἱ μὲν πλεκτὰς στεφάνας ἔχον.

Harum hæ quidem plexas coronas habebant. Ut superiùs πλεκτὴ ἀναδέσμη. Στεφάνας autem fuisse propria antiquarum Græcarum mulierum ornamenta capitis ex Æliani Ποικίλ. Ἱστορ. Lib. I, c. 18. cognoscimus: Πῶς δὲ οὐ διέῤῥεον ὑπὸ τρυφῆς αἱ πολλαὶ τῶν γυναικῶν; Ἐπὶ μὲν τῆς κεφαλῆς στεφάνην ἐπετίθεντο ὑψηλήν. *Quis verò neget plerasque veteres mulieres luxu diffluxisse? Caput enim ornabant altâ fasciâ.* Sic verte. Erat enim στεφάνη limbus seu fascia altior caput, seu aliud quid ambiens. Hinc & loricæ & murorum pinnæ στεφάναι dicuntur.

v. 925. Ἀχεικύδιμον] Miror unde in recentiores editiones irrepserit hæc inepta lectio & vocabulum nihili, cùm rectè legatur in prima editione majore Heinsiana, Stephaniana, ac plerisque aliis omnibus antiquioribus, ἐγρεκύδοιμον, quod rectè exponunt antiqua Scholia τὴν θόρυβον ἐγείρουσαν. Tumultus, turbas excitantem. Quamvis in editionibus vitio librariorum omissum sit ἐγρεκύδοιμος, & sola extet explicatio. Monuit etiam me de restituendo hoc eleganti vocabulo Thomas Reinesius, vir numquam satis laudatus, præfatus extare id quoque apud Cointum Lib. I. v. 178. ubi Eris dicitur Ἐγρεκύδοιμος. Synonymum esse ἐγρέμαχος, ἐγρεσίμαχος. Ἐγρεσιμόθον Διόνυσον dixisse Nonnum XIII. Dionys.

v. 927. Ἐν φιλότητι μιγεῖσα] Legendum est οὐ φιλότητι μιγεῖσα, ut nuper ostendit mihi elegantissimus juvenis Cuperus ex Scholiaste Apollonii, qui ad Argonaut. I. v. 859. οὐ φιλότητι est sine concubitu, ex se sola, sine consuetudine cum masculo. Nihil certius. Confirmat vetus Scholiastes Hesiodi: Πρῶτος οὗτος τὸν Ἥφαιστον ἐκ μόνης Ἥρας εἶπε. διὸ καὶ τοῦτο σημείωσαι. Ὁ δὲ Ὅμηρος ἐκ Διὸς καὶ Ἥρας. *Primus iste Vulcanum ex sola Junone canit. ideóque & hoc nota. Homerus verò ex Jove & Venere.* Et Apollodorus I. Bibliothec. Ἥρα δὲ χωρὶς εὐνῆς ἐγέννησεν Ἥφαιστον. *Juno sine concubitu peperit Vulcanum.* Hinc & Apollonio dicitur Ἥρης υἱός, Junonis filius non Jovis.

v. 934. Φόβον] Malo vertere *Terrorem*, quàm cum Interpretibus, *Timorem*. Sequitur enim Δεῖμος, Timor.

v. 971. Κρήτης ἐν πίονι δήμῳ] In accentu peccatur. Legendum Κρήτης ἐν πίονι δημῷ, ut superiùs v. 538. ἔγκατα πίονι δημῷ, *intestina cum pingui adipe.* Κρήτης πίων δημός, *Creta pinguis adeps*, est Cretæ fertilissimus ager.

v. 989. Φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη] Sic legendum ex Hesiodi sententiâ. Vide superiùs v. 200. & quæ ibi notat Interpres.

v. 991. Νηοπόλον νύχιον] Archilochus emendat μύχιον, quasi agentem in Cypri recessu, qui à nullis possit adiri. Alii eamdem vim tribuunt τῷ νύχιον, exponentes ἀφανῆ, λαθραῖον, occultam, quæ à nullo videatur: Sed propria vocis significatio retinenda. Pleraque enim sacra Veneris noctu celebrabantur. Inde *noctuvigila* dicitur Plauto. Idem Curcul. I. 3. v. 25, & 40.

Quid tu Veneri pervigilare te vovisti, Phædrome?
Nam hoc quidem haut multò post lucebit.

Pervigilia Veneris cui non nota? Vide carmen elegans incerti auctoris quod inscribitur, Pervigilium Veneris.

Δόξα τῷ Θεῷ.

DA-

DANIELIS HEINSII

INTRODUCTIO

in doctrinam, quæ libris Hesiodi

ἜΡΓΩΝ καὶ ἩΜΕΡΩ͂Ν

continetur:

In qua opinio, quæ hactenus de iis obtinuit, refutatur; totum Poëtæ institutum probatur.

Nobilissimo Amplissimóque Viro

IANO DOUSÆ,

Nordowici Toparchæ.

PHilosophi Platonici, Vir Nobilissime, qui in explicatione sapientiæ amœnitatem illam Poëtarum, suavitatem, varietatem; numerorum denique, quatenus eam pedestris admittit oratio, volubilitatem sequuti sunt; ut nimirum magna illa Dea etiam à veste sua commendaretur; negant inter alia, cum homine Cimmerio de Solis pulcritudine, cum mediterraneo de maris latitudine, cum Epicuro de Deo agendum esse: quia scientiarum præstantia tota simul infundi non potest, aut ut illi magnifico axiomate pronuntiant, οὐ δι' ἀγγέλων ἡ ἱστορία ἔρχεται, ἀλλ' ἐπιστήμης πρὸς ταῦτα δεῖ. *Sicut enim omnis homo terram aut agrum videt, solus agricola de fertilitate ejus judicat, ita cùm omnes hodie Poëtas tractent, sincerum de illis judicium ab iis exspectare maximæ sit dementiæ. Antiquissimi Philosophi cùm in operto scientiarum, à quo quàm longissimè vulgus arcendum est, versari solent; Rhetores, cùm acutissimè de omni dicendi artificio agunt, Homerum cum Hesiodo sibi sufficere existimant. Cùm virtutes omnes in oratione persequuntur, tam quæ ad* τὸ λεκτικὸν, *quàm quæ ad* τὸ πραγματικὸν *spectant, ex his duobus omnia perficiunt: nec de reliquis anxiè satagendum existimant. Hoc tempore, quo magnis passibus in occasum literarum itur, si quis Philosophiæ studioso, primum Philosophorum fuisse Homerum cum Plutarcho ostenderet, non accederet, magis quàm si Sophistam aliquem esurientem, aut frigidum Atticisten in* ἀδόξῳ *versari audiat: putà febrem commendantem, vel Thersitem. Si quis eloquentiæ studioso plenam* συνθέσεως *scientiam, quæ Harmoniam & Rhythmum respicit, quam Plato tanti fecit, ut etiam* παιδείας *nomine in Poëtarum scriptis eam partem dignatus sit, ex his petendam in Academiis probaret, frigeret auditorium: quia diu ex animis nostris principia illa effluxerunt, quibus ad plenam scientiam pervenitur, quibúsque monumenta sua veteres, tamquam æternitatis sale, ad immortalitatem condiebant. Si quis ex Hesiodi charactere, miti illo, facili, amœno,*

cujus

cujus periodi, tamquam ad amussim quamdam facta, brevitate quadam æquali se mutuò excipiunt, totum inter Tragicos Euripidem, inter Lyricos Sappho, inter Oratores Isocratem fluxisse ostenderet, frustrà esset: plus enim inveterata potest persuasio, quàm ut rationi, veritati, arti cedat. Ut nonnumquàm dubitaverim me hercule, utrum miserior sit vulgus, qui ignorat ista, an nos qui ab illis talia exspectamus. Nunc enim si quis Poëtæ obtrectet, reliqua omnia scire existimatur: & hoc uno scientiam consequutus videtur, quòd illius auctores supplantat. Nos, qui neque eò arrogantiæ provecti sumus, ut aliquid nos scire existimemus: neque tam adverso Genio nati, ut ab omnium judicio pendeamus, in Ἔργων καὶ Ἡμερῶν *libris. in quibus divina fuisse antiquissimæ sapientiæ mysteria nobis persuadent Veteres, experiri voluimus: primò, utrumne inveteratam de iis opinionem tollere, deinde, an præclaram eorum doctrinam eruere possemus: ipsam veritatem quæ profundè sepulta erat, per vestigia, ut venatores solent, indagati. In qua commentatione, obiter & non nisi loco suo, ostendimus, quanta simplicitate ea proponat Hesiodus, de quibus maxima Philosophi volumina consarcinarunt. Non quòd eadem ubique illis, quæ postea Philosophis, in mentem venisse arbitrer: sed quemadmodum ex simplicitate Poëtarum, Philosophorum doctrina conflata est: ita ad illustrationem Poëtarum methodo eorum interdum & verbis opus esse. Ab Allegoriis, hoc est, Græcorum ambrosia & nectare, nisi cùm necesse fuit, abstinuimus: idque tantùm ipsius doctrinæ &* τῆς ἀκολουθίας *causâ. Scriptum hoc qualecumque, nomini tuo, Nobilissime Dousa, inscripsi: vel ut Poëtarum, vel ut patronorum meorum primo. Quis enim tali amore quemquam umquam est prosequutus, quali nos tu, optime virorum? aut quis vivit hodie terrarum usquam, cui ampliùs debeamus? Quod sive Musarum, quas tu deperis; sive nostri causâ à te factum est, in solidum tenemur. Interesse autem cùm mea, tum literarum existimavi, quæ de* κριτηρίῳ *hujus libri, de instituto, de ordine, de doctrina, de scopo, contra opinionem Veterum multorum, recentiorum autem omnium disputavimus, sub auspicio illius prodire, qui & sartam tectam tanti Poëtæ auctoritatem conservare, meam verò infantiam nominis sui splendore protegere possit. Vale, vir Nobilissime, & nos amare perge.*

DA-

DANIELIS HEINSI

INTRODUCTIO

In Hesiodi libros

Qui ἜΡΓΑ ϗ ἩΜΈΡΑΙ inscribuntur.

CAPUT I.

Libros Hesiodi qui ab argumento ἜΡΓΑ inscribuntur, quanti fecerit vetustas, ex Aristotele, Platone, Xenophonte, &, qui horum ore loquitur, Socrate videre est. Nec mirum, cùm in illis perfecta Ethicæ & Oeconomicæ præcepta tradantur, quibus Philosophi primi sua, tamquam firmissimo fundamento, superstruxerunt: quod facillimè & elegantia & antiquitate, cui omnes sensim quidlibet deferimus, impetrarunt. Nostra quoque ætate cùm omnium judicio eum dignitatis gradum obtineant, ut juventuti præ reliquis commendentur: scopus eorum tamen, tum ea quæ in iis præcipua sunt, non ætatis nostræ doctissimos modò; sed (quod sine arrogantia dictum à me existimari velim) Græcos Commentatores, quos omnes cum superiori editione nostra Lectori dedimus, tum Veteres ferè omnes, quorum ad nos de his pervenit aliquid, effugisse videntur. Nostrum ergo existimavimus, priusquam ad singula perveniamus, generaliter ea præmittere, quæ majestatem horum librorum, mentem Poetæ, & propositum, non commendare modò omnibus, sed & illustrare purèque proponere possint: ne quid sit quod posthac aut doctores in interpretatione Hesiodi latere, aut auditores ab ejus lectione deterrere possit. Et enimverò, cum omnes ferè antiqui Philosophi, in eo elaborarint, ut ex Homero disciplinas omnes, præcipuè autem eas, per quas cognitione singularum actionum ad prudentiam pervenitur, quæ est quædam φιλοσοφία παραδειγμάτων, ut de historia pronunciant Veteres. ex his verò Hesiodi, præcepta Politica, Ethica, Oeconomica haurirent: nostrâ intererat,

tererat, ut ea cum iis vel admirari possemus, vel frui saltem & usui nostro applicare. Cùm autem inter reliqua in his libris hîc & ibi ea sepulta quasi jaceant, quibus ex antiquis nonnemo, æternitatem suam mundi probare nititur: cùm ex his libris doctrinam illam Periodicam nobilissimam Plato construxerit, cujus interdum in his commentariis, quasi per nebulam meminit Proclus: quam omnes denique Platonici, & ex iis Poëtæ Græci & Latini toties nunc occultè, nunc manifestè, & sublato quasi signo alludunt: cùm in proposito Poëtæ & ratione agendi sit ars admirabilis & propemodum divina; cùm ipsum argumentum horum librorum non controversum, sed eversum sit; danda est opera ut in his omnibus viris doctis industriam nostram probemus; &, quod proximum est, neque à candore nostro alienum, veniam petamus, sicubi à summis hominibus in eo dissentiamus. In quo cùm vix ullus sit Veterum qui præierit nobis, faciliùs id de quo laboramus impetrabimus. Priusquam igitur ad Hesiodi lectionem se conferet Lector, brevissimè quædam præmittemus, quæ & falsam ex animis opinionem tollant, & veram proponant. Ut autem ad constitutionem *veri* & *refutationem* falsi, ad quæ sine mediis non pervenitur, pergamus; quædam præmittenda sunt, quibus ea quæ graviora sunt, tandem innitentur. Primò itaque an de agricultura Poëta scripserit quæremus: secundò, an si in his libris, ex instituto id fecerit: tertiò, an in his tantùm. Quibus quæstionibus tamquam velitibus præmissis, reliqua quæ majoris momenti sunt adornabimus.

CAPUT II.

EA quæ præmissa sunt capite superiori, eò spectant, ut opiniones partim Veterum quorumdam, partim recentiorum omnium tollamus: ne posteà nobis, cùm aliquid concludendum erit, occurrant hæ salebræ. Sicut enim viatores priusquàm viam insistunt, removere solent quicquid euntem remoratur, aut in itinere diutiùs quàm par est, retinet, quamvis stipulas levissimas sæpenumerò aut festucas: ita nos ea priùs admonebimus, quibus remotis, ea quæ præcipua sunt, facilè transigentur. Horum enim omnium non minùs quàm ceterorum, primum propositum erit veritas, secundum brevitas. Eorum autem quæ proposuimus, primum extra controversiam per se quidem est; nec de eo dubitari potest: quia ex eo tamen alia quædam tamquam trunco quodam rami ceteri oriri videntur, adjungendum fuit: utrum de Agricultura scripserit Poëta noster.

De Agricultura scripsisse Hesiodum, ut mille Auctorum testimonia prætermittam, ex iis apparet qui in argumento versati sunt eodem; quorum

quorum duobus adductis, reliquis supersedebimus. M. Varro, de quo meritò ut primo Romanorum primò incipimus, post enumeratos eos qui in argumento hoc versati erant, sed soluto sermone: *Ii, quos dixi*, inquit, *omnes soluta oratione scripserunt: easdem res etiam quidam versibus, ut Hesiodus Ascræus, Menecrates Ephesius.* Caius Plinius Procemio Lib. 14. *At Hercule non reperiuntur qui norint multa ab antiquis prodita: tantò priscorum cura fertilior, aut industria felicior fuit. Ante mille annorum, inter principia literarum Hesiodo præcepta Agricolæ pandere orso, subsequutisque non paucis hanc curam ejus, unde nobis crevit labor.* Ut penè in proverbium ea res abierit. Tyrius Maximus Γεωργίας τοῦτο ὁ πρεσβύτης Γεώργος, οὐδὲ Βοιώτιος ἀνὴρ, ἢ Θετταλικὸς, ἀλλ' ἥλιος αὐτὸς καὶ σελήνη θάλπουσα, καὶ ὄμβροι τρέφοντες, καὶ ἄνεμοι διαπνέοντες. Idem ex Manilio hoc loco, & infinitis aliis probare insuper habeo: Primò quòd in confesso sit res ipsa; deinde quòd hæc ipsa alterius rei causâ præmittantur: ad quam festinamus.

CAPUT III.

PRimum itaque de quo dubium non fuit, sequitur alterum, in quo plerique Veterum, ut diximus, recentiores autem omnes falluntur: Non esse de Agricultura hos libros. Quæ pars etsi pluribus infrà confirmabitur, ubi argumentum proponemus, quia altero posito, tollitur alterum; hic nihilominus ordinis & perspicuitatis causa examinanda fuit. Quod ut fiat commodiùs, locum quæremus aliquem, in quo exactissimè & ex instituto Poëtæ ipsius libri τῶν Ἔργων dividuntur. Eam divisionem etiamsi nos ex ipso Poëta, verbis nostris constituere poteramus, nihil tamen peccabimus si accedat & judicium alterius & auctoritas: nec ea cujusvis, sed naris emunctissimæ: Luciani, nimirùm, qui hoc modo in suo cum Hesiodo colloquio, postquam reliqua ejus opera enumeravit: Ἔτι δὲ γυναικῶν ἀρετὰς, καὶ παραινέσεις γεωργικὰς, καὶ ὅσα περὶ Πλειάδων καὶ ὅσα περὶ καιρῶν ἀρότου, καὶ ἀμήτου καὶ πλοῦ, καὶ ὅλως τῶν ἄλλων ἁπάντων. Ex enumeratione partium constituendum est totum aliquid. Totum videtur esse παραίνεσις γεωργικὴ, seu potiùs γεωργία. Partes ejus sunt περὶ Πλειάδων, περὶ ἀρότου, περὶ ἀμήτου, vel περὶ καιροῦ ἀρότου, περὶ καιροῦ ἀμήτου. Quod si παραίνεσις γεωργικὴ totum sit, quærendum, an respectu partium suarum, an respectu generali propositi Scriptoris ipsius, quod in hoc libro sequitur; an verò utriusque. Respectu partium esse jam ostendimus. Si respectu Hesiodi, necesse est ut ὁ πλοῦς se habeat ad τὴν γεωργίαν, sicut ἄροτος, ἄμητος, & partes reliquæ. At contrà, sicut καιρὸς ἀμήτου, καιρὸς ἀρότου, vel simpliciter, ἄροτος, ἄμητος, pars est γεωργίας; ita καιρὸς πλοῦ, vel ναυτιλίης (ut Hesiodus loquitur) & ceteræ quæ ejusdem sunt consi-

considerationis, partes sunt τοῦ ὅλου. Unde sequitur, duo præcipua tradi in his libris, quorum causâ reliqua dicuntur. Quoniam alterum sub altero non comprehenditur, nec se habet sicut pars ad totum. Si ergo de duobus inter se æqualibus agit & eodem spectantibus (utriusque enim finis idem est) aliquid quærendum est, quod illa duo comprehendat: quod quid sit, postea ostendemus. Nunc enim quid non sit, non quid sit, demonstramus: ibi enim pluribus idem, quamvis alio modo, confirmabitur. Ex hoc rursus alia nobilissima orietur consideratio: an τὸ Ἔργον in his libris in inscriptione, κατὰ τὸ κύριον, an verò κατὰ γλῶσσαν sumatur: de quo infrà, de inscriptione cùm loquemur, sumus acturi.

CAPUT IV.

Secunda quæstio ex parte admissa, ex parte negata fuit. Hesiodum his libris de Agricultura agere diximus: *sed non aliter* quàm de Mercatura. Ex proposito verò magis de illa quàm de hac libris tractari, negavimus. Sequitur, an alio in loco id ab eo præstitum fuerit. Quo quæsito ad stabilienda, partim quæ præmissa, partim quæ sequutura sunt, opus omnino est. Testimoniis utemur, ut eam partem explicemus, neque incertis, neque à posteriori ætate petitis, quam in eo deceptam scimus. Ac primò videamus, quid in Hesiodi Agricultura præcipuum fuerit: ex quo duo sequentur: & quid in his libris non sit, de quo jam agimus: & quid sit, de quo postea acturi sumus. Id ut fiat, partem è multis aliquam eligemus, de qua & in illis maximè, & in his minimè, aut omnino non, tractavit. Est autem ea, CURA ARBORUM. Atque hæc causa est, cur Maro, librum secundum, in quo diligenter hæc pars pertractatur, ASCRÆUM carmen vocarit. Eam partem inter alia (quod notatum hactenus non fuit) quam sit fusè persequutus noster auctor in Agricultura sua, videamus. Plinius lib. XIV. multis conqueritur, ætate sua tantam inductam esse, cum ceteris agriculturæ partibus, tum huic verò maximè, caliginem, ut pleraque quæ ab Hesiodo commemorata fuerunt arborum ignorari cœperint nomina. Quorum omnium in his libris ne unicum quidem refertur, nisi fortè quercum aut ulmum Romanis ignotam fuisse arbitremur: quarum tamen ipsarum, neque ratio, neque natura, neque cura, in his libris describitur: sed obiter & ratione alia sola fit mentio. Idem magnus Scriptor, Lib. 15. cap. 1. *Hesiodus quoque*, inquit, *in primis cultum agrorum docendum arbitratus vitam, negavit oleæ satorem fructum ex ea percepisse quemquam. Tam tarda tunc res erat.* Hæc quoque in his libris qui tractari existimabit, næ ille frustrà futurus est: cùm ipsius oleæ ne mentio quidem fiat ulla. Sed plenum Agriculturæ Hesiodi ex Manilio

lio argumentum petamus. Poëta igitur ille, postquam Homeri scripta diligenter, Hesiodi quoque nostri Theogoniam; & reliqua quæ in illis continebantur, recensuit: librorum ipsius, qui de Agricultura agebant, & Γεωργικῶν, ut verisimile est, inscriptionem habebant, argumentum his verbis proponit:

Quin etiam ruris cultus legésque sacravit;
Militiámque soli: quòd colles Bacchus amaret,
Quòd fœcunda Ceres campos, quòd Bacchus utrumque;
Atque arbusta vagis essent quòd adultera pomis:
Sylvarúmque Deos, sacratáque numina Nymphas,
Pacis opus, magnos natura condit in usus.

Vides, ut in superioribus, Plantationem: quæ pars præcipua horum librorum hîc nusquam apparet. Ita ut ex hoc Manilii testimonio Plantatio & Propagatio vineæ, arborum Insitio, tum quæ loca his vel illis commoda sint vel incommoda, illorum argumentum fuerit librorum. De quibus non singulis tantùm, sed & omnibus, altissimum in libris τῶν Ἔργων silentium. Postremò vagatus in iis Poëta fuit circa sylvarum, hortorum, fluviorúmque descriptionem, amœnitatémque illorum: quam Poëtæ plerumque, ut & hîc Manilius Satyrorum & Nympharum nomine designant. Nam quæ de vineis in universum in his libris, quos Ἔργα vocamus, dicuntur, hæc sunt: quæ ne eò quidem spectant:

Εὖτ' ἂν δ' Ὠρίων καὶ Σείριος ἐς μέσον ἔλθῃ
Οὐρανὸν, Ἀρκτοῦρον δ' ἐσίδῃ ῥοδοδάκτυλος ἠὼς,
Ὦ Πέρση, τότε πάντας ἀπόδρεπε οἴκαδε βότρυς·
Δεῖξαι δ' ἠελίῳ δέκα τ' ἤματα καὶ δέκα νύκτας,
Πέντε δὲ συσκιάσαι, ἕκτῳ δ' εἰς ἄγγε' ἀφύσσαι
Δῶρα Διωνύσου πολυγηθέος.

Id est:

At postquam Orion & Sirius ætheris ardet
In medio, Arcturúmque videt Tithonia conjux,
Incipe decerptos ad te vectare racemos,
Et Soli monstrare decem noctésque diésque,
Dimidiúmque umbra: sexto spumantia labris
Lætitiæ patris dare munera.

Multò minùs quæ alibi obiter περὶ σκάφης οἴνης. Accedat & illud. M. Cato apud Tullium, in libro de senectute, aliquam ab Hesiodo partem in Agricultura prætermissam queritur, quæ ab ipso esset tractata: ea autem erat *Stercoratio*. Atqui si hos libros de Agricultura esse existimasset, multa potiùs deesse, imò omnia ferè questus esset, quæ in libris DE RE RUSTICA, qui hodie Catonis nomine circumferuntur, accuratissimè pertractata sunt. Sequitur ergo aliis libris accuratè de ea re ab Hesiodo actum esse, quæ his contineri putabatur. Ex quo duæ veterum recentiorúmque opiniones hactenus receptæ concidunt: prior, quòd horum librorum argumentum ex proposito

Agriculturam eſſe exiſtimant: altera, quòd hos libros Maronem imitatum eſſe hactenus omnes arbitrati ſunt. In qua opinione cùm plurimi apud Veteres fuere, tum vel maximè Servius: apud nos cùm omnes, tum major omnibus Julius Scaliger. Qui incomparabilis vir, ſi perſuaſum hoc habuiſſet, neque tam immitis in hos libros Heſiodi fuiſſet: neque Heſiodi Ἔργα cum Maronis Georgicis contuliſſet.

CAPUT V.

E Via noſtra ea removimus, à quibus non periculum quidem timebamus, nec ruinam, ſed moleſtiam. Nunc ut ad inſtitutum noſtrum pergamus, duobus adhuc lectorem capitibus præparabimus. Diximus ſuprà duo tractari his libris, quorum finis idem eſt, partes diverſæ. Horum alterum quia ſub altero non comprehenditur, aliud quærendum eſt quod complectatur utrumque. *Id* autem eſt Oeconomia. Oeconomia cùm ſit cura partim poſſeſſionis comparandæ, partim comparatæ jam conſervandæ: primum circa quod verſatur illa, teſte Ariſtotele, eſt ἡ γεωργικὴ, id eſt, agriculturæ ſtudium; quod quidem ſtudium in Oeconomica conſideratione primùm eſt duobus modis. Primò κατὰ φύσιν, id eſt, ratione naturæ: quia antiquiſſima ejus eſt ratio & ſimpliciſſima. Cùm enim plures ſint artes, quæ circa terram verſantur, qualis videlicet, quam Philoſophus adfert, ἡ μεταλλευτικὴ, ſecundariæ tamen ſunt omnes. Secundò, quia cum Juſtitia conjuncta eſt. Nec enim ab hominibus volentibus lucratur, ut mercatura: neque à nolentibus, ut ars militaris. Tertiam rationem prætermittimus, quam & Ariſtoteles & ex eo Cato adjungunt; cùm uſum in his habeat nullum. Quibus rationibus librorum horum argumentum ſuperſtruemus. Cùm ergo Agricultura ſit prima naturâ in Oeconomia, rectè ſecundo libro præmittitur; cùm autem ſit juſta, rectè libro primo juſtitiæ præcepta traduntur. Cùm igitur alter librorum ſit Ethicus cauſa alterius, alter Oeconomicus ſed per ſe; rurſus aliud quærendum eſt, quod utrumque contineat: id autem eſt ea Poëtica pars quam Παιδείαν vocamus: paullò aliter quàm Platonici; qui etiam ad Harmoniam eam referunt, de qua proximè acturi ſumus. Cùm igitur plures ſint Oeconomiæ partes, quibus comparatur poſſeſſio; maximè lucroſa eſt ea quæ ab æquitate quàm longiſſimè abeſt, quam planè excludit Poëta: ea eſt Fœneratura. Proxima ab hac quæ non tam cum iniquitate conjuncta eſt, quàm prima; ſed magis cum periculo quàm prima & ultima: ea eſt Mercatura. Tertia eſt quæ minùs lucri habet & periculi, ſed plus æquitatis: ea autem eſt Agricultura, æquitate & tranquillitate prima, lucro verò ultima. Cujus cauſa ex Platone & Heſiodo hæc reddenda eſt.

est, quòd hæc quam minimè ab ἡγεμονικῷ abest sæculo: quo terra omnia suppeditabat, sed absque cura. Al eræ duæ quàm maximè ad ἐπιθυμητικὸν accedunt: quod *Cupidum* vocavit Catullus.

Sed postquam tellus scelere est imbuta nefando,
Justitiámque omnes cupida de mente fugarunt.

Astræam enim intelligit, quam usque ad ἐπιθυμητικὸν permansisse volunt Platonici, cùm reliqui Dii in θυμικῷ fugissent.

Ejus de quo agit Poëta, libro primo propositionem habemus. Id à nobis dicitur, οἰκονομεῖν: ab eo alibi, οἶκον δὲ θέσθαι. Ejus rei in secundo præcepta sequuntur. Inter quæ est & illud, quo in divisione Oeconomiæ utitur Aristoteles:

Οἶκον μὲν πρώτιστα, γυναῖκά τε βοῦν τ' ἀροτῆρα.

Quæ singula infrà percurremus. Nunc hoc constituamus. Primus liber aliquid agendum docet, sed justè: secundus, quid agendum sit, quo pacto, & quando. Eamdem divisionem apud Maximum Tyrium habes, qui hos libros Oeconomicos esse non ignorasse videtur: Ἐνθυμηθεὶς δὲ ὅτι ὀλίγον μὲν τὸ ξυνετὸν ἐν ἅπασι· τὸ δὲ πολὺ δημαγωγίαις φιλεῖ, ὥσπερ τῷ γένει ἀποκεκλεισμένην τὴν ταύτην ἐξειργάσατο, καθάπερ ὁ Ἡσίοδος· χωρὶς μὲν τῶν ἡρώων, ἀπὸ γυναικῶν ἀρχόμενος, καταλέγων τὰ γένη, ὅτις ἐξ ἧς ἔφυ. χωρὶς δὲ αὐτῷ πεποίηται οἱ θεῖοι λόγοι ἅμα ταῖς λόγοις Θεογονία. Χωρὶς δὲ αὖ ὠφελεῖ τὰ εἰς τὸν βίον, ἔργα τε ἃ δραστέον καὶ ἡμέραι ἐν αἷς δραστέον.

CAPUT VI.

CUm suprà totum hujus libri subjectum in duo diviserimus, quorum neutrum per se traditur, sed causâ alterius; Terræ cultum, & Navigationem: quorum utrumque pars est totius: totum enim est Oeconomia, cujus causâ Poëta in alterum devolvitur, id est, Justitiæ præcepta; rursus & hanc & illam partes esse diximus respectu totius. Totum est Διδασκαλία, seu Παιδεία. quæ olim fuit Poëtarum tantùm: posteà ad Philosophos migravit. Omnis igitur Musicus, teste Platone, duo spectat: τὴν μελοποιΐαν, sub qua nos paullò aliter quàm ille, ea quæ ad metra, quæ ad numeros eorúmque inventionem, ac dispositionem, comprehendimus: & τὴν Παιδείαν, qua reliqua omnia usibus hominum accommodantur. Quod nobis est docere partim, partim movere: alterum ποιεῖν dicebant, alterum χρῆσθαι τοῖς πεποιημένοις. Sicut autem priùs necesse est constituere aliquid quàm constituto uti. Ita necesse est, priorem esse μελοποιΐαν, posteriorem alteram. Nam, si rectè Platonis Παιδείαν consideremus, vix egreditur rhythmum & harmoniam, ut subtiliter disputant ejus Interpretes: & potissimùm in movendo versatur, quod duobus illis solet fieri. De quo multa differere possemus; nunc tamen,

men, quia aliud agimus, vocem Παιδείας simpliciter, αὐτὴ διδασκαλίας sumemus, quam Scriptores antiqui tamquam vetustissimum Poëtarum considerant institutum. Ea cùm latissimè tendat; nos paullò arctiùs eam hoc loco restringemus. Est igitur duplex, quæ docet vivere, & quæ scire. Quarum prima instituto nostro conducit: alteram nunc prætermittimus. Rursus ejus partes circa vitam privatam duæ versantur. Quarum altera singulos propriè vivere docet, & circa τὴν κτῆσιν occupatur: altera singulos benè vivere docet, & mores complectitur. Utraque ὠφελεῖν πρὸς τὸν βίον ambiguè à Veteribus dicitur. Cùm autem Poëta ad hominem ociosum scribat; rectè quo pacto comparanda sit substantia, docet: cùm ad prodigum, rectè quo pacto conservanda sit, ostendit. Cùm ergo duo hæc proponat liber primus, secundus perficiat: in alio tamen libri primi consumitur argumentum: in quo antiquissimum παιδείας usum videmus, quæ etiam διδασκαλία appellata est. Cujus institutum est, ἠθικὴ παραίνεσις; non οἰκονομικὴ, multò minùs γεωργική. Ejus propositum est, ut antiqui Poëtæ verbis utar, εἰπεῖν πρὸς ζωὴν χρήσιμα. Nec dubium est, quin hinc διδάσκαλοι Comici dicti sint & Tragici, qui illud primò simpliciter agebant, ut apparet ex Epitaphio Epicharmi, Comœdiæ apud Dores inventoris, quod ejusmodi est:

Ἄτι φωνὰ Δώριος, χ' ὡνὴρ ὁ τὰν κωμῳδίαν
  Εὑρὼν Ἐπίχαρμος.
Ὦ Βάκχε, χάλκεόν νιν ἀντ' ἀλαθινοῦ
  Τὶν ὧδ' ἀνέθηκαν
Τοὶ Συρακούσαις ἐνίδρυνται πελωρίστᾳ πόλει,
  Οἷ' ἀνδρὶ πολίτᾳ.
Σωρὸν γὰρ εἶχε χρημάτων μεμναμένους
  Τελεῖν ἐπίχειρα.
Πολλὰ γὰρ ποτὶ τὰν ζωὰν τοῖς παισὶν εἶπε χρήσιμα.
  Μεγάλα χάρις αὐτῷ.

Laudat eum ὅτι πρὸς ζωὰν εἶπε χρήσιμα, & quidem παισὶ, qui Oeconomiæ nondum sunt capaces, multò minùs, quæ ad plures pertinet, Politicæ. Hæc igitur pars diutiùs Poëtarum fuit, quàm Comicorum; quia priùs fuit Poëtæ nomen quàm Comici. Ac Poëtæ docuerant τὰ πρὸς ζωὰν χρήσιμα, priusquam extaret apud Siculos Comœdia, ad quos τὰ δραματικὰ & eorum inventionem, ut ex voce δρᾶν, quæ κατὰ διάλεκτον illorum est aut vicinorum, probat Aristoteles, propriè spectat. Atque hæc causa est cur Philosophi, & præcipuè septem illi Græciæ, neglectâ plerumque (non semper tamen) Μελοποιΐα, id est, numeris & similibus (nam ita nos illam vocem qua de Musica utitur Plato, sumimus) sententias in quibus de moribus, de Deo, de virtute egerunt, quæ ad hanc παιδείαν spectabant, ᾄσματα καὶ αἴσματα dixerint. Unde Thaletis ᾄσματα, & aliorum ferè omnium à Laërtio citantur: quæ *Carmina* à veteribus Latinis dicta sunt. Quod

quis

quia à nemine adhuc ostensum est, monere lubet; cùm instituto nostro maximè conducat. Hinc illud apud Dionysium Catonem:

Si DEUS est animus, nobis ut Carmina dicunt.

Carmina, id est, dicta Philosophorum. Causa est, quia dicta illa brevia, quibus sententias suas, de Deo, déque reliquis includebant, ᾀδόμενα dicebant, id est, *Carmina*. Sic ᾀδόμενον Thaletis illud extat:

Οὔτι τὰ πολλὰ ἔπη φρονίμην ἀπεφήνατο δόξαν.

Chilonis:

Ἐν λιθίναις ἀκόναις χρυσὸς ἐξετάζεται.

Hodiéque, quod observatum non fuit, ᾀδόμενα, sive ᾄσματα habemus, in libello illo, qui à moribus Cato inscribitur. Primò enim in ᾀδομένοις de Deo agebatur, quod & sequutus est ille: qui ut propositi sui rationem occultè redderet, citat continuò τὰ ᾀδόμενα, addítque, *nobis ut Carmina dicunt*, id est: ὥσπερ ἐν τοῖς ᾀδομένοις τῶν φιλοσόφων τὰ πάλαι γέγραπται. Atque hæc causa est, cur breves sententias præmittat: ut, Aleam fuge, & similia. In prioribus enim illis filium suum instruit, sicut in Hypothecis Hesiodi alumnum suum Chiron. His cognoscendis aliquantùm temporis impendere poterant in prælectionibus suis triviales quidam, priusquam Poëticen universam, in qua non solùm nihil vident, sed cujus usum ignorant, in contemtum adducerent, & minùs certè ocio suo abuterentur. Invenirent numquam tam humiliter Platonem & Aristotelem de Poëtis sensisse, quin semper èx illis discerent. Nos pergamus. Prima igitur materies qua hominibus innotuerunt Poëtæ hæc doctrina fuit, quæ primo ἔργων tractatur: nimirum, νουθέτησις & παραινετικαὶ ὑποθῆκαι. Hoc fine vitæ hominum adhibebantur, ut vel ætate provectiores docerent, sicut Persen Hesiodus: vel minores, & qui modum vivendi habere nondum poterant. Comicus dividit eos, qui virtutem docent in διδασκάλους, ϗ ποιητάς. Ab alteris pueros, ab alteris provectiores doceri vult.

——— τοῖς μὲν γὰρ (inquit) παιδαρίοισιν
Ἔστι διδάσκαλος, ὅστις φράζει, τοῖς δ' ἡβῶσι ποιηταί.

Utrumque tamen confunditur. Et præsentiâ enim suâ, & posteà scriptis, temperantiæ & justitiæ magistri erant publici, quibus ἐπὶ ἀρετῆς παιδείᾳ maximi quique nobilissimíque committebantur. Unde etiamnum Platonis ætate vox σοφὸς Poëtis, tamquam propria, attributa fuit. Qui semper ὁ σοφὸς Ἡσίοδος, ὁ σοφὸς Ὅμηρος, ὁ σοφὸς Ἀρχίλοχος, ut & multis post eum ætatibus, quamvis ignota esset causa. Sic de Repub. 2. postquam de Homero, Hesiodo, & Musæo egerat, Οὐκοῦν, inquit, ἐπειδὴ τὸ δοκεῖν, ὡς δηλοῦσί μοι οἱ σοφοὶ, καὶ τὴν ἀλήθειαν βιᾶται, ϗ κύριον εὐδαιμονίας. Paullò pòst: Τὴν δὲ τοῦ σοφωτάτου Ἀρχιλόχου ἀλώπεκα ἑλκτέον ἐξόπισθεν, κερδαλέαν ϗ ποικίλην. Primum, quod docebant olim, fuit temperantia. Ingenuorum itaque liberis ante pubertatem continuò præficiebantur, ut prospicerent, ne fortè

auderent τῆς ὥρας χαρίζεσθαι, quos παιδαγωγοὺς Græci, Athenienses ἀκολούθους, Latini *Comites*, *Custodes*, antiquiores etiam σύνεχους & ἀοιδοὺς dixerunt: quamvis eorum propriè munus docere esset. Ἀκόλουθοι sæpè apud Platonem dicuntur. Alcibiades in Convivio negat se, quòd formosus esset, absque ἀκολούθῳ, primo Socratem adire ausum fuisse: Ἐφρόνουν γὰρ ἤδη ἐπὶ τῇ ὥρᾳ, inquit, θαυμάσιον ὅσον, τοῦτο οὖν διανοηθεὶς πρὸ τοῦ οὐκ εἰωθὼς ἄνευ ἀκολούθου μόνος μετ' αὐτοῦ γίνεσθαι, τότε ἀποπέμπων τὸν ἀκόλουθον, μόνος συνεγιγνόμην. Et in Charmide: ἀλλὰ καλῶς ἔφη λέγεις, καὶ καλοῦσιν αὐτὸν καὶ ἅμα πρὸς τὸν ἀκόλουθον, καὶ ἔφη καλεῖ Χαρμίδην. In cujus vocis interpretatione labitur doctissimus Politianus. Virgilius eosdem simili ratione *Comites*, dixit, qua Græci ἀκολούθους, Lib. Æneïd. 5.

At pater Æneas nondum certamine misso,
Custodem ad sese comitémque impubis Iuli
Epitidem vocat.

Ex his rursus antiquissimi illi fuere, quibus matronæ καὶ τὸ γυναικεῖον committebatur. Qualis celeberrimus ille Homeri fuit Odyss. γ. qui ἀοιδὸς ab illo dicitur. Iidem σπάδωνες & σύνεχοι postea Græcis, Latinis *Custodes* dicti sunt. Hesychius, ἀοιδὸς, ᾠδὸς, κιθαρῳδὸς, καὶ ὁ ποιητὴς, καὶ ὁ θρηνῳδὸς, ὁ σύνεχος παιδίων. Manifestè ἀοιδὸν σύνεχον exponit. Quid verò sit σύνεχος παιδίων, numquam intellexi, donec approbante tandem mirum in modum maximo Scaligero, σύνεχος, σπάδων, emendavi. Veteres enim Magistri, ἀοιδὸν illum Homeri, qui in officio Agamemnonis uxorem continebat, σύνεχον, interpretati sunt, quò respicit antiquarum omnium Glossarum Epitomator, earum præsertim, quæ ad Homerum spectant, Hesychius: qui non aliud in animo habuit, cùm ἀοιδὸν, σπάδωνα interpretatur, quàm quod diximus. Idem Hesych. Ἀοιδοὶ, προσεδρεῦται, ἐνεργεσταὶ, ἢ σύνεχοι. Eustathius; τινὲς δὲ ἀοιδὸν τὸν σύνεχον παραινοῦσιν, ὡς αἰδοῖα μὴ ἔχοντα: de eo enim Homerico ἀοιδῷ quid non excogitarunt Veteres? Sententiam illam reprobat Didymus, seu quicumque est, cujus brevia in Odysseam Scholia habemus. τὸ γὰρ ἀρχαῖον οἱ ἀοιδοὶ φιλοσόφων τάξιν ἐπεῖχον· τινὲς δὲ κακῶς νοήσαντες τὸν σύνεχον ἀπέδωκαν. Sed neuter mentem Veterum intellexit, nec Eustathius, nec commentator ille. Nam qui ἀοιδὸν σύνεχον esse dixerunt, τὴν τάξιν respexerunt: non autem τὴν τοῦ σώματος λώβην, id est, munus, non privationem corporis: quamobrem errat Eustathius, qui σύνεχον exponit, τὸν αἰδοῖα μὴ ἔχοντα. Nam cùm ἀοιδὸν illum Veteres σύνεχον exponunt, nihil aliud volunt, quàm si nos *Custodem* exponeremus: quia *Eunuchi* iidem dicebantur, qui *Custodes* postea. Quippe cùm σωφρονισταὶ Poëtæ essent, & custodiæ ab antiquis fæminarum præficerentur, quò res extra suspicionem esset, Eunuchi illi muneri apud Barbaros adhibebantur: qui postquam γυναικωνῖτιν non modò occuparant, sed & puerorum curæ præfuerant, manifestam integris gentibus ruinam invexerunt. Atque hoc est de quo libro de legib. III. conqueritur Plato, διεφθαρμένην τὴν παιδείαν ὑπὸ τῆς λεγομένης

χρμβάνης εὐδαιμονίας τὴν Μηδείαν, ἐπεὶ ἀσελγῶν ὑπὸ γυναικῶν καὶ ἐπιτηδευόντων παιδευθέντας αὐτῶν τῆς γῆς. Apud Græcos & Romanos cùm obtinuit hæc corruptela, non aliam τάξιν habuerunt quàm Homericus ἀοιδὸς, quamvis mutilati & moribus dissimiles. Talis erat, in quem elegantissima Nasonis exstat elegia,

Hei mihi quòd dominam, nec vir, nec fœmina servas!

Εὐνοῦχοι igitur & σπάδοντες, οἱ ἀοιδοὶ ab Hesychio dicuntur, non quòd Homeri tempore idem erant, sed quòd postea idem munus spadones obtinuerint. Illi enim sunt qui postea à Nasone, Propertio, Plauto & reliquis *Custodes* dici cœperunt. Apud antiquos certum est, continentiæ magistros, quamvis integri essent, εὐνούχους dictos esse: quod nomen temperantiæ est, non fœditatis. Causa hæc est. Vetustissimi τὸ εὖ νοῦν ἔχειν intemperantiæ directè opponebant, cujus partes omnes ἀνόητα dicebant. Unde illud apud Comicum, ὕπνος τ' ἀπήχθετ', καὶ ἀνοήτων πάντων. Opponebant enim σωφροσύνην καὶ ἀφροσύνην, id est, *temperantiam & dementiam*, sicut postea σωφροσύνην & ἀκολασίαν Philosophi. Atque hoc est quod notat Aristot. Nicom. VII. c. XI. ἔτι ἐμπόδιον τοῦ φρονεῖν αἱ ἡδοναί, καὶ ὅσῳ μᾶλλον χαίρει, μᾶλλον· οἷον τὴν τῶν Ἀφροδισίων· οὐδένα γὰρ δύνασθαι τι νοῆσαι ἐν αὐτῇ. Unde pro ἀφροδισιάζεσθαι, μαργαίνειν dicebant & ἀφρονεῖν, & apud Comicos σπάμαργοι sunt οἱ ἀκρατοφόροι. Atque hac ratione, ut in Rhetoricis notat idem Philosophus, factum suum excusabat Helene apud Euripidem, quòd ἡ Ἀφροδίτη nihil aliud esset, quàm ἡ τῆς ἀφροσύνης ἀρχή τις. Καὶ μῶρα γὰρ πάντ' ἐστὶν Ἀφροδίτη βροτοῖς, Καὶ τοὔνομ' ὀρθῶς ἀφροσύνης ἄρχει θεᾶς. Hinc humanæ sapientiæ princeps Homerus, de casta muliere quoties agit,

——— φρεσὶν, inquit, κέχρητ' ἀγαθῇσι,

id est, ad verbum, εὖ νοῦν ἔχει. Hæc quoque causa est, cur Horatius τὸ σωφρονοῦντα *integrum* vocet:

——— *& integra*
Tentator Orion Dianæ,
Virgineâ domitus sagittâ.

Integra, id est, *casta*, & ut Homerus loquitur, φρεσὶν ἀγαθαῖς κεχρημένης. Sic *integrum* opponit alibi *amanti:*

Brachia & vultus teretésque suras
Integer laudo: fuge suspicari,
Cujus octavum trepidavit ætas
Claudere lustrum.

Putabant videlicet, intemperantiam mentis esse mutilationem καὶ πήρωσιν: quemadmodum auditoribus nostris ibi pluribus, ex Philosophis, ostendimus. Nunc enim quantùm possumus à multorum auctorum testimoniis abstinebimus, & ad institutum nostrum pergemus. Et certè omnis ferè vitii nomine τὸ ἀφροδισιακὸν notabant Veteres. Sic ὕβρις à Comico rei Venereæ intemperantia dicitur, & ὑβριστὴς maritus qui

qui à conjuge sua sæpè una nocte τὴν χεῖρα flagitat. Negat enim Theseum ὑβριστὴν fuisse, sed σωφρονοῦντα.

——— οὐ γὰρ ἦν ὑβριστής
Οὐδ' ἡδὺς ἐν τοῖς στρώμασι τὴν νύκτα παννυχίζειν,
Γυνὴ δὲ σιναμωρευμένη χαίρει.

More enim Atticorum suorum loquutus est, qui ὕβριν τὴν ἀκολασίαν, & ὑβριστὴν τὸν ἀκόλαστον dicebant. Sic Tyrius Maximus τὸν ὑβριστὴν ἔρωτα opponit, vel amori Platonico, vel τῇ σωφροσύνῃ. Serm. 10. Ἀλλὰ αἰσχρὸν μὲν θέαμα, ἵππος ἄφιλος, αἰσχρὸν δὲ ἀκόσμημα ὑβριστὴς ἔρως. οὗτός ἐστιν ὁ ἔρως ὁ τοὺς κρημνοὺς πηδῶν, οὗτος ὁ ποταμοὺς περῶν, ὁ ξίφος λαμβάνων. Et Serm. 6. Οὗτος τῆς πολιτείας τρόπος, οὐκ ἐν Πειραιεῖ πλαττόμενος, οὐδὲ ἐν Κρήτῃ νομοθετούμενος, ἀλλ' ἐπὶ σοφίᾳ ἡρωϊκῇ ὑπὸ φιλοσόφου διαιτώμενος, δι' οἰκονομίας ἡρωϊκῆς. ἄρχοντες αὐτουργοί· στρατευόμενοι, ἀριστῆς ἀγαθοὶ συμπολεμοῦντες. γυνὴ σώφρων, ἀντιπεπτομένη ὑβρισταῖς νεανίαις, Et 32. ὑβρίζειν ἀντὶ τοῦ ἀκολασταίνειν posuit, & partes Venereas, τὰ ὑβρίζειν πεφυκότα dixit, λιχνευέτω ἡ γλῶττα, τηκέσθωσαν οἱ ὀφθαλμοί, ἐκλυέσθω ἡ ἀκοή. πληρούσθω ἡ γαστὴρ ὑβριζέτω τὰ ὑβρίζειν πεφυκότα. Dicebant & ἀδικίαν, & vice versa δικαίους τοὺς σωφρονοῦντας. Synesius antiquarum elegantiarum magnus imitator: τὰ γὰρ εἰς Ἀφροδίτην ἐμὴ δικαιότης κἂν τῷ Βελλεροφόντῃ σωφροσύνης ἀμφισβητήσαιμι. Aristoteles Rhetoric. 2. τοὺς σώφρονας laudat, ὅτι οὐκ ἄδικοι. Εὐνοῦχοι igitur apud Veteres qui fuerint apparet. Atque hæc causa est, cur idem Synesius Encomio calvitiei, ubi de Homerico ἀοιδῷ agit, Cometen eum fuisse negat, quales posteà mollissimi illi Eunuchi erant: Οἶμαι δὲ ἐγὼ καὶ τὸν ἀοιδὸν ὃν Ἀγαμέμνων τῇ Κλυταιμνήστρᾳ φύλακα κατέλιπε, τοῦ καθ' ἡμᾶς εἶναι γένους. κομήτῃ γὰρ οὐκ ἄν ποτε γύναιον ἐνδιαβεβλημένης οἰκίας ἐπίστευσε. Atque hæc quidem de Παιδείᾳ, & de iis qui hanc apud Veteres τῇ πείρᾳ professi sunt.

CAPUT VII.

ALiquantùm jam promovimus. Ostendimus, primo Hesiodi, nihil commune esse cum secundo: nisi quatenus in eo proponitur, aut quatenus ad ea præparat lectorem in primo, quæ est traditurus in secundo (adhuc enim loquimur cum vulgo qui in libros divisit hoc scriptum: quàm rectè autem sigillatim posteà ostendemus.) Quàm multi sint quos ipsa deceperit inscriptio Veteres Recentioresque, dubium ei esse non potest, qui diversitatem considerat sententiarum; quæ ut omnes veræ esse non possunt, ita omnes falsæ esse possunt. Et ut omnes de posterioribus duobus aliquid statuerunt: ita primum penitùs vel neglexisse, vel in judicio de eo ferendo cæcutivisse videntur. Quod omnino aliud illius sit κεφάλαιον, quàm reliquorum. Quod si alibi in Veterum scriptis sepultum conclamatúmque inve-

niamus,

niamus, operam nos non lusisse existimabimus. Canum igitur in morem qui μυηλατῶντες ad cubile feræ deducuntur, vestigia sequemur: ut nimirum videamus, an ex odoratu aliquid à nobis deprehendi possit. Servius ad primum Georgic. ita de Poëta suo, simúlque de hoc nostro, & de his libris agit: *Ingenti autem egit arte, ut potentiam nobis sui indicaret ingenii, coarctando lata, & angustiora dilatando. Nam cùm Homeri & Theocriti brevitate scripta collegerit, unum Hesiodi librum divisit in quatuor.* Cùm autem Grammaticus ille, de libris ad Persen loquatur, quos Maronem ibi frustrà expressisse existimavit, unum librum tantùm novit, qui est procul dubio secundus: in quo de Agricultura agitur; quamvis non ex instituto primo, & proposito Poëtæ. Ita primum à secundo penitus disjunxit. In his cùm nec Suidas, qui simpliciter τῶν Ἔργων meminit, neque reliquorum quisquam, auxilium ferat nobis, iterum ad eum recurremus, qui fusissimè scripta ejus pleraque recenset, & ob oculos ponit. Is autem est Manilius, qui hoc modo:

——— sed proximus illi
Hesiodus memorat Divos Divúmque parentes,
Et Chaos enixum terras, orbémque sub illo
Infantem, & primum titubantia sidera corpus.
Titanas juvisse Jovis cunabula magni:
Et sub fratre viri nomen, sine fratre parentis,
Atque iterum patrio nascentem corpore Bacchum,
Omniáque immenso volitantia numina mundo
Quin etiam ruris cultus, &c.

Hesiodus cùm diversa libro primo pertractet, præcipuum est quòd ibi primus manifestè secundam τῶν λογικῶν speciem commemorat, de quibus aliquoties inculeat, & sub quibus sæculum suum collocat (cur autem & qua ratione infrà dicemus) nimirum τοὺς Δαίμονας, qui in ἐπιθυμητικῷ, in quo scripsit Hesiodus, inspectores rerum humanarum, & legati quasi primæ Divinitatis, id est, τῆς πρώτης τῶν θεῶν δυνάμεως, quam Jovem illi dicunt, circa terram præsentes versari existimabantur: unde ἐπιχθόνιοι à Poëta appellantur. Eò spectant illa,

Τοὶ μὲν δαίμονές εἰσι Διὸς μεγάλου διὰ βουλὰς,
Ἐσθλοὶ, ἐπιχθόνιοι, φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων,
Οἵ ῥα φυλάσσουσίν τε δίκας, καὶ σχέτλια ἔργα
Ἠέρα ἑσσάμενοι, πάντη φοιτῶντες ἐπ' αἶαν
Πλουτοδόται.

Item:

Τρὶς γὰρ μύριοί εἰσιν ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
Ἀθάνατοι Ζηνὸς, φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων,
Οἵ ῥα φυλάσσουσίν τε δίκας καὶ σχέτλια ἔργα,
Ἠέρα ἑσσάμενοι, πάντη φοιτῶντες ἐπ' αἶαν.

Manilius igitur κεφάλαιον hujus libri primi esse voluit, id de quo præcipuè agitur. Quia primus Hesiodus, ut ex aliis etiam Veterum osten-

ostendemus, quemadmodum in Θεογονίᾳ de Diis, sive de prima Divinitatis specie; ita in hoc libro primus distinctè de secunda egit, nimirum περὶ τῶν Δαιμόνων, περὶ τῶν πτηνῶν θεῶν. Quod quidem κεφάλαιον omnibus de quibus infrà disputabimus, cùm cohærentiam totius doctrinæ ostendemus, firmiter stabilietur. Hæc secunda Divinitatis species, sive εἶδος λογικὸν, duabus proprietatibus, quæ peculiariter conveniunt illi, à Poëtis distinguitur. Prior est, quòd *volare* eos dicant, deinde quòd circa terram, quod Latinus Poëta dixit, *toto mundo versari.* Ab altero Hesiodus eos φοιτῶντας, ab altero ἐπιχθονίους dixit: utrumque quoque in Manilio est. Manilius itaque Deos illos de quibus Hesiodum hoc libro egisse ait, *numina volantia,* dixit: quorum descriptionem, quod nulli umquam in mentem venit, hujus libri subjectum facit. Ac primò φοιτῶντας eos vocat ea ratione auctor noster, quâ manifestiùs πτηνοὶ dicebantur, quod ad verbum cum voce Manilii convenit. Ita in oraculo quodam apud Eusebium Præparationis Evangelicæ Lib. IV.

Ὅσσοι δ' ἀμφὶ γαῖαν ποτώμενοι αἰὲν ἴασιν,
Τοῖσδε φόνος πλήσεις πάντῃ πυρκαλθέα βωμὸν
Ἐν πυρὶ βάλλε δέμας θύσας ζωοῖο πετεινοῦ.

Nec aliud in animo habebant Veteres, cùm illis *volatilia* tantùm, id est, πετεινὰ, ut in oraculo est, sacrificarent. Eadem ratione & à Græcis Theologis πλάνον γένος dicebantur, id est, *genus vagum,* quæ vox Hesiodicum illud φοιτῶντες ad verbum exprimit, & ἀλινδούμενοι θεοὶ, καὶ κυλινδούμενοι, id est, *volubiles Dii.* Synesius de insomniis: Τὸ γὰρ ἢ πάντως, ἢ περὶ μικρὸν ἀλυθίζεσθαι, θεῖόν ἐστιν, ἢ πέλας τῶν θείων. τὸ δέ γε πλάνον ἐν ταῖς φαντασίαις ἀλητικόν ἐστι τῆς ἀλινδουμένης εἰς ὕλην, ἐμπαθὲς καὶ φιλότιμον. Eadem ratione eos & ἀλητικοὺς dicebant, quòd loco certo non continerentur; tamquam, ut loquitur Niceph Synesii Schol λῆξιν καὶ τόπον οὐκ ἔχοντας. Eadem ratione οἱ πέριξ dicebantur: quòd humanæ vitæ inspectores per totum universum diffunderentur, tamquam, ut idem loquitur, περιβλέποντες τῶν μεγάλων θεῶν βασιλέως ὀφθαλμοί. Secunda proprietas est, cùm *in mundo volitare* dixit: *mundus* enim est quod χθὼν & γαῖα Hesiodo & aliis unde ἐπιχθόνιοι, & φοιτῶντες ἐπ' αἶαν, & in oraculo ποτώμενοι ἀμφὶ γαῖαν dicuntur. Atque hæc causa est, cur à Chaldæis θῆρες χθονὸς dicerentur. Quamquam Pythagoricam vocem propriè expressit Manilius, qui ἐγκοσμίους θεοὺς dicebant. Postremò, quod & addi potest, manifestè per vocem *Omnia,* vocem Hesiodi μύριοι expressit, aut τρεῖς μύριοι. quod Manilius esse ἀόριστον ostendit. Quare eam vocem Clemens aliique patres ἐπὶ πληθυσμοῦ referunt, propter multitudinem. Τρεῖς μύριοι itaque Manilius vertit, *omnia,* sequutus procul dubio Interpretes vetustissimos, quales tum temporis extabant in Hesiodum multi, qui illud τρεῖς μύριοι exponebant πάντας. quod etiamnum in Proclo habemus, his verbis ἡ μὲν μυριὰς δηλοῖ τὸ πάντα τῶν δαιμόνων ἀριθμὸν, ἐν ᾧ περιλαμβάνεται τὸ δαιμόνιον γένος, & plura quæ eò spectant. De iis egisse

primò

primò Hesiodum primóque distinxisse τὸ λογικὸν, in libro Περὶ τῶν ἐκλελοιπότων χρηστηρίων Plutarchus ostendit: Ἡσίοδος δὲ καθαρῶς καὶ διωρισμένως πρῶτος ἐξέθηκε τῶν λογικῶν τέσσαρα γένη· θεοὺς, εἶτα δαίμονας πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς, εἶτα ἥρωας, εἶτα ἀνθρώπους, τῶν ἡμιθέων εἰς ἀνθρώπους ἀποκριθέντων. Constituit igitur κριτήριον horum librorum τὴν Δαιμονολογίαν. Partim quòd circa eam tota doctrina, quæ hîc traditur versatur; id quod brevi apparebit: partim quòd minimè inusitatum esset, à parte libro inscriptionem imponere. Sicut enim Rhapsodi inter canendum Homeri libros dividebant; sic citharœdi totum τῶν Ἔργων in conviviis cùm ad citharam canerent. Ubi illud etiam notandum venit, de quo infrà agimus, non in libros distinctum fuisse hoc scriptum, sicut hodiè circumfertur, quod valdè recens est, sed in partes suas. Apud Plutarchum in Symposiacis, citharœdus qui hæc Hesiodi canebat, cum Homerico Rhapsodo certat: citharœdus ab eo versu inchoat, Οὐκ ἄρα μοῦνον ἔην. Quod carmen περὶ τῆς ἔριδος fuit. Rhapsodus verò ab illo Homerico, Ζεὺς δ᾽ Ἥρην ἐκάλεσσε κασιγνήτην ἄλοχόν τε, in nuptiis Ptolemæi. Carmen περὶ τῆς ἔριδος sequitur Pandora. In Pandora rursus sunt minutæ partes, qualis est πιθοιγία & aliæ, quarum Grammatici meminerunt. Pandoram sequuntur Periodi, seu pars illa quæ τὰς λήξεις continet, usque ad τὴν ἐξύμνησιν τῶν ἡρώων, quæ ibi desinit, Μηκέτ᾽ ἔπειτ᾽ ὤφελλον ἐγώ. Prima λῆξις est ætatis aureæ, quæ τοὺς Δαίμονας constituit: quos, ut dixi, ποτανοὺς antiqui, Manilius *volantia numina* dixit. Sicut autem minimè insolens erat, librum integrum Iliados à parte dicere Πατροκλείαν, vel λύτρα, vel ὁρκίων ἀφάνισιν, vel ὁρκίων κατάχυσιν, Odysseæ, Κυκλώπειαν & νεκυΐαν, & quod plus est, interdum à voce unica, in illo aut illo libro obvia, sicut Iliados quartus liber ἐπιπώλησις dicitur, quòd ibi dixerat de rege Poëta, ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν. Eustathius: Οἱ δὲ σχολιασταὶ πολλαχοῦ μέμνηνται καὶ χωρὶς τινὸς προσθήκης τῆς ἐπιπωλήσεως· οἷον ὅτι φησὶν ὁ ποιητὴς ἐν τῇ ἐπιπωλήσει, ἤγουν ἐν τῇ Δ ῥαψῳδίᾳ· & paullò pòst, ἐπιπώλησις δὲ καλεῖται ἡ Δ ῥαψῳδία, διότι ἐν αὐτῇ ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν ὁ βασιλεύς. Ita interdum & à prima voce partem integram distinguere: sicut Βοιωτία Poëtæ catalogus appellatus fuit: ut nimirum memoriæ consuleretur Rhapsodorum: ita quoque Δαιμονολογίαν primum τῶν Ἔργων vocat Manilius, quòd ex illa parte pleraque dependeant. Sicut autem Tragœdiæ nihil aliud, quod ad Oeconomiam, quàm τεμάχη poëseos Homericæ erant, & exiguam aliquam partem comprehendebant, propter angustiam Tragicæ periodi, quæ exiguis limitibus terminatur: secùs si fiebat, ἐποποιικοῦ & πολυμύθου nomen incurrebat Poëta, qualis fuit Agathon, teste Aristotele, qui in eo solo peccavit, aliàs probus, & ut cum Comico loquar, τῶν γνησίων. Ita Scholiorum auctores, Alcæus, Anacreon, Praxilla, & alii, in partes Hesiodi παροινικῶς dividebant: quod antea fecerant οἱ πρὸς λύραν ᾄδοντες. Primum enim Scholiorum argumentum παροίνιος fuit. Athen. καλῶ δὲ ταύτην ἐνόμιζον, τὴν παραίνεσίν τε τινὰ καὶ γνώμην ἔχειν δοκοῦσαν

διηϱῆσαι χρησίμως εἰς τὸν βίον. Ita, ut dixi, hos libros in partes & membra dividere solebant. quorum non ultimum est, ἡ Δαιμονολογία. Quod κριτήριον inventum retinebimus, donec quomodo in sequentibus magis magisque cohæreat, & quem locum in reliquis partibus habeat, ostenderimus. Si quis igitur potissimam hujus libri primi partem quærat; dicam esse ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙΞ.

CAPUT VIII.

INventa aliqua libri primi nota, illud tenendum: duplicem Παιδείαν, sive docendi Poëtarum vetustissimis fuisse rationem: quarum utraque in hoc locum habet. Est enim vel adumbrata, vel manifesta. Adumbrata est, quæ vel fabulosis narrationibus constat, ut de Pandora, vel fabulis, ut de Accipitre. Manifesta, ut præcepta de moribus in primo, de administratione domestica in secundo. Nos ea quæ tractanda nobis sunt pertexemus, quæque ad *priorem* spectant Παιδείαν explicabimus: quæ ad posteriorem ostendemus. Divisio libri utriusque, quod ad contentum hæc est, Agricultura & Navigatio, Γεωργία καὶ πλοῦς: finis utriusque idem ἡ κτῆσις. A præcepto inchoat, desumpto à divisione τῆς ἔριδος: quarum alteram improbat, bella nimirum & judicia, quod à proposito patrisfamilias abhorreant: alteram laudat, quæ ad eumdem finem tendit, ad quem Oeconomice, τὸν τῆς ἐπιτηδείαν πόρον. Post hanc divisionem operis, sequitur divisio ex obliquo, & in transitu quasi, his verbis, Αἶψά κε πηδάλιον. Ubi duo proponuntur circa quæ cura & industria hominis, cui res familiaris curæ sit, versari debeat. Alterum est πλοῦτος, qui è terra petitur, & designatur per ἔργα βοῶν: quo universus terræ cultus, & quæ ex ea proveniunt, comprehenduntur: ὁ πλοῦς, qui sub se comprehendit τὸν πόρον, quæ est altera vitæ comparandæ ratio, quam designat τὸ πηδάλιον. Utriusque rationem cum labore conjunctam esse ait, causâ hominum: quorum scelus in Promethei fraudem derivat, τὸν ἀπατῶντος τὸν Δία. Hac occasione, elegantissima intexitur Pandoræ fabula, ex qua cùm potissima hujus libri atque adeò totius doctrinæ dependeat ratio, Græculi tamen, ut solent, loquacitate sua non tam spem nobis explicandæ allegoriæ illius quàm voluntatem penè præripuerunt. Dicemus tamen non ea tantùm, quæ totius operis Hesiodi proposito maximè conducere videbuntur; sed & quæ vera sunt, & necessaria, & sine quibus, quæ his libris traduntur intelligi posse nemo sanus concedet. Porrò priusquam id quod de Pandora dicitur, aggrediamur, doctrina Periodica explicanda est, quæ Pandoræ προθυσίερως, & more Poëtis usitato subjungitur, cùm præmittenda fuerit.

CAPUT IX.

PEriodos veteres Platonici, ex opinione præceptoris sui, duas statuebant: quarum altera mundum à Diis regi existimabant: altera tamquam animalem sibi & industriæ suæ, hominúmque προμηθείᾳ permitti, de quibus ex opinione veterum Poëtarum multa in Politico suo Plato, qui inter alia: τὸ γὰρ πᾶν τόδε, τοτὲ μὲν αὐτὸς ὁ Θεὸς ξυμποδηγεῖ πορευόμενον, καὶ συγκυκλεῖ, τοτὲ δ' ἀνῆκεν, ὅταν αἱ περίοδοι τοῦ προσήκοντος αὐτῷ μέτρον εἰλήφασιν ἤδη χρόνου. τὸ δὲ πάλιν αὐτόματον εἰς τἀναντία περιάγεται, ζῶον ὂν, καὶ φρόνησιν εἰληχὸς ἐκ τοῦ συναρμόσαντος αὐτὸ κατ' ἀρχάς. τοῦτο δὲ αὐτῷ τὸ ἀνάπαλιν ἰέναι, διὰ τόδε ἐξ ἀνάγκης ἔμφυτον γέγονε. Statuit Plato, interdum à Deo moveri, regi, flectique hoc universum, donec expletus sit ille ambitus: tum rursus sua sponte mundum regi, sibíque permitti: Hujus alterius Periodi exemplum, sub Saturno locabant: cuius felicitatem ἐν τῷ τοῦ βίου αὐτομάτῳ, id est, spontanea rerum omnium suppeditatione, sine labore ullo statuebant: quæ vita excludebat τὴν προμήθειαν οἰκονομικήν: id est, humanam in tuenda & comparanda re familiari curam, quia sub τῇ προνοίᾳ multò feliciùs, agebat: ideóque meritò cum eo Plato Monarcham suum confert, Τὸ δ' οὖν τῶν ἀνθρώπων λεχθὲν αὐτομάτου περὶ βίου, διὰ τὸ τοιόνδε εἴρηται, inquit, Θεὸς ἔνεμεν αὐτοὺς, ἐπιστατῶν, id est: *Quod igitur de spontanea illa hominum vita dicitur, ob hanc causam dictum est: quia ipse Deus ipsos alebat, tamquam rex eorum & præses.* Multa ibidem talia: in quibus verbis ferè Hesiodi, quamvis nusquam meminerit ejus, Periodi illius felicitatem describit. Sicut igitur Periodus hæc felix & sub imperio Deorum, sic deficiente hac & elapsa, ut divinum imperium, ita benignitas Deorum defecit, & felicitas humana. Sicut prim. sæculum sub Deo est, ita alterum sub Fortuna & collegis ejus τοῖς Δαίμοσιν. Igitur ut res sit dilucidior, sub altero τὸ τοῦ βίου αὐτόματον statuebant; sub altero τὸ ἀναγκαῖον; sub altero vitam sponte affluentem, sub altero vitæ comparandæ, labore multo & industria, necessitatem: in quo Jupiter & singuli Dii ea quæ priùs ipsi ministrabant, quæ hominibus sine cura, sine labore, sine Oeconomica ratione, suppeditabant, fortunæ permiserunt, aut, ut Plato τῇ εἱμαρμένῃ καὶ ἐπιθυμίᾳ. Unde maximo labore singula hominibus investiganda fuerunt: singuli enim Dii singula dona sua secum sustulerunt, quod Hesiodus κρύψαντες βίον dicit eleganter. Plato ibidem: ἐπειδὴ τὸ μὲν ἐκ θεῶν, ὅπερ ἐῤῥήθη, νῦν δὴ τῆς ἐπιμελείας ἐπέλιπεν ἀνθρώπους, δι' ἑαυτῶν τε ἔδει τήν τε διαγωγὴν καὶ τὴν ἐπιμέλειαν αὐτοὺς αὑτῶν ἔχειν. *Postquam autem Deorum imperium, de quo jam dictum est, hominum curam gerere desiit, sibi ipsis illi prospicere, suique curam gerere coacti sunt.* Pro duabus illis Periodis, quinque Periodica sæcula, seu revolu-

volutiones sæculares constituit Hesiodus, quarum prima, secunda & tertia, sub ἡγεμονικὰς sunt: quarta sub θυμικὰς, quinta sub ἐπιθυμικάς. In quod sæculum incidit Hesiodus & Perses. Ex quo sequitur, necessariam esse rei familiaris curam, postquam divitiarum incessit cupido, quam sequuta est judicum iniquitas, quos ignorare ait, Ὅσσον ἐν μαλάχῃ τε καὶ ἀσφοδέλῳ μέγ' ὄνειαρ. id est, quàm facilè olim viveretur, priusquam Dii humanum genus τῇ ἐπιθυμίᾳ καὶ τῇ τύχῃ permiserant. Tria secula Hesiodi cur sub ἡγεμονικὰς collocarim, quartum sub θυμικὰς, causa hæc est, quòd Heroïcum, maximè ab Historicis, celebratum sit & Poëtis, ab hac parte: quales sunt Thebani, qui μήλων ἕνεκ' Οἰδιπόδαο, & Trojani, qui Ἑλένης ἕνεκ' ἠϋκόμοιο, bellum gesserunt. Huc illa spectant ex Photii Excerptis. Θυμικὰς δὲ λεγομένας πολιτείας τὰς ἐπὶ πολέμους καὶ μάχας, καὶ ὡς εἰπεῖν φάναι, τὰς περὶ στρατείαν καὶ δόξας ἀγωνιζομένας, οἵας φασὶ τὰς ὑπὸ τῆς ἱστορίας ὑμνουμένας θρυλλουμένας ἀκούομεν. Fuit ergo de his sæculis Veterum hæc opinio. Sicut ex ἡγεμονικὰς factum erat θυμικὸν, ex θυμικὰς ἐπιθυμητικὸν, sic futurum iterum ex ἐπιθυμητικὰς ἡγεμονικὸν, ex ἡγεμονικὰς θυμικὸν, atque ita deinceps. Ita ut perpetuus quidam esset Περιόδων lapsus & revolutio. Unde infelicitatem suam deplorat alibi hoc libro Poëta, quòd non aut priùs natus fuisset, aut seriùs; ante τὸ ἐπιθυμητικὸν nimirum, aut post illud: sicut suo loco ostendemus. Circa periodorum revolutionem Hesiodicam, tota Maronis Pollio versatur, cujus rationem ignorarunt Interpretes. Primò enim exspectari ait τὸ ἡγεμονικὸν, sicut sub Saturno fuerat.

Magnus ab integro sæclorum nascitur ordo.
Jam redit & Virgo, redeunt Saturnia regna:
Jam nova progenies cælo demittitur alto.
Tu modò nascenti puero, quo ferrea primum
Desinet, ac toto surget gens aurea mundo,
Casta fave Lucina.

Habes τὸ ἡγεμονικὸν, accipe τὸ ἐπιθυμητικόν:

Pauca tamen suberunt priscæ vestigia fraudis,
Quæ tentare Thetin ratibus, quæ cingere muris
Oppida, quæ jubeant telluri infindere sulcos.

Habes τὸ ἐπιθυμητικὸν, aut ejus effigiem; jam revolutionem accipe τοῦ θυμικοῦ, quod Heroïcum Hesiodo vocatur.

Alter erit tum Tiphys, & altera quæ vehat Argo
Delectos Heroas: erunt etiam altera bella,
Atque iterum ad Trojam magnus mittetur Achilles.

Habes τὸ θυμικὸν, ubi vox *iterum*, sicut apud Hesiodum τὸ ἔπειτα, circumvolutionem ejusdem sæculi notat, καὶ τὴν περίοδον. Exitum sive terminum τοῦ ἡγεμονικοῦ Maro *ultimam ætatem Sibyllini carminis* vocat: quod τὸ ἡγεμονικὸν ultimum inter ætates erat. Quo desinente, duo priora iterum revocabantur. Mirum itaque non est, si ejus ratio fugerit Servium; ita ut fuerint nonnulli, inter quos Pomponius Sabinus

nus est, qui Maronem ibi de Hesiodo agere existimarint: *Vel intelligit*, inquit, *de Hesiodo Poëta, cujus Pater Dius fuit, natione Cumaus; Hesiodus autem libris suis quatuor saculorum facit mentionem.*

CAPUT X.

POstquam hæc constituimus, ulteriùs eundum erit. Duabus de causis sæcula in exit Poëta. Altera est, ut ostendat vitæ quærendæ necessitatem, καὶ τὸ ἀναγκαῖον τῆς ἐπιτηδευομένης μετὰ πόνου καὶ ἐπιμελείας, quæ sub ἐπιθυμητικῷ erat, postquam defecissent Deorum dona. Altera ut ostendat τὰς ἐπιτιμίας τῆς ἐπιθυμητικῆς, qui sunt Δαίμονες. Primum sæculum sicut αὐτομάτως ex terra vivebat ita & eadem ratione ex ea nascebantur homines. Unde Plato eos modò γηγενεῖς, modò γηΐνους vocat. Nota est opinio Græcorum veterum de generatione rerum hominúmque è luto terræ, & calore Solis, priusquam ἐκ τῆς ἀλληλογονίας crearentur. Sicut igitur è terra fiebant, ita rursus in eamdem fluebant: ita tamen, ut è defectu unius succederet origo alterius, ne genus interiret. Horum igitur γηγενῶν duo constituunt genera: quorum alteri dissolvebantur; alteri in speciem λογικὴν convertebantur, & constituebant nobilius quid & aërium. In omni vita tria statuunt Platonici; βίον, θάνατον, λῆξιν, sicut Proclus loquitur: vel, ut nos mallemus, βίον, τελευτὴν, μοῖραν id est, vitam, vitæ finem, & quod vitæ finem sequitur. Primi igitur sæculi homines, quotquot nobiliores erant, post emensum tempus suum λῆξιν Δαιμονίαν, sive τὰς Δαίμονας τὰς ἐπιχθονίους, constituunt. Secundi, τοὺς ὑποχθονίους. Tertii sine λήξει interierunt. Quarti Heroas. Quinti ψυχὴν ἀνθρωπίνην, quos Hierocles περίγεια ζῶα, in libro De fato & providentia vocat, ubi eos tertios facit post τὰ οὐράνια, quos Deos dicimus: quos sequuntur τὰ αἰθέρια, quos Dæmones appellamus: ὧν τὰ μὲν πρῶτα, inquit, λογικὰ, οὐράνιά τε καὶ θεοὺς καλεῖσθαι· ἃ δὲ ἡ μετ᾽ ἐκεῖνο τὸ σύστημα ἔχειν ἔλαχε χώραν. λογικὰ αἰθέριά τε καὶ ἀγαθοὺς δαίμονας ὀνομάζει, τῶν τε συμφερόντων ἀνθρώποις ἑρμηνέας τε καὶ ἀγγέλους γινομένους. τὸ δὲ ἀνθρώπειον φῦλον τὴν τελευταίαν τάξιν ἐπέχειν, οὓς περίγειά τε ζῶα καὶ ἀνθρωπίνας ψυχὰς, καὶ (ὡς ἂν εἴποι Πλάτων) ἀθανάτους ὀνομάζεσθαι ἀνθρώπους. Atque ita fit, ut cùm quinque sint sæcula, quatuor tantùm constituantur λήξεις. De continuatione primorum sæculorum ita Plato: Ἑπόμενον γάρ ἐστι τῷ τοὺς πρεσβύτας ἐπὶ τὴν τοῦ παιδὸς ἰέναι φύσιν, ἐκ τῶν τετελευτηκότων αὖ, κειμένων δὲ ἐν γῇ, πάλιν ἐκεῖ ξυνισταμένους καὶ ἀναβιωσκομένους. ἕπεσθαι τῇ τροπῇ, συνανακυκλουμένης εἰς τἀναντία τῆς γενέσεως, καὶ γηγενεῖς δὴ κατὰ τοῦτον τὸν λόγον ἐξ ἀνάγκης φυομένους, οὕτως ἔχειν τοὔνομα, καὶ τὸν λόγον, ὅσους μὴ θεὸς αὐτῶν εἰς ἄλλην μοῖραν ἐκόμισεν. *Homines*, inquit, *primorum saculorum quoscumque ex iis Deus post mortem meliori non destinarat conditioni, mutatione senectutis in juventutem, perpetuam successio-*

successionem constituebant: ita ut ex necessitate generationis, qua semper in contrarium circumfertur, postquam aliquamdiu in terra jacuissent, rursus reviviscerent. Atque ita è terra nati dicebantur. Ut ex verbis aliquid constituamus: duplices illarum ætatum facit homines: alteri perpetua quadam serie humanum genus constituebant: qui autem puriores & præstantiores erant λῆξιν divinam consequebantur, & inter Dæmones referebantur. Atque hæc causa est, cur ex ætatibus illis λῆξιν constituat Poëta, & εἴδη λογικά. E quibus omnibus unum solum instituto suo applicat. Id autem est τὸ τῶν Δαιμόνων. Repetit enim paullò pòst hæc de iisdem:

Τρὶς γὰρ μύριοί εἰσιν ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
Ἀθάνατοι Ζηνὸς, φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων.

Cùm autem duabus de rebus agat: de Justitia, ut diximus, moribúsque, & de rei familiaris cura; duo τῷ Δαιμόνων γένει ministeria tribuit, quorum utrumque instituto ipsius convenit. Primò enim justitiæ inspectores eos facit: secundò rei familiaris curam penes eos esse ostendit, cùm πλουτοδότας eos vocet. Ne quis existimet frustrà Manilium κριτήριον horum librorum fecisse τοὺς Δαίμονας, & quæ de iis dicuntur.

CAPUT XI.

POstquam igitur Deorum cura penitùs destituisset mortale genus; nec ullum præterquam in se præsidium & in cura diligentiáque sua homines haberent, & ut Plato loquitur, ἔδει τὴν διαγωγὴν καὶ τὴν ἐπιμέλειαν αὐτοὺς αὑτῶν ἔχειν, cùm in Deorum providentia, id est, ἐν τῇ τῶν θεῶν προνοίᾳ præsidium haberent nullum, cœpit hominum προμήθεια paullatim sibi prospicere, donec tandem τὸ πῦρ invenit, quod πῦρ Plato ἐμπειρίαν interpretatur. Hesiodus βίον, id est, *vitam*, sive *vivendi facultatem*. Hac audaciâ cùm pœnam meritus Prometheus, hoc est, *stulta hominum* προμήθεια esset, Jupiter ut factum illud vindicaret, humanis rebus introduxit malum. Hæc doctrina enim cum Periodo ætatum ac divisione sic cohæret: ut Poëtæ quidem ratione quamvis sit posterior, ipsa tamen re sit prior. Pandora est ἡ Τύχη, quam rerum humanarum arbitram, facultatum præcipuè, omniúmque quæ è terra nascuntur, è mari comparantur, ὁ τούτων ἐπιστάτης καὶ οἰκονόμος Deus esse voluit (in qua tamen etiam alia considerantur, ut ostendimus cùm de Peristasi agimus.) Eam utrique & mari & terræ, id est, toti Oeconomicæ rationi, circa quam versatur Poëta, τῷ πλούτῳ, nimirum, καὶ πόρῳ præficiebant Veteres. Horatius Lib. 1.

Te pauper ambit sollicita prece
Ruris colonus: te dominam æquoris

Quicumque

Quicumque Bithynâ lacessit
Carpathium pelagus carinâ.

Dominam enim æquoris vocat, non quòd mari & ejus tempestatibus præfecta esset, sed quòd navigationibus, sicut eas considerat Hesiodus, id est, τῷ πόρῳ, & mercaturæ. Atque hæc causa est, cur Antii & in maritimis oppidis, ab antiquis hæc Dea coleretur. Jam δῶρον θεῶν dictum fuisse quicquid ad vitam hominum conducit, sciunt qui Homerum & Hesiodum legerunt, & quæ nos hac de re alibi ad Interpretes Hesiodi disputamus. Plato in Politico: Ὅθεν δὴ τὰ πάλαι λεχθέντα παρὰ θεῶν δῶρα ἡμῖν δεδώρηται μετ' ἀναγκαίας διδαχῆς καὶ παιδεύσεως. Loquitur enim de ætate hac, quâ Pandora fuit nata. Quotiescumque autem περὶ θεῶν δώρων loquuntur Veteres, τὰ τυχηρὰ intelligunt. Plutarchus in tractatu Quomodo juveni legendi sint Poëtæ, ubi de Hesiodo loquitur, Τὰ τυχηρὰ, inquit, τῶν ἀγαθῶν. Διὸς δῶρα κέκληκε, πλούτους καὶ ἀρχὰς, καὶ πάντα ὅλως τὰ ἐκτός. Oeconomicæ ergo finis est, rerum sufficientia. Quæ cùm sub ἡγεμονικῷ δῶρον θεῶν esset, sub ἐπιθυμητικῷ donum Fortunæ facta est, teste Hesiodo: quia omnes Dei, & singuli, sua dona huic monstro resignarunt: ac propterea Πανδώραν dixerunt,

——— ὅτι πάντες ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
Δῶρον ἐδώρησαν.

Porrò cornu Amaltheæ gestasse Fortunam, in trivio notum est. Quia autem illud τὴν παναπεριμίαν continebat, id est, terræ dona omnia; imperium autem Fortunæ latiùs pateret, Plutarchus etiam de mari cornu illud interpretatur: in quo fallitur. Locus est in libello De Fortuna Romanorum: Τὸ δὲ ὑμνούμενον ἐκεῖνο τὸ πλούτου κέρας ἔχει διὰ χειρὸς, οὐκ ὀπώρας αἰεὶ θαλλούσης μεστὸν, ἀλλ' ὅσα φέρει πᾶσα γῆ, πᾶσα δὲ θάλαττα, καὶ ποταμοὶ καὶ μέταλλα, καὶ λιμένες, ἄφθονα καὶ ῥύδην ἐπικεχυμένη. Duo illi attribuebant pictores Veterum in altera cornu hoc, in altera gubernaculum. Quod gestabat gubernaculum in altera, sicut in altera cornu Amaltheæ, navigandi opportunitatem designat, & per consequens τὸν πόρον, id est, *divitias marinas*, sicut cornu Amaltheæ τὸν πλοῦτον, id est, *terræ opulentiam*, quod nec Plutarchus, neque reliqui Veteres notarunt. Causa hæc erat: navi gubernaculum cùm demerent, significabant, τὸν ὡραῖον πλοῦν desiisse, id est, *tempus navigandi idoneum*: hoc est, advenisse autumnum. Quo ex Hesiodi præscripto non ampliùs illi qui circa alteram Oeconomiæ partem, quæ his libris continetur, versabantur, mercaturam nimirum, mari se committebant, sicut secundo libro docet. Sicut autem cùm navi gubernaculum affigerent, advenisse ver significabant, ita autumnum, cùm demerent. Autumno enim in fumum gubernaculum deponebant. Unde illud Αἶψά κε πηδάλιον μὲν ὑπὲρ καπνοῦ καταθεῖο, & Πηδάλιον δ' εὐεργὲς ὑπὲρ καπνοῦ κρεμάσασθαι. Ubi per πηδάλιον, alteram Oeconomiæ rationem Hesiodus designat, τὸν πλοῦν nimirum; cujus finis est ὁ πόρος, sicut per ἔργα cornucopiam. Utramque hanc, ut

dixi, vitæ comparandæ rationem, Veteres Fortunæ attribuebant; ficut hîc Pandoræ,

Αἶψά κε πηδάλιον μὲν ὑπὲρ καπνοῦ καταθεῖο,
Ἔργα βοῶν δ' ἀπόλοιτο καὶ ἡμιόνων ταλαεργῶν.

id eſt, continuò gubernaculum in fumum ſuſpendere potuiſſes, neque ad Autumnum uſque expectandum fuiſſet: nec de terra ulteriùs ſollicitus eſſes, ſed hæc omnia faceſſerent. Nunc utrumque & τὸ πηδάλιον, & τὰ βοῶν ἔργα in manibus Fortunæ ſunt. Ubi primò duplicem Oeconomiæ, de qua in his libris eſt acturus, rationem proponit, utrique τὴν Πανδώραν præficit. Neque alia cauſa eſt, cur τὴν Τύχην Homerus, teſte Pauſania, Deam marinam fecerit, qui, in hymno εἰς Δήμητρα, primò meminiſſe illius notatur, ubi eam cum Cereris filia inter reliquas Oceaninas ludentem introducebat. Quod nos in noſtro εἰς Πανδώραν, ubi Veterum errorem refutamus, his verbis proſequuti ſumus:

Χαῖρε πάλιν κρείσσα θεῶν, τραφερῆς τε καὶ ὑγρῆς,
Ὑγρῆς καὶ τραφερῆς, τῇ καὶ παλάμῃσιν ἀείρεις
Τῇ μὲν Ἀμαλθείης κέρας ἀγλαὸν, οὖθαρ ἀρούρης
Εὐφορίης μέγα σῆμα, τὸ δεὶ σταχύεσσι βεβριθὸς
Ἀμφότερον σταχύεσσι καὶ ἄνθεσιν· ὅσσα τε γαῖα
Εἰαρινοῦ Ζεφύροιο χέῃ μεθύοντος ἐέρσῃ
Πηδάλιον δ' ἑτέρηφι· τόθεν σέθεν ἀμφὶ θεαίνη
Πολλὰ παλαιγενέων ἐψεύσατο βιβλία φωτῶν.
Ἦ γὰρ ἀναγκαίην τε μεγίστην κόσμοιο καὶ ἀρχὴν
Σημαίνειν ἡγεῦντο. Σὺ δ' εἰναλίη θεὸς ἦσθα,
Εἰναλίη θεὸς ἦσθα. Τύχην δέ σε φασὶ καλεῖσθαι
Νηρέος ἐν βένθεσσι, καὶ Ὠκεανοῖο γέροντος.

Et reliqua quæ ſequuntur. Totum enim hymnum, quem in Deam illam, ad explicationem hujus doctrinæ, ſcripſimus, editioni huic noſtræ adjunximus: ne quid ſtudioſis adoleſcentibus deeſſe poſſit: ſimul ut feliciter eorum ingenium excitetur, ut has Muſas cum Latinis conjungant. Atque hæc ſola fuit cauſa, cur pictores antiquiſſimi, Homeri & Heſiodi, ut & reliqui artifices, imitatores, Fortunam utrumque in manu habere voluerint: cornu, quo deſignatur ἡ γεωργία, & qui ex ea ὁ πλοῦτος: & πηδάλιον, quo deſignatur ὁ πλοῦς, & qui ex eo ὁ πόρος. Hanc enim alteram vitæ rationem minùs juſtam τῷ πηδαλίῳ deſignabant. Hinc eleganter Syneſius, Aſtræam ex aëre στάχυν protendere dicit, οὐ πηδάλιον: quòd agricultura juſtior ſit mercaturâ. Hanc qui non videt eſſe mentem Heſiodi, quæ totius propoſitionem continet operis, quam nos poſteà explicabimus, quæ veriora eſſe exiſtimat, amplectatur. Nos duo hoc capite probavimus: Primò quomodo cum ætatum diviſione cohæreat Pandora. Secundò quomodo cum totius operis ſubjecto. Nunc ad reliqua pergamus.

CA-

CAPUT XII.

Restat ut ostendamus, quomodo ea quæ de Pandora dicuntur, inter se conveniant. Præter ea quæ ἔργα dici ab Hesiodo infrà ostendimus, ἐργασίαν quamdam mulieribus attribuit: ita vocat τὴν πλαστουργίαν, & hinc quædam Hesychii Gloss., de qua infrà, dividit τὰ ἔργα, in γεωργίαν, quæ viris: & πλαστουργίαν, quæ mulieribus propriè convenit. Ait igitur Poëta noster, Deos singulos dona sua commisisse huic Pandoræ. Minervam primò τὴν πλαστουργίαν, cui præest ipsa; ut mulieres quoque habeant quo aliquid ad rem familiarem conferre, & ejus potentiam in conquirenda vita experiantur. Jam quòd Venus illi χάριν dederit, ut Poëta loquitur, nihil est quod magis huic Deæ conveniat: vox enim χάριτος quomodo hîc sumatur, in Notis nostris diximus. Duplex Mercurius duplicem illi facultatem, duplicia dona largitur. Prior impudentiam & versutiam: hic Mercurius est ὁ ἐμπορικὸς θεὸς, mercaturæ nimirum & ejus fraudum, quæ in illa Oeconomiæ parte committuntur, præses. Quòd autem ille διάκτορος à Poëta dicitur, causa est, quia secum τὸν ἐνδιάθετον λόγον habet: ut Philosophi loquuntur, è quo bona vel mala proficiscuntur, qui Fortunæ non minùs quàm reliqui suum donum largitur, quod est fallere & decipere. Quæ Fortuna in emporiis nostris notissima est. Jam alter Mercurius, qui vocem illi suppeditat quâ inescare homines possit, ὁ προφορικὸς λόγος est: qui externo vocis ministerio utitur. At verò donum suum Pitho quod confert, huc respexit Alcman cùm Fortunam Πειθοῦς ἀδελφὴν dicit. Quòd Promethei causâ inducta sit; eò alludit idem, cùm eamdem Deam Προμηθείας θυγατέρα vocat. Plutarchus de Romanorum fortuna: ἀλλὰ μᾶλλον (de Fortuna loquitur) Εὐνομίας καὶ Πειθοῦς ἀδελφὴ, καὶ Προμηθείας θυγάτηρ, ὡς γενεαλογεῖ Ἀλκμάν. Nunc quòd à Vulcano è luto factam eam vult, naturale est: sine igne, aqua & terra, nihil creatur. Deas autem, etiam τὰς νοητὰς, Poëtæ ubique ἀνθρωπομόρφους. Prometheus est humanæ prudentiæ & industriæ vis: quæ dum nimiùm se effert, dum ignem, id est τὴν εὐπορίαν, teste Platone, à Diis consequi sperat, in vinculum acerbissimum incidit; fortunam, nimirum, & necessitatem fati: cujus auxilio (ut Hesiodus loquitur) vitæ comparandæ modum Jupiter occultat. Pœna audaciæ illius, quæ τὴν εὐπορίαν illicitis sibi vindicare modis ausa fuit, Fortuna est; Dea cæca & quæ cum τῇ Προμηθείᾳ pugnat. Veteres Philosophi, diu deliberarunt, utrum naturam, quæ omnia hominibus suppeditat, Τύχην, an verò Σοφίαν appellarent. Plutarchus libro suprà adducto αὐτὴν τὴν γεννῶσαν ἡμῖν καὶ φέρουσαν ἅπαντα φύσιν, οἱ μὲν Τύχην εἶναι νομίζουσιν, οἱ δὲ σοφίαν. Prometheo opponitur Epimetheus: alter prudentiam significat, quæ futura

prospicit: alter pœnitentiam, quæ jam facta deplorat. Hic Epimetheus δῶρον Διὸς accipit: ita Poëta more suo bona fortuita appellat. Quod non solùm notat Plutarchus, sed & totam conclusionem ad eamdem Deam, ad quam nos reliqua omnia, refert, in libello De Fortuna. Ἣν που καλῶς ὁ Ἡσίοδος Προμηθέα τῷ Ἐπιμηθεῖ παρακελεύεται, μήποτε δῶρον δέξασθαι πάρ Ζηνὸς Ὀλυμπίου, ἀλλ᾽ ἀποπέμπειν, τὰ τυχηρὰ λέγων καὶ τὰ ἐκτός. Ubi manifestè ostendit, quid per donum Jovis Hesiodus designet. Fortunam, nimirum, quæ *Pandora* dicitur. Quod autem apud Hesychium legitur, Πανδώρα ἡ γῆ, ὅτι τὰ πρὸς τὸ ζῆν πάντα δωρεῖται. ἀφ᾽ οὗ καὶ ζείδωρος, sciendum est, scholion esse Aristophanis, sicut totum Grammatici illius lexicon, nihil præter Glossas auctorum continet) quo explicatur Comici locus, qui lepidè, γῆν Πανδώραν vocat. Locus hîc est, πρῶτον Πανδώρᾳ θῦσαι λευκότριχα κριόν. Interpres Græcus. Πανδώρᾳ, τῇ γῇ ἐπειδὴ πάντα κατὰ τὸ ζῆν δωρεῖται, ἀφ᾽ οὗ καὶ ζείδωρος καὶ ἀνησιδώρα. Doctrina tam nobilis quæ hîc à Poëta traditur, nemini quod suboluerit, mirum est: quorum plerique ψυχικὰς, καὶ φυσικὰς ἀλληγορίας excogitarunt: quæ ἐν τοῖς διδασκαλικοῖς locum non habent: ac propterea ad Theogoniam pertinent. Nos eam, ut putamus, ita manifestè eruimus, ut posthac latere non possit. Ita ergo, inquit Poëta, cum rebus nostris agitur, postquam à Deorum tutela destituti fuimus, ut objecta sit difficultas maxima: cui Dii singuli munera attribuerunt: penes quam summam facultatem eorum distribuendorum esse voluerunt: unde processit necessitas artis Oeconomicæ, Fortuna nimirum: extra quam qui sunt, sine difficultate ab Homero vivere dicuntur; quales sunt mortui, ut infrà dicemus.

CAPUT XIII.

NE quid sit quod diligentiam effugiat nostram, aut in Pandora, aut in iis ex quibus illa dependet, in propositione ipsius operis hi versus sunt explicandi, priusquam ad ordinem reliquorum pergamus:

Κρύψαντες γὰρ ἔχουσι θεοὶ βίον ἀνθρώποισι.

quæ verba quasi vinculo quodam necessario & indivulso, cum illis quæ postea sequuntur, cohærent. Ἀλλὰ Ζεὺς ἔκρυψε. quæ est prima ad Pandoram εἰσβολή. Vita illa, quam occultatam à Diis Poëta prædicat, supponit alteram. Sicut itaque opponuntur inter se ætates: ita & vitæ duæ diversissimæ. Prioris homines ῥεῖα ζώοντες ab Homero dicuntur: quod vitæ genus opponitur huic de quo Hesiodus scripsit, in quo hodie versamur. Unde ab eodem Homero ῥεῖα ζώοντες, etiam *defuncti*, appellantur, quos vulgò μακαρίτας dicimus. Qui ex hac Fortunæ ἀταξίᾳ rursus, unde deciderant, pervenerunt. Τὸ ῥεῖα

ζῆν

ζῆν duabus in rebus constituunt: in simplicitate cum αὐταρκείᾳ: in facilitate cum voluptate. Priore egestas tollitur, & cupiditas: altero labor & difficultas. Exempli gratia, statuamus μαλάχην καὶ ἀσφόδελον, quem Poëta cibum proponit, tamquam sufficientem simpliciter viventibus. His duobus nihil simplicius, nihil magis obvium: utrumque tamen sufficit τοῖς ῥᾶα ζώειν προαιρουμένοις. Destruitur hæc vita à duobus maximè; cupiditate & labore. Cupiditatis servi hoc tempore omnes sunt: maximè autem illi, qui à pristina illa vitæ simplicitate ad luxum iniquis artibus quàm maximè declinant. Quales Hesiodi judices sunt, quos δωροφάγους ille appellat. Labor cupiditati inservit, quæ sunt voces τὸ πρός τι. Utrumque enim finem suum sequitur. Utrique frænum injectum fuit maximum, quod à Platonicis περίστασις vocatur. Cùm enim cupiditas vitæ prioris simplicitatem tollat, labor facilitatem destruat, quorum ab altero sæculum hoc ἐπιθυμητικὸν, ab altero χαλκοῦν dicitur: utrumque autem comparare studeat quod desiderat; illud quod utrumque impedit est ἡ περίστασις. Cupiditas labore utitur ad consequendam rem cupitam: περίστασις cupiditati frænum injicit & laborem impedit: à quo περιστατικὸν hoc ævum, & ἀκούσιον appellatur. Exemplis rem illustremus è vita Oeconomica petitis. Ex nauta si quis quærat, cùm omnia, secus ac olim, arte & labore comparentur, cur naviget; respondebit, lucri causâ Si ex eo qui uxorem ducit, quam causam propositam habeat; respondebit, liberos. Si ex agricola, cur terram colat; respondebit, ob fructus. Si ex homine politico; respondebit, honoris causâ. Si ex militante; vitæ gratiâ. In quibus tria consideranda sunt, quæ priori vitæ adversantur. Primò cupiditas quæ petit: secundò, ars, industria, labor, quo petit: postremò, successus, qui cupiditatem & laborem sequitur, & prioribus duobus imperat. In cujus potestate cùm sint reliqua duo, tollitur libertas hominis cupientis & τὸ αὐθαίρετον, quòd nihil quàm petere possit & anniti. Ceterùm si & nauta, & agricola, & miles successu carent, apparet ἡ περίστασις, quæ & antè fuit, quia de successu suo certi esse non possunt. Itaque & antequàm successus impeditus est, tollitur libertas; quia & non succedere potest: & postquam impeditus est, apparet servitus. Hæc tria inter se cohærent, ἐπιθυμία, τέχνη, περίστασις, ut neque cupiditas aliquid sine arte efficiat, neque ars sine successu esse possit: neque successus ibi imperet ubi priora desunt. Hæc tria in unica Pandora sunt consideranda. τὸ χαρίεν καὶ ποθεινὸν est voluptas, ὁ κόσμος τῆς Ἀθήνης est ars. Dona Deorum quæ commissa sunt illi, est Fortunæ potentia. Hoc itaque modo apparet quomodo Dii vitam occultarint, secundùm Hesiodum, de quo in illis versibus, quos proposuimus, agit. Illis verò, qui sequuntur, περίστασις actionum nostrarum describitur:

Ῥηϊδίως γάρ κεν καὶ ἐπ' ἤματι ἐργάσσαιο
Ὥστε σέ κ' εἰς ἐνιαυτὸν ἔχειν, καὶ ἀεργὸν ἐόντα.

Nisi, inquit, obstaret ἡ περίστασις, id est, Pandoræ potentia, facillimè uno die ea consequeretur homo, quæ jam vix toto vitæ tempore. Priorem itaque vitam Philosophi βίον ἁπλοῦν dicebant, ἀπερίσπαστον, ἐλευθερίας ἐπήβολον. Posteriorem, χαλεπὸν, ἀναγκαῖον, περιστατικόν. Quibus omnibus hoc efficitur, nihil aliud quàm Pandoram Hesiodicam circumscribere Platonem, qui omne illud ævum quod sub Diis non est, sed sub Dæmonibus, τῇ εἱμαρμένῃ, id est, Fato, seu Fortunæ, & τῇ ἐπιθυμίᾳ, id est, cudiditati attribuit. τὸν δὲ δὴ κόσμον πάλιν ἀνέστρεφεν εἱμαρμένη τε καὶ ξύμφυτος ἐπιθυμία, id est, *Orbem verò rursus* (postquam ex eo Dii recesserunt) *fatum, ejúsque socia cupiditas volvebant*. Nam & Veteres inter Parcas Fortunam numerabant, & quidem plus quàm reliquas posse existimabant, & τὴν Τύχην, εἱμαρμένην καὶ Μοῖραν dicebant. Quod in nostro Pandoræ hymno his verbis attigimus:

Χαῖρέ μοι αὖθις ἄνασσα, θεῶν πέρι μῆτιν ἔχουσα,
Χηρὸς ἀλεξήτειρα, παραστρέψασα δὲ πότμον
Εὐσεβέων παίδεσσι νόσον δ' ἀπὸ πάμπαν ἀλάλκεις.
Σοὶ δ' ἅμα γεινομένῃ, νόσοι αἰόλαι, ὀξύ τε πῆμα
Ἴκελαι ὀρνίθεσσιν, ἢ ὀρνυμένῃσι μελίσσῃς
Ἀνθρώπειον βίον εὐθὺ διέδραμον· οὐδέ τις ἔχε
Ἀθανάτων, σέο νόσφι Διὸς βουλῇσιν ἐρύκειν,
Οὐδὲ παραιπεπιθοῦσ' συγγενέων μεγάροισιν ἀνάγκην,
Οὐδὲ κασιγνήτας, τῇσίν σ' ὁμότιμον ἔθηκε
Ζεὺς Κρονίδης, Λάχεσίν τε καὶ Ἄτροπον ἥν τε λέγουσι
Ἀνθρώποι ἰσομόροισιν ἐπικλώθουσιν ἐφεῖναι
Δαίμονα δυσφρονέοντα, καὶ ἠθάδα κῆρα μέλαιναν.

Et rectè Pausanias: Ἐγὼ μὲν οὖν Πινδάρου τά τε ἄλλα πείθομαι τῇ ᾠδῇ, καὶ Μοιρῶν τε εἶναι μίαν τὴν Τύχην, καὶ ὑπὲρ τὰς ἀδελφάς τι ἰσχύειν. Atque hæc hactenus.

CAPUT XIV.

UT ulteriùs pergamus, eáque confirmemus, quæ de Pandora sunt dicta, ad habitaculum illius perveniamus: ut bonam illam Deam in lucem porrò protrahamus. Illud Hesiodus Πίθον facit: Homerus autem eodem modo, Fortunæ secundæ & adversæ Πίθον suum designarat. Ita ut ex his duobus similibus locis concluserint jam olim Magistri, ὅτι φαίνεται νεώτερος Ὁμήρου ὁ Ἡσίοδος. Verba Poëtæ sunt, apud quem Achilles divina oratione lugenti Priamo filiique fatum ægro animo ferenti hoc modo loquitur:

Οὐ γάρ τις πρῆξις πέλεται κρυεροῖο γόοιο,
Ὡς γὰρ ἐπεκλώσαντο θεοὶ δειλοῖσι βροτοῖσι,
Ζώειν ἀχνυμένους· αὐτοὶ δέ τ' ἀκηδέες εἰσί,

Δοιοὶ

Δοιοὶ γάρ τε πίθοι κατακείαται ἐν Διὸς οὔδει,
Δώρων οἷα δίδωσι, κακῶν, ἕτερος δὲ ἑάων.
Ὧν μὲν καμμίξας δώῃ Ζεὺς τερπικέραυνος,
Ἄλλοτε μέν τε κακῷ ὅ γε κύρεται, ἄλλοτε δ' ἐσθλῷ·
Ὧν δέ κε τῶν λυγρῶν δώῃ, λωβητὸν ἔθηκε,
Καί ἑ κακὴ βούβρωστις ἐπὶ χθόνα δῖαν ἐλαύνει,
Φοιτᾷ δ' οὔτε θεοῖσι τετιμένος, οὔτε βροτοῖσι.

Id est:

Haud equidem prodest misero succumbere luctu;
Hæc etenim Divûm lex stat mortalibus ægris,
Vivere sub curis: queis illi longiùs absunt.
Dolia bina jacent Jovis alto inclusa cubili,
Qualia distribuit terris, lætúmque, malúmque.
Hinc cui mixta dedit magni concussor Olympi,
Prospera nunc illi, nunc illi adversa fuere.
At cui dura pater: miserandum protrahit ævum:
Illum namque fames terras malè suada per omnes
Ludibrium premit infelix hominúmque Deúmque.

Hos versus ubi adducit Plutarchus, cum eleganti elogio, in Consolatione ad Apollonium, Hesiodi quoque nostri hunc locum adducit, ejúsque tamquam recentioris meminit, ut qui in hoc quoque Homerum sit secutus: ὁ δὲ μετὰ τοῦτον καὶ τῇ δόξῃ, καὶ τῷ χρόνῳ, καί τοι τῶν Μουσῶν ἀναγορεύων ἑαυτὸν μαθητὴν ὁ Ἡσίοδος, καὶ αὐτὸς ἐν πίθῳ καθείρξας τὰ κακά, τὴν Πανδώραν ἀνοίξασαν ἀποφαίνει σκεδάσαι τὸ πλῆθος ἐπὶ πᾶσαν γῆν καὶ θάλατταν. Differentias in utriusque Homeri & Hesiodi Πιθοπλασία has notant magistri: quòd Homerus in cœlo constituat, Hesiodus in terra: quòd Homerus duplex dolium constituat, Hesiodus unum; quòd in Homerico vase σωματικὰ sunt, & ἐξαντλεῖσθαι δυνάμενα, in Hesiodi sunt ψυχικά. Quæ tamen differentia magni momenti non est. Homericum Jovem uno ore omnes non Interpretes modò sed & Philosophi τὴν εἱμαρμένην (id est Fatum) dicunt, quæ præest bonis malísque. Hesiodus noster ostendere pergit, quomodo mala in homines invecta sint, bona amissa: quomodo Jupiter prima Deorum potestas, meretrici illi rerum humanarum Fortunæ, quæ mille illecebras, mille habet dolos, quibus strenuos viros & solertes, id est, τοὺς μηχανικοὺς, τοὺς τεχνικοὺς, quos ἀλφηστὰς vocat, qui ignem, id est, rerum inveniendarum rationem sibi vindicarant, obruat: quomodo Πίθος ille ad terram pervenerit, in quo erant Labor, Senectus, Morbi, & alia. Quæ omnia cùm inter homines sparsisset, sola Spes remansit; quæ perpetua ac sola adversæ fortunæ comes est. Si enim Fortunam tollas, Spes non erit: quæ semper in malis bono animo est, quod de instabilitate Fortunæ cogitat. Nisi enim instabilis Fortuna esset, in malis Spes non esset, in bonis Metus. Pandora igitur, operculo remoto, spargit malorum agmen. Sicut autem πιθοπλασία Jovis est; ita πιθοιγία (eleganti voce hunc Hesiodi locum ita vocant Grammatici)

Pandoræ. Mala illa quæ emittuntur (ut rectè notat Proclus) in potestatem τῶν Δαιμόνων veniunt: quo omnia illa confirmantur, quæ suprà à nobis sunt dicta. Verba Procli sunt: ὅτι καὶ τούτων ἔφοροι δαίμονές εἰσιν, οἵ τινες δρῶσιν ἀφανῶς ἐπιπέμποντες τὰς ὑπὸ τὴν εἱμαρμένην πεπρωμένας, καὶ τὰς ἐν τῷ πίθῳ κῆρας διασπείροντες. Nonne satis manifestè Pandoram esse τὴν εἱμαρμένην, aut, quod proximum est, τὴν Τύχην fatetur? Deinde, Dæmonum potestatem, quam libri hujus, seu potiùs partis prioris, subjectum facit Manilius, agnoscit? Ita ubique Interpretes doctrinam hanc alludunt, & ignari verum fatentur, nusquam agnoscunt. Sic itaque, ut Horatii verbis loquar,

Post ignem æthereâ domo
Sublatum, macies & nova febrium
Terris incubuit cohors,
Semotique priùs tarda necessitas
Lethi corripuit gradum.

Lethi necessitas, est ἡ ὑπὸ τῆς εἱμαρμένης πεπρωμένη in secunda Periodo: *tarda*, quia in priori non fuit, nimirum sub Saturno.

CAPUT XV.

CUm variæ fuerint de hac Pandora opiniones Veterum: refutanda nobis ea erit, quæ maximè assertoribus suis visa est probabilis: quod si fiat, non necesse erit ut de reliquis laboremus. Ea est eorum qui Πανδώραν, τὴν τέχνην esse voluerunt, id est, ipsam artem: in qua opinione est Tzetzes. Tria, secundùm Platonem, universum regunt, Τέχνη, Τύχη, Φύσις. *Ars, Fortuna, Natura.* Ex his Ars & Fortuna συναπτόμενα sunt. Artis inventrix est ἡ Προμήθεια: nam sub ἐπιθυμητικῷ cessat πρόνοια Deorum, quam offendit Prometheus, & ab hominibus avertit, proptereáque ejus vicem Artem subiisse existimabant. Aristoteles quoque, quotiescumque de Προμηθείᾳ & ejus partibus vel effectis agit, toties illi ferè τὴν τύχην opponit, ut libro Ethicor. Nicomach. III. cap. VI. ubi τὸ βουλευτὸν, cùm ab aliis, tum præcipuè à Fortuna separat. Cùm præterea, ut Philosophus idem Rhetor. Lib. I. docet, Fortuna sit eorum, quorum & causa non est definita, nec alicujus gratiâ fit, nec semper, nec sæpè, nec ordinatè, excluditur προμήθεια, quia nec sine ratione procedit, nec sine experientia. Unde Fortuna ibidem ἄλογος αἰτία ἀνθρωπίνῳ λογισμῷ dicitur. Qua pœna major esse non potest, iis præsertim hominibus, qui ἀλφησταὶ ab Hesiodo dicuntur, & excogitandæ semper aut inveniendæ rei alicui sunt intenti. Infinita ejusmodi ex Platone directè adduci possunt & simpliciter: ex Aristotele partim simpliciter, partim κατὰ συμπέρασμα. Jam enim hoc solummodè agimus, ut doctrinæ hujus series & ordo pateat: ipsa autem lu-

cem accipiat. Nunc ut & alteram rejiciamus restat. Eorum enim opinionem prætermittimus, qui hæc omnia ad sexum mulierum referunt, qui nesciverunt quid in Scriptis Poëtarum sit τὸ τροπικὸν, quod pugnat cum τοῦ ἀλληγορικοῦ & τοῦ νοεροῦ. Duo illa inter se pugnant, ἀπορία, καὶ πλοῦτος: item ἀμηχανία & τέχνη: item id quod surripitur, & pœna surrepti. At verò ignem Promethei esse τὸ τεχνικὸν, τὸ ποριστικὸν, τὰ μηχανικὸν, & Plato ubique affirmat, & cum eo Tzetzes. Jam hominibus Prometheus, Deus, ut Æschylus loquitur, φιλανθρώπου τρόπου, ignem largitus est, non ut δῶρον suum, qualia sunt illa, quæ propria singulorum Deorum cùm sint, ab illis hominibus suppeditantur; sed ut Diis surreptum. Ejus rei causas duas statuit Plato; ut succurreret τῇ ἀμηχανίᾳ, & τοῦ ἀτέχνῳ, quia homines, ut ille inquit, ἐν μεγάλαις ἀπορίαις ἦσαν, πορίζειν οὐκ ἐπιστάμενοι, id est, *magnis difficultatibus urgebantur, cùm de victu sibi prospicere non possent.* Ignis igitur id est, quod Diis surripitur, hominibus traditur. Quem ignem Platonici, Dei, opificis universi, quasi instrumentum statuunt. Jupiter hunc ignem, cùm à Prometheo deceptus esset, in divisione bovis, de quo in Theogonia habes, hominibus surripuit: eumdem mox rursus sibi vindicat Prometheus, & hominibus tradit; ipsam nimirum artem, ipsam industriam, ipsam conquirendæ vitæ rationem. Quo furto & pœnam Jovis ipse, & clientes ejus homines incurrerunt. Pœna fuit Pandora. Quam Pandoram si Artem interpretemur, eadem erit pœna Jovis & munus Promethei, quod absurdum esse quilibet videt. Rursus quod ἀντί τινος datur, aliud est ab eo pro quo datur. Sed Πανδώρα propter surreptum ignem immittitur, verùm pœnæ vice, non muneris loco, ut Hesiodus loquitur: Τοῖς δ' ἐγὼ ἀντὶ πυρὸς δώσω κακόν. Item, finis artis & ejus πορισμοῦ ignis, est prodesse hominibus: qua etiam de causa à Prometheo surreptus Diis fuit: Pandoræ verò nocere: unde κακὸν ab Hesiodo dicitur. Rursus ars cum labore juvat: Pandora cum voluptate nocere dicitur. Ac propterea sub Saturni Periodo ne ars quidem fuit, sed sine labore quidlibet à Deorum benignitate suppeditatum fuit. Rursus, cùm ars fuit, frænum artis inventa est Pandora. Prætereà Hesiodo, (nunc ea quæ ab eo dicuntur, sequimur, nec umquam in vastum illud τῶν μυθολογουμένων mare abripi nos patiemur, non enim aliud agimus, quàm ut horum librorum doctrinam planam faciamus) τὸ ἀλφεῖν & τὸ τεχνάζειν eadem sunt: Pandora vocatur πῆμα τοῖς ἀλφηστῆσι, id est, iis qui arte, & surrepto igne utebantur, τοῖς εὑρετικοῖς, τοῖς μηχανικοῖς (ita enim vocem illam esse accipiendam infrà ad ipsum ostendimus:

——— ὀνόμηνε δὲ τήνδε γυναῖκα
Πανδώρην· ὅτι πάντες Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
Δῶρον ἐδώρησαν, πῆμ' ἀνδράσιν ἀλφηστῆσι.

Ergo diversa sunt. Quippe si Pandora eorum sit pœna, qui & industria utuntur & arte, oportet aut aliud sit, aut aliud habeat quàm ars

& in-

& industria. Rursus aliud est quod à favente datur, ab eo quod ab irato immittitur: sed artem tradidit ἑῷς Prometheus (ita dicuntur propriè in Theologia veteri Dii singuli, cùm dona sua largiuntur, quæ alio nomine ἑὰ dicuntur, & ipsi δωτῆρες ἑάων) aliud quod à Jove sed χολωσαμένῳ. Pluribus idem alius rejici potest, & nostrum probari. Sed & aliud afferemus argumentum. Pandoram esse Deam, quæ absentibus Diis, quod in ἐπιθυμητικῷ contigit, omnia dona hominibus largitur, jam suprà diximus. Hanc Deam Veteres alio nomine Ἀνταίαν dicunt & Τύχην. Hesiodus in Theogonia Ἑκάτην vocat: referque uni illi plenam omnium divinorum beneficiorum distribuendorum potestatem factam esse. Ἀνταίαν & Ῥέαν eamdem esse Apollonii Interpretes ostendunt ad illud: Ἡ δὲ πυρ σώωρῆσιν ἐπὶ φρένα θῆκε θυηλαῖς Ἀνταίη δαίμων. Interpretes, ἡ Ῥέα ὕτω λέγεται, διότι ἀνταία τοῖς Τελχῖσιν ἐγένετο. Etymologus & alii: nam nihil iis qui Græcos auctores vel à limine salutarunt, notius est. Ἀνταίαν eamdem esse cùm τῇ Τύχῃ, tum alii, tum verò Flaccus noster ostendit:

O Diva gratum quæ regis Antium,
Præsens vel imo tollere de gradu
Mortale corpus, vel superbos
Vertere funeribus triumphos.

Ita Deam indigitabant illam, quæ Antii colebatur, παρὰ τὸ ἐπιτέρπειν τὰ ἄντια, pro quo malè apud Hesychium legitur τὰ αὐτά. Jam notissimum est, quot absurditates Veteres Hesiodi Interpretes adducant, ut causam in Theogonia reddant, quare Hecaten, quam omnes τὴν Τύχην fatentur, cum Neptuno conjungat, his verbis:

Καὶ τοῖς οἳ γλαυκὴν δυσπέμφελον ἐργάζονται·
Εὔχονται δ' Ἑκάτῃ καὶ ἐρικτύπῳ Ἐννοσιγαίῳ.

Ejus rei nos causam suprà ostendimus: cùm diximus, Τύχην, marinam fuisse Deam, ac propterea πηδάλιον gestare: quod ibi aliis etiam rationibus probavimus. Ita ibi Hesiodus reliquis omnibus, mari, terræ, venationi, militiæ, foro, cunctis denique quibus Dii singuli præerant, unam Hecaten, ut hîc Πανδώραν præficit. Rheam autem, id est, Hecaten, Pandoram esse patet ex illo loco, qui ab Eusebio 11 lib. De præp. citatur: Γεννᾷ δὲ οὐρανὸς θυγατέρας, Βασιλείαν, καὶ Ῥέαν τὴν Πανδώραν. Ceterùm conferat lector quæ de Hecate Hesiodus, cum iis quæ à nobis de Pandora in Hymno dicta sunt. Obtinuit hæc opinio apud Veteres, usque ad regnum Fortunæ, id est, τῆς ἀνάγκης, quæ sub ἐπιθυμητικῷ est, quo navigatio cepit, fuisse regnum Astrææ τῆς ἀντικειμένης. Unde opposuerunt Astræam & Fortunam: quatenus altera spicam, altera gubernaculum ostenderet. Huc respicere Synesius videtur, ἐν τῷ Περὶ προνοίας. Ubi locum hac de re Arati Interpretatur: Ἕως, φησὶν, ὁ ἐχρῆτο θαλάσσῃ, χρυσοῦ δὲ ἤσαν ἄνθρωποι, καὶ θεῶν ἐπιμιξίας ἐτύγχανον· πλοίων δὲ εἰσελθόντων ἐνεργοῦς εἰς χρυσοῦ βίον, τηνικαῦτα ἀπεφοίτησεν ἡ δίκη τῆς γῆς, ὡς μόλις ὁρᾶσθαι νυκτὸς αἰθερίας. καὶ μὲν τοι καὶ ἡρμήνη, τύχην ἡμῖν πλάττεσθαι, καὶ ὁ πηδάλιον. Illâ sublatâ, sequuta est Pandora:

dora: quæ cùm aliquamdiu regnum obtinuisset, recessit & Αἰδὼς καὶ Νέμεσις. Locus elegantissimus est, apud Avienum Arati Paraphrasten, ubi de Astræa:

Seu patris Astræi clarum es genus, aurea cujus
Sydera sunt proles, & qui pro munere morum
Inculpabilium nomen dedit omnibus astris:
Aut Pelusiaci magis es Dea littoris Isis,
Digna poli, consors & cura latrantis Anubis:
Seu tu Diva Ceres: sic nam tibi fragrat arista,
Et, ceu Siriaco torretur spica calore
Protentata manu: seu tu pernicibus alis,
Nec sat certa gradum viduatáque vertice summo
Flexipeda vertis vestigia, lubricum ut avum
Sors agat, & subitis obrepat mobile fatum
Temporibus ————

Eo loco emendavi *vertis vestigia*, pro quo malè *vestis* legebatur: reliqua ferè sunt ex editione Grotii nostri. Ac propterea eamdem Astræam & Fortunam esse voluerunt, ut Germanici Interpres & alii observant. Quò etiam versus illi Avieni referri possent, modò legatur *Flexibilis*. Glossæ veteres, *Flexibilis* εὐκαμπής, proprium Fortunæ est. Ut ut sit: alii Astrææ Fortunam successisse, alii Astræam in Fortunam mutatam volunt ἐν τῷ ἐπιθυμητικῷ. Dio Chrys. eamdem facit oratione 11. Περὶ τύχης. Ὠνόμασται δὲ ἡ τύχη καὶ πολλοῖς ποτὲ ἐν ἀνθρώποις ὀνόμασι· τὸ μὲν ἴσον αὐτῆς, νέμεσις, τὸ δὲ ἄδηλον ἐλπίς, τὸ ἀναγκαῖον μοῖρα, τὸ δὲ δίκαιον θέμις. Eodem tempore cœperunt sors & fatum: quod conjungit Avienus, ἡ Εἱμαρμένη, ἡ Πανδώρα, οἱ Δαίμονες. Ita ut illi qui περὶ τύχης ea omnia, quæ de Pandora dicuntur, intelligunt, multis partibus impingant. Proclus, ut Platonicum decebat, quicquid de Pandora dicitur, ad τὸ ἄλογον τῆς ψυχῆς refert: qui quamquam ubique rerum suarum satagat, priusquam probet τὸ ἄλογον ἐν τῷ φρονεῖν, & in parte διανοητικῇ esse, nobis sufficit non aliam in his Hesiodi libris allegoriam, aut allegoriæ interpretationem adferri, quàm quæ cum doctrina sæculorum cohæret. Quamquam in eo laudem mereatur Proclus, quòd ordinem libri hujus & rationem ferè eamdem, quam nos ostendere conatus sit: tum quòd rationem τῆς παρεκβάσεων, qualis est illa de sæculis connectere cùm reliquis tentarit. Rursus tamen omnem ordinem, & institutum Poëtæ his verbis confundit: καὶ ἔτι δὲ ὁ μῦθος ἐπιτηδειότητος πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ ἀδελφοῦ, ὅπως μὴ χολάζοι πόρναις. Illud obiter notabunt studiosi, hoc quod de Pandora in Theogonia dicitur πραγματικὸν esse, in his libris ἀλληγορικὸν καὶ νοερόν. Pandora πραγματικὸν est, cùm mulierem designat συλληπτικῶς: ἀλληγορικὸν, cùm sive Fortunam, sive Artem, sive Voluptatem, sive tale quid: quod sæpenumero à viris doctis confunditur. Græci omnibus scriptis vim suam eripuerunt, cùm nihil pragmaticum in illis relinquunt, sed vento inani allegoriarum abrepti,

omnia

omnia pro nutu fingunt: contrà sæpenumero nudè ea sumunt, quæ non nisi νοερῶς cum reliquo Scriptoris instituto conveniunt. Quidam Grammatici aliquam Pandoræ partem ἀλληγορικὴν esse voluerunt: aliquam πραγματικήν. Sic ignem cujus hîc fit mentio πραγματικὸν esse notant: partim credo διὰ τὴν τοῦ πυρὸς ἐν πάσαις ταῖς τέχναις καὶ τῷ βίῳ τῷ ἀνθρωπίνῳ χρῆσιν, partim διὰ τὸ τὴν τῶν ἀνθρώπων πλάσιν ἄνευ πυρὸς οὐ συντελεῖσθαι. Pergamus.

CAPUT XVI.

Hesiodus igitur ex opinione vetustissimorum qui περὶ τῶν λογικῶν egerunt, & eorum speciebus, in Theogonia sua de prima specie tractavit, cujus sub ἡγεμονίᾳ maxima fuit cum hominibus familiaritas, ut ita dicam. Ejus non modò genus, ortum, parentes, sed quod ampliùs est, μοῖραν, ut veteres Theologi vocant, ut ipse Hesiodus, δῶρα persequutus est, & quæ quisque hominibus conferret. Tractarat & Ἡρωογονίαν, ut & hodie ex auctoribus compluribus scimus. Mediam verò speciem in primo Ἔργων persequutus est. Hinc igitur lucem accipit locus Manilii, in quo versus ille, qui ad τὰ Ἔργα spectat, ab omnibus ad Θεογονίαν relatus fuit. Postquam enim de Theogonia ita egit,

Hesiodus memorat Divos, Divúmque parentes,

interjectis aliquot mox versibus, quibus contentum operis describit, hunc adjicit,

Omniáque immenso volitantia numina mundo.

Aliter autem Pandoram suam in Theogonia quàm ἐν πρώτῳ Ἔργων considerat: in altero enim ut primam fœminam, his verbis:

Τῆς γὰρ ὀλώϊόν ἐστι γένος, καὶ φῦλα γυναικῶν
Πῆμα μέγα θνητοῖσι μετ' ἀνδράσι ναιετάουσιν,
Οὐλομένης πενίης οὐ σύμφοροι, ἀλλὰ κόροιο.

In altero, nimirum in quo nos versamur, longè aliter pro Dea illa, cui Diis immortalibus postquam ἀταξία est inducta, omnia commissa sunt. Causa cur in Theogonia ita consideret, hæc est: quòd ante τὴν ἀταξίαν, sive sub imperio manifesto Deorum, γηγενεῖς fuerint homines, ut suprà ex Platone ostendimus, & ex ipsa terra oriundi. Quorum pars maxima λογικὴ erat & pura: altera autem vi illâ quam ἄλογον vocant, cuius prior pars est ἡ φυτικὴ, sive vis creandi, & crescendi, maximè carebant. At inductâ Pandorâ, ἀλληλογονία pariter inducta est. Quod nos ita quoque in nostro persequuti sumus:

——— πρώτην δέ σε φασὶ γυναικῶν·
Τῶνδε γὰρ ἀντετέτυξο, καὶ ἀγλαὸν ἤλλαχες εἶδος
Παρθενικῆς ὤνασσα, χάριν στίλβουσα καὶ αἰδῶ.

CAPUT XVII.

ATque hæc causa fuit, cur apud Veteres, φιλόσοφος aliquis, & qui mentem hujus libri benè examinarat, quæ potissima ex parte circa ἀταξίαν & volubilitatem Fortunæ, quâ Dii, ut Poëta loquitur, vitæ conquirendæ rationem occultarunt, versatur, à versu illo, Οὐδ' ὅσον ἐν μαλάχῃ, usque ad illum, Νῦν δ' αἶνον βασιλεῦσ' ἐρέω hoc exordium, quod ex Pausania & Plutarcho Hesiodi non esse certò scimus, præfixerit:

Μῦσαι Πιερίηθεν ἀοιδῇσι κλείυσαι,
Δεῦτε Δί' ἐννέπετε σφέτερον πατέρ' ὑμνείυσαι.
Ὅντε διὰ βροτοὶ ἄνδρες ὁμῶς ἄφατοί τε φατοί τε,
Ρ'ητοί τ' ἄῤῥητοί τε, Διὸς μεγάλοιο ἕκητι.
Ρ'έα μὲν γὰρ βριάει, ῥέα δὲ βριάοντα χαλέπτει·
Ρ'εῖα δ' ἀρίζηλον μινύθει, καὶ ἄδηλον ἀέξει,
Ρ'εῖα δέ τ' ἰθύνει σκολιὸν καὶ ἀγήνορα κάρφει.
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, ὃς ὑπέρτατα δώματα ναίει.

Qui versus, aut ego fallor, aut mali Poëtæ sunt, sed boni Philosophi, & qui cum cura librum hunc perlegerat: meliúsque argumentum perceperat, quàm eorum quisquam, quem hodie in Hesiodum habemus. In quo tamen omnes non penitùs errarunt, quòd in hoc exordio vocem Διὸς; ἀντὶ εἱμαρμένης poni mordicùs asseverant; quamvis minimè propositum τοῦ γεγραμμένου, multò minùs Hesiodi ex eo institutum perceperint. Argumentum libri hoc exordio continetur, quod à nullo hactenus notatum fuit; multò minùs quid sit. Argumentum est vis Fortunæ ac potestas, quemadmodum Iliados ira Achillis. Plato in mundo ἀτάκτως περιφερομένῳ, vim quamdam constituit, tamquam animam magni illius Dei, Mundi patris, quam Stoïci εἱμαρμένην & ἀνάγκην vocant, & sæpissimè Δία. Horatius, qui (ut jam olim renascentibus litteris notavit Muretus) totum hoc exordium, quod Ἔργων primò præfixum legitur, κατὰ λέξιν vertit, *Deus* reddidit: quem eumdem cum Fortuna facit. Ode lib. I. XXXIV.

——— valet ima summis
Mutare, & insignem attenuat Deus,
Obscura promens: hinc apicem rapax
Fortuna cum stridore acuto
Sustulit, hic posuisse gaudet.

Tota hujus Deæ vis ex periodica revolutione pendet: quæ fit τῷ τῶν θεῶν χωρισμῷ, ut Philosophi loquuntur, id est, segregatione Deorum à rebus mortalium. Nota est Platonicorum & Aristotelicorum lucta περὶ τοῦ ἀϊδίου τοῦ κόσμου disputantium, καὶ περὶ τοῦ ἀγεννήτου magni illius Dæmonis. Præcipuum argumentum, quo probabant, erat Perio-

dica

dica doctrina, & revolutio sæculi, quod vocabant τάξεως εἰς ἀταξίαν περιαγωγήν. Quæ ἀταξία hanc constituebat potentiam, quam nunc Δία vocat procœmii auctor. Eo argumento ex Platonis Politico desumto, usus est Proclus noster, ut Philoponus indicat, circa finem decimæ octavæ disputationis · Ἀλλ' ἐπειδὴ, inquit, καὶ τοῦτο ὡς ἰσχυρὸν ὁ Πρόκλος παραβάλλεται εἰς ἀπόδειξιν τοῦ ἀΐδιον εἶναι τὸν κόσμον, φημὶ Πλάτωνα τὸ ἐν τῷ Πολιτικῷ, ὡς ἐν ὑποθέσει χωρίζειν τοῦ κόσμου τὸν θεὸν, καὶ τῷ χωρισμῷ τοῦ θεοῦ εἰς ἀταξίαν αὐτὸν ἐκ τάξεως περιάγειν. Philoponus igitur, ut Christianus, ἐν ὑποθέσει loquutum ibi ait Platonem, οὐχ ἁπλῶς, id est, ut ipse Philoponus alibi loquitur, λαμβάνοντα τὸ ἀποδεικτὸν, καὶ ἐκ τούτου ἕτερόν τι δεικνύοντα, tamquam pro confesso sumentem id cui aliquid superstruit. Disputatione enim decima octava, quam refutat Philoponus, ita scripserat Proclus: Εἰ ἄρα τὸν θεὸν ἀπιέναι λέγει, Platonem intelligit, τοῦ κόσμου, καὶ παρεῖναι αὖθις ἐν Πολιτικῷ καὶ ἐν Τιμαίῳ, ἀπιέναι πρότερον, εἶτα παρεῖναι. οὕτω γὰρ εἶχε, φησὶ, τὸ πᾶν, ὡς εἰκὸς ἔχειν. Et paucis interjectis, Καὶ διὰ τοῦ τοῦτο ποτὲ μὲν ἐξ ἀταξίας μεταβάλλειν εἰς τάξιν τὸν κόσμον· ποτὲ δὲ ἐκ τεταγμένου μεταπίπτειν εἰς ἀταξίαν, ἕως ἐφεδρος αὐτοῦ γένηται τῶν πηδαλίων ἀψάμενος ὁ θεός. &c. Hesiodum nostrum certè ἁπλῶς, non modò τὴν εἰς ἀταξίαν ἐκ τάξεως περιαγωγὴν asseruisse sæculorum divisio ostendit: sed & contrariam, τὴν nimirum ἐξ ἀταξίας εἰς τάξιν, exspectasse manifestum est. Omnia autem Platonis argumenta, sive καθ' ὑπόθεσιν loquitur, sive ἁπλῶς, ex primo Hesiodi desumta sunt: quod si vidissent Interpretes, locum illum meliùs interpretati essent, qui post ἀταξίαν sui sæculi, iterum τὸ τεταγμένον notat exspectari, sicut sub Saturno fuit, his verbis:

Νῦν γὰρ δὴ γένος ἐστὶ σιδήρεον, οὐδέ ποτ' ἦμαρ
Παύσονται καμάτου καὶ ὀϊζύος, οὐδέ τι νύκτωρ
Φθειρόμενοι, χαλεπὰς δὲ θεοὶ δώσουσι μερίμνας.
Ἀλλ' ἔμπης καὶ τοῖσι μεμίξεται ἐσθλὰ κακοῖσι.
Ζεὺς δ' ὀλέσει καὶ τοῦτο γένος μερόπων ἀνθρώπων,
Εὖτ' ἂν γεινόμενοι πολιοκρόταφοι τελέθωσιν.

Manifesta periodica revolutione, finem ætatis suæ constituit in melius, sicut jam res ipsa erat in pejus. Rursus illis,

Μηκέτ' ἔπειτ' ὤφελλον ἐγὼ πέμπτοισι μετεῖναι
Ἀνδράσιν, ἀλλ' ἢ πρόσθε θανεῖν, ἢ ἔπειτα γενέσθαι.

Ubi apposité Proclus suam, quam tot scriptis asseruerat Periodum, notat designari, qui ad locum illum, δι' ὧν οὐ μόνον δηλοῖ τὴν ἀπὸ τῶν κρειττόνων εἰς τὸ χεῖρον εἶδος τῆς ζωῆς μεταβολὴν ἀλλὰ καὶ ἀνάπαλιν ἔσεσθαι, ἀπὸ χειρόνων εἰς τὸ κρεῖττον. τὸ γὰρ ἔπειτα γενέσθαι δηλοῖ καὶ ἀμείνους ἔσεσθαί τινας τῶν κατ' αὐτὸν ἀνθρώπων, ὕστερον ὥσπερ καὶ ἐκ τούτου δῆλον. ὅτι τὰς μεταβολὰς ἠθέλησε παραδοῦναι τῶν περιόδων τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς εἰς τὰ ἐναντία γινομένης. Quamvis nusquam scopum Hesiodi, & ne ibi quidem τὸ κατὰ τὸ ἀληθινὸν totius doctrinæ animadverterit. Magister autem Tzetzes impudentiæ velificans suæ Proclum perstringit: οἱ δὲ λέγοντες τοὺς ἔπειτα ἀνθρώπους λέγειν τὸν Ἡσίοδον μέλλειν γενέσθαι, ἐναντίως τῷ Ἡσιόδῳ, καὶ οὐ κατ' αὐτὸν

νὸν φασι. Ubi vides hominem nugacissimum: qui rationem ignorare maluerit, cur Hesiodus ἔπειτα adjungat, aut turpiter dissimulare, quàm ex alio discere, aut non maledicere. Sub ἀτυχίᾳ igitur, sub qua se natum esse deplorat Hesiodus, Dei vicaria est Pandora, quæ Ζεὺς ab auctore Procemii dicitur, cujus sunt collegæ Δαίμονες. unde sæpenumero ὁ Δαίμων Græcis & ἡ Τύχη idem numen est. Hinc Romanis, quotiescumque Græcorum Δαίμων vertunt, vox *Deus* nihil aliud quàm Fortunam designat. Sic Naso:

Vota suos habuere Deos;

id est, successum eventúmque suum. Maro:

Ascanius curvo direxit spicula cornu:
Nec dextra erranti Deus abfuit.

Quod nos aliquando reddidimus:

Ἀσκάνιος δ' ἄρ' ἴαλλεν ἀπὸ νευρῆφιν ὀϊστὸν
Οὐδὲ τύχης παλάμη πέλεν ἄμμορος.

Hi sunt quos interdum *injustos Deos* vocant Poëtæ, quotiescumque virtutem fortuna non sequitur. Sic Silius, *Injustis neglecta Deis*, id est, τοῖς Δαίμοσιν, qui ἐν τῇ ἀτυχίᾳ rerum potiûntur. Contrà εὐδαιμονία à Marco Tullio ex Socratico Xenophonte definitur, *Fortuna cum virtute conjuncta*: quia Xenophon dixerat: Δικαίως μοι δοκεῖς, ὦ Κῦρε, εὐδαίμων εἶναι ἀγαθὸς γὰρ ὢν ἀνὴρ, εὐδαιμονεῖς. Quod Tullius vertit: *Rectè verò te Cyre beatum ferunt: quoniam virtuti tua fortuna conjuncta est.*

CAPUT XVIII.

Postquam ea ostendimus quò spectent quæ ab Hesiodo in his libris obscuriùs tractantur, quàm ut vel ratio eorum perspici, vel quomodo cum instituto Poëtæ ipsius cohæreant continuò videri possit, necesse est, cùm variæ sint de distinctione librorum sententiæ, de quo suprà aliquid diximus, fusiùs nostram explicemus. Idque eo maximè, quia in iis quæ præmisimus sæpenumero distinctionem librorum, quæ nunc obtinet, & quam in editione nostra servavimus, sequuti sumus. Existimamus igitur, imo dicimus, totum illud quod sub Ἔργων καὶ Ἡμερῶν nomine circumfertur, librum esse unum, partes multas. Argumentum quo probamus non unum habemus, & quæ talia sunt ut dubitandum ne sit quidem. Ac primò manifesta Servii auctoritas, qui Hesiodum unum ad Persen scripsisse testatur. Deinde quia quamcumque partem horum librorum citant Veteres, Ἔργα καὶ Ἡμέρας vocant. Sic Etymologus. Αἰρεύμενον, inquit, αἱροῦντα, λαμβάνοντα. παρὰ τὸ αἱρῶ τὸ σημαῖνον τὸ λαμβάνω, κατὰ πλεονασμὸν, αἱρῶ, αἱρεῦμαι, αἱρεύμενον, καὶ τροπῇ Αἰολικῇ αἱρεύμενον. Ἡσίοδος ἐν Ἔργοις καὶ Ἡμέραις κρεῖσσον ἄελπτα Γυμνὸν βίοτον αἱρεύμενον ἔμμεν ἰσίον.

Item

Item in ἀκίνητα. Ἀκίνητα, κινεῖν μὲν τὰ μὴ κινούμενα· παρ' Ἡσιόδῳ δὲ ἐν Ἔργοις καὶ Ἡμέραις, ὁ τάφος. Μηδ' ἐπ' ἀκινήτοισι καθίζειν. Item in ἀλεύω. δεινὴν δὲ βροτῶν ὑπαλεύεο φήμην.. Titulus igitur generalis totius operis est, Ἔργα καὶ Ἡμέραι: quamobrem neque necesse fuit duas priores partes Ἔργων, posteriorem Ἡμερῶν titulo distinguere, quod Henricus Stephanus diligenter servavit tamen, & quisquis accuratus. Nam & Magistri veteres totius libri ad Persen inscriptionem esse notant Ἔργα καὶ Ἡμέρας. Διὰ τοῦτο, inquiunt, πᾶν τὸ βιβλίον ἐπιγέγραπται Ἡσιόδου Ἔργα καὶ Ἡμέραι. Quod ut exemplo aliquo confirmemus, videamus quomodo hos libros citare soleant Veteres. Philostratus ἐν Ἥρωσι, Homerum & Hesiodum certasse notat coram Panide rege, (cujus certaminis & libellus vulgò inscriptus Ἀγὼν Ὁμήρου καὶ Ἡσιόδου meminit, ut & Tzetzes noster, ubi accuratè, ut sibi videtur, de Poëta nostro, disputat) utrumque verò recitasse partem aliquam operis sui: partes autem illas ita distinguit; ut alterum περὶ Αἴαντος recitasse dicat; alterum partem eam, ubi Persen jubet ἔργων τε ἅπτεσθαι καὶ γεωργίας προσκεῖσθαι. In quo Philostratus etiam morem, sicut in Homeri versibus Rhapsodorum, ita in Hesiodi τῶν κιθαρῳδῶν observavit, qui in cantilenas hos libros dividebant. Quæ omnia ea etiam confirmant, quæ à nobis de subjecto horum librorum sunt dicta. Nam sicut Homeri operis, quo ea quæ ad Trojam gesta sunt complexus est, partes multæ sunt (ut rectè notat Philosophus, cùm de Tragica periodo agit) quæ rursus minutas partes constituunt, quarum partium una est περὶ Αἴαντος, de qua agit Philostratus, cùm subjectum sit ira Achillis: ita partes hujus operis multæ sunt; quas non in libros, ut nos, sed in minutas partes & membra distinguebant. Cùm autem subjectum sit Oeconomica παιδεία, pars ejus aliqua est ἡ γεωργία, quæ rursus minutas habet partes, tam respectu sui, quàm respectu operis & ipsius Oeconomiæ. Sed audiamus Philostratum: qui dicit ᾄσαι ἄμφω ἐν Χαλκίδι, τὸν μὲν τὰ ἔπη τὰ περὶ τοῦ Αἴαντος, καὶ ὡς αἱ φάλαγγες αὐτοῖς ἀραρυῖαί τε καρτεραὶ ἦσαν· τὸν δὲ τὰ πρὸς τὸν ἀδελφὸν τὸν ἑαυτοῦ Πέρσην· ἐν οἷς αὐτὸν ἔργων τε ἐκέλευεν ἅπτεσθαι, καὶ γεωργίας προσκεῖσθαι, ὡς μὴ δέοιτο ἑτέρων, μηδὲ πεινώῃ. Ubi manifestissimè illa, quæ juxta principium libri secundi sunt, respicit:

——— ἐργάζευ νήπιε Πέρση

Ἔργα τά τ' ἀνθρώποισι θεοὶ διετεκμήραντο·

Μήποτε σὺν παίδεσσι, γυναικί τε, θυμὸν ἀχεύων,

Ζητεύῃς βίοτον κατὰ γείτονας. ———

Ita ut Homeri cantilena hæc fuerit:

Ἀμφὶ δ' ἄρ' Αἴαντας δοιοὺς ἵσταντο φάλαγγες

Καρτεραί, ἃς οὔτ' ἄν κεν Ἄρης ὀνόσαιτο μετελθὼν,

Οὔτε κ' Ἀθηναίη λαοσσόος. οἱ γὰρ ἄριστοι

Κεκριμένοι Τρῶάς τε καὶ Ἕκτορα δῖον ἔμιμνον,

Φράξαντες δόρυ δουρὶ, σάκος σάκεϊ προθελύμνῳ,

Ἀσπὶς δ' ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ' ἀνήρ·

φαῖεν

Φαῦνον δ' ἱππόκομοι κόρυθες λαμπρεῖσι φάλοισι
Νευόντων· ὡς πυκνοὶ ἐφέστασαν ἀλλήλοισιν.
Ἔφριξεν δὲ μάχη φθισίμβροτος ἐγχείῃσι
Μακρῇς, ἃς εἶχον ταμεσίχροας. ὄσσε δ' ἄμερδεν
Αὐγὴ χαλκείη, κορύθων ἄπο λαμπομενάων,
Θωρήκων τε νεοσμήκτων, σακέων τε φαεινῶν,
Ἐρχομένων ἄμυδις· μάλα κεν θρασυκάρδιος εἴη,
Ὃς τότε γηθήσειεν ἰδὼν πόνον, οὐδ' ἀκάχοιτο.

Hesiodi verò:

Πληϊάδων Ἀτλαγενέων ἐπιτελλομενάων
Ἄρχεσθ' ἀμήτου, ἀρότοιο δὲ δυσομενάων·
Αἳ δή τοι νύκτας τε καὶ ἤματα τεσσαράκοντα
Κεκρύφαται, αὖτις δὲ περιπλομένου ἐνιαυτοῦ
Φαίνονται, τὰ πρῶτα χαρασσομένοιο σιδήρου.
Οὗτός τοι πεδίων πέλεται νόμος· οἵ τε θαλάσσης
Ἐγγύθι ναιετάουσ', οἵ τ' ἄγκεα βησσήεντα
Πόντου κυμαίνοντος ἀπόπροθι πίονα χῶρον
Ναίουσιν· γυμνὸν σπείρειν, γυμνὸν δὲ βοωτεῖν,
Γυμνὸν δ' ἀμάεσθαι, εἴχ' ὥρια πάντα θέλῃσθα
Ἔργα κομίζεσθαι Δημήτερος, ὥς τοι ἕκαστα
Ὥρι' ἀέξηται, μή πως τὰ μέταζε χατίζων
Πτώσσῃς ἀλλοτρίους οἴκους, καὶ μηδὲν ἀνύσσῃς.
Ὡς καὶ νῦν ἐπ' ἐμ' ἦλθες· ἐγὼ δέ τοι οὐκ ἐπιδώσω,
Οὐδ' ἐπιμετρήσω· ἐργάζευ, νήπιε Πέρση,
Ἔργα τά τ' ἀνθρώποισι θεοὶ διετεκμήραντο·
Μή ποτε σὺν παίδεσσι, γυναικί τε, θυμὸν ἀχεύων,
Ζητεύῃς βίοτον κατὰ γείτονας· οἱ δ' ἀμελῶσι.
Δὶς μὲν γὰρ καὶ τρὶς τάχα τεύξεαι. ἢν δ' ἔτι λυπῇς,
Χρῆμα μὲν οὐ πρήξεις, σὺ δ' ἐτώσια πόλλ' ἀγορεύσεις,
Ἀχρεῖος δ' ἔσται ἐπέων νομός· ἀλλά σ' ἄνωγα
Φράζεσθαι χρειῶν τε λύσιν, λιμοῦ τ' ἀλεωρήν.

Ita ut manifestè videamus, minimè obtinuisse librorum distinctionem, quæ hodie. Præterea doctrinam τῶν Ἡμερῶν doctrinam fuisse quæ subsequebatur, & cohærebat sine ulla distinctione, cum ea quæ est τῶν Ἔργων. Nam certè in Orphei quoque libris doctrina τῶν Ἡμερῶν fuit conclusio quædam τῶν Ἔργων, quod docet ipsum exordium manifestissimè. qnod tale est:

Πάντ' ἐδάης Μουσαῖε θεοφραδές. εἰ δέ σ' ἀνώγει
Θυμὸς ἐπωνυμίας μήνης κατὰ μοῖραν ἀκοῦσαι,
Ῥεῖά τοι ἐξερέω· σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν,
Οἵην τάξιν ἔχοντα κυρεῖ. μάλα γὰρ χρεῖος ἐστὶν
Ἴδμεναι, ὡς αὐτὴ περιέχει κλέος ἄντυγι μήνης.

Non aliter ferè Hesiodus

Ἤματα δ' ἐκ Διόθεν πεφυλαγμένος, εὖ κατὰ μοῖραν
Πεφραδέμεν δμώεσσι. ——

Præterea cùm ratio dierum non magis ad γεωργίαν pertineat, quamvis plura in ea observanda sint, quod ad rationem earum, quàm ad mercaturam; tota autem Oeconomiæ Hesiodi ratio circa duo illa hoc libro versetur, manifestum satis est, totam considerationem dierum, præc ptum esse aliquod, quod doctrinam utriusque absolvat: ita ut alterum ostendat τὸ ὅτι δεῖ, alterum τὸ πότε.

CAPUT XIX.

ILlustrata minima hujus libri parte, quæ plurimùm difficultatis habet, reliqua jam plana sunt, quæ omnia hoc capite proponemus: ut ordo eorum faciliùs & series perspiciatur. Sequitur sæculi illius descriptio, in quo Αἰδὼς καὶ Νέμεσις terras relinquunt, ac cœlum petunt. Ultimum divortium id est, quod cum homine fecit Deorum præsentia. Cum illis subeunt tum alia, tum mater scelerum injustitia. Hac occasione singulare ἀδικίας proponit exemplum, à causa desumtum, quæ miserè pervertebatur à judicibus. Quod ut occultiùs proponat, suavissimam de accipitre & philomela fabellam, quales erant illæ, quas Græci αἴνους vocant, interserit. Ejusmodi αἴνους, quales sunt plerique Æsopici, quos venerabatur antiquitas, desumebant ab ἡγεμονικῷ, & Saturni ætate, qua cum reliqua hominibus & Diis, tum vel maximè vox communis erat & familiaritas, utpote nondum inventa κρεωφαγία: quales fuerunt qui sequuti sunt homines, quorum Poëta ut feritatem ostendat, negat eos ampliùs σῖτον ἐσθίειν. Vocem autem σίτου ita ab Hesiodo sumi, jam olim magistri viderunt. Plato in Politico ubi ἡγεμονικὸν sæculum cum reliquis confert, beatissimos ait ejus sæculi fuisse homines, si quidem ex reliquis animalibus cum quibus vivebant quotidie, & loquebantur quotidie, didicerant, quæ ex uniuscujusque naturæ cognitione percepta, ad sapientiam spectabant. Locus illius est: Εἰ μὲν τοίνυν οἱ τρόφιμοι τοῦ Κρόνου, παρούσης αὐτοῖς οὕτω πολλῆς σχολῆς καὶ δυνάμεως, πρὸς τὸ μὴ μόνον ἀνθρώποις ἀλλὰ καὶ θηρίοις διὰ λόγων δύνασθαι συγγίνεσθαι, κατεχρῶντο τούτοις σύμπασιν ἐπὶ φιλοσοφίαν, μετά τε θηρίων καὶ μετ' ἀλλήλων ὁμιλοῦντες, καὶ πυνθανόμενοι παρὰ πάσης φύσεως, εἴ τινά τις ἰδίαν δύναμιν ἔχουσα, ᾔσθετό τι διάφορον τῶν ἄλλων εἰς συναγυρμὸν φρονήσεως, εὔκριτον ὅτι τῶν νῦν οἱ τότε μυρίῳ πρὸς εὐδαιμονίαν διέφερον· εἰ δὲ ἐμπιπλάμενοι σίτων ἄδην καὶ ποτῶν, διελέγοντο πρὸς ἀλλήλους καὶ τὰ θηρία μύθους, οἵοι δὴ καὶ τὰ νῦν περὶ αὐτῶν λέγονται, &c. Ex quo apparet, omnes μύθους illos inter homines feraique, vel ferarum inter se, ad illud sæculum referri solere. Quorum quosdam Plato reprehendit, quòd nihil minùs quàm sapientiam docerent ac virtutem, quales multi tum circumferebantur. Hinc apparet partim μεμψιμοιρία, partim iniquitas Aristarchi, qui versus illos è numero ejiciebat reliquorum:

Ἄφρων δ᾽ ὅς κ᾽ ἐθέλῃ πρὸς κρείσσονας ἀντιφερίζειν,
Νίκης τε στέρεται, πρὸς τ᾽ αἴσχεσιν ἄλγεα πάσχει.

Causam addebat: ὅτι ἀλόγῳ γνωμολογεῖν οὐ πρέπον. Atqui tempore ἡγεμονικῷ, λόγον aliquem tribuebant reliquis animalibus, ut pote nondum existente τοῦ ἀλόγου maxima ex parte ante τὴν ἀπολογίαν, quod sub ἐπιθυμητικῷ maximum est, cujusque pars præcipua ἡ ἐπιθυμία καὶ ἀσέλγεια. Eam enim vocem ita ut Aristoteli sumitur consideramus, quam Veteres existimabant τὴν ἀντικειμένην τῆς φρενῶν δύναμιν è sede sua ejicere. Hæc causa fuit cur quotiescumque Platonici, aut alii, fabulis utuntur, hæc ferè verba adjungant, ἦν ἄρα ποτὲ ὁμόφωνα καὶ τὰ θηρία τοῖς ἀνθρώποις, ut ostendant ex alio ævo, quod multùm ab hoc discrepat, fabulas desumi. Sic Max. Tyr. Disp. IX. Ποιμὴν ἀνὴρ καὶ μάγειρος ἐβάδιζον ἄμφω κοινὴν ὁδόν. ἰδόντες δὲ ἐν πεδίῳ ἄρνα σύντροφον πλανώμενον, ἀπολειφθέντα τῆς συνόμων, ὥρμων ἐπ᾽ αὐτὸν ἄμφω (ἦν ἄρα ποτὲ ὁμόφωνα καὶ τὰ θηρία τοῖς ἀνθρώποις) Deinde sequitur longa descriptio præmiorum justitiæ, pœnarum injustitiæ. Atque ita convenienter se ad judices convertit, quos monet, ut vel hanc ob causam justitiæ rationem habeant, τὴν nimirum τῶν Δαιμόνων præsentiam, qui propriè inspectores cùm aliarum rerum à Jove, tum vel maximè eorum qui justè aut contrà judicarent: quos propterea sustinere ait munus βασιλικὸν, id est, δικαστικόν. Siquidem ea vox ubique forensis est apud Poëtam. Ubi rursus obiter injuriam sibi factam proponit: ostenditque devenisse eò improbitatem sæculi; ut primum dedecus sit virum esse justum: quamobrem καθ᾽ ὑπόθεσιν injustitiam esse dicit præferendam. Quem locum à versu, cujus initium, Πάντα ἰδὼν Διὸς ὀφθαλμὸς, ad eum usque cujus initium, Ἀλλὰ τά γ᾽ οὔπω ἔολπα, ejiciebat Plutarchus. Postea fratrem rursus peculiariter ad justitiam adhortatur, quia alterum hominum proprium, alterum belluarum est. Illa namque τὴν ὁμιλίαν tollit, quæ tam necessaria est, ut humanam societatem constituat: cujus δικαίῳ ne latronum quidem societas carere potest, teste Platone. Ibi perjurio pœnas, pretium virtuti ponit. Quæ doctrina Pythagorica est, qui impietatem τῷ ὅρκῳ metiebantur: sicut Plato De Rep. secundo εὔορκον & ὅσιον conjungit. Sequitur collatio inter aditum virtutis qui asper est; & vitiorum, qui facilis: ita ut in altero præcedat dolor aliquis: in altero sequatur æternus. Hic primum virtutis præmium illi defert, qui per se sapit: alterum illi qui monitus: inutilem illum ostendit qui nec sponte, nec per se. Justè ut quis agat, esse necessarium ostendit τὸ ἐργάζεσθαι in genere, cujus finis est τὸ πλουτεῖν, sicut otii paupertas & miseria. Divitias enim sequitur confidentia: paupertatem pudor. Cùm enim necesse sit vivere, sequitur ut vel justè vel injustè comparentur τὰ ἐπιτήδεια. Justè potest, qui labore suo de vita sibi prospicit: injustè, qui vel verbis vel re aliquem decipit. Sequuntur variæ injustitiæ species. Τῷ δικαίῳ enim more Veterum scelera omnia opponit. Atque ita ad finem usque præcepta sequuntur, partim pu-

blica, quæ ad συναλλακτικὴν spectant, partim privata quæ ad κτητικὴν referuntur. Priore parte in doctrina hac consumpta, ducentis & aliquot versibus præcepta primæ Oeconomiæ partis sequuntur. Ea autem est Agricultura. Primum est Arandi tempus: secundum modus; ubi terram dividit εἰς πεδινὴν, ὀρεινὴν, καὶ παραθαλασσίαν. Hujus rei finem proponit duplicem. Primus est specialis, & rursus ad Agriculturam spectat: alter generalior, & ad Oeconomicen. Prior est, ut omnia suo tempore proveniant: alter ut res familiaris fiat auctior. Sequitur præceptum Oeconomicum simúlque rusticum: de domo, ut capiat: de muliere, ut servet: de bove, ut laboret. Sequitur ξυλοτομία, sive *lignatio*, quæ utrique confert: Agriculturæ ad aratrum & instrumenta similia: Patrifamilias ad thalamum & alia. Hujus lignationis tempus distinguitur. Hanc sequitur præscriptio de numero aratrorum, de numero & ætate boum, quando pascere & in campum deducere oporteat. Tum de his, de instrumentis, de curru, & aliis comparandis. Posthæc, quando invertenda sit terra; quando iteranda; quo modo & quibus Diis supplicandum; de abigendis avibus. Hic iterum generales sententiæ de labore & *industria* inseruntur; cujus finis est rei familiaris opulentia. Serò arantibus quid observandum sit: tum diligentem habendam esse singularum anni tempestatum rationem. Et quoniam nihil homines magis effœminare existimabatur quàm ignis, qui βαναύσων erat proprius, ad quos ociosi homines confluere solebant, sicut suo loco in Notis ostendimus: monet Persen, ut tabernas hujusmodi & λέσχας hyeme prætereat, potiúsque de domesticis cogitet: ne & paupertate simul obruatur & frigore. Quorum alterum τοῦ ἀποροῦντος, alterum τοῦ θηλυνομένου est. Ibi tum ostendit, nihil agendi finem esse improbitatem, & artes non bonas, monétque æstate de hyeme, déque σκηνοποιΐας, priusquàm ab hyemis violentia præveniatur, patrifamilias esse cogitandum. Sequitur luculenta hyemis, & ejus incommoditatum descriptio; cujus injuria quomodo sit propulsanda: quomodo prævertenda sit pluvia: quæ ratio Oeconomica hyemis tempore, propter inæqualem divisionem τοῦ νυχθημέρου incunda sit, ad veris usque adventum potissimùm, demonstrat. Quando sint putandæ vites, quando acuendæ falces. Æstate duo fugienda esse; mane somnum in lecto; pomeridianis horis in umbra. Quorum alterum κοῖτον ἐπ' ἠοῖ, alterum θάλπος σκιερὸς vocat. Agnæ quando pinguissimæ: vinum quando præstantissimum sit: quorum utrumque est, cùm carduus viret, cicada canit. Quænam ratio in victu, quæ in vini mixtione sit habenda, de qua hîc occasione tradit præceptum. Quando triturandum sit, qua in area & solo: quomodo & quando intus reponendum. Quid de famulo, ancilla, & custode cane observandum sit: quid de paleis: quando famulis cessandum. Autumnus sequitur. Quando & quo tempore uvæ carpendæ, quamdiu soli exponendæ, quando in labra colligendæ. Atque ita prioris Oeconomiæ pars cum anno absoluto absolvitur. In

hac consideratione ultima est ea doctrina quæ Ephemeris ab agricolis vocatur: quæ à vere incipit & aratione, in eáque rursus desinit: quam Tzetzes & alii in illa parte constituerunt, quam Ἡμέρας dicimus. Hanc excipit pars altera, quæ ut majus lucrum propositum habet; ita minùs justa est, longiúsque ab ἡγεμονικοῦ ratione recedit, quod exterra vivebat: sicut etiamnum agricolæ, excepto labore, quem induxit Pandora. Primum quod in ea est, agit περὶ μέτρου θαλάσσης, quod malè intellectum fuit ab Interpretibus: nam ita vocat τὸ ἐπιτήδειον καιρὸν, quem constituit diebus quadraginta, post conversionem Solis. Agit de onere deinceps navibus committendo, & quam diu reditus differendus sit. Navigationem constituit duplicem: Εἰαρινὴν, quæ usitatissima fuit, minùs tuta tamen est: Θερινὴν, quæ tutior multò, & minori cum periculo conjuncta. Sequuntur deinde rursus præcepta in genere Oeconomica, de ætate viri & fæminæ: quando potissimùm paterfamilias, quot annorum, qualem denique eligere debeat: quid spectandum, quid fugiendum. Restant versus aliquot, qui omnes præcepta de vita communi, de Diis, de hominibus, & pleraque superstitiosa ad finem usque continent.

CAPUT XX.

POstquam ex ipsis Hesiodi operibus, quæ prior operis hujus pars est, probavimus errasse eos qui hos libros de Agricultura esse existimarunt: idem nunc ex altera parte præstabimus, quæ Ἡμέραι inscribitur. Inter reliquas doctrinas quas Agricultura complectitur, minimè ignobilissima est illa, quæ Ἐφημερὶς dicitur. Est autem in Agricultura Ἐφημερὶς doctrina, quæ docet quando unumquodque in ea agendum sit. Quia autem doctrinam τῶν Ἡμερῶν cum Ἐφημερίδι confundunt Interpretes, aliquid priùs de hoc errore dicendum est. Ac primùm Ἐφημερίδα in Hesiodi Operibus non in Diebus, habemus, Ἐφημερίδες toto opere sparsæ sunt. Sic, si quæris quando arandum sit; respondebit, εὖτ' ἂν φωνὴν γεράνου ἐπακούσῃς. Si quæris, quando ligna cædenda sint, respondebit, Ἦμος δὴ λήγει μένος ὀξέος ἠελίοιο, & quæ sequuntur. Atque ita toto opere. Manifestè autem ibi plena Ephemeris totius anni incipit, Μῆνα δὲ Ληναιῶνα ubi ostenditur ob inæqualitatem dierum quid illa anni tempestate agendum in opere, quid in administratione domestica servandum sit. Atque ibi hyems & dies ejus. Ver ibi habes, & quæ agenda sint, Εὖτ' ἂν δ' ἑξήκοντα μετὰ τροπὰς ἠελίοιο Χειμέρι' ἐκτελέσῃ Ζεὺς ἤματα. Æstas & quæ in ea agenda sunt ibi, Ἦμος δὲ σκόλυμός τ' ἀνθεῖ. Atque hæc causa est cur Philosophus ex divisione Hesiodi mulieres salacissimas esse dicat ἐπὶ σκολύμου: quod dicendi genus cùm non perceperint Aristotelis Interpretes, nos id suo loco illustramus. Autumnus, & quæ in

eo agenda, ibi. Εὖτ' ἂν δ' Ὠρίων καὶ Σείριος. Atque ita tota Ephemeris absoluta est. Quam Hesiodi rationem his verbis in Avibus suis lepidè alludit Comicus:

Πρῶτα μὲν ὥρας φαίνομεν ἡμεῖς ἦρος, χειμῶνος, ὀπώρας.
Σπείρειν μὲν, ὅταν γέρανος κρώζουσ' ἐς τὴν Λιβύην μεταχωρῇ,
Καὶ πηδάλιον τότε ναυκλήρῳ φράζει κρεμάσαντι καθεύδειν, &c.

Errant enim qui Ephemeridis divisionem καθ' ἡμέρας necessariò statuunt, cùm sit καθ' ὥρας καὶ μῆνας. Quò respexit idem Comicus, Ranis:

Ὀρφεὺς μὲν γὰρ, inquit, τελετάς θ' ἡμῖν κατέδειξε, φόνων τ' ἀπέχεσθαι.
Μουσαῖος δ' ἐξακέσεις τε νόσων καὶ χρησμούς. Ἡσίοδος δὲ,
Γῆς ἐργασίας, καρπῶν ὥρας, ἀρότους.

Nam de operibus loquitur. In Geoponicis, quæ sub Constantini nomine circumferuntur vulgò, liber tertius est Ephemeris, quæ definitur ibi à vetere magistro ἡ προσήκουσα ἑκάστῳ μηνὶ ἐργασία, καὶ τί δεῖ καθ' ἕκαστον μῆνα ἐργάζεσθαι. Incipit auctor ejus à Januario, desinit in Decembrem. Sic Ephemeris erit, si dicam, Τῷ Ἰανουαρίῳ χρὴ τρυγᾶν/προσέχειν τὰ καρποφοροῦντα τῶν δένδρων: τῷ Φεβρουαρίῳ χρὴ πᾶν δένδρον φυτεύειν, & sic in reliquis. Quæ doctrina nihil habet commune cum Diebus Hesiodi. Hinc, ut ego arbitror, iterum aliud sequitur erratum Tzetzæ, qui Orphea quoque Ἡμέρας scripsisse vult, cùm ille Ephemeridas scripserit: dividit enim magis, ut ex principio apparet, opera Agriculturæ κατὰ μῆνας. Verba Orphei sunt:

Πάντ' ἐδάης, Μουσαῖε θεοφραδές. εἰ δέ σ' ἀνάγκη
Θυμὸς ἐπιθυμίας μηνὸς κατὰ μοῖραν ἀκοῦσαι,
Ῥεῖά τοι ἐξερέω.

Et rursus paullò pòst idem, ὡς αὕτη περιέχει κλέος ἄντυγι μήνης. Singulos tamen dies videtur persequutus ille, sed ex ratione Planetarum, Solis, & Lunæ, prout cum plantis conveniunt: nam & hi versus ejus adducuntur:

Πρῶτον μὲν πρώτῳ ἐνὶ ἤματι φαίνεται Ἄρης.
Μήνη δ' εἰς τ' Ἄρην ἐπιτέλλεται· ἴσχεο δ' ἔργων.
Τὴν δὲ γὰρ ἐξανύουσα φύσιν δίχειρον ἀναφαίνει.
Αὐτὰρ ἐπὴν τρίτον ἦμαρ ἀπόπροθεν ἠελίοιο,
Πᾶσιν ἐπιχθονίοισι φυτοσπορίης αἰτίη ἀλκῆς.
Τετράδι δ' αὐξομένη πολυφεγγέα λαμπάδα τείνει.

Præterea cùm Heraclitus Hesiodum risit, quòd aliam diem φαύλην, aut, ut ipse loquitur, μητρυιὰν putaret, aliam μητέρα, sive ἀγαθὴν, quod omnes dies æquales sunt, dementia maxima esset cogitare velle, Ephemeridas rusticorum, quarum ratio & natura, è Sole & Luna, κατὰ φύσιν est petita, evertere voluisse. Ostendimus igitur aliud esse Ephemeridem, aliud doctrinam eam, quæ Ἡμερῶν ab Hesiodo vocatur: de qua jam agemus. Dies sunt vel Boni, vel Mali, vel Mediocres. Rursus id quod sunt dies, Boni vel Mali, vel Mediocres;

diocres; partim suo, partim respectu operum sunt quæ aguntur. Quorum diversitatem commoditas vel incommoditas dierum sequitur. Utraque ratio consistit, vel in natura: ut cùm quæro rationem, cur Athenienses diem συνοδικὸν ad contrahendas nuptias præferant reliquis: causam reddo: quia naturaliter tum cum Sole Luna coit. Vel ex religione: ut cùm quintum diem doceo vitandum. Causa est: quia tum circumerrant Erinnyes: septimum approbo. Causa est: quia tum natus est Apollo. Vel ex ratione numerorum & vi occulta: ut cùm quartam laudo, ob vim quaternarii magni illius δημιουργοῦ Πυθαγορικοῦ. quæ præcipuè in his spectatur, & qua nituntur reliqua. Dubium autem non est, quin alii quoque rerum earumdem Scriptores, præcipuè autem qui Γεωπονικὰ dederunt, aut in iis aliquid præstiterunt, hac quoque in re Hesiodum sequuti sint. Quo procul dubio Christianorum hominum censuram meruerunt, qui superstitiones illas tamquam ἀπίστους & τῆς Ἑλληνικῆς θρησκείας οὔσας ἀναξίους ex animis suorum evellere conati sunt. Nec aliò spectare certum est, eam quam Photius de Vindanii Anatolii Beryti, & aliorum quorumdam scriptis reliquit. ἔχει δ' ὅμως καὶ ἔνια τοῦτο τὸ βιβλίον τερατώδη καὶ ἄπιστα, καὶ τῆς Ἑλληνικῆς πλάνης ὑπόπλεα· ἃ δεῖ τὸν εὐσεβῆ γηπόνον ἐκτρεπόμενον, τῶν λοιπῶν συλλέγειν τὰ χρήσιμα. καὶ οἱ ἄλλοι δὲ, τῶν τὰς γεωργικὰς πραγματείας συγγεγραφότων, σχεδόν τι τὰ αὐτὰ περὶ τῶν αὐτῶν, ὅσα ἐμὲ εἰδέναι, ἐπιφαίνονται· οὐκ ἐπὶ πολλοῖς δὲ διαφωνοῦσιν, ἐν οἷς δὲ διαπεφωνήκασι, ἡ τοῦ Λεοντίου τῶν ἄλλων προκρίνεται πεῖρα. Ex his tota Nicomachi Geraseni constabat Theologia: quod opus rectè vir cordatus διανοίας οὐ καθαρευούσης βλάβης ἀναπλάσματα vocavit. Reliquæ rationes sunt παρατηρήσεως, & pro causa habent experientiam. Generalior divisio talis esset. Dies sunt vel ἐργάσιμοι, vel ἱεροὶ, vel ἀποφράδες. Ἐργάσιμοι sunt, qui & ἀνύσιμοι & ὀνήσιμοι dicuntur: ἱεροὶ quos θεῶν Ἡμέρας vocat Lucianus, quibus opponuntur ἀποφράδες. Ex illis cùm maximè τὰς ἐργασίμους consideret Hesiodus, nos cum Heraclito τὴν ἀποφράδα τῇ ἐργασίμῳ opponimus, non τῇ ἱερᾷ, in hujus quidem operis consideratione. Nam de eo ita notat Plutarchus, Περὶ δ' ἡμερῶν ἀποφράδων, εἴτε χρὴ τίθεσθαί τινας, εἴτε μὴ, εἰ ὀρθῶς Ἡράκλειτος ἐπέπληξεν Ἡσιόδῳ, τὰς μὲν ἀγαθὰς ποιουμένῳ, τὰς δὲ φαύλας, ὡς ἀγνοοῦντι φύσιν ἡμέρας ἁπάσης μίαν οὖσαν, ἑτέρωθι διηπόρηται. Politianum quantùm fugerit ratio, qui tres Jovis dies statuit, ex loco Hesiodi malè intellecto, in Notis ostendimus. Jam ad institutum nostrum pergamus, latiúsque quàm Agriculturam patere hanc partem ostendamus: quod ut fiat, iterum totum Ἔργων καὶ Ἡμερῶν librum dividamus, hoc pacto. Circa duo operis totius ratio versatur. Primò enim aliquid agendum, quid, & quando, docet. Secundò, dies aptos & ineptos, vel mediocres, cum causis suis ostendit. Illud quod agendum est, Agricultura est: quæ non est præcipua, quia habet æqualem: neque sola, quia adjunctam habet alteram. Ea est Navigatio. Sicut igitur doctrina τῶν Ἔργων latiùs patet, quàm illarum altera, quia de utraque

agit: ita τῶ Ἡμερῶν, quia utrique dies assignat. Ac de Agricultura ubi agat notissimum est: sicut ibi:

Ἡ μὲν ὄϊς πίκειν, ἡ δ' εὐφρόνη καρπὸν ἀμῆσαι. &
Σπέρματο ἄρξασθαι· φυτὰ δ' ἐκθρέψασθαι ὄρεσι, & aliis.

De altera:

——— ὑλοτόμον τε ταμεῖν θαλαμήϊα δοῦρα,
Νήϊά τε ξύλα πολλά, τά τ' ἄρμενα νηυσὶ πέλονται,
Τέτρατά δ' ἄρχεσθαι νῆας πήγνυσθαι ἀραιάς.

Ostendimus utramque partem hîc esse sicut in altera. Nunc etiam totum. Oeconomia duplex est, ut diximus, vel conquirendi: ad quam spectat utraque pars de qua egimus, Agricultura & Navigatio. vel conservandi, quæ propriè Oeconomica dicitur, quam continuò in primo Ἡμερῶν habes:

Ἤματα δ' ἐκ Διόθεν πεφυλαγμένος εὖ κατὰ μοῖραν
Πεφραδέμεν δμώεσσι, τριηκάδα μηνὸς ἀρίστην
Ἔργα τ' ἐποπτεύειν, ἠδ' ἁρμαλιὴν δατέασθαι.

Ἁρμαλιὴν δατέασθαι munus erat in magnis familiis τῶ οἰκονόμου quæ secunda persona erat μετ' αὐτὸν, id est, post dominum; Lucianus ἐν τῷ Περὶ τῶν ἐπὶ μισθῷ συνόντων. ὁ μὲν γὰρ μισθὸς αὐτὸς, κατὰ δύο ὀβολοὺς καὶ τέτταρας, καὶ βαρὺς αἰτῶν σὺ καὶ ὀχληρὸς δοκεῖς· ἵνα δ' οὖν λάβῃς, κολακευτέος μὲν αὐτὸς, καὶ ἱκετευτέος. θεραπευτέος δὲ καὶ οἰκονόμος. οὗτος μὲν καὶ ἄλλος θεραπείας τρόπος. Ii πίστεις suos ut plurimùm habebant, quo unum erat singula πένεσθαι. Qua voce Poëta eadem ratione infrà de tota Oeconomia utitur.

Ὀγδοάτη τ' ἐνάτη τε δύω γε μὲν ἤματα μηνὸς
Ἔξοχ' ἀεξομένοιο βροτήσια ἔργα πένεσθαι.

Unde Theocritus Χάρισιν

Πολλοὶ ἐν Ἀντιόχοιο δόμοις καὶ ἄνακτος Ἀλεύα
Ἁρμαλιὴν ἔμμηνον ἐμετρήσαντο πενέσται.

Rursus alio argumento utamur. Cùm ἐργασία sit duplex respectu duorum, quæ familiam constituunt, & ex consequenti Oeconomicis legibus utuntur: ut unum ex multis sumamus, Agricultura virorum, Lanificium mulierum; utriusque meminit. Nam uti non omni die prius fieri posse existimat, ita neque posterius. Diem autem unum altero, tam huic quàm illi, magis conducere. Sic:

Ἡ δὲ δυωδεκάτη τῆς ἑνδεκάτης μέγ' ἀμείνων.
Τῇ γάρ τοι νεῖ νήματ' ἀερσιπότητος ἀράχνης,
Ἤματος ἐκ πλείου, ὅτε τ' ἴδρις σωρὸν ἀμᾶται,
Τῇ δ' ἱστὸν στήσαιτο γυνὴ, προβάλοιτό τε ἔργον.

Mulieris nentis idem scopus est qui viri arantis, ὁ πλοῦτος: utrumque ἔργον est, sicut & navigatio. Rursus alio argumento utemur. Ὑλοτομία duplicem usum habet qui extra Agriculturam se extendit. Alter est πρὸς θάλαμον: alter πρὸς νῆα. Utrumque considerat bonus Oeconomus. Thalamum struebat paterfamilias, cùm uxorem duceret: unde Homerus θάλαμον νέον dixit: ad quam rem τῆ ὑλοτομίας erat opus.

Navem,

Navem, cùm mercaturam institueret. Utriusque tempus commodissimum hîc traditur:

——— Γλετόμεντι τεμεῖν θαλαμήϊα δοῦρα,
Νήϊά τε ξύλα πολλά, τά τ' ἄρμενα νηυσὶ πέλονται.

Possunt & alia ejusmodi adferri: quòd faceremus fortasse, nisi aliò festinaremus.

CAPUT XXI.

Ex his omnibus jam satis supérque apparet, quomodo vox Ἔργων in Poëtæ inscriptione sumenda sit. Cùm enim ad speciem ea refertur; vel κατά τι ἐξαίρετον, ut loquuntur Magistri, sumatur necesse est: vel κατὰ γλῶσσαν, aut saltem κατὰ διάλεκτον. Quòd si κατά τι ἐξαίρετον sumitur, peccavit translatione inepta, ἀπὸ γένους ἐπ' εἶδος: quæ & inepta esset, quia in inscriptionibus simpliciter loquendum est, & inanis, quia falsa: angustior enim contento esset. Quod si κατὰ γλῶσσαν, aut διάλεκτον, rursus peccavit, cùm partim τῶν κυρίων, quibus opponitur ἡ γλῶσσα, partim τῶν κοινῶν, quibus opponitur ἡ διάλεκτος, ibi maxima habenda est ratio, ubi ea tradimus, quæ ab omnibus intelligi volumus. quod in inscriptionibus maximè observandum est. Qui vocem ἔργον ἀπὸ τῆς ἔρας deducunt, κατὰ διάλεκτον eam sumunt, quæ multùm ab Hesiodi abhorret: plerique κατ' ἐξοχὴν, inter quos est Eustathius. Utro modo sumatur, à Poëtarum ratione non abhorret. Sicut in illo Poëtæ, ἐχθρὸν δ' ἴσασιν καὶ ἔργ' ἀνθρώπων. Ovidius κατὰ διάλεκτον, *facta* vertit. *Non hominum video, non ego facta boum.* Porrò cùm simpliciter vocem ἔργων ad omnia transferant Veteres, quid opus est nodum in scirpo quærere? Est igitur ἔργον, τὸ ἔργον τὸ οἰκονομικὸν, τὸ πρὸς τὸν βίον συμφέρον. Ita inscriptionem horum librorum manifestè interpretatur Max. Tyrius, Sermone εἰ ἔστι καθ' Ὅμηρον αἵρεσις, ubi diligenter de Hesiodi libris agit, tandémque, χωρὶς δὲ, inquit, αὐτῷ πεποίηνται οἱ θεῖοι λόγοι, ἅμα τοῖς λόγοις, Θεογονία χωρὶς δ' αὖ ὠφελεῖ τὰ εἰς τὸν βίον ἔργα τε ἃ δραστέον, καὶ ἡμέραν ἐν ᾗ δραστέον, ut suprà ostendimus. Non potuit paucioribus verbis meliùs omnia ea approbare de quibus suprà disputavimus, simúlque ea confirmare, de quibus hîc agimus. Cùm autem nusquam impropriè in his libris vox Ἔργων sumatur, quæ dementia esset, ibi impropriè eam sumere, ubi tantùm propria esse debet? Sic, Ἐργάζευ Πέρση δῖον γένος. &, Σοὶ δ' ἔργα φίλ' ἔστω μέτρια κοσμεῖν. &, Ἐξ ἔργων δ' ἄνδρες πολύμηλοί τ' ἀφνειοί τε. &, Καί τ' ἐργαζόμενος πολὺ φίλτερος ἀθανάτοισιν Ἔσσεαι, ἠδὲ βροτοῖς. &, Ἔργον δ' οὐδὲν ὄνειδος, ἀεργείη δέ τ' ὄνειδος. &, Εἰ δέ κεν ἐργάζῃ, τάχα σε ζηλώσει ἀεργός. &, Ἐργάζευ νήπιε Πέρση Ἔργα τά τ' ἀνθρώποισι θεοὶ διετεκμήραντο. & alibi. Præterea sicut ἔργα βοῶν, ita ἔργα νεῶν dicunt Poëtæ: & sicut γῆν ἐργάζεσθαι, ita πόντον ἐργάζεσθαι.

Elegans

Elegans exemplum est in Theogonia, ubi γλαυκὴν ἐργάζεσθαι dixit de mari. Καὶ τοῖς οἳ γλαυκὴν δυσπέμφελον ἐργάζονται. Ita ut hinc appareant somnia Grammaticorum, qui subtiliùs hæc inquirunt: & quibus unus finis est ostentatio eruditionis per fas & nefas. Ut concludamus: non aliter vocem Ἔργον in Hesiodi libris sumi certum est, quàm à Philosopho sumitur Rhetoricorum secundo in his verbis: Διὸ τοὺς ἐλευθερίους καὶ ἀνδρείους τιμῶσι, καὶ τοὺς δικαίους· τοιούτους δ' ὑπολαμβάνουσι τοὺς μὴ ἀφ' ἑτέρων ζῶντας. τοιοῦτοι δ' οἱ ἀπὸ τοῦ ἐργάζεσθαι, καὶ τούτων οἱ ἀπὸ γεωργίας, καὶ τῶν ἄλλων οἱ αὐτουργοὶ μάλιστα. Ex quibus verbis, ut infrà alibi ostendimus, perfecta hujus libri reddi potest ratio. Cùm enim τοὺς ἐργαζομένους, & τοὺς αὐτουργοὺς Veteres maximè justos putarent; apparet non modò quomodo sumenda sit vox illa, sed & cur de justitia agat. Sic & apud Homerum Odyss. Ξ. ubi hanc Oeconomiam tangit:

Τοῖος ἔα ἐν πολέμῳ, ἔργον δέ μοι οὐ φίλον ἦεν,
Οὐδ' οἰκωφελίη, ἥ τε τρέφει ἀγλαὰ τέκνα.

Atque hæc hactenus.

F I N I S

DANIELIS HEINSII

HYMNUS

IN HESIODI

PANDORAM.

Ex quo, quæ Hesiodi Pandora sit, intelligitur.

Ἀθανάτων βασίλειαν ἀείδομεν, ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν
Νόσφιν ἀεὶ κρατέουσαν· ἐπεὶ κατ' ἀπείρονα γαῖαν
Πλαζόμενοι λιπόμεσθα θεῶν, ἀεσίφρονι θυμῷ·
Ἀρξάμενοι, ὡς πρῶτα φερέσβια δῶρα καλύψας
Ἰαπετιονίδαο χολωσάμενος διὰ βουλὰς
Ζεὺς κρατερὸς γλυκόπικρον ἐπήγαγε πῆμα βροτοῖσι.
Ἵλαθι πασιμέλουσα, πανόλβιε, πότνα θεάων.
Εὐφροσύνης δάτειρα, καὶ εὐάντησον ἰόντι.
  Ὥς ποτε γῆ πετάνυστο, καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν
Ἀμφιταλαντεύουσαν ἑλισσόμενος περὶ γαῖαν
Τείρεσιν ἐστεφάνωτο, καὶ ἠελίου γλυκὺ φέγγος.
Αὐτοκασιγνήτης ἐστέψατο κύκλα σελήνης,
Ἤδη χθὼν λιαροῖσι καλυψαμένη Διὸς ὄμβροις
Ἀνθρώπων τέκε φῦλα, καὶ εὐρυπόρου διὰ κόλπου
Ἔθνεα βοτρυδὸν χρυσέων ἀνετέλλετο λαῶν.
Χρυσέων μὲν πρώτιστα καὶ ἀργυρέων γένος ἀνδρῶν
Μήτηρ τίκτετο γαῖα, θεοῖς πάντεσσι μεμηλός,
Ἐκτὸς ἀλιτροσύνης λυσσώδεος, ἐκτὸς ἀνάγκης,
Τοῖσι βίον πόρε δένδρεα, καὶ ἣ πρότερον τίκε μήτηρ,

Πήχεας

Πήχεας ἀμπετάσασα, φίλα μαιώσατο τέκνα,
Πάντα χαρασσαμένη. δεινὴ δ' ἀπέκειτο θάλασσα,
Οὐδὲ βίον μερόπεσσιν ἀπόπροθεν ἅρματα πόντου
Νῆες ἀγίνεσκον, Βορέαο πνείοντος ἀπειλὴν
Λαίψεσι πεπταμένοισιν ἀνὰ μέγα κῦμα θέουσαι.
Τοὶ δὲ θεοὶ μερόπεσσι μεμιγμένοι εἴδαρ ἔδουσι,
Πάντοθεν εὐρύστερνον ἀνεστρωφῶντο κατ' αἶαν.
Ζεὺς δ' ὅτε δὴ χείρεσσι καὶ εὐρέϊ κάρτεϊ πεποιθὼς
Οὓς γενέτην κρατερῇσιν ἀλυκτοπέδῃσι πελάσσας
Οὐρανόθεν βιάοντα κατήγαγεν, ἐκ δὲ διώξας
Ἰαπετὸν δολόεντα, νέης ἐπεβήσατο τιμῆς,
Δὴ τότε χάλκειον γένος, ὄβριμον, οὐκέτ' ἀνεκτὸν,
Ἀθανάτοισι θεοῖσιν ἀπεχθόμενον, τέκε γαῖα
Ἄρεϊ πεφρικὸς, καὶ ἀναιδείῃσι νόοιο
Ὕστερα θεσμὰ θεῶν τελέσων κενεόφρονος ὁρμῆς.
Τοὺς δὲ ῥέα λείπεσκον ὅσοι ναετῆρες ὀλύμπου
Ἀνδράσιν ὠκυμόροισι πάλαι μίγνυντο κατ' αἶαν·
Οἱ δὲ μὲν οἰώθησαν ἀκινήτοισι δὲ μόχθοις
Καὶ θανάτων συνεχῇσιν ἐδουλώθησαν ἀνάγκης.
Δῶρα δὲ πάντα θεῶν μίνυθον. Ζεὺς δ' ἄφθιτα εἰδὼς
Κρύψατο πῦρ, πενίης ἄκος ἄμμορον, ἕρμα βίοιο,
Σύμφορον εὐπορίης. Τὸ μὲν αὐτίκα μέρμερος υἱὸς
Ἰαπετοῦ, κοίλοισιν ἐνὶ ναρθήξι καλύψας,
Ζώπυρα λαθὼν κλέπτεσκε, θεῶν τρόμον ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν·
Οὐδ' ὄπιν ἀθανάτων πεφυλαγμένος, οὐδ' ὅγε μῆνιν
Εὐρυβίου Κρονίωνος ἐνὶ στήθεσσιν ἀλύξας.
Νήπιος. ἦ μάλα μέλλεν ἀπειρέα νηλέα θεσμὸν
Δειπέμεν ἀνθρώποισι, καὶ αὐτὸς πήματι κύρσαι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ γίνωσκε κατὰ φρένας ἔνδον ἐΐσας
Ζεὺς ἀποσφισκόμενος, καὶ ἀμερσάμενος φλογὸς αὐγῆς,
Δεινὰ παθὼν κεχόλωτο, καὶ ὁρσόμενος κατὰ θυμὸν
Ἀργαλέας ὀδύνας (αἲ τ' ὤφελον οὐδ' ἐγένοντο
Ἀμφί τε γῆν πονέουσι, καὶ ἁλμυρὰ νῶτα θαλάσσης)
Παρθένον αἰδοίην διερῆς ἐπλάσσατο γαίης,
Παρθένον αἰολόμορφον, ἅπερ φιλότητος ἀνάγκης,
Παρθένον, ἣν χθὼν πᾶσα καὶ ὑδατόεντες ἔναυλοι,

Ὅσσά τε γῆ κοίλῃσιν ὑπὸ ῥίζῃσι κέκευθε,
Τῇ τ' ἐπιτέτραπται φυτὰ μυρία, καὶ μέγας ὄλβος.
Ἔνθα σε τὸ πρῶτον πυρόεις Ἥφαιστος ἔτευξε,
Πᾶν δ' ἐπιβέβληται ὅσσων μερόπεσσιν ὄνειαρ·
Πάντα θεῶν λάχες ὄλβον, ἴη γεγαυῖα περ αὐτή.
Χαῖρέ μοι αὖθις ἄνασσα, πολύλλιτε μῆτερ ἐάων,
Μῆτερ ἀπημονίης. τίνα σοι τίνα μῦθον ἀνάψω;
Πῶς δέ σε κικλήσκω, σέθεν ἱλέω ἀντιβολήσω;
Χαῖρε θεῶν κρείσσων, θεῶν θεὸς αὐτὴ ἐοῦσα,
Δημήτηρ μὲν ἐοῦσα, καὶ εὐρύστερνος Ἀθήνη,
Ἐν χθονὶ Δημήτηρ, καὶ ἐνὶ πολέμοισιν Ἀθήνη,
Ἐν δὲ πόθοις Κυθέρεια καὶ Ἵμερος. ἦ μάλα κεῖνος
Ὄλβιος, ᾧ τιὼν ἡ λευκώπιδος εἵνεκα κούρης
Ἤπιος ἦσθα θεὸς, καὶ ἐπέβλεπες ὄμμασι λευκῷ,
Ἐκ δ' ἔβαλες πενίην θυμοφθόρον. ἐσθλά τε πολλὰ,
Χρύσεά θ' ἱμερόεντος ἐπήγαγες ἕδνα γάμοιο,
Ἐν δ' ἔρον, ἐν δ' ὀάρους τε, καὶ ἡδέα Κύπριδος ἔργα.
Τῶν ἅμα γὰρ πάντων πάλαι ἔμμορες, ἐξέτι κείνου
Ὁππότε δὴ τὸ πρῶτον ἐνὶ μερόπεσσι φάνηθα
Ζηνὶ χαριζομένη πρώτην δέ σε φαντὶ γυναῖκα·
Τῶνδε γὰρ ἀντιτέτυξο, καὶ ἀγλαὸν ἔλλαχες εἶδος
Παρθενικῆς, ἄνασσα, χάριν στίλβουσα καὶ αἰδῶ.
Τῷ καὶ ἐγώ τοι πρῶτος, ἔτι χνόον ἁβρὸν ἀέξων,
Ἥβης χρύσεον ἄνθος, ἔτι νέος, οὐδὲ βολάων
Νῆϊς ἐὼν πάντῃ τῆς Κύπριδος, οὐδὲ πόθοιο,
Εὐέλπις σπένδω μαλακὸν γάνος. ἵλαθι πότνα,
Ἵλαθι. δὸς δ' ἡμῖν γλυκερῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς.
Χαῖρε πάλιν τρίλλιστε, θεῶν ἐπιειμένη ἀλκὴν,
Ἀλκὴν μὲν πάντων τε θεῶν, πασῶν τε θεαινῶν,
Εἰρήνης ὀχετηγὲ, καὶ ἰθύντειρα κυδοιμοῦ,
Ἐλπίδος ἡγήτειρα· τίς ἄν σοι καρτὶ μάχοιτο,
Ἢ πολυωνυμίῃσι θεῶν οἳ ὄλυμπον ἔχουσι.
Δήμητερ μέγα χαῖρε, καὶ Ἀμφιτρίτη ἄνασσα,
Ἐν χθονὶ Δημήτηρ, Ἀμφιτρίτη κατὰ πόντον.
Τῷ καὶ ὅσοι σπεύδουσιν ἀρόμμεναι ἠδὲ φυτεύειν,
Ὅσσοι ἐπισσυτέρῃσι πέδον κρούουσι μακέλλης,

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] τε παῖδας
[illegible]
[illegible] ἀλέξας
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ἄφθιτοι αἰδοῖς
[illegible]
[illegible] πρὸς
[illegible]
[illegible] ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν.
[illegible], ἀλλ' ὅγε μᾶλλον
[illegible] ἀλέξας,
[illegible] ἀπείρονα πολέα θεσμὸν
[illegible], καὶ [illegible] πάμπαν κύρσῃ.
[illegible] ἔνθεν ἔπειτα
[illegible], [illegible] φλογὸς αὐγῆς,
[illegible], [illegible] κατὰ θυμὸν
[illegible] ὄφελον οὐδ' ἐγένοντο
[illegible], καὶ [illegible] ταῦτα θαλάσσης)
Π[illegible] ἀεργοῦ [illegible] γαίης,
Π[illegible], ἅτε φιλότητος ἀνάγκης,
Π[illegible], ἢ χθὼν [illegible] καὶ ὕδατα ἐντὸς [illegible],

Ὅσσά τε γῆ κοίλῃσιν ὑπὸ ῥίζῃσι κέκευθε,
Τῇ τ' ἐπιτέτραπται φυτὰ μυρία, καὶ μέγας ὄλβος.
Ἔνθα σε τὸ πρῶτον πυρόεις Ἥφαιστος ἔτευξε,
Πᾶν δ' ἐπιβέβλησαι ὅσσων μερόπεσσιν ὄνειαρ·
Πάντα θεῶν λάχες ὄλβον, ἴη γεγαυῖα περ αὐτή.
Χαῖρέ μοι αὖθις ἄνασσα, πολύλλιτε μῆτερ ἐάων,
Μῆτερ ἀπημονίης. τίνα σοι τίνα μῦθον ἀνάψω;
Πῶς δέ σε κικλήσκων, σέθεν ἱλέω ἀντιβολήσω;
    Χαῖρε θεῶν κρείσσων, θεῶν θεὸς αὐτὴ ἐοῦσα,
Δημήτηρ μὲν ἐοῦσα, καὶ εὐρύστερνος Ἀθήνη,
Ἐν χθονὶ Δημήτηρ, καὶ ἐνὶ πολέμοισιν Ἀθήνη,
Ἐν δὲ πόθοις Κυθέρεια καὶ Ἵμερος. ἦ μάλα κεῖνος
Ὄλβιος, ᾧ τινὶ ἡ λευκώπιδος εἵνεκα κούρης
Ἤπιος ἦσθα θεὸς, καὶ ἐπέβλεπες ὄμματι λευκῷ,
Ἐκ δ' ἔβαλες πενίην θυμοφθόρον. ἐσθλά τε πολλὰ,
Χρύσεά θ' ἱμερόεντος ἐπήγαγες ἕδνα γάμοιο,
Ἐν δ' ἔρον, ἐν δ' ὀάρους τε, καὶ ἡδέα Κύπριδος ἔργα.
Τῶν ἅμα γὰρ πάντων πάλαι ἔμμορες, ἐξέτι κείνου
Ὁππότε δὴ τὸ πρῶτον ἐνὶ μερόπεσσι φάνηθα
Ζηνὶ χαριζομένη πρώτην δέ σε φαντὶ γυναῖκα·
Τῶνδέ γὰρ ἀντιτέτυξο, καὶ ἀγλαὸν ἔλλαχες εἶδος
Παρθενικῆς, ἄνασσα, χάριν στίλβουσα καὶ αἰδῶ.
    Τῷ καὶ ἐγώ τοι πρῶτος, ἔτι χνόον ἁβρὸν ἀέξων,
Ἥβης χρύσεον ἄνθος, ἔτι νέος, οὐδὲ βολάων
Νῆϊς ἐὼν πάντῃ τῆς Κύπριδος, οὐδὲ πόθοιο,
Εὐεπίης σπένδω μαλακὸν γάνος. ἵλαθι πότνα,
Ἵλαθι. δὸς δ' ἡμῖν γλυκερῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς.
    Χαῖρε πάλιν τρίλλιστε, θεῶν ἐπιειμένη ἀλκὴν,
Ἀλκὴν μὲν πάντων τε θεῶν, πασῶν τε θεαινῶν,
Εἰρήνης ὀχετηγὲ, καὶ ἰθύντειρα κυδοιμοῦ,
Ἐλπίδος ἡγήτειρα· τίς ἄν σοι καρτὶ μάχοιτο,
Ἢ πολυωνυμίῃσι θεῶν οἳ ὄλυμπον ἔχουσι.
Δήμητερ μέγα χαῖρε, καὶ Ἀμφιτρίτη ἄνασσα,
Ἐν χθονὶ Δημήτηρ, Ἀμφιτρίτη κατὰ πόντον.
Τῷ καὶ ὅσοι σπεύδουσιν ἀρόμεναι ἠδὲ φυτεύειν,
Ὅσσοι ἐπισσυτέρῃσι πέδον κρούουσι μακέλλης,

Ὅσσοι

Ὅσσοι ἀμησάμενοι πολυγηθέα καρπὸν ἀρούρης,
Ἐκτελέα, βρίθοντα, περισφίγγουσιν ἀμάλλαις,
Σὸν πρῶτόν τε μέσον τε καὶ ὕστατον περὶ βωμὸν
Αἰὲν ἑλίσσονται, καὶ ἑλκυσόμενοι ποτὶ δῶμα,
Παμπληθές τι φέρουσι καὶ οὐ φατόν. Ἵλαθι πότνια,
Ἵλαθι. μὴ δή σοί τις ἐμοὶ φίλος ἢ ἀπὸ θυμοῦ.
Νόσφι σέθεν γὰρ, ἄνασσα, μάτην φυτοεργὸς ἀλωεὺς
Τετράγυον κατὰ νειὸν, ὁμῶς δοῦλός τε καὶ αὐτὸς,
Ὦλκα πέρι μογέοντε, κατατρίβουσιν ἄροτρον.
Χαῖρε πάλιν κρείσσων θεῶν, κρείσσων θεαινῶν.
Ἔξετι γὰρ κείνου, ὁπότε Νέμεσίς τε καὶ Αἰδὼς,
Αἰδώς τε Νέμεσίς τε, θεῶν ἀριδείκετα τέκνα,
Ὑστάτω ἀθανάτων λιπέτην χθόνα καὶ μῦθος ἀνδρῶν
Νόσφι σωφροσύνης, παρά τοι τέλος ἐστὶν ἁπάντων.
Χαῖρε πάλιν κρείσσων θεῶν, τροφερῆς τε καὶ ὑγρῆς,
Ὑγρῆς καὶ τροφερῆς· τῷ καὶ πολυάρησιν ἀείρεις,
Τῇ μὲν Ἀμαλθείης κέρας ἀγλαὸν, οὖθαρ ἀρούρης,
Εὐφορίης μέγα σῆμα, περὶ σταχύεσσι βεβριθὸς,
Ἀμφότερον σταχύεσσι καὶ ἄνθεσιν. ὅσσά τε γαῖα
Εἰαρινοῦ Ζεφύροιο χέει μεθύοντος ἐέρσῃ,
Πηδάλιον δ' ἑτέρηφι· πόθεν σέθεν ἀμφὶ, θεαίνη,
Δεινὰ παλαιγενέων ἐψεύσαντο βιβλία φωτῶν.
Ἦ γὰρ ἀνακτορίην τε μόνην κόσμοιο καὶ ἀρχὴν
Σημαινέειν ἡγοῦντο· σὺ δ' εἰναλίη θεὸς ἦσθα,
Εἰναλίη θεὸς ἦσθα, Τύχην δέ σε φαντὶ καλεῖσθαι
Νηρέος ἐν βένθεσσι, καὶ Ὠκεανοῖο γέροντος.
Πάντη δὲ σπέρχουσα κατ' ἄσπετον οἶδμα θαλάσσης
Ἱστία τ' ἐκπετάσασα, περιπλομένοισιν ἔοικας.
Ναυτιλίη σοι πάμπαν ἐπιδέδοται· ὃς δὲ, πόροιο
Νῆα θοὴν ἐπὶ πόντον ἐλαύνεται· ἀμφὶ καὶ ὄλβος,
Σοὶ ἀνὰ χεῖρας πίτναται· Σὺ δὲ μεδέουσα κατέσης,
Ἐμπορίης ποντίοιο, καὶ εὐφορίης κατὰ γαῖαν.
Χαῖρέ μοι Ἀνταίη μεγαλώνυμε, μῆτερ ἀνάγκης,
Ἠδὲ Διὸς μεγάλοιο· σὺ γὰρ Τιτῆσι μέτεσκες
Παντὸς ἔπι κρατέουσι, παρὰ προτέροισι θεοῖσι,
Ῥείη πλουτοδότειρα. μούνη δ' Ἀΐδαο θεάων

Ὧν πάρος ἔλλαχες αἶσαν, ἔτ' ἔμπεδα ταῦτα φυλάσσεις.
Μουνογενὴς Ἑκάτη, δεινὴ κληστῆρος ἄνασσα,
Γαίης κοιρανέουσα, καὶ ἰθύνουσα θάλασσαν.
Χαῖρε Διὸς δέσποινα, Ποσειδάωνος ἑταίρη.
Χαῖρε πάλιν κρείσσω θεῶν, κρείσσω θεαινῶν.
Ἄρτεμις θηρήτειρα καὶ Εὐνομίη, καὶ Ἀπόλλων,
Ἄρτεμις ἐν βήσσῃσι, καὶ ἐν νήσοισιν Ἀπόλλων,
Εὐνομίη δ' ἀγορῇσι. Σὺ δὲ στονόεντας ὀϊστοὺς
Ἢ λύκου ἢ χλούνου κατεναντίον ἐς σκοπὸν ἕλκεις·
Οὔτε παρέσφηλές γε, καὶ εἰ μάλα τηλόθεν ἔστη
Ἰθὺ πιτυσκόμενος. τύχε δ' ἢ μάλα καίριον αὐτῆς
Ὗς μεγάλη βληθεῖσα, καὶ ἀσπαίρουσα ποδοῖιν
Ὕστατον θανάτοιο μέλος κρυόεντος ἀείδει.
Καί σέ τις ἡγεμόνην γλυκερῆς αἰτεύμενος ἄγρης
Κἂν ἐλάφῳ περίπτε, καὶ ἐν νιφάδεσσι λαγωὸν
Ὦρσεν ὑπ' ἐκ κοιτέων, γλυκερὸν σκυλάκεσσιν ἀγῶνα.
Τοῖς δὲ μέγ' εὔφρηνεν κραδίην, μάλα δ' ἀμφὶ πονεῦσιν,
Ἴχνιον ἔνθα καὶ ἔνθα διωκόμεναι. περὶ δ' εὐνὴν
Πολλὰ περισκαίρουσιν. ἀεὶ δ' ἐλελίζεται οὐρή,
Ἄγγελος εὐφροσύνης θελξίφρονος, εἴκελος αὐδῇ,
Μείλιον ἀγχώουσι, μέγα σπεύδουσιν ἄγαλμα.
Χαῖρέ μοι αὖθις ἄνασσα θεῶν πέρι μῆτιν ἔχουσα,
Κηρὸς ἀλεξήτειρα, παρατρέψασα δὲ πότμον
Εὐσεβέων παίδεσσι· νόσον δ' ἀπὸ πάμπαν ἀλάλκεις.
Σοὶ δ' ἅμα γεινομένῃ νόσοι αἰόλαι ὀξύ τι πῆμα,
Ἴκελαι ὀρνίθεσσιν ἢ ὀρνυμένῃσι μελίσσῃς
Ἀνδρόμεον βίον ἄμφι διέδραμον, οὐδέ τις ἔσχεν
Ἀθανάτων σέο νόσφι, Διὸς βουλῇσιν, ἀρήγειν,
Οὐδὲ παραιτεῖσθαι στυγερὴν μερόπεσσιν ἀνάγκην.
Οὐδὲ κασιγνήτας, τῇσίν σ' ὁμότιμον ἔθηκε
Ζεὺς Κρονίδης, Λάχεσίν τε καὶ Ἄτροπον· ἥν τε λέγουσι
Ἀνδράσιν ἐσσομένοισιν ἐπικλώθουσαν ἐφεῖναι
Δαίμονα δυσφρονέοντα, καὶ ἠθάδα κῆρα μέλαιναν.
Χαῖρε πάλιν, κρείσσω θεῶν, κρείσσω θεαινῶν,
Εὐνομίη τε Θέμις τε· σὺ γὰρ κρατέουσα δικάστου
Ἢ κυάμοις λευκοῖσί τε, ἢ ψηφοῖσι καθίζεις,

Μείνοις

Ξείνοις ἰθυνόντα δίκας καὶ ἐπίφρονι λαῷ.
Κλήρων γὰρ μεδέουσα, σὺ τὸν μέγαν ὄλβον ἀφαιρεῖς;
Τῷ δὲ πάλιν πόρες ἄλλον· ἐπεὶ βασιληΐδες ἀρχαὶ
Χρυσοῦ πλῆθος πουλύστον, ἔρκος ἀνάκτων,
Παίγματά σοι τελέθουσι. σὺ δὲ στέφανόν τε καὶ εὖχος
Τῷ μὲν ἀΐστωσας, τῷ δ' αὖ πολὺ μεῖζον ἔθηκας.
Χαῖρε μέγα κρείουσα θεῶν, κρείουσα θεαινῶν,
Ὑστάτιόν μοι χαῖρε, καὶ ἱμερόεντας ἀοιδοὺς,
Μουσάων φίλα τέκνα, κακὴν ἀπὸ λιμὸν ἄγουσι,
Ἧι θέμις ἐστὶν, ἄνασσα, τύχης ἐπίβησον ἀρίστης.

DANIELIS

DANIELIS HEINSII IN HESIODUM EPIGRAMMATA.

Δήμητερ τέλλισε, σὲ μὲν πολυγηθέα καρπὸν
  Ἀλδαίνειν σοφίης εἰνὰς, ἅ τε σταχύων.
Τὸν μὲν παῖς Δίοιο καὶ ἀγχινόου Πυκιμήδης,
  Ἄσκρης ἐνναέτης, οἶδεν ἀμησάμενος·
Σοῦ γὰρ ὕπο τρεφθεὶς μεγαλώνυμε, χειρὶ δ' ἐχέτλην
  Τῇ μὲν ἀερτάζων, τῇ δὲ μέγα δρέπανον,
Ἄρτον τ' ὀκτάβλωμον, ἀεικέα λιμὸν ἀμύνειν,
  Παντοίης κορυφὴν δρέψατ' ἀπ' ἰδμοσύνης.
Τῶν δέ σοι ἀγλαόκαρπα θαλύσια δῶκε κομίζειν,
  Μελπόμενος γλυκερῆς ἔργα γεηπονίης.
Σωφροσύνην δ' ἐδίδαξε, καὶ ὡς πλέον ἥμισυ παντὸς,
  Ἐκ Μουσέων σοφίης μέτρα διδασκόμενος.
Ἀλλὰ γέρον μάλα χαῖρε, πανόλβιε. σοὶ γὰρ ἔνεγκε
  Πολλὴν καὶ πινυτὴν γαῖα φυτοσπορίην.

Ad eumdem.

Δαφνοφάγος, γλυκύμυθος, ἀνὴρ φίλος οὐρανίδῃσι,
  Γῆς ἀρότους. θεῖος δείκνυεν Ἡσίοδος,
Πιερίδων γείτων πολυώνυμος. ὦ πόποι, ὦ Ζεῦ,
  Ἦ γλαφυρῶς ταύτης ὤνατο γειτονίης.

Ad eumdem.

Πῆμα κακὸς γείτων, ὅσσον τ' ἀγαθὸς μέγ' ὄνειαρ,
  Αἱ σελίδες θείου φαντό ποθ' Ἡσιόδου.
Ταῦτ' ἄρα φρασσάμενος, γλυκερῆς φίλος ἤλιθα Μούσης,
  Γειτονίης αὐτῶν ἔμμορε Πιερίδων.

Ad eumdem.

Ὦ μάκαρ, ὦ ξανθῆς Δημήτερος ἔργα κομίζων,
Βέλτιστ' Εἰρήνης παῖ, γέρον Ἡσίοδε,
Δαίμοσιν οἷος ἔησθα, νέμων ἐνὶ βένθεσιν ὕλης
Ποίμνην ἠδ' ἀγέλην τοῦ Ἑλικωνιάδος·
Ἔνθα σε βουκολέοντα θεῶν καλὰ τέκνα θεῶντο,
Πηκτίδι σῇ φίλην τερπόμενον κραδίην·
Ἢ τάχα πεμπάζοντα βόας, καὶ μηκάδας αἶγας,
Ἢ τάχα καὶ λεπτοὺς πηγνύμενον δόνακας,
Ἔν τε πόης ῥαδινῇσι καὶ ἄνθεσιν εἰαρινοῖσιν,
Οἷα φιλεῖ λιγυρῶν ἤθεα μηλονόμων.
Καί τοι σκῆπτρον ἔδον Μουσέων βασιλῆα γενέσθαι,
Αὐτοφυοῦς θεῖον σῆμα δαημοσύνης.
Χαῖρε πάτερ τοίδεσι, καὶ ἵλαος ἄμμι γένοιο,
Αἰπόλε μὲν πρότερον, νῦν δ' ἄρ' ἀοιδοπόλε.

Ad eumdem.

Ὑψαγόρην ποτ' ἀοιδὸν ἀναζητοῦντος Ἄρηος,
Ἡ φύσις ἀρχαῖον δείξατο Μαιονίδην.
Δεινὸς Ἄρης μέγ' ἔχαιρε, καὶ οἱ πολέμους τε μάχας τε
Κέκλετο, καὶ δῖον μελπέμεν Αἰακίδην.
Τοῦ δ' ἄρα γινομένοιο πάλαι κλύε πότνια Δηώ,
Βῆ δ' ἴμεν ὑψηλῆς ἄγκεα Πιερίης.
Ἔνθ' ἄρα οἱ κλυτότοξος ἐναντίος ἦλθεν Ἀπόλλων,
Ὦκα μάλ', Ἀσκραῖον δείξατο δ' Ἡσίοδον,
Ἡσίοδον φιλόμυθον, ὀϊζυρῇ ἐνὶ κώμῃ
Βοσκόμενον γλυκερῶν ἄγχ' Ἑλικωνιάδων.
Ὣς ὁ μὲν ἦδε μόθον Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
Καὶ προτέρων ὁρμὰς καὶ μένος ἡμιθέων.
Αὐτὰρ ὁ γῆς ἀρότους, καὶ ἀρηρότα τοῖσι μάλιστα
Ἐκ Διὸς οὐρανίου σήματα, τάς τ' ἔριδας.
Ὣς ἐρίδων μεγάλων δισσῶν ἀνὰ γαῖαν ἐουσῶν,
Ὃς γ' ἐπιμωμητὴν ἤνεεν, ὃς δ' ἀγαθήν.

Ad eumdem.

Χαῖρε θεῶν Ἀστεραῖε τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι
    Μήδεα καὶ πλήθη καὶ γένος ἐξανύσας,
Μουσάων προφῆτα παλαιγενές. ἤτοι ἔκδωθες
    Πολλὰ πάτερ θυμῷ δήνεα καὶ πραπίδας,
Τείρεα πάντα μαθών, τάπερ οὐρανὸς ἐστεφάνωται,
    Καὶ Κρονίδου βουλὰς, καὶ φάος ἠελίου,
Τήντε Σεληναίης λιπαρὴν φλόγα, μαῖαν ἀρούρης,
    Ἀγλαὸν ἀρχαίης σῆμα φυτοσπορίης.
Ἀρκάδες ἰλήκοιτε, μόνος προσέληνος ἔεσκε
    Πάντα Σεληναίης γνοὺς πόρον Ἡσίοδος.

Elegans exemplum est in Theogonia, ubi γλαυκὴν ἐργάζεσθαι dixit de mari. Καὶ τοῖς οἳ γλαυκὴν δυσπέμφελον ἐργάζονται. Ita ut hinc appareant somnia Grammaticorum, qui subtiliùs hæc inquirunt: & quibus unus finis est ostentatio eruditionis per fas & nefas. Ut concludamus: non aliter vocem Ἔργων in Hesiodi libris sumi certum est, quàm à Philosopho sumitur Rhetoricorum secundo in his verbis: Διὸ τοὺς ἐλευθερίους καὶ ἀνδρείους τιμῶσι, καὶ τοὺς δικαίους· τοιούτους δ' ὑπολαμβάνουσι τοὺς μὴ ἀφ' ἑτέρων ζῶντας. τοιοῦτοι δ' οἱ ἀπὸ τοῦ ἐργάζεσθαι, καὶ τούτων οἱ ἀπὸ γεωργίας, καὶ τῶν ἄλλων οἱ αὐτουργοὶ μάλιστα. Ex quibus verbis, ut infrà alibi ostendimus, perfecta hujus libri reddi potest ratio. Cùm enim τοὺς ἐργαζομένους, & τοὺς αὐτουργοὺς Veteres maximè justos putarent, apparet non modò quomodo sumenda sit vox illa, sed & cur de justitia agat. Sic & apud Homerum Odyss. Ξ. ubi hanc Oeconomiam tangit:

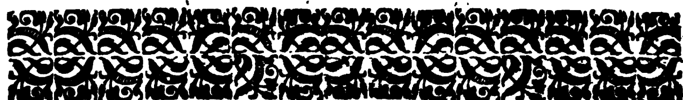
Τοῖος ἔα ἐν πολέμῳ, ἔργον δέ μοι οὐ φίλον ἦεν,
Οὐδ' οἰκωφελίη, ἥτε τρέφει ἀγλαὰ τέκνα.

Atque hæc hactenus.

F I N I S.

DANIEL

DANIELIS HEINSII

HYMNUS

IN HESIODI

PANDORAM.

Ex quo, quæ Hesiodi Pandora sit, intelligitur.

Ἀθανάτων βασίλειαν ἀείδομεν ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν
Νόσφιν ἀεὶ κρατέουσαν· ἐπεὶ κατ' ἀπείρονα γαῖαν
Πλαζόμενοι λιπόμεσθα θεῶν, ἀεσίφρονι θυμῷ·
Ἀρξάμενοι, ὡς πρῶτα φερέσβια δῶρα καλύψας
Ἰαπετιονίδαο χολωσάμενος διὰ βουλὰς
Ζεὺς κρατερὸς γλυκόπικρον ἐπήγαγε πῆμα βροτοῖσι.
Ἵλαθι πασιμέλουσα, πανόλβιε, πότνα θεάων.
Εὐφροσύνης δάτειρα, καὶ εὐάντησον ἰόντι.
Ὥς ποτε γῆ πετάνυστο, καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν
Ἀμφιταλαντεύουσαν ἑλισσόμενος περὶ γαῖαν
Τείρεσιν ἐστεφάνωτο, καὶ ἠελίου γλυκὺ φέγγος
Αὐτοκασιγνήτης ἐσέψατο κύκλα σελήνης,
Ἤδη χθὼν λιαροῖσι καλυψαμένη Διὸς ὄμβροις
Ἀνθρώπων τέκε φῦλα, καὶ εὐρυπόρου διὰ κόλπου
Ἔθνεα βοτρυδὸν χρυσέων ἀνετέλλετο λαῶν.
Χρυσέων μὲν πρώτιστα καὶ ἀργυρέων γένος ἀνδρῶν
Μήτηρ τίκτετο γαῖα, θεοῖς πάντεσσι μεμηλός,
Ἐκτὸς ἀλιτροσύνης λυσσώδεος, ἐκτὸς ἀνάγκης,
Τοῖσι βίον πόρε δένδρεα, καὶ ἣ προτέρον τέκε μήτηρ,

Πήχεας

Πήχεας ἀμπετάσασα, φίλα μαιώσατο τέκνα,
Πάντα χαρισαμένη. δεινὴ δ' ἀπέκειτο θάλασσα,
Οὐδὲ βίον μερόπεσσιν ἀπόπροθεν ἅρματα πόντου.
Νῆες ἀγίνεσκον, Βορέω πνείοντος ἀπειλὴν
Λαίψεσι πεπταμένοισιν ἀνὰ μέγα κῦμα θέουσαι.
Τοὶ δὲ θεοὶ μερόπεσσι μεμιγμένοι εἶδαρ ἔδουσι,
Πάντοθεν εὐρύστερνον ἀνεστρωφῶντο κατ' αἶαν.
Ζεὺς δ' ὅτε δὴ χείρεσσι καὶ εὐρέϊ καρτὶ πεποιθὼς
Ὃν γνέτην κρατερῇσιν ἀλυκτοπέδῃσι πελάσσας
Οὐρανόθεν βιάοντα κατήγαγεν, ἐκ δὲ διάξας
Ἰαπετὸν δολόεντα, νέης ἐπεβήσατο τιμῆς,
Δὴ τότε χάλκειον γένος, ὄβριμον, οὐκέτ' ἀνεκτὸν,
Ἀθανάτοισι θεοῖσιν ἀπεχθόμενον, τέκε γαῖα
Ἄρεϊ πεφρικὸς, καὶ ἀναιδείῃσι νόοιο
Ὕστερα θεσμὰ θεῶν τελέσων κενεόφρονος ὁρμῆς.
Τοὺς δὲ ῥέα λείπεσκον ὅσοι ναετῆρες ὀλύμπου
Ἀνδράσιν ὠκυμόροισι πάλαι μίγνυντο κατ' αἶαν·
Οἳ δὲ μὲν οἰώθησαν ἀκινήτοισι δὲ μόχθοις
Καὶ θανάτων στυγερῇσιν ἐδουλώθησαν ἀνάγκης.
Δῶρα δὲ πάντα θεῶν μίνυθον. Ζεὺς δ' ἄφθιτα εἰδὼς
Κρύψατο πῦρ, πενίης ἄκος ἄμμορον, ἕρμα βίοιο,
Σύμφορον εὐπορίης. Τὸ μὲν αὐτίκα μέρμερος υἱὸς
Ἰαπετοῦ, κοίλοισιν ἐνὶ ναρθήξι καλύψας,
Ζῶα λαθὼν κλέπτεσκε, θεῶν πρόμον ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν·
Οὐδ' ὅπιν ἀθανάτων πεφυλαγμένος, οὐδ' ὅγε μῆνιν
Εὐρυβίου Κρονίωνος ἐνὶ στήθεσσιν ἀλύξας,
Νήπιος. ἦ μάλα μέλλεν ἀπειρέα νηλέα θεσμὸν
Δειπέμεν ἀνθρώποισι, καὶ αὐτὸς πήματι κύρσαι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ γίνωσκε κατὰ φρένας ἔνδον ἐΐσας
Ζεὺς ἀπαφισκόμενος, καὶ ἀμερσάμενος φλογὸς αὐγῆς,
Δεινὰ παθὼν κεχόλωτο, καὶ ὀσσόμενος κατὰ θυμὸν
Ἀργαλέας ὀδύνας (αἳ τ' ὤφελον οὐδ' ἐγένοντο
Ἀμφί τε γῆν πονέουσι, καὶ ἀλμυρὰ νῶτα θαλάσσης)
Παρθένον αἰδοίην δ' ἱερῆς ἐπλάσατο γαίης,
Παρθένον αἰολόμορφον, ἄτερ φιλότητος ἀνάγκης,
Παρθένον, ἣ χθὼν πᾶσα καὶ ὑδατόεντες ἔναυλοι,

Ὀσσά

Ὅσσά τε γῆ κοίλησιν ὑπὸ ῥίζῃσι κέκευθε,
Τῆτ' ἐπιτέτραπται φυτὰ μυρία, καὶ μέγας ὄλβος.
Ἔνθα σε τὸ πρῶτον πυρόεις Ἥφαιστος ἔτευξε,
Πᾶν δ' ἐπιβέβλησαι ὅσσων μερόπεσσιν ὄνειαρ·
Πάντα θεῶν λάχες ὄλβον, ἴη γεγαυῖα περ αὐτή.
Χαῖρέ μοι αὖθις ἄνασσα, πολύλλιτε μῆτερ ἐάων,
Μῆτερ ἀπημονίης. τίνα σοί τίνα μῦθον ἀνάψω;
Πῶς δέ σε κικλήσκων, σέθεν ἱλέω ἀντιβολήσω;
Χαῖρε θεῶν κρείσσων, θεῶν θεὸς αὐτὴ ἐοῦσα,
Δημήτηρ μὲν ἐοῦσα, καὶ εὐρύστερνος Ἀθήνη,
Ἐν χθονὶ Δημήτηρ, καὶ ἐνὶ πτολέμοισιν Ἀθήνη,
Ἐν δὲ πόθοις Κυθέρεια καὶ Ἵμερος. ἦ μάλα κεῖνος
Ὄλβιος, ᾧ τινὶ ἡ λευκώπιδος εἵνεκα κούρης
Ἤπιος ἦσθα θεὸς, καὶ ἐπέβλεπες ὄμμασι λευκῷ,
Ἐκ δ' ἔβαλες πενίην θυμοφθόρον. ἐσθλά τε πολλὰ,
Χρύσεά θ' ἱμερόεντος ἐπήγαγες ἕδνα γάμοιο,
Ἐν δ' ἔρον, ἐν δ' ὀάρους τε, καὶ ἤδεα Κύπριδος ἔργα.
Τῶν ἅμα γὰρ πάντων πάλαι ἔμμορες, ἐξέτι κείνου
Ὁππότε δὴ τὸ πρῶτον ἐνὶ μερόπεσσι φάνηθα
Ζηνὶ χαριζομένη πρώτην δέ σε φαντὶ γυναῖκα·
Τῶνδε γὰρ ἀντιτέτυξο, καὶ ἀγλαὸν ἔλλαχες εἶδος
Παρθενικῆς, ἄνασσα, χάριν στίλβουσα καὶ αἰδῶ.
Τῷ καὶ ἐγώ τοι πρῶτος, ἔτι χνόον ἁβρὸν ἀέξων,
Ἥβης χρύσεον ἄνθος, ἔτι νέος, οὐδὲ βολάων
Νῆις ἐὼν πάντῃ τῆς Κύπριδος, οὐδὲ πόθοιο,
Εὐεπίης σπένδω μαλακὸν γάνος. ἵλαθι πότνα,
Ἵλαθι. δὸς δ' ἡμῖν γλυκερῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς.
Χαῖρε πάλιν τρίλλιστε, θεῶν ἐπιειμένη ἀλκὴν,
Ἀλκὴν μὲν πάντων τε θεῶν, πασῶν τε θεαινῶν,
Εἰρήνης ὀχετηγὲ, καὶ ἰθύντειρα κυδοιμοῦ,
Ἐλπίδος ἡγήτειρα τίς ἄν σοι καρτὶ μάχοιτο,
Ἢ πολυωνυμίῃσι θεῶν οἳ ὄλυμπον ἔχουσι.
Δήμητερ μέγα χαῖρε, καὶ Ἀμφιτρίτη ἄνασσα,
Ἐν χθονὶ Δημήτηρ, Ἀμφιτρίτη κατὰ πόντον.
Τῷ καὶ ὅσοι σπεύδουσιν ἀρόμμεναι ἠδὲ φυτεύειν,
Ὅσσοι ἐπασσυτέρῃσι πέδον κρούουσι μακέλλης,

Ὅσσοι ἀμησάμενοι πολυγηθέα καρπὸν ἀρούρης,
Ἔκπλεα, βρίθοντα, περισφίγγουσιν ἀμάλλαις,
Σὸν πρῶτόν τε μέσον τε καὶ ὕστατον ἀμφὶ βωμὸν
Αἰὲν ἑλίσσονται, καὶ ἑλισσόμενοι ποτὶ δῶμα,
Παμπληθές τι φέρουσι καὶ οὐ φαεινόν. Ἵλαθι πότνια,
Ἵλαθι. μὴ δή τοί τις ἐμοὶ φίλος ἢ ἀπὸ θυμοῦ.
Νόσφι σέθεν γὰρ, ἄνασσα, μάτην φυτοεργὸς ἐλαύνεις
Τετράγυον κατὰ νειὸν, ὁμῶς δοῦλός τε καὶ αὐτὸς,
Ὦλκα πέρι μογέοντε, κατατρίβουσιν ἄροτρον.
Χαῖρε πάλιν κρείσσων θεῶν, κρείσσων θεαινῶν.
Ἐξέτι γὰρ κείνου, ὁπότε Νέμεσίς τε καὶ Αἰδὼς,
Αἰδώς τε Νέμεσίς τε, θεῶν ἀριδείκετα τέκνα,
Ὑστάτω ἀθανάτων λιπέτην χθόνα καὶ μὲν ἀνδρῶν
Νόσφι σαοφροσύνης, περί τοι τέλος ἐστὶν ἁπάντων.
Χαῖρε πάλιν κρείσσων θεῶν, τροφερῆς τε καὶ ὑγρῆς,
Ὑγρῆς καὶ τροφερῆς· τῷ καὶ παλάμῃσιν ἀείρεις,
Τῇ μὲν Ἀμαλθείης κέρας ἀγλαὸν, οὖθαρ ἀρούρης,
Εὐφορίης μέγα σῆμα, περὶ σταχύεσσι βεβριθὸς,
Ἀμφότερον σταχύεσσι καὶ ἄνθεσιν. ὅσσά τε γαῖα
Εἰαρινοῦ Ζεφύροιο χέει μεθύοντος ἐέρσῃ,
Πηδάλιον δ' ἑτέρηφι· πόθεν σέθεν ἀμφὶ, θεαίνη,
Δεινὰ παλαιγενέων ἐφθέγξατο βιβλία φωτῶν.
Ἦ γὰρ ἀνακτορίην τε μόνην κόσμοιο καὶ ἀρχὴν
Σημαινέειν ἠγοῦντο· σὺ δ' εἰναλίη θεὸς ἦσθα,
Εἰναλίη θεὸς ἦσθα, Τύχην δέ σε φαντὶ καλεῖσθαι
Νηρέος ἐν βένθεσσι, καὶ Ὠκεανοῖο γέροντος.
Πάντη δ' ἀπέρχονται κατ' ἄσπετον οἶδμα θαλάσσης
Ἱστίατ' ἐκπετάσαντες, πεπλωμένοισιν ἔοικας.
Ναυτιλίη σοι πάμπαν ἐπεύαδεν· ὅς δὲ, πόροιο
Νῆα θοὴν ἐπὶ πόντον ἐλαύνεται ἀμφὶ καὶ ὄλβου,
Σοὶ ἀνὰ χεῖρα τίταινε· Σὺ δὲ μεδέουσα κατέστης,
Ἐμπορίης πόντοιο, καὶ εὐφορίης κατὰ γαῖαν.
Χαῖρέ μοι Ἀνταίη μεγαλώνυμε, μῆτερ ἀνάγκης,
Ἠδὲ Διὸς μεγάλοιο· σὺ γὰρ Τιτῆσι μέτεσκες
Παντὸς ἔτι κρατέουσι, παρὰ προτέροισι θεοῖσι,
Ῥείη πλουτοδότειρα. μούνη δ' Ἀΐδαο θεάων

Οἱ

Ὦν πάρος ἔλλαχες αἶσαν, ἔτ' ἔμπεδα ταῦτα φυλάσσεις,
Μουνογενὴς Ἑκάτη, δεινὴ κλωστῆρος ἄνασσα,
Γαίης κοιρανέουσα, καὶ ἰθύνουσα θάλασσαν.
Χαῖρε Διὸς δέσποινα, Ποσειδάωνος ἑταίρη.
Χαῖρε πάλιν κρείσσω θεῶν, κρείσσω θεαινῶν.
Ἄρτεμις θηρήτειρα καὶ Εὐνομίη, καὶ Ἀπόλλων,
Ἄρτεμις ἐν βήσσησι, καὶ ἐν νούσοισιν Ἀπόλλων,
Εὐνομίη δ' ἀγορῆσι. Σὺ δὲ στονόεντας ὀϊστοὺς
Ἢ λύκου ἢ χλούνου κατεναντίον ἐς σκοπὸν ἕλκεις·
Οὔτε παρέσφηλές γε, καὶ εἰ μάλα τηλόθεν ἔστη
Ἰθὺ τιτυσκομένη. τύχε δ' ἢ μάλα καίριον αὐτῆς
Ὗς μεγάλη βληθεῖσα, καὶ ἀσπαίρουσα ποδοῖιν
Ὕπτιον θανάτοιο μέλος κρυόεντος ἀείδει.
Καί σέ τις ἡγεμόνην γλυκερῆς αἰτούμενος ἄγρης
Κἂν ἐλάφῳ περιπίπτῃ, καὶ ἐν νιφάδεσσι λαγωὸν
Ὄρσεν ὑπ' ἐκ κοιτέων, γλυκερὸν σκυλάκεσσιν ἀγῶνα.
Τοῖς δὲ μέγ' εὔφρηνεν κραδίην, μάλα δ' ἀμφὶ ποσσίν,
Ἴχνιον ἔνθα καὶ ἔνθα διωκόμεναι. περὶ δ' αὐτὴν.
Πολλὰ περισκαίρουσιν. ἀεὶ δ' ἐλελίζεται οὐρή,
Ἄγγελος εὐφροσύνης θελξίφρονος, εἴκελος αὐδῇ,
Μείλιον ἀγρώσσουσι, μέγα σπεύδουσιν ἄγαλμα.
Χαῖρέ μοι αὖθις ἄνασσα θεῶν πέρι μῆτιν ἔχουσα,
Κηρὸς ἀλεξήτειρα, παρατρέψασα δὲ πότμον
Εὐσεβέων παίδεσσι· νόσον δ' ἀπὸ πάμπαν ἀλάλκεις.
Σοὶ δ' ἅμα γεινομένῃ νόσοι αἰόλαι ὀξύ τι πῆμα,
Ἴκελαι ὀρνίθεσσιν ἢ ὀρνυμένῃσι μελίσσης
Ἀνδρόμεον βίον ἀμφὶ διέδραμον, οὐδέ τις ἔσχεν
Ἀθανάτων σέο νόσφι, Διὸς βουλῆσιν, ἀρήγειν,
Οὐδὲ παραιτεῖσθαι στυγερὴν μερόπεσσιν ἀνάγκην.
Οὐδὲ κασιγνήτας, τῇσίν σ' ὁμότιμον ἔθηκε
Ζεὺς Κρονίδης, Λάχεσίν τε καὶ Ἄτροπον· ἥν τε λέγουσι
Ἀνδράσιν ἐσσομένοισιν ἐπικλώθουσαν ἐφεῖναι
Δαίμονα δυσφρονέοντα, καὶ ἠθάδα κῆρα μέλαιναν.
Χαῖρε πάλιν, κρείσσω θεῶν, κρείσσω θεαινῶν,
Εὐνομίη τε Θέμις τε· σὺ γὰρ κρατέουσα δικαστοῦ
Ἢ κυάμοις λευκοῖσι τ', ἢ ψηφοῖσι καθίζεις,

Ξείνοις ἰθύνοντα δίκας καὶ ἐπίφρονι λαῷ.
Κλήρων γὰρ μεδέουσι, σὺ τὸν μέγαν ὄλβον ἀφαιρεῖς,
Τῷ δὲ πάλιν πόρες ἄλλον· ἐπεὶ βασιληΐδες ἀρχαὶ
Χρυσοῦ πλῆθος πελιούστον, ἔρημος ἀνάκτων,
Παίγματά σοι τελέθουσι. σὺ δὲ στέφανόν τε καὶ ὄχλος
Τῷ μὲν ἀΐστωσας, τῷ δ' αὖ πολὺ μεῖζον ἔθηκας.
Χαῖρε μέγα κρείουσα θεῶν, κρείουσα θεαινῶν,
Ὑστάτιόν μοι χαῖρε, καὶ ἱμερόεντας ἀοιδούς,
Μουσάων φίλα τέκνα, κακὴν ἀπὸ λιμὸν ἄγουσι,
Ἥ θέμις ἐστὶν, ἄνασσα, τύχης ἐπίβησον ἀρίστης.

DANIELIS HEINSII
IN HESIODUM
EPIGRAMMATA.

Δήμητερ τέλλιστε, σὲ μὲν πολυγηθέα καρπὸν
  Ἀλδαίνειν σοφίης εἰνὸς, ἅ τε σταχύων.
Τὸν μὲν παῖς Δίοιο καὶ ἀγχινόου Πυκιμήδης,
  Ἄσκρης ἐνναέτης, οἶδεν ἀμησάμενος·
Σεῦ γὰρ ὕπο τρεφθεὶς μεγαλώνυμε, χειρὶ δ' ἐχέτλην
  Τῇ μὲν ἀερτάζων, τῇ δὲ μέγα δρέπανον,
Ἄρτον τ' ὀκτάβλωμον, ἀεικέα λιμὸν ἀμύνειν,
  Παντοίης κορυφὴν δρέψατ' ἀπ' ἰδμοσύνης.
Τῶν δέ σοι ἀγλαόκαρπα θαλύσια δῶκε κομίζειν,
  Μελπέμενος γλυκερῆς ἔργα γεηπονίης.
Σωφροσύνην δ' ἐδίδαξε, καὶ ὡς πλέον ἥμισυ παντὸς,
  Ἐκ Μουσέων σοφίης μέτρα διδασκόμενος.
Ἀλλὰ γέρον μάλα χαῖρε, πανόλβιε. σοὶ γὰρ ἔνεγκε
  Πολλὴν καὶ πινυτὴν γαῖα φυτοσπορίην.

Ad eumdem.

Δαφνοφάγος, γλυκύμυθος, ἀνὴρ φίλος οὐρανίδῃσι,
  Γῆς ἀρότους θεῖος δείκνυεν Ἡσίοδος,
Πιερίδων γείτων πολυώνυμος. ὢ πόποι, ὦ Ζεῦ,
  Ἦ γλαφυρῶς ταύτης ὤνατο γειτονίης.

Ad eumdem.

Πῆμα κακὸς γείτων, ὅσσον τ' ἀγαθὸς μέγ' ὄνειαρ,
  Αἱ σελίδες θείου φαντό ποθ' Ἡσιόδου.
Ταῦτ' ἄρα φρασσάμενος, γλυκερῆς φίλος ἤλιθα Μούσης,
  Γειτονίης αὐτῶν ἔμμορε Πιερίδων.

Ad eumdem.

Ὦ μάκαρ, ὦ ξανθῆς Δημήτερος ἔργα κομίζων,
Βέλτις Εἰρήνης παῖ, γέρον Ἡσίοδε,
Δαίμοσιν οἷος ἔησθα, νέμων ἐνὶ βένθεσιν ὕλης
Ποίμνην ἠδ' ἀγέλην τῆς Ἑλικωνιάδος.
Ἔνθα σε βουκολέοντα θεῶν καλὰ τέκνα θεῶντο,
Πηκτίδι σῇ φίλην τερπόμενον κραδίην·
Ἢ τάχα πεμπάζοντα βόας, καὶ μηκάδας αἶγας,
Ἢ τάχα καὶ λεπτοὺς πηγνύμενον δόνακας,
Ἔν τε πόης ῥαδινῇσι καὶ ἄνθεσιν εἰαρινοῖσιν,
Οἷα φιλεῖ λιγυρῶν στήθεα μηλονόμων.
Καί τοι σκῆπτρον ἔδον Μουσέων βασιλῆα γενέσθαι,
Αὐτοφυοῦς θεῖον σῆμα δαημοσύνης.
Χαῖρε πάτερ τοίδεσσι, καὶ ἵλαος ἄμμι γένοιο,
Αἰπόλε μὲν πρότερον, νῦν δ' ἄρ' ἀοιδοπόλε.

Ad eumdem.

Ὑψαγόρην ποτ' ἀοιδὸν ἀναζητοῦντος Ἄρηος,
Ἡ φύσις ἀρχαῖον δείξατο Μαιονίδην.
Δεινὸς Ἄρης μέγ' ἔχαιρε, καὶ οἱ πολέμους τε μάχας τε
Κέκλετο, καὶ δῖον μελπέμεν Αἰακίδην.
Τοῦδ' ἄρα γινομένοιο πάλαι κλύε πότνια Δηώ,
Βῆ δ' ἴμεν ὑψηλῆς ἄγκεα Πιερίης.
Ἔνθ' ἄρα οἱ κλυτότοξος ἐναντίος ἤλθεν Ἀπόλλων,
Ὦκα μάλ', Ἀσκραῖον δείξατο δ' Ἡσίοδον,
Ἡσίοδον φιλόμυθον, ὀϊζυρῇ ἐνὶ κώμῃ
Βοσκόμενον γλυκερῶν ἄγχ' Ἑλικωνιάδων.
Ὣς ὁ μὲν ἦδε μόθον Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
Καὶ προτέρων ὁρμὰς καὶ μένος ἡμιθέων.
Αὐτὰρ ὁ γῆς ἀρότους, καὶ ἀρηρότα τοῖσι μάλιστα
Ἐκ Διὸς οὐρανίου σήματα, τάς τ' ἔριδας.
Ὣς ἐρίδων μεγάλων δισσῶν ἀνὰ γαῖαν ἐουσῶν,
Ὃς γ' ἐπιμωμητὴν ᾔνεεν, ὃς δ' ἀγαθήν.

Ad eumdem.

Χαῖρε θεῶν Ἀσκραῖε τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι
Μήδεα καὶ πλήθη καὶ γένος ἐξανύσας,
Μουσάων ὑποφῆτα παλαιγενές. ἤτοι ἔκευθες
Πολλὰ πάτερ θυμῷ δήνεα καὶ πραπίδας,
Τείρεα πάντα μαθὼν, τάπερ οὐρανὸς ἐστεφάνωται;
Καὶ Κρονίδου βουλὰς, καὶ φάος ἠελίου,
Τήντε Σεληναίης λιπαρὴν φλόγα, μαῖαν ἀρούρης,
Ἀγλαὸν ἀρχαίης σῆμα φυτοσπορίης.
Ἀρκάδες ἰλήκοιτε, μόνος προσέληνος ἔεσκε
Πάντα Σεληναίης γνοὺς πόρον Ἡσίοδος.

ARGUMENTUM IN LIBROS HESIODI

Qui Opera & Dies inscribuntur:

Sicut eos esse intelligendos in Introductione docetur, Græcè conscriptum olim à Daniele Heinsio, & nunc Latinè redditum.

F*Acto à contentionum divisione initio, Poëta alteram quam esse reprehensione dignam & vituperio ostendit, rejicit: alteram verò ut rebus præferat omnibus, fratrem suum Persen monet. Quod altera in fori molestiis omne ferè tempus ponit: altera autem, quæ honesta est & bona, solo labore cum justitia, quæ ad vitam requiruntur, sibi comparat. Postquam enim mentis, ut Poëta loquitur, vaferrimæ Prometheus, Jovi ignem, hoc est, vitæ abundantiam (sicut huc alludens ait alibi divinus Plato) furtim surripuisset, Jupiter hominibus quos industrios vocat ac solertes, hoc est, de comparandis facultatibus sollicitis, malum magnum, Pan-*

ἘΚ τῆς ταῖν ἐρίδοιν διαιρέσεως ἀρξάμενος ὁ ποιητὴς τὴν ἐπιμωμητὴν, ἤτοι ἐπίψογον, ἀποδοκιμάζει· τὴν δ᾽ ἑτέραν περὶ παντὸς ποιεῖν τῷ ἰδίῳ ἀδελφῷ τῷ Πέρσῃ ὑποτίθεται. ὡς ἐκείνης μὲν περὶ φιλονεικείας καὶ τὰς τῶν ἀγορῶν διατριβὰς τὸν πλεῖστον χρόνον ἐχούσης· τῆς δὲ, τῆς καλῆς τε καὶ ἀγαθῆς, μόνῳ τῷ πόνῳ μετὰ δικαιοσύνης τῶν ἐπιτηδείων μεταποιουμένης. Ἐπεὶ γὰρ ὁ ἀγκυλομήτης Προμηθεὺς τῷ Διὶ τὸ πῦρ, τουτέστι τὴν τοῦ βίου εὐπορίαν, (ὥς φησί που περὶ ταῦτα νεανιευόμενος ὁ θεῖος Πλάτων) κλέψας ἔλαθεν, ὁ Ζεὺς τοῖς ἀνθρώποις. τοῖς ἀλφησταῖς καὶ εὑρετικοῖς, ἤγουν τοῖς περὶ τὰ τοῦ πόρου σπουδάζουσι, κακὸν μέγα, τὴν Πανδώ-

ραν,

ρον, ἤτοι τὴν τύχην, τὴν πάντα τὰ τῶν θεῶν δῶρα τὰ φυσικὰ δηλαδὴ εὐεργετήματα, περιβεβλημένην, παρεσκεύασε. Καὶ οὕτω μὲν ὁ τοῦ βίου πόρον ἡ τύχη ἐπιτέτραπται, τῇ δὲ ἀνθρωπίνῃ προμηθείᾳ τε καὶ ἐπιμελείᾳ τούτων ἐφικέσθαι χαλεπὸν ἐγένετο. Τὸ πάλαι γοῦν, μήπω ῥαδιουργήσαντος τοῦ Προμηθέως, πάντα τὰ πρὸς τὸν βίον ἐπιτήδεια, εὔποριστα λίαν καὶ παρὰ πόδας. Κρόνος γὰρ τὸ πρῶτον χρυσοῦν τι τῶν ἀνθρώπων γένος ἐμηχανήσατο; ᾧ τινι πάντα αὐτοματίζουσα ἡ γῆ ἐδωρήσατο. Τοῦτο οὖν τὸ χρυσοῦν γένος, θανάτῳ τινὶ μαλακῷ τε καὶ ἡδυπαθεῖ περιπεσὸν, δαιμονίας λήξεώς τε καὶ ὀνομασίας ἔτυχε. Τούτῳ τῷ γένει ἀκολουθεῖ τὸ δεύτερον, τὸ ἀργυροῦν τοῦ χρυσοῦ χεῖρον μὲν τὰ πάντα ὂν, καθαρὸν δὲ μᾶλλον τοῦ ὕστερον γενομένου. Ὁ Ζεὺς οὖν, ἤγουν ἡ εἱμαρμένη, καὶ τοῦτο τὸ γένος κρύπτει· καὶ οὕτω μὲν τοῦ βίου ἀπαλλαχθὲν, τῆς τῶν ὑποχθονίων θνητῶν μακάρων λήξεως ἐπήβολον ἐποιήσατο. Περὶ μὲν οὖν τοῦ τρίτου γένους τοῦ χαλκοῦ τοὐντεῦθεν διαλαμβάνει, δεινοῦ τε φησὶ καὶ ὀμβρίμου· οἵ τινες οἱ ἄνθρωποι ἀλληλοκτονίᾳ τε καὶ ἀφροσύνῃ ἀλλήλων ἔπεσον, νωνύμους,

doram nempe, hoc est, Fortunam, quæ omnia Deorum dona, id est, beneficia naturæ, sibi vindicare cœpit, in medium produxit. Ita tota vitæ comparandæ ratio, Fortunæ est commissa: prudentiæ autem hominum ac curæ ea sibi comparare cœpit esse difficillimum. Olim ergo, ante vafrum hoc Promethei factum, omnia quæ ad vivendum erant necessaria, facillimè comparabantur, & ad manus erant. Saturnus enim primò omnium, genus quoddam aureum fabricabat hominum. Cui sua sponte omnia suppeditabat terra. Hoc genus, leni ac jucunda morte cum hac vita defungeretur, vitam dæmonum & nomen post obitum consequebatur. Hoc autem, alterum est secutum, quod argenteum dixerunt: quod ut aureo in omnibus deterius, ita purius fuit quàm sequentia. Jupiter ergo, hoc est, Fatum, etiam hoc genus aufert: quòd defunctum, vitam eorum duxit, quos Beatos Subterrestres vocat. Ita ad tertium, æreum nimirum transit, quòd scelestum esse & impetuosum docet. Qui quidem homines cæde mutua & imprudentia cecidere: ceterùm nec nomen, nec ut alii

certam vivendi post obitum consecuti sunt rationem, ut qui funditus exstincti ad inferos descenderent. Hoc tertium jam genus, Heroes sequuntur (ita tum Eteoclem ac Polynicen, reliquósque qui primum & antiquissimum, Thebanum bellum, tum Agamemnona & Menelaum, reliquósque qui Trojanum constituerunt, vocat) quos Homerus describit. Quorum alii morte sublati, penitus interierunt: alii eorum etiam nunc Beatorum insulas colunt. Hinc ferreum, ejúsque injustitiam describere pergit: maximè autem tangit judices, quorum brevi ac venusta fabella, corruptelas taxat. Reliqua pars libri, justitiæ ac injustitiæ præmia ob oculos ponit: tum & monita quædam sapientissima Persæ proponit. Maxima ex parte autem ratio scribendi, quæ præcepta continet, parum inter se cohæret: ita ut soluta quasi & nihil minùs quàm adstricta sit oratio. Quæ subinde quoque antiquitatem spirat, & non semel idem repetit: prorsúsque à scribendi ratione, qua recentiores sunt usi, qui nudas orationi sententias intexunt, abhorret. Non raro & digreditur: ut videlicet tædium

ἤγουν λήξεως μὲν οὐδεμιᾶς τυχόντες, πανολεθρίως δὲ εἰς ᾅδου καταβαίνοντες. Τῷ τρίτῳ τούτῳ τὸ τῶν ἡρώων ἕπεται, τῶν ἀμφὶ τὸν Ἐτεοκλέα καὶ τὸν Πολυνείκην μάλιστα, τῶν δηλαδὴ τόν τε πρῶτον πόλεμον καὶ ἀρχαιότατον Θηβαϊκὸν λεγόμενον, καὶ τῶν ἀμφὶ Ἀγαμέμνονα καὶ Μενέλεων, τῶν τε ἄλλων ὧν ἡ ποίησις μέμνηται, τὸν Τρωϊκὸν συστησαμένων· ὧν οἱ μὲν τῷ θανάτῳ ὑποπεπτωκότες πανσυδεὶ ἀπώλοντο. οἱ δέ τινες αὐτῶν ἔτι νῦν τὰς μακάρων νήσους οἰκοῦσι. Ἐκ τούτου τὸ σιδηροῦν, καὶ τὰς αὐτοῦ ἀνομίας διελθεῖν ἐπιβάλλεται, τά τε τῶν δικαστῶν μάλιστα, ἐν αἴνῳ τινὶ βραχεῖ τε καὶ χαρίεντι τῆς δωροδοκίας ἅπτεται. Τὸ λοιπὸν δὲ τοῦ λόγου τά τε τῆς ἀδικίας τε καὶ δικαιοσύνης ἐπίχειρα ὑποτυποῦν διατρίβεται, καὶ παραινέσεις τινὰς τῶν σοφωτάτων τῷ Πέρσῃ ὑποβάλλει. Τὸ πλεῖστον δὲ τῶν ὑποθηκῶν τῶν ἐνταῦθα κειμένων ὁ χαρακτὴρ ἀφοριστικός ἐστι καὶ ἀπόλυτος αὐτῷ· καὶ ἀσύνδετος ὡς ἐπίπαν ὁ λόγος. ἔστιν ὅτε καὶ ἀρχαιολογικῇ ταυτολογίᾳ κεχρημένος, οὐδέ τι κατὰ γυμνὴν τῆς τῶν νεωτέρων γνωμολογίας παρένθεσιν ὑποφαίνων. Κέχρηται δὲ καὶ παρεκβάσει οὐκ ὀλίγῃ, τὸν

ἀδελφὸν

ἀδελφὸν ἀπὸ τοῦ περὶ τὰς ὑποθήκας καὶ παραινέσεις ταύτας κόρου ἀναλαμβάνων καὶ ἀνακτώμενος. Μετὰ ταῦτα εἰσβάλλει τὴν οἰκονομικὴν διδάσκειν, ἀπὸ τῆς γεωργίας εὐθὺς ἀρξάμενος. Ἔχει δὲ πᾶσα ἡ διδασκαλία αὕτη περὶ καιροὺς προσφόρους ἀροτριάσεως καὶ ἀμήτου, περὶ τρυγητὸν καὶ ξυλοτομίαν, περὶ τὰς ἀποβάσεις τῶν γε ὀρθῶς καὶ κατὰ καιρὸν πραττομένων, καὶ τὴν παραλελειμμένων τὰς ζημίας, καὶ ὅσα τοιαῦτα. Ἔτι τῶν ὡρῶν τὴν διάκρισιν, καὶ πρὸς ἅ τινα μάλιστα τῶν ἔργων οἰκείως αὐτῶν ἑκάστη διάκειται, μέχρι στίχων κή τινῶν καὶ λδ΄. Ὡς μέχρι τούτου μὲν ἡ πρώτη τῆς οἰκονομικῆς. Τῶν δὲ ἀνθρώπων προϊόντος τοῦ χρόνου καὶ ἐπιδιδομένης ἅμα τῆς ἐπιθυμίας, οὐ περὶ μόνον τι προσόδου εἶδος σπουδαζόντων, ἀλλὰ περὶ πᾶν, μᾶλλον δὲ οἱονδήποτε, οὗ κέρδος τι κατὰ τὸν ποιητὴν, ἐν χερσὶ φανὲν, ἀσχολουμένων, τὸ ἕτερον τῆς οἰκονομίας μέρος διέρχεται φράζων, καὶ τὰ τῆς θαλάσσης μέτρα διαλαμβάνων. οὕτω γὰρ τὴν τοῦ πλοῦ ἀκμὴν καὶ τῶν καιρῶν τὸν ἐπιτηδειότατον μάλιστα, καλῶν φαίνεται. Πάλιν δὲ μετὰ ταῦτα ἐν ὑποθήκαις καταλήγει. Προσθεὶς δὲ τὴν

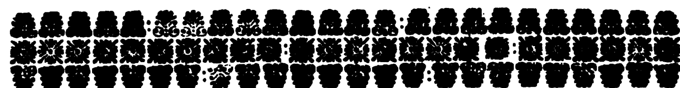
fratris, quod ex admonitionibus hauriret ac præceptis poterat, dilueret. Posthæc ad Oeconomicam transit, cujus rationem initio ab agricultura facto, præscribit. Tota autem hæc doctrina, in describendo tempore ad arandum idoneo, tum delineando messis & vindemiæ, & ferendi ligni tempore versatur. Præter hæc, tum eorum quæ rectè ac ordine geruntur successum & exitum, tum eorum quæ negliguntur, damna ac noxas ostendit. Huc accedunt, tempestatum anni distinctiones: tum quibus quæque rebus sit idonea. Usque ad viginti & octo aut triginta & quatuor ferè versus. Atque hactenus quidem prima Oeconomiæ pars. Ceterùm cùm homines, partim temporis progressu, partim acriore lucri desiderio, non unum tantùm aliquem lucrandi modum amplecterentur, verùm omnia, quæcumque modò lucrum aliquod promitterent, adorirentur, alteram Oeconomiæ aggreditur partem: qua occasione, de natura ac ratione maris loquitur. Ita enim tempus ad navigandum maximè idoneum, videtur vocare. Posthæc rursus in præceptis desinit. Cùm autem

de debita Diis reverentia inter alia loquatur, divisionem ejus subjungit: & cùm initium à genere, hoc est, Deorum veneratione fecisset; ad singula, hoc est, ejus species pergit. Atque ita quidem totum Operum ac Dierum argumentum absolvitur. Quod autem est reliquum, de bonorum ac malorum, tum verò mediocrium dierum observatione agit: tum qui eligendi, qui rejiciendi sint, breviter præcipit.

τῆς ἀθανάτων ὄπιν, ὑποδιαίρεσιν αὐτῆς ἐνταῦθα πεποίηκεν, καὶ ἀκολούθως, ἀπὸ γένους, ἤγουν, τοῦ τῶν θεῶν σεβάσματος, ἀρχόμενος, εἶτα εἰς τὰ καθέκαστον, καὶ τὸ εἶδος, ὑπάγει. Καὶ οὕτω μὲν πᾶς ὁ τῶν Ἔργων λόγος, κατὰ τὸν κοσμικὸν, ἐκπετόξευται. Τὸ δὲ ὑπόλοιπον, τῆς τε ἀγαθῶν καὶ φαύλων ἡμερῶν, περὶ καὶ τῆς τῶν μέσων παρατηρήσεως, τῆς τε ἐκλογῆς αὐτῶν καὶ τῆς ἀπεκλογῆς, ἐν βραχεῖ περιέχει.

INDEX

INDEX VOCABULORUM,

QUÆ IN

HESIODO

OCCURRUNT,

EMENDATIOR.

ε. Opera & Dies, α. Scutum Herculis, θ. Theogoniam significant.

A.

A', *Quæ*, nom. pl. n. g. ab ὅ, quod: articulus postpositivus.

Α'απτοι, ἀάπτους, ab ἄαπτος ου, ὁ, ἡ *non tangendus*, ex α priv. & ἅπτω vel ἰάπτω, & per pleonasmum τοῦ α, ἀάπτω. *lædo, noceo.* f. ψω. ε. 148.

Α'άσθη 3. sing. a. 1. pass. ab ἀπτω. lædo. F. ἀσω. quod fit ex ἀάω, hinc a. 1. ἀάσθην, pro ἤσθην. tollitur augmentum & α poëticè reduplicatur. Th. ἀπτίω, ῶ, f. ήσω, lædo, noceo. ε. 283.

Α'ᾶσι, flant. 3. pl. ab ἄημι, flo, ut ἵστημι, ἱστᾶσι. Th. ἄω, flo, spiro. θ. 875.

Α'αται *saturatur.* 3. person. ab ἄημι. in pass. ἄαμαι *expleor. saturor*, ad formam τοῦ ἵσταμαι. Th. ἄω, f. ήσω, flo, spiro. α. 101.

Α'ατος, ου, ὁ καὶ ἡ, *insatiabilis*, innoxius. Th. ἀπτίω, ω. f. ήσω. lædo. θ. 714.

Α'βούτεω genit. Ionicus pro ἀβούτου, ab ἀβούτης, ου. *bobus carens.* ex α priv. & βοῦς, βοὸς ὁ ἡ vacca, bos, taurus. ε. 451.

Α'γαγὼν, part. a. 2. Atticè pro ἀγὼν, ab ἄγω. duco. f. ἄξω. p. ἦχα, a. 2. ἦγον. Att. ἤγαγον.

Α'γαθὸς, ἡ, ὸν. bonus, a, um. dat. pl. ἀγαθοῖσι. paragoge Ionica, pro ἀγαθοῖς. comp. ἀμείνων, βελτίων, κρείσσων, ἀρείων, λωίων. Superlat. βέλτιστος, κράτιστος, ἄριστος, λῷστος. ε. 24.

Α'γαίεται, 3. perf. ind. ab ἀγαίομαι, *irascor*, *invideo*. ε. 333. Th. ἀγάω, ῶ, f. ήσω, demiror.

Α'γακλυτὸς, adject. ex ἄγαν *nimis* & κλυτὸς *celebris*, à κλύω, pro quo

quo etiam κλῦμι *audio*, ἀγακλυτοῖσιν, dat. pl. Ionic. ϑ. 1015.

Ἀγανώτατος, superl. ab ἀγανὸς, οῦ, ὁ placidus, ex α epitatico & γάνος, εος, τὸ, lætitia, gaudium. ϑ. 408.

Ἀγαλλόμενος præs. part. passiv. ab ἀγάλλω. f. λῶ, p. κα, *orno*, ἀγάλλομαι *exsulto*: ad formam τοῦ ἀγαλλιάομαι, exsulto, ab Hebræo גיל ἀγαλλόμεναι. præs. part. f. g. pl. num. α. 86.

Ἀγαυὴ, nomen fœminæ splendidæ, à masculino ἀγαυὸς admirabilis, splendidus. Thema ἀγάω miror. ϑ. 246.

Ἀγαυὸς, οῦ. ὁ. nobilis, admirabilis. ab ἀγάομαι admiror. ἀγαυῶν. gen. pl. ϑ. 462.

Ἀγαυὴ, nomen mulieris, Vide paullò ante ἀγαυή. ϑ. 976.

Ἀγαυροῦ, *ferocis*, gen sing. Th. γαῦρος, ου, ὁ, *superbus*, *elatus*: ἀγαυρὸς valdè superbus. α non est privativum, sed intensivum, ϑ. 832.

Ἄγγε' pro ἄγγεα, *vasa*, nom. pl. n. g. ἀγγέσιν. dat. pl. Them. ἄγγος, εος, τὸ, vas quodlibet. ε. 613.

Ἄγγελος, ου, ὁ. nuntius. ε. 85. ἀγγελίη, propriè res quæ nuntiatur. ab ἀγγέλλω, nuntio. f. λῶ, p. ἤγγελκα. α. 1. ἤγγειλα.

Ἀγγεῖον. vide paullò antè ἄγγε'. ε. 475.

Ἄγε, Adverb. hortantis, ab ἄγε. α. 2. imperat. act. verbi, ἄγω, ago. α. 449.

Ἄγειραν, 3. pl. α. 1. act. Ion. pro ἤγειραν, ab ἀγείρω, congrego, Poetæ metri causâ tollunt augmentum. f. ρῶ. p. ἤγερκα. Att. ἀγήγερκα. α. 1. ἤγειρα. ε. 652.

Ἀγέλαι, pl. num. *greges*. ἡ ἀγέλη, grex, ab ἄγω. Grex agitur. sic Latinè *agmen* ab *agendo*, propriè pecudes aguntur, homines verò ducuntur. α. 168.

Ἀγελείη pro ἀγελεία, ας, ἡ. Ionicè, *prædatrix*. ab ἄγω & λεία, ας, ἡ. *præda*. α. 197.

Ἀγέραστος, ου, ὁ, ἡ. *immunis*, *præmio carens*, ex α privat. & γέρας, τος, τὸ, præmium, munus. ϑ. 396.

Ἀγέμεναι, præs. inf. pro imperat. verbi ἄγω, duco. f. ἄξω, p. ἦχα, α. 2. ἤγον. ε. 695.

Ἀγέστρατος, ὁ, ἡ. *dux exercitus*, Minervæ epitheton. ab ἄγω, duco, & στρατὸς, οῦ, ὁ. exercitus. ϑ. 925.

Ἀγήνορα, acc. sing. *fortem*. ab ἀγήνωρ, ορος, ὁ, *strenuus*. compositum ex ἄγαν valdè & ἀνὴρ *vir*. ε. 7.

Ἀγήραος, ου, ὁ, καὶ ἡ, *senii expers*, μὴ γηράσκων. compositum ex α priv. & γῆρας, αος, τὸ. *senectus*. ϑ. 305.

Ἀγήρω, accus. singul. 4. simplicium, ab ἀγήρως, ω, ὁ καὶ ἡ. *senii expers*. Et ἀγήρω, nominativ. plur. 4. simpl. ex α privat. & γῆρας, αος τὸ, senectus. ϑ. 949.

Ἄγκεα, pl num. *valles*, ab ἄγκος, εος, τὸ, *vallis*. ε. 389.

Ἀγκυλομήτης, ου, ὁ, versipellis, qui profert obliqua, non recta consilia. compositum ex ἀγκύλος obliquus, & μῆτις, ιος, ἡ, consilium, ὁ ἀγκύλα, τουτέστι, σκολιὰ βουλευόμενος. ε. 48.

Ἀγκυλοχεῖλαι, nom. pl. *repandirostri*, ex ἀγκύλος *inflexus*, *curvus*, & χεῖλος, εος, τὸ. *labrum*, à nominativo singulari ἀγκυλοχείλης, ου, ὁ. pro quo etiam legitur

gitur ἀγκυλόχειλος, *curva habens labra.* α. 405.

Ἀγλαΐαι, nom. pl. *voluptates, gaudia.* ab ἀγλαΐα. splendor, ornatus. Th. ἀγλαὸς, ȣ̃, ὁ, splendidus. ϑ. 285.

Ἀγλαὸς, ȣ̃, ὁ, splendidus, ἀγλαὰ, *splendida.* Th. αἴγλη, ης, ἡ. *fulgor*, splendor. ι. 337.

Ἁγνῇ. dat. sing. ab ἁγνὸς, ȣ̃, ὁ, castus. ε. 465.

Ἄγνυτ' pro ἄγνυτο, 3. singul. imperf. passivi, ab ἄγνυμι *frango*, pro quo etiam dicitur ἀγνύω. Thema est ἄγω. F. ἄξω, &c. *frango.* α. 279.

Ἁγνῶς, castè, adverb. ab ἁγνὸς *castus.* ι. 337.

Ἄγοι, *portaret*, præs. act. opt. ab ἄγω, porto, ἄγοντα, acc. sing. præs. part. act. vide suprà ἀγαγών. α. 480.

Ἀγορεύω, f. εύσω, p. ευκα. *publicè & in foro dico*, & per syn. speciei, ι. 288. *apertè dico.*

Ἀγορὰ, ᾶς, ἡ. *forum*, ab ἀγείρω *congrego.* Gen. Ionicus ἀγορῆς. ι. 105.

Ἀγρέων, Genitivus pl. Ionicè pro ἀγρῶν. ι. 30. à nomine ἀγορὰ, ἡ, *forum.* Th. ἀγείρω *congrego*, ut suprà, & ἀγορὴ, Ionicè pro ἀγορά. ἀγορῆφι, *in foro*, φι est paragoge poëtica, & reddit vocem ἄκλιτον. ϑ. 89.

Ἀγραυλοι, ruri seu in agro pernoctantes. Epitheton pastoris. Compositum ex ἀγρὸς, ȣ̃, ὁ, *ager*, & αὐλὴ, ῆς, ἡ, *atrium*, h. e. locus subdialis, apertus & vacuus ante ipsas ædes, τὸ ὕπαιθρον. Item *stabulum, septum.* Hinc αὐλίζομαι *stabulor*: item *pernocto*, unde est ἀγραυλέω, *ruri pernocto.* ϑ. 26.

Ἄγρην, Ionicè pro ἄγραν, ab ἄγρα, ας, ἡ, *captura, venatio.* ϑ. 442.

Ἄγρια, neutrum plural. ponitur pro Adverbio. Th. ἀγρὸς, ȣ̃, ὁ. ager.

Ἄγρειον, accus. est nomen proprium viri. ἄγρειος, ȣ, ὁ. ϑ. 1013.

Ἀγροιώτας, accus. pl. ab ἀγροιώτης, ȣ, ὁ. agrestis, agricola, pro ἀγρότης. Th. ἀγρὸς, ȣ̃, ὁ. rus. α. 39.

Ἀγροκύδοιμος, ȣ, ὁ. *qui in agris tumultuatur.* ab ἀγρὸς, ȣ̃ ὁ, ager, & κυδοιμὸς, ȣ̃, ὁ, tumultus. ϑ. 925.

Ἀγρομένοισιν, dat. pl. part. præs. pro ἀγειρομένοις. Syncope. ab ἀγείρω, congrego. f. ερῶ. p. ἤγερκα, & Attic. ἀγήγερκα. a. 1. ἤγειρα. ϑ. 92.

Ἀγροτέρης feræ, gen. cas. f. g. ab ἀγρότερος vel ἀγρώτερος, substantiva quandoque etiam comparantur. Th. ἀγρὸς, ȣ̃, ὁ. ager. α. 407.

Ἄγχ', pro ἄγχι *propè.* construitur cum Genitivo: est Adv. ι. 639.

Ἀγχέμαχοι, pl. num. cominùs pugnantes, ex ἄγχι propè & μάχομαι, pugno, f. μαχήσομαι. p. μεμάχημαι. α. 25.

Ἀγχίμολον, adverbialiter hîc accipitur hoc neutrum, ex ἀγχίμολος, ȣ, ὁ καὶ ἡ, è propinquo veniens, ex ἄγχι *propè* & μολέω, seu μόλω, venio. α. 325.

Ἀγχίσῃ, dativus singul. ab Ἀγχίσης, ȣ, ὁ. nomen viri. ex ἄγχι & ἴσος. q. d. ἄγχι τ' ἰσότητος. ϑ. 1009.

Ἀγάμενος, præs. part. pass. verbi ἀγάομαι, ῶμαι, demiror. Th. ἀγάω, ήσω. idem ϑ. 619.

Ἄγων, *vehens*, part. præsens, ab

quo etiam κλῦμι audio, ἀγακλυτοῖσιν, dat. pl. Ionic. ϑ. 1015.

Ἀγανώτατον, superl. ab ἀγανὸς, ῦ, ὁ placidus, ex α epitatico & γάνος, εος, τὸ, lætitia, gaudium. ϑ. 408.

Ἀγαλλόμενος præs. part. passiv. ab ἀγάλλω. f. λῶ, p. κα, orno, ἀγάλλομαι exsulto: ad formam τοῦ ἀγαλλιάομαι, exsulto, ab Hebræo גיל ἀγαλλόμενοι. præs. part. f. g. pl. num. α. 86.

Ἀγαυὴ, nomen fœminæ splendidæ, à masculino ἀγαυὸς admirabilis, splendidus. Thema ἀγάω miror. ϑ. 246.

Ἀγαυὸς, ῦ. ὁ. nobilis, admirabilis. ab ἀγάομαι admiror. ἀγαυῶν. gen. pl. ϑ. 462.

Ἀγαυὴν, nomen mulieris, Vide paullò ante ἀγαυή. ϑ. 976.

Ἀγαυροῦ, ferocis, gen sing. Th. γαῦρος, υ, ὁ, superbus, elatus: ἀγαυρὸς valdè superbus. α non est privativum, sed intensivum, ϑ. 832.

Ἄγγε' pro ἄγγεα, vasa, nom. pl. n. g. ἄγγεσιν. dat. pl. Them. ἄγγος, εος, τὸ, vas quodlibet. ε. 613.

Ἄγγελος, ω, ὁ. nuntius. ε. 85. ἀγγελίη, propriè res quæ nuntiatur. ab ἀγγέλλω, nuntio. f. λῶ, p. ἤγγελκα. α. 1. ἤγγειλα.

Ἀγγέων, vide paullò antè ἄγγε'. ε. 475.

Ἄγε, Adverb. hortantis, ab ἄγε. α. 2. imperat. act. verbi, ἄγω, ago. α. 449.

Ἄγειρον, 3. pl. α. 1. act. Ion. pro ἤγειρον, ab ἀγείρω, congrego, Poetæ metri causâ tollunt augmentum. f. ρῶ. p. ἤγερκα. Att. ἀγήγερκα. α. 1. ἤγειρα. ε. 652.

Ἀγέλαι, pl. num. greges. ἡ ἀγέλη, grex, ab ἄγω. Grex agitur. sic Latinè agmen ab agendo, propriè pecudes aguntur, homines verò ducuntur. α. 168.

Ἀγελείη pro ἀγελεία, ας, ἡ. Ionicè, prædatrix. ab ἄγω & λεία, ας, ἡ. præda. α. 197.

Ἀγέραστος, υ, ὁ, ἡ. immunis, præmio carens, ex α privat. & γέρας, τος, τὸ, præmium, munus. ϑ. 396.

Ἀγέμεναι, præs. inf. pro imperat. verbi ἄγω, duco. f. ἄξω, p. ἦχα, α. 2. ἤγαγον. ε. 695.

Ἀγέστρατος, ὁ, ἡ. dux exercitus, Minervæ epitheton. ab ἄγω, duco, & στρατὸς, ῦ, ὁ. exercitus. ϑ. 925.

Ἀγήνορα, acc. sing. fortem. ab ἀγήνωρ, ορος, ὁ, strenuus. compositum ex ἄγαν valdè & ἀνὴρ vir. ε. 7.

Ἀγήρατος, υ, ὁ, καὶ ἡ, senis expers, μὴ γηράσκων. compositum ex α priv. & γῆρας, αος, τὸ. senectus. ϑ. 305.

Ἀγήρω, accus. singul. 4. simplicium, ab ἀγήρως, ω, ὁ καὶ ἡ. senii expers. Et ἀγήρω, nominativ. plur. 4. simpl. ex α privat. & γῆρας, αος. τὸ, senectus. ϑ. 949.

Ἄγκεα, pl. num. valles, ab ἄγκος, εος, τὸ, vallis. ε. 389.

Ἀγκυλομήτης, ε, ὁ, versipellis, qui profert obliqua, non recta consilia. compositum ex ἀγκύλος obliquus, & μῆτις. ιος, ἡ, consilium, ὁ ἀγκύλα, τυτέςι, σκολιὰ βυλευόμενος. ε. 48.

Ἀγκυλοχείλαι, nom. pl. repandirostri, ex ἀγκύλος inflexus, curvus, & χεῖλος, εος, τὸ. labrum, à nominativo singulari ἀγκυλοχείλης, ε, ὁ. pro quo etiam legitur

gitur ἀσκυλόχειλος, *curva habens labra.* α. 405.

Ἀγλαΐαι, nom. pl. *voluptates, gaudia.* ab ἀγλαΐα. splendor, ornatus. Th. ἀγλαὸς, ῦ, ὁ, splendidus. θ. 285.

Ἀγλαὸς, ῦ, ὁ, splendidus, ἀγλαὰ, *splendida.* Th. αὔγλη, ης, ἡ. *fulgor*, splendor. ι. 337.

Ἀγνῇ. dat. sing. ab ἁγνὸς, ῦ, ὁ, castus. ι. 465.

Ἄγνυτ' pro ἄγνυτο, 3. singul. imperf. passivi, ab ἄγνυμι *frango*, pro quo etiam dicitur ἀγνύω. Thema est ἄγω. F. ἄξω, &c. *frango.* α. 279.

Ἀγνῶς, castè, adverb. ab ἁγνὸς *castus.* ι. 337.

Ἄγοι, *portaret*, præs. act. opt. ab ἄγω, porto, ἄγοντα, acc. sing. præs. part. act. vide suprà ἀγαγών. α. 480.

Ἀγορεύω, f. εύσω, p. ὄρευκα. *publicè & in foro dico*, & per syn. speciei, ι. 288. *apertè dico.*

Ἀγορὰ, ᾶς, ἡ. *forum*, ab ἀγείρω *congrego.* Gen. Ionicus ἀγορῆς. ι. 105.

Ἀγορέων, Genitivus pl. Ionicè pro ἀγορῶν. ι. 30. à nomine ἀγορὰ, ἡ, *forum.* Th. ἀγείρω *congrego*, ut suprà, & ἀγορὴ, Ionicè pro ἀγορά. ἀγορῆφι, *in foro*, φι est paragoge poëtica, & reddit vocem ἄκλιτον. θ. 89.

Ἄγραυλοι, ruri seu in agro pernoctantes. Epitheton pastoris. Compositum ex ἀγρὸς, ῦ, ὁ, *ager*, & αὐλὴ, ῆς, ἡ, *atrium*, h. e. locus subdialis, apertus & vacuus ante ipsas ædes, τὸ ὕπαιθρον. Item *stabulum, septum.* Hinc αὐλίζομαι *stabulor*: item *pernocto*, unde est ἀγραυλέω, *ruri pernocto.* θ. 26.

Ἄγρην, Ionicè pro ἄγραν, ab ἄγρα, ας, ἡ, *captura, venatio.* θ. 442.

Ἄγρια, neutrum plural. ponitur pro Adverbio. Th. ἀγρὸς, ῦ, ὁ. ager.

Ἄγριον, accus. est nomen proprium viri. ἄγριος, ῦ, ὁ. θ. 1013.

Ἀγροιώτας, accus. pl. ab ἀγροιώτης, ῦ, ὁ. agrestis, agricola, pro ἀγρότης. Th. ἀγρὸς, ῦ, ὁ. rus. α. 39.

Ἀγροκύδοιμος, ῦ, ὁ. *qui in agris tumultuatur.* ab ἀγρὸς, ῦ ὁ, ager, & κυδοιμὸς, ῦ, ὁ, tumultus. θ. 925.

Ἀγρομένοισιν, dat. pl. part. præs. pro ἀγειρομένοις. Syncope. ab ἀγείρω, congrego. f. ερῶ. p. ἤγερκα, & Attic. ἀγήγερκα. a. 1. ἤγειρα. θ. 92.

Ἀγροτέρης feræ, gen. cas. f. g. ab ἀγρότερος vel ἀγρώτερος, substantiva quandoque etiam comparantur. Th. ἀγρὸς, ῦ, ὁ. ager. α. 407.

Ἄγχ', pro ἄγχι *propè.* construitur cum Genitivo: est Adv. ι. 639.

Ἀγχέμαχοι, pl. num. cominùs pugnantes, ex ἄγχι propè & μάχομαι, pugno, f. μαχήσομαι. p. μεμάχημαι. α. 25.

Ἀγχίμολον, adverbialiter hîc accipitur hoc neutrum, ex ἀγχίμολος, ῦ, ὁ καὶ ἡ, è propinquo veniens, ex ἄγχι propè & μολέω, seu μόλω, venio. α. 325.

Ἀγχίσῃ, dativus singul. ab Ἀγχίσης, ῦ, ὁ. nomen viri. ex ἄγχι & ἴσος. q. d. ἄγχι τῷ ἰσόθεος. θ. 1009.

Ἀγάμενος, præs. part. pass. verbi ἀγάομαι, ῶμαι, demiror. Th. ἀγάω, ήσω. idem θ. 619.

Ἄγων, vehens, part. præsens, ab

ab ἄγω *duco, veho.* vide ἀγαγών. ϑ. 998.

Ἄγω, *duco.* f. ἄξω, p. ἦχα. a. 1. ἦξα. a. 2. ἤγον. ι. 208.

Ἀγῶνι, dat. sing. ab ἀγὼν, ῶνος, ὁ, *certamen.* ϑ. 435.

Ἄγωσιν, 3. pl. subj. ab ἄγω *duco, veho, traho.* f. ξω.

Ἀδάητα, *indocta*, acc. pl. n. g. ab ἀδάητος, incognitus. Th. δαίω, scio, disco. ϑ 657.

Ἀδάμαντος, pro ἀδάμαντα. Declinatur duobus modis, vel ἀδάμαντος, ου. vel ἀδάμας, αντος, ὁ, nomen clarissimæ gemmæ, per metaph. ponitur pro ferro, ἀδάμαντος genitivus ab ἀδάμας, αντος, ὁ. ex α quod hîc idem valet quod δυσ, & δαμάω *domo* ϑ. 188.

Ἀδηκτοτάτη, ι. 420. est superlativus, à positivo ἄδηκτος ου, ὁ ἡ. propriè *morsui non obnoxius*: hîc verò *cariem minimè sentiens*: à δάκνω *mordeo*: f. δήξομαι. a. 2. ἔδακον. p. δέδηχα. unde etiam est nomen δὴξ vermis, qui lignum corrumpit, ἴψ (ab ἴπτω *noceo*) vermis qui cornua lædit. ἴξ (ab ἵκω advenio) vermis, qui palmitibus obest. σὴς (à σήπω putrefacio) vermis, qui vestes depravat. τρὼξ (à τρώγω) qui vitiat legumina. ψὴν qui ficus arrodit, &c.

Ἄδηλος, ου, ὁ καὶ ἡ. non manifestus, obscurus. Th. δῆλος, ου, ὁ, manifestus. ι. 6.

Ἄδικος, ου, ὁ καὶ ἡ. injustus. ἀδικώτερος, comp. Th. δίκη, ἡ. justitia. ι. 260.

Ἀδμήτη, nomen mul. q. d. *indomita*, à δαμάω, domo. ϑ. 349.

Ἆδον, pro ἥδον, 3. pl. a. 2. act. ab ἁνδάνω. *placeo*, f. ἁδήσω, p. ηκα. at ἄδω, *futuro, expleo.* ϑ. 917.

Ἀδροσύνη, ἡ. *ubertas, copia* ab ἀδρὸς, οῦ, ὁ. *dives, crassus, magnus.* ι. 473.

Ἀδώτῃ, dat. sing. ἀδώτης ου. ὁ. *qui nihil dat.* Ratio compositionis planè insolens, ex α priv. & δώτης, ου, ὁ, *qui dat.* Th. δίδωμι, do. ι. 355.

Ἄεθλον, ου, τὸ. certaminis præmium, ab ἄεθλος seu ἆθλος, ου, ὁ, *certamen.* ι. 654.

Ἀεθλεύωσιν, *colluctentur.* 3. pl. præs. subj. act. ab ἀεθλεύω, f. εύσω. p. κα. idem quod ἀθλέω, *pugno, dimico*, vide ἄεθλον. ϑ. 435.

Ἀεὶ, adverb. semper. ϑ. 288.

Ἀειγενετάων, Genit. pl. Æolicus, ab ἀειγενέτης ου, ὁ. sempiternus. ex ἀεὶ & γενετὴς, qui genitus est. Th. γίνομαι, nascor. f. γενήσομαι. a. 2. m. ἐγενόμην. ϑ. 548.

Ἀείδειν. præs. inf. ἄειδον, 3. pl. imperf. act. pro ἤειδον, ab ἀείδω *cano.* Metri causâ abjicitur augmentum: in prosa ᾄδω, f. ᾄσω. p. ηκα. ι. 662.

Ἀεῖραι, a. 1. act. infinit. ab ἀείρω tollo. f. ἀερῶ. a. 1. ἤειρα. hinc ἀείρας. a. 1. part. act. ἀειρόμενοι, pl. part. præs. f. g. ι. 761.

Ἀεικέα, acc. sing. ab ἀεικὴς, έος, ὁ ἡ, durus, asper. Them. εἴκω, cedo, f. ξω ϑ. 166.

Ἀέκητι, *non invito*, adverb. ab ἀέκων invitus. Thema. ἑκὼν όντος, ὁ. spontaneus. ϑ. 529.

Ἀείσατε, 2. pl. a. 1. act. imperat. ab ἀείδω, f. σω. p. κα. canto. ϑ. 965.

Ἀέλλῃ, dat. sing. ab ἄελλα, ης, ἡ, *turbo, procella*, ex ἄω *spiro* & εἰλέω *convolvo*, ϑ. 874.

Ἀελλὼ nomen mul. q. d. *procellosa.* ϑ. 267.

Ἀεναόντων, gen. pl. in nom. ἀενάων,

νάων,

νάων, οντος, perpetuò fluens, alii legunt ἀενάων, οντος. ex ἀεὶ *semper* & νάω, *fluo*. Th. ναίω, habito. ι. 550.

Α'ενάυ, genit. g. f. ab ἀέναος, *perennis*. Poët. pro ἀέναος. ex ἀεὶ *semper* & νάω *fluo*. ἀενάων, gen. pl. ι. 595.

Α'έντων, gen. pl. part. præs. activi, ab Α'ημι, *flo*, ad formam τιθεὶς, έντος. Sed quia est ab ἄω, potiùs juxta ἵστημι esset flectendum. Notetur ergo hæc exceptio. ι. 625.

Α'έξει, 3. præs. ab ἀέξω, augeo, pro quo in prosa, αὐξάνω & αὔξω. f. ήσω. p. ηὔξηκα. ι. 6. ἀέξομαι, pass. ἀέξεται, ἀέξετο. imperf. ἀεξομένοιο. gen. Ion. part. præs. ι. 773.

Α'εργὸς, ῦ. ὁ. iners, ἀεργῷ, dat. hinc ἀεργίη, inertia, Ionicè, pro ἀεργία, ας, ἡ. *pigritia*, ab ἀεργὸς, pro quo in prosa ἀργὸς. Th. ἔργον, opus. *Prosa* dicitur quasi *profusa*. oratio verò ligata, quæ certis numeris adstricta est, quale est poëma. ι. 303.

Α'ερσιπόται, nom. pl. *altè volantes*. Epitheton cygnorum, compositum ex ἀείρω, in altum tollo, & πέτομαι, volare. declinatur duobus modis. ἀερσιπότης, υ, ὁ. Prim. simplic. & in quinta simplicium, ἀερσιπότης, ητος, ὁ. *in aëre suspensus*. α. 316.

Α'εσίφρονα, acc. sing. *stolidum*. ι. 315. à nominativo ἀεσίφρων, ονος, ὁ, ἡ. ex ἄω, *flo*, & φρὴν, ενὸς, ἡ, *mens*, qui ventosa mente præditus, inconstans & temerarius est & proinde *stultus*. hinc ἀεσιφροσύνῃσιν, dat. pl. Ionic. pro ἀεσιφροσύναις, ab ἀεσιφροσύνη, stultitia.

Α'ζαλέοιο. α. 153. Genitivus Ion. pro ἀζαλέυ, ab ἀζαλέος, υ, ὁ, aridus, torridus. Thema est ἄζω torrefacio, arefacio.

Α'ζει. 3. perf. præs. verbi ἄζω, sicco. α. 397. hinc

Α'ζηται, præs. sub. *tristetur*, ab ἄζομαι, propriè *exaresco*: per metaph. *cura & mœrore conficior*. α. 585. θ. 99.

Α'ζω, cum aspero spiritu *veneror*. σέβομαι. θ. 532.

Α'ζωστοι, pl. num. *discincti*; scil. ut eò sint expeditiores: ex α privativo & ζωστὸς *cinctus*, quod est à ζωννύω vel ζώννυμι, *cingo*, in fut. ζώσω, in præt. ἔζωκα. in passivo præt. ἔζωμαι vel ἔζωσμαι, in 3. sing. ἔζωσται, hinc est ζωστὸς, *cinctus*, ζωστὴρ, ῆρος, ὁ. *cingulum*, baltheus. ι. 345.

Α'ηδόνα, acc. sing. ab ἀηδὼν όνος, ἡ. *luscinia*, ab ἀείδω *cano*, pro quo in prosa ᾄδω. ι. 203.

Α'ηθ', pro ἄητο, *spirabat*. imperfect. abjecto ο μικρῷ per apostrophum, & τ mutato in θ, propter seq. aspiratam. Thema est ἄω *flo*, f. ήσω. unde formatur ἄημι & pass. ἄημαι. α. 8.

Α'ὴρ, ἀέρος, ὁ. *aër*. ab ἄω. in f. g. significat rorem. ι. 549.

Α'ησι, 3. sing. ab ἄημι *flo*. hinc

Α'ᾶσι, *flant* 3. plur. ut ἵστημι, ἱστᾶσι. Th. ἄω. *flo*. ι. 514. θ. 875.

Α'ήτας, acc. pl. à sing. ἀήτης, υ, ὁ, *flatus*. in nom. pl. ἀῆται, *flamina*. Th. ἄω, *flo*. ι. 645.

Α'θάνατοι, pl. num. f. g. θ. 968. Græci non dicunt ἀθάνατος, sed ἀθάνατος, ὁ, καὶ ἡ. ex α negativo & θάνατος. Sic in Novo Testamento αἰώνιος, υ, ὁ, ἡ. & αἰώνιος. in f. g. αἰωνία. Regula. *Adjectiva composita nec non quandoque derivata sunt generis commu-*

communis. ἀθανάτης, pro ἀθανάτοις, Ionicè: & ἀθανάτοιο, pro ἀθανάτου. ut & ἀθανάτοισιν, dat. pl. pro ἀθανάτοις. ε. 309.

Α'θέσφατος, ου, ineffabilis. compositum ex α privativo & θέσφατος pro θεόσφατος, à Deo pronunciatus: prout dicimus θεόσδοτος, *divinitus datus*, ἀθέσφατος etiam idem quod *nefandus*. Sed sæpiùs in bonam partem accipitur, & tum α non est privativum sed intentivum, ut ἐδίδαξαν ἀθέσφατον ὕμνον ἀείδειν, docuerunt *divinum* carmen canere. ε. 662. ex φατὸς dicendus, hoc à φάω, dico. idem quod φημί. θ. 830.

Α'θηνᾶ, ᾶς, ἡ. *Minerva.* Dicitur etiam Α'θήνη, quasi ἀθήλη, ex α privat. & θηλὴ *papilla*, *mamma apex*, quòd Minerva prognata ex cerebro Jovis (uti fabulantur) non fuerit alita aliorum more. Α'θῆναι, ῶν, αἱ Athenæ, acceperunt nomen, à Minervæ fictitii hujus idoli æde & cultu. Α'θῆναι alio nomine ἀκτὴ, ῆς, ἡ *litus*, quòd in litore maris fuerit condita, unde πολῖτις ἀττικὴ (pro ἀκτικὴ) civis attica. α. 126.

Α'θλ', pl. num. pro ἆθλα, à singul. ἆθλον, ου, τὸ *præmium certaminis*. sed ἆθλος, ου, ὁ. est ipsum certamen. Vide suprà ἄεθλος, ου, ὁ. ε. 756.

Α'θόλωτος, ου, *illimis*, *limpidus*, ex α privat. & θολὸς, οῦ, ὁ *limus*, *fæx*, *sordes*: unde est θολόω turbo: θολωτὸς turbatus. ε. 595.

Α'θρόος, ου, ὁ, *confertus*, in unum collectus. α. 246.

Αἱ, artic. præpos. ab ἡ, hæc. ὁ, τό.

Αἳ, artic. postp. ab ἥ, ὅς, ὅ, quæ, quid, quod. θ. 268.

Αἴακοῦ genit. ab αἰακὸς, οῦ, ὁ. ab αἶαξ αἴακος ὁ. vel αἴας αἴαντος ὁ, quæ idem significant, nomen herois, *Ajax*. θ. 1005.

Αἶαν, pro γαῖαν, terram, Poëticè, à γαῖα, seu γαία, ἡ. ε. 124.

Αἶγα accusat. ab Α'ἴξ, αἰγὸς, ὁ, ἡ. *caper*, *capra*. ε. 516.

Αἰγείδην, acc. à nominativo, αἰγείδης, ου, ὁ, ab αἰγεὺς, έος, ὁ, nomen viri. αἰγείδης ergo est patronymicum, sicut à πηλεὺς dicitur πηλείδης. α. 182.

Αἴγειροι, pl. nom. à sing. Αἴγειρος, ου, ἡ. *populus nigra*. Alii etiam vertunt *alnum*, λὰπὸ τοῦ ἐγείρειν. α. 377.

Αἰγίδ', acc. sing. pro αἰγίδα per apostrophum, α abjicitur, ab αἰγὶς, ίδος, ἡ, *pellis caprina*, munimentum pectoris. Alii putant *scutum* fuisse pelle ista obductum. Thema αἴξ, αἰγὸς, ὁ, ἡ. *caper* vel *capra*. α. 344.

Αἰγιόχοιο, gen. Ionic. pro αἰγιόχου, à nominativo αἰγίοχος, ου, ὁ, epitheton Jovis. Sic dictus, quòd generatus, in Creta nutritus fuerit à capra (ὀχὴ sonat alimentum) ut lateret patrem Saturnum, qui pueros mares devorabat. ε. 483.

Αἰγυπιοὶ, ab αἰγυπιὸς, οῦ, ὁ, *vultur*, avis prædatrix & rapax. à γὺψ, γυπὸς, ὁ, *vultur*. α. 405.

Αἱ δ', sunt duæ voces. αἱ est artic. præpositivus, δ' per apostr. pro δὲ *verò*

Α'ΐδαο, Genitivus Æolicus pro ἀΐδου, à nominativo ἀΐδης, ου, ὁ. orcus. inferni. q. d. ἀειδὴς, έος, ὁ, *obscurus*. ex α priv. & εἴδω, non video. ε. 153.

Αἰδ',

Αἶδι, à nominativo ἄϊδι, ᾄδι, ᾅδι, ε. 822.

Α'ϊδὲς, obſcurum, adject. generis neutrius, ab ἀϊδὴς, έ☉. Thema, εἴδω, video, f. εἴσομαι. α. 2. εἶδον & ἴδον. α. 477.

Α'ΐδαο, Genit. Ionicus pro ἅδου ab ἀΐδης, ου, ὁ. infernus, in proſa dicitur, ᾅδης, ου, orcus, tartarus. Θ. 311.

Α'ΐδηλα, acc. pl. arcana, ab ἀΐδηλος tenebricoſus. Th. ἀΐδης, ου, ὁ. infernus. ε. 756.

Α'ΐδιον, ab ἀΐδιος, perpetuus. Th. ἀεὶ ſemper. α. 310.

Α'ϊδνῇς, dat. pl. Ionic. ἀϊδνὸς ἡ, ὀν, tenebricoſus. Th. eſt εἴδω, video. Θ. 860.

Αἰδοῖ. dativ. ſing. reverentia, ab αἰδὼς, όος, ἡ. pudor. α. 354. hinc

Αἰδοῖα, τὰ. pudenda. ε. 733.

Αἰδοίη, ης, ἡ. veneranda. αἰδοίοισι, dat. pl. Ionic. Th. αἰδὼς, όος, ἡ, pudor. ε. 257.

Α'ΐδος, genit. ſing. ab ἄϊς, ἀΐδος, ὁ. orcus. idem quod ἀΐδης, ου, ὁ. Vide ſuprà. ἀΐδος δὲ, ad orcum. α. 151.

Α'ϊδρείῃσι. ε. 685. dat. pl. Ion. pro ἀϊδρείαις, ab ἀϊδρεία, ἡ, inſcitia, ab ἴδρις, ιος, ὁ καὶ ἡ, ſciens. Th. ἴσημι, ſcio. hinc

Α'ΐδρις, ignarus, vide Thema. ἴσημι ſcio. α. 105.

Αἰδῶ. pudorem. accuſ. ſing. αἰδόα, αἰδῶ, ab αἰδὼς, pudor. ε. 324.

Α'ϊδωνεὺς, έος, ὁ. idem quod ἀΐδης, ου, ὁ. Pluto. Θ. 913.

Αἰδὼς, pudor. ex α priv. & εἴδω video. quorum nos pudet, ea non adſpicimus. ε. 192.

Αἰειγενετάων, Θ. 893. ſempiternarum. gen. pl. Æol. pro αἰειγενετῶν. ab αἰειγενέτης, ου, ὁ. ſempiternus, ab ἀεὶ, ſemper & γίνομαι, naſcor. Θ. 893.

Αἰεὶ pro ἀεὶ ſemper, Poëticè, & αἰὲν. ε. 114. & 298.

Αἰετὸν, aquilam, pro ἀετὸν metri causâ, ἀετὸς, ου, ὁ. Θ. 523.

Αἰζήιος. juvenilis, ab αἰζηὸς, ου, ὁ juvenis, q. d. ἀεὶ ζέων, ſemper fervens. α. 408.

Αἰζηῶν, juvenum, genit. pl. ab αἰζηὸς, ου, ὁ, pro quo & αἰζηὸς, juvenis. Θ. 863.

Αἰήτεω, Æolicè pro αἰήτου, ab αἰήτης, ου, ὁ, nomen viri. Θ. 992.

Αἴῃ, dat. Ion. ab αἶα, pro γαῖα, terra. α. 153.

Αἰήτης, αἰήτου. Vide Αἰήτεω. Θ. 958.

Αἶθ', quæ pro αἵτε quæque, ab ὃς, ἡ, ὃ. articuli poſtp.

Αἰθαλόεις, εντος. ardens, αἰθαλόεντα, acc. ſing. ab αἴθω, uro, incendo. Θ. 72.

Αἰθὴρ, έρος, αἰθέρος, ὁ. æther. ε. 18

Αἰθιόπων, gen. pl. ab αἰθίοψ, οπος, ὁ. Æthiops. q. d. αἴθων τὴν ὄψιν. ab ὤψ, vultus, th. ὄπτομαι, video, & αἴθω, uro. imperf. ᾖθον, ardebant. Θ. 985.

Αἰθομένοιο, ardentis, præſ. part. gen. Ion. ab αἴθω, ardeo, αἰθομένοισι, αἰθομένων, gen. pl. part. præſ. μ. 60.

Αἴθωνι, dat. ab αἴθων, ωνος, ὁ niger. Th. αἴθω, uro. ε. 742.

Αἴθοπα, acc. ſing. ab αἴθοψ, οπος, ὁ, καὶ ἡ, niger. ab αἴθω, uro, & ὤψ, vultus. Th. ὄπτομαι. f. ὄψομαι, præt. ὦμμαι. ε. 36.

Αἴκ', pro αἴκε. Doricè pro εἰ ἄν. αἴκε δύνηαι ſi quidem poſſis. ε. 268.

Αἷμα, αἷμ', pro αἷμα, τος, τὸ, ſanguis.

Αἱματόεσσαι, cruentæ, pl. num. ab αἱματόεις, όεσσα, όεν. Thema eſt

est αἵματος, ατος, τὸ, sanguis. ϑ. 183.

Αἱμυλίοισι, dat. pl. Ion. αἱμύλος, ὁ, ἡ, *blandus*, αἱμύλιος idem. ι. 78. hinc αἱμυλλω.

Αἰναὶ, pl. f. g. αἰνὸς *gravis*. differt ab αἶνος laus, accentu. ι. 802.

Αἰνεῖ, *laudat*, ab αἰνέω, laudo, f. ήσω. vel έσω. p. ᾔνηκα. aor. 1. ᾔνεσα. aor. 1. imperat. αἴνεσον. Th. αἶνος, ου, ὁ, laus. ι. 824.

Αἰνείας, ου, ὁ, Æneas. ϑ. 1008.

Αἴνημι, pro αἴνημι, *probo*. & hoc pro αἰνέω, laudo. f. έσω, vel ήσω. p. εκα. Thema αἶνος *laus*. ι. 683.

Αἶνον, acc. fabulam, ab αἶνος, ου, ὁ. ι. 202.

Αἰνὴ, gravis. à masculino, αἰνὸς, ἡ, ὸν. *gravis*, *horribilis*. ι. 160. hinc αἰνοτάτῳ. dat. sing. superlat. α. 397.

Αἴνυτο, 3. singul. imperf. medii, à Themate αἴνυμαι, *capio*. α. 41.

Αἰολίδα, acc. sing. ab αἰολὶς, ίδος. nomen regionis, ab αἰόλος, ου, ὁ. *varius*. hinc, αἰόλλω *vario*. ι. 636.

Αἰόλλονται, 3. pl. ind. præs. pass. ab αἰόλλω, vario. f. λῶ. p. κα. Th. αἰόλος, ου, ὁ. varius. α. 399.

Αἰπόλιον, ου, τὸ. grex caprarum. ab αἰπόλος, ου, ὁ. *caprarius*. περὶ τὰς αἶγας πολῶν. Them. πολέω *verso*, propriè qui versatur circa capras. Nam αι prima syllaba est ex αἲξ αἰγὸς, ἡ. *capra*. θ. 446.

Αἰπὺν, acc. sing. ab αἰπὺς, έος, ὁ, *altus*. f. ἡ αἰπεῖα, τὸ αἰπύ. ι. 83.

Αἱρῇ, *ceperit*. 3. singul. præs. act. subj. ab αἱρέω *capio*. f. ήσω. p. κα. a. 2. εἷλον. ι. 618.

Αἷς, *quibus*, dat. pl. ab ἡ, quæ.

Αἶσα, ἡ, *parca*, *sors*: item *fatum*, *officium*, quasi ἀεὶ ἴση, *semper æqualis*, ϑ. 422.

Αἴσηπος, nomen fluvii. ϑ. 342.

Αἴσιμον, αἴσιμος, ου, ὁ. *fatalis*, ab αἶσα fatum: idem quod μόρσιμον, à μόρος, ου, ὁ. α. 336.

Αἰσονίδης, Filius Æsonis, patronymicum viri. ϑ. 993.

Αἴσσοντο. 3. pl. imperf. med. à verbo αἴσσω *impetu feror*, *agitor*, f. ξω. p. χα. θ. 671.

Αἴσχεσιν, dat. pl. ab αἶσχος, εος, τὸ. *turpitudo*. ex α privat. & ἴσχω, *contineo* Qui se non continent, sunt turpes. ι. 211.

Αἰτῇς, 2. person. sub. ab αἰτέω, peto. f. ήσω. p. ᾔτηκα. ι. 408.

Αἰχμὴ, ῆς, ἡ. cuspis. *Die spitze*. αἰχμῇς, dat. plur. Ionicè pro αἰχμαῖς. α. 289.

Αἰχμητάων, gen. pl. Æolicè pro αἰχμητῶν, ab αἰχμητὴς, οῦ, ὁ. *bellator*, th. αἰχμὴ, ἡ. cuspis. α. 178.

Αἶψ' pro αἶψα *celeriter*. α. 370.

Αἰψηροκέλευθον. ϑ. 379. epitheton Boreæ. αἰψηροκέλευθος, ου, ὁ, ἡ. *celeriter viam conficiens*, ex αἰψηρὸς *velox*. th. αἶψα, citò. & κέλευθος, ου, ἡ. *via*.

Ἀΐων, præs. part. verbum poëticum, ab ἀΐω *audio*. ι. 9.

Αἰῶνος, gen. sing. ab αἰὼν, ῶνος, ὁ, *ævum*. item in f. g. ἡ αἰὼν *vita*. α. 331.

Ἀκάματι, dat. sing. ab ἀκάμας, αντος, ὁ, *indefessus*. compositum ex α privativo, & κάμνω *defatigor*, f. καμῶ, p. κέκμηκα. a. 2. ἔκαμον. θ. 956.

Ἀκάματος, ϑ. 824. ου, ὁ, ἡ. *indefessus*. ἀκαμάτοιο pro ἀκαμάτου, gen. Ion. ἀκαμάτῃσι, dat. pl. Ionic. f. g. th. κάμνω.

Ἀκάστη, *nomen mulieris*, ab ἀκάζω *acuo*. Th. ἀκὴ, ῆς, ἡ. cuspis. ϑ. 356.

Ἀκαχήμενος

Ἀκαχήμενος, *ex animo dolens*. præsentis med. part. ab ἀκαχήμαι pro ἀκαχίω, *tristitia afficio*. Thema ἄχος, εος, τὸ, *dolor*. θ. 99.

Ἀκαχμένον, *acutum*. part. præt. paff. ab ἀκαχίω, *acuo*. ἀκαχμένος pro ἠκαχμένος. augmento abjecto & syncope facta ἀκαχμένος. Them. ἀκὴ, ῆς, ἡ, cuspis, vel ἄχος, εος, dolor. α. 135.

Ἀκάχων, *animo mœstus*. ab ἀκάχω dolore afficio, ex Themate ἄχος, εος, τὸ, *dolor*. θ. 868.

Ἀκηδὴς, έος, ὁ καὶ ἡ, negligens. ex α privat. & κῆδος, εος, τὸ, *cura*. θ. 489. ἀκηδέα, acc. sing. ε. 112.

Ἀκήριοι, pl. sine sorte. ex α priv. & κὴρ, κηρὸς, ἡ, *sors*, *fatum*. ε. 823.

Ἀκινήτοισι, dat. pl. Ion. ab ἀκίνητος, qui non movetur. Sepulcra non sunt movenda & refodienda, sed corporibus mortuorum concedenda quies. Th. κινέω, ῶ, f. ήσω, moveo. ε. 750.

Ἀκιώτατοι, firmissimæ, pl. num. & superl. grad. ab ἄκιος, *incorruptus*, ex α priv. & κὶς, κιὸς, ὁ, vermis, qui in ligno oritur, illúdque rodit. Vide suprà ἀδηκτοτάτη. ε. 136.

Ἀκοίτην, acc. ab ἀκοίτης, ου, ὁ. *maritus*, α. 9. ἄκοιτιν, ab ἄκοιτις, ιος, ἡ. *marita*, ex α quod est non privativum, sed conjunctivum, ab ἅμα, *simul*, *una*, &, κοίτη, ης, ἡ, lectus, à κεῖμαι jaceo, cubo. ε. 800.

Ἀκόρητος, apud Poëtas idem quod ἀκόρεστος, *insatiabilis*, cum genit. ex privativa part. α, & κορεστὸς, à κορέω, pro quo etiam dicitur κορέννυμι, ύω, *satio*. α. 346.

Ἄκουε, audi, præs. imperat. ἀκούσαις, 2. sing. aor. 1. act. opt. audiveris, ε. 720.

Ἀκούσαντες, pl. num. a. 1. part. verbi ἀκούω, audio. f. σω. p. κα. p. m. ἤκοα & Att. ἀκήκοα. θ. 695.

Ἄκρα, Ionicè pro ἄκρα, summa, neut. ἄκρον. ἀκρότατον, in superl. ε 667. θ. 7.

Ἄκριτος, ου, ὁ καὶ ἡ, *anceps*, *dubium*. Them. κρίνω, secerno, judico. α. 311.

Ἀκροκνέφαιος, *vespertinus*. comp. ex ἄκρος, α, ον, *summus*, & κνέφας, αος, τὸ, *caligo*. item *crepusculum*. ε. 567.

Ἀκτίνη, nomen proprium mulieris. θ. 249.

Ἀκτὴ, *litus*. ἀκταῖς, dat. pl. *litoribus*. ab ἄγω frango, quod ibi fluctus frangantur. & ἀκτὴ, *munus*, *donum*. ε. 32.

Ἀκτίνεσσι, dat. pl. Poëticus, ab ἀκτὶν, ῖνος, ἡ, radius solis. ab ἄγνυμι, *frango*. radiorum solarium est refractio. θ. 760.

Ἅλα, acc. sing. *mare*, ἡ ἅλς, mare: ὁ ἅλς, sal. solo genere differunt. θ. 791.

Ἅλαδ᾽ pro ἅλα δὲ, *ad mare*. δὲ postpositum accusativo, valet ad. ε. 631.

Ἀλάληνται, *errant*. 3. singul. verbi passivi, à verbo ἀλάομαι, ῶμαι, *vagor*, *erro*, pro quo etiam dicitur ἄλημι, ἄλημαι, & per reduplicationem ἀλάλημι, in passivo ἀλάλημαι, σαι, ται. ε. 102.

Ἀλαλητῷ, dat. sing. ab ἀλαλητὸς, οῦ, ὁ. clamor militum, dicentium ἀλαλή. Gallicè, *alarme*. Th. ἀλαλὴ, ῆς, ἡ, ἀλαλά, α. 382. differt ab ἀλάλητος inenarrabilis.

Ἄλαλκεν, *profligabat, arcebat*, imperf. Ionic. ab ἀλάλκω. Thema est ἀλκὴ, ῆς, ἡ. robur, vires, Ͽ. 527.

Ἀλαοσκοπιὴν, *speculationem*, propriè *cæcam speculationem*, comp. ex ἀλαὸς, *cæcus*, & σκέπτομαι, f. ψομαι, circumſpicio. unde est σκοπὴ & σκοπιὰ, ᾶς, ἡ, *specula*, Ͽ. 456.

Ἀλαπαδνὸν, *imbecillum*. ab ἀλαπάζω, *diripio, vasto*. Thema, λαπάζω, & λαπάσσω, evacuo. ι. 437.

Ἄλαστος, ου, ὁ, καὶ ἡ, gravis, *non oblivioni tradendus*, Doricè, pro ἄληστος, à λήθω, f. σω. lateo. Ͽ. 467.

Ἄλγε', pro ἄλγεα, ab ἄλγος, εος, τὸ, *dolor*, unde Latinorum *algeo, frigeo*, ε. 133.

Ἀλγινόεντα, acc. ſing. ab ἀλγινόεις, εντος, ὁ, *molestus*. Thema ἄλγος, εος, τὸ, *dolor*. ἀλγινόεσσαν, f. g. acc. caſ. Ͽ. 226.

Ἀλέα, ας, ἡ, Ionicè ἀλέη, ης, ἡ, *calor*, ſeu tepor qui est ex Sole. ε. 493.

Ἀλέασθαι, *vitare*. a. 1. med. infinit. pro ἀλεύσασθαι, pro quo ἀλεύασθαι & ἀλέασθαι, per geminam ſyncopen (ſic Rom. 3. v. 15. ἐκχέαι pro ἐκχεῦσαι.) ab ἀλέω, *molo*. f. έσω, p. εκα. item *vito, caveo*, ε. 493. pro ἀλέω dicitur etiam ἀλεύω, itemque ἀλεείνω, effugio. ε. 828. est verius ultimus.

Ἀλεγίζω, f. σω, p. κα. *curo*. hinc ἀλέγοντες. genit. ca.. Ͽ. 171.

Ἀλεείνω, evito, vide in ἀλέασθαι.

Ἀλέω, vide paullò antè ἀλέα.

Ἀλεξιάρη, *imprecationum expultrix*, ex ἀλέξω vel ἀλεξέω, *arceo, depello*, & ἀρὰ, ᾶς, ἡ. *dira imprecatio*. Est vox media, quæ modò in bonam partem accipitur & vertitur *precatio*, modò in malam, ut hic. ι. 464.

Ἄλειφαρ, ατος, τὸ, *pinguedo*, ἀλείφω. f. ψω. a. 2. ἤλιφον. Ͽ. 553.

Ἀλεύασθαι, vide paullò antè ἀλέασθαι. ε. 505.

Ἀλεύομαι, vide in ἀλέασθαι.

Ἀλεωρῆ, Ionicè pro ἀλεωρᾷ, ᾶς, ἡ. *evitatio*. Th. ἀλέω, vito. ε. 404.

Ἀληθέα, acc. ſing. ab ἀληθὴς, *verus*. hinc ἀληθείην, Ionicè, pro ἀλήθειαν. Ͽ. 28.

Ἀλιάκμονα, acc. ſing. ab ἀλιάκμων, ονος, ὁ. nomen fluvii, ex ἅλς, ἁλὸς, ἡ mare, & ἀκμὴ, ῆς, ἡ, cuſpis, vigor, incrementum. Ͽ. 343.

Ἀλίαστος, ου, ὁ καὶ ἡ, non deſinens. Thema, λιάζω, f. σω. agito. Ͽ. 611.

Ἁλιεὺς, έος, ὁ, *piſcator*, propriè qui in mari piſcatur. per ſyn. ſpec. *piſcator quivis*, Th. ἅλς, ἁλὸς, ἡ, mare.

Ἁλιμήδη, nomen mul. q. d. *quæ curat mare*. ex ἅλς, ἁλὸς, ἡ, mare, & μῆδος, εος, τὸ, cura. Ͽ. 255.

Ἁλίοιο, Poëticè, pro ἁλίου, ex ἅλιος, *marinus*. Th. ἅλς.

Ἀλιτημένον, part. præt. paſſ. Ionic. ab ἀλιτέω, *pecco*. α. 91.

Ἀλιτραίνεται, 3. præſ. paſſ. *malè agit*, ab ἀλιτραίνω, pecco, quod est ab ἀλιτρὸς, peccator. Thema est ἀλιτέω, pecco, f. ήσω, vel ἀλείτω, cujus aor. 2. ἤλιτον. ι. 241. & 330.

Ἀλκμίοιο, Ion. pro ἀλκιμίου, ab ἄλκιμος, ου, ὁ. nomen viri. Thema est ἀλκὴ, *robur*. α. 26.

Ἀλκμείδαο, pro ἀλκμείδου, Æolicè, à no-

à nominativo ἀλκείδης, ου, ὁ. nomen viri ab ἀλκή, robur, α. 112.

Ἄλκιμος, ου, ὁ, καὶ ἡ, robustus, fortis. Th. ἀλκή, ῆς, ἡ, robur.

Ἀλκμήνη, nomen fœminæ, q. d. robur Lunæ. Luna singulares habet influxus in fœminam, nec non in Oceanum, qui est quasi mundi uterus. α. 3.

Ἀλκτῆρα, acc. sing. ab ἀλκτήρ, ῆρος, ὁ, defensor, propugnator. Thema ἀλκω, ab ἀλκή, unde ἀλάλκω profligo. α. 29.

Ἀλλ', pro ἀλλὰ, ι. 37.

Ἄλλαι, nom. pl. ab ἄλλη, alia.

Ἀλλάων, aliarum, pro ἄλλων, Æolicè, α. 260.

Ἀλλήλων, gen. pl. ἀλλήλοισιν dat. pl. Ion. pro ἐν ἀλλήλοις inter se. ἀλλήλας, acc. pl. Flectitur tantùm per Genitivum, Dativum & Accus. pluralem, ídque in tribus generibus. ι. 135.

Ἀλλοίην, acc. ab ἀλλοῖος. ι. 824.

Ἀλλοῖος, ου, ὁ. diversus, ab ἄλλος, alius. ι. 485.

Ἄλλος, ἄλλη, ἄλλο, alius, a, ud.

Ἄλλοτε, interdum, aliàs, adverb.

Ἀλλότριος, ου, ὁ. Thema est ἄλλος, alienus, non proprius.

Ἀλμυρὸς, οῦ, ὁ. salsus, epitheton Oceani. Th. ἅλς, ἁλὸς, ἡ. mare.

Ἄλοχος, ου, ἡ. uxor. ἀλόχῳ, dat. ex α conjunctivo, quod est ex ἅμα & λέχος, εος, τὸ lectus, quod fit in eodem lecto cum marito. Θ. 886.

Ἄλσος, εος, τὸ lucus. ex ἅλλομαι salio, quòd arbores veluti è terra prosiliant. α. 70.

Ἀλυκτοπέδῃσι, dat. pl. Ion. ab ἀλυκτοπέδη, vinculum indissolubile, q. d. ἄλυκτος πέδη, indissolubilis pedica, ἄλυκτος, metri causâ, pro ἄλυτος, ex α privat. & λύω, dissolvo. Θ. 520.

Ἀλύξει, vitabit, fugiet. fut. 1. med. ab ἀλύσκω, vito. F. ξω. Thema est ἀλέω molo: item vito. ι. 363.

Ἄλφειον, ab ἄλφειος, ου, ὁ. nomen fluvii. Θ. 338.

Ἀλφηστῇσιν, dat. pl. Poëticè & Ionicè pro ἀλφησταῖς, ab ἀλφηστὴς, ου, ὁ, inventor. ab ἀλφέω invenio. Th. ἄλφα, primæ alphabethi Græci litteræ nomen. ι. 82.

Ἀλωὴ, ῆς, ἡ. Thema. ἅλως, ω, ἡ, area. Spiritus mutatur in ortu. ι. 806.

Ἄμ', pro ἅμα, unà, cum, Dat. ἅμα βροντῇ cum tonitru. ἄμυδις Æolicè pro ἅμυδις. idem quod ἅμα, simul. Θ. 689.

Ἀμαιμακέτοιο, indomiti. ἀμαιμάκετος, ου, ὁ, ex α intensivo. quod est ex ἄγαν, valdè, & μαιμάω, vehementer cupio, impetu feror, qui animo est in prælia admodum prono, ἀμαιμάκετον πῦρ. Th. μάω, cupio. α. 207.

Ἄμαξα, ης, ἡ, currus, plaustrum, quasi dicas ἅμα ἄξονι, cum axe. ι. 326.

Ἀμάρτῃ, peccaverit. 3. sing. a. 2. act. subj. ab ἁμαρτάνω pecco. f. ἁμαρτήσω, p. ἡμάρτηκα. a. 2. ἥμαρτον. ex α. priv. & μάρπτω, assequor.

Ἀμαρτίνοος, cujus mens est prava, ex ἁμαρτάνω pecco, & νόος, ου, mens, qui mente peccat. Θ. 511.

Ἀμάρυσσε, imperf. pro ἠμάρυσσε, splendebat, verbi ἀμαρύσσω, f. ξω. fulgeo, splendeo, ex α ἐπιτατικῷ. & μαίρω splendeo. Θ. 917.

Ἀμᾶσθαι, præs. infinitivi medii, metere. Thema est ἀμάω ω. f. ήσω meto.

meto. Metere instar formicæ, nihil aliud est, quàm colligere, comportare. Est assiduitatis magistra. Prov. 6. ι. 778.

Ἀμαυροτέρη, Ionicè pro ἀμαυροτέρα, obscurior. ab ἀμαυρὸς, ὰ, ὸν, obscurus. ex α priv. & μαίρω, *splendeo*. ι. 284.

Ἀμαυρωθείη, intereant, a. 1. opt. pass. verb. ἀμαυρόω, ῶ, obfusco, obscuro. Them. ἀμαυρὸς, ὃ, ὁ. obscurus. ι. 693.

Ἄμβατος, pro ἀναβατὸς, scansilis, *pervius*. Sic ἀμβαίνω, pro ἀναβαίνω. Thema est βαίνω, eo, f. βήσομαι. a. 2. ἔβην. ι. 681.

Ἀμβολιεργὸς, ὃ, ὁ. *dilator operum*, ex ἀναβάλλομαι, *differo*, *procrastino*. μηδὲν ἀναβαλλόμενος, & ἔργον, ου, τὸ, *opus*. ι. 413.

Ἀμβροσίῃ, dat. sing. Ionicè pro ἀμβροσίᾳ. ἀμβρόσιος immortalis, ex α priv. & βροτὸς, ὃ, ὁ. *mortalis*. καθ' ἑπτάδ' ἐστιν τὸ μὲν χῶ τεταρτὸ τὸ τοῦ εἰς αἶμα. θ. 69.

Ἄμβροτος, ου, immortalis pro ἄβροτος. Th. βροτὸς, mortalis. θ. 43.

Ἀμέγαρτος, *ardua*, invidia carens. Thema μεγαίρω, invideo. θ. 666.

Ἀμειβόμενος, præs. part. *respondens*, ἀμειβόμενοι, mutantes. ab ἀμείβω, f. ψω. *commuto*. In dialogis verba commutamus. construi solet cum Accus. α. 117.

Ἀμειλίκτων, gen. pl. ab ἀμείλικτος, ου, ὁ καὶ ἡ, asper, durus. Th. μειλίσσω, mellitum reddo. θ. 659.

Ἄμεινον, melius, comparativus ab ἀγαθὸς, bonus. Ceteroquin ἀμείνων ex α epitatico & μένος robur: sic ἀρείων est ex ἄρης. ἀμείνονα, ἀμείνω, acc. sing. m. g. α. 51. ι. 19. Vide ἀγαθὸς.

Ἀμελῶσιν, 3. pl. subj. negligant. ab ἀμελέω. negligo, hinc ἀμελὴς, ex α priv. & μέλει curæ est. ι. 400.

Ἀμέρσῃς, 2. sing. a. 1. act. subj. à verbo ἀμέρδω, *privo*. f. σω. ἄμερδε pro ἤμερδε. imperf. Ion. Th. μέρδω, σω, privo. α. 331.

Ἀμηχανίη, Ionicè pro ἀμηχανία *difficultas*, ab ἀμήχανος *minimè cautus*, *perplexus*. ex α priv. & μηχανὴ, machina. ἀμήχανον, inexplicabilem. ι. 496.

Ἀμήσεις, f. 1. ind. ab ἀμάω, meto. Vide paullò antè ἀμᾶσθαι. ι. 440.

Ἀμητὸς, ὃ, ὁ, *messis tempus*: sed ἄμητος, ου, ὁ, *messis*, ab ἀμάω *meto*. ι. 384.

Ἄμμες, pro ἡμεῖς, Æolicè, nos. ab ἐγὼ, ego. α. 87.

Ἄμμεσον, pro ἀνὰ μέσον, *in medio*. α. 209.

Ἀμοιβὴν, *talionem*, propriè, mutationem, ab ἀμείβω *muto*. F. ψω. præt. med. ἤμοιβα. ι. 334.

Ἀμολγαίη, *lactea*. ab ἀμέλγω. f. ξω. *mulgeo*, *ich melcke*. ἀμολγὸς, ου, ὁ, tempus, quo mulgentur vaccæ. ι. 590.

Ἄμοτον, adverb. *insatiabiliter*, *incessanter*. ex α priv. & μοτὸς, ὃ, ὁ, linteum carptum quod vulneribus inditur. α. 361.

Ἄμπαυμα, *solatium*. pro ἀνάπαυμα, ατος. n. g. ab ἀναπαύομαι, quiesco. Th. παύω, finio, cesso. a. 2. ἔπαυον. θ. 55.

Ἀμπέλαγος, *per pelagum*, per syncopen, pro ἀνὰ πέλαγος. θάλασσα, *mare*. sed πέλαγος, εος, τὸ, *maris profunditas*.

Ἀμπυκίδην, acc. à nominativo

ἀμπυκίδης, ου, ὁ, *Ampyci filius.*
Ἄμπυξ, υκος, ὁ, idem quod τὸ κάλυπτρον, *caliendrum, reticulum muliebre.* ab ἀμπέχω *circumdo.* α. 181.

Ἄμμυδις, Æolic. adverb. idem, quod ἅμα, *simul, cum.* α. 345.

Ἀμύμονα, acc. sing. ab ἀμύμων, ονος, ὁ, ἡ, irreprehensibilis idem quod ἀμώμητος. & valet idem quod ἄμωμος, qui nihil commisit τοῦ μυγμοῦ, h. e. derisione dignum. à μύζω, ξω. *derideo.* Sic dicitur per syncopen τοῦ γάμμα pro ἀμύγμων. ϑ. 264.

Ἀμύνοντες, præs. part. ab ἀμύνω, *juvo:* item *arceo, propello.* f. νῶ. a. 1. ἤμυνα. p. υγκα. α. 140.

Ἀμφ' pro ἀμφὶ idem quod περὶ, circa. ι. 205.

Ἀμφαγαπῶντες, præs. part. pl. num. ab ἀμφαγαπάω ex ἀμφὶ & ἀγαπάω *valdè diligo.* ι. 58.

Ἀμφαράβιζον, imperf. Ion. *circumstrepebant.* ab ἀμφαραβίζω. circumstrepo, compositum est ex ἀμφὶ & ἀραβίζω, quod est à Themate ἄραβος, ου, ὁ. *strepitus.* α. 64.

Ἀμφικάλυψε. a. 1. act. ab ἀμφικαλύπτω, circumtego, ex ἀμφὶ *circa,* & καλύπτω, *tego,* f. ψω, p. φα, a. 2. ἐκάλυβον. ι. 166.

Ἀμφιέπετο, imperf. med. verbi ἀμφιέπομαι, circa quidpiam versor, foveo, agito. ἀμφιεπε, 3. imperf. act. Ion. verbi ἀμφιέπω, persequor, foveo. Th. ἕπω, operor, sequor. ϑ. 696.

Ἀμφὶ præpositio *circa,* per τμῆσιν separatum *circum.* ι. 73.

Ἀμφὶς, Adverb. ι. 701. *circum, seorsim.*

Ἀμφιβάλη, aor. 2. med. subj. ab ἀμφιβάλλω, circumjicio, circumdo. f. λῶ. p. βέβληκα. a. 2. ἔβαλον. p. m. βέβολα. Th. βάλλω, jacio. ι. 545.

Ἀμφι--βάλλ', α. 253. per τμῆσιν, βάλλ' pro ἔβαλλε. Imperf. Ion. Th. βάλλω. α. 255.

Ἀμφίβληστρον, ου, τὸ, rete quod à duobus utrimque projicitur in aquam, ex ἀμφὶ, circum, & βάλλω, jacio. α. 215.

Ἀμφιγυήεις, εντος, ὁ, utroque pede claudus, Vulcani epithetum. ex ἀμφὶ utrimque, & γυῖον, ου, τὸ, *membrum.* qui claudicat ex utroque pede, ἀμφοτέροις γυίοις ἢ ποσὶ χωλός. ι. 70.

Ἀμφιδάμαντος, genit. ab ἀμφιδάμας nomen viri q. d. qui utrimque domat. ex ἀμφὶ & δαμάζω, domo. ι. 654.

Ἀμφιδέδηε, est 3. sing. plusq. perfecti medii, à δαίω, divido, convivor. scio, comburo. in a. 2. act. ἔδαον. Hinc est præt. med. δέδηα. Sicut à ϑάλλω τέϑηλα, à χαίνω κέχηνα, &c. α. 62.

Ἀμφικαλύψη, 3. sing. a. 1. act. subj. ab ἀμφικαλύπτω. Th. καλύπτω, tego, f. ψω, p. φα, a. 2. ἐκάλυβον. ι. 555.

Ἀμφιλογίας, acc. pl. disceptationes, quæ fiunt verbis, ab ἀμφιλογία, ubi ex utraque parte contenditur, ex ἀμφὶ & λέγω, dico. ϑ. 229.

Ἀμφιπολεύω. f. εύσω. obambulo, comitor. Them. πολέω, *verso*; pro quo Poëticè πολεύω, *versor.* ι. 803.

Ἀμφιῤῥύτῳ, dat. ab ἀμφίῤῥυτος, *circumfluus,* ex ἀμφὶ & ῥύω pro ῥέω, *fluo,* f. εύσω, p. ἐῤῥύηκα. ϑ. 983.

Ἀμφιρώ, nomen mulieris, 4. contracto-

tractorum, ex ἀμφὶ & ῥέω, *fluo*. &c. θ. 360.

Ἀμφιτρίτη, nomen mulieris, ex ἀμφὶ & τρίζω *strido*. Fut. τρίσω. à circumstrependo. θ. 243.

Ἀμφιτρύων, Nomen viri, ex ἀμφὶ *circum*, & τρύω, *attero*, *macero*, *vexo*, τρύμα propriè *foramen*. item *veterator*. α. 37. hinc

Ἀμφιτρυωνιάδης, ου, ὁ, filius Amphitryonis. Per epenthesin τοῦ α metri causâ pro ἀμφιτρυωνίδης, ου, ὁ. α. 165.

Ἀμφιχέαι, a. 1. act. infinit. ex ἀμφὶ & χέω fundo. F. χεύσω. Æol. aorist. 1. act. ἔχευσα. & per syncopen τοῦ σ, ἔχευα, & per novam τοῦ υ syncopen, ἔχεα. p. κέχυκα. perf. pass. κέχυμαι. a. 1. pass. ἐχύθην. ι. 65.

Ἀμφότερος, α, ον. *ambo*. dat. pl. ἀμφοτέροισιν, Ion. α. 177. hinc

Ἀμφοτέρωθεν, *utrimque*, adverb. Th. ἄμφω, ambo. θ. 733. α. 171.

Ἀμώμητος, inculpatus. ἄμωμος, qui est absque omni labe. ex α priv & μῶμος, ου, ὁ, *probrum*, *dedecus*. item *derisor*. ab Hebr. מום macula. Hinc verbum μωμέομαι, ῶμαι, *cavillor*. proverb. paronomasiasticum. ῥᾷον μωμεῖσθαι ἢ μιμεῖσθαι. α. 102.

Ἀμῶνται. 3. pl. ind. pass. verbi ἀμάω, ῶ, f. ήσω, meto. θ. 599.

Ἄν, vocula seu particula potentialis. Poëtæ alioquin pro ea ponunt κε, κεν. ι. 181.

Ἀνὰ, præpositio, pro diversa significatione varios casus regens.

Ἀναβάλλεσθαι, præs. inf. differre, procrastinare, Th. βάλλω, f. λῶ. jacio. ι. 410.

Ἀνάγκη, ης, ἡ. necessitas. ὑπ' ἀνάγκης necessariò. ι. 15. θ. 517.

Ἄνηγον, ducebant, 3. pl. imperf. Poëticè, pro ἀνῆγον. ab ἄγω *duco*. f. ξω. p. ἦχα, a. 2. ἦγον. α. 280.

Ἀνάελπτα, pl. insperata, ab ἄελπτος, insperatus. Th. ἐλπίς, ίδος, ἡ. θ. 660.

Ἀναιδίη, ex α priv. & αἰδὼς, όος, ἡ, pudor. θ. 312. ἀναιδὴς, έος, ὁ, καὶ ἡ. ἀναιδείῃ, dat. sing. Ionicè ut & ἀναιδείηφι, φι enim per paragogen additur, ab ἀναίδεια, *impudentia*. hoc ab ἀναιδὴς, έος, ὁ, ἡ, impudens, ex α priv. & αἰδὼς, όος, ἡ, *pudor*. αἰδὼς verò ex α priv. & εἴδω *video*, ab intuendi fuga. ι. 359. & 324.

Ἀναίτιος, inculpatus. ex α priv. & αἰτία. ἡ. causa. ι. 827.

Ἄνακτα, acc. sing. ab ἄναξ, rex. ἄνακτος. α. 179.

Ἀνάξειν, fut. 1. act. infin. ab ἀνάσσω, *regno*. F ἀνάξω. p. χα. a. 1. ἤναξα. & Ionic. ἄναξα. Distinguitur ab ἀνάγω. F. ἀνάξω ex sola contextus serie. θ. 491.

Ἀνάπνευστος. *non respirans* ex α priv. & πνέω, spiro. f. πνεύσω. θ. 797.

Ἀνάσσει. præs. ind. vide ἀνάξειν.

Ἀνασσείουσα, *quatiens*, est f. g. part. a. 1. act. Poët. ab ἀνασείω, *quatio*. Thema est σείω, *moveo*. f. σείσω, p. σέσεικα. α. 344.

Ἄνασσον, Ionicè & Poëticè pro ἤνασσον, 3. pl. imperf. act. ab ἀνάσσω, *regno*. Vide ἀνάξειν. θ. 1015.

Ἀναστρωφᾶν, converte. præs. infin. act. pro imperativo. Hellenismus, ab ἀναστρωφάω verto. Thema est στρέφω. verto. f. ψω. p. ἔστροφα. a. 2. ἔστραφον. hinc στροφή,

φὴ, ῆς, ἡ. *versio, flexus*, & hinc στροφάω, verso, *circumago*, Poëticè στρωφάω, *idem*. α. 121.

Ἄναυδος, ου, ὁ, ἡ, *mutus*, idem quod ἄφωνος. Th. ἡ αὐδὴ, *vox*. θ. 797.

Ἄναυρος, nomen viri, sine aura, vento. Th. αὔρα, aura, ventus. item *torrens* &, tum est ex α valdè & νάω *fluo*. α. 477.

Ἀναχάσσασθαι, a. 1. med. infinit. Poëticè, pro ἀναχάσασθαι, ab ἀναχάζω, *recedo*. Them. χάζω. F. άσω. recedo. α. 336.

Ἀναφυσιόωντες, præs. part. videtur oriri à φυσιόω, *inflo*, hinc φῦσα, ης, ἡ, *follis*. Thema φυσάω *sufflo*. Sed esse à φυσιάω, *anhelo*, patet ex declinatione hujus part. Nam pro ἀναφυσιῶντες, dicunt Poëtæ ἀναφυσιόωντες, ab ἀναφυσιάω, ῶ. Poëticè ἀναφυσιόω: sicut pro ὁράω, ὁρῶ dicunt ὁρόω, ubi ο μικρὸν præponunt præcedente syllaba brevi, ω verò præcedente syllaba longa. ἀναφυσιόωντες verò ab ἀναφυσιόω, contractè ἀναφυσιοῦντες, neque ω habet, neque ο ante se ferre potest. α. 211.

Ἀναψῦξαι, a. 1. act. infin. ab ἀναψύχω, *refocillo*, *recreo*. Sicut ventus æstuantem reficit, ita quies laboribus exhaustum. Th. ψύχω, f. ξω, refrigero. ι. 608.

Ἄνδιχα, pro ἀνάδιχα, *divisim*. Adv. à δίχα *dupliciter*. Thema δὶς *bis*. ι. 13.

Ἄνδρα, acc. sing. ἀνδράσι, dat. pl. ut & ἄνδρεσσι, sed hic est Poët. & Ion. ab ἀνὴρ, ὁ, vir, g. ἀνδρὸς. ι. 271.

Ἀνδρογόνος, *viripara*, quæ parit masculum. Sermo est de tempestate seu de die Lunæ. Componitur ex ἀνὴρ, ὁ, vir, & γίνομαι, nascor, quod in præt. med. habet γέγονα. Inde γόνος, generatio. ι. 783.

Ἀνδροκτασίας, accus. pl. *strages* seu *cædes virorum*, ab ἀνδροκτασία, ας, ἡ, in dat. ἀνδροκτασίῃ, Ion. ab ἀνὴρ, vir, & κτείνω, *occido*. F. κτενῶ. P. act. ἔκτακα. præt. med. ἔκτονα. θ. 228.

Ἀνδρομέου, genit. ab ἀνδρόμεος, *virilis*, per syn. speciei, *humanus*, idem quod βρότειος, ἀνθρώπινος. Them. ἀνὴρ, ἀνδρὸς, vir. α. 256.

Ἀνδρεϊφόνοιο, gen. Ion. ab ἀνδρεϊφόνος, qui virum occidit. ab ἀνὴρ, vir, & φένω. occido, quod in præt. med. πέφονα. α. 98.

Ἀνέηκε, perf. Act. pro ἀνῆκε, Atticè. ab ἀνίημι. remitto, relaxo, f. ἀνήσω. a. 2. ἀνῆν. Th. ἵημι. mitto. θ. 495.

Ἀνέθηκα, a. 1. act. ab ἀνατίθημι, impono, dico. Th. τίθημι, pono. ι. 658.

Ἀνελόντα, acc. part. a. 2. act. ab ἀναιρέω, aufero, tollo. in a. 2. act. ἀνεῖλον, in part. a. 2. act. ἀνελὼν, όντος, ὁ ἀνείλετο, *sustulit*. a. 2. med. ab ἀναιρέομαι, οῦμαι, aufero. Th. αἱρέω, ῶ, capio, f. ήσω, p. ᾕρηκα. a. 2. εἷλον. ι. 746. θ. 553.

Ἄνεμος, ου, ὁ, ventus. ἀνέμοιο. gen. Ion. ἀνέμοισι, dat. pl. Ion. ι. 645.

Ἀνεπίξεστος, ου, ὁ, ἡ, *impolitus*, *imperfectus*, ab ἐπιξέω, in superficie rado, seu scalpo; inde ἀνεπίξεστος, scalpendo aut dolando non perfectus. Thema ξέω, *rado*, *polio*. F. ξέσω. ι. 746.

Ἀνεπιῤῥέκτων, gen. pl. *nondum confectis*, vel libatis, h. e. in mensa appo-

appositis. ab ἐπιῤῥέζω, sacrifico. Thema, ῥέζω, facio. F. ῥέξω, & ἔρξω. p. ἔῤῥεχα. præt. pass. ἔῤῥεγμαι, &c. a. 1. part ῥεχθεὶς. p. m. ἔοργα & ἔοργα. s. 748.

Ἀνέρ', acc. pro ἀνέρα, vide in ἀνδρα. s. 751.

Ἀνερειψάμενοι, abripiens, a. 1. med. part. à verbo ἀνερείπομαι, ex ἀνὰ & ἐρείπω, everto, attraho. f. ψω. ϑ. 990.

Ἀνεφαίνετο, imperf. ab ἀναφαίνομαι, appareo, manifestus reddor. Th. φαίνω, f. ανῶ, in lucem profero, p πέφαγκα, a. 1. ἔφηνα, a. 2. ἔφανον. p. m. πέφηνα. ϑ. 710.

Ἀνήγαγον, 3. p. a. 2. Att. subduxerunt, pro ἀνῆγον, verbi ἀνάγω, subduco, f. ἀνάξω, p. ἀνῆχα, a. 1. pass. ἀνήχθην. Th ἄγω. duco. ϑ. 626.

Ἀνήκεστος, ου, ὁ, καὶ ἡ, ab ἀκέω sano, vel ἀκέομαι, ἦμαι, f. έσομαι, & ήσομαι. ϑ. 612.

Ἀνήνορα, acc. sing. ab ἀνήνωρ, iners, ex α priv. & ἀνὴρ vir. s. 751.

Ἀνὴρ, vir, ἀνδρὸς, ἀνδρὶ, &c.

Ἀνθεῖ, 3. person. præsent. ab ἀνθέω, floreo, f. ήσω, p. ηκα. ab ἄνθος, εος, τὸ, flos. s. 582.

Ἄνθεια, ἡ. nomen proprium loci. α. 381.

Ἀνθεμόεσσαν, acc. sing. f. g. ab ἀνθεμόεις, εσσα, εν, floridus. ab ἄνθεμον, ου, τὸ, flos. Th. ἄνθος, εος, τὸ. flos. ϑ. 878.

Ἄνθεσιν, dativ. pl. ab. ἄνθος, εος, τὸ, flos. s. 75.

Ἀνθεῦσι, 3. person. pl. ind. Doricè pro ἀνθοῦσι, & hoc pro ἀνθέουσι, florent, ab ἀνθέω, ῶ, f. ήσω. floreo. Th. ἄνθος, εος, τὸ, flos. s. 254.

Ἄνθη, ης, ἡ, nomen urbis. α. 474. quidam scribunt Ἄντη.

Ἄνθρωπος, ου, ὁ, καὶ ἡ, homo, apud Platonem in Cratylo, ἐτυμολογεῖται, quasi ὡς ἀναθρῶν ἃ ὄπωπε, attentè considerans, quæ vidit. vel ita dictus, παρὰ τὸ ἄνω ἀθρεῖν, à sursum aspiciendo. s. 472.

Ἀνίεσκε, Poëticè, pro ἀνίει, 3. pers. imperf. ex ἀνὰ & ἵημι: in imperf. ἀνίην, ης, η. & Poëticè, ἀνίεσκον, ες, ε, ut ἐτύπτεσκον pro ἔτυπτον. Sicuti pro ἦν eram Poëtæ dicunt, ἔσκον, ες, ε. Th. ἵημι, vel ἱῶ, mitto, f. ἥσω. p. εἶκα. aor. 2. ἥν. aor. 2. imperat. ἕς. ϑ. 157.

Ἀνίην *tristitiam*, acc. ab ἀνία, Ionicè ἀνίη, ἡ, *mœror*. ϑ. 611.

Ἀνίκητος, ου, ὁ, καὶ ἡ. invictus. à νικάω *vinco*, f. ήσω. p. νενίκηκα. a. 1. ἐνίκησα. ϑ. 489.

Ἀνιόντα, aor. 2. part. propriè *sursum euntem*. h. e. *orientem*, ab ἄνειμι: ex ἀνὰ, ἄνω & εἶμι, *eo*, seu ἵημι, idem quod εἶμι. hinc a. 2. act. ἴον, ες, ε. tamquam ab ἴω, sicut à λείπω est ἔλιπον, &c. s. 728.

Ἀνίπτοισιν, dativus pl. Ion. ab ἄνιπτος, ου, ὁ καὶ ἡ, ex α. priv. & νίπτω, f. ψω. lavo. s. 725.

Ἀνιστάμενος, præs. part. ab ἀνίσταμαι, exsurgo. Th. ἵστημι, sto, f. στήσω. p. ἕστηκα, a. 2. ἔστην. s. 577.

Ἀνολβίῃ, dat. Ionicè pro ἀνολβίᾳ, miseria. ex α priv. & ὄλβιος, beatus. Th. ὄλβος, ου, ὁ. *felicitas*. q. d. ὅλος βίος. s. 319.

Ἀνόστεος, *inossis*, ex α priv. & ὀστέον, ου, τὸ, *os*, *ossis* s. 524.

Ἀνστρέψεται pro ἀναστρέψεται, percurrit

currit. ab ἀνὰ, & τρέφω, verto, f. ψω. p. φα. a. 2. ἔτραφον. θ. 763.

Α'ντ', pro ἀντὶ, è regione, & proinde accentus in prima non debet esse. ε. 727.

Α'ντα, *contra*. Adv. Poët. item *coram*. hinc ἀντάω, *obviam venio*, f. ήσω. ἀντίον, idem quod ἄντα. α. 432.

Α'ντιβόλησεν, a. 1. act. ab ἀντιβολέω, *occurro*, item *nanciscor*, cum Genit. F. ήσω. præt. ἀντιβεβόληκα. Th. βάλλω, jacio, percutio. α. 439.

Α'ντὶ, præpositio, *pro*, *loco*.

Α'ντία. Adverb. *è regione*, idem quod ἀντίον ab Adj. ἀντίος, α, ον, *ex adverso stans*. Th. ἀντὶ, pro. ε. 481.

Α'ντιβίην, *obviam*, Adv. ab ἀντίβιος, *adversus*. ex ἀντὶ & βία, ας, ἡ. *vis*. α. 150.

Α'ντιβολῆσαι, a. 1. act. infinit. Vide ἀντιβόλησεν.

Α'ντίη, Ionicè pro ἀντία, ex ἀντίος, adversus. Th. ἀντὶ.

Α'ντιφερίζειν. præs. inf. propriè *obvium se offerre*, item *contendere*, ab ἀντιφερίζω, f. ίσω. p. κα. ex ἀντὶ, & φέρω, fero. f. οίσω, a. 1. ἤνεγκα. θ. 609.

Α'ντρῳ, dat. sing. ab ἄντρον, ου, τὸ, antrum. θ. 483.

Α'ντυγας, pl. num. ab ἄντυξ, υγος, ἡ. propriè, *ambitus rotæ in curru*: item *orbita*. α. 64.

Α'νύσσας, part. a. 1. act. pro ἀνύσας, Poët. ab ἀνύω vel ἀνύτω & ἀνύττω, perficio a. 1. ἤνυσα. Notetur τμῆσις διὰ - ἀνύσσας pro ἀνύσας metri causâ, *emensus*. ε. 635.

Α'νωγα, 1. sing. præt. med. ab ἀνώγω *jubeo*. f. ἀνώξω, a. 1. ἤνωξα. præt. med. ἤνωγα seu ἄνωγα. ε. 367.

Α'ξαις, 2. sing. a. 1. act. opt. ab ἄγνυμι, seu ἄγω, *frango*. F. ἄξω. a. 1. ἦξα. ἄξειαν. 3. pl. a. 1. act. opt. Æolic. ἄξεια, ας, ε. in 3. pl. ἄξειαν, pro ἄξαιμι, αις, αι, in 3. pl. ἄξαιεν. ε. 436. & 440.

Α'ξεινος, ου, Poëticè pro ἄξενος, *sine hospite*. Th. ξένος, ου, ὁ, *hospes*, *peregrinus*. ε. 715.

Α'ξονα, acc. sing. ab ἄξων, ονος, ὁ, *axis*, circa axem rota agitur, & circumagitur, axe immoto manente. ε. 424.

Α'οιδὴ, ῆς, ἡ, *cantus*. à præt. med. ἤοιδα. Thema. ἀείδω *cano*. ἀοιδῇσι, dat. pl. Ion. ε. 1.

Α'οιδὸς, οῦ, ὁ. *cantor*. Vide suprà ἀοιδή. ε. 26.

Α'οικος, ου, ὁ καὶ ἡ. domo carens. ex α priv. & οἶκος, ου, ὁ. *domus*. ε. 602.

Α'οκνος, ου, ὁ καὶ ἡ, impiger. ex α priv. & ὄκνος, ου, ὁ. *pigritia*, ex ὁ & κινέω *moveo*, quia pigri sunt veluti trunci, & vix se movent. ε. 485.

Α'ορ, ἄορος, τὸ, *ensis*. ab ἀείρω *tollo*, *suspendo*. α. 221.

Α'ουτος, ου, ὁ. illæsus. ab οὐτάω, *vulnero*. f. ήσω. α. 157.

Α'π', pro ἀπὸ. ab. ε. 28.

Α'παὶ, præposit. pro ἀπὸ, sicut παραὶ pro παρὰ, &c. Poëticè. Alia exemplaria habent ἀπὸ. α. 409.

Α'παλὰ, mollia. h. e. juvenilia. ab ἀπαλὸς, οῦ, ὁ καὶ ἡ, *mollis*, quasi ἀφαλὸς ab ἀφὴ tactus, quia mollia facilè tanguntur. hinc ἀπάλοισιν, dat. pl. Ion. pro ἀπαλοῖς, θ. 9. & 989.

Α'παλάμνος, iners. pro ἀπαλάμενος, ex α priv. & παλάμη, ἡ, unde

unde Latinorum *palma*, manus. ι. 20.

Α'παλήσεται, *vagabitur*, fut. 1. med. ab ἄλημι vel ἀλάομαι, ἄλομαι, *vagor*, *erro*. in fut. ἀλήσομαι. & in compof. ἀπαλήσεται. α. 409.

Α'παλόχροος, genitiv. ab ἁπαλόχρους, οος, ὁ καὶ ἡ. quæ tenellum seu molle corpus habet, ex ἁπαλὸς, ῦ, ὁ, tener, mollis, & χρῦς, οὸς, ὁ, *cutis*. Thema χρόα color. ι. 519.

Α'πάνευθε, adverb. idem quod ἄνευ, *sine*, absque. θ. 386.

Α'πανήνασθαι, *recusare*. a. 1. med. infinit. ab ἀπαναίνομαι, *recuso*. a. 1. ἀπηνηνάμην ex ἀπὸ & ἀναίνομαι recuso, quod est ab αἰνέω, *laudo*; item *assentior*. ι. 454.

Α'παντα, acc. sing. ab ἅπας, ἅπασα, ἅπαν, omnis, & in genit. ἅπαντος, ἁπάσης, ἅπαντος, &c. gen. pl. ἁπασέων, Ionicè pro ἁπασῶν, dat. pl. ἅπασιν. ex ἅμα, simul, & πᾶς, omnis. ι. 689.

Α'πάντη, *ubique*. adverb. Th. πᾶς, ὁ, omnis. θ. 524.

Α'πασέων, gen. pl. Ion. pro ἁπασῶν. Vide in ἅπαντα. θ. 79.

Α'πάτη, ἡ, fraus. ex α priv. & πάτος, ῦ, ὁ. *via*, quum à vera via abducimur, th. ἀπατάω, *decipio*. hinc, ἀπατεὼν, ῶνος, ὁ, *impostor*. θ. 224.

Α'πατήσει, f. 1. verbi ἀπατάω, fallo, f. ήσω p. ἠπάτηκα. ι. 46.

Α'ποδειροτομήσειε, *caput amputasset*, a. 1. act. indicat. ex ἀπὸ & δειροτομέω *cervicem abscindo*. ex δέρη, seu δειρὴ, ῆς, ἡ. *cervix*, *collum*. & τέμνω seco, in præt. med. τέτομα, *resecui*. θ. 280.

Α'πείρετος, ῦ, infinitus. ex α priv. & πεῖρας, ατος, τὸ. *finis*. α. 204.

Α'πείρονα, acc. sing. ab ἀπείρων, ονος, ὁ, ἡ. infinitus. ex α priv. & πεῖρας, ατος, τὸ. *terminus*. ι. 160.

Α'πέκτανεν, 3. sing. a. 2. act. indic. ab ἀποκτείνω, *occido*. Th. κτείνω. occido, f. κτενῶ. p. ἔκτακα. a. 1. ἔκτεινα. a. 2. ἔκτανον. p. m. ἔκτονα. α. 11.

Α'πελάμπετο, imperf. pass. th. λάμπω, splendeo. f. ψω, p. φα. a. 1. ἔλαμψα. α. 72.

Α'πελείβετ', 3. sing. imperf. med. ab ἀπολείβομαι, *destillo*. Th. λείβω, libo, fundo. f. ψω. p. λέλειφα. α. 174.

Α'πεμνήσαντο, 3. pl. a. 1. med. ab ἀπομιμνήσκω, recordor, seu ἀπομνάομαι, th. μνάομαι, memoro, f. μνήσομαι, p. μέμνημαι, a. 1. ἐμνήσθην. θ. 503.

Α'πεόντος, gen. part. pro ἀπόντος, Ionicè, ab ἄπειμι, absum. part. ἀπὼν, ῦσα, ὄν. ι. 367.

Α'πέσαντος, ab ἀπέσας, αντος, ὁ. nomen viri. q. d. *qui non cecidit*. θ. 331.

Α'πέσσυθεν, 3. plur. a. 1. pass. Æolicè vel Bœoticè pro ἀπεσσύθησαν, proruperunt. Sic ἔτυφθεν pro ἐτύφθησαν Æolicè, poëticè σ duplicatur & ε abjicitur. Th. σείω, vel σεύω, *moveo*, agito. f. σω. p. κα. a. 1. ἔσευα. θ. 163.

Α'πέσσυτο, 3. sing. plusq. perf. pass. pro ἀπεσέσυτο, à σεύω in præt. pass. σέσυμαι, poeticè ἔσυμαι, item ἔσσυμαι. θ. 859.

Α'πέχωσιν, omittant, abstineant. 3. pl. præs. sub. ab ἀπέχω, abstineo. f. ἀφέξω. Th. ἔχω, habeo. ι. 645.

Α'πήμαντος, ὁ καὶ ἡ, *illæsus*. Th. πῆμα, τος, τὸ, *noxa*. unde πημαίνω, ανῶ, *noceo*, hinc & ἀπήμων,

μων, ον@, ὁ, καὶ ἡ, illæsus. ϑ. 955. ι. 670.

Α'πὸ--ήμησε demessuit, a. 1. Ind. ab ἀμάω. f. ήσω. Vide in ἤμησε. ϑ. 180.

Α'πλωής, ἑ@, ὁ, ἡ. immitis, ex ἀπὸ & λωία, habena. π non mutatur in φ. more Æolûm, qui fugiunt aspirationem. α. 273.

Α'πηύρας, abstulit. 3. sing. imperf. act. ab ἀπαυράω eripio. Them. αὔρα, aura. ἀπαυράω ergo est quasi τὴν ἀνάπνευσιν ἀφαιρῦμαι, aufero respirationem. h. e. occido. α. 428.

Α'πῃωρεῦντ', pro ἀπῃωρεῦντο, suspensi erant, pl. imperf. med. indic. Doricè pro ἀπῃωρῦντο, ab ἀπαιωρέω, ῶ, ex sublimi dependeo. Thema est αἰωρέω, ῶ. sursum tollo. f. ήσω. α. 234.

Α'πιςία, ἡ. diffidentia. à πίςις, fides. Th. πείθω, σω, persuadeo. ι. 372.

Α'πλαςος, pro ἀπέλαςος, cui appropinquare tutum non est, à πέλας, adverb. propè, intractabilis. Alii vertunt, ineffigiatus, informis, ex α priv. & πλαςὸς, fictus, à πλάσσω, fingo. & Att. πλάττω. ι. 148. θ. 151.

Α'πλατ@, Doricè pro ἄπλησ@, & hoc pro ἄπλησος magnitudine immensus, inaccessus. per syncopen τῦ σ. Them. πλήθω, πλέ@, plenus. vel quidam ἄπλατος, idem esse dicunt cum ἄπλαςος, cui appropinquare tutum non est. Th. πέλας (adverb.) propè ϑ. 153. & 709.

Α'πὸ, à, ab, præpositio, genit. regens. ἀπὸ δαιτὸς, à convivio, h. e. post convivium, ἀπ' ἀρχῆς. ab initio.

Α'πογυμνωθεὶς, part. a. 1. pass. ab ἀπογυμνόω, nudo. f. ώσω. Them. γυμνὸς, ῦ, ὁ. nudus. ι. 730.

Α'ποδῦναι, a. 2. act. infinit. ab ἀποδίδωμι, reddo, th. δίδωμι, do, f. δώσω, p. δέδωκα, a. 2. ἔδων. ι. 349.

Α'πόδρεπε, præs. imperat. decerpe. ab ἀποδρέπω, decerpo. f. ψω. hinc δρέπανον, ε, τό. falx. ι. 611.

Α'πὸ--δῦσαι, exuere, spoliare, a. 1. act. infinit. ab ἀποδύω, exuo. Thema, δύω. Linea hæc--solet τμήσιν notare. Vide in δῦσαι. α. 329.

Α'πὸ--έληται, 3. sing. a. 1. med. subj. ab ἀφαιρῦμαι. Vide in έληται.

Α'ποθέσθαι, a. 2. med. infinit. ab ἀποτίθημι, depono. Th. τίθημι. ι. 762.

Α'ποθρώσκωσιν, desiliunt. 3. pl. præs. subject. Thema θρώσκω, salio. α. 375.

Α'ποθύμιον, invisum, alienum ab animo. ex ἀπὸ & θυμὸς, ῦ, ὁ, animus. ι. 710.

Α'πὸ--κέρσε, incidit, 3. sing. a. 1. act. ab ἀποκείρω detondeo, item decutio, spolio. Thema κείρω. F. κερῶ. & κέρσω. Vide in κέρσε. α. 419.

Α'ποκρύπτεσκε, vel ἀποκρύπτεσκε, Ion. pro ἀπέκρυπτε, 3. sing. imperf. activi. α, pro ε, ἀνάμαλον. ab ἀποκρύπτω, occulto, abscondo, f. ψω, p. κέκρυφα, a. 2. ἔκρυβον. Th. κρύπτω, abscondo. ϑ. 157.

Α'πολείψας, part. a. 1. act. ab ἀπολείπω, relinquo, f. ψω, p. φα. a. 2. ἔλιπον, p. m. λέλοιπα. θ. 793.

Α'πολήγοι, 3. sing. præs. act. opt. ab ἀπολήγω, desino. Them. λήγω, cessare facio. ι. 488.

Α'πολ-

Ἀπόλωνται, 3. person. singul. ab ἀπόλλυμαι, *pereo*, a. 2. med. ἀπολώλειν, perii. Thema ὄλλυμι, perdo, f. ὀλέσω, p. m. ὤλα. & Att. ὄλωλα, a. 2. m. ὠλόμην. ε. 763.

Ἀπόλλων, ωνος, ὁ, Sol, eo notatur, prout Latini dicunt, *Non semper ridet Apollo.* Plato in Cratylo derivat παρὰ τὸ ἀπολύειν, quod nos liberet à malis, nempè à frigore, & sterilitate, quæ *Soli* tribui queunt, ceu Dei organo. α. 68.

Ἀπόλοιτ', 3. sing. a. 2. med. optat. Vide paullò antè ἀπώλοντ'. ε. 46.

Ἀπὸ-- λῦσαι, a. 1. act. infinit. verbi λύω solvo, vide λῦσαι.

Ἀπομείρεται, sortitur, 3. præsent. Thema, μείρω, partior, seu potiùs μείρομαι. præt. med. ἔμμορα, pro μέμορα. præt. pass. μέμαρμαι, & Attic. εἵμαρμαι. ε. 578.

Ἀπονοστήσαντα, acc. part. a. 1. act. ab ἀπονοστέω, *alicundè revertor.* Thema, νοστέω, *redeo.* f. ήσω. ε. 735.

Ἀποπέμπειν, remittere. præs. inf. Th. πέμπω, mitto. f. ψω. p. φα. ε. 87.

Ἀποπνείουσα, part. præs. f. g. ab ἀποπνέω, pro πνέω poëticè πνείω, f. πνεύσω, flo, spiro. Ϟ. 324.

Ἀπόπροθι, adverb. procul. Thema πρό, ante. ε. 390.

Ἀποπτάμενος, a. 2. med. part. ab ἀφίπταμαι, avolo, ex ἀπὸ & ἵπταμαι. *volo, as*, f. πτήσομαι, a. 2. ἔπτην. a. 2. m. ἐπτάμην, part. πτάμενος. Ϟ. 285.

Ἀποπτύουσι respuunt, 3. plur. ind. præs. Th. πτύω, spuo. f. πτύσω, p. ἔπτυκα, a. 1. ἔπτυσα. ε. 726.

Ἀπορνύμεναι, concitatæ, præs. pass. part. f. g. pl. num. Th. ὄρνυμι, ὄρνυμαι, pro ὄρω, excito, f. ρῶ, vel ρσω. Ϟ. 9.

Ἀποῤῥαίσειν, fut. 1. act. inf. ab ἀποῤῥαίω, *destruo.* item *careo.* Thema, ῥαίω, profligo, destruo. f. σω. p. ἔῤῥαικα. θ. 393.

Ἀποῤῥίψοντι, projecturo. dat. sing. f. 1. part. Th. ῥίπτω, projicio, f. ψω. p. φα, p. m. ἔῤῥιπα. α. 215.

Ἀποῤῥύτου, gen. sing. ab ἀπόῤῥυτος, *deorsum fluens*, ἀποῤῥέω. Thema ῥύω idem cum ῥέω. fut. ῥύσω, *fluo.* ε. 595.

Ἀπὸ-- τίμοιο, 2. sing. a. 2. med. opt. ab ἀποτίμνω. Vide in τίμοιο. ε. 425.

Ἀποτίνυται, 3. person. sing. à τίνυμι & τίνυμαι, idem quod Thema τίω, *punio, honoro.* f. σω. ε. 247.

Ἀποτίσῃ, luat. a. 1. subj. 3. pers. Th. τίω, punio. ε. 260.

Ἀποτμήξας, part. a. 1. act. ab ἀποτμήγω, abscindo, f. ξω. a. 2. pass. ἐτμάγην. pro ἀποτέμνω. Thema, τέμνω, seco. ε. 190.

Ἀπουράμενοι, *privati*, per syncopen pro ἀπουρισάμενοι, part. a. 1. med. à verbo ἀπουρίζω, propriè *abduco in montem*, Ionicè pro ἀφορίζω, extermino. ab ὅρος, ου, terminus, vel ab ὄρος, εος, τὸ, & Ionicè οὖρος, εος, τὸ, *mons.* α. 173.

Ἀποφθιμένου, gen. sing. part. præs. ἀποφθίμενος, mortuus, per syncopen pro ἀποφθιόμενος, verbi ἀποφθίω, perdo. à φθίω, f. ίσω, perdo. Th. φθίω, corrumpo. Ϟ. 606.

Ἀποφθινύθουσι, 3. pl. præs. ind. à φθινύθω, perdo. Them. φθίω. ε. 243.

Ἀπ-

Ἀπυφθίσειε, perdiderit, 3. sing. a. 1. act. opt. Æolicè pro ἀποφθίσειε. à φθίω, perdo, pro quo etiam dicitur, φθινύθω. Them. φθίω. ι. 666.

Ἀπύρῳ, dat. singul. ἄπυρος οἶκος, frigida domus. Th. πῦρ, υρὸς, τὸ, ignis. ι. 525.

Ἀπώλεσεν, perdidit, a. 1. act. indic. Th. ὄλλυμι, perdo. f. ὀλέσω, p. ὤλεκα. Att. ὀλώλεκα. a. 2. m. ὠλόμην. p. m. ὦλα, Attic. ὄλωλα. ι. 246.

Ἄρ, per metathesin pro ῥα, particula expletiva, *certè*, utique. θ. 838.

Ἄρ pro ἄρα. Differunt ἄρα, *utique*, ἆρα *an*, & ἀρὰ, ᾶς, ἡ. *precatio*: item *imprecatio*. Sæpè redundat, & est μόριον συμπληρωματικόν. Vide ι. 49.

Ἀρὴ, *exsecratio*, noxa, damnum. Ionicè ἀρὴ, ῆς. θ. 657.

Ἀραβεῦντες, pl. num. part. præs. f. g. *concutientes* non sine stridore, Doricè pro ἀραβοῦσαι, ab ἀραβέω, ῶ, *strepitum seu fragorem edo*. f. ήσω. p. ηκα. Th. ἄραβος, ου, ὁ, *strepitus*, propriè armorum cadentium in terram. δοῦπος sonus corporum, aut fragor aquarum delabentium. φλοῖσβος sonus fluctuum in mari. ἦχος sonus reciprocus. φθόγγος sonus vocis humanæ. βρόμος sonus ignis crepitantis. τόνος sonus fidium. κλόνος sonus ex percussione ortus, &c. α. 249.

Ἀραιὰς, acc. pl. f. g. ab ἀραιὸς, ὰ, ὸν, *rarus, a, um*. Oc. πυκνὸς, *densus*. ι. 809.

Ἄραξα, a 1. Ion. pro ἤραξα, & ἄραξεν pro ἤραξεν. a. 1. ind. Ion. ab ἀράσσω. f. ξω. amputo, abscindo.

Ἀραρυῖαι, g. f. pl. num. part. med. ab ἄρω, *apto*. fut. Æolicum est ἀρέσω (pro ἀρῶ) unde ἀρέσσας, ἀρεσάμενος, in præt. med. ἦρα, & facta reduplicatione ἄραρα, Poëticè ἀρηρα, *adaptatus fui*. α. 271.

Ἀράχνης, ου, ὁ, *araneus*, & ἀράχνιον, *tela aranearum*. ι. 475.

Ἀργαῖος, α, ον, *Argaus*, ab Ἄργος, ου, ἡ. nomen urbis in Peloponneso. θ. 484.

Ἀργαλέ, pro ἀργαλέα, ab ἀργαλέος, ου. difficilis pro ἀλγαλέος. ab ἄλγος, εος, τὸ, *dolor*, priori λ mutato in ρ, ad vitandam κακοφωνίαν. Th. ἔργον, opus. α. 741. θ. 880.

Ἀργείω, vide paullò antè ἀργαῖος. θ. 12.

Ἀργειφόντης, Argi occisor, epitheton *Mercurii*. ex ἄργος, nomen canis & φόντης per syncopen pro φοντητὴς, *occisor*, à φονέω, *occido*. ὅτι ἄργον τὸν κύνα ἀνεῖλε, τουτέστι τὸ λυσσῶδη καὶ ἄπειρον ἐνθυμήματα. Est interpretatio Tzetzis, qua Argum *canem* sustulit, h. e. cogitationes furiosas. Th. φένω, occido. ι. 77.

Ἀργέστω, Genit. Ionicus pro ἀργέστου, ab ἀργέστης, ου, ὁ, *piger*, ab ἀργὸς, ῦ, ὁ καὶ ἡ, otiosus. idem quod ἀεργὸς, ex eóque factum per crasin. Them. ἔργον, opus. θ. 870.

Ἀργέτι, dat. sing. ab ἀργὴς, ῆτος, ῆτι, ῆτα, per μεταβολὴν & συγκοπὴν dicitur pro ἀργῆτι, ab ἀργῆς, ῆτος, ὁ, *candidus*. Thema ἀργὸς, *albus*.

Ἄργην, à nominativo ἄργης, ου, nomen proprium Cyclopis. θ. 140.

Ἀργύρεος, ἐη, εον, argenteus, ab ἄργυρος, argentum; ab ἀργὸς, est

est album metallum. ἀργυρέης, dat. pl. Ionic. pro ἀργυρέαις. α. 225.

Ἀργυροδίνην, acc. à δίνη, ης, ἡ. *vortex, gurges*, h. e. argenteos vortices habentem, & ἄργυρος, ου, ὁ, argentum. β. 340.

Ἀργυρόπεζα, ης, ἡ, *argenteos pedes habens*. ex ἄργυρος, argentum, & πέζα, Doricè *pes*, vel malleolus pedis. β. 1006.

Ἀργυρῷ, dat. sing. contractè pro ἀργυρέῳ, ab ἄργυρος, ου, ὁ, argentum. ε. 144.

Ἀργυφέϊ, pro ἀργυφέϊ, dat. sing. ab ἀργύφεος, pro ἄργυφος, alba textura constans. ex ἀργὸς, albus, & ὑφὴ textura, ab ὑφαίνω, vel ὑφάω, ῶ. texo. β. 574.

Ἄρδησκος, ου, ὁ, nomen fluvii. β. 345.

Ἄρειον, comp. n. g. ab ἀρείων, masculino, *melior in prælio*, ab ἄρης, εος, ὁ, *Mars*, Th. ἀγαθὸς, bonus, ἀρείων, ἄριστος. ε. 158.

Ἄρεος, gen. sing. ab ἄρης, *Mars*, variè flectitur. in Genit. ἄρεος & ἄρηος, item ἄρης, ἄρου. Ionicè ἄρεω, ἄρες, vocativi casus, ubi η mutatur in ε in ι. contractorum. α. 98.

Ἀρέσαντο, 3. pl. a. 1. med. ab ἀρέσκω, placeo. F. ἀρέσω, a. 1 act. ἤρεσα, *placo*, item, *placeo*. p. ἤρεκα. ἀρέσκομαι in a. 1. med. ἠρεσάμην & poëticè ἀρεσάμην, ω. *placavi*. α. 255.

Ἀρέσθαι, a. 2. med. inf. ab αἴρω, tollo, capio. f. ἀρῶ. p. ἦρκα. a. 1. ἦρα. a. 2. ἤρον. a. 1. pass. ἤρθην. f. 1. pass. ἀρθήσομαι. β. 628.

Ἀρετὴ, ἡ, virtus. quasi ab ἀρέσκω, quia per virtutem placemus. ε. 313.

Ἄρη, pro ἄρεα, acc. ab ἄρης, εος, ὁ, *Mars*. α. 477. β. 922.

Ἄρηαι, ε. 632. α. 107. 2. person. sing. a. 2. med. Ionicè pro ἄρῃ, ἄρωμαι, ἄρῃ, ἄρηται. pro ἄρῃ secunda pers. ἄρηαι. Thema αἴρω. ε. 632. α. 107.

Ἀρηγέμεν, Ionicè pro ἀρήγειν, ab ἀρήγω, *auxilior*. α. 121.

Ἄρηϊ, dat. sing. ab ἄρης. Ἀρηΐφιλος bellicosus, ab ἄρης, Mars, & φίλος, amicus. β. 317.

Ἀρήϊα, acc. pl. adject. *Mavortia*. ab ἄρης, ηος, ὁ, *Mars*. α. 108.

Ἄρην, pro ἄρηα. Sic in N. T. legimus συνθήκην pro συνθήκη. Vide Lexicon N. T. α. 59.

Ἀρηράς, p. med. ab ἄρω. Vide supra ἀραρυῖα. β. 812.

Ἄρης, *Mars*, gen. ἄρηος, &c. παρὰ τὸ ἄρειν, à tollendo. Vide in ἄρεος. α. 192.

Ἀρῆς, gen. Ionic. pro ἀρᾶς, ab ἀρὰ, ᾶς, ἡ, *dira*, damnum: item *preces*. α. 29.

Ἀρηϊκάδην, ab ἀρηϊκάδης, ου, ὁ, nomen patronymicum. α. 57.

Ἀρθεὶς, a. 1. pass. part. ab αἴρω, *tollo* f. ἀρῶ. p. ἦρκα. a. 1 ἦρα. ε. 549.

Ἀριάδνην, acc. ab ἀριάδνη, ης, ἡ, nomen mulieris. β. 947.

Ἀριδείκετα, acc. pl. ex ἀρὶ in compositione valet *valdè*, & δείκετα pro δεικτὰ, ex δείκνυμι *ostendo*, ἀριδείκετον, *præclarum*, ἀριδείκετ' vocat, pro ἀριδείκετα. β. 385. & 543.

Ἀρίζηλος, quem valdè æmulamu , ex ἀρὶ, valdè & ζῆλος, ου, ὁ, æmulatio. Sunt tamen qui malint pro ἀρίδηλος accipere, verso δ, in ζ, clarus, præcl rus. ε. 6.

Ἀρίμοισιν, dat. pl. Ion. nomen loci, Ἄριμοι, β. 977.

Ἀρι-

Ἀρεισμῖος, nomen viri. ϑ. 977.

Ἄρειστος, ſuperl. propriè *belliciſſimus*, per ſyn. ſp. verò *optimus* in re quavis, ab ἀγαθὸς, bonus. in comp. ἀρείων, melior. Th. ἄρης, Mars. ι. 697.

Ἀρκέσει, *arcebit*, f. 1. ab. ἀρκέω, f. έσω. propulſo. p. ἤρκεκα α. 358.

Ἄρκιος, ου, ὁ καὶ ἡ, *promptus*, *utilis*, *ſufficiens*, ab ἀρκέω. ι. 370.

Ἄρκτον, acc. ab ἄρκτος, ου, ὁ καὶ ἡ, *urſa*. per metony. adj. pars mundi borealis α. 186.

Ἀρκτοῦρος, ου, *urſa cauda*, ab οὐρὰ, ᾶς, ἡ, *cauda*, & ἄρκτος, ου, ἡ, *urſa*, ι. 610.

Ἅρμα, τος, τὸ *currus*, ab ἄρω, *adapto*. α. 97.

Ἁρμαλιὴν, acc. ſing. Ionicè, ab ἁρμαλιά, ᾶς, & Ion. ἁρμαλιῆς, ἡ, *cibus*, *demenſum*. Thema, ἄρω, adapto. ι. 767.

Ἄρμενα, apta, pro ἀρόμενα, ſic & ἄρμενος, in f. g. pro ἀρόμενος, ab ἄρω, apto, fut. ἄρσω. & ἀρῶ. Sic ἴκμενος pro ἰκόμενος ubi eſt ſyncope & ſpiritus mutatio Æolica. ι. 407.

Ἁρμονίη, compages, ab ἁρμόζω, f. σω. *concinnum reddo*. Vide Th. ἄρω. ϑ. 937.

Ἄρνας, acc. pl. ab ἄρς, ἀρνὸς, ὁ καὶ ἡ, *agnus*, ϑ. 23.

Ἄρνη, nomen urbis, ἀρνὴν. α. 475.

Ἀρνήσηται, pro ἀρνήσεται, 3. ſingul. præſ. med. ſubj. ab ἀρνέομαι, οῦμαι. f. ήσομαι, recuſo, nego, ι. 408.

Ἄρξασθαι, a. 1. med. infin. ab ἄρχω, incipio. f. ξω. p. ἦρχα. a. 1. ἦρξα. ι. 781.

Ἀρόῃς, οῖς, 2. ſing. præſ. act. ſubj. ab ἀρόω, ῶ, *aro*. in fut. ἀρόσω, p. ἤροκα, a. 1. ἤροσα. ι. 4??.

Ἀρόμμεναι, Poët. pro ἀρόμεναι, hoc Doricè, pro ἀρόειν, *arare*, præſ. inf. ab ἀρόω, *aro*, f. όσω. ι. 22.

Ἀρόσῃς, a. 1. act. ſubj. ab ἀρόω, *aro*. F. όσω. a. 1. act. ἤροσα. ι. 485.

Ἀροτὴρ, ῆρος, ὁ, arator. Th. ἀρόω, aro. ι. 405.

Ἀρότοιο, genit. Poët. pro ἀρότου, ab ἄροτος, ου, ὁ, *aratio*: ſed ἀροτὸς, οῦ, ὁ, *tempus arandi*. Th. ἀρόω, aro. ι. 383.

Ἄροτρα, pl. n. g. ab ἄροτρον, ου, τὸ, *aratrum*. Th. ἀρόω, aro. ι. 432.

Ἀρῶν, præſ. inf. pro ἀρόειν extra craſin, ἀρόων, præſ. part. ab ἀρόω, aro. ι. 429.

Ἄρουρα, ἡ, *arvum*, h. e. *terra arata*, *culta*. Th. ἀρόω, aro. ι. 119.

Ἁρπάζων, præſ. part. ab ἁρπάζω, *rapio*. f. σω. & Dor. ξω. p. ἥρπακα. a. 1. ἥρπασα. hinc ἁρπακτὴς, raptus, rapax. ι. 38. & 684.

Ἅρπαξ, αγος, ὁ, rapax. Th. ἁρπάζω, hinc per metatheſin, eſt Latinorum *rapax*. ι. 356.

Ἅρπας, acc. pl. ab. ἅρπη, ης, ἡ, *falx*, idem quod δρέπανον. Th. ἁρπάζω, rapio. ι. 573.

Ἁρπυίας, rapaces quædam Deæ. ab ἁρπυία, ας, ἡ, *raptrix*, hoc ab ἁρπάζω, rapio. ϑ. 267.

Ἀῤῥήκτοισι, infractis, dat. pl. Ion. ab ἄῤῥηκτος infractus. Th. ῥήσσω vel ῥήγνυμι, *frango*, f. ξω, a. 2. ἔῤῥαγον, p. m. ἔῤῥηγα, ι. 96.

Ἄῤῥητοι, plur. num. *obſcuri*, qui non ſunt in ore hominum, ex α priv. particula, & ῥητὸς. Th. ῥέω, dico, f. ῥήσω, p. ἔῤῥηκα. ι. 4.

Ἀρσάμενος, Æolic. pro ἀράμενος, part.

part. a. 1. med. ab ἄρω, apto. f. ρῶ, a. 1. ἦρσα. α. 320.

Ἄρσενε, masculos. dualis numeri, ab ἄρσην, vel ἄῤῥην *mas.* ἄρσενος. θ. 667.

Ἄρτεμις, ιος, ἡ, Diana, ab ἀρτέμης, ιδος, ἡ, nomen Idoli. q. d. ἀρτεμὴς *perfectus.* vel, ut alii volunt, παρὰ τὸ τὸν ἀέρα τέμνειν. θ. 14.

Ἀρτιέπειαι, ex ἄρτιος *perfectus, integer,* & ἔπος, sermo. Th. ἔπω, dico. ἀρτιεπὴς, έος, ὁ, ἡ, *verborum concinnator.* Sic & ἡ ἀρτιέπεια, veridica dicitur. θ. 29.

Ἄρτος, ου, ὁ, panis. ε. 442.

Ἀρυσσάμενος, part. a. 1. med. ab ἀρύομαι, *haurio.* Th. ἀρύω, vel ἀρύτω, f. σω. haurio. ε. 550.

Ἄρχω, impero, f. ξω. p. ἦρχα. Ἄρχομαι, incipio, impert. ἠρχόμην. perf. ἦργμαι. a. 1. ἤρχθην. a. 1. m. ἠρξάμην. Ἄρχεσθ', pro ἄρχεσθε, incipe. Hellenismus, ubi Infinitivus præs. ponitur pro imperativo. Ἀρχώμεσθ', præs. sub. med. pro ἀρχώμεθα. Th. Ἀρχὴ, ῆς, ἡ, principium. ε. 384. & 709.

Ἃς, acc. pl. ab ὃς, ἣ, ὃ, qui, quæ, quod, Art. subjunct. α. 6.

Ἄσβεστος, ὁ καὶ ἡ, qui exstingui nequit. ex α priv. & σβεστὸς, ex σβέννυμι. F. σβέσω, *exstinguo,* p. ἔσβεκα, a. 1. ἔσβεσα. θ. 849.

Ἄσβολος, ου, ὁ, nomen proprium auguris. α. 185.

Ἀσίη, limosa, Ionicè, pro ἀσία, ας, ἡ, ab ἄσις, εως, ἡ. *limus.* θ. 361.

Ἀσκητὸς, ἡ, ὸν, nomen verbale, *exercitatus,* elaboratus, ab ἀσκέω *exerceo.* ε 546.

Ἄσκρῃ, dat. pro ἄσκρᾳ Ionicè. nomen proprium pagi montani, in quo Hesiodus fuit educatus.

ἄσκρος, ου, ἡ, quercus sterilis. ε. 640.

Ἆσσον, Adverb. *propius,* pro ἐγγὺς, propè, in comparativo ἐγγίων, & ἴσσων, quod etiam dicitur ἄσσων, in neutro genere ἴσσον & ἆσσον. θ. 796.

Ἀσπασίως, Adverb. *libenter, cum amplexu:* ab ἀσπάζομαι. f. ἀσπάσομαι, amplector. α. 45.

Ἀσπαστὸς, ῦ, ὁ, amplectendus, optatus, ab ἀσπάζομαι, amplector. α. 42.

Ἄσπετος, ου, ὁ καὶ ἡ, quem adsequi nequeas, immensus. ut ἄσπετον ὄλβον, *ingentes opes.* ex α priv. & ἕσπομαι, pro ἕπομαι, *sequor, consequor, assequor.* ε. 379.

Ἀσπίδος, gen. ab ἀσπὶς, ίδος, ἡ, *scutum,* hinc *scuto defendo.* α 417.

Ἀστεμφὴς, φέος, ὁ, ἡ, pro ἀστεμβὴς, *immotus:* utrumque est usitatum. Th. στέμβω, *assiduè moveo.* item *contumelia afficio.* hinc ἀστεμφέως firmiter. θ. 812. 878.

Ἀστέρα, accusat. ab ἀστὴρ, έρος, ὁ, *ein Stern.* θ. 381.

Ἀστερίην, ης, ἡ, nomen mulieris proprium, q. d. *Stellatam.* θ. 409.

Ἀστερόενθ', pro ἀστερόεντα, stellis ornatum, θ pro τ ob sequentem spiritum asperum, ab ἀστερόεις, εσσα, εν, *stellis plenus, a, um.* θ. 127.

Ἀστεροπῇ, dat. sing. ab ἀστεροπὴ. fulgur. Poëtis idem quod ἀστραπὴ. ab ἀστράπτω, *fulguro.* F. ψω. in a. 2. ἤστραπον. præt med. ἤστραπα. Hinc est ἀστεροπὴ, & Poëticè ἀστεροπὴ. & ἀστεροπητὴς, *fulgurator.* ab ἀστεροπή. α. 322. θ. 390.

Ἀστὴρ,

Ἀστὴρ, ἱρος, ὁ, Stella. ε. 421.

Ἄστρα, plur. ab ἄστρον, τὸ, astrum, sydus. Th. ἀστὴρ, ἱρος, ὁ, Stella. ϑ. 120.

Ἀστραῖος, ου, ὁ, nomen proprium viri. ϑ. 378.

Ἄστυ, εος, τὸ, *urbs*, quintæ simplicium. Hinc Latinorum *astutus*. hinc ἀστεῖος, *elegans*, *bellus*, *scitus*. ϑ. 91.

Ἀσύμφορος, *incommodus*, *noxius*, à σύμφορος, commodus. Thema φέρω, f. οἴσω, fero. ε. 782.

Ἀσφαλὲς, tutum. n. g. hinc ἀσφαλέως, tutò. Adverb. Th. σφάλλω, everto. ϑ. 128.

Ἀσφοδέλῳ, dat. ab ἀσφόδελος, ου, ὁ, *genus plantæ*. ε. 41.

Ἄσχετον, acc. ab ἄσχετος, ου, ὁ, qui coërceri non poteſt. ex α priv. & ἴσχω seu σχέω, *contineo*, *coërceo*. Th. ἔχω, habeo. ϑ. 832.

Ἄτῃσι, dat. pl. Ion. pro ἄταις, ab ἄτη, ης, ἡ, *damnum*, ab ἀτάω, *lædo*. ε. 413.

Ἀτάλλων, præſ. part. ab ἀτάλλω, *cresco*, *delicatè more pueri alor*. Th. ἀταλὸς, ου, ὁ, *tener*, juvenilis. ε. 131.

Ἀτὰρ, conjunctio, vel αὐτὰρ Poëticè, idem quod in prosa ἀλλὰ *sed*, vel δέ. α. 470.

Ἀταρτηρὸς, noxius, pro ἀτηρὸς, οῦ, ὁ, per pleonasmum syllabæ ταρ. Thema ἄτη, *damnum*, & hoc ab ἀτάω, ῶ, f. ήσω, lædo. ϑ. 610.

Ἀτάρβητος, intrepidus, à ταρβέω, *perterrefacio*. Th. τάρβος, εος, τὸ, terror. α. 110.

Ἀτάσθαλος, ου, ὁ καὶ ἡ, improbus, ὅπου θάλλει ἡ ἄτη, ubi viget *noxa*. hinc ἀτασθαλία, *peccatum*, protervia, *ſtultitia*. εἵνεκ' ἀτασθαλίης propter improbitatem. ϑ. 996. ε. 261.

Ἀτενὲς, *intento*, ab ἀτενὴς, intentus, ex α intensivo, quod eſt ex ἄγαν valdè, & τείνω, *tendo*, f. τενῶ, p. τέτακα. ϑ. 661.

Ἄτεκνος, ὁ καὶ ἡ, *carens ſobole*. à τέκνον, ου, proles. Th. τίκτω, f. τέξω, pario. a. 2. ἔτεκον, p. m. τέτοκα. ε. 602.

Ἄτερ, *ſine*, abſque, idem quod ἄνευ, χωρὶς, δίχα. ε. 91.

Ἀτερπῆ, acc. ſing. ab ἀτερπὴς, έος, ὁ καὶ ἡ, injucundus. Th. τέρπω, *delecto*. ε. 647.

Ἄτη, ης, ἡ, non tantùm *damnum* ſignificat, ut eſt proverb. ἐγγύα πάρα δ' ἄτη, ſponde præſto noxa eſt: ſed etiam *peccatum*. ἰλιάδ. ἰῶτα. v. 115. ἄτῃσιν. dat. pl. Ion. pro ἄταις. Th. ἀτάω, f. ήσω, lædo. ε. 230. & 216.

Ἀτιμήσουσι, dehonorabunt, ab ἀτιμάω, f. ήσω. hoc ab ἄτιμος, ingiorius. quod eſt à τίω, honoro. F. τίσω, præt. act. τέτικα. præt. paſſ. τέτιμαι, unde eſt τιμή. ε. 187. ϑ. 395.

Ἀτιτάλλέμεναι, Doricè pro ἀτιτάλλειν, per epentheſin τοῦ τι, ἀτάλλειν, præſ. inf. delicatè nutrire. Vide paullò antè ἀτάλλων. ϑ. 480.

Ἀτλαγενέων, genit. pl. ab ἀτλαγενὴς, έος, ὁ, ἡ. *Atlante natus*, ab ἄτλας, αντος, ὁ, & γίνομαι, naſcor. θ. 509. ε. 383.

Ἀτλαντὶς, ίδος, ἡ, filia Atlantis. ϑ. 938.

Ἀτμῷ, dat. ſing. ab ἀτμὸς, ἡ, vapor. Th. ἀτμὸς, ου, ὁ, flatus. ab ἄω *ſpiro*. epentheſis literæ τ. θ. 862.

Ἀτρεμέωσι, 3. pl. præſ. ſubj. ab ἀτρεμέω, *immotus maneo*. f. ήσω. Th. τρέω. f. τρέσω, tremo. ε. 5:9.

Ἄτροπος, Nomen proprium Parcæ. quæ sic dicitur à *minimè parcendo*, κατ' ἀντίφρασιν. ex α priv. & τρέπω *verto*, quod non possit verti & averti. α. 259.

Ἀτρυγέτοιο, gen. Ionic. pro ἀτρυγέτου. ἀτρύγετος, *sterilis*, *non fructuosus*, ex α priv. & τρυγὴ, *triticum*, *vindemia*, ubi nullus est fructuum proventus. θ. 413.

Ἀτρυτώνη, idem quod ἀτειρὴς, ἢ ἄτρυτος, indomita, q. d. *nullis laboribus exhausta*: Epitheton Minervæ. Them. τρύω, tero. θ. 925.

Αὖ, iterum, adverb. ε. 295.

Αὐαλέος, ου, ὁ, siccus, idem quod αὖος. Th. αὔω, sicco. ε. 588.

Αὐγάσεαι, respicies. Ionicè pro αὐγάσῃ, 2. sing. fut. 1. med. indic. ab αὐγάζομαι, video, illustror. Thema, αὐγὴ, ῆς, ἡ, splendor, lux. ε. 478.

Αὐδὴ, ῆς, ἡ, *vox*, quasi ab αὔω, *clamo*. θ. 39.

Αὔην, acc. ab αὖος, η, ον, *siccus*. Th. αὔω, sicco. ε. 460.

Αὖθ', pro αὖθι, rursus, ab αὖ, rursus, αὖθις, idem quod αὖθι, *iterum*. Atticè scribitur per θ. Ionicè verò per τ. α. 181. ε. 50.

Αὔλακ', acc. sing. pro αὔλακα, ab αὖλαξ, ακος, ἡ, *sulcus*. Doricè ὦλαξ. ε. 443.

Αὐλῆς, gen. sing. ab αὐλὴ, ἡ, *caula*, *domus*, *aula*. ε. 732.

Αὐλητῆρι, dat. sing. ab αὐλητὴρ, ῆρος, ὁ, *tibicen*, ab αὐλὸς, ου, ὁ. *tibia*. α. 283.

Αὐλίδος, genit. ab αὐλὶς. Nomen loci, αὐλέω, *tibiâ cano*. ε. 651.

Αὐλοῦ, genit. sing. ab αὐλὸς, οῦ, ὁ, tibia. α. 181.

Αὖον, acc. sing. Vide αὔην. ε. 743.

Αὖραι, nom. pl. ab αὔρα, ας, ἡ, aura, ventus levior. ε. 670.

Αὔριον, *cras*, adverb. μεταύριον, *perendie*. ε. 410.

Ἀϋσταλέη, *sicca*. idem quod αὔη, vide paullò antè, α. 265.

Αὖτε, adverb. *rursus*, αὖτ' pro αὖτε, *iterum*, *porrò*. αὖτις, *rursus*. Thema est αὖ, rursus. θ. 47. ε. 297. θ. 654.

Αὗται, pl. num. f. g. ab οὗτος, αὕτη, τοῦτο, hic, hæc, hoc. θ. 263.

Αὐτὰρ, sed. Vide suprà ἀτάρ. ε. 63.

Αὖτε, pro αὖ, rursum, adverb. ε. 126.

Ἄϋτευν, pro ἠΰτευν, *resonabant*. Doricè 3. pl. imperf. act. ab ἀϋτέω, clamo. ab ἀϋτὴ, ῆς, ἡ, *clamor*. Thema, αὔω, clamo. α. 309.

Αὐτέων, Ionicè pro αὐτῶν, in f. g. ab αὐτὸς, ille, τὴ, τὸ.

Αὐτῆς, Ionicè pro αὐταῖς. α. 237. θ. 64.

Ἀϋτῆς, genit. sing. ab ἀϋτὴ, *clamor*. Th. αὔω, clamo. α. 446.

Αὐτίκα, adverb. *statim*. Th. αὐτὸς, ipse. ε. 70.

Αὖτις, adverb. rursum. Them. αὖ, *rursus*. ε. 386.

Αὐτόγυον, ου, τὸ, est pars aratri, quod vocatur *dentale*. est lignum, cui *Vomer* includitur. *Vomer* est qui terram scindit, & liras ducit. *Buris* est curvamen aratri, quod vomerem excipit: *stiva* verò est aratri manica, ceteroquin *dentale* est etiam veluti *cratis dentata*, qua semina arvo injecta obruuntur, liræque æquantur. Th. γύα & γύα, ας, ἡ, arvum. ε. 433.

Αὐτόθι, *ibi*, adverb. ab αὐτὸς, ipse. ε. 96.

Αὐτο-

Αὐτομάτη, sc. ἄρουρα, *spontaneum arvum*, h. e. ager inaratus ferebat fruges, αὐτόματος spontaneus, ex αὐτὸς & μάτην, frustrà, temerè. Item *sine consilio*, quod sponte sua provenit. αὐτόματοι, non accersiti, spontè venientes. ε. 103. 119.

Αὐτονόμη, nomen mulieris. Latinè *libera, sui juris*. θ. 258.

Αὐτονόην, acc. ab αὐτονόη, nomen mul. q. d. *quæ ipsa intelligit*. à νόος, ου, *mens*. θ. 977.

Αὐτὸς, ipse. ε. 270.

Αὐτοσχεδὸν, *propè*, idem quod σχεδόν. Adv. α. 190.

Αὐτοφυὴς, έος, ῦς, ὁ, ἡ, *sua sponte enatus*. ex αὐτὸς & φύω, gigno. θ. 813.

Αὐτῷ, dat. sing. ab αὐτὸς, ipse.

Αὑτῷ pro ἑαυτῷ. ε. 56.

Αὔτως, Adv. *frustrà*, item *similiter* pro ὁσαύτως. Th. αὐτὸς, ipse. θ. 403. 600.

Αὐχένα, acc. sing. ab αὐχὴν, ένος, ὁ, *cervix*. ε. 815.

Ἀφ', pro ἀπὸ, ab. α. 374.

Ἄφατοι, pl. num. non clari, qui non volant per ora virorum. ex α priv. & φατὸς, dicendus, φημὶ, dico. ε. 3.

Ἀφαυρότατοι, *imbecillimi*. Them. ἀφαυρὸς, ῦ, ὁ, imbecillis. ε. 586. φαῦρος Doricè pro φαῦλος, *vilis, nullius pretii*. Atticè φλαῦρος, α est intensivum ἐπιτατικὸν ex ἄγαν.

Ἀφείλετο, abstulit 3. sing. a. 2. med. ab ἀφαιρῦμαι, aufero. hinc Ἀφελῦσα, f. g. part. a. 2. act. ab ἀφαιρέω, aufero. Th. αἱρέω, capio, f. ήσω, p. ᾕρηκα, a. 2. εἷλον. θ. 443. ε. 94.

Ἄφενος, ὁ, vel τὸ, *divitiæ ex uno anno collectæ*, πλῦτος ex *multis annis*. ε. 24. 637.

Ἄφθιτος, incorruptibilis, idem quod ἄφθαρτος, Them. φθίω, f. ίσω, vel φθίω *corrumpo*. hinc ἄφθιτα μήδεα perpetua consilia. θ. 545. 389.

Ἄφθονος, ῦ, invidia carens, copiosus. Th. φθόνος, ῦ, ὁ, invidia. ε. 119.

Ἀφίκετο, rediit; 3. sing. a. 2. med. & ἀφίκεσθε, 2. pl. a. 2. med. sic ἀφίκωνται, 3. pl. a. 2. med. subj. verb. ἀφικνέομαι. pervenio. Them. ἱκνέομαι, venio, f. ἵξομαι, præt. ἷγμαι, a. 2. med. ἱκόμην. α. 38. 378.

Ἀφνειὸς, dives, poëticè pro ἀφνεός. Th. ἄφενος, divitiæ. ε. 116. 455.

Ἀφραδίαις, stultitiis, ab ἀφραδὴς, *inconsultus*. Hinc regulariter ἀφραδία, pro quo Ionicè ἀφραδίη & ἀφραδίη, *imprudentia, inopia consilii*. Thema φράζω, dico. ε. 135.

Ἀφρογενέα, ex *spuma prognatam*, ab ἀφρὸς *spuma*, & γένος. hoc à γίνομαι, nascor. Epitheton Veneris. Sed omnino metrum videtur postulare ut sit ἀφρογενῆ. θ. 196.

Ἀφροδίτη, ης, ἡ. Venus, ita dicta quod è maris spuma ortum habuerit. ε 65.

Ἀφρὸς, ῦ, ὁ, *spuma*. α. 389.

Ἄφρων, ονος, ὁ, ἡ, *amens*. ex α priv. & φρὴν, ενὸς, ἡ, *mens*. ε. 210.

Ἀφύσσαι, pro ἀφύσαι, a. 1. act. infinit. ab ἀφύω *haurio*, f. σω. pro quo etiam dicitur ἀφύσσω, ξω. ε. 613.

Ἀχαιοὶ, *Achivi*, quasi ab ἄχος, εος, τὸ, *mœror*, *solicitudo*. ε. 651.

Ἀχελώϊος, ου, ὁ, *nomen fluvii.* ϑ. 340.

Ἀχέων, præf. part. *dolens.* ab ἀχέω, idem quod ἄχω, f. ήσω, doleo. Th. ἄχος, εος, τὸ, *dolor.* ε. 399.

Ἀχέων, præf. part. ab ἀχέω & ἀχεύω, idem significant. α. 93.

Ἄχθος, εος, τὸ, pondus. ε. 692.

Ἀχιλῆα, pro Ἀχιλλέα poëticè, ab Ἀχιλλεὺς, Achilles. q. d. ἄχος τῶ λαῶ, solicitudo pro populo. ϑ. 1007.

Ἀχλὺς, ύος, ἡ, *caligo.* α. 264.

Ἀχνύμενος, part. præf. ab ἄχνυμαι idem quod ἀχέω, doleo. Th. ἄχος, εος, τὸ, dolor, mœror. α. 435.

Ἄχος, εος, τὸ, *dolor.* α. 457.

Ἀχρεῖος, *inutilis.* Th. χρεία, ας, ἡ, *necessitas, utilitas.* ε. 402.

Ἀχρήϊος pro ἀχρεῖος poëticè, facta dialysi τῶν ει in ηϊ. ε. 297.

Ἄψ, *retrò:* item *statim.* Adv. ἄψ ἴμεναι, *retroire.* α. 257.

Ἀψευδέα, acc. sing. ab ἀψευδὴς, έος, ὁ, ἡ, mentiri nescius, verus. Them. ψεύδω, fallo, facio mentiri. f. σω. propter dimensionem metri hîc legendum est ἀψευδῆ. ϑ. 233.

Ἄψιν, acc. sing. ab ἀψὶς, ῖδος, ἡ, *curvatura in rota.* Th. ἅπτω, necto. ε 426.

Ἀψοῤῥόου, *reciproci, refluentis,* ab ἀψόῤῥοος. Dicitur etiam ἀψοῤῥὸς, ex ἄψ, adverbio *rursus,* & ῥόος *fluxus* à verbo ῥέω *fluo.* in fut. ῥεύσω. in præterito medio ἔῤῥοα, unde est ῥόος, ου, ὁ, & contractè ῥοῦς, *fluxus.* ῥοὴ, ῆς ἡ. *idem.* item *fluentum.* ϑ. 776.

B.

Βάζοντ', præf. part. alloquentes, pro βάζοντε, & hoc pro βάζοντας, à βάζω, *loquor.* f. σω. & ξω, p. χα. atque ita ponitur accusativus dualis pro accusativo plurali. Sed videri posset mendum, quia præcedit τὼς, non τώ. Tum pro ἐνέποντε esse potest ἐνέποντι, quod æquè usitatum est. confer Ὀδυσσ. δ. 597. Nulla est hic hujus anomaliæ necessitas. ε. 186.

Βαθὺς, εῖα, ὁ, profundus, a, um. Th βάθος, εος, τὸ, profunditas. α. 288.

Βαθυδίνην, acc. sing. βαθυδίνης, ου, ὁ, *habens vortices profundos.* Th. δίνη, ης, ἡ, aquarum vortex, gurges, & βαθὺς, profundus. ε. 171.

Βαθυῤῥείταο, Æolicè pro βαθυῤῥείτου, à βαθυῤῥείτης, ου, ὁ, profundè fluens. ex βαθὺς, profundus, & ῥέω, fluo, f. ῥεύσω.

Βαθυχαίτης, ου, ὁ, *qui densam habet cæsariem.* à χαίτη, ης, ἡ, propriè *juba* in equo. per metaph. *coma, cæsaries.* & βαθὺς, εῖα, ὺ, profundus, densus. ϑ. 977.

Βαίνοι, ascenderit, præf. opt. verbi βαίνω, eo. f. βήσομαι, p. βέβηκα, a. 2. ἔβην. ε. 328.

Βαινόντων, euntibus, Ionicè pro βαινόντων, gen. pl. part. præf. f. g. à βαίνων, ουσα, βαῖνον. Th. βαίνω eo. α. 232.

Βαιὸν, paulisper, à βαιὸς, ῦ, ὁ, *parvus.* prov χάρις βαιοῖσιν ὀπηδεῖ. gratia compendiosa consequitur, confer. ε. 142. h. e. brevia sunt grata. ε. 418.

Βαλάνυς, acc. pl. à βάλανΘ-, υ, ὁ, glans. ε. 233.

Βάλεν, demisit. 3. sing. a. 2. act. à βάλλω, jacio. f. λῶ, p. βέβληκα, a. 2. ἔβαλον. & βάλοιο, 3. sing. a. 2. med. opt. βάλλεο, præs. imperat. pass. pro βάλλυ, Ionicè. p. m. βέβολα. α. 384.

Βαρεῖαν, accus. sing. à βαρὺς, εῖα, ὺ, gravis. Th. βάρος, εος, τὸ, pondus, onus. ε. 16.

Βαρύθει, gravatur. à βαρύθω, idem quod βαρύνομαι, *gravor.* à βαρὺς, gravis. Th. βάρος, onus. ε. 215.

Βαρύκτυπος, υ, ὁ, gravistrepus, *graviter fremens.* à κτυπέω, factum ex τυπέω, resono. Th. τύπτω. verbero. ε. 79.

Βασιλευέμεν, præs. inf. Ionicè, pro βασιλεύειν. à βασιλεύω, impero. f. σω. Th. βασιλεὺς, έος, ὁ, rex. Θ. 388.

Βασιλεὺς, έος, ὁ, rex, q. d. βάσις τῦ λαῦ, fundamentum populi, βασιλῆος, Poëticè pro βασιλέος, Θ. 886.

Βασιλήϊον, regale, pro βασίλειον, Poëtica dialysi, à βασιλεὺς, rex. ε. 127.

Βασιληΐδα, acc. sing. à βασιληΐς, ΐδος, ἡ. regius, a, um. adjectivè capitur. Θ. 462.

Βεβαῶτες, stantes. à βάω (pro βαίνω, eo) præt. βέβηκα. part. præt. βεβαὼς per syncopen τῦ κάππα, vel crasin, pro βεβηκώς. Vide in βάινει. α. 307.

Βεβριθυῖα, ingravescens, præt. med. part. g. f. à βρίθω, *sum gravis*, F. βρίσω, præt. med. βέβριθα. α. 160.

Βέλεα, *tela.* acc. pl. à βέλος, εος, τὸ, telum. Θ. 684.

Βέλτερον, meliùs, à βέλτερος Poëticè pro βελτίων, comp. ab ἀγαθὸς, bonus. superl. βέλτιστος, optimus. ε. 365.

Βελλεροφόντης, fuit Glauci regis Ephyræ filius, inclyto decore conspicuus, & virtute maxima. Vide suprà Ἀργειφόντης. θ. 325.

Βένθεα. acc. pl. à βένθος, εος, τὸ, profunditas, Th. βάθος, εος, τὸ, idem. Θ. 365.

Βῆσαν, descenderunt, pro ἔβησαν, 3. pl. a. 2. act. à βάω, eo. Vide βαίνει. ε. 153.

Βήσσῃς, vallibus, & βήσσῃσιν, dat. pl. Ion. Th. βῆσσαι, αἱ, *valles.* hinc βησσήεις, εντος, ὁ, saltuosus. ε. 516. 389.

Βιβὰς, ingrediens. part. a. 2. act. à βίβημι. Th. βαίνω, eo. Vide βαίνει. α. 323.

Βίβλινος οἶνος, *vinum Biblinum,* posset videri vinum Phœnicium. Tzetzes ait, ἀπὸ βιβλίας ἀμπέλυ θρακίας, à vite Thraciæ, quæ dicta fuit βιβλία. ε. 589.

Βίη Ionicè pro βία, *vis, fortitudo.* Fortitudo Herculis, h. e. fortis Hercules. βίηφι, φι est paragoge Poëtica & reddit vocem ἄκλιτον, quamvis in dativo ἰῶτα subscriptum maneat. ε. 149. Θ. 480.

Βίος. βίυ, ὁ, vita, ε, 31.

Βιότοιο, victus, gen. Ion. pro βιότυ, à βίοτος, υ, ὁ, vita. Th. βίος, vita. ε. 476.

Βλαβερὸς, ῦ, ὁ, noxius, à βλάπτω, f. ψω, lædo. ε. 365.

Βλάπτῃ, 3. pers. præs. sub. verbi βλάπτω, f. ψω, lædo, noceo. p. φα. a. 2. ἔβλαβον. a. 1. ἔβλαψα, hinc a. 1. part. βλάψας. ε. 258.

Βλεφάρων, gen. pl. à βλέφαρον, υ, τὸ, *palpebra.* α. 7.

Βλοσυρῶο, terribilis, gen. Ionic. pro βλοσυρῦ, à βλοσυρὸς, ῦ, ὁ, terribilis aspectu, ὁ τὸ βλέμμα ὑποσύρων. Th. σύρω, ρῶ, traho. α. 147.

Βοᾷ, reboat, nempe echo in sylva. 3. sing. præs. à βοάω, f. ήσω, clamo. ι. 511.

Βοιωτοὶ, Bœotii, nomen gentile, à *boum pastu*. α. 24.

Βολάων, *ictuum*, gen. pl. Æol. à βολὴ, ῆς, ἡ. ictus. Th. βάλλω, jacio. ϑ. 683.

Βορέαο, pro Βορέυ, Æolicè, à Βορέας, Latinè, *Boreas, Nord-wind.* & βορέω, Ion. pro βορέυ, acc. βορέην, pro αν. ι. 506

Βόσκυσι, pascunt, à βόσκω, f. ήσω, p. βεβόσκηκα. ϑ. 595.

Βότρυς, υῶ, ὁ, *botrus, uva*, acc. pl. βότρυας. ι. 611.

Βυκόλῶ, ῦ, & Doricè βωκόλῶ, bubulcus, ex βῦς, bos, & κόλον, τὸ, cibus.

Βυλδύοντι, dat. sing. a. 1. part. à βυλδύω, *consilium do*, f. εύσω. Th. βυλὴ, consilium. ι. 366.

Βύλησαι, 2. sing. præs. medii. Iones formant secundam singularem à tertia βύλεται extrito ῖ τ. atque ita pro βύλη usurpant βύλησαι, à βύλομαι, βύλεί, volo, f. ήσομαι, p. βεβύλημαι, a. 1. pass. ἐβυλήθην. ι. 647.

Βυλῇσιν, βυλῇσι, dat. pl. Ionic. à βυλὴ, ῆς, ἡ, consilium. ι. 16.

Βῦς, Doricè, βῶς, ὁ, ἡ, bos, vacca, g. βοὸς, acc. βῦν, *bovem*, dat. pl. βυσὶν, & βόεσσιν. gen. pl. βοῶν, pro una syllaba, acc. pl. βῦς & βόας. ι. 348.

Βόων, clamabant, pro ἐβόων, 3. pl. imperf. act. à βοάω, ῶ, clamo. f. ήσω. α. 243.

Βοῶπις, ιδὸς, ἡ. cui bovini sunt oculi & magni, ideóque venusti. ex βῦς & ὤψ, ὠπὸς, ὁ, oculus. Th. ὄπτομαι, video. p. m. ὦπα. ϑ. 355.

Βοωτεῖν, præs. inf. à βοωτέω, bobus agitatis aro. à βῦς, βοὸς, bos, & ὠθέω, f. ήσω, & ὤσω, trudo, pello. ι. 391.

Βράδιον, tardiùs, à βραδὺς, ἐῶ, ὁ, tardus. Comp. βραδύτερος & βράσσων pro βραδίων. Superlat. βραδύτατος & βράδιστος. ι. 328.

Βράχε, 3. sing. a. 2. act. à βράχω, *sonum*, & *strepitum edo*, verbum ὀνοματοπεποιημένον. α. 423.

Βριάει, 3. pers. ind. verb. βριάω, f. άσω, robustum reddo, potens sum. ι. 5.

Βριάρεως, ω, ὁ, Atticè pro Βριάρεῶ, ῦ, ὁ, nomen viri, quartæ simplicium ex βρι particula intensiva *valdè*, & ἄρης *mars*. q. d. valdè martius. ϑ. 149.

Βρίθειν, implere, vide supra βεβρίθῃ. βριθόμενῶ, ab eodem verbo derivatur. ι. 466.

Βρισάρματος, ῦ, ὁ, *qui gravat currum*, ex βρίθω, gravo, & ἅρμα, τος, τὸ, currus. α. 441.

Βροντὴ, ἡ, tonitru, βροντης, ῦ, ὁ, nomen viri, vel Cyclopis. hinc βροντέω, ήσω, tono. ϑ. 72. 458.

Βρότεῶ, ῦ, *humanus*, hinc & βροτήσιῶ, idem. Th. βροτὸς, ῦ, ὁ, mortalis. ι. 15. 416.

Βροτόεντα, acc. sing. à βροτόεις, sanie respersus, à βρότος, sanies, tabum, cruor, quod est mutato accentu ob mutatam significationem à βροτὸς, quod sæpiùs legitur in plurali numero βροτοὶ, *mortales*. α. 367.

Βροτολοιγὸν, hominum pestem, à λοιγὸς, ῦ, ὁ, pernicies, *pestis*, & βροτὸς, ῦ, ὁ, mortalis. α. 333.

Βρό-

Βρῶσις, ιως, ἡ, *cibus*. à βρώσκω, βιβρώσκω *consumo*, comedo. F. βρώσω. p. βέβρωκα. præt. pass. βέβρωμαι. unde est βρῶμα αὐλικὸν, à βέβρωσαι est βρῶσις, ιως, ἡ, *esca*, item *tinea*. βρώσιος. θ. 797. α. 395.

Βυσσοδομεύων, mentibus altis meditans, à βυσσοδομεύω propriè *profundè struo, fundamenta probè jacio*, quod in primis architecti faciunt in locis palustribus. Deinde per metaph. *profundè cogito, machinor*. compositum ex βυσσὸς, ȣ̃, ὁ, Ionicè pro βυθὸς, ȣ̃, ὁ, *fundum, pars ima*. & δομεύω pro δομέω *ædifico*. Thema. δέμω, struo, in præt. med. δέδομα, unde est δόμος, ȣ, ὁ, *domus*, &c. α. 30.

Βωμὸς, ȣ̃, ὁ, ara ab Hebr. במה altare in excelsis extructum ab idololatris. prov. φίλος μεχρὶ βωμῶν, amicus usque ad aras. α. 70.

Γ.

ΓΑῖ', pro γαῖα, seu γαίη, ἡ, terra, tellus. genit. γαίης Ionicè pro γαίας. θ. 117. ι. 19.

Γαιήοχος, ȣ, ὁ, terram continens. Dicitur & pro eodem contractè γαιῆχος, & γαιῆχος. ex γαῖα, terra, & ἔχω, contineo. θ. 15.

Γάλα, γάλακτος, τὸ, *lac*. ι. 588.

Γαλαξαύρη, nomen proprium mul. θ. 353.

Γαλάτεια, nomen mul. θ. 250.

Γαλήνη, nomen mul. θ. 244.

Γαμβρὸν, acc. sing. à γαμβρὸς, ȣ̃, ὁ, gener. θ. 818.

Γαμεῖν, præs. inf. verbi γαμέω, f. ήσω, uxorem duco. ι. 699.

Γαμετὴ, uxor, *nupta*, at γαμέτης, ȣ, ὁ, *maritus*. Th. γαμέω, ῶ. uxorem duco. ι. 406.

Γαμοῖτο, γαμέοιτο γαμοῖτο, *nubat*. præs. opt. pass. à γαμέω. ι. 698.

Γάμος, γάμȣ, ὁ, vel γάμοι, οἱ, nuptiæ. ι. 69.

Γαμψώνυχες, nom. pl. à γαμψώνυξ, cui curvi sunt ungues. ex γαμψὸς, idem quod καμψὸς, incurvus, inflexus. Thema, κάμπτω, f. ψω, p. φα, flecto, incurvo, & ὄνυξ, υχος, ὁ, *unguis*. α. 405.

Γὰρ, *enim, nam, namque*. Conjunct. ι. 5.

Γαστὴρ, έρος, ἡ, γαστέρες, ventres fruges consumere nati. θ. 26.

Γ', pro γε, *quidem*, certè, syllabica adjectio. ι. 738.

Γεγάασι, 3. pl. præt. med. à γάω. in præt. med. γέγαα. Th. γείνομαι, gignor. ι. 110.

Γείνατ', pro γείνατο, produxit. a. 1. med. in prima persona, ἐγεινάμην. & γείνασθαι, a. 1. med. infinit. γεινόμεθ' & γίνεθ' imperf. med. Them. γείνομαι, nascor. θ. 185. & 82.

Γείτων, ονος, ὁ καὶ ἡ. quasi ex γέα, *terra*, & ἔτης, ȣ, ὁ, *sodalis, amicus*. q. d. γείτονες, *sodales ejusdem telluris*, acc. sing. γείτονα, & γείτοσι, dat. pl. ι. 23. 701.

Γελᾷ, 3. pers. præs. à γελάω, *rideo*, f. άσω. γελώωντες, pl. num. præs. part. Poëticè pro γελῶντες. posito ο ante ω. & retracto accentu. θ. 40. α. 283.

Γενὴ, generatio, ἡ, Ionicè pro γενεά. Them. γείνομαι, gignor. ι. 284.

Γενέθλη, ης, ἡ, idem, & ab eodem themate derivatur. θ. 610.

Γένεο Ionicè pro γένου, & hoc pro ἐγένου, a. 2. med. *fuisti*, ab ἐγενόμην, ου, ετο. Them. γίνομαι, sum, nascor, f. 2. pass. γενήσομαι. p. γεγένημαι. a. 1. m. ἐγενάμην. Θ. 657.

Γένεια, acc. pl. à γένειον, ου, τὸ, mentum, maxilla. Th. γένυς, υος, ἡ, mentum. α. 167.

Γένετ', pro ἐγένετο, fuerit, a. 2. med. ἐγενόμην. Them. γίνομαι, sum, nascor. Θ. 115.

Γένοιτο, 3. sing. a. 2. med. opt.

Γένοντο, pro γένοιτο, a. 2. m. & hoc pro ἐγένοντο, metri causâ abjicitur augmentum, γένοντο, 3. person. pl. a. 2. m. verb. γίνομαι. Θ. 199.

Γενετὴ, ῆς, ἡ, partus, generatio. Th. γίνομαι, nascor.

Γένηται, fieret, a. 2. med. subj. γενέσθαι, a. 2. m. inf. à γίνομαι, sum, fut. 1. pass. γενηθήσομαι, p. m. γέγονα. ε. 88.

Γένος, εος, τὸ, genus, à γίνομαι, nascor. ε. 11.

Γεράεσσι, dat. pl. Ionic. & Poët. à γέρας, γέρατος, αος, & ως, τὸ, *munus*. Θ. 449.

Γέρανος, ου, ἡ, grus. ε. 448.

Γέρας, ατος, αος, & ως, τὸ, *donum*, *munus*. gen. pl. γεράων. ε. 126.

Γέροντος, genit. & acc. γέροντα, à γέρων, οντος, ὁ, senex. Θ. 1003.

Γῆ, genit. γῆς, ἡ, terra, ex γέα, circumflectitur in omnibus casibus, & in prosa usurpatur pro terra. Θ. 679.

Γηθήσας, a. 1. part. à γηθέω, f. ήσω, gaudeo, lætor. Doricè γαθέω, unde Latinorum *gaudeo*. hinc γήθησεν, a. 1. ind. act. Ionicè. α. 116. Θ. 117.

Γῆμε, duxit, 3. sing. a. 1. act. indic. γῆμα, γῆμας, γῆμε. Ion. & Poët. ab ἔγημα, pro ἐγάμησα. Th. γαμέω, f. ήσω, uxorem duco. γήμασθαι, a. 1. act. infin. γήμῃς, a. 1. subj. Θ. 960. ε. 701.

Γηραιὸς, οῦ, ὁ, *senex*, à γῆρας, ατος, αος, ως, τὸ, *senectus*. ε. 378.

Γηράντεσσι, dat. pl. Poëticus, à γήρας, γήραντος, senescens, vel γήρας, est, a. 1. part. pro γηράσας à γηράω, senesco, unde ἐγήρασα, est & hinc per syncopen ἔγηρα, sicut pro ἐγάμησα, ἔγημα. Th. γῆρας, ατος, τὸ, senectus. ε. 188.

Γῆρας, ατος, τὸ, senectus, ἐπὶ γήρας ἱκέσθαι, ad senectutem pervenire, dat. γήραϊ. ε. 705. 92.

Γηράσκοντας, senescentes, acc. pl. præs. part. à γηράσκω, consenesco, f. άσω, p. γεγήρακα. γηράσκω δ' αἰεὶ πολλὰ διδασκόμενος. Them. γῆρας, ατος, τὸ, senectus. ε. 185.

Γηροκόμοιο, genit. Ion. à γηροκόμος, qui curat & alit aliquem in senectute, à γῆρας, ατος, τὸ, senectus, & κομέω, ῶ, f. ήσω, curam gero. Θ. 605.

Γηρυονῆα, acc. sing. à γηρυονεὺς, έως, ὁ, nomen viri. Θ. 288.

Γηρύετ', conqueritur, pro γηρύεται, à γηρύομαι, *conqueror*. Thema γῆρυς, υος, ἡ, *vox*, guttur. ε. 260.

Γιγάντων, g. pl. à γίγας, αντος, ὁ, gigas. Θ. 50.

Γίνετ', imperf. pass. Ion. à γίνομαι. Vide γένετ'. α. 414.

Γείνασθαι, præs. inf. activè capitur, *generare* scil. debet. Alii legunt γείνασθαι, a. 1. m. inf. à γίνομαι, gignor. Vide γένετ'. ε. 793.

Γινομένης, γινόμενον, præs. part. à γίνομαι, nascor. ε. 820.

Γινώσκ

Γινώσκω, cognoſco, f. γνώσομαι. p. ἔγνωκα. a. 2. ἔγνων, ως, ω. a. 2. imperat. γνῶθι. præt. paſſ. ἔγνωσμαι. ε. 281.

Γλαύκη, nomen proprium mul. θ. 244.

Γλαυκὴν, acc. ſing. ab Adj. γλαυκὸς, ἡ, ὸν, *cæſius*, glaucus. θ. 440.

Γλαυκιόων, Poëticè pro γλαυκιάων, præſ. part. à γλαυκιάω, ῶ, & Poëticè γλαυκιόω, glaucis oculis terribiliter intueor, ſicut pro ὁράω ὁρῶ, Poëticè dicitur ὁρόω, Th. γλαυκὸς, ῦ, ὁ, glaucus, cæſius. α. 430.

Γλαυκονόμη, nomen proprium mul. θ. 256.

Γλαυκῶπις, ιδος, ἡ, cæſios habens oculos, epitheton Minervæ, ex γλαυκὸς, cæſius, & ὤψ, ὠπὸς, ὁ. *vultus*, acc. γλαυκῶπιν, & γλαυκώπιδα. Th. ὄπτομαι, video. ε. 72. θ. 13.

Γλάφει, 3. præſ. ind. verbi γλάφω, f. ψω, cavo, excavo. α. 431.

Γλαφυρὸς, ῦ, ὁ, cavus. à γλάφω, f. ψω, cavo, excavo. θ. 297.

Γλάφυ pro γλαφυρὸν, antrum. Th. γλάφω. ε. 533.

Γλυκερὸς, ἡ, ὸν, dulcis. à γλυκὺς, έος, ὁ, dulcis. θ. 97.

Γλώσση, & Att. γλώττη, lingua, ἡ, dat. pl. Ion. γλώσσῃσι, pro γλώσσαις. θ 83. & 826.

Γναμπτοῖσι, dat. pl. Ion. à γναμπτὸς, incurvus, hoc à γνάμπτω, *incurvo*. Them. κάμπτω, flecto. ε. 205.

Γνῶ, pro ἔγνω, cognovit. 3. perſ. a. 2. ind. à γινώσκω, cognoſco, f. γνώσομαι, p. ἔγνωκα, a. 2. ἔγνων. θ. 551.

Γόμφοισιν, dat. pl. Ion. à γόμφος, ου, ὁ, cuneus, clavus, ε. 429.

Γονεῦσιν, dat. pl. à γονεὺς, έος, ὁ, *parens*. γονῇ, dat. ſing. à γονὴ, ῆς, ἡ, genitura. Th. γίνομαι, gignor. ε. 235. & 733.

Γόνος, ου, ὁ, ſoboles, generatio. Th. γίνομαι, gignor. θ. 495.

Γοργοὺς, acc. pl. à γοργὸς, ῦ, ὁ, *velox*. θ. 274.

Γοργοῦς, gen. ſing. pro γοργόος, à γοργὼ, όος, οῦς, ἡ, nomen mul. α. 224.

Γοργόνες, dictæ ſunt Phorci filiæ, Meduſa, Sthenyo & Euryale, à γοργὼν, όνος, ὁ, nomen animalis noxii in Africa. α. 230.

Γούνατα, acc. pl. & γούνατ', pro γόνατα, à γόνυ, τὸ, genu. in genit. τοῦ γόνυος & γόνατος, & γουνός. ε. 587. θ. 460.

Γουνοῖσιν, dat. pl. à γουνὸς, *fertilis*, Ionica epenth. pro γόνος, hoc à γονὴ, ἡ, genitura. Th. γίνομαι, gignor. θ 54.

Γουνοπαχὴς, έος, ὁ καὶ ἡ. *genua pinguis*. ex γόνυ genu, & παχὺς, έος, ὁ, *craſſus*. α. 266.

Γραίας, nomen mul. à γραία, ας, ἡ, *anus*, *vetula*, idem quod γραῦς, αὸς, ἡ. θ. 270.

Γυάλοις, dat. pl. *jugis*. à γύαλον, ου, τὸ, *cavitas*. θ. 499.

Γύγης, ἡ γύγη, nomen mul. θ. 149.

Γύην, *dentale*, à γύης, ου, ὁ, dentale in aratro. at γύα ſeu γύη, Ion. jugerum. ε. 427.

Γυῖα, pl. num. membra, à γυῖον, ου, τὸ, membrum. θ. 592.

Γυιοκόρος, ου, ὁ, *membra depaſcens*, ex γυῖον, ου, τὸ, membrum, & κορέω item κορέννυμι, *ſatio*, item *depaſcor*. Qui depaſcitur, ille ſatiatur. ε. 66.

Γυωθεὶς, mutilatus, a. 1. part. paſſ. à γυιόω, f. ώσω, claudum reddo, membra

membra frango. Th. γυῖον, ου, τὸ, membrum. θ. 838.

Γυμνὸν, acc. à γυμνὸς, ῦ, ὁ, nudus. ι. 391.

Γυμνωθέντα, acc. sing. a. 1. part. pass. à γυμνόω, *denudo*. Them. γυμνὸς, ῦ, ὁ, nudus. α. 334.

Γυναικείῳ, muliebri, dat. sing. à γυναικεῖος, ου, ὁ, muliebris: hinc & γυναικεῖον, ου, τὸ, gynæceum, locus interior in ædibus, in quo solæ mulieres versabantur. Th. γυνὴ, ἡ, mulier.

Γυνὴ, ἡ, *mulier, adolescentula*, genit. γυναικὸς, dat. γυναικὶ, acc. γυναῖκα, voc. ὦ γύναι, dat. pl. γυναιξὶ. ι. 94. 702.

Δ.

Δαΐ, dat. sing. pro δαΐδι per apocopen, à δαῒς, ΐδος, ἡ, *pugna*. Thema est δαίω, uro. θ. 650.

Δαιδαλέοιο, Genit. poëticus pro δαιδαλέου, à δαιδάλεος, *artificiosus*; derivatur à Δαίδαλος, ου, ὁ, qui fuit ingeniosissimus & scientissimus Cretensium artifex. Videtur nomen accepisse à δαίω, *scio*. α. 334.

Δαΐδων, gen. pl. ab δαῒς, ΐδος, ἡ. *fax*. Thema δαίω propriè uro. α. 275.

Δαίετο, imperf. Ionic. à δαίομαι, divido, partior. Th. δαίω, divido. α. 165.

Δαίμων, ονος, ὁ καὶ ἡ. Deus. quasi δαήμων. α. 94 hinc δαιμόνιος, *venerandus*, & δαιμονίη, pro δαιμονία, Ionicè. θ. 655.

Δαῖτα, acc. sing. à δαὶς, δαιτὸς, ἡ, *cibus, epulum*. δαιτὶ, in acc. pl. δαῖτας. à δαίω, epulum præbeo. ι. 342. θ. 802.

Δαΐφρων, *prudens, bellicosus*. gen. δαΐφρονος, ex δαίω, disco, vel divido, & φρὴν, ενὸς, ἡ, mens. α. 149.

Δάκεν, 3. sing. a. 2. Ion. pro ἔδακεν, momordit. à δάκνω, mordeo. f. δήξομαι. p. δέδηχα. a. 2. ἔδακον. a. 1. pass. ἐδήχθην, a. 2. pass. ἐδάκην. θ. 567.

Δάκρυσι, dat. pl. à δάκρυ, υος, τὸ, *lacryma*. hinc δακρυόεις, εντος, lachrymosus. α. 132. θ. 227.

Δαλῦ, genit. à δαλὸς, ου, ὁ, *titio*. Th. δαίω, *uro*. ι. 705.

Δαμαζόμενος, præs. part. à δαμάζω, *domo*, δαμάσσας, poëticè pro δαμάσας, part. a. 1. act. Th. δαμάω, domo. θ. 765.

Δάμασε, a. 1. Ion. à δαμάω, *domo*, f. άσω. ι. 859.

Δαμέντες, part. a. 2. pass. *domiti*. à δέμω vel δάμνω, pro δαμάω. δαμῆναι, a. 2. pass. infin. δάμναται. præs. à δάμναμαι. Th. δαμάω, domo. ι. 153. θ. 464.

Δανάης, ἡ Δανάη, ης, nomen mul. α. 216.

Δαναΐδης, filius Danai. Nomen patronymicum. Filii à patribus sua acceperunt nomina, à Δαναὸς, Danaus. α. 229.

Δαπάνη, ης, ἡ, sumptus. Them. δαπανάω, ῶ, f. ήσω, consumo. ι. 723.

Δάσσαντο, 3. pl. a. 1. med. indic. poëticè pro ἐδάσαντο. Augmentum abjicitur & σῖγμα duplicatur. à δάζομαι, divido, f. σομαι, a. 1. m. ἐδασάμην. hinc δασάμενος & δάσασθαι. hinc δασμὸς, *distributio*. item tributum, quod penditur ab hostibus, *brand-schatzung*. Thema δαίω, divido. θ. 112. 537. 425.

Δα-

Δασυστέρνων, gen. pl. à δασύστερνος, hirsutum pectus habens, ex δασὺς densus, & στέρνον, pectus, ου, τό. ι. 514.

Δατέασθαι, præs. inf. pass. dividi, pro δατεῖσθαι, exemplaria habent δατέασθαι, α pro ε. à δατέομαι, dividor. Them. δαίω, divido. ι. 767.

Δάφνης, genitiv. à δάφνη, ης, ἡ, laurus. ι. 435.

Δαφοινὸς, *valdè funestus, ruber*, seu δαφοινὸς, ἡ, ὸν, *cædis avidus*, ex δὰ, particula per se nihil significans, sed in compositione augens, & φένω, occido. α. 159. & 250.

Δ' vel δὲ, autem, verò. Sæpè subjungitur particulæ μὲν, vim adversativam habens. ι. 10.

Δέδασται, attributa est, perf. pass. ind. à δάζομαι, divido, partior. F. δάσομαι. præt. pass. δέδασμαι. Th. δαίω, divido. θ. 789.

Δεδήει, *ardebat*, 3. sing. plusq. perf. med. pro ἐδεδήει, à δαίω, uro, præt. med. δέδηα. pl. perf. ἐδεδήειν. α. 155.

Δεδίξεται, perterrebit. 3. sing. fut. med. poët. à δεδίττομαι, terreo. f. ίξομαι. Th. δείδω. f. σω. timeo. α. 111.

Δεδμημένοι, præt. part. pass. *domiti*, à δέμω, *domo*. F. δεμῶ. p. δέδμηκα, præt. pass. δέδμημαι. aor. 2. ἐδάμην. hinc in infinit. δαμῆναι, & δαμήμεναι. ι. 117. Th. δαμάω, domo.

Δειδιότες, metuentes, part. præt. med. à δείδω timeo, præterito med. δέδια & δείδια, poëticè, unde part. δεδιὼς. α. 248.

Δεδοκημένος, observans. à δοκέω, *observo*. f. ήσω. Th. δοκάζω, f. άσω, observo. α. 214.

Δεδορκὼς, intuens, præt. med. part. à δέρκω, *video*. f. 2. δρακῶ. aor. 2. ἔδρακον. a. 1. pass. ἐδέρχθην. p. m. δέδορκα. α. 145.

Δεικνῦ, 3. indicat. δείκνυ, per apocopen pro δείκνυσι. 3. pers. sing. ind. à δείκνυμι, idem quod δεικνύω. f. δείξω. p. χα. ι. 451. 526.

Δειλὸς, οῦ, ὁ, *timidus*. ι. 713.

Δεῖμος, ου, ὁ, nomen viri à δείδω, timeo. α. 195.

Δεινὸς, ἡ, ὸν, terribilis, gravis. δεινοῖο poëticè pro δεινοῦ. δεινοῖσι, dat. pl. Ionic. hinc δεινότατος, acerrimus, superlat. α. 129. ι. 369. α. 71. θ. 138.

Δεινωποὶ, nom. pl. *graves aspectu*, ex δεινὸς *gravis*, & ὢψ, ὠπὸς, ὁ, *facies*. Th. ὄπτομαι, video. At ὄψ, ὀπὸς, ἡ, *vox*. α. 250.

Δείξω, f. 1. δεῖξαι, a 1. inf. à δείκνυμι, ostendo, f. ξω. p. χα. ι. 648.

Δειπνήσας, a. 1. part. à δειπνέω, *cœno*. f. ήσω. Th. δεῖπνον, ου, τὸ. cœna. ι. 442.

Δειπνολόχης, comessatricis, gen. sing. g. f. pro δειπνολόχου. Adjectiva enim composita sunt g. c. δειπνολέχος, ου. ὁ, ἡ, propriè *qui conviviis insidiatur*, h. e. qui accuratè illa observat, aut loco suo curat. ex δεῖπνον cœna, convivium, & λόχος, ου. ὁ, insidiæ. ι. 704.

Δειρὴν, acc. sing. à δειρὴ, ῆς, ἡ, *collum*, vel δέρη. α. 391.

Δέκα, unde est δέκατος, *decimus*. in f. g. δεκάτη, ι. 612. 792.

Δεκαδώρῳ, dat. sing. à δεκάδωρος, qui decem palmorum est, ex δέκα, *decem*, & δῶρον, ου, τὸ, *palmus*, donum. ι. 426.

Δελ-

Δελφῖνες, nom. pl. à δελφὶν, seu δελφὶς, ῖνος, delphin. α. 210.

Δέμας, corpus, τὸ ἄκλιτον, & indeclinabile. ι. 260.

Δέμνια, τὰ, *cubilia maritorum*, à δέμνιον, ου, τὸ, stratum, lectus. ε. 328.

Δένδρεα, pl. num. ab δένδρεον, ου, τὸ, *arbor, lignum*. Poëticè pro δένδρον. sic ἀδελφειὸς pro ἀδελφὸς, *frater*. ϑ. 216.

Δέξατο, a. 1. med. Ion. pro ἐδέξατο, à δέχομαι, recipio, f. δέξομαι. p. δέδεγμαι. a. 1. m. ἐδεξάμην. ϑ. 185.

Δεξιτερὸς, ὰ, ὸν, Δεξιτερῇ, dat. sing. pro δεξιτερᾷ Ionicè à δεξιὰ, *dextra manus*: παρὰ τὸ δέχεσθαι. fut. δέξομαι. ϑ. 179.

Δέος, δέεος, τὸ, *timor*. Th. δείδω, f. σω. timeo. p. δέδοικα, δέδια, δέδια. ϑ. 167.

Δέον, 3. pl. imperf. act. pro ἔδεον, ligabant, à δέω, *vincio*. f. ήσω. α. 291.

Δερκιόωνται, pro δερκιῶνται, aspiciunt, à δερκιάομαι, ῶμαι, & Poëticè δερκιόωμαι. Th. δέρκω, video. α. 236. θ. 910.

Δερκομένω, tuentes, præs. part. dualis numeri, à δερκόμενος. δερκομένοιο, gen. Ion. δερκομενάων, f. g. pl. num. Æolicè pro δερκομένων, à δερκομένη, præs. part. idem quod δέρκω, seu δέρκομαι, video. ϑ. 911.

Δέρμα, ατος, τὸ, *cutis*, à δέρω, *excorio*. Them. δέρας, ατος, τὸ, pellis, corium. ε. 513.

Δεσμεύων, manipulans, præs. part. à δεσμεύω, idem quod δεσμέω & δεσμόω, ligo. à δεσμὸς, ου, ὁ, vinculum. Thema, δέω, ligo. ε. 481.

Δεσμοῦ, genit. sing. à δεσμὸς, οῦ, ὁ, *vinculum*, & in pl. δεσμοὶ vel δεσμά. hinc δεσμεύω, *vincio*. Th. δέω, ligo. α. 43.

Δεύσῃ, 3. sing. a. 1. act. subj. à δεύω, *humecto, rigo*, f. δεύσω. ε. 556.

Δεῦτε, huc, agite, adverb. hortantis, à sing. δεῦρο, huc, hunc in locum. ε. 2.

Δεύτερος, ου, ὁ, secundus. ε. 26.

Δέχεται, 3. sing. à δέχομαι, capio, f. δέξομαι, p. δέδεγμαι. θ. 800.

Δὴ, *sanè, jam*, in carmine modò postponitur, modò præponitur. ε. 2. θ. 643.

Δηθὰ, diù, adverb. à δὴν, diù. θ. 623.

Δηϊοτῆτος, genitiv. à δηϊότης, ῆτος, ἡ, *pugna*. à δήϊος *hostilis*: & hoc à δηΐω, *uro*. θ. 662. 852.

Δημήτηρ, ἡ, nomen idoli, q. d. γῆ μήτηρ, *Ceres*. δημήτερος, δημήτερι, δήμητρα. θ 454. ε. 300.

Δημὸς, ου, ὁ, *adeps*, pinguedo. Vide in δῆμος, ου, ὁ, populus, aut tractus. θ. 538.

Δῆμος, ου, ὁ, *populus*. θ. 477.

Δήνεα, acc. pl. *consilia*. à δῆνος, εος, τὸ, *consilium*, *vaframentum*. Chaldaicè *dena*, meditari. alii habent μήδεα. ϑ. 236.

Δῆριν, acc. sing. à δῆρις, ιος, ἡ, *lis*, *contentio*. hinc δηριάω, *pugno*. ε. 14.

Δηρὸν, *diù*, adverbialiter usurpatur pro δὴν. ϑ. 629.

Δῆσε, a. 1. ind. Ion. pro ἔδησε, *ligavit*, δήσασθαι, a. 1. med. infinit. à δέω, *ligo*. ϑ. 618.

Δηώσειν, fut. 1. act. infinit. à δηόω *populor*, *occido*. pro quo Poëtæ etiam δηϊόω, à δήϊος vel δάϊος, *hostilis*. Thema est δαΐω, *uro*, *vasto*. α. 67.

Δία, *Jovem*, acc. sing. à Ζεὺς, διὸς,

διὸς, διῒ, δία, vocat. Ζεῦ, Jupiter. ε. 52.

Διὰ, præpositio, διὰ βυλὰς, ex consiliis, διὰ Θρῄκης, per Thraciam. ε. 13. θ. 398.

Δῖα, divina, h. e. præstantissima. à ζεὺς, διὸς, Jupiter. α. 338.

Διαβὰς, part. a. 2. act. emensus. à διαβαίνω, transeo, f. βήσομαι, p. βέβηκα, a. 2. ἔβην, a. 2. part. βάς. θ. 292.

Διαβῇ, transierit, a. 2. act. subj. διαβῶ. Th. βαίνω, eo. ε. 738.

Δίαησι, 3. perf. ind. sing. perflat. ex διὰ, & ἄημι, flo. Th. ἄω, f. ήσω, flo, spiro. ε. 514.

Διάκτορος, ε, ὁ, nuntius. Dicitur etiam διάκτωρ, ορος, ὁ, à διάγω, traduco, transmitto. ε. 77.

Διακρινώμεθα, 1. perf. pl. præs. subj. à διακρίνω, discerno. Th. κρίνω, f. νῶ, secerno, judico, p. κέκρικα, a. 1. ἔκρινα, ε. 35.

Διαμπερὲς, adverb. perpetuò, ex διὰ, ἀνὰ, & πέρας, ατος, τὸ, terminus. q. d. penitus (διὰ intendit significationem) ad finem. ε. 236.

Δῖαν, acc. à δῖος, α, ον, divinus, bonus. Th. ζεὺς, διὸς, Jupiter. α. 287.

Διασκιδνᾶσι, dissipant. 3. pl. præs. act. à διασκίδνημι, dissipo, ad formam ἵστημι. Thema est, σκεδάω, σκεδάζω, & σκεδάννυμι, dispergo, f. άσω. θ. 875.

Διδάξῃς, a. 1. subj. à διδάσκω, doceo. f. διδάξω, p. δεδίδαχα, a. 1. ἐδίδαξα, a. 1. pass. ἐδιδάχθην. ε. 609.

Διδασκῆσαι, a. 1. act. infinit. verbi διδασκέω, idem quod διδάσκω, doceo. ε. 64.

Διδοῖ, dat. pro δίδωσι, à διδόω. Th. δίδωμι, do, f. δώσω, p. δέδωκα, a. 2. ἔδων, ως, ω, α. 328.

Διδυμάονε, geminos, dualis num. à διδυμάων, ονος, pro δίδυμος, ε, ὁ καὶ ἡ, geminus. α. 49.

Διεδάσατο, distribuit, 3. sing. a. 1. med. à διαδάζω, σ Poëticè duplicatur. sic διεδάσσαο, divisisti, 2. sing. a. 1. med. pro διεδάσω. Ionicè ω mutatur in αο, Th. δαίω, divido. θ. 544.

Διέκειτο, constitutum erat, imperf. med. à διάκειμαι, constitutus sum. Th. κεῖμαι, f. κείσομαι, jaceo. α. 20.

Διέλοντο pro διείλοντο. 3. pl. a. 2. med. à διαιρέω, ῶ, divido, f. ήσω, p. διῄρηκα, a. 2. διεῖλον. Th. αἱρέω, eligo. θ. 112.

Διερὴν, humidam, acc. à διερὸς, humidus. Th. διαίνω, f. ανῶ, humecto. ε. 460.

Διέταξε, disposuit, a. 1. ind. verbi διατάσσω, vel ττω, ordino. Th. τάσσω, vel ττω, f ξω. p. τέταχα, a. 1. ἔταξα. ε. 276.

Διετεκμήραντο destinarunt, 3. pl. a. 1. med. à διατεκμαίρω, certis signis probo, f. αρῶ, a. 1. ἐτέκμηρα. Th. τέκμαρ, ατος, τὸ, signum. ε 397.

Δίζεσθαι, inquirere, præs. med. infinit. à δίζημαι, quæro, fut. διζήσομαι Them. δίζω, quæro. ε. 603.

Δίη, divina, à ζεὺς, Jupiter. θ. 260.

Διηνεκέεσσι, longis, dativ. pl. Poëticus. à διηνεκὴς: ex διὰ & ἠνεκὴς, έος, ὁ καὶ ἡ. perpetuus, διηνεκέως, prolixè θ. 627.

Διῒ, dat. sing. à ζεὺς, vide suo loco. ε 69.

Δικαιότερον. justius, comp. à δίκαιος, justus. Th. δίκη. ε. 213. 159.

Δίκας,

licentia, qua qui utuntur difficulter se legibus subjiciunt, jugum legum excutiunt. ex δυς & νόμος, lex, hoc à νέμω, tribuo. ϑ. 230.

Δυσπέμφελος, gravis accessor, propriè *trajectu difficilis*. ex δυς & πέπεμφα, verbi πέμπω, f. ψω, mitto. s. 722.

Δύσεο, induere, Poëticè pro δύσεο, Ionicè, & hoc pro δύσυ, ἴσθω, præs. med. imperat. à δύω. Fut. med. δύσομαι, unde formant novum verbum, δύσομαι, *induo*. ἐδυσόμην, ου, ετο, *induebam*. Th. δύνω, vel δύω, subeo. α. 108.

Δυσομβράων, gen. pl. Æolicè, g. f. pro δυσομβρῶν, præs. part. à δύσομαι, mergor. idem quod δύνω & δύω, subeo. s. 384.

Δυσφήμοιο, ominoso, gen. sing. Ion. à δύσφημος, mali ominis, ex δυς, & φάω, vel φημὶ, dico. s. 735.

Δυσφρονέων, præs. part. à δυσφρονέω, animum abjicio, ægrè fero. ex δυς, & φρὴν, ενὸς, mens. ϑ. 102.

Δυσφροσυνάων, genit. pl. Æolic. à δυσφροσύνη, animi ægritudo, ex δυς, & φρὴν, ενὸς, ἡ, mens, animus. ϑ. 528.

Δυσωνύμου, gen. sing. à δυσώνυμος, inauspicatus, ex δυς & ὄνομα, *nomen*, cui est infaustum nomen. ϑ. 171.

Δυωδεκάτη, duodecima, δυωδεκαταῖος, duodecimus, & *duodecim annorum*, à δυωδέκατος *duodecimus*. ex δύο, & δέκα, decem. s. 791.

Δυωδεκάμηνον, ex δυώδεκα, duodecim, & μὴν, μηνὸς, ὁ, *mensis*. s. 252.

Δῶ, (δῶ, δῷς, δῷ) 3. sing. a. 2. act. subj. à δίδωμι, do. s. 354.

Δώδεκα, duodecim. Th. δέκα, decem. α. 162.

Δώη, dederit, Atticè, pro δοίη, a. 2. opt. act. à δίδωμι, do, vide δόμεν. s. 357.

Δῶκε, dedit, pro δῶκε, & hoc pro ἔδωκε, apocope Poëtica, δῶκαν, pro ἔδωκαν, 3. pl. a. 1. act. indicat. ab ἔδωκα. Th. δίδωμι, do. α. 400.

Δῶμα, ατος, τὸ, domus, pro δόμημα, à δέμω, exstruo. ϑ. 410.

Δῶρα, acc. pl. à δῶρον, ου, τὸ, donum, δώροισι, dat. plur. s. 614.

Δωρὶς, δωρίδος, ἡ, nomen mul. ϑ. 230.

Δωροφάγους, acc. pl. à δωροφάγος, donivorus. Duo turpissima vitia in judice ἡ δωροφαγία καὶ ἡ προσωποληψία. dicitur δωροφάγος, qui devorat dona, qui bovem habet in lingua. Activè capitur, & proinde acutus est in penultima. Tzetzes intelligit τοὺς ἐκ τοῦ λαμβάνειν δῶρα διαζῶντας, *qui ex illis largitionibus vivunt*, ad quam pestem è medio tollendam stipendia erant constituenda illis judicibus digna. ex δῶρον, donum, & φάγω, edo, comedo. s. 39.

Δὼς, donum, indeclinabile Poët. idem quod δόσις. Th. δίδωμι, do. s. 356.

Δώσω, dabo, fut. 1. act. à δίδωμι, vide in δόμεν. s. 57.

Δώτῃ, datori, dat. cas. usitatiùs δότης, ου, ὁ, *dator*. Th. δίδωμι, do. s. 355.

Δωτῆρες, nom. pl. à δωτὴρ, donator, à δίδωμι, do. δωτῆρες ἐάων, *datores*

datores bonorum. malo δωτῆρες ἑάων, ἑάων scil. δωρεῶν, ubi ἑάων est genit. pl. g. f. pro ἑῶν, vide infrà ἑάων. θ. 46.

Δωτὼ, όος, ἡ, nomen mul. θ. 248.

Δώωσι, a. 2. subj. pro δῶσι, Poëticè, nova ἐπενθέσει, verb. δίδωμι, do. θ. 222.

Ε.

Ε', *ipsum*, acc. ab οὗ, οἷ, οὐδὲ ἓ λήθει, neque ipsum latet. ε. 268.

Ε'ᾷ, 3. perf. ind. ab ἐάω, sino, permitto, f. ἐάσω, p. εἴακα. θ. 772.

Ε'άων, *bonorum*. vitiosè videtur quibusdam scribi ἑάων pro ἑῶν Æolicè, ab ἑός, ἡ, ὸν, *suus*. Magis arridet iis analysis, qua deducitur ab ἐὺς, ἐὰ, ἐὸν, idem quod ἐΰς, vel ἠΰς, *bonus*, subintelligi potest δωρεῶν, à δωρεὰ, *donum*. Sed pace illorum, subintelligi etiam potest in ἑάων (pro ἑῶν Æolicè) τῶν δωρεῶν. Nam omne donum per se intelligitur esse bonum. *Deus* verò *dator* & largitor donorum *suorum*, h. e. quæ ab ipso proveniunt & non aliunde. Deinde dubitamus etiam, utrum ἐὸς, ἀ, ὸν, pro ἐΰς, sit vox proba nec ne. Desideramus hîc auctoritatem, ἑὸς, verò ἑὴ, ἑὸν, *suus, a, um*, esse usitatissima, nemo, qui Græcas Bibliothecas vel per transennam inspexit, ignorare potest. Veriùs ergo per spiritum asperum scribitur ἑάων, quàm per spiritum tenuem. θ. 46.

Ε'αγε, 3. sing. præt. med. pro ἦγε, *fractus fuit*. verbi ἄγνυμι, vel ἄγω frango, p. m. ἦγα & ἔαγα, solutione η in εα. aor. 1. ἦξα & ἔαξα. aor. 2. pass. ἤγην & ἐάγην. Errant ergò Grammatici, qui affirmant præt. med. item a. 1. & 2. med. nec non futurum med. activè tantùm capi, non passivè. ε. 534.

Ε'αρ, ἔαρος, τὸ, ver, contractè ἦρ, unde Latinorum *ver*. ε. 47.

Ε'ασιν, Ionicè pro εἰσὶ, sunt, ab εἰμὶ, sum. θ. 95.

Ε'αυτῇ, dat. sibi, ab ἑαυτοῦ, ἑαυτῆς, sui. θ. 126.

Ε'βδόμη, ἑβδόμη ἱερὸν ἦμαρ, septima dies, sacra dies. ab ἑπτὰ, septem. ε. 770.

Ε'βδομάτη, Poëticè, pro ἑβδόμη. ε. 805.

Ε'βη, 3. sing. a. 2. act. à βαίνω, eo, incedo, f. βήσομαι, p. βέβηκα. a 1. med. ἐβησάμην. ἐκ δ' ἔβη, pro ἐξέβη, per tmesin. θ. 194.

Ε'βούλευσε, a. 1. ind. à βουλεύω, consilium agito. f. σω. Th. βουλὴ, consilium. θ. 389.

Ε'βρόντησε, a. 1. ind. à βροντάω, tono. Them. βροντὴ, *tonitru*. θ. 839.

Ε'γγυαλίξειν, 3. sing. a. 1. act. indic. ab ἐγγυαλίζω, f. ίσω, vel ίξω, in manus do, à γύαλον, ου, τὸ, *cavitas manus*, seu *vola*. idem quod ἐγχειρίζω. θ. 483.

Ε'γγὺς, & ἐγγύθι, Poët. comp. ἐγγύτερος, superl. ἐγγύτατος, proximus. ε. 249.

Ε'γείνατο, 3. pl. imperf. à γείνομαι, gignor, nascor. ἐγείνατο, 3. sing. a. 1. med. a. 2. ἐγενόμην, ου, 3. pl. ἐγένοντο. θ. 46.

Ε'γείρει, *excitat*. 3. pers. præs. ind. ab ἐγείρω, excito. ἐγειρέσθην, 3. dual. imperf. pass. Poeticè augmento

augmento abjecto pro ἠγειρέϑην, f. ερῶ. p. ἤγερκα, & Atticè ἐγήγερκα. a. 1. ἤγειρα. ε. 20.

Ἔγκατα, τὰ, *intestina*. θ. 537.

Ἐγκάτθετο, condidit, per syncopen, pro ἐγκατέθετο. 3. perf. sing. a. 2. m. verbi ἐγκατατίθημι, condo, depono, in Th. τίθημι, pono. a. 2. med. ἐθέμην, σο, το. ϑ. 487.

Ἐγκαταλείπων, relinquens, præs. part. Th. λείπω, linquo, f. ψω, p. φα, p. m. λέλοιπα, a. 2. m. ἐλιπόμην. ε. 378.

Ἐγκύρσας, illapsus, a. 1. part. ab ἐγκύρω, incido, f. ἐγκύρσω, a. 1. activ. ἐνέκυρσα. Them. κύρω, f. Æolic. κύρσω, incido. ε. 216.

Ἔγνω, 3. perf. ind. a. 2. *sapuit*. tanquam à γνῶμι. Th. γινώσκω, fut. 1. γνώσομαι. a. 2. ἔγνων, ως, ω. p. ἔγνωκα. ε. 218.

Ἔγχος, εος, τὸ, *lancea*, dat. ἔγχεϊ, dat. pl. ἔγχεσιν. α. 135, 190.

Ἐγχώριον, domesticum, in eo loco ubi habitas, ex ἐν, & χῶρος, ου, ὁ, locus. ε. 344.

Ἐγὼ, ego, ἔγωγε, Atticè, & ἐγὼν, Doricè. ε. 654. 10.

Ἔδακ', rodit, pro ἔδακε, 3. sing. a. 2. act. à δάκνω, *rodo*, *mordeo*, f. δήξομαι, p. δέδηχα, a. 2. ἔδακον. ε. 451.

Ἐδάμασσε, a. 1. act. Poët. pro ἐδάμασε, à δαμάω, *domo*. α. 408.

Ἐδασσάμεθ', divisimus, 1. plural. aor. 1. m. pro ἐδασάμεθα, Poëtæ duplicant σ, metro id postulante. à δάζομαι, *divido*. ἐδάσσατο, *destinavit*. Th. δαίω, divido. ε. 37. θ. 520.

Ἐδέξατο, suscepit, a. 1. med. à δέχομαι, capio, f. δέξομαι, p. δέδεγμαι. ϑ. 479.

Ἔδησαν, alligarunt, a. 1. act. à δέω, ligo, f. δήσω, & δέσω, præt. pass. δέδεμαι. ϑ. 718.

Ἐδίδαξαν, docuerunt, 3. pers. pl. a. 1. act. verbi διδάσκω, doceo, f. ξω, p. δεδίδαχα, a. 1. ἐδίδαξα. ε. 662.

Ἐδίδουν, 3. pers. pl. imperf. pro ἐδίδοσαν, à διδόω, pro δίδωμι, do. Vide δόμεν. ε. 140.

Ἔδον, pro ἔδοσαν, a. 2. 3. pl. à δίδωμι, do. ϑ. 30.

Ἐδονεῖτο, agitabatur, imperf. pass. Th. δονέω, f. ήσω. α. 237.

Ἕδος, εος, τὸ, sedes. Th. ἕζομαι, f. ἑδοῦμαι, sedeo. α. 203.

Ἔδουσι, *edunt*, præs. ind. ἔδω, edo, p. ἐδήδοκα, cetera tempora non sunt in usu. ϑ. 640.

Ἕδρη, Ionicè pro ἕδρα, sella, ἡ. Thema, ἕζομαι, sedeo. θ. 386.

Ἑδριόωντ', *sedem habent*, 3. pl. ind. pass. pro ἑδριῶνται, ab ἑδριάω, ῶ, Poëticè ἑδριόω. Th. ἕζομαι, f. ἑδοῦμαι, sedeo. ϑ. 388.

Ἐδύναντο, 3. pl. imperf. à δύναμαι, possum. Vide suprà δύναμις. ε. 135.

Ἔδυνε, imperf. *induit*, à δύνω. Vide in περι-έδυνε.

Ἐδωδῆς, genit. sing. ab ἐδωδὴ, cibus. Th. ἔδω, edo. ε. 593.

Ἔδωκε, dedit. a. 1. verbi δίδωμι, do, f. δώσω, p. δέδωκα. a. 2. ἔδων, ως, ω. ε. 279.

Ἐδώρησαν, a. 1. ind. à δωρέω, f. ήσω, dono. Them. δῶρον, ου, τὸ, donum. ε 82.

Ἔειπε, a. 1. vel 2. pro εἶπε prosthesi poëtica. Them. ἔπω. dico. a. 1. εἶπα. a. 2. imperat. εἰπέ. ε. 86.

Ἕεις, *unus*, pro εἷς, per πρόσθεσιν poëticam. f. μία, n. ἕν. ϑ. 145.

Ε'ἐλδεῖ), appetit, præs. ind. verb. ἔλδομαι, cupio. hinc ἐέλδωρ, τὸ, desiderium. ε.380.

Ε'εργ', præs. imperat. pro ἔεργε, *cohibe*, ab ἐέργω, pro εἴργω, arceo, f. ξω. ε. 335.

Ε'έρση, pro ἔρση, *ros*. α. 395.

Ε'ζει, *fervebat*, 3. pers. imperf. act. à ζέω, ferveo. θ.695.

Ε'ζόμενον, *sedentem*, part. præs. verbi ἕζομαι, sedeo. f. ἑδοῦμαι. ε. 593.

Ε'ζωον, vivebant, 3. pl. imperf. act. à ζώω, Poët. pro ζάω, ῶ, vivo, f. ζήσω. p. ἔζηκα. ε. 112.

Ε'ἦν, *erat* vel *fuit*, Poët. pro ἦν, imperf. verbi εἰμὶ, sum. ε. 11.

Ε'ὴν, suam, acc. ab ἑὸς, ἡ, ὸν, *suus*, *a*, *um*. ab ἕ, sui. θ. 487.

Ε'ῇσθα, Poëtica prosthesi, pro ᾖσθα, & hoc pro ᾖς, & est. a. 2. subj. ὦ, ᾖς, & Poët. ἔω, ἔῃς. θα est Æolica paragoge. Th. εἰμὶ, sum. ε 134.

Ε'θ', pro ἔτι, ob seq. aspiratam. Et est adverb. significans, adhuc. α. 50.

Ε'θέλω, vel θέλω, volo, f. θελήσω, p. τεθέληκα, ἐθέλῃσθα, 2. pers. præs. subj. pro ἐθέλῃς per paragogen Æolic. ἐθέλῃσι, vel ἐθέλῃσιν, 3. pers. singul. subj. præs. Ionicè pro ἐθέλῃ. ε. 209. 268. 668.

Ε'θελημὸς, voluntarius, ab ἐθέλω, *volo*. ε. 120.

Ε'θεντο, ponunt, 3. pl. a. 2. m. ἐθέμην, σο, το. à τίθημι, pono. ε. 512.

Ε'θεσαν, 3. pl. a. 2. ind. ab ἔθην, posui, ἔθηκα, a. 1. ind. à τίθημι. ε. 74. 289.

Ε'θλασε, comminuit, a. 1. ind. 3. pers. sing. à θλάω, άσω, *frango*. α. 140.

Ε'θοίνων, depascebant, 3. pl. imperf. à θοινάω, *epulor*. f. ήσω. Them. θοίνη, ης, ἡ, epulum. α. 212.

Ε'θρέφθη, innutrita est, a. 1. pass. pro ἐτρέφθη, quia formatur à τέθραπται alioqui τ scribitur, quoties sequitur litera aspirata, prout in voce ἐτράφην videre est. à τρέφω, alo, f. ψω. p. φα. a. 2. ἔτραφον, p. m. τέτροφα. θ. 192.

Ε'θύνεν, furebat, imperf. à θυνέω, idem quod Thema θύω, *impetu feror*. f. ύσω. α. 210.

Εἰ, si. ε. 106.

Εἴαρι, vere. dat. sing. pro ἔαρι, ab ἔαρ, ρος, τὸ, ver. ε. 462.

Εἰαρινὸς, vernus, a, um. dat. pl. εἰαρινοῖσι, ab ἔαρ, ver. ε. 682.

Εἴασε, reliquit, a. 1. act. ab ἐάω, sino. f. ἐάσω. p. εἴακα. α. 424.

Εἵαται pro ἧνται Ionicè, *sedent*. 3. pl. ind. præs. verbi ἧμαι, ἧσαι, sedeo. Imperf. ἥμην, ἧσο. θ. 622.

Εἴβεται, destillat. 3. præs. ind. Poëticè pro λείβεται. Thema λείβω, f ψω. libo, fundo. θ. 910.

Εἶδος, εος, τὸ, forma, dat. εἴδεϊ, εἴδει. Th. εἴδω, video, f. εἴσομαι, aor. 2. εἶδον, & ἴδον. ε. 63. α. 5.

Εἰδὼς, εἰδυῖα, pro εἰδηκὼς, ῦια, perf. part. act. εἰδέω, vel εἴδημι, scio, f. εἰδήσω. p. εἴδηκα. ε. 54. 521.

Εἴην, εἴης, εἴη, præs. opt. ab εἰμὶ, sum. ε. 271.

Εἶθαρ, *statim*, adverb. Poëticum. θ. 688.

Εἰκάδι, viginti, dat. sing. Them. εἴκοσι, *viginti*, unde est εἰκὰς, άδος, ἡ, numerus complectens viginti, accus. εἰκάδα. ε. 792, 820.

Εἶκε, præſ. imperat. *cede*, ab εἴκω, *ſimilis ſum*. item, *cedo*. f. ξω. α. 353.

Εἴκ', ſiquidem. ε. 645.

Εἴκελος, ου, ὁ, ſimilis. Them. εἴκω, f. ξω, ſimilis ſum. ἐΐκτην pro εἰκέτην, 3 dual. imperf. act. ab εἴκω, f. ξω, ſimilis ſum. α. 390.

Ἐΐκτην, ſimiles ſunt, Poëticè pro εἴκτην, & εἰκῦιαι, *ſimiles*. part. præt. act. g. f. ab εἴκω. F. εἴξω. (p. εἶχα.) inde εἰκὼς, ῦια, ὸς. α. 206.

Εἶλε, cepit, a. 2. act. ab αἱρέω, capio, f. ήσω, p. ᾕρηκα, a. 2. εἶλον, a. 2. med. εἱλόμην, ου, ετο. ε. 137. 156.

Εἰλείθυια, ας, ἡ, *Lucina*, dea quæ parientibus opitulatur. eadem etiam vocatur ἐλεύθω, ab ἐλεύθω, venio. θ. 922.

Εἰλιγμένος, intortus, perf. part. ab εἰλίσσω, volvo. Th. εἰλέω, f. ήσω, verſo. θ. 791.

Εἰλίποδας, curvipedes, ab εἰλίπους, οδος, flexipes, ex εἰλέω, incurvo, volvo, flecto, & πῦς, ποδὸς, *pes*, dat. pl. εἰλιπόδεσσι, Ion. ε. 795. θ. 290.

Εἰλύφαζε, reſplendebat, imperf. ab εἰλυφάζω, verſo. Dicitur etiam εἰλυφάω, ῶ, *circumvolvo*, *involvo*, εἰλυφόωντες Poëticè pro εἰλυφῶντες, & hoc pro εἰλυφάοντες. Th. εἰλέω, verſo. α. 275.

Εἵμαρτο, *fato decretum erat*, 3. perſ. pl. perf. paſſ. Att. à μείρω, *divido*, *partior*. f. μερῶ. p. μέμαρκα. præt. paſſ. μέμαρμαι, Att. εἵμαρμαι cum ſpiritu aſpero; quæ ſuum cuique diſtribuit. in pluſq. perf. εἱμάρμην, σο, το. hinc εἱμαρμένη, ης, ἡ, *fatum*. θ. 894.

Εἷμα, ατος, τὸ, veſtis, ab ἕννυμι vel ἕω, induo. α. 159.

Εἰμὲν, *ſumus*, pro ἐσμὲν, Poëticè, 1. pl. ab εἰμὶ, ſum. α. 351.

Εἰν, in, pro ἐν, Poëticè. ε. 364.

Εἶναι, præſ. inf. eſſe, ab εἰμὶ, ſum. ε. 365.

Εἰνὰς, pro ἐννὰς, άδος, ἡ, *nonarius numerus*. Heſiodo eſt nona dies menſis. Them. ἐννέα, novem. ε. 810.

Εἵνεκα, pro ἕνεκα, *propter*, *causâ*, ἕνεκ' ἀτασθαλίης, propter improbitatem. θ. 516.

Εἷο, pro οὗ Poëticè, μετ' εἷο, ſecum. θ. 392.

Εἴπεν, dixerat, 3. perſ. ſing. a. 1. vel 2. ind. verbi ἔπω, dico. α. 116.

Εἴπατε, a. 1. imperat. ἔπω, dico, ἔπαθ', pro εἴπατε. θ. 108. 115.

Εἴργων, *coërcens*, præſ. part. n. g. ab εἴργω, f. ξω, arceo. ε. 494.

Εἰρέας, acc. pl. cœtus, conciones, ab εἰρὴ, ης, ἡ, *concio*, *cœtus*, ab εἴρω, *necto*, vel potiùs dico. θ. 804.

Εἰρεῦσαι, *enumerantes*, pro ἐροῦσαι, Doricè ευ pro ου, præſ. part. f. g. pl. num. ab ἐρέω, dico, quod eſt ab εἴρω, in fut. ἐρῶ, unde ſuppullulavit novum verbum ἐρέω, Poëticè εἰρέω, dico. θ. 38.

Εἰρημένος, conſtituta, perf. part. à ῥέω. F. ῥήσω, dico, præt. paſſ. ἔῤῥημαι, & Atticè, εἴρημαι. ε. 370.

Εἰρήνη, ης, ἡ, pax. ε. 228.

Εἰροπόκων, lanigerarum, πέκω, vel πεκω, *pecto*, f. ξω, p. m. πέποκα. hinc πόκος, ου, ὁ, *vellus*, & εἶρος, εος, τὸ, *lana*. ε. 224. θ. 446.

Εἰρύμεναι, præſ. inf. Doricè pro εἰρύειν, *trahere*, ab ἐρύω, traho, pro

pro quo etiam dicitur εἰρύω. Sic & εἴρυτο. 3. sing. plusquam perf. pass. ι. 818. α. 138.

Εἰς, *ad*, ἵκετο δ᾽ εἰς Κρείοντα, *venitque ad Creontem*. α. 84.

Εἰσαναβαίνων, conscendens, præs. part. m. g. εἰσαναβᾶσα, a. 2. part. act. f. g. verb. εἰσαναβαίνω. Th. βαίνω, incedo, f. βήσομαι, p. βέβηκα, a. 2. ἔβην, a. 2. opt. βαίην. θ. 57. 939.

Εἰσανιών, scandens, a. 2. part. Th. εἶμι, *eo*. θ. 761.

Εἴσατο, videbatur, a. 1. med. ab εἴδω, video, f. εἴσομαι, a. 2. εἶδον, & ἴδον. θ. 700.

Εἰσαφίκανεν, reversus est, ex εἰς ἀπὸ & ἱκάνω, venio. Th. ἱκνέομαι, venio. f. ἵξομαι, vel ἵκω, ἵξω, venio. α. 45.

Εἶσε, a. 1. ind. act. verbi ἕω, colloco, induo, f. ἕσομαι, a. 1. m. εἰσάμην, p. εἷμαι.

Εἶσ᾽, pro εἶσι, *Vadit*, ab εἶμι, *eo*. θ. 972. εἶσι, *eunt* (ut vertunt) ab εἶμι, *eo*, *vado*. quamvis hoc in loco commodè εἰσὶ ab εἰμὶ esse possit. Nam εἶμι, *eo*, in 3. pl. non format εἶσι, sed in tertia singulari. α. 113.

Εἰσὶ, *sunt*. ι. 12.

Εἰσεπέρησα, transivi, ab εἰσπεράω. Th. περάω, *transeo*, f. ήσω, & άσω. ι. 755.

Εἴσκειν, assimulare, præs. inf. pro εἴκειν Poëticè. Th. εἴκω, f. ξω, similis sum. ι. 62.

Εἰσόκεν, donec, ex εἰς, vel ἐς, ad, & ὅκε. ι. 562.

Εἱστήκει, stabat, 3. singul. plusq. ab ἵστημι, sto. F. στήσω. p. ἕστηκα, ubi spiritus asper ex præsenti repetitur ceu initialis littera. a. 2. ἔστην. α. 264.

Εἴσω, pro ἔσω, *intra*, Poëticè, cum Genit. Th. εἰς, vel ἐς, ad. α. 151.

Εἶχε, habebat, imperf. verbi ἔχω, f. ἕξω, & σχήσω, p. ἔσχηκα. a. 2. ἔσχον. α. 214.

Εἵως, Poët. pro ἕως, *donec*, Adverb. Th. ὡς, sicut. α. 378.

Ἐκ, ex, præposit. regit. genit. ι. 70.

Ἐκαίνυτο, *superabat*, imperf. à καίνυμαι. Them. καίνω, propriè *occido*. item *vinco*. per syn. speciei. α. 4.

Ἐκάλεσσε, vocavit, a. 1. pro ἐκάλεσε Poëticè, à καλέω. f. έσω. p. κέκληκα. θ. 391.

Ἐκαρτύναντο, confirmabant, 3. pl. a. 1. med. à καρτύνω, confirmo. Them. κράτος, & per metathesin κάρτος, εος, τὸ, robur. θ. 676.

Ἑκὰς, *procul*, *longè*, cum Genit. α. 217.

Ἕκαστος, singuli, ἑκάστην, ἑκάστῳ, ἑκάστα. α. 283.

Ἑκάτη, *Hecate*, nomen mul. θ. 406.

Ἑκατηβόλος, ου, ὁ, *qui procul tela ejaculatur*. Epitheton Apollinis, ab ἑκὰς, procul, & βάλλω, jacio. α. 58.

Ἑκατηβελέταο, genit. Æolicè, pro ἑκατηβελέτου, ab ἑκατηβελέτης, ου, ὁ, ex βέλος, εος, τὸ, *telum*, & ἑκὰς. Adv. *procul*. α. 100.

Ἑκατόμβας, ἑκατόμβη, ης, ἡ, *sacrificium solenne*, constans centum bobus, h. e. centum nummis argenteis, in quibus bos pictus erat, ex ἑκατὸν, centum, & βοῦς, Doricè βῶς, bos, ὁ, ἡ. α. 479.

Ἑκατὸν, centum. ι. 130.

Ἐκγεγαυῖα, prognata, præt. med. part. f. g. ab ἐκγίγνω, præt. med.

med. verbi ἐκγίω, pro ἐκγίγνομαι, enascor Th. γίνομαι, gignor. f. 2. γενήσομαι, p. γεγένημαι, a. 2. m. ἐγενόμην, a. 1. m. ἐγεινάμην. p. m. γέγονα. ϑ. 76.

Ἐκγεγάμεσθα, *nati sumus*, a. 2. m. pl. num. Ion. pro ἐξεγενόμεθα. Th. γίνομαι. α. 648.

Ἐκ-εγέλασσε, a. 1. Ion. pro ἐγέλασε, à γελάω, *rideo*. ε. 59.

Ἐκείνῳ, dat. ab ἐκεῖνος, η, ον, Ille, a, ud. α. 72.

Ἔκειτο, jacebat, imperf. à κεῖμαι, jaceo, f. κείσομαι. α. 172.

Ἐκέκλετο, *acclamavit*, seu acclamaverat, impert. à κέκλομαι, pro κέλομαι, *cum clamore jubeo*. α. 341.

Ἐκέλευσε, a. 1. ind. à κελεύω, *jubeo*, f. εύσω. Th. κέλω, jubeo. ε. 60.

Ἑκηβόλος, ου, ὁ, eminus jaculans, ab ἑκὰς, procul, eminus, & βολὴ, jactus, mutato α in η. Th. βάλλω, jacio. ϑ. 94.

Ἕκητι, *dativus*, qui Poëticè ponitur Adverbialiter. Them. ἑκὼν, ὄντος, ὁ, voluntarius. ε. 4.

Ἔκιον, imperf. à κίω, *eo, accurro*, ex ἴκω per metathesin. α. 277.

Ἐκκορυφώσω, *summatim & breviter perstringam*, f. 1. verbi ἐκκορυφόω, f. ώσω. Th. κορυφὴ, ῆς, ἡ, *vertex*, q. d. *summa capita indicabo*. ε. 106.

Ἔκλεψ', pro ἔκλεψε, surripuit, a. 1. ind. verbi κλέπτω, furor, f. ψω, p. κέκλεφα, p. med. κέκλοπα. ε. 51.

Ἐκλίνθη, inclinata est, a. 1. ind. pass. verbi κλίνω, inclino, f. ινῶ, p. κέκλικα, a. 1. ἔκλινα, p. m. κέκλινα. ϑ. 711.

Ἐκλονέοντο, imperf. pass. à κλονέω, *commoveo*, f. ήσω. Them. κλόνος, ου, ὁ, motus. α. 317.

Ἔκλυε, imperf. à κλύω, audio, f. ύσω. α. 68.

Ἐκπάγλως, stupendos, pro ἐκπλάγους, per metath. ab ἐκπλήσσω, f. ξω, p. χα, *attonitum reddo*, in a. 2. act. ἐξέπλαγον. ε. 154.

Ἐκπλείῳ, *expleto*, genitiv. a ἔκπλειος pro ἔκπλεος. Thema, πλέος, *ple: us*. ε. 778.

Ἐκρίνοντο, *litigabant*, imperf. pass. eodem sensu accipitur hoc verbum, 1. Cor. 6. 1. Them. κρίνω, judico, f. ινῶ, p. κέκρικα. ϑ. 535.

Ἔκρυψε, abscondit, a. 1. ind. verbi κρύπτω, occulto, f. ψω, p. κέκρυφα. a. 2. ἔκρυβον. ε. 47

Ἐκτελέα, proventum, acc. ab ἐκτελὴς, έος, ὁ, ἡ, perfectus. Them. τέλος, εος, τὸ, finis. ε. 466.

Ἐκτελέσῃ, perfecerit, a. 1. subj. verbi ἐκτελέω, perficio. Them. τέλος, finis. ε. 565.

Ἔκτεινε, *occidit*, a. 1. act. à κτείνω, occido, f. κτενῶ, p. ἔκτονα. a. 2. ἔκτανον. ϑ. 527.

Ἕκτη, sexta, ἕκτος, η, ὁ, sextus. Th. ἓξ, sex. ε. 782.

Ἐκτολμήσας, a. 1. part. à τολμάω. Th. τόλμα, ης, ἡ, audacia. Alii legunt ἐκτολυπεύσας, quæ lectio est melior. Th. τολύπη, ης, ἡ, lana carpta, & pexa, & operi parata. α. 44.

Ἐκτὸς, vel ἔκτοσθεν, extra. Them. ἐκ, vel ἐξ, ex. ε. 729.

Ἔκτυπε, intonuit, a. 2. à κτυπέω, *resono*. à κτύπος, ου, ὁ, fragor. sicut à φιλέω ἔφιλον. Th. τύπτω. f. ψω, verbero. α. 383.

Ἔκφυγε, elapsa sunt, a. 2. ind. pro

pro ἐξέφυγε, ab ἐκφεύγω, effugio. F. ἐκφεύξομαι. p. m. ἐκπέφευγα. Th. φεύγω. ϑ. 182.

Ἑκὼν, όντος, ὁ, voluntarius. ϑ. 232.

Ἐλαίῳ, dat. sing. ἐλαία, ἡ, *olea*. nomen arboris, ἔλαιον, ου, τὸ, fructus, oleum. ι. 572.

Ἔλασαν, Ion. pro ἤλασαν, 3. pl. a. 1. ab ἐλάω, *agito, incito*, pro quo usitatum, ἐλαύνω, f. ἐλάσω. ἐλάσειας, a. 1. Æolic. opt. ἐλάσας, adigens, part. a. 1. act. pro ἐλάσας metri causâ. ϑ. 522. α. 372. ι. 477.

Ἐλάτῃς pro ἐλάταις, dat. pl. Ion. ἡ ἐλάτη, *abies*. sic dicta à ventorum agitatione. ι. 509. α. 190.

Ἐλάφοιο, gen. Ion. ab ἔλαφος, ὁ καὶ ἡ, cervus, quasi ἐλαφρὸς, cervus est levis. α. 402.

Ἐλαφρότερος, levius, comparat. ab ἐλαφρὸς, ᾶ, ὁ, levis. ι. 415.

Ἐλαύνοι, ducat, præs. opt. ab ἐλαύνω, F. ἐλάσω, agito. ι. 443.

Ἔλαχεν, sortita est, à λαγχάνω, sortior, in a. 2. act. ἔλαχον, f. λήξομαι, λάξομαι, & κληρώσομαι, perf. Att. εἴληχα. p. med. λέλογχα. ϑ. 424.

Ἔλεγχος, εος, τὸ, probrum, dedecus. Th. ἐλέγχω, f. ξω, arguo. ϑ. 26.

Ἑλέειν, capere, pro ἑλεῖν, dialyſ. Ionica. a. 2. inf. ab αἱρέω, capio. α. 337.

Ἔλεκτο, 3. sing. plusq. perf. pro ἐλέλεκτο, *concubuerat*, verbi λέγομαι, cubo, f. ξομαι, p. λέλεγμαι. α. 46.

Ἕλεν, invasit, a. 2. ind. pro εἷλεν, ab αἱρέω, capio. Vide ἐλέσθαι. ϑ. 167.

Ἑλένης, genitiv. ab Ἑλένη, ἡ, nomen speciosissimæ mulieris. ι. 165.

Ἐλεὸν, pro ἐλεεινὸν, per syncopen, *miserè*. ἐλεεινὸς, *miser*. ἐλεέω, *misereor*. Them. ἔλεος, ου, ὁ, misericordia. ι. 205.

Ἑλέσθαι, capere. a. 2. med. infinit. ab αἱρέομαι, f. 1. αἱρεθήσομαι, p. ᾕρημαι, a. 2. med. εἱλόμην. ι. 287.

Ἕλευ, elige, Doricè pro ἑλοῦ ad formam τύπου, ἑλέσθω, a. 2. med. imp. ab αἱρέομαι. ϑ. 549.

Ἐλεῶνῆρος, ἐλεῶνὴρ, ῆρος, ἡ, nomen proprium urbis in Bœotia. ϑ. 54.

Ἐλεφαίρετο, imperf. *decipiebat*. Thema, ἐλεφαίρω, decipio. ϑ. 330.

Ἐλέφαντι, ebore, dativ. sing. ab ἐλέφας, αντος, ὁ, elephas. α. 141.

Ἐλήλαται, ductum est, 3. sing. præt. paſſ. ab ἠλάω, in præt. paſſ. ἤλαμαι, & facta Attica reduplicatione ἐλήλαμαι. Them. ἐλαύνω, agito, f. ἐλάσω, p. ἤλακα. ϑ. 726.

Ἕληται, 3. sing ab ἕλωμαι, ῃ, ηται, a. 2. med. subj. ab αἱρέομαι, capio, f. 1. paſſ. αἱρεθήσομαι. p. ᾕρημαι, a. 2. m. εἱλόμην. ponitur & ἥληται, per τμῆσιν pro ἀφήληται. ι. 320. & 605.

Ἔλθοι, a. 2. opt. act. venerit, ἔλθῃς, subj. ἐλθεῖν. inf. ἐλθόντος, genit. part. ab ἔρχομαι, venio. f. ἐλεύσομαι. a. 2. ἤλυθον, & per syncopen ἦλθον, ες, ε. p. m. ἤλυθα, Att. ἐλήλυθα. ι. 543.

Ἕλικας, acc. pl. ἑλίκεσσιν, dativ. pl. *curvas*, q. d. amfractuosas, ab ἕλιξ. Them. εἱλέω, verso. ι. 452.

Ἑλίκη, nomen urbis. α. 475.

Ἑλικοβλέφαρος, ου, ὁ καὶ ἡ, cui palpebræ sunt volubiles, tortiles aut nigræ, ab ἑλικὸς, οῦ, volubilis, hoc ab ἑλίσσω, volvo. Them. εἰλέω, verso, & βλέφαρον, ου, τὸ, palpebræ. θ. 16.

Ἑλικὼν, ῶνος, ὁ, nomen montis, qui nomen habuit ab amfractuosis viis. ε. 639. θ. 2. 23. hinc

Ἑλικωνιάδες, Musæ, ἑλικωνιάδεσσ', dat. pl Ion. ε. 63. θ. 1.

Ἑλικώπιδι dat. ab ἑλικῶπις, ιδος, ἡ, limis oculis contuens, ex ἕλιξ, quæ vox etiam Adjectivè capitur, pro, intorto, hoc ab εἰλέω, verso, & ὤψ, oculus. Them. ὄπτομαι, video. θ. 307.

Ἔλιπον, liquerunt, 3. pl a. 2. act. à λείπω, linquo, f. ψω. p. φα. p. m. λέλοιπα. ε. 156.

Ἕλκε, trahebat, imperf. Ion. pro εἷλκον, ες, ε, ab ἕλκω, traho, f. ἕλξω. α 158.

Ἑλκηδὸν, Adverb. luctando, attrahendo, ut supplantetur, vel sublimis sternatur. Th. ἕλκω, f. ξω, traho. α. 302.

Ἔλαβεν, a. 2. ind. Poët. pro ἔλαβεν, verb. λαμβάνω, capio, f. λήψομαι, p. λέληφα, & Atticè, εἴληφα, α. 2. ἔλαβον, ες, ε. θ. 181.

Ἑλλάδος, genit ab ἑλλὰς, άδος, ἡ, Græcia. ε 653.

Ἑλλεδανοῖσι, dat. pl. Ionic. manipulis. Them. εἰλέω, convolvo. α. 291.

Ἔλλοπας, mutos, acc. plur. q. d. οὓς ἐλλείπει ἡ ὄψ, quos deserit vox, ab ἔλλοψ, οπος, qui vocem edere nequit, ab ὄψ, ὀπὸς, ἡ, vox, & λείπω, linquo. α. 212.

Ἐλπὶς, ἐλπίδος, ἡ, spes. ε. 96.

Ἐλπόμενος, sperans, præs. part. ab ἔλπομαι, Poët. pro ἐλπίζω. Them. ἐλπὶς, ίδος, ἡ, spes. α. 66.

Ἔλυμα, τος, τὸ, temo, ab ἔλω, traho. Thema, εἰλέω, verso. ε. 436.

Ἐλύσατο, liberavit, a. 1. med. à λύω, solvo, f. σω, p. λέλυκα. θ. 528.

Ἐμ', pro ἐμὲ, acc. ab ἐγὼ, ego. ε. 396.

Ἐμαρνάσθην, 3. dual. imperf. med. à μάρναμαι, pugno. α. 238.

Ἐμὰς, acc. pl. f. g. ab ἐμὸς, ἡ, ὸν, meus, a, um. ε. 55.

Ἐμάχοντο, dimicabant, imperf. verbi μάχομαι, pugno, f. μαχέσομαι, p. μεμάχημαι. α. 301.

Ἔμβαλλε, conjicit, 3. imperf. pro ἐνέβαλλε. Th. βάλλω, f. λῶ, jacio, p. βέβληκα, a. 2. ἔβαλον, p. m. βέβολα. α. 453.

Ἐμβασίλευον, ες, ε, imperf. pro ἐνεβασίλευον, verbi ἐμβασιλεύω, regno in Th. βασιλεὺς, έος, ὁ, rex. ε. 169. θ. 71.

Ἐμβεβαὼς, insistens, ἐμβεβαῶσ, f. g. pl. perf. part. act. per crasin, pro ἐμβεβηκὼς, verb. ἐμβαίνω, ingredior. Them. βαίνω, eo. α. 195.

Ἐμεῖο, Ion. & Poët. pro ἐμέο, & hoc pro ἐμοῦ, ab ἐγώ.

Ἔμελλε, imperf. à μέλλω, f. μελλήσω, futurus sum. α. 126.

Ἔμελε, imperf. à μέλει, imperson. cura est, p. μεμέληκε. ε. 147.

Ἔμεν, Ionicè pro εἶναι, præs. inf. ab εἰμὶ, sum. θ. 500.

Ἐμενοίνα, curabat, imperf. à μενοινάω, curo. Th. μένος, εος, τὸ, animus. α. 368.

Ἐμήσατο, paravit, a. 1. m. à μήδομαι, F. ήσομαι, cogito, machinor.

νον. à μῆδος, εος, τὸ, cura. ε. 49.

Ε'μιμνε, mansit, imperf. à μίμνω, maneo. Th. μένω, f. νῶ, maneo. ε. 97.

Ε'μίσγετο. imperf. pass. verb. μίσγομαι, idem quod μίγνυμαι, misceor. f. 1. μιχθήσομαι, præt. perf. μέμιγμαι, a. 1. ἐμίχθην, a. 2. ἐμίγην.

Ε'μμαπέως, adverb. dicto citius, q. d. ἅμα τῷ ἔπει, ab ἔπος, εος, τὸ, verbum. Them. ἔπω, dico. α. 442.

Ε'μμεμαυῖα, f. g. p. m. part. à μάω, cupio. α. 439.

Ε'μμεναι, esse, Æolic. pro ἔμεναι, Doric. pro εἶναι. ab εἰμὶ, sum. ε. 272.

Ε'μμενέως, fortiter, adverb. μένος, εος, τὸ, robur. θ. 712.

Ε'μμορε, sortitus est, per metathesin pro μέμορε, præt. med. à μείρω, divido, sortior, præt. pass. μέμαρμαι, & Attic. εἵμαρμαι. ε. 247.

Ε'μὸς, ἡ, ὸν, meus, a, um, ab ἐμοῦ. Th. ἐγὼ, ego. ε. 270.

Ε'μπαλιν, retrò, adverb. Them. πάλιν, rursus. α. 145.

Ε'μπελαδὸν, juxta. Adverb. Them. πέλας, propè. ε. 732.

Ε'μπελάσαντες, inter se committentes, a. 1. part. pl. num. ab ἐμπελάζω, appropinquo. Th. πέλας, propè. α. 109.

Ε'μπεσε, inciderat, pro ἐνέπεσε, a. 2. ab ἐμπίπτω, incido. Th. πίπτω, cado, f. πεσοῦμαι, p. πέπτωκα, a. 2. ἔπεσον, a. 2. part. πεσών. α. 420.

Ε'μπης, tamen, Ionicè pro ἔμπας. ε. 143.

Ε'μπλην, propè, adverb. ab ἐμπελάζω, appropinquo. Them. πέλας, propè. α. 371.

Ε'μπνείοντες, inspirans, a. 1. part. Th. πνέω, flo, spiro, f. πνεύσω, p. πέπνευκα. ε. 508.

Ε'μπορίην, acc. Ion. ab ἐμπορία, ἡ, mercatura. Th. περάω, transeo, p. m. πέπορα, unde est πόρος, ου, ὁ, via, hinc ἔμπορος, mercator. ε. 646.

Ε'ν, in, præposit. regit dat. pro ἔνθα, ibi. α. 204.

Ε'ναιε, habitabat, imperf. à ναίω, habito. α. 14.

Ε'ναλίγκιον, similem, ex ἐν & ἀλίγκιος, similis, q. ex α & λίγξω, resono, non absonus, vel q. d. ἄλις ἴγξιον. ε. 129.

Ε'ναντίοι, hostes, ab ἀντίος, adversus. Th. ἀντὶ, pro. α. 184.

Ε'ναποψύχειν, alvum exonerare, excernere, præs. inf. ex ἐν, ἀπὸ & ψύχω, f. ξω, refrigero. ε. 759.

Ε'ναρα, τὰ, spolia, ab ἐναίρω, occido. α. 367.

Ε'ναρίζω, f. ξω, idem quod ἐναίρω, occido. α. 194.

Ε'ναρφόρος, spoliator, pro ἐναρηφόρος, spolia ferens, ab ἔναρα, τὰ, spolia, & φέρω, fero. α. 192.

Ε'νάτη, Poëticè pro ἐννάτη, nona, ab ἐννέα, novem. ε. 772.

Ε'ναυλος, ου, ὁ, stabulum. Them. αὐλὴ, ἡ, aula, atrium. θ. 129.

Ε'νδεκάτη, undecima, ab ἓν, unum, & δέκα, decem. ε. 774.

Ε'νδήμοισι, popularibus, dat. plur. Ion. ab ἔνδημος, qui in populo est. hinc ἐνδήμιος νοῦσος est morbus cuidam populo peculiaris. Th. δῆμος, ου, ὁ, populus. ε. 225.

Ε'νδον, intus adverb. hinc ἔνδοθεν, ex interiori loco. ἔνδοθι, intus. θ. 964. ε. 31.

Ε'νδο-

Ἐνδυκέως, adverb. *valdè accuratè*, ab ἐνδυκὴς, έος, ὁ, ἡ, *promptus, accuratus*. α. 427.

Ἔνδρυον, ου, τὸ, cor & medulla arboris, καρδία τοῦ δένδρου καὶ τὸ μέσον. Th. δρῦς, υὸς, ἡ, quercus. ι. 469.

Ἐνέθηκε, a. 1. ind. verbi ἐντίθημι, impono, f. θήσω, p. τέθεικα, a. 2 ἔθην. θ. 174.

Ἐνείκῃ, ferat, a. 1. subj. ἐνεῖκαι, a. 1. act. infinit. ab ἐνείκω, idem quod ἐνέγκω, vel à φέρω, fero, f. οἴσω, a. 1. ἤνεγκα, Poëticè ἤνεικα, & abjecto augmento, ἔνεικα, ας, ε. ε. 563. θ. 784.

Ἔνειμαν, distribuerunt, a. 1. ind. à νέμω, f. μῶ, tribuo, præt. νενέμηκα, a. 1. ἔνειμα, p. med. νένομα. ι. 224.

Ἕνεκα, propter, causâ, adverb. ι. 162.

Ἐνέκειτο, inerat, 3. sing. imperf. ab ἔγκειμαι, f. κείσομαι. Them. κεῖμαι, jaceo. θ. 145.

Ἐνέπνευσαν, a. 1. act. ab ἐμπνέω, inspiro, adspiro. Them. πνέω, f. πνεύσω, flo, spiro. α. 131.

Ἐνεποιήσαντο, duxerunt, a. 1. med. verbi ἐμποιέω, facio in. Them. ποιέω, ῶ, facio. θ. 7.

Ἐνέπων, alloquens, præs. part. Th. ἔπω, dico. a. 1. εἶπα. ι. 194.

Ἔνερθε, infrà, adverb. Th. ἔρα, ας, ἡ, terra. θ. 720.

Ἐνέρθεσι, *inferis*, dat. pl. Ion. idem quod καταχθονίοις. Th. ἔρα, ας, terra. θ. 850.

Ἔνη, ης, ἡ, *novilunium*. Th. ἔνος, seu ἔνος, annus. ι. 770.

Ἐνηέος, placidæ, genit. ab ἐνηὴς, έος, ὁ, *bonus, placidus*. Thema est ἐΰς, έος, ὁ, bonus. θ. 65.

Ἐνήρατο, a. 1. m. ab ἐναίρω, occido. f. αρῶ. a. 1. ἤναρα. θ. 316.

Ἔνθα, hic, ibi. ε. 495. hinc ἐνθένδε, idem quod ἔνθα. θ. 586.

Ἐνθάδε, hic, huc, adverb. Th. ἔνθα. ε. 654.

Ἔνθεν, hinc, adverb. de loco. Th. ἔνθα, hic, illic. α. 285.

Ἐνθρέψασθαι, *inserere*, a. 1. inf. m. ab ἐντρέφω, alo in. Them. τρέφω, alo. f. θρέψω. p. τέτροφα. a. 2. ἔτραφον. p. m. τέτροφα. ε. 781.

Ἐνὶ, in, Poët. pro ἐν. α. 176.

Ἐνιαύσια, quotannis, ab ἐνιαύσιος, ου, ὁ καὶ ἡ, annuus. Th. ἐνιαυτὸς, *annus*, q. d. εἰς ἑαυτὸν ἐπανελθών. ε. 449. θ. 58.

Ἐγκάτθεο, repone, pro ἐγκατάθεσο, 2. sing. a. 2. med. imperat. ab ἐγκατατίθημι. Them. τίθημι, pono. ε. 27.

Ἐνίσπειν, *proloqui*, præs. inf. pro ἐνέπειν. Thema ἔπω, dico. a. 1. εἶπα. θ. 369.

Ἐνναέτης, novennio, ἐνναέτης, novennis. Th. ab ἐννέα, novem, & ἔτος, εος, τὸ, annus. θ. 801.

Ἐνναετήρω, dual. num. ab ἐνναετήρος, ου, ὁ, *novennis*, ab ἐννέα, & ἔτος. ε. 436.

Ἐννέα, οἱ, αἱ, τὰ, novem, ἄκλιτον. θ. 56.

Ἐννέπετε, Poët. dicite, pro ἐνέπετε, præs. imperativ. ab ἐνέπω. Th. ἔπω, dico. a. 1. εἶπα. a. 2. εἶπον. ε. 2.

Ἐννεσίῃσι, dat. pl. Ionic. & Poët. pro ἐννεσίαις, ab ἐννεσία, *consilium*, sicut συνέσις, *intelligentia* est, à συνίημι, ita ἔννεσις ab ἐνίημι, immitto. Th. ἕω, mitto. θ. 494.

Ἔννηφιν, perendinum, ab ἔνη, seu ἔνη, vel ἕνη, seu ἔνη, vetus, (subj. ἡμέρα.) φι, est paragoge poëtica.

poëtica. Th. ἔν@ seu ἔν@, annus. ι.410.

Ἐννοσίγαι@, Neptunus, ab ἐνόω, moveo, & γαῖα, terra. α.104.

Ἐννύχι@, η, ον, seu ἔννυχ@, nocturnus, adject. Th. νὺξ, κτὸς, ἡ, nox. ϑ.10.

Ἐνόησε, sensit, ut & ἐνόησε, a. 1. ind. à νοέω, cogito. Th. νό@, νῦς, mens. ι.89.

Ἐνοπὴν, *clamorem*, ab ἐνέπω, dico. Th. ἔπω, dico. ϑ.708.

Ἔνοσις, εως, ἡ, *motus*, ab ἐνόω, moveo. Them. εἷς, ἑνὸς, unus. ϑ.681.

Ἐνοσίχθων, terræ quassator, ex ἐνόω, *moveo*, inde ἔνοσις, *motus*, & χθὼν, *terra*, quòd terram moveat. Neptuni Epitheton. ι.667.

Ἐντὸς, intus, adverb. ι.269.

Ἔντοσθεν, & ἔντοσθε, idem quod ἐντὸς. ι.542. 520.

Ἐντύνασθαι, a. 1. med. infinit. ab ἐντύνομαι, *apparo*. Th. ἔντεα, ἔντη, τὰ, *arma*. ι.632.

Ἐνυαλίοιο, gen. Ion. ab ἐνυάλι@, ȣ, ὁ, Mars. Th. Ἐνυὼ, ἡ, Bellona. α.37.

Ἐνυὼ, όΘ, ἡ, *Bellona*, ab ἐνύω, *perimo*. θ.273.

Ἐξ, ex, præposit. reg. genit. ι.149.

Ἐξάδι@, ȣ, ὁ, nomen viri. α.180.

Ἐξαλαπάξει, diripiet, f. 1. Th. λαπάζω, sive λαπάσσω, f. ξω. evacuo. ι.189.

Ἐξαλέασθαι, evitare, a. 1. med. infin. Vide suprà ἀλέασθαι. ι.105.

Ἐξαμείβετο, imperf. Ion. abjecto augmento, verbi ἐξαμείβομαι, immuto. Th. ἀμείβω, f. ψω, commuto.

Ἐξαπάτας, blanditias, acc. pl. ab ἀπάτη, dolus. Them. ἀπατάω, decipio. ϑ.205.

Ἐξαπάτησε, pro ἐξηπάτησε. a. 1. ind. Th. ἀπατάω, f. ήσω. decipio, propriè πάτȣ ἀπάγω, à via aliquem abduco in devia. hinc ἐξαπατήσῃ, a. 1. subj. ι.323.

Ἐξαπαφίσκων, fallens, Poët. idem quod ἐξαπατάω. ϑ.527.

Ἐξαῦτις, denuò adv. Thema est αὖ, *rursus*. ϑ.915.

Ἐξεγένοντο, procreati sunt, a.2.m. cum Genitiv. verbi ἐκγίνομαι, enascor. hoc à γείνομαι, nascor. Vide in γείνατο. ϑ.124.

Ἐξέθορε, a.2. act. ab ἐκθορέω, *prosilio*. Th. θόρω, vel θορέω, salio. ϑ.281.

Ἐξεῖ, habebit, f. 1. Them. ἔχω, habeo. a.2. ἔσχον. ι.272.

Ἐξείης, Poëticè pro ἑξῆς, deinceps, ordine: θ.809.

Ἑξήκοντα, sexaginta. ι.564.

Ἐξελάαν, Poëtica ȣ̃ α epenthesi, pro ἐξελᾶν: ab ἐξελάω, f. άσω, *expello*, p. ἐξήλακα. Th. ἐλαύνω. f. άσω, agito. ϑ.491.

Ἐξελάουσι, expellunt. præs. verbi ἐξελάω, ἐξέλασε, a. 1. act. verbi ἐλάυνω, f. άσω, p. κα. ι.224. θ.820.

Ἐξείλετο, exemit, a. 2. m. ab ἐξαιρȣ̃μαι. Thema, αἱρέω, capio. f. ήσω, p. ᾕρηκα, a. 2. εἷλον. ι.104.

Ἐξελθεῖν, exire, a. 2. inf. ἐξελθȣ̃σα, a. 2. part. Th. ἔρχομαι venio, f. ἐλεύσομαι. a. 2. ἦλθον. p. med. ἐλήλυθα. θ.772.

Ἐξέμεν f. 1. inf. pro ἕξειν, Ionicè. Th. ἔχω, habeo, f. ἕξω, p. ἔσχηκα. a. 2. ἔσχον. θ.394.

Ἐξηνάριξε, a. 1, ind. verbi ἐξεναρίζω,

ρύζω, f. ξω. Th. ἐναίρω, occido. ϑ.289.

Ἐξέπτη, ι. 98. a. 2. indic. act. ab ἐξίπταμαι evolo. F. ἐκπτήσω, a. 2. act. ἐξέπτην.

Ἐξεριπόντες, a. 2. part. act. Th. ἐρείπω, f. ψω, cado. in a. 2. act. ἤριπον. α. 174.

Ἐξερύσας, a. 1. part. ab ἐξερύω, extraho. Th. ἐρύω, f. ύσω, traho. ι. 626.

Ἐξετέλεσσεν, & ἐξετέλεσσ', pro ἐξετέλεσε, perfecit, a. 1. ab ἐκτελέω, perficio. ἐξετελεῖτο, impert. pass. Th. τέλ☉, finis. ι. 83. ϑ. 1002.

Ἐξεφαάνθη, emersit, a. 1. pass. ab ἐκφαάω, emergo. pro ἐξεφάνθη, per epenthesin τοῦ α. Th. φαίνω. f. νῶ. p. πέφαγκα. a. 1. ἔφηνα. ostendo. ϑ. 200.

Ἐξήμεσε, a. 1. ind. evomuit, ab ἐξεμέω. F. έσω. Th. ἐμέω, ῶ, f. έσω, vomo. ϑ. 497.

Ἐξῆρχον, incipiebant, duces erant. 3. pl. imperf. act. ab ἐξάρχω. Th. ἄρχομαι, incipio. α. 205.

Ἐξίκετ', pervenit, a. 2. med. ἐξικόμην, ου, ετο. verbi ἐξικνέομαι, pervenio. Th. ἱκνέομαι, venio, f. ἵξομαι, p. ἷγμαι, a. 2. med. ἱκόμην. α. 471.

Ἐξιτὸν, verbale, οἷς οὐκ ἐξιτόν ἐστι, quibus non exire licet. ab ἔξειμι, exeo. Th. εἶμι, eo. ϑ. 732.

Ἐξόπιθεν, Poët. pro ἐξόπισθεν, adverb. à tergo. Th. ὀπίζω, retrorsum, retro. α. 130.

Ἔξοχ', adverb. pro ἔξοχα, excellenter, ab ἐξέχω, excello. Th. ἔχω, f. ἕξω & σχήσω, habeo. ι. 773.

Ἐοικὼς, ότ☉, part. præt. med. ab εἴκω, similis sum. hinc ἔοικα dicitur pro εἶκα, sicut ἐώργα pro ὤργα. α. 215.

Ἔολπα, præt. med. spero, ab ἔλπομαι. Th. ἐλπὶς, ίδ☉, ἡ, spes. ι. 475.

Ἐόντ☉, ἐόντι, ἐόντα, gen. dat. & acc. ab ἐὼν, Poët. pro ὢν, ab εἰμὶ, sum. ι. 476.

Ἑὸς, suus, hinc genit. Ion. ἑοῦ, pro οὗ. ϑ. 472.

Ἐοῦσα, præs. part. f. g. ab εἰμὶ, sum. ι. 292.

Ἐπ', pro ἐπὶ, in, præposit. ι. 33.

Ἐπάγω, adduco. f. άξω, p. ἦχα, a. 2. ἦγον & Atticè ἤγαγον. Th. ἄγω, duco. ϑ. 176.

Ἐπαινέσειε, probaverit, a. 1. act. opt. Æol. ab ἐπαινέω. Th. αἶν☉, ου, ὁ, laus. ι. 12.

Ἐπαινῆς, genit. ab ἐπαινὴ, gravis. Th. αἶν☉, ου, ὁ, laus. ϑ. 768.

Ἐπάκουε, animum adjice, præs. imperat. ab ἐπακούω, f. ύσω, præt. ἐπήκοα, a. 1. ἐπήκουσα, hinc in sub. ἐπακούσω, ῃς, ῃ, p. m. ἐπήκοα. ι. 275.

Ἐπάλμεν☉, insiliens, præs. part. ex ἐπὶ & ἀλλόμεν☉, Poëticè ἄλμεν☉, sic ἵκμεν☉, ἄρμεν☉, pro ἱκόμεν☉, ἀρόμεν☉. Th. ἅλλομαι, f. ἅλμαι, salio. ϑ. 815.

Ἐπάρμενον, sufficientem, præs. part. vide ἄρμενον. ι. 601.

Ἐπάσαντο, 3. pl. a. 1. med. comederunt, à πάω, vel πάομαι possideo, vescor. præt. pass. πέπαμαι. ϑ. 642.

Ἐπαυρεῖ, fruitur, ab ἐπαυρέω, Th. αὖρα, ας, ἡ, qui fruitur aura, qui respirare potest. ϑ. 238.

Ἐπαχνώσει, a. 1. ind. vexavit, constrinxit. Th. πάχνη, ης, ἡ, pruina. unde παχνόω, ῶ. ι. 360.

Ε'πὶ, pro ἔπεα, acc. pl. ab ἔπος, εος, verbum, ab ἔπω, dico. α. 117.
Ε'πίβησε, ingredi fecit. a. 1. act. activè capitur, verbi ἐπιβαίνω, ex ἐπὶ & βαίνω, eo, f. βήσομαι, p. βέβηκα, a. 2. ἔβην. ε. 580.
Ε'πέεσι, dat. pl. Ion. pro ἔπεσι, ab ἔπος, εος, τὸ, verbum. Th. ἔπω, dico. ε. 186.
Ε'πέθηκεν, a. 1. verbi ἐπιτίθημι, impono. f. θήσω, ἔθην, a. 2.
Ε'πεὶ, postquam, quoniam. ε. 121.
Ε'πείγετο, festinabat, imperf. Th. ἐπείγω, urgeo, f. ξω.
Ε'πειτα, deinde, Th. εἶτα, posteà. ε. 616.
Ε'πέκειτο, imperf. verbi ἐπίκειμαι, jaceo super, impositus sum. f. κείσομαι. Them. κεῖμαι, jaceo. θ. 143.
Ε'πέμβαλε, injecit, a. 2. act. pro ἐπενέβαλε, ab ἐπιμβάλλω, superinjicio. Th. βάλλω, f. αλῶ, jacio. p. βέβληκα, a. 2. ἔβαλον, p. m. βέβολα. ε. 98.
Ε'πεμψε, misit, a. 1. ind. verbi πέμπω, mitto, f. ψω, p. φα. θ. 784.
Ε'πέπλων, ως, ω, navigavi, 1. sing. a. 2. act. vel imperf. ab ἐπίπλωμι, pro ἐπιπλέω, ad formam ἔδων, ως, ω, vel ἐδίδων, ως, ω, à δίδωμι, do. Th. πλέω, f. πλεύσω, navigo. ε. 650.
Ε'πεῤῥώσαντο, 3. pl. a. 1. med. indic. ab ἐπιῤῥώννυμι. Them. ῥώννυμι, confirmo, corroboro. f. ῥώσω. p. ἔῤῥωκα. a. 1. ἔῤῥωσα. θ. 8.
Ε'πεστενάχιζε, imperf. à στεναχίζω, f. σω. Them. στενὸς, ῦ, ὁ, angustus. θ. 843.
Ε'πέστενε, ingemiscebat, imperf. à στένω, gemo, f. νῶ, Them. στενὸς, ῦ, ὁ, angustus, arctus. θ. 680.
Ε'πέσχετο, 3. sing. a. 2. med. ab ἐπέχω, animum attendo, f. ἐφέξω, a. 2. ἐπέσχον. Th. ἔχω, habeo. f. ἕξω & σχήσω. p. ἔσχηκα. a. 2. ἔσχον. θ. 177.
Ε'πεται, sequitur, præs. ind. Th. ἕπομαι, vel ἕπω. ε. 222.
Ε'πέτελλε, imperabat, imperf. act. ut ἐπετέλλετ', imperf. pass. Th. τέλλω, inusitatum verbum. θ. 995.
Ε'πετέρπετο, imperf. verbi ἐπιτέρπομαι, delector. Th. τέρπω, f. ψω. delecto. θ. 158.
Ε'πέφαντο, apparebant, 3. pl. plusq. perf. Poët. pro πεφασμένοι ἦσαν, à φαίνομαι, appareo. f. 2. φανήσομαι, præt. pass. πέφασμαι, & Att. πέφασμαι, a. 2. ἐφάνην. α. 166.
Ε'πεφνεν, occidit, imperf. à πέφνω, idem quod φένω, occido, p. m. πέφονα. α. 57.
Ε'πέφραδε, a. 2. ind. act. ab ἐπιφράζω, induco, indico, f. σω. p. κα. a. 2. ἔφραδον, p. m. πέφραδα. Them. φράζω, dico, memoro. θ. 74.
Ε'πεφράσσαντο, excogito, ἐπεφράσσαντο, a. 1. m. Poët. pro ἐπεφράσαντο. θ. 160.
Ε'πέφυκον, enata erant, imperf. verbi πεφύκω, idem quod φύω, nascor. θ. 673.
Ε'πέφυκον, prognatæ erant, 3. pl. imperf. à πεφύκω, εις, ει, quod verbum est à πέφυκα. Th. φύω, gigno, nascor, f. σω. p. κα, a. 2. ἔφυν. α. 76.
Ε'πέχειν, abstinere, præs. inf. Th. ἔχω, f. ἕξω. ε. 136.
Ε'πέων, gen. pl. ab ἔπος, εος, τὸ, verbum. Th. ἔπω, dico. ε. 403.

Ἐπήγαγε, adduxit. Atticè pro ἐπῆγε, præt. m. vel a. 2. Th. ἄγω, duco, f ξω. ε. 242.

Ἐπηετανὸς, ῦ, ὁ, annuus. Th. ἔτος, εος, τὸ, annus. ε. 31.

Ἐπῆσαν, aderant, imperf. ab εἰμὶ, sum. ε. 114.

Ἐπὴν, postquam, ex ἐπὶ & ἢ, pro ἂν, & hoc pro ἐάν.

Ἐπῄνησαν, laudarunt, aor. 1. Poëticè, pro ἐπῄνεσαν, ab αἰνέω. Th. αἶνος, laus. θ. 664.

Ἐπληρώθη, completa erat, a. 1. pass. ind ab ἐπινύω, expedio. Them. ἀνύω, item ἀνύτω, perficio. α. 311.

Ἐπήρατος, amabilis. Them. ἐράω, άσω, amo. ε. 63.

Ἐπηρεφέας, coopertis, ab ἐπηρεφὴς, tectus. & hoc ab ἐρέφω, f. ψω, tego. θ. 598.

Ἐπὶ, præposit. regit gen. dat. & acc. ε. 252.

Ἐπιβήμεναι, conscendere, a. 2. inf. Æolic. pro ἐπιβῆναι, ἐπιβησέμεν, Ionicè pro ἐπιβήσειν, f. 1. inf. ἐπιβάντες, ἐπιβᾶσα, aor. 2. part. ab ἐπιβαίνω, conscendo, f. βήσομαι, p. βέβηκα, aor 2. ἔβην. α. 40. θ. 396.

Ἐπιδείελα, adverb. post meridiem, à δείλη, ης, ἡ, tempus, pomeridianum, q. à δέω & ἕλη, quum solis splendor deficere incipit. Malo ἐπὶ δείελα, circa pomeridianum tempus. ε. 810.

Ἐπιδέρκεται, inspicit, præs. ind. Th. δέρκω, video. f. 2. δρακῶ, a. 2. ἔδρακον. ε. 268.

Ἐπιδώσω, dabo, f. 1. verbi δίδωμι, do, a. 2. ἔδων, ως, ω. ε. 396.

Ἐπιείκελος, similis. Th. εἴκω, f. ξω, similis sum. α. 182. θ. 207.

Ἐπιθεὶς, imponens, a. 2. part. act. Them. τίθημι, pono, a. 2. ἔθην. ε. 697.

Ἐπιθήκη, ης, ἡ, accessio, additio. Th. τίθημι, pono. ε. 380.

Ἐπίθοντο, obtemperarunt, 3. pl. a. 2. med. à πείθομαι, assentior, a. 2. m. ἐπιθόμην, p. m. πέποιθα. præt pass πέπεισμαι, f. 1. pass. πεισθήσομαι. ε. 69.

Ἐπὶ -- θόρε, a. 2. act. à θορέω, salio. α. 321.

Ἐπιθρώσκων, insiliens, præs. part. f. g. Them. θρώσκω, salio. α. 438.

Ἐπίκλησιν, acc. ab ἐπίκλησις, cognominatio, ab ἐπὶ, & καλέω, f. έσω, voco. θ. 207.

Ἐπίκλοπος, furax. Th. κλέπτω, f. ψω, furor, p. m. κέκλοπα. ε. 67.

Ἐπίκουροι, auxiliarii, ab ἐπίκουρος, ε, ὁ, auxiliator. θ. 815.

Ἐπικρατέοντες, plur. part. præs. ab ἐπικρατέω, prævaleo. Th. κράτος, robur. α. 308.

Ἐπικρατέως, Poët. pro ἐπικρατῶς, adverb. validè. Them. κράτος, εος, τὸ, robur. ε. 206.

Ἐπικυρτώοντε, attollentes, Poëticè dualis num. part. præs. ab ἐπικυρτόω, ῶ, incurvo. Th. κυρτὸς, ῦ, ὁ, curvus. α. 234.

Ἐπιλήθεο, obliviscere, Ionicè pro ἐπιλήθου, præs. imperat. verbi ἐπιλήθομαι, obliviscor. Th. λήθω, f. σω, lateo, a. 2. ἔλαθον, p. m. λέληθα. ε. 275.

Ἐπιμάρτυροι, testes. Th. μάρτυς, ος, ὁ καὶ ἡ, testis. α. 20.

Ἐπιμειδήσας, arridens, a. 1. part. act. Them. μειδιάω, f. ήσω, rideo leniter. θ. 547.

Ἐπιμηθεὺς, nomen viri. ε. 85.

Ἐπιμεστρήσω, mutuum dabo, f. 1.

ab ἐπιμετρέω, in mensura addo. Them. μέτρον, τὸ, mensura. ε. 397.

Ε'πιμίσγεται, commiscetur, præs. ind. à μίσγω, pro μίγνυμι, misceo, f. ξω. θ. 802.

Ε'πιμωμητὴ, vituperabilis, ἡ. Thema, μῶμος, ου, ὁ, dedecus. ε. 13.

Ε'πιόντα, accedentem, a. 2. act. part. ab ἔπειμι, accedo. Them. εἶμι, eo. ε. 675.

Ε'πίορκον, perjurium. Th. ὅρκος, ου, ὁ, jusjurandum. ε. 282.

Ε'πιπάσχυ, prorsus, adverb. πάσχυ, pro πάνυ, valdè. ε. 264.

Ε'πιπειθόμενος, obtemperans, præs. part. à πείθομαι, vide in ἐπίθοντο. α. 369.

Ε'πιπλομένοιο, gen. Ion. volvente, ἐπιπλόμενος, pro ἐπιπελόμενος. Thema, πέλομαι, sum. α. 87.

Ε'πιπλον, implebant, 3. pl. a. 2. act. à πιπλάω, pro πιμπλάω, vel πίμπλημι, impleo, a. 2. ἔπιπλον, sicut à πιμάω ἔπιμον. Them. πλέος, ου, ὁ, plenus. α. 291.

Ε'πιπνείουσι, inspirant, præs. ind. Them. πνέω, f. πνεύσω, spiro. θ. 872.

Ε'πίρροθοι, ex ἐπὶ & ῥόθος, ου, ὁ, undarum fremitus, ἐπίρροθος, ου, ὁ, ἡ, auxiliator, utilis. ε. 560.

Ε'πισμυγερὴ, ærumnosa, ἡ. Thema, σμύχω, vasto, f. ξω. α. 264

Ε'πισποριλω, iteratam sationem. Them. σπείρω, f. σπερῶ, sero. ε. 446.

Ε'πισταμένως, scienter, adverb. ab ἐπίσταμαι, scio, ex ἐπὶ & ἴσημι, scio. α. 107.

Ε'πισταλάδην, Adverb. ornatè, succinctè. Th. στέλλω, mitto. item, orno, f. στελῶ, p. ἔσταλκα, a. 1. ἔστειλα, p.m. ἔσταλα. α. 287.

Ε'πιστρέφεται, convertitur, præs. ind. à στρέφω, verto, f. ψω, p. ἔστροφα, a. 2. ἔστραφον. θ. 753.

Ε'πίσχε, præs. act. imperat. cohibe, inhibe, ab ἴσχω, pro ἔχω, inhibeo. α. 446. hinc ἐπίσχετον, in dual. 350.

Ε'πιτέλλεται, exoritur, præs. ind. hinc ἐπιτελλομενάων, Æolicè, pro ἐπιτελλομενῶν, part. præs. genit. pl. g. f. Them. τέλλω, verbum inusitatum. ε. 567.

Ε'πίφρονα, acc. sing. ab ἐπίφρων, ονος, ὁ, ἡ, prudens. Thema, φρὴν. θ. 122. ἐπιφροσυνῃσι, dat. pl. Ionicè, pro ἐπιφροσύναις, ab ἐπιφροσύνη, prudentia. θ. 661.

Ε'πιχθόνιοι, in terris versantes. idem quod ἐπίγειοι, οἱ ἐπὶ τῇ χθονὶ ὄντες. ἐπιχθονίοισι, dat. pl. Ion. ex ἐπὶ & χθὼν, ονὸς, ἡ, terra. ε. 123.

Ε'πιψαύων, præs. part. ab ἐπιψαύω, contingo. Them. ψαύω, idem quod ψάω, tango. α. 217.

Ε'πλετο, per syncopen, pro ἐπέλετο, facta est, à πέλομαι, sum. item, ἐπέλετο, imperf. pro ἐπέλετο. θ. 425.

Ε'μπελας, Adverb. propè, ab ἐμπελάζω, appropinquo. Th. πέλας, propè. α. 372.

Ε'ποίησεν, a. 1. ind. ἴχνος ποιεῖν, vestigium facere. à ποιέω, facio. ε. 680.

Ε'πομόσσῃ, 3. sing. a. 1. act. subj. Poeticè, pro ἐπομόσῃ juraverit, ab ἐπόμνυμι. f. ἐπομόσω. Them. ὄμνυμι, juro, f. ὀμόσω, p. ὤμοκα. θ. 793.

Ἕπονται, 3. pl. præſ. ἕπονται, ſequebantur, pro εἵποντο abjecto augmento, imperf. Ion. ab ἕπω, ſequor. α. 277.

Ἐποπτεύειν, inſpicio. Th. ὄπτομαι, video, p. m. ὦπται, a. 1. paſſ. ὤφθην. ι. 758.

Ἐπόρουσεν, a. 1. ind. irruit, ex ἐπὶ, & ὀρούω, f. σω, impetu feror. Th. ὄρω, f. ρῶ, vel ρσω, concito. α. 442.

Ἔπος, εος, τὸ, verbum. Them. ἔπω, dico. ι. 451.

Ἐπωτᾶτο, volabat, 3. ſingul. imperf. med. à ποτάομαι, volare, à ποτὴ, ῆς, ἡ, volatus. Them. πέτομαι, vel πετάομαι, volo. α. 222.

Ἐποτρύνειν, inſtigare, præſ. inf. act. Them. ὀτρύνω, f. υνῶ, incito, p. γκα. ι. 597.

Ἔπρεσε, a. 1. ind. pro ἔπρησε, à πρήθω, incendo. θ. 856.

Ἑπτὰ, ſeptem α. 272.

Ἑπταπόδην, ſeptem pedalem, acc. ab ἑπταπόδης, ex ἑπτὰ, & πὺς, ποδὸς, pes. ι. 424.

Ἑπτάπορον, acc. ſing. nomen fluvii, q. d. habens ſeptem vias. θ. 341.

Ἑπτάπυλος, ſeptem portas habens, à πύλη, ης, ἡ, porta, & ἑπτὰ, ſeptem. ι. 162.

Ἐπτοίηται, evolat, 3. ſing. præt. paſſ. à πτοίω, Poëticè πτοιέω, terrefacio, attonitum reddo. πτοίομαι, attonitus ſum, item, animo ſpecto attento, quæ ſignificatio huc quadrat. ι. 447.

Ἐπώνυμον, ου, τὸ, nomen è re impoſitum, ex ἐπὶ, & ὄνομα, ατος, τὸ, nomen. θ. 144.

Ἐπώρσε, concitavit, 3. ſing. a. 1. act. ab ἐπόρσω, concito. Them. ὄρω, ρῶ, & ρσω, concito. α. 69.

Ἔραζε, pro ἔραζε, Adverb. ad locum, in terram, humi. Them. ἔρα, ας, ἡ, terra. α. 174.

Ἐραζε, humi. in proſa χαμαὶ, adverb. ι. 421.

Ἐράσσατο, a. 1. m. amavit, pro ἐράσατο Poëticè; ab ἐράω, amo, f. άσω. hinc ἐρατὸς, amabilis, jucundus, & ἐρατεινὴ, amabilis. θ. 915.

Ἐρατὼ, όος, ῦς, ἡ. Erato, nomen mulieris vel Muſæ, ab ἐράω, amo. ἐρατὴ, amabilis. θ. 78, 247.

Ἐργάζονται, operantur, ἐργάζοντο, imperf. pro εἰργάζοντο, abj. augmento, ἐργάζεο, pro ἐργάζου. Doricè, præſ. imperat. ἐργάσαιο, a. 1. med. opt. p. paſſ. εἴργασμαι. Them. ἔργον, opus. ι. 151. 299.

Ἔργματι, operi, dat. ſing. pro ῥέγματι, per metatheſin à ῥέζω, f. ῥέξω, & per metatheſin ἔρξω, facio. θ. 823.

Ἔργον, opus, ἔργοιο, gen. Ionic. pro ἔργου, ἔργ᾽, pro ἔργα. ι. 20. 21.

Ἔρδειν, facere, præſ. inf. ab ἔρδω, idem quod ῥέζω. ι. 35.

Ἔρεβος, εος, τὸ, Erebus, eſt nomen gehennæ, caligo, ἐρέβεσφιν, ex orco, pro ἐρέβευς, φιν, eſt paragoge Poëtica, ἐρεβεννὴ, caliginoſa, ab ἔρεβος, εος, τὸ, caligo. θ. 123. ι. 17.

Ἐρειπομένης, diruta, præſ. part. paſſ. ab ἐρείπω, diruo, f. ψω, θ. 705.

Ἐρεμνῆς, genit. ſing. quaſi ἐρεβεννῆς, ab ἐρεμνὴ, obſcura Them. ἔρεβος, εος, τὸ, orcus.

Ἐρεύθμενον, per ſyncopen, pro ἐρευθόμενον, vel potiùs pro ἐρευνώμενον, à Themate ἐρευνάω, inveſtigo.

go. Vide Them. ἐρεύγω, f. ξω, ructo, a. 2. ἤρυγον. Alii ἐρεύμενον, Doricè, pro ἐρεόμενον, ab εἴρω, seu ἐρέω, dico. s. 476.

Ε'ρέω, dico. Them. εἴρω, dico. s. 202.

Ε'ριβρύχεω, valdè mugientis, Ionicè pro ἐριβρύχου, ab ἐριβρύχης, ου, ὁ, *valdè mugiens*, ex ἐρι quod in compositione valet *valdè*, & βρύχω, f. ξω, *strideo*, *frendo*. θ. 832.

Ε'ριγδούποιο, gen. Ion. ab ἐρίγδουπος, ου, ὁ, ἡ, Poëticè pro ἐρίδουπος, valdè sonans. Th. δοῦπος, ου, ὁ. sonitus. θ. 41.

Ε'ριζε, certabat, imperf. pro ἤριζε, ab ἐρίζω, certo. Th. ἔρις, ιδος, lis. α. 5

Ε'ριθηλὴς, έος, ὁ καὶ ἡ, Ionicè pro ἐριθαλὴς, valdè virescens, ex ἐρι, intensiva particula & θάλλω, vireo. θ. 30.

Ε'ριθος, ἡ, *ancilla*, *famula*, ab εἶρος, εος, τὸ, *lana*. hinc ἔριθος, ου, ἡ, *ancilla*, *quæ lanificium exercet*. s. 602.

Ε'ρίκτυπον, valdè sonantem ex ἐρι *valdè* (quæ est particula in compositione tantùm usitata, intendens significationem) & ex κτύπος, ου, ὁ, *sonus pulsu factus*, per prosthesin τοῦ κτύπτω, à τύπος, ου, ὁ. Them. τύπτω, pulso, verbero. θ. 456, 930.

Ε'ρικυδὴς, έος, *valdè gloriosus*. Them. κῦδος, εος, τὸ, gloria. θ. 988.

Ε'ρίμυκον, *valdè mugientem*, à μυκάω, *mugio*. boum proprium. s. 790.

Ε'ριννὺς, ύος, ἡ. *Furia*, peccatorum ultrix, in acc. pl. ἐριννύας. s. 802.

Ε'ριπ', cecidit, a. 2. Ionic. Th. ἐρείπω, *everto*, f. ψω, item, *cado*. α. 423.

Ε'ρισιδὸς, ἡ, lis. acc. τὴν ἔριδα, & ἔριν. s. 11. 28.

Ε'ρίσαντες, antecedentes, a. 1. part. ab ἐρίζω, f. ίσω, contendo. certo. Them. ἔρις, ιδος, ἡ, lis. s. 439.

Ε'ρισθενὴς, έος, ὁ καὶ ἡ. valdè potens, ab ἐρι, particula in compositione tantùm usitata, intendens & augens significationem eorum quibuscum componitur: & σθένος, εος, τὸ, robur, vis. Th. σθένω, valeo, possum. s. 416.

Ε'ρισμαραγοιο, gen. Ionic. *valdè sonantis*. Th. σμαραγέω, f. ήσω, *magnos strepitus edo*.

Ε'ρίφων, gen. pl. ab ἔριφος, ου, ὁ, *hædus*, q. ἦρι φαινόμενος, quòd vere nasci soleat. s. 543.

Ε'ρμῇ, dat. sing. ab ἑρμῆς, οῦ, ὁ, Mercurius, ab εἴρω, *dico*, *nuntio*. ἑρμείην, acc. Ion. pro ἑρμείαν, ab ἑρμείας, dicitur etiam ἑρμείας, Poëticè, pro ἑρμῆς. θ. 444. s. 68.

Ε'ρξε, f. 1. ab ἔρδω. Th. ῥέζω, f. ῥέξω, & per metathesin, ἔρξω, hinc ἔρξας, a. 1. part. s. 325.

Ε'ρόεσσα, f. g. in masc. ἐρόεις, εντος, amabilis, ἔρως, ωτος, ὁ, in malam partem accipitur. ἔρος verò in bonam. Thema ἐράω, *amo*. θ. 245. 120.

Ε'ρος, ου, ὁ, Amor. Them. ἐράω, amo. θ. 120.

Ε'ρρηξε, perrupit, a. 1. act. à ῥήσσω, vel ῥήγνυμι, frango, f. ξω, a. 2. ἔρραγον, p. m. ἔρρηγα. α. 140.

Ε'ρρίγοντι, formidanti, præs. part. act. ab ἐρρίγω, formido, quod est ab ἔρριγα, præt. med. ver-

bi ῥιγέω. Th. ῥῖγος, εος, τὸ, rigor, frigus. α 228.

Ἔῤῥιψε, a. 1. indicat. verb. ῥίπτω, abjicio, f. ψω, p. ἔῤῥιφα, a. 1. ἔῤῥιψα, a. 1 part. ῥίψας. a. 2. ἔῤῥιπον, p. m. ἔῤῥιπα. θ. 181.

Ἐῤῥώοντο, ruebant, 3. pl. plusq. Poëticè, pro ἔῤῥωντο, à ῥώννυμαι, roboro, f. ῥώσω, à ῥώω, hujus passivum ῥώομαι, roboror. item fluo, ruo, in imperf. ἐῤῥώοντο, festinabant, ruebant. α. 230.

Ἐρυθείη, dat. sing. nomen proprium loci, ab ἐρυθεία, ας, ἡ. Θ. 290.

Ἐρύκοι, abducat, præs. act. opt. ab ἐρύκω, inhibeo, F. ἐρύξω. ε. 28.

Ἐρύσαι, a. 1. act. infinit. ponitur pro imperativo, ἔρυσο, pro ἐρύσω, & ἔρυτ', pro ἔρυσο, ab ἐρύομαι, quod idem est cum ῥύομαι, *libero*. hinc ἔρυμα, τος, τὸ, *munimentum*, ab ἐρύομαι, *custodio*. ε. 536. 624.

Ἐρυσάρματες, currum trahentes, pro ἐρυσαρμάτες, per metaplasmum, ut ait Eustathius, in Ἰλιάδ. π. ex ἐρύω, ἐρύσω, traho, & ἅρμα, τος, τὸ, *currus*. α. 369.

Ἐρυσσάμενος, extractus, Poëticè, pro ἐρυσάμενος, a. 1. part. med. ab ἐρύω, f. ύσω, traho. α. 457.

Ἔρχεται, præs. ind. ἔρχομαι, venio, f. ἐλεύσομαι, a. 2. ἦλθον, p. m. ἤλυθα. ε. 419.

Ἐς, Poëticè, pro εἰς, *in*, ἐς φάος, in lucem. Θ. 626.

Ἔσαν, 3. perf. pl. imperf. per systolen Poëticam, ab εἰμὶ, sum. α. 161.

Ἔσθειν, præs. inf. ab ἔσθω, *comedo*, & hinc ἐσθίω, *idem*. ε. 278.

Ἐσθλὸς, ἡ, ὸν, bonus, a, um. dat. pl. Ion. ἐσθλοῖσιν. ε. 214. 120.

Ἐσίδῃ, inspexerit, poëticè pro εἰσίδῃ. 2. singul. a. 2. act. subj. ab εἰσιδῶ, intueor. Them. εἰδῶ, video, f. εἴσομαι. aor. 2. εἶδον, & ἴδον. ε. 610 Θ. 82.

Ἐσκάτθετο, condidit, pro εἰσκατέθετο. a. 2. m. 3. pers. sing. verbi εἰσκατατίθημι, Them. τίθημι, pono. a. 2. m. ἐθέμην, σο, το. Θ. 890.

Ἔσκε, poëticè pro ἦ, *erat*, ab εἰμὶ, sum. ε. 151.

Ἐσκέδασ', dispersit, pro ἐσκέδασε, a. 1. ind. à Them. σκεδάω, vel σκεδάννυμι, *dissipo*, f. σω. ε. 95.

Ἐσκομίσαι, importare, a. 1. inf. act. à κομίζω, porto. Them. κομέω, curo. ε. 606.

Ἐσμαράγησεν, *striduit*. a. 1. act. à σμαραγέω, fragorem edo. & ἐσμαράγιζεν, imperf. à σμαραγίζω. Them. σμαραγέω. Θ. 679. 693.

Ἑσπερίδες, Hesperides, ab ἕσπερος, ου, ὁ, *vesper*, *Hesperides*, h. e. Tzetze interprete, *vespertina horæ*. quibus curæ sunt poma, h. e. *quo tempore stellas in cælo videmus*, tamquam poma. Θ. 215.

Ἕσπετο, Poëticè pro εἵπετο, sequebatur, imperf. pass. ab ἕπομαι, *sequor*. Poëticè pro ἕπομαι, ἕσπετε, pro ἕπετε, præs. imperat. verb. ἕπω, dico. θ. 201. 114.

Ἑσσαμένη, a. 1. m. part. f. g. ἠέρα ἑσσαμένη, *aëre involuta*, pro ἑσαμένη, τὸ σίγμα, Poëticè duplicatur. ab ἕννυμι, F. ἕσω, induo. Th. ἕω, induo. ε. 223.

Ἔσσεται, erit, & ἐσσεῖται, pro ἔσεται,

ται, f. 1. ex εἰμὶ, ſum. ι. 184. 503.

Ἐσσόμβρα, & ἐσσομβρέοισι, fut. 1. part. verbi εἰμὶ, ſum. ι. 56.

Ἐσσυμβρῶς, certatim, cum impetu, adverb. pro σεσυμβρῶς, per metatheſin. Th. σείω, σεύω, poëticè σύω, concutio. α. 240.

Ἔσσυτ', perf. paſſ. pro ἔσσυται, irruit, pro σέσυται, per metatheſin. à σεύω, F. σεύσω, p. σέσευκα, præt. paſſ. σέσευμαι, ubi abjecto ι & facta metatheſi eſt ἔσσυμαι. Th. σείω, f. σείσω, concutio. α. 458.

Ἔσται, erit. per ſyncopen pro ἔσεται, f. 1. verbi εἰμὶ, ſum. ι. 34.

Ἐστάλατ', ſuccinctas habebant, pro ἐστάλαται, 3. pl. præterit. paſſ. Ionicè, pro ἐσταλμένοι εἰσὶ. Th. στέλλω, orno. στέλλομαι, veſtibus ornor, f. 2. σταλῶ, p. ἔσταλκα, a. 1. ἔστειλα. præt. paſſ. ἔσταλμαι, p. m. ἔστολα. α. 288.

Ἑστεῶτ', pro ἑστεῶτε, ſtantes, part. act. dualis num. ab ἵστημι, ſto. F. στήσω. præt. ἕστηκα. in part. præt. ἑστηκὼς, & per ſyncopen ἑστὼς, ἑστῶτος. pro quo ἑστεὼς, θ. 519. item ἑστὼς, ῶτος. α. 61.

Ἕστασαν, ſtabant, 3. pl. imperf. act. ab ἵστημι, ſto. α. 196.

Ἑστᾶσι, ſtant, 3. pl. præſ. act. ab ἵστημι, quod Poëtis idem eſt cum ἵστημι, ſto. θ. 796.

Ἐστεφάνωτ', cinctum eſt, præt. perf. paſſ. ἐστεφάνωμαι, σαι, ται. hinc in pl. perf. ἐστεφάνωντο, à στεφανόω. Th. στέφω, corono. θ. 382. α. 204.

Ἔστη, ſtetit, a. 2. ab ἵστημι, f. στήσω, p. ἕστηκα. α. 361. θ. 745.

Ἐστήρικται, firmatæ ſunt, 3. ſing. præt. hinc ἐστήρικτο, in pl. perf. à στηρίζω, f. ξω, ſtatuo. θ. 779. α. 218.

Ἑστίῃ, dat. Ionicè, pro ἑστίᾳ, ab ἑστία, ας, ἡ, focus. item Veſta quæ vox hinc orta eſt. Dicitur & Ionicè ἱστίη. ι. 734.

Ἔστι, ἐστὶ, ἐστὶν, eſt, licet. ab εἰμὶ, ſum. ι. 36.

Ἐσφαράγιζον, ſonum excitabant, imperf. verbi σφαραγίζω. Thema σφάραγος, ου, ὁ, ſonus. θ. 706.

Ἐσχατιῇ, dat. ab ἐσχατιὰ, extremitas rei alicujus. Th. ἔσχατος, ου, ὁ, ultimus. θ. 277.

Ἔσχον, obtinuerint, a. 2. ab ἔχω, habeo, f. ξω. θ. 113.

Ἔστω, eſto, 3. ſing. præſ. imperat. ab εἰμὶ, ſum. ι. 370.

Ἑταῖρος, amicus, acc. ἑταῖρον, & ἕταρον, poëticè. ι. 183. 716.

Ἐτανύσθη, extenſum eſt. a. 1. paſſ. à τανύω. f. σω. p. κα. Th. τείνω, tendo. θ. 177.

Ἔτεα, acc. ἔτεος, pro ἔτος, genit. ſingul. ab ἔτος, annus. ι. 130. 173.

Ἔτεκ', pro ἔτεκε, a. 2. act. verb. τίκτω, pario. f. τέξομαι, a. 1. paſſ. ἐτέχθην. p. m. τέτοκα. θ. 60. 211.

Ἐτελέσθη, 3. perſon. a. 1. paſſ. à τελέω, ad finem perduco. f. ἐσω. Th. τέλος, εος, finis. θ. 59.

Ἑτεροζήλως, iniquè, adverb. ab ἑτερόζηλος, qui alio zelo ducitur, ab ἕτερος, alius, diverſus, & ζῆλος, ου, ὁ, æmulatio. θ. 544.

Ἕτερος, ἑτέρου, alter, alius. ἑτέρηφι, pro ἑτέρῃ, nominat. f. g. φι per paragogen additur. ι. 216. 189.

Ἑτέρωθι, θεν, ex altera parte, adverb. ab ἕτερος. α. 184.

E'τέτυκτο, factus erat. 3. singul. plusq. perf. poëticè, pro ἐτέτυκτο à τεύχω. F. ξω. fabricor. α. 208.

E'τήκετο, liquescebat, imperf. verbi τήκω, & Dor. τάκω, f. ξω. liquefacio. p. med. τέτηκα. Θ. 862.

E'τήτυμα, vera, pro ἔτυμα, per poëticam epenthesin syllabæ τη. Th. ἔτυμος, verus. ε. 10.

E'τικτον, genuerunt, imperf. verb. τίκτω, pario, f. τέξομαι. a. 2. ἔτεκον. a. 2. subj. τέκω. a. 1. pass. ἐτέχθην. p. m. τέτοκα. θ. 45.

E'τι, adhuc. ε. 157.

E'τινάσσετο, concutiebatur, imperf. à τινάσσω, quatio, f. ξω. θ. 680.

E'τισε, coluit. a. 1. ind. à τίω, honoro. α. 10.

E'τιταίνετο, extendebatur, imperf. à τιταίνω, quod à τείνω, tendo, f. νῶ, p. τέτακα. α. 229.

E'τλη, sustinuisset, 3. sing. a. 2 à τλῆμι, tolero, f. τλήσω, p. τέτληκα, a. 2. ἔτλην. Th. ταλάω, άσω, suffero, hinc per syncopen τλάω & τλῆμι. α. 73.

E'τραπ', evertit, a. 2. act. à τρέπω, verto, a. 2. ἔτραπον, f. ψω, p. φα, p. m. τέτροπα. θ. 58.

E'τράπεον, imperf. uvas calcabant, à novo verbo τραπέω, formatum à fut. 2 τραπῶ, ver. τρέπω, verto. α. 301.

E'τρεφε, nutrivit, imperf. act. ἐτρέπετ', pro ἐτρέπετο, imperf. pass. à τρέφω, F. θρέψω, alo, p. τέτροφα, a. 2. ἔτραφον, p. m. τέτροφα. θ. 107.

E'τρύγων, vindemiabant, 3. plur. imperf. pro ἐτρύγαον, à τρυγάω. Them. τρύγη, ης, ἡ, triticum, vindemia. α. 292.

E'τύμοισιν, veris, dat. pl. Ion. ab ἔτυμος, ε, ὁ ϗ ἡ, verus. Vide paullò antè ἐτήτυμα. Θ. 27.

E'τύχθη, fuit, a. 1. pro ἐτεύχθη Poet. à Th. τεύχω, f. ξω, sum, fio. p. pass. τέτυγμαι. α. 366.

E'τώσια, inania, acc. pl. ab ἐτώσιος, hoc ab ἐτὸς, Adverb. frustrà. Th. εἰμὶ. ε. 440.

E'τωσιοεργὸς, qui incassum laborat, ab ἐτώσιον, inane, & ἔργον, opus. ε. 411.

Εὖ, bellè, adverb. ab ἐὺς, bonus. ε. 107.

Εὐαγόρη, nomen mul. Θ. 257.

Εὐαεῖ, dat. sing. ab εὐαὴς, έος, ὁ, ἡ, qui benè à ventis perflatur. Them. ἄω, vel ἄημι, spiro. ε. 599.

Εὐάρνη, nomen mul. Θ. 259.

Εὔβοια, Est nomen loci, ex εὖ, benè, & βόω, pasco. ε. 651.

Εὐδαίμων, beatus, hinc εὐδαιμονία, felicitas. Th. δαίμων, ονος, ὁ ϗ ἡ, Deus. ε. 825.

E'ϋδμήτων, gen. pl. ab εὔδμητος, benè ædificatus. Thema δέμω, f. δεμῶ, præt. δέδμηκα. α. 242.

Εὐδώρη, nomen mul. Θ 244.

Εὕει. torret. præs. ind. idem quod φλογίζει, ab εὕω, vel εὔω, uro, f. σω. ε. 705.

Εὐειδὴς, έος, ὁ, ἡ, speciosus. ex εὖ, & εἶδος, εος, τὸ, forma. Them. εἴδω, video. Θ. : 50.

Εὐεργὲς, fabrefactum, n. g. ab εὐεργὴς, benè fabricatus. Th. ἔργον. opus. ε. 629.

Εὐεργεσιάων, Æolicè pro εὐεργεσιῶν, ab εὐεργεσία, ας, ἡ, beneficentia. Them. ἔργον, opus. Θ. 503.

Εὐερκὴς, έος, ὁ ϗ ἡ, benè septus, ab ἕρκος, septum. Th. εἴργω, includo. ε. 732.

Εὔκηλ

Εὔλωον, nomen fluvii.

Εὐθετήσας, αντος, ὁ, a. 1. part. qui ritè dispofuit, ab εὐθετίζω, *concinnè dispono*. Thema, τίθημι, pono. f. θήσω. θ. 541.

Εὐθημοσύνη, concinna rerum dispositio, quæ cadit in industrios, ab εὐθήμων, ονος, concinnus. Th. τίθημι, pono. ι. 671.

Εὐκηλήτειρα, placatrix, à κηλέω, f. ήσω, mulceo. ι. 464.

Εὔκηλος, tranquillus. ex εὖ & ἴκηλος, mitis, pacificus. ι. 671.

Εὐκομίσασθαι, *benè recondere*, a. 1. med. infin. Them. κομίω, unde κομίζω. ι. 600.

Εὐκόσμως, adverb. concinnè, rectè. Th. κόσμος, ου, ὁ, ordo. ι. 628.

Εὐκρατέος, genit. ab εὐκρατής, έος, ὁ, ἡ, temperatus. Them. κεράννυμι, f. άσω, misceo, vel εὐκραής, per syncopen pro εὐκεραής. ι. 594.

Εὐκράτη, nomen mul. θ. 245.

Εὐκρινέες, pl. num. sunt *venti etesii*, q. d. puri non confusi, ubi nullæ sunt nebulæ, ab εὐκρινής, purus, liquidus. Them. κρίνω, discerno. ι. 670.

Εὐκτίμενον, *benè extructum*, perf. part. pro εὖ ἐκτισμένον, à κτίζω, f. ίσω, condo. α. 81.

Εὐλιμένη, nomen mul. *bonus portus*. θ. 246.

Εὐμμελίης, ου, ὁ, Ionicè pro εὐμμελίας, ου, ὁ, fraxini peritus. Them. μελία, ας, ἡ, *fraxinus*. α. 368.

Εὐνάζῃ, cubitum ieris, præs. subj. pass. ab εὐνάζω, *sopio*, f. άσω. Them. εὐνή, ῆς, ἡ, cubile. ι. 339.

Εὐνείκη, nomen mul. *benè litigans*. θ. 247.

Εὐνηθέντα, concumbens, a. 1. part. pass. f. g. ab εὐνάω, f. ήσω, sopio. Th. εὐνή, ῆς, ἡ, cubile, εὐνῇ, εὐνὴν. α. 6. ι. 329.

Εὐνομίην, nomen mul. *legitima*. θ. 902.

Εὔξῃ, oraveris, 2. sing. a. 1. med. subj. εὔξωμαι, ῃ, ηται, ab εὔχομαι, precor, f. εὔξομαι, p. εὖγμαι. ι. 738.

Εὔξοον, *benè rasam, politam, dolatam*, idem quod εὔξεστον. Th. ξέω, polio, f. έσω. α. 352.

Εὔορκος, qui jusjurandum religiosè colit. Th. ὅρκος, ου, ὁ, *juramentum*. ι. 170.

Εὔορμος, *tutus*. ab ὅρμος, ου, ὁ, *statio navium*. α. 207.

Εὔπεπλον, Th. πέπλος, ου, ὁ, *peplum*, vestis muliebris. θ. 273.

Εὐπλεκέων, gen. pl. ab εὐπλεκής, έος, ὁ, ἡ, benè junctus. Thema πλέκω, f. ξω, plecto, necto. α. 306.

Εὐποίητα, fabrefactæ, nom. plur. n. g. ab εὖ, & ποιέω, facio. α. 64.

Εὐπόμπη, nomen mul. ἡ μετὰ μεγάλης φαντασίας. θ. 261.

Εὔπυργος, *benè turrita*. à πύργος, ου, ὁ, *turris*, *ein burg*. α. 270.

Εὗρε, invenit, 3. sing. a. 2. act. ab εὑρίσκω, *invenio*, f. εὑρήσω, p. εὕρηκα, a. 2. εὗρον. inde in subj. εὕρω, ῃς, ῃ. α. 58.

Εὐρρείτης, ου, ex εὖ & ῥέω, *fluo*, f. ῥεύσω, p. ἔῤῥυκα. θ. 343.

Εὐρυάλη, nomen proprium mul. θ. 276.

Εὐρυβίης, Ionicè pro εὐρυβίας, ου, ὁ, *cujus vis se latè extendit*. Hinc εὐρυβίη, nomen proprium mul. εὐρυβίην, ex εὐρύς, έος, ὁ, latus, & βία, ας, ἡ, vis. θ. 932. 375.

Εὐρυμέτωπος, ου, latam frontem habens. à μέτωπον, ου, τὸ, frons. Th. ὄπτομαι, video. α. 82.

Εὐρυνόμη, nomen mul. θ. 368.

Εὐρυοδείης, genit. Ionic. spatiosa. ex εὐρὺς, εῖα, latus, & ὁδὸς via. εὐρυόδειος, ὁ, ἡ, & in f. g. etiam εὐρυοδεία, Ionicè verò εὐρυοδείη. ι. 197.

Εὐρυόπα, latè sonans, vocat. caſ. ab εὐρυόπης, ου, ὁ. Them. ὄψ, ὀπὸς, ἡ, vox, & εὐρὺ, latè. Poëticè vocativus ponitur pro nominativo. Item accentus nominativi manet in vocativo. Alii ſcribunt εὐρύοπα. ι. 229.

Εὐρύοπα, accuſ. caſus ab εὐρύοψ, οπος, latum habens oculum, ab ὤψ. Th. ὄπτομαι, video. θ. 884.

Εὐρὺς, latus, εὐρείη, Ionicè pro εὐρεῖα, εὐρὺ. θ. 45. 480.

Εὐρυσθῆα, acc. pro εὐρυσθέα, Poëticè; ab εὐρυσθεὺς, έος, ὁ, nomen viri, cujus robur longè latéque patet. α. 91.

Εὐρύστερνος, qui habet latum pectus. à στέρνον, ου, τὸ, pectus, &c. εὐρὺς, εῖα, ὺ, latus, a, um. θ. 117.

Εὐρυτίων, nomen viri. εὐρυτίωνα, acc. θ. 293.

Εὐρώεντα, amplam, ab εὐρώεις, ſqualidus. ab εὐρὼς, ῶτος, ὁ, caries, mucor. α. 153.

Ἐῢς, ἐέος, ὁ, bonus. ι. 50.

Ἐϋστέφανος, benè coronatus, ex εὖ & στέφω, corono, f. ψω. ι. 300.

Ἐϋσφυρος, ὁ καὶ ἡ, cui eſt elegans pedum forma, à σφῦρα, ας, ἡ, malleus, hinc σφυρὸν, οῦ, τὸ, malleolus. item pes, qui habet pulcros talos. α. 16.

Ἐϋσώτρου, genit. ab ἐΰσωτρος, ου, ὁ, ἡ, benè ſervans. Th. σώζω. α. 273.

Εὖτ' pro εὖτε ſequente ἂν. εὖτ' ἂν, poſtquam, adverb. temporis. ι. 181.

Εὐτέρπη, nomen mul. & Muſæ, ab εὖ benè, & τέρπω, delecto. θ. 77.

Εὔτρητος, benè perforatus, Poët. ἐΰτρητος, accipitur & pro εὐρύτρητος, lato ore hians. Them. τετραίνω, perforo, terebro, f. τρήσω. θ. 863.

Εὐτροχάλῳ, dat. ab εὐτρόχαλος, benè currens, æquabilis, planus, à τροχαλὸς, citus, velox. Th. τρέχω, curro, f. θρέξω, p. δεδράμηκα, α. 2. ἔδραμον, & p. m. δέδρομα. ι. 599.

Εὔτροχος, agilis, ab εὖ & τρέχω, curro. α. 463.

Εὔτυκτον, benè fabricatam. Them. τεύχω, fabricor. α. 136.

Εὔφρων, ονος, hilaris. Th. φρὴν, ενὸς, mens. ι. 775.

Εὐφρόναι, noctes, à nomin. ἡ εὐφρόνη, nox. παρὰ τὸ εὐφραίνεσθαι, oblectari. Them. φρὴν, mens. ι. 560.

Εὐφροσύνη, ης, ἡ, lætitia. Them. φρὴν, mens. θ. 909.

Εὐχὰς, accuſ. pl. ab εὐχὴ, ῆς, ἡ, precatio. hinc & εὖχος, εος, τὸ, honor. Th. εὔχομαι, f. εὔξομαι, p. εὖγμαι. θ. 419.

Εὔχομαι, precor, εὔχεσθαι, præſ. inf. hinc εὐχωλέων, Ionicè pro εὐχωλῶν, ab εὐχωλὴ, idem quod εὐχὴ, precatio. Them. εὔχομαι, precor. θ. 447. α. 68.

Εὐώνυμος, ου, clara, quæ benè audiebat. Th. ὄνομα, ατος, nomen. θ. 409.

Εὐωχέων, convivans, lætus, præſ. part. ab εὐωχέω. Thema, εὐωχέω,

χίη, ἡ, *convivium*. ι. 477.
Ε'φ', pro ἐπὶ, præposit. in, super. ι. 162.
Ε'φαθ', pro ἔφατο, τ mutato in θ ob seq. aspir. 3. singul. a. 2. med. ad formam, ἐσάμην, ἔστασο, ἔστατο. ι. 59.
Ε'φαινον, *ostendebant*, imperf. à φαίνω, f. φανῶ, p. πέφαγκα, a. 2. ἔφανον, a. 1. ἔφηνα, f. 2. pass. φανήσομαι. θ. 667.
Ε'φασαν, dixerunt, pro ἔφησαν, Doricè 3. pl. a. 2. verbi φημί. Vide ἔφαθ'. ϑ. 29.
Ε'φεζόμενος, insidens, præs. part. ab ἕζομαι, *sedeo*, f. ἑδοῦμαι. ι. 58.
Ε'φέπουσι, incolunt, 3. pers. sing. ab ἕπω, ἕπομαι, *sequor*. hinc ἐφέπουσα. præs. part. ϑ. 366.
Ε'φερον, ες, ε, ferebam Th. φέρω. f. οἴσω, a 1. ἤνεγκα. ι. 118.
Ε'φίστασαν, instabant, 3. pl. imperf. act. ab ἐφίστημι pro ἐφίστημι, insto, urgeo. f. ἐπιστήσω. p. ἐφέστηκα, a. 2. ἐπέστην. α. 258.
Ε'φετμῆς, genit. ab ἐφετμὴ, præceptum. ab ἐφίημι, immitto. Th. ἕω, mitto. ι. 296.
Ε'φήρμοσε, adaptavit, a. 1. ind. ab ἐφαρμόζω. Th. ἄρω, *apto*. ι. 76.
Ε'φίεσαν, immittebant, 3. pl. imperf. ab ἵημι. Th. ἕω, mitto. α. 307.
Ε'φίμερος, ου, ὁ, amabilis, ab ἵμερος, *desiderium*. Th. ἱμείρω, *desidero*. α. 15.
Ε'φόρεις, ferebas, imperf. à φορέω, *fero*. Th. φέρω. Differunt propriè, φέρω, *fero*, & φορέω, *gesto*. ι. 78.
Ε'φόρευν, ferebant, imperf. Doricè pro ἐφόρεουν. à φορέω, Th. φέρω. α. 293.
Ε'φορμήσασθαι, aggredi, a. 1. m. inf. ab ὁρμάω, *impetu feror*. hinc ἐφορμηθῆναι, a. 1. inf. Them. ὁρμὴ, impetus. α. 127.
Ε'φράσσατ', *cogitavit*, a. 1. m. ind. à φράζω, *eloquor*, *cogito*, *consulto*, f. σω. ι. 85.
Ε'χ', contine, pro ἔχε, præs. imperat. ab ἔχω, teneo, habeo. f. ἕξω. α. 95.
Ε'χάραξαν, infrendebant, 3. pl. imperf. à χαράσσω, f. ξω, sculpo. α. 235.
Ε'χεσκε, pro εἶχε, imperf. Poëticum ab ἔχω. ϑ. 533.
Ε'χέτλη, ης, ἡ, stiva. παρὰ τὸ ἔχεσθαι, quia manu tenetur. ι. 467.
Ε'χέφρονες, pl. ab ἐχέφρων, ονος, ὁ, cordatus. Th. φρὴν, mens, & ἔχω, habeo. θ. 88.
Ε'χθαίρῃ, *oderit*, præs. subj. ab ἐχθαίρω. Th. ἔχθος, εος, odium. ι. 300.
Ε'χθρὸς, hostis, ab ἔχθος, εος, τὸ, *odium*. θ. 766.
Ε'χιδνα, *vipera*, in masc. ἔχις, ιος, & ἔχιδναν, nomen mul. θ. 304. 297.
Ε'χόλωσε, ad iram commovit. a. 1. ind. act. à χολόω. Thema, χολὴ, *bilis*. θ. 568.
Ε'χω, habeo, possum, habito. Imperf. εἶχον, & Ion. vel Poët. ἔχον, f. ἕξω & σχήσω, p. ἔσχηκα, a. 2. ἔσχον, a. 2. subj. σχῶ. Præs. inf. ἔχειν, & Ionic. ἐχέμεν. ι. 207. 457.
Ε'ῷ, *suo*. dat. ab ἑὸς, ἡ, ὸν, suus, a, um. α. 385.
Ε'ὼν pro ὢν, *ens*. Ionica prosthesis, ab εἰμὶ, sum. ι. 514.
Ε'ωσφόρον, luciferum, ab ἕως, ω, ἡ, 4. simpl. *aurora*, & φέρω, *affero*. *phosphorus* hinc dicitur. Thema est, ἠὼς, όος, οῦς, ἡ, *aurora*, q. d. aurea aura. θ. 381.

Z.

ZAθέου, genit. Poëticè pro ζαθέου, à ζάθεος, *valdè divinus, admirandus*, ζα particula in compositione intendit significationem. Th. θεὸς, Deus. θ. 6.

Ζαμενεῖ, a. 1. Ion. *vires intendit*. à ζαμενέω, quod est à ζαμενὴς, έος, *vehemens*, & hoc ex ζα & μένος, εος, τὸ, *robur*. θ. 928.

Ζείδωρος, fertilis, pro ζήδωρος, *ubertim proferens ad vitam sustentandum*, ex ζη, quod est ζῆν, & δῶρον, munus. ε. 118.

Ζεύξω, όος, ἡ, nomen proprium mul. q. d. *conjugans*. à ζεύγνυμι, jungo. θ. 352.

Ζεὺς, Jupiter, genit. διὸς, διῒ, δία, vocat. ζεῦ. Dicitur & ζὴν, ζηνὸς, ζηνὶ, ζῆνα, & Doric. ζὰν, ζανὸς, &c. ε. 8 47.

Ζεφύροιο, Genit. Poët. pro ζεφύρου, ζέφυρος ex ζέω, *caleo*, & φέρω, fero. Est ventus humidus & calidus, qui facit ut plantæ germinent. θ. 870.

Ζηλοῖ, 3. sing. præs. à ζηλόω, *æmulor*. Th. ζῆλος, *livor*, *invidia*. ε. 23.

Ζηνὸς, genit. à ζὴν. Vide ζεὺς, Jupiter. ε. 86.

Ζητεύῃς, quæras præs. subj. Poëticè pro ζητέω dicitur ζητεύω. ε. 400.

Ζόφος, ου, ὁ, *caligo*, inde ζοφεροῖο, gen. Ion. à ζοφερὸς, οῦ, ὁ, caliginosus. α. 227. θ. 814.

Ζυγὸς, jugum, in plurali numero, ζυγά. Them. ζεύγνυω, f. ζεύξω, jungo. ε. 581.

Ζώει, vivebat, 3. sing. imperf. à ζώω Poëticè pro ζάω, ζῶ. ζώεσκον, imperf. Poët. pro ἔζων. θ. 90. 606.

Ζώῃ, vivat. (differt à ζωῇ vitæ) 3. sing. præs. subj. Vide in Ζῶει.

Ζώνῃσι, dat. plur. pro ζώναις, Ionicè, ἰῶτα in fine est paragoge Ionica. à ζώνη, ἡ, zona. Them. ζωννύω, f. ζώσω, cingo. α. 233

Ζωὸς, ζωὴ, ζωὸν, vivus, a, um. ζωῇσιν pro ζωαῖσιν, Ionicè, dat. pl. Th. ζάω, vivo. α. 157.

Ζῶσε. a. 1. Ion cinxit, pro ἔζωσε, à ζώννυμι, cingo. ζώσαντο, *cinxerunt se*, 3. pl. a. 1. med. pro ἐζώσαντο. ε. 72. 345.

H.

H' Art. præpos. ut, ὁ, ἡ, τὸ, hic, hæc, hoc. ε. 13.

H' art. postp. ut ὃς, ἣ, ὃ, qui, quæ, quod. α. 4.

H'ι, *cui quatenus*, α. 85.

H', sequente μὴν, *profecto tamen*, adverb.

H', *erat*, 3. imperf. ab εἰμὶ, sum.

H' κ' *dixit*, & ἦ pro φῆ, φῆ pro ἔφη, duplex aphæresis. a. 2. ind. à φημὶ, dico.

H', *aut*. ε. 175.

H'βη, ἡ, *pubes*. ab Hebr. *Eb. viror*. quod flos est in arbore revirescente, id pubes in homine. est & ἥβη, Dea pubertatis. ε. 132. θ. 17.

H'βήσειε, *annos pubertatis attigisset*, 3. sing. a. 1. Æol. opt. ab ἡβάω, ῶ, & Poëticè, ἡβάω. Them. ἥβη, ης, ἡ, pubes. ε. 132.

H'βώῃ, 3. singul. præs. act. opt. Atticè, communiter ἡβάοιμι, ῷμι Atticè, ἡβῴην. ης, η, ab ἡβάω, f. ήσω, pubesco. ε. 698.

Ἠγάγετο, *duxit*, (3. sing. a. 2. med. pro ἤγετο est ἠγάγετο per Atticam reduplicationem) ἠγάγετ', pro ἠγάγετο, *duxit*, verb. ἄγω, duco, f. ἄξω, p. ἦχα. a. 1. ἦξα, a. 2. ἦγον, & Attic. ἤγαγον. θ. 901.

Ἠγαθέη, *divina*, ἠγάθεος, q. d. ἄγαν θεῖος. Them θεός, Deus. θ. 499.

Ἦγε, a. 2. act. indic. *abduxit*. Atticè, ἤγαγε, ab ἄγω, f. ἄξω. θ. 994.

Ἡγεμονεύω, præeo, sum dux. Th. ἡγέομαι, f. ἡγήσομαι, duco. θ. 387.

Ἠγερέθοντο, congregabantur, 3. pl. imperf. pass. indic. ab ἀγερέθομαι, Poëticè, pro ἀγείρομαι, *congregor*, hinc impert. ἠγέρετο, α. 475. Th. ἀγείρω, congrego, f. ἐρῶ, p. ἤγερκα. α. 184.

Ἡγῆτ', 3. sing. præs. med. subj. pro ἡγῆται, *præveniat*. (pro προηγῆται) si precibus te antevertat, præt. pass. ἥγημαι.

Ἠγνοίησε, ignoravit, a. 1. act. ab ἀγνοέω, Poëticè, ἀγνοιέω, ex α, & νόος, νοῦς, mens. θ. 551.

Ἦγον', pro ἤγοντο, *ducebant*, (3. sing. imperf. med.) ab ἄγω. α. 274.

Ἠδ', &c. ε. 22. tum ἠδ', pro ἠδέ. ε. 318.

Ἡδεῖα, f. g. ab ἡδύς, *suavis*, neut. ἡδύ. Comp. ἡδίων, Superl. ἥδιστος. θ. 40.

Ἤδη, adverb. *nuper*, *tum*. α. 172.

Ἡδυέπειαι, *suaviloqua*, ab ἡδύ, & ἔπω, *dico*.

Ἠέ, *aut*, pro ἤ. ε. 207.

Ἠέλιος, *sol*, Poëticè, pro ἥλιος, Heb. *Hel*, splendor, Græc. ἕλη, German. *hell*. ἠελίοιο, Poëticè pro ἡλίου ε. 155.

Ἦεν, *erat*, scil. *licitum*, pro ἦν, ἦς, ἦ, Poëticè, ἦα, ἦσθα, ἦς, ab εἰμί, sum. α. 15.

Ἠέρι, dat. pro ἀέρι, *aëre*, *caligine*, in mascul. genere *aër*, sed in f. g. *caligo*. Th. ἀήρ, ἀέρος, ὁ, aër. θ. 9.

Ἠεροειδεῖ, *obscuro*, ab ἠεροειδής, έος, ὁ καὶ ἡ, obscurus, ab ἀήρ, έρος, pro ἀήρ, apud Poëtas, pro caligine & tenebris, & εἶδος, forma. Them. εἴδω, video. θ. 252.

Ἠερόεις, tenebrosus, ἠερόεντος, ab ἀήρ, pro ἀήρ, ἀέρος, ὁ, aër. θ. 807.

Ἤθεα, *mores*, acc. pl. ut & ἤθε', *domicilia*. ἤθεσι, *habitaculis*. ε. 167.

Ἠθεῖος, *patruus*, ἠθεῖε, vocat. pro ἠθεῖε, à θεῖος, patruus. Them. θεός, Deus. α. 103.

Ἦθος, εος, τό, *mores*, ἐπίκλοπον ἦθος, *furaces mores*. ε. 67.

Ἤθελον, volebant, imperf. ab ἐθέλω, *volo*. θέλω, idem. f. θελήσω, p. τεθέληκα. ε. 136.

Ἠιόνη, nomen mul. θ. 255.

Ἤισαν, incedebant, 3. pl. plusq. Alii volunt esse 3. pl. imperf. pro ἴσαν, quia η, initio aliquando abundat. Sunt qui volunt esse 3. person. pl. aor. 1. inusitat. εἴσαν, & Poëticè ἤισαν. Th. εἶμι, eo. α. 170.

Ἧκε, *immisit*, 3. sing. a. 1. act. ab ἵημι, mitto. α. 343.

Ἤλασα, *percussi*, a. 1. act. ab ἐλαύνω, f. ἐλάσω, a. 1. ἤλασ', pro ἤλασε, *vulneravit*, p. ἤλακα. α. 363. 419.

Ἠλέκτρη, nomen mul. θ. 266.

Ἠλεκτρυώνη, nomen mul. α. 86.

Ἠλεκτρύων, nomen viri. α. 3.

Ἤλεκτρος, ου, ἡ, & ἤλεκτρον, ου, τό,

τὸ, electrum, à λέκτρον, lectus. Th. λέγομαι, cubo. α. 147.

Ἠλάλαντο, 3. pl. imperf. pass. ab ἀλάομαι, erro, vagor. Attica reduplicatione, pro ἤλαντο. Th. ἀλάομαι, ὦμαι, vagor. Alii volunt esse pl. perf. pass. per Atticam reduplicationem ab ἐλαύνω, f. άσω, in pl. perf. ἐληλάμην, σαι, ται, & cum augmento temporali in pl. ἠλάλαντο, discurrebant. α. 143.

Ἦλθε, venit. a. 2. Vide ἤλυθεν. α. 81.

Ἠλιβάτοιο, gen. Ion. ab ἠλίβατος, του, ὁ, ἡ, tam altus locus, ut soli uni sit pervius, ab ἥλιος, sol, Æolic. ἄλιος, & βαίνω, eo. ϑ. 422.

Ἤλιτεν, peccavit, a. 2. act. ab ἀλιτέω, vel ἀλείτω, a. 2. ἤλιτον. α. 80.

Ἠλύθομεν, venimus, præt. med. ab ἔρχομαι. Vide ἤλυθεν. ϑ. 619.

Ἤλυθεν, venit, a. 2. & per syncopen, ἦλθεν, ab ἔρχομαι, venio. f. ἐλεύσομαι, p. m. ἤλυθα, a. 2. m. ἠλθόμην.

Ἠμαθίων, ωνος, nomen regis. ϑ. 985.

Ἠμαθόεντος, arenoso, genit. ab ἠμαθόεις, Ionicè pro ἀμαθόεις, εντος. Idem quod ψαμαθώδης, arenosus. Th. ψάμμος, ου, ἡ, arena. α. 360.

Ἦμαρ, dies, gen. ἤματος, ἤματι. hinc ἠματιος, diurnus. Th. ἡμέρα, ας, ἡ, dies. ε. 176. 419. 778.

Ἤμελλε, imperf. augmentum Atticum, sic ἠβουλήθην, pro ἐβουλήθην, à μέλλω, futurus sum. f. μελλήσομαι. ϑ. 478.

Ἠμὲν, &, sequente plerumque, ἠδὲ, &. ε. 339.

Ἥμενον, part. præs. ab ἧμαι, sedeo. ε. 501.

Ἠμέρη, Ionicè, pro ἡμέρα, dies. ε. 825.

Ἡμερόκοιτος, ου, qui tota die dormit, epitheton furis, ab ἡμέρα, dies, & κοίτη, ης, ἡ, lectus. ε. 605.

Ἡμέτερον, nostrum, ἡμετέρου, ἡμετέροισι, dat. pl. Ion. Th. ἐγὼ, ego. α. 367.

Ἤμησε, a. 1. ind. act. ab ἀμάω, meto, f. ήσω, p. ἤμηκα, hîc per tmesin, pro ἀπήμησε. ϑ. 181.

Ἡμίθεοι, semidei, ab ἥμισυς, εος, dimidius, & θεὸς, Deus. ε. 160.

Ἡμιόνων, gen. pl. ἡμιόνοισι, dat. pl. ab ἡμίονος, ου, ὁ καὶ ἡ, mulus, q. d. semi-asinus, ab ἥμισυς, dimidius, & ὄνος, ου, asinus. ε. 46.

Ἥμισυ, dimidium, in masc. ἥμισυς, in f. ἡμίσεια. ε. 40.

Ἦμος, quando, adverb. ε. 420.

Ἤμων, metebant, 3. pl. imperf. act. ab ἀμάω, meto, f. ήσω. α. 288.

Ἦν, erat, 3. pers. imperf. ab εἰμὶ, sum. α. 178.

Ἥν, quam, acc. ab ὃς, ἣ, ὃ, α. 408.

Ἢν, si, pro ἂν, ἐὰν, verò per aphæresin, pro ἐὰν. ε. 401.

Ἡνία, ας, ἡ, habena. α. 323.

Ἡνιόχη, nomen mul. agitatrix. α. 83.

Ἠνορέης, fortitudinis, genit. ab ἠνορέα, idem quod ἀνδρεία. Thema, ἀνὴρ, vir. ϑ. 516.

Ἥντινα, quam, acc. ab ὅστις, ἥτις, ὅ,τι, gen. ἧστινος, οὗτινος, ε. 761.

Ἡνίοχος, ου, auriga, q. d. τὰ ἡνίαν ἔχων, qui manu habenas tenet, equósque quò libet inflectit. α. 323.

Ἤνωγε, jussit, imperf. vel præt. med.

med. ab ἀνώγω, *jubeo*, ἤνωξε, pro ἤνωξε, *jussit*, a. 1. act. f. ἀνώξω, ι. 68. α. 479.

Ἠοῦς, genit. ab ἠώς, aurora. Vide in ἠώς. ι. 724.

Ἧπαρ, ατος, τὸ, *jecur*. θ. 524.

Ἤπειρος, ου, ἡ, *Epirus*, terra continens. θ. 189.

Ἤπειτα, Poëticè, pro ἔπειτα, *deinde*. ex ἐπὶ, & εἶτα, postea. ι. 292.

Ἠπεροπεύσας, part. a. 1. act. *qui decepit*, ab ἠπεροπεύω, decipio, q. d. ἀπείρω ἐπὶ, infinitis vocibus, impostores sunt verbosi. Th. ὄψ, ὀπὸς, ἡ, vox. ι. 55.

Ἤπιος, ου, *placidus*. θ. 235.

Ἦπου, *profectò* α. 92.

Ἤπυον, imperf. *clamabant*. Th. ἠπύω, f. ύσω, sono. α. 316.

Ἡρακλέης, ῆος, ῆι, Hercules, propter carminis dimensionem legendum est hîc τῶ ἡρακλῆϊ, tamquam ἡρακλεῖ. hinc ἡρακληείη, Herculea. Thema, κλέω, celebro. θ. 318. α. 115.

Ἤρεικον, imperf. *proscindebant*, ab ἐρείκω, *scindo*, f. ξω. α. 287.

Ἠρείσατο, sustinuit se, a. 1. med. ab ἐρείδω, f. είσω, fulcio. α. 362.

Ἥρευν, pro θήρευν, Doricè, *venabantur*, à θηρεύω, *venor*. Them. θὴρ. Alii scribunt, ᾕρευν, imperf. Doric. esse, pro ᾕρουν, ab αἱρέω, *capio*, f. ήσω, p. ᾕρηκα, imperf. ᾕρεον, ᾕρουν, a. 2. εἷλον. α. 302.

Ἥρη, *Juno*, pro ἥρα, Ionicè. ἥρα verò videtur per metathesin dici, pro ἀήρ. θ. 314.

Ἠριγένεια, *mane genita*, propriè *vere nata*. Metaph. ver ad annum se habet, sicut matutinum tempus ad diem. θ. 381.

Ἠριδανὸς, nomen fluvii. θ. 338.

Ἤρισεν, contendit, a. 1. act. ab ἐρίζω, *rixor*, f. ίσω. Th. ἔρις, ιδος, ἡ, contentio. θ. 928.

Ἤριπε, a. 2. ind. cecidit. Thema, ἐρείπω, f. ψω, everto. α. 421.

Ἥρπασεν, rapuit, a. 1. ind. ab ἁρπάζω, *rapio*, F. σω, & Dor. ξω, p. ἥρπακα, a. 2. pass. ἡρπάγην, p. m. ἥρπαγα. θ. 914.

Ἤρυον, *hauriebant*, imperf. ab ἀρύω, f. ύσω. α. 301.

Ἥρως, ωος, ὁ, heros. α. 37.

Ἧς, *sua*, genit. ab ὅς, ἥ, ὅν, *suus*, *a*, *um*, ἧς παρὰ μητρὸς, *à sua matre*. α. 18.

Ἦσαν, erant, 3. pl. imperf. ab εἰμὶ, sum. ι. 111.

Ἤστην, pro ἤτην, per pleonasmum τοῦ σ, est, 3. dual. imperfecti ab εἰμὶ, *sum*. α. 50.

Ἦσθα, fuisti. 2. singul. imperf. ab εἰμὶ. θα est paragoge Æolica. α. 119.

Ἤσθιον, imperf. *edebant*, ἤσθιεν, *comedebat*, ab ἐσθίω, *edo*, f. ίσω, p. ἤσθικα. Th. ἔσθω, edo. ι. 147.

Ἡσίοδος, nomen auctoris, ex ἥσις, εως, ἡ, *delectatio*, & ὁδὸς, *via*, q. d. via delectationis. Facetus comes est in via pro vehiculo. θ. 22.

Ἧς, pro αἷς, *quibus*, Ionicè, ab ἥ, quæ. θ. 904.

Ἧσιν, *suis*, pro αἷς, ab ὅς, ἥ, ὅν, *suus*. ι. 47.

Ἦσιν, *sint*. 3. sing. præs. subj. pro ᾖ, σιν, est paragoge Poëtica. ab εἰμὶ, sum, sic Homerus ἐθέλῃσιν, pro ἐθέλῃ, ἰλιαδ. α. 408.

Ἠσπάζοντο, 3. pl. imperf. ab ἀσπάζομαι, f. σομαι, amplector.

Ἧσσον, Atticè, ἧττον, minus. ab ἥσσων, ονος, minor. à positivo μικρὸς, parvus, caret superl.

Ἧστο, Poët. pro ἧτο *sedebat*. 3. sing. imperf. ab ἧμαι, *sedeo*. α. 214.

Ἥσυχοι, *quieti*, ab ἥσυχος, quietus. θ. 763.

Ἠ̃τε, *hacque*. ἡ, est articul. præpos. accentum habet ob seq. dict. encliticam τε. sic & ἤτ'. ι. 318. Th. ἤ, aut, sive. ι. 20.

Ἦτοι, *verè*, certè, adverb. α. 79.

Ἥτις, quæ, ὅς τις, ἥ τις. Vide ὅς τινα. ι. 406.

Ἤτοι, *sive*, *seu*. Them. ἤ, aut. ε. 166.

Ἦτορ, τὸ, cor. ε. 360.

Ἠΰκομος, pulcricoma, genit. ἠϋκόμου, & poëticè ἠϋκόμου, poëticè ἠϋκόμοιο, ex εὖ & κόμη, ης, ἡ, coma. θ. 625.

Ἠΰν, accus. ab ἠΰς, *bonus*. Them. ἐΰς, ἐος, ὁ, bonus. θ. 817.

Ηὔξετο, 3. sing. imperf. pass. ab αὔξομαι, pro αὐξάνομαι, augeo, perf. ηὔξημαι, a. 1. pass. ηὐξήθην. f. 1. med. αὐξήσομαι. Th. αὔξω, augeo.

Ἥφαιστος, ου, ὁ, *Vulcanus*, sic dicitur, ab ἅπτω, *accendo*, & ἀϊστόω, *destruo*. fabrorum metallicorum Deus. α. 319.

Ἠχεῖ, 3. person. præs. act. verb. ἠχέω, f. ήσω, sono. Them. ἦχος, ου, sonus.

Ἠχέτα, pro ἠχέται, vocativus. Th. ἦχος, ου, ὁ, *sonus*. unde ἠχὴ, *fragor*. ε. 382. α. 438.

Ἠχήεις, εντος, ὁ, sonorus, ab ἦχος, sonus. θ. 767.

Ἤχθηρε, a. 1. act. ab ἐχθαίρω, odio prosequor, f. αρῶ, p. ἤχθαρκα. Th. ἔχθος, εος, τὸ, odium. ϑ. 138.

Ἤχθοντο, 3. pl. imperf. ab ἄχθομαι, succenseo. f. έσομαι, vel ήσομαι. Them. ἄχθος, εος, τὸ, pondus. ϑ. 155.

Ἠχὼ, όος, οῦς, ἡ, sonus reciprocus, Echo, ab ἦχος, sonus. α. 279.

Ἠὼς, όος, οῦς, ἡ, *aurora*, sec. ἠόα, ἠῶ, ἐπ' ἠῶ, circa auroram, & ἠῶ θ', *aurorámque*, pro ἠῶ τε. vel ἠῶ τε. ε. 550. ϑ. 372.

Θ.

Θ', pro τε, &c. ε. 554.

Θαλαμήϊα δοῦρα, ligna thalamo vel ædibus struendis apta. Th. θάλαμος, ου, ὁ, thalamus. ε. 807.

Θαλίη, nomen mul. (pro θαλία, ας, ἡ,) Ionicè, à θάλλω, vireo. ϑ. 245.

Θαλίαι, convivia, θαλίῃσι, dat. pl. Ionic. Them. θάλλω, vireo. ε. 115.

Θάλασσα, ης, ἡ, mare. ε. 164.

Θάλεια, nomen Musæ, ut Poëtæ finxerunt. ϑ. 77.

Θαλερὸς, ὴ, ὸν, in flore existens, à θάλλω, f. λῶ, floreo, vireo. ϑ. 138.

Θάλλουσι, florent, præs. ind. à θάλλω, f. αλῶ, vireo, floreo. ε. 236.

Θαλφθεὶς, calefactus, a. 1. part. pass. θάλπω. F. ψω. θ. 864.

Θαμὰ, *frequenter*, crebrò, adverb. ε. 362.

Θάνατος, ου, & θανάτοιο, Ion. mors. Th. θνήσκω, f. θανοῦμαι, morior. ε. 155.

Θανεῖν, *mori*, a. 2. inf. θανεῖν. a. 2. act. opt. à θνήσκω, morior. f. 2. θανοῦμαι. f. 1. pass. θνήξομαι. p. τέθνηκα. a. 2. ἔθανον. p. m. τέθνηα. ε. 175.

Θάπτεν, sepelivit, imperf. Ionic. verbi θάπτω, sepelio, f. ψω, p. τέταφα, aor. 2. ἔταφον, præt. med. τέθηπα. α. 472.

Θάρσος, εος, τὸ, animi præsentia, (*fiducia*) θράσος, *audacia*.

Hinc

Hinc θαῤῥήσας, a. 1. part. verb. θαῤῥέω, fiduciam habeo. ε. 319. ι. 186.

Θαρσύνω, f. υνῶ, fiduciam affero. θαρσύνοντα, præs. part. Th. θάρσος, εος, τὸ, fiducia. α. 326.

Θᾶσσον, celeriùs, comparat. pro τάχιον, ex ταχὺς, celer. α. 95.

Θαῦμα, τὸ, res mira, θαῦμα ἰδέσθαι, mirum visu, Th. θαυμάζω, f. σω, miror. α. 140.

Θαύμαντος, genit. à θαύμας, αντος, ὁ, nomen viri. θ. 265.

Θεὰ, ας, ἡ, Dea, θεᾶν, gen. Dor. pl. num. & θεάων, Æolicè. α. 338. θ. 41.

Θέε, imperf. pro ἔθεε, discurrebat, à θέω, curro, f. θεύσομαι, α. 224.

Θεῆς, Ionicè pro θεαῖς, deabus. Vide θεά. ι. 62.

Θεατὸς, ῦ, ὁ, cum admiratione spectandus, à θεάω, cum admiratione specto. Th. θεάομαι, specto, contemplor. f. άσομαι, Ionicè ήσομαι.

Θεία, nomen mul. & θείην, divinam, Ionicè pro θείαν, à θεῖος, α, ον, adject. Th. Θεὸς, Deus. θ. 371. θ. 22.

Θείη, 3. pers. præs. sub. ponat, h. e. faciat, more Hebræorum, à θέω, pono, pro quo Poëtæ θείω, sicut pro πνέω, πνείω. vel est aor. 2. Poët. pro θῇ, à τίθημι, pono, a. 2. ἔθην. ι. 556.

Θεῖναι, a. 2. act. infinit. à τίθημι, pono, f. θήσω, a. 2. ἔθην. ι. 815.

Θεῖος, divinus, gen. ε, vel Ion. θείοιο. α. 138.

Θέλοντα, volens, præs. part. f. g. à θέλω, F. ήσω. θ. 446.

Θεμέθλοις, dat. pl. à θέμεθλον, idem quod θέμειλον, fundamentum. θ. 816.

Θέμεν, ponere, Ionicè pro θεῖναι, a. 2. inf. à τίθημι, pono. ι. 61.

Θέμις, ιςος, vel ιδος, ἡ, jus, acc. θέμιν. θεμιςέων, gen. pl. pro θεμίςων, Ionismus enim ille non habet locum in Genit. declin. 5. simplicium; nisi dicamus θεμιςέων esse à θεμιςεὶ, ῆς. θεμιςὸς, ἡ, ὸν, legibus consentaneus. ι. 137. θ. 235. Est & θέμις, nomen Deæ. θ. 16.

Θεμιςονόη, nomen mul. quæ sapit ex legibus. α. 356.

Θεμιςώ, όος, ἡ, nomen mul. θ. 261.

Θεοειδὴς, forma Deum referens, ex θεὸς, & εἶδος, forma. Th. εἴδω, video. θ. 350.

Θεόσδοτα, divinitus data, à δίδωμι, do. ι. 320.

Θεὸς, Deus, gen. θεῦ, & θεοῖο, Ion. α. 415. dat. pl. Ion. θεοῖσι. θεοῖσιν. α 28. θεόφιν, adverb. ex Deo. θ. 871.

Θεραπεύειν, præs. inf. act. à θεραπεύω, famulor, servio. f. εύσω. Th. θεράπων, οντος, ὁ, minister. ι. 135.

Θεράπων, οντος, ὁ, minister famulus. θ. 100.

Θέρος, θέρεος, τὸ, æstas. ι. 503.

Θερμὸς, ῦ, ὁ καὶ ἡ, calidus. Th. θέρω, f. θερῶ, & Æol. θέρσω, calefacio. θ. 696.

Θέσθαι, a. 2. med. infinit. à τίθημι, pono. ι. 23.

Θείκελα, divina, per syncopen pro θεοείκελα, Deo similia, ex θεὸς & εἴκω, similis sum. α. 34.

Θεσπεσία, ἡ, divina. à θεσπέσιος, ὁ καὶ ἡ, divinus. Th. θέσπις, ιος, ὁ, ἡ, vaticinus. α. 383.

Θέτις,

Θένς, nomen mul. θ. 244.
Θέτο, fecit, pro ἔθετο. ab ἐθέμην. a. 2. med. verbi τίθημι, pono. θ. 886.
Θεόντων, gen. pl. part. Alii θεόντων, à θέω, *curro*. At illi, à θεάω, *exhibeo me videndum*. α. 146.
Θήβη, ἡ, nomen urbis. Θήβης, &c. α. 105.
Θηβαγενὴς, έος, ὁ, ex urbe Thebarum oriundus, à γίνομαι, nascor. θ. 530.
Θῆγε, acuit, 3. perf. præs. ind. à θήγω, f. ξω, acuo. α. 388.
Θηητὸν, mirandum. à θεάομαι. Th. θεάομαι, ὄμαι, *specto*. θηήσονται, suspicient, f. 1. à θηέομαι. ι. 482. θ. 31.
Θῆκεν, a. 1. ind. θήκατο, a. 1. med. verbi τίθημι, pono, f. θήσω, a. 1. ἔθηκα, a. 2. ἔθην. α. 465.
Θῆλυς, εος, ὁ, vel ἡ, fœmineus. θήλειαι, *fœmina*. θ. 667. θηλυτεράων, gen. Æolic. à θηλυτέρα comparat. à Them. θῆλυς, εια, fœmineus. α. 295. α. 4.
Θησαυρὸς, ῦ, ὁ, thesaurus. ι. 717.
Θὴρ, ρὸς, ὁ, fera, in pl. θῆρες, dat. θηρσί. ι. 277.
Θηρήτης, pro θηρευτὴς, Poëtic. à θηρευτὴς, venator. θηρευταί, in pl. à θηρεύω, *venor*. Th. θὴρ, fera. α. 388.
Θησέα, acc. à θησεὺς, nomen viri. α. 182.
Θῆτα, accus. sing. servus, à θὴς, θητὸς, ὁ, *servus*, θῆσσα, ης, ἡ, *ancilla*. ι. 602.
Θνῆσκον, moriebantur, pro ἔθνησκον, 3. pl. imperf. verbi, θνήσκω, morior. Vide in θανεῖν. ι. 117.
Θνητὸς, ῦ, ὁ, mortalis, θνητὴ, θνητοῖσι, à θνήσκω, morior. α. 73. ι. 88.

Θοίνη, ης, ἡ, epulum. hinc θοινάω, *epulor*. α. 114.
Θοὸς, ῦ, ὁ, celer. α. 97.
Θόρε, *desiliit*, a. 2. act. à θορέω, vel θόρω, salio. α. 392.
Θόρον, desilierunt, imperf. pro ἔθορον, à θόρω, salio. α. 370.
Θοῶς, adverb. *celeriter*. Th. θοὸς, ῦ, ὁ, celer. α. 418.
Θρασεία, f. g. à θρασὺς, *audax*. Th. θάρσος, εος, τὸ, fiducia. α. 263.
Θρασυκάρδιος, audaci præditus corde, à θρασὺς, audax, hoc à θάρσος, εος, fiducia, & καρδία, ας, ἡ, cor. α. 448.
Θρεπτήρια, educationis præmia. Them. τρέφω, f. θρέψω, alo. ι. 188.
Θρέφθη, a. 1. pass. Ion. à τρέφω, *alo*, f. ψω, p. φα, a. 2. ἔτραφον, p. m. τέτροφα. hinc & θρέψασα, a. 1. part. θρέψε, pro ἔθρεψε, a. 1. θ. 198. 328.
Θρηϊκίυ, genit. à θρηΐκιος, Thracius, à θρὴξ, κὸς, *Thrax*, nomen gentile. ι 553.
Θρήκη, ης, ἡ. Thracia, nomen regionis. ι. 507.
Θυγάτηρ, ἡ, filia, acc. θυγατέρα, & θύγατρα Poëticè; vocat. ὦ θύγατερ. α. 3. θ. 265.
Θῦε, æstuabant, imperf. Ionic. à θύω, macto, & impetu feror. θ. 848.
Θύελλα, ης, ἡ, procella. θ. 742.
Θύεσσι, victimis, dat. pl. Ionic. à θύος, εος, τὸ, victima, à θύω, *immolo*. ι. 338.
Θυήεις, εντος, redolens, ὁ, à Th. θύω, f ύσω, macto. θ. 558.
Θυμαλγέα, accusat v. à θυμαλγὴς, afferens dolorem in animo, ex θυμὸς, animus, & ἄλγος, ους, dolor. θ. 619.

Θυμηρέ-

Θυμώσαντες, a. 1. part. f. g. pl. succensentes, à θυμαίνω, irascor, F. θυμανῶ, a. 1. act. ἐθύμηνα, hinc part. a. 1. act. θυμήνας, ασα, αν. Them. θυμὸς, ira. α. 267.

Θυμοβορεῖν, præs. inf. à θυμοβορέω, animum exedo tristitia, ex θυμὸς, animus, & βορὰ, pabulum, esca. ι. 799.

Θυμολέοντα, acc. sing. à θυμολέων, *leonino animo præditus*, ex θυμὸς, animus, & λέων, οντος, leo. θ. 1007.

Θυμοφθόρον, acc. à θυμοφθόρος, animum labefactans, ex θυμὸς, animus, & φθείρω, corrumpo. Th φθίω, corrumpo. ι. 717.

Θυμὸς, ῦ, ὁ, animus, ira. ι. 381.

Θῦον. θ. 131. *furens*, part. præs. act. g. n. à θύω, macto, cum impetu feror. ι. 620.

Θύραζε, adverb. *foras*, θύρηφι, *foris*, adverb. aut dativus adverbialiter positus, à θύρα, janua. ι. 97. 365.

Θύσανοι, οἱ, *villi*, seu *nodi*, quales dependent à crumenis, fimbriæ. α. 225.

Θύων, præs. part. à θύω, *sacrifico*. sumitur & θύω, pro ὁρμῶ, impetu quodam feror: item furo. hinc μεθύω, q. d. μετὰ τὸ θύειν, à sacrificiis enim solebant epulari. θ. 109.

Θῶκον, acc. à θῶκος, ω, *sedile*, pro θᾶκος, ου, τὸ, à θάσσω, *sedeo*. Th. θοὸς, ῦ, ὁ, celer. ι. 493.

Θώρηκα, thoracem, acc. pro θώρακα, Ionicè, à θώραξ, ακος, ὁ, Ionicè mutatur α in η. θώραξ, *pectus*: unde θωρήσσω, ξω, *pectus armis seu lorica munio*, per syn. speciei *armo*, θωρήσσονται, armantur, præs. ind. θ. 431.

Θωυτὰ, nom. pl. θωυτὰ ἔργα, admiranda opera, θῶυμα, Ionicè, idem est quod θαῦμα, & hinc θωυτὰ, pro θαυμαστὰ. Ion. Th. θαυμάζω, f. άσω, miror. α. 165.

I.

Ἴαλλον, *volitabant*, 3. pl. imperf. pro præs. enallage temporis, ab ἰάλλω, mitto, volo, f. αλῶ. θ. 269.

Ἰάνειρα, ας, ἡ, nomen mul. ex ἴα, *sola*, & ἀνὴρ, quæ sola animo virum imitatur. θ. 356.

Ἰάνθη, nomen mul. ab ἰαίνω, *calefacio*. item, *exhilaro*, *lætitia perfundo*. θ. 349.

Ἰαπετοῖο, gen. Ion. ab Ἰαπετὸς, nomen viri, ab ἰάπτω, *mitto*. item, *maledictis lacesso*, Ἰαπετιονίδη, vocat. casus, *filius Iapeti*, ab Ἰαπετιονίδης. ι. 54.

Ἰασίῳ, dat. nomen viri, ab ἰάω, F. ἰάσω θ. 970.

Ἴαχε, ἴαχον, 3. pl. imperf. act. verb. ἰάχω, vociferor, clamo. hinc in part. ἰάχων, οντος, hinc ἰαχὴ, *clamor*. θ. 69. α. 441.

Ἰαωλκὸς, ῦ, ἡ, *nomen urbis*. α. 474.

Ἰδρώλιμος, *sudorificus*, ab ἰδος, ἴδος, τὸ, *sudor*. idem quod ἱδρὼς, ῶτος, ὁ. ι. 415.

Ἴδε, a. 2. act. imperat. ab εἴδω, video, f. εἴσομαι, a. 2. εἶδον. & ἴδον. in part. ἰδὼν, όντος, & ἰδοῦσα, pro ἰδοῦσα. α. 445.

Ἰδὲ, idem quod ἠδὲ, &, *atque*. α. 19.

Ἰδὲ.

Ἴδϊ, æstu, dat. sing. ab ἴδος, εος, τὸ, sudor. α. 397.

Ἰδεῖν, a. 2. act. infinit. ἰδέσθαι, a. 2. med. infinit. ab εἴδω, video. Vide ἴδε. α. 166.

Ἴδης, genit. ἡ Ἴδη, *Mons Cretæ, sic dictus*, quòd ex eo longè latéque licuerit circumspicere. θ. 1010.

Ἴδῃς, *videris*, 2. sing. a. 2. act. subj. ab εἴδω, video. α. 335.

Ἴδμεν, pro ἴσμεν, & hoc per syncopen, pro ἴσαμεν, *scimus*, ind. præs. 1. pl. Th. ἴσημι, *scio*. Imperat. ἴσαθι, & ἴσθι. Θ. 27. Hinc ἴδμων, peritus & ἰδμοσύνη, peritia, dat. pl. Ion. ἰδμοσύνῃσι. Θ. 377.

Ἴδοντο, 3. plur. a. 2. med. indic. *aspexerint*, ab εἴδω, video. Θ. 451.

Ἴδρεις, *periti*, ab ἴδρις quod est ab ἴσημι, *scio*. α. 351.

Ἴδρις, ιος, ὁ, ἡ, *provida*, sic κατ' ἐξοχὴν, dicitur, *formica*. Th. ἴσημι, scio. ε. 778.

Ἱδρῶτα, acc. ab ἱδρὼς. ῶτος, ὁ, *sudor*, per metonym. effecti *labor molestus*. Thema est, ἴδος, εος, τὸ, *sudor*. ε. 289.

Ἰδυῖα, ας, ἡ, nomen mul. quasi εἰδυῖα, *gnara*. Θ. 352.

Ἱεῖσαι, *emittentes* part. præs. g. f. pl. num. ab ἵημι, *mitto*, alii scribunt ἱεῖσαι, idque Æolicè, imperf. ἵεον, ες, ε, 3. pl. ἵεσαν, f. ἥσω, p. εἶκα, a. 1. ἧκα, a. 2. ἣν, ης, η, præt. pass. εἶμαι, a. 1. pass. ἔθην. Θ. 10. 43.

Ἱέμεν, Ionicè, pro ἱέμεναι, Atticè, præs. inf. ab ἱέναι, ubi Iones αι, in fine abjiciunt, accentu in sua sede relicto, ab ἵημι, mitto. ε. 596.

Ἱέμενοι, *cupientes*, part. præs. m. ab ἵεμαι, cupio. Verba desiderii regunt Genitivum, ἵεντο, *cupiebant*, imperf. med. 3. pl. α. 23. 251.

Ἰέναι, *ire*, ab εἶμι, *eo*, pro quo etiam dicitur ἵημι, ὦρτ' ἴμεναι, *perrexit ire*. α. 40.

Ἱερὸς, ῦ, ὁ, *sacer*. item, *magnus, immensus*, ἱρὴ, Ionicè, pro ἱερά. ἱερά, g. n. pl. num. intelliguntur *sacrificia*, ἱρ', pro ἱερά. ἔρδειν ἱρ', *facere sacra*, h. e. sacrificare, ἱερῶν (pro ἱερῶν, in f. g.) Doricè. Θ. 1014. α. 201. Θ. 417. ε. 336.

Ἵησι, tranat, ab ἵημι, *mitto*, spiritu differt, ab ἵημι, *eo*, de quo paullò antè. Θ. 806.

Ἰήσονι, dat. sing. nomen viri, ab ἰήσων. Θ. 1000.

Ἰθεῖαι, ab ἰθὺς, εῖα, ὺ, idem quod εὐθὺς, *rectus*, ἰθείῃσι, dat. plur. Ionic. ε. 36.

Ἴθι, præs. imperat. accede, ab εἶμι, vel ἵημι, *eo*. ε. 493.

Ἰθυδίκαισι, justos, dat. pl. Ion. paragoge ab ἰθυδίκης, ου, ὁ, cujus judicia sunt recta, ab ἰθὺς, ἰθεῖα, ἰθὺ, rectus, a, um, & δίκη, jus.

Ἰθύνει, dirigit, 3. sing. præs. ab ἰθύνω, dirigo. Th. ἰθὺς, ἐος, ὁ, rectus. ε. 7.

Ἱκάνει, pervenit, ab ἱκάνω. Th. ἵκω, f. ἵξω, a. 1. ἶξα, venio. Θ. 697.

Ἴκελος, similis, & εἴκελος, ab εἴκω, *similis sum*. ε 304.

Ἱκέτευσε, a. 1. ind. ab ἱκετεύω, supplico. Th. ἱκέτης, ου, ὁ, supplex. α. 13.

Ἱκέτῃσι, *supplicibus*, dat. pl. Ion. ab ἱκέτης ου, ὁ, *supplex*. ε. 327.

Ἵκετ', aor. 2 med. ἵκετ' ἐς ἀθανάτους, pervenit ad immortales. Vide in ἵκω. Θ. 286.

Ἱκμαί

Ἵκηαι, attigeris. 2. sing. a. 2. med. subj. Ionicè pro ἵκῃ, ab ἱκνέομαι, venio, f. ἵξομαι, p. ἷγμαι, a. 2. m. ἱκόμην, ου, ετο, & in 3. plur. ἵκοντο, in aor. 2. subj. ἵκωμαι, ῃ, ηται. ε. 468.

Ἶκταρ, Adverb. celerrimè, ἀπὸ τοῦ ἱκέσθαι. Th. ἱκνέομαι. θ. 691.

Ἶκτο, per syncopen pro ἵκετο, pervenit, a. 2. med. ἱκνέομαι. Vide in ἵκηαι. θ. 481.

Ἰλαδὸν, catervatim. ε. 287.

Ἵλαον, ab ἵλαος, propitius, Atticè ἵλεως. ε. 340.

Ἱλάσκεσθαι, præs. inf. ab ἱλάσκομαι, placo. Th. ἱλάω. ε. 338.

Ἱμάσσας, Poëticè pro ἱμάσας, part. a. 1. act. à verbo ἱμάζω, loris cædo, F. ἱμάσω. Th. ἱμὰς, ἄντος, ὁ, lorum. θ. 857.

Ἱμείρω, desidero, cupio. f. ερῶ, hinc ἵμερος, desiderium, & ἱμερόεντας, acc. plur. desiderabiles, ab ἱμερόεις, εσσα, εν. Th. ἱμείρω. α. 31. ε. 617. θ. 359.

Ἵν', pro ἵνα, ut. ε. 546.

Ἰνὼ, όος, ἡ, valida, nomen mul. ab ἶς, ἰνὸς, ἡ, robur, fibra. θ. 976.

Ἷξε, 3. sing. a. 1. act. indic. Th. ἵκω, venio, f. ἵξω, a. 1. ἷξα. α. 32.

Ἵξεαι, pervenies, 2. sing. fut. 1. med. Ionicè pro ἵξῃ, ab ἱκνέομαι, οῦμαι, F. ἵξομαι, Præt. pass ἷγμαι, a. 2. med. ἱκόμην, ου, ετο. ε. 477.

Ἰοειδέα, acc. sing. in nom. ἰοειδὴς, έος, niger, ab ἴον, ου, τὸ, viola purpurea, nigricans, & εἶδος, εος, forma, & hoc ab εἴδω, video. θ. 3.

Ἰόλαος, ου, nomen peritissimi aurigæ. Iolaus, q. d. ἰὸς τοῦ λαοῦ, jaculum seu telum populi. α. 78.

Ἰόντα, euntem, a. 2. act. part. ab εἶμι, eo. part. a. 2. act. ἰὼν, ἰοῦσα, ἰόν. θ. 773.

Ἰοχέαιρα, ας, ἡ, sagittis gaudens. ex ἰὸς, οῦ, ὁ, telum, & χαίρω, gaudeo. θ. 14.

Ἱππόδαμος, equorum domitor. ἵππος, & δαμάω, domo. α. 346.

Ἱπποθόη, nomen mul. celer instar equi. vel valdè celer. Nam ἵππος in compositione quandoque auget, sic & βου quod est ex βοῦς, ut βούλιμος. θ. 251.

Ἱππονόη, nomen mul. valdè intelligens. θ. 251.

Ἵππος, equus, dat. pl. Ion. ἵπποισιν. α. 341.

Ἱππότα, vocativi casus. ab ἱππότης, ου, ὁ, eques, vocativus pro nominativo ponitur Poëticè, & Atticè. α. 216.

Ἱππουκρήνη, equi fons. Nomen fontis, in Bœotia, non procul ab Helicone monte. θ. 6.

Ἴρηξ, ηκος, ὁ, Ionicè, pro ἱέραξ, ακος, ὁ, accipiter. ε. 203.

Ἶρις, ιδος, ἴριος, & ἴρεως, ἡ, iris, in accus. ἶριν. θ. 780.

Ἶς, ἰνὸς, ἡ, vis, ἶς ἀνέμου, vis venti. θ. 332.

Ἶσ', pro ἴσα, ab ἴσος, par. ε. 350.

Ἴσαν, ibant, 3. pl. imperf. act. ab εἶμι, eo. imperf. ειν. a. 2. ἴον, pl. perf. m. ᾔειν. θ. 68.

Ἴσασι, & ἴσασιν, 3. pl. ab ἴσημι, scio. ε. 40.

Ἶσον, parem, æqualem, ab ἴσος, par. ε. 327.

Ἶσον, æquale, scilicet prima in ἴσος est anceps, & proinde scribitur etiam ἶσος, quum prima corripitur. ε. 752.

Ἰσοῦσθαι, pro ἰσόεσθαι, præs. med. infinit. æquare, ab ἰσόω, ῶ, æquo.

æquo. Them. ἴσος, ου, ὁ, par. ε. 562.

Ἰσοφαρίζῃ, *æquiparat*. q. d. ἴσον φέρῃ. ε. 430.

Ἱσταμένη, part. præs. pass. ἱστάμενος, *stans*, genit. Ion. ἱσταμένοιο, ab ἵσταμαι. ε. 569.

Ἵστασ' pro ἵστασο, 2. sing. præs. pass. imperat. ab ἵστημι, sto, f. στήσω, a. 2. ἔστην. α. 449.

Ἱστίῃ, Ionicè pro ἑστίᾳ, ab ἑστία, ας, ἡ, *Vesta*, focus. θ. 454.

Ἱστοβοῆϊ, *stivæ*, dat. singul. ab ἱστοβοεὺς, temo, stiva. ab ἱστὸς, tela, quod ab ἵστημι, sto, & βοῦς, bos. ε. 435.

Ἱστὸν, *telam*, accus. ab ἱστὸς, οῦ, ὁ, tela, & malum navis. Them. ἵστημι, sto. ε. 64.

Ἵστορα, ab ἵστωρ, ορος, ὁ, ἡ, *gnarus*, sciens. ε. 792.

Ἴστρον, acc. ab ἴστρος, nomen fluvii Germanici, *Danubius*. θ. 339.

Ἰσχάνῃ, *detinet*, ab ἰσχάνω, idem quod ἴσχω, habeo. Them. ἔχω, habeo. ε. 495.

Ἴσχω, εις, ει, idem quod ἔχω, habeo. ἴσχωσ', 3. pl. præs. subj. act. ε. 625.

Ἰσχὺς, ύος, ἡ, *robur*. dat. ἰσχύϊ, acc. ἰσχὺν, *fremitum*. Hinc ἰσχύω, robustus sum. θ. 146.

Ἴτον, abierunt, 3. dual. præs. activi, ab εἶμι, *eo*. ponitur verò præsens, pro, a. 2. ἴον, qui 3. dual. format ἴτην enallage temporis. ε. 199.

Ἴτυν, *extremam oram*. ab ἴτυς, υος, ἡ, *extremus ambitus*, circumferentia. α. 314.

Ἰφθίμου, genit. *fortis*, ab ἴφθιμος, & hoc ab ἶφι, *fortiter*, quod est ex ἲς, ἰνὸς, ἡ, *vis*, *robur*. ἰφθίμων. θ. 768.

Ἶφι, adverb. fortiter, ab ἲς, ἰνὸς, ἡ, vis, fibra. ε. 541.

Ἰφικλείδην, nomen viri. α. 111.

Ἰφικλῆα, nomen viri. ad formam ἡρακλῆα. à nominativo ἰφικλέης contractè ἰφικλῆς, q. d. valdè honoratus, gloriosus. α. 54.

Ἰχθυάοντες, piscibus inhiantes, præs. part. ab ἰχθυάω, ῶ, piscor. Them. ἰχθὺς, ύος, ὁ, piscis. α. 210.

Ἰχθῦς, ύος, ὁ, *piscis*, ἰχθῦς pro ἰχθύας sicuti δρῦς pro δρύας &c. α. 212.

Ἴχνος, εος, τὸ, *vestigium*. ε. 680.

Ἰῷ, dat. sing. ab ἰὸς, οῦ, ὁ, *sagitta*. quod est ab ἵημι *mitto*. item *ærugo*, quæ in metallo serpit, *venenum* quod transmittitur in venas. At ἴος, ἴα, ἴον, idem quod οἶος, α, ον, *solus*, *a*, *um*. α. 409.

Ἰωὴ, ῆς, ἡ, clamor, vociferatio. θ. 682.

Ἰωλκὸν, acc. ἰωλκὸς, οῦ, ἡ, *urbs Thessaliæ*. θ. 997.

Ἰωχμοῖο, *tumultus*, genit. Ion. ab ἰωχμὸς, οῦ, ὁ, persequutio hostilis, idem quod ἰωκή. Th. διώκω, f. ξω, persequor. θ. 683.

K.

K' pro καὶ &c, ἢ κε' *dixit* &c. θ. 547.

Κάββαλε, & κάββαλ', prostravit, a. 2. ind. pro κατέβαλε à καταβάλλω dejicio, καββάλλετ', a. 2. m. 3. pers sing. Th. βάλλω, f. βαλῶ, p. βέβληκα, a. 2. ἔβαλον, p. m. βέβολα. α. 130. 462.

Καδδυνάμιν pro κατὰ δύναμιν, pro virili, à δύναμις, εως, ἡ, potentia. Them. δύναμαι, f. ήσομαι, possum ε. 336.

Καδδ', καδ' δ' βάλε pro κατέβαλε δὲ, dejicit verò. α. 384.

Κάδμος,

Κάδμος, ου, nomen viri, hinc καδμεῖος, καδμείοισι, dat. pl. & in f. g. καδμείη, & καδμηΐς, ΐδος, Cadmæa. ε 161. θ. 937.

Καθαπτόμενος, præs. part. à καθάπτω, *invado*. Them. ἅπτομαι, tango, f. ψομαι. ε. 332.

Καθαρῶς, purè, adverb. à καθαρὸς, οῦ, ὁ, purus. Th. καθαίρω, purgo. ε. 337.

Καθεζόμενος, præs. part. *residens*. à καθέζομαι, sedeo. Th. ἕζομαι, f. ἑδοῦμαι, sedeo. α. 34.

Καθίζει, 3. perf. præs. ind. *sedet*. καθίζειν, præs. inf. *colloca*. à καθίζω. Them. ἵζω, f. ἵσω, sedere facio. θ. 434.

Καὶ, *sed etiam*, τε καὶ, quæ duo simul juncta sunt distributiva, ὁμοῦ καὶ, *simul etiam*. ε. 43. 243.

Καίουσ', adolent, pro καίουσι, καιομένη, *ardens*, præs. part. à καίω, uro, accendo, f. καύσω, p. κέκαυκα, a. 2. pass. ἐκάην, f. 1. pass. καυθήσομαι. θ. 557.

Καινέα, à καινεὺς, έος, ὁ, nomen proprium regis. α. 179.

Καιρὸς, οῦ, ὁ, *tempus opportunum*, occasio. ε. 694.

Κἀκεῖνος, ille: ex καὶ & ἐκεῖνος. ε. 293.

Κακκρύπτων, pro κατακρύπτων, abscondens, præs. part. à κρύπτω, abscondo. f. ψω. p. φα. a. 2. ἔκρυβον. ε. 471.

Κακοθημοσύνη, *ignavia*, ex κακὸν, malum & θήμων, ονος, ὁ, acervus rerum simul congestarum. Th. τίθημι, pono. ε. 472.

Κακὸς, *malus*, propriè *piger*, à χάζω, *cedo*. κακὴ, ἡ, neut. κακὸν, κακ' pro κακὰ. dat. pl. κακοῖσιν. κακὸν, pro κακῶς, *adverb*. ε. 327. comp. κακίων, superl. κάκιστος. ε. 266. 346.

Κακότητι, dat. sing. à κακότης, ητος, ἡ, improbitas. α. 93.

Κακόχαρτος, *alienis malis gaudens*, ex κακὸν, malum, & χαίρω, gaudeo. ε 28.

Κακτάμεναι, occidere, Doric. pro κατακτάμεναι, & hoc pro κατακτεῖναι, a. 1. inf. act. à κατακτείνω, pro κατακτείνω. Th. κτείνω, f. κτενῶ, occido, p. ἔκτακα, a. 2. ἔκτανον. α. 453.

Κᾶλα, *ligna*. à κᾶλον, ου, τὸ, lignum. ε. 126.

Καλεῖν, *vocare*, *invitare*, à καλέω, voco, f. έσω, p. κέκληκα, καλέεσκεν, 3. perf imperf. Ionicè pro ἐκάλει, ει, καλεῦσ', pro καλέουσι, vocant. θ. 207. ε. 242.

Καλιαὶ, horrea. καλιὰ. ᾶς, ἡ, *nidus ex virgultis*, καλιὴ Ionicè pro καλιά. Th. κᾶλον, ου, τὸ, lignum. ε. 307.

Καλλιγύναικα, acc. à καλλιγύναιξ, αικος, ὁ, ἡ, *pulcris mulieribus abundans*. ex κάλλος, εος, τὸ, *pulcritudo*, & γυνὴ, *mulier*. ε. 653.

Καλλικόμοιο, genit. Ion. καλλικόμος, pulcricoma. à καλὸς, ὴ, ὸν, pulcher, a, um, & κόμη, ης, ἡ, coma. θ. 915.

Καλλιπάρῃος, Æolic. seu Bœoticè pro καλλιπαρείους, pulcras habens genas. ex καλὸς, ὴ, ὸν, pulcher, & παρειὰ & Æolic. παρῃά, ᾶς, ἡ, mala, gena. θ. 238.

Καλλιρέεθρον, pulcrifluum, à καλὸς, ὴ, ὸν, *pulcher*, & ῥέω, fluo, f. ῥεύσω. p. ἔῤῥυκα. θ. 339.

Καλλιόπη, ης, ἡ, nomen Musæ, *cujus est elegans eloquium*, *facunda*, ex κάλλος, εος, τὸ, *pulcritudo*, & ὂψ, ὀπὸς, ἡ, *vox*. θ. 79.

Καλλιρόη, nomen mul. θ. 280.
Καλλίτριχας, pulcricomos, καλλίθριξ, ἡ, pulcros crines habens, ex καλὸς, ἡ, ὸν, pulcher, & θρὶξ, τριχὸς, ἡ, pilus. α. 372.
Καλλίῤῥοον, limpidam, ex καλὸς, pulcher, & ῥόος, fluentum. Th. ῥέω, f. ῥεύσω, fluo. ε. 737.
Καλλίσφυρος, *pulcros talos habens.* ex καλὸς, & σφύρον, malleolus. Th. σφῦρα, ρας, ἡ, malleus. θ. 526.
Καλὸς, ἡ, ὸν, pulcher, bonus. Comp. καλλίων, ονος, ὁ, ἡ, & κάλλιον, τὸ, Superl. κάλλιστος, optimus, pulcerrimus. θ. 384.
Καλυπτόμενοι, contectæ, præs. part. paff. à καλύπτω, tego, f. ψω, p. φα, a. 1. ἐκάλυψα, ας, ε, a. 2. ἐκάλυβον. α. 134. ε. 140.
Καλύπτρην, acc. Ionicè, à καλύπτρα, tegmen capitis muliebre. Them. καλύπτω, tego. ϑ. 574.
Καλυψὼ, nomen mul. ϑ. 359.
Κάμαξι, dat. pl. *palis, pedamentis*, à κάμαξ, ακος, ἡ, palus. α. 298.
Κάματος, ου, ὁ, labor. hinc καματώδης, εος, ὁ καὶ ἡ, laboriosus. Th. κάμνω, f. μῶ, p. κέκμηκα, lassesco. ε. 177. 584.
Κάμμόρ, pro κατὰ μόρ. ε. 429.
Καμπύλα κᾶλα, *curva ligna.* à καμπύλος, ου, ὁ. Th. κάμπτω, f. ψω, p. φα, flecto. α. 324.
Κἂν, *quamvis*, etsi, ex καὶ & ἂν, si. ε. 337.
Καναχὴ, crepitatio sonitus. hinc καναχηδὸν, adverb. cum strepitu. Them. ἦχος, ου, ὁ, sonus. α. 164. θ. 267.
Κανάχιζε, imperf. *substrepebat*, à καναχίζω & καναχέω, resono, hinc καναχὴ, *crepitatio*; καναχῇσι, dat. plur. Ionicè. Them. ἦχος, ου, ὁ, sonus. α. 373.
Καπνὸς, οῦ, ὁ, fumus. ε. 43.
Κάπρος, ου, ὁ, *aper*, item *verres*, quo sensu accipitur. ε. 783.
Κάρη, τὸ, indeclinabile, *caput*, per apocopen pro κάρηνον, ου. ε. 534.
Καρπαλίμως, *citò, raptim.* adverb. q. d. ἁρπαλίμως, ab ἁρπάζω, f. σω, & ξω, rapio. α. 432.
Καρπὸς, ου, ὁ, fructus. ε. 172.
Κάρτει, *robore*, pro ἐν κράτει, h. e. κρατερῶς, more Hebræorum, κάρτος, pro κράτος, εος, τὸ, robur. ϑ. 73.
Καρτερόθυμον, dat. καρτερόθυμον; à καρτερόθυμος, ου, ὁ, pertinax, qui toleranti animo est, ex κάρτος, per metathesin litterarum pro κράτος, εος, τὸ, robur, & θυμὸς, ου, ὁ, animus. ϑ. 476.
Καρτερόφρονα, acc. à καρτερόφρων, ονος, ὁ, ἡ, *præfractus*, item *magnanimus*, à κράτος, εος, τὸ, robur, & φρὴν, animus.
Κάρτιστον, præstantiffimum, pro κράτιστον, ab ἀγαθὸς, bonus, κρείσσων, κράτιστος. ϑ. 981.
Κάρφει, siccat. Th. κάρφω, *ficco, arefacio*, f. ψω. ε. 7.
Καρχαρόδοντα, acc. sing. dentibus asperum, à κάρχαρος, asper. Th. χαράσσω, f. ξω, sculpo, & ὀδοὺς, όντος, ὁ, dens. ε. 604.
Κασίγνητος, ου, ὁ, ex κάσις, ιος, ὁ, ἡ, *frater, soror*, & γίνομαι, nascor. θ. 756.
Κασσίτερος, κασσιτέροιο, genit. ὁ, stannum. θ. 862.
Κατὰ, cum Genitiv. *per.* Cum Accus. *ad, secundùm*, κατ' ἐμὴν, *in mente*, κατὰ οἶκον, *domi.* κατ' ὦμον,

ὥραν, *ad tempus*, idem quod πρὸς καιρόν. ι. 617. 100.

Καταβεβρίθασι, *onusta sunt*. 3. pl. præt. medii, à βρίθω, *oneror*, ſum gravis, f. σω, p. κα. ι. 234.

Καταβήσεται, intrat, f. 1. à καταβαίνω, f. βήσομαι, deſcendo. Th. βαίνω, eo, a. 2. ἔβην. ϐ. 750.

Καταγηράσκει, præſ. ind. à καταγηράσκω, ſeneſco. Thema, γῆρας, ατος, τὸ, ſenectus. ι. 93.

Καταδεύῃ, 2. præſ. ſubj. humefiat, à δεύω, *rigo*, f. δεύσω. ι. 546.

Καταδύμεναι, Att. & Dor. *ingredi*, pro Καταδῦναι, a. 2. act. infinit. à καταδύω, a. 2. act. κατέδυν, υς, υ. Th. δύω, & δύω, ſubeo. α. 196.

Καταδύντα, occidentem, part. a. 2. act. Them. δύω, *ſubeo*, vel δύνω. ϐ. 596.

Καταθεῖο, poneres, 2. ſing. a. 2. med. opt. καταθῆναι, *depoſueris*. 2. ſing. a. 2. med. ſubj. καταθῶμαι, καταθῇ, & pro hoc καταθῆναι, Ionicè, à τίθημι, pono. ι. 45.

Κάτθεο, Poët. pro κατάθου, & κατάθεσο, *reconde*, a. 2. imperat. med. à κατατίθημι, repono. Th. τίθημι, f. θήσω, a. 2. ἔθην. ι. 627.

Κατακείμενον, præſ. part. à κατάκειμαι, jaceo, decumbo. ι. 364.

Καταλείβεται, deſtillat. præſ. ind. à καταλείβομαι, deſtillo. Th. λείβω, f. ψω, libo. ϑ. 786.

Καταλείπειν, præſ. inf. à λείπω, linquo, f. ψω, p. φα, a. 2. ἔλιπον, p. m. λέλοιπα. ι. 746.

Καταλέξεται, cubat. fut. ind. à λέγομαι, cubare facio. ι. 523.

Καταμάρψῃ, opprimat, a. 1. ſubj. à καταμάρπτω, comprehendo. Them. μάρπτω, f. ψω, capio. ι. 496.

Καταπεπτηυῖα, *exterrita*, perf. part. activ. per ſyncopen, τοῦ χ, pro καταπεπτηχυῖα. à verbo καταπτήσσω, f. ξω, perterrefio, præt. act. καταπέπτηχα. Them. πτήσσω, ῶ, f. ήσω, exterreo. α. 265.

Κατέπινε, deglutiebat. imperf. Ion. Th. πίνω, bibo, f. πώσω, p. πέπωκα, a. 2. ἔπιον, inde in imperat. πῖθι & πίε. ϑ. 459.

Κατάσκιος, opacus, à σκιά, ᾶς, ἡ, umbra. ι. 513.

Καταστυφελος, ε, à στυφελὸς, durus, aſper. Thema, στύφω, *aſtringo*, f. ψω. ϑ. 806.

Καταφθιμένοισιν, mortuis, dativ. plur. præſ. part. à φθίω, idem quod φθίω, f. ίσω, corrumpo. ϑ. 850.

Καταφλέξαι, combuſſiſſet, 3. ſing. a. 1. act. opt. à φλέγω, uro, f. ξω, p. χα. α. 18.

Καταφράζεσθε, præſ. imperat. paſſ. à καταφράζομαι, conſidero. Th. φράζω, dico, f. σω. p. κα. a. 2. ἔφραδον. p. m. πέφραδα. ι. 248.

Κατέχευε, effundit, 3. imperf. à καταχεύομαι. Th. χέω, f. χεύσω, fundo. ι. 583.

Κατῄειν, *deſcendebat*, ex κατὰ & εἶμι, *eo*, eſt 3. ſing. præt. med. εἶα, & Atticè ᾖα, ας, ε. κατιών, part. a. 2. à κάτειμι. ϑ. 723. α. 254.

Κατελεγχέτω, *redarguat*, præſ. imperat. à κατελέγχω. Th. ἐλέγχω, f. ξω, arguo. ι. 714.

Κατέλεξε, recenſuit, a. 1. ind. καταλέγω. Them. λέγω, f. ξω, dico. ϑ. 627.

Κατεναντίον, adverb. ex adverso, coram. Th. ἀντὶ, pro. α. 73.

Κατένασσε, a. 1 ind. pro κατένασε, ab inusitato verbo, καταναίω, habitandum do. Th. ναίω, habito. ι. 168. θ. 538.

Κατενήνοθεν, constraverat. præt. med. à κατενθέω, ἐνθέω ex ἐν & θέω, *pono*. per metathesin ἐνήθω, in præt. med. ἤνοθα, & per reduplicationem ἐνήνοθα, præposita præpositione κατὰ, fit hinc κατενήνοθα, *constravi*. Errant qui à κατανθέω, derivant. Sic enim reduplicatio foret κατανήνοθα, &c. Malo ita resolvere, ut dicam, κατενήνοθα, esse dumtaxat *præteriti medii*, & carere præsenti. Præsens, si usitatum foret, esset κατενήθω. α. 269.

Κατέπαυσε, *diremit*, *sedavit*, a. 1. act. ind. verb. καταπαύω, desisto. Them. παύω, finio, cesso. θ. 87.

Κατέσταθεν, oppositi sunt, pro κατεστάθησαν, Æolicè, a. 1. ind. pass. à καθίσταμαι, constituor. Them. ἵστημι, f. στήσω, statuo. θ. 674.

Κάτεχε, imperf. ut & κατέχεθε, detinebat, pro ἔχω, dicitur σχέω. θ. 700. 575.

Κατηρεφέ', pro κατηρεφέα, à κατηρεφὴς, έος, ὁ καὶ ἡ, tectus, dat. pl. Ion. κατηρεφέεσσι. Th. ἐρέφω. f. ψω, tego. θ. 778.

Κατῃωρεῦντο, suspensi erant, 3. pl. imperf. pass. Doricè pro κατῃωροῦντο, à verbo καταιωρέομαι, dependeo, ex κατὰ & αἰωρέω, f. ήσω, in sublime tollo. α. 225.

Κατοπάζῃ, expulerit, præs. subj. ab ὀπάζω, f. σω, persequor. ι. 324.

Κάτω, infrà, deorsum. θ. 301.

Καυάξαις, fregeris, a. 1. opt. act. à καυάζω, *contero*, *frango*. sic Æoles pro ἀὴρ, dicunt αὐὴρ, vel pro κατάξαις, Poët. sublato, τ, & inserto, υ, Æol. ab ἄγω, frango. ι. 666.

Καῦμα, ατος, τὸ, *incendium*, à καίω, uro, f. καύσω. θ. 844.

Κε, & κεν, particula potentialis, sicut in prosa ἂν, vel expletiva. ι. 10. 12. 33.

Κέατο, *jacebant*, pro ἔκειτο, Ion. & κέατο pro κεῖντο, à κεῖμαι, jaceo. α. 241.

Κέγχροισι, dat. pl. Ion. à κέγχρος, *milium*, genus leguminis. α. 398.

Κεδνῇ, castæ, dat. sing. à κεδνὸς, ἡ, ὸν, castus, probus. Th. κῆδος, εος, τὸ, cura. ι. 69.

Κείνῳ, illo, pro ἐκείνῳ, per aphæresin κείνοις, κείνοισι, dat. pl. Ionic. ab ἐκεῖνος, ille. θ. 628. 836.

Κεῖται, jacet, κεῖτ', pro ἔκειτο, imperf. Ionic. à κεῖμαι, jaceo. α. 227.

Κεκαλυμμένη, perf. part. pass. à καλύπτω, operio, tego, f. ψω, p. φα, a. 2. ἐκάλυβον. θ. 745.

Κεκασμένον, perf. pass. à κάζω, *orno*, f. σω. θ. 929.

Κεκεύθει, occultabat, Ionic. plusquam perf. med. à κεύθω, f. κεύσω, p. κα. in præt. med. κέκευθα. sicut πλήθω πέπληθα, γηθέω γέγηθα, &c.

Κεκλήγοντες, præt. med. Æolicè pro κεκληγότες, à κλάζω. verior analysis hæc est: ex præterito κέκληγα, novum verbum κεκλήγω, quod Græcis est usitatissimum, unde in part. præs. κεκλή-

κεκλήγων, οντ@-, in pl. οἱ κεκλήγοντες. α. 412.

Κεκληγὼς, vociferans, præt. med. à κλάζω, clamo, in f. κλάγξω, a. 2. ἔκλαγον, p. m. κέκληγα, hinc in part. f. g. κεκληγυῖα. ε. 449.

Κέκλυτε, audite, à κλῦμι, (Thema κλύω audio.) Hinc κλῦθι, & poëtica redupl. κέκλυθι, in 2. pl. κλῦτε, & κέκλυτε, audite, correpta penultima. ϑ. 644.

Κεκονιμένος, pulverulentus, Atticè, pro κεκονισμένος, à κονίζω, pulvere impleo, quod est à κόνις, εως, ἡ, pulvis. ε. 473.

Κεκορημένον, satiatum, à κορέω, satio, F. έσω, & ήσω, p. κεκόρηκα. ε. 593.

Κεκριμένην, diversam. Them. κρίνω, f. νῶ, secerno, p. κέκρικα. α. 55.

Κεκρύφαται, latent, 3. pl. præt. pass. Ionicè pro κεκρυμμένοι εἰσί. à κρύπτω, abscondo, f. ψω, p. φα. a. 2. ἔκρυβον. ε. 386.

Κεκτῆσθαι, comparare, præt. pass. infinit. à κτάομαι, acquiro, f. κτήσομαι, p. κέκτημαι. ε. 437.

Κελάδοιο, genit. Poëticus, pro κελάδου, à κέλαδος, ου, ὁ, strepitus. ϑ. 926.

Κελαινεφέϊ, nubium offuscatori, dat. à κελαινεφὴς, ex κελαινὸς, niger, idem quod μέλας, & νέφος, εος, τὸ, nubes. α. 53.

Κελαινῇ, nigra, dat. Thema est μέλας, μέλαινα, μέλαν, niger, pro μ, ponitur κ, κελαινόν. α. 173.

Κελεύθου, genit. κέλευθος, ου, ἡ, via. ε. 580.

Κελεύω, jubeo, præs. ind. à κέλομαι, Poëticè, κέκλομαι, κέκλοντ', pro ἐκέλοντο, 3. pl. imperf. ϑ. 33. ε. 306. ϑ. 686.

Κενεῷ, Poëticè, pro κενῷ, à κενὸς, ὴ, ὸ, vacuus. ε. 498.

Κένταυροι, Centauri, ex κεντέω, stimulo, pungo, & ταῦρος, Latinè, taurus. α. 184.

Κεραμεὺς, έος, ὁ, figulus, à κέραμος, ου, ὁ, urceus, vel terra figularis. ε. 25.

Κεραοὶ, cornutæ, à κεραὸς, ὰ, ὸ, hoc à κέρας, cornu. ε. 529.

Κεραυνοῦ, gen. sing. à κεραυνὸς, ὁ, fulmen, q. à κείρω, scindo, & αὔω, uro. hinc κεραυνόω, fulmino, fulmine percutio. κεραυνωθέντος, a. 1. part. pass. genit. ϑ. 846. 859.

Κέρας, ατος, τὸ, cornu. ϑ. 311.

Κέρβερον, Cerberus. ϑ. 311.

Κέρδος, εος, τὸ, lucrum. hinc κερδαίνειν, lucrari, à κερδαίνω. ε. 323. 352.

Κερκὶς, nomen mul. ϑ. 315.

Κέρσε, 3. pers. a. 1. ind. Ionicè, verbi κείρω, tondeo, f. ρῶ, & Æol. κέρσω, a. 1. ἔκειρα, & ἔκερσα. hinc κέρσε, per τμῆσιν, pro ἀπέκερσε. α. 419.

Κέρτομα, convicia, quasi dicas convocia, à κέρτομος, mordax, cavillatorius; hinc κερτομέω, convicior, ex κείρω, tondeo. & τομὴ, sectio, quod est à τέμνω, seco, p. m. τέτομα. ε. 788. θ. 54.

Κεύθεσι, dat. pl. à κεῦθος, εος, τὸ, caverna profunda, à κεύθω, occulto. unde etiam est κευθμὼν, ῶνος, ὁ, locus qui occultat. Regula: Nomina appellativa in ὼν, & εῶν, significant locum. ut, ἀμπελὼν, ῶνος, ὁ, vinetum. ϑ. 300.

Κεφαλὴ, ῆς, ἡ, caput, gen. plur. κεφαλέων, Ionicè, pro κεφαλῶν,

λῶν, dativ. κεφαλῆσι. ϑ. 827. ι. 418.

Κεφάλῳ, dat. sing. in nom. κέφαλος, ου, nomen viri. ϑ. 986.

Κεχάρητο, *lætatus est*, 3. sing. a. 2. med. ut, ἐχαρόμην, ου, ετο, & per reduplicationem Poëticam, κεχαρόμην. Dicitur verò, κεχάρητο, per συστολὴν, ut vocant. Mallem à plusq. perf. formare, ἐκεχαρήμην, ησο, ητο, à χαίρομαι, lætor. perf. κέχαρμαι, & κεχάρημαι, quasi à χαρέω. α. 65.

Κεχαρισμένος, grata est, perf. part. à χαρίζομαι, rem gratam facio. Them. χάρις, ιτος, ἡ, gratia. ι. 683.

Κεχρημένος, indigus, præt. perf. part. à χρῶμαι, *utor*, f. χρήσομαι, p. κέχρημαι, a. 1. m. ἐχρησάμην. ι. 478.

Κέχυται, fusa est. 3. pers. perf. pass. à χύω, f. ύσω, p. pass. κέχυμαι. Th. χέω, f. χεύσω, fundo. ϑ. 727.

Κήδει, lædit, 3. pers. præs. à κήδω, ango. Th. κῆδος, εος, τὸ, cura. ι. 364.

Κήδεα, acc. pl. à κῆδος, εος, τὸ, cura, damnum. ι. 49.

Κῆλα, *tela*, n. g. pl. num. à κῆλον, Ionicè, pro κᾶλον, *lignum*. ϑ. 708.

Κηλέῳ, dativ. à κήλεος, calidus. Thema, κηίω, f. κηύσω, uro. ϑ. 865.

Κὴρ, κηρὸς, ἡ, *parca*, mendosè scribitur, κῆρ. α. 156.

Κῆρ, pro κέαρ, ατος, τὸ, cor. (sicuti pro ἔαρ, ἦρ, dicitur) κῆρος, κῆρες. α. 249, 435.

Κηρόθι, ex corde, adverb. à κῆρ, τὸ, *cor*. α. 85.

Κηρίον, ου, τὸ, *favus*, à κηρὸς, οῦ, ὁ, *cera*. ϑ. 597.

Κηριτρεφέων, gen. pl. à κηριτρεφὴς, έος, ὁ, ἡ, *morti obnoxius*, q.d. *fato nutritus*, à κὴρ, *fatum*, & τρέφω, *alo*. ι. 418.

Κῆρυξ, υκος, ὁ, *præco*, ι. 79.

Κητὼ, όος, ἡ, nomen mul. fortè sic dicta à *prodigiosa crassitie*, qualis est in balæna seu ceto, monstro illo marino, κήτεος, genit. contract. ϑ. 270, 336.

Κήϋκα, acc. sing. à κήϋξ, υκος, ὁ, nomen regis. α. 354.

Κηφήνεσσι, dat. pl. Poëticus, pro κηφῆσι, à κηφὴν, ῆνος, ὁ, *fucus*, ex apum genere. ϑ. 595.

Κίβισις, ἡ, *pera*, *sacculus*, ubi κεῖται βορὰ, ubi victus reconditur. α. 224.

Κιθάριζεν, personabat, imperf. abjecto augmento à κιθαρίζω, f. ίσω, cithara cano. Th. κιθάρα, ας, ἡ, *cithara*, est organon musicum. α. 202.

Κιθαρισταὶ, ᾶ, ὁ, citharista, pl. οἱ κιθαρισταὶ, à κιθάρα, ας, ἡ, cithara. ϑ. 95.

Κικλήσκει, vocat. 3. person. ind. à καλέω, voco, Poët. κικλήσκω. ϑ. 418.

Κίοσιν, *columnis*, dat. pl. à κίων, ονος, ὁ, ἡ, *columna*, κίον', acc. pro κίονα. ϑ. 521. 779.

Κίρκη, *Circe*, nomen sagæ. ϑ. 957.

Κλάζοντε, præs. part. dual. num. à κλάζω, clamo. Vide suprà κεκληγώς. α. 406.

Κλαίοντα, flens, præs. part. à κλαίω, fleo, f. κλαύσω, p. κέκλαυκα. ι. 222.

Κλεῖα, pro κλέα, & hoc ex κλέεα, *res præclarè gesta*, à κλέος, εος, τὸ, *gloria*. Them. κλείω, celebro. ϑ. 160.

Κλείετε, præs. imperat. *celebrate*, à κλείω,

à κλείω, celebro. hinc κλειτὸς, ῦ, inclytus. α. 473.

Κλειὼ, όος, ἡ, nomen mul. & Musæ. θ. 77.

Κλέος, εος, τὸ, gloria. pro quo etiam dicitur κλεῖος, εος, τὸ, gloria. Them. κλείω, celebro. α. 107.

Κλέψας, furatus, a. 1. part. à κλέπτω, clepo, furor, fut. κλέψω, p. κέκλεφα, p. pass. κέκλεμμαι, p. med. κέκλοπα. ε. 55.

Κλῆρον, acc. à κλῆρος, ου, ὁ, fors, patrimonium. ε. 37.

Κλόνον, acc. à κλόνος, ου, ὁ, turbatio, tumultus. hinc κλονέω, ῶ, commoveo, f. ήσω. θ. 935.

Κλυζομένῳ, inundanti, dat. præs. part. à κλύζω, eluo, f. σω, p. κέκλυκα. α. 209.

Κλυμένη, nomen mul. θ. 351.

Κλύοιμι, præs. opt. audirem, à κλύω, audio, κλῦθι, præs. imperativi est à κλῦμι, at κέκλυθι, & κέκλυτε, per reduplicationem, pro κλῦθι, & κλῦτε, in præs. imperat. hinc κλυτὸς, κλυτοῦ, inclytus. θ. 32, 644. ε. 9. 70.

Κλωθὼ, nomen Parcæ. Vide Calepin. α. 258.

Κνήμῃσι, dat. pl. Ion. pro κνήμαις, Ionicè, à κνήμη, tibia, sura, crus. α. 123.

Κνημῖδας, acc. pl. à κνημὶς, ῖδος, ἡ, ocrea. Th. κνήμη, ης, ἡ, tibia. α. 122.

Κοθούροις, à κόθουρος, epitheton fuci, παρὰ τὸ κεύθειν τὴν οὐρὰν, quod aculeum non exerat more apium, à κεύθω, occulo, & οὐρὰ, cauda. ε. 305.

Κοῖλος, cavus, κοίλῃ, dat. pl. κοίλῃσι. ε. 52, 689.

Κοιμηθεῖσα, a. 1. part. pass. à κοιμάω; sopio, facio dormire, κοιμάομαι, ομαι, dormio, f. 1. pass. κοιμηθήσομαι, a. 1. m. ἐκοιμησάμην. θ. 214.

Κοινῦ, genit. à κοινὸς, ῦ, ὁ, communis. ε. 723.

Κοῖος, κοίυ, nomen viri. θ. 407.

Κοιρανέων, præs. part. imperans, à κοίρανος, ου, ὁ, rex. hinc κοιρανέω, ῶ, dominor. θ. 33.

Κοῖτον, acc. à κοῖτος, ου, ὁ, idem quod κοίτη, ης, ἡ, cubile. ε. 574.

Κοκκύζει, canit. 3. pers. præs. à κοκκύζω, coccyzo, à κόκκυξ, υγος, ὁ, cuculus. ε. 486.

Κολλήεντες, ferruminati, nom. pl. à κολλήεις, εσσα, εν, glutinatus. Thema, κόλλα, ης, ἡ, gluten. α. 309.

Κολεσυρτῦ, palearum strepitu, à κολεσυρτὸς, ῦ, ὁ. Schol. ἦχος φρυγάνων συρομένων. h. e. strepitus sarmentorum, quum trahuntur, ex σύρω, traho. & κῶλον, lignum, seu κόλος, mutilus. Est enim sarmentum lignum defractum. θ. 880.

Κομεῖν, nutrito, præs. inf. à κομέω, f. ήσω, nutrio & curam gero. hinc κομίζω, & κομίσασθαι, a. 1. m. inf. ε. 604. 317.

Κονάβησε, edidit fragorem, a. 1. ind. Ion. à κοναβέω, ῶ, resono. Th. κόναβος, ου, ὁ, sonitus. θ. 840.

Κονίῃσι, dat. pl. Ion. pro κονίαις, à κονία, ας, ἡ, idem quod κόνις, εως, ἡ, pulvis, acc. κόνιν. α. 365. θ. 706.

Κονίοντες, pulverem excitantes, præs. part. à κονίω, vel κονίζω. Them. κόνις, εως, ἡ, pulvis. α. 342.

Κοπτόμενη, excitatus, præs. part. à κόπτομαι, pulsor, scindor. Them.

Them. κείρω, f. ψω, scindo. α. 63.

Κορεσσάμενος, satiatus, a. 1. m. part. Poët. pro κορεσάμενος. Vide κορέσασθε. ι. 33.

Κορέσασθε, saturato, a. 1. infinit. pro imperativo. Hellenismus. à κορέννυμι, vel κορέω, saturo. Θ. 366.

Κόρθυνε, collegit, imperf. act. pro ἐκόρθυνε, verbi κορθύω, vel κορθύνω, coacervo. Th. κόρθυς, υος, ἡ, acervus. Θ. 853.

Κόρος, ου, & Ion. κόρος, satietas. Thema, κορέω, satio. Θ. 593.

Κόρυθος, genit. à κόρυς, υθος, ἡ, galea. α. 417.

Κορύσσειν, præs. inf. à κορύσσω, armo. q. d. galea munio, κορύσσοντα, præs. part. f. g. Thema, κόρυς, υθος, ἡ, galea. α. 198. 148.

Κορυφῆς, genit. Θ. 62. κορυφῇσι, dat. pl. Ionic. à κορυφὴ, ῆς, ἡ, vertex. Θ. 1010.

Κορώνη, ης, ἡ, cornix, hinc κορωνίδας, acc. rostrata, Poëticè, pro κορωνίδας, à κορωνάω, ῶ, incurvus & lunatus sum. à κορώνη, summitas, curvatura. ι. 679. α. 289.

Κοσμεῖν, præs. inf. sic κόσμησε, ornavit, a. 1. pro ἐκόσμησε, à κοσμέω, f. ήσω. Th. κόσμος, ου, ὁ, ornatus, ordo. ι. 72, 76.

Κοτέει, 3. præs. ind. est infestus, κοτέοντι, præs. part. f. g. κοτέοντε, dual. num. part. à κοτέω, f. έσω, & ήσω, irascor. Th. κότος, ου, ὁ, ira vetus. α. 29. Θ. 315.

Κόττος, ου, ὁ, nomen viri, seu gigantis. Θ. 714.

Κούρη, ης, ἡ, puella, idem quod κόρη, ex eóque factum Poëtica epenthesi, ῆ ν. pl. κοῦραι. Thema, κορέω, verro. α. 126.

Κουρίζουσι, à teneris educant, 3. pl. præs. verbi κουρίζω, à puerili ætate educo, à κοῦρος, idem quod κόρος, puer. Th. κορέω, verro. Θ. 347.

Κουρότερος, junior. Etiam substantiva apud Græcos persæpè comparantur, à κοῦρος, idem quod κόρος, juvenculus. Thema, κορέω, f. ήσω, & έσω, verro. ι. 447.

Κουροτρόφος, ου, juvencularum nutritor, à τρέφω, hoc à κόρη, juvencula, κορέω, orno, quædam se comit, annus it. Θ. 450.

Κουφίζουσι, præs. part. f. g. à κουφίζω, f. ίσω, levo, à κοῦφος, levis. ι. 463.

Κοῦφος, ου, ὁ, levis, ut κούφη ἐλπὶς, levis spes. α. 761.

Κράδη, ης, ἡ, pro ficu sylvestri. ι. 699.

Κραδίην, acc. sing. Ion. à καρδία, per metathesin, pro καρδία, ας, ἡ, cor. α. 340.

Κράτεϊ, dat. sing. imperio, à κράτος, εος, τό, robur. hinc κρατερὸς, validus, κρατερῶν, gen. plur. Æolicè, κρατερώτατος, superl. validissimus. Θ. 49, 683, 864.

Κρατεῖ, præpotens est, 3. pers. præs. ind. à κρατέω, ῶ, imperium obtineo, f. ήσω, p. κεκράτηκα. Them. κράτος, εος, τό, robur. Θ. 403.

Κρατερόφρονι, dat. sing. à κρατερόφρων, infracto animo sum, ex κράτος, robur, & φρὴν, animus. α. 458. κρατερόφρονα. ι. 147. Θ. 509. κρατερόφρονι. Θ. 297.

Κρατὶ, capiti, dat. sing. à κρὰς, κρα-

, κρατὸς, ὁ, vel τὸ. Th. κάρηνον, ου, τὸ, *caput*, unde per apocopen, κάρη, τὸ ἄκλιτον, pro κάρη, dicitur κάρα Doricè, & per novam apocopen κὰρ, pro κάρη. item, pro κὰρ, per metathesin κρὰς, ατὸς, & κρὰς, κρατὸς. unde etiam descendunt κρανίον, ου, τὸ, & diminutivum κρανίον, ου, τὸ, *calvaria*. α. 136.

Κρέας, ατος, & Atticè, κρέως, τὸ, caro. ι. 591.

Κρεῖον, acc. à κρεῖος, ου, ὁ, nomen viri. Θ. 134.

Κρείοντα, acc. sing. nomen viri. à κρείων, οντος, ὁ. α. 83.

Κρείσσων, vel κρείττων, ονος, ὁ καὶ ἡ, præstantior vel melior, à positivo ἀγαθὸς, bonus. Th. κράτος, εος, τὸ, robur. ι. 210.

Κρεμάσασθαι, a. 1. med. infin. à κρέμαμαι, *suspendor*, conjugatur ut ἵσταμαι. Them. κρεμάω, & κρεμάννυμι, f. άσω, suspendo. ι. 629.

Κρήδεμνον, ου, τὸ, propriè capitis ligamentum, ex κρὰς, & δέω, ligo. per metaph. *pinna murorum*, & ponitur pro *mœnibus*. α. 105.

Κρῆθεν, adverb. *à capite*, ex κρὰς, ατὸς. Thema est, κάρηνον, ου, τὸ, *caput*. α. 7.

Κρήνης, genit. à κρήνη, ης, ἡ, *fons*, à fundendo, quia fundit aquas, κρηνάων, Æolicè, pro κρηνῶν, genit. pl. ι. 758.

Κρήτη, κρήτης, nomen Insulæ. Θ. 477.

Κρητῆρος, genit. Ion. κρητὴρ, Ionicè, pro κρατὴρ, ῆρος, ὁ, Latinè, *crater*, à κεράννυμι, f. άσω, misceo, tempero, quia in eo merum diluitur, ne noceat. ι. 744.

Κρίναντο, pugnarunt, 3. pl. a. 1. med. à κρίνω, discerno, f. νῶ, κρίνωσι, 3. pl. a. 1. act. subj. κρίνας, part. a. 1. act. ι. 801. Θ. 882.

Κρεῖσα, nomen mul. Θ. 359.

Κρείω, nomen mul. Θ. 375.

Κρόκα, *tramam*, per syncopen, pro κροκίδα, à κροκὶς, ίδος, ἡ, vel tamquam à κρόξ. Thema, κρόκη, ης, ἡ, trama. ι. 538.

Κροκόπεπλος, croceo peplo, à κρόκος, ου, ὁ, crocus, & πέπλον, ου, τὸ, peplum, vestis muliebris. Θ. 358.

Κρονίδης, ου, ὁ, *filius* τοῦ κρόνου, h. e. *Saturni*. Sic vocatur ὁ ζεὺς. κρονίδεω, Ionicè, pro κρονίδου. ι. 18.

Κρονίων, ωνος, idem quod κρονίδης, à κρόνος, ου, ὁ, *Saturnus*, qui sic videtur dictus à splendore. Hebr. *karan*, splendere. Fr. Jun. Aliis quasi χρόνος tempus: plurimùm enim temporis conficit in emetiendo suo orbe. ι. 276.

Κροτάφοισι, dat. pl. Ion. à κρόταφος, ου, ὁ, *tempus*, pars capitis, παρὰ τὸ κροτεῖν τὴν ἀφὴν, quòd ibi evidens sit venarum pulsus. α. 226.

Κρύος, εος, τὸ, frigus, hinc κρυερὸς, οῦ, & Ionicè κρυεροῖο, frigidus. hinc κρυόεις, εντος, ὁ, Poëtis idem quod κρυερὸς. ι. 494. Θ. 657. 936.

Κρυπταδίης, secreti, gen. à κρυπτάδιος, apud Poëtas idem quod κρυπτὸς, occultus. hinc & κρύφιος, abditus. Th. κρύπτω, f. ψω, occulto, abscondo, a. 2. ἔκρυβον. ι. 329. 789.

Κρύψε, a. 1. Ion. à κρύπτω, *occulto*. hinc κρύψας, a. 1. part. κρύψαντος, f. g. Θ. 174. ι. 50.

Κραίζη,

Κρώζῃ, præf. fubj. à κρώζω, *crocito*, quod eft cornicis. ι. 747.

Κταμένης, occifæ, part. a. 2. med. ab indic. ἐκτάμην, ad formam ἐστάμην, ab a. 2. act. ἔκτην. pro quo Dores ἔκταν. à κτείνω, *occido*, f. κτενῶ. Them. κτείνω. α. 402.

Κτεάνων, gen. pl. à κτέανον, ου, τὸ, *poffeffio*. Poëtis idem quod κτῆμα & κτέαρ, ατος, τὸ, *idem*. Th. κτάομαι, f. ήσομαι, acquiro. ι. 317.

Κτείναντα, acc. à κτείνας, αντος, part. a. 1. act. à κτείνω, *occido*, f. κτενῶ. p. ἔκτονα, a. 2. ἔκτανον, a. 1. ἔκτεινα, κτενέομαι, Doricè pro κτείνειν, præf. inf. act. α. 414. 448.

Κτήμασ', dat. plur. pro κτήμασι, per apocopen. à κτῆμα, poffeffio. Th. κτάομαι, ῶμαι, acquiro. ι. 34.

Κτητὴν, famulam, acc. à κτητὸς, acquifibilis. Th. κτάομαι, f. ήσομαι, acquiro. ι. 406.

Κτύπος, fonitus, à τύπτω, pulfo. α. 98.

Κυανόπεπλον, cæruleo peplo. à κύανος, cæruleus, & πέπλον, peplum. ϑ. 406.

Κυανόπτερος, *nigras alas habens*, ex κύανος, cæruleus, & πτερὸν, ου, τὸ, ala.

Κυάνου, genit. à κύανος, *cæruleus*. hinc κυάνεα, nigra, dat. plur. κυανέῃσι pro κυανέαις, & κυανεάων, Æolicè, pro κυανέων. α. 143. 249. α. 7.

Κυανοχαίτης, ου, nom. ex κύανος, ου, ὁ, cæruleus, color niger, & χαίτη, ἡ, juba, coma. α. 120.

Κυανώπιν, nigroculam, acc. à κυανῶπις, ἡ, cæruleus afpectu, à κύανος, cæruleus, & ὤψ, ὠπὸς, ὁ, oculus. Th. ὄπτομαι, video, p. m. ὦπται. α. 356.

Κυδάλιμος, idem quod κύδιμος, gloriofus, à κῦδος, εος, τὸ, gloria. α. 74.

Κῦδος, εος, τὸ, gloria, in comp. κυδίων, gloriofior, fuperl. κύδιστος, ου, ὁ, gloriofiffimus. ι. 313. θ. 548.

Κυδαίνων, *illuftrans*, præf. part. à κυδαίνω, gloriofum reddo, f. ανῶ, p. κα. Th. κῦδος, εος, τὸ, gloria. ι. 38.

Κυδιόων, exultans, jactabundus, præf. part. pro κυδιῶν, à κυδιάω, glorior, jactito. Th. κῦδος, εος, τὸ, gloria. α. 27.

Κυδρὸς, ἡ, ὸν, inclytus, celebris. Th. κῦδος, εος, τὸ, gloria. ι. 257.

Κυδοιμὸς, ου, ὁ, *tumultus*, q. à κύω, pario, & δεῖμα, timor. α. 156.

Κυθέρεια, ας, ἡ, *Venus*, ὅτι κεύθει τοὺς ἔρωτας, occultat amorem venereus. Tenebras amat propter opera tenebrarum. ϑ. 937.

Κυθήροις, κυθήροισι, dat. pl. à κύθηρος, ου, ὁ. Th. κυθήρος, infula ad Laconiam. ϑ. 192.

Κυκλοτερὴς, έος, ὁ καὶ ἡ, tornando rotundus factus, ex κύκλος, ου, ὁ, circulus, & τερέω, terebro. α. 208.

Κύκλωψ, ωπος, ὁ, οἱ κύκλωπες, Cyclopes, ex κύκλος, ου, ὁ, orbis, circulus, & ὤψ, oculus. Th. ὄπτομαι, video. ϑ. 144.

Κύκνος, α. 65. 346. 368. 413. κύκνον, α. 57. 329. 331. 466. 472. κύκνε, α. 350. κύκνοι, α. 316.

Κυλίνδεται, præf. ind. paff. à κυλίνδω, volvo. hinc κυλινδόμενος. Th. κυλίω, f. ίσω, volvo. α. 378. 438.

Κυμβ-

Κυμαίνοντες, genit. præſ. part. à κυμαίνω, fluctuo. Th. κῦμα, ατος, τὸ, fluctus. ε. 390.

Κύματα, nom. pl. à κῦμα, ατος, τὸ, *fluctus*, q. à κυκάω, *miſceo*, unde eſt κύκημα, pro quo κῦμα. κύματ', θ. 352. ε. 687.

Κυμαβλήγη, nomen mul.

Κύμην, acc. caſus, à κύμη, ης, ἡ, nomen urbis. ι. 636.

Κυμοπόλειαν, nomen mulieris. θ. 810.

Κυμοδόκη, ης, ἡ, nomen proprium mul.

Κυμοθόη, nomen proprium mul.

Κυνέη, ης, ἡ, (ſub. δορὰ) pellis canis, galea. Th. κύων, κυνὸς, canis. α. 227.

Κυμώ, nomen mul. θ. 255.

Κυπρογενέα, epitheton Veneris, quæ nata dicitur in inſula Cypro. Cuprum quoque ceu ſcortum, metallis omnibus miſceri dicitur, verum metri dimenſio videtur poſtulare, ut hìc legatur κυπρογενῆ. θ. 199.

Κύπρος, ου, nomen inſulæ Veneri ſacræ: unde & κύπρις, Venus. θ. 193.

Κυρήσας, a. 1. part. à κυρέω, incido. Th. κύρω. fut. Æol. σω. incido. ε. 755.

Κῦρσαι, a. 1. inf. incidere. à κύρω, F. κύρσω, κύρσας, a. 1. part. α. 326.

Κυσσαμένη, a. 1. part. med. f. g. pro κυσαμένη, quæ concepit, verbi κύομαι, in utero geſtor. Th. κύω, oſculor. θ. 125.

Κύων, κυνὸς, ὁ vel ἡ, canis. κυνὸς, acc. κύνα, nom. & acc. dual. κυσὶ, dat. pl. θ. 769.

Κῶμα, τος, τὸ, *veternus*, *ſomnus profundus*. θ. 798.

Κώμαζον, imperf. Ion. pro ἐκώμαζον, verbi κωμάζω, comeſſor. Th. κῶμος, ου, ὁ, comeſſatio. α. 281.

Κώμη, ης, ἡ, vicus. α. 48.

Κωτίλλουσαι, præſ. part. f. g. à κωτίλλω, garrio. ε. 374.

Λ.

ΛΑ´βῃσι, *prehenderit*, a. 2. act. ſubj. σι eſt paragoge Ionica, à λαμβάνω, accipio, f. λήψομαι, p. λέληφα, Attic. εἴληφα, aor. 2. ἔλαβον, inde in part. λαβὼν, ὄντος, ὀν. θ. 765.

Λαγὼς, acc. pl. Dor. pro λαγοὺς, *lepores*. Accuſativus Atticus: pro λαγὸς, à λαγωὸς, οῦ, ὁ, *lepus*: Atticè λαγὼς, ὼ, ex λα, particula quæ intendit ſignificationem & οὖς, ὠτὸς, τὸ, *auris*, quia habet longas aures. Alii à λάω, τὸ βλέπω, *video*, quia dormit apertis oculis. α. 302.

Λάδωνα, nomen fluv. acc. ſingul. θ. 344.

Λάθεσθε, *obliviſcimini*, 2. pl. a. 2. med. imperat. à λανθάνομαι, f. λήσομαι, præt. paſſ. λέλησμαι, a. 2. act. ἔλαθον, præt. m. λέληθα. ε. 264.

Λαθιφθόγγοιο, *facientis oblivisci vocem*, gen. Ionic. à λαθίφθογγος, vocis oblivionem inducens. à λάθος, εος, τὸ, oblivio. Them. λήθω, lateo. & φθόγγος, ſonus, hoc à φθέγγομαι, f. γξομαι, loquor. α. 131.

Λαῖτμα, *magnus maris fluctus*. ex λα *valdè* & ἰέναι *ire*. vel dictum quaſi λαίτμημα. Nam quum univerſum diſtributum eſſet in partes duas, terram & mare, λαῖον τμῆμα vocabatur ἡ θάλασσα. Vide in τέμνω, ſeco. ε. 165.

Λαιψη-

Λαιψηροκέλευθον, rapidum, acc. ex λαῖλαψ, απος, ἡ, *tempestas*, & κέλευθος, ου, ἡ, *via*. θ. 379.

Λάκε, crepitabat, pro ἔλακε, a. 2. act. à ληκέω, *crepitum cieo*, a. 2. ἔλακον, præt. med. λέλακα. θ. 694.

Λακέρυζα, ης, ἡ, loquax, *stridula*. ι. 747.

Λάμπεν, collucebat. imperf. Ion. pro ἔλαμπεν, à λάμπω, luceo, f. ψω, p. φα. α. 71.

Λαμπετόωντα, *fulgentia*. Poëticè pro λαμπετῶντα à λαμπετάω, luceo.

Λαμπετόωντι, splendens, λαμπετόωσι, dat. pl. Ion. part. præs. Th. λάμπω. α. 143.

Λαμπρὸς, ἡ, ὸν, splendidus, clarus, à λάμπω, luceo. θ. 18.

Λαομέδεια, nomen propr. mul. θ. 257.

Λαὸς, populus, λαοῖσι, dat. pl. Ion. Atticè λεὼς, ὼ, ὁ, *populus*. θ. 430.

Λαοσσόος, *populorum defensor*, vel *agitator*, ex λαὸς, ῦ, ὁ, populus, & σόω, servo. Th. σόος, salvus, vel ex λαὸς & σείω, moveo. α. 37.

Λαπιθάων, pro λαπιθῶν, genit. pl. Doricè, à nominativo λαπίθης, ου, ὁ, Lapitha. vide in Calepino, *Lapitha*. α. 178.

Λαπῶος, nomen viri. θ. 1013.

Λαχέσεως, in Genit. Atticè λαχέσεως, ἡ, *Lachesis*, nomen Parcæ. à λαγχάνω, *sortior*. α. 258.

Λάχνη, ης, ἡ, *lanugo*, *vellus*. ι. 513.

Λέγειν, dicere, præs. inf. verbi λέγω, dico, f. λέξω, p. λέλεχα, præt. m. λέλογα. θ. 27.

Λειαγόρη, nomen propr. mul. *suaviloqua*. ex λεῖος, ου, ὁ, lævis, & ἀγορεύομαι, concionor. Th. ἀγορὰ, ἡ, forum.

Λείβεται, *stillat*, à λείβω, f. ψω. α. 390.

Λειμῶνι, dat. à λειμὼν, ῶνος, ὁ, Latinè, *pratum*, q. d. *paratum*, ubi non opus est satione. *Namque injussa virescunt gramina*. θ. 279.

Λεῖπεθ', pro λείπετο, imperf. pass. Ion. verbi λείπω, linquo, relinquo, f. ψω, p. φα. p. m. λέλοιπα, à. 2. m. ἐλιπόμην. θ. 490.

Λειριοέσσῃ, dat. sing. *florida*. Th. λείριον, ου, τὸ, *lilium*. Hinc est λειριόεις, εντος, ὁ, in f. g. λειριόεσσα, *liliaceus*, *a* & per syn. sp. *floridus*, *suavis*. θ. 41.

Λελάθοιτο, Poët. *lateret*, pro λάθοιτο, a. 2. med. opt. à λανθάνομαι, lateo. Mutuatur sua tempora à λήθω, f. λήσω, a. 2. med. ἐλαθόμην, hinc in opt. λαθοίμην, οιο, οιτο. p. m. λέλαθμαι. θ. 471.

Λέλακας, strepis, p. m. à. ληκέω, res:no, *crepo*. in a. 2. ἔλακον, unde est præt. med. λέλακα, *strepui*. accipitur hic in significatione præsentis, cujus generis apud Græcos sunt plurima. ι. 207.

Λέλειπται, relicta est, præt. pass. λέλειμμαι, ψαι, πται, à λείπω, linquo. ι. 284.

Λελειχότες, *lambentes*, part. præt. act. per syncopen, & epenthesin. τ̃ ι, pro λελιχμηκότες, à λιχμάω, Th. est. λείχω, *lingo*. f ξω. θ. 826.

Λέλογχε, *consecuta est*, 3. sing. præt med. indic. (tamquam à λέγχω) Th^rma est λαγχάνω, *sortior*, f. κληρώσομαι, a. 2. ἔλαχον,

χον, p. m. λέλογχα. ϑ. 203.

Λέοντες, pl. num. à λέων, οντος, ὁ, leo. in dual. λέοντε, dat. pl. α. 175.

Λεπτῇ, *macilenta*, dat. à λεπτὸς, ῆ, ὸ, *tenuis*, *exilis*, *viribus destitutus*. ε. 497.

Λερναίην, acc. Nomen hydræ. à λέρνη, ης, ἡ, *palus Argivorum*, *ubi erant sordium confluges*. prov. λέρνη κακῶν, *Lerna malorum*. Dicitur hydra seu serpens λερναίη, quòd in illa versata fuerit palude, à loco. ϑ. 314.

Λέσχῃ, dat. sing. à λέσχη, ης, ἡ, sermocinatio: & pro loco publico sumitur, ubi confabulantur. ε. 501.

Λευγαλέοισιν, dat. pl. Ion. *tristibus*. h. e. in casulis pauperculorum, à λευγαλέος, ου, ὁ, perniciosus. Thema λοιγὸς, *pernicies*. ε. 525.

Λευκὸς, ου, ὁ, *candidus*, *albus*, affine τῷ λεύσσω, *video*. alba sunt lucida. λευκοῖσιν, Ionicè, dat. pl. pro λευκοῖς. ϑ. 190.

Λευκώλενος, pulcris ulnis, ex λευκὴ, alba, & ὠλένη, ulna, quæ habet candida brachia. ϑ. 913.

Λεύσσουσιν, vident, 3. pers. pl. præs. ind. à λεύσσω, video, Poëticum est. ε. 250.

Λέχος, εος, τὸ, *lectus*, dat. pl. λεχέεσσι, Poëticè pro λέχεσι. Th. λέγω, vel λέγομαι, cubo, dormio. ϑ. 57.

Λέων, leo. Vide paullò antè λέοντες. ϑ. 323.

Λήγει, cessat, 3. pers. præs. à λήγω, *cesso*, *desino*, F. λήξω. ε. 414.

Λήθει, latet. præs. ind. à λήθω, lateo, f. λήσω, a. 2. ἔλαθον & λέληθα, ε. 268.

Ληΐδα, pro ληΐδα, acc. à ληΐς, ΐδος, ἡ, *pecus*. à λεία, ας, ἡ, *præda*. ληῒς, propriè *præda*. item *pecus*, quia pecudes à prædonibus rapi & abigi solent.

Ληΐζετο, sortitur. imperf. Ion. verbi ληΐζομαι, nanciscor, f. ίσομαι, hinc ληΐστωρ, f. 1. pro ληΐσεται. Th. λεία, ας, ἡ, præda. ε. 322, 702.

Λήϊον, ου, τὸ, *seges*. α. 288.

Ληναιῶνα, acc. à ληναιὼν, ῶνος, ὁ, *Januarius*, quo Ethnici vina libabant idolo Baccho. Them. ληνὸς, ου, ὁ, *lacus preli torcularii*, hinc Ληναῖος, Bacchus. ε. 504.

Λησμοσύνη, ης, ἡ, *oblivio*, à λήθω, seu λανθάνω, lateo. ϑ. 55.

Λητοΐδης, ου, ὁ, *Latonæ filius*. α. 479.

Λητὼ, όος, οῦς, ἡ, *Latona*, acc. λητόα, λητώ. ϑ. 19.

Λιγέως, *stridulè*, adverb. à λιγὺς, εῖα, λιγύ. α. 206. à λίγξω, *strideo*, α. 233. Hinc λιγυρὸς, *sonorus*. λιγυρῶς. ε. 583.

Λιγύφωνοι, *arguta*, nom. pl. quibus vox erat gracilis, & acuta. αἷς ἡ φωνὴ λιγεῖα. Them. λίγξω, f. ξω, strideo, & φωνὴ, ῆς, ἡ, vox. ϑ. 275.

Λίθον, acc. à λίθος, ου, ὁ, *lapis*. ϑ. 485. hinc λίθοισι, dat. pl. Ionicus. ε. 624.

Λιλαιόμενοι, cupientes, præs. part. à λιλαίομαι, apud Poëtas idem quod γλίχομαι, cupio, desidero, verba desiderii regunt Genitivum. α. 113.

Λιμὴν, ενος, ὁ, *portus*, q. ex λίαν μένειν, quòd ibi naves tutæ à fluctuum agitatione conquiescunt. α. 207.

Λιμνη,

Λίμνη, ης, ἡ, *stagnum, palus, lacus*, παρὰ τὸ λίαν μένειν. θ. 365.

Λιμὸς, ῦ, ὁ, *fames*. ι. 230.

Λιπαρὴν, Ionicè pro λιπαρὰν, *splendidam*, acc. sing. λιπαρὸς, ὰ, ὸν, propriè *pinguis*, à λίπος, εος, τὸ, *pinguedo*. θ. 63.

Λίπ', pro λίπει, (ut vult Tzetzes) dativus sing. à λίπος, εος, τὸ, *pinguedo*. per apostrophum etiam diphthongum abjici patet ex ἰλιαδ. α. 117. βύλομ' ἐγὼ, pro βύλομαι ἐγώ. Esset ergo appositio, *pinguedine*, nempe *oleo*, sicut dicimus, *urbs Roma*. At alii λίπ'. pro λιπαρῷ.

Λιπόντι, dialysi Poëtica pro λιπεῖν, a. 2. act. infin. λίποιεν. 3. pl. a. 2. act. opt. à λείπω, linquo, f. ψω, p. φα, a. 2. ἔλιπον, hinc in opt. λίποιμι, & in 3. p. λίποιεν, a. 2. part. λιπὼν, ῦσα, ὸν. α. 332. ι. 440.

Λὶς, *leo*, acc. λῖν. Poëticum est, pro λέων, οντος, ὁ. α. 172.

Λίχμαζον, 3. pl. imperf. act. *lingebant*, à λιχμάζω, *lingo, lambo*. quod est à Them. λείχω, f. ξω. α. 235.

Λόγον, sermonem, acc. à λόγος, ου, ὁ, dat. pl. Ion λόγοισιν. Th. λέγω, dico, f. ξω. præt. med. λέλογα. ι. 106.

Λοεσσαμένη, lota, Poëticè pro λουσαμένη, part. a. 1, med. ubi ου resolvitur in οε, & τὸ σῖγμα duplicatur, *lota*, λόεσθαι, *lavari*, Poët. pro λούεσθαι, præs. inf. pass. Poëtæ abjiciunt τὸ υ, metri causâ. Th λούω, f. σω, lavo. ι. 522.

Λοιγὸς, ῦ, ὁ, pernicies. α. 240.

Λοιμὸν, acc. à λοιμὸς, ῦ, ὁ, pestis. ι. 243.

Λοισθοπότην, *postremam*, à λοῖσθος, pro quo etiam λοίσθιος, ου, ὁ, *postremus, ultimus*. θ. 921.

Λοκροὶ, nomen nationis, Locri. α. 25.

Λουτρῷ, *balneo*, dat. à λουτρὸν, ῦ, τὸ, *lavacrum*, λῦτρον verò *aqua sordida, qua nos lavimus*. Accentu differunt. Th. λούω, f. σω, lavo. ι. 753.

Λοφιῇ, *dorso*, Ionicè pro λοφιᾷ, dat. sing. à λοφιὰ, ᾶς, ἡ, cervix. Th. λόφος, ου, ὁ, cervix, collum. α. 391.

Λόχῳ, dat. pro ἐν λόχῳ, *in insidiis*, ellipsis præpositionis ἐν. à λόχος, ου, ὁ, insidiæ, à λέγομαι τὸ κεῖμαι, *jaceo*, quod soleant καθῆσθαι οἱ λοχῶντες, sedere insidiantes, hinc λοχάω, ῶ, *insidior*. θ. 174.

Λοχεοῖο, gen. sing. Ion. *ex insidiis*, ubi additur præpositio, à λοχεὸς, ῦ, ὁ, idem quod λόχος, ου, ὁ, insidiæ. θ. 178.

Λυγγῆος, genit. à λυγγεὺς, εος, ὁ, nomen gentis. α. 327.

Λυγρὴν, pro λυγρὰν, Ionicè gravis, λυγρ' εἰδυῖαν, pro λυγρὰ, *odiosa edoctam*. θ. 313.

Λύκτον, acc. à λύκτος, ου, ἡ, nomen urbis in Creta. θ. 477.

Λυπῇς, *molestus sis*, 2. pers. præs. subj. à λυπέω, ῶ, f. ήσω, dolore afficio, contristo. Th. λύπη, ης, ἡ, dolor. ι. 401.

Λῦσαι, a. 1. act. infinit. & λῦσε, pro ἔλυσε, a. 1. ind. *solvit*, h. e. liberavit. à λύω, solvo, f. λύσω, p. λέλυκα, a. 1. ἔλυσα. ι. 608.

Λυσιάνασσα, nomen mul. θ. 258.

Λυσιμελὴς, *solvens membra*. somni epitheton est, à λύω, solvo, & μέλος, εος, τὸ, membrum.

brum. Alii tamen dictum putant, ἀπὸ τῆ λύειν τὰ μελεδήματα, id est, curas. ϑ. 911.

Λύσιν, solutionem, à λύσις, εως, ἡ. Th. λύω, solvo. ε. 404.

Λώβη, ης, ἡ, contumelia, πεποίθαμαι λώβην, ulcisci contumeliam illatam. ϑ. 165.

Λωβητὸς, ῦ, ὁ, infamia notatus. à λωβάομαι, ῶμαι, contumelia afficio. Th. λώβη, ης, ἡ, injuria. α. 266.

Λώϊον, melius, comp. à positivo ἀγαθὸς, comp. λωΐων, superlat. λῷστος. Them. λῶ, λῇς, volo. ε. 350.

M.

Μάζα, ης, ἡ, libum. Hinc Latinum massa. ε. 590.

Μαίανδρος, ε, ὁ, nomen fluvii. ϑ. 339.

Μαίη, propriè obstetrix. Hîc verò nomen mul. quæ fuit soror Atlantis. ϑ. 938.

Μαιόμενοι, inquirentes, præs. part. à μαίομαι, cupio, item pro ζητῶ, quæro. Th. μάω, ῶ, vehementer cupio. ε. 532.

Μάκαρες, beati, nom. pl. à μάκαρ, αρος, ὁ καὶ ἡ, καὶ τὸ, beatus, felix, in dat. pl. μάκαρσι, & Ionicè μακάρεσσι. Μάκαρ, sic videtur dici, quasi μὴ κηρὶ, (Doricè μακαρὶ) ὑποκείμενος, morti non subjectus: hinc μακαρίτης, ε, ὁ, dicitur, ὁ ἐν τοῖς ἁγίοις. ε. 139. 141.

Μακέλλην, acc. ligonem, à μάκελλα, ἡ, ligo, à μία, & κέλλω, moveo: Poëta propter metrum hîc λ abjicit. ε 470.

Μακρὸς, ε, ὁ, longus, κύματα μακρά, fluctus decumani. h.e. magni, in acc. μακρὴν, Ionic. pro μακρὰν, μακρῇσι, dat. pl. pro μακραῖς, Ionicè. Them. μῆκος, εος, τὸ, longitudo. Dor. μᾶκος. ε. 290. 780.

Μαλακὴν, acc. f. g. & μαλακοῖσι, dat. pl. Ion. μαλακὸς, ε, ὁ, mollis. Th. μαλάσσω, mollio, f. ξω. ϑ. 92.

Μαλάχη, ης, ἡ, malva, sic dicta quia alvum natura sua μαλάσσει, mollit. Th. μαλάσσω, vel ττω, f. ξω, mollio. ε. 41.

Μάλα, valdè, adverb. & μάλ', pro μάλα, in comp. μᾶλλον, superl. μάλιστα, maximè. ε. 343. ε. 310. α. 176.

Μαλερῷ, flagranti, dat. singul. à μαλερὸς, ῦ, ὁ, ustivus, perniciosus. Th. μαλὸς, pro ἁμαλὸς, ε, ὁ, tener. α. 18.

Μαλλοῖς, velleribus, dat. plur. à μαλλὸς, ῦ, ὁ, vellus, lana promissa. ε. 234.

Μαπέειν, apprehendere, per syncopen τῆ ρ, pro μαρπέειν, à μάρπτω, apprehendo, in a. 2. infinit. μαρπεῖν, & poëticè μαπεῖν, & poeticâ reduplicatione μεμαρπέειν, ceperant. a. 2. opt. act. præt. med. μέμαρπτα. α. 231. & 252.

Μαρμάρεαι, splendida, pl. f. g. à μαρμάρεος, splendidus. Them. μαρμαίρω, splendeo, f. αρῶ, hinc in part. f. g. μαρμαίρουσα. ϑ. 699. 811.

Μαρναίμεσθ', pro μαρναίμεσθα, Ion. pro ἐμαρναίμεθα, pugnemus, 1. pl. subj. medii. μάρναντο, & μάρναντ', 3. plur. impert. pro ἐμάρναντο, Ion. Th. μάρναμαι, pugno. α. 110. 401.

Μάρτυρα, acc. singul. à μάρτυρ, υρος, ὁ, testis, hinc μαρτυρέω-

σιν, dat. pl. Ionicè pro μαρτυρίαις, à μαρτυρία, ας, ἡ, testimonium. ι. 371. 282.

Μαστίετην, *flagellaverunt*, 3. dual. imperf. vel, a. 2. act. à μαστίω, Poëticè pro μαστίζω, flagello. duo illa tempora hic coincidunt μαστίων, flagellans, per syncopen pro μαστίζων. Them. μάστιξ, ιγος, ἡ, *flagellum*. α. 431. 466.

Μαστιχόωντι, *mandenti*, dat. sing. part. à μαστιχάω, ῶ, & poëticè μαστιχόω, μαστιχόωντι, ῶντι, & poëticè μαστιχόωντι. Sed de hac voce altum est silentium in omnibus Lexicis, quæ quidem videre licuit. α. 389.

Μὰψ, *sine usu*, frustrà, Adverb. ϑ. 872.

Μαυρῦσι, obscurant. 3. plur. præs. ind. per aphæresin pro ἀμαυρῦσι, ab ἀμαυρόω, *obscuro*, offusco. Th. ἀμαυρὸς, ῦ, ὁ, obscurus. ι. 305.

Μάχη, ης, ἡ, pugna, à μάχομαι, f. μαχῦμαι, & μαχέσομαι, p. μεμάχημαι, pugno, prælior, μαχέσθην, 3. dual. imperf. med. Ion. μαχέσασθαι, a. 1. inf. m. α. 176. 361. 387.

Μαχλόταται, falacissimæ. à μάχλος, *libidinosus*. ι. 586.

Μὲ, & μ' pro ἐμὲ, acc. ab ἐγὼ, ego. ϑ. 24.

Μέγας, μεγάλη, μέγα, *magnus, a, um, multus, a, um*, μέγα, *valdè*. ι. 58. μέγα νήπιε, *valdè stultè*, h. e. *stultissimè*, μέγ' pro μέγα, item pro μεγάλως. α. 774. Comp. μείζων, ονος, superl. μέγιστος, η, ον, maximus. α. 177 ι. 148. 41.

Μεγαθάρσεϊ, dat. sing. à μεγαθάρσης, magna fiducia præditus. ex μέγας, μεγάλη, μέγα, magnus, a, um. & θάρσος, εος, τὸ, fiducia. α. 485.

Μεγάθυμον, magnanimum, acc. à μεγάθυμος, μεγαθύμου, ex μέγας, & θυμὸς, ῦ, ὁ, animus. α. 17. 57.

Μεγαλήτορα, acc. sing. à μεγαλήτωρ, magnanimus, à μέγα, magnum, & ἦτορ, cor, animus. α. 450. Th. ἦτορ, μεγαλήτορος. ι. 656.

Μεγάρεσσι, dat. pl. Ion. à μέγαρον, ῦ, τὸ, *magnitudo*. Th. μέγας. ι. 377.

Μεγέθει, dat. à μέγεθος, εος, τὸ, *magnitudo*. Th. μέγας. α. 5.

Μεγήρατα τέκνα, *perquam amabiles liberi*, ex μέγα, *valdè*, & ἐράω, *amo*. alii legunt μεγήρατα. θ. 240.

Μέγιστος, superlat. maximus, à μέγας, μείζων, major. θ. 49.

Μέδυσα, nomen mul. à μέδω, *curo*. μέδυσα, præs. part. f. g. à μεδέω, idem quod μέδω, impero. θ 776.

Μέζ, pro μέζη ex μέζεα, τὰ, *pudenda*. Th. μέσος, ῦ, τὸ, medius. ι. 512.

Μεθ', pro μετ', præposit. cum genitivo. cum acc. *post*. θ. 127.

Μεθήσω, dimittam, f. 1. Thema ἵημι, f. ἥσω, p. εἷκα, a. 2 ἧν, unde μεθίημι, dimitto ι 309.

Μείδησεν, a. 1. à μειδάω, *subrideo*. μειδήματα, acc. pl. à μείδημα. α. 115.

Μείζων, major, comparat. à μέγας, magnus, in superlat. μέγιστος, maximus, in acc. singul. μείζω ex μείζονα, μείζονα. ι 272.

Μείλιχος, ῦ, ὁ, ἡ, blandus. hinc μειλίχιος, ἡ, ὸν, idem. Them. μειλίσ-

μειλίσσω, f. ξω, p. χα, *delinio, demulceo*. θ. 406. 192.

Μείναντες, part. a. 1. Thema, μένω, maneo, expecto, f. μενῶ, p. μεμένηκα, a. 1. ἔμεινα. hinc in aor. 1. part. μείνας, αντος, ὁ. ε. 652.

Μείονα, acc. ex μείων, *minor*, in gen. μείονος, ὁ καὶ ἡ, & τὸ μεῖον, eſt comparativus irregularis, nominis μικρός. ε. 690.

Μεὶς, *menſis*, Æolicè pro μὴν, μηνὸς, ὁ, menſis. ε. 557.

Μελαγχαίτην, acc. ſing. à μελαγχαίτης, nigram cæſariem habens, ex μέλας, μέλαινα, μέλαν, niger, ra, um, & χαίτη, ης, ἡ, juba, cæſaries. α. 186.

Μελάνδετον, nigro illigatus capulo. ex μέλας & δέω, *ligo*. α. 221.

Μελάνθησαν, 3. pl. a. 1. paſſ. indic. Ion. *nigreſcebant*. à μελαίνω, denigro, f. ανῶ. Th. μέλας, ανος, niger. α. 167.

Μέλας, μέλαινα, μέλαν, niger, ra, rum. ε. 142. 636.

Μελεδῶνας, acc. pl. *curas*. à μελεδὼν, ωνος, ὁ, *cura*. à μελεδαίνω, curo. ε. 66.

Μελέεσσιν, & μέλεσσιν, membris, dat. plur. Ionicè & Poëticè à μέλος, εος, τὸ, membrum. ε. 149.

Μελέοισι, dat. pl. *miſeris*. Them. μέλεος, ου, ὁ, vanus, *infelix*. θ. 563.

Μελετᾷς, 2. perſ. ind. præſ. act. à μελετάω, ῶ, curam gero. f. ήσω. Them. μέλει, curæ eſt. ε. 316.

Μελέτη, *meditatio*. Them. μέλει. ε. 280.

Μελία, ας, ἡ, fraxinus arbor, hinc μελίαι, pro Nymphis, ita dictis. Μελίαι; Nymphæ creditæ ſunt dictæ μελίαι, διὰ τὸ ἐν ὄρεσι δενδροφόρους ἀναστρέφεσθαι. Epitheton hoc ergo eſt à μελία, ας, ἡ, *fraxinus*. Ionicè μελίη, μελιῶν, Doricè pro μελιῶν, gen. plur. ε. 145. θ. 187.

Μελιηδέα, dulcem, acc. à μελιηδὴς, dulcis inſtar mellis. ex μέλι, & ἡδὺς, ſuavis. ε. 172.

Μελισσάων, gen. pl. Æol. pro μελισσῶν, à μέλισσα, vel ττα, ἡ, apis. ε. 305.

Μελίτη, ης, ἡ, nomen proprium mul. θ. 246.

Μελίφρονα, dulcem, acc. ſingul. à μελίφρων, qui mellea dulcedine animum perfundit, à μέλι, mel, ac φρὴν, ενὸς, animus. α. 428.

Μέλουσι, *curæ ſunt*. à μέλει, impersonale, curæ eſt. θ. 216.

Μελπομένη, nomen Muſæ. à μέλπομαι, cano. θ. 77.

Μεμάπτειν. Vide paullò antè μαπέειν. α. 251.

Μέμβλομαι, η, εται, curo, pro μέλομαι, per ſyncopen, & pleonaſmum τοῦ β ad euphoniam: & denique η Attico more in αι mutato. à μέλει, (impersonale) curæ eſt. θ. 61.

Μεμαρπὼς, præteritum medium. à μάρπτω, corripio. Vide ſuprà μαπέειν. μέμαρπον, a. 2. act. initialis litera repetitur, prout in præterito fieri ſolet, pro ἔμαρπον, præt. med. μέμαρπα. ε. 204 α. 245.

Μεμαῶς, μεμαῶτες, ſtudentes. perf. part. act. pro μεμακὼς, à μάω, ῶ, vehementer cupio. α 240.

Μέμηλε, curæ eſt, per ſyncopen pro μεμέληκε, præt. act. Th.

μέλι, μεμηκότας, acc. pl. part. præt. ι. 231.

Μεμίξεται, admiſcebuntur. 3. ſing. futuri paullò pòſt, à μίγνυμι, F. μίξω, P. μέμιχα, præt. paſſ. μέμιγμαι, μέμιξαι. ι. 179.

Μέμνηται, meminit. præt. perf. paſſ. à μνάομαι, ῶμαι, recordor. f. μνήσομαι, præt. μέμνημαι, a. 1. paſſ. ἐμνήσθην. ϑ. 203.

Μέμνονα, nomen viri. acc. ſing. à μέμνων. ϑ. 984.

Μέμυκε, *remugit*. præt. med. à μυκάω, *mugio*, in a. 2. act. ἔμυκον, ſicut à τμηγάω eſt ἔτμαγον. Hinc præt. med. μέμυκα. ι. 508.

Μὲν, quidem. ι. 5. 12.

Μενεαίνων, *furens*. præſ. part. à μενεαίνω, cupio, irâ percitus ſum. Th. μένος, εος, τὸ, animus. α. 361.

Μένειν, pro περιμένειν, *exſpecta*, præſ. inf. à μένω, maneo, exſpecto, f. μενῶ, p. μεμένηκα, a. 1. ἔμεινα. ι. 674.

Μενεθώ, όος, οῦς, ἡ, nomen mul. θ. 357.

Μενίππη, nomen mul. q. d. *valdè robuſta*. θ. 260.

Μένος, εος, τὸ, animus, ira. α. 412. α. 235.

Μερίμνα, ης, ἡ, cura. ι. 178.

Μερόπων, genit. pl. à μέροψ, diviſam vocem habens. ex μέρος *pars*, & ὂψ *vox*. ι. 109.

Μέρμερα, ſollicita, acc. pl. à μέρμερος, ου, ὁ, anxius. Th. μερμαίρω, anxiè cogito. θ. 604.

Μερμηράων, gen. pl. Æolicè, pro μερμηρῶν, à μέρμηρα, ἡ, cura. Th. μερμαίρω, vel μερμέρω, curo. θ. 55.

Μεσσάβῳ, loro, dat. ſing. à μέσσαβον, ου, τὸ, medium lignum inter boves, ex μέσος, ου, ὁ, medius, & βοῦς, bos. ι. 469.

Μέσος, ου, ὁ, medius, μέσση, media. μέσσου, pro μέσου, Poëticè, μεσσόθι, adverb. in medio, μεσσόθεν, è medio, μεσσηγὺς, pro μεσηγὺς, adverb. inter. ι. 233, 502. α. 367, 417.

Μετὰ, & μετ', præpoſit. regit genit. & acc. ϑ. 449.

Μεσόδουποι, intermediæ, *incerta*, à δοῦπος, ου, ὁ, *ſonus aquarum ex alto ruentium*, κατάδουπος, ου, ὁ, *cataracta*, quod eſt ab ἀράσσω. ι. 823.

Μεταναιέτας, *cohabitatores*, acc. pl. à μεταναιέτης, ου, ὁ. Them. ναίω, *habito*. ultima per naturam longa, hîc licentiâ Poëticâ corripitur. θ. 401.

Μεταξὺ, idem quod μεσσηγὺς, inter. Th. μετὰ. ι. 394.

Μεταπρέπει, eminet, 3. perſ. ind. à μεταπρέπω, decorus ſum inter. μετέπρεπεν, *præcellebat*, imperf. Th. πρέπω, decorus ſum. θ. 430.

Μεταστοναχίζετ', ingemiſcebat, 3. ſing. imperf. medii. Th. στενὸς, οῦ, ὁ, anguſtus. α. 92.

Μετάτροπος, qui poteſt converti, mutabilis. Hinc

Μετάτροπα ἔργα τελοῦσι, *res in integrum reſtituunt*, ex μετὰ & τρέπω, verto. ϑ. 89.

Μετάφρενον, ου, τὸ, *tergum*, q. d. poſt pectus. Th. φρὴν, ενὸς, ἡ, mens. α. 223.

Μεταχρόνιαι, *in cœlo degentes*, à μεταχρόνιος. Sed ſunt qui hîc legant μεταχθόνιαι, ut ſit relicta terra, à χθὼν, terra. Eſt & χρόνος, *cœlum*, vel, μετὰ, *trans*, q. d. quæ ſunt trans tempus, à χρόνος, ου, ὁ, tempus. θ. 269.

Με-

Μετέειπε, *interlocutus est*, pro *μετεῖπε*, a. 1. ind. Th. ἔπω, dico, a. 1. imperat. εἶπον, εἰπὼ, aor. 2. ind. εἶπον, ες, ε. θ. 643.

Μετεῖναι, præs. inf. cum dat. *interesse*, ex μετὰ, *inter*, & εἰμὶ, sum. ε. 174.

Μετόπισθεν, & μετόπισθε, ponè, pòst, adverb. Th. ὀπίσω, retrorsum. ε. 285.

Μετοπωρινὸν, *in autumno*. Adverb. à μετοπωρινὸς, autumnalis. Th. ὀπώρα, ας, ἡ, *autumnus*. ε. 415.

Μετρεῖσθαι, perf. inf. pass. à μετρέομαι, f. ἥσομαι, mensuram admitto. Th. μέτρον, ου, τὸ, mensura. ε. 349.

Μέτρον, ου, τὸ, mensura. hinc μέτριος, ου, ὁ, modum non excedens. ε. 132. 306.

Μετώπου, genit. à μέτωπον, ου, τὸ, frons, ab ὤπτομαι, video. α. 147.

Μεῦ, pro μου, me, Doricè, genit. ab ἐγώ. θ. 644.

Μὴ, Adverbium prohibendi, *ne*. ε. 213.

Μὴ, Adverbium negandi, *non*. ε. 21.

Μηδὲ, *neque*, & μηδ'. ε. 488.

Μήδεα, consilia, genitalia, à μῆδος, εος, τὸ, cura, consilium, & significat etiam, τὰ αἰδοῖα, pudenda. θ. 180, 398.

Μήθ', pro μήτε, idem quod μηδέ. ε. 296. ut & μήτ'. ε. 270.

Μήδειον. Θ. 1001. μήδειος, nomen viri, & μήδεια, nomen mul. Θ. 961.

Μηδὲν, nihil, q. d. μηδὲ ἕν. ε. 395.

Μηδέποτε, numquam, ex μηδὲ, neque, & ποτὲ, aliquando. Th. ὅτε, quando. ε. 717.

Μήδετο, pro ἐμήδετο. Vide μήσατο, *versabat*, imperf. verbi μήδομαι, f. μήσομαι. Th. μῆδος, εος, τὸ, cura. α. 34.

Μῆδος, εος, τὸ, cura, consilium: & significat etiam τὰ αἰδοῖα, pudenda. Θ. 180.

Μηκέτι, idem quod οὐκ ἔτι, non ampliùs. Thema, ἔτι, adhuc. ε. 174.

Μῆλα, oves, à μῆλον, ου, τὸ. ε. 793. Sic & μῆλον, & Doricè, μᾶλον, ου, τὸ, pomum. μήλοισι, *pomis*. ε. 116. Th. μηλέα, ας, ἡ, malus arbor. Θ. 335.

Μηλόβοσις, nomen mul. q. d. *ovium custos*. Θ. 354.

Μὴν, ἢ μὴν, *quamquam*. α. 11. 101.

Μηνὸς, genit. à μὴν, *mensis*, μῆνα, acc. μηνῶν φθινόντων, mensibus decrescentibus. ε. 766. Θ. 59.

Μῆνιν, à μῆνις, ιος, ἡ, *ira inveterata*. α. 21.

Μήποτε, ne quando, ex μὴ, ne, & ποτὲ, aliquando. Them. ὅτε, quando. ε. 86.

Μήπως, *ne quando*. Them. πῶς, (adverb. interrog.) quomodo? ε. 394.

Μηρὸν, *femur*, *crus*, à nom. ὁ μηρὸς, οῦ. Dicitur & μηρίον, ου, τὸ, idem quod μηρὸς, femur. α. 363.

Μηρύσασθαι, a. 1. med. infinit. à μηρύω, *revolvo*, *intexo*, *agglomero*, f. ύσω. ε. 538.

Μήσατο, pro ἐμήσατο, a. 1. m. à μήδομαι, *curam gero*. Th. μῆδος, εος, τὸ, *cura*. Θ. 165.

Μήτηρ, ἡ, mater, μητρὸς, μητέρα, & μητρὶ, acc. μητέρα, tantùm, hinc μητρυιὰ, & Ionicè, μητρυιὴ, noverca. ε. 563, 824.

Μητίετα, *consultor*, vocativus pro nominativo, μητίετης, ου, ὁ, μῆτις, ιος, ἡ, *consilium*, à μήδομαι. item. ι. 358. Nomen mul. μῆτιν. Θ. 886. ε. 104.

Μητιόεντος, genit. παρὰ μητιόεντος, *à consulto*, *consilio pollente*, à μητιόεις, εντος, ὁ. Thema, μῆτις, ιος, ἡ, consilium. ε. 51.

Μηχανάαται, machinatur, 3. perf. præf. ind. p. pro μηχανᾶται, per Poëticam novi τοῦ ἄλφα epenthesin. Sic pro ἀποστρεπτᾶσθαι *aversari*, dicunt metri causâ ἀποστρεπτάασθαι, à μηχανάω, machinor, Them. μηχανὴ, ῆς, ἡ, artificium. ε. 240.

Μηχανὴ, ῆς, ἡ, artificium, machina. pl. αἱ μηχαναί. θ. 146.

Μία, ας, una, in dat. μιᾷ, & Ionicè, μιῇ; in masc. εἷς, unus. Θ. 321.

Μιγεῖσα, a. 2. part. pass. f. g. à μίγνυμι, misceo. F. μίξω, P. μέμιχα, a. 2. pass. ἐμίγην, præt. pass. μέμιγμαι, ξαι, κται, a. 1. pass. ἐμίχθην, &c. μιγήμεναι, Doricè, pro μιγῆναι, a. 2. pass. infinit. paullò pòst fut. μεμίξομαι. Θ. 53. 305.

Μίμαντα, acc. μίμας, αντος, ὁ, nomen viri. α. 186.

Μίμνε, mane, 3. perf. præf. ind. à μίμνω, verbum Poët. pro μένω, f. νῶ, maneo. ε. 520.

Μιν, ipsam, Poët. pro αὐτὴν, αὐτήν. τ. 18, 48.

Μινύθει, *minuit*, 3. perf. præf. ind. ut, μινύθῃ, subj. *minuatur*. à μινύθω, minuo. Th. μινυὸς, οῦ, ὁ, parvus. ε. 6, 409.

Μίνωος, genit. à μίνως, ωος, ὁ, nomen viri. θ. 948.

Μισγόμενος, præt. part. à μίσγω, idem quod μίγνυμι, misceo, f. μίξω, p. χα, a. 2. ἐμίγην. θ. 238.

Μισθὸς, ου, ὁ, merces, μισθὸς δ' ἀνδρὶ φίλῳ εἰρημένος ἄρκιος ἔστω, *ein wort ein wort, ein man ein man*. ε. 370.

Μιχθεὶς, a. 1. part. pass. Vide paullò antè μιγεῖσα.

Μνημοσύνη, nomen Deæ, & idem quod μνήμη, ἡ, memoria. Th. μνάομαι, f. ήσομαι, memoro, commemoro. Θ. 54. hinc a. 1. med. μνησάμενοι, *memores*. Θ. 651.

Μογήσας, perpessus, a. 1. part. à μογέω, ῶ, ærumnas patior. Th. μόγος, ου, ὁ, labor. θ. 997.

Μόθον, acc. pugnam, à μόθος, ου, ὁ, q. παρὰ τὸ ὁμοῦ θεῖν, *à concurrendo*. α. 158.

Μοὶ, pro ἐμοὶ, *mihi*, per aphæresin, ab ἐγὼ, ego. θ. 30.

Μοῖρα, ας, *fatum*, à μείρω, *divido*, in præt. med. μέμορα, unde est μόρος, ου, ὁ, *fatum*, mors, & μοῖρα, ας, ἡ, propriè, *portio*. item, *fatum*, idem quod εἱμαρμένη, quæ omnia ejusdem sunt etymologiæ. Sic enim dicitur *fatum* quasi *effatum*, quod Deus prout decrevit & in seipso q. effatus est, distribuat sua, & cuique suam assignet sortem, in qua acquiescere debet. Secus qui agunt, dicuntur, μεμψίμοιροι. ε. 745. Θ. 204.

Μολπῇ, dat. sing. à μολπὴ, cantilena. hoc à μέλπομαι, *cano*, in præt. med. μέμολπα. θ. 69.

Μόρος, ου. Vide in μοῖρα.

Μορφνοῖο, *nigræ*, genit. Ionic. à μορφνὸς, *obscurus*. ab ὀρφνὴ, *caligo*. α. 134.

Μυω-

Μονογϑυὴς, unicus, à μοῦνος, pro μόνος, solus, & γίνομαι, nascor. α. 376.

Μοῦνος, pro μόνος, *solus*, Poëticè. θ. 143.

Μοῦσαι, nom. pl. & in genit. pl. μουσάων, Æolicè, pro μουσῶν, à μοῦσα, ης, ἡ, Musa. α. 1. θ. 100.

Μόχϑος, ου, ὁ, *labor*. α. 306.

Μόψον, nomen viri. α. 181.

Μυδαλέον χρῶτα, *madidum corpus*. Them. μυδάω, *destillo*, f. ήσω. α. 556.

Μυϑησαίμην, dixero, a. 1. m. opt. Vide in μῦϑος. α. 10.

Μῦϑος, ου, ὁ. verbum, sermo, dat. pl. μύϑοισι. Ion. Hinc est verbum μυϑέομαι, *dico*, μυϑησαίμην, *dixero*, a. 1. med. opt. μυϑήσασϑαι, a. 1. inf. ϑ. 24. α. 10.

Μυλιόωντες, præs. part. pro μυλιῶντες, ex μυλιάω, ῶ, *dentibus frendeo*, epenthesis Poëtica, τοῦ ο μικροῦ. Scilicet præcedenti syllaba brevi interponitur ο μικρὸν, ut, ὁράω, ὁρῶ, ὁρόω, ac præcedenti syllaba longa, interponitur ω μέγα, ut, ἡβάω, ῶ, Poëticè, ἡβώω, ζάω ζῶ, ζώω. Th. μύλη, ης, ἡ, mola, molaris dens. α. 530.

Μύξαι, nom. plur. à μύξα, ας, ἡ, mucor, mucus, τῷ ἐκ μὲν ῥινῶν μύξαι ῥέον, *cujus quidem ex naribus mucores fluebant*. α. 267.

Μύρετο, imperf. Ion. pass. *lugebat*, à μύρω, propriè *fluo*, at μύρομαι, *lugeo*, ubi lacrymæ per genas defluunt. α. 206.

Μύριοι, *mille*, *at* μυρίοι, *infiniti*, *innumeri*, à μυρίος, ου, ὁ, infinitus. α. 252.

Μυρμιδόνων, gen. plur. *Græcorum*, à μυρμιδὼν, ὄνος, Græcus. Vide μύρμηξ, ηκος, ὁ, *formica*. α. 380.

Μύρον, prima longa, 3. pl. imperf. act. pro ἐμύρον, à μύρω, *madeo*, *fluo*, unguentis imbuo, à μύρον, ου, τὸ, unguentum. α. 132.

Μυχῷ, dat. singul. *in recessu*, *in penetrali*, à μυχὸς, οῦ, penetrale, à μύω, claudo, f. ύσω. θ. 119.

Μῶμος, ὁ, Momus, Deus quidam reliquorum omnium deorum irrisor & reprehensor. sumitur & pro dedecore. ϑ. 214.

N.

NAίει, incolit, à ναίω, habito, incolo. ναῖον, pro ἔναιον, imperf. Hinc ναιετάω, idem quod ναίω, ναιετάουσ', 3. pl. ind. præs. Hinc νάσσατο, *habitavit*, a. 1. m. pro ἐνάσσατο, & hoc pro ἐνάσατο, à νάω, *habito*. in Themate, ναίω. θ. 387. α. 639.

Νάρϑηκι, dat. sing. à νάρϑηξ, ηκος, ὁ, ferula, bacillus. α. 52.

Ναυσίϑοον, nomen viri, *qui navi currit*. Navem Plautus vocat ligneum equum. θ. 1021.

Ναυσίνοον, nomen viri, cujus animus est in navibus. θ. 1022.

Ναύτας, acc. pl. à ναύτης, ου, ὁ, nauta, à ναῦς, νηὸς, ἡ, *navis*. θ. 876.

Ναυτιλίης, genit. Ion. à ναυτιλία, ας, ἡ, navigatio. Th. ναῦς, navis. α. 618.

Νῆας, naves, acc. plur. pro ναῦς, & simpl. ναῦς, à ναῦς, navis, genit. ναὸς, & Attic. νεὼς, & Poët. νηὸς, dat. νηΐ, acc. ναῦν. α. 247.

Νέεσθαι, præs. inf. *redire*, à νέομαι, vel ex νέω, eo, redeo. ι. 554.

Νῇ, *net*, *spinnet*, à νέω, f. νήσω, no, neo. ι. 777.

Νείκεα, acc. pl. à νεῖκος, εος, τὸ, *contentio*, νείκεα, pro νείκεα, lites, νεικείῃ, *probris affecerit*, pro νεικέῃ, 3. sing. præs. act. subj. à νεικέω, ῶ. Them. νεῖκος, εος, τὸ, *jurgium*, *lis*. Quidam componunt ex νε, non, & εἴκω, cedo. hinc νεικεστῆρα, *conviciatorem*, acc. à νεικεστήρ. Th. νεῖκος. ι. 33, 716.

Νεῖλος, ου, ὁ, nomen fluvii maximi. δ. 338.

Νειόθι, adverb. loci, pro νειατόθι, in imo fundo, νειόθεν, *ex ima parte*, à νεῖος, novellus. Th. νέος, ου, ὁ, novus. δ. 567.

Νεῖος, ου, ἡ, Ion. pro νεὸς, οῦ, ἡ, novalis. ι. 464.

Νείσσονται, *navigant*, 3. pl. præs. à νείσσομαι, eo, navigo. Them. νέω, eo, redeo. ι. 227.

Νέκταρος, genit. à νέκταρ, αρος, τὸ, *potus generosus*. θ. 640.

Νεμείης, nomen regionis, sic dictæ à *nemoribus*, νέμος, εος, τὸ, *nemus*. à νέμω, *pasco*. hinc νεμειαῖος, *Nemeaus*. δ. 327, 329.

Νέμεσις, εως, ἡ, indignatio, à νεμεσάω, indignor. Est & nomen certæ Deæ, quæ præ ceteris insolentiam hominum reprimere, & de injuriosis pœnas sumere solet. ι. 200.

Νεμεσσᾷ, indignè fert, Poëticè, pro νεμεσᾷ, 3. præsent. ind. à νεμεσάω, ῶ, irascor, succenseo. ι. 756.

Νέμονται, fruuntur, 3. præs. pass. νέμομαι. Them. νέμω, f. μῶ, possideo, tribuo, p. νενέμημαι, a. 1. ἐνεμήθη. ι. 231.

Νεοκηδὴς, έος, recentem dolorem habens, νεοκηδέϊ, dat. Th. κῆδος, εος, τὸ, *cura*, & νέος, ου, ὁ, novus, recens. δ. 98.

Νέον, recens, nuper. Them. νέος, novus. ι. 569.

Νεούτατος, recens vulneratus, à νέος, novus, & οὐτάω, ῶ, f. ήσω, vulnero. α. 157.

Νέσσον, nomen fluvii. θ. 341.

Νεύσειν, nutabunt, vergent, præs. ind. opt. à νεύω, *innuo*, nuto, f. εύσω. ι. 473.

Νεύρῳ, dat. à νεῦρον, *nervus*. hinc νευρῆς, genit. Ionicè, à νευρὴ, ῆς, ἡ, nervus arcûs. ι. 544. α. 409.

Νεφεληγερέταο, genit. Æol. à νεφεληγερέτης, ου, ὁ, *nubes excitans*, ex νεφέλη, nubes, & ἀγείρω, excito. ι. 53, θ. 745.

Νέφος, εος, τὸ, *nubes*, dat. pl. Ion. νεφέεσσι. ι. 204.

Νεωμένη, iterata, præs. part. f. g. scil. γῆ, à νεάω, *renovo*. Them. νέος, novus. ι. 462.

Νεώτερος, junior, comp. in superl. νεώτατος, à νέος, novus. ι. 445.

Νῆ, pro νῆα, acc. Poët. pro ναῦν, navem, à νηῦς, νηὸς, dat. plur. νήεσσιν. ι. 165. θ. 641.

Νηδὺν, acc. à νηδὺς, ύος, ἡ, *venter*. δ. 460, 890.

Νήϊα, *navalia*, à νήϊος, ου, ὁ, navalis. Thema, ναῦς, navis. ι. 808.

Νήκερως, *sine cornibus*. à νήκερως, ω, ὁ καὶ ἡ, ex νη, & κέρας, ατος, τὸ, cornu. ι. 529.

Νήκεστον, *insanabiliter*, ex νη, negandi particula & ἀκέω, *sano*. ι. 283.

Νηλὴς, έος, ὁ καὶ ἡ, crudelis. νηλέϊ, per ſync. pro νηλέεϊ, dat. ſing. ex νὴ, & ἔλεος, εος, τὸ, miſericordia. Sic & νηλεὴς, ſævus, pro νηλὴς. θ. 770. 765.

Νηλεόποινος, *immitis*, crudeli ſupplicio puniens, à ποινὴ, pœna, & νηλεὴς, immitis. ϑ. 217.

Νήματ', pro νήματα, *fila*, à νῆμα, τὸ, filum. Thema, νέω, neo. ι. 777.

Νημερτὴς, verus. Th. ἁμαρτάνω, aberro, f. ήσω, a. 2. ἥμαρτον, & νημερτὴς, nomen proprium mul. ϑ. 234. 262.

Νηοῖς, *templis*, pro ναοῖς, à ναὸς, ῦ, ὁ, templum. ϑ. 990.

Νηοπόλον, ædituum, à νηοπόλος, ȣ, ὁ, *ædituus*, qui circa templum verſatur, ex νηὸς, pro ναὸς, & πολέω, *verſo*. item, *verſor*. θ. 991.

Νηὸς, navis, genit. Poëticè, dat. plur. νηυσί. Vide in νέας. ι. 628, 634.

Νήπιος, ȣ, ὁ, infans, vocat. νήπιε. ι. 286. 132.

Νηρῆος, pro νηρέως, à νηρεὺς, nomen viri. ϑ. 240.

Νήριτος, ex νὴ negativo, & ἔρις, ιδος, ἡ, *lis* tanta, ut adverſus eam non integrum ſit ſeſe opponere.

Νησαίη, nomen mul. à νῆσος, *inſula*. q. d. in ſalo. ϑ. 249.

Νήσοισι, inſulis, dat. pl. Ion. à νῆσος, ȣ, ἡ, inſula. ι. 171.

Νησὼ, nomen mul. ϑ. 261.

Νηυσὶ, dat. pl. à ναῦς, navis, vide in νέας. ι. 634.

Νήυτμος, *anima expers*, ex νὴ, negativo, & αὐτμὴ, ῆς, ἡ, ſpiritus. Alii legunt, νήποτμος, *infauſtus*. ϑ. 795.

Νῆχον, pro ἔνηχον, natabant, à νήχω, f. ξω, idem cum νέω, nato. α. 317.

Νίκη, νίκης, victoria, à νικάω, f. ήσω, vinco. α. 311.

Νικηθεὶς, victus. part. a. 1. paſſ. νικήσας, part. a. 1. act. à νικάω, ῶ, *vinco*, f. ήσω, p. νενίκηκα. θ. 496. 73.

Νίσσοντ', imperf. pro νίσσοντο, *revertebantur*. Vide νέομαι, redeo. pro quo, νίσσομαι, ſeu νείσσομαι. α. 462.

Νίφα, acc. per apocopen pro νιφάδα, à νιφὰς, άδος, ἡ, *nix*. à νίφω, *ningo*, f. ψω, p. φα. ι. 535.

Νιφόεντος, g. ſing. à νιφόεις, nivoſus, à νίφω, f. ψω, p. φα, ningo. ϑ. 42.

Νιψάμενος, lotus, a. 1. part. m. à νίπτω, *lavo*, f. ψω. ι. 739.

Νοέῃ, ſapit, 3. præſ. ſubj. à νοέω, ῶ, νοεῦντες, Doricè pro νοοῦντες, *cogitantes*, præſ. part. Th. νόος, νȣ̃ς, mens. ι. 296. 261.

Νόημ', pro νόημα, τὸ, *intellectus*, cogitatio. Them. νόος, νȣ̃ς. α. 222.

Νοήσας, a. 1. part. νοῆσαι. inf. νόησε, pro ἐνόησε, Ion. a. 1. ind. Them. νόος, νȣ̃ς, mens. ι. 12. 484.

Νομὸν, *pabulum*, acc. à νομὸς, ȣ̃, ὁ, pabulum. Th. νέμω, paſco. ι. 526.

Νόμος, lex, νόμȣς, *leges*, à νέμω, tribuo. ι. 276. ϑ. 66.

Νόος, νȣ̃ς, ὁ, mens νόοιο, genit. Ion. ι. 685. 483.

Νόσφι, *abſque*, ut & νόσφιν, ſeorſum. ι. 91. νόσφιν ἄτερ τε κακῶν, hoc eſt, *planè abſque malis*. Adverbia quæcumque ingeminata, ſunt ἐμφατικά. ι. 91.

Νόσος,

Νότος, ου, ὁ, νότοιο, gen. Ion. notus, auster. ε. 675.

Νοῦσος, ου, ἡ, Ionicè, pro νόσος, ου, ἡ, morbus. ε. 102.

Νυ, apud Poëtas est particula expletiva. ε. 207.

Νύκτα, noctem, acc. à νὺξ, nox. νύκτ', pro νύκτα. θ. 166.

Νύκτωρ, adv. noctu, à νὺξ, νυκτὸς, ἡ, nox. ε. 177.

Νύμφη, ης, ἡ, Nympha. νυμφέων, nympharum, Ionicè, pro νυμφῶν, à νύμφη, sponsa, h. e. promissa, nempe fœdere promissa, fœderata. θ. 298. 305.

Νῦν, nunc, adverb. temporis. ε. 176.

Νὺξ, νυκτὸς, ἡ, nox, νύχθ', pro νύκτα, acc. sing. ε. 17.

Νυχίη, nocturna. Thema, νὺξ, νυχίη, nocturna, pro noctu. Sic Virgil. Georg. 3. lupus nocturnus obambulat. ε. 523.

Νύσσοντες, præs. part. à νύσσω, pungo, f. ξω. α. 62.

Νῶτ', pro νῶτα, à νῶτος, ου, ὁ, dorsum, in pl. τὰ νῶτα. α. 286.

Νῶϊ, & νῶϊν, in genit. & dat. duali. Thema, ἐγὼ, ego. α. 358.

Νωμήσαντες, vibrans, a. 1. part. à νωμάω, agito, moveo, à νέμω, sicut στρωφάω, à στρέφω. α. 462.

Νώνυμος, ignobilis, ex νη, & ὄνυμα, Æol. pro ὄνομα, nomen. ε. 155.

Νῶτα, pl. num. à νῶτος, ου, ὁ, dorsum, & in pl. τὰ νῶτα. ε. 534.

Ξ.

ΞΑνθὴ, nomen mul. θ. 356. & ξανθὴ, ῆς, ἡ, flava. θ. 547.

Ξεῖνος, Poëticè pro ξένος, ου, peregrinus. ε. 181. dat. pl. ξείνοισι. ε. 224.

Ξενοδόκῳ, hospiti, dat. à ξενοδόκος, Ionicè pro ξενοδόχος, ου, ὁ, qui recipit peregrinos, hospes publicus, ex ξένος, & δέχομαι, f. δέξομαι, capio. ε. 183.

Ξεστοὶ, rasiles, à ξεστὸς, ῦ, ὁ. Th. ξέω, f. έσω, rado. α. 133.

Ξύλα, ligna, à ξύλον, ου, τὸ, lignum. ε. 808.

Ξύμπαντα, universa, in m. g. ξύμπας. Th. πᾶς, πᾶσα, πᾶν, omnis. ε. 240.

Ξυν, Atticè pro σὺν, cum, præposit. dativum solum regens. θ. 347.

Ξυνήονας, participes, acc. pl. à ξυνήων, ονος, ὁ ἡ ἡ, à ξυνὸς, pro κοινὸς, communis, unde ξυνήων, ονος, ὁ ἡ ἡ. θ. 595.

Ξυνιόντων, confligentibus, part. a. 2. act. genit. à ξυνίημι, congredior, confligo, vel ξύνειμι. Th. ἵημι, & εἶμι, eo. illud in a. 2. ἕω, ες. a. θ. 707.

O.

O', Ille, εργ. 89. ασπ. 135. & ὁ ponitur pro ὅτι. α. 22.

Ο'άρους, confabulationes, acc. pl. nam pro ὄαρες, dicimus & ὄαροι. Th. ὄαρ, αρος, ἡ. uxor. θ. 205.

O'βριμον, terribilem, fortiter, ponitur adverbialiter, ab ὄβριμος, validus, hoc à βριάω, fortis sum. θ. 839.

O'βριμοεργὸς, fortium facinorum patrator, composita cum voce ἔργον sunt ἀξύντινα. θ. 996.

O'βριμόθυμος, ου, ὁ, ab ὄβριμος, robustus, & hoc à βριάω, robustum

robustum reddo, & θυμὸς, animus. θ. 140.

Ὀβριμοπάτρης, *forti patre natā*, genit. sing. ab ὀβριμοπάτρη, Epith. Palladis, ab ὄβριμος, fortis, & πατὴρ, ἐρος, pater. θ. 587.

Ὀγδοάτῃ, dat. ab ὀγδόατος, Poët. pro ὄγδοος, octavus. Th. ὀκτὼ, octo. ι. 790.

Ὄγε, g. m. ι. 357. ὅγε, g. n. ι. 244. & ὅδ', pro ὅδε. ι. 363.

Ὀδόντα, *dentem*, acc. ab ὀδοὺς, ὄντος, ὁ, dens. α. 146.

Ὁδὸς, ὁδοῦ, ἡ, via. ι. 579.

Ὀδυσῆι, dat. & ὀδυσσῆος, pro ὀδυσσέως, genit. Ion. ab ὀδυσσεὺς, Ulysses. θ. 1016.

Ὀδύσατο, 3. sing. a. 1. med. *iratus fuit*, ab ὀδύζομαι, F. ὀδύσομαι, a. 1. ὠδυσάμην. Th. ὀδύσσω, irascor. θ. 1012.

Ὄζος, ου, ὁ, propriè significat *ramusculum*, *stolonem*. Metaphoricè, homo bellicosus Ὄζος Ἄρηος dicitur, quasi ramus è Martis stirpe prognatus. α. 181.

Ὀθρύος, genit. ab ὀθρὺς, ύος, ἡ, *nomen montis*. θ. 632.

Οἱ, illi. ι. 69. 77. 86.

Οἱ, *qui*. ι. 29.

Οἱ, *qui*. ι. 39. οἶδ', ι. 119.

Οἷ, h. e. αὐτῷ, *illi*, ab οὗ, οἷ, ἕ. ι. 263. α. 20.

Οἶγε. α. 288. 301.

Οἷα, qualia, ab οἷος, ου, ὁ, qualis. α. 400.

Οἶγε, aperi, præs. imperat. act. ab οἴγω, aperio, f. οἴξω, p. ᾦχα, & ἔῳχα, præt. med. ἔῳγα. ι. 819.

Οἰδιπόδαο, genit. Æol. pro οἰδιπόδου, ab οἰδιπόδης, ου, ὁ, nomen viri. ι. 163.

Οἶδ', pro οἶδε, novit. præt. med. οἶσθα, pro οἶδασθα, *nosti*. θα Æolica paragoge. præt. med. οἶδα, ας, ε. ab εἴδω, vel εἴδημι, scio, f. εἰδήσω, p. εἴδηκα. ι. 456. α. 355.

Οἴδματι, dat. sing. ab οἶδμα, per syncopen pro οἴδημα, ατος, n. g. *tumor*. Th. οἰδέω, vel οἰδάνω, f. ήσω, tumeo, inflatus sum. θ. 109.

Ὀϊζύος, genit. ab ὀϊζὺς, ύος, ἡ, *ærumna*, in acc. ὀϊζὺν, hinc ὀϊζυρὸς, *calamitosus*, ὀϊζυρῆς, ῆς, Ionicè pro ᾶς. ι. 639. θ. 214.

Οἰκείων, Poëticè pro οἰκέων, præs. part. *habitans*, *commorans*, f. ήσω, p. ᾤκηκα, ab οἰκέω. Th. οἶκος, ου, ὁ, domus. θ. 330.

Οἰκήϊα, τὰ, res domesticæ. ab οἰκήϊος, Ion. pro οἰκεῖος, domesticus. Th. οἶκος, ου, ὁ, domus. ι. 457.

Οἶκον, acc. ab οἶκος, ου, οἰκί', pro οἰκίον, à singul. οἰκίον, ου, τὸ, *domuncula*, οἶκόν δὲ & οἴκαδε, *domum*. ι. 576, 523. θ. 758.

Οἶμος, ου, ἡ, *semita*, idem quod οἴμη, ης, ἡ, via, semita. ι. 290.

Οἰνέων, genit. pl. Ion. pro οἰνῶν, ab οἴνη, ης, ἡ, vitis. Th. οἶνος, ου, ὁ, vinum. ι. 572.

Οἴνοπι, dat. sing. *nigro*. οἴνοπα, acc. ab οἴνοψ, οἴνοπος, qui vinei coloris est. q. ὄψις τοῦ οἴνου, *niger instar vini*. Vina illa Græcorum calidissima subnigrum imitantur colorem. Th. οἶνος, vinum, & ὢψ, oculus. Th. ὄπτομαι, video. ι. 622. 817.

Οἶνος, οἴνου, vinum. ι. 596.

Οἷος, pro ὅμοιος, similis. ι. 314. α. 386.

Οἰνοχόη, ης, ἡ, patina libatoria, ex οἶνος, & χέω, *fundo*, *trulla*, *ex qua vinum fundebatur*. ι. 744.

Οἷος, pro ὅμοιος, similis, οἷος ergo qualis, item, similis, sed οἶος, ου, ὁ, solus. Neut. οἶον, solum. ι. 313.

Οἶον, tantummodò, adverb. ab οἶος, οἴη, οἶον, solus, a, um. θ. 386.

Ὄϊς, contractè pro ὄϊας, *oves*, acc. pl. Thema est οἶς οἰὸς, vel ὄϊς, ὄϊος, ἡ, *ovis*. ι. 775.

Οἷς, & οἷσιν, dat. pl. Ion. ab ὅς, quis. ι. 145.

Οἰστὸς, *sagitta*. ab οἰστὸς, οῦ, ὁ, sagitta. ab οἴω, fero, f. οἴσω. α. 130.

Οἵτε, & οἵτ', nom. pl. ab ὅστε. θ. 46.

Οἵτινες, nom. pl. ab ὅστις, ἥτις, ὅτι, quicumque. α. 150.

Οἰωνοῖς, dat. pl. ab οἰωνὸς, οῦ, ὁ, avis. hinc οἰωνιστὴς, οῦ, ὁ, augur. α. 185. ι. 701.

Οἴω, sive οἴω, *puto*. item *fero*. α. 111.

Οἰῶν, *ovium*, genit. pl. Vide suprà ὄϊς. θ. 446.

Ὀκτάβλωμον, *octo morsuum*. à βλωμὸς, οῦ, ὁ, pro panis portione, bucella, & ὀκτὼ, octo. ι. 442.

Ὀκταπόδην, *octopedalem*, acc. ab ὀκτάποδης, à ποῦς ποδὸς, pes. ι. 425.

Ὄλβος, ου, ὁ, beatitudo, felicitas. q. d. ὅλος, βίος, hinc ὄλβιος, beatus. ι 826, 326.

Ὄλεθρον, adject. ab ὄλλυμι, perdo, F. ὀλέσω, a. 1. act. infin. ὀλέσαι, præt. m. ὄλα, & Att. ὄλωλα. θ. 326. ι. 180. 668.

Ὀλίγον, pauxillùm, adverb. ab ὀλίγος, ου, ὁ, paucus hinc

Ὀλίγιστος, superl. paucissimus. ι. 723. 480.

Ὀλμειὸς, οῦ, ὁ, fluvius in Helicone Bœotiæ, sic dictus ab Holmeio Sisyphi filio. θ. 6.

Ὅλμος, ου, ὁ, mortarium. ι. 423.

Ὀλοὴ, perniciosa. ab ὀλοὸς, ἡ, ὸν, hinc & ὀλοίος, idem. Th. ὄλλυμαι, f. ὀλέσω, perdo. ι. 745.

Ὄλυμπος, ου, ὁ, Thessaliæ mons altissimus, & pro ipso cœlo ponitur. Hinc ὀλύμπιος, cœlestis, & ὀλυμπιάδες, Musæ dictæ, tamquam Olympias domos inhabitantes. α. 203. θ. 390. 25. 52.

Ὁμὰ, *similia*, ab ὁμὸς, *similis*. α. 50.

Ὅμαδος, ου, ὁ, *tumultus*, multitudo. Th. ὁμὸς, οῦ, ὁ, similis. α. 155.

Ὁμαρτήσας, secutus. a. 1. part. ab ὁμαρτέω, ῶ, sequor, f. ήσω. Th. ὁμαρτῆ, idem quod ὁμοῦ, simul. ι. 676.

Ὀμβρηρὸν, *pluviosa*. Alii ὀμβρηροῦ, est adject. g. f. ab ὄμβρος *imber*. hinc ὀμβρηρὸς, pluviosus. ι. 451.

Ὄμβριμος, *robustus*. Vide suprà ὄβριμον. ι. 145.

Ὄμβρος, ου, ὁ, imber. παρὰ τὸ ὁμοῦ ῥεῖν *simul fluere*, ubi aqua copiosè fluit, quod in imbre (quæ ipsa vox hinc orta est) fieri solet, hinc ὀμβρήσαντος, pluente. a. 1. part. ab ὀμβρέω, ῶ, pluo. ι. 492. 415.

Ὀμεῖται, jurabit, 3. sing. fut. 2. med. verbi ὄμνυμι, juro, f. ὀμόσω, f. 2. med. ὀμοῦμαι, ῇ, εῖται, p. ὤμοκα, a. 1. ὤμοσα. ι. 194.

Ὁμήλικας, coætaneos, acc. pl. ab ὁμῆλιξ, ικος, coætaneus. Th,

Th. ὅμος, ſimilis, & ἡλικίη, ης, ἡ, ſtatura. ι. 444.

Ὁμηρεῦσαι, pro ὁμηροῦσαι, præſ. part. f. g. pl. num. ab ὁμηρέω, in unum convenio, Thema ὅμηρος, ου, ὁ, *obſes*. q. ex ὁμοῦ, *ſimul*, & εἴρω, *loquor*. θ. 39.

Ὁμιληδὸν, turmatim, Adverb. Th. ὅμιλος, ου, ὁ, turba. α. 170.

Ὀμιχεῖν, *meiere*, præſ. inf. ab ὀμιχέω, q. d. ὁμοῦ χέειν. ι. 727.

Ὄμμασι, oculis, dat. pl. ab ὄπτομαι, video. F. ὄψομαι. P. ὦμμαι. hinc eſt ὄμμα, ατος, τὸ, oculus. α. 262.

Ὁμόθεν, *ſimul*, ab ὁμοῦ, Th. ὁμὸς, οῦ, ὁ, ſimilis. ι. 109.

Ὅμοιος, ſive ὁμοῖος, ου, ὁ, ſimilis, Poëticè ὁμοίιος, Th. ὁμὸς, οῦ, ὁ, ſimilis. ι. 145.

Ὁμοκλῆς, genit. ab ὁμοκλὴ, ἡ, hortamentum, comminatio. q. ἀπὸ τοῦ ὁμῶς κέκλεσθαι. Euſtath. Th. κέλομαι, *hortor*, *jubeo*. α. 431.

Ὁμὸν, *eumdem*. ab ὁμὸς, unde eſt ὅμοιος. θ. 508.

Ὀμόσσῃ, juraverit. a. 1. ſubj. ὀμόσσας. a. 1. part. pro ὀμόσας. ab ὄμνυμι, fut. ὀμόσω, a. 1. act. ὤμοσα. θ. 232.

Ὁμοῦ, *ſimul*, ab ὁμὸς, *ſimilis*. ι. 243.

Ὄμφακες, nom. pl. q. ὠμοὶ ἐς τὸ φαγεῖν, *crudi ad veſcendum*, ab ὄμφαξ, ακος, ἡ, uva acerba. α. 399.

Ὁμόφρων, ονος, ὁ καὶ ἡ, concors, acc. pl. ὁμόφρονας, ab ὁμὸς, ſimilis, & φρὴν, ενὸς, ἡ, mens, animus. θ. 60.

Ὅμως, *tamen*. ſed ὁμῶς, *ſimul*. Th. ὁμὸς, οῦ, ὁ, ſimilis. ι. 3. 20.

Ὃν δε. ἀφίκετο ὃν δε δόμον δε, *rediit domum ſuam*. δε poſtpoſitum accuſativo, valet *ad*. α. 38.

Ὅντε, *quemque*. ι. 3.

Ὄνειαρ, ατος, τὸ, *utilitas*, emolumentum, ab ὄνημι *proſum*. f. ἥσω. ι. 41.

Ὄνειδος, εος, τὸ, *probrum*. hinc ὀνειδίζειν, exprobrare. ι. 311. 718.

Ὀνείρων, *ſomniorum*, gen. pl. ab ὄνειρος, ου, ὁ, *ſomnium*. Th. ὄναρ, ſomnium, nomen indeclinabile. θ. 212.

Ὀνίνησιν, *juvat*. 3. præſent. ind. ſing. ab ὀνίνημι ſeu ὄνημι, f. 1. ὀνήσω, a. 1. ὤνησα, θ. 429.

Ὄνομα, ατος, τὸ, nomen. *Æolicè* ὄνυμα, ὄνομ' pro ὄνομα. hinc ὀνομαστὶ, *celebres*, nominandi. θ. 148. 369.

Ὀνόμηνε, appellavit, a. 1. act. ab ὀνομαίνω, *nomino*, f. ανῶ, a. 1. ὠνόμηνα. Th. ὄνομα, nomen. ι. 80.

Ὀνοτάζων, præſ. part. *convicians*, ab ὀνόω, *vitupero*, f. όσω. Th. ὄνημι, vitupero. ι. 258.

Ὅντινα, quemcumque, ab ὅστις, οὗτινος, ᾧτινι. ab ὃς, & τις, quis. θ. 82.

Ὄνυχες, *ungues*. ab ὄνυξ, ὄνυχος, ὁ, unguis. prov. ἐξ ὄνυχος λέοντα, ex ungue leonem. ὀνύχεσσι, dat. pl. Ion. α. 266. ι. 202.

Ὀξέα, *acutum*. In plur. pro ὀξεῖα, capitur, & metri gratiâ pro ὀξείας, ab ὀξὺς, έος, ὁ, *acutus*. ὀξείῃσι, dat. pl. Ion. ut αἰχμῇς ὀξείῃσι, *mucronibus acutis*. α. 289. 348.

Ὄπ' pro ὄπα, *vocem*, *ſonum*, acc. ab ὄψ, ὀπὸς, ἡ, *vox*, q. ab ἔπω, dico.

Ὀπυίει, dat. præſ. ind. ὀπυίσω, a. 1.

α. 1. act. inf. ab ὀπάζω, *persequor, sequi jubeo, prabeo.* ὀπάσσαις, pro ὀπάσαις, part. a. 1. act. ι. 168. θ. 433.

Ὄπερ, quod. θ. 864.

Ὀπηδεῖ, *comitatur*, 3. perf. præf. ind. ab ὀπηδέω, comitor. Th. ὀπάζω, f. άσω, perſequor, comitem do. ι. 142.

Ὀπὶ, *voce*, dat. ab ὄψ, ὀπὸς, ὁ, *vox*. Vide ὄπα. ι. 29. 806.

Ὀπίζετο, *curabat*, imperf. ab ὀπίζομαι, curo, ab ὄπις, ιδος, ἡ, *ultio, cura*. α. 21.

Ὄπιθεν, metri causâ, pro ὄπισθεν. Th. ὀπίσω, retrorſum. θ. 3.

Ὀπιπτεύοντ᾽, pro ὀπιπτεύοντα, ſpectantem, præſ. part. acc. caſus, ab ὀπιπτεύω, ab inuſitato ὀπτεύω. Thema eſt ὄπτομαι, video. ι. 29.

Ὄπιν, acc. ſing. ab ὄπις, ιδος, ἡ, *ultio, vindicta, cura*. ι. 251.

Ὄπισθεν, adverb. ponè, à tergo. ab ὀπίσω, Poët. pro ὀπίσω, *retrorſum*, retrò. ι. 469. 741.

Ὅπλα, *instrumenta*, ab ὅπλον, ου, τὸ, arma. θ. 813.

Ὀπλέα, acc. ab ὀπλεὺς, έος, ὁ, *nomen viri*. α. 180.

Ὁπλὴν, *ungulam*, ungulâ pecus eſt armata, ab ὁπλὴ, ῆς, ἡ. Th. ὅπλον, ου, τὸ, & in pl. τὰ ὅπλα, arma. ι. 589.

Ὁπλότατος, *minimus natu*, ſuperlat. grad. in comp. ὁπλότερος, ου, ὁ, junior. ab ὅπλον, ου, τὸ, arma. θ. 137.

Ὁπότε, quando, cùm, ex ὅτε, ὅπ᾽ ἀρχαϊκὸν ὂν, ut liquet ex ὁπόσος ὁποῖος, &c. ſicut & λαικὰ ſunt complura, quorum alia ratio reddi nequit, ut πεντήκοντα, &c. ὁππότε idem quod ὁπότε. π duplicatur metri causâ, ὁππότε ex ὁππότε & ἂν, ubi. α 397. θ. 782. ι. 543.

Ὅππῃ, Poëticè, pro ὅπῃ, ubi. θ. 387.

Ὁπποτέρην, utram, acc. f. gen. Poët. ab ὁπότερος, uter. Them. πότερος, ου, ὁ, uter. θ. 549.

Ὀπωρινὸς, ου, ὁ, autumnalis, ex ὀπώρα, ας, ἡ, *autumnus*, q. d. ὥρα ὀποῦ, tempus ſucci. ι. 674.

Ὀρᾶται, *ſpectat*, 3. perſ. præſ. ind. verb. med. κάρη δ᾽ εἰς οὖδας ὁρᾶται, *caput pavimentum ſpectat*, eſt ſenis deſcriptio. ab ὁράω, *video*. imperf. ἑώρων, perf. ἑώρακα, ι. 534.

Ὀρειχάλκοιο, genit. Ion. ab ὀρείχαλκος, orichalcum, æs montanum, ab ὄρος, εος, τὸ, mons & χαλκὸς, οῦ, ὁ, æs. α. 122.

Ὀρέξαι, *porrigere*, a. 1. infinit. ὀρεξαμένη, part. f. g. a. 1. med. ab ὀρέγομαι, *porrectis manibus prendo*. Th. ὀρέγω, f. ξω, *porrigo*, extendo. θ. 433.

Ὄρεος, montis, gen. ſingul. à τὸ ὄρος, *mons*. α. 374.

Ὀρεσινόμου, *in montibus paſcentis*, genit. ex ὄρος, εος, τὸ, mons, & νέμω, paſco, in præt. m. νένομα. α. 407.

Ὄρηται, *orta fuerit*, 3. ſing. a. 2. med. ſubj. ab ὄρω, in med. ὄρομαι, ῃ, ηται, præſens & aor. 2. coincidunt. in ſubj. Hinc eſt Latinorum *orior*. θ. 782.

Ὀρθὸς, *rectus, erectus*. hinc Ὀρθαὶ τρίχες, *erecti pili*. α. 391.

Ὄρθιος, g. com. *arduus*, ex ὀρθὸς, οῦ, ὁ, rectus. ι. 290.

Ὀρθρογόη, ης, ἡ, *manè lugens*. ab ὄρθρος, ου. ὁ, tempus matutinum, & γοάω, f. ήσω, gemo. ι. 568.

Ὄρθρου, genit. ab ὄρθρον, τὸ, *diluculum*,

ϐυλυμ, ὄρθρε ἀνιςάμϑρ©, ἵνα τοι βί© ἀρκι© εἴη. *Diluculò surgens, ut tibi victus sufficiens sit.* ε. 277.

Ὄρθῳ, dat. sing. nomen proprium viri, ὄρθος, ε, ὁ. ϑ. 293.

Ὄρκ©, ε, ὁ, *juramentum*, aut potiùs Numen quod præerat jurijurando. ϑ. 231. ε. 219. 804.

Ὁρμήσωσι, *impetum faciunt*, 3. pl. a. 1. act. subj. ab ὁρμάω, ῶ, *impetu feror*, f. ήσω, ὁρμηθῆναι, a. 1. pass. infin. Them. ὁρμὴ, ῆς, ἡ, impetus. α. 403. ε. 526.

Ὅρμες, *monilia*, acc. pl. ab ὅρμος, ε, ὁ, monile, colli ornamentum. ε. 74.

Ὄρνις, ιθος, ἡ, *avis*. ε. 212.

Ὄρ©, ε©, τὸ, *mons*. At ὅρος, ε, ὁ, terminus. ϑ. 2.

Ὄρορον, *irruerant*, pro ὠρόρεσαν, 3. pl. a. 1. act. indic. ab ὀρύω, ab ὄρω formatum est, sicut & ὀρίνω, & ὄρνυμι. item, ὀρώρω, à præt. med. ὤρορα per metath. ὄρωρα. ὀρῦσα, pro ὀρύνασα, *præcipitans*, part a. 1. act. f. g. ab ὀρύω. α. 437.

Ὄρπηκα, *stimulum*, acc. ab ὄρπηξ, ηκος, ὁ, virga aculeata è ramo. ε. 468.

Ὀρφανὰ, *orphanos*, ab ὀρφανὸς, ε, ὁ, orphanus, pupillus, q. ab ὀρφνὸς, obscurus, q. d. ὁ ἐν σκότῳ ὢν, negligitur enim & veluti in tenebris versatur. Flectitur more adjectivorum. ε. 330. Vide Manuale N. T.

Ὀρχέομαι, ῦμαι, salto, 3. pers. pl. num. ὀρχεῦνται, *tripudiant*, *saltant*, Doricè, pro ὀρχῦνται, f. ήσομαι, a. 1. med. ὀρχησάμην. Hinc ὀρχηθμὸς, ῦ, ὁ, *chorea*. α. 282. ϑ. 4.

Ὄρχος, ε, ὁ, *pulvinus*, ordines vitium. α. 296.

Ὀρώρει, *excitabatur*, 3. plusq. perf. med. verbi ὄρω, excito, f. ρῶ, & σω, præt. m. ὄρωρα, & ὤρορα, quod activè & passivè usurpatur. α. 274.

Ὁρῶν, *videns*, præs. part. ab ὁράω, ῶ, f. άσω, p. ἑώρακα. Att. ἑώρακα. α. 426.

Ὅς, *qui*. ε. 8.

Ὅς, *suus*, πατέρ' εἰς ὅν, *ad patrem suum*. ϑ. 71.

Ὅσα, quanta, & ὅσσα, ab ὅσος, & Poët. ὅσσος, ε, ὁ, quantus. ϑ. 475.

Ὄσσα, ης, ἡ, vox. ϑ. 10.

Ὅσσαι, pro ὅσαι, *quotquot*, pl. n. f. g. ὅσσ', pro ὅσσα, *quæcumque*, ab ὅσος, & Poëticè, ὅσσος, ε, ὁ, quantus. ϑ. 183.

Ὄσσετο, *prævidebat*, imperf. verbi ὄσσομαι, video, Æolicè, pro ὄπτομαι, f. ὄψομαι, p. ὦμμαι. θ. 551.

Ὄσσος, ε, ὁ, & εος, τὸ, *oculus*. ὄσσοις, *oculis*. ὄσσε, dualis numeri, pro ὄσσω, per apocopen τῶ ε ψιλῶ. α. 426.

Ὅσσον, *quantum*, Poëticè, pro ὅσον. ϑ. 49.

Ὅσκεν, quicumque, Poëticè, pro ὅς ἄν. ὅσοι, *quotquot*. ὅσσοι, pro ὅσοι. ϑ. 154. ε. 303.

Ὀστέα, *ossa*, pl. num. ab ὀστέον, ὖν, ἐυ, ῦ, os ossis. θ. 540.

Ὅτ', pro ὅτε, ut & ὅθ'. ε. 113.

Ὅτε, *quando*, *quum*. Notetur discrimen. ὅτε, *quando*, extra interrogationem. πότε, *quando?* in interrogatione. ε. 89.

Ὄτοβος, ε, ὁ, *sonus*. ϑ. 709.

Ὀτραλέως, *celeriter*, *ocyssimè*, adverb. Th. ὀτρύνω, f. υνῶ, *incito*, instigo. α. 410.

Ὅτι,

Ὅτι, *quia, quoniam*, ὅτι τάχιστα, *quàm celerrimè*, Poëticè, pro ὅτι, quod. ε.48.

Οὐ, *non*, οὐ δίκη, pro ἀδικία, more Hebræorum. ε. 244.

Οὐκ, non, Poëticè, pro οὐ. Θ. 182.

Οὔατα, acc. pl. *aures*, ab οὖας, ατος, τὸ, Poëticè, pro οὖς, ὠτὸς, dat. pl. οὔασιν. Θ.702.

Οὐδ', *neque*, οὐδ', pro οὐδὲ, per apostrophum. ε. 40.

Οὐδαμῆ, *nusquam*, adverb. ab οὐδαμὸς, ex οὐ, & ἀμὸς, ῦ, ὁ, unus. α. 218.

Οὖδας, τὸ, *pavimentum*, idem quod οὖδος, εος, τὸ, hoc in nominat. inusitat. illud in nom. & acc. tantùm usitatum. ε. 534.

Οὐδὲν, *nullum*, ab οὐδεὶς. οὐδεμία, οὐδὲν, nullus, a, um. ε. 311.

Οὐδέποτ', *numquam*, ex ποτε, quando. Thema, ὅτε. idem. ε. 176.

Οὐδέτερος, neuter, ex οὐδὲ, & ἕτερος, alter. α. 178.

Οὐδέτι, neque ullum, ex οὐ, & τι, quid. ε. 147.

Οὐδὸς, ῦ, ὁ, *limen*, ab οὖδος, εος, τὸ, solum. Θ. 749.

Οὐκ, sequente tenui, *non*: οὐχ, sequente vocali aspirata. ε. 11, 320.

Οὐκέτι, non ampliùs, ex οὐκ, & ἔτι, adhuc. ε. 34.

Οὖλιος, idem quod ὀλοὸς, ῦ, ὁ, sic οὖλιος ἄρης, *perniciosus Mars*. Them. ὄλλυμι, f. ὀλέσω, perdo. α. 192.

Οὐλομένην, Poëticè pro ὀλομένην, miseram, acc. ab οὐλόμενος, factum ex aor. 2. ὀλόμενος, interposito υ, metri causâ. Th. ὄλλυμι, f. ὀλέσω, aor. 2. med. ὠλόμην. ε. 717.

Οὔλυμπος, olympus; quasi ὁλόλαμπος, *totus lucens*, οὐλύμποιο, gen. Ion. οὔλυμπόν δε, *ad olympum*. hinc οὐλύμπιος, *olympius*, vel *cælestis*, ο, mutatur in ου Poëticè. Θ.855.

Οὕνεκα, pro οὗ ἕνεκα, *cujus rei gratiâ*, ἕνεκ', per apostrophum τῦ α. ε. 139. 517.

Οὖν, *igitur*, τοιγαροῦν. α. 299.

Οὔποτε, *numquam*, ex οὐ, & ποτε, & hoc ab ὅτε, quando. ε.813.

Οὔπω, *nondum*, ex οὐ, & πω (enclitic.) quodammodo, hoc ab ὅς. ε. 273.

Οὐρανίδῃ, dat. sing. ab οὐρανίδης, ου, ὁ, cœlestis. Th. οὐρανὸς, ῦ, ὁ, cœlum. Θ.486.

Οὐρανὸς, ὁ, cœlum. Hinc οὐρανίη, Ionicè, pro οὐρανία, Urania, una ex Musis, οὐρανόθεν, *è cælo, cœlitus*, οὐρανιώνων, cœlicolarum, genit. plur. ab οὐρανίων, ωνος, ὁ. Θ. 45, 78, 939.

Οὐρεῖν, *meiere*, præs. infinit. pro imperativo, more Hebræorum. Vide in οὐρήσῃς. ε. 758.

Οὔρεος, pro ὄρεος, *montis*, οὔρεα, pro ὄρεα, Poëticè, *montes*, dat. pl. οὔρεσι, ab ὄρος, εος, τὸ, mons. ε. 232.

Οὐρῇ, Ionicè, pro οὐρᾷ, dat. singul. ab οὐρὰ, ᾶς, ἡ, cauda. α. 431.

Οὐρῆας, *mulos*, acc. pl. ab οὐρεὺς, Ionicè, pro ὀρεὺς, έος, & Ion. ῆος, ὁ, mulus, ab ὄρος, εος, τὸ, *mons*, quòd hujus jumenti magnus sit usus circa montana opera. ε. 791.

Οὐρήσῃς, meias, 2. sing. a. 1. act. subj. ab οὐρέω *meio*, f. ήσω. Th. οὖρον, ου, urina. ε. 729.

Ὄριον, seu potiùs, ὤριον, nomen viri. α. 186.

Οὐκ,

Οὓς, *quos*, ab ὃ, ἣ, ὅ. At οὓς, *suos*, ab ὅς, ἥ, ὅν. ϑ. 45.

Οὐτάμεναι, Ionic. pro οὐτάναι, præs. inf. ab οὔτημι, seu οὐτάω, vulnero. hinc part. οὐτάμενος, vulneratus. nisi velis in præt. pass. per syncopen dici, pro οὐτασμένος, ab οὐτάζω, f. άσω. idem quod οὐτάω, ῶ, f. ήσω. α. 335. 363.

Οὔτασ', pro οὔτασε, *vulneravit*. ab οὐτάω. α. 461.

Οὔτε, *neque*, & οὔτ', pro οὔτε, ut & οὔθ'. α. 217. ι. 130. 784.

Οὗ τ', *cujusque*, genit. ab ὅς, qui. ι. 534.

Οὔτις, ὁ, & ἡ, nullus, non aliquis, h. e. *nullus*. ι. 15. οὔτι, nusquam. ι. 105.

Οὗτος, αὕτη, τοῦτο, ex ὁ αὐτὸς, *hic*. ι. 293.

Οὕτως, sequente vocali, *sic*, οὕτω, sequente consona. ι. 424.

Ὀφέλλει, *auget*, 3. præs. ind. verbi ὀφέλλω, adaugeo. in præs. imperat. ὄφελλε, fove. ι. 14. 213.

Ὀφθαλμὸς, οῦ, ὁ, *oculus*, ὀφθαλμοῖσιν, dat. pl. Ion. Th. ὄπτομαι, video. ι. 267. ϑ. 451.

Ὄφιος, *serpentis*, genit. ab ὄφις, ιος, ὁ, acc. ὄφιν. α. 161.

Ὄφρα, adverb. Poëticè, pro ἵνα, ut. ι. 260. ὄφρ' εἴπω, *ut dicam*. ι. 341.

Ὀφρύσι, dat. pl. ab ὀφρὺς, ύος, ἡ, *supercilium*. ϑ. 827.

Ὀχθήσας, a. 1. part. act. *contristatus*, ab ὀχθέω, ῶ, *gravatè fero*.

Ὀψαρότης, ου, ὁ, *qui serò arat*, ex ἀρόω, *aro*, & ὀψὲ, serò, adverb. ι. 490.

Π.

Παγασαίου, genit. pro πηγασαίου, Doricè, à πήγασος, ου, ὁ, Pegasus, alatus Persei equus. Them. πηγὴ, ῆς, ἡ, fons. α. 70.

Πάγκακος, omnino malus, ut πάγκακον ἦμαρ, *infaustissimus dies*, ex πᾶς, πᾶσα, πᾶν, omnis, e, & κακὸς, οῦ, ὁ, malus. ι. 813.

Πάγος, ου, ὁ, collis ubi multi lapides sunt quasi compacti, & in unam coaluerunt cautem. Thema, πηγνύω, vel πήγνυμι, compingo, f. ξω. α. 439.

Παγχρύσεα, prorsus aurea, quasi dicas, πάντως χρύσεα, à χρυσὸς, οῦ, ὁ, aurum. ϑ. 335.

Παθὼν, *passus*, in f. g. παθοῦσα, a. 2. part. act. à πάσχω, patior, f. πείσομαι, a. 2. ἔπαθον, præt. med. πέπονθα. ι. 218. ϑ. 276.

Παῖς, puer, & Ionica diæresi. πάϊς, παιδὸς, in accus. παῖδ', pro παῖδα, in dat. pl. & Ion. παισὶ, παίδεσι. ι. 399. 130. 50. 378.

Παίζοντες, ludentes, præs. part. à παίζω, F. παίξω, & σω, ludo. α 277.

Παιπαλοέσσῃς, dat. plur. Ionicus, *asperis*, à παιπαλόεις, εσσα, εν, asper, præruptus. Thema, παίπαλα, τὰ, loca prærupta. ϑ. 860.

Παλαίει, luctatur, à πάλη, ης, ἡ, *lucta*, hinc παλαίω, luctor. ι. 413.

Παλάμαις, manibus. dat. plur. à παλάμη, *palma*, παλάμῃσι, dat.

dat. plur. Ionic. pro παλάμαις. α. 320.

Πάλιν, adverb. *iterum*, rursus. ε. 673.

Παλινάγρετος, revocabilis, ex πάλιν, & ἀγείρομαι, colligor. Th. ἀγείρω, f. ρῶ, congrego. α. 93.

Παλίωξις, pro παλιδίωξις, q. d. post insecutio. Thema διώκω, *persequor, insector*, f. ξω, p. ωχα. α. 154.

Παλλὰς, άδος, ἡ, Pallas, Sapientiæ dea, quæ & Minerva dicitur. ε. 76.

Πάλμαυη, dat. à πάλμας, nomen viri. πάλμαυα, acc. θ. 376.

Πάλλεν, jactabat, imperf. pro ἔπαλλεν, à πάλλω, *vibro*, *agito*, f. αλῶ. α. 321.

Πάμπαν, adverb. *prorsus*, q. d. πάντως πάντως. ε. 275.

Παμφαίνων, præs. part. à παμφαίνω, *totus appareo*. μ est ante φ, quæ literæ sunt cognatæ, & ut ita dicam, consanguineæ, ex πᾶς, πᾶσα, πᾶν, omnis, & φαίνω, appareo, f. ανῶ, p. πέφαγκα, a. 1. ἔφηνα, a. 2. ἔφανον. ε. 567.

Παναίολος, omnino varius. ex πᾶς, & αἰόλος, ε, ὁ, varius. α. 129.

Πανακήμων, prorsus innoxia, ex ἀπήμων, ονος, ὁ ϗ ἡ, illæsus. Th. πῆμα, ατος, τὸ, damnum. ε. 811.

Πανάριστος. *longè præstantissimus*, ex πᾶν, & ἄριστος, præstantissimus. Th. ἄρης, εος, ὁ, Mars. ε. 293.

Πανδιονὶς, Fabula de filia Pandionis. ε. 568.

Πανδώρα, nomen mul. videtur epitheton telluris, quæ omnis generis fruges profert. ex πᾶν, & δῶρον. ε. 81.

Πανελλήνεσι, dat. pl. Ionic. omnibus ad unum Græcis, à πανέλληνες, ex πᾶν, & ἕλλην, ηνος, ὁ, Hellen, Græcus. ε. 528.

Πανέφθυ, genit. à πάνεφθος, omni ex parte coctus. Thema, ἕψω, *coquo*, *elixo*, f. ἑψήσω. α. 208.

Πανημέριος, *toto die*. ex πᾶν, & ἦμαρ, seu ἡμέρα, dies. α. 396.

Παννύχιος, *tota nocte*, elegantia poëtica, ubi nomen ponitur pro adv. Them. νὺξ, νυκτὸς, ἡ, nox. α. 46.

Πανόπη, nomen mul. q. d. *pro omnibus loquens*. θ. 250.

Πάντοθεν, *undiquaque*, adverb. à πᾶς, πᾶσα, πᾶν, omnis. ε. 625.

Παντοίην, acc. f. g. παντοίων, gen. pl. à παντοῖος, ε, ὁ, omnigenus, varius. Th. πᾶς, omnis. θ. 830. ε. 621.

Παντὸς, παντὶ, πάντεσι, &c. Vide in πᾶσα.

Παπταίνων, præs. part. à παπταίνω, circumspicio. ε. 444.

Παρὰ, cum Genit. à, ab. ε. 51. παρ', pro παρὰ. ε. 27. Cum dat. apud. ε. 130. Cum accus. *trans*, præter, &c. ε. 169. πάρα, pro πάρεισι, *urgent*. ε. 454.

Παραγίνεται, 3. pers. præs. *adest*. Thema, γίνομαι, seu γείνομαι, sum, f. 2. pass. γενήσομαι, p. γέγενημαι, a. 2. m. ἐγενόμην. θ. 432.

Παρακαίρια, *importuna*, à παρακαίριος, seu παράκαιρος, intempestivus. Th. καιρὸς, ὁ, occasio, tempus. ε. 329.

Παραμείβηται, *prætereat*, 3. præs. subj.

subj. à παραμείβω, prætereo. Th. ἀμείβω, f. ψω, commuto. ι. 409.

Παραιβασία, delictum, transgressio, idem quod παράβασις, ex παρὰ, & βαίνω, eo, incedo. ι. 628.

Παραιφάμενοι, appellantes, metri gratiâ, inserto, ι, vel per epenthesin Poët. est aor. 1. part. med. à παράφημι, hortor. Them. φημὶ, seu φάω, dico. θ. 90.

Παρακοίτῃ, dativ. à παρακοίτης, ου, ὁ, maritus, παράκοιτις, ἡ, marita, uxor, σὺν αἰδοίῃ παρακοίτι, ex παρὰ, juxta, & κοίτη, ης, ἡ, cubile, lectus. θ. 328. 928.

Παραφαινέμεν, Ionicè pro παραφαίνειν, revelare, præs. inf. pro imperat. Them. φαίνω, f. νῶ. ι. 734.

Παρασχεῖν, est a. 2. act. infin. à παρέχω, efficio, præsto, παρεῖχον, 3. pl. imperf. act. Them. ἔχω, habeo, f. ἕξω, & σχήσω, p. ἔσχηκα, a. 2. ἔσχον. ι. 712. α. 84.

Παρειῶν, gen. pl. à παρειὰ, ᾶς, ἡ, gena, maxilla. α. 267.

Παρεκβαίνουσι, exorbitant. 3. plur. ind. præs. ex παρὰ, ex, & βαίνω, eo, f. βήσομαι, p. βέβηκα, a. 2. ἔβην. ι. 226.

Παρελαύνω, aveho, prætervehor. Th. ἐλαύνω, agito, f. ἐλάσω, p. κα. α. 353.

Παρελέξατο, concubuit, cum dat. a. 1. m. ind. à λέγομαι, cubo, f. λέξομαι. θ. 278.

Παρελθεῖν, pervenire. a. 2. inf. Th. ἔρχομαι, venio, f. ἐλεύσομαι, a. 2. ἤλυθον & ἦλθον, p. m. ἤλυθα. ι. 216.

Παρὲξ, extra, dicitur & παρὲκ. Them. ἐκ vel ἐξ, ex, è. α. 352.

Παρεόντος, præsentis, Ionicè pro παρόντος, genit. præs. part. à παρὰ & εἰμὶ, sum. ι. 366.

Παρεστάμεν, adesse, adstare. Ionicè pro παρεστάναι, præs. act. infin. à παρίστημι pro παρίστημι. Non solùm ἵστημι, sed etiam ἔστημι usitatum est, f. στήσω, a. 2. ἔστην. θ. 439.

Πάρεστιν, à πάρειμι, adsum. Th. εἰμὶ, sum. θ. 420.

Παρέσχεθεν, apposuit. 3. pers. præs. imperf. à παρασχέθω, idem quod παρέχω, præbeo. Th. ἔχω, habeo. θ. 639.

Παρέτραπον, deflexerunt, a. 2. act. à παρατρέπω, diverto, deflecto, f. ψω, p. φα, a. 2. ἔτραπον, p. m. τέτροφα. θ. 103.

Παρθένος, ου, ἡ, virgo, hinc παρθένιος, & παρθενικὸς, ἡ, ὸν, virgineus, virginalis. ι. 256. θ. 344. ι. 63.

Παρκλίνουσι, deflectunt, pro παρακλίνουσι, 3. pers. pl. ind. præs. à κλίνω, f. νῶ, reclino, p. κέκλικα. ι. 262.

Παρνήσσοιο, genit. Ion. à Πάρνησσος, ου, ὁ, nomen montis in Delphis. θ. 499.

Πάροιθεν, seu πάροιθε, idem quod πάρος, ante. θ. 531.

Πάρος, antè. Adverbium vel temporis vel loci. α. 119.

Πᾶσα, f. g. à πᾶς, omnis, παντὸς, in accus. πάντα, πᾶσαν, πᾶν. gen. plur. πασάων, Ionicè pro πασῶν, dat. pl. πᾶσι, & πᾶσιν. & Ion. πάντεσσι. πάσῃσιν, pro πάσαις, πάντ', pro πάντα, πάντη, adverb. passim. ι. 125. 76. 511. θ. 828. 372.

Πανθέη, nomen mul. θ. 247.

Πανθὸη, nomen mul. *qua ad omnes currit*. θ. 352.

Πάσχει, patitur. à πάσχω, F. πείσομαι, præt. med. πέπονθα, aor. 2. ἔπαθον. ε. 211.

Πατὴρ, *pater*, genit. πατέρος, πατρὸς, dat. πατρὶ, acc. πατέρα, tantùm. vocat. ὦ πάτερ. hinc πατρὶς, ίδος, ἡ, patria. α. 1. ε. 5. ϑ. 259. θ. 73.

Πατροκασιγνήτοις, patruos, ex πατὴρ, pater, & κασίγνητος, frater. Th. κάσις, frater, & γείνομαι, nafcor. θ. 502.

Πατρώϊος, ου, ὁ καὶ ἡ, paternus. Th. πατὴρ, pater. ε. 376.

Παῦε, *desiste*, præf. imperat. act. παύθη, 3. fing. a. 1. paff. f. παύσω, p. πέπαυμαι, a. 2. ἔπαυον. α. 449. θ. 533.

Παῦρον, exiguum. παῦρον δ᾽ ἐπὶ χρόνον, *ad exiguum tempus*. à παυρὸς, οῦ, ὁ, Poëtic. *paucus*. Hinc παῦρα, neut. pl. adverb. *raro*. hinc & παυρίδιον, pauxillum. Th. παύω, f. παύσω, ceffo. ε. 133. 326. θ. 780.

Παχείας, denfas, acc. pl. à παχὺς, εῖα, ὺ. *denfus*, *craffus*, in genit. παχέος, in accuf. παχύν. ε. 509. 497.

Πέδιλον, ου, τὸ, *calceus*, talare, θ. 12.

Πέδιον, ου, τὸ, campus. πεδίοιο, genit. Ion. πέδοθεν, adverb. *ex fundo*. Th. πέδον, ου, τὸ, folum. α. 378. 342. θ. 680.

Πεῖθ᾽ pro ἔπειθε, *perfuafit*, imperf. à πείθω, *perfuadeo*, πειθὼ, *Suada*, Dea eloquentiæ præfes. Th. πείθω, f. πείσομαι, a. 2. m. ἐπιθόμην, præt. med. πέποιθα. α. 450. ε. 73.

Πείκειν, *implere*, præf. inf. à πείκω, vel πέκω, pecto, f. ξω, a. 1. paff. ἐπέχθην. α. 773.

Πείρασι, pro πείρασι, *termini*. dat. pl. πείρασιν. à πεῖρας, ατος, τὸ, finis. ε. 168.

Πειρηθῆναι, *periculum feciffe*, a. 1. inf. paff. à πειράω, ῶ, *conor*, nitor, f. άσω, vel ήσω, p. πεπείρακα. Th. πεῖρα, ας, ἡ, conatus. α. 359.

Πειρίθοον, nomen viri, *ardelio*. α. 179.

Πέλαγος, εος, τὸ, *profunditas maris*, pelagus, πέλας τῆς ἀκτῆς κατ᾽ ἀντίφρασιν, vel quia πέλας ἀγ[illegible]. θ. 131.

Πελάσας, *accedens*, a. 1. part. à πελάζω, f. σω, appropinquo. Them. πέλας, adverb. *propè*. ε. 372.

Πελεμίζετ᾽ pro πελεμίζετο, imperf. paff. *contremuit*, *quaffatus fuit*, πελεμίζεται, *concutitur*, 3. præf. ind. paff. à πελεμίζω, f. ξω, moveo, quaffo. θ. 842. 458.

Πέλει, 3. perf. ind. à πέλω, *fum*, πέλεν pro ἔπελεν, 3. imperf. act. πέλομαι, idem quod πέλω. α. 164. ε 808.

Πελίης, ου, ὁ, nomen viri. θ. 996.

Πελώρη γαῖα, *terra vafta*, πέλωρος, ου, ὁ, ingens, πελώριος, idem quod πέλωρος, à πέλωρ, ωρος, τὸ, monftrum. θ. 159. 295.

Πέμπε, pro ἔπεμπε, *mifit*, imperf. πέμψαν, pro ἔπεμψαν, a. 1. ind. act. à πέμπω, f. ψω, mitto. ε. 84.

Πέμπτῃ, *quinta*, dativ. caf. πέμπτας, acc. plur. πέμπτῃσι, dat. pl. à πέμπτος, ου, ὁ, quintus. Them. πέντε, quinque. ε. 803. 802.

Πέντ[illegible],

Πένεαι, præſ. inf. à πένομαι, *ago*, *efficio*. unde eſt ἡ πενία, *paupertas*, Ionicè, πενίη. ι. 497. 773.

Πένθος, εος, τὸ, luctus, mœror. κραδίῃ μέγα πένθος ἔχοντες, *premente altum corde dolorem*. ϑ. 98.

Πέντε, quinque. ι. 613.

Πεντήκοντα, quinquaginta. ι. 663.

Πεντηκοντακάρηνον, ex πεντήκοντα, quinquaginta, & κάρηνον, ου, τὸ, caput. ϑ. 312.

Πεντόζοιο, genit. Ion. à πέντοζος, ου, ἡ, *manus*. ex πέντε, *quinque*, & ὄζος, *ramus*. Digiti ſunt veluti quinque ramuſculi, & homo eſt quaſi *arbor inverſa*. ι. 742.

Πεπαλαγμένος, *pollutus*. perf. part. paſſ. à παλάσσω, inquino, fœdo. f. ξω. p. πεπάλαχα. a. 1. ἐπάλαξα. Th. πάλλω, f. αλῶ, vibro. alii à πηλὸς, ῦ, ὁ, lutum. ι. 733.

Πεπαρμένη, *confixa*, perf. part. paſſ. à πείρω, *tranſadigo*, f. περῶ, perf. paſſ. πέπαρμαι, p.m. πέπορα. ι. 205.

Πεπείραμαι, *expertus ſum*, perf. paſſ. Doricè pro πεπείρημαι, à πειράω, ῶ, *tento*, f. άσω & ήσω. Them. πεῖρα, ας, ἡ, conatus. ι. 660.

Πεπνυμένα, *ſapientia*. perf. part. Them. πνέω, flo, ſpiro; unde πνῦμι ſeu πνύω, f. σω, præt. paſſ. πέπνυμαι, ſapiens ſum. ι. 731.

Πέποιθ', pro πέποιθε, præt. med. *confidit*. à πείθω, *perſuadeo*, f. πείσω, p. πέπεικα, a. 2. ἔπιθον, ι. 375.

Πέπον, *mollis*, vocativi caſus, à πέπων, ονος, ὁ, ἡ, *maturus*, *mitis*. Them. πέπτω, *coquo*, f. ψω, præt. paſſ. πέπεμμαι. α. 350.

Πεπότητο, *volabat*, 3. ſing. pluſq. paſſ. à ποτάομαι, ῶμαι, volo. Thema πέτομαι, unde eſt ποτὴ *volatus*, & hinc ποτέομαι. α. 148.

Πέπρωτο, *fatis conſtitutum eſſet*, 3. ſing. pl. perf. paſſ. per ſyncopen pro πεπεράτωτο. à περατόω, determino, f. ώσω, pert. paſſ. πεπεράτωμαι, & per ſyncopen πέπρωμαι. Th. πέρας, ατος, τὸ, terminus. ϑ. 464. 475.

Πεπυκασμένος, plur. perf. part. paſſ. hinc πεπυκασμένος νόον, prudens, callidus, à πυκάζω, denſo. Thema πύκα, denſè. θ. 484. ι. 793.

Πέταλ', pro πέταλα, folia. à πέταλον, *folium*. à πετάννυμι, *expando*, vel πετάω, f. άσω. ι. 680.

Περᾶν, præſ inf. Th. περάω, ῶ, f. ήσω & άσω, tranſeo. ι. 738.

Περ in fine *quamvis*. Θεοί περ, quamvis ſint dii. ϑ. 739.

Πέρην, ultrà, Ionicè pro πέραν, idem quod πέρα, ultrà. θ. 215.

Περὶ-έδυνε, induit, imperf. à περιδύνω, induo. Th. δύω & δύνω, f. δύσω, a. 2. ἔδυν. α. 124.

Περὶ--ἔθηκε. Vide in ἔθηκε. α. 123.

Περιγλῶχες, *cuſpiduloſa folia*, per ſyncopen pro περιγλώχινες. Th. γλωχὶν, vel γλωχὶς, ῖνος, ἡ, *cuſpis*, acies. α. 398.

Περὶ, cum Genitivo *præ*, *circa*. περὶ χειρί. περὶ πάντων, *ſuper omnes*. *Cum Dativo, circa*, περὶ ςήθεσσι, *propter*. Cum Accuſativo, *circa*, περὶ ςόμα. ϑ. 3. α. 129. 279. 247. ι. 819.

Πέρι, *valdè*. ε. 542.

Περιῆεν, *excellit*. Θ. 656.

Περὶ τ' ἀμφὶς, *circumquaque*. Θ. 848.

Περ, particula est, quæ annecti aliis orationis partibus solet, & plerumque significat, *quamquam*, *quamvis*. Sæpè etiam vacat. ε. 20. 155. 208.

Περίαχε, *insonuit*, a. 2. act. à περιαχέω, Doricè περιηχέω, ῶ, circumsono, f. ήσω. Th. ἦχος, ου, ὁ, sonus. Θ. 678.

Περιέσσασθαι, circum induito, a. 1. med. infin. à περιέννυμαι. Thema, ἕω, *induo*, pro quo ἕννυμι, f. ἕσω, p. εἷμαι, a. 1. m: ἑσσάμην. ε. 539.

Περικαλλέα, acc. sing. f. gen. à περικαλλὴς, perpulcher. περὶ enim auget significationem. Th. καλὸς, λὴ, λὸν, pulcher. Θ. 10.

Περίκειται, *circumdatus*. 3. pers. præs. à κεῖμαι, jaceo, f. κείσομαι. Θ. 733.

Περικλυτὸν, celebrem, acc. à περικλυτὸς. Them. κλύω, audio. ε. 60.

Περιμαίνεται, *circumquaque furit*. 3. pers. præs. ind. περὶ intendit significationem, à μαίνομαι, *furo*, f. μανοῦμαι. α. 99.

Περιμαρνάμεθ', *propugnavimus*. pro περιμαρνάμεθα, 1. pl. præs. indic. verbi μάρναμαι, pugno. Θ. 647.

Περιμήδεα, nomen viri. α. 187.

Περιμήκεες, prælongæ, pl. num. à περιμήκης, εος, ὁ, ἡ. Th. μῆκος, εος, τὸ, longitudo, περὶ in compositione auget significationem. α. 133.

Περιναιετάουσι, *circumhabitant*. 3. plur. præs. subj. à περιναιετάω, *circumhabito*. Th. ναίω, habito. Θ. 370.

Περιπλομένων, *circumvoluto*, pro περιπλομένου. Th. πέλω, *moveo*, sum. ε. 386.

Περίῤῥυτος, ου, ὁ, circumfluus. Th. ῥέω, pro ῥέω, fluo. Θ. 193.

Περιωσὰ, *eximia*, pl. num. à περιωσὸς, οῦ, ὁ, *excellens*. à περὶ, præpositio, variam habens constructionem & significationem. Θ. 399.

Περιστεναχίζε, *circumquaque ingemiscebat*, 3. persona imperf. à περιστεναχίζω, idem quod περιστένω, *circum circa gemo*. Them. στενὸς, οῦ, ὁ, angustus. α. 344.

Περιτεμνέμεν, *incidito*, Ionicè, præsentis act. infin. pro περιτέμνειν, à περιτέμνω pro περιτέμνω, *circumcido*. Thema τέμνω, seco, f. τεμῶ, p. τέτμηκα, aor. 2. ἔτεμον, præt. med. τέτομα. ε. 570.

Περίφρονος, *prudentis*, genitiv. à περίφρων, ονος. Th. φρὴν, mens. α. 297.

Περμησσὸς, οῦ, & Ion. σῶ, ὁ, fluvius Bœotiæ ex Helicone, Phœbo & Musis sacer. Θ. 5.

Περσεὺς, έως, ὁ, nomen viri.

Περσεφόνη & περσεφόνεια, ας, ἡ, Proserpina, filia Jovis & Cereris. Th. φένω, occido. Θ. 768. 913.

Περσηὶς, ίδος, ἡ, nomen mul. Θ. 356. 957.

Πέρσης, nomen viri. Frater Hesiodi etiam ita appellatus fuit, ὦ πέρση, vocativi casus. ε. 27. 213.

Πέσεν, cecidit, pro ἔπεσεν, 3. sing. a. 2. act. à πίπτω, cado, f. πεσοῦμαι, p. πέπτωκα, a. 2. act. ἔπεσον,

ἔπεσον, inde in part. πεσὼν, ὄντος, ὄν. α. 365. 375.

Πέταλ', folia, à πέταλον, folium, in dat. plur. πετάλοισι, à πετάννυμι, seu πετάω, *expando*, f. άσω, præt. pass. πέπταμαι. ι. 680.

Πετεηνοῖς, volucribus, dat. pl. pro πτηνοῖς, per epenthesin Poëticam, à πετεινὸν, οῦ, τὸ, volatile, avis, & Poëticè πετεηνὸν, à πέτομαι, *volare*, in imperf. ἐπετόμην, & in 3. plurali, ἐπέτοντο. ι. 278. α. 308.

Πέτηλα, Ionic. pro πέταλα. Vide πέταλ'. α. 289.

Πέτρη, Ion. pro πέτρα, *petra*, *rupes*, *cautes*. Differunt, πέτρα, & πέτρος, quod πέτρα, sit *grande saxum*, *rupes*. πέτρος verò, *lapis manu tractabilis*, πέτρῃσι, dat. plur. Ion. θ. 728. πέτραις. θ. 7. Hinc πετραίη, saxatilis. ι. 589. & πετρῆεν, saxosum, à mascul. πετρήεις, εντος, ὁ. ι. 533.

Πεύθετο, imperf. à πεύθομαι, idem quod πυνθάνομαι, *interrogo*, sciscitor, f. πεύσομαι, præt. pass. πέπυσμαι, aor. 2. med. ἐπυθόμην.

Πεῦκαι, *abietes*, à πεύκη, ης, ἡ, abies. α. 376.

Πευκείδας, acc. à πευκείδης, ου, ὁ, nomen gentile. α. 187.

Πεφραδέτην, *commemorarunt*. 3. dual. a. 2. act. pro ἐφραδέτην, π, initialis litera præponitur à Poëtis, prout in præterito fieri solet. Th. φράζω, dico, memoro, F. φράσω, a. 2. act. ἔφραδον, ες, ε. & Poëticè, πέφραδον, ες, ε. πεφραδέειν, Ion. pro φραδεῖν, a. 2. act. infinit. p. m. πέφραδα. θ. 475. ι. 766.

Πεφρηδὼ, όος, ἡ, nomen mul. à πέφραδα. Them. φράζω, dico. θ. 273.

Πεφύασι, *nati*, seu *producti sunt*. 3. plur. perf. act. Poëticè pro πεφύκασι, à φύω, f. ύσω, gigno, p. πέφυκα, a. 2. ἔφυον, & ἔφυν. θ. 728.

Πεφυλαγμένος, *observans*, perf. part. πεφύλαξο, esto cautus, 2. sing. præt. pass. imperativi modi, à φυλάσσω, f. ξω, custodio, p. χα. ι. 704. 795.

Πηγάδας, accus. pl. à πηγὰς, άδος, ἡ, *glacies*. Them. πηγνύω, seu πήγνυμι, f. ξω, compingo. ι. 505.

Πήγασος, ου, ὁ, Pegasus, alatus Persei equus, ita dictus quòd circum Oceani fontes natus esset. Th. πηγὴ, ῆς, ἡ, fons. θ. 281.

Πηγαὶ, plur. à πηγὴ, ῆς, ἡ, *fons*. παρὰ τὸ πήγνυσθαι, quia circa fontes domicilia struxerunt, unde Latinè *pagi*, acceperunt nomen. Etymol. quasi πηδὴ, à πηδάω, *salio*, quod scaturiat è terræ visceribus, πηγὰς, acc. pl. θ. 809.

Πηδάλιον, ου, τὸ, *temo*, *gubernaculum*. Th. πηδὸς, ου, ὁ, ligni species. ι. 45.

Πηκτὸν, *compactum*, à πηκτὸς, οῦ, ὁ, compactus. Them. πηγνύω, vel πήσσω, f. ξω, compingo. ι. 433.

Πηλεῖ, dat. sing. à πηλεὺς, έος, ὁ, *Peleus*, nomen viri. θ. 1006.

Πῆμα, ατος, τὸ, *damnum*, *noxa*. ι. 56.

Πηνειὸς, nomen viri. θ. 343.

Πήξας, *insigens*, part. a. 1. act. à πήγω, πήσσω, pro quo etiam dicitur πηγνύω, & πήγνυμι, *pan-*

γω, compingo, f. πήξω, a. 1. ἔπηξα. ι.430.

Πήξασθ', fabricato, a. 1. med. infin. à Th. πήσσω, vel πήγω, vel πήγνυμι, compingo, f. ξω, a. 1. m. ἐπηξάμην. ι.455.

Πηοὶ, Ionicè pro πάοι, *cognati, affines*, à πηός, ῦ, ὁ. Th. πάω, ῶ, vel potiùs πάομαι, possideo, præt. pass. πέπαμαι. ι. 345.

Πιέειν, bibere, pro πιεῖν, (a. 2. act. infin.) dialysi Ionica, à πίνω, bibo, f. πίσω, p. πέπωκα, a. 2. ἔπιον, a. 2. imperat. πῖθι. α. 252.

Πιέζοις, premas, præs. opt. Th. πιέζω, f. έσω, premo. ι.497.

Πιερίη, ης, ἡ, nomen regionis in finibus Macedoniæ, quæ ob summam amœnitatem credita fuit Musarum sedes. Hinc est πιερίηθεν, Adverb. è loco, ad formam, Θήβηθεν, κλισίηθεν, *ex tentorio*, ἰλιάδ. λ. 603. à κλισίη, Ionicè pro κλισία. πιερίδες, *Pierides*, pl. num. à πιερὶς, ίδος, ἡ. ε. 1. ω. 206. θ. 53.

Πιθήσας, *fretus*, a. 1. part. act. à πιθέω. Them. πείθω, persuadeo, f. πείσω, p. πέπεικα, a. 2. ἔπιθον. ε. 359.

Πίθηται, *paruerit*, 3. sing. a. 2. med. subj. Th. πείθω, F. πείσω, a. 2. ἔπιθον, p. m. πέποιθα. ε.295.

Πίθου, *vasis*, genit. à πίθος, ου, ὁ, *dolium*, πίθοιο, Poëticè pro πίθου. ι. 98.

Πιλνᾷ, *dejicit*, 3. præs. ind. à πιλνάω, idem quod πιλάω, appropinquo, πίλναζε, imperf. pro ἐπίλναζε, à πίλναμαι, ab act. πίλνημι, quod est à πιλνάω, *appropinquo*. Them. πέλας, *propè*. ε. 510. θ. 703.

Πῖλον, πίλοις, à πῖλος, ου, ὁ, pileus. ε. 542.

Πιμπλεῦσαι, *replentes*, præs. part. f. gen. pl. num. pro πιμπλᾶσαι, Æolicè, à πίμπλημι, ης, ησι, idem quod πλήθω, impleo, hinc in pass. πίμπλαμαι, σαι, ται, expletur. Th. πλέος, ου, ὁ, plenus. θ. 880; ε. 201. α. 429.

Πινέμεν, Ionicè pro Dorico πινέμεναι, abjecto αι, & retento accentu in loco suo, pro πίνειν, *bibere*, præs. inf. à πίνω, f. πίσω, p. πέπωκα, a. 2. ἔπιον. ε. 592.

Πίονος, genit. Th. πίων, ονος, ὁ, ἡ, *pinguis*. θ. 538. *Hinc in* comp. πιότερος, superl. πιότατος. ε. 585.

Πίπτουσαι, *incidentes*, plur. num. f. g. præs. part. à πίπτω, *cado*, f. πεσοῦμαι, p. πέπτωκα, a. 2. ἔπεσον. subj. πίπτωσι, in præs. ε. 620. θ. 873.

Πίστεις, nom. plur. à πίστις, εως, ἡ, fides. Th. πείθω, f. σω, persuadeo. ε. 372.

Πίσυνος, *fretus*. Th. πείθω, f. σω. p. κα. persuadeo, a. 2. ἔπιθον, p. m. πέποιθα. θ. 506.

Πιφάσκεαι, Ionicè pro πιφάσκῃ, *loqueris*, 2. pers. præs. subj. à πιφάσκομαι, pro φάσκω, *jactito*, dico, à φημὶ, dico, & hoc à φάω, dico. θ. 655.

Πλάσσε, *finxit*, a. 1. ind. pro πλάσε, Poëticè, & rursus πλάσε, pro ἔπλασε, Poëtæ duplicant literam, ut syllaba possit produci, & abjiciunt augmentum, ne syllaba redundet. Th. πλάσσω, *fingo*, f. άσω, p. πέπλακα, a. 1. pass. ἐπλάσθην. hinc πλαστὸς, ἡ, ὸν, *fictus, a, um*. θ. 512. ε. 70.

Πλαπ'.

Πλατῆ, lata pro πλατέα, pl. num. g. n. à πλατὺς, εῖα, ὺ, *latus*. 9.445.

Πλείη, Ionicè pro πλεία, hoc pro πλέα, *plena*: à mascul. πλέος, *plenus*, Poëticè πλεῖος. Atticè, πλέως. ι. 102.

Πλεῖστη, plurima, & πλεῖστον, *plurimum*, superl. à πολὺς, multus. Vide in πλέον. ι. 720.

Πλείων, *major*, & pro πλείων, Poëtæ πλέων: unde est πλέονες, & dat. plur. Poëticus πλέονεσσι, & pro πλείονα, *plura*, Poëticè πλέονα, nec non per syncopen & crasin, πλέω. ι. 670. 379. 380.

Πλειὼν, ῶνος, ὁ, *annus*, sic dictus quòd eo compleantur tempora. Thema, πολὺς, multus. ι. 617.

Πλεκτῇσιν, *plicatis*, dat. plur. Ion. à πλεκτὸς, ου, ὁ, *plexus*. Them. πλέκω, necto, F. ξω, præt. act. πέπλεχα, a. 2. ἔπλακον, p. m. πέπλοκα. α. 63.

Πλέον, *plus*, dicitur & πλεῖον, n. g. Neutra, ut hîc, sæpè adverbiascunt, à πλείων, & πλέων, ονος, ὁ καὶ ἡ, amplior. in superl. πλεῖστος, plurimus. Th. πολὺς, πολλὴ, πολὺ, multus, a, um. ι. 40.

Πλευρὰς, acc. pl. à πλευρὰ, ᾶς, ἡ, *latus*, *costa*. α 430.

Πλέῳ, *pleno*, in dat. à πλέος, plenus. ι. 792. & πλέω, *plura*, Vide in πλείων.

Πληγέντος, *percussi*, genit. part. a. 2. pass. pro πλαγέντος, πληγέντα, ejusdem temporis & modi t. g. à πλήσσω, vel πλήττω, *percutio*, f. ξω, a. 2. ἔπληγον, & ἔπλαγον, p. m. πέπληγα. 9. 861. Hinc πληγὴ, ῆς, ἡ, plaga Doricè, πλαγά, πληγῇσιν, dat. pl. Ion. 9. 857.

Πλήθωσι, *impleantur*, præs. subj. à πλήθω, *impleo*, f. ήσω, sed quum de mari aut fluviis dicitur, *inundo*. Th. πλέος, ου, ὁ, plenus. ι 308. 461.

Πληϊάδες, Poëticè pro πλειάδες, *vergiliæ*, *sidus in dorso tauri*, à πλειὰς, άδος, & hoc à πλείονες, quòd ibi sint stellæ complures. Them. πολὺς, multus. ι. 615.

Πλήμναι, nom. pl. f. g. à πλήμνη, *rota modiolus*. Sunt fistulæ, quæ axi inferuntur. Eustath. παρὰ τὸ πλήθεσθαι ἤτοι πληροῦσθαι ὑπὸ τοῦ ἄξονος. Th. πλέος, ου, ὁ, plenus. α. 309.

Πλὴν, cum Genit. *præter*, adverb. α. 74.

Πληξαόρη, nomen mulieris, *quæ multiloquio aërem verberat*. 9. 353.

Πλῆξεν, *percussit*, a. 1. ind. Th. πλήσσω, percutio, f. ξω, p. m. πέπληγα. θ. 855.

Πλήξιπποι, nom. pl. à πλήξιππος, agitator equorum, ex πλήσσω, f. ξω, percutio, & ἵππος, ου, ὁ, equus. α. 24.

Πλῆτο, *implebatur*, 3. sing. plusq. perf. pass. Poëticè, pro ἐπέπλητο, à πλήθω. Sic & πλῆντο, in plurali. Verùm malim derivari ab imperf. verbi πλῆμι, à πλήθω. Th. πλέος, plenus. α. 146. 9. 688.

Πλόος, & contractè, πλοῦς, *navigatio*, à πλέω, f. πλεύσω, navigo. ι. 665.

Πλούσιος, *dives*, à πλοῦτος, ου, ὁ, *divitiæ*. ι. 22.

Πλουτεῦντα, Doricè, pro πλουτοῦντα, præs. part. acc. à πλουτέω, *ditesco*.

ditesco. Th. πλοῦτος, ου, ὁ, divitiæ. ι. 313.

Πλουτὼ, όος, ἡ, nomen mul. q. d. *opulenta*. θ. 355.

Πλοῦτος, ου, ὁ, q. ex πολὺ, & ἔτος, *divitiæ, ex multis annis collecta.* at ἄφενος, ἄφνος, εος, τὸ, *divitiæ* (ἀφ' ἑνὸς ἔτους) *ex uno anno superstites.* ι. 377.

Πλώιζεσκε, *navigabat*, 3. perf. sing. imperf. act. Poëticè, à πλωΐζω. Th. πλέω, f. πλεύσω, navigo. ι. 634.

Πνείοντες, *anhelantes*, præſ. part. Poët. pro πνέοντες, πνέουσιν, acc. f. g. præſ. part. πνεύσαντος, part. a. 1. act. Thema, πνέω, f. πνεύσω, flo. α. 24. ι. 506.

Πνοιὰς, *flatus*, acc. pl. à πνοιὴ, quod eſt à πνέω, *flo*, *ſpiro*, F. πνεύσω, in præt. med. πέπνοα, unde eſt πνοὴ, ῆς, ἡ, *flatus*, Poët. πνοιὴ, πνοιῇσι, dat. pl. Ionicè, pro πνοιαῖς. θ. 253. 268.

Πόδα, accuſ. ſing. à ποῦς, *pes*, in dat. duali, ποδοῖν, & Poët. ποδοῖιν. α. 158. ι. 497. ποδῶν, gen. pl. θ. 70.

Ποδώκεα, acc. ſing. q. ὠκὺς τοῖς ποσὶ, *pedibus celer*, à ποδώκης, εος, ὁ καὶ ἡ, pedibus celer, à ποῦς, ποδὸς, pes, & ὠκὺς, celer. θ. 320.

Πόθος, ου, deſiderium. α. 41.

Ποιεῖ, *facit*, 3. præſ. à ποιέω, ῶ, facio, ποίησε, & ποίησ', a. 1. pro ἐποίησε. ι. 102.

Ποίη, Ionicè, pro πόα, ας, ἡ, *herba*. hinc ποιήεσσα, herboſa. θ. 194. α. 381.

Ποικιλόβουλος, *verſutus*, qui animo ſuo agitat varia conſilia, à ποικίλος, ου, ὁ, varius, & βουλὴ, ῆς, ἡ, conſilium. θ. 521.

Ποικιλόδειρον, *canoram*, *variantem vocem*, à δειρὴ, ῆς, ἡ, ſeu δέρη, *collum*, & per metonym. cauſæ *vox*, & ποικίλος, ὁ, varius. ι. 203.

Ποικίλος, ου, ὁ, varius. θ. 300.

Ποιμαίνοντ', *paſcentem*, acc. ſing. præſ. part. verbi ποιμαίνω, f. ανῶ, paſco, aor. 1. ἐποίμηνα. Th. ποιμὴν ένος, ὁ, paſtor. θ. 23.

Ποιμένι, dat. ſing. à ποιμὴν, ένος, ὁ, *paſtor*. Hinc ποίμνη, ης, ἡ, grex ovium. θ. 100, 446. ι. 787. hinc & ποιμνήϊος, ὁ, ad ovium gregem pertinens.

Ποινὴ, ῆς, ἡ, *pœna*. ι. 755.

Πολεμήϊος, Ionica dialyſi, pro πολέμιος, *bellicus*. Thema, πόλεμος, ου, ὁ, bellum. α. 238.

Πολέας, *multos*, acc. pl. Poëticè, pro πολλοὺς, (differt à πόλεις, *urbes*, ſolo accentu.) Th. πολὺς, in genit. uſitatè πολλοῦ à πολλὸς, ſed Poëticè etiam πολέος. ι. 580.

Πολεῦ, *verte*, præſ. inf. à πολέω, ῶ. *verto*, ἤερα πολεῦν, *verè vertere*. Hic in dimenſione legendum ἦερα πολεῖν. ι. 462.

Πόλεμος, ου, & Ion. πολέμοιο, acc. πόλεμον, *bellum*. ι. 14.

Πόλις, ἡ, urbs, in Genit. πόλιος, πόλεως, & Poëticè, πόληος, in acc. πόλιν, & πόληα. Poëticè, dat. pl. πολίεσσιν, Ion. & Poëticè. ι. 240. α. 285. 105. ι. 121.

Πολιοκρόταφοι, *cani circa tempora*, κρόταφος, ου, ὁ, pars capitis dicta *tempus*. *Homo propriè caneſcit*. Vide κρόταφος. ι. 181.

Πολλάκι,

Πολλάκι, Poët. pro πολλάκις, sæpè. Th. πολύς. s. 240.

Πολλὴ, πολὺς, & πολλὸς, & πολὺ, multus, a, um, dat. pl. πολλοῖσι. πολὺ, adverbialiter accipitur, pro *multò*, πολὺ μᾶλλον, *multò magis*. πολλὸν, pro πολλῷ ponitur & accipitur adverbialiter. s. 19. πολλὸν ἀμείνω, *multò meliora*. πολλὰ, adverb. *valdè, multùm*. Comp. πλείων, ονος, Superl. πλεῖστος, η, ον, plurimus, a, um. α. 92, 274. ϑ. 9. s. 9, 19, 128.

Πολυγηθέος, genit. à πολυγηθὴς, *multum lætitiæ afferens*. Th. πολὺ, *multum*, & γηθέω, f. ήσω, *lætor*. s. 614.

Πολυγόμφων, *multos clavos habentium*, ex πολὺς, *multus*, & γόμφος, ου, ὁ, *clavus*. s. 660.

Πολυδαίδαλος, *multo artificio elaboratus*, ex πολὺς, multus, & Δαίδαλος, ου, ὁ, *Dædalus*, ingeniosus ille artifex Cretensis. s. 64.

Πολυδερκέος, genit. à πολυδερκὴς, *multos intuens*, ex πολὺς, multus, & δέρκω, video. ϑ. 451.

Πολυδώρη, nomen mul. ϑ. 354. πολύδωρον, nomen viri. ϑ. 978.

Πολυήρατος, peroptabilis. Th. ἐράω, ῶ, f. άσω, amo. ϑ. 404.

Πολυΐδριν, *multiscium*, idem quod πολυΐστορα, à πολὺς, *multus*, & ἴδρις, ιος, ὁ καὶ ἡ, *sciens*. Th. ἴσημι, *scio*. ϑ. 616.

Πολυκληΐδα, acc. sing. à πολυκληῒς, *multis transtris instructa*, vel *multa compage juncta*, à κληῒς, sedes nautica: vel à κληῒς, pro κλεὶς, δὸς, ἡ, clavis. Th. κλείω, f. σω, claudo. s. 817.

Πολυκλύστῳ, in dat. à πολύκλυστος, ου, ὁ, *undis agitatus*. à κλύζω, *abluo*, f. σω. ϑ. 189.

Πολύμηλοι, *pecorosi*, ex μῆλον, ου, τὸ, *ovis*. Th. μηλέα, ας, ἡ, malus arbor. s. 308.

Πολύμνια, ας, ἡ. Nomen Musæ, à πολὺς, multus, & ὕμνος, ὁ, hymnus, carmen, & hoc ab ὕδω, celebro, cano. ϑ. 78.

Πολύξεινος, *multorum hospes*, à ξένος, ου, & Poët. ξεῖνος, *hospes*. s. 715.

Πολύπτυχος, ου, *multiplex, implicatum spharis*, à πτύσσω, f. ξω, *complico*. ϑ. 113.

Πολὺς. Vide in πολλὴ.

Πολυσπερέες, *dispersa*, πολυσπερὴς, έος, ὁ καὶ ἡ, *multum sparsus*. Th. σπείρω, *dissemino*, f. ρῶ. ϑ. 365.

Πολυφλοίσβοιο, *multisoni*, gen. Ion. à φλοῖσβος, ου, *fremitus undarum*. s. 648.

Πολυφόρβης, genit. casus, *multos pascentis*. Th. φέρβω, f. ψω, pasco. ϑ. 912.

Πολυφραδέεσσι, *astuto*, à πολυφραδὴς, valdè consultus. Th. φράζω, f. σω, dico, a. 2. ἔφραδον. ϑ. 494.

Πολύχρυσος, *affluens auro*. Th. χρυσὸς, ου, ὁ, aurum. α. 8.

Πολυώνυμος, *multa habens nomina*, celebris, ab ὄνομα, ατος, τὸ, *nomen*. ϑ. 715.

Πονησάμενος, *laborans*, part. a. 1. med. verbi πονέω, ῶ, f. ήσω, *laboro*. Th. πένομαι, facio, p. m πέπονα. s. 432.

Πόνος, ου, labor, πόνοιο. genit. Ion. Thema, πένομαι, facio. s. 91.

Πόντος, ου, ὁ, mare. s. 670.

Ποντοπόρεια, nomen mul. *pontivaga*;

vaga. Sic ποντοπόρoιο, à πόντος, ου, ὁ, mare, & πορεία, ας, ἡ, iter. Th. πείρω, transeo. ϑ. 256. ε. 628.

Πόρον, acc. à πόρος, ου, ὁ, *iter.* Them. πείρω, f. ερῶ, transeo. ϑ. 292.

Πόρε, *dedit*, a. 2. act. à πόρω, Poëticè, pro πορίζω, πόρεν, pro ἔπορεν, a. 2. act. πόροι, *praebuerit*, a. 2. opt. act. Th. πείρω, f. περῶ, transfadigo, pertranseo, præt. m. πέπορα. ϑ. 904. 412. ε. 379.

Ποσειδάων, & contractè, ποσειδῶν, genitiv. ῶνος, ὁ, Neptunus. ε. 667.

Πόσις, εως, ἡ, g. f. *potus.* idem quod πόμα, τὸ. Them. πίνω, f. πόσω, *bibo.* α. 395.

Πόσ', pro ποσὶ, *pedibus*, & πόσσ', pro ποσσὶ, & hoc pro ποσὶ, dat. pl. Poët. à πῶς, ποδὸς, ὁ, pes, vocat. ὦ πῶς. ε. 541.

Ποταμοῖο, genit. Ion. à ποταμὸς, ῦ, ὁ, *fluvius.* ϑ. 242.

Ποτὲ, ποτ', & ποθ', *quando.* ε. 86. 228. ϑ. 22.

Ποτέοντο, *volabant*, imperf. Ion. à ποτέομαι, f. ήσομαι, idem quod πέτομαι, volo, as. ϑ. 691.

Ποτὶ, Doricè, pro πρὸς, *ad.* ε. 552.

Πότνια, *veneranda*, à πότνιος, ου, ὁ, venerandus. ε. 73.

Πῦ, *ubi*, adverb. ab ὗ. Th. ὃς, qui. ε. 88.

Πυλυβότειρα, *multorum alumna*, epitheton terræ, ex πυλὺς, Poëticè, pro πολὺς, *multus*, & βόσκω, f. ήσω, pasco. à Th. inusitat. βόω, ῶ, f. ώσω, pasco. ε. 158. ϑ. 531.

Πυλιῶ, acc. sing. m. g. pro πολλὺν. Vide in πολὺς. ϑ. 258.

Πραθέειν, *vastare*, Ionicè, pro πραθεῖν, a. 2. inf. verbi πέρθω, vasto, f. πέρσω, f. 2. περθῶ, & per metathesin πραθῶ, hinc a. 2. ἔπραθον. α. 240.

Πραπίδεσσι, dat. plur. à πραπίδες, αἱ, *præcordia.* ϑ. 608.

Πρέπει, 3. præs. à πρέπω, decorus sum. μεταπρέπω, decorus sum inter. ϑ. 92.

Πρέσβηες, *seniores*, Ion. à πρέσβεις, έων, ὁ, idem quod πρέσβυς, υος, ὁ, *senex.* α. 245.

Πρεσβύτατον, *maximum natu*, superl. grad. à πρέσβυς, senex. ϑ. 363.

Πρηνὴς, έος, ὁ, ἡ, *pronus.* α. 365.

Πρήξεις, *facies*, f. 1. ind. Ionicè, pro πράξεις, à πράττω, facio, f. ξω, p. χα. ε. 402.

Πρηστήρων, *valdè spirantium*, gen. pl. à πρηστὴρ, ῆρος, ὁ. Them. πρήθω, incendo. ϑ. 846.

Πρηΰνει, *mitigat*, 3. singul. præs. Ionicè, pro πραΰνει. Th. πραῢς, vel πρᾶος, ου, ὁ, lenis. ϑ. 254.

Πρηῶνος, *præcipitio*, genit. à πρηὼν, ῶνος, ὁ, *eminentia montis.* α. 437.

Πρὶν, *priùs*, adverb. ε. 90.

Πρίνινον, *ilignum*, à πρῖνος, ου, ἡ, *ilex*, arbor. ε. 429.

Πρίνου, genit. πρῖνος, ου, ἡ, *ilex.* ε. 436.

Πρὸ, *juxta*, *unà.* πρὸ τ' ἐόντα, *præterita.* ϑ. 32. α. 303.

Προβάδην, adverb. *in progrediendo*, à προβαίνω, *progredior.* Them. βαίνω, eo, f. βήσομαι, p. βέβηκα, a. 2. ἔβην. ε. 729.

Προβάλοιτο, *proponat*, a. 2. med. opt. à προβάλλω, *profero*, propono. Th. βάλλω, f. αλῶ, jacio, p. βέβληκα, a. 2. ἔβαλον, p. m. βέβολα. ε. 779.

Προβάτοις, dat. pl. à πρόβατον, ου, τὸ, *ovis*, pecus. ε. 558.

Προβέβηκε, *antistat*, perf. ind. act. Th. προβαίνω, anteo, supero. Vide in προβάλλω. α. 355.

Προγένοντ', *procedebant*, pro προγένοντο, & hoc pro προεγένοντο, 3. pl. a 2. med. indic. Them. γίνομαι, sum, *nascor*, f. γενήσομαι, p. γεγένημαι, a. 2. m. ἐγενόμην, p. m. γέγονα, a. 1. m. ἐγεινάμην. α. 345.

Προθύελλα, *impetuosa*, à θύελλα, ης, ἡ, *procella*. videtur hæc vox dividenda & τὸ πρὸ per τμῆσιν referendum ad τὸ φέρε. ϑ. 742.

Προϊδέσθαι, a. 2. med. infinit. à προείδω, prævideo. Th. εἴδω, video, f. εἴσομαι, a. 2. εἶδον & ἴδον. α. 386.

Προΐωξις, εως, ἡ, *persecutio*, pro προδίωξις, per syncopen, à προδιώκω. Th. διώκω, f. ξω, p. χα, *persequor*, abigo. α. 154.

Προλιπών, *relinquens*, a. 2. part. act. & in f. g. προλιποῦσα, προλιπόντ' pro προλιπόντε, nominat. dual. a. 2. part. Th. λείπω, *linquo*, f. λείψω, p. φα, a. 2. ἔλιπον, p. m. λέλοιπα. ε. 199. 566. α. 1.

Πρόλοχος, nomen viri, q. d. *primus insidiator*. α. 180.

Προμηθεύς, *Prometheus*, nomen viri. Thema μῆδος, εος, τὸ, *cura*, sed in composito προμηθὴς, έος, ὁ, ἡ, *providus*, mutatur δ in ϑ, quæ sunt literæ cognatæ. ε. 48.

Προνόη, nomen mul. ϑ. 261.

Πρόπαν, *universum*. Th. πᾶς, πᾶσα, πᾶν, omnis, e. ϑ. 525.

Προπάροιθε, pro πρὸ, *ante*, cum Genit. vide πάρος, *ante*. πρόπαρ, per apocopen, pro προπάροιθε, *è regione*. ϑ. 518. α. 285.

Προπεφραδμένα, *prædeliberata*, Doricè pro προπεφρασμένα, perf. part. à φράζω, dico, f. σω, in a. 2. ἔφραδον, p. m. πέφραδα, perf. pass. πέφρασμαι. ε. 655.

Προρέει, præs. ind. *profluit*, προρεόντων, *influentium*, præs. part. gen. pl. Th. ῥέω, *fluo*, f. ῥεύσω, p. ἐρρύηκα. ϑ. 792.

Πρὸς, cum Dativo *ad*, cum Accus. *ad*, πρὸς οὐρανὸν, *ad cœlum usque*, *præter*, *adversus*. ε. 210. 319.

Προσαρήρεται, adaptaverit, est 3. sing. præs. pass. indic. à προσαρήρομαι. A præterito enim medio formatur præsens, significans idem quod primitivum. Sic ab ἄρω, *apto*, *congruo*, f. ρῶ, præt. m. ἦρα & Atticè ἄρηρα, unde præsens hoc ἀρήρομαι. ε. 431.

Προσεβήσετο, accessit, a. 1. med. à προσβαίνω, accedo. Th. βαίνω, eo. α. 33.

Προσέειπε, *alloquebatur*, imperf. vel a. 1. vel 2. à προσείπω. Vide Them. ἔπω, dico, a. 1. εἶπα, a. 2. εἶπον. α. 349.

Προσεῖναι, *adesse juvare*, præs. infin. ex πρὸς, & εἰμὶ, sum. ε. 353.

Προσέκυρσε, *appulit*, a. 1. act. à προσκύρω, appropinquo. Them. κύρω, f. Æolic. κύρσω, incido. ϑ. 198.

Προσελέξατο, *versat*, a. 1. m. Thema, λέγω, dico, f. ξω, p. χα. ε. 499.

Προσέφη, a. 2. act. ind. à πρόσφημι, *alloquor*. Th. φημὶ, dico, vel φάω. ε. 53.

Προσηύδα, *alloquebatur*, imperf. act.

act. à προσαυδάω, f. ήσω. Th. αὐδὴ, *vox*. α. 117, 326.

Πρόσθεν, *prius*, ante, & πρόσθ', pro πρόσθε. Them. πρὸ, ante. ι. 98. α. 277.

Προσιόντι, dat. sing. part. a. 2. act. à πρόσειμι, *accedo*, in aor. 2. προσῆον, ες. adivi, ex πρὸς, *ad*, & εἶμι, *eo*, a. 2. ἴον. ι. 353.

Πρόσωπον, τὸ, *vultus*, ex ὢψ, oculus. Them. ὄπτομαι, video. ι 594.

Προτέροισιν, dat. pl. Homer. ἀνδράσι δὲ προτέροισιν ἐριζέμεν οὐκ ἐθελήσω. *Cum viris me majoribus contendere noluero* Hîc locum habet illud, *cede majori*. & Rom. 13. 7. *honorem, cui honor*. πρότερος, *prior*. Th. πρὸ, *ante*. θ. 424.

Προὔθηκε, *proposuit*, pro προέθηκε, a. 1. ind. à προτίθημι, f. θήσω, propono, p. τέθεικα, a. 1. ἔθηκα, a. 2. ἔθην. θ. 537.

Προὔκειτο, *propositus erat*, pro προέκειτο, imperf. verbi κεῖμαι, f. κείσομαι. α. 312.

Προφέρει, *promovet*. 3. sing. præs. Thema, φέρω, fero, f. οἴσω. ι. 579.

Προφερὴς, έος, ὁ καὶ ἡ, *præstans*, in comp. προφερέστερος, superl. προφερέστατος, à προφέρω, præsto. Th. φέρω. α. 260.

Πρόφρων, ονος, *prudens*, προφρονέως, adverb. θ. 433. ι. 667.

Προφυγεῖν, a. 2. act. infinit. à προφεύγω, effugio. Th. φεύγω, *fugio*, f. φεύξομαι, a. 2. ἔφυγον, p. m. πέφευγα. ι. 647.

Προχέειν, *infunde*, præs. inf. Th. χέω, f. εύσω, fundo. ι. 596.

Προχοῇ, *alveo*, *gutturnio*, ex πρὸ & χέω, f. εύσω, fundo. ι. 757.

Προχόῳ, *gutturnio*, dat. à πρόχοος, ου, ὁ, *aqualis*, *vas aquarium*. Th. χέω, fundo. θ. 785.

Πρυλέεσσι, *pedestribus*, dat. plur. à πρυλὶς, έος, ὁ. Legitur tantùm in pl. πρυλέες, οἱ, pedites, conferti, Iliad. λ. 49. α. 193. ι. 746.

Πρυμνὼ, όος, ἡ, nomen mul. q. d. *ultima*. θ. 350.

Πρωῒ, *manè*, cui opponitur ὀψὲ, vesperi. ι. 461.

Πρώτη, *prima*, à πρῶτος, η, ὁ. Th. πρὸ, ante. θ. 397.

Πρωτηρότῃ, illi qui tempestivè aravit, dat. singul. à πρωτηρότης, ex πρῶτος & ἀρόω, *aro*, f. όσω. ι. 490.

Πρωτογόνων, *primogenitorum*, genit. plur. à πρωτόγονος, ex πρῶτος, primus, & γίνομαι, nascor, inde γονὴ, genus. ι. 541.

Πρωτομέδεια, nomen mul. quæ prior curat. θ. 249.

Πρῶτον, τὸ πρῶτον, *Adverb*. primùm, πρῶτα, ut & superlat. πρώτιστα & πρώτως. Them. πρὸ ante. ι. 291. 458. 811.

Πρωτὼ, όος, ἡ, nomen mul. ἡ πρωτεύουσα. θ. 243.

Πτελέης, *ulmo*, genit. Ion. à πτελέα, ας, ἡ, ulmus. ι. 435.

Πτερὰ, acc. plur. à πτερὸν, *ala*, hinc πτερόεις, εντος, ὁ, alatus, acc. pl. πτερόεντα, & πτερύγων, genit. plur. à πτέρυξ, υγος, ἡ, *ala*, πτερύγεσσι, dat. pl. Ionicè. Th. πτερὸν, οῦ, τὸ, ala. ι. 628. 684. α. 117. 134.

Πτολεμίζειν, Poëticè pro πολεμίζειν, præs. inf. à πολεμίζω, f. ίσω, bello. Th. πόλεμος, ου, ὁ, bellum. α. 358.

Πτολίεθρον, *oppidulum*. pro πόλις dicunt Poëtæ πτόλις, εως, ἡ, unde

unde est πτολίεθρον, ου, τὸ, idem. α. 81.

Πτολιπόρθῳ, dat. sing. à πτολίπορθος, urbium eversor, ex πτόλις, pro πόλις, urbs, Poët. & πέρθω, vasto, in præt. med. πέπορθα. θ. 936.

Πτόρθοιο, genit. Ion. à πτόρθος, ου, ὁ, ramus. Th. ὀρθὸς, οῦ, ὁ, rectus. ε. 421.

Πτύχες, plicæ, pl. num. à πτὺξ, πτυχὸς, ἡ, plica. Them. πτύσσω, f. ξω, plico. α. 143.

Πτώσσῃς, 2. pers. subj. præs. à πτώσσω, mendico. hinc πτωχὸς, οῦ, ὁ, mendicus. Them. πτοέω, ῶ, f. ήσω, perterrefacio. ε. 395. & 26.

Πυγοστόλος, ου, ἡ, quæ nates vestibus ornat. ex πυγὴ, ῆς, ἡ, nates, clunes, & στέλλω, orno. f. ελῶ. ε. 373.

Πύθεται, 3. præs. ind. ὀστέα πύθεται, ossa computrescunt. à πύθω, f. ύσω, putrefacio, unde est Latinorum, puteo, es, ére, πύθομαι, putresio. α. 153.

Πύθῃ, 3. pers. præs. subj. act. à πύθω, f. ύσω, putrefacio. ε. 626.

Πυθμένι, dat. sing. à πυθμὴν, ένος, ὁ, fundum, ima pars. Thema, πύθω, putrefacio. θ. 952.

Πυθοῖ, dativ. sing. à Πυθὼ, όος, ἡ, nomen urbis. θ. 499.

Πυθοῖ δὲ, pythum versus. Hîc δὲ postponitur Dativo, alioquin postponi solet accusativo, ut οἶκόν δε. ἰλιαδ. β. 158. Unicum hoc exemplum, ubi δὲ dativo postponitur, non evertit regulam. δὲ post accusativum casum postpositum significat, ad, versus; & est dictio enclitica. Sic legimus αἴγυπτόν δε. ὀδυσ. ρ. 426. α. 480.

Πυκάσαι, a. 1. inf. à πυκάζω, F. άσω, munio, fulcio. propriè condenso. Nam πύκα. Th. est Adverb. & vertitur densè. item accuratè. ε. 624.

Πυκινὸς, idem cum πυκνὸς, οῦ, creber, à πυκνὰ, densè. ε. 532. 553.

Πύλαι, nom. plur. à πύλη, ης, ἡ, porta, & πυλέων, gen. pl. Ion. pro πυλῶν. α. 272. 246.

Πύλας, acc. plur. à πύλη, porta. θ. 732.

Πύλου, genit. à πύλος, ου, ἡ, nomen regionis. α. 360.

Πύματος, Poët. ultimus. à πυθμὴν, ένος, ὁ, fundum. Th πύθω, putrefacio. θ. 497.

Πὺξ, Adverb. pugno. mit der faust. α. 302.

Πῦρ, πυρὸς, τὸ, ignis. ε. 57.

Πώεα, acc. plur. à πῶυ, εος, τὸ, grex. Them. πάω vel πάομαι, possideo. ε. 516.

Πῶμ', pro πῶμα, ατος, τὸ, operculum. ε. 98, 94.

Πώποτε, umquam. Th. ὅτε, quando. ε. 650.

Ρ.

Ραδινοῖσι, mollibus, à ῥαδινὸς, οῦ, ὁ, gracilis, mollis, q. d. ῥεῖα δινέμενος, qui facilè movetur. Th. δίνη, ης, ἡ, vortex. θ. 195.

Ρ'α, per metathesin, pro ἄρ, ex ἄρα, dictio encl. ε. 325. α. 4.

Ρ', pro ῥα, dictio enclitica, hîc expletiva Græcè μόριον συμπληρωματικὸν, vocula expletiva, quæ nihil significat, sed carmen explet. α. 125.

Ραθάμιγγες, plur. num. guttæ, à ῥαθάμιγξ, ιγγος, ἡ, gutta, Poëticè,

γω, compingo, f. πήξω, a. 1. ἔπηξα. ι. 430.

Πήξασθαι, fabricato, a. 1. med. infin. à Th. πήσσω, vel πήττω, vel πήγνυμι, compingo, f. ξω, a. 1. m. ἐπηξάμην. ι. 455.

Πηοί, Ionicè pro πηοί, *cognati, affines*, à πηός, ῦ, ὁ. Th. πάω, ῶ, vel potiùs πάομαι, possideo, præt. pass. πέπαμαι. ι. 345.

Πιέειν, bibere, pro πιεῖν, (a. 2. act. infin.) dialysi Ionica, à πίνω, bibo, f. πίσω, p. πέπωκα, a. 2. ἔπιον, a. 2. imperat. πῖθι. α. 252.

Πιέζοις, premas, præs. opt. Th. πιέζω, f. έσω, premo. ι. 497.

Πιερία, ας, ἡ, nomen regionis in finibus Macedoniæ, quæ ob summam amœnitatem credita fuit Musarum sedes. Hinc est πιερίηθεν, Adverb. è loco, ad formam, Θήβηθεν, κλισίηθεν, *ex tentorio*, ἰλιαδ. λ. 603. à κλισίη, Ionicè pro κλισία. πιερίδες, *Pierides*, pl. num. à πιερὶς, ίδος, ἡ. ι. 1. ω. 206. θ. 53.

Πιθήσας, *fretus*, a. 1. part. act. à πιθέω. Them. πείθω, persuadeo, f. πείσω, p. πέπεικα, a. 2. ἔπιθον. ι. 359.

Πίθηται, *paruerit*, 3. sing. a. 2. med. subj. Th. πείθω, F. πείσω, a. 2. ἔπιθον, p. m. πέποιθα. ι. 295.

Πίθου, *vasis*, genit. à πίθος, ου, ὁ, *dolium*, πίθοιο, Poëticè pro πίθου. ι. 98.

Πιλνᾷ, *dejicit*, 3. præs. ind. à πιλνάω, idem quod πιλάω, appropinquo, πίλναζε, imperf. pro ἐπίλναζε, à πίλναμαι, ab act. πίλνημι, quod est à πιλνάω, *appropinquo*. Them. πέλας, *propè*. ι. 510. θ. 703.

Πῖλον, πίλοις, à πῖλος, ου, ὁ, pileus. ι. 542.

Πιμπλεῦσαι, *replentes*, præs. part. f. gen. pl. num. pro πιμπλᾶσαι, Æolicè, à πίμπλημι, ης, ησι, idem quod πλήθω, impleo, hinc in pass. πίμπλαμαι, σαι, ται, expletur. Th. πλέος, ου, ὁ, plenus. θ. 880. ι. 201. α. 429.

Πινέμεν, Ionicè pro Dorico πινέμεναι, abjecto αι, & retento accentu in loco suo, pro πίνειν, *bibere*, præs. inf. à πίνω, f. πίσω, p. πέπωκα, a. 2. ἔπιον. ι. 592.

Πίονος, genit. Th. πίων, ονος, ὁ, ἡ, *pinguis*. θ. 538. Hinc in comp. πιότερος, superl. πιότατος. ι. 585.

Πίπτουσαι, *incidentes*, plur. num. f. g. præs. part. à πίπτω, *cado*, f. πεσοῦμαι, p. πέπτωκα, a. 2. ἔπεσον. subj. πίπτωσι, in præs. ι. 620. θ. 873.

Πίστεις, nom. plur. à πίστις, εως, ἡ, fides. Th. πείθω, f. σω, persuadeo. ι. 372.

Πίσυνος, *fretus*. Th. πείθω, f. σω. p. κα. persuadeo, a. 2. ἔπιθον, p. m. πέποιθα. θ. 506.

Πιφαύσκεαι, Ionicè pro πιφαύσκῃ, *loqueris*, 2. pers. præs. subj. à πιφαύσκομαι, pro φάσκω, *jactito*, dico, à φημὶ, dico, & hoc à φάω, dico. θ. 655.

Πλάσσε, *finxit*, a. 1. ind. pro πλάσε, Poëticè, & rursus πλάσε, pro ἔπλασε, Poëtæ duplicant literam, ut syllaba possit produci, & abjiciunt augmentum, ne syllaba redundet. Th. πλάσσω, *fingo*, f. άσω, p. πέπλακα, a. 1. pass. ἐπλάσθην. hinc πλαστὸς, ὴ, ὸν, *fictus, a, um*. θ. 512. ι. 70.

Πλαστ.

Πλατὺ, lata pro πλατέα, pl. num. g. n. à πλατὺς, εῖα, ὺ, *latus*. Θ. 445.

Πλείη, Ionicè pro πλεία, hoc pro πλέα, *plena*: à mascul. πλέος, *plenus*, Poëticè πλεῖος. Atticè, πλέως. ι. 102.

Πλείστη, plurima, & πλεῖστον, *plurimum*, superl. à πολὺς, multus. Vide in πλέον. ι. 720.

Πλείων, *major*, & pro πλείων, Poëtæ πλέων: unde est πλέονες, & dat. plur. Poëticus πλέονεσσι, & pro πλείονα, *plura*, Poëticè πλέονα, nec non per syncopen & crasin, πλέω. ι. 670. 379. 380.

Πλειὼν, ῶνος, ὁ, *annus*, sic dictus quòd eo compleantur tempora. Thema, πολὺς, multus. ι. 617.

Πλεκτοῖσιν, *plicatis*, dat. plur. Ion. à πλεκτὸς, ϗ, ὁ, *plexus*. Them. πλέκω, necto, F. ξω, præt. act. πέπλεχα, a. 2. ἔπλακον, p. m. πέπλοχα. α. 63.

Πλέον, *plus*, dicitur & πλεῖον, n. g. Neutra, ut hîc, sæpè adverbiascunt, à πλείων, & πλέων, ονος, ὁ ϗ ἡ, amplior. in superl. πλεῖστος, plurimus. Th. πολὺς, πολλὴ, πολὺ, multus, a, um. ι. 40.

Πλευρὰς, acc. pl. à πλευρὰ, ᾶς, ἡ, *latus*, *costa*. α 430.

Πλέῳ, *pleno*, in dat. à πλέος, plenus. ι. 792. & πλέω, *plura*, Vide in πλείων.

Πληγέντος, *percussi*, genit. part. a. 2. pass. pro πλαγέντος, πληγῆντος, ejusdem temporis & modi t. g. à πλήσσω, vel πλήττω, *percutio*, f. ξω, a. 2. ἔπληγον, & ἔπλαγον, p. m. πέπληγα. Θ. 861. Hinc πληγὴ, ῆς, ἡ, plaga Doricè, πλαγὰ, πληγῇσιν, dat. pl. Ion. Θ. 857.

Πλήθωσι, *impleantur*, præs. subj. à πλήθω, *impleo*, f. ήσω, sed quum de mari aut fluviis dicitur, *inundo*. Th. πλέος, ϗ, ὁ, plenus. ι 308. 461.

Πληϊάδες, Poëticè pro πλειάδες, *vergiliæ*, *sidus in dorso tauri*, à πλειὰς, άδος, & hoc à πλείονες, quòd ibi sint stellæ complures. Them. πολὺς, multus. ι. 615.

Πλῆμναι, nom. pl. f. g. à πλήμνη, *rota modiolus*. Sunt fistulæ, quæ axi inferuntur. Eustath. παρὰ τὸ πλήθεσθαι ἤτοι πληροῦσθαι ὑπὸ τῶ ἄξονος. Th. πλέος, ϗ, ὁ, plenus. α. 309.

Πλὴν, cum Genit. *præter*, adverb. α. 74.

Πληξαύρη, nomen mulieris, *quæ multiloquio aërem verberat*. Θ. 353.

Πλῆξεν, *percussit*, a. 1. ind. Th. πλήσσω, percutio, f. ξω, p. m. πέπληγα. θ. 855.

Πλήξιπποι, nom. pl. à πλήξιππος, agitator equorum, ex πλήσσω, f. ξω, percutio, & ἵππος, ϗ, ὁ, equus. α. 24.

Πλῆτο, *implebatur*, 3. sing. plusq. perf. pass. Poëticè, pro ἐπέπλητο, à πλήθω. Sic & πλῆντο, in plurali. Verùm malim derivari ab imperf. verbi πλῆμι, à πλήθω. Th. πλέος, plenus. α. 146. Θ. 688.

Πλόος, & contractè, πλοῦς, *navigatio*, à πλέω, f. πλεύσω, navigo. ι. 665.

Πλούσιος, *dives*, à πλοῦτος, ϗ, ὁ, *divitiæ*. ι. 22.

Πλουτεῦντα, Doricè, pro πλουτοῦντα, præs. part. acc. à πλουτέω, *ditesco*.

Σθένος, *robur*. ι.62.615.619. α. 97.420.

Σιγῇ, *tacitè*, dativus, adverbialiter sumitur, à σιγὴ, silentium. Th. σιγάω, sileo. ι. 104.

Σίδηρος, ου, ὁ, ferrum, hinc σιδήρεος, *ferreus*, & contractè σιδηροῦς. ι.151. θ.764.

Σίμβλους, acc. plur. à σίμβλος, ου, ὁ, vel σίμβλον, & σίμβλη, *alveare*, capsa ubi mellificant apes. Θ.598.

Σιμοῦντα, pro σιμόεντα, nomen viri. Θ.342.

Σίνεται, 3. præs. ind. à σίνομαι, *lædo*, noceo. ι.318.

Σῖτος, ου, ὁ, *frumentum*, σῖτον, ου, τὸ, *panis ex frumento*. ι.147. 604.

Σκαιῇ, dat. singul. unde Latinorum *scæva*, à σκαιὸς, ὴ, ὸν, sinister. Th. Σκάζω, f. σω, claudico. Θ.179.

Σκάμανδρος, fluvii *nomen*. θ.345.

Σκάφος, *fossio*, à σκάπτω, f. ψω, fodio, p. ἔσκαφα. ι.572.

Σκέπα, tecta, acc. pl. per apocopen pro σκεπάσματα. Th. σκέπω, *tego*. ι.532.

Σκῆπτρον, ου, τὸ, à σκήπτω, *nitor*, *innitor*. Est ergo σκῆπτρον, baculus, cui quis inniti potest. Θ.30.

Σκιδναμένη, dispersa, præs. part. Thema est, σκεδάω, f. άσω, unde σκεδάννυμι, & σκίδνημι, dissipo, dispergo, in passivo σκίδναμαι, unde est part. præs. pass. σκιδνάμενος. Θ.42.

Σκιά, *umbra*, σκιῇ, Ionicè pro σκιᾷ, hinc σκιερὸς, οῦ, ὁ, *umbrosus*. ι.574.589.

Σκληρὸν, accus. à σκληρὸς, *durus*. Th. σκέλλω, exsicco. Θ.839.

Σκολιὸν, acc. sing. à σκολιὸς, *tortuosus*, *obliquus*, metaph. *pravus*, dat. pl. σκολιῇσι, pro σκολιαῖς, Ionicè, hinc σκολιῶς, *tortuosè*, adverb. ι.219.258.

Σκόλυμος, ου, ὁ, *carduus*. ι.582.

Σκοτεινὸν, in masculin. σκοτεινὸς, σκότος, *caliginosus*. Them. σκότος, ου, seu, εος, τὸ, *tenebræ*. ι.555.

Σκυλάκεσσιν, dat. plur. Ion. à σκύλαξ, ακος, ὁ, *catulus*. Them. σκυλάω, ῶ, f. άσω, latro, as. Θ.834.

Σκυλεύσαντες, a. 1. part. pl. num. à σκυλεύσας, αντος, verbi σκυλεύω, idem cum συλεύω, vel συλάω, ῶ, *spolio*. Th. σύλη, ης, ἡ, *spolium*. α.468.

Σμήνεσσι, dat. plur. Ion. à σμῆνος, εος, τὸ, *apum examen*. θ.594.

Σμικρὸν, pro μικρὸν, *parum*, metri causâ. ι.360.

Σμερδαλέον, *terribiliter*, propriè *visu*, à σμερδαλέος, idem quod σμερδνὸς, *aspectu terribilis*. Th. μέρδω, *intueor*. α.341. 840.

Σοὶ, *tibi*, σοὶ δ᾽ αὐτῷ, pro σεαυτῷ, à σὺ, tu. ι.34.56.

Σὸς, ὴ, ὸν, *tuus*, *a*, *um*. ι.631. α.98.

Σπαργανίσασα, *fasciis involutum*, part. a. 1. act. à σπαργανίζω, f. ίσω, *fasciis involvo*, idem quod σπαργανόω. Th. σπάργανον, *fascia*. Θ.485.

Σπείρειν, *serito*, præs. inf. pro imperat. Ionicè, à σπείρω, f. σπερῶ, *sero*, *semino*, f. 2. σπαρῶ, p. ἔσπαρκα, a. 1. ἔσπειρα, a. 1. inf. σπεῖραι, a. 2. ἔσπαρον, præt. m. ἔσπορα. ι.391.

Σπεῖος, εος, ὁ, *Speo*, nomen mal. q. d. *in specu latitans*. Θ.245.

Σπεῖος,

Σπέος, εος, τὸ, *spelunca, specus, antrum*. ϑ. 301.

Σπερμαίνειν γενεὴν, *serere prosapiam*, h. e. *procreare liberos*, redolet Hebraïsmum, posteri enim Hebræis dicuntur, *semen*, à σπερμαίνω, idem quod σπείρω, f. ερῶ, *semino*. ε. 736.

Σπέρματος ἄρξασθαι, *sementem incipere*, σπέρματος, à σπέρμα, ατος, τὸ, semen. Them. σπείρω, *sero*. ε. 446. 471.

Σπερχνὸν, *celerem*, accus. à σπερχνὸς, ὁ, *festinus*: hoc à σπέρχω, idem quod σπέρχω, urgeo, à σπέρχω, *festinare cogor*. α. 454.

Σπεύδει, *festinat*, à σπεύδω, σπεύδοντ', acc. part. pro σπεύδοντα, f. σπεύσω, p. κα, præt. m. ἔσπευδα. ε. 22.

Σπῆϊ, alii legunt, σπέϊ, idque melius. Dativus sing. à σπέος, εος, τὸ, *antrum*, pro quo Poëtæ per epenthesin τ̃ ἰῶτα, dicunt etiam σπεῖος, & in dativo pro σπέϊ, per syncopen τ̃ ἰῶτα, pro σπέει, dicunt σπεῖ, per novam, τ̃ ἰῶτα ἐπένθεσιν. ϑ. 297.

Σπονδῇσι, *libaminibus*, dat. plur. Ionicè pro σπονδαῖς, à σπένδω, *libo, promitto*, f. σπείσω, præt. m. ἔσπονδα. ε. 338.

Σταθμῷ, dat. singul. σταθμῷ ἐν ἠερόεντι, *in stabulo obscuro*, σταθμοῖσι, dat. pl. *stabulis*, à σταθμὸς, ῦ, ὁ, stabulum. Th. ἵστημι, sto. θ. 294.

Σταφυλῇσι, *uvis*, dat. pl. à σταφυλὴ, ῆς, ἡ. Th. σταφὶς, ίδος, ἡ, *uva*. α. 300.

Στάχυες, *spicæ*, nom. pl. σταχύων, genit. pl. à στάχυς, υος, ἡ, *spica*. ϑ. 290. ε. 473.

Στεινομένη, *arctata*, Ionicè, pro στενομένη, præs. part. f. g. à στένω, *gemo*, & hoc à στενὸς, ῦ, ὁ, Ionicè, στεινὸς, *angustus, arctus*. ϑ. 160.

Στεῖχον, pro ἔστειχον, 3. pl. imperf. act. *incedebant*. Th. στείχω, eo, vado, f. ξω, p. χα, a. 2. ἔστιχον. ϑ. 10. 690.

Στενάχιζε, *ingemiscebat*, 3. pers. imperf. Ion. à στεναχίζω. idem quod στένω, *gemo*. Them. στενὸς, ῦ, ὁ, angustus. ϑ. 858.

Στενόεντα, acc. pl. à στενόεις, εντος, ὁ, gemebundus. Th. στενὸς, ῦ, ὁ, arctus. ε. 146.

Στέρεται, privatur, pro στερεῖται. Th. στερέω, privo, f. έσω, & ήσω, pro στερίσκομαι, ῦμαι, dicitur Poëticè στέρομαι. ε. 211.

Στεροπὴν, per aphæresin, pro ἀστεροπὴν, *fulgur*, ab ἀστεροπτω, *fulguro*, & στεροπὴς, nomen proprium Cyclopis. θ. 140. 845.

Στέφον, pro ἔστεφον, *coronarunt*, imperf. à στέφω, *corono*, f. ψω, p. φα, præt. pass. ἔστεμμαι. ε. 75.

Στήθεσι, Poëticè, pro στήθεσι, dat. pl. Ion. à στῆθος, εος, τὸ, *pectus*. ε. 77.

Στήμονι, *stamine*, dat. sing. à στήμων, ονος, ὁ, *stamen*. Th. ἵστημι, *sto*. ε. 538.

Στήριξε, pro ἐστήριξε, *firmiter fixit*, a. 1. ind. à στηρίζω, F. ξω, a. 1. ἐστήριξα. θ. 498.

Στήσαιτο, *ordiatur, faciat stare*, a. 1. med. opt. στήσειν, *statuere*, fut. 1. act. infinit. ab ἵστημι, sto. ε. 779. α. 114.

Στιβαροῖς, & στιβαροῖσι, *validis*, dat. plur. à στιβαρὸς, *densus*. item, *robustus*. Thema, στείβω, *calco*.

Quæ calcantur, condensantur: quæ verò condensantur, evadunt densiora, spissiora, & proinde firmiora. hinc & στιβὰς, *culcitra*. α. 76.

Στίγματα, *puncta*, nom. plur. à στίγμα, τὸ, *punctum*, à στίζω, *pungo*, f. στίξω, p. ἔστιχα, p. pass. ἔστιγμαι. α. 166.

Στίχες, αἱ, *ordines*, à στὶξ, στιχὸς, ἡ, *ordo*. Th. στείχω, *ordine incedo*, *more militum*, f. ξω, a. 2. ἔστιχον. α. 170.

Στολίσας, *ornatè præparans*, a. 1. part. à στολίζω, *amicio*, *apparo*. Th. στέλλω, f. λῶ, *apparo*, *orno*. ε. 628.

Στόμα, στόματος, τὸ, *os*. θ. 40. α. 146.

Στοναχίζετο, imperf. pass. verbi στοναχίζομαι, f. ίσομαι, idem quod στένω, f. νῶ, gemo, ingemisco. Th. στενὸς, ῦ, ὁ, angustus. θ. 159.

Στονόεντας, *suspiriosa*, acc. plur. à στονόεις, εντος, ὁ, *gemebundus*. Thema, στενὸς, ῦ, ὁ, *arctus*. θ. 684.

Στρατὸς, ῦ, ὁ, *exercitus*, ε. 246.

Στρυμόνα, acc. à στρυμὼν, όνος, ὁ, nomen fluvii. θ. 339.

Στρωτοῖς, dat. plur. à στρωτὸς, *stratus*, hoc à στρώννυμι, *sterno*, f. στρώσω. Th. στορέω, ῶ, f. έσω, *sterno*. θ. 798.

Στρωφᾶται, *vertitur*, 3. præs. ind. pass. à στρωφάομαι. Th. στρέφω, f. ψω, verto, p. φα, a. 2. ἔστραφον. ε. 528.

Στυγερὴ, Ionicè, pro στυγερὰ, horribilis, à στυγέω, ῶ, f. στύξω, odio prosequor. θ. 226.

Στυγερώπης, *invisus*, ex στυγερὸς, *horribilis*, & ὢψ, ὠπὸς, ὁ, *vultus*. ε. 196.

Στὺξ, γὸς, ἡ, *Styx*, nomen fluvii. Thema, στυγέω, ῶ, f. στύξω, ab inusit. στύγω, *odio prosequor*, *exhorresco* θ. 361. 805. ε. 310.

Σὺ, tu. ε. 27.

Σύες, *sues*, à σῦς, υὸς, ὁ, ἡ, *sus*, pro quo usitatius, ὗς, ὑὸς, ἡ. α. 177.

Σύλασκε, *vi spoliabat*, imperf. Ionic. vel Poëtic. pro ἐσύλα, à συλάω, ῶ, spolio. Them. σύλη, ης, ἡ, *præda*. α. 480.

Σύμμικτος, *omnigenus*, à συμμίγνυμι, *commisceo*. Them. μίγνυμι, *misceo*, f. μίξω, p. μέμιχα. ε. 563.

Σύμπλασε, pro συνέπλασε, *conformavit*, a. 1. ind. Ion. à πλάσσω, & Attic. πλάττω, f. άσω, p. πέπλακα, a. 1. pass. ἐπλάσθην. θ. 571.

Σύμφορος, ῦ, *comes*, à σὺν, & φέρω, *fero*, f. οἴσω. ε. 302.

Συμφράσσαιατο, *suggererent*, a. 1. med. infinit. à συμφράζομαι, *simul delibero*. Th. φράζω, f. σω, dico, p. κα, a. 2. ἔφραδον, p. m. πέφραδα. θ. 471.

Σὺν, *cum*. σὺν κείνοισι, *cum illis*. θ. 628.

Συναΐκτην, 3. dual. plusq. perfecti, pro συνηΐκτην, *irruebant*, à συναΐσσω, *unà impetu feror*. F συναΐξομαι, præt. pass συνῄγμαι, plusq. perf. συνῄγμην, ξο, κτο. Them. ἀΐσσω, f. ξω, cum impetu feror. α. 189.

Συναντῶσι, *occurrerint*, 3. plur. præs. subj. à συναντάω, & hoc ab ἀντάω, ῶ, f. ήσω, *occurro*. Thema, ἀντὶ, præposit. *pro*. θ. 877.

Συνεῖχε, *continebat*, imperf. à συνέχω, *contineo*. Them. ἔχω, habeo,

beo, f. ἕξω; & σχήσω, p. ἔσχηκα, imperf. εἶχον, a. 2. ἔσχον. α. 315.

Συνεχέως, *continuè*, adverb. à συνεχὴς, έος, ὁ, ἡ, *continuus*. Th. ἔχω, habeo. ϑ. 636.

Συνεινείκεται, *confertur*, 3. præſ. ind. ab συνείκω, Poëticè, pro συνέγκω. Th. φέρω, f. οἴσω, a. 1. ἤνεγκα. α. 440.

Συνήθεας, acc. pl. à συνήθης, εος, ὁ, ἡ, *conſuetus*. Thema, ἦθος, εος, τὸ, mos. ϑ. 230.

Συνίεμεν, Ionicè, pro συνιέναι, præſ. inf. à συνίημι, committo, intelligo.

Συνίσαν, *concurrerunt*, unà iverunt, 3. pl. imperf. act. ex σὺν, & εἶμι, *eo*, in imperf. εἶν, εἷς, εἶ, ἴτον, ἴτην, ἴμεν, ἴτε, ἴσαν, a. 2. ἴον. α. 383.

Συνοισόμεθα, *congrediamur*, 1. pl. fut. 1. med. verbi συμφέρω, f. οἴσομαι. Thema, φέρω, fero. α. 358.

Συνοχαδὸν, adverb. *confertim*, à συνέχω, contineo. Th. ἔχω, *habeo*. ϑ. 690.

Συρίγγων, genit. plur. à σύριγξ, ιγγος, ἡ, *tibia*. Them. συρίσσω, *ſibilo*. α. 278.

Συῤῥάπτειν, *conſuere*, à ῥάπτω, f. ψω, p. ἔῤῥαφα. ι. 544.

Συσκιάσαι, *adumbrato*, a. 1. inf. act. à συσκιάζω. Th. σκιὰ, ᾶς, ἡ, umbra. ι. 613.

Συρφετὸν, *paleas*, *ſordes corraſas*, tamquam à σύρω, f. ρῶ, *traho*.

Συῶν, *aprorum*, gen. plur. à σῦς, Doricè, pro quo ὗς, *ſus*. α. 168.

Σφίων, *ipſorum*, vel *ipſarum*, σφὲ, *illos duos*, pro σφὲ, accuſativus dual. σφὶ, pro σφίσι. σφὶν, pro σφίσιν. σφίας, σφᾶς, *ipſos*. ϑ. 144. 624. α. 62.

Σφέτερον, *ſuum*, à σφέτερος, ου, ὁ, ſuus. σφετέροισι, & σφετέρῃσι, dat. pl. Th. ἕ, *ſe*, pronomen. ι. 2. α. 247.

Σφίγγ', pro σφίγγα, acc. à σφίγξ, σφιγγὸς, ἡ. Th. σφίγγω, *conſtringo*. Vide in Calepino, *Sphinx*. ϑ. 326.

Σφύρα, ας, ἡ, *malleus*. ι. 425.

Σχεδὸν, *propè*. α. 426. 432.

Σχέτλιος, ου, ὁ, *miſer*, σχέτλια ἔργα, *prava opera*. ι 187.

Σχίσσας, *conſcindens*, pro σχίσας, part. a. 1. act. à σχίζω, *findo*. F. ίσω, p. ἔσχικα, p. paſſ. ἔσχισμαι, a. 1. paſſ. ἐσχίσθην. α. 428.

Σώζοι, *ſervarit*, præſ. opt. à σώζω, f. σω, p. σέσωκα, p. paſſ. σέσωσμαι, a. 1. paſſ. ἐσώθην. ι. 376.

Σῶμα, ατος, τὸ, *corpus*, σώματι. α. 426.

Σωρὸν, acc. à σωρὸς, οῦ, ὁ, *acervus*. hinc σωρεύω, *coacervo*. ι. 778.

Τ.

ΤΑ', τοίγα, τοίδε, τοίσδε. ι. 268. τὰ, τ'. ι. 398. ταὶ, Poëticè, pro αἱ. α 162.

Ταλαιεργῶν, genit. plur. *laborioſorum*, à ταλαιεργὸς, *qui patienter opus facit*, à τάλας, ανος, ὁ, *miſer*. Thema, ταλάω, *ſuffero*, vel τλῆμι, *fero*. ι. 46. 791.

Ταλακάρδιος, *magnanimus*, qui animo res arduas perferre, & ſuperare poteſt, ex ταλάω, *ſuffero*, & καρδία, ας, ἡ, cor. α. 424.

Ταλάρους, *cistas*, acc. pl. à τάλαρος, ου, ὁ, *squalus*, in quo lana & fusi. Th. ταλάω, *suffero*, f. άσω. α. 293.

Ταλασίφρονος, *ærumnosi*, genitiv. sing. à ταλασίφρων, *cujus pectus omnia tolerat*, ex ταλάω, *suffero*, & φρὴν, ενὸς, ἡ, mens. ϑ. 1012.

Ταμέειν, a. 2. inf. act. ταμέειν, pro τάμειν, ταμεῖν, Doricè, pro τέμνειν, præs. act. infinit. pro τέμνειν, τάμοιο, a. 2. opt. med. verb. τέμνω, seco, f. μῶ, p. τέτμηκα, a. 2. ἔτεμον, p. τέτμημαι. Sic & τάμοιο, per τμῆσιν, pro ἀποτάμοιο. ι. 423. 425. 791. 807.

Τανύπεπλος, *longa vestis*, à τανύω, idem quod τείνω, *extendo*, & πέπλον. α. 83.

Τανύρριζος, *expandens radices*. Epitheton arboris, ut hoc in loco populi, quæ radices in visceribus terræ diffundit, in aëre verò ramos, à τανύω, pro τείνω, *tendo*, & ῥίζα, ης, ἡ, *radix*. α. 377.

Τανυσίπτερος, *expandens alas*, ex τανύω, pro τείνω, *extendo*, & πτέρον, τὸ, *ala*. ι. 212.

Τανυσφύρη, *procera*, à τανύσφυρος, ex τανύω, pro τείνω, extendo, & σφυρὸν, *malleolus pedis*, qui festinat, & extensis passibus incedit. θ. 364.

Τανύτριχα, *hirsutam*, acc. sing. à τανύθριξ, *qui laxo capillo est*, ex τανύω, seu τείνω, *extendo*, & θρὶξ, τριχὸς, ἡ, *capillus*. ι. 516.

Ταπρῶτα, τὰ πρῶτ', *ut primùm*. Th. πρό. ι. 467.

Ταρτάρου, *Tartari*, genit. à τάρταρος, ου, ὁ, in plural. τάρταρα, quam anomaliam Scapula prætérit. ϑ. 807.

Ταρφέες, *crebra*, nom. pl. à ταρφὺς, seu ταρφὺς, έος, ὁ, ἡ, *densus*, *creber*. Th. τάρφος, εος, τὸ, *densitas*. ϑ. 693.

Ταῦτα & ταῦτ', acc. pl. ab οὗτος, αὕτη, τοῦτο, hic, hæc, hoc. ι. 27. ϑ. 75.

Ταύρειος, ου, ὁ, idem quod ταύρεος, *taurinus*. Th. ταῦρος, ου, ὁ, *taurus*. α. 104. θ. 832.

Ταφίων, populi quidam dicuntur Τάφιοι. α. 19.

Τάφος, ου, ὁ, *sepulchrum*, à θάπτω, f. ψω, *sepelio*, in a. 2. ἔταφον. α. 477.

Τάχα, *mox*, adverb. à ταχὺς, *celer*, in acc. ταχεῖα, & τάχ', pro τάχα, ταχέως. superl. τάχιστα. ὡς τάχιστα, *quàm ocyssimè*. ι. 85. 312. θ. 490.

Τάων, Æolicè pro τῶν, in g. f. ab articulo, ἡ. ι. 816. α. 6.

Τ'. Vide τέ. ι. 4. 7.

Τε respondet Latino *que*, & hinc est, &c. ι. 3. 4. τε ἰδὲ, *atque*. θ. 624.

Τεὼ, acc. Doricè, pro σὸν, à σὸς, σὴ, σόν. Th. est σύ, Doricè τύ. ι. 301.

Τέθηλε, *floruit*, præt. med. à θάλλω. τέθηλε pro τέθαλε metri causâ. hinc in part. med. τεθαλυῖα. ϑ. 902. ι. 227.

Τεθνειῶτος, mortuum, part. præt. act. pro τεθνηκότος, à τέθνημι, pro θνήσκω, *morior*, f. 2. m. θανοῦμαι, a. 2. ἔθανον, præt. τέθνηκα, & τέθνεικα, ad formam τοῦ τέθνεικα. pro τεθνειὼς, *mortuus*, Plato in Epist. τεθνεὼς, Poëticè etiam τεθνηὼς, p. m. τέθνεα. α. 454.

Τεῖχος, εος, τὸ, *murus*. ι. 246.

Τέκε, & τέκ', a. 2. act. pro ἔτικε, à τίκτω, pario, τεκέσθαι, a. 2. med. infin. Vid. ἔτικτεν. ϑ. 53.

Τέκεσσι, dat. pl. Ion. pro τέκεσι, à τέκος, εος, τὸ, fœtus. Them. τίκτω, pario. ι. 478.

Τέκετο, peperit, 3. sing. a. 2. med. indic. pro ἐτέκετο, metri causâ abjicitur augmentum. Them. τίκτω, f. τέξομαι, a. 2. ἔτεκον. ϑ. 308.

Τεκμαίρεται, destinat. 3. perf. præs. à τεκμαίρομαι, ad finem perduco, struo. Th. τέκμαρ, τὸ, finis. ι. 229.

Τέκνα, liberi, à τέκνον, ου, τὸ, filius. Th. τίκτω, pario. ι. 235.

Τέκον, pepererunt, 3. pl. a. 2. act. indic. pro ἔτεκον, à τίκτω, pario. α. 6.

Τέκος, εος, τὸ, fœtus, proles. à τίκτω. α. 216.

Τεκοῦσα, pariens, part. a. 2. act. ut & τεκών, à τίκτω, pario. a. 2. ἔτεκον, p. m. τέτοκα. ϑ. 471.

Τέκτον, ονος, ὁ, faber, pro τεύχων, à τεύχω, fabricor, f. ξω, p. pass. τέτυγμαι. ι. 25.

Τελαμών, ῶνος, ὁ, lorum ensis. Th. ταλάω, ῶ, f. άσω, suffero. α. 222.

Τελέεσθαι, præs. inf. pass. τελέεσθαι ἔμελλεν, perficienda erant. à τελέω, ῶ, f. έσω, p. κα, ad finem perduco, præt. pass. τετέλεσμαι. ι. 273. ι. 552.

Τελέθωσι, præs. subj. à τελέθω, (Poet.) sum. Thema τέλλω. ι. 181.

Τελεσθώ, όος, οῦς, ἡ, nomen mul. ϑ. 358.

Τελέσαιμι, peragam, a. 1. opt. act. à τελέω, f. έσω, perficio, τέλεσεν, pro ἐτέλεσεν, a. 1. act. τελέσῃ, a. 1. subj. τετελεσμένος, perf. part. ϑ. 170. α. 36. ι. 561.

Τελεῦσι, pro τελοῦσι, Doricè, à τελέω. Th. τέλος, εος, τὸ, finis. α. 89.

Τελεσφόρος, ad finem perducens vel perductus, ex τέλος, εος, τὸ, finis, & φέρω, fero. ϑ. 740.

Τελευτὴν, acc. à τελευτὴ, ῆς, ἡ, idem quod τελετὴ, finis, exitus. Th. τέλος, εος, τὸ, finis. ι. 333.

Τελήεντος, genit. à τελήεις, perfectus. Them. τέλος, εος, finis. ϑ. 242.

Τέλος, εος, τὸ, finis, exitus. ι. 167. 218.

Τεμβῇ, luco, à τέμβος, εος, τὸ, lucus. Th. τεμνῶ, f. μῶ, seco. α. 58.

Τένδει, arrodit, 3. præs. ind. à τένδω, rodo, arrodo. ι. 624.

Τένοντε, accus. dual. à τένων, οντος, ὁ, tendo. Thema est τείνω, tendo, f. νῶ, p. τέτακα. α. 419.

Τέξεσθαι, paritura, fut. 1. med. infinit. à τίκτω, f. 1. m. τέξομαι, a. 2. ἔτεκον, a. 1. pass. ἐτέχθην, præt. m. τέτοκα. ϑ. 469.

Τεὸν, tuum, à τεὸς, ἡ, ὸν, tuus, a, um, Doricè, pro σὸς, σὴ, σὸν. Th. σὺ, tu. ι. 341.

Τέρας, ατος, τὸ, prodigium. ϑ. 744.

Τέρενα, acc. sing. à τέρην, ενος, ὁ, tener, mollis. Th. τείρω, vexo, affligo. ϑ. 5.

Τερμιόεντα, talarem, acc. singul. à τερμιόεις, εντος, ad pedes usque demissus. Thema τέρμα, ατος, τὸ, terminus, meta. ι. 337.

Τέρπο͂, 3. præſ. ind. τέρποντ', pro τέρποντο, delectabantur; imperf. abjecto augmento. Th. τέρπω, f. ψω, *delecto*. ι. 115.

Τέρπει, *delectat*. à τέρπω, f. ψω. ϐ. 37. α. 47.

Τερπικέραυνον, *fulminibus gaudentem*. à τέρπω, *delecto*, & κεραυνὸς, ȣ, ὁ. ι. 52. 273.

Τερψιχόρη, ης, ἡ, nomen Muſæ, tripudiis ſe oblectans. à τέρπω, delecto, & χορὸς, ȣ, ὁ, chorus, tripudium. ϑ. 78.

Τέρψις, ιος, ἡ, delectatio. Thema, τέρπω, delecto, f. ψω. ϑ. 917.

Τεσσαράκοντα, *quadraginta*. Them. τέσσαρες, quatuor. ι. 385.

Τεσσαρακονταέτης, *quadragenarius*, ex τεσσαράκοντα, *quadraginta*, & hoc à τέσσαρες, *quatuor*, & ἔτος, εος, τὸ, annus. ι. 441.

Τέτατα, *extenſus eſt*, præt. paſſ. & τέτατο pro ἐτέτατο, pluſq. perf. verbi τείνω, f. νῶ, p. τέτακα, præt. paſſ. τέταμαι. ϑ. 6 8.

Τετάρτῃ, *quarta*, dat. à τέταρτος, ȣ, ὁ, *quartus*. Them. τέσσαρες. ι. 800.

Τετιμένη, honorata eſt, per epenthefin Poeticam τετιμημένη, perf. part. paſſ. à τίω, punio, *honoro*, f. ίσω, p. κα. ϑ. 415.

Τετίμηται, *honorata eſt*, à τιμάω, *honoro*. Thema, τίω, *idem*. ϑ. 449.

Τέτλαθ', *ſuſtineas*, pro τέτλαθι, per reduplicationem pro τλῆθι, a. 2. imperat. ab aor. 2. ἔτλην, verbi τλῆμι vel τλάω, per ſyncopen pro ταλάω, f. τλήσω. ι. 718.

Τέτμῃ, 3. ſing. præſ. ſubj. à τέτμω, *fortior*, *invenio*. Vide τέμω, ſeco. unde τμάω, τμῶ, & per reduplicationem (uti placet Euſtathio) τέτμω. ϑ. 610.

Τετοκυῖα, *enixa*, præt. med. part. à τίκτω, *pario*, f. τέξομαι, a. 2. ἔτεκον, p. m. τέτοκα. ι. 591.

Τέτορ' pro τέτορε, in dual. num. τέτορες, *quatuor*. ſic accipitur à Poëtis pro τέσσαρες. Videmus hic aptari numerum dual. etiam non dualibus. ι. 698.

Τετραμμένος, *verſus*, perf. part. paſſ. à τρέπω, *verto*, f. ψω, p. m. τέτροφα. ι. 727.

Τετρὰς, άδος, ἡ, *quaternarius*, τετράδι, τετράδ', acc. pro τετράδα. Th. τέσσαρες, *quatuor*. ι. 794 798.

Τετράτρυφον, qui in quatuor partes finditur, ex τετρὰς, άδος, ἡ, *quaternio*, & hoc à τέσσαρες, *quatuor*, & θρύπτω, *frango*, f. ψω, perf. paſſ. τέθρυμμαι. ι. 442.

Τέτρατος, per metathefin τέταρτος, ȣ, ὁ, *quartus*. Them. τέσσαρες. ι. 596.

Τέττιξ, ιγος, ἡ, *cicada*. α. 393.

Τετύκται, 3. perf. paſſ. à τέτυγμαι, verbi τύχομαι, *ſum*. Th. τύχω, f. ξω, *fabricor*. ι. 745. 752.

Τέτυκτο, pl. perf. pro ἐτέτυκτο, à τύχω, fabricor. Vide in τέτυκ̃. α. 154.

Τεῦ, Doricè pro ȣ̃, & hoc pro σȣ̃. Th. σὺ, tu. ι. 330.

Τεῦξε, a. 1. ind. pro ἔτευξε, ut & τεῦξαν pro ἔτευξαν, a. 1. act. 3. plur. τεύξεαι, Ionicè pro τεύξῃ, 2. ſing. fut. 1. med. ι. 401. 79. ϑ. 141.

Τεύχεα, τὰ, *arma*, τεύχε', pro τεύχεα,

τεύχει, τεύχεσι. α. 60. θ. 186.

Τεύχων, *machinans*, à verbo τεύχω, εις, ει, *fabricor*, f. ξω. ι. 265.

Τέχνη, ης, ἡ, *ars*, τέχνῃσι, Ionicè pro τέχναις. θ. 496. 863.

Τεῷ, dat. à τεὸς, *tuus*. ι. 23.

Τῇ, hac. τῇδε. ι. 208. 635.

Τηθὺς, ύος, ἡ, nomen mul. in acc. τηθύν. θ. 136.

Τήκεται, liquescit, à τήκω. θ. 866.

Τῆλε, procul, adverb. τηλοῦ *procul*, idem cum τῆλε, τηλόθεν. θ. 785.

Τηλεβοάων, gen. pl. nomen gentis. α. 19.

Τηλεκλειτοῖο, gen. Ionic. pro τηλεκλειτοῦ, *inclyti*, & τηλεκλειτὸς, οῦ, ὁ, est nomen viri. q. d. *longè latéque celeberrimus*. ex τῆλε, *procul*, & κλειτὸς, *inclytus*. Them. κλείω, *celebro*. α. 327.

Τηλέσκοπον, *eminus apparentem*, ex τῆλε, *procul*, & σκέπτομαι, f. ψομαι, *video*. θ. 566.

Τῆμος, *tunc*, τημοῦτος, pro τῆμος. Thema, ἦμος, *quum*. ι. 576.

Τηῦ, τηῦ δὴ, τηῦ γε, τηΰσιν pro ταῖσιν, Ionicè ab ἡ. ι. 12. 39. θ. 917.

Τητᾷ, *careas*, 2. perf. præs. à τητάομαι, ῶμαι. Th. τητάω, ῶ, f. ήσω, privo. ι. 408.

Τί, interrogativum *quare*. ι. 207. α. 380. τὶ indefinitum *aliquid*. ι. 88.

Τίεσκεν, *honorabat*, imperf. Poëticè pro ἔτιε, à τίω, *honoro*, f. τίσω. α. 9. hinc & τιστέη.

Τίη, Poeticè pro τί, quid. θ. 35.

Τιθεῖσι, τιθεῖσι, *faciunt*. τιθείη præs. opt. ι. 518.

Τιθεὶς, præs. part. τιθέμεν, Ionicè pro τιθέναι, præs. inf. à τίθημι, *pono*, a. 2. ἔθηκε. ι. 744. θ. 597.

Τιθωνῷ, dativ. casus nomen viri. θ. 984.

Τίκτε, Poëticè pro ἔτικτε, imperf. præs. verbi τίκτω, pario, f. τέξομαι, a. 2. ἔτεκον, p. m. τέτοκα. θ. 223.

Τιμᾷ, *honorat*. τίμα, imperf. pro ἐτίμα, *honorabat*. Th. τίω, *honoro*. τίμησε. a. 1. ind. pro ἐτίμησε. θ. 532.

Τιμὴ, ῆς, *honor*, τιμὴν, à τίω, *honoro*. θ. 203.

Τίνυσθαι, *puniri*, præs. inf. idem quod τίεσθαι, τινύμεναι, *vindicantes*, præs. part. Th. τίω, *punio*. ι. 804.

Τίον, *honorarunt*. 3. pl. a. 2. act. pro ἔτιον, prima in a. 2. brevis est, ceteroquin longa, à τίω, honoro. α. 85.

Τίρυνθος, nomen oppidi, τίρυνθ', per apostrophum insolentem pro τίρυνθον. α. 81. θ. 292.

Τίς, *quis?* interrogativum, genit. τίνος. α. 72.

Τὶς, indefinitum in g. mas. *quispiam*. εἴ τις, *si quis*. in fœm. g. τὶς, *ulla*, & in neutro τὶ, quod. ι. 21. 190.

Τισαίμεθα, *ulti fuerimus*, 1. pl. a. 1. med. opt. τίω, ulciscor, punio, f. τίσω, a. 1. ἔτισα. θ. 165.

Τίσιν, *ultionem*, acc. à τίσις, ultio. Th. τίω, punio. θ. 210.

Τιταίνοντες, *nocentes*, acc. pl. præs. part. à τιταίνω, idem quod τίω, *punio*, *lædo*. τίω, habet primam longam. Alii vertunt *festinantes*, à τείνω, sed sic prima foret brevis. θ. 209.

Τιταίνω,

Τιτάνῳ, *calce*, *gypso*, dat. sing. à τίτανος, ου, ἡ, calx. α. 141.

Τιτῆνες, *Titanes*, posteri Saturni. τιτῆσι, dativ. plur. & τιτήνεσσι, Poëticè à τιταίνω, ulciscor, pœnas luo. Thema, τίω, punio. ϑ. 630.

Τμηθεῖσα, *caesa*, a. 1. part. pass. à τέμνω, *seco*, *scindo*, f. 1. τεμῶ, p. τέτμηκα, a. 2. ἔτεμον, a. 1. pass. ἐτμήθην, praet. med. τέτομα. ε. 420.

Τὸ, τόγ', & τόδε, articulus praeposit. ε. 485. 364. 50.

Τόθ', pro τότε, *tunc*, & τόθεν, idem. α. 32. 76.

Τοὶ, particula est enclitica, quae adverbiis vel conjunctionibus adnectitur: interdum ornatûs tantùm gratiâ. ε. 106.

Τοίγε, *illi*. ε. 726.

Τοῖο, Poëticè pro τοῦ, ab ὁ, art. praepos. pro αὐτοῦ. ϑ. 493. 210.

Τοῖος, talis. Them. οἷος, *qualis*. α. 41.

Τοῖς, ipsis, dat. pl. τοῖσι, paragoge Ionica, τοῖσιν, ab ὁ, ἡ, τὸ, artic. praeposit. ε. 57. 172.

Τοκῆϊ, dat. Ionicè, pro τοκεῖ, à τοκεὺς, *parens*, acc. τοκῆα, dat. pl. τοκεῦσιν, à τίκτω, f. τέξομαι, *pario*. ϑ. 155. ε. 188.

Τὸν, quem, acc. ab ὁ, art. praep. ε. 32.

Τόσος, & Poëticè τόσσος, tantus. Thema, ὅσος, & Poëticè ὅσσος, η, ον, quantus. ε. 660. α. 441.

Τότε, τότ', pro ὅτε, *tunc*. Them. ὅτε, *quando*. ε. 565. 616.

Τὸ, τ', *hócque*, artic. praeposit. ab ὁ, ἡ, τὸ. ε. 360.

Τοπρῶτον, *primùm*. Sic τὸ πρωΐ, *manè*, τὸ καθημέραν, *quotidie*, eleganter praeponitur, ε. ε. 487.

Τοπάρος, idem quod πάρος, Poëticè pro πρὸ. ante, τοπαρεγάστης. ε. 184. ϑ. 394.

Τοῦ, & τοῦδε, quo, art. praep. ab ὁ, ἡ, τὸ. ε. 33. 284.

Τοῦτο, & τοῦτ', τοῦθ', pro τοῦτο, ab οὗτος, αὕτη, τοῦτο, *hic*, *haec*, *hoc*. ε. 121. 362.

Τοὔνεκα, *quocirca*, pro τοῦ ἕνεκα, cujus gratiâ. ε. 49. ϑ. 88.

Τοὺς, *hos*, ab ὁ, art. praep. ε. 136.

Τρεέτην, *timebant*, 3. dual. imperf. act. pro ἐτρεέτην, ad formam ἐτυπτέτην, à τρέω, *tremo*, f. τρέσω. α. 171.

Τρέον, imperf. pro ἔτρεον, *tremebant*, à τρέω, *tremo*. α. 213.

Τρεῖς, οἱ, & αἱ, *tres*. ϑ. 148. 321.

Τρέψας, *convertens*, & in accus. τρέψαντα, a. 1. part. act. τρέπω, *verto*, p. m. τέτροφα. ε. 316. 416.

Τραφέμεν, Ionicè pro τραφεῖν, a. 2. act. infin. à τρέφω, *alo*, f. θρέψω, p. τέτρεφα, a. 2. ἔτραφον, p. m. τέτροφα. ϑ. 480.

Τρηχεῖα, *aspera*, f. g. à τρηχὺς, έος, ὁ. α. 119.

Τρέσσε, Poëticè pro ἔτρεσε, *expavit*, à τρέω, *expavesco*. ϑ. 850.

Τρέχει, *abit*, 3. praes. ind. à τρέχω, curro, f. θρέξομαι, perf. δεδράμηκα, a. 2. ἔδραμον, p. m. δέδρομα. ε. 219.

Τρητοῖο, *cavernosa*, Poëticè pro τρητοῦ, in fœm. g. à τρητὸς, ου, ὁ, *perforatus*. Thema, τράω, pro quo usitatum, τετραίνω, perforo, f. τρήσω, dicitur & τετραίνω, pro τιτραίνω, unde aor. 1. ἐτέτρηνα. ϑ. 331.

Τριχῖνος, genit. à τριχὶν, ῖνος, ἡ, nomen mul. α. 355.

Τρω

Τρηχὺς, Ionicè pro τραχὺς, asper. ι. 291.

Τρίβουσι, *atterunt*, 3. pl. præs. ind. à τρίβω, f. ψω, *tero*, *attero*, p. φα, præt. paſſ. τέτριμμαι, p. m. τέτριβα. ι. 251.

Τρικάρηνον, τρία κάρηνα, *tria capita*, ex τρεῖς, οἱ, & αἱ, tres, & κάρηνον, τὸ, caput. ϑ. 288.

Τριηκόντων, *triginta*, pro τριάκοντα: ſunt enim ἄκλιτα. Them. τρεῖς, *tres*. ι. 696.

Τριηκόδα, acc. à τριηκὰς, άδος, ἡ, *tricesima pars*, τριηκοσίας, *trecentas*, à τριακόσιοι, *trecenti*. Thema, τρεῖς, *tres*. ι. 766. β. 715.

Τριβωλίου, nomen mul. α. 197.

Τρίπηχυν, *tricubitalem*, accuſ. à τρίπηχυς, ex τρεῖς, & πῆχυς, εως, ὁ, *cubitus*. ι. 423.

Τρίποδ᾽, pro τρίποδα, tripodem, à τρίπους, οδος, ὁ, tripes, τριπόδην, acc. *tripedale*, à nominat. τριπόδης, ου, ὁ, τρίπος, ου, ὁ, Æolicè pro τρίπους, οδος, ὁ, ex τρεῖς, *tres*, & πούς, ποδὸς, *pes*. α. 312. ι. 423. 657.

Τριπόλῳ, dat. ſingul. *ter arato*, hinc τρίπολος γῆ, *terra quæ ter aratro verſa fuit*, à τρεῖς, *tres*, & πολέω, *verto*, *aro*. ϑ. 971.

Τρὶς, *ter*, à τρεῖς, *tres*. ι. 173. 252.

Τρισεινάδα, acc. à τρισεινὰς, άδος, ἡ, *tertius nonus*, *dies menſis*, h. e. vigeſimus ſeptimus, ex τρὶς & ἐννέα, novem, ἐννὰς, άδος, ἡ, & εἰνὰς, άδος, ἡ, *nonus dies*. ι. 814.

Τρισκαιδεκάτην, h. e. triceſimum. ex τρεῖς, *tres*, & δέκα, decem. ι. 780.

Τρισπίθαμον, à σπιθαμὴ, ῆς, ἡ, *ſpithama*, *ein ſpanne*, quantum longiſſimo digitorum porrectu complecti licet. ι. 426.

Τριστοιχὶ, *triplici ſerie*, adverb. ex τρὶς, ſeu τρεῖς, *tres*, & στείχω, f. ξω, *ordine eo*. ϑ. 727.

Τρίτον, *tertium*, pro τρίτος, dicitur etiam τρίτατον. Thema, τρεῖς, *tres*. ι. 143.

Τριτογένεια, nomen mul. ϑ. 924.

Τρίχες, *pili*, à nominat. θρὶξ, τριχὸς, ἡ. α. 391. in dat. plur. θριξί. ι. 539.

Τροίην, *Trojam*, à τρωὸς, τρωὸς, ὁ, *Trojanus*. ι. 165.

Τροπὴ, *converſio*, τροπὰς, acc. pl. ubi ας corripitur per licentiam Poëticam, quam vocant αυστηλὰν. ι. 479. 564.

Τροχαλὸς, *incurvus*, metaphora deſumpta à rota. Th. τρέχω, curro. ι. 518.

Τρυγητήρων, genit. pl. à τρυγητὴρ, ῆρος, ὁ, *vindemiator*, h. e. qui vina demit, à τρυγάω, *fruges carpo*. item, per ſyn. gen. *vindemio*. Th. τρύγη, ης, ἡ, triticum. α. 293.

Τρυφάλειαν, *galeam*, q. τρίφαλον, à triplici cono. Th. φαλὸς, οῦ, ὁ, conus galeæ. α. 199.

Τρύχουσιν, *abſumunt*, à τρύχω, idem quod τρύω, *attero*. ι. 305.

Τυνὴ, *tu*, pro Dorico, τὺ, & hoc pro σὺ, *tu*. ι. 10.

Τυπεὶς, *percuſſus*, a. 2. paſſ. à τύπτω. α. 361.

Τυρσηνοῖσιν, dat. pl. *Tyrrhenis*, nomen populi. ϑ. 1015.

Τυτθὸς, οῦ, ὁ, *parvus*, & τυτθὸν, *paululùm*. Adv. Neutra ponuntur pro Adverbiis. Th. τιτθὸς, οῦ, ὁ, *mamma*. ι. 469.

Τυφάονα, acc. à τυφάων, ονος, ὁ, nomen proprium viri, τυφάονιον,

νων, nomen proprium loci. Θ. 306. α. 32.

Τυφωέ©-, genit. τυφωέος, nomen est gigantis. Θ. 869.

Τύχη, nomen proprium mul. Θ. 360.

Τυχόντι, *ei qui obviam fuerit*, part. a. 2. act. à τυγχάνω, *sum, evenio, incido*, f. τεύξομαι, aor. 2. ἔτυχον, p. τετύχηκα. Θ. 973.

Τώγ', *hi*, dual. num. ab ὁ, *hic*. ι. 439. sed. τῷ, dat. sing. ι. 281.

Τῶν, & τῶν γε, genit. pl. ab ὁ, ἡ, τὸ, hic, hæc, hoc. ι. 335. 246.

Τὼς, *sic*, pro οὕτως, per aphæresin. Th. οὗτος, ου, ὁ, *hic*. α. 219.

Υ.

ΥΑ'δες, *stella septem in cornibus tauri, quæ quum oriuntur aut occidunt, pluvias excitant*, ab ὕω, *pluo*. ι. 615.

Ὕβρις, ὕβριος, ὕβριν, ὕβρεις, *injuria*. Hinc est ὑβρίζω, *contumeliâ afficio*. unde est, ὑβριστὴς, ου, ὁ, insolens, protervus. in acc. ὑβριστήν. ι. 214. Θ. 307.

Ὑγρὸς, ου, ὁ, humidus. hinc ὑγραίνω, *humecto*. ι. 615.

Ὕδει, *aqua*, dat. cas. ab ὕδος, εος, τὸ, Poëticè, pro ὕδωρ, *aqua*. ι. 61.

Ὑδρίην, Ionicè, pro ὑδρίαν, Hydriam, ab ὕδωρ, ατος, τὸ, aqua. Θ. 313.

Ὕδωρ, *aqua*, genit. ὕδατος. ι. 196.

Ὕει, *pluit*, 3. præs. ind. ab ὕω, *pluo*. f. ὕσω. hinc ὑετὸς, ου, ὁ, *pluvia*. ι. 552. 545.

Υἱὰ, à nominativo υἱεὺς, *filius*, in genit. υἱέος, & contractè, υἱοῦς, in dat. υἱέϊ, & contractè υἱεῖ. α. 150. υἱεῖ, υἱεῖς, ad formam βασιλεὺς, ab υἱὸς, *filius*. vox hæc variè declinatur, in 3. simpl. itémque in 2. & 3. contractorum. Θ. 368.

Ὕλη, ης, ἡ, *sylva*. hinc ὑλήεις, εντος, *sylvosus*, ὑλήεσσα. Θ. 1010.

Ὑληκοῖται *qui in sylvis dormiunt*, nom. pl. ab ὑληκοίτης, ex ὕλη, ης, ἡ, *sylva*, κοίτη, *lectus*, confer suprà ἡμερόκοιτος, *qui toto die dormit*. ι. 529.

Ὑλοτόμος, ου, *cæsor lignorum*. hinc & ὑλοτομέω, *ligna in sylvis cædo*, ab ὕλη, *sylva*, & τέμνω, *seco*, f. μῶ, p. m. τέτμηκα. ι. 422. 807.

Ὑλοφάγοιο, genit. Ion. ab ὑλοφάγος, *qui sylvas depascitur*, ab ὕλη, sylva, & φάγω, *edo*, a. 2. ἔφαγον. ι. 591.

Ὑμεῖς, *vos*, à σὺ, *tu*. hinc ὑμέτερος, vester. Θ. 963.

Ὑμέναιος, *hymenæus*, ab ὑμὴν, ένος, ὁ, *pellicula*, *qua fœtus involvitur*. α. 274.

Υ̓́μμι, *vobis*, Æolicè, pro ὑμῖν. ὑμὸν, pro ὑμέτερον. Θ. 662. α. 328.

Ὑμνέω, celebro, laudo, f. ήσω, ὑμνείουσαι, Poëticè, pro ὑμνοῦσαι, pl. part. præs. f. g. ὑμνήσῃ, a. 1. act. subj. ὑμνεῦσι, Doricè, pro ὑμνοῦσι, ὑμνεῦσαι, part. præs. f. g. pl. num. pro ὑμνοῦσαι, Doricè, ab ὕμνος, hymnus, carmen. Th. ᾄδω, celebro, cano. ι. 2. Θ. 11. 33.

Ὕμνος, ου, ὁ, *carmen*, ab ᾄδω, *celebro*, ὕμνῳ, *carmine*. ι. 657.

Υἱὸς, οῦ, ὁ, *filius*. ι. 271.

Ὑπαὶ, præposit. pro ὑπὸ, Poëticè. ubi redundat. α. 71. 278.

Ὑπαλεύασθαι, *subterfugere*, scil. debes, (a. 1. med. infin. Th. ἀλέω, *molo*, *vito*, Poëticè, ἀλεύω.) ε. 557.

Ὑπαλύξαι, *effugere*, a. 1. act. infin. ab ὑπαλύσκω, f. ὑπαλύξω. Thema, ἀλέω, *vito*. ε. 304.

Ὑπέδεκτο, *suscepit*, pro ὑπεδέδεκτο, 3. sing. plusq. perf. pass. habet significationem mediam, ab ὑποδέχομαι, f. ξομαι, præt. ὑποδέδεγμαι, *suscepi*. Thema, δέχομαι, f. ξομαι, *capio*. Θ. 513.

Ὑπεθήκατο, *instruxit*. 3. sing. a. 1. med. indic. ab ὑποτίθημι, suppono. Th. τίθημι, pono. Θ. 175.

Ὑπεναντίος, *adversarius*, ab ἐναντίος, *oppositus*. Thema, ἀντὶ, præpositio, *pro*. α. 347.

Ὑπένερθε, ab ἔνερθε, *infrà*. Th. ἔρα, ας, ἡ, *terra*. α. 410.

Ὑπεξήλυξε, *evitavit*, a. 1. ind. Th. ἀλύω, unde ἀλύσσω, F. ξω, a. 1. ἤλυξα, ας, ε. Θ. 615.

Ὑπὲρ, præposit. *pro supra*. ε. 45.

Ὑπερβάλλων, *superans*, præs. part. Thema, βάλλω, jacio. f. αλῶ, p. βέβληκα, a. 2. ἔβαλον. ε. 489.

Ὑπερβασίη, ας, ἡ, *transgressio*, Poëticè, pro ὑπέρβασις, ab ὑπερβαίνω, *transgredior*. Th. βαίνω, eo. f. βήσομαι, a. 2. ἔβην. ε. 827.

Ὑπέρβιος, *violentus*, omnem vim excedens, ex ὑπὲρ, *supra*, & βίαιος, ἡ, *vis*, *robur*, unde est, Latinorum *superbus*. Θ. 139.

Ὑπερηφανὴς, & ὑπερήφανος, ε, ὁ καὶ ἡ, superbus; conspicuus super alios; ut ὑπερήφανα τέκνα, superba proles, ex ὑπὲρ, & φαίνω, f. ανῶ, p. πέφαγκα, ostendo, in lucem edo. Θ. 149.

Ὑπερήνωρ, ορος, ὁ, *superbus*, Thema, ἀνὴρ, ἀνδρὸς, ὁ, *vir*. Θ. 995.

Ὑπερθεν. seu ὕπερθε, suprà. Th. ὑπὲρ, *super*. ε. 545.

Ὑπέρθυμος, ὁ, *magnanimus*. Th. θυμὸς, ε, ὁ, *animus*. Θ. 937.

Ὑπερθύριον, *superliminare*. Th. θύρα, ας, ἡ, *janua*. α. 271.

Ὑπεριονίδαο, gen. Æolicè, pro ὑπεριονίδε, ab ὑπεριονίδης, ε, ὁ, nomen gentil. Θ. 1010.

Ὑπερίονος, genit. ab ὑπερίων, nomen viri. Θ. 134 374.

Ὑπερκύδαντα, acc. ab ὑπερκύδας, αντος, ὁ, *gloria supereminens*. Them. κῦδος, εος, τὸ, *gloria*.

Ὑπερμενέος, *præpotentis*, ab ὑπερμενής. Th. μένος, εος, τὸ, animus. α. 413.

Ὑπερος, ε, ὁ, *pistillum*, veteres mortario usi fuerunt pro molis. ε. 423.

Ὑπερόπλε, genit. ab ὑπέροπλος, *insolens*, cujus robur arma superat. Th. ὅπλον, ε, τὸ, & in pl. τὰ, *arma*. Θ. 516.

Ὑπέστη, *pollicitus erat*, a. 2. act. ab ὑφίστημι, suppono. Them. ἵστημι, *statuo*, f. στήσω, a. 2. ἔστην. Θ. 402.

Ὑπέρτατε, *supremus*, superlat. ab ὑπὲρ, *super*, comp. ὑπέρτερος, *superior*, ab ὑπέρτατος, dicitur etiam ὕπατος, per syncopen, *Consul*. ε. 8.

Ὑποδμηθεῖσ', *congressa*, a. 1. part. pass.

pass. pro ὑποδμηθεῖσα, ab ὑποδάμνάω. Them. δμη, ῆς, ἡ, *lectus*. ϑ. 374.

Υ'πῆσαν, *prominebant*, imperf. ab ὕπειμι, *subsum*. α. 266.

Υ'πν@, ου, ὁ, somnus, ὕπνῳ. ι. 118.

Υ'πὸ, & ὑφ', *à* vel *sub*. præposit. α. 63. 367.

Υ'ποδδείσας, *subveritus*, part. a. 1. act. δ, ingeminatur metri causâ, ab ὑποδείδω. Them. δείδω, *timeo*, f. δείσομαι, p. δέδοικα. α. 98.

Υ'πεκπροφύγῃ, a. 2. act. subj. alii ὑπεκπροφύγοι, a. 2. act. opt. *effugerit*, à φεύγω, *fugio*, f. φεύξομαι, a. 2. ἔφυγον. α. 42.

Υ'ποδμηθεῖσα, *subjugata*, participium, a. 1. pass. ab ὑποδμάομαι, f. ήσομαι, p. δέδμημαι, pro ὑποδαμάομαι. Th. δαμάω, ῶ, domo. α. 53.

Υ'ποκυσαμένη, σ duplicatur metri causâ, part. a. 1. med. ab ὑποκύομαι, *fio gravida*. Thema, κύω, f. σω, in utero fero. ϑ. 308.

Υ'πόδρα, *torvè*, adverb. ponitur ἐπιῤῥηματικῶς, ὑπόδρα, pro ὑπόδραξ, per epenthesin τ δ. Th. δέρκω, f. κσω, p. δέδορκα, & Att. ἐόρακα. α. 445.

Υ'πολαμπὲς, neutri, ab ὑπολαμπὴς, *sublucidus*. Th. λάμπω, f. ψω, *luceo*. α. 142.

Υ'παλεύεο, *fuge*, pro ὑπαλεύου, præs. imperat. ex ὑπὸ & ἀλεύομαι. Thema est ἀλέω, *molo*, item *vito*. ι 760.

Υ'πόπορτις, *quæ liberos habet*, à πόρτις, ιος, ἡ, *vitula*: ι. 601.

Υ'ποταρταρίους, *sub tartarum detrusi*. Th. τάρταρος, ου, ὁ, *tartarus*. ϑ. 851.

Υ'ποσσευομένων, *irruentibus*, præs. part. verbi σεύω, *agito*, idem quod σείω. α. 373.

Υ'ποσχόμεν@, part. a. 2. med. ab ὑπίσχομαι, *promitto*, f. ὑποσχήσομαι, p. ὑπέσχημαι, a. 2. m. ὑπεσχόμην, ab ὑπέχω. Th. ἔχω, habeo. ϑ. 170.

Υ'σμίνη, ἡ, pugna. Them. μένω, maneo. α. 178.

Υ'στερ@, ου, ὁ, *posterior*, *sequens*. ι. 351.

Υ'φαινε, *texebat*. imperf. act. ab ὑφαίνω, idem quod ὑφάω, texo. α. 28.

Υ'φήσσων, *aliquantò minor & junior*, q. d. *subminor*, ab ὑπὸ, & ἥττων, vel ἥσσων, ον@, ὁ, ἡ, *minor*. α. 258.

Υ'ψηλὸς, ἡ, ὸν, *altus*, *a*, *um*, ab ὕψ@, ε@, τὸ, altitudo. α. 440.

Υ'ψιβρεμέτης, ου, ὁ, *altitonans*, ex Adverbio ὕψι, altè. Th. ὕψ@, ε@, τὸ, *altitudo*, & βρέμω, *fremo*, *resono*. ι. 8.

Υ'ψίζυγ@, *altijugus*, ex ὕψι, *altè*. Th. ὕψ@, ε@, τὸ, *altitudo*, & ζυγὸς, *jugum*. Th. ζεύγνύω, *jungo*. ι. 18.

Υ'ψίκομ@, *altè comatus*. Epith. quercûs, ex ὕψι, altè, & κόμη, ης, ἡ, *coma*: α. 376.

Υ'ψιμέδοντος, genit. ab ὑψιμέδων, *in alto regnans* ex ὕψι, altè, hoc ab ὕψ@, ε@, *altitudo*, & μέδω, *impero*. ϑ. 529.

Υ'ψόθεν, & ὑψοῦ, altè, adverbia. Th. ὕψ@, ε@, τὸ, *altitudo*. ι. 849. 551.

Φ.

ΦΑέθοντα, *Phaëthonta*, nomen viri. φαέθων, οντος, ὁ, *lucidus*, præs. part. q. d. *lumen currens*. à φαέθω, idem quod φάω, *luceo*. θ.760.

Φαείνει, *lucet*, 3. præs. ind. act. à φαείνω, luceo. Th. φάω, luceo. ι.528. θ.372.

Φαεινὸς, ῦ, ὁ, *splendidus*. à φαείνω, idem quod φάω, *splendeo*. α. 225.

Φαεσιμβρότῳ, genit. à φαεσίμβροτος, *lucem hominibus præbens*. à φάω, *luceo*, & βροτὸς, mortalis. θ.958.

Φαίδιμος, ε, ὁ ϗ ἡ, *illustris*. Th. φαιδρὸς, ῦ, ὁ, *hilaris*. θ.940.

Φαιδρυντέον, *ablue*, præs. inf. pass. à φαιδρύνω, *nitidum reddo*. Th. φαιδρὸς, ῦ, ὁ, alacer. ι.753.

Φαινομένην, *apparentem*, præs. part. pass. à φαίνω, *ostendo*, *facio apparere*. φαίνετε, *ostendite*, φαῖνε pro ἔφαινε, *exserebat*, imperf. Ion. Vide φανείη. θ. 443, 689.

Φάλαγγας, acc. pl. φάλαγξ, γγος, ἡ, *acies quadrata*. θ.935.

Φάληρον, nomen viri. α. 180.

Φανείη, *apparuerit*, 3. sing. a. 2. pass. ut & φανῇ, 3. sing. a. 2. pass. subj. φανεῖσα, part. a. 2. pass. verbi φαίνω, *in lucem profero*. f. φανῶ, a. 1. ἔφηνα, p. πέφαγκα, p. pass. πέφασμαι, a. 2. pass. ἐφάνην. ι.458, 598.

Φάος, εος, τὸ, *lumen*. à φάω, *luceo*. ι.155.

Φαρέεσσι, dat. pl. Poëticus, à φᾶρος, εος, τὸ, *vestis exterior*, *palla*. ι.198.

Φαρέτρην, acc. Ion. παρὰ τὸ φέρεσθαι, *quia sagitta in ea feruntur*. α.129.

Φάρμακον, ε, τὸ, *remedium*, accipitur etiam pro *veneno*. ι. 485.

Φασὶ, & φασὶν, *aiunt*, 3. pl. ind. præs. à φημὶ, dico. ι.803.

Φάσις, nomen fluvii.

Φάσκε, *dictitabat*, imperf. pro ἔφη, Poëticè, ab inusit. φάσκω, Sic στέσκε (ἰλιάδ. 6. v. 60.) pro ἔστη. θ.209.

Φατὶς, *celebris*, φατειὸς, *enarrabilis*. & in genit. pl. φατειῶν. Th. φημὶ vel φάω, *dico*. ι. 3. α.144, 161.

Φάτο, a. 2. med. pro ἔφατο, ad formam ἐστάμην, ασο, ἔστατο. Th. φημὶ, vel φάω, dico. α.115.

Φείδεο, *parcas*, præs. imperat. m. Ion. pro φείδου, verbi φείδομαι, *parco*, f. φείσομαι, p. πέφεισμαι. ι.604.

Φειδὼ, όος, ἡ, *parsimonia*, 4. contract. hinc φειδωλὴ, parca. ι. 369, 720.

Φερβέμεν, Ionicè pro φέρβειν, *pascere*, præs. inf. à φέρβω, f. ψω, *pasco*. ι.377.

Φερέοικος, epitheton cochleæ, *domiporta*. à φέρω, *fero*, & οἶκος, *domus*. ι.571.

Φερέσβιος, ε, ὁ, ἡ, *almus*. à φέρω, fero, & βίος, ε, ὁ, *vita*. θ.693.

Φερεσσακέας, *ferentes scuta*, *scutiferos*, à φερεσσακὴς, hoc à φέρω, fero, & σάκος, εος, τὸ, *scutum*. Th. σάττω, *onero*. α. 13.

Φέροιεν, *gererent*, 3. præs. ind. opt. φέρουσα, præs. part. φέρετ', pro ἔφερετο, 3. pers. imperf. φερέμεν. Ionicè pro φέρειν. à φέρω, *fero*, f. οἴσω, a. 1. ἤνεγκα. p. m. ἤνοχα. α.150, ι.215.

Φέρουσα,

Φέρουσα, ης, ἡ, nomen Nymphæ. ϑ. 248.

Φέρτατος, superl. *præstantissimus*. à φέρω, φέρτερος. ϑ. 49.

Φέρων. φέρουσα, *ferens*, præs. part. Vide in Φέρουσι. ι. 204.

Φεύγουσαι, *fugientes*, præs. part. f. g. plur. num. à φεύγω, *fugio*, φεύξομαι, f. 1. inf. a. 2. ἔφυγον. p. m. πέφευγα. ι. 620. α. 112.

Φῆ, *dixit*, pro ἔφη, a. 2. vel imperf. à φημὶ, *dico*. ϑ. 550.

Φηλήτῃσι (alii φιλήτῃσι.) *furibus*, dat. plur. Ion. à φιλήτης, ου, ὁ, *fur*. hoc à φίλος, ου, ὁ, amicus. sed φηλήτης, ου, ὁ, *impostor*, à φῆλος, ου, ὁ, *impostor*. hinc φηλόω, *decipio*. ι. 375.

Φήμη, ης, ἡ, *fama*. à φημὶ, vel φάω, *dico*. ι. 761.

Φημὶ, *dico*, præs. ind. ἔφην, a. 2. hinc φημίζω, *divulgo*, dico. ι. 656. 764.

Φθάμενος, *antevertens*. part. a. 2. med. à φθάω, *prævenio*, F. φθάσω, a. 1. ἔφθασα, a. 2. act. ἔφθην. a. 2. med. ἐφθάμην, ad formam τῷ ἐπτάμην. ι. 554.

Φθέγγονθ', pro ἐφθέγγοντο, *sonabant*, imperf. à φθέγγομαι, *loquor*, φθέγξατο, a. 1. med. Ion. præt. pass. ἔφθεγμαι, præt. m. ἔφθογγα. ϑ. 831.

Φθείρουσι, *perdunt*, 3. pers. pl. ind. præs. à φθείρω, f. ερῶ, p. ἔφθαρκα, a. 1. ἔφθειρα, a. 2. ἔφθαρον, p. m. ἔφθορα. Them. primum φθέω. ϑ. 876.

Φθίνω, *pereo*, *deficio*, præs. ind. hinc in genit. part. φθίνοντος, φθινόντων. ϑ. 59. ι. 798.

Φθισήνορα, acc. sing. à φθισήνωρ, *perdens viros*, epitheton bello congruentissimum, à φθίω, *corrumpo*, & ἀνὴρ, *vir*. ϑ. 431.

Φθονεῖ, *invidet*, 3. pers. præs. ind. à φθονέω, invideo, f. ήσω, p. ἐφθόνηκα. Them. φθόνος, ου, ὁ, *invidia*. ι. 26.

Φίκιον, accus. à φίκιος, nomen montis. ex ἶφι, *fortiter*, & κίω, *incedo*, quia ardui montes summis viribus sunt superandi. α. 33.

Φιλήτῃσι, *furibus*, dat. plur. pro φιλήταις, à φιλήτης, ου, ὁ, *fur*. Th. φίλος, amicus. ι. 375.

Φίλος, ου, ὁ, *amicus*. φίλα & φίλ' in pl. ι. 306. 184. *carus*, *gratus*. ι. 116. φίλα θεοῖς.

Φιλεῖ, *amat*, 3. præs. ind. à φιλέω, f. ήσω, p. πεφίληκα, præt. m. πέφιλα. ι. 15. 300. 342.

Φιλεῦντι, Doricè pro φιλοῦσι, 3. pl. præs. à φιλέω, amo. Th. φίλος. θ. 97.

Φιλλυρίδης, nomen gentile. ϑ. 1002.

Φιλομμειδὴς, έος, ὁ καὶ ἡ, *amans risus*. *die gern lachet*, Poët. geminant μ. ex φίλος, amicus, & μειδάω, rideo. θ. 989.

Φιλομμηδέα, acc. sing. à φιλομμηδὴς. έος, quæ amat genitalia, à φίλος, & μῆδος, εος, cura, & μήδεα τὰ, τὰ αἰδοῖα, *pudenda*. In carminis dimensione hìc legendum φιλομμηδῆ. ϑ. 200.

Φιλότης, ητος, ἡ, *amicitia*. Them. φίλος, ὁ, amicus. ϑ. 651.

Φίλου, *cari*. genit. à φίλος, ου, ὁ, *amicus*. ϑ. 180.

Φίλῳ, *amico*, dat. sing. ut & φίλῃ. in f g. φίλοισιν, & φίλῃσι, dat. pl Ion ϑ 283. 162. ι. 370.

Φίλτερος, *carior*, comparat. pro φιλαίτερος, in superl. φίλτατος, à φίλος, ου, ὁ, *amicus*. α. 78. ι. 309.

Φλεγέθοντες,

Φλεγέθοντος, *ardentis*, genit. part. præsent. à φλεγέθω, ex φλέγω, *uro*, & θέω, *curro*. θ. 846.

Φλεγύαο, *aquilæ*, genit. Æolicus à φλεγύας, ου, ὁ, *aquila*. ἀπὸ τοῦ φλέγειν καὶ λαμπρὸς εἶναι. α. 134.

Φλὸξ, γὸς, ἡ, *flamma*, à φλέγω, f. ξω, uro. θ. 697. 859.

Φόβος, *timor*. à φέβομαι, in præt. med. πέφοβα. α. 144. 155.

Φοβέεσκον, 3. pl. imperf. Poëticè pro ἐφόβουν, à φοβέω, ῶ, *timorem injicio*, *terreo*. φοβέομαι, οῦμαι, *timeo*. Th. φέβομαι, *timeo*. α. 162.

Φοῖβος, φοιβὸς, *purus*, *lucidus*. éstque Apollinis epitheton : & φοίβη, nomen Deæ. θ. 404.

Φοινικόεις, ντος, *puniceus*. à φοῖνιξ, ικος, ὁ, *palma arbor*, *color ruber*. α. 194.

Φοιτῶσι, à φοιτάω, *ventito*, *frequento*, f. ήσω, p. ηκα. ε. 103.

Φόνον, cædem, à φόνος, ου, ὁ, cædes, à φένω, *occido*, unde præter. med. πέφονα. θ. 228. α. 17.

Φόρκυνος, genit. à nominat. φόρκυν, υνος, ὁ, & φόρκυς, *nomen monstri marini*, in accus. φόρκυν, in dat. φόρκυϊ, pro φόρκυνι. θ. 237.

Φόρμιγγι, dat. ἡ φόρμιγξ, ιγγος, *cithara*, *testudo*. α. 280.

Φορμὸς, οῦ, ὁ, *sporta*. ε. 482.

Φορτίζεσθαι, *imponito*, præs. inf. pass. verbi φορτίζω, onero, f. σω, p. πεφόρτικα. Them. φόρτος, ου, ὁ, *onus*. ε. 690.

Φόρτος, ου, ὁ, *onus*, hinc φορτίον, ου, τὸ, *onus*. φορτία, φορτί, pro φορτία, *onera*. ε. 644.

Φόως δε, in lucem, à φόως, idem quod φῶς, ωτὸς, τὸ, *lux*. Th. φάω, *luceo*. θ. 669.

Φραδμοσύνῃσι, dat. pl. Ion. pro φραδμοσύναις, à φραδμοσύνη, ἡ, *consilium*. Th. φράζω, f. σω, *dico*. ε. 245.

Φράζεσθαι, *cogitare*, præs. inf. φράσσασθον, 3. dual. a. 1. act. Ion. φράσασθ', pro φράσασθαι, φράσσαιτο, pro φράσαιτο. 3. sing. a. 1. med. opt. φρασσάμενος, part. a. 1. medii, pro φρασάμενος, metri causâ, à φράζομαι, *considero*. Th. φράζω, dico, f. σω, p. κα, a. 2. ἔφραδον. ε. 367. θ. 892. α. 218.

Φρεσὶ, & φρεσὶν. *præcordiis*, *mente*, dat. pl. à φρὴν, *mens*. ε. 47. 391.

Φρίσσει, horret. 3. præs. ind. à φρίσσω, *contremisco*, f. ξω, p. χα. φρίσσεσ', pro φρίσσουσι, φρίσσον pro ἔφρισσον, imperf. α. 171. ε. 512.

Φρονέω, *sapio*, *cogito*, f. ήσω, p. πεφρόνηκα. Them. φρὴν, ενὸς, ἡ, *mens*. ε. 202. θ. 461.

Φύγῃσι, *effugeris*, a. 2. opt. act. à φεύγω, *fugio*, f. φεύξομαι, a. 2. ἔφυγον, p. m. πέφευγα. ε. 684.

Φυὴν, *naturam*, *indolem*, à φυὴ, ῆς, ἡ. Th. φύω, nascor. α. 88.

Φύλακες, nom. pl. à φύλαξ, ακος, ὁ καὶ ἡ, *custos*. Th. φυλάσσω, *custodio*. ε. 123.

Φύλλα, *folia*, nom. pl. à φύλλον, ου, τὸ, *folium*, dat. pl. φύλλοισι. ε. 421.

Φυλάσσει, *custodit*, 3. præs. φυλάσσεο, pro φυλάσσου, præs. imperat. pass. à φυλάσσω, *custodio*, f. ξω, p. χα. θ. 769. ε. 491.

Φῦλον, ου, τὸ, idem quod φυλὴ, ῆς, ἡ, *tribus*, *genus*, φύλ', pro φῦλα, nom. pl. ε. 90. 199.

Φύλοπις, ιδος, ἡ, *pugna*, in accus. φύλοπιν & φυλόπιδα, propriè *clamor*

clamor bellicus, à φῦλον, seu φυλὴ, ῆς, ἡ, natio, gens, & ὄψ, ὀπὸς, ἡ, *vox*, q. d. ὄψ τῶ φύλων, *clamor nationum*. Sic βοὴ, ponitur pro *bello*, ἰλιαδ. β. 408. per metonymiam adjuncti, vel quasi, ἡ τῶ φύλων ὄπις, quod bellis puniat Deus homines, ab ὄπις, ιδος, ἡ, *ultio*. α. 23. 114. 200.

Φύρειν, *miscere*, præs. inf. à φύρω, f. υρῶ, & Æol. φόρσω, p. κρ. ε. 61.

Φυτὸν, ῦ, τὸ, *planta*, in dat. pl. φυτοῖσι, hinc φυτεύω, *planto*, φυτεύοι, *plantaret*, 3. perf. a. 1. subj. φυτεύσαντο, a. 1. m. ind. Ion. Th. φύω, *nascor*. ε. 571. 782. 812. α. 29. θ. 986.

Φωκῆες, nomen gentis. α. 25.

Φῶκος, nomen viri. *phoca*, est bellua marina φώκαινα, φώκη, *vitulus marinus*, pessimè olet. ὀδυσσ. δ. 443. θ. 1004.

Φωνῇ, dat. sing. à φωνὴ, ῆς, ἡ, *vox*. α 382.

Φωτὸς, *viri*, genit. singul. φῶτα, *virum*, accus. sing. à φὼς, *vir*, φωτῶν, *virorum*, per syn. spec. *hominum*, φῶτες, *viri*. Sed φῶς, ωτὸς, τὸ, *lumen*, differentiæ causa facit Genitivum pluralem, φώτων. Th. φάω, *luceo*. ε. 193. α. 149. 410.

X.

X, propter sequentem Vocalem aspiratam pro κ. pro καὶ, sæpè pro κε, κεν, quæ sunt dictiunculæ potentiales. ε. 392. 434.

Χάεος, genit. sing. à χάος, εος, τὸ, *rudis indigestáque materia qualem fingebant*. Vide in χάος. θ. 123.

Χαίρεις, *gaudes*, 2. pers. præs. verbi, χαίρω, *gaudeo*, f. χαρῶ, p. κέχαρκα, a. 2. ἔχαρον, f. 2. pass. χαρήσομαι, p. m. κέχαρα. ε. 55. 358. α. 327.

Χαλαίνοντες, *laxantes*, præs. part. à χαλαίνω, idem quod χαλάω, f. άσω, *laxo*. α. 308.

Χαλέπτω, *damno afficio*, *everto*, hinc χαλεπὸς, gravis, χαλεπὴ, χαλεποῖο, genit. Ion. χαλεποῖσι, dat. pl. Ion. χαλεπώτατος, *difficillimus*, superl. & χαλεπῶς, adverb. ε. 5. 292. 91. 332. 557. 674.

Χαλκεόφωνος, ε, ὁ, *area voce*, ex χαλκὸς, ῦ, ὁ, æs, & φωνὴ, ῆς, ἡ, vox. θ. 311.

Χαλκοκορυστὴν, *area galea munitum*, acc. sing. à χαλκοκορυστὴς, ex χαλκὸς, ῦ, ὁ, æs, & κόρυς, υθος, ἡ, *galea*. θ. 984.

Χαλκῷ, ære, dat. sing. χαλκὸς, ῦ, ὁ, æs. α. 415. ε. 151. hinc χάλκειος, ος, æreus, & χάλκειος, metri gratiâ. χαλκίδα, accus. à χαλκὶς, nomen urbis. ε. 145. 151. 655.

Χαμαὶ, humi, adverb. hinc χαμαιγενέων, *humi prognatorum*, à χαμαιγενὴς, ex χαμαὶ, & γίνομαι. θ. 879.

Χάος, hiatus, tenebræ, à χαίνω, hisco: hinc χαόω, in chaos verto. θ. 116.

Χαρασσόμενον, præs. part. χαράσσομαι, Doricè & Æolicè pro χαράσσεται, à χαράσσω, f. ξω, *sculpo*, *incido*, *acuo*. ε. 573.

Χαρίεντας, acc. pl. à χαρίεις, χαρίεσσα, εν, elegans, à χάρις, ιτος, ἡ, gratia. θ. 129.

Χάρις, ιτος, ἡ, *gratia*, in accus. χάριν. ε. 709. 720.

Χάριτες, Deæ, in genit. pl. χαρίτων. θ. 907. ε. 73.

Χάριτ

Χάρμα, ατος, τὸ, *gaudium*. Th. χαίρω, *gaudeo*, α. 400.

Χαροποῖο, gen. Ionic. à χαροποὶ, *truces*, fulvi alioquin. χαροπὸς, ȣ, ὁ, *lætus*, *vultu serenus*, *cæsius*, *cæruleus*, ab ὤψ, oculus. Th. ὄπτομαι, video, & χαίρω, gaudeo θ. 321.

Χάσμα, ατος, τὸ, *hiatus*. Them. χαίνω, *hisco*. ϑ. 740.

Χατίζων, egens, præs. part. à χατίω, *egeo*. ε. 21.

Χαυλιόδων, οντος, ὁ, *curvos dentes habens*, dicitur & χαυλιόδȣς, ab ὀδὺς, ὄντος, ὁ, *dens*. α. 387.

Χεῖ, *fundit*, 3. præs. ind. verbi χέω, seu χείω, *fundo*, f. χέσω, χείσω, & χεύσω, a. 1. ἔχευσα, ἔχευα, & ἔχεα, a. 1. pass. ἐχέθην. ε. 421.

Χείλεσι, dat. pl. à χεῖλος, εος, τὸ, *labium*, *labrum*. ε. 97.

Χειμάρρȣς, *clavus ligneus sub carina*, χειμάρροος, hyeme fluens, à χεῖμα, ατος, τὸ, *hyems*, & ῥέω, *fluo*. ε. 626.

Χεῖμα, χείματος, hyems, hinc χειμὼν, ῶνος, *idem*, hinc χειμέριος, & χειμερινὸς, *hyemalis*. ε. 640. 675. 494.

Χεύαν, 1. pl. præs. ind. Poëticè pro χέουσι, à χέω, fundo, f. χεύσω, a. 1. ἔχευα, & ἔχεα, pro ἔχευσα, f. 2. χεῶ, a. 1. pass. ἐχύθην, quasi à χύω. ϑ. 83.

Χειροδίκαι, nom. pl. à χειροδίκης, *cujus est in manibus*, ex χεὶρ, *manus*, & δίκη, ἡ, *jus*. ε. 189.

Χειρὸς genit. à χεὶρ, *manus*, χειρὶ, χεῖρα, χεῖρες, dat. pl. χερσὶ, χερσὶν, & χείρεσι, Ion. & Poët. ut & χείρεσσιν. ε. 480. 797. α. 188. ϑ. 747.

Χείρων. *Chiron*, nomen viri. θ. 1001.

Χελιδὼν, όνος, ἡ, *hirundo*. ε. 568.

Χερείων, *deterior*, & χερειότερον, *deterius*, novus comparativus à κακὸς, *malus*, in comp. κακίων, χείρων, & Poët. χερείων, in superl. κάκιστος, & χείριστος. ε. 821. α. 51.

Χηλῇσι, dat. pl. Ion. à χηλὴ, ῆς, ἡ, *ungula*, *forfex*. α. 62.

Χηρωσαὶ, *remoti cognati*. Thema; χῆρος, ȣ, *viduus*. ϑ. 607.

Χήτει, dativus sing. à χῆτος, εος, τὸ, *penuria*. Th. χατέω, ῶ, *egeo*. ϑ. 605.

Χθονίȣ, genit. à χθόνιος, *terrestris*, à χθὼν, ονὸς, ἡ, *terra*. α. 373.

Χίλιαι, in f. g. & χίλιοι, *mille*, in n. g. χίλια. ϑ. 364.

Χιμαίρης, in gen. χιμαίρας, Ionicè, *capra hyeme nata*, à χεῖμα, τος, τὸ, *hyems*, per syncopen, ȣ ψιλȣ̃, metri causâ. ϑ. 322. 323.

Χιτῶνα, acc. sing. à χιτὼν, ῶνος, ὁ, *tunica*, Ionicè κιθὼν. α. 287. ε. 536.

Χλαῖναν, acc. à χλαῖνα, ἡ, *læna*. vestis species. ε. 537.

Χλωρῷ, dativ. à χλωρὸς, *viridis*, unde per crasin, χλωρὸς, χλωρȣ̃. ε. 743. α. 393.

Χλȣ̃ναι, *agrestes*, à χλȣ́νης, per crasin pro χλοεύνης, ut sit qui in virenti gramine cubat, epitheton apri, ex χλόα, *herba virens*, & εὐνὴ, ἡ, *cubile*. α. 177.

Χοάνοιο, genit. Ion. à χόανος, *catinus*, à χέω, *fundo*. ϑ. 863.

Χόλοιο, gen. Ion. pro χόλȣ, à χόλος, ȣ, ὁ, *bilis*, item *ira*. Th. χολὴ, ῆς, ἡ, bilis. ϑ. 221.

Χολȣ́μενος, *iratus*, præs. part. à χολόομαι, ȣ̃μαι, *irascor*. Them. χολὴ, ἡ, *bilis*. ε. 139.

Χολωσάμενος, *iratus*, part. a. 1. med. pro quo Poëtæ quoque dicunt,

χωσάμενος ; à χολόω, *irascor*. Th. χολὴ, bilis. ι. 53.

Χορὸς, ȣ̃, ὁ, *chorus*, chorea, tripudium. α. 201.

Χόρτος, ȣ, ὁ, *fœnum*, hinc χορτάζειν, propriè *herbis*, seu *fœno pascere*; per syneccd. *saturare*. ι. 606.

Χρέα, *debita*, in dimensione Poëtica legendum, χρῶ, vel τὶ, abesse debet, quod mihi fit verisimilius, χρέα verò derivatur à χρέον, ȣ, τὸ, *debitum*, χρέος, εος, *idem*. ι. 647.

Χρειῶν, genit. pl. à χρεία, ας, ἡ, *egestas*, *utilitas*, &c. ι. 404.

Χρέμισαν, *hinnivere*, a. 1. Ion. à χρεμίζω, per syncopen pro χρεμετίζω, f. ίσω, *hinnio*. α. 348.

Χρηΐζειν, præs. inf. à χρηΐζω, idem quod χρήζω, *egeo*. Th. χρεία, *indigentia*. ι. 367.

Χρῆμα, ατος, τὸ, *res*, χρῆμ', pro χρῆμα, & χρήματ', pro χρήματα. ι. 344. 605.

Χρισαμένη, part. a. 1. med. *uncta*. Errant ergo qui aiunt, a. 1. med. non habere passivam significationem, à χρίω, f. ίσω, *ungo*, perf. p. κέχρισμαι. ι. 523.

Χρόνος, ȣ, ὁ, *tempus*. ι. 133.

Χροὸς, genit. à χρὼς, *cutis*. Them. χρόα, ας, ἡ, *color*. Dicitur χρόος, ȣ, ὁ, & χρὼς, χροὸς, ὁ, χροῒ, χρόα. ι. 536. 74. 198.

Χρυσάμπυκες, *aurea mitra revinctæ*, ex χρυσὸς, ȣ̃, ὁ, *aurum*, & ab ἄμπυξ, υκος, ὁ, ἡ, propriè *funiculus auratus*, *quo jubæ equorum in fronte sparsæ colligantur*, ab ἀμπέχω, *circumdo*. Deinde per metaph. tribuitur mulieribus. ϑ. 916.

Χρυσάορ, *accinctus aureo gladio*, nomen viri, in accusativ. χρυσάορα. ι. 771. ex χρυσὸς, *aurum*, & ἄορ, ορος, τὸ, ensis. ϑ. 282.

Χρύσειαι, plur. à χρύσεια, χρυσῆς, pro χρυσέης. ϑ. 975. χρυσέῃ. ι. 65.

Χρύσειος, idem quod χρύσεος. α. 313.

Χρύσεος, & contractè, χρυσοῦς, *aureus*, à χρυσὸς, ȣ̃, ὁ, *aurum*. α. 297. θ. 216.

Χρυσοκόμης, ȣ, ὁ, *aureo crine conspicuus*, ex χρυσὸς, & κόμη, ἡ, *coma*. ϑ. 947.

Χρυσοπέδιλον, *aureis calceamentis gaudentem*, ex χρυσὸς, ȣ̃, ὁ, *aurum*, & πέδιλον, ȣ, τὸ, *calceus*. ϑ. 454.

Χρυσοστέφανος, aurea redimitus corona, à χρυσὸς, ȣ̃, aurum, & στέφανος, corona. Th. στέφω, corono. θ. 17.

Χρὼς, ωτὸς, ὁ, *corpus*, idem quod χρὼς, χροὸς. Th. χρόα, ἡ, *color*. ι. 598.

Χυτροπόδων, genit. plur. à χυτρόπȣς, olla pedes habens, ex χύτρος, ȣ, ὁ, *olla*, & πȣ̀ς. ι. 748.

Χωόμενος, *succensens*, part. præs. med. pro χολούμενος. χωσάμενος, part. a. 1. med. verbi χώομαι, idem quod χολȣ̃μαι, *irascor*. Th. χολὴ, ῆς, ἡ, *bilis*. ϑ. 533. α. 12.

Χώρου, genit. à χῶρος, ȣ, ὁ, *locus*, *sedes*. item, *spatium*, item, *ager*, *prædium*, *fundus*. ϑ. 731. α. 410.

Χώσατο, pro ἐχολώσατο, *iratus fuit*. a. 1. m. Ion. à χώομαι, *irascor*. Thema, χολὴ, ῆς, ἡ, *bilis*. α. 554.

Ψ. ψαμά-

